

M. Th. in. Sch. 276^a

1. Sept.

Transf. in 98. ...



1371 350 01

Scant
tina
libos

1
Acutissimi Thome de Argen
tina scripta super quattuor
libros sententiarum.

Servio Conventui B. N. Paris. P. P. Amferoen.



Hallas spangel theologie professor ordi

narius in vniuersitate heidellergensi. Clarissimo viro Martino Flach accuratissimo librorum
impresso Argentinenſi amico tuo plurimū obſeruando. Salutem dicit. **D**, vir clarissime lit
teras has ad te pingere receui non mireris. et ſi enim ignotus tibi ſim: tua tamē induſtria: ſa
ma humanitatis tue. et preclara opera que ſine menda ex officina tua paſſim mittis te mihi no
tiſſimū reddiderūt: adeo vt te iudicem virum bonū. qui cupiat pdeſſe republice. qui et emenda
tis codicib; viros litteris traditos ad ſtudia velit incitare. ſere omnes enī etiam ſtudioſi cum re
uoluūt libros impreſſos cum ſincopatione dictionū vel quacūq; incorrectura: mox concepta le
gendi nauſea libros p̄iciunt. a ſtudio ſe transferunt vel ad inane ocium vel ad res p̄phanas. et
tuis ſo operibus exquisitiſſime impreſſis qui conuerſat adhuc audiuī neminem. **H**inc arbi
traris me hauſiſſe animū ad te ſcribendi imino et mittendi doctiſſimū Thomā Argentinenſem
in primis duobus ſcriptis a me viſum. et p̄lectum. quem preſentiū oſtenſor offeret. et te p̄ immo
talem deum obteſtor vt tua induſtria cures eum ipſum imprimi. facies rem deo gratam: ciuita
ti tue decoram: tibi vtilem: ac multis vniuerſitatibus admodum proficua. **E**ſt enī hic doctos
ſubtilis: clarus: ſane doctrine: reſolutus: et in materia quantumlibet alta mediocribus etiam in
geniſis ſatis accommodatus. magnus in artibus. in theologia maximus. quem totus ordo Au
guſtinenſiū amore p̄ſequitur. **N**ec dubitabis impreſſum Thomā infra paucos ſoles nō ſolū
vendes. ſed etiam certatum cum lucro tuo tibi ſtudioſi cogitabunt ipſum eripere. **J**am enī rota
ſcholarum apud nos impreſſionem ipſius affectat: expectat: et me impulit vt emenda
tam Thomā de Argentina tibi mittam. vt per te polite ac attente impreſſus in lucem et ad mu
torum peritiā maiorem peruenire poſſit. **E**t itaq; iterum atq; iterum rogo vt noſtram non fal
las expectationem. et opus imprimendum q̄ſprimi aſſumas. et cum voles reliqua duo ſcripta ali
quanto his maiora cum certo nuncio tranſmittam. et tu quo ad vixero me habebis tibi admo
dum obſequentem. Vale feliciffime.



Tabula

Incipit tabula su

per quatuor septa acutissimi Thome de argētia
In q̄ p̄mo loco ponit nūer⁹ libri. Secdo loco
ponit nūer⁹ distictōis Tercio loco numer⁹
articuli. Si aut̄ distictio p̄les habuerit q̄o/
nes q̄ vnā. tūc tercio loco ponit numer⁹ q̄o/
nis. Et q̄ro loco numerus articuli.

Abstractiua

noticia q̄ perfecte cognoscat
eētia dīna nō ē p̄fecte cōi/
cabil⁹ alicui creature. q̄ sim

- pl̄r ē impossibil⁹. libro. 1. i. p̄logo q̄oē. 3. articulo. 1.
Accētia aliq̄ impossibilē ē ēē sine subiecto. libro
4. di. 12. q. 1. articulo. 1.
Accētia panis et vini i sacro altaris oīa sūt si/
ne subiecto p̄mo. q̄uis nō oīa sint sine subie
cto p̄mo. libro. 4. di. 12. q̄oē. 1. articulo. 2.
Accētis om̄e simpl̄r absolutū p̄t dīna s̄tute eē
sine subiecto. libro. 4. di. 12. q̄oē. 1. articulo. 1.
Accidētibus sepatis in sacro eētibus conuenit
realis actio et passio. li. 4. di. 12. q̄oē. 1. arti
culo. 3. et. 4.
Accētia illa sepata alterāt real⁹ et q̄nq̄ corū/
p̄nē. libro. 4. di. 12. q. 2. articulo. 1.
Accētibus h̄mōi sepatis corruptis ex eis gene
rat̄ vera suba. libro. 4. di. 12. q. 2. articulo. 2.
Accidētia illa sepata vere frangunt̄ et diuidū
tur. libro. 4. di. 12. q̄oē. 2. articulo. 3.
Accidētibus sacramēti liquor̄ infusus om̄isces
et desinit esse sacm̄ sub illis accidētibus vini
q̄ penetrant̄ totaliter p̄ alienū liquorē infusū
h̄mōi accidētibus. li. 4. di. 12. q. 2. articulo. 4.
Actio dei trāsiens differt real⁹ a sua actōe im
manēte. li. 2. di. 37. arti. 1.
Actio trāsiens ē subiectiue in patiēte et nō in
agente. li. 2. di. 37. arti. 2.
Actus vnus et idē nō pōt simul esse bonus et
malus. li. 2. di. 40. arti. 1.
Actus hominis q̄nq̄ est indifferēs. libro. 2. di.
40. arti. 1.
Actus infidelīū nō est semp̄ peccatū. li. 2. di.
42. arti. 3.
Actus interior et exterior q̄nq̄ sūt vnū pctm̄
q̄nq̄ duo. li. 2. di. 42. arti. 1.
Actus peccati q̄ntum ad suam entitatē positi
uam dependet a deo in genere cause efficien
tis. li. 2. di. 37. arti. 3.
Adoptio quid sit et quot vel que requirātur
ad eam. li. 3. di. 9. et. 10. arti. 3.

- A**doptio facit cognatōem legalē et q̄nq̄ im
pedit m̄rimoniū. li. 4. di. 41. et. 42. arti. 4.
Agētia scda coopantur agenti p̄mo in pro
ductione rez naturalīū naturaliter p̄ducta
rum. li. 2. di. 19. arti. 3.
Amor product⁹ inuenit̄ i diuis. li. 1. di. 32. ar
ticulo p̄mo
Angel⁹ ē i loco diffinitīue. li. 1. di. 37. arti. 2.
Angel⁹ mouet̄ de loco ad locū. li. 1. di. 37. ar
Angelus nō ē cōpositus ex materia et
forma. li. 2. di. 3. q. 1. arti. 1.
Angelus ē cōpositus ex esse et eētia. li. 2. di.
3. q. 1. arti. 2.
Angelus est cōpositus ex genere et dīnitā. li.
2. di. 3. q. 1. arti. 3.
Angeli omnes ab inuicē differūt specie. li. 2.
di. 3. q. 2. arti. 2.
Angeli plures p̄ potentīā dei p̄nt esse in eadē
specie. li. 2. di. 3. q. 2. arti. 2.
Angeloz ē certus numerus q̄uis h̄mōi nu
merus lateat viatores. li. 2. di. 3. q. 2. arti. 3.
Angeloz cognitio fit p̄ species ipsis concre
tas. li. 2. di. 3. q. 2. arti. 4.
Angeli nō fuerūt creati p̄fecte beati. li. 2. di. 4.
Angeli nō fuerūt creati cū grā gra
tū faciēte. li. 2. di. 4. arti. 2.
Angeloz meritū et eoz p̄miū q̄dammo fuerūt
i eodē instātī. li. 2. di. 4. et. 5. arti. 4.
Angelus nō potuit peccare i p̄mo instātī sue
creationis. li. 2. di. 6. arti. 2.
Angelus pōt esse in eodē corpe cū aīa rōnali
li. 2. di. 7. arti. 1.
Angelus nō pōt illabi animerationali. libro
2. di. 7. arti. 1.
Angelus pōt cognoscere nostras cogitatōes
q̄ntum ad terminoz significatōem. li. 2. di.
Angelus aliquo mō cognoscat su
tura. li. 2. di. 7. arti. 3.
Angel⁹ quō coḡscit p̄ sp̄m. li. 2. di. 7. arti. 3.
Angelus nō pōt imēdiate mouere corpe⁹ mo
tu ad formā. li. 2. di. 8. arti. 1.
Angel⁹ pōt imēdiate mouere corpe⁹ motu
ad vbi. li. 2. di. 8. arti. 1.
Angelus nō h̄z aliquā s̄tutē motiūā p̄ter in
tellectū et volūtātē. li. 2. di. 8. arti. 1.
Angelus nō mouet̄ imēdiate p̄ eētia suā
corpus extrīnsecū. li. 2. di. 8. arti. 1.
Angel⁹ imēdiat⁹ mouet̄ p̄ volūtātē q̄ p̄ itelle
ctū. li. 2. di. 8. arti. 1.
Angelus mediātē fantasmate pōt rōem ho
mis immutare. li. 2. di. 8. arti. 3.
Angelus pōt immutare appetitū hominis. li.
2. di. 8. arti. 4.

Tabula

Angeloz ordines et hierarchie qliter distin/
 guant. li. 2. di. 9. arti. 1
 Ad angeloz ordines assumunt hoies. li. 2. di.
 Angeli superiores illuminant inferi. 9. arti. 2
 oves. li. 2. di. 9. arti. 3
 Angeloz ois illuminatio pot dici locutio sed
 no everso. li. 2. di. 9. arti. 4
 Angeli mittunt ad hoies. li. 2. di. 10. arti. 1
 Angelus per loq hois ad quem mittit. li. 2. dist. 10.
 Angeli reputant a deo ad custodia. arti. 2
 hoim. li. 2. di. 10. et. 11. arti. 3.
 Anima rationalis no est extra extensione corpis
 li. 1. di. 8. q. 2. arti. 1
 Anima rationali sola excepta ois alia forma corpis
 est extra. li. 1. di. 8. q. 2. arti. 2
 Anima rationalis e tota i qliter pre corpis quod in/
 format. li. 1. di. 8. q. 2. arti. 3
 Anima rationalis no e posita ex materia et forma. li.
 Anima rationalis multiplicat formam. 2. di. 17. arti. 1
 multiplicatio hoim. li. 2. di. 17. arti. 2
 Anima rationalis e forma s bal hois. li. 2. di. 17. arti.
 Anima no pducit an pductione corpis hu
 mani. li. 2. di. 17. arti. 4
 Anima rationalis solū pducit p creatōes. li. 2. di. 19.
 Hieronales qstū ad suas cēntias et arti. 2
 pperates naturales immediate fundatas i cēntia
 aie sunt egles. li. 2. di. 32. arti. 2
 Hieronales pnt dici ineqles qstū ad sua eē et
 qstū ad suas pperates seu potēnas fundatas
 in organo corpali. li. 2. di. 32. arti. 2
 Anima rationalis no e psona cū fm se no habeat esse
 incōcabile. li. 3. di. 21. et. 22. arti. 3
 Anima separata cognoscit oia naturalia cognoscibilia
 nisi p accūs ipediat. li. 4. di. 50. q. 1. arti. 1
 Articuli fidei sūt pncipia theologie viatoris
 Assumptio nature cre. li. 1. i. plogo. q. 2. art. 2
 ate de absoluta dei potētia possz immediate ter
 minari ad naturā diuinā sicut nūc terminat
 ad psonā diuinā. li. 3. di. 5. arti. 2
 Attributū qd sit et qliter attributa i diuinis
 distinguant. li. 1. di. 6. q. 1. arti. 2. 3. et. 4
 Aūsto a bono incōmutabili et pūsto ad bonū
 mutabile n sunt duo pccā s i tūmū. li. 2.
 Aūsto ab incōmutabili bono. di. 42. arti. 2
 no e in veniali pccō. li. 2. di. 42. arti. 2.

Baptismus iohannis

Baptismus iohannis no cōferebat grām ex ope
 opato. li. 4. di. 2. q. 2. arti. 1
 Baptismus iohannis potuit cōferre grām ex ope
 opantis. li. 4. di. 2. q. 2. arti. 1
 Baptismus iohannis pot dici sacm. li. 4. di. 2. q. 2.
 arti. 3

Baptismus diffinitio et forma atqz materia
 li. 4. di. 3. arti. 1
 In forma baptismi qdā verba sūt d nccitate
 baptismi et qdā sūt de nccitate ipsi baptismi
 tis. li. 4. di. 3. arti. 2
 Baptismus impedit ex mutatioe aliquoz s
 torū. li. 4. di. 3. arti. 3
 Baptismus materia suis pperatibz aliq mō ex
 pmit effectū grē baptismal. li. 4. di. 3. arti. 4
 In baptismo aliqd e sacm et aliqd e res sacra
 menti. li. 4. di. 4. arti. 1
 Baptismus i pcedimēta. li. 4. di. 4. arti. 3
 Baptismus e triplex. flumis. flamis et sāgu
 nis. li. 4. di. 4. arti. 4
 Baptismus flamis et sāguis pot puer baptiza
 ri i vtero matris. li. 4. di. 6. arti. 4
 Baptismus vere cōfert sacm no obstāte qcuqz
 sua malicia v l ligatōe dūmō vraf debita for
 ma et materia ac intēdat qd itēdit ecclā. li. 4
 In aliqbz casibz hō n d3 acci. di. 5. arti. 1
 ppe baptismū a tali mīstro que cognoscit eē
 malū. li. 4. di. 5. arti. 1. inqstioe pma
 Baptismus baptismi Iohannis tenet baptismi
 baptismi xpi. li. 4. di. 2. q. 2. arti. qro
 Parvuli baptismi baptismi xpi recipiūt sa
 crm et rē sacri. et idē tenēdū e de adultis si no
 ponūt obicē. li. 4. di. 4. arti. 2
 Baptismus baptismi flumis ponēs obicē reci
 pit sacm s n rē sacri. li. 4. di. 4. arti. 3
 Baptismus baptismi sāguis vel flamis recipit
 rē sacri qstū n recipiat sacm. li. 4. di. 4. ar
 Baptismus a malo mīstro recipit sacm. li. 4.
 et rē sacri nisi ponat obicē. li. 4. di. 5. arti. 1
 Baptismus baptismi flamis qstū in se tenet re
 cipe baptismū flumis. li. 4. di. 4. arti. 4
 Bti nude vidēt cēntiā dei. li. 3. dist. 14. arti. 1
 Beati no vidēt oia q relucēt in cēntia diuina
 li. 3. di. 14. arti. 3
 Beati nude vidēt diuinā cēntiā no mediāte
 spē intelligibili. li. 4. di. 49. q. 2. arti. 2
 Beati no vidēt oēs equaliter diuinā cēntiā.
 li. 4. di. 49. q. 2. arti. 2
 Beati nullus videt oia i diuina essentia relucē
 centia. li. 4. di. 49. q. 2. arti. 4
 Beatitudo duplex e. l. formalis et finalis. li.
 4. di. 49. q. 3. arti. 1
 Beatitudo pncipaliter cōsistit i actu volūtat
 et cōnti i actu intellectū. li. 4. di. 49. q. 3. ar
 Beatitudinē appetit naturaliter ne. li. 2.
 cessario ois homo q recte cōsiderat qd impos
 tat noie beatitudinis. li. 4. di. 49. q. 3. arti. 3.
 Beatitudo aiaz post resumprōem suoz cor
 porū erit maior no solū extēsiue verūcū in

Tabula

resurre. li. 4. dist. 49. q. 3. arti. 4. in p̄ma pte articuli.
Bt̄e sunt aie sanctor̄ 7 clare vident eēt̄iā dei an̄ diē iudicij. Ibidē ponit opinio quaz tra ctavit Jōhes papa. li. 4. di. 49. q. 3. arti. 4 in sc̄da pte articuli
Beator̄ cozpa post resurrectōem erūt lucidi/ ora sole. li. 4. di. 49. q. 1. arti. 1
Cozpa in formatū p̄ aiam beatā videt a viato re q̄n̄ aie bt̄e placz 7 sicut sibi placet. puta s̄b pp̄rio colore vel sub sue gl̄ificatōis claritate li. 4. di. 49. q. 1. arti. 1. i soloe p̄mi argum̄ti
Broz cozpa h̄b̄nt̄ votes claritatē: sp̄assibili/ tatē: agilitatē 7 s̄bilitatē. li. 4. di. 49. p̄ totū
Beator̄ cozpa nō mouent̄ i instān̄ ab aiabz beatis. li. 4. di. 49. q. 1. arti. 3
Bonitas actus attendit̄ in ordine ad finem. li. 2. di. 38. arti. 3
Bonitas actus exterioris auget meritū boni actus interioris. li. 2. di. 40. arti. 2

Sp̄italia vicia

sūt septē. li. 2. di. 42. arti. 4
Character ē q̄daz entitas indelibil̄ absoluta. li. 4. di. 6. arti. 1
Character baptismi reduc̄it̄ ad p̄mā sp̄m̄ q̄ litans. li. 4. di. 6. arti. 1
Character ord̄is 7 cōfirmatōis reduc̄it̄ ad se cūda sp̄z ql̄itatis. li. 4. di. 6. arti. 1
Character p̄e p̄fer̄ i sacro cōfirmatōis. li. 4. di. 7. arti. 2
Character baptismal̄ ē subiectiue i eēt̄ia aie hois baptisati. li. 4. di. 6. arti. 2
Character cōfirmatōis ē subiectiue i volūtate hois cōfirmati. li. 4. di. 7. arti. 2
Character ord̄is ē subiectiue i intellectu ho/ mis ordinati. li. 4. di. 7. arti. 2
Characterz istoz ql̄ibet̄ inest suo subiecto ide libiliter. li. 4. di. 7. arti. 2
Characteris baptismal̄ effect̄ 7 vtilitas. li. 4. di. 6. arti. 1. in q̄s̄itōe p̄ma argum̄to p̄mo
Caritas ē habit̄ creat̄ licet etiam q̄n̄q̄ dicat̄ sp̄ūsc̄us. li. 1. di. 17. q. 1. arti. 1
Caritas 7 gr̄a sūt duo h̄r̄ realr̄ distincti. li. 1
Caritas p̄t̄ augeri i di. 17. q. 1. arti. q̄rto. infinitū. li. 1. di. 17. q. 2. arti. 3
Caritas nō p̄t̄ minui actōe agētis creati. li. 1.
Caritas ē excellēt̄ssi di. 17. q. 2. arti. q̄rto
ma virtutū. li. 3. di. 27. arti. 1
Caritatē nos h̄re nō possumus p̄ certitudinē scire. li. 1. di. 17. q. 1. arti. 2

Caritatē h̄ns nō p̄t̄ mereri absq̄ sp̄ali motōe sp̄ūsc̄i. li. 1. di. 17. q. 1. arti. 3
Caritatē h̄ns p̄t̄ cā pdere si fomes pct̄i i ip̄o n̄ ē ligat̄ vel extirpat̄. si autē ē ligat̄ vel extirpa tus. tūc n̄ p̄t̄ eā pdere. li. 3. di. 31. arti. 1
Caritatis modus. li. 3. di. 27. arti. 2
Qui ex caritate sūt diligēdi. li. 3. di. 27. et. 28
Caritatis gradus torzo arti. 3. et quarto li. 3. di. 29. arti. 1
Cā d̄z multiplr̄. li. 4. di. 2. q. 1. arti. 1
Cause nomē nō admittit̄ in diuis respectu p ductōnis ad intra. q̄uis ad intra admittat̄ nomē p̄ncipiū 7 ad extra tā nomē p̄ncipiū q̄ nomē cause. li. 1. di. 28. et. 29. arti. 2
Celū empyreū. celū cristallinū. celū stellatū. celi planetaz. li. 2. di. 2. q. 2. p̄ totū
Celū ē cōpositū ex materia 7 forma. li. 2. di. 12
Celi materia nō d̄r̄t eēt̄ialr̄ a mate/ ria istoz inferiorz. li. 2. di. 12. arti. q̄rto
Celi mor̄ ē sibi aliq̄ mō nafal. li. 2. di. 14. ar. 1
Celi mor̄ cessabit̄ i iudicio ext̄rco. li. 4. dist. 48. arti. q̄rto
Celū naturalr̄ posset̄ i ista inferiora agere etiā si nō moueret̄. li. 2. di. 14. arti. 2
Celū directe n̄ p̄t̄ agere i libez arbitrium. li. 2
Celū empyreū h̄z influēt̄iā i di. 14. arti. 3 ista inferiora. li. 2. di. 14. arti. q̄rto
Celi motor̄ nō ē forma celi. li. 2. di. 14. arti. 8
Circūcisio tria req̄rebat̄. li. 4. dist. 1. q. 3. arti. 1
Circūcisione purgabant̄ hoies veteris legis ab originali pct̄o: 7 circūcisio de p̄tulit̄ gr̄az li. 4. di. 1. q. 3. arti. 2. et. 3
Circūcisione efficacia fuit̄ imediate post ba ptismū xpi mortua. sed p̄cepto xpi de baptil mo suscipiēdo sufficēter diuulgato: tūc n̄ so lū fuit̄ mortua: sed etiā incepit̄ eē mortifera. li. 4. di. 1. q. 3. arti. q̄rto
Circūstātie pct̄oz sūt triplices. li. 4. di. 16. ar
Circūstātie pct̄oz sūt q̄rtuo: decem q̄s̄. li. 2 tangit̄ tullius. li. 4. di. 16. arti. 2
Clanes ecclie q̄d sūt 7 quoz sint. li. 4. di. 18
Clanes ecclie ad quid valeant. li. 4 arti. 1 di. 18. arti. 2. et. 3.
Clanes ecclie q̄stum ad forū conscie solis sa/ cerdotibz p̄nt̄ p̄uenire. qz ipsi soli in foro cō scientie p̄nt̄ claudere 7 ap̄ire. li. 4. di. 19. ar/ ticulo. 1
Clanes ecclie q̄stum ad forū exterioris iudicij p̄nt̄ p̄uenire nō solū sacerdotibz sed eti am alijs. li. 4. di. 19. arti. p̄mo
Clanes ecclie put̄ eaz pt̄as spectat̄ ad forū cō/ scie non p̄nt̄ tolli ab eo qui habet̄ eas. q̄uis eaz vsus et executio suspēdi possit̄ a p̄elato

Tabula

fupiori. li. 4. di. 19. arti. 3.
 Claves pnt spectat ad for cōtētiōsum nō so/
 lū pnt q̄tum ad exēctōem suspendi. sed et
 am q̄tum ad essētiā pnt tolli. li. 4. dist. 19.
 Cōfessio pētōris mēral' respectu ip̄i. arti. 3.
 rei fuit d' lege nature. li. 4. di. 17. q. 2. arti. 2.
 Cōfessio ceremonialis fuit de lege Moysi. li.
 4. di. 17. q. 2. arti. 2.
 Cōfessio vocalis est de lege euangelica. li. 4.
 di. 17. q. 2. arti. 2.
 Cōfessio debet fieri pprio sacerdoti intelligen
 do p̄ ppriū sacerdotē nō solū illū q̄ habet iu
 risdīctōem ordinariā. sicut ē papa: eps ⁊ sacer
 dos parochialis. sed etiā illū q̄ ab aliq̄ isto
 rum habet iurisdīctōes delegatā. li. 4. di. 17.
 q. 2. arti. 3.
 Ad cōfessionē faciendā ad min⁹ semel in an
 no tenet ex iuris p̄cepto quilibet hō qui ē ca
 par rōnis. li. 4. di. 17. q. 2. arti. q̄rto.
 Cōfiteri oīa pētā moralia de quibz cōfitema
 pōt habere memoriā ē de necessitate salutis.
 li. 4. di. 17. q. 2. arti. 1.
 Cōfessio generalis ad quid valeat. li. 4. di.
 21. arti. 2.
 In cōfessione audita q̄nqz pōt sacerdos reue
 lare sine piculo. ⁊ q̄nqz nō sine piculo ḡuissi
 mo. li. 4. di. 21. arti. 1.
 Cōfirmatōis sacro cōfert grā ipsi cōfirmato
 li. 4. di. 7. arti. 1.
 Cōferre cōfirmatōis sacramētū d' iure cōi spe
 rat t̄m̄mō ad ep̄os. li. 4. di. 7. arti. 3.
 Cōfirmatōis sacm̄ recipe est q̄nqz de neces
 sitate salutis. li. 4. di. 7. arti. q̄rto.
 Coniūg tenet reddere debitū coniugi exigētī
 li. 4. di. 32. arti. 1.
 Cōsanguinitas quid sit ⁊ qualiter m̄imoni
 um impedit. li. 4. di. 39. et. 40. arti. 3. ⁊ q̄rto.
 Cōscia qd sit ⁊ vñ dicat. li. 2. di. 39. arti. q̄rto.
 Cōtra cōscientiā facere sp̄ est pētā: etiā si sit
 erronea. li. 2. di. 39. arti. quarto.
 Cōtritōis diffinitio. li. 4. di. 17. q. 1. arti. 1.
 Qualis cōtritio ⁊ dolor de pētis sufficiat ad
 salutē. li. 4. di. 17. q. 1. arti. 3.
 Cōuersio cuiuslibet creature p̄t virtute diuina
 fieri i quālibet creaturā. li. 4. di. 11. q. 1. arti. 1.
 Cōuersio panis in corpus xpi fit subito ⁊ nō
 successiue. li. 4. di. 11. q. 1. arti. 3.
 Creatura nō fuit aliquid ab eterno extra deū
 li. 2. di. 18. arti. 1.
 Creatio est aliquid reale se tenens ex pre crea
 ture. li. 2. di. 19. arti. 1.
 Creatio est aliquo mō ipsum esse rei create. li.
 bzo. 2. di. 19. arti. 1.

Amnati vsqz

ad diē iudicij pnt videre gl'am
 brōz. li. 4. dist. 50. q. 1. arti. q̄rto.
 Damnatōz corpā patiunt maximā pētā ab
 igne infernali. ⁊ tñ nō corumpunt. lib. 4.
 di. 44. arti. 3.
 Damnatō i volūrate p̄ actuale rei odiū pōt
 de absoluta rei potētia esse beatus i intellectu
 p̄ clarā rei visioē. li. 4. di. 50. q. 2. arti. 3. et
 q̄rto. ⁊ clōne p̄ma.
 Damnatō homīs volūtas actualiter odiens
 deū pōt de absoluta rei potētia tantā h̄re de
 lectatōem quāta est delectatio beate fruitio/
 nis. li. 4. di. 50. q. 2. arti. 3. et. 4. conclusiōe
 secūda.
 Damnatō homīs naturā de absoluta rei po
 tentia ipsa manēte damnata pōt deus d' ab
 soluta sua potētia assumere ad vnitatē diuī
 ni suppositi. li. 4. di. 50. q. 2. arti. 3. et q̄rto.
 conclusiōe tertia.
 Demones aliq̄ mō cognoscūt futura ac cor
 diū occulta. li. 2. di. 7. arti. 2. et. 3.
 Demones pnt illudere sensus hominū. li. 2.
 di. 8. arti. 2.
 Demonibus diuinātibz nō est credendū. li.
 2. di. 7. arti. quarto.
 Deus est vnus tm̄. qz nec pnt esse plures dij
 numero: nec specie: nec genere: nec analogia
 li. 1. di. 2. arti. 1. 2. 3. et. 4.
 Deū esse apud sapientes est p̄ senorū. libro. 1.
 di. 3. q. 1. arti. 3.
 Deus cognoscitur p̄ vestigium in creaturis.
 li. 1. di. 3. q. 1. arti. quarto.
 Deus ē oīno simplex carēs oīni cōpositōe sba
 li: accidētali ⁊ modali. li. 1. dist. 8. q. 1. arti. 1.
 Deus nō est in aliq̄ genere. li. 1. di. 12. et. 3.
 8. q. 1. arti. 1.
 Deū multip̄ nōiabil'. li. 1. di. 22. arti. 2.
 Deus cognoscit omnia p̄icularia cunctarū
 creaturarū. ⁊ eius cognitio terminat ad crea
 turas tanqz ad quedā obiecta secūdaria. li.
 1. di. 35. arti. 2. 3. et. 4.
 Deus ē in oīni loco. li. 1. di. 37. arti. 1.
 Deus cognoscit futura contingētia. li. 1. dist.
 38. arti. 2.
 Deū cognoscit infinita. li. 1. di. 38. et. 39. arti. 3.
 Deus facit aliqua quodāmodo de necessita
 te iusticie. li. 1. di. 42. et. 43. arti. 4.
 Deus pōt p̄tes vniuersi facere meliores. li. 1.
 di. 44. arti. 1.
 Deū pōt in infinitū q̄libet creatura data sp̄ p̄

Tabula

ducere meliorem siue pfectiorem. lib. 1. dis.
 44. arti. 2
 Deus potest totū vniuersum facere melius. li.
 bro. 1. di. 44. arti. 3
 Deus potest facere aliud vniuersus isto vniuer
 so manēte. li. 1. di. 44. arti. quarto
 Deus nō vult fieri malum culpe. li. 1. di. 45
 2. 46. arti. 3
 Deus vult fieri malū pene. li. 1. di. 46. ibidē
 Deus nō potest aliquid velle de nouo quod nō
 voluit ab eterno. li. 1. di. 47. arti. 1
 Deus potest percipere quod tamē nō vult illū fa
 cere cui percipit. li. 1. di. 47. arti. 2
 Deus ē causa efficiēs omnium creaturarum. li.
 bro. 2. di. 1. q. 1. arti. 2
 Deus potest aliquid de nihilo pducere. libro
 2. di. 1. q. 1. arti. 3
 Deus ē causa efficiēs etiam fm intētionē Ari
 storelis. li. 2. di. 1. q. 1. arti. quarto
 Deus pduxit mundū libere p intellectū 7 vo
 luntatē. li. 2. di. 1. q. 2. arti. 3
 Deus potest pducere effectū infinitū magni
 tudine 7 multitudine. li. 2. di. 1. q. 2. arti. 4
 Deus potest de puo coope facere magnū abs
 qz rarefactione 7 sine noue materie additōe
 li. 2. di. 18. arti. quarto
 Deus nō potest talē creaturā pducere q̄ p na
 turā sit impeccabilis. li. 2. di. 21. 22. et. 23. ar
 ticulo quarto
 Deus potest mediāte gratia creaturā facere im
 peccabilem. li. 2. di. ibidē. arti. quarto
 Deus est homo. deus factus est homo. iste p
 positiones sunt vere. li. 3. di. 6. et. 7. arti. 3. 7
 quarto
 Deus potest naturā rōnalē assumere absqz h̄ q̄
 h̄mōi natura fruatur deo. li. 3. di. 2. arti. 2
 Deus potest subam humanā separe ab omī ac
 cidēte: 7 sic sepatam assumere ad vnitatē di
 uine p̄sone. li. 3. di. 5. arti. 1
 Deus nō potest peccare nec potest esse p se cā alicu
 ius peccati. li. 3. di. 12. arti. 1
 De^o diligit oēm creaturā. li. 3. di. 32. arti. 4
 Deus potest esse terminus assumptōis creatu
 re ad ipm: q̄uis nō potest esse termin^o p̄uersi
 onis creature in ipm. li. 4. dist. 11. q. 1. arti. 1
 Deus potest claram visionē sue essentie causare
 in intellectu creato absqz lumine glorie. li. 4
 di. 49. q. 2. arti. 1
 Deus nō est subiectū i theologia viatoris sb
 rōe entis infiniti. li. 4. di. 50. q. 2. ca. 3. a fine
 Dei potentia ē solūmodo actiua 7 nullo mō
 passiua. li. 1. di. 42. arti. 1
 Dei potentia ē realiter tantūmodo vna. lib. 1

di. 42. arti. 2
 Dei potentia est infinite virtutis in vigore. li.
 bro. 1. di. 42. et. 43. arti. 3
 In deo nō est potētia aliqua d̄nis ab intelles
 ctu 7 voluntate. li. 2. di. 8. arti. 1
 Dei scia est cā rez. li. 1. di. 38. arti. 1
 Diuina eēntia nec generat nec generat^r nec sp̄i
 rat nec spirat. li. 1. di. 5. arti. 1. et. 2
 Diuina eēntia ē formalis terminus generati
 onis 7 spiratōis diuine. li. 1. di. 5. arti. 3
 Diuinarum p̄sonarum vna est in altera. lib. 1
 di. 19. p totum
 Diuina p̄sona trīmodo differt ratione a di
 uina eēntia. li. 1. di. 34. clōne. 3
 Diuine p̄sone realiter differūt inter se. li. 1. di.
 2. q. 2. articulo. 1
 Diuinarum p̄sonarum realē distinctōem nō possi
 mus pbare necessaria ratione. libro. 1. dis. 2.
 q. 2. arti. 2
 Diuinarum p̄sonarum trinitatē esse composibit
 lē cū essentie vnitatē nō potest demonstrari.
 li. 1. di. 2. q. 2. arti. quarto
 Diuine p̄ductōes aliquo mō d̄nt numero:
 et aliquo modo specie. libro. 1. dis. 12. et. 13.
 arti. 3
 Diuina paternitas constituit vt pprietas et
 distinguit vt relatio c. li. 1. di. 27. arti. 3
 Diuina volūtas est immediata causa rerum
 creatarum. li. 1. di. 45. arti. 2
 Diuine voluntati tenemur conformare nr̄am
 voluntatē. li. 1. di. 47. et. 48. arti. 3
 Diuinis rebus nō debemus vti sed solū frui
 li. 1. di. 1. q. 4. arti. 3
 Diuina virtute p̄raria simul p̄nt esse in eodē
 subiecto. li. 3. di. 15. arti. 2
 Diuina virtute idē corpus potest simul esse i di
 uersis locis. li. 4. di. 10. q. 1. arti. 1
 In diuinis sunt quattuor relationes reales:
 que tamē nō sunt quattuor res. li. 1. di. 27.
 arti. 1. et. 2
 In diuinis hoc nomē p̄sona pprie est admit
 tendum. li. 1. di. 25. arti. 2
 In diuinis paternitas 7 generare nō d̄nt ni
 si ratione. li. 1. di. 27. arti. 3
 In diuinis p̄sona patris nō constituit inna
 scibilitate nec generatiuitate. li. 1. di. 28. ar. 1
 In diuinis potētia generadi q̄tum ad prin
 cipale suū significatū dicit rē absolutaz. sed
 ratione sui cōsignificati concernit relatōem
 originis. li. 1. di. 7. arti. 1
 Dilectione sup̄naturali tenemur deū sup̄ oīa
 diligere. li. 3. di. 29. arti. 2
 Dilectione naturali plus debem^o diligere deū

Tabula

q̄ nosipfos. li. 3. di. 29. arti. 2
Diligendi sunt amici et inimici. li. 3. dist. 29.
2. 30. arti. 3
Diuortiu legitimoꝝ coniugū p̄t fieri causa
fornicationis. li. 4. di. 35. arti. 1
Diuortiu septē casibus impedit licet interue-
niat adulteriū. li. 4. di. 35. arti. 1
Diuortiu nō debet fieri nisi iudicio ecclie. lib.
4. di. 35. arti. 1
Diuortio facto neuter coniugū viuente alte-
ro potest de nouo matrimoniu cōtrahere. li
bro. 4. di. 35. arti. 1
Diuortio facto coniuges p̄nt reuniri ad petito-
onē coniugis innocētis. li. 4. di. 35. arti. 2
Dominādi ptās fm se considerata est a deo. li
bro. 2. di. 43. et. 44. articulo quarto
Dominū fuisse aliquo mō etiā dato q̄ ho-
mo n̄ peccasset. li. 2. di. 43. et. 44. arti. q̄rto
Donū dicit notionaliter in diuinis. li. 1. dis-
t. 18. arti. 1
Dona sp̄s sancti q̄ sint et qui effectus eorum
li. 3. di. 34. arti. 1. et. 2
Dona distinguūt inter se et a virtutibus. lib.
3. di. 34. arti. 2
Dona sp̄s sancti respiciūt vitā cōtemplatiuā
magis q̄ vitā actiuā. li. 3. di. 34. et. 35. arti. 3
Dona sp̄s sancti sunt connexa ac etiā virtu-
tes. li. 3. di. 36. arti. 1. 2. et. 3
Dotes corp̄s glificati. li. 4. di. 49. q. 1. p̄ totū

Lementorū

forme nō manēt incorrupte i re-
mixta. li. 2. di. 15. arti. 2

Ep̄s hereticus vel etiā excommunicatus p̄t
ferre sacramentū ordinis licet ḡnter peccet
ip̄m cōferēdo. li. 4. di. 25. arti. 2
Equalitas i creaturis ē relatio realis sed nō i
diuinis. li. 1. di. 31. arti. 1. et. 2
Error q̄nq̄ impedit m̄rimoniū. li. 4. dist. 29.
Esse subst̄tēte i xpo fuit tm̄ et. 30. arti. 3.
vnū. li. 3. di. 1. q. 1. arti. 3
Esse d̄r multis modis. li. 3. di. 1. q. 1. arti. 3
Eucharistie sacramentū fuit institutū in vlti-
ma cena xpi. li. 4. di. 8. arti. 1
Eucharistia sumens debet esse ieiunus nō so-
lum ieiunio ecclie sed etiā ieiunio nature.
excipiunt tamē aliq̄e p̄one. li. 4. di. 8. ar-
ticulo. 3
Eucharistie sacramentū est vnū licet distin-
cte consecret corpus et sanguis xpi. li. 4. di.
8. i solutio e argumēti p̄ncipalis
Eucharistia sumēt si fuerit i p̄cto mortali tūc

vere sumit corpus xpi sac̄raliter licet nō sp̄s
aliter. li. 4. di. 9. arti. 1
Eucharistia sumēs i mortali p̄cto sine cōtrī-
tōe mortali peccat. li. 4. di. 9. arti. 2
Eucharistia q̄nq̄ licitū ē sumere sine cōfessioe
mortali p̄cti dū sumēs sit sufficēter p̄ritus.
li. 4. di. 9. arti. 3
Eucharistia d̄r sacerdos tenegare subdito i
aliquibz casibz. li. 4. di. 9. arti. q̄rto
Eucharistia n̄ d̄r dari laicis i loco int̄dicto ni-
si cā infirmitat̄. p̄nt tñ admitti ad audiēdū
diuinū officiu q̄ter i āno. li. 4. di. 9. arti. 4.
Eucharistie fructus et utilitates. lib. 4. dist. 12.
Eucharistia frequēt recipere expe. q. 3. ar. 1. 2. 2
dit aliq̄bz hoibz aliq̄bz n̄. li. 4. di. 12. q. 3. ar.
Eucharistia tenet hō q̄ h̄z ānos discere. ti. 3
tōis recipere sel i anno. li. 4. di. 12. q. 3. arti. 4
In eucharistie sac̄to q̄ntitas corp̄s xpi ē mō
idiuisibili. q̄ ē ibi mediāte sba. li. 4. di. 10.
Sub eucharistie sac̄to p̄ncipalr. q. 2. arti. 1
ē corp̄s xpi. cōmitāter aut ibi ē aīa xpi quā
titas: ac cetera accētia cū tota veritate. li. 4.
di. 10. q. 2. arti. 2.
In eucharistie sac̄to sba panis cōst̄ i corp̄s
xpi et sba vini i sāguinē. li. 4. di. 11. q. 1. arti. 2
Corp̄s xpi i q̄d sit h̄mōi cōuersio nō dicit rē cō-
positā ex materia et forma sba nec dicit ma-
teriā et aīa; intellectiuā pur̄ et ualr̄ dicit ḡdū
forme corp̄s etat̄. nec dicit solā materiā. nec
solā q̄ntitatē. sed dicit materiā cū q̄dā mō
q̄ntitatio. li. 4. di. 13. arti. 1.
Eunū q̄d sit et quō d̄r a tpe. et q̄ nō ē vnū eunū
oim euiternoz. li. 2. dist. 2. q. 1. arti. 1. 3. et. 4
Exclusiua dictio addita vni relatiuoz exclu-
dit altez. li. 1. di. 21. arti. 2
Excōicatio ē duplex. scilicet maior et minor. et q̄d sit
vtraz. et ad quē eaz absolutio spectet. li. 4.
Excōicatio cōicāsi q̄nq̄ totalr. di. 19. arti. 4
excusat a p̄cto. q̄nq̄ peccat venialr. q̄nq̄ moz-
talr peccat. li. 4. di. 19. arti. quarto

Fidei articulo

f̄r̄ certa noticia ē cōicabil viatorū.
Fides et scia. li. 1. p̄logo. q. 3. arti. 1
p̄nt sil̄ stare i eodē intellectu respectu eiusdē
obiecti. li. 1. p̄logo. q. 3. arti. 2
Fides et scia theologice sūt distincti h̄r. li. 1. p̄-
fidel seru q̄nq̄ tenet ma. logo. q. 4. arti. 2
nere sub dominio infidel p̄ncipis. et q̄nq̄ p̄-
ab eo licet recedere. li. 2. di. 43. et. 44. ar. 4
fidei obiectū pp̄uū et p̄ncipale ē ip̄e x̄. Ob-
iectū p̄o fidei large sūt oēs articuli fidei cū m̄

Tabula

nis etiā alijs q̄ annexa sūt ipsi articuli. Et fi
 dei ifuse n̄ p̄t esse falsū. li. 3. di. 2. 4. arti. 1. 7. 2.
Fidei singuli articuli deputati singul' aplis. li.
Fides manet i patria. 3. di. 2. 4. et. 2. 5. arti. 3.
 q̄tū ad habitū. li. 3. di. 31. arti. 3.
Filius in diuis aliquo mō generat' de substā
 tia patris. li. 1. di. 5. arti. quarto.
Finis theologie est dei dilectio. li. 1. plogo. q.
 4. arti. 2.
Fōtes 7 diluuiā d̄ mōtib' erūpētia quō gene
 renf. li. 2. di. 20. arti. 4. 2. clone p̄ma. in solu
 tōe. 7. argumēti.
Forme nō suscipiūt magis 7 min' fm grad' i
 eētia. sed fm grad' i eē fm maiorē 7 minorē
 dispositōem subiecti. li. 1. di. 17. q. 2. arti. 2.
Forma fm nullā sui entitatē distinctā a mate
 ria p̄st i materia an̄ generatōz rei c'ē forma.
Forma sbalis n̄ eē medi. li. 2. di. 18. arti. 2.
Forma p̄ncipiū opatōnis. li. 1. di. 3. q. 2. arti. 2.
Forma req̄sita i consecratōe corporis 7 sāguis xp̄i
 li. 4. di. 8. arti. 2.
Forme subales nō sūt p̄les in hoie. li. 4. dist.
 13. arti. 1. an̄ mediū.
Fruitōis ordiate obiectū ē sol' de'. 7 q̄ fruitio
 ē act' volūtatis. li. 1. di. 1. q. 1. arti. 1. et. 2.
Fruitōis p̄fecte act' nō p̄t elici a nuda poten
 tia. li. 1. di. 1. q. 1. arti. 1.
Fruitōis act' p̄t elici a volūtate suspēso intel
 lectu ab omī cognitōe 7 h̄ de absoluta dei po
 tentia. li. 1. di. 1. q. 1. arti. 4.
Fruitōis act' n̄ccio elicit a volūtate app̄hēso
 obiecto fruibili sub rōne finis vltimi qui ē
 quietatiu' ois desiderij. li. 1. dist. 1. q. 2. arti. 1.
Frūibile obiectū sub alia 7 alia ratiōe mouet
 voluntatē 7 intellectū. li. 1. di. 1. q. 3. arti. 1.
Fruitōnis actus nō pōt terminari ad diuinā
 essentiā nisi terminet ad diuinā psonāz nec
 ecōuerso. nec ad vnā psonā nisi terminet ad
 alterā. li. 1. di. 1. q. 3. arti. 2. 3. et. 4.
Furiosus hō n̄ p̄t p̄bere in fumonū nisi habe
 at aliq̄ lucidā interualla. li. 4. di. 34. arti. 3.

Generatio pro

Generatio actiua ē i p̄re. 7 generatio passiuā
 ē i filio. li. 1. di. 4. arti. 2.
Generatio passiuā 7 spiratio passiuā d̄nt re
 aliter. li. 1. di. 12. et. 13. arti. 2.
Generatōis 7 spiratōis d̄ntia ac ceterorū q̄
 differūt in diuinis aliquo mō assimilāt d̄nt
 ne numerali. aliquo mō d̄ntie specificē. li. 1.

di. 12. arti. 3.
Gloriosū corpus cū alio corpore pōt simul esse
 in eodē loco. li. 4. dist. 49. q. 1. arti. quarto.
Grā n̄ccio requirit ad hoc q̄ act' creature rō
 nalis sit meritorius. li. 2. dist. 4. et. 5. arti. 3.
Grā idē p̄bat li. 1. di. 17. q. 1. arti. 3.
Gratia ē habit' a solo deo creat' i aia. li. 2. di.
 26. arti. 1.
Grāz se h̄re null' certitudinalr p̄t coḡscere co
 gnitōe naturali. li. 2. di. 26. arti. 1.
Grā nō ē virtus pprie loquēdo de virtute. li.
 2. di. 26. arti. 2.
Grā carēs nō p̄t mereri grāz de indigno. 13 h̄
 possit de 2. gruo. li. 2. di. 26. et. 27. arti. 3.
Gratia carēs nō pōt diu se a peccatis p̄serua
 re. li. 2. di. 28. arti. 1.
Grā carēs nō p̄t se suis virib' ad grāz suffici
 enter p̄parare. li. 2. di. 28. arti. 2.
Gratia gratū faciēs est formaliter expulsiuā
 peccati. li. 3. di. 19. arti. 1.
Gratia alia ē gratū faciēs. alia ē gratis data.
 li. 4. di. 2. arti. 2.
Grā gratū faciēs distinguitur in grāz sacra
 lē 7 grāz virtutū. li. 4. di. 2. arti. 2.
Gratia gratū faciēs q̄uis fm essentiam sit
 vna. tñ multiplex est fm redundantā. li. 4.
 di. 2. arti. 2.
Gratia gratū faciēs data in cōfirmatione
 nō ē alia eēntialr a grā data i baptismo. li. 4.
Grā cōfirmatōis ē aliq̄ mō p̄se. di. 7. arti. 1.
 ctio: q̄ grā baptismal'. li. 4. di. 7. arti. 1.
Grā infusio 7 pcti expulsio sūt in eodē insti
 ti. li. 4. di. 18. arti. quarto.
Gratie infusio 7 culpe expulsio nō sūt forma
 liter vna mutatio sed due formaliter distin
 ctē. li. 4. di. 18. arti. quarto.
Grēci 7 latini clerici existētes in sacris ordini
 bus nō tenent equaliter ad votū continētie
 li. 4. di. 37. arti. 1.

Abilitas ad bo

Abilitas ad bonū minuit p̄ pctm̄ 7 nūq̄ totalr
 7 sumit q̄diu hō est in via. q̄
 uiscunq̄ multa cōmittat peccata. li. 2. di. 34.
 articulo. 3.
Habitus ē quid absolutū tñ connotat respec
 tū. li. 3. di. 23. arti. 1.
Habit' generat' ex actib'. li. 3. di. 23. arti. 2.
Habitus moralis p̄m' n̄ pōt acquiri p̄ vnū
 actū. li. 3. di. 23. arti. 2.
Habitus speculatiu' pōt acquiri vel induci p̄
 vnū actū. li. 3. di. 23. arti. 2.

Tabula

Dabitibus indigem⁹ ad hoc vt bñ et faciliter
opemur. li. 3. di. 23. arti. 3
Dabit⁹ nec facit p̄cise ad subaz act⁹. nec facit
p̄cise ad modū act⁹. sed facit ad subam act⁹
modificatā. li. 3. di. 23. arti. 3
Voies iuxta gradū suoz meritoz assumunt⁹
ad ordines angeloz. li. 2. di. 9. arti. 2
Dō fuisset corruptibilis etiā si nō peccasset. 7
nunq̄ fuisset de facto corruptus si nō peccal
set. li. 2. di. 20. arti. 3

Dee sunt i es

I sentia diuina distincte fm rōez
lib. 1. di. 36. arti. 1
Idea mali culpe nō ēi deo licet de⁹ cognoscat
h̄mōi malū. li. 1. di. 36. arti. 3. et. 4
Idēitas ē relatio fm rōem. li. 1. di. 31. arti. 4
Ignis inferni q̄uis sit corp̄alis tñ agit i sp̄m
damnātū. li. 4. di. 44. arti. quarto
Ignis inferni est in medio terre. libro. 4. di.
45. arti. 2
Ignis purgatorius qualis sit 7 in quo loco.
li. 4. di. 21. arti. 3
Ignis purgatorius est ps ignis infernalis.
li. 4. di. 45. arti. 2
Ignis quo deus purgabit mandū p̄cedet ex
tremū iudiciū 7 durabit vsq̄ ad finē iudicij
li. 4. di. 47. arti. 4
Ignorātia est triplex 7 qualiter excuset pecca
tum. li. 2. di. 21. et. 22. arti. 3
Imago dei ē in homie. 7 pres eius dñt a suo
fundamēto. li. 1. di. 3. q. 2. arti. 1. et. 2
Imago dei magis repit aliq̄ mō i angelo q̄ i
hoie: i viro q̄ in muliere. et in intellectu q̄ i
volūtate. li. 2. di. 16. arti. 2. et. 3. et. 4
Indiuiduatis p̄ncipiū qd sit. li. 2. di. 3. q. 2
Indulgētia qd valeat 7 quō extn/ arti. 1
guat purgatorij. li. 4. di. 20. arti. 4
Infinitas est de formali ratione ipsius dei. li.
1. plogo. q. 1. arti. 2
Infirmitas qdā tenet hoīem tr̄s̄ dieb; qua
si mortuū. li. 4. di. 37. et. 38. arti. 4
Ingratitudo qd sit. 7 q̄tū detestabil sit. li. 4
Innascibilitas nō p̄stituit p̄ di. 22. arti. 3
Isonā p̄ris i diuis. li. 1. di. 28. et. 29. arti. 1
Impedimēta m̄fimonij q̄t sint 7 q̄ sint. li. 4.
Intellect⁹ agēs p̄inet aliq̄ di. 34. p̄ totum
mō ad imaginē. li. 1. di. 3. arti. 4
Intellect⁹ agēs ē potētia realr distincta ab in
tellectu possibili Et intellect⁹ agēs abstrahit
sp̄ez itelligibile a f̄atasmate. li. 2. di. 34.
Intellect⁹ possibil itelligit ea q̄ sunt extra se p̄

sp̄ez itelligibile a suo actu itelligēdi realr dif
ferentē. li. 4. di. 50. q. 1. arti. 2
Intellect⁹ possibil n̄ h̄z se pure passive respectu
act⁹ itelligēdi. li. 4. di. 50. q. 1. arti. 2
Intellect⁹ possibil itelligit p̄diclare p se h̄z n̄ p̄/
mo. v̄le h̄z p se 7 p̄mo. li. 4. di. 50. q. 1. arti. 3
Intētio volūtatis n̄ occurrit ad oēs actū cogni
Indictū q̄liter rōis. li. 1. plogo. q. 3. arti. 1
deleat obseruari. li. 4. di. 9. arti. 4
Intuitiua visio diuine eēntie ē cōicabilis vi
atorū. li. 1. plogo. q. 3. arti. 1
Intuitiua visio diuine eēntie ē cōicabilis vi
atorū suspēsa manēre volūtate ab omni suo
actu. li. 1. plogo. q. 3. arti. 1
Juramētū nō sp̄ ē pctm. qz q̄nq̄ ē meritorij.
Juramētū vergēs in peiorē p̄tē nō ē seruā/
dum. li. 3. di. 39. arti. 1. et. 2
Iusticia legal nō ouenit ip̄i deo. Iusticia di
stributiua p̄p̄e ouenit ip̄i deo. Iusticia cō/
mutatiua ouenit deo aliq̄ mō vere licet im/
proprie. li. 4. di. 46. arti. 1
In iudicio ext̄eō r̄ps erit iudex p̄ncipalis. 7
ap̄li ac multi aliq̄ hoīes excellētē sci erūt in
dices assessorij. li. 4. di. 47. arti. 1
In iudicio r̄ps appebit b̄tis i forma dicitatis
7 h̄ūanitat̄is. sed d̄anatis appebit solū i for
ma h̄ūanitat̄is. li. 4. di. 48. arti. 1.
Iudiciū extremū loc⁹ erit circa vallē iofaphat.
li. 4. di. 48. arti. 2
Iudiciū r̄ps nulla creatura scit determinate ex
cepta sola aīa xpi. li. 4. di. 48. arti. 3
Circa iudiciū extremū alterabit celuz p̄uati/
ue 7 positue. li. 4. di. 48. arti. quarto

Atria quid sit

I r̄ cui exhibēda. li. 3. dist. 9. arti. 1
Legis vtilitas et necessitas. li. 3.
di. 37. arti. 1.
Lex mosaica put fuit moralis phibuit p̄sent
lū male occupat̄e etiā put remāsit interi⁹
sine exteriori ostēsiōne. li. 3. di. 40. arti. q̄rto
Lex mosaica vt iudicial erat nō phibuit ma
lā occupat̄am manēre infra aīam sine exteriori
ostēsiōne. li. 3. di. 39. et. 40. arti. quarto.
Libellus repudiij qualiter dabat in veteri le
ge. li. 4. di. 32. et. 33. arti. 3
Libez arbitriū ē potētia aīe rōnalis. et ē idem
qd volūtās h̄ūana. li. 2. di. 24. arti. 3
Libertas aīe rōnalis p̄ncipalr p̄stitit i ip̄a vo
lūtate. li. 2. di. 38. arti. 1
Liber vite q̄tuo: modis dicit̄. Et qui scripti
sunt in libro vite. li. 3. di. 31. arti. 2

Tabula

Loca i q̄b̄ morant aie post mortē. li. 4. dist.
 Limbus pat̄r̄ z p̄ueroz c̄supi / 145. arti. 1
 oz ps inferni. li. 4. di. 45. arti. 2
 Locutio angeloz qualiter zp quē modū fiat
 li. 2. di. 10. arti. 2
 Lux in celestibz z i istis inferioribz nō ē eius/
 dem rōnis. li. 2. di. 13. arti. 1
 Lumē ē aliq̄ mō forma realis z aliquo mō in
 t̄r̄tionalis. li. 2. di. 13. arti. 2
 Lumē nō educat de potentia mediū. li. 2. dist.
 13. arti. 3

Malū a quocau

M setur. li. 2. di. 34. arti. 2
 Malū cōnotatiue dicit naturā
 positiuā: s; directe zp se n̄ dicit naturā posi/
 Malū pene fieri ē / tuā. li. 2. di. 34. arti. 1
 bonū. li. 1. di. 45. 7. 46. art. q̄rto
 Malū nō pōt eē puz. li. 2. dist. 34. arti. q̄rto
 Malū ē duplex. s. malū culpe z malū pene. li.
 2. di. 35. et. 36. arti. 3
 Mādatorz rei sufficiētia z mādatorū tabule
 Materia de se non dicit / li. 3. di. 37. arti. 2
 aliq̄ actū. li. 2. di. 12. arti. 1
 Materā i possibile eē eē vel fieri sine oī forma
 Materia vere rep̄t in / li. 2. di. 12. arti. 2
 cor: p̄bz celestibz. li. 2. di. 12. arti. 3
 Materia nō d̄r̄t a mō quē sortit a quātitate
 li. 3. di. 6. arti. 1. 3 dē li. 4. di. 13. arti. 1
 M̄rimoniū ē vez factm. li. 4. dist. 26. arti. 1
 M̄rimoniū p̄t eē vez q̄uis s̄gitas vtriusqz
 iugū maneat intacta. li. 4. di. 26. arti. 1
 M̄rimoniū est a reo p̄ncipaliter institutū
 li. 4. di. 26. arti. 2
 M̄rimoniū s̄bere q̄nqz fuit de necessitate sa/
 lutis. li. 4. di. 26. arti. 3
 M̄rimoniū d̄sc̄p̄o seu diffinitō. li. 4. di. 27
 M̄rimoniū n̄ p̄t eē vez absqz c̄f̄sū / arti. 1
 volūtatiū p̄sonaz s̄h̄tū. li. 4. di. 27. arti. 2
 M̄rimoniū rarū nō s̄h̄t̄ nisi p̄ s̄ba de p̄nti
 mutuū c̄f̄sū p̄sonaz s̄h̄tū exp̄m̄tia vel p̄
 aliq̄ s̄ḡ h̄m̄i s̄bis eq̄pollētia. li. 4. di. 27
 M̄rimoniū c̄sūmatū p̄ actū carnal / art. 2
 copule p̄hibet ingressū religiōis absqz c̄sen/
 su alteri s̄iugū. li. 4. di. 27. arti. 3
 M̄rimoniū ipe d̄it̄ coactōe tali q̄ ducat me/
 tū potēte cadere i s̄t̄atē viz. li. 4. di. 29. art. 1
 M̄rimoniū ipe d̄it̄ errore p̄sone z c̄d̄itōis. li.
 M̄rimoniū p̄fectū fu / 4. di. 29. 7. 30. art. 3
 it inter ioseph z mariā. li. 4. di. 30. art. q̄rto
 M̄rimoniū ioseph z marie nūqz fuit c̄sūm/
 matū. li. 4. di. 30. arti. q̄rto

M̄rimoniū sūt tria bona. s. fides: p̄les z fact̄z
 zp h̄m̄i bona ac? carnalis copule p̄t suffici
 enter excusari a pctō. li. 4. dist. 31. arti. 1. et. 2
 M̄rimonio s̄o exp̄tē tūc ac? carnal copule
 q̄nqz ē meritorū. q̄nqz fit sine pctō. q̄nqz cū
 veniali pctō. q̄nqz etiā cū mortali pctō. li. 4
 di. 31. arti. 3. et q̄rto
 M̄rimoniū impedim̄ta q̄ sint et quot sine
 li. 4. di. 34. p̄ totū
 M̄rimoniū s̄h̄edo mascul? debet eē. p̄iū. et
 femia. p̄ij. annozū. li. 4. di. 35. et. 36. art. q̄rto
 M̄rimoniū verū p̄t eē inter duas p̄sonas in
 fideles. li. 4. di. 39. arti. 1.
 M̄rimoniū infidelitū nō h̄z ipe dimētū vltra
 sc̄dm vel terciū ḡdū cōgnōis. li. 4. di. 39. et
 M̄coria p̄p̄e iuenit i itelle / 40. arti. q̄rto
 c̄tina p̄re aie. li. 2. di. 39. arti. 1
 M̄edacium sp̄ ē pctm̄ licet nō sit sp̄ mortale
 pctm̄. li. 3. di. 37. et. 38. arti. q̄rto
 Meritū bonoz hoim s̄m̄ statū i q̄ nūc sum?
 p̄t eē mai? s; si hoies innocēs māsissent in
 paradiso. li. 2. di. 29. arti. q̄rto.
 M̄ia p̄p̄e uenit ipsi deo. li. 4. di. 46. art. 2
 M̄ia z iusticia vt sūt i deo d̄nt solū rōne s̄eiz
 cōceptibiliter. li. 4. di. 46. arti. 3
 M̄ia z iusticia p̄currūt in oī ope rei loq̄ndo
 de opere retributōis. li. 4. di. 46. arti. q̄rto
 M̄issio sp̄ūs s̄c̄i. li. 1. di. 15. arti. 1
 M̄issio actiue uenit cuilibet diuine p̄sone.
 M̄issio passiue s̄z mitti non uenit cuilibet
 p̄sone diuine. li. 1. di. 15. arti. 3. et q̄rto
 M̄issio visibil? uenit filio z sp̄ūs s̄c̄o z n̄ pa
 tri. li. 1. di. 16. arti. 1
 M̄issa p̄sona q̄nqz dicit̄ m̄ioz p̄sona mittēre
 M̄ixtū p̄fectū c̄positū aliq̄ / li. 1. di. 16. ar. 2
 mō ex oibz q̄rtuoz elemētis. li. 2. di. 15. art. 1
 M̄ot? realr d̄r̄t a suo c̄m̄io. li. 2. dist. 19. arti. 1
 M̄ūd? ab eterno nō fuit q̄uis ab eterno per
 rei potētia eē potuit. li. 2. di. 1. q. 2. arti. 1. et. 2

Ecessitas dicit

N tur m̄s; modis. li. 1. di. 6. q. 2. ar. 1
 Noia dī sūt m̄tra. li. 1. di. 2. ar. 2
 Notio cōis nō d̄r̄t i p̄re a p̄nitare: nec i filio
 a filiatione. li. 1. di. 27. arti. 2
 Numer? ē aliq̄uid reale p̄ter res numeratas;
 li. 1. di. 24. arti. 3
 Nūer? p̄p̄e dicit̄ n̄ ē i diuis. li. 1. di. 24. art. 4

Biectum ade

o quātū nostri intellectus. li. 1. p̄
 logo. q. 3. arti. q̄rto

Tabula

Ordo quid sit et an sit sacramentum. li. 4. dist. 24. arti. 1.
 Ordines ecclesiastici sunt septem in quorum quolibet imprimis character. li. 4. dist. 24. ar. 2. et. 3.
 Ordinis sacramentum continet septem dignitates. li. 4. dist. 24. arti. 4.
 Ordinis sacrum solus potest conferre episcopus de iure communi. li. 4. dist. 25. arti. 1.
 De ordinatum inhabilitate et ordinandorum qualitate. li. 4. dist. 25. arti. 2. et. 3.
 Originalis peccati macula de privilegio spali non potest tergi originem gloriæ. li. 2. dist. 30. et. 31. arti. 3.
 potest. 2. Item. 3. dist. 3. ar. 1. Item. 4. dist. 18. arti. 4. et. 5. ratione prima et opinio 3. etiam.
 Proposans et operatus. li. 4. dist. 45. arti. 3.

Paradisus est locus

Paradisus est locus corporalis situs sub circulo equinoctiali. li. 2. dist. 20. arti. 4.
 Passiones anime principales sunt quattuor. li. 3. dist. 26. arti. 2.
 Panis convertibilis in corpus christi debet esse triticus. li. 4. dist. 11. q. 2. arti. 1.
 Pater in divinis generat filium aliquo modo necessitate. li. 1. dist. 6. q. 2. arti. 2.
 Pater generat filium aliquo modo voluntate. libro. 1. dist. 6. q. 2. arti. 3.
 Pater et filius possunt dici plures spiratores. libro. 1. dist. 11. q. 1. arti. 3.
 Pater diligit se et nos spiritu sancto. libro. 1. dist. 32. arti. 1. et. 2.
 Paternitas in divinis est idem quod generare. li. 1. dist. 27. arti. 3.
 Paternitas in divinis constituit ut proprietates et distinguit ut relatio est. li. 1. dist. 27. arti. 3.
 Patris persona non constituit inaccessibilitatem. li. 1. dist. 28. arti. 1.
 Patris persona non constituit generativitatem. libro. 1. dist. 28. arti. 1.
 Pater et spiritus sanctus possent naturam creatam assumere. li. 3. dist. 1. q. 2. arti. 1.
 Peccatum primum primi hominis non potuit esse veniale. li. 2. dist. 21. arti. 1.
 Peccatum unum inclinatur peccatores in alterum. li. 2. dist. 28. arti. 1.
 Peccatum originale contrahitur ex conceptionis origine. li. 2. dist. 30. arti. 1.
 Peccatum originale est causa peccatorum penalarum quas patimur. li. 2. dist. 30. arti. 1.
 Peccatum originale proprie potest dici culpa. libro. 2. dist. 30. arti. 2.
 Peccatum originale de lege communi infundit in omnes universaliter qui naturaliter concipiuntur. li. 2. dist. 30. et. 31. arti. 3.

Peccatum originale non contrahitur virgo gloriosa. li. 3. dist. 30. et. 31. arti. 3. Item. 3. dist. 3. arti. 1.
 Peccatum originale sine peccato actuali non inducit post mortem penam sensus sed solum penam damni que est carentia visionis divine ceteræ. quam penam patiunt parvuli absque cruciatu. li. 2. dist. 32. et. 33. arti. 3.
 Peccatum commissionis necessario consistit in aliquo actu elicitum sed non peccatum omissionis. li. 2. dist. 35. arti. 1.
 Peccatum subiective est in voluntate et non in intellectu. li. 2. dist. 39. arti. 2.
 Peccatum omne est voluntarium. li. 2. dist. 40. et. 41. arti. 4.
 Peccatum in spiritu sancto est aliquo modo irremissibile. li. 2. dist. 43.
 Penitentia descriptio. li. 4. dist. 14. arti. 1.
 Penitentia est virtus existens subiective in penitentis voluntate. li. 4. dist. 14. arti. 2.
 Penitentia simplex debet iterari sed non penitentia solennis. li. 4. dist. 14. arti. 3.
 Penitentia spiritualis debet esse de talibus circumstantiis propter quas mutat genus peccati. li. 4. dist. 16.
 Penitentia non est necessaria de peccatis venialibus. li. 4. dist. 16. arti. 4.
 Penitentia in extremo mortis potest esse fructuosa. li. 4. dist. 20. arti. 1.
 Penitentia iniuncta a sacerdote si est minor quam debet esse tunc faciens homini penitentiam non absolvit totaliter a purgatorio. li. 4. dist. 20. arti. 3.
 Penitentie fructus et utilitas. li. 4. dist. 14. articulo quarto.
 Penitentie partes ut est sacramentum sunt contritio confessio satisfactio. li. 4. dist. 16. arti. 1.
 Penitentie impedimenta sunt plura. li. 4. dist. 16.
 Penitentie opera quæque licita est in unum hominem minime facere pro alio. li. 4. dist. 20. arti. 2.
 Penitentie solennis modus et ordinatio. li. 4.
 Persona una in divinis est in. li. 4. dist. 14. arti. 3.
 alia. li. 1. dist. 19. arti. 4.
 Persona est nomen prime intentionis. li. 1. dist. 23. arti. 1.
 Persona proprie inchoat in divinis. li. 1. dist. 23. arti. 2.
 Persona per se significat absolutum quævis in divinis restringendo sit ad aliud relatam. li. 1. dist. 23. arti. 3.
 Persona de deo et creaturis dicitur nec univoce nec equivoce sed analogice. libro. 1. dist. 25. arti. 1. et. 2.
 Personæ divine constituntur per operationes relativas.
 Persona divina potest assumere naturam creatam. li. 3. dist. 1. q. 1. arti. 1.
 Persona filii sola assumpsit naturam humanam terminative. li. 3. dist. 1. q. 2. arti. 2.

Tabula

Personae plures potest assumere eadem naturam. li. 3.
 Periculi non est maius periculum. di. 1. q. 2. arti. 3.
 Quod homicidium. li. 3. di. 39. arti. 3.
 Potentie anime differunt ab eentia ipsius anime. li. 1. di. 3. q. 2. arti. 2.
 Potentia generandi de principali suo significato dicitur quod absolutum in diuinitate. et non solum est pre se sed vere inuenit in filio et spiritu sancto. lib. 1. di. 7. arti. 1.
 Potentia generandi comprehendit sub omnipotentia in diuinitate. li. 1. di. 20. arti. 1.
 Præsumptio dimittendi peccata est simplex. li. 4. di. 5. arti. 4.
 Præsumptio dimittendi peccata absolute non potest competere alicui creature. li. 4. di. 5. arti. 4.
 Potentia dei fieri potest per naturam rationalem assummatam ad unitatem diuini suppositi et non fruatur. li. 3. di. 2. arti. 2.
 Potentie anime quodammodo corrumpuntur per peccatum. li. 2. di. 35. arti. 2.
 Potentia peccandi est aliquo modo a deo. li. 2. di. 3.
 Præsumptio diuinitatis secundum se est per se. 43. et. 44. arti. 3.
 Præsumptio est a deo. li. 2. di. 43. et. 44. arti. 4.
 Propter quid habitus dicitur peccati. li. 1. p. 1. go. q. 4. arti. 1.
 Præsumptio non est finis theologie. lib. 1. p. 1. go. q. 4.
 Predestinatio quod sit. li. 1. di. 40. arti. 2.
 Predestinatio quod sit per se saluati. li. 1. di. 40. arti. 2.
 Predestinatio assignat causam tenens ex parte creature. li. 1. di. 41. arti. 2.
 Predestinatio potest inuari peccatis sanctorum. li. 1. di. 41. arti. 3.
 Preceptio offert iurisdictionem alicui ex lapsu temporis in re non sua. li. 4. di. 15. arti. 4.
 Primum homo ante peccatum non habuit gratiam gratam facientem quous habuerit gratiam gratis datam. li. 2. di. 28. et. 29. arti. 3.
 Primum principium omnium est unum tantum puta ipse deus. li. 2. di. 1. q. 1. arti. 1.
 Prioritatis sunt septem modi. li. 1. di. 9. arti. 1.
 Primum quod inuenit in diuinitate. li. 1. di. 9. p. totum.
 Prius et posterius in diuinitate quod sunt. li. 1. di. 12. arti. 1.
 Prius quoddam a quibusdam fictum in diuinitate improbat. li. 3. di. 11. arti. 1.
 Processio temporalis uenit in spiritu sancto. li. 1. di. 14. arti. 1.
 Processio uenit in spiritu sancto uno modo tanquam proprium. Alio modo tanquam appropriatum. li. 1. di. 14. arti. 2.
 Processio temporalis spiritus sancti proprie non ponit numerum cum eterna processione. li. 1. di. 14. arti. 3.
 Processione temporalis spiritus sancti non solum dantur dona spiritus sancti sed etiam ipse met dat. li. 1. di. 14. arti. 4.
 Productio creaturarum necesse presupponit diuinitatem.

rationem personarum productorem. li. 3. di. 11. arti. 1.

Veritas sub

q
 stantie differt realiter a substantia. li. 4. di. 13. arti. 1.
 Quidditas tota rei materialis non est sola forma. li. 3. di. 21. et. 22. arti. 3.

Veritates que fiunt

r
 ri potest ea que tenet fides christiana sunt solubiles. li. 1. p. 1. go. q. 2. arti. 1.
 Rationes seminales quod sunt. li. 2. di. 18. arti. 2.
 Reatus peccati manet cessante actu peccati. li. 2. di. 42. arti. 3.
 Recidivitate penitente culpa dimissa quod redit. li. 4. di. 22. arti. 1.
 Redemptio in re uenientissimum modum fuit per passionem christi. li. 3. di. 19. et. 20. arti. 3.
 Relatio que est inter deum et creaturam non est realis ex parte dei licet sit realis ex parte ipsius creature. lib. 1. di. 30. arti. 2. et. 3.
 Relatio que creatura refert ad deum magis habet rationem originis respectu relationis que deus refert ad creaturam quod e contrario. li. 1. di. 30. arti. 4.
 Relatio in diuinitate differt ab eentia secundum rationem et non realiter. li. 1. di. 33. arti. 1.
 Relatio in diuinitate non differt realiter a persona diuina. li. 1. di. 33. arti. 2.
 Relatio etiam in creaturis est ens reale. et tamen non differt realiter a suo fundamento. lib. 2. di. 20. arti. 2.
 Relatio potest esse terminus per se talis actionis que non est productiva. sicut est actio distinctiva: unitiua et ordinatiua. libro. 4. di. 11. q. 1. articulo. 1.
 Relationes diuine sunt in eentia diuina et sunt in personis diuinitate. li. 1. di. 33. arti. 3.
 Relationes diuine quous non differunt a diuina essentia. tamen differunt realiter inter se. et realiter personas a se inuicem distinguunt. li. 1. di. 33. arti. 4.
 Relatiuum non est de primo intellectu sui correlatiui. li. 1. di. 21. arti. 1.
 Relatiuorum unum excludit si alteri addit dicitur exclusiua. li. 1. di. 21. arti. 2.
 Reprobatio quid sit Et utrum reprobatio possit saluari. li. 1. di. 40. arti. 1. et. 4.
 Reprobatio est causa Et utrum possit impediri peccatis sanctorum. li. 1. di. 41. arti. 1. et. 4.
 Restitutio quod et qualiter debeat fieri. li. 4. di. 15.
 Resurrectio mortuorum est possibilis et quando. arti. 4. quod ponet in esse. li. 4. di. 43. arti. 1.

Tabula

Resurrectio mortuorum nō pōt actiue fieri vir-
tute creature quāuis ad hū sufficiat passiue vir-
tus creature. li. 4. di. 43. arti. 2
Resurrectio mortuorum nō ē mutatio natural'
sed supnatural'. li. 4. di. 43. arti. 2
Resurgēs a morte ē idē numero ille q̄ p̄sus fu-
it anq̄ moreret. li. 4. di. 43. arti. 3
An resurrectōem oēs homines ī terra viuētes
moriēt. li. 4. di. 43. arti. 4
In resurrectōne mortuorum collectio cinerū fiet
successiue misterio angelorum. sed corporū hūa-
norum formatio dispositio ⁊ aīaz introductio
fiet p̄tute diuina sbito ⁊ ī istā. li. 4. dist. 43
arti. 4
Nō resurget ī hoīe totū qd̄ q̄cūq̄ tpe fuit d̄vi-
tate sue corporalis nature. li. 4. di. 44. arti. 1
Resuscitat̄ miraculose a mortuis solut̄ ē a vi-
culo matrimonij: nec habet ius repetēdi vxo-
rē quā p̄sus hūit. li. 4. dist. 37. et. 38. arti. 4

Sacerdos dicēs

verba consecrātōis corporis et sanguis
xp̄i sup debita materia cū interiōe
consecrādi uere consecrātō: nō obstāte q̄ sit suspen-
sus: excoīcatus: interdictus vel degradatus
li. 4. di. 13. arti. 2
Sacerdos p̄p̄t̄ q̄tū ad audiētiā consecrātōis
p̄t̄ dici q̄libet religiosus p̄uilegiatus a sūmo
pōt̄ifice sup audiētiā consecrātōis. li. 4. di. 17
q. 2. arti. 3
Sacrā diffinitō. li. 4. di. 1. q. 2. arti. 1
Sacrā nec fuerit necia nec oportuna p̄ statu
innocētie. li. 4. di. 1. q. 2. arti. 2
Sacrā fuerit oportuna ⁊ quodammodo necia
post p̄ctm̄ hominis. li. 4. di. 1. q. 2. arti. 2
Sacrā noue legis consistūt ī verbis ⁊ rebus
li. 4. di. 1. q. 2. arti. 3
Sacramētū circumcissionis tria requirebat.
li. 4. di. 1. q. 3. arti. 1
Sacramētū circumcissionis tollebat originalē
culpā. li. 4. di. 1. q. 3. arti. 2
Sacrā nō sūt cā p̄ncipalis gr̄e nec instrumē-
talis talis q̄ attingit effectū p̄ncipalis agen-
tis p̄ductiue. li. 4. di. 2. q. 1. arti. 1
Sacramēta disponūt hoīem ad gr̄e receptio-
nē nō ex natura rei sed ex institutiōe dei. li. 4
di. 2. q. 1. arti. 1
Sacrīs nō inheret aliq̄ virtus sp̄ualis p̄ quā
causent grām. li. 4. di. 2. q. 1. arti. 2
Sacramētis nō inheret aliqua virtus sp̄ua-
lis p̄ quā sint characteres p̄ductiua. li. 4. di.
2. q. 1. arti. 2

Sacrā noue legis sunt aliquo mō oīa a xp̄o
instituta. li. 4. di. 2. q. 1. arti. 3
Sacrōrum noue legis nūc̄ ⁊ sufficiētia. li. 4. di.
Sacrā h̄nt efficacīā ex passiv' ⁊ q. 1. arti. 4
on ex p̄. li. 4. di. 5. arti. 3
Sacrām̄ p̄firmatōis ordinate sumptū cōfere
grām gr̄tū faciēte. li. 4. di. 7. arti. 1
Sacrī cognoscūt p̄ces q̄s ad ip̄os dirigunt
li. 4. di. 45. arti. 4
Satisfactōis p̄es p̄ncipales sūt ieiuniū: ely-
na: orō. li. 4. di. 15. arti. 3
Satisfacere p̄ p̄ctis nō pōt hō qui caret cha-
ritate. li. 4. di. 15. arti. 1
Sacrā a suo fine ē denōianda maḡ q̄ ab obie-
Simōia qd̄ sit ⁊ cō. li. 1. p̄logo. q. 4. arti. 1
⁊ q̄liter cōmittat. li. 4. di. 25. arti. 4
Sindere qd̄ sit ⁊ vix extingui possit. li. 2. di.
Sp̄es tenuate a formis d̄vīs sūt ⁊ 39. arti. 3
cē p̄nt ī eodē sbiecto. li. 2. di. 13. arti. 4
Sp̄eculatō nō ē finis sacre theologie. li. 1. p̄lo
Sp̄es q̄nq̄ ē passio anie. ⁊ 10. q. 4. arti. 2
sic ē subiectiue ī ip̄o irascibili. q̄nq̄ ē p̄ the-
ologica. ⁊ sic ē subiectiue ī ipsa volūtate. li. 3
Sp̄es m̄et ī aliq̄b̄ aīab̄ ⁊ dist. 26. arti. 2
post h̄ac vitā. li. 3. di. 26. arti. 3
Sp̄ci fruct⁹ ⁊ vtilitas. li. 3. di. 26. arti. 4
Sp̄es aliq̄ mō m̄et ī p̄ria. li. 3. di. 31. arti. 3
Sp̄ūscūs p̄cedit p̄ modū volūtatis. li. 1. di.
Sp̄ūscūs nō p̄cedit a solo p̄re. 10. arti. 2
li. 1. di. 11. q. 1. arti. 1
Sp̄ūscūs p̄cedit a p̄re ⁊ filio t̄q̄q̄ ab vno p̄n-
cipio. li. 1. di. 11. q. 1. arti. 2
Sp̄ūscūs nō distingueret a filio si nō p̄cederet
ab eo. li. 1. di. 11. q. 2. arti. 2
Sp̄ūscūs sol⁹ d̄r donū ī diuīs. li. 1. di. 18. ar-
Sp̄ōsalia qd̄ sint ⁊ q̄liter p̄trahātur ⁊ 11. 2
li. 4. di. 27. arti. 4
Subiectū theologie qd̄ sit ⁊ sub qua ratione
li. 1. p̄logo. q. 1. arti. 1
Suba rei create nō pōt esse immediatū p̄nci-
piū op̄ationis. li. 1. di. 3. q. 2. arti. 2
Suffragia viuorum q̄liter et q̄n p̄sint aīab̄ de-
functorum. li. 4. di. 45. arti. 3
Suffragiorum quattuor sunt genera q̄b̄ defūctis
subuenit. li. 4. di. 45. arti. 3
Suppositū creatū nō p̄t assumere alienā natu-
rā. 13. h̄ possit ī creatū suppositū. li. 3. di. 1. q. 1.
Suppositū creatū nō ē assumptibile a ⁊ arti. 1.
diuino supposito. li. 3. di. 1. q. 2. arti. 3
Suppositū vnū diuinū p̄t assumere sūt p̄les
naturas creatas. li. 3. di. 1. q. 2. arti. 4
Suppositū diuinū p̄t assumere naturā irō-
nalem. li. 3. di. 2. arti. 1

Tabula

Suppositū 2 natura reali dñe i creatur. li. 3.
Suppositū i creatur sup natu. di. 6. arti. 1.
rā n̄ addit rē sed modū. li. 3. di. 6. arti. 1.
Suppositū diuinū p̄t assumē naturā dāna
tā ipa manēte dānata. li. 4. di. 50. q. 2. arti.
3. 7. 4. cōclōne. 3.

Emptatō car

nis ē forior q̄ rēpratio demōis.
Ips qd̄ sit 7. li. 2. di. 21. arti. 2.
quō d̄r ab euo. li. 2. di. 2. q. 1. arti. 2. et. 3.
Ips duplex. s. pp̄uū 7 cōe p̄ueit cui libet mo
tui citra p̄mū motū. li. 4. di. 48. arti. 4.
Theologia ē scientia nō tū vsq̄ q̄q̄ pp̄ue di
Theologia ē aliq̄ cta. li. 1. plogo. q. 2. arti. 1.
mō scia sbaltia. li. 1. plogo. q. 2. arti. 3.
Theologia pp̄e d̄ sapia. li. 1. plogo. q. 2. arti.
Theologia nō d̄z dici speculatiua nec p̄ 4.
ctica s̄ affectiua. li. 1. plogo. q. 4. arti. 3. 7. 4.
Theologie finis nō ē p̄actis nec speculatiō s̄
dilectio. li. 1. plogo. q. 4. arti. 2.
Ior dñi d̄z donū sp̄s̄ci. li. 3. di. 34. arti. 1.
Totū differt realiter ab om̄ib; p̄ribus simul
sumptis. li. 2. di. 15. arti. 4.

Eialia pctā re

mittunt aliquib; homib; post
hanc vitā. li. 4. di. 21. arti. 4.
Uestigū ducēs in cognitionē dei rep̄t in cre
aturis. li. 1. di. 3. q. 1. arti. 4.
Vicia capitalia sunt. vij. li. 2. di. 42. arti. 4.
Vicia moralia n̄ sūt p̄nera q̄uis p̄ueniāt i
quēdo ab icōmutabili bono. li. 3. di. 36. ar.
Violentiū ē duplex. s. violentū simplr. li. 4.
7 violentū mixtū. li. 4. di. 29. arti. 1.
Virgo gliosa fuit p̄cepta sine originali culpa.
Virgis scificatio tā i vtero. li. 3. di. 3. arti. 1.
q̄ extra vter. li. 3. di. 3. arti. 3. 7. 4.
Virgo gliosa aliquo mō se habuit actiue in
p̄i cōceptione. li. 3. di. 4. arti. 2.
Virgo gliosa fuit s̄ a m̄r xpi. li. 3. di. 4. arti. 3.
Virgitas in veteri testamēto fuit min⁹ lauda
bil m̄r imonio. q̄uis nūc sit ecōuerso p̄ euā
gelij xpi p̄dicatōz. li. 4. di. 32. 7. 33. arti. 4.
Virgitas ē virt⁹ q̄uis nō teneat mediū i tele
ctatōib; hui. li. 4. di. 32. 7. 33. arti. 4.
Vir⁹ intellectual p̄t acq̄ri p̄ vnū actū i nob
sed nō moralis. li. 3. di. 23. arti. 2.
Vir⁹ moral q̄lit generē i nob. li. 3. di. 33. ar.
Vir⁹ moral acq̄sita 7 infusa eiusdē nois. li. 1.
n̄ ē sil i eodē boie. li. 3. di. 33. arti. 1.
Vir⁹ moral infusa ē i eadē sp̄e cū virtute eius

dē nois acquisita. li. 3. di. 33. arti. 1.
Vir⁹ moral p̄sistit i medio. li. 3. di. 33. arti. 3.
Virtutes morales q̄tū ad subam habit⁹ ma
nēt in patria. li. 3. di. 33. arti. 4.
Virtutes morales sūt p̄nera. li. 3. di. 36. arti. 2.
Virtutū moralū numerus 7 sufficientia. li. 3.
di. 36. arti. 1.
Virtutū moralū diffictio. li. 3. di. 33. arti. 2.
Virtutis diffinitō seu descriptō. li. 4. di. 14.
Virtutes theologice sūt p̄nera vt s̄ arti. 1.
tutes sūt. licz n̄ vt h̄it⁹ sūt. li. 3. di. 36. arti. 2.
Vita cōtemplatiua ē excellētiōz q̄ actiua. li.
3. di. 34. 7. 35. arti. 4.
Vnio corp̄is xpi cū deitate nūq̄ fuit soluta. li.
3. di. 21. arti. 1.
Vnio aie xpi cū deitate nūq̄ fuit soluta. li. 3.
di. 21. arti. 1.
Vnio q̄ natura hūana ē vnita verbo realiter
differt ab assumptōe. li. 3. di. 5. arti. 4.
Vnctio extrēa ē vey sac̄m. li. 4. di. 23. arti. 6.
Vnitas in diuinis vry dicat positue vel p̄i
uatiue. li. 1. di. 2. q. 2. arti. 3.
Vniuersū q̄liter se habeat respectu diuine p̄
tēte. li. 1. di. 44. p̄ totū.
Vnū qd̄ est p̄ncipiū numeri. 7 vnū qd̄ p̄uer
tū cū ente differūt sicut positiuū 7 p̄uatiuū.
li. 1. di. 24. arti. 1.
Volūtas formal̄ cōuenit ipsi deo 7 volūtas
dei ē imediata cā rez. li. 1. dist. 45. arti. 1. et. 2.
Volūtas n̄ra de r̄ccitate salutis d̄z se p̄fo: ma
re volūtati diuine. li. 1. di. 47. 7. 48. arti. 3.
Volūtas n̄ra n̄ ē recta nisi velim⁹ oc̄ illud qd̄
scim⁹ deū velle. li. 1. di. 47. 7. 48. arti. 4.
Voluntas p̄t mouere seipsā d̄terminatiue.
li. 2. di. 25. arti. 1.
Volūtas ex sua libertate p̄t peccare nullo ex
te errore in rōne. li. 2. di. 25. arti. 2.
Volūtas nō p̄t cogi ab aliqua creatura. li.
2. di. 25. arti. 3.
Volūtas a deo nō p̄t cogi q̄uis possit allici
7 immutari. li. 2. di. 25. arti. 4.
Volūtas eodē actu fert in finē et in ea q̄ sunt
ad finē. li. 2. di. 38. arti. 2.
Volūtas humana est tm̄ vna pp̄rie loquen
do de volūtate. li. 3. di. 17. arti. 1.
Volūtas ē nobilior potentia anime rōnalis.
li. 4. di. 49. q. 3. arti. 2.
Volūtas actualiter edicēs deū p̄t h̄re tantā
delectationē de absoluta dei potētia quāta ē
delectatio beate fructōis. li. 4. di. 50. q. 2. ar.
ti. 3. 7. 4. cōclōne sc̄da.
Volūtate manēte dānata intellect⁹ p̄t ec̄ bea⁹
li. 4. di. 50. q. 2. arti. 3. 7. 4.

Tabula

Douere p̄tinetiā n̄ licet vni p̄tugū sine p̄fēu
 alteri m̄rimonio p̄sumato. li. 4. di. 32. arti. 2.
 Uri qd̄ sit ⁊ cui⁹ potētia actus sit. li. 1. di. 1. q. 4.
 arti. 1.
 Uri nō debem⁹ deo. omnib⁹ s̄o vti possumus
 q̄ sunt citra deū. li. 1. di. 1. q. 4. arti. 3. ⁊ 4.
 Uiores plures siml̄ h̄c nūq̄ licuit vni viro
 sine dispensatione dei. li. 4. di. 32. ⁊ 33. arti. 3.

p̄s habuit so

lū vnū eē s̄b s̄tētie. li. 3. di. 1. q. 1.
 arti. 3.
 X̄ps incarnatus nō fuisset si homo nō peccas-
 set. li. 3. di. 1. q. 1. arti. 4.
 X̄ps nō est filius adoptiuus dei sed natural'.
 li. 3. di. 9. ⁊ 10. arti. 3.
 X̄ps s̄m q̄ ē homo fuit ab eterno p̄destinat⁹.
 li. 3. di. 9. ⁊ 10. arti. 4.
 X̄ps ē creatura. hec p̄positio nō ē simplr̄ p̄ce-
 denda. sed hec. filius dei ē creatura. ē simplr̄
 neganda. li. 3. di. 11. arti. 2. ⁊ 3.
 X̄ps nō potuit peccare etiā s̄m q̄ h̄o. li. 3. di. 12.
 arti. 2.
 X̄ps s̄m q̄ h̄o ab instāti sue p̄ceptionis nude
 eētiam dei vidit. li. 3. di. 14. arti. 1.
 X̄pus clarius videt essentiam dei q̄s̄ angeli. li.
 bro. 3. di. 14. arti. 2.
 X̄ps vidēdo essentia dei videt oīa facta ⁊ fiē-
 da. sed anima sua nō videt oīa fieri possi-
 bilia. libro. 3. dist. 14. arti. 3.
 X̄ps habuit cognitionem rez̄ i p̄prio genere p̄
 habere ifusos ac etiā p̄ habere acq̄sitos. li. 3.
 di. 14. arti. 4.
 X̄ps assumpit dotes glorificationis q̄ncun-
 q̄s voluit. li. 3. di. 15. ⁊ 16. arti. 4.
 X̄ps habuit duas voluntates. diuinā sc̄z et
 humanā. li. 3. di. 17. arti. 1.
 X̄ps in primo instāti conceptionis sue potuit
 mereri. li. 3. di. 17. ⁊ 18. arti. 3.
 X̄pus in triduo mortis nō fuit verus homo.
 libro. 3. di. 21. et. 22. arti. 3.
 X̄ps descendens ad inferna liberauit animas
 de purgatorio. li. 3. di. 21. et. 22. arti. 4.
 X̄pus in cena vltima corpus ⁊ sanguine suū
 sumpsit. li. 4. di. 11. q. 2. arti. 4.
 X̄pi caro i vtero m̄gis n̄ fuit p̄s duratōne oz
 ganizata q̄s̄ fuerit a filio dei assumpta. li. 3.
 di. 2. arti. 4.
 X̄pi conceptio fuit simplr̄ sup̄naturalis ⁊ s̄m
 quid naturalis. li. 3. di. 4. arti. 1.
 X̄pi p̄r n̄ d̄z p̄pe ipe sp̄s sc̄s. li. 3. di. 4. arti. 4.
 X̄pi sup̄posita nō sunt plura: sed vni tantū.

li. 3. dist. 6. arti. 2.
 X̄pi natiuitates sunt plures. ⁊ similiter filiat̄
 ones. libro. 3. di. 8. arti. 1. et. 2.
 X̄pi humana natura nō dicit̄ p̄pe nata. li. 3.
 di. 8. arti. 4.
 X̄pi gr̄a h̄itualis ē creata. ⁊ s̄m gr̄a vniōis pas-
 siue accepta ē creata. li. 3. di. 13. arti. 1.
 X̄pi gr̄a ē gr̄e plenitudo. li. 3. di. 13. arti. 2.
 X̄pi gr̄a n̄ ē simplr̄ ⁊ absolute ifinita. q̄uis rez̄
 spectiue dici possit ifinita. li. 3. di. 13. arti. 3.
 X̄pi gr̄a ē sibi aliq̄ mō nafal'. li. 3. di. 13. arti. 4.
 X̄pi passio fuit acerbissima. li. 3. di. 15. arti. 1.
 X̄pi ania in eadē potentia s̄m habuit gaudiu⁹
 ⁊ dolorē. li. 3. di. 15. arti. 2.
 X̄pi passio fuit aliquo modo naturalis. ⁊ ali-
 quo mō sup̄natural'. li. 3. di. 15. ⁊ 16. arti. 3.
 X̄pi voluntas unq̄s dissensit a voluntate di-
 uina. li. 3. di. 17. arti. 2.
 X̄pi passio delet peccata dispositiue. libro. 3.
 di. 19. arti. 1.
 X̄pi passio est sufficiens ad liberandū ab om̄i
 pena. li. 3. di. 19. arti. 2.
 X̄pi passione sum⁹ p̄ueniētissime libat'. l̄z ali-
 mod⁹ fuerit possibilis. li. 3. di. 19. et. 20. arti.
 3. et. 4.
 X̄pi corpus ⁊ anima nūq̄s fuerūt sepata a deo
 tate. li. 3. di. 21. arti. 1.
 X̄pi corpus nunq̄s fuisset incinerat⁹ dato q̄
 nō fuisset a morte resuscitat⁹. li. 3. dist. 21.
 arti. 2.
 X̄pi corpus nō p̄tinet sub speciebus panis rea-
 liter loquēdo de p̄tinetia locali. q̄uis p̄tinet
 realr̄ loquēdo de p̄tinetia p̄ntiali. li. 4. dist.
 10. q. 2. arti. 1.
 X̄pi corpus ē totū sub tota hostia. ⁊ totū s̄b q̄
 libet p̄te hostie tā diuise q̄s̄ cōtinue accepte.
 li. 4. di. 10. q. 2. arti. 3.
 X̄pi corpus mouet ad motū hostie nō cāliter
 sed p̄comitanter. li. 4. di. 10. q. 2. arti. 4.
 X̄pi corpus d̄z p̄secrari de pane triticeo ⁊ az̄i-
 mo. li. 4. di. 11. q. 2. arti. 1.
 X̄pi sanguis nō p̄t p̄secrari nisi de naturali
 vino vitis. et aq̄ d̄z apponi nō de necessitate
 p̄secratiōis sed de statuto ecclesie. li. 4. di. 11.
 q. 2. arti. 1.
 X̄pi corpus ⁊ s̄guis veritas dat̄ p̄plo s̄b sola
 specie panis. li. 4. di. 11. q. 2. arti. 3.
 X̄pi corpus nō diuidit̄ diuisione hostie con-
 secrate. li. 4. di. 12. q. 2. arti. 3.
 Ch̄ristus sic b̄ndictus in secula secl̄oz Amen⁹

Tabula primi libri.

Stuli questi

onū pmi scpti Thome de Ar
gentina.

Prima questio prologi.

Utrum deus sub ratōe abyssali vel absoluta
subijciatur in sacra scriptura.

In hac questione sic pceditur.

Primo ponitur cōclusio.

Secundo adducuntur opinionēs cōtrarie
cum suis motiuis. 7 ostēditur hūmōi ratōes
nō cōcludere.

Tercio confirmatur ipsa conclusio.

Quarto respondet ad argumenta quibz ipsa
questio pponēbatur.

Et hoc ordine pcedit vtrplimū
in alijs questionibz huius opus.

Secūda questio prologi.

Utrum theologia sit scientia.

In hac qōne quattuor sunt videnda.

Primo. vtrum theologia sit scientia.

Secundo vtrum in tali scientia articuli fi
dei sint principia.

Tercio vtrum ex hoc sequatur q sit scientia
subalterna.

Quarto vtrum pprie dicatur sapientia.

Tercia questio prologi.

Utrum certa scientia 7 euidens noticiā eorū
que ponit fides catholica p diuinā potē
tiam possit cōmunicari viatori infra termi
nos vie simpliciter permanēti.

In ista qōne quattuor sunt videnda.

Primo id quod questio querit.

Secūdo data tali pfecta noticiā siue in via
siue in patria. vtrum simul cum ea possit ve
ra fides pmanere. hoc ē. vtz habit⁹ fidei in
fusa 7 trinitaria noticiā p rē sil⁹ possint māere

Tercio vtrum fides et opinio sint compossi
bilia circa idem.

Quarto ad articuli primi intelligentiam de
clarantur aliqua de nostri intellectus obie
cto adequato. s. quid sit obiectum adequa
tum intellectus nostri.

Quarta questio prologi.

Utruz sacre scripture scientia pprie dicatur
affectiua.

In ista questioe qttuor sunt videnda.

Primo a q scientia pprie sit denomināda
Secūdo dato q ex fine. quis sit pprie finis
theologie.

Tercio videndū est illud qd questio querit.

Quarto tollēda sunt quedā motiua diuersa

rum opinionū que veritati tercij articuli vi
dentur obuiare.

Distinctio prima. q. i.

Utrum obiectum ordinate fruitionis possit
esse aliquid citra deum.

In ista questioe quattuor inquirunt.

Primo respectu cuius obiecti proprie habeat
esse fructio.

Secundo cui⁹ potentie actus sit fructio.

Tercio dato q voluntatis. vtrum nuda vo
luntas frui possit beatific.

Quarto vtz volūtas iformata charitate pos
sit esse in actu fruitionis intellectu manente
suspensio ab omī actu cognitionis.

Questio. ij.

Utrū fm ordine que nūc credimus a deo in
stitutum. obiecto fruibili apphēso p intelle
ctū. necesse sit ipsam voluntatem frui.

In ista qōne ponunt qttuor cōclusiōes

Prima. Pro statu vie obiecto fruibili appre
henso p intellectū sub ratione vltimi finis
7 necessitate volūtas fruit eo fruitione vie
nō tamē necessitate coactionis. sed necessita
te naturalis immutationis.

Secūda. Licet sic sit p se loquendo. p accidēs trī
volūtas pōt ab illa necessitate resilire.

Tercia. Obiecto fruibili clare viso in patria
per se loquendo necesse est voluntatem frui
fruitione patrie.

Quarta conclusio. Nec per se nec p accidēs
a tali fruitione voluntas in patria potest se
auertere.

Questio. iij.

Utz beatus in obiectū fruibile siue beatificā
ten dat sub vna immodo ratione

In ista questioe qttuor sunt vidēda.

Primo. vtrum obiectum fruibile sub vna ra
tione moueat tam intellectum q voluntatē
ipsius beati.

Secundo dato q non. videnduz est vtrum
ipsam voluntatem beatam moueat sub di
uersa ratione. in tantū q actus fructiōis pos
sit terminari ad essentiaz diuinā absqz hoc
q terminetur ad psonam.

Tercio vtrum possit terminari ad psonā abs
qz hoc q terminetur ad essentiam.

Quarto vtrum possit terminari ad vnam p
sonam absqz hoc q terminetur ad aliam

Questio. iiij.

Utrum vti proprie conueniat voluntati.

In ista questioe quattuor declarātur.

Primo quid sit vti.

Secundo cuius potentie sit vti.

Tabula primi libri

Tercio vtrum deo sit vtendum.
Quarto vtz om̄ibz circa deum sit vtendum.

Distinctio secūda. questio. i.

Utrum possit demonstratiue probari vnum tm̄ deum esse.

In ista qōne ponunt̄ q̄tuor conclusiones negatiue. ex quibz tadē infer̄ vna affirmatiua.

Prima cōclusio. Impossibile est esse plures deos solo numero differentes.

Secunda. Non possunt esse plures d̄ij specie differentes.

Tercia. Impossibile est esse plures deos genere differentes.

Quarta. Impossibile est esse plures deos differentes analogia.

Questio. ij.

Utrum trinitas psonarum ⁊ diuine essentie summa vnitas sint compossibilia.

In ista questione quattuor declarantur.

Primo vtrum sint tres persone in diuinis realiter differentes.

Secundo an hoc possimus probare euidenter ⁊ scientificē.

Tercio an vnitas in diuinis cum reali trinitate existens dicatur positue vel tantūmodo priuatiue.

Quarto declarat̄ illud qd̄ qd̄ q̄rit̄ p̄ncipalis.

Distinctio tertia. questio. i.

Utrum noticia qua deus esse cognoscitur. sit humano intellectui naturaliter inserta.

In ista questione quattuor declarantur.

Primo. vtrum in via possimus cognoscere deum esse.

Secundo vtruz possimus cognoscere quid est deus.

Tercio vtrum deum esse sit per se notum.

Quarto quid sit vestigiū ⁊ de quo tractat magister in littera. ⁊ qualiter deus cognoscatur per vestigiū.

Questio. ij.

Utrum imago trinitatis diuine reperitur in homine.

In ista questione quattuor declarantur.

Primo genes que imago dei in homine p̄ncipaliter attendatur.

Secundo quomodo partes imaginis se habeant ad id in quo fundantur.

Tercio quomodo partes imaginis se habeant ad se mutuo.

Quarto ex predictis inferitur quoddam correlatiū ⁊ intellectui agente.

Distinctio. iij.

Utrum generatio pprie dicta sit in diuinis.

Hic quattuor declarantur.

Primo declarat̄ illud quod questio querit.

Secdo vtz generatō sit i q̄libet diuina psona.

Tercio. vtrum hec sit vera. deus nō generat.

Quarto. vtz hec sit vera. de⁹ genuit aliū deū.

Distinctio. v.

Utrum filius generetur in diuinis de substātia patris.

Hic quattuor declarantur.

Primo vtrum actus notionales conueniāt diuine essentie actiue. puta vtrum generare possit vel spirare.

Secdo vtrum sibi cōueniāt passiue. puta vtz diuina cōntia generetur vel spiretur.

Tercio vtrum diuina essentia debeat dici formalis terminus actus notionalis.

Quarto declarat̄ illud quod q̄rit̄ in q̄stione.

Distinctio. vi. questio. i.

Utrū scientia ⁊ voluntas ac cetera pfectiōes que formaliter in deo dicunt̄ esse differāt inter se formaliter ex natura rei.

Hic quattuor declarantur.

Primo quid sit attributum.

Secdo declarat̄ illud quod questio querit

Tercio. dato qd̄ non sint in deo attributa distincta formaliter ex natura rei. vtrum distinguī possint per intellectum concipientē diuinā essentiam fm̄ se sine omni comparatione.

Quarto dato qd̄ non. vtrum talium attributorum distinctio fm̄ rationem p̄ quēcumq̄ intellectum siue creatum siue increatum necessario sumat̄ p̄ comparationē eorum ad creaturas in quibus realiter distinguunt̄.

Questio. ij.

Utrum pater genuerit filium necessitate vel voluntate.

In ista questione quattuor ponuntur.

Primo ad declarationē terminorum ponuntur due distinctiones.

Secdo ostendit̄ quomodo pater necessitate dicit̄ generare filium.

Tercio ostendit̄ quomodo pater voluntate dicitur generare.

Quarto adducit̄ aliqua in contrarium. et subiungunt̄ solutiones eorum.

Distinctio. vij.

Utrum potentia generandi in diuinis dicat̄ notionaliter siue relatiue.

Hic quattuor declarantur

Primo declarat̄ illud de quo queritur.

Secundo vtrum potentia generandi vere ⁊

Tabula primi libri.

realiter sit in filio.

Tercio dato q*uod* i filio sit pot*est*ia generandi v*er*z ex h*uius* fili*o* possit exire in act*u* generationis.

Quarto v*er*um sit eadem potentia qua pater gignit z filius gignitur.

Distinctio. viij. questio. i.

Utrum in deo sit aliqua compositio.

Hic quattuor declarantur.

Primo v*er*z in deo sit c*om*positio subst*ant*ialis.

Sec*un*do v*er*z in deo sit c*om*positio accidental*is*.

Tercio v*er*z in deo sit c*om*positio modalis.

Quarto v*er*z tra tres c*on*clusiones ex istis elicitas adducunt aliqua z responderetur ad ea.

Questio. ij.

Utrum a*ni*ma intellectiva sit tota in toto corpore. z tota in qualibet parte corporis.

Hic quattuor declarantur.

Primo v*er*um anima rationalis sit ext*en*sa ex t*en*sione corporis quod informat.

Sec*un*do dato q*uod* n*on* v*er*u*m* quelibet forma corporis p*ro*pter anima*m* rationale sit ext*en*sa.

Tercio declaratur illud quod questio querit

Quarto v*er*z v*er*itate tercie c*on*clusionis assignab*er* aliquas instantias z ipsis respondebo.

Distinctio. ix.

Utrum pater sit prior filio.

Hic quattuor declarantur.

Primo v*er*z generatio actiua sit p*ri*or p*ri*mitate

Sec*un*do v*er*um h*uius*modi generatio sit prior p*ro*cessione.

Tercio v*er*um paternitas sit prior spiratio*ne* actiua.

Quarto v*er*um pater sit prior filio.

Distinctio. x.

U*tr*z sp*irit*us sc*ilicet* p*ro*cedat p*ro* mod*o* voluntatis.

In ista questione quattuor declarantur.

Primo v*er*um aliqua diuina persona p*ro*p*ri*e dicatur sp*irit*us sanctus.

Sec*un*do v*er*u*m* talis persona procedat p*ro* mod*o* voluntatis.

Tercio dato q*uod* emanet p*ro* mod*o* voluntatis v*er*um tales p*er*sonae possent esse plures.

Quarto p*ro*pter verba beati Augustini videntur est v*er*um sp*irit*us sanctus p*ro*p*ri*e dicatur nex*us* patris z filij.

Distinctio. xi. questio. i.

Utrum sp*irit*us sc*ilicet* producat*ur* a solo patre

In ista questione quattuor declarantur.

Primo declaratur illud de quo queritur.

Sec*un*do dato q*uod* pater z filius p*ro*ducant sp*irit*um sanctu*m*. videndu*m* est v*er*um sint vn*u*m p*ri*ncipium respectu illius productionis.

Tercio dato q*uod* sic. videndu*m* est v*er*um h*uius* non

obstare ipsi possint dici plures spiratores. Quarto v*er*um pot*est*ia spiratiua dicat quid vel ad aliquid.

Questio. ij.

Utrum sp*irit*us sanctus distingueretur a filio si non procederet ab eo.

In ista questione quattuor declarantur.

Primo v*er*um hec questio sit rationabilis.

Sec*un*do dato q*uod* sic. tenetur de hac questione pars negatiua. et probatur ipsa rationibus aliquorum reuerendo*rum* doctorum.

Tercio adducuntur aliquae instantie contra huiusmodi rationes z tolluntur.

Quarto ponuntur motus oppositae opinionis z responderetur ad ea.

Distinctio. xij. z xij.

Utrum generatio filij sit prior spiratione sp*irit*us sancti.

In ista questione quattuor declarantur.

Primo declaratur illud quod questio querit

Sec*un*do v*er*um generatio z spiratio differant realiter.

Tercio v*er*um earum distinctio magis assimilatur distinctioni specificae vel numerali.

Quarto v*er*um sp*irit*us sanctus possit dici in genus.

Distinctio. xij.

U*tr*z sp*irit*us sancto c*on*ueniat temporalis p*ro*cessio.

In ista questione quattuor declarantur.

Primo declaratur illud quod queritur.

Sec*un*do v*er*um procedere seu processio sit proprium sp*irit*us sancto. vel sit c*om*mune sibi z filio.

Tercio v*er*u*m* p*ro*cessio t*em*poralis ipsius sp*irit*us sancti ponat numerum cu*m* eterna sua processione.

Quarto v*er*z in tali t*em*porali processione d*e*us sp*irit*us sanctus p*er*sonaliter vel dona sua tantum

Distinctio. xv.

U*tr*z cuiuslibet diuinae p*er*sonae c*on*ueniat mitti.

Hic quattuor declarantur

Primo an missio sit in diuinis

Sec*un*do quid sit h*uius*modi missio. puta v*er*um sit aliquid e*ss*entiale vel notionale.

Tercio v*er*um cuiuslibet diuinae p*er*sonae conueniat missio actiue.

Quarto v*er*um cuiuslibet diuinae p*er*sonae conueniat missio passiue.

Distinctio. xvi.

Utrum species in quibus sp*irit*us sanctus t*em*poraliter missus apparuit fuerint imaginari vel vere reales seu corporales.

In ista questione quattuor declarantur.

Primo v*er*um missio visibilis c*on*ueniat ali

Tabula primi libri

cu' diuine persone.
Secundo vtrum persona visibiliter missa s'm
quod apparet in corporali specie sit minor
persona que mittit eam.
Tercio declaratur illud quod questio querit
Quarto vtrum tales species formentur mi-
nisterio angelorum.
Distinctio. xvij. questio. i.
Utrum aliquis existens i charitate possit eu-
enter cognoscere se esse in charitate.
In hac questione quattuor declaratur.
Primo vtrum possimus cognoscere quid e
charitas.
Secundo vtrum possimus cognoscere an sit
in nobis charitas.
Tercio dato q' in nobis sit charitas. vtrum
p' h'mōi charitatem possimus exire in actū
meritorum eterne beatitudinis sine specia-
li motione spūs sancti.
Quarto vtrum charitas ⁊ gratia sint duo ha-
bitus realiter differentes.
Questio. ij.
Utrum habitus charitatis augmentū pos-
sit suscipere.
In ista questione quattuor declaratur.
Primo vtrum charitas possit augeri.
Secundo de mō augendi seu suscipiēdi magis
⁊ minus tam charitatis q̄ ceteraz formarū
que intenduntur ac remittuntur.
Tercio vtrum charitas augeri possit in infi-
nitum.
Quarto vtrum charitas possit minui.
Distinctio. xvij.
Utrum hoc nomē donū in diuinis dicatur
notionaliter.
In hac distinctione quattuor declaratur
Primo declaratur illud quod questio querit.
Secundo vtrum soli spū sancto conueni-
at hoc nomen donum.
Tercio vtz spūs scūs sit eo donum quo spūs
Quarto vtrum sit eo donū quo deus.
Distinctio. xij.
Utrum vna persona sit in alia.
In ista qōne declaratur quattuor conclusōes
Prima q' quālibet diuinā psonam eē i quali-
bet diuina psona nō pōt pbari ex diuinarū
psonarum pductione.
Secunda q' hoc nō potest sufficienter pbari
ex diuina relatione.
Tercia q' hoc nō pōt pbari sufficienter si ra-
tio tantūmodo sumit ex diuinarū psonarū
essentia i identificatione.
Quarta q' p'dicta in existētia cuiuslibet diuini

ne psonae in qualibet sufficienter probari po-
test ex reali conuenientia et reali differentia
quam habet diuine psonae nō ppter essentia-
am t'm. nec ppter relationē t'm. sed ppter eēn-
tiam ⁊ relationem simul.

Distinctio. xx.

Utrum omnipotētia diuina pfecte pueniat filio.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum potentia generatiua comphe-
datur sub omnipotentia.

Secundo dato q' sic. vtrum alicui possit co-
uenire omnipotentia. cui tamē repugnat ge-
nerare.

Tercio vtrum omnipotentia perfecte conue-
niat filio.

Quarto vtz pfecte pueniat spūs sancto.

Distinctio. xxi.

Utrum hec sit vera. solus pater est deus.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtz vnū relatiuū sit de pncipali cōce-
ptu seu p'mario intellectu alterius.

Secundo vtrum dictio exclusiua additivā
relatiuorum excludat aliud.

Tercio declaratur illud quod queritur

Quarto vtz hec sit vera. solus deus est deus.

Distinctio. xxij.

Utrum aliquod nomen ab homine deo impo-
situm p'prie conueniat deo.

In hac distinctione quattuor declaratur

Primo vtrum deus sit nominabilis.

Secundo vtrum deus sit nominabilis plu-
ribus nominibus.

Tercio. vtrum aliquod istorū nominū pu-
re ⁊ p'prie pueniat eēntie diuine s'm se et nō
in ordine ad aliquod opus.

Quarto vtz nomina attributalia de deo dicā-
tur p'prie ⁊ s'm distinctas rationes

Distinctio. xxij.

Utrum hoc nomen persona p'dicetur plurali-
ter in diuinis.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum hoc nomen psona sit nomē p-
me intentionis vel secunde.

Secundo dato q' sit nomen p'me intentionis
vtrum repiatur in diuinis.

Tercio vtrum psona in diuinis significet s't-
stantiam vel relationē.

Quarto declaratur illud quod queritur.

Distinctio. xxij.

Utrum in diuinis sit verus numerus.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo de ipa vnitāte q' est pncipiū numeri.
Secundo q' sit materia numeri p'prie dicti

Tabula primi libri.

Tercio q̄ sit forma numeri siue q̄d dicat nūe-
rus q̄tū ad suū esse formale. putavtz nume-
rus fm suuz cē formale sit aliq̄d extra aiām
realiter differens a rebus numeratis.

Quarto declarat illud quod queritur.

Distinctio. xxv.

Utrū hoc nomen p̄sona de deo ⁊ creaturis di-
catur equivoce.

In hac questione quattuor declarātur.

Primo q̄ hoc nomen p̄sona de deo et creatu-
ris nō dicitur equivoce.

Secundo q̄ nō dicit vniuoce.

Tercio q̄ dicit analogice.

Quarto q̄ h̄mōi analogia maḡ declinat ad
equivocationē q̄ ad vniuoctionē.

Distinctio. xxvi.

Utz p̄sone diuine relationibz distinguant̄.

In hac questione quattuor declarātur.

Primo utz p̄sone diuine distinguant̄ absolute

Secundo vtrum distinguant̄ origine.

Tercio utz distinguant̄ diuina relatione

Quarto dato q̄ sic. vtrum cuz tribus suppo-
sitis relatiue distinctis sit dare vniuz suppo-
situm absolutum.

Distinctio. xxvij.

Utrum tot debemus ponere esse in diui-
nis quot ponimus relationes

In ista questione quattuor declarātur.

Primo quot sint reales relatiōes in diuinis.

Secundo vtrum in diuinis sint tot vereres
quot sunt relationes.

Tercio vtrum h̄mōi relationes sint postero-
res actibus notionalibus.

Quarto vtrum verbum dicitur essentialiter
vel notionaliter in diuinis.

Distinctio. xxvij. ⁊ xxix.

Utrum hoc nomen principii p̄ compatioem
ad intra debeat admitti in diuinis

In hac questione duo declarantur.

Primo vtrum in diuinis sit principium for-
maliter constitutiū.

Secundo vtrum in diuinis sit principium
originaliter productiuum.

Distinctio. xxx.

Utrum relatio dei ad creaturā sit prior relati-
one creature ad deum vel e conuerso.

In ista questione quattuor declarātur.

Primo vtrum aliqua relatio sit inter deum ⁊
creaturam

Secundo dato q̄ sic vtruz talis relatio sit re-
alis ex parte dei.

Tercio vtrum sit realis ex parte creature.

Quarto declarat illud quod questio querit.

Distinctio. xxxi.

Utrum equalitas in diuinis sit relatio real.

In hac questione quattuor declarātur.

Primo vtrum equalitas in creaturis sit rela-
tio realis.

Secundo utz eq̄litas i diuinis sit relatio realis

Tercio dato q̄ nō. vtrum in diuinis equali-
tas sit relatio rationis.

Quarto gratia predictorum declarantur ali-
qua de relatione idētitatis.

Distinctio. xxxij.

Utrum pater diligat se spiritus sancto.

In ista questione quattuor declarātur.

Primo utz p̄ ⁊ filius diligant se sp̄s sancto.

Et p̄ hoc pater etiā ad illud quod queritur

Secundo vtrum diligat nos sp̄s sancto.

Tercio vtrū p̄ sit sapiēs sapiētia genita.

Quarto vtrum filius sit sapiens sapiētia igē-
nita.

Distinctio. xxxij.

Utrum proprietates relatiua in diuinis reali-
ter differat ab essentia.

In hac questione quattuor declarātur.

Primo declarat illud quod questio querit.

Secundo vtruz proprietates relatiua realiter
differat a persona diuina.

Tercio vtrum proprietates diuine sint in es-
sentia ⁊ in personis.

Quarto utz nō obstāte q̄ proprietates diuine
differat ab eēntia diuina sola rōne. possim⁹

saluare q̄ proprietates inter se realiter differat
⁊ p̄sonas faciant realiter differre.

Distinctio. xxxij.

Utrum persona diuina differat realiter ab es-
sentia diuina.

In ista qōne q̄ttuor p̄bant̄ cōclusiones.

Primo q̄ in diuinis persona ab essentia non
differt re absoluta.

Secundo q̄ non differt re relata.

Tercio q̄ differunt ratione.

Quarto p̄pter aliq̄ dicta mgr̄i i ista d̄sticti-
one. xxxij. ostēdit q̄ nō obstāte p̄dicta oīmo

da simplicitate diuina multa t̄n̄ transūpri-
ue ex creaturaz similitudine dici p̄nt de deo

Distinctio. xxxv.

Utrum primū obiectuz diuine cognitionis
sit ipsa diuina essentia.

In ista qōne declarant̄ q̄ttuor cōclusiones.

Prima ē q̄ deus primo cognoscit seipsum.

Secunda q̄ cognoscēdo se cognoscit alia a se

Tercia q̄ cognoscēdo essentiam suam abs-
q̄ omni distinctione intrinseca siue essentie
cognoscit omnia exteriora distincte.

Tabula secundi libri

Quarta q̄ ip̄e creature a deo cognite p̄nt aliq̄
mō dici sc̄daria obiecta cognitiōis diuine.

Distinctio. xxxvi.

Utrum mali habeant ideam in deo.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum distince idee sint in deo.

Secundo vtz infinite idee sint in deo.

Tercio vtz malū culpe habeat ideā in deo.

Quarto dato q̄ nō videntum est quomodo
deus cognoscat malum.

Distinctio. xxxvij.

Utrum ois suba spūalis sit in loco.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum deus sit in loco.

Secundo vtrum angelus sit in loco.

Tercio vtz aīa rōnalis sit in loco.

Quarto vtz natura vniuersalis sit i loco.

Distinctio. xxxviij. z. xxxix.

Utrum scientia dei sit causa reruz ad extra p̄
ductarum.

In ista questione declaratur quattuor.

Primo declaratur illud quod queritur.

Secundo vtrum deus cognoscat futura cō
tingentia.

Tercio vtrum deus possit scire infinita.

Quarto vtrum dei providentia se extendat
ad omnia.

Distinctio. xl.

Utrum possibile sit p̄destinatum ad salutē
finaliter nō saluari.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo quid sit reprobatio.

Secundo quid sit p̄destinatio.

Tercio vtrum p̄destinatus possit damnari.

Quarto vtz reprobatu possit saluari.

Distinctio. xli.

Utrum reprobatio possit impediri precibus
sanctorum.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo inquir̄ de causa reprobationis.

Secundo inquir̄ de cā p̄destinationis

Tercio vtrum p̄destinatio iuuari possit p̄
cibus sanctorum.

Quarto vtrum reprobatio impediri possit p̄
cibus sanctorum.

Distinctio. xliij. z. xliij.

Utrum in deo sit potentia pp̄ie dicta.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum in deo sit potentia.

Secundo vtrum in deo sint plures potentie.

Tercio vtrum in deo sit potentia siue virtus
infinita.

Quarto vtz deus ad aliqua faciēda sic obli

get q̄ de necessitate iusticie teneat ea facere.

Distinctio. xliij.

Utrum deus totum vniuersum potuerit face
re melius.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum virtute diuina aliqua ps vnt
uersi possit fieri melior.

Secūdo vtrum in infinitum procedendo q̄
cunqz creatura data deus semp possit facere
perfectiorem.

Tercio declaratur illud quod queritur.

Quarto vtrum deus possit facere aliud vni
uersum illo vniuerso manente.

Distinctio. xlv. z. xlvi.

Utrum voluntas dei sit immediata causa cre
aturarum.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum in diuinis sit voluntas.

Secūdo declaratur illud quod queritur.

Tercio vtrum deus velit mala fieri.

Quarto vtrum bonum sit mala fieri.

Distinctio. xlvij. z. xlvij.

Utrum si deus aliquid de nouo vellet quod
non voluit ab eterno ex hoc realiter muta
retur.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo declaratur illud quod queritur.

Secūdo vtz aliquid existens p̄tra diuinaz
voluntatem possit cadere sub p̄cepto.

Tercio vtrum teneamur nostram voluntatē
conformare diuine voluntati.

Quarto in q̄ debeat esse hmōi p̄formitas.

Ituliquestio

num secundi scripti Thome de
Argentina.

Distinctio prima. questio. i.

Utrum possit euidenti ratione p̄bari eē vnū
p̄ncipium p̄mū.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtz sit dare vnū p̄mū p̄ncipiū.

Secundo vtz istud p̄ncipiū sit rez effectiuū

Tercio vtz aliquid possit p̄duci de nihilo

Quarto vtz hoc possit ostendi euidenti rati
one de quo querit̄ i questione.

Questio. ij.

Utrum ab isto p̄mo p̄ncipio nō ex necessita
te nature agente sed libera voluntate potuer
rit mūdus ab eterno p̄duci.

In ista questione quattuor declaratur

Primo vtz mūdus ab eterno fuerit.

Secundo dato q̄ nō. videndum est vtrum

Tabula secūdi libri.

ab eterno esse potuerit.
 Tercio vtrum deus per intellectum et voluntatem libere mundum produxerit.
 Quarto vtrum deus sua virtute infinita aliquid quod infinitum producere possit.
 Distinctio. ij. questio. i.
 Utrum eū et tempus realiter differant.
 In hac questione quattuor declaratur.
 Primo quid sit eūm.
 Secundo quid sit tempus.
 Tercio declaratur illud quod queritur.
 Quarto vtz sit vnū eūm omnium eūternorum.
 Questio. ij.
 Utrum celum empyreum sit luminosum
 In ista qōne quattuor sunt videnda.
 Primo videndū est de celo empyreo.
 Secundo de celo cristallino.
 Tercio de firmamento seu de celo stellato.
 Quarto de septem celis planetarum.
 Distinctio. iij. questio. i.
 Utrum angeli sint aliquo modo compositi.
 In hac questione quattuor declaratur.
 Primo vtruz angelus sit compositus ex materia et forma.
 Secundo vtrum angelus sit compositus ex esse et essentia.
 Tercio vtrum angelus sit compositus ex genere et differentia.
 Quarto vtrum in angelis inueniatur compositio ex substantia et accidente.
 Questio. ij.
 Utrum omnes angeli sint vnus speciei.
 In hac questione quattuor declaratur.
 Primo vtruz in angelis sit indiuiduatio
 Secundo declarat illud quod questio querit.
 Tercio vtrum angelorum sit certus numerus
 Quarto vtrum angelus intelligat per eētiaz suam vel per species concreatas.
 Distinctio. iij. et v.
 Utrum angeli fuerint creati beati.
 In hac questione quattuor declaratur.
 Primo declaratur illud quod questio querit
 Secundo vtz angeli fuerint creati in gratia
 Tercio vtrum angeli indigerent gratia ad hoc quod deum merito diligerent.
 Quarto vtz angeli meruerint suā beatitudinē
 Distinctio. vi.
 Utrum angelus malus potuerit peccare in primo instanti sue creationis.
 In ista questione quattuor declaratur.
 Primo vtrum angelus possit peccare.
 Secundo declarat illud quod querit in questione.
 Tercio vtrum demones post peccatum habe-

ant locum eis determinatum.
 Quarto vtrum partem primi angeli ceteris angelis partibus fuerit occasio peccandi.
 Distinctio. vij.
 Utrum demones cognoscant occulta cordium siue cogitationes mentis humane.
 In ista questione quattuor declaratur.
 Primo vtrum demones possint illabi anime rationali.
 Secundo vtrū demones cognoscant nostras cogitationes.
 Tercio vtrum demones cognoscant futura.
 Quarto vtz diuinitas demonū sit credendū
 Distinctio. viij.
 Utrum angelus possit causare motum transeuntem in rem exteriorē.
 In ista questione quattuor declaratur.
 Primo vtz angelus possit mouere corpus.
 Secundo vtrum mali angeli possint mouere siue immutare sensum hominis.
 Tercio vtrum intellectum.
 Quarto vtrum affectum.
 Distinctio. ix.
 Utrum angeli superiorum ordinū illuminent angelos inferiorum ordinum.
 In ista questione quattuor declaratur.
 Primo quomodo angeli penes ordines et hierarchias distinguantur.
 Secundo vtrum homines electi ad huiusmodi ordines assumantur.
 Tercio declaratur illud quod queritur.
 Quarto vtrum talis illuminatio sit idē quod angelorum locutio.
 Distinctio. x. et xi.
 Utrum aliqui angeli mittantur ad homines existentes in ecclesia militante.
 In ista questione quattuor declaratur.
 Primo vtruz aliqui angeli ad homines hic inferius mittantur.
 Secundo vtruz possint loqui illis ad quos mittuntur.
 Tercio vtruz aliqui angeli sic mittantur quod ad continuam hominis custodiam deputent.
 Quarto vtz ex tali misterio seu custodia premium angelorum ministrantū seu custodietium augeatur.
 Distinctio. xij.
 Utrū in principio creatōis mundi informis materia precesserit duratōe oēs formā materialē.
 In hac questione quattuor declaratur.
 Primo vtz materia de se dicat aliquē actum.
 Secundo illud quod queritur.
 Tercio vtrum in celo sit materia.

Tabula secundi libri

Quarto utrum materia celi et istorum inferiorum differant essentialiter.

Distinctio. xij.

Utrum lumen in medio sit forma realis.

In hac questione quattuor declaratur.
Primo utrum lux in supercelestibus et istis inferioribus sit eiusdem rationis.

Secundo utrum lumen causatum a luce tam superiorum quam inferiorum sit forma realis vel intentionalis.

Tercio utrum lumen educat de potentia mediæ.

Quarto utrum due forme intentionales solo numero differentes. vel etiã a suis obiectis veritate possunt simul esse in eadẽ parte mediæ.

Distinctio. xij.

Utrum celum per motum suum sit causa effectuum istorum inferiorum.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo utrum motus celi sit ipsi celo naturalis.

Secundo declaratur illud quod queritur.

Tercio utrum habeat influentiã super libere arbitriũ.

Quarto utrum aliquid celũ habeat influentiã reale in hec inferiora nõ obstante quod ipsum immobile permaneat.

Distinctio. xv.

Utrum res mixte de quarum productione tractat magister i. xv. distinctioe sint producte de terra et aqua.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo utrum ad compositionem cuiuslibet rei mixte concurrat omnia quattuor elementa.

Secundo utrum forme quattuor elementorum in re mixta maneat incorrupte.

Tercio dato quod tales forme nõ maneat videndum erit utrum saltem aliquæ realitates talium formarum incorrupte maneat in ipso mixto.

Quarto utrum totum mixtum differat realiter a suis partibus.

Distinctio. xvi.

Utrum imago dei repiat in aliquo pura creatura.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo utrum in homine repiat imago dei.

Secundo utrum magis in homine quam in angelo.

Tercio utrum magis in viro quam in muliere.

Quarto utrum magis in potentia cognitiua vel in potentia affectiua.

Distinctio. xvij.

Utrum anima intellectiua sit forma substantialis hominis.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo utrum anima intellectiua sit composita

Secundo utrum sit una in omnibus hominibus

Tercio utrum sit forma substantialis hominis.

Quarto utrum creetur a deo extra corpus vel in corpore ipsius hominis.

Distinctio. xvij.

Utrum corpus eius profuerit potentia in costa adam.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo utrum productum res entitates secundum aliquam sui realitatem an sui productionem profuerit ab eterno.

Secundo utrum res producte profuerint in materia secundum rationes seminales.

Tercio declaratur illud quod queritur.

Quarto utrum costa adam fuerit factum corpus eius sine additioe noue materie vel alie rei materialis

Distinctio. xix.

Utrum primus homo ex virtute creationis diuine acceperit esse immortale.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo quid sit creatio.

Secundo utrum anima intellectiua producat per solam creationem.

Tercio utrum agentia secunda cooperentur deo in aliqua rerum productione.

Quarto utrum primus homo semper immortalis fuisset. dato quod in statu innocentie in quo deus eum creauit stabilis permanisset.

Distinctio. xx.

Utrum si homo mansisset in paradiso sine peccato filios genuisset.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo declaratur illud quod queritur.

Secundo utrum relatio generationis ad genitum sit aliquid reale in ipsis rebus creatis.

Tercio utrum in paradiso fuisset naturalis corruptio

Quarto in quo parte mundi posita sit corpus paradisi

Distinctio. xxi. xxij. et xxij.

Utrum peccatum primi hominis fuerit irreuersibile.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo declaratur illud quod queritur.

Secundo de reiteratione primi hominis qua ad peccandum inducebatur.

Tercio utrum primi parentes peccauerint in ignorantia

Quarto utrum deus potuerit facere aliquam rationalem vel intellectualem creaturam que fuisset penitus impeccabilis.

Distinctio. xxij.

Utrum intellectus agens pertineat ad liberum arbitrium.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo quid sit intellectus agens.

Secundo quid sit intellectus agens efficiat in fatalitate

Tercio quid sit liberum arbitrium.

Quarto declaratur illud quod queritur.

Distinctio. xxv.

Utrum liberum arbitrium possit cogi.

In ista questione quattuor declaratur.

Tabula secūdi libri.

Primo vtz voluntas pnt est idē quod libtz
arbitrium possit mouere seipsam.
Secundo vtz possit p motū suū ppziū pecca
re nullo existente errore in ratione.
Tercio vtz possit cogi ab aliquo ente creato
Quarto vtrum possit cogi a deo seu a bono in
creato.

Distinctio. xxvi. z. xxvij.

Utrum gratia sit idem quod virtus.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum gratia sit aliquid creatum exis
stens in anima.

Secundo declarat illud quod querit.

Tercio vtrum homo non habens gratiā pos
sit mereri gratiam.

Quarto vtrum habens gratiam possit mere
ri vitam eternam.

Distinctio. xxvij. z. xxix.

Utrum homo existens in peccato mortali si
ne dono supnaturali possit se ad gratiā suf
ficienter preparare.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum homo carens gratia possit im
plere omnia diuina pcepta.

Secundo declarat illud quod querit

Tercio vtruz primus homo anteq̄ peccauit
habuerit gratiam gratum facientem.

Quarto vtrum bonorum hominū fm statū
psentem opera sint magis meritoria. z p p̄ns
eorū in futuro sit pfectior gloria. q̄ fuisset si
homo in statu innocentie vsq̄ ad consecuti
onem gratie z glorie pmanuisset.

Distinctio. xxx. z. xxxi.

Utrum pctm originale habeat rōnem culpe.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum aliquod pctm contrahat per
humanā natiuitatem z originem.

Secundo declarat illud quod querit.

Tercio vtrum tale pctm omnibus homibus
generaliter infundatur.

Quarto vtrū tale pctm subiectiue respiciat et
sentiam vel potentiam anime.

Distinctio. xxxij. z. xxxij.

Utrum pene ex originali peccato infligte sint
equaliter in omnibus hominibus.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo declarat illud quod querit.

Secundo de equalitate animarum.

Tercio vtrum morienti in solo peccato origi
nali debeatur pena eterna.

Quarto vtrum peccata parentū pximorum
transeant in filios.

Distinctio. xxxij.

Utrum malum cause a bono.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum malum dicat aliquam natu
ram positiuam.

Secundo declarat illud quod querit.

Tercio vtrum malum culpe possit corruppe
re totum bonum.

Quarto vtrum possibile sit esse aliquod pu
rum malum.

Distinctio. xxxv. z. xxxvi.

Utrum omne peccatum consistat in aliquo
actu positiuo.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo declarat ipsum quesitum.

Secundo vtrum malū culpe corruppat po
tentias anime.

Tercio vtruz malū sufficienter diuidat i ma
lum culpe z malum pene.

Quarto vtrum malum pene possit eē sine ma
lo culpe z e conuerso.

Distinctio. xxxvij.

Utrum actio peccati in q̄m est actio sit a deo
effectiue

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum cum deus aliquid agit ad ex
tra actio sua transiens differat a sua actione
immanente.

Secundo vtrum vniuersaliter loq̄ndo actio
sit in agente vel in patiente.

Tercio declaratur illud quod queritur

Quarto dato q̄ deus sit causa actionis pecca
ti vt actio est. vtrum ex hoc deus sit causa
peccati.

Distinctio. xxxvij.

Utrum volūtas ex sua libertate possit simul
plures fines intendere.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum libertas totius regni anime ra
tionalis principaliter habeat esse in ipsa vo
luntate.

Secundo vtrum volūtas vnico suo actu libe
re tēdat in finē z in ea que sunt ad finē.

Tercio vtrum bonitas talis actus sumat p̄n
cipaliter a fine.

Quarto declarat principale quesitum.

Distinctio. xxxix.

Utrum peccatum magis pp̄dicatur esse i
intellectu vel in voluntate.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo distinctio potentiarum anime.

Secundo in qua potentia proprie habeat eē
peccatum.

Tercio quid sit synderesis.

Tabula tertiū libri

Quarto quid sit conscientia.

Distinctio. xl. z. xli.

Utrum aliquis actus sic indifferēs possit eē
q̄ neq; bonus sit neq; malus.

In ista questione quattuor declarātur.

Primo vtrum aliquis actus simul possit eē
bonus z malus.

Secūdo declaratur ipsum questum.

Tercio vtrum omnis actus infidelū sit pec-
catum.

Quarto vtz omne pctm sit voluntarium.

Distinctio. xliq.

Utrum actus interior a voluntate elicitus,
z actus exterior a voluntate imperatus, pu-
ta concupiscere rem alienam, z fm illam cō-
cupiscentiam de facto furari sint duo pecca-
ta vel vnum tm.

In hac questione quattuor declarātur.

Primo declarat ipsū questum.

Secundo vtrū conuersio z auersio sint duo
peccata.

Tercio vtrum transeunte actu peccati rema-
neat in anima reatus peccati.

Quarto vtrū vicia capitalia z quecunq; alia
vicia specie distinguantur.

Distinctio. xliij. z. xliij.

Utrum aliquod peccatum sit simpliciter irre-
missibile.

In ista questione quattuor declarātur.

Primo vtrum sit aliquod peccatum in spiri-
tum sanctum.

Secundo vtrum huiusmodi peccatum sit ir-
remissibile.

Tercio vtz oīs potētia peccādi sit a deo.

Quarto vtrum omnis potentia dominandi
sit a deo.

Ituliquestio

num tertiū scripti Thome de ar-
gentina.

Distinctio prima.

Utrum filius dei humanam naturā assu-
pserit: dato q̄ homo sine omni peccato i sta-
tu innocētie pmanisset.

In ista questione quattuor declarātur

Primo vtz possibile sit psonam diuinā assu-
mere naturā creatā in suppositi vnitatem.

Secundo vtrum talis assumptio seu incar-
natio fuerit solitarie terminata ad personā
filij absq; hoc q̄ terminaret ad psonas patris
z spiritus sancti.

Tercio vtrum rōne huius incarnatiōis in xpo

dei filio fuerint plura esse.

Quarto declarat p̄ncipaliter questū.

Questio. ij.

Utrum plures diuine psonę possint assu-
mere vnam naturam creatam.

In hac questione quattuor declarātur.

Primo vtruz pater z spūs sanctus potuerint
humanā naturam assumere.

Secundo vtruz filius potuerit eā assumere
nō assumētibus patre z spūs sancto.

Tercio vtrum eadez humanitas numero po-
tuerit assumi a plurib; diuinis psonis.

Quarto vtz plures hūanitates numero dis-
ferētes possint assumi ab eadē psona.

Distinctio. ij.

Utrum persona diuina possit assumere natu-
ram irrationalem.

In hac questione quattuor declarātur.

Primo declarat illud quod querit.

Secundo vtrum possibile sit naturam ratio-
nalem assumptā nō habere opationem sup-
naturalem, puta nō frui deo.

Tercio vtrum verbū incarnatū verbū assu-
pserit mediante anima.

Quarto vtrum huiusmodi caro prius fue-
rit i virgine organizata q̄ a verbo dei assum-
pta.

Distinctio. iij.

Utrum virgo gloriosa que a deo fuit p̄cele-
sta vt filium dei conciperet fuerit concepta i
originali peccato.

In hac questione quattuor declarātur.

Primo vtz beata virgo contraxerit peccatum
originale in sua conceptione.

Secundo vtrum contraxerit aliquod pctm
actuale in sua puerlatione.

Tercio de prima virginis sanctificatione

Quarto de secunda sanctificatione quā rece-
pit in xpi conceptione.

Distinctio. iij.

Utrum virgo Maria sit vera z natural' ma-
ter iesu christi.

In hac questione quattuor declarātur.

Primo vtrū conceptio xpi possit dici aliquo
modo naturalis.

Secundo vtrum in tali conceptione vel eti-
am in fetus vsq; ad sui complementum p-
motiōe virgo aliquo modo se habuerit acti-
ue.

Tercio declarat illud quod querit.

Quarto vtrū spūs sanctus vere possit dici pa-
ter iesu xpi.

Distinctio. v.

Tabula terciū libri

Utrum vnio humane nature cū verbo differat ab assumptione qua assumitur a verbo.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum deus possit assumere humanā naturam sine quantitate et sine quibuscumque alijs accidentibus corpis humani.

Secundo vtrum natura diuina possit assumere naturam humanam.

Tercio vtrum in christo facta sit vnio in natura.

Quarto declarat illud quod questio querit.

Distinctio. vi. et vii.

Utrum in christo sint duo supposita.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum suppositum et natura in creaturis realiter differant.

Secundo declarat illud quod queritur.

Tercio vtrum hec propositio sit vera. deus factus est homo.

Quarto vtrum hec sit vera. deus est homo.

Distinctio. viii.

Utrum in christo sint due filiationes.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum in christo sint ponēde duę nature.

Secundo vtrum due filiationes reales.

Tercio vtrum christus sit duo filij.

Quarto vtrum natura humana christi debeat dici nata.

Distinctio. ix. et x.

Utrum christus secundum quod homo sit adorandus adoratione et iurie.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo declarat illud quod querit.

Secundo vtrum christus secundum quod homo sit exhibendus honor dulię.

Tercio vtrum christus secundum quod homo sit filius dei adoptiuus.

Quarto vtrum christus secundum quod homo est fuerit ab eterno predestinatus.

Distinctio. xi.

Utrum hec propositio sit vera. christus est creatura.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum productio creaturarum necessario presupponat emanationem diuinarum personarum.

Secundo vtrum hec propositio sit concedenda. filius dei est creatura.

Tercio vtrum hec sit simpliciter et absolute concedenda. christus est creatura.

Quarto vtrum hec sit concedenda. christus secundum quod homo est creatura.

Distinctio. xii.

Utrum christus possit peccare.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum deus sit vel esse possit causa peccati.

Secundo vtrum christus possit vel potuerit actualiter peccare.

Tercio supposito quod non vtrum in christo sit potentia peccandi.

Quarto supposito per impossibile quod christus mortaliter peccaret vtrum posset damnari.

Distinctio. xiii.

Utrum in christo fuerit gratie plenitudo.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum gratia existēs in christo sit creata.

Secundo declarat illud quod queritur.

Tercio vtrum homini gratia fuerit infinita.

Quarto vtrum talis gratia fuerit christo naturalis.

Distinctio. xiiii.

Utrum propter creaturarum cognitionem in verbo siue in diuina essentia christus habuerit creaturarum noticiam in proprio genere.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum anima christi immediate et nude videat essentiam diuinam.

Secundo vtrum clarius et perfectius videat eam quam angeli beati.

Tercio vtrum anima christi vidēdo diuinā eētiam videat oia que naturaliter relucēt in ea.

Quarto declarat principale quesitum.

Distinctio. xv. et xvi.

Utrum in christo cum dolore passionis simul fuerit gaudium beate fruitionis.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum anima christi vere fuerit passibilis.

Secundo declaratur illud quod querit.

Tercio vtrum christus sic fuerit passibilis quod habuerit necessitatem moriendi.

Quarto vtrum cum ista necessaria mortalitate simul esse potuerit in corpore christi aliquid corpus gloriosum.

Distinctio. xvii. et xviii.

Utrum in christo sint plures voluntates.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum in christo sint plures voluntates.

Secundo vtrum christi humana voluntas vnquam dissenserit a diuina.

Tercio vtrum christus mereri potuerit secundum voluntatem humanam.

Tabula tercii libri

Quarto vtrum sibi vel no bis meruerit.

Distinctio .xx. z .xxi.

Utrum omnes homines per christi passionem habuerint sufficientem ab omni malo liberationem.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum p passionem christi sufficienter simus liberati a malo culpe.

Secundo vtrum a malo ipsius pene.

Tercio vtru alter modus nostre liberationis q p passionem xpi fuerit conueniens.

Quarto vtru alter modus fuit possibilis.

Distinctio .xxi. z .xxij.

Utrum non obstante morte christi qua anima fuit separata a corpore, anima et corpus christi remanserint vnita veritati seu perione verbi.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo declaratur principale questum.

Secundo si corpus christi diu mansisset ab anima separatum fuisset incineratum ad modum aliorum corporum.

Tercio vtrum christus in triduo mortis fuerit verus homo.

Quarto vtrum post mortem descenderit ad infernum.

Distinctio .xxij.

Utrum fides sit habitus virtuosus.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo in vniuersali quid sit habitus.

Secundo vñ generet siue pcedat habitus.

Tercio vtru necessario indigemus habitibus z ad quid deseruiunt nobis habitus.

Quarto declaratur principale questum.

Distinctio .xxij. z .xxv.

Utrum fidei possit subesse fallium.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo quid sit obiectum fidei.

Secundo declaratur ipsum questum.

Tercio quot z qui sint articuli fidei.

Quarto de fide requisita tempore legis nature z moisaice.

Distinctio .xxvi.

Utrum spes subiectiue sit i superiori parte anime.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum spes sit virtus distincta a fide z charitate.

Secundo in quo sit subiectiue.

Tercio vtrum maneat in anima post finem istius mortalitatis vite.

Quarto declarantur aliqua de ipsius spei fructu z utilitate.

Distinctio .xxvij. z .xxvij.

Utrum charitas sit virtus.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo declaratur principale questum.

Secundo vtrum charitas seu dei dilectio habeat modum.

Tercio vtrum creature irrationales sint diligende ex charitate.

Quarto vtrum demones seu qcūqz creature peccatrices sint diligende ex charitate.

Distinctio .xxix. z .xxx.

Utrum recto ordine charitatis teneamur deum sup omnia diligere.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum aliquis ordo attendendus sit in ipsa charitate.

Secundo declaratur principale questum.

Tercio vtrum inimici sint diligendi.

Quarto de quantitate meriti qd consequi poterimus ex dilectione inimicorum.

Distinctio .xxxi. z .xxxij.

Utrum existens in charitate possit amittere charitatem.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo declaratur questum.

Secundo supposito q aliquis amittat charitatem vtz ppter hoc delectat de libro vite.

Tercio vtru charitas et cetera virtutes theologice maneant vel excidant in patria.

Quarto vtrum deus omnia que sunt extra se equaliter diligat.

Distinctio .xxxij.

Utru virtutes morales maneant in patria.

In hac questione quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de virtutum moralium ortu z generatione.

Secundo de earum distinctione.

Tercio de earum consistencia, puta vtruz virtus consistat in medio.

Quarto de virtutum pmanencia iuxta illud qd querit in proposito.

Distinctio .xxxij. z .xxxv.

Utrum dona spūscii magis respiciant vitam actiuam qz vitam contemplatiuam.

In hac questione quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de donis spūscii sūm se.

Secundo companda sunt dona ad virtutes, fructus z beatitudines.

Tercio videndum est de questu.

Quarto vtrum vita actiua sit eminentior et pfectior contemplatiua vel econuerso.

Distinctio .xxxvi.

Utru oēs virtutes morales sint connexe.

Tabula quarti libri

In ista questione quattuor declaratur.

Primo declarat ipsum questum.

Secundo vtrum virtutes theologice sint connexae.

Tercio vtrum dona sint connexa.

Quarto vtrū vicia seu peccata sint connexa.

Distinctio. xxxviij. et xxxviij.

Utrum omne mendacium sit contra dei preceptum.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo propter quid lex sit posita.

Secundo quot sunt legis diuine precepta

Tercio quid sit mendacium.

Quarto vtrum omne mendacium sit mortale peccatum.

Distinctio. xxxix. et xl.

Utrum omne iuramentū sit peccatum.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de eo quod queritur.

Secundo vtrum omne iuramentum sit seruandum.

Tercio vtrum omne periurium sit mortale peccatum.

Quarto vtrum in lege mosaica fuerit prohibita mala cupiditencia.

Ituliquestio

num quarti scripti Thome de Argentina.

Distinctio. i. questio. i.

Utrum sacramenta noue legis habeant in se virtutē seu potentia creaturā.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum potentia creandi sit communis creaturae.

Secundo dato quod non. vtrum creatura possit cooperari creatori in ope creationis.

Tercio vtrū gratia sacramentalis habeat eandem creationem.

Quarto ex his declarat illud quod queritur

Questio. ij.

Utrum sacramentum sit diffinibile.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo de sacramenti diffinitione.

Secundo de sacramenti institutione.

Tercio de eorum ex quibus consistunt sacramenta explicatione.

Quarto de sacramentorum veterum et nouorum distinctione.

Questio. iij.

Utrum sacramentū circūcisionis habuerit efficaciam ad tollendū originale culpā.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo que fuerunt de integritate circūcisionis.

Secundo declarat illud quod questio querit.

Tercio vtrum circūcisio habuerit efficaciam ad conferendū gratiam.

Quarto de modo cessationis ipsius circūcisionis.

Distinctio. ij. questio. i.

Utrum sacramenta noue legis habeant in se aliquam spiritualem virtutem ipsis formaliter inherentem.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum sacramenta noue legis sint causa gratie.

Secundo vtrū ratione huius causalitatis necesse sit ponere aliquā virtutē spiritualem sacramenti formaliter inherentem.

Tercio de tempore institutionis sacramentorum noue legis.

Quarto de numero eorum et sufficientia.

Questio. ij.

Utrum baptismus Johis fuerit sacramentum.

In hac questione quattuor declaratur

Primo vtrum baptismus Johannis contulerit gratiam.

Secundo vtrū gratia sacramentalis et gratia virtutum sit eadem realiter.

Tercio declarat illud quod queritur.

Quarto vtrū baptizati baptismo Johis fuerint rebaptizandi baptismo christi.

Distinctio. iij.

Utrum vocalis verborum expressio sit de necessitate baptismi.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo quid sit baptismus.

Secundo que forma verborum requiratur in baptismo. Et per idem patet ad illud quod hic principaliter queritur.

Tercio videndum est vtrum quaelibet mutatio facta circa verba in baptismo requisita impediatur sacramentum.

Quarto de materia baptismi.

Distinctio. iij.

Utrum effectus baptismi equaliter conueniat omnibus baptizatis.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo quid hic in proposito dicatur res sacramenti.

Secundo qui sint hi qui recipiunt sacramentum et res sacramenti.

Tercio qui sint hi qui recipiunt sacramentum et non rem sacramenti.

Tabula quarti libri

Quarto qui recipiunt rem sacramenti ⁊ non sacramentum. Et ex his patebit principale questum.

Distinctio. v.

Utrum ex malicia baptizantis impediatur baptismi sacramentum.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo declaratur questum.

Secundo verum non habens ordinem possit baptizare.

Tercio a quo baptismus habeat efficaciam.

Quarto verum christus potuerit ministris tradere potestatem dimittendi peccata.

Distinctio. vi.

Utrum baptizata muliere pregnante puer existens in utero recipiat characterem.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo de caractere quid sit in se et utriusque.

Secundo in quo sit subiectiue.

Tercio a quo sit effectiue.

Quarto declarat questum principale.

Distinctio. vii.

Utrum sacramento confirmationis conferatur gratia ipsi confirmato.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo declaratur illud quod queritur.

Secundo verum sacramento confirmationis imprimatur character ipsi confirmato.

Tercio quis sit idoneus minister istius sacramenti.

Quarto videndum est de necessitate istius sacramenti. scilicet verum eius susceptio sit necessaria ad salutem.

Distinctio. viii.

Utrum eucharistia sit dignissimum sacramentum.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo de istius sacramenti institutione.

Secundo de eius forma ⁊ consecratione.

Tercio de eius sumptione ⁊ dispensatione.

Quarto de eius eminentia ⁊ dignificatione.

Distinctio. ix.

Utrum mortalis peccator sumens sacramentum eucharistie peccet mortaliter.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo verum mortalis peccator non contritus nec confessus sumens istud sacramentum vere sumat corpus christi.

Secundo verum isto modo sumens peccet mortaliter.

Tercio verum vere contritus antequam confessus possit sine peccato sumere istud sacramentum.

Quarto utrum sacerdos peccet mortaliter dando istud sacramentum ei quem scit temerarie et sine contritione esse in mortali peccato.

Distinctio. x. questio. i.

Utrum corpus christi simul possit esse in pluribus locis.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo verum corpus christi possit simul esse in pluribus locis localiter.

Secundo verum possit simul esse in pluribus locis sacramentaliter.

Tercio verum in vno loco localiter. et in alio sacramentaliter.

Quarto utrum humana cognitione possit cognosci ibi esse ubi est sacramentaliter.

Distinctio. x. questio. ii.

Utrum corpus christi sub speciebus panis realiter contineatur.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo verum corpus christi realiter contineatur sub predictis speciebus.

Secundo verum sub propria sua quantitate ibi contineatur.

Tercio verum sub qualibet particula hostie vere habeat esse totum corpus christi.

Quarto utrum ad motum hostie vere moueatur corpus christi.

Distinctio. xi. questio. i.

Utrum conuersio qua panis ⁊ vinum conuertuntur in corpus ⁊ sanguinem christi sit subiecta vel successiua.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo utrum virtute diuina quelibet res possit in quamlibet rem conuerri.

Secundo dato quod non. verum in isto sacramento substantia panis conuertatur in corpus christi.

Tercio declaratur ipsum questum.

Quarto quibus nominibus ista conuersio congruentius exprimat.

Questio. ii.

Utrum eucharistia sit vnum sacramentum.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo que sit debita materia conuertenda in corpus christi. ⁊ que in sanguinem.

Secundo declaratur principale questum.

Tercio verum sub utraque specie panis scilicet et vini istud sacramentum sit tradendum populo christiano.

Quarto verum sub utraque specie christus in cena sumpsit seipsum. ac tradiderit omnibus suis discipulis.

Distinctio. xi. questio. i.

Tabula quarti libri

Utrum in isto bñdico sacramento virtute diuina accidentia subsistat sine subiecto.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum diuina virtute omne accidens possit esse sine subiecto.

Secundo vtz omnia accidentia in eucharistia apparentia de facto sint sine subiecto.

Tercio vtz talibus accidentibus sine subiecto existentibus oueniat aliqua actio.

Quarto vtrum hmōi accidentia possint i oēm actionem in quam naturaliter potuerūt qñ in suis subiectis fuerunt.

Questio. ij.

Utrum accidentia panis et vini in eucharistia existentia sint corruptibilia.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtz ista accidentia sint corruptibilia.

Secundo vtrum aliqua substantia generetur ex istis accidentibus quando ipsa corumpuntur.

Tercio videbit quid sit illud qd frangit qñ hostia diuidit vel masticat.

Quarto posito q aliquis liquor in calice bñdictū fundat. declarat vtrum talis liqr accedentibus vini misceatur.

Questio. iij.

Utrum utile vel expediens sit homi frequenter accedere seu sumere istud sacramentū.

In ista qōne quattuor sunt videnda.

Primo de istius sacramēti utilitate existente in peccatorum deletionē.

Secundo de eiusdē sacramēti utilitate existente in virtutū pfectionē.

Tercio vtrum homo sine peccō ad istud sacramentū omni die possit accedere.

Quarto vtrum hō sine peccō ab isto sacramēto possit semp abstinere.

Distinctio. xij.

Utrum sacerdote defectuoso dicēte verba consecrationis cū intētionē psecrādi substantia panis vere ouertat in corpus christi.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo quid intelligat noie corporis qñ sub panis dicit ouerti in corpus xpi.

Secundo de principali quesito.

Tercio vtrum ordo sacerdotalis sit de necessitate consecrationis.

Quarto vtrum intentio consecrandi necessario requiratur ad hoc vt sacerdos conficiat istud sacramentū.

Distinctio. xij.

Utrum penitentia sit virtus moralis.

In ista qōne quattuor sunt videnda.

Primo de eo quod queritur.

Secundo de subiecto penitentię puta i quo habeat esse subiectiue.

Tercio de penitentię iteratione. vtruz. s. vera pñia possit iterari.

Quarto videndū est que sit causa penitentię. et qui sint effectus penitentię.

Distinctio. xv.

Utrum hō carens charitate possit satisfacere deo de aliquo mortali peccato.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo vtrum de peccato mortali homo possit satisfacere.

Secundo de mō satisfaciendi. et p hoc etiam patebit ad principale quesitum.

Tercio de pñibus satisfactionis.

Quarto de necessitate restitutiōis. puta vtruz ad veritatē pñie requirat necessario restitutiō rei aliene iniuste detente.

Distinctio. xvi.

Utrum contritio. confessio et satisfactio sint partes penitentię.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo quōd compunctio. cōfessio et satisfactio sint pres sacramentalis pñie.

Secundo de circumstantiis de quibus penitēs tenet specialiter penitere.

Tercio de impedimentiis vere penitentię a quibus debet penitēs cauere.

Quarto vtrum verum penitētē de peccatis venialibus necesse sit dolere.

Distinctio. xvij. q. i.

Utrum dolor contritionis d' necessitate salutis requisitus in sacramēto pñie debeat esse maior omni altero dolore.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo quid sit contritio.

Secundo vtruz de quolibet mortali peccō sit habenda specialis contritio.

Tercio declarat principale quesitū.

Quarto vtrum confessio soli deo facta sufficiat ad salutem.

Questio. ij.

Utrum homo de necessitate salutis teneatur pñiteri omnia peccata sua.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo declarat principale quesitū.

Secundo quo iure teneamur ad pñitionē peccatorum.

Tercio cui facienda sit confessio.

Quarto quotiēs et quo tpe sit facienda.

Distinctio. xvij.

Utrum potestas clauū se extendat ad remissiōz.

Tabula quarti libri

culpe et pene.

In ista questione quattuor sunt videnda.
 Primo videndum est de clauibus ecclesie secundum se.
 Secundo quomodo potestas homini clauibus se habeat ad ablationem pene.
 Tercio quomodo se habeat ad remissionem culpe.
 Quarto quia remissio culpe non potest fieri sine infusione gratie. ideo videndum est utrum infusio gratie et remissio culpe sint simul in eodem instanti.

Distinctio. xix.

Utrum soli sacerdotes habeant potestatem clauium.
 In hac questione quattuor sunt videnda.
 Primo utrum aliquis non sacerdos habeat clauis ecclesie.
 Secundo utrum quilibet sacerdos habeat huiusmodi clauis.
 Tercio utrum clauis possint tolli ab eo qui habet eas.

Quarto gratia primi argumenti videbunt aliqua circa excoicationis sententiam et eius absolutorem.

Distinctio. xx.

Utrum aliquis sit absolutus ab omni pena purgatorij quia compleuit penitentiam a sacerdote sibi impositam pro omnibus peccatis suis. supposito quod non iniuriam sibi indignam penitentiam.

In hac questione quattuor sunt videnda.

Primo videndum est utrum homo in extremo mortis articulo possit vere et merito ne penitere.
 Secundo utrum vnus homo pro altero possit satisfacere.
 Tercio de principali questione.
 Quarto utrum pro indulgentias a papa vel ab episcopis largitas homo possit purgatorij sui extinguere absque alia satisfactione.

Distinctio. xxi.

Utrum sacerdos illud quod seipsum per confessionem teneatur in omni casu sub secreto tenere.

In ista questione quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de principali questione.
 Secundo ad quod valeat generalis confessio.
 Tercio videnda sunt aliqua de igne purgatorio.
 Quarto quomodo aliqua peccata remittuntur in alio mundo.

Distinctio. xxij.

Utrum peccata dimissa pro penitentia sacramenti redeant propter ingratitudinem reciduantis post homini dimissionem in aliquod mortale peccatum.

In ista questione quattuor declarantur.

Primo utrum peccata dimissa pro penitentia redeant quo ad culpam reciduantem ipso penitente.
 Secundo utrum redeant quo ad penam.
 Tercio dato quod aliquo modo redeant. utrum cum homini redictionis sit ingratitudo.
 Quarto quid sit sacramentum et quid res sacra

menti in penitentie sacramento.

Distinctio. xxij.

Utrum extrema unctio sit sacramentum.

Dic quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de principali questione.
 Secundo de causis extreme unctionis.
 Tercio de eius effectibus.
 Quarto de eius ordinata dispensatione.

Distinctio. xxij.

Utrum ordo sit sacramentum.

In ista questione quattuor sunt videnda.
 Primo videndum est de ordine quantum ad suam diffinitionem et quidditatem.
 Secundo quantum ad suam distinctioem et pluralitatem.
 Tercio quantum ad suam actioem et virtuositatem.
 Quarto quantum ad suam perfectionem et dignitatem.

Distinctio. xxv.

Utrum ordinator exigens pecuniam ab ordinatis sit simoniacus.

Dic quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de ordinatoris potestate.
 Secundo de aliquorum ordinatum inhabilitate.
 Tercio de ordinandorum qualitate.
 Quarto gratia questi videnda sunt aliqua de simoniaca prauitate.

Distinctio. xxvi.

Utrum matrimonium sit sacramentum.

Dic quattuor sunt videnda.

Primo de principaliter questione in ista questione.
 Secundo de matrimonij institutione.
 Tercio de eius obligatione. puta utrum quilibet homo de necessitate precepti teneatur ad contrahendum matrimonium.
 Quarto videbitur de matrimonij significatione.

Distinctio. xxvij. et xxvij.

Utrum post contractum matrimonium pro consensum sufficienter expressum. vnus coniugum inuito altero possit intrare religionem.

Dic quattuor sunt videnda.

Primo quid sit matrimonium.
 Secundo qualis sit ille consensus qui efficit matrimonium.
 Tercio de eo quod est hic principaliter questum.
 Quarto utrum septennium. id est tempus septem annorum sit necessario requisitum ad sponsalia contrahendum.

Distinctio. xxix. et xxx.

Utrum coactio voluntatis matrimonium impediat.

Dic quattuor sunt videnda.

Primo utrum matrimonium impediat violenta coactio.
 Secundo utrum potest de iure ad contrahendum

Tabula quarti libri

matrimonii cogere filium vel filiam existē-
tem in eius potestate.

Tercio vtrum matrimonium impediatur frau-
dulenta receptione.

Quarto propter dicta magistri in littera sunt
aliqua vidēda circa matrimonium quod ha-
buit Ioseph cum virgine Maria.

Distinctio. xxxi.

Utrum actus iugalis concubitus sufficienter
excusetur a peccato pro tria bona coniugii que
magister assignat in littera.

In ista questione quattuor sunt videnda.

Primo videndum est vtrum ista tria bona. scilicet
fides; proles et sacramentum sint de matrimo-
nii necessitate.

Secundo vtrum pro hec tria bona sufficienter
excusetur actus carnalis copule.

Tercio vtrum his tribus bonis assistentibus actus
carnalis copule sit meritorius.

Quarto vtrum predictis bonis deficientibus iam
dictus actus semper sit meritorius.

Distinctio. xxxij. et xxxiij.

Utrum non obstante matrimonio consumma-
to vnus coniugum absque licentia alterius pos-
sit iuste vouere continentiam.

In ista questione quattuor sunt videnda.

Primo vtrum reddere debitum exigenti con-
iugi semper sit necessarium.

Secundo circa principale quesitum.

Tercio videndum de matrimonio antiquorum prin-
cipale de ratione dignitatis ad matrimonium

Distinctio. xxxiij.

Utrum aliquod impedimentum dissoluat ma-
trimonium iam contractum.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo de impedimentis matrimonii in generali

Secundo in speciali de impotentia coeundi.

Tercio de inhabilitate ad contrahendum homi-
nis furiosi.

Quarto de impedimento accidente ex vicio
hominis incestuosi.

Distinctio. xxxv. et xxxvi.

Utrum separatis ab invicem coniugibus cau-
sa fornicationis vnus viuente altero possit ali-
bi contrahere matrimonium.

In ista questione quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de principali quesito.

Secundo dato quod iuges cum fornicationis ab
inuicem separantur vtrum licite valeant reuniri.

Tercio videnda sunt alia de conditione serui.

Quarto de etate puerili.

Distinctio. xxxvij. et xxxviij.

Utrum ordo vel continentie votum impedi-

at matrimonium.

Hic quattuor impedimenta matri-
monii sunt videnda.

Primo de impedimento ordinis.

Secundo de impedimento criminis.

Tercio de impedimento voti.

Quarto de impedimento precedentis coniugii.

Distinctio. xxxix. et xl.

Utrum inter duas personas infideles infra gra-
dum consanguinitatis christiano prohibitu pos-
sit esse verum matrimonium.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo quomodo infideles se habeant ad ma-
trimonium manente eorum infidelitate.

Secundo quomodo se habeant ad matri-
monium cessante eorum infidelitate.

Tercio videndum est quid sit consanguinitas
et de diuersitate suorum graduum.

Quarto vsque ad quodum gradum impediatur matri-
monium tam fidelium quam etiam infidelium.

Distinctio. xli. et xliij.

Utrum affinitas impediatur matrimonium.

Hic videndum est de quattuor.

Primo de publice honestatis iusticia quid
sit in se. et vtrum valeat matrimonium im-
pedire.

Secundo de affinitate quid sit in se. et vtrum
valeat matrimonium impedire.

Tercio de spirituali cognatione quid sit in se. et
vtrum valeat matrimonium impedire.

Quarto de legali cognatione quid sit in se. et
vtrum matrimonium valeat impedire.

Distinctio. xliij.

Utrum secundum naturalem cursum nature quicquid
resurrectio hominum mortuorum sit futura.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo vtrum resurrectio mortuorum sit pos-
sibilis.

Secundo vtrum ad hoc sufficiat virtus siue
potentia naturalis.

Tercio vtrum homo resurgens sit idem nu-
mero qui fuit primo.

Quarto vtrum resurrectio fiat successiue vel
subito.

Distinctio. xliij.

Utrum resurgat in homine totum quod est
de veritate siue corporalis nature.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de principali quesito.

Secundo de damnatorum loco.

Tercio de eorum corporali supplicio.

Quarto de spirituali. puta de pena ipsius anime
quam patitur in inferno.

Tabula quarti libri

Distinctio. xlv.

Utrum suffragia uiuorum pro sint animabus defunctorum.

In ista questione quatuor sunt uidentia.

Primo utrum animabus defunctorum conueniant aliqua corporalia habitacula.

Secundo qualia sint ista habitacula. et in quibus mundi partibus sint situata.

Tercio utrum defunctis prodesse valeant uiuorum suffragia.

Quarto utrum sancti cognoscant nostras preces seu rogamina.

Distinctio. xlvi.

Utrum in deo sit misericordia et iusticia.

Hic quatuor sunt uidentia.

Primo de iusticia dei secundum se.

Secundo de eius misericordia.

Tercio de distinctione unius ab altera.

Quarto utrum in omni dei opere sit misericordia et iusticia.

Distinctio. xlvij.

Utrum solus christus iudicaturus sit in extremo iudicio.

Hic quatuor sunt uidentia.

Primo uidentur est qui in extremo iudicio se habeant actiue.

Secundo qui passiue.

Tercio qualiter angeli se habeant in predicto iudicio discussiue.

Quarto quomodo respectu mundi ignis se habeat purgatiue.

Distinctio. xlvij.

Utrum completo extremo iudicio in celestibus corporibus fiat aliqua realis alteratio.

Hic quatuor sunt uidentia.

Primo uidentur est sub qua forma christus apparebit in iudicio.

Secundo de ipsius iudicij locali spacio.

Tercio de eiusdem iudicij temporali momento. puta utrum possit ab aliqua creatura sciri certa hora illius iudicij.

Quarto de questione principali.

Distinctio. xlix. questio. i.

Utrum quatuor sint dotes corporis glorificati.

Hic quatuor sunt uidentia.

Primo de corporis glorificati claritate.

Secundo de eius impassibilitate.

Tercio de eius agilitate.

Quarto de eius subtilitate.

Questio. ij.

Utrum beati nude uideant diuinam essentiam

Hic quatuor sunt uidentia.

Primo utrum ad uisionem nudam diuine essentie necessario requiratur in uidente habitus luminis glorie disponens ipsum ad huiusmodi uisionem.

Secundo de principali questione.

Tercio utrum omnes beati equaliter uideant diuinam essentiam.

Quarto utrum aliquis beatus uideat omnia uisibilia in diuina essentia.

Questio. iij.

Utrum beatitudo animarum post resumptionem suorum corporum sit maior quam fuerit ante huiusmodi resumptionem.

Hic quatuor sunt uidentia.

Primo quid sit beatitudo.

Secundo in cuius potentie actu principaliter consistat beatitudo.

Tercio utrum beatitudo a naturaliter cadat in cuiuslibet hominis desiderio.

Quarto de principali questione.

Distinctio. l. questio. i.

Utrum anima humana a corpore separata intelligat ea que fiunt in hoc mundo.

Hic quatuor sunt uidentia.

Primo utrum anima separata aliquid intelligat.

Secundo utrum intelligat per species ab actibus realiter differentem.

Tercio de principali questione.

Quarto utrum damnati uideant gloriam existentium in celesti paradiso.

Questio. ij.

Utrum aliquo modo sit possibile quod idem homo simul sit beatus et damnatus.

Hic quatuor sunt uidentia.

Primo premititur una distinctio.

Secundo ostenditur sub quo membro istius distinctionis questio opposita ad presentem est tractanda.

Tercio recitantur conclusiones quas circa istam materiam posuit quidam uenerabilis dominus et magister in primo suo principio sententiarum.

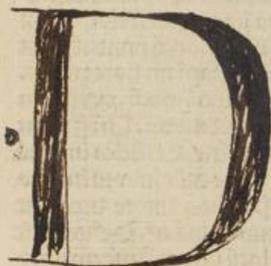
Quarto auctor presentis libri ostendit quod gratia disputationis e contrario tenuit cum sententijis principiauit.

mens ipsa ad
ito.
qualiter videtur
na videtur omni
st resumptio
fuerit an h
enda.
tu principalu
raliter cadat
i
prosepata in
undo,
da,
id intelligi
cies ab actu
gloria est
e q' id est ho
da,
o
mbro isti
ad p'ens
e circa illa
d'ns r ma
m.
it qd qu
it cu i l'or

Prologus

Acutissimi materi

arū theologicāliū resolutoris Thome de Ar
gēna pōis generalis ordinis heremitarū sã
cti Augustini sēptū librorū sñiarum feliciter
incipit.



Edi

abyssus vo
cē suā Aba
cuch. iij.
Gloriosus
doctor Au
gul. diuine
nature sup
nā dignita

tem. rōnalis creature eternā felicitatē p̄side
rans. viij. de ci. dei. ca. iij. sic ait. Nō ita crea
tus ē vt p̄ id quod i eo p̄cellit attingat ad illd
qd̄ cūcta p̄cellit. i. vnū vez optimū. sine q̄ nul
la natura subsistit. nulla doctrina instruit. nul
lus vsus expedit. Ipse querat vbi nobis se
cura sunt oia: ipse cernat vbi nobis cerra sunt
oia: ipse diligat vbi nobis recta sunt omnia. Et
eandē sñiam p̄firmās platonicoz testimonio:
immediate seq̄nti ca. ait sic. Platonici pleriqz
dixerūt vez deū esse rez auctozē: veniat illu
stratozē. r̄ b̄ritudinis largitozē. Nāc eādē ve
ritatē tangēs Aug. circa p̄ncipiū libri de co
gnitōne vere vite sic ait. P̄fecto naturā rō
nalē ad h̄ solū factā p̄stat. vt factorē suū verū
deū intelligat. intelligēdo diligat. diligendo
in eo qd̄ ē eterna vita eternalr̄ beate viuat. Ex
quibz oibus apte colligit q̄ vera b̄ritudo aie
rōnalis h̄ri nō p̄t: nisi ipsa aia cūcta creata
trāscēdens. soli suo creatori tanqz sue b̄ritudi
nis largitozi ex intimo cordis affectu finalit̄
p̄iūgat. Nūc autē ita ē q̄ ars docet r̄ natura
s̄l̄r̄ p̄statur. extremū extremo nō p̄iūgi sine
medio. teste etiā. b. Dyo. i. d̄ angelica hierar.
Ordinatissima rez distributō lege diuine p̄
uidēne sic dinoscit esse disposita. q̄ infima p̄
media reducunt i sup̄ma Cū igit rōnalis aia
r̄ ipsa natura diuina sint i genere intelligibi
liū duo extrema maxie a seinuicē distātia. qz
hec ē pura potētia. illa autē actus purz. put in
alia facultate euidēt̄ declarat. seq̄nt igit nec
cessario q̄ sine gratofo medio diuinit̄ inspira
to aiam sup̄naturalr̄ eleuāte. purā suā potētī
alitatē actiuate. r̄ p̄ns potētīā aie obiecto di
uino aliq̄liter p̄formante. p̄dictū actū purissi
mū i sua p̄pria claritate aia rōnalis nō possit

bitifce p̄templari. Cōsiderata em̄ aia quo ad
sua pura naturalia. r̄ificat illa apl̄ica sñia
q̄ de isto actu purissimo d̄r. q̄ lucez inhabitat
inaccessibile. quē nullz hoim vidit. sed nec vi
dere p̄t. i. ad Th̄. vi. Propter qd̄. b. Aug.
i. de tri. c. ij. sic ait. Nūane mētis acies inuali
da: in tā excellēti luce figi nō valet nisi p̄ iusti
ciā fidei nutrita vegetet. Nec m̄tz. qz sicut se
h̄z oculus vespatilionis ad lucē solis. sic se h̄z
aie nostre intellectz ad ea q̄ sunt manifestissi
ma i natura. vt d̄r. ij. methaph̄ice. Un̄ etiāz
Ans. p̄ solo. xiiij. cāz tāte distātie r̄ impropoz
tōis p̄dictoz duoz extremoz inquirens sic ait
Lur dñe cur h̄ q̄ te videre nō possum? sicuti
es. tenebraz oculz infirmitate sua: an reuerbe
rat fulgore tuo? Et r̄ndet ibidē dicens. Sed
certe tenebraz i se r̄ reuerberat a te. obsecratur
sua breuitate: r̄ obruit tua imēitate. vere con
terit angustia sua. r̄ vincit amplitudine tua.
Sicut igit aliqz ex̄ns in tenebris et caligine
qd̄ visu nō p̄t p̄ape illud mediāte voce ipsi
us rei q̄site nitit indagare. Sic aia rōnalr̄ car
cerali clausa custodia molis cozpal̄ qz diu pe
grinat a dño in h̄mōi caliginoso r̄ tenebroso
ergasculo. inhabitās domū luceā. r̄ terrenuz
h̄ns fundamētū. cernēs se respectu diuie cla
ritatis naturalis cognitōe deficere p̄ statu p̄n
tis misere ipsi sacre theologie firmissime dz
inniti tanqz voci p̄prie ei? cui beatifce deside
rat inherere. Sic em̄ p̄ varia sacraz sēptura
rū volumina dilectū suū inq̄rēs q̄si voce eius
iugiter inleq̄ndo. dilectū ita q̄sītū q̄uisqz
abscōditū i intima abyssō suoz secretoz reue
lata taudē facie poterit speculari. Nā in iā di
cti discursus termino pallio vetustat̄ depōsi
to. aia rōnalis dicit id Cant. iij. Inueni quē
diligat aia mea. tenui eū nec dimittā donec i
roducā illū in domū matr̄ mee r̄ i cubiculū
genitric̄ mee. Et b̄n̄ dicit i domū m̄ris. i. i do
mū sup̄ne deitatis. qz in studio sēpturaz q̄si in
voce exultatōis r̄ p̄fessionis trāsb̄it i locū ta
bernaculi admirabilis vsqz ad domū dei. ps.
xli. Rectz igit ordo ad b̄ritudinē p̄cedēdo
hic esse videt. vt vox dilecti audiat p̄mitus i
sēptura. r̄ ipse teniqz videat i diuina sua na
tura. Quē ordinē videt ipse Job obseruasse.
cum vltimo sui libri ca. ait. Auditu aur̄ au
diui te. r̄ nūc oculz me? videt te. Un̄ r̄ in finī
no vie eterna. i. beatitudine ex̄ntes dicere p̄nt
illd ps. Sicut audiui me? sic vidui? in ciuita
te dñi h̄ritū. Sicut em̄ metallū p̄ns ignit̄ r̄
laxat qz i debitas formas trāsfundat ab artifi
ce. Sic homo studiosus sacre sēpture redit?

Prologus

ignito dei eloquio p̄us in seipso d̄z liquefieri. ⁊
deinde reuelata dei uisio ei sup̄ne deitatis ima-
ginē clarifice trāformari: ut sic p̄cederet liq̄sa
et̄ ueracit̄ dicere possit illud Lan. v. *Aia mea*
liq̄facta ē. ut dilect̄ me locut̄ ē. Et s̄b sequēter
trāformat̄ dicat cū ap̄lo. ij. ad Cor. iij. *Nos*
aut̄ reuelata facie gl̄iaz d̄ni speculātes i eandē
imaginē trāformamur a claritate i claritatē.

Ex dicit̄ hucusq̄ duo p̄ncipalr̄ habemus
Quoz̄ p̄mū ē q̄ aia rōnal̄ nō p̄t eē br̄a nisi ad
ap̄tā dei uisioz̄ fuerit eleuata. Sc̄d̄z ē q̄ ad
h̄mōi uisioz̄ nullaten̄ eleuāt̄. nisi p̄us uoces
dei i sc̄ptur̄ fidelr̄ sequat̄. Et q̄z uocē eī audi-
re nō possum̄ nisi ipse loquat̄. iō ne aia rōna-
lis a uia uitaris ex carētia istī diuine uocē er-
raret. s̄z p̄nt̄ recto tramite duce dei uoce ad uī-
tā eternā mearet. p̄ miaz ⁊ de rōt̄ p̄solatōis
p̄r in quā luminū a q̄ descendit̄ om̄e datū opti-
mū ⁊ om̄e donū p̄fectū. cuī uox seu uerbū est
lucerna pedibz̄. ⁊ lumē semit̄. cuiuslibet aie fi-
del̄. Dic in quā p̄r p̄ nra obtinēda salute ex a-
byssō cordis sui uerbū bonū eructauit. cū uocē
suā sc̄pturā. s̄. sacraz̄ patribz̄ inspirauit. ⁊ nob̄
i sacro canōe eā cōicauit. Et h̄ ē q̄d̄ Abacuch
p̄p̄ha insinuauit cū dixit. Dedit abyssus uo-
cem suā. vbi. s̄.

In q̄b̄ uerb̄ dupl̄r̄ exponēdis sc̄ptur-
a sacri canōis nob̄ om̄ibz̄ in ea stu-
dētibz̄ p̄ponit̄ dupl̄r̄ cōmēdāda. Pri-
mo ut uir̄ cōsiderata i nouo ueteriq̄z testō ipa-
ciosissime dilatata. Sc̄d̄o ut sp̄al̄r̄ s̄iḡta. et
a maḡo petro i libu sen. cōpēdio ordinatissime
p̄p̄lata. Quātū ad p̄mū ad p̄ns dicit̄ pol-
lū q̄i uerb̄ p̄ssūp̄t̄ ipsa sc̄ptura sacra q̄ dru-
pl̄r̄ cōmēdat̄. Primo a mūificētia copiosa ma-
gnifice largitiua. Sc̄d̄o ab eminētia p̄digio-
sa mūificētiā p̄tētiua. Tercio a luculētia genero-
sa clarifice lustratiua. Et q̄rto a p̄fluētia deli-
ciosa mellificē refectiua. Rōe p̄mi uerba sacri
eloquij sūt insignita de core iestimabil̄ digni-
tat̄. Rōe sc̄d̄i sūt custodita tenore i penetrabil̄
difficultat̄. Rōe tercij sūt expolita splēdore
inob̄ubrabil̄ claritatis. Et rōe q̄r̄ti sūt emelli-
ta dulcore incōsūmabil̄ bonitat̄. Istoz̄ p̄-
mū ē oñsiuū p̄ncipij ip̄i sacre sc̄pture origina-
liter p̄ductiui. sc̄d̄m̄ insinuatīuū materialiter
s̄biectiui. terciū mōstratiuū formāl̄r̄ p̄cessiui
⁊ q̄rtū exhibitīuū finalr̄ affectiui. Mūificē-
tia copiosa magnifice largitiua oñsiua p̄nci-
pij sacri eloquij originalr̄ p̄ductiui notat̄ cū
p̄mittit̄. dedit. Eminētia p̄digiosa mūificē-
tiā p̄tētiua insinuatīua p̄ncipij sacri eloquij mati-
alr̄ s̄biectiui. innuit̄ cū anectit̄ abyss̄. luculētia

generosa clarifice lustratiua mōstratiua p̄ncipij
sacri eloquij formāl̄r̄ p̄cessiui oñdit̄ cū tercio
postponit̄. uocē. s̄z p̄fluētia deliciosa mellificē
refectiua exhibitīua p̄ncipij sacri eloquij fina-
liter affectiui. intelligit̄ cū ultio s̄binfert̄ suā.

Dico ḡ p̄mo q̄ mūificētia copiosa magni-
fice largitiua oñsiua p̄ncipij sacri eloquij ori-
ginaliter p̄ductiui notat̄ ibi cū p̄mittit̄ dedit
Nulla em̄ creatura uerā sapiam dare potuit.
q̄z ipsa nō habuit. teste ip̄o Job. q̄. xxvij. sui
li. ca. q̄oem mouet in hūc modū. Un̄ ḡ uenit
sapia. ⁊ q̄s ē loē intelligētē. Et m̄dēs imedia-
te dicit. Abscō dita ē ab ocul̄ oim̄ uicētū. vo-
lucres q̄z celi latz̄. Perdītō ⁊ mors dixerunt
Auribz̄ nr̄is audiuim̄ famā eī. Dē intelligit̄
uā eī. ⁊ ipse nouit̄ locū illius. Ipse em̄ fines
m̄di intuet̄. ⁊ oia q̄ s̄b celo sūt respicit. Cū iḡ
nihil det qd̄ nō h̄z. a nulla creatā postulare de-
bem̄ sapiāz. s̄z a solo creatore. dicētes cū salo-
mone Sap. ix. Da mihi d̄ne sediu tuaz̄ assi-
stricē sapiāz. Et. j. i codē ca. Mitte illā de cel-
sc̄is tuis. ⁊ a sede magnitudis tue ut mecū sit
⁊ mecū laboret. ut sc̄ia qd̄ acceptuz̄ sit corā te.
Dis. n. sapia a d̄no deo ē. ⁊ cū illo sūt sp̄. ⁊ est
an̄ eū Ec̄ci. i. Ip̄e. n. creauit illā i sp̄sc̄o. r̄vi-
dit ⁊ diuīerunt ⁊ mensus ē. ⁊ effudit illā sup̄
oia opa sua. ⁊ sup̄ oēz̄ carnē fm̄ datū sūi. ⁊ p̄-
bet illā diligētibz̄ se. ibidē. Si em̄ ip̄e p̄hs p̄-
pter dignitatez̄ hūane sapie dixit. i. metha. q̄
iuste putat̄ n̄ hūana fore possessio. sol̄ em̄ de
hūc h̄z̄ honore. q̄to maḡ h̄ sacratissima dei
sc̄ia a solo deo dicet̄ immediatissime depēdere
Igit̄ sic ait aug. viij. ⁊ tri. i. p̄mio. Deo sup̄-
plicādū eduoatissima pietate ut̄ intellectū ap̄iat
q̄ possit mēte cerni eēntia uitaris. Propter qd̄
d̄z. Ja. i. Si q̄s at̄ uim̄ idiget sapia. postulet
a deo q̄ dat oibz̄ affluētē. ⁊ nō ip̄opat ⁊ dabi-
tur ei. i. Jo. v. d̄z. Dedit nob̄ sensū. i. sc̄pturā.
ut cogitcam̄ deū uer̄. ⁊ sim̄ i uero filio eī. Itē
Sap. vij. Optauit ⁊ dat̄ ē mihi sensus. inuo-
caui ⁊ uenit i me sp̄s sapie. Jo d̄ns sp̄ualiter
intelligēdo loq̄ns de sc̄ptura sua sc̄rā ait. Ja-
xlij. Dedit te in lucē gentiū ut sis sal̄ meaz̄q̄z
ad extremū terre. Et q̄z dixit ille sapiēs Ec̄ci
vl. ca. Dāti mihi sapiāz dabo gl̄iaz. Jo sic d̄z
i. celi ⁊ m̄di. laudare hēm̄ deū vnū creatore p̄
eminētē p̄p̄tātibz̄ rez̄. Laudem̄ igit̄ deū in
ternario nūero. ut d̄z. ibidē. dicētes cū ap̄lo. ij.
ad Thi. iij. Soli deo honor ⁊ gl̄ia in secula
seclōz̄. Dixi sc̄d̄o q̄ eminētia p̄digiosa mūi-
fice p̄tētiua insinuatīua p̄ncipij sacri elo-
quij materialiter s̄biectiui innuit̄ cū annectit̄
abyssus. Tāta em̄ ē p̄funditas istī sc̄pture

Prologus

hūdicte rōe subiecti siue cāe material. q̄ meri
to vt sic abyssō spat. Propter qd̄ d̄ ps. cūj.
Abysus sic vestimētū amicti ei. Sic. n. ve/
stimētū abscondit za nra p̄tēplatiōe celat illd̄
ipm̄ qd̄ velat. sic dīna claritas p̄p̄t ei abysa/
lē imēditatē respectu oculoꝝ nroꝝ opit̄ anago/
gicē velamēt. iuxta qd̄ ait Dyo. in d̄ ange. hie
rar. ca. ij. Neq̄ em̄ possibile nob̄ ē alr̄ intuerē
diuinū radiū nisi varietate sacroꝝ velaminū
anagogice circūuelatū. Sup̄ q̄ v̄do ait Du/
go ibidē i p̄m̄cto. Quādamodū infirmi oculi
tolē nūte rectū libere p̄spiciūt. q̄ ei coruscū lu/
mē videre nō p̄nt. sic diuinū radiū op̄t̄ eē cir/
cūuelatū vt ipm̄ intelligam. Un̄ p̄pter istū
abyssi inatrigibilē p̄fūditatē q̄nt̄ Eccl. i. Pro/
fundū abyssi q̄s d̄m̄ētus ē: z sapiaz zēt p̄cedē
tē oia q̄s inuestigauit. Lūi q̄m̄ r̄idēs sapia
increatea Eccl. xxij. dic. Siꝝ celi circūui so/
la: z p̄fundū abyssi penetraui. Doc. n. nō p̄t
aliq̄ creatura. teste ap̄lo q̄ ait ad ro. xi. O al/
titudo diuinaꝝ sapie z scie dei: q̄ incōprehēsi/
bilia sūt iudicia ei: z inuestigabiles vie eius.
Ubi ap̄ls p̄mo p̄mittit suā amiratoꝝ di. O.
Secdō amiratoꝝ rōz. altitudo sapie z sciētie
dei. Tercio rōis p̄firmatoꝝ. q̄s incō. zc. Di/
xi tercio q̄ luculētia generosa clarificē iustrati/
ua: mōstratiua p̄ncipiꝝ sacri eloquiꝝ formalit̄
p̄cessū on̄dit cū tercio postponit vocē. Dec
em̄ vox p̄ sui luculentia z claritate oēs studi/
osi insequētes p̄lustrat admirabili claritate.
Un̄ Joh. xij. scribit. Venit ḡ vox de celo di.
Clarificauit tēp̄t clarificabo. q. d. In veteri te/
stamēto clarificauit p̄phas z p̄riarchas. z i no/
uo clarificabo cūctos studiosos p̄p̄colas. Et
qd̄ mix q̄ ipsa clarificat cū de ipsa dicat sap.
vi. Clara ē q̄ nunq̄ marcescat sapia. z facile vi/
det̄ ab his q̄ diligūt eā. Et ibidē. c. vij. Clapoz
est. n. s̄rut̄ dei z emanatō qd̄ claritatis oipō/
tētis dei sincera. z iō nihil coinq̄natū in illā in/
currat. cādor est lucē eterne z speculū sine ma/
cla dei maiestatis z imago bonitatis illi. z cū
sit vna: oia p̄t. z p̄manēs in se oia innouat. z
p̄ natōe i aias scās se trāsfert. amicos z p̄phe/
tas constituit. Et sequit̄ paucis interposit̄. Est
em̄ h̄ speciosior sole: z sup̄ oēs stellaz dispōz
lucā p̄p̄ata inuenit̄ p̄oz. illi. n. succedit̄ noꝝ. sa/
piaz aut̄ nō vincit malicia. Et eccl. xxij. dic
d̄ns de ista sacra sc̄ptura. Ego feci vt i cel. i. in
celestibz mentibz oziret̄ lumē indeficiens. Et
b̄n̄ dicit̄ indeficiēs. qz sic dicit̄ Cassiod. in q̄/
dā epla. Sapia violētia nō aufert. antiq̄tate
nō corūp̄it. absconditiōe nō minuit. cōicatioe
multiplicat. De hac etiā sacre sc̄pture clarita

te loquit̄ Alan in li. de planctu nature sic d̄i.
Sapia diuina sup̄ oēs possessionē p̄minet p̄
quā nob̄ p̄scie thesaur̄ secretis penetrabilibz
mētis innascit̄. fruct̄ eterne dilectiōis acq̄rit̄.
Dec̄ ē sol p̄ quē mēt̄ lumē d̄iescit. cordis ocu/
lus in tenebz clarescit. hec in celestē terrenū
hoiez in deū d̄ifica mutatōe p̄uertit. Un̄ ait
Grego. in qdā cārico eccliaſtici officij. Vox
clara ecce intonat: obscura q̄q̄ icrepat. pellāt
emin̄ somnia ab ethere x̄ps p̄micat. Dixi
q̄nto q̄ p̄fluētia d̄liciosa mellifice refectiua ex/
hibituua p̄ncipiꝝ sacri eloquiꝝ finalr̄ affectiui
intelligit̄ cū s̄infert̄. suā. Suū. n. ē p̄nomē re/
latiui. Un̄ dicūt grāmatici sic. Is suū ip̄e sui
referūt: s̄z cetera mōstrāt. Et iō h̄ p̄nomē suā
refert̄ h̄ nomē vocē ad illū a q̄ origināl̄ d̄escē/
dit. Et vt sic apte ipliat̄ cāz finalē. q̄ sue boni/
tatis affluētia cōim̄ refectiua. rōne cui affluē/
tie poterim̄ sibi dicere illd̄ Lā. ij. Sonet vox
tua in auribz meis. vox. n. tua dulcis zc. Un̄
Jsa. li. sic d̄. Cōsolabit̄ ḡ d̄ns syō: z solabit̄
oēs ruinas ei. z p̄net̄ desertū ei q̄s d̄elicias.
z solitudinez ei q̄s ortū d̄ni. gaudiū z leticia
inueniet̄ i ea. ḡraz actio z vox laudis. Un̄ vo/
cis isti vt sua vox ē. s. dei. attēdens Aug. sua/
uitatē. i. p̄fessi. c. v. sic ait. Ecce aures cordis
mei an̄ te d̄ne. ap̄i eas z dic̄ aie mee. salus tua
ego sum. curā post vocē hāc z app̄hendā te
noli abscondere a me faciem tuā. Propter. n.
multiphariam cōsolationez vocis sue vt sua
vox ē Joh. ap̄c. i. cū vidiss̄z faciē ei lucere si/
cut sol lucet̄ in t̄rute sua. dixit̄ de voce sua. Et
vox illi tāq̄ vox aq̄z ml̄traz. i. solationū di/
uctaz. In hac. n. voce oēs sp̄uales aie huma/
ne delectatoꝝ vn̄rissime recludūt. teste Die/
ro. i suo breuiario sup̄ psalterio. vbi exponēs
illd̄ s̄bū ps. cxlvij. ex adipe frumētū satiat te.
sic ait. Pinguis ē. n. p̄mo d̄in. z h̄z in se oēs
delectatoꝝ. sic aiūt̄ in dei q̄n̄ māna q̄n̄q̄z me
debāt. qd̄ fin volūtate cuiuscūq̄ sapiebat in/
ore. Et q̄si eādē sniaz ponit̄ Jsa. i. de su. bono. c.
xv. dicēs de sc̄ptura sacra. Pro vn̄iuscuiusq̄
intelligētia variat̄ sicut māna p̄ singuloꝝ de/
lectatoꝝ variū saporē habebat. Et sic p̄z de p̄/
ma expōne verbi principaliter introducti.

Edico q. iij. i eis tenorē q̄bz. iij. libri
sniaz patētissime p̄mēdāt. Ad e d̄e
clarationē ē breuiter aduertēdū. q̄ ille v̄nera/
bil̄ doctor z m̄gr̄ q̄druplicē i genere q̄uis ml̄/
tiplicē i sp̄e ponit̄ p̄sideratoꝝ. iuxta libroꝝ su/
oz q̄drifariā distinctōz. Cōsiderat̄ nāq̄ m̄gr̄
pet̄ p̄mo d̄inoꝝ secretoꝝ s̄blim̄issimā p̄duoꝝ
b 2

Prologus

Secundo creatorum creatorum sufficientissimam producti
onem. Tercio sumorum et infimorum mirabilissimam
productum. Quarto infimorum infimorum efficacissi
mam curatum. Et vult in prima primi libri ostendit lau
dabiliter et gloriosa ex indagatone eminentissime ma
iestatis. Secunda secundi amedabiliter et speciosa ex
delectatione liberalissime praeferat. Secunda terti
am amica
biliter et gloriosa ex immutacione immensissime caritatis.
Secunda quarti desiderabiliter et fructuosa ex ostensione
clementissime pietatis. Divinorum secretorum productio
sublimissima. ex qua secunda primi libri reddit lauda
biliter et gloriosa. intelligit cum dicitur abyssus. Luceo
productum creatorum liberalissima. ex qua secunda secundi libri est
amedabiliter et speciosa immutacione cum permittit. reddit.
Divinorum divinorum productum mirabilissima. ex qua
secunda terti libri est amica biliter et gloriosa. cognoscit cum
tercio subiungit. vocem. Szipoz infirmorum cura
tio fortiosissima. ex qua secunda quarti libri est desidera
biliter et fructuosa insinuat cum ultimo postponit
sua. Dico ergo primo quod divinorum secretorum productio
sublimissima ex qua secunda primi libri reddit lauda
biliter et gloriosa intelligit cum dicitur abyssus. In primo
nunc li. abyssus abyssum invocati voce catara
ctarum. xl. ps. puta abyssus essentialiter unitatis iuo
cat. i. in te vocat siue perfecte considerat. abyssum per
sonaliter trinitatis. i. voce. i. in expressione catara
ctarum. i. dinarum personarum. Hoc enim non per aliquam creaturam.
quod certa lege et gyro vallabat abyssos. Proverbia.
viii. Difficile. n. inuestigamus ea quae in terris sunt
et quae in prospectu sunt inuenimus cum labore. quae in caelis
sunt quae inuestigabit Sapientia. ix. quasi dicat. hoc erit
nimis difficile et quod iam impossibile. puta scien
tificae perscrutari ea quae sunt in caelis scilicet in trinitate
h. n. quod scrutator est maiestatis opprobrii a gloria
Proverbia. xxv. Unum. b. hyla. ij. dicitur. iuxta primum. diffi
cultate inuenire circa scientificam perscrutacionem et ne
trinitatis attendit. sic ait. Mihi in sensu latet est. i.
intellectu stupor est. in fine non iam infirmitate
sed silentium profertur. immensum est quod exigit. in comprehen
sibile quod videtur. extra significacionem finis est. ex
tra sensus intellectum. extra intelligentie capacita
tem. et quod ultra quod non annunciat. non attingit. non
tenet. horum significacionem rei ipsius natura assumit
sensus contemplacionem in perspicabile lumine obsecrat.
Licet autem illud abyssale mysterium nullumque mor
talium ad plenum potuerit penetrare. tamen sic riuu
li fontium de cacumine motum in abyssum vallium
solent emanare. quibus in infimis constituti poterunt
recreari. sic in comprehensibilis altitudo scilicet in fini
tatis: apud quam est fons vite. i. lumine videbit
in lumine. ps. xxxv. Illuminans mirabiliter a motu
eternis. ps. lxxv. quibusdam claritas siue stil
licidius stillantibus super terram ipsius humani cordis.

suos studiosos et devotos. qui ad intelligibiles
peruenit mirabiliter illustrare. et qui ad concupiscibi
les delectabiliter insatiare. quod vult dicitur in ps. lxxvii.
adaequit eos velut in abyssum multa. i. q. s. abyssus.
inebriabimur ab uberate domus siue: et torrete vo
luptate siue potabit eos. ps. xxxv. Unum productum
rum stulticidiorum plustratorum sil' et delectatorum per
tines Aug. quasi in extasi positus in li. solilo. sic cla
mat. O lumene vere. lumene scilicet. lumene delectabi
le. lumene admirabile. lumene superlaudabile quod il
luminat oculos angelorum. ecce video. gratias ago
ecce video lumene caeli. in te lucet in oculis mentis
meae radius desuper a facie luminis tui. et lificat
omnia ossa mea. O si perficeret in me. auge quod lumi
nis auctor. auge quod in te lucet in me. dilas
ret obsecro. dilate et te. Et paucis interposi
tis subdit. O lumene meridianum illuminans omnem
modum. lux implet modum. ve illis oculis quae te non
videt sol illuminans celum et terram. ve caligantibus
oculis quae te videre non possunt. Ad cuius luminis ple
nam perceptionem eterne. s. vite consolationem nos pro
ducatur ipse consolator creator dominus dominorum. qui vi
uit et regnat in secula seculorum Amen.

Vtrum deus

sub ratione abyssali vel absolu
ta subiacet in sacra theologia.

Et videtur primo quod sic. quod in nulla scientia subie
ctum subiacet sub ratione sibi intrinsece repugnante.
sed ratio finita formaliter et intrinsece repugnat ipsi deo.
quod ipse formaliter et intrinsece est infinitus. g. p. v. 2
p. 3. ij. metha. sic se habet res ad esse. sic se habet ad cog
noscere. et inde videtur habuisse originem illa vulga
ra propter apud grammaticos. logicos et philosophos. s.
quod modi intelligendi sequuntur modos eundi et
modi significandi sequuntur modos intelligendi
sed esse dei est infinitum. g. re. Contra si deus in
nra theologia subiacet sub ratione abyssali et
infinita. tunc theologia nostra esset scientia infinita.
probat contra. quod habet specificant ab obiectis.

Dicendum quod hoc ordine est procedendum in hac qua
est. et vult plurimum in alijs operibus sublequentis pre
suppositis terminis vel ipsis notificatis si per se
non patet. Primum ponam conclusionem quam tenere
propono. quod ipsa conclusio intenta est quasi signum re
spectu cuius omnia alia considerantur et introducuntur.
vel vult in ipsa tendunt. sicut rationes propositae. vel
vult ab ipsa declinant et deviant sicut rationes siue.
Sicut igitur aut philosophus. i. eth. sagittates signum ha
bentes magis vult ad ipsam quam ad opter. Sic
oculis mentis nrae primo directis in conclusionem.
tamen ea quae sunt per ipsam: quae ea quae sunt per ipsam facilius

Contra

Questio I

attigem⁹. Secdo adducā opiones trias cū
suis motibus. et onidā hmoi rōnes nō clude
re. Tercio firmato cluſionē pmo positā me
liori mō q̄ possum. et hic silr ē rect⁹ ordo. qz si
cut ait Boe. in cōmēto sup li. p̄dicamentoz
P̄sūt extirpāda vicia qz sunt inferēde virtu
tes. De agro igit̄ d̄clōis intēre sunt p̄us extir
pādi tribuli puta rōes sophistice. quibz p̄po
sita v̄itas tribulat. qz veridice rōes adducāt
quibz eadē veritas p̄firmat. Quarto m̄debo
ad argumēta q̄bz ipsa q̄stio p̄ponebat

Articul⁹ 1

Quantuz igitur ad

primuz dico qz deus est subiectum sacre scri
pture sub rōne sp̄ali et nō sub rōne absoluta si
ue abyssali. Et licet deficiam⁹ in nobz subie
ctū istū b̄ndicte scie sub tali rōne sp̄ali sufficiē
ter exp̄mētibz. p̄t̄ tñ sic describi vt dicat. Uez
sūme diligibile vt p̄portio nātū ē rōnali anie
nondū p̄fecte p̄ habitū lumis gl̄ie. In illa de
scriptōe vez ponit̄ p̄ genere. in h. n. ueniunt
oēs scie qz subiectū cuiuslibet scie aliqd̄ vez ē
cetera aut̄ ponit̄ p̄ d̄m̄t̄is. qz p̄ diligibile dif
fert tā a p̄ctias qz a speculatiuis. Ad cui⁹ in
telligentiā ē aduertendū qz q̄ncunqz rō subie
cti p̄prie exprimit̄ tūc d̄z noiari in ordine ad
finē. qd̄ p̄z in speculatiuis in q̄bz vez vt vez ē
subiectū. qz v̄itas ē finis speculatiue. vt p̄z. vi
metha. in p̄ctias vez vt agibile. qz finis pra
ctice ē opus. vt p̄z ibidē. igit̄ cū dilectio dei sit
finis theologie vt infra patebit. et obiectū p̄
prie dicit̄ vez diligibile. Addit̄ aut̄ p̄portio
nātū rē. ad d̄m̄az scie dei. q̄ id nobilissimū s̄b
iectū sub rōne infinita p̄phēdit. q̄ nobis nō ē
p̄portionata. Qz aut̄ vltio addit̄ nondū p̄fe
cte rē. ē ad d̄m̄am scie beatorū. quoz aie sūt p̄
fecte p̄ habitū lumis gl̄ie.

Nota

Articul⁹ 2

Sz p̄tra hanc subie

ctalis rōis theologie notificationē et ex
planationē pmo vidēt esse illi q̄ dicūt theologiā
p̄prie esse speculatiuā Secdo q̄ dicūt eā esse p̄
ctiā. Tercio q̄ dicūt eā p̄ctiā et speculatiuā si
mul. De his oibz tractabo. j. qōne. iij. articu
lo. iij. Quarto v̄o sunt p̄dicta illi q̄ dicunt
idē sub eadē rōe esse subiectū scie diuine et no
stre. Illā aut̄ rationē appellāt rōem absolutā
deitatis. Qz aut̄ deus in scia sua p̄siderat̄ sub
hac absoluta rōne null⁹ dubitat. ideo alterā p̄
tē ipsi et seq̄ces eoz multipl̄r p̄bat. s. qz in scia
nra deus subijciat̄ sub rōne absoluta ipsi⁹ dei/
tatis. P̄io sic. Sub illa rōne subijciat̄ ali/
qd̄ in scia sub q̄ oia p̄siderant̄ in ipsa scia. sed i
oia p̄siderata in sacra sc̄ptura vel sunt ipse de
us vel h̄nt attributionē ad deū. ḡ rē. P̄idē 2
et sub eadē rōe est subiectū scie et p̄ncipioz scie
sed articuloz fidei q̄ sunt p̄ncipia istū scien
tie deus ē subiectū sub rōne absoluta. ḡ rē.
P̄ratio subiecti d̄z sūdamēraliter et r̄tuali
ter p̄tinere oīs veritates p̄ctas in ipso habi
tu. sed h̄ non p̄t̄ i theologia aliq̄ ratō sp̄alis et
p̄tracta. ḡ rē. P̄ratio absoluta deitatis est p̄
oz om̄i ratione p̄cta. ḡ si deus eēt subiectū no
stre theologie s̄b rōne p̄cta. oporteret d̄te
sciam vnā p̄oz illa q̄ deū sub tali rōne abso
luta p̄sideraret. P̄ in theologia beatorū de
ē subiectū s̄b rōne absoluta. ḡ et in theologia
nra. p̄ntia p̄ctiā p̄ h̄c opinātes. et silr p̄ il
lud ps̄. Sicut audiui⁹ sic vidim⁹ in ciuita
te d̄ni virtutū. Añs p̄bat̄ tripl̄r. Primo sic.
qz si non. tūc appetit̄ beatorū maneret incom
plet⁹. Secdo qz cognitio beoz est intuitiua q̄
terminat̄ ad essentiā diuinā s̄m̄ suā p̄p̄riā ex
istentiā. et nō s̄m̄ aliquā rōnem ē p̄ctā. Tercio
qz dicit̄ Aug. in de trini. Doc est plēnū gau
diū nostz frui trinitate: ad cui⁹ imaginē facti
sumus. P̄ nobilissima scia d̄z subiectū su
um p̄siderare sub rōne nobilissima. sed ra
tio deitatis absoluta ē nobilior q̄cūqz rōe sp̄a
li et p̄cta. ḡ rē. P̄ratio obiectalis aut̄ se te
net ex p̄te dei. et tūc ē absoluta et infinita. aut̄
ex p̄te nri intellect⁹. tūc nō distingueret hanc
sciam ab alijs. qz oīs ueniūt ex p̄te s̄biecti
in q̄ recipiunt̄. P̄ sub illa ratione aliqd̄ s̄b
ijciat̄ in scia sub qua in tali scia p̄mo obijciat̄ in
lectui. sed hoc ē ratio absoluta deitatis. Et
si d̄z istis qz ratio absoluta deitatis est infinita
intrinsece et formaliter. ḡ et theologia nra ē in
finita cū scia specificat̄ ex obiecto. Multi ho
rū multipl̄r r̄ndent. Primo quidā eoz dicūt
qz in finitas nō ē de formali rōe ipsius dei. qz
passio siue differat̄ s̄m̄ rē siue s̄m̄ rōem nō in
cludit̄ i formali rōe s̄biecti. ē. n. posterior ea. s̄z
infinitas s̄m̄ nri modū intelligendi ē passio
p̄ns deitatis. p̄ modū. n. attributi deo attribui
tur infinitū eē. P̄ app̄hēso aliq̄ app̄hendit̄ 2
oē id qd̄ ē de formali sua rōe. s̄z deū eē q̄si p̄ se
notū. et tñ multi p̄hoz dubitauerūt de ei⁹ infi
nitate. P̄ beati vidēt deitatis. nō tñ vident
dei infinitatē. P̄ratio p̄uatiua nō includi
tur formaliter in rōne positīua. s̄z ratio infini
tatis est p̄uatiua. ratō deitatis positīua. ḡ rē.
Sed illud nō valet. qz illud qd̄ est purus
actus vn̄itissime fundās infinitas p̄fectōes
h̄ ē cēntialiter infinitū. et p̄ consequēs infini
b 3

De de gā.

qd̄ in scia sub q̄ oia p̄siderant̄ in ipsa scia. sed i
oia p̄siderata in sacra sc̄ptura vel sunt ipse de
us vel h̄nt attributionē ad deū. ḡ rē. P̄idē 2
et sub eadē rōe est subiectū scie et p̄ncipioz scie
sed articuloz fidei q̄ sunt p̄ncipia istū scien
tie deus ē subiectū sub rōne absoluta. ḡ rē.

P̄ratio subiecti d̄z sūdamēraliter et r̄tuali
ter p̄tinere oīs veritates p̄ctas in ipso habi
tu. sed h̄ non p̄t̄ i theologia aliq̄ ratō sp̄alis et
p̄tracta. ḡ rē. P̄ratio absoluta deitatis est p̄
oz om̄i ratione p̄cta. ḡ si deus eēt subiectū no
stre theologie s̄b rōne p̄cta. oporteret d̄te
sciam vnā p̄oz illa q̄ deū sub tali rōne abso
luta p̄sideraret. P̄ in theologia beatorū de
ē subiectū s̄b rōne absoluta. ḡ et in theologia
nra. p̄ntia p̄ctiā p̄ h̄c opinātes. et silr p̄ il
lud ps̄. Sicut audiui⁹ sic vidim⁹ in ciuita
te d̄ni virtutū. Añs p̄bat̄ tripl̄r. Primo sic.
qz si non. tūc appetit̄ beatorū maneret incom
plet⁹. Secdo qz cognitio beoz est intuitiua q̄
terminat̄ ad essentiā diuinā s̄m̄ suā p̄p̄riā ex
istentiā. et nō s̄m̄ aliquā rōnem ē p̄ctā. Tercio
qz dicit̄ Aug. in de trini. Doc est plēnū gau
diū nostz frui trinitate: ad cui⁹ imaginē facti
sumus. P̄ nobilissima scia d̄z subiectū su
um p̄siderare sub rōne nobilissima. sed ra
tio deitatis absoluta ē nobilior q̄cūqz rōe sp̄a
li et p̄cta. ḡ rē. P̄ratio obiectalis aut̄ se te
net ex p̄te dei. et tūc ē absoluta et infinita. aut̄
ex p̄te nri intellect⁹. tūc nō distingueret hanc
sciam ab alijs. qz oīs ueniūt ex p̄te s̄biecti
in q̄ recipiunt̄. P̄ sub illa ratione aliqd̄ s̄b
ijciat̄ in scia sub qua in tali scia p̄mo obijciat̄ in
lectui. sed hoc ē ratio absoluta deitatis. Et
si d̄z istis qz ratio absoluta deitatis est infinita
intrinsece et formaliter. ḡ et theologia nra ē in
finita cū scia specificat̄ ex obiecto. Multi ho
rū multipl̄r r̄ndent. Primo quidā eoz dicūt
qz in finitas nō ē de formali rōe ipsius dei. qz
passio siue differat̄ s̄m̄ rē siue s̄m̄ rōem nō in
cludit̄ i formali rōe s̄biecti. ē. n. posterior ea. s̄z
infinitas s̄m̄ nri modū intelligendi ē passio
p̄ns deitatis. p̄ modū. n. attributi deo attribui
tur infinitū eē. P̄ app̄hēso aliq̄ app̄hendit̄ 2
oē id qd̄ ē de formali sua rōe. s̄z deū eē q̄si p̄ se
notū. et tñ multi p̄hoz dubitauerūt de ei⁹ infi
nitate. P̄ beati vidēt deitatis. nō tñ vident
dei infinitatē. P̄ratio p̄uatiua nō includi
tur formaliter in rōne positīua. s̄z ratio infini
tatis est p̄uatiua. ratō deitatis positīua. ḡ rē.
Sed illud nō valet. qz illud qd̄ est purus
actus vn̄itissime fundās infinitas p̄fectōes
h̄ ē cēntialiter infinitū. et p̄ consequēs infini
b 3

Aug⁹.

6

7

8

Instantia

Solutio.

2

3

Lōtra

1

b 3

Prologus

tas ē de sua formali & intrinseca rōe. sed dīni/
tas ē h̄mōi. Maior p̄z. qz ad oppositū p̄di/
cati sequit̄ oppositū s̄iecti. Nā si illaz p̄fecti
onū infinitas nō p̄ueniret eēntialiter illi rei.
tūc ipsa sūdaret h̄mōi p̄fectōes p̄ modū potē
tie receptiue. & p̄ oīs nō posset esse pur⁹ act⁹.
Minor etiā ē nota apud quilibet fidelē xp̄ia
nū. Etiā dicit p̄hs. v. metha. c. de p̄fecto. Est
em̄ q̄ddā ens p̄fectū vli p̄fectōe h̄ns i se p̄fe/
ctōes oīm generē. Ubi ait p̄m̄cator q̄ illud
ens ē deus ipse. De q̄ etiā ait p̄m̄cator. q. me
tha. Est. n. q̄ddā ens p̄ se ens & p̄ se vez. entī
tate & veritate cui⁹ om̄ia alia sūt entia et vera.
2 P̄ sicut illud ē formalit̄ albū qd̄ oē sibi an/
nexū facit realt̄ albū. sic illud ē formalit̄ in/
finitū qd̄ om̄e sibi annexū facit realt̄ infinitū
sed veritas est h̄mōi. ḡ zc. Sapia. n. rei ē reali
ter infinita. nō inq̄tū sapia. qz sic oīs sapiētia
eēt infinita. sed inq̄tū ē idē veritati. Als inue
nit sic rō ista. Id cui⁹ idēptificatione oīa alia
in dīnis exētia sūt realiter infinita: h̄ i sua for
mali ratione claudit infinitatem. s; veritas est
h̄mōi. Nā sapia rei ē realt̄ infinita nō inq̄tū
sapia est. qz sic etiā in creatur⁹ eēt infinita. sed
inq̄tū est idē veritati. 3 P̄ si infinitas nō esset
de formali rōne diuinitatis. tūc alia esset rō no/
bilior q̄ rō diuinitatis. qz loq̄ndo de inf. nitate
p̄fectōis sp̄ ratio ex̄p̄m̄es formalit̄ infinitū est
nobilitior ea q̄ h̄ nō facit. Sed oīs est falsuz
nō solū catholice: s; etiā philosophice. qz. xij.
metha. ait p̄hs. q̄ ipse x̄ ē nobil⁹ i fine totius
nobilitatis. 4 P̄ id qd̄ est pelagus s̄be in fini
tū hoc in sua formali & subali rōne includit
infinitatē. sed fm̄ Dama. deus est pelag⁹ sub/
stātie infinitū. ḡ zc. P̄ id quo maius cogi
tare nō possum⁹ magnitudine p̄fectōis hoc i
sua ratione formali includit infinitatē p̄fectō
nis. deus est h̄mōi. Maior p̄z. qz loq̄ndo de
magnitudine p̄fectōis. tūc id qd̄ in sua rōne
formali claudit infinitatē p̄fectōis h̄ cogitat̄
vt maius respectu illi⁹ cui⁹ rō h̄mōi infinita/
tē nō includit. Minorē ponit Ansel. in libro
monologion. c. ij. z. ij. P̄ sicut de rōne cu/
iuslibet s̄rūtis creat̄ ē q̄ sit formalit̄ finita.
sic de ratione q̄dditatis diuine ē q̄ sit formali
ter infinita. qz sicut se h̄z creatura ad esse fini
tū & limitatū. sic se h̄z creator ad esse infinitū
& illimitatū. Ad p̄mū motū eoz nego mi
norē. nō em̄ infinitas se h̄z vt passio. sed ma
gis vt d̄m̄tia subalis si deus h̄ret gen⁹ & d̄m̄
tiam. Ipsū. n. infinitū siue infinitas in diffi
nitione veritatis si c̄plete diffiniret poneret p̄
d̄m̄tia subali. p̄pter hoc etiā p̄dicat̄ de ea in p̄

mo mō dicendi p̄ se & nō in se dō. Ad secū/
dū dico ad maiorē q̄ vez ē si app̄hēdit p̄fecte. Ad
Ad minorē dico q̄ nullus p̄hoz app̄hēdit
cū p̄fecte. Ad terciū dico q̄ beati vidēt dei
tate & infinitatē. nō tñ vident infinite vel mō
Ad 3 infinito. & p̄ oīs nō vident s̄b ratione infini
tū. Ad q̄rtū dicendū q̄ infinitū ē p̄uatiū
Ad 4 q̄tū ad noīs impositionē. nō aut̄ q̄tū ad qd̄
rei. sic. n. est qd̄ realissimū & maxime positū
Ideo dicit̄ alij ad p̄ntiā sup̄dictā q̄ scien
tia de infinito ē infinita qm̄ non soluz attingit
Solutio aliorum
re infinitā s; etiā rationē infinitatis. sic appa
ret de sc̄ctia dei. Sed sc̄ia n̄ra sic attingit illā
re infinitā q̄ tñ nō attingit rationē infinitatis.
In sc̄ia. n. dei non soluz obijc̄t ratio veritatis:
sed etiā infinitatis. in sc̄ia aut̄ n̄ra vere rō dei/
tatis obijc̄t. sed ratio infinitatis non obijc̄t
sed annexit̄ rei sic obiecte. Sed illd̄ dicit̄
trip̄l̄ reficit. Primo qz assumit̄ falsū. Osten
sū est. n. q̄ infinitas est de formali rōne veritatis
& ideo nō dicit̄ qd̄ annexū sed qd̄ intrinsecuz
veritati. Secdo qz p̄ h̄ac r̄sionē p̄tradit̄ ti
bip̄si. Tu. n. c̄p̄sle ponis q̄ deus sub eadē ra
tione subijc̄t in sc̄ia dei & n̄ra. sed rō includēs
directe infinitatē. & ratio nō includēs directe
s; solū ex annexo nō est eadē ratio. Tercio
qz hec solutio nō est c̄tra nos. sed ē directe p̄
nobis. qz ex hoc dicto sequit̄ necio q̄ illud ob
iectū p̄ aliā rationē specialē restringit̄ vt obij
cit̄ nobis. Ideo m̄dent alij negado oīs. 2
qz sc̄ia natural. ij. phicoz de infinito est. non
tñ ē infinita. P̄ sicut sc̄ia sortit̄ sp̄m̄ ab ob
iecto. nō tñ p̄pter hoc ē eiusdē speciei cū obie
cto. sic sortit̄ q̄ntitatē ab obiecto q̄ tñ non est
eiusdē q̄ntitatis cū eo. sicut ḡ sc̄ia de lapide n̄
est lapidea. sic sc̄ia de infinito non optet q̄ sit
infinita. P̄ si p̄ actū finitū nō posset attingi
obiectū infinitū nulla creatura posset beati
ficari. Dicit. n. Aug. xeo. Inquietū ē cor me/
um donec requiescat i te. P̄ intellectus n̄
ē multo maioris ambitus i cognoscēdo q̄ in
essendo. cognoscit. n. oīa. s; non ē oīa. P̄ si
cut se h̄z potēna ad effectū. sic se h̄z subiectuz
ad sc̄iam siue obiectū ad intellectū. sed poten
tia infinita p̄t̄ cāre effectū finitū. ḡ zc. Dicit̄
ḡ isti q̄ q̄uis sc̄ia sp̄m̄ trahat ab obiecto. mo
dū tñ quātitatiū recipit̄ a subiecto suscepti
uo. & ideo si recipit̄ i subiecto infinito tunc erit
infinita. si aut̄ ē i subiecto finito. tunc
erit finita necessano. nō obstāte q̄ sit de obie
cto infinito. Qz. n. alij videt̄ aq̄la & noctua:
nō attingit nec ex p̄te obiecti. nec ex modo tē
dendi in obiectū. s; solū ex subiecto susceptiuo

Ad 2
Ad 3
Ad 4
Solutio
aliorum
Cōtra hoc
Solutio
aliorum. 8

Questio I

Instantia
3 eos
R. eorum.

puta oculo. Si dicitur scia equat pprio obiecto. quod si finitum equabit infinito. Respon-
detur q licet in eodem genere adaequationis finitum
non equat infinito. in alio tamen et alio genere potest
sibi equari. Verbi gratia. sicut. n. sensus intelli-
gibilis non estis quanta et divisibilis equat li-
nec quate et divisibili. non quidem fin esse reale
quantitativum. sed fin esse repitativum. sic actus vel
habitus finit in se fin esse nature equat deo q est
infinitus in esse nature. non tamen equat sibi fin esse na-
ture sed fin esse expressivum sine cognitum. Sz
nec illud v3. qz inter ppria mensura et mensu-
ratu necessario eadequatio. ita q nec mensu-
ra excedat mensuratu. nec mensuratu mensura.
sed subiectu scie sumptu fin ratione e subiecta
le e ppria mensura scie. qz inter ea nec e excedens
nec excessum. ome igit quod apprehendit in sub-
iecto fin ista ratione fin qua subijcit hoc por-
terit hns sciam in q subijcit scire. et p sequeus
habes theologiam scire infinita. si de sub ratio-
ne infinita subijceret in ea. Ad pmu argu-
mentu q no e ille. qz. iij. phicoz determinat de
infinito i potentia q ad qd nomis. etia deter-
minat. viij. phicoz de infinitate dei. sed non
fin ratione infinita. qz determinat de ea p co-
patione ad determinatu effectum p patione. s.
ad motu. etia determinat de ea qz ad cogni-
tionem qz est. non aut qd ad quid est. Un modi-
cu pdest eis illa allegatio. cu ipsemet phs di-
cat q infinitu fin q infinitu. i. sub ratione in-
finita e ignotu. Ad scdm dicendu q sicut
potentia p mensurat suo pprio et adaequo obie-
cto. ita q nihil continet sub obiecto in qd non
possit potentia. sic necio scia p mensurat suo sub-
iecto sumpto sub ratione formali subiecti. qa
vt sic subiectu est adaequatu scie. p mensuratio
em pualis q est ibi necio requisita inter scie-
tia et subiectu sumptu sub ratioe subiecti non
pt esse sine equalitate. etia e ibi pcessus a sim-
plr ad fin quid destructivus. q quides pcessus
sp e fallaciosus. puta dicedo no sunt adaeqta
fin esse specificu. q non sunt adaeqta fin esse qn-
titativu. esse em specificu e esse simplr. esse no
quantitativu e esse fin qd. Ad tercium dicen-
du q creatura beatificat ab obiecto infinito.
sed non sub ratione infinita. qz sufficit ad bea-
titudine q videant tale bonu q non possit re-
ferri in maius bonu. et in illo voluntas ppter se
ipsam delectata quietescat. Ad quartu di-
cendu q intellectus licet no sit omnia q cogno-
scit. p mensurat tamen suo adaequato obiecto qd
omnia apprehendit quecuqz intellectus cognoscere
poterit. Ad quintu dici posset q no e ille.

Contra eos

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

qz potentia infinita dei nunq applicat ad p-
ducendu effectum finitum. nisi mediante sua vo-
luntate. et p sequeus libere obiectu aut sub ra-
tione obiecti sicut multi dicunt mouet natu-
raliter. et p sequeus no libere. et non quantum
vult sed quantum pot. Sed i hac rnsione non
sisto. qz dno pcedente circa fine quarti dica3.
q obiectu beatificu mouet vt speculu volun-
tariu et libere respectu oim beator. et solu respec-
tu sui ipsius naturalr. Et io dico pcedendo
maior. Ad minor dico q potentia dei infinita
ta nihil pducit ad extra nisi finitu sine sub ra-
tione finita. determinat. n. p ratione idealez q
vt sic no est infinita. Potentia. n. dei infinita
sub ratione infinita nihil pducit nisi filius et
spms sanctu qui etia infiniti sunt. Et cu ad-
dunt q scia non sortit quantitate ab obiecto sz
a subiecto in quo recipit. et ab illo dicitur finitum vt
infinita. no dicunt vey. na si deus crearet no-
stra theologiam sine omni subiecto. adhuc tamen
esset finita. cu ois creatura inqzta creatura sit
finita. Nec e simile q dicunt de aqlaz noctua
qz ear visiones non differunt specie. et ideo ad
ear intensionem et remissionem sufficit maior et
minor disp subiecti in quo recipit. Scia au-
te finita et infinita differunt plus qz genere cuz
vna sit creatura. alia aut sit idem qd creator.
Nec valet qd dicunt ad instantia. qz hic su-
mit finitu et infinitu fin idem genus ppartiois.
Deus. n. e infinite intelligibilitatis. sed intel-
lectus nr e finite intelligibilitatis. ita tñ q taz
finitu qz infinitu ibi sumit fin esse intelligibi-
le. Rones ab istis supus in ducte quibz p-
babat deū esse subiectu theologice nre sub ab-
soluta ratione veritatis no pcludit. Ad p-
mu dicendu dimissa maiori ad minor. cum
d3 q oia p siderata in theologiam vel sunt de. vt
habet attributione ad deū. Dico q ex hñ pl
pcludit nisi q de sit subiectu theologice. sz q sub-
ro infinita vel absoluta n iuicat. Al's sic in-
uenit. Ad pmu dicedu q ro deficit. qz minor
no accipit sub maiori. q si accipet tuc eet nega-
da. no. n. oia q p siderat i sacra theologiam. sz
derat sub roe veritat absolute. cu illa ro absolu-
ta sic dictu e a nob sit simplr incophensibilis.

Solutio
ronu supi
us iducra-
rum p eis.
Ad 1

Ad 2

Ad scdm nego maiore. na cu articuli fidei
sunt pncipia theologice. habitus raliu pncipioz
erit hie fidei. q qd e fidel sp e differt ab habitu
theologie. igr quis id e possit ee subiectu vtr-
usqz. h tñ erit alia et alia ratione. qz cu habitus
spem trahat ex obiecto supro fin roez obiecta
le. impossibile esse videt duoz habituu specie
pntu id e esse obiectu sub eadem roe. Q. autē
b 4

Ad scdm
videt p
appendu
n videt
nre vel
non infini-
u e p
i qz ad qd
ne possit
tra q
az attin
s. sic appa
rim qz illa
c infinita.
to veritas
vere ro
on obijct
i ludo dicit
su. N
ne veritas
nre
stradic
ib eade ra
includes
les dicit
Tercio
e dicit p
q illud ob
igit vt obij
gato piaz
nito est. non
e p m ab ob
eaa cu obie
q m non est
te lapide n
i opter q sit
posset attin
a posset beati-
ca e cor mo
intellectus nr
volcedo qz in
e oia. P h
bz subiectu
cau. sed p m
qz re. Dicit
b obiecto mo
recto subiectu
imro tunc
ro finit. nre
te q sit
aqla et nre
tecer mo
cau

Prologus

fides et scia theologie sp̄ differant. p̄t̄ cū siml
sint i eodē sbiecto. duo aut̄ accidētia solo nūe
ro d̄ria i eodē sbiecto sil esse nequaq̄ p̄nt. Et
silr minor peccat. q̄ d̄ nō ē sbiectū sb rōe in
finita in talibz articul̄ fidei siue p̄ncipijs the

Ad 3 ologie. Ad tertiū dicēdū q̄ nō optet rōem
formalē sic continere oia p̄siderata in scia q̄ sit p̄
oz talibz oibz i entitate vl̄ dignitate. rō. n. for
mal sbiecti medicine p̄sistit in eo q̄ ē ec̄ sana/
bile. et t̄n i medicina p̄siderat̄ de sba hūana. c̄
rō fm se ē dignior et nobilior sanabili fm q̄ sa
nabile sufficit. igr̄ q̄ ratio sbiecti p̄t̄ncat talia
fm modū coḡscēdi in tali scia c̄ rō sbiectal̄.

Ad 4 et sic ē in p̄posito. Ad q̄rtū dicēdū q̄ b̄n d̄a
tur scia p̄oz et dignior n̄ra theologia. h̄ t̄n nō

Ad 5 ē scia creaturez et creatous. Ad q̄ntū p̄cedo
p̄naz. s̄z nego āns. Ad p̄mā p̄batōez dicēdū
q̄ b̄n fruūt bono infinito. et ex h̄ replet̄ oē desi
deriū eoz. licz id nō videāt infinite. nec p̄ p̄ns
sub infinita rōe. Et p̄ hoc ad sc̄daz p̄batōnē
Est. n. ibi fallacia p̄ntia dicēdo. Vidēt not̄
tia intuitiua. s̄z sub infinita ratione. Et p̄ idē

Ad 6 p̄ ad auctoritatē Aug. Ad. vi. dicēdū q̄
fm p̄scianū suplatiū dupliciter d̄r. vno mō
a sup̄fero sup̄fers. q̄z omnibz sup̄fert. et sic vni
solū p̄uenit. Alio mō suplatiū ē idē qd̄ suū po
sitiū cū h̄ aduerbio valde. sicut sac̄tissimū idē
ē qd̄ valde sc̄us. Si igr̄ p̄mo mō accipit̄ su
platiū t̄nc minor ē falsā. q̄z scia n̄re theologie
sic nō ē nobilissima q̄ ei nobilitas oibz alijs
sciētijs sup̄ferat̄. s̄z sola dei scia sic est nobilissi
ma. p̄pter qd̄ etiā sola dei scia h̄bit talē rōem
sbiecti q̄ omnibz sup̄fert pura absolutā et infi
nitā. Si aut̄ accipit̄ suplatiū sc̄do mō. sic cō
cedo totū sillogisimū. q̄z nō p̄cludit nisi q̄
theologia n̄ra p̄siderat̄ sbiectū suū sub val
de nobili ratione. s̄z talis ratio p̄t̄ esse finita
p̄tracta et sp̄alis. Ad. vii. dicēdū q̄ talis ra
tio obiectal̄ se tenet ex p̄te dei fundamētaliter
q̄z cū obiectū fm suam r̄atōez formalē mēsu
ret actū et habitū. necio optet q̄ ratio illa fm
quā mēsurat se teneat ex p̄te obiecti. et p̄ p̄ns
cū mēsuratū ē finitū optet q̄ rō obiectalis fm
quā obiectū mēsurat habitū vel actū sit fini
ta s̄z forte dicit̄ mihi q̄ ex ista r̄sione se
quit̄ duplex incōueniēs. Prīmū cū illa sp̄ali
tas rōis non sit nisi qd̄ p̄cisio et restrictio ob
iecti qd̄ ē d̄ ab illa rōe absoluta et infinita q̄ ef
fentialr̄ p̄uenit deo. igr̄ vel in ip̄o deo erit intrin
seca p̄cisio vel ratō obiectal̄ sp̄alis non tene
bit se ex p̄te dei Sc̄dm cū tal p̄cisio t̄m mō fi
at p̄ actū n̄m intelligēdi. sequit̄ q̄ rō obiecti
nō p̄cedit actū sed causat̄ ab eo. cū t̄n totalr̄ fi

at eod̄verso. R. q̄ illa p̄cisio nihil intrinsece
ponit in ip̄o deo. intrinsece. n. nō p̄uenit sibi
aliq̄ limitatio. q̄z h̄ poneret in p̄fectōz in deo.
p̄t̄nt sibi t̄n extrinsece fm q̄ sibi p̄t̄nt q̄ sit
mēsurā vel h̄cat ratiōnē mēsure respectu alic̄
extrinseca finiti et limitati. et licz nihil ponat in
trinsece in deo. tenet se t̄n ex p̄te dei. q̄z mensu
ra se tenet ex p̄te mēsurātis. sicut. n. cū ānia di
uidit et numerat motū p̄mū. ex tali diuisione
nihil intrinsece ponit in ip̄o p̄mo motu actu
diuisū. tenet se t̄n illa numeratio ex p̄te mot̄.
q̄z als si teneret se ex p̄te anime. t̄nc ānia nume
raret seipsā. et t̄pus ex hoc resultās esset passio
anime. et non esset passio motus. cui p̄uuz p̄
bat. uij. phicoz. sic in p̄posito r̄c. Ad sc̄dū

Ad 2 dā ratiōnē posset dici sicut dicit̄ etiā aliq̄ do
ctores. q̄ licet p̄dictū obiectū sub ratiōne ob
iectali faciat ad actū primū et ad habitū in ra
tione terminātis. q̄z cū sit mēsurā eoz oportz
q̄ terminet ea. t̄n nō facit ad esse eoz in ratio
ne mouētis et causant̄. q̄z vt sic sunt p̄ creatio
nē. et p̄ p̄ns causant̄ nō fm ratiōnē obiectalē.
sed fm ratiōnē idealē. q̄ t̄n etiā ratiō sp̄alis.
sicut. j. patebit di. xxxvi. et ideo non ē incōue
nientis q̄ illa p̄cisio habitate p̄existit in obie
cto. p̄pletue sic ab eodē actu quē terminat. q̄z
terminū p̄supponit id qd̄ terminat s̄z for
te dices q̄ impossibile sit actū sub alia ratiōne
causari et sub alia terminari. Dico q̄ nulla est
impossibilitas. q̄z sic si deus crearet auditionē i
auditu. necessario t̄n tal̄ acus terminaret ad
sonū et non ad ratiōnē idealē fm quā creat. et
sic r̄c. Sed in illa solutione non sisto. q̄a q̄z
nis illa solutio valeat q̄rtum ad modūz ha
bendi theologia quo habuerūt eaz p̄phete et
ap̄li. q̄z illi habuerunt p̄ sp̄sancti infusionē
Juxta qd̄ ait. b. Petrus. Sp̄sancto in spi
rati locuti sunt sancti dei hoies. t̄n non valet
q̄rtum ad modū illū quo nos habemus et ac
quirimus theologia. q̄z nos acquirimus eaz
p̄ studiū et doctrinā. et p̄ p̄ns habitus theolo
gie nō creat i nob̄ sub ratiōne idealē sic isti di
cūt. ideo p̄formiter ad p̄cedētia dico. q̄ nō ha
beo p̄ incōueniētē q̄ ratiō obiectal̄ q̄rtum ad
suū formale p̄pletūū sequat̄ actū intellectus
et ab eo aliquo mō dependeat. licet q̄rtum ad
suū esse fundamētale p̄cedat actum et ab eo in
nullo dependeat. Ad octauū dicēdū q̄ ma

Instantia **Solutio.** s̄z forte dicit̄ mihi q̄ ex ista r̄sione se
quit̄ duplex incōueniēs. Prīmū cū illa sp̄ali
tas rōis non sit nisi qd̄ p̄cisio et restrictio ob
iecti qd̄ ē d̄ ab illa rōe absoluta et infinita q̄ ef
fentialr̄ p̄uenit deo. igr̄ vel in ip̄o deo erit intrin
seca p̄cisio vel ratō obiectal̄ sp̄alis non tene
bit se ex p̄te dei Sc̄dm cū tal p̄cisio t̄m mō fi
at p̄ actū n̄m intelligēdi. sequit̄ q̄ rō obiecti
nō p̄cedit actū sed causat̄ ab eo. cū t̄n totalr̄ fi

Alia solō. 102 nō videt̄ esse vera. habētes. n. aliqua sciē
tiā sepi dubitat̄ de ratiōne obiectali scie. sicut
p̄z p̄ diuersas opinionones de sbiecto metaphi
ce. et silr i alijs sciētijs. Si. n. ratiō obiectal̄ p̄
mo occurreret t̄nc h̄mōi opinioēs non essent

Ad 8

Ad 7

Instantia

Questio I

Etiam minor non est vera. quia cum rō absolute deitatis sit infinita non poterit intellectui finito primo occurrere.

Articul^o 3 Extirpatis igitur

tribulis veritate tribulātibz confirmato positio
 1 ne supius assignata. Primo sic. Si deus sū
 ratione absoluta sue deitatis esset sūiectū nre
 theologie. tūc scia dei r nostra eēt eiusdē spe/
 ciei. nō ē impossibile. g r aūs. falsitas pntis
 ē nota. pto nō az. Nā cū habit^o ex obiecti spe/
 cificent supris sū suas ratios sūiectales illi
 sūt eiusdē speciei q de eodē considerāt r sub eadē
 2 ratione. cū igit^o sū absoluta rōe deitatis sit
 sūiectū sine obiectū scie sue. g r c. P in eēn
 tialiter ordinatis sū excedens r excessus nū/
 qz id qd ē adequatū habitui excedēt: erit ad
 equatū excessō. sed scia dei r nra sūnt eēntiali
 ter ordinate sū excedēs r excessū. g nihil pōt
 sūijci sub eadē ratione in scia dei r nra. cum
 sūiectū sub ratione sūiectali sumptū adeqēt
 3 scie cui^o ē sūiectū. P si sūiectū ist^o scie
 esset deus sub p̄fata abyssali ratione r infinita
 tūc p theologia sciremus infinita. nō est fal
 sū. g r aūs. falsitas pntis p3. r ipsam quilibet
 theologus exp̄it in seipso. pto p̄sequitā. qz si
 cur se h3 obiectū adequatū poterit ad potētā
 sic se h3 sūiectū sumptū sub ratione sūiecta/
 li ad sciam. silitudo istius p̄portionis p3 im/
 mediate. qz sūiectū sū rōes sūbalē adeqēt scie.
 s3 obiectū adeqētū poterit sic se h3 ad potētā
 q nihil p̄tinet i obiecto vel sub obiecto in qd
 nō possit potētā. r nihil p̄t potētā qd nō p̄t
 net sub obiecto. cū igit^o i deo sub rōe deitatis ist^o
 nita p̄tin eāt r rep̄ntent. g r c. Sequit igitur
 nōcio q de^o sub rōe spālī sūijciat i nra theolo
 gia. cū ipossibile sit eū sūijci i ea sub rōe abso
 luta seu infinita. Aduertēdū tñ q p id qd
 sup^o posui q̄rū ad rōz sūiecti sacre theolo
 gie nō itēdo deuiare a venerabili doctore nro
 frē Egidio. q licet p alia verba p̄dictā verita
 tē exp̄ssit. idē tñ vt credo dicere voluit: p rati
 onē. n. specialē vt ipsemet dicit: nō intēdit n/
 si restrictionē in obiecto illius abyssalis ratio
 nis supius noiāte. cū aut qnqz rōem sūiecti
 istius scientie explicādo ponit nomē glifica
 toris. nō est sibi cura de tali nomie. qz ipemet
 qnqz dicit q nō possumus nomen aprū inue
 nire q talē rōem spālē sufficiēter exp̄main^o. s3
 p nomē glificatoris intēdit q rō p̄dicta noiā
 ri d3 in ordine ad finem ad quem nos ducit
 illa scia b̄ndicta. quī sūis est glia vite eterne

que principaliter consistit in dei dilectione. Et ex h
 etiā p3 q oēs illi q arguūt p h vocabulū glifi
 cator: magis laborat p nomē qz p doctor: inten
 tiōz. Et licet p̄dictoz rōes nō sūnt p me. grā
 tū ist^o doctoris venerandi volo ipsis m̄dere

Arguūt em̄ quidā p̄ dictū vocabulū p̄mo
 sic. Si de^o ē sūiectū sacre scripture vt glifica
 tor. aut ly vt reduplicat diuinā rōtū glifica
 tūā. aut effectū causatū i glificato. aut actōz
 dei glificat. Si p̄mo mō tūc nō differt a rōne
 infinita. cū tal^o virt^o sit idē qd diuinā essentia
 Si scdo mō tūc formale obiectū theologie
 erit aliqd creatū. si scio mō. aut actio illa se r3
 ex parte dei. tūc coincidit cū p̄mo. aut se tenet
 ex pre glificati. r tūc coincidit cū scdo. P rō q
 in qn^o i scia nō p̄t eē rō obiectal i ea. s3 rō glifi
 catoris in qn^o i theologia. g. Maior p3. qz sū
 cur sūiectū nō in qn^o s3 p̄supponit. sic r rō for
 mal sūiecti. mior p̄bat. qz qn^o due rōes sic se
 hnt q vna ē p̄or alia si p̄or in qn^o r posterior.
 s3 rō glificatoris posterior rōe bonitatis r sapie
 hoz aut rōnes in qn^o g r c. P glificator
 aut dicit diuinā naturā tm i xpo. aut hūanā
 tm. aut diuinā r humanā sūl. Si hūanā tm
 tūc in scriptura sacra nō tractaret p se de patre r
 spū sancto. qz humanā naturā nō assume
 runt. nō diuinā r humanā simul eadē rōe. g
 solū diuinā. P illa ē rō formal sūiecti in
 quā oia p̄siderata in scia vltimate resoluunt. s3
 multe sūt rationes deo p̄tētes q sūnt p̄ores
 ratione glificatoris. sic rō deitatis. trinitatis. sa
 pie r bonitatis. P rō glificatoris ē infinita. g
 incidit in id qd vitare p̄ponis. p̄bat aūs. qd
 als non posset beatos satiare. P idē sub ea
 6 dē ratione nō d3 esse sūiectū in tota scia r in
 qlibet pre eius. sed deus sub spālī rōe ē sūbie
 ctū in p̄ialibz libris sacri canōis. g nō in to
 ta scriptura. P arguit ali^o sic. p rationē glifi
 catoris. aut intelligit id q de^o formal^o glificat.
 r h est formaliter ipa deitas. r sic erit sūiectū
 sub rōne deitatis. aut intelligit respect^o glificat^o
 ad glificatū q de^o appellat glificator. sicut d3
 creator: creatione ex̄ntē i creatura. r sic vna de
 noiatio ex̄trinseca eēt formal rō sūiecti ist^o
 scie. P sub illa rōne de^o nō ē sūiectū istius
 scie. sub q nō insunt sibi veritates determinate
 i ea. rō glificatoris ē hmōi. g. maior ē nota. p
 bat minor. nō. n. de^o ē trin^o in q̄stuz glificator.
 sed econuerso. ab eterno em̄ fuit trinus ante
 qz glorificaret. Et p̄firmat. qz p rōem sū
 iecti insunt passionēs ipsi sūiecto r nō econ
 uerso. sed deus nō ē trinus in q̄stuz glorificat.

S3 ist^o nō p̄cludunt. nam cum theologia

contra eos
b 5

Nota

hil intrinsecus
quod in deo
oportet q sit
specie alie
quod ponat in
r. qz mensu
r. cū ania vi
li diuisione
mori actu
pre mor.
aia nūm
esset passio
u^o p̄puz p
Ad scia
ā aliq do
ratione ob
bitū in ra
p̄ oportz
in ratio
p creatio
biectalē.
o spūs.
ē in cōne
it in obie
rmiar. qz
S3 for
ia ratione
p nulla est
auditionē
minarē ad
quā creat. et
isto. qd qz
noduz ha
pp̄tēte et
infusionē
ico in spū
non valet
mus r ac
rimus etz
rus theolo
li sic ist^o oi
co. q nō ha
l' q̄rum ad
intellectus
e q̄rum ad
n. r ab eo
necēdū q̄mā
aliqua lō
ali scie. sū
to m̄p̄p̄v
o obiectal p
p̄vā cōtra

Prologus

- fit nob a deo tradita tāq̄ q̄ddā instr̄ nri dire
ctiuū in eternā felicitatē. ratō ei⁹ obiectal opri
me expr̄mit in ordine ad h̄mōi finē. ⁊ q̄z h̄ no
men gl̄ificator est h̄mōi. ḡ. ⁊c. Ad p̄mū di
cendū q̄ reduplicat dīnā s̄ntē q̄ eīdē qd̄ di
uina essentia. ⁊ mensurate t̄n̄ sumptuz penes
Ad 1 p̄portione ad nostr̄ intellectū. Ad sc̄d̄z di
cendū q̄ sic i alijs sciētijs rō s̄iecti subponit
q̄stū ad noticiā incōplētā. inq̄rit t̄n̄ q̄stuz ad
noticiā p̄plētā. sic rō gl̄ificator s̄bponit fide i
theologia. q̄z oportet accedēre ad deū credere
qm̄ inq̄ritibz se remuneratoz sit. ad heb. xij.
Ad 3 inq̄ritur t̄n̄ q̄ ad p̄fectā noticiā. Ad terciū
dicendū q̄ dicit dīnā naturā. t̄n̄ cū illa restricti
one sup̄i m̄ozata. Ad q̄rtū dicendū q̄ aliq̄
rō p̄cep̄oz alijs ita q̄ alie resolūūt in ipsā. v̄l
simpl̄r vel q̄ ad nos. Si p̄mo mō sumendo
resolutōz tūc maior ē fallā. Sc̄do mō mior
nō ē vera. ⁊. n. rō gl̄ificator n̄ sit simpl̄r p̄oz.
t̄n̄ p̄t dīci p̄oz i ordie ad theologiū. q̄ oia q̄ p̄si
derat i theologia i ordine ad suā britudinem
Ad 5 p̄siderat. Ad q̄ntū dicendū q̄ rō gl̄ificator
ē h̄i infinita material̄ ⁊ rōne s̄bstrati qd̄ ē ipsa
Ad 6 dīna essentia. nō t̄n̄ ē infinita formal̄. Ad
sc̄rtū dicendū q̄ ⁊z deo s̄b sp̄ali rōe s̄biciat i to
ta sc̄ptura sacra ⁊ i q̄libet libro sp̄ali eius dē scri
pture sacre. illud t̄n̄ nō fit s̄m̄ eundē ḡdū sp̄a
lītatis. q̄ illa rō est sp̄alior ⁊ p̄strictior put re
spicit determinatū libz. ⁊ ē min⁹ p̄stricta ⁊ sp̄a
lis put respicit totā sc̄pturā sacra. Ad. viij.
dicendū sicut dicitū ē h̄ic p̄xime ad p̄mū ⁊ ter
ciū. Ad. viij. dicendū sic sup̄i dicitū fuit ad
Ad 8 terciū iductū p̄ celoz p̄ncipalē. ⁊ p̄ idē patet
ad confirmationē.

Quartus
articulus.

Ad primū p̄ncipā

- Ad 1 le dicendū ad miorē q̄ ⁊z ratio finita repugnet
deō intrinsece ⁊ rōne cēndi. nō t̄n̄ repuḡe ei ex
trinsece ⁊ s̄m̄ rōz p̄siderādī. sic. n. res ex̄ns intrin
sece finita ⁊ limitata se h̄z extrinsece ad finitatio
nē infinitā. sic res intrinsece ex̄ns infinita se h̄re vi
det ad extrinsecā terminatōz finitā. nūc at̄ vide
m⁹ q̄ p̄ict⁹ cētri sp̄ral̄ circūferētie intrinsece ē li
mitate entitat̄ ⁊ finite. extrinsece t̄n̄ ⁊ terminati
ue se h̄z infinite. q̄z infinitas lineas circūferētie
p̄t terminare sic. ḡ. ⁊c. Ad sc̄dm̄ dicendū q̄ ad
p̄tātē illi⁹ p̄p̄ois. q̄. metha. sufficit q̄ id qd̄ in
telligit̄ vere. sit i re ⁊ vere h̄eat eē. n̄ t̄n̄ optz q̄
mod⁹ cēndi vniformiter sp̄z cōm̄ideat mō itel
ligēdi. q̄z tūc q̄dditates rez q̄ separati itelligūt.
separati etiā h̄rent eē. qd̄ erat error p̄lonis. vtz i
mult̄ locis logice ⁊ p̄hie. Sic igr̄ videm⁹ q̄

mathēatic⁹ id q̄ s̄m̄ eē vere q̄le p̄cipit nō q̄li
ficatiue. sic theolog⁹ id qd̄ vere cēsinuū cōcu
pit finite ⁊ nō infinite. forte dicit̄ mihi q̄
nō ē s̄ile. q̄z q̄litas nō ē de intrinseca rōe q̄ntita
tis. igr̄ mathēatic⁹ c̄ p̄p̄riū obiectū ē q̄stū p̄t
q̄stū p̄siderare sine q̄li. ⁊z s̄m̄ te infinitas ē de in
trinseca rōe deitat̄. R. q̄ i h̄ ē s̄ile. q̄z nō op
tet modū cēndi sp̄z vniformiter m̄dere mō in
telligēdi. dato etiā q̄ q̄litas eēt de intrinseca rōe
q̄ntitat̄. ad huc ⁊z nō intrinsece t̄n̄ extrinsece possz
q̄ntitat̄ p̄tere rō nō q̄lis. ḡ. ⁊c. S̄z forte
itez dices s̄m̄ h̄uc modū que tu ponis. rō ob
iecti nri intellect⁹ eēt extrinseca ⁊ nō intrinseca ipi
rei intellecte. R. q̄ rō obiecti ē sibi aliq̄ mō
intrinseca ⁊ aliq̄ mō extrinseca. Intrinseca qd̄ ē
dīa d̄z. q̄z vere sumit a re obiecta c̄ rō. ⁊z ex
trinseca dīci p̄t. q̄z p̄uenit rei nō quōcūq̄ ⁊z s̄m̄
q̄ndā cōm̄uratoz ad extrinsecū puta ad itelle
ctū. Un̄ etiā ipe b̄riū itelligēs deitatē itelligit
infinitatē. q̄ ē de intrinseca rōe deitat̄. itelligit t̄n̄
illā infinitatē finite rōne p̄dicte cōm̄uratiois
nec̄ie req̄site iter obiectū ⁊ potētā. sic em̄ anīa
nra motū celi itelligit indiuisū. ⁊ t̄n̄ p̄cipit
eū diuise s̄a itellectōe. als nō possz p̄plere rō
nē r̄pis. sic ⁊c. Et licet h̄mōi exēpla nō sint p̄
oia ad p̄positū. t̄n̄ possūt nos manuducere in
cognitionē p̄p̄osite veritatis.

Instantia

Rn.

Instantia

Rn.

Discipules

zc. Presupposita no
ticia ⁊ declaratiōe cāz
libri sen. ad formā tra
ctat⁹ accedēdo. i q̄ at
tēdit libri diuisio. di
uidit̄ iste liber i duas
pres. Nā p̄mo p̄mittit m̄gr̄ h̄uic op̄i p̄loguz
seu p̄miū. Sc̄do exequit̄ tractatū. ibi. Cle
teris ac noue legis. Quantum ad p̄mūz
est aduertendū q̄ satis cōmuniter i scientijs p̄
logizātes circa addiscētes eoz doctrinā tria
intendūt. Nam p̄mo eos alliciūt vt sint beni
uoli. Sc̄do vt sint attenti. Tercio vt sint do
ciles. P̄mū sit satis cōgrue si auctoz ip̄sius
sc̄ie p̄mittit suā humilitatē. Sc̄dm̄ si ostēdit
tractande materie arduitatē. Et terciūz si
innuit sue sc̄ie ordinabilitatē. Nā sicut super
bia doctoris consuevit displicere discipulis.
⁊z p̄ consequens facit eos maluiolos. sic eius
humilitas placet ip̄sis discipulis. et facit eos
beniuolos. Et sicut materia cōmunis et fa
cilis p̄tenuitur a studētibz. et p̄ p̄ns reddit

Questio II

eos vagos. sic materia ardua et difficilis diligenter attendit et facit eos solertes et attentos. Et si cur doctrina confusa et inordinata in docilem reddit hoiem et toruolus. sic eorum doctrina ordinata tradita reddit hoiem docilem et studiosum. Dicitur igitur modum communem magister in punctis per logo obseruando tria facit. Nam primo permittit suam humilitatem. Secundo ostendit praesentis operis difficultatem. Et tercio indicit istius scilicet ordinabilitatem. ut ratione primi reddamur beniuoli. ratione secundi diligentes et attentos. et ratione tercius dociles et studiosi. Secunda pars incipit ibi. Ardua scandere. Tercia ibi. Dicitur igitur deo odibilis. Prima diuinitatis in duas partes. Quia primo ostendit suam humilitatem secundum se. Secundo exterioris operationis. ibi. Cum paupertate. Gazophilacium dicitur a gaza quod est diuinitas et philacium quod est seruatorum quasi diuinitas seruatoium. Et igitur gazophilacium dicitur ad praesens significat sacramentum scripturae. in quo thesaurus scilicet et sapientiae sunt absconditi et seruati. Sequitur illa pars. Ardua scandere. in quo magister suam reddit nos attentos. et hoc ex praesentis operis difficultate. et diuidit in duas partes. Nam primo ostendit praesentis operis tractat difficultatem ex tractatione exterioris similitudine. Secundo ex uniuersorum numerositate. ibi. Quamuis non ambigam? Quia tamen ad primum est aduertendum quod tanta difficultas erat circa materiam istius libri. quod magister aliquando retrahere non libere inchoaret. et quia econuerso attrahere non ut ipsum in capere. Igitur magister illud bellum cogitationum suarum describit. primo simul poterat attrahentia et retrahentia. Secundo ostendit eam uictorie per quas attrahentia vincunt retrahentia. Secunda ibi. Quia vincit zelus. Quo ad primum itaque est sciendum quod tria fuerunt impedimenta et retrahentia magister ab isto opere scilicet stupor aggrahendi. labor exequendi et timor deficiendi. Contra fuerunt tria ad illud operum magister attrahentia. scilicet oblatio dimi aduitorum. delectatio primum. et affectio proficiendi. Et sic magister tria facit. quia primo ponit primum retractiuum cum suo opposito attractiuo. Secundo ponit secundum attractiuum cum suo retractiuo. et tercio ponit tertium. Secunda ibi. delectat nos. Tercia ibi. desiderium honorum. Quibus istas primum possit diuidi in attractiuum et retractiuum. et praesens patet. Sequitur illa pars. Quia vicit zelus. ubi magister ostendit causam uictorie ipsorum attrahentium. Quia hoc istius uictorie erat caritas seu amor. Et quia duplex est amor. scilicet dei et proximi. igitur primo magister ascribit hanc uictoriam caritati dei. Secundo caritati proximi. ibi. Non ualentes studii obsequium. Quia magister dicit in littera penultime particulae istius lectiois. quod uelit theologice inquisitionis

abditas aperire. In quo haec quaestio.

Verum theologia sit scientia

Verum theologia sit scientia? Et videtur quod non. quia quod non est uera scientia non est scientia. scilicet theologia non est uera scientia. Maior pars. quia per idem hoc aliquid esse et uerum esse. ut per 3. iij. methaphisica. eadem est. non ratio hominis et uerum hominis. ut dicitur in 1. elen. Probat minor. quia dicitur determinator super. iij. methaphisica. quod eadem scientia non potest determinare de equocis. Et idem determinator in de suba orbis ait. quod omnia quae dicuntur de supercelestibus et inferioribus dicuntur modo equoco. scilicet creator et creatura de quibus tractat theologia plus distat quam supercelestia et inferiora. Contra ille hitus qui considerat subiectum uere intelligibile et summe speculabile sub ratione determinata et spali est habitus specificus. scilicet theologia est habitus. ut. s. patuit. igitur. In illa quodammodo sunt uidebatur. Primum uerum theologia sit scientia. Secundum uerum et tali scientia articuli fidei sunt principia. Tercium uerum ex hoc sequitur quod sit scientia subalterna. Quartum uerum proprie dicitur sapientia.

Contra

Quantum ad primum articulum

Articulus 1

articulum tenet quod aliquid modo sit scientia. scilicet non uisus quod proprie dicitur. Sed hoc sunt due opinioniones esse ex tremis. quia una ponit quod sit scientia proprie dicitur. Alia quod nullo modo sit scientia. Primum opinionio est multi numerus multipliciter declarare. Primum ex dictis quibusdam potest argui sic. Si theologia non esset scientia. tunc frustra laboraret studerere in ea. scilicet non esset conueniens ratio pars. Si non esset scientia hoc esset per tantum. quia non est dare passio dicitur a suo subiecto quod de ipso demonstraret. scilicet hoc non impedit. quia ens igitur ens est subiectum metaphisice ut. iij. methaphisica. et tamen hoc passio est ab eo dicitur. quia quod realiter differt ab ente est forma licet non ens et nihil. et passio enim est nihil. Sic igitur damus metaphisica aliquid non dicitur a subiecto quod tamen hoc se per modum passiois. sic dicitur. Per quod est ordo realiter in aliquid dicitur secundum rationem. talis manet ordo eorum ubi distinguuntur secundum rationem. scilicet substantia et operatio ubi distinguuntur realiter habent ordinem eentialem per se et posterior. quia uerum demonstrat per alterum rationem a priori. igitur etiam in deo uerum per alterum poterit demonstrari. Sed illud non uisus. quia loquendo de scire per predicto. dicitur quod isti intendunt loquuntur sic diffinitio. et sic. Scire est per eam rem inuestigare. Et ibidem tunc opinamur scire uerum quod quod cum causis eius cognoscimus et quoniam illi est causa. et impossibile est aliter se habere. Dei autem et diuinorum nulla poterit esse causa. ergo dicitur. Nec ualeat si dicitur quod in theologia scatur causa per effectum.

De. au.

2

3

Prologus

qz effect⁹ pprie faciens scire cam dz ee adeqt⁹
 cause. Sed null⁹ effect⁹ adeqt⁹ & tnti dei. Igit
 breuiter ad eoz motiua mideo. Ad pmu
 dicendu qz studes talis acqrit habitū nobilissi
 mu nō nobilitate sciētificē euidētie. sz nobili
 tate sbiecti. qz si nō oino ppe. aliq tū mō pē di
 ci scia. Ad scdm dicēdu qz illa nō est tota cā
 quā assumis. sz p rāto theologia nra nō ē scia
 ppe dicta. qz nō reducit ad pncipia p se nota.
 nō suppoit ea i aliq alia scia cō capaces sim⁹ in
 Ad 3 via. Ad terciū p iā dicta p r. Uel ddm qz si
 aliq total⁹ demōstratō d deo formaret. qz h pē
 se fieri i lūie natāli. mag⁹ generat⁹ noticiā me
 taphicā qz theologicā. Aliq h idē arguūt sic
 Nō pl⁹ repugit obscuritas fidei scie de credibi
 libz qz icertitudine fātalimatū scie d scisibilibz. sz
 nō obstāte icertitudine fātalimatū h scia d sen
 sibilibz. g rē. P nō pl⁹ repugit euidētia scie
 2 z in euidētia fidei qz claritas noticie rez i sbo
 z obscuritas noticie i ppo genere. Sz he sil se
 3 ppatū i eodē intellectu. g rē. P de sp pui
 dit ecclie sine de aliq bō hoibz pfectis qz possint
 fidē defendere. sz h nō possent nisi hēnt habi
 4 tū sciētificū. P theologia ē noticia nobi
 lissima regulās omes alias scias. g erit scien
 tifica. Sed qz tantā euidētia quātā req
 rit scia hē nō possumus de his d qz tractat
 theologia i lumine naturali. nec i solo lumine
 fidei. iō ponūt pdicti lumē qddā supnatura
 le clarus lumine fidei. obscur⁹ tū lumē glie
 qd lumē a deo cōicat sacre theologie doctorū
 bus tanqz pfectis z cōem statū fidelitū excedē
 tibz z ceteris pfectibz fidē sanctā cōfirmā
 do z iugiter defendēdo. Et addūt qz lumē me
 ridiei nō ppatit secū aliquā noctis obscurita
 tē. lumini tū aurore hoc nō repugnat. Sic li
 cet clare videre in lumine glie fidē excludat
 z omnē obscuritatē euacuet. intelligere tū sci
 entificē i isto medio lumine fidei nō repugit.
 Propter h ait Aug. i. sup Joh. qz lux increa
 ta duplici lumine fideles illuminat. puulos
 quidē lumine fidei vt lacte nutriant. maiores
 5 iō lumine sapie qz vescant solido cibo. Sed
 nec h valet. qz signū ē sciēntis posse docere. vt
 p r. i. elencoz. sed ea qz sunt fidei null⁹ p sciēti
 ficē infidelē docere. g rē. Et si dic⁹ qz infidel
 doceri nō p r. qz optz doctozē z discipulū i lu
 mie puenire. nō curō. qz nec vnqz aliqs fidelis
 potuit doceri vt euidēter sciret ea qz fides scā
 2 ponit P vel lumē fidei manet cū illo lumine
 fm cē pfectū. vel remittit ab eo z manet fm cē
 remissūz. Si des pmū. h nō ē possibile. qz sic
 duo extrema fm suas excellēcias sil qz nō pnt

sic nec extremū cū medio. Si sedz tūc hīs il
 lud lumē cēt min⁹ fidelis. qz min⁹ crederet qz
 nō hīs P sic etiā fm te lumē glie cū sit cla
 3 rissimū totaliter tollit lumē fidei. sic istud lu
 men intelligentie tanqz quoddā mai⁹ lumen
 saltē remitteret z obfuscarēt lumē fidei. P
 4 tu dicis qz de ratione fidei sit in euidētia. sed
 illud lumen facit euidētiā. g erūt in cōpossi
 5 bilia. P phs d platonē dicit qz impossibi
 le ē nos hēre nobilissimos hīr⁹ z nos latere. sic
 ipossibile ē rē. Sed forte dices qz phs lo
 quit de habitibz naturalibz. illd autē ē lumen
 6 supnatural⁹ infusū. sic exns i caritate nescit se
 eē in caritate. sic rē. Istud nō v r. qz lumen
 faciens sciētificā euidētiā ē sui p p⁹ manifesta
 7 tuū. ideo latere nō pōt habentē. caritas autē
 non ē habitus cognitūz. ideo latere pōt ha
 bentē P sicut vnū lumē naturale sufficit ad
 6 oia natural⁹ scibilia. sic vnū lumē fidei supna
 turale sufficit ad oia supnaturalia qz scire pōt
 sum⁹ i via. P tale lumē mediū inter lumē
 7 glie z lumē fidei. aut ē mediū p pncipationē.
 aut mediū p abnegationē extremoz. nō pmo
 mō. qz medio p pncipationē cōmūcet vtrū
 qz extremoz. z neutru pōit in sua ppria na
 tura. sicut patet in viridi vel rubeo colore. in
 quibz extremi colores pmiscēt. z sic habens
 tale lumen nō haberet habitū fidei fm suā p
 pnciā naturā. Nec scdo mō ppter eandē rōem
 qz mediū abnegatiōis abijcit extrema. z pos
 set lumen tale infūdi infideli ex quo abijceret
 fide. Motiua etiā eoz nō cōcludunt. Uñ
 ad pmū dicēdu qz minor nō ē vera. qz ois scia
 reqrit fātalimata certa. Sed obijci h p r de
 sole de qz certā hēm sciaz ei⁹ magnitudinē ex
 cedere totā terraz. cui⁹ tū fantasma qz ad hoc ē
 multū incertū z obscur⁹. cui⁹ respēntet magni
 tudinē v r vnus pedis. Rūdeo. in talibz
 fātalimata incerta resoluūt vsqz ad fātalimata
 certa. puta astrologi p geometriā z p pfectiūā
 expūmentaliter inuestigarūt qz fm aliquaz de
 terminatā distātiā decreuit apparētia magni
 tudis rei vise. z sic p replicationē distātie pue
 nēt ad certā talia fātalimata vsqz ad certā no
 ticiā magnitudis ipsi⁹ sol. Ad scdm dicen
 8 dū qz maior nō ē vera. qz pl⁹ repugit in euidē
 tia z euidētia respectu eius dē obiecti. qz clarū
 z obscur⁹ respectu diuersoz obiectoz. sed cui⁹
 res noscunt i sbo pncipale obiectū ē eēntia di
 uia. cū i ppo genere obiectū ē ipsa creatura. si
 des autē z illud lumē respiciūt idem obiectū.
 Ad terciū dicēdu qz nō optz tales pfectos
 hēre aliud lumē a ceteris fidelibz vt obiectiōi

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

De regā.

2

3

4

Contra hē.

2

Instantia

Solutio.

6

7

Solutio

Ad 1

Instantia

Rū.

Ad 2

Ad 3

Questio II

bus ptra fide rñdeant. s3 sufficit q sint in stu- dio theologie exercitati coopante cis gra di- uina ipsi poterit ad singula ptraia responde re. Ad quartu dicendū q poterit esse nobi lissima ex nobilitate lumis fidei r nobilitate obiecti pter h q sit simplr scientifica. In ad ditōe aut de lumie peccauerit p fallaciā pntis Nō. n. seqt theologa ē scia. g mediāte tali lu mine. multi em ponūt eā eē sciaz pprie dictā. q m h lumē nūq3 poluerūt. Exempla etiā co rā sunt ptra eos. qz cū tenebra sit pūatio lu cis. ideo cū nullo gradu lucis se pparif tene/ bra. Si g obscuritas ē de ratiōe formalī fidei vt tu dicis: tunc cū nullo lumine faciente cui dentīa poterit stare. Aduertēdū tñ q p has solutiones nō intēdo negare varias reuelati/ ones quibus celestis cōsolator deuotos suos consueuit recreare. et qñq3 secreta sua multi/ pharie reuelare. sed hoc fit de gratia speciali. r pūlegiū singulare nō inducat legē cōmunē. ideo quo ad cōmunē statū doctorū theologie hāc cōclusionē negaui. nō autē quo ad hos q singulariter sunt deuoti. als esset cōtra me qd supius in principio adduxi de Aug. cū dixit O lumen verx te. Et p hoc etiā patet ad au/ coritatē Aug. Alij eandē cōclusionē tenē/ res dicebant. q theologa pcedat ex p se no/ tis q sunt cōmunes animi cōceptōes. r nō ar/ ticuli fidei. qz vt dicūt. posteriora semp nata sunt pbari p puora. s3 siderata in theologia sūt fm nrm intellectū posteriora his q pside rāt i methaphica. ens em inq3ū ens est pri^o deo r q cūq3 alio ente determinato. P ex lu/ mine naturali p hri q ois opatio pfecta ter/ minat ad aliqd opatū. s3 naturalr scim^o de um pfecte intelligere r pfecte velle vel dilige/ re. g erūt in diuinis duo pducta. l. verbus et amor que sunt fili^o r spūscūs. Probat per alios q si idē sic. Sp^o sctus cause naturalr re seruat i effectu. s3 cōclusiōz creditā possū cōclu dere p vnā ppōem naturalr cognitā r aliam creditā. cū g pmissē sint cause cōclonīs. opret q tal^o cōclō sctute illi^o naturalis pmissē sit aliq mō naturaliter cognita. Verbi grā. Dis hō h3 verā carnē. filius dei est homo. g filius dei hab3 verā carnē Sed isti in hoc prius di cunt ceteris. qz totū fidei nfe meritū vidētur annullare. cū fides nō habeat meritū cui hu/ mana ratio pber experimentuz. Ad primuz ergo dicendū q licet de inferiorib3 possint cō/ munia cōcludi p vliā r supiora nō tñ ppria. qz aut accipiet terminus supior indefinitz r tunc nihil cōcludit. qz vt sic nō insert sū in se

rius. Aut accipit vlr. r erit ppō falsa. quia id quod ē ppriū inferioris nō p dicat de suo supe rior vlr supio. Quāuis igit p hūc terminuz ens possit pbari q de sit bon^o vlr aliqd aliud p dicatū cōe. nō tñ poterit pbari q sit pr vel si/ lius. Ad scdm dicēdum q maior ē vera de opatiōe trāseūte. nō autē de immanēte. sic ē tel ligere r velle. r pbat oppositū intēti. qz cū in/ telligere r velle i deo sint idē realiter. vt testan tur nō solū theologū. verumetiā phi. igit si ex distinctōe opationū vis arguere distincta p ducta habebis solū vnū pductū. qd est hereti cū. Ad terciū dicendū q sicut ex ppōitino/ nibus duab3 pmissis quaz vna ē nccia. alte ra ptingēs. sequit cōclō q totalr ē ptingēs. vt p3. i. pōz. sici. ppōitō ex duab3 pmissis qruz vna ē naturalr cognita. r altera credita. seqt cōclō q ē totaliter credita. r nullo mō naturalr cognita Sic. n. cā nccia applicata ad effectū mediāte cā ptingēte pducit effectū totalr con tinguēte. sic rē. Sed fuerūt ali3 vt sup^o di/ xi q dixerūt q theologa nullo mō ē scia. De his nō intēdo insistere. qz nulla motua corū inueni q alicui^o ponderis appareret. ideo ta/ lē opinionē tan qz erroneā derelinquo. qz expl se damnat i articulis parisiētib3 articulo .i. iij vbi sic d3. Nō plus scire ppter scire theolo/ giam erroz. Sed sunt due alie opimones huic satis vicine. Quaz pma dicit q theolo gas ē scia q sciunt tmmō pntie. ita q nō ē scia cōseqntū sine cōclonū. s3 solū pntiaz. Nā vt dicūt cū articuli fidei sine pncipia theologie: scit ipse theolog^o qd ex ipsis seqt. Verbi grā. Supposito q vna natura dina sint tres plo ne disticte. seqt q eaz disticctio sit p relativa. pntiaz hāc nescit theolog^o eē ncciaz. s3 nec ams nec pns sciat. Sed nec illud v3. qz etiā p istos videt eē articul^o sup^o dicit^o. nihil. n. theo logice pl^o sciret ppter scire theologia. qz noti cia pntie sic formalr acceptevt pscidit a noticia pntē r a nē ē mere logical noticia. r p purā lo gicā hri pnt. r iō nihil pl^o sciret ppter scire theo/ logiā. cū tal^o noticia tradat p logicā pntiā P noti cia theologie nō eēt pntiā qz falsissimoz figmtoz. qz cū dico chimera ē de^o. g chimera ē oipotēs. scio pntiaz nccio eē verā. licet ignozē pns et ams. qz fallū nō ptingit sciri. qz nō ē. vt p3. i. pōster. Tñ vt dixi noticia talū est me/ re r simplr logicalis. qz id est simplr logicale cui^o noticia sufficiēter hri p logicā q cūq3 alia scitāia posita vel remota. noticia cōsequētiarū p dicto modo sumpta est hmōi. g rē. Na/ ioz nota. poby minorē. quia in causis pntis

Ad 4

Ad addi/ tionem

Contra ex/ empla.

Nota bñ.

Alij ad idē

Alij ad idem

Cōtra eos

Solutio. Ad 1

Ad 2

Ad 3

Opinio 2

Opinio 3

Cōtra eā

Prologus

si affirmatio est cā affirmationis. et negatio est cā negationis. et cōuersio. vt pz. i. postenoz. hz sola igrātia logice ē cā igrātie pñaz. vt pz p pñetate. ny. metha. g. iola noticia logice ē cā noticie pñtie. Sz forte dices q illd bñ seqt loqndo dñā fm se. hz n̄ put sumit i dexter minata materia. Illd nihil v3. qz tu sumis pñaz formalr vt ei⁹ noticia pñcin dit a noticia certa tā antus qz pñtis. et iō rōe materie n̄ poteris te inuare. qz vt ei⁹ noticia erit pure logi cal. Sic scire pstructōz an sit ograua vl in cogrua i qcuqz scia et i qcuqz materia ad solā gramaticā spectat. sic scire pñtiz esse ncciam vel nō esse necessariā in qcuqz materia ad solā spectat logicā. scire at p dōz q ex tali pñā in fert h̄ spectat ad singulas alias scias: i qz materia formāt tales pñtie. Est alia opi. q sim plr nihil videt tribuere theologie viatorz. Dic ei sic. q theologia duplr pt accipi: seu pr du plr pñsiderari. vl i se. et euidētissima ē scia. qz ē de his q fm se sūt maxie pñtatis et euidētē: vel q ad nos. et sic nō ē scia. h̄ tñ nō ptingit ex defectu i theologia pñsideratoz. hz ex defectu pñsideratiū. s. hoim viatorz. qz sicut se hz ocul⁹ noctue ad lucē solis. sic aie nre intellect⁹ ad ea q sūt māifestissima i nata. vt pz. ij. meth. Ad dūt tñ isti q si large loqmur de scia. ita q accipiat scia cōiter qzū natura rei patit fm statū pñtie. tūc theologia pñdici scia. sicut d scia morali d. i. eth. q sufficit aliquā supficiale et figurale noticiā tradere rōe materie variabil q sūt act⁹ hūani. Sed isti vidēt subipsis i his breuib⁹ vobis pñdicere. Primo. n. vidēt dicere q res i theologia pñsiderate sūt maxie scibiles. et postea dicūt q talē habeamus sciaz p theologia qlē natura rei patit. g. cum natura rei patiat ppriissimā et euidētissimā sciaz vt pz ex pmo dicto. sequit q nra theologia nō sit large sed pprie dicta scia. qd pñdicit scdo tuo dicto. Alij dicūt q habitus theologie sūt tres. An. s. q cogiscunt illa q i sacra scriptura ponūt. et sic fides d: theologia. qz q in scriptura sacra tradunt sola tenent aucte. qd pñner ad fidē. et sic valde large theologia d: scia. Alij ē habit⁹ q d: theologia defensiva. quo fides et ea q pñtinent i scripturis declarant. q mō aut Augul. xij. de ciuit. xi. ca. i. Huic scie tñmō illud est tribuendū quo fides saluterrima q ad bñtudine ducit gignit. defendit. nutrit et roborat. Tercij habit⁹ ē q d: sacre scriptura re deducunt ex articulis fidei. et illa d: theologia elicitua. Et nec istis duob⁹ modis vt dicūt theologia poterit eē scia. et h̄ vel rōe mate-

rie i se circa quā nō pñt fieri demōstratio. vl qz huic. i. viatorū cā demōstrare nō possumus. Sz nec isti bñ dicūt tres h̄ distinctos faciēdo de theologia. sic. n. in qlibet scia opteret ponere tres h̄mōi h̄it⁹. eadē. n. rō h̄ exigeret. methaphica. n. eēt h̄it⁹ pñtētū vt pñnet ea q i ipsa tradūt. eēt habit⁹ defensiu⁹ put declarat et defendit sua pñcipia. eēt habit⁹ elicitu⁹ vt ex pñcipijs infert pñdices. et eodē mō de logica et alijs sciētijs. Et q eoz distinctō nulla sit pñt euidēt ex mēbroz coincidentia. Volūt. n. q sit pñtētua vt pñnet ea q tradunt in nouo et veteri testamēto. nūc aut nouū testamētū declarat p vetus. et defendit ptra iudeos. et vetus p nouū ptra hereticos. g. prim⁹ modus rōe nō vidēt differe. Theolog⁹ etiaz raro pōt aliquā pñtensionē elicere qd pñnet ad terciū modū. nisi declarādo qd pñnet ad scdm. g. scds mod⁹ et terci⁹ coincidunt. Dis itaqz pmissis dico q theologia viatoris ē vere scia nō tñ sic nata rei scibil⁹ patit. hz sic natura sciēntis patit. quille habit⁹ q pbat aliqd de suo subiecto. nō min⁹ infallibili rōne qz yconomi ca vel politica scia de subiecto suo. ille in quaz habit⁹ ē vere sciēntific⁹ seu vera scia. hz habit⁹ theologic⁹ ē h̄mōi. g. rē. maior pz. qz eo q certa rōe mō q certitudo pñ sumi i morali negotio pbat yconomica vel politica aliqd de suo subiecto. igit vere dicūt scie. sic a filii. Probo minoz faciēdo talē syllogismū. Dē id quod hz rōem vltimi finis ē sumū bonū et poterit aiaz rōnale fm totū suū desiderū bñfice satiare. hz deus q est n̄ glificator hz rōem vltimi finis. ergo ē summe bonus. et poterit animā bñfice satiare. Maior nota ē. qz vltim⁹ finis nō pōt referri in aliez. et optet q sit sumū bonū. et pñtis poterit satiare anime desiderū. Minor p se pz. qz h̄ nomē glificator vel beatificator siue qdcūqz aliud nomē expmēs rōem speciale subiecti illi scie nccio ipsa expmit i ordine ad finē. sic patuit in qōe pñtia pcedere. Pz igit q passio vel aliqd loco passiois se h̄is n̄ min⁹ efficacī rōe pbat d subiecto ist⁹ scie: qz pot sit pban de subiecto sciētie moral. g. ista nō erit min⁹ scia qz illa. Forte dicet h̄ me sic h̄ alios q illa q tradunt in theologia nō ostendūt demōstratie. Cū igit demōstratō sit syllogism⁹ faciēs scire illa n̄ erit scia. R. aut p demōstratōz intelligi potissimā demōstratōz. et sic solū mathēatica eēt scia. qz ipsa sola potissime demōstrat. et ē in primo gradu certitudis. vt pz p Auer. i. phicoz. Aut intelligis p demōstratōz syllogismū efficaciter pcludere qzuis pce-

Contra Duran.

Opi. ppa

Contra eos

Quinta opi. Duran.

Instantia

Solutio

Questio II

dat ex aliq̄b suppositis. et nō omnino exp̄mis sic rōes theologice p̄nt dici demōstratōes. ut patuit i sillogismo p̄cedere Dices itez q̄ tales sillogismi n̄ sūt ubiq̄ i theologia Dico q̄ eodē mō nec i alijs sciētijs. q̄z i rei v̄itate siue sit loyca siue natural̄ phia. siue metaphica siue q̄cūq̄ alia scia. vbi vnā r̄inet rōz effica/ cē mille p̄riet̄ q̄ba q̄ sūt vel falsa vel iucilia vel falsē nō c̄cludētia n̄cōio. r̄ vix etiā p̄babiliter sepissime vidēt inferre. rarissime em̄ i his hab̄itib̄ quos appellam̄ sciētijs pp̄rie dictas aliqd̄ demōstrat̄ possūm. q̄d p̄z ex hoc q̄ raro in eis aliq̄ positōnes tā certe repiunt̄ circa quas nō sūt oppositē opimones. Un̄ si q̄s sedula meditatō r̄enolueret varietatē opim/ onū q̄si in singulis passib̄ phie. magis vide remur in ph̄ia h̄re opimōz q̄s sciētia. vel nō min̄ h̄re sciētia in theologia q̄s in phicis. Quis. n. hodie v̄nit qui cōplete et diffinitu/ ue cognoscat quidditatē mimi termini phie. puta quidditatē vnus formice. Om̄es em̄ phi cū volūt diffinire d̄nam subalē circulo/ quunt̄ p̄ aliqd̄ accidēs q̄d ē manifestū signū ignoratē d̄ntie subalis. r̄ p̄ r̄is totius q̄d/ ditat̄. Nec mix q̄ alia ignoram̄. q̄z nec nos/ iplos cognoscam̄. q̄z Auerrois quez q̄si tot̄ mūdus in phia sequit̄. dixit aiām intellecti/ uā nō esse formā substātiālē corpus humani s̄z eēvnā solā talē aiāz i oib̄ indiuiduis hoib̄ Alij aiāz posuerūt circulatōz. Alij aiāz intel lectinā dicebāt eē corruptibilē. Sed taceo de gētilib̄. hodie p̄z q̄nta d̄ nobis ipsi sit diuer litas apud doc. xp̄ianos. In anglia em̄ tene tur q̄ in hoie sūt plēs forme subales. r̄ oppo sitū et̄ r̄āz erroneū p̄demnat̄. parisī v̄o totū oppositū tenet. Et silr̄ de potētis aie quib̄ in telligimus r̄ volumus. quāta est d̄ntia opi/ nātū quis sufficit enarrare. Alijs dicentib̄ q̄ sūt idē q̄d essentie aie. alijs q̄ differāt ab es sentia aie re absoluta. alijs q̄ sūt quidā res p̄ ctus fundari in eēntia aie. alijs q̄ sūt quedā habitates aie realiter idē ex̄ntel cū ip̄sis acti bus anime. His igit̄ r̄ ceteris positōib̄ phie p̄siderat̄. p̄z q̄ vel nihil vel valde modicū sci mus. loq̄ndo de scire ita stricte sicut vidēt lo qui de sciētia rōnes p̄bantes sacra theologia nō esse sciētia. P̄ arguo ad idē sic. Ille ha/ bit̄ vidēt eē sciētiā qui sufficiēter soluit r̄ de struit oēs obiectōnes q̄ fieri poterūt i verita/ tes in ip̄o p̄sideratas. theologia ē h̄mōi. gr̄c̄ maior p̄z. iij̄ m̄rba. vbi d̄z. q̄ solvere nō ē iḡ r̄ātis vinculū. q̄z sicut ibi d̄z. solutō dubitato r̄ ē manifestatio v̄itar̄. S̄z minor p̄bari p̄

ndēdo instātijs q̄ cōiter sūt i ipsam. Ar gnūt aliqui primo sic. Quicūq̄ sufficiēter sol uit rō facta p̄tra aliquā c̄clusionē. tūc ex ipsa solutōe oñdit q̄ c̄lio nō ē impossibil̄. s̄z ad n̄ impossibile sequit̄ possibile in p̄mo angulo mo daltū. ad possibile v̄o in dimis q̄ ad illa q̄ deo intrinsece p̄uentiūt seq̄t̄ necē. q̄z q̄ ad dei intri/ seca oīno v̄ificat̄ illd̄. iij̄. phicōz cū d̄z. in p̄p/ tuus nō differt eē r̄ posse. si q̄ possem̄ sufficien ter solvere rōes factas i articulū trinitat̄. tūc possem̄ demōstrare trinitatē n̄cōio eē i diuis. P̄ c̄ p̄positū nō p̄t sufficiēter p̄bari. et̄ eti am oppositū nō p̄t sufficiēter improbari. s̄z p̄ positū fidei nō p̄t sufficiēter p̄bari. q̄ nō pote rūt solui rōes iue sufficiēter. als oppositū si/ dei improbare sufficiēter P̄ si solius p̄ inter em̄ p̄rōz opt̄z te dare instātiā extra p̄positū. s̄z i tota rez nata excepta sola nata dina nō inue niūt tria supposita i vna in diuisa eēntia. q̄ ad rōz articulū trinitat̄ nullā extra p̄positū po ter̄ instātiā affigere. Ad dissolutōz illoz r̄ p̄siliū q̄ fieri p̄nt in h̄ p̄posito eē sciēndū. q̄ sic̄ multiplex gen̄ r̄ceptorie argumētatōis pu/ ta in dictōe r̄ extra dictionē. ut p̄z. i. elencōz sic̄ multiplex genus solutōis. puta q̄nq̄z sol uit sophisima p̄ distinctionē. r̄ assignat̄ p̄ctm̄ in forma. q̄nq̄z p̄ interemptionē. r̄ assignatur p̄ctm̄ in materia. r̄ q̄z oia adducta vel addi ci possibilia contra nostre catholice fidei veri tatē sūt falsissima sophismata. teste Aug. x/ iij̄. de ci. xi. ca. xij̄. vbi. ait. In n̄re religiois hystoria dina auēte fulc̄ itū q̄c̄qd̄ ei resistit nō dubitam̄ eē falsissimū. Et i epla. vij̄. ad mar cellinū. ait. Si ratōz diuinaz scripturaz au croitātē reddidit. q̄z tūcunq̄z acuta si verissime fallit. Igit̄ omnes tales ratōes solui possunt vel p̄ distinctionē vel p̄ interemptionē. Ver/ bi gra. fiat ille syllogismus a nō fideli. Im/ possibile ē in aliqua natura plurificari suppo sita q̄n etiā plurificet natura. i diuina s̄m te sūt plura supposita. igit̄ erit multiplicata na tura. r̄ p̄sequēs plures dij̄. Respōdeo p̄ di/ stinctionē. q̄z duplicia sūt supposita. Que/ dā. s̄. absoluta. quedā v̄o relatua. Loquēdo de suppositis absolutis tūc maior ē vera p̄di/ cterōis. s̄z minor ē falsa. Loquēdo v̄o de sup/ posit̄ relatuiū minor ē vera. s̄z maior ē falsissi ma. q̄z nihil repuḡt tres diuas p̄onas i vna diuina natura p̄ oppositas relatōes distingui Forte dicet infidel̄ q̄ illa solutio assumit fallū. q̄z oppositē relatōes reales nō p̄nt siml̄ esse in eodē indistincto fūdāmēto Rū. tūc distinguēdū ē de fūdāmēto. q̄z aut loquer̄ de

Opinio q̄ rōes i the ological c̄loes n̄ sūt solubiles.

Nota

Instantia Solutio.

Instantia Solutio.

2

1

2

3

ostratio. v̄o q̄ iō possumus. Distinctio fa/ ricia operet̄ nō ē cogere. vt p̄nt ca q̄ pur̄ r̄ciat̄ r̄ dicitur̄ v̄o q̄ nō de loyca n̄ nulla sit p̄s a. Volūt. n. q̄ n̄t in nouo r̄ r̄ctamētūz a iudeos. r̄ v̄e um̄ modus r̄ oq̄ etiāz raro p̄nter ad ter r̄et ad scdm̄. Distraḡ Q̄ is ē vere scia ic natura sci aliqd̄ de suo q̄z yconomi alle in quaz ia. s̄z habit̄ s. q̄z eo q̄ ceri norali nego. aliqd̄ de suo illi. Probo mi Deia quod bz i et potēt̄ aie eēntie sanare. s̄z v̄o v̄im̄ finis. animā b̄rifice finis nō pot̄ mū bonū. r̄ p̄ erit. Minor vel beatificā d̄m̄s rōem p̄ eēpm̄ i eodē ia p̄cedere. p̄z s̄tiois s̄ h̄is n̄ i str̄ r̄ciat̄ q̄ p̄i. q̄ ista nō erit s̄ melic̄ p̄ alia nō ostendit̄ d̄ sit syllogis̄ aut p̄ demōstratōz. r̄ r̄ciatōz. r̄ r̄ciatōz la potēt̄ in eē r̄ctitudis. v̄o q̄ q̄is p̄ demōstrā uider̄ quia p̄o

Prologus

fudamēto finito aut infinito. si pmo mō cecido si scdo mō nego. Et dicerēt aliq q nihil repu gnat duas relatiōes oppositas sūl eē in eodez fudamēto. Nā inter mouēs z motū sunt due relatiōes oppositē. q idē hnt fudamētū qn idē mouet scipm. Forre infidelis itez dicit. q supposita relatiua nō poterūt eē in natura ab soluta. h assumit falsū. z iō mīden dū ē p inter empūōz. Et si rō interemptiōis pētit. illa esse pōt. qz ille q iudicat de aliq qd oīno sūū intel lectū z modum sūū cōsiderandi excedit. ille te merarie z male videt iudicare. s; noscere quo/ mō tria relatiua supposita sint i vna infinita dei natura: excedit intellectū z modū cōsiderādi cuiuslibet phi mūdani. g. Sic igit phs etiaz vt methaphisic^o. xij. methaphisice noluit psum ptuose iudicare d certo nūero intelligētiaz s; detulit supiori dīcēs. Illud aut p certitudinē inq̄rere altioris inq̄sitōis eē videt. Sic multo magis de articul^o fidei nō hz phs iudicare: s; deferre tenet supiori Ad p̄mū g dīcendū q nō ostēdit p solutiōem datā a theologo q ar ticul^o nō sit impossibil^{is}. s; mō q dīctū ē soluit. et vltimate sibi ondit q mediū assūptū p ipsū ē ce tran eū a pposito. z nō applicabile ad cōlonē quā nitit rep̄obare. eo q tal^{is} cōlonē torā suā fa/ cultate excedit z modū sūū cōsiderādi. Un dato p impossibile q cōclusio quā intēdit pro bare phs s; fidē vera eēt. adhuc ondit sibi q mediū assūptū ad pbādū ē imprinēs z extra/ neū a pposito. z p cōns nō cōcludit Et p h p̄z ad scdm. qz p fideles solutiōes nō impro/ bat directe oppositū fidei. s; ondit q rōes in/ fidelitū nō cōcludūt ppositū. Ad terciū di/ cēdū q maior vera e qn nō assignat rō intem/ ptōis. sed qn rōem interemptiōis assignam^o. tūc possum^o dare instātiā i pposito. z nō optz instātiā assiḡre extra ppositū. Sz vtz aliq ar ticuli fidei possunt pbari efficacī rōe pura deū eē creatorē in tpe. z alia filia. patebit dño cce dēre circa p̄n. libri scdi. Pro sup̄dicta cōclu sioe faciūt z auctes sc̄tōz. P̄mo pauli aplī q habitū theologie sepius appellat sciam z sa piaz. Scdo Aug. In multis em suis libris hūc habitū vocat sciam. z qnqz nomiat sciaz salutis. qnqz sciam fidei. Recitatōnes tū au/ ctōritatū dimittant rōne breuitatis. At etiz Rich. i. de trini. ca. iij. De intēctiōis eū h opē nō solū inuenire pbabiles rōnes. s; etiaz nccias. Et in eodē ca. ait. Omī studio z sum ma diligētia debem^o cōsistere vt ad eoz intelli/ gentiā q fide tenem^o quotidianis incremētis pficere valeam^o. in quoz plena z pfecta itel/

Instantia

Solutio. Ad 1

Ad 2

Ad 3

ligētia vita obtinet eterna. Itē Anf. in de incarnatōe verbi ait. q illa duo opuscula. s. p sologis z monologion ad h facta sūt vt qd si de tenem^o de diuina natura et psonis. necqs rōibz z auctibz sacre sc̄pture pbari possit.

Quātū ad secūduz

articulū istius qōnis. Utz i scia theologie ar ticuli fidei sint pncipia: Breuiter dico q sic. qz respectu ipsoz oia cōsiderata i illa scia regu lanē z dirigunt. Sz h aliq multipl̄r nu/ tunt arguere. P̄mo sic Nulla scia pbar sua pncipia. s; ipsa supponit. s; tota theologia or dinat s; hereticos z infideles inq̄stū negat ar ticulos. P̄ nulla scia qnt de suis pncipijs: nec cōcludit ea. s; docto. theologici qnt in oibz libz suis format qōnes de fidei articul^o z ipos cōcludūt. g. zc. P̄ i nulla scia pncipia sunt min^o cognita qz cōclusio. vt p̄z. i. posterior. s; de articulis fidei hēm^o solū noticiā creditiua. cōclusiōes aut aliq mō scunt. sic patuit i pce/ dēt articulo. g. zc. P̄. i. Pe. iij. d̄. d̄ hntibz habitū theologie q sp debet eē pari ad satisfā/ ciendū oī polcēt. z reddere rōem de ea q i nob ē fide. P̄ Aug. totū libz de trini. vt ipemet fatef. i. de trini. ca. iij. ordinauit ad declarādū istū articulū. Deus ē trini^o z vn^o. z ibidē ait q oēs q an eū scripserūt de trinitate q de^o. diuisi rum libroz veterz z nouoz catholici tractato res h intēderūt fm sc̄pturas docere. q p̄ z sil us z spūscētus sūt vni^o diuine sube. Itē. xij. de trini. ca. i. dicit idē Aug. q huic scie q d̄z the ologia nō oia tribuēda sūt q in rebz hūanis ab hoie sciri pnt. s; id tm q fides saluterrima q ad verā b̄itudinē ducit gignit. nutrit. refē dit z roborat. Ex quibz oibz p̄z q articuli fidei p theologia defendunt z declarant. et p cōns nō pnt eē pncipiū theologie. qz vt p̄z i. phicoz. z. i. posteriorz scia nō pbat sua pun cipia. Sz illa nō cōcludūt. igit ad p̄mū di cēdū q maior eē falsa. methaphisic^o em. iij. me/ thaphisice pbat pncipia sua. Sed dices q h nō ē ad ppositū. qz methaphisica ē scia cōis. theologia ē scia spālīs. iō quis methaphisica possit p̄bare sua pncipia h nō poterit p̄tere theologie. Dico q illa maior ab aduersa/ rijs absolute fuit assūpta z vlt sine distinctō ne. z iō sufficit dare instātiā i vno cōtēto s; il lo vlt vlt negato cū d̄z. in illa sciētia pbat sua pncipia. Rūdet etiz qdā doctores ad p̄di ctā rōz q pncipia pnt dupl̄r pbari Uno mō explicite. alio mō implicite P̄mo mō pbat

Articulus secundus.

Cōclusio.

Cōtra cō/ clusionem

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

Solutio. Ad 1

Instantia

Rūsto

Respositio aliozum.

methaphica sine vltis scia sua pncipia. Secdo mo pbare pt qlibet spalis scia sua pncipia. na resoluendo pcloes i pmissas. z pmissas i pncipia. tuc ipossibile e pcloes ee falsa. nisi deficiat aliq pmissaz etiã pcededo vsqz ad pmu pncipiu. sic pz. i. poru. Lu g ad destructioz pclusi onis necio sequit destructio pncipij. qcuqz ex plicite defendit z pbat pcloz. ille etiã iplicite et idirecte videt pbare pncipiu. cu igit qlibet scia spalis heat pbare z defendere suas pcloes. igit necio defedit z pncipia. Sed illa solutio no valet. qz licet ex falsitate pclusiois susficeret arguit falsitas i aliq pmissaz. ex veritate tn pclusionis no pt argui veritas in pmissis. eo q ex falsis qnqz sequit vez. vt patz i lipoz. Aduertendu etiã q licet theologia sit scia specialissima roe subiecti. qz suu subiecu non solu e vnu vnitare specifica. sz est vnu simplr z realiter vnu z idē numero. ratone tn pnsideratoz est scia omunissima. nulla. n. scia humanit inuenta tot pot pnsiderare in ppria forma sicut sacra theologia. ipsa. n. considerat de deo creatore z de omni creatura put manu ducte in creatore. z dirigit in vltimu finē. ido dato q theologia put auenit cu scia specialit: no possit sua pncipia pbare. tn vt auenit cuz scietia omuni pot ea pbare z declarare. Ad scdm dicendu q de aliq pot qri duplr. Uno mo eo q de ipso dubitat. z fm hoc dz. i. topicoz. q qstio e dubitabilis pps. z sic no queritur de principijs. sed tanqz verissima in omni scia supponunt. Alio mo querit de aliq. non q de ipso dubitat. sz solu dubitat de sua applicacione i materia spali. z sic necesse e qones fieri de principijs. qz licet principia in se sint verissima. pnt tn in materia spali false applicari. z ex hoc tin git syllogism⁹ falsigraphus. sicut pz in li. elēcoz. Primo g mo non querit i theologia d articulis fidei. sed scdo mo necesse e fieri qstiones de eis. ne quis ipsis suppositis heretici falsigraphie syllogizando fallas faciãt applicaciones in materia spali Ad terciu dicendu q maior e falsa in omi scia subalterna. qz talis scietia psupponit sua principia tanqz euidētia in scietia supiori. et qz theologia aliqualē hz similitudine cu scietijs subalternis. vt. j. patebit. g. Ad auctes aut patet p pdicta. Ad dictu beati Petri dici pot q rationē reddim⁹ de fidei articulis in qstū modo q supius dictū est rationibz oppositis rīdem⁹. Dis pmissis pbabz intentū. s. q articuli fidei sut principia theologie seu isti bndicte scientie. qz illa sunt principia in qlibet scia. q sic

se hnt q ea estimant magis vera que magis e formiter se habet ad ipsa. sed sic se habent articuli fidei in theologia. g. zc. Maior e nota. qz pncipia sunt qsi regula z mēsurā oim ce teroz pnsideratoz in scia. in qualibet autē arte id magis sapit de veritate illius artis qd magis accedit ad suā regulā z mēsurā. Minor etiã pz. qz in ipsa theologia vnu quodqz tāto verius reputat quāto articulis fidei magis e format. z eodē verso omne qd ab ipsis dissentit tanqz erroneū improbat. P in qualibet arte ppositioes quibz maxime adheremus. ille talis artis sūt principia. vt patz. i. posterior. pclusioibz. n. adherem⁹ ppter principia. ppter qd aut vnu quodqz tale z illd magis. vt dicit ibidē. Sed i sacra septura articulis fidei maxime adherem⁹. et ppter ipsos omibz alijs. g. zc. P ille ppositioes q taliter formant de sb iecto alicui⁹ scietie q in tali scietia no pnt pbari p priora sunt prima eius principia. articuli fidei taliter formant d subiecto theologie q non pnt pbari p priora. g. zc. forte dices z si no p priora. saltē pnt declarari z pbari p posteriora. g. zc. Dico q hoc no impedit ratioez principij. qz etiã primū pncipiu. iij. metha. pbat z declarat a posteriori P que psupponunt in scia tanqz verissima illa sūt eius principia. sed articuli fidei sūt hmoi in theologia g. zc. Maior patz. i. posterior. vbi dicit q de principijs optet psupponere qz vera sunt.

Quantū ad terciūz

hui⁹ questiois articulu Utz theologia sit scietia subalterna. Patet ex iā dictis q theologia largeloquēdo pot dici scietia subalterna cu no reducat in p se nota. sed psupponat sua principia tanqz notissima in scia dei z brōuz q principia deus cu voluerit poterit reuelare. Nota tn illa scietia pprie non e subalterna. qz qncunqz vna scietia subalternat alteri scietie. ex hoc q ca euidētie suoz principioz pz in scietia subalternate. tuc quicūqz hz scietia subalternā ille naturaliter pot attingere scietia subalternate in qstū euidētia suoz principioz patet in subalternate. sed hns scietia theologie no pt naturaliter attingere scietia dei z beatoz. g. zc. Ista g distinctio ebū intellecta cessare poterit murmur argumētoz duaz opinionū. quaz pma dicit q scia theologie sit subalterna. alia econtra negat. Rationes pme opinionis vez pcludūt quo ad similitudine quā hz cu scia subalterna. Rōes

Contra eū

Ad 2

Ad 3

Probatio pclusiois.

2

3

Instantia

4

Articul⁹ 3

Pria opi. e Thome. scda e Aureoli z aliorum

6

Je Anf. in m
opuscula. q
ta sit vt qd
poms. nec p
ban possit.

Cū dicitur
ia theologice
ter dico q sic
illa scia reg
q multu pnt
a scia pbat
a theologia
qstū negat ar
uis pncipij
tia qsi in oibz
artical z ipoa
ncipia sunt
posterior. sz
ia creditur.
patuit ipce
d d hnt
ni ad sacra
re ea q i nob
ni. vt ipmet
ad declaradi
z ibidē ait q
re q de vno
hdu tractato
ocere. q p r h
sube. Je. p
ue scie q d rpe
in rebz hūanis
s saluberrima
ut. numit. refe
pz q articuli
z declarant. et p
logie. qz vt p
pbat sua prin
cipia ad pncipia
dic. em. iij. me
Sed dico q
hica e scia cois
is methaphica
d poterit pncip
noz ab aduēto
lt sine distinctio
i vno pncipio
a scietia pbat
doctores ad p
pban. Uno mo
puno mo pnt

Prologus

Berardus
senis.

se de vez concludunt quo ad proprietatem subalternationis. quod non est proprie subalterna. sicut sufficienter ostendit doctor noster frater Egidius in scripto super prologo primi secundum Aristotelem. Est etiam aliquid doctor dicitur directe obuians prelibatis. Dicitur enim quod scientia subalterna non dependeat a scientia subalternante isto modo quod accipiat sua principia ab ea tanquam a manifestante causa suorum principiorum. Quod probatur tripliciter.

1 Primo quod scientia subalterna ageret ultra suam speciem. Probatur contra. quod consideratio cuiuslibet scientie sicut in suis principijs. si igitur scientia subalterna per manifestationem subalternantis cognosceret causam suorum principiorum. iam sua consideratio non sisteret in principijs. Et tunc scientia subalterna posset sua principia demonstrare. hoc autem repugnat omni scientie. contra patet. quod quicumque sicut causam alicuius potest ipsum per suam causam demonstrare.

2 Et tunc nullus posset addiscere scientiam subalternam sine scientia subalternante. contra patet ex prelibatis. quod habitus conclusionum presupponit habitum principiorum. nec aliquid scit in scientijs nisi si cognitis principijs. falsitas contra patet. quod scientie subalterne principia sunt cognosci via sensus. memorie et experientie. ut patet in posterioribus. et ex ipsis poterunt reduci conclusiones nulla per habitum noticie de scientia subalternante.

Extra ger
ar. de senis

Sed ille doctor his suis dictis cito post iam dicta videtur contradicere. Aut enim quod nostra theologia licet non sit proprie scientia subalterna. tamen quia dependet a scientia dei in sua certitudine. sicut certitudo in discipulo discere a scientia magistri docentis. ideo modo quo ait Aristoteles. id est de eorum oportet addiscere credere. sic ait Augustinus. xvij. de trin. c. iij. quod de inutilibus que a nostro sensu remota sunt. illis oportet nos credere que hec in corporeo lumine descripta didicerunt. Et subdit ille doctor. quod quibus hec non sit vera subalternatio. est tamen quedam subordinatio que habet in hoc quandam similitudinem cum subalternante.

Si igitur in isto assilatur scientie subalterne sicut hic manifeste ponis. hoc proprie in scientia subalterna erit quod ipsa non poterit euidenter certitudinem habere suorum principiorum nisi ex manifestatione scientie subalternantis. Sed enim ad similitudinem ipsius a. repetit in b. oportet quod proprie repetat in a sicut patet ad similitudinem hominis dicens. sequitur quod ridere proprie in se homini. Sicut igitur noticia addiscitis necessario presupponit manifestationem docentis sicut tu dicitis. et sicut theologia non potest habere euidenciam de suis principijs nisi ex relatione dei vel beatorum. sic scientia subalterna non habebit scientificam euidenciam suorum principiorum nisi ex manifestatione scientie subalternantis.

ori nisi ex manifestatione scientie subalternantis.

Ad primum igitur dicendum. quod licet non in propria virtute tamen in virtute superioris aliquid potest agere ultra suam speciem. Sicut calor quibus sit accedens in virtute tamen forme subalis ignis producit ignem. sic scientia subalterna coopante sibi in virtute subalternantis potest apprehendere causam sui principij. Ad probationem etiam contra dico quod quantum de se est sicut in principijs. in virtute tamen alterius transcendere potest. Ad secundum dicendum quod finis quod subalterna est non remoustrat sua principia. sed sicut naturalis philosophus induens habitum medici probat sua principia. ut patet in philosophorum. sic subalterna habens scientiam induens habitum subalternantis principia sua poterit declarare. Ad tertium dicendum quod scientia subalterna totaliter manens infra virtutem propriam et in limitibus noticie subalterne potest addisci sine scientia subalternante. quod sufficit ut sic quod sua principia presupponat esse vera ex veritate et euidencia scientie subalternantis. poterit tamen licet non ex se per ammuniculationem subalternantis talia principia scire vel intelligere modo quo dictum est.

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Quantum ad quartum articulum.

Articulus 4

Utrum theologia proprie dicatur sapientia. Dicendum quod theologia proprie dicitur scientia. quod ille habet proprie dicitur sapientia. cui omnes conditiones sapientie proprie ostendunt. theologia est huiusmodi. et nota. Nota pro minore per Aristotelem. i. metha. quod sex ponit conditiones sapientie. Prima est quod ipsum contingit omnia scire. secunda difficultate scire. tertia quod sciat ea certe. quarta quod sciat causas causarum. quinta quod sit gratia sui. sexta quod ordinet et non ordinet. Sed ille conditiones omnes inueniuntur theologie. Prima quia ut patet superius ipsa de omnibus habet considerare. de deo. scilicet et creaturis. de signis et rebus. ut patet per magistram. li. i. di. i. Secunda quia considerat manifestissima in natura. ad que propter sui nominis dignitatem se habet anime nostre intellectus sicut oculus noctue ad lucem solis. Tercia quia illa scientia est certissima que innititur luminis infallibili. cuius subiectum est maxime scribibile. et medium cognoscendi totaliter obliquabile. theologia est huiusmodi. Lumen enim fidei pro statu vite et lumen glorie pro statu patrie quibus innititur theologia sunt penitus infallibilia. subiectum eius est veritas prima. medium cognoscendi sunt verba veritatis eterne. Dices forte quod hec omnia non sufficiunt propter improprietatem scribibilis ad scientiam. Dico quod huiusmodi improprietas

Instantia

Questio II

P statu vie impedit summam certitudinem speculacionis. non tamen impedit summam certitudinem firmitissime adhesionis. quia tamen est in vero theologico logo quod ipse paratus est mori antequam ab ea velit dissentire. **Quarta** aditio predicta plane si ubi convenit. ipsa enim considerat causam omnium causarum.

Quinta quod ipsa non est propter alias scientias. sed omnes alie propter ipsam. **Sexta** nam omnes scientias alias habet ordinare et suam vitam attrahere. putat sibi videbit expedire. ut patet manifeste per b. Augustinum. **Unde** et Moyses loquitur de illa scientia Deuter. iij. ait. **Hec est vestra sapientia et intellectus coram populo.**

De hac conclusionem quidam nobiscum sunt concordantes. **Adiungunt** tamen duas malas conditiones. **Addunt** enim quod licet proprie dicatur sapientia non tamen potest dici scientia nec est habitus adhesionis quod nullam ulterius facit adhesionem ultra illam quam facit fides. **Sed** ille additiones sunt inutiliter et vane. **Prima** quidem quod non sit scientia ex primo istius questionis articulo videtur sufficienter improbata. **Etenim** opata ad conclusionem quam ponit infringit seipsam. quia cum sapientia sit sapida scientia. dicere quod aliquis habitus sit proprie sapientia qui nullo modo sit scientia est oppositum in adiecto. **Secunda** autem additio est quod non sit habitus adhesionis probant. Quia si faceret adherere ultra adhesionem fidei. tunc habitus theologice esset opinio. consequens est falsum. quod tamen cedens. et falsitas patet. quia opinio facit imperfecte et cum formidine adherere. opinio enim essentialiter includit formidinem. et sic habitus theologicus fidelis non proficeret sed potius inficeret. quod si simplex fidelis sine habitu theologice firmiter adhereret et sine formidine. **Consequenter** ex dictis coram potest probari sic. **Aut** theologus proponitur quod habet conclusionem adheret tanquam possibilibus aliter se habere. et sic solus faceret eo habitu opinatum. aut adhereret eis tanquam possibilibus aliter se habere et tanquam necessariis. et tunc non acquireret habitum nisi deceptorium et presumptuosum. quod illud accipet tanquam necessarium. quod tamen ignoraret esse necessarium. **Primo** cum impossibile sit eundem intellectum adherere si istis duobus modis eidem veritati. et quilibet fidelis adheret veritati credite tanquam ei quod impossibile est aliter se habere. igitur habitus theologice nullam faciet aliam adhesionem. quia illa esse impossibilis cum prima. **Sed** illud non valet. quia omnis habitus intellectualis qui proprie est sapientia. in mente sapientis allucit. et per omnes respectu agnitione veritatis adhesionem facit. sed habitus acquisitus per studium theologice fidei est sapientia proprie dicenda. quod theologum alluciet. et per omnes respectu veritatis theologice adhesionem faciet. **Minor** est

tua. **pro** maiore. quod inter omnes habitus intellectuales habitus sapientie est maxime delectabilis. intractabile. iij. ethicorum. **Delectabilissima** eorum que sunt in virtute operationum est que sunt in sapientia. **Unde** et cum philosophia admirabiles delectationes habet puritate et firmitate. sed delectabile vel delectabile habet allucere. et per consequens adhesionem facere.

Foris dicit iste doctor quod philosophus ibi loquitur de mundana sapientia qualis non est nostra theologica. non valet. quia philosophus loquitur ibi de omni sapientia que proprie dicitur sapientia. **Sed** tu exprimes dicens quod theologica est proprie sapientia. **Et** dato quod philosophus loquatur de humana sapientia seu philosophia. quo modo tu qui es theologus presumis cogitare quod humana sapientia magis alluciat et delectet quam divina. cum omnes catholici tractatores hanc ponant distinctionem inter illam et illam quod illa scilicet humana et si aliquo modo plus tractat intellectum. proprie tamen non inflamat nec delectat affectum. illa autem sic plus tractat intellectum quod inter sua suavitate inflamat et reficit ipsum affectum.

Sicut in naturalibus id quod prohibet omnem in dispositionem forme repugnantes. firmat et conservat formam in materia. sic in intellectu alibus id quod prohibet omnem in dispositionem qua intellectus potest disponi ne alicui veritati adhereat hoc firmat intellectum respectu talis veritatis. et per consequens respectu eius causat adhesionem. sed habitus theologice est homo respectu veritatis credende. quod per studium theologice possumus solvere omnes objectiones que fieri possent ne intellectus firmiter adheret theologice veritati siue articulis fidei sicut superius existit declaratum.

Prima ratio eorum deficit tamen in parte que in parte. quod in declaratione falsitatis partem dicit quod formido sit de eorum opinionis. illud autem simpliciter est falsum. sicut in sequenti questione probabo. **Consequenter** sicut deficit. et cum probat quod veritas talibus propositionibus etc. **Dico** quod nec sic nec sic. sed adheret eis tanquam propositionibus in tali veritate fundatis que nullo humano ingenio poterit reprobari. et ideo faciet adhesionem specificam differentem ab adhesionem facta per fidem sine per opinionem. quia cum non sit dare maiorem distinctionem in causis que in causatis. cum fides. sapientia et opinio sint habitus tres specie differentes. oportet quod adhesiones ab ipsis causate differant a se invicem specie. **Ad** secundum dicendum quod adhesionem etiam sapientie non repugnat adhesionem fidei. sicut tu assumis in arguendo de adhesionem opinionis. **Ad** rationem principalem procedendo maiorem nego maiorem. **Ad** probationem dico quod quis de equivoque ut equivoque sunt non

Instantia

2

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Ad principalem rationem

Aurculus

Contra auriculum.

2

1

subaltima
licet non in pro
us aliquis pro
re calor quibus
abalis ignis p
na coequat li
appropinquat
tena omni dno
capns. in vnu
Ad secundum
no remonstrat
is phs induit
ipia. vt patet.
cimentia induit
a sua poterit
q scia subalter
e ppria et in
dicit sine sci
e q sua pnci
te et eudina
no ex se per
alia pncipia
cu est.

quar
edicat sapi
ue dicit scia
pntia. cui oes
pvenire. theo
iora. pto mmo
mit dntes sa
no oia scie. sic
tara care. q
pntia sua. le
Sed ille dicit
ne. Prima q
bz pntiare.
rebus. vt patet
pntiare ma
ppret sui nmi
ostre intellect
lus. Tercia q
mnit lumini
tame scibile. et
bliquabile dbe
ei pro statu ve
quibus immo
fallibilia. sicut
u cognoscendi
Dico sicut q
m p p p p p p p p
mno i p p p p p

Prologus

possit esse vna scientia. tñ de analogis siue de his quoz vnū habet attributionē ad alteruz nihil prohibet vnaz scientiā esse. vt patet. uij. merha. sed principale p̄sideratū in theologia est vnū simplr. s. deus ipse. oia aut̄ alia p̄siderant in ordine ad ipsum.

Quāuis non ambigamus rē. Postq̄ maḡ ostēdit difficultatē istī tractat̄ ex tractandoz sublimitate. hic ostēdit h̄ idēz ex nephādoz seu inuidoz hoīm p̄uitate r̄ do solitate. Et q̄z nephādi hoies cōmuniter et p̄uete duo mala faciūt. q̄z impugnat̄ veritatē r̄ p̄dicant falsitatē. ideo magister eoz dolo sitatē dupliciter ostēdit. Primo ex veritatis impugnatione. Secdo ex falsitatis assertionē. Secda ibi. quoz p̄fessio. Prima in duas. q̄a p̄mo tangit istoz inuidoz retractionē r̄ veritatis impugnationē. Secdo assignat̄ ist̄ retractionis r̄ impugnationis cām r̄ rōem. Secda ibi. q̄z dissentientibz. Et hec i duas. q̄z p̄mo tāgit cām intrinsecā. s. eoz pueriā voluntatē. Secdo tāgit cām extrinsecā. puta dyaboli caliditatē. ibi. qm̄ de huius sc̄li. Quia mgr̄ ista lra tāgit h̄ sc̄dā q̄ ab intellectu veritatis r̄ a vera fidele auertūt ad fabulas se p̄uertūt. iō que ro hanc questionē.

Vtrū certa sc̄ia r̄ euidentis noticiā eorum q̄ ponit fides catholica p̄ diuinā potentia possit cōicari viatorū infra terminos vie simplr p̄manēt. Videt̄ q̄ sic. q̄z quicqd̄ p̄tinet sub obiecto adeq̄to alicui potētie in h̄ pot̄ illa potētia. sed oia q̄ ponit fides p̄tinet sub obiecto adeq̄to nri intellectus. q̄ rē. Maior p̄z ex ipsa adaequatione. Nā i adaeq̄tis nec d̄z esse excedens nec excessū Minor apparet. Tercio. n. de aia dicit q̄ intellectus possibilis cōmnia fieri. r̄ exprimit̄ ibi intelligere suū p̄ fieri. q̄z vt i eodē. iij. p̄z intelligere ē q̄ddā pati. q̄ omē id qd̄ ē alicui veritatis r̄ entitatis videt̄ p̄phēdi sub adeq̄to obiecto nri intellectus. r̄ p̄ p̄ns etiā ipsa veritas p̄ articulos fidei exp̄ssa. Cōtra. qd̄ vere facit hoīem beatū nō est cōicabile viatorū. sed cuius cognitio trinitatis vere facit hoīez bīm q̄ talis cognitio nō ē cōicabilis viatorū. Maior nota. q̄z bt̄s nō pōt esse viator. Minor p̄z. q̄z fm̄. b. Aug. res q̄ nos bt̄s faciūt sunt p̄r r̄ filius r̄ sp̄s sanctus. Nec est. n. vita eterna vt cognoscant te deum vez. et vni genituz quem misisti iesum christū. vt dicit Jo. xvij.

In ista q̄stione q̄ttuor sunt vidēda. P̄mo id qd̄ q̄stio q̄rit. Secdo data tali p̄fecta noticiā siue in via siue in patria vt simul cuz ea possit vera fides p̄manere. Tercio vt fides r̄ opinio sint p̄possibilia circa idēz. Et q̄to ad articulo p̄mi intelligentiā vidēda sunt aliqua rē nostri intellectus adaequato obiecto.

Articuli 4

Quantum ad pri

Articuli 1

mū q̄z hic tangit de diuina potētia q̄ est mira r̄ incomphēbilis q̄z infinita. quā sp̄ collaudātes potius dilatare q̄z restringere debemus vbi nulla repugnātia p̄radictiois implicat. ideo teneo p̄re affirmatiuā. q̄z omne qd̄ videt beatus in diuina cōtra potētie eius p̄ suam potētia scientificē r̄ euidenter reuelare viatorū ipso p̄manēte infra limites viatoris. q̄ p̄ diuinā potētia euidentis noticiā articuloz fidei r̄ veritatis in ipsis p̄tente viatorū potētie reuelari. Cōsequētia ē nota. q̄z b̄i apte r̄ euidenter vidēt in diuina cōtra veritatē in articulis cōphēsa. Añs habet duas p̄tes. Prima q̄ omne veritatē quā videt bt̄s i diuina essentia. deus p̄ suā potētia possit viatorū reuelare. Secda q̄ ipse tñ remaneat viator. Probato p̄mo prima. scdo scdam. Rō prime ē q̄z sicut se habet deus respectu p̄me materię q̄ ē pura potētia i genere sensibiliū inducēdo formas sensibiles. sic se h̄ respectu nri intellectus q̄ ē pura potētia i genere intelligibiliū inducēdo formas intelligibiles. sed de i materia omne formā immediate pōt inducere. et nō solū illam ad quā ē in potētia naturali. sed etiaz illas ad q̄s ē in potētia obediētiā. q̄z i intellectu nostro omne formā intelligibile poterit immediate inducere. r̄ nō solū illā ad quā intellectus ē in potētia naturali. verū etiā illas ad q̄s est in potētia obediētiā. Planū ē autē q̄ ad p̄dictas fidei veritates ē intellectus nri in potētia obediētiā. q̄z als nec in vita bt̄a possit nri intellectus h̄mōi veritates p̄teplari. Secda p̄te añtis probō sic. q̄z tñ diu viator manet viator q̄z diu nec ē damnatus nec beatus. nec ad purgatorū destinatus. sed st̄te p̄dicta reuelatione talis hō nec est necessario damnatus. q̄z potest esse informat̄ caritate r̄ sine peccato mortali. nec bt̄s. q̄z pōt esse sine fructu e cū deus p̄ suā potētia possit suspēdere actuz voluntatis sine quo fructio esse nō pōt. vt patet in prima distinctōne. actū intellectus p̄fecte p̄seruādo. maxime cū intellectus tā i effectū do q̄z in agēdo sit naturaliter p̄rior voluntate.

Contra

Questio III

Nec e necesse hmoi hoiem pon i purgatorio qz possibile e cu hre tantaz abundanti diuine gre q nihil in ipso vlterius e purgabile. g tal ho manebit viator. P si esset impossibile viator e p diuina potetia euidenter cognoscere veritate in articulis fidei pnta. vel illud res pugnaret ex pre dei. vel ex natura nri intelle ctus. vel ex indispoe potetie intellectiue. vl ex incopossibilitate fidei viatoris et euidenter scie. No pmu. qz no e impossibile apud deu ome verbu. Nec scdm. qz si nature intellect? tal cog nito repugret. tuc no solu in statu pnti. sed etiā in quocūqz statu talis cognitio sibi repu gnaret. sicut repugnat tal cognitio eq? vel asl? no. Nec terciū obuiat. qz oem dispōez cui? in tellect? capax e deus pot i instāti in ducere et/ am ipm lumē glie. Dices forte q tunc esset beatus et nō viator. Dico q si deus lumen glie influeret intellectui suspēdēdo tñ volūta/ tē penitus ab actu suo. z nihil sibi influendo. adhuc ille maneret viator. et nō esset beatus. qz visio nō beatificat nisi pcurrēte p placētia volūtatē aliq? mō. Nec quartū obstat. qā si/ cut patebit in scdo articulo hui? questionis si des z clara noticia simul se ppatunt Ad il lā etiā pclusiōe pbandā quidā doctor mul/ ta ponit. que nō minus vident dubia qz ipsa pclusio. sed magis vt apparebit i pcessu. Et vt breuiter transeā ex dictis eius formetur ta lis ratio. Lucūqz potest dari cognitio pfecta z quidditativa subiecti sub ppria eius ratioe illi manifestari pnt scientificē omnes verita/ tes pntaliter pte in ratione subiecti. illa pz. qz fm linco. i. posteriorz cognitio pdicati vir tuali pntet i subiecto. z p pntis pfecte cognita qdditate subiecti cognosci pot tota ppō. sz pfecta noticia veritatis sb rōne ppria veritat? coi cabilis e viatorū. g oēs fidei veritates pnt sibi pfecte manifestari. qdā. sz de possibili q a libe/ ro dei arbitrio vident depēdere. vt q deus po/ tuit incarnari z similia. quedaz de facto q deo pueniūt intrinsece. vt q sit trinus z vnus. Ad pbationē minoris ille doctor i suo qlz. q. vi. ponit hāc distinctionē. q qdā e cognitio itel/ lectualis abstractiua. quedā intuitiua. Abstra ctiua dicitur esse obiecti exntis et nō exntis. pntis z nō pntis. sicut rosa ita pfecte qdditatiue co gnosco qn non existit sicut qn existit. z ita pfe cte eā cognosco absente sicut pntem. Sed in tuitiua est rei existentis vt existētis z pntis vt pntis. Abstractiua igit? vt dicitur non po test esse beatifica quālibet p eā essentia diuina pfecte z qdditatiue z p ppriā rationē veritatis

cognoscat. qz als beatitudo possz esse obiecto beatifico non existēte sicut ipso existēte quod est impossibile. Intuitiua autē e beatifica. zō abstractiua noticia veritatis pot viatorū coica ri z nō intuitiua. qz hec necessario poneret ipsū extra terminos vie. Qz autē eētia diuina possit cognosci abstractiue pbāt sic. qz qdqd de? pte facere mediāte sua eētia; h immediate pot sola sua volūtatē. sz mediāte sua essentia mouet intellectū cuiuslibet brī ad cognitionē clarā z nudā q e intuitiua. cū sit ad eētiā pnti taliter existentē. g p solā suā volūtatē sine p sentia eētie poterit intellectū humanū moue re ad sue eētie noticia clarā et nudā que erit abstractiua. cū nō terminet ad pntiāle exnti/ am eētie vt pntem. Minor pz. pbāt maior qz volūtas diuina est cā pma z vltis respectu ois motionis ad extra. eētia autē i rōne obie cti e cā qsi ptra z scōdaria. sed qdqd de? pot me/ diāte cā scōda. h pot p volūtatē suā q hz ra/ tionē cause immediate pme. Ita etiā pclu/ sio pbāt ab alijs sic. Deus pot sine volūtatē nra talē assensū causare in nostro intellectu re spectu articuloz fidei. qlē facit mediāte ea. qz ome qd pot mediāte cā scōda pot z sine ea. sed talis assensus cū nō eēt ex volūtatē inclināte opret q fieret ex rei euidentia. nō aut intuitiua: cum nō sit cōicabilis viatorū. g abstractiua. P in quocūqz esse z eētia differūt pcepti biliter illius eētia pot cognosci abstractiue. sed i deo esse z essētia differūt pceptibilr. g zc. Minor pbāt. qz eētia diuina pot z capi abs qz veritate z bonitate z alio qcūqz attributo. g p capi pot sine eē. P veritas pot z capi absqz pntiālitatē ad nos. g abstractiue. pntia pz ex pdictis. pbāt aūs. qz pntiālitās illa est qdaz respectus rationis. mō diuina essentia potest p capi absqz omni relatione rōnis. P nō mi nus e eētia diuina cognoscibilis a nobis qz eētia creature. sed rosa a nobis est cognosci/ bilis nō solū intuitiue sed etiā abstractiue. g zc. P pms fm intellectū pte separi ab omi po steriore. sed eētia diuina est prior fm intelle ctū ipso esse z omni attributo. g zc. P in q cūqz intellectu relinquit memoria ex actu in/ tuitiua pcedēte in illo pot eē cognitio abstra ctiua eiusdē obiecti. sed vt pz. ij. ad Cor. xij. Paul? recordabat se raptū fuisse vsqz ad ter/ ciū celū. p qd terciū celū etiā fm Aug. intelli/ git nuda veritas. g zc. De oē genere cogni tōis q aliqs pot cognoscere actū z respectum ad obiectū. pot cognoscere z ipm obiectū. sed actus beatific? z respect? ad obiectū beatificuz

Instantia Solutio.

Scottus i qlz. q. 6. 7 13. 7. 14.

Alij ad id

3

4

5

6

7

8

Prologus

pnt abstractiue viatori reuelari 7 ab ipo cog/ sci cu sint creature. 7 7 ipm obiectu beatificu7 qd ediuia eentia. Sz illa no cludut. igr h ordine pceda. Primo soluā has rōes. Se cūdo adducā rōes i 3mū. Tercio ostēdā quō hmoi rōes a qbusdā pdicte opinōis soluūt. 7 cassabo hmoi solurōes. Quarto ponā duas pcelos q duaby pdicti doctoris pcelomb sim plr pdicūt. Quātū ad pmiū ē sciēdū q qz mis reputē pclusionē pdictā esse verā cū pnci pali rōe quā ille doctor adducit. modificatō nē tū minor q dicit hmoi cognitō 7 nō posse fore intuitiua sz tmmodo abstractiua nego. Ad pmiū igit q pbat cognitio abstractiua diuine eentie dico q maior ē falsa. qz eadē rōe seqret q qdqd pōt de mediāte diuina potētia. possz imediāte p solā volūtate suā sine potētia. 7 sic possz sine potētia qd ē dicitō. 2na p3 qz diuina volūtas nō hz magi rōem pōis respectu eentie q respectu potētie 7 cuiuscūq al/ teri attributi. Itē cū diuina eentia fm se sit qd dā pelagū infinitū vt p dam. p3. nō videt itel ligibile q volūtas vl aliqd attributū respectu diuine eentie heat rōem pōis. qz nec volūtati nec alicui alteri attributo ppetit ifinita stus nisi in qstū idēficat eentie diuine. q ex se ē for/ malr ifinita. vt patuit i pma qdē. si. n. alicui attributo h ppeteret fm se. tūc vbi cūqz inue niret eēt in finitū. qd p3 ē falsū cū inueniat in creaturis. P3 eadē maiore arguo sic. Sic se hz volūtas finita ad voluntatē infinitā. sic se hz eentia finita ad eentia ifinitā. 7 cōmutādo. sicut se hz volūtas finita ad eentia finv tā. sic se hz volūtas ifinita ad eentia ifinitā. sz volūtas finita nō pē sine eentia finita qd pōt mediāte ea. 7 c. P vel h ppeteret volūtati diuine vt volūtas ē. vl vt diuina ē. nō pmo mō qz tūc ppeteret oi volūtati. nec scdo mō. qz vt sic volūtas ē realr idē cū eentia diuina. 7 i nulla actōe reali pr pscidi ab ea. 7 c. P oēs actiui tatē hz volūtas magi ab eentia q ecōuerso cū eentia formāl sit pmiū 7 purissimū act. primū aut i qlibet genere ē cā oim alioz. 7 h realr in his q realr differūt. vl saltē fm rōez i his q rō ne differūt. P eūdē ordinē obseruat aliq fm rōez vbi differūt rōe. quē tenet realr vbi diffe rūt realr. sz volūtas nullā pōitātē realē hz re spectu eentie sz magi ecōuerso i his vbi realit differt ab essentia. 7 eodē mō vbi differūt sola rōne. Sz forte dices q illa oia cludūt de eentia diuina vt absolute iunit. non aut vt hz rōez obiecti. qz vt sic hz 7 cta rōez. Istō nō

Contra sco.
et alios id
sentientes.

De 1

Solutio.
Contra rō
nē Scoti

Instantia

Solutio.
Ad 1

sime hz rōez obiecti. 7 tū vt sic nō ē 7 cta sz ab solutissime supra. si q aliq 7 cto vl p̄cisio vide tur eē i eentia respectu itellec creati. h n ē ex eo q eentia hz rōez obiecti sz magi rōne illi cui obijcit. Ad scdm dicēdū q p̄cessa maiore 7 miore nō hēs pl qz q de tale ad hēsioz facere p̄t sine nra volūtate qlē nūc facit mediāte ea. sz illa nūc nō ē ex clara cognitōe 7 nec illa tūc 7 cū dicit q eēt ex rei euidentia cū nō fierz p vo lūtate itellecū inclinātē ad talē ad hēsioz. Di co q nō min volūtas diuina pōt nrm intellectū inclinare qz volūtas nra. 7 tal ad hēsio nō fieret ex euidentia rei pgnite: sz ex inclinātōe fa cta p diuinā potētia. Ad terciū dicēdū q si illud p̄ceptibilr differre inascit ex dīa intrise ca ipsi rei mouēt ad tales distinctos p̄cept. sicut eentia 7 eē rōse p̄pter intrisecā cor dria7 ex natura sui hnt q pnt itellecū ad distinctos p̄cept mouere. tūc maior ē vera. si aut inascit ex defectu p̄cipiētis: tūc ip̄ossible ē q abstra ctiua quā tal itellec p̄ret de hmoi eentia sit p̄fecta noticia sz valde diminuta. Ad miore dico q h nō ē rōe rei p̄cepte. sz rōe defectū ip̄i us p̄cipiētis. q̄cūqz. n. p̄fecte tēū p̄cipet eentia suā 7 eē vnico p̄ceptu p̄cipet. Ad qmū di/ cēdū q aūs nō ē vez. loqndo de p̄ceptōe p̄fe cta. qz oē qd cognoscit optz q sit p̄ns intellectui vl i se vel i sua similitudie. sz nulla creatura p̄t rep̄ntare p̄fecte diuinā eentia. si igit p̄fecte coglit optz q actualr sit p̄ns. illā p̄ntalita/ tē potēt vocare respectū rōnis siue q̄cūqz mō alr voluerit. imp̄fecte tū p̄ diuinā eentia coglit i similitudine creata. mō q dicit apls ad Ro. x. Inuisibilia dei p ea q facta sūt itellecā p̄ipi cūct. supna qz stus a 7 cetas. Ad. v. dicē dū q maior nē vera. qz vt dī. ij. metha. sic se hz ocul nocue ad lucē sol. sic se hz aie nre in tellect ad ea q sūt māifestissima i natura. 7 iō nisi de se ip̄m intuitiue oñdar. ip̄fecti p̄gnoscit a nob qz rosa. qz rosa q̄tū ad cognitōz abstra ctiua p̄t hre rep̄ntatiū qd eentia diuina n p̄t aliq mō p̄pter sui ifinitā 7 illimitatā p̄fectiōz. Ad. vi. dicēdū q illud ē 7 c. qz tua rō assū p̄sit q eentia diuina vt hz rōz obiecti ē posteri or volūtate. h aut dicit vel saltē tui dicit q ē p or oi attributo. cū q volūtas sit attributū. 7 vi det q i ist dictis sit p̄dictio. Hoc tū dimisso dico q tal pōitās ē ap̄d itellecū deficiētē. nō aut ap̄d itellecū tēū p̄fecte coglitentē. Ad vij. dōm q i paulo remāsit p̄fecta cognitio. vt euidenter p3 p ang. sup illo vbo. i. ad Cor. xij. nūc cognosco ex pte. tūc aut facie ad facie vbi ait Aug. Nō solū aliq sed quā paul ob/

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Questio III

scire cognouit. H aut verbu dixit paulo p ra / ptu. qz etiā fm te ipse rapit fuit i sua cōsione.

Ad 8

Ad. viij. dicēduz q maior nō ē vera. qz cū act^o r respect^o sint qd creatū r finitū. ipsi n̄ re pugnt abstractiue i aliq silū die creata pfecte repntari. eēntie aut dīne h̄ repugnt cū sit infini ta. nec etiā pfecta noticiā effect^o ducit i cogni tōz qd diciturā ipi^o cāe. nisi tal effect^o sit adeq tuus ipsi cāe. Des igr ille rōes vel nihil p̄clu dūt d cognitōe abstractiua dīne eēntie. vl tm̄ mō oñdūt q ipsecte p̄ cogitā ex aliq̄b silū /

De 2

dimibz repnt i creaturis. Dis igr expediri qz tū ad scdm pm̄ssū adducā aliqs rōes s̄ istā abstractiua quā ipsi appellāt pfectā eēntie di uine noticiā P̄no qdē arguit^o maiorē rōis

1

sue sic. Si volūtas dīna p̄ mediate qdē qd de us facit i nob mediāte dīna eēntiā. tūc cū de^o intuitiua cognitōz causz i nob mediāte essen tia. volūtas dīna sine eēntiā possz h̄moi in tui tuā cāe. r sic eēt intuitiua r nō eēt intuitiua. qz fm te intuitiua terminat ad eēntiā vt ex̄ns r

2

p̄ns ē P̄ aut ista abstractiua ē magis pfecta qz intuitiua aut eq pfecta aut min^o pfecta. nō p̄mis duobz modis. qz tūc sicut intuitiua est b̄nfica. sic r illa eēt. quod tu negas. nec terciō mō. qz cū de^o creaturas an̄ qz fiantz cognoscat cognitōe abstractiua. r postqz create sūt cog / scat eas intuitiue. tūc cognitio dīna eēt de ip / secto ad pfectū r ex p̄gressu rez in eē. cognitio

3

rei p̄ficeret. qd ē impossibile P̄ qn̄ due noti cie sūt de eodē obiecto r s̄ beatē rōne ambe nu de r pfecte. si vna ē b̄nfica r altera. s̄ fm te ab

4

stractiua r intuitiua sūt h̄moi. ḡ rē. P̄ sola relatio rōis addita alicui noticie nō p̄t eā face re b̄nficā nisi ipsa de se sit b̄nfica. sed p̄ntialit tas obiecti. quam p̄sentialitatē tu r tui dicit eē relationē rōis addita noticie abstractiue fa cit noticiā intuitiua. ḡ si abstractiua non eēt b̄nfica. ḡ nec intuitiua eēt b̄nfica. P̄ illud n̄ p̄t p̄cipi abstractiue i cui^o p̄ceptu qd dicitariuo claudit eē. s̄ eēntiā dīna est h̄moi. ḡ rē. maior

5

p̄z. qz fm te cognitio abstractiua abstrahit ab eē r n̄ eē. minor ē nota. qz de^o ē sūme necē eē. r n̄ p̄t p̄cipi nō eē. P̄ oīs cognitio abstractiua p̄supponit cognitionē intuitiua. s̄ fm te eēn tia dīna nō p̄t a viatorē cognosci intuitiue. ḡ nec abstractiue. Dato: p̄z i deo. qz deus p̄us fm rōez cognoscat eēntiā suā intuitiue qz res fiendas abstractiue. In angel. qz angel^o p̄us cognoscat eēntiā p̄p̄uā intuitiue qz alia a se ab

6

stractiue. In hoibz. qz oēs hoīs cognitōz ab stractiua p̄cedit sensitiua intuitiua. Et in be stijs imaginatiua abstractiua p̄cedit sensitiua

intuitiua P̄ qdē viator cognoscat abstra 7 ctue h̄ abstrahit a fātalitate. s̄ eēntie diuine nullū p̄t eē fātalitate. ḡ rē. Istis m̄det qdā De 3 doctor Ad pm̄ū dicit q notāter d̄z i rōe illa Aureolus qdē p̄t dīna volūtas mediāte eēntiā dīna rē. Ad 1 r nō d̄z oē ad aliqd. qz intuitiua includit necio respectū ad actualitatē obiecti. r qz de^o nō p̄t il lū respectū facere sine p̄ntialitate termi. iō de^o nō p̄t facere intuitiua nisi mediāte eēntiā. sic n̄ p̄t facere filiū sine p̄re. abstractiua āt p̄r. qz n̄ includit respectū ad eēntiā r eē^o actualitatē.

Sz illd n̄ v̄z. nā oīs cognitio referat ad ob iectū vt mēsuratū ad mēsurā. r iō reale inclu dit respectū ad obiectū. qz vt p̄z. v. metha. qz / uis mēsurā referat fm rōz ad mēsuratū. ecō / uerso tñ ipm mēsuratū realr referat ad mēsurā r iō nec abstractiua nec intuitiua p̄t absolui ab h̄moi r̄p̄ctu. maxie si n̄ d̄z p̄fecte cogno scit essentia sicut tu pon is. Etā dicta tua de / struūt h̄ac solutionē. qz tu infer^o i eadē qdē p̄ bas q intuitiua cognitō p̄t absolui a respectu p̄dicto. r ē illa rō tua. Res depēdēs realr r res q nō depēdet realr nō sūt eadē rel. s̄ intuitiua noticiā fm suā entitatē absolutā ē indepēdēs fo: malr ab omi alio extra se. s̄ effectiue depen teat a deo r ab obiecto. s̄ respect^o fūdāt in ea ad obiectū intuitū ē res depēdēs realr. ḡ dif ferūt realr. r poterūt p̄ diuinā potētā ab inui / cē separi. Ista sūt s̄ba tua. q tollūt p̄nt^o p̄di ctā solutionē. Ad scdm dicit ille doctor q ē ignobilior intuitiua. Ad p̄bationē dicit q de^o ab eterno habuit cognitionē intuitiua r de rebz rebz ipsis non ex̄ntibz. Sed ista solu

Ad 2

Contra

Ad 3

Contra

Ad 4

Contra

Ad 5

Contra

tio ē s̄ doctorē p̄ quo tu r̄ndes. qz ipse ponit r in hoc b̄n̄ dicit. q intuitiua ē rei p̄ntis vt p̄n / tis r ex̄ntis vt ex̄ntis. sed ex̄ntia creaturaz nō fuit ab eterno. Ad terciū dicit qz ille due noticie sūt de eodē. non tñ transeunt vn̄ for / miter sup̄ ipm. r ideo nō oportz si vna ē bea / tifica q altera sit beatifica Sed illud nihil te inuat. cum opinio p̄ qua r̄ndes ponit q p̄ ambas noticial p̄fecte r apte cognoscat obie ctū. ergo si obiectū vn̄ facit beatificā r aliam Ad idē tu nihil r̄ndes cū implicet in argumē to. Ad quartū dicit q relatio p̄sentialitatē non beatificat intuentē. sed ipsa diuina essen tia nobilissimo mō cognoscēdi p̄phēsa Sz Contra nec illud v̄z. qz sicut relatio non beatificat sic nec mod^o. s̄ ipsa diuina eēntiā. r iō eodē mō arguet de mō sicut de relatione. Ad. v. dicit dupl̄r. P̄mo ait q eēntiā rei r suū eē differt p̄ceptibilr. s̄ illud reprobau sup̄^o P̄ cōci p̄iedo eēntiā diuinā. vl p̄cipis eā vt ens oīno

Marginal notes on the left side of the page, including phrases like 'scire cognouit', 'Ad 8', 'De 2', 'Ad 2', 'Contra', 'Ad 3', 'Contra', 'Ad 4', 'Contra', 'Ad 5', 'Contra'.

Prologus

necesse esse, vel ens possibile eē. si pmo modo: tūc eē erit de intrinseco ceptu eēntie. 7 p 2 se/ quēs nō differunt ceptibiliter. Si aut scdo mō tunc ceptus tuus oīno ē falsus. 7 dicit phie 7 theologie. Scdo dicit q eē 7 actua litas dei pōt cognosci qsi imaginaret abstra ctue. Sed nec illud v3. qz sicut qcuqz es/ sentia aduēto sibi eē existit siue ē exis. sic eēntia cognita cū suo esse cognoscit vt exis. s3 vt supius est dictū intuitiua ē existēntis vt exi/ stens est. ergo talis cognitio quam ponis ab/ stractiua erit intuitiua. Ad sextus dicit. q illa abstractiua nō acquirūt mediāte intuiti/ ua. sed a deo ī intellectu creat. Sed licz ra/ tionē illam modicum ponderem. solutio ta/ men potest calūniari. qz dato q deus creet hu/ iusmodi noticiā. oportet tñ q ipsa terminet ad obiectū a quo etiā specificat. vel q terminabit ad essentiā diuinā mediāte aliq creato. 7 tūc impfecte cognosceēt eēntia. qz illud mediū nō pōtinet vtualr 7 pfecte eēntiā diuinā. vel ime/ diate tūc erit cognitio intuitiua. ponēdo igit abstractiua necio ponis intuitiua Ad. vij dicit sicut ad. vi. tūc eodē mō pōt reprobari.

De 4 Quantū ad quartū ponaz duas rēones quas pmissi. Prima ē q pfecta noticiā intuiti ua eēntie diuine p potētiā dei cōicabilē viator i. Scda q pfecta cognitio abstractiua eēntie diuine nec viatorū nec cuiusqz alteri pōt cōica ri. Pro pma rēone sūt directe ille due rōes qz ī pncipio isti qōis p pmaro articulo satis euidenter deduxi. P ad idem arguo sic. De absoluta dei potētia damnatus manēs dāna tus pōt intuitiue videre eēntiā dei. q p eandē potētiā viator manēs viator intuitiue pote rit eā videre. cōntia tenet p locū a minori affir matiue. pbo aūs p vtraqz sua pte. Et pmo q damnatus de potētia dei possit videre essenti/ am dei. qz naturalia etiā ipsius luciferi cetero rūqz pplicū suoz integra remanserunt. vt p3 p Aug. 7 alios sanctos doctores. Lū q deus sit itūmē pns cuiuslibet creature. potest se tali in tellectui puta lucifero vel alteri damnato an gelo p modū obiecti intuitiue reuelare. P sicut deus sine pua dispositione ī īstātī quā cunqz formā potest inducere ī sensibile mate riā eo q sit agens p mū. 7 p 2 sequēs ī agēdo nihil p supponat 7 agat sine motu 7 transmu tatiōe. sic ī intellectu tali quātūlibet īdispo/ sito p suā potētiā hmoi dispōes supplēdo vel nō requirēdo deus pōt inducere sui noticiāz intuitiua. quantūlibet. n. infirmus sit oculus noctue. possz tñ deus p suaz potētiā facere q

Contra
Ad 6
Contra

Ad 7
De 4

Prā p dō
Probatio pma p dō nis.
Dānatus manēs dā nar pōt vi dere eēntiā diuinā.

clarius solē videret qz quecūqz aq̄la. Sed q talis nō sit necessario beatus. sed possit ma nere damnatus pbo. qz sine caritate nullus potest esse beatus. sed ille relinqui poterit sine caritate. quia caritas nō est virtus acquisita vel acquisibilis a nobis: sed a solo deo creata vel creabilis. 7 deus non necessitat ad crean/ dum caritatē in voluntate. ex hoc q predicto mō opat circa intellectū. ergo talis angelus pōt manere damnatus. Dices forte q nō sit bona pntia. nō est beatus. q manet dāna/ tus. qz potest manere viator. 7 sic mediat in/ ter damnatū 7 beatū. Rñ. q sicut deus nō necessitat ad dandū sibi spacū penitētie. 7 sic ne cessario sequit si non est beatus q maneat dā natus. Et idē modus arguendi potest de/ duci de viatore peccatore. ergo multo magis deus potest hoc ī intellectu iusti viatorū. P non apparet quare magis negare debeat deum p sui potētiā hmoi mirabilia posse fa/ cere ī natura spiritali qz ī natura corpali. cū intellectiua anima que est pfecta gratia et caritate maiorē inclinationē habeat ad intuiti uam visionē dei qz ista corpalia ad ea que p diuina miracula sepius ī eis facta legūtur. Que. n. conformitas corpis humani ad sta tuam salis. ī quā tamen cōuersum est p di uinā potētiā. vt patet Ben. xix. Uel pulue/ ris p terrā 7 mare dispersi ad verū corpus hu manū integranduz. sicut fiet p diuinam po/ tentiā ī resurrexione mortuorū. 7 sic de alijs multis mirabilibus dei miraculis. ī quibz ad ppositū semp potest argui vel p locuz a si/ mili vel p locum a minori affirmatiue. P dñs ihs christus fuit verus viator. 7 tamen nunqz desinit intuitiue videre diuinā essenti am. Dic dices forte q ipse etiā fuerit ve re beatus. Dico q fuit beatus quādo cūqz voluit qzuis nō semp beatus fuerit. qz si ī be atifica frustione cōtinue pmanisset nullum dolorē sensisset. Lū. n. modica stilla spirita/ lis iocunditatis et refrigerij fecerit martyres quādoqz ī acerbissimis 7 exquisitis tormen tis passiōes quasi p nihilo ducere teste Lau rentio qui positus sup craticulā dixit ad tyrā nū. Carbones tui mihi refrigeriū prestant. tū bi autē eternū suppliciū. Si igit christus vi ator existens semp beatus fuisset. videt q qsi nihil passus fuisset. Hoc tamen ad p̄sens so/ lū dico disputatiue. qz ī tercio libro distin/ ctione. xv. forte oppositū istius reuelo. P pro iam dicta conclusiōe videt esse manife/

Instantia
Solutio.

Probatio scda p dō is

Probatio scia p dō is

Instantia
Solutio.

Probatio qrtā p dō is

Questio III

ste auctas sanctorū. Beatus. n. Ambro. sup illud verbū Lu. i. Angelus dñi apparuit za charie. sic ait. Nō immerito angelus dñi apparuit sacerdoti. qz veri sacerdotis nūciabat aduersus. in cuius volūtate fuit videri cuius nature est nō videri. videt. n. si vult. nō videtur si nō vult. Cū z beatus Aug. in lib. de vi tēdo deū illud iam dictū Ambrosij cōmendans sic ait. Cum deus absens putat videt si vult. z cum p̄sens est nō videt si non vult. qz non est in potestate nostra videre. sed i sua volūtate est apparere. Et subdit Aug. Si queris quomodo deus dicitur ē inuisibilis si potest videri. Respondendus est inuisibile esse naturā. videri autē euz vult z sicut vult. Ex quibus verbis euidenter apparet Augustinū illud sentire quod sup̄ius dixi. als non diceret qz videt cū vult z sicut vult. P̄ non minus dependet accidens a substantiā in essendo z opando qz intellectus a volūtate. s; p̄ potētā rei accidēs z in essendo z in opando sepā a substantiā. q̄ poterit intellectus h̄re opationē p̄fectā sine opatione volūtatis. z p̄ p̄ns sine b̄titudine. Maior p̄z. qz p̄ dependet posteri⁹ a p̄ore qz p̄ns a posteriore. sed intellect⁹ in sua opatōe ē naturalit̄ p̄or volūtate. cum bonū cognitū sit n̄se volūtatis obiectū. s; accidēs est posteri⁹ substantiā. vt p̄z. i. phisicor. Minor p̄z in sacro altaris. vbi accidētia sunt sine subiecto z tñ omnē opationē exercent quā habuerunt in subiecto. quātitas. n. locū occupat. albedo disgregat. z sic de alijs accidētibz. S; his dicit videt repugnare snia venerabil nri doctoris q̄ exp̄siteret qz impossibile sit essentiā diuinā ab intellectu apte videri. z voluntatē nō diligere. in actu. n. intellect⁹ vt ip̄e ait n̄cō requirit intērio volūtatis p̄pter tria. P̄io q̄a si nō adesset intērio volūtatis intellect⁹ posset aūti ab obiecto. S̄cdo qz licz multe sp̄s sint in intellectu. nulla tñ p̄t mouere intellectū ad actū p̄p̄riū itelligēdi nisi p̄ intērio z volūtatis feramur sup̄ fatalmata. qz sp̄s de se nō est tate actualitatis qz possz cāre actuz itelligēdi p̄ter h̄mōi itērio z volūtatis. Tercio requirit intērio p̄ p̄ ordiatū z d̄bitū iudiciū. sic ei i oculo dormientis possz fieri lucē imp̄ssio. nullū tñ eēt iudiciū. sic vt ait nō implicat d̄dictionē qz in n̄o intellectu fiat imp̄ssio a diuina eētia. z h̄mōi imp̄ssio a reo p̄seruet absqz intērio z volūtatis. s; impossibile ē qz ibi ex tali imp̄ssione sit aliqd iudiciū sine voluntatis intentione. S; salua sp̄ reuerētia istius illustrissimi doctoris. illd ad p̄ns nō intelligo. Nā cū deus omne genus

cause possit supplere. excepto genere cāe materialis z formalis inherētis inq̄tū aliqd imp̄fectōis includūt. non video qm̄ deus respectu p̄fecte intellectōis possit supplere hui⁹ volūtatis intērio z. maxie cū tal intērio volūtatis si sit cā materialis ist⁹ intellectōis. nec ibereat itellectui. qz ē act⁹ volūtatis a volūtate elicit⁹. q̄cqd igit volūtatis p̄ talē intērio z cā i intellectu h̄ cā re videt fm̄ gen⁹ cāe efficientis. z p̄ p̄ns a reo p̄t p̄fectissime suppleri. P̄mū igit non videt p̄cludere. qz deus p̄fectiori mō p̄t firmare potētā circa obiectū qz q̄cūqz intentio volūtatis. S̄cdo nō v; in p̄posito. qz etiā fm̄ illū doctorē deus nō intelligit p̄ sp̄m. etiā in his que intelligunt p̄ sp̄m deus possz maiore actualitate causare in specie qz tal sp̄cies vnqz ab intērio z volūtatis possz p̄cipere.

Nec terciū obstat vt iā patuit. etiā posset deus sine p̄tradictione annihilare volūtate. z intellectū cū eētia a se p̄seruare. z sua potētia ipsi intellectui ad p̄fectam opatōem cooperari.

Nec v; illud qd̄ doctor iā dicit addit d. qz si sola imp̄ssio sufficeret ad cognitionē. tūc etiā ip̄se aer videret. nō est simile. qz ip̄se aer non h; potētā visūā. igit eius imp̄ssio nō est visio. Sed dato qz haberet visūā. b̄n sequeret qz talis imp̄ssio esset visio. qz etiā ille reuerendus doctor i p̄ma sua q̄c de cognitōe angeloz sepissime dicit qz imp̄ssio speciei in pupillā sit realiter ipsa visio. P̄ etiā fm̄ illū doctorē voluntas nō fert in ip̄m obiectū nisi cognitū. sed bonū cognitū ē p̄ se z p̄p̄riū obiectū volūtatis. sed p̄mus actus potētie est circa p̄p̄riū obiectū. q̄ necessario anqz volūtatis elicit⁹ at actū intērio z intellect⁹ vere coḡscit. als. n. voluntas ferret in nō cognitū. igit anqz voluntatis intērio ē in intellectu intellectio realz p̄p̄rie dicta ex imp̄ssioe obiecti siue siue similitudinis. Ad confirmandū autē dictū fratris Egidij arguit quidā ali⁹ doctor sic. Si posset subtrahi actus fruitionis manēte aperta visione. tūc manente huiusmodi visione subtraheret a voluntate p̄ntia obiecti fruibilis. p̄ns ē impossibile. q̄ z an̄. p̄ntia pbatur qz si aliqua cā est quare actus fruitionis tolli possit hec erit potissime ablatio obiecti fruibilis q̄ est cā imediata tal actus. falsitas p̄sequenti p̄z. quia cōstat qz obiectum fruibile nō fit p̄ns volūtati nisi p̄ aptā ei⁹ visionē. et go nec p̄t tolli sua p̄ntia nisi tollat talis visio Nec valet vt ip̄se ait si dicat qz potētia volūtatis suspendit a suo actu. qz cum actu resul tet in potētia ex debita p̄portione que est in

Contra ad iectū ab illo doctore

Scr. de se

Probatio quinta cōclusionis.

Dpi. Egidij. 5. qz. 9. 6.

Contra egi.

Prologus

Contra ger
ar. de se.

1

ter potentia et obiectu. oportet quod talis proportio dissoluatur antequam tollatur huiusmodi actus. Sed nec illud impedit iam superius probatam veritatem. quia non minoris efficacie est diuina virtus seu potentia quam cuiuscumque creature. Item efficacia virtutis create est tanta quod in actuali presentia obiecti potest potentiam ab actu suspendere. ergo et hoc poterit potentia diuina. Ad id nota. primo minor. planum est. non quod per figuras seu characteres et verba potest fieri quod aliis sanctis coram oculis apertis alterius omnino non videtur ab eo. et tamen per modum obiecti presentis est. quia manet coloratus ut primo quando videbatur. et in eadem corpulentia statuta. quod per quod tangi potest. licet non videtur.

2

Per postpositis talibus que magis propter hominum nequicia quam propter facti in se malicia sunt a sancta matre ecclesia per nostram salutem prohibita. adhuc idem apparet virtute naturali. quia sicut testantur veridici doctores. Lapis quidem est que homo contingens nuda manu seu nuda cute immediate reddit inuisibilis in presentia quorumcumque hominum constitutus. inuisibilitas autem hec non contingit sic quod tollatur color. vel aliquid aliud ab obiecto ratione cuius ablatio omnis obiectum in presentia constitutum non sit actu visibile. quod per quod immediate deposito lapide talis homo videtur sicut prius. sed hoc solummodo videtur contingere ex hoc quod virtus lapidis suspendit et prohibet virtutem visivam hominis. Nolo igitur tamen abbreviare manus altissimi. ut hoc quod etiam possunt minime creature. puta in presentia obiecti suspendere actum potentie proprie et proportionate denegare virtuti diuine.

3

Per legem gestis Alexandri magni. quod Alexander habuerit quendam lapidem modice quantitatis qui in vna parte statere positus nudus et non cooptus prope tera late statere. Cum ergo aurum sit omnium metallorum gemmum. et per presentis reddat colorum sicut in suum finem naturale. et nihilominus per virtutem illius lapidis a tali tendentia prohibet et suspendit nullo medio resistente. immo medio existente optime disposito ad descendendum siue ad descendendum ipsius grauis per ipsum. cur deus noster non posset suspendere tendentiam ipsius voluntatis in obiectum etiam presentia oblatum. Sed dices forte quod actus descendendi ipsius auri non suspenditur. sed a virtute ipsius lapidis aurum violententer retrahitur ne descendat. sicut contingit in tractu adamantis respectu ferri. Istud non valet. quia si esset tractus talis. tunc lapide descendente vel manente aurum descenderet. vel saltem non ascenderet. et oppositum contingit. quia ut scribunt

Instantia

Rn.

aliqui doctores in suis postillis super Exo. posito illo lapide in vna lance statere. et auro in alia. tunc lance cum lapide descendit. et alia cum auro ascendit. Cum ergo non trahatur talis lapis auri ad se. et aurum formaliter in partem grauitate remaneat. nescio quo nomine magis proprie illud quod ibi fit in auro possum exprimerem nisi quod dicatur suspensio tendentie ipsius grauis in finem proprium presente tamen fine. Item forte possit aliquis estimare quod lapis ille sit tamen grauitatis quod sua ponderositate formaliter vincat grauitate auri. Nec illud est verum. quia ut scribitur de eodem lapide. si puluere terrestri operit. descendit auri amplius non suspendit. sed immediate in statera predicta aurum descendit. et lapis ascendit cum puluere sibi adiuncto.

Instantia

Rn.

4

Per corpus glorificatum in presentia hominum constitutum quandoque videtur. quandoque non videtur. et cum non videtur manens tamen in eadem presentia. hoc non contingit ex eo quod corpus illud colorem suum amittat. vel aliquid quod in eo prius erat visibile perdat. sed magis videtur esse suspensio virtutis visive quo ad actum proprium in presentia obiecti visibilis. quod euentius ex hoc apparet quod idem corpus quandoque videtur ab vno et non videtur ab alio. quibus tamen ambobus est eque presentis. Per Luce. xxiiij. dicitur. Oculi eorum tenebantur ne eum agnoscerent. Item Gen. xix. eos qui erant foris percusserunt cecitate ita ut ostium inuenire non possent. Isti autem foris expositores non erant ceci simpliciter. sed solum quo ad intuitionem ipsius ostij.

5

6

7

Per simile patuit de corpore assumpto ab angelo. qui Balaam obiurauit. quod corpus asinavi dicitur et non Balaam. quibus directe contra faciem suam staret. et postea idem corpus Balaam vidit et famuli ipsius comitantes non viderunt. ut patet Numeri. xxij. Per etiam Christus in sui presentia potentia visivam in deorum suspendens respectu sui exiit de templo cum ipsum vellent lapidare. Et eodem modo trahens per medium illo ibat qui ipsum de summitate montis volebant precipitare. Ex quibus omnibus euidenter apparet quod virtute diuina potentia creature potest a suo actu suspendi quatenus libet obiectum presentia offerat. Et per hoc per quod tam sequentia reficit quod probatio consequentia. quibus ille doctor primo superius utebatur. Etiam per presentis ad instantiam factam per eundem. quia deus per suam potentiam suspendere potest potentiam. sicut iam in multis declaravi sine dissolutione proportionis obiecti ad potentiam. Ex parte nullis igitur omnibus concludo quod per diuinam potentiam

8

Solo ratione
nis gerat.

Questio III

pōt fieri clara et intuitiva notitia eētīe diuine
 i intellectu viatoris volūtate eēte suspēsa ab
 omni actu circa tale obiectū nō obstatē actuali
 pntia obiecti. et pntis talis manebit viator.

Cōfirma-
tio pōtē-
prume

Quia etiā fm hūc opinātes sola pfecta be-
 atitudo ponit viatorē extra terminos vic. s. bea-
 titudo vera hūc nō pōt sine actu voluntatis.

1 fructio. n. in qua consistit eētīaliter et pncipali-
 ter beatitudo ipsa est pncipius actus volūtatis
 cū frui sit alicui amore inherere ppter seipm.
 Itē frui ut cognitis i quibz volūtas ppter
 se ipsa delectata quiescit. vt ait Aug. r. de tri-
 ni. c. r. P quicquid delectationis est i omni-
 bus potentis non solū innascit ex actibz po-
 tentiaz. sed ex plectantia volūtatis sine qua
 nihil est delectabile etiā in quacūq; potentia.
 sed volūtate suspēsa ab actu pncipio non pote-
 rit eē hūc placētia. nec pntis beatifica frui-
 tio. que in sua diffinitione includit amorem
 et delectationē.

2 P dato q; deus mō quo di-
 ctū ē volūtate non suspēderet. sed ipsam sine
 naturali valitudine relinqueret. et p creationē
 non infunderet habitū caritatz et grē. non ob-
 stare intuitiva visione diuine eētīe i intellectu
 adhuc tal' maneret viator. q; nō hūc beatitudi-
 nē nisi eo modo q; pbi vident' possuisse beatitudi-
 nē. puta p iunctionē ad sctānias sepatas fm
 actū pfectum potētē intellectuē. talis autē be-
 atitudo nullū poneret extra viā. q; ex pte vo-
 lūtatis non eēt nisi dilectio natural'. S; p
 p dicit aliq; dicere posset q; illud non est cōi-
 cabile viator' p qd status vie distinguit a sta-
 tu patrie. sed cognitio intuitiva diuine eētīe
 est hūc. g. Maior ē nota. pto minorē videt' ponere
 ap' s. i. ad Cor. xij. di. Nūc autē videmus p
 speculū et i enigmate. tūc autē facie ad faciem.

3 P id non ē cōicabile dānato sine implica-
 tione p dicitōis cui' oppositū ē de intrinseca rōe
 pene dāni. s; visio intuitiva eētīe diuine est
 hūc. g. rē. Maior ē nota. pto minorē. q; cōi-
 ter sic diffinit'. pena dāni ē carētia visionis diui-
 ne eētīe. Itē fulgēti' videt' dicere q; facies
 rei ē ita grīosa. q; si eā videret oēs dānati mor-
 nullā penā sentiret. Sed si breuiter de his
 et de omibz consilio me velle expedire. dicere q;
 oia talia sunt intelligēda fm modū et ordinē
 quē a dei potentia ordinata credimus institu-
 tū. non autē de potētia rei absoluta. Vel sol-
 uēdo distīnere dico ad p mū q; non i sola visi-
 one s; mag' i cōsumata dilectōe siue frui-
 tione talē visionē pntē attendēda ē talis distīctio
 q; sicut ait Aug. in l. de tri. Doc ē plenū gau-
 diū frui trinitate ad cui' imaginē facti sumus

Cōtra con-
clusionem

1
 2
 3

Adi

Propter qd dānid pphaz eximi' hūc distī-
 ctione euidēt' insinuās ait Inebriabunt ab
 vbertate domus tue. et torrete voluptatis tue
 potabis eos. Et q; hūc fructiva inebriatio
 non ē sine pūia visione. ideo sōdit. Qm apd
 te ē fons vite. et in lumine tuo videbim' lumē

Adz

Ad scdm dicendū q; pena dāni d; caren-
 tia diuine visionis p tātō q; fm potētia rei or-
 dinatā carētia diuine visionis necessario iclu-
 dit carētia frui-ōnis bte. i qua pncipaliter
 consistit pena dāni. sicut i eius positōne pnci-
 pal' consistit eterna beatitudo. Ad dictū ful-
 gēti' dicendū q; illa bñ sunt ppossibilia q; aliq;f
 nullā penā sentiat. et pntis non sit dānatus
 pena sensus. et tū maneat dānatus pena dā-
 ni. eo q; beata frui-ōne careat p suspensionē
 siue voluntatis. Si autē alicubi inuenit in di-
 ctis Fulgēti' vel alicui' alterius doctoris q;
 si deus nudam faciē suam dānato ostende-
 ret. q; tunc dānatus esset beatus. hoc sic in-
 telligendū ē. q; deus volūtate illi' nō suspē-
 deret. sed potius sibi coopando caritatē infū-
 deret. et sic p rei potētiā absolutam qui fuit
 dānatus fieret beatus. et hoc puto q; nullus
 catholicus diuine potētie habeat renegare.

Adz

Q; autē pfecta notitia diuine essentie ab-
 stractiua sit impossibilis. nec psequens ali-
 cui cōicabilis. pto sic. q; illa notitia ferretur
 aut immediate sup diuinā eētīā. vel media-
 te. si pmo modo tunc eēt simpl' intuitiva. si
 scdo mō. aut illud mediū mediat vt obiectū
 cognitū. aut vt rō cognoscēdi tū et nō vt me-
 diū cognitū. pmo mō ē impossibile. q; omē tale
 mediū aut pntet id qd p ipsum siue i ipso co-
 gnoscit virtualiter et pfecte. sicut causa conti-
 net effectū qui in cognitione causē cognoscit
 tur virtualiter. aut salte equat illi qd p ipsū
 siue i ipso qd dicitur et pfecte cognoscit sicut
 effectus adequat' causē dicit i cognitōez qd dī-
 tatis causē. s; nullū mediū creatū eētīā diuinā
 pntet actual' et pfecte. nec sibi poterit adequā-
 t' nullaten' poterit dari mediū se hūc p mo-
 dū obiecti cognitū i q; diuinā eētīā pfecte et qd
 dicitur cogitacō. Nec scdm mod' ē possibil' p-
 pter tria. Pmo q; tale mediū nūq; requirit nisi
 pntē absentia obiecti siue ad supplēda pntiaz
 obiecti. qd p seipm pntē eēt p. vt p. iij. d. aia
 vbi dicit'. Lapis non est in aia sed spēs lapi-
 dis. sed deus intmior et pntialior est cuilibet
 rei q; res sibi ipsi. vt dicit aug. i l. i. p. sel. Scdo
 q; tale mediū spēs spūalius eo q; cognoscit p-
 ipm. s; deo nihil pntē spūali'. Tercio q; possi-
 to tali mediū respectu eētīe diuine ipa cognitō

Conclō 2

is sup Epom
 rere. et auton
 at. et alia cum
 paratilis lapu
 n pntia gra
 romie magis p
 possim expme
 rne ipsius gra
 sine. Item
 lapis ille sicut
 are formaliter
 d est vey. quā
 uluere terrē
 non suspenden
 a autē dēno
 sibi aduico
 tra hominis
 dogis nō vide
 in eadē pntē
 s illud colo
 id in co pua
 et esse suspen
 pūā in pntē
 mtius ex hoc
 videt' ab vno
 mōbus ē q;
 Quli eorum
 Itē scti
 rūt eccitate
 ut. s; autē
 simpliciter. sed
 ius ostij. p
 ro ab angelo.
 opus animavi
 rere contra sctā
 n coipns Ba
 utantes non vi
 P etiā eptū
 suam iudētiā
 de templo cum
 dem modo rā
 i ipsū de sup
 are. Et quā
 arer q; dicit' in
 suo actu solum
 liter offerat. Et
 cit q; pntē
 imo sup pntē
 tiam factū pntē
 suspenden pntē
 aram sine dō
 oētīā. Expe
 p diuinā pntē

Prologus

nō erit abstractiua sed simplr intuitiua. si. n. spēs mediās i cognitōe impediret intuitōem. tūc cognitio coloris cū fiat p spēm nō esset intuitiua. multi enā posuerūt cognitioz patrie fieri p spēm q̄ ē mediū q̄ siue rō cognoscendi. nō tñ ppter h̄ negauerūt eā ēē intuitiua. **C**ognitio. n. p spēm nō est abstractiua nisi unq̄ rū cēntia rei cognite ē abstrahibilis mediate h̄mōi specie a sua actuali exītia. cēntia autē diuina a sua exītia siue a suo ēē abstrahi nō potest cognitōe pfecta. cū tale esse sit de rōne qd dicitur a cēntie diuine. **N**ec valet qd aliq̄ sequēs scoti dicit q̄ cognitio abstractiua feratur sup nudā cēntiā diuinā imediate volētes s̄ h̄ intēctōz dicti doctoris saluare. **N**ā i h̄ manifeste sibi dicitur. qz ipse apte ponit oppositū i suo q̄lz. q. vi. vbi sic ait **A**cc̄ b̄r̄ific̄ intellect̄ nō pot̄ ēē cognitio abstractiua. sed necessario intuitiua. qz abstractiua posset esse eq̄ exītis z nō exītis. z tūc beatitudo posset esse obiecto nō exīte. qd est impossibile. **E**t subdit ille doctor imediate. **A**bstrahiua. n. posset h̄i licz ipm obiectū nō attingere i se s̄ i similitudine picipata. b̄ritudo autē nūq̄ habet nisi ipm obiectū i se attingat imediate. **E**x q̄bz verbis ex p̄sse p̄z q̄ ille doctor abstractiua ponit fieri p mediū creatū siue in medio creato. qz dicit in similitudine picipata. z ideo sequit̄ p̄ eum q̄ talis cognitio nō sit qd dicitur a pfecta. quia fm phos z theologos hec est d̄ntia inter effectū adequatū cause z nō adequatū. qz licet effectus adequatus cause ducat in cognitioz qd est causa. tñ effectus nō adequatus nō ducit in cognitionē quid est. sed solū in cognitionē qz est. qz q̄ nulla res creari pot̄ que equat cēntie diuine. q̄ noticia abstractiua nūq̄ poterit ēē respectu essentie diuine quidditatiua z pfecta.

Quantuz ad secun

dū articulū questionis videndū ē vtz habitus fidei infuse z intuitiua noticia patrie siml possint manere. **E**t dico q̄ sic. qz non minus se compatiunt fides z clara visio q̄ lumen fidei z lumē glie. sed illa p̄nt simul stare. ergo z illa. **M**aior p̄z. qz q̄n̄ antecedentia sunt cōpossibilia: eoz cōntia se de necessitate compatiunt sed clara visio est psequēs ad lumē glie. z habitus fidei vel est idē quod lumē fidei v̄l necessario psequit̄ ad ipm. q̄ r̄c. **M**inorē p̄b. qz illa sūt cōpossibilia q̄ nec materialē nec formalē ad inuicē h̄nt repugnātiā. s̄ illa duo lu

mia nec h̄nt materialē repugnātiā sic d̄nealbedines respectu eiusdē s̄iecti. qz illa lumina sūt eiusdē sp̄i sp̄e aut d̄na. nō h̄nt materialē repugnātiā nec repugnāt formalr. qz repugnātia formalr p̄ inualat̄ ex aliq̄ genere oppositōis. sed duo lumina nō opponunt̄ d̄ictorie nec p̄uatiue. qz vtrūq̄ dicit ens vere positiuū nec d̄ie. qz lumē lumini nō d̄iat̄ sed tenebre. **I**tez sicut fides d̄trariat̄ infidelitati. sic lumē fidei tenebre infidelitatis. sed vnū vni est cōtrariū. **N**ec opponit̄ relatiue sicut de se patz. qz relatiua sunt simul natura. z posita se ponit̄ z pempta se p̄imūt. fides autē p̄cedit gloriā. **S**ed h̄ hanc veritatē pot̄ argui sic. **C**ontra **f**ides z scia non possunt stare simul. igit̄ nec fides z clara visio poterūt stare simul. p̄sequētia p̄z. qz fides z intuitiua visio magis vidēt̄ repugnare q̄ fides z scia. **S**ed āncedens a multis p̄bat̄ multipl̄. **P**rimo sic. **E**uidens z nō euidens d̄dicunt. z p̄sequēs in eodē respectu eiusdē se nō cōpatiunt. sed de rōne scie est euidētia cū sit habit̄ demōstratiū. de rōne fidei est in euidētia. quia fides est credere qd nō vides. q̄ r̄c. **P** fides z opinio nō possūt simul stare. ergo nec fides z scia. consequētia p̄z. p̄bat̄ āncedens. qz de rōne opinionis est adherere cū formidine. de rōne fidei est adherere firmiter z sine omni formidine. ergo. **P** possibile nō assentire. z nō possibile nō assentire d̄tradiunt. quia vna est de secūdo angulo modalū z alia de quarto. sed habēs fidem potest nō assentire. **Q**uia vt ait **A**ug. cum cetera possit homo nolens credere nō potest nisi voles. sed sciens nō potest nō assentire. cūz demōstratio ad generans sciam sit necessaria concludēs. **P** nullū mediū compatiat̄ al **4** tez extremoz fm suā p̄fectā naturā. sed fides est mediū inter sciam z opinionē. q̄ r̄c. **M**aior p̄z. qz fm ph̄m. v. ph̄icoz. medium compatiat̄ ad altez extremoz habet rōem d̄trarij. z s̄oznt̄ d̄ditionē alteri extremi. s̄z minorē ponit̄ **D**ugo li. i. de sacramētis. **P** accidentia ordinata ad opposita z s̄ue se habentia ad ea illa sūt opposita z simul incōpossibilia. vt albedo z nigredo. quia ordinant̄ ad disgregare z congregare r̄c. sed fides z scia ordinant̄ ad non videre z videre. siue ad obscure videre z clare videre. ergo r̄c. **P** eadem potentia respectu eiusdē obiecti non potest simul esse p̄fecta z imp̄fecta. sed noticia fidei est imp̄fecta. scie s̄o est p̄fecta. q̄ r̄c. **P** sicut impossibile est in eadem pre oculi simul ēē duas dispositōes respectu eiusdē obiecti. q̄z vna dispositō

Questio III

ad clare videndū sicut aquila. ⁊ altera ad ob-
 scure videndū sicut noctua. Sic impossibile
 8 est ⁊c. ¶ Fides facit adherere credibilibus
 solū ppter auctoritatē dicentis. sed solū e di-
 ctio exclusiua. ⁊ p consequēs excludet omnē
 9 aliā adhesionē. ¶ ad idem arguit sic. Per
 fectū ⁊ imperfectū sūm idem genus nō se cō-
 parant in eodē. Sed scientia ⁊ fides disti-
 10 guunt in genere assensus sicut pfectū ⁊ imp-
 lectū. qz scientia facit assensum pfectū ⁊ fides
 tunc vnus ⁊ idem intellectus inclinaret i idē
 obiectū diuersis inclinationibz. quaz vna es-
 set simplr pfecta. sequēs est falsūz. ergo ⁊ an-
 cedēs. sequētia patet. pbat̄ falsitas conse-
 quētis duplr. Primo qz impossibile est vnū
 ⁊ idē mobile i vnū ⁊ eundē terminū inclinari
 diuersis inclinationibus. nisi p tanto qz que
 liber illaz est imperfecta. Secūdo qz licet idēz
 intellectus diuersis demōstratōibus inclina-
 ri possit in eandē conclusionē. oportet tñ qz nul-
 la illaz sit potissima. qz si vna illaz esset potis-
 sima aggregās omnes causas illa omēs ali-
 as euacuaret. nec aliquā aliam secuz compa-
 11 teret. sic ⁊c. ¶ sicut se habet opinio ad for-
 midinē. sic fides ad enigma. sed formido est
 ⁊c. in trīnsecā ratione opinionis. ppter quod
 non compatit̄ scientiā secū in eodē intellectu
 respectu eiusdē obiecti. ergo enigma erit ⁊c. in
 trīnsecā ⁊ cōtinali ratiōe fidei. ergo ⁊c. Sz
 1 illa nō cludūt. ḡ ⁊c. ⁊c. p̄dictū ans arguo sic.
 Abstractiua ⁊ intuitiua p̄gruo respectu eius-
 dē obiecti creati simul se cōparant in eodē in-
 tellectu angelico. ḡ fides ⁊ scia respectu eiusdē
 obiecti simul se cōparant poterūt i eodē intellectu
 hūano. ⁊c. p̄dictū p̄z. qz tota repugnātia fidei ad
 sciam etiā vt dicit̄ ab aduersarijs est. qz fides
 concernit in euidentiā. scientia nō euidentiā.
 sed euidens ⁊ nō euidens nō magis vidētur
 repugnare q̄ p̄sens ⁊ non p̄sens. Lū ergo ab-
 stractiua possit esse rei non p̄sentis. qz abstra-
 hit ab esse ⁊ nō esse. intuitiua nō cōcernat ne-
 cessario p̄sentiaz rei intuite. patet qz nō maior
 est repugnantia fidei ad scientiā q̄ abstracti-
 ue ad intuitiā. cū non magis repugnat eui-
 dens ⁊ non euidens q̄ p̄sens ⁊ nō p̄sens. An-
 cedens patet. qz angelus habēs noticiāz ab-
 stractiua ipsius eclipsis vel cuiuscūqz alteri-
 us rei anteq̄ fiat. et postea h̄mōi re posita in
 actuali p̄sentia. nō amittit cognitionē illā ab-
 stractiua p hoc qz ipsā tunc p̄sentialiter posi-
 2 tā cognoscit intuitiue. qz tunc i angelo cade-
 ret obliuio p̄teritorz. qd̄ est falsūz. ḡ ⁊c. ¶

ad idē arguit quidā doctor sic. Rationes for-
 males fidei ⁊ sciētie sunt p̄possibiles. ḡ ⁊c. ipa
 sunt p̄possibilia. ⁊c. p̄z. p̄bat̄ ans. qz assen-
 tire ppter auctē dicit̄ ē ⁊c. rōne fidei. ⁊ assen-
 tire ppter demōstrationē ⁊c. rōne scie. sed si q̄s
 ab aliquo expro astrologo audiret qz luna est
 minor terra. ⁊c. hoc sibi credens. postea hoc
 idē p̄cipet ratione. p̄ta videret qz vmbra ter-
 re q̄ tñ est minor q̄ terra. obumbrat siue eclī-
 psat totā lunā. ⁊c. p̄sequēs est maior q̄ luna
 habita huius euidēti noticia nō ex hoc p̄de-
 ret fidem quā prius habuit. sed magis in ea
 firmaret. Quod patet etiā ratiōe. qz quicū-
 qz sunt duo assensus eiusdēz ratiōis. quicūqz
 nō repugnat vni nec alteri. sed assensus acq̄si-
 tus p demōstrationē q̄ p̄cedit fidē ⁊ auctori-
 tatē. est eiusdē ratiōis euz assensu acq̄sito
 p demōstrationē sequentē auctoritatē. ⁊ pri-
 mus nō repugnat fidei. imo facit qz facili⁹ cre-
 ditur dicit̄ auctoritatē. ergo nec secundus.
 Et confirmat. qz quicūqz duo assensus sūt
 eiusdē ratiōis. id quod p se inclināt in vnūz
 p̄se nō tollit aliū. sed potius ipsū confirmat.
 sed demōstratio sequens vnā auctoritatēz.
 ⁊ p̄cedens aliāz. facit qz in secūda auctoritate
 facilius credit dicit̄. quia naturaliter citi⁹
 credimus dicit̄ illius cui⁹ p̄stima auctori-
 tatē euidens demōstratio ē subsecuta. igitur
 demōstratio p̄cedent⁹ auctoritatis fidem si-
 ue assensum nō euacuat sed magis cōfirmat.
 ¶ p̄habita demōstratiōe alicui⁹ cōclusio-
 nis: sepius Aristoteles induxit auctoritatēz
 ceteroz. quem modū etiā obseruāt alij docto-
 res tam catholici q̄ phi. quod totū frustra fi-
 eret nisi fides ex auctoritate posset simul ma-
 nere cū euidēti sciētia. Da oppositū tunc vel
 auctoritas sequens destrueret assensū demō-
 strationis p̄ue quod ē impossibile. vel nihil
 generaret i intellectu. tūc totaliter frustra ⁊ inu-
 tiliter adduceret. Ad primā ḡ p̄bat̄ ⁊c. an-
 cedētis sup̄ius positi dico qz ad hoc qz aliqua
 sint cōtradictoria nō sufficit qz sumant̄ respe-
 ctu eiusdē. sed etiā oportet qz sumant̄ sūm idē. licz
 igit̄ euidēs sūm sciam ⁊c. ratiōe non euidenti
 sūm sciam. euidēs tñ sūm sciaz nō repugnat in
 euidēt sūm fidē. Etiā minor ē falsa. qz h̄ns
 certā sciam adhuc apphēdēs auctoritatē cui⁹
 p̄us p fidē adhesit eidē poterit post habitāz
 scientiā firmiter adherere. ⁊ ideo in euidentiā
 nō ē sic ⁊c. in trīnsecā ratiōe fidei qz necessario
 euidentiā scie excludat. ḡ ⁊c. Ad scdm ne-
 2 go ans. qz licet opinio q̄tum ad id qd̄ impfe-
 ctōis dicit̄ nō possit simul stare cū fide. q̄tū

Ad 1

Ad 2

aria sic dicitur
 quilla lumen
 hinc material
 mal. qz repu
 agnere oppo
 nunt dicitur
 vere positiu
 at sed tunc
 elitari. sic lū
 vni vni est cō
 cur de se p̄z
 ⁊ posita se po
 ut p̄cedit q̄
 arguit sic. h̄
 mul. igit̄ n̄c
 mul. p̄cōma
 igit̄ vidēt re
 cedēs a mul
 iudēs ⁊ nō
 eodē respo
 rōne scie. h̄
 ⁊c. rōne fi
 t credere qd̄
 io nō possit
 consequētia
 pinionis est
 idē est adhe
 rē. ergo. p̄
 idē nō allm
 secūdo angu
 id habēs fidem
 ⁊ Aug. cum re
 erit nō potest
 o assensu. euz
 sūm necessa
 u comparat̄ al
 turā. sed fides
 nō ē ⁊c. Ma
 medium com
 rōem ⁊c. rati
 s. s̄ minor p̄
 p̄ accidētia
 habentia ad
 possibilia. vt ab
 ad diligēte
 ia ordinant̄ ad
 b̄cure vidēt
 tem potentia
 it simul esse
 ei est impfe
 cur impfe
 ⁊c. dicit̄ p̄p̄
 ⁊c. vna p̄p̄

Prologus

tñ ad substantiã habitus exclusã impfectiõẽ
simul stat cū fide. Propter qd̄ dicitur. uij. topicor
ruz q̄ fides ē opinio vehemens. Et sicut p̄batio
deficit. q̄ illud non ē de rōe opinionis qd̄ mi
nuis̄ et destruit p̄ opinionē. nihil. n. minuit id
qd̄ est de sua ratione cōtinenti. sed q̄nto opinio
magis inualefcit respectu alicuius p̄clusionis. tā
to magis formido minuit. Propter qd̄ ait bo
eti. Argumētū ē rō rei dubie faciēs fides. Et
appellat ibi argumētū rationē topicā generā
te opinionē. P̄ opinio p̄firmat fide. q̄ p̄t
stare cū ea. Antecedēs p̄bat. q̄ videns ch̄istū
mortuos suscitare. habet p̄babile argumētū.
et p̄sequēs opinionē q̄ ipse sit deus et menti
ri non possit. quo posito confirmat in eo arti
culus trinitatis. q̄ ch̄istus fecit mentionē
de patre et filio et sp̄sancto. Sciendū tñ
q̄ opinio dupl̄ potest p̄siderari. Uno modo
fm̄ q̄ opinās existimat id de q̄ est opinio pos
se aliter se habere. Et ut sic opinio nec potest
simul stare cū fide nec cū scientia. Et illo mō
ait ph̄s. i. posterior. q̄ idē hō non p̄t simul de
eodē h̄re scientiã et opinionē. Alio modo acci
pit opinio fm̄ q̄ opinans p̄ mediū p̄babile
concludit aliqd̄ sic esse. non actualiter atten
dens ut aliter vel non aliter possit se h̄re. Et
sic opinio p̄t simul stare cū fide q̄s cuz sci
entia. als. n. frustra Aristot. sepius adduxit
rationes p̄bables. postq̄ adduxerat ad eādē
p̄clusionē rationes necessarias. Ad terciū
dicendū q̄ possibile nō assentire et nō possibi
le nō assentire nō p̄dicūt nisi sumant fm̄ eun
dē habitū. Ad quartū dicendū q̄ duplex ē
mediū. quoddā qd̄ p̄ualiter p̄cipat ut unū
q̄s extremū. ut rubēū quod mediat inter albū
et niḡ. Aliud est mediū large dictum. quod
fm̄ vnā conditionē uenit cū vno extremo.
et fm̄ aliã cum alio. sicut quāritas mediū di
cit̄ inter substantiã et qualitātē. uenit. n. cuz
substantiã. q̄ etiã diuina virtute separata subij
cit̄ q̄litate. uenit cuz qualitate. q̄ sibi dereli
cta inheret sube sicut et qualitatē. Sic et demō
stratio. q̄ mediat inter syllogismū p̄babilē et
demonstrationē p̄pter qd̄. habet. n. maiorem
certitudinē q̄ ratio p̄babil. et minorē q̄ demō
stratio p̄pter qd̄. Et illo scdo mō sumēdo me
diū maior ē fallā. q̄ tale mediū non excludit
extrēa. ē tñ illa maior aliq̄ mō vera de medio
p̄mo mō dicto. Et q̄ fides ē mediū int̄ sciam
et opinionē scdo mō et nō p̄mo. q̄ ratio nō con
cludit. Forte dicit q̄ eodē mō poterit r̄ide
ri ad scdaz rationē factā p̄ henricū sup̄. q. ij.
arti. i. Istud nō valet. q̄ mediū qd̄ ponit

Henricū videt̄ ē mediū p̄mo mō dictū. qd̄
p̄t p̄ exēplū aurore q̄ declarat suū p̄positū. q̄
ibi ē mediū p̄pōnis seu p̄cipitationis vbi me
diū sic intendit̄ respectu vni⁹ extremi q̄ remie
tit̄ respectu alteri⁹ extremi. sed sic ē de aurore. si
cut p̄t p̄ reductionē quaz ipsemet facit. q̄ r̄c.
Sed in p̄posito non ē sic. q̄ p̄ accessum fides
ad scientiã opinio non debilitat. s̄ magis for
tificatur. Ad quintū dicendū q̄ minor nō
est vera. Ad p̄bationē dico q̄ clare et obscure
videre in eodē genere cognitionis sūt opposi
ta. nō aut̄ alio r̄atio sicut ēi p̄posito. qd̄ p̄t.
q̄ clara noticia rez̄i verbo et obscura i p̄prio
genere non repugnat. Ad. vi. dicendū q̄ idē
subiectū p̄t ē simul p̄fectū et imp̄fectū fm̄ di
uersa et des̄pata accidētia. idē. n. pomūz p̄t esse
siml̄ p̄fecte rubēū et imp̄fecte dulce. et sic maior
non ē vera. et sicut minor deficit. q̄ intellectus
p̄t dici p̄fectus tā fm̄ fidē q̄ fm̄ scientiã. q̄ et
fides p̄fecte p̄ficiat mō fidei. et scia modo scie.
Ad. vii. dicendū q̄ illa similitudo non ē ad p̄
positū. q̄ ille dispōnes oculor̄ essent eiusdē
speciei. et iō h̄rent repugnātiã materialē et sil̄
eodē subiecto esse nō possent. non aut̄ sic est de
fide et scientia. ut patet p̄ iā dicta. Ad octa
uū dicendū q̄ ly solū vel tenet se ex parte fidei
ut sit sensus q̄ fides quantū est de se nō habet
aliū de vñ faciat assensum nisi p̄ auctē. et sic
maior aliquo modo ē vera. vel se tenet ex pte
habētis fidē. ut sit sensus q̄ habēs fidē nō pos
sit aliter ad herere nisi p̄ auctoritatē. et sic ē fal
sa. Ad nonū dicendū q̄ maior nō ē vera. q̄
rubēū et dulce sunt eiusdē generis etiã p̄p̄it
qui et subalterni. et tamē idē potest esse p̄fecte
rubēū et imp̄fecte dulce. si autē p̄ idē genus in
telligis eandē specie. tūc minor est fallā. q̄ al
sensus fidei et assensus scientie differūt specie
sicut et fides et scientia. q̄ in p̄ se ordinat̄ non
potest esse maior d̄nitiã in causis q̄ in causa
tis. Ad. x. dicendū q̄ p̄ns non ē fallūz. am
be. n. p̄batōes fallūz assumūt. Prima q̄ nihil
obstat idē mobile sil̄ h̄re p̄fectā et imp̄fectam
inclinationē respectu tñ diuersor̄. sicut idēz
plumbū p̄t habere p̄fectā inclinationē ad de
scendendū deorsū rōne sue grauitatis cum sit
q̄si grauissimū in metalloz. et vñ qd̄ q̄ q̄nto q̄
ui⁹ r̄ato p̄fecti⁹ inclināt ad terminū q̄ est deorsū
sū. eisdē tñ plūto p̄t respectu eiusdē termi⁹ p̄p̄e
tere inclinatio imp̄fecta rōe figure. puta si sit
late figure. q̄ ut testat ph̄s in phisicis. figu
ra lata retardat morūz. Scdo deficit scda
p̄batio. q̄ vñ et idē p̄t ē cā et causatū. ut p̄t
ij. metaphisice. Dato igit̄ q̄ talis res inq̄ntūz

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Questio III

est causata demonstret p omnes suas causas. 7 p sequens potissime 7 a priori dicere q ea de res in qtu e ca no possit notificari 7 demostriari a posteriori demostriatōe. qz esset quasi ignorare scientia lib: i posterior. Ad. xi. dicendū q minor tripli reficit. Primo qz vt patuit formido nō ē de intrinseca rōne opinio/nis. nō. n. distinguit opinio a scia p formidinē. vel fides p inevidentiaz. sed distinguunt ab inuicē. qz scia innascit p rōem necessariaz opinio p pbabiles. fides vō p auctoritatem.

Ad 11

Sedo qz qn opinio auget formido diminuitur. Tercio qz opinio ē quidā habitus positiuus formido aut est qd pūatiū. Has aut tres instantias videntes aliquo mō illi quozū est ratio iam dicta nitunt eos tollere quantū possunt. Ad primū igitur dicunt qz eo ipso qz facit adherere p medium pbabile. sequit nec cessano qz illa adhesio sit incerta 7 formidolosa. Sed illud nō valet. qz illa formido nō inest opinātis intellectui ratione pbabilitatis ipsius opinionis pōse. sed rōne carētie habitus scientifici vel fidei qz faciūt firmiter adherere. Un formido nō solū non est de intrinseca rōne opinio/nis. sed nec etiā pōset p se sequitur ad positionē opinio/nis. s; p se sequit ad pūatiōz siue carētia scie vel alteri hūi p se facientis firmiter adherere. cui manifestū signū esse pōt. qz dato qz intellectus nō hret opinio/nē respectu alicuius pclusionis. nō ppter hūi/nōzē pateret formidū ad adherēdi. duz tm mō carcat scietia 7 alijs habitibus faciētibz firmiter adherere. De intrinseca igit rōne opinio/nis nō ē nisi qz faciat pbabilitate adherere. formido aut ē sibi qd extrinsecū. qz aduenit intellectui opinātis rōe carētie habitū p dicitō rū. ppter qd illis habitibz positū tollit ipsa formido etiā opinione pmanere. Ad scdm dicitū qz augmētū adueniēs opinioi cū diminutione formidis nō pperit ei fm qz opinio sed fm qz est via in scientiā vel fidem. Sed illud bñ volo tecū. cū hac tamē additione qz si cut opinioi uenit diminuta formido nō vt opinio est: sed vt via in scientiā. sic etiā magna formido 7 qlibet alia formido sibi conueniet. nō vt opinio: sed vt ē via in habitū sup dictos. qz formido magna sibi ueniet vt est via longa multū distans a scia. formido pua vt ē via breuis modicū distās a scia. medio/cris vt medio/cris. 7 sic de alijs. Et ex hoc apparet qz nulla formido opinioni erit centialis 7 intrinseca. qz nulla sibi uenit vt opinio est

Ad 1

Ad tertiū dicit qz illa instantia pcedit ex falsa imaginatōe. putat. n. qz formido sit quedā priuatio annexa opinioni. v. l. enigma sit quedā priuatio annexa fidei. sic aut nō est. s; formido 7 opinione ē ipsamet opinio. qz nihil aliud ē centialiter qz habitus formidolus. 7 eodē mō de enigmatē 7 fide. qz si enigma ē cē priuatio annexa fidei. tūc lumē fidei possz transferri ab eē enigmatico ad esse clarū. qz subiectū pōt trāsseri a priuatiōe. 7 sic lumē fidei ē cē lumē glie. 7 pari rōne lumē glie possz transferri a sua claritate ad obscuritatē fidei. qz subiectus potest transferri ab hūi i priuatiōe. S; nec illud valet. qz talis priuatio nō fundat i lumine fidei. sed fundat i intellectu hois habitus fidē. et iō non sequit qz lumē fidei possz trāsseri i lumis glie claritatē. vel eō uerso lumē glie in enigma fidei. sed bñ seqt qz dās aptā visionē siue lumen glie tollit ab intellectu hūi tenebrā siue enigma vel priuatiōe. Et itez si deus auferret lumē glie. hūi intellectus subijceret tali tenebre. put pmo. manēte sp lumine glie fm suā subam. penitus non mutato. Per p dicitā etiā p; qliter sit rō dē dū ad aliq; sanctorū auctōz qz p dicitē pclusioni vident repugnare. puta cū d; p Aug. fides est credere quod nō vides. Et Grego. fides nō habet meritū vbi rō humana prebet expi mentū. Et ad Heb. xi. d; qz fides est substantia sperandaz rez argumentū nō apparētū. vbi dicit glo. Sic de visis non est fides sed agnitio. qd aut credit nō videt. Nā 7 Thoma cui dictū ē. Quia vidisti me thoma credidisti. nō hoc credidit qd vidit. sed aliud vidit aliud credidit. vidit. n. hoim s; credidit deū. Itē. i. ad Cor. xij. Ex parte credim; 7 ex pte pphetamus. cū aut venerit quod pfectū est: euacuabit quod ex pte est

Ad 2

Ad primū dico qz p hoc vult Aug. qz verā fidem in via habere possumus sine apta visioe. sed qz fides nō possit simul esse cū habitu scie mediante qz licz nō mediātē fide possit intellectus elicere clarā visionē. hoc nō habes p verba Aug. Ad secundū p; qz in patria nō meremur. Ad tertiū dicitū qz tā apls qz glo. loquūt de si de put ē in viatore 7 de facto. s; nō put ē in cōpbensoze vel etiā de possibili i viatore. qz vt supra patuit clara visio de potentia dei absoluta possz cōicari viatori. qz facto tal viator nō pteret de nccitate habitū fidei sic nec mō in patria. Ad qrtū dicit qdā qz euacuabit qrtū ad id qd ē imperfectōis. tū manet qrtū ad sbaz 7 pfectionē. Sed nisi aliud dicat. tunc nō apparet quō fides magis euacuaf qz caritas.

Ad 3

Ad auctōz

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

mō dicitur ad
 hūi p pōitū
 rationis vbi
 remi qz rem
 sic ē auroza
 lēna facit qz
 p accellum fidet
 rā: s; magis
 rā: qz minor nō
 clare 7 obicit
 nis sūt oppō
 positio. qd p
 dicitur i p p
 i. dicitur qz
 p p fectū hūi
 p p mōz p dē
 lē. 7 sic maior
 qz intellectus
 scientiā. qz et
 ia modo scie.
 non ē ad p
 sicut euadē
 uenit 7 sūt
 aut sic est de
 i. Ad oza
 ex parte fidi
 te se nō habet
 p auctō. et sic
 le tenet exp
 hēs fidē nō p
 uatē. 7 sic fā
 iō nō ē vera. qz
 meris etiā p p
 orat esse p fete
 p id qz nō in
 est fālia. qz al
 dicitur specie
 e ordinat; nou
 sis qz in causā
 nō ē fālia. am
 prima qz nō
 tā 7 un p fectū
 rōz. sicut idē
 am anō cō dē
 uitate cum h
 nū qd qz qm q
 nū qz est vō
 nō ē tēmi p p
 igitur. pūā sūt
 in p fectū. sicut
 dō tēmi dō
 7 causā. p p
 alia rō magis

Prologus

q: etiā ipsa caritas euacuat q̄tū ad imperfecti-
onē sibi annexā in via. puta q̄tū ad tepidita-
tem vel remissionē seruos. qz in patria erit
in pleno seruos. Dicendū est igit q̄ aliter
euacuat fides q̄ caritas. qz fides cessabit
q̄tū ad actū credendi. licet non q̄tū ad ha-
bitū. Sed caritas nec cessabit q̄tū ad actū
nec quantū ad habitum. Sed forte dices
q̄ frustra ponit talis habitus qui nunq̄ erit
in actu. Dico q̄ nō est frustra. qz ponet ad p-
fectionē ⁊ decorē ipsius aie. sicut etiā multa
ponent in corpe glorificato. nō ppter aliqua
opa. sed ppter decorē corpalē. sic etiā in ppo-
sito Omnis. n. habitus aie sancte ē quidā de-
cor aia beata erit decorata habitibz tempa-
rie ⁊ fortitudinis. nō tamē erūt opationes ta-
liū habitūū. qz anima beata nō habz materi-
am in quā agat fm tales habitus. sic in ppo-
sito. ergo ⁊c. Itē dato q̄ aliquo modo pos-
sumus i patria elicere actū creditiū median-
te fide. adhuc possumus saluare maiorē eua-
cuationē in patria quo ad fidē q̄ quo ad ca-
ritatē. qz fides euacuat q̄tū ad actus neces-
sitatē. nō autē caritas. Actus. n. fidei stante
clara visionē nō erit necessarius. actus autē
caritatis erit necessarius. qz sine eo impossibile
est esse hominē pfecte beatū. Sicut igit scien-
tia rez creataz in ppro genere manet in pa-
tria. ⁊ quantū ad actū ⁊ q̄tū ad habitū. q̄
act⁹ ille fm augustinū ē noticiā siue visio ve-
spertina. ⁊ tamē dicit ap̄ls. siue pphete cessa-
bit. siue sciētia destruet. attendēs q̄ hmōi sci-
entia destruet q̄tū ad necessitatē actus. q̄
ille actus nō est necessarius i patria: vbi cedē-
tes multo clarius vident i verbo siue in dimi-
na cēntia. q̄ in ppro genere. sic eodē mō di-
cere possumus de fidei euacuationē q̄ fiat q̄tū
ad necessitatē actus. nō autē q̄tū ad actus
vel habitū fm se sumptū. Dixi autē notan-
ter si liceret. qz illud pro nūc nō licet ponere p-
pter nouū statutū pape b̄ndicti. in quo d̄r q̄
visio diuine essentie eiusq̄ fructio actus fidei
⁊ sp̄s euacuant i beatis. prout fides ⁊ sp̄s pro-
prie theologice sunt virtutes.

Articul⁹ 3 **Quantum ad terci-**
um articulū. Utrum fides et opinio sint cō-
possibilia circa idē. trāseo. qz in isto secūdo ar-
ticulo satis tactus est quomō fides et opinio
possunt simul stare. Pōt etiā de hoc fieri men-
tio specialis i tercio libro. cū tractabz de habi-

tu intellectus.

Quantū ad quār Articul⁹ 4

tum articulū. quid sit obiectus adequatū in-
tellectus nri. Est breuiter aduertendū q̄ fm
duplicē capacitatē intellectus dupl'r loq̄ pos-
sumus de eius obiecto adeq̄to. Possum⁹ em̄
p̄siderare intellectū humanū fm suā capaci-
tatē naturalē p̄cisim ab omni dispositōne siue
influctia sup̄naturali. Alio mō fm suā poten-
tiā siue capacitatē obedientialē. puta q̄ntū si-
ne p̄tradictione intellect⁹ possit recipere deo in-
fluente et sup̄naturaliter coopante. Et fm h̄
duplex habebit obiectū adequatū. Si. n. su-
mit p̄mo mō. tūc dico q̄ eius obiectū ade-
quatū ē ens fantasiabile mediate vel immedi-
ate. Et appello ens fantasiabile immediate qd̄
pp̄ue cadit sub falsitate. S; mediate cui⁹
cognitio argumēti vel illatiue vel q̄cunq̄ alio
modo reducibilis ē ex falsitate siue ex no-
ticia eius qd̄ pp̄ue cadit sub falsitate. Si
autē capacitas intellect⁹ sumit scdo mō. tūc di-
co q̄ eius obiectū adequatū ē ens inq̄tū ens
siue ens vniuersaliter sumptū p̄hendēs cre-
aturā ⁊ creatorē. creatū ⁊ creabile. Conclu-
sionē primā p̄bo sic. Illud ē nostri intellect⁹
fm suā capacitatē naturalē obiectū adequa-
tū. qd̄ omne id claudit ⁊ p̄hendit infra am-
bitū siue p̄tinentiē. qd̄ intellectus naturaliter
pōt cognoscere. ⁊ nihil tamē p̄hendit i cui⁹
noticiā naturaliter intellectus nō possit deue-
nire. Sed ens fantasiabile tā mediate q̄ im-
mediate ē hmōi. q̄ ⁊c. Maior patet. qz inter
adeq̄ta nec debz eē excedēs nec excessū. Mi-
norē p̄bo. qz nihil ē i intellectu q̄n prius fue-
rit i sensu. qd̄ ē v̄z vel mediate vel immedia-
te. q̄ omne qd̄ intelligit natural'r loquēdo: op-
tet q̄ aliquo mō sit fantasiabile. Omne etiā ta-
le ē ab intellectu nro cognoscibile. vt patz. iij.
de aia. Sedam p̄clusionē p̄bo sic. Illud ē
obiectū adequatū nostri intellectus fm suaz
ap̄titudinē seu capacitatē obedientialē respe-
ctu diuine potētie. qd̄ omne id ambit ⁊ p̄pre-
hendit qd̄ deus pōt nostro intellectui reuelare.
⁊ qd̄ mediate diuina potētia nri intellectus
pōt cognoscere. sed ens inq̄tū ens est hmōi.
q̄ ⁊c. Maior nota ex sup̄iori declaratōe. Mi-
norēz p̄bo. qz deus seipm pōt reuelare intelle-
ctui. vt patuit sup̄. ⁊ etiā fide tenem⁹. q̄ ml-
to magis qd̄cunq̄ aliud ens creatū vl' creabi-
le deus sibi poterit reuelare. Etiā ipse intelle-
ct⁹ ē i potētia obedientiali ad cognoscendū deū

p essentia. vt pz ex pdictis. g multo magis erit in tali potetia respectu omis entis ta creati qz creabilis. Sz forte dicit q ego dictis sup uis tradica. qz in pma questioe dixi q deus non pot esse subiectu in theologia nostra sub rone absolnta siue infinita. quia als nra scien na equaret scie dei. quia sub rone infinita oia comphenderent. puta deus z creatura. creatu et creabile. hic aut illd pono. ergo tradico Rñdeo duplr. Uno modo sic. qz intellectuz bñm posse scire omia duplr pot itelligi. Uno mo sil z semel. z illo mo fuit negatu sup? xcu esse subiectu scieie create sub infinita z abso luta ratione veritatis. qz quicumqz intellectus pprehedit pfecte illa abyssale ratione veritat. ille cognoscit omia simul. cu ergo beati saltez intuitiue pphendant ratione subiecti theolo gie. z p sequez pfecte ipsi omia simul cogno scerent. et sic equarent deo. Alio mo possum? dicere intellectu obedieter posse scire omia no simul sed vnūquodqz p se licet deus p sua vo luntate voluerit reuelare. z illo modo hic po no. ne hoc pcedentibus in aliquo tradicat.

Secdo possuz dicere q loquedo de lege co muni. ipsa creabilia cuz dependeat a mera dei libertate no cognoscunt ab aliquo in intellectu creato. sed ipso deo reuelate omia talia ab in tellectu nostro sunt cognoscibilia. z si no oia simul. vnūquodqz tm p se. Primo mo debent intelligi dicta in pma questioe illius plogi. Secdo modo debet intelligi illa hic immedia te posita. Et sic pz quo intelligeda est pma ra tio pñcipalis istius qstiois. Ad argumē tū in? trariū dicendū q maior ē vera. sed mi nor est falsa. sumēdo cognitionē pñse sine di lectōe sine qua nullus pot esse btus. qz visio non ē beatifica absqz p placētia volūtatis con currite vel in se vel in suo equipollenti.

Horum igitur deo odibile zc. Postqz mgr ostē dit opis sui difficultatē q reddit nos attētos. in illa pre ostendit hui? scie ordi nabilitatē. qua reddit nos doctores z studio fos. Et diuidit in duas pres. Nā pmo ostē dit pcellum istius scie esse debite ordinatum. Secdo reducit lectorē ad caploz ordinariuz ibi. vt aut qd querit. Pma i duas. Quia p mo innuit modi sui pcedēdi ordinatōz. Se cūdo quia null? ita ordiari pcedit qñ deficere possit. iō mgr desiderat legētū correctōz. Se cūda ibi. In h aut tractatu. Pñia diuidit in

tres pres. qz pmo q ad iā dicta pmittit suā in tētōz. Secdo adiūgit dictoz epilogatōz. Et tercio ex pdictis infert vnā rōnabile conclusōz. Secda ibi. In q dñice. Tercia ibi. Non igit dz hic labor. Quātū ad primū ē aduertēdū qz inordinatio i aliqua scia qñqz ex qttu or ptingit. Pñio si i hmoi scia falsitas nō im pugnat. Secdo si veritas non pmedat. Ter cio si assumit dubiū qd sufficiēter nō pbatur Quarto si pñū suaz distinctio debite nō assi gnat. Ergo p oppositū mgr volēs oñdere sci entia libri suaz fore nobiliter ordinatā qttu or facit. Primo nāqz ostēdit q p ipaz falsitas impugnat. Secdo qz in ipsa veritas exaltat. Tercio qz testimonijs veritatis sufficiēter ro borat. Quarto qz pñū suaz distinctio debite as signat. Secda ibi. z lucernā pñtat? Tercia ibi ex tēstionijs pñtat. Quarta ibi. i qttuor libri distinctū. Circa finē illius plogi quero.

Vtrū sacre scripture scia pprie dicat af sectua. Et videt q non. qz nulla scia cū sit habit? intellectualis ē teno mināda ab actu volūtatis. sz affectio ē act? vo lūtatis. g zc. Cōtra. illa scia pprie dz affe ctua q nō solū plustrat intellectu. sz p se z p prie afficit z dlectat affectū. theologia ē hmoi g zc. In illa qōne qttuor sūt vidēda. Pñio vidēdū ē a quo scia pprie sit teno ianda. Se cūdo dato q ex fine. vidēdū ē qō sit pprie fi nis theologie. Tercio vidēdū ē id qd qō qrit Et qrtō tollēda sunt qdā motua diuersaruz opinionū. que veritati dicēde i tercio articlo vident obuiare.

Quantum ad pri mū a q scia sit pprie teno ianda. Dicit qdā q scia ab obiecto pprie dz teno iari qz ab illo de bet habitus pprie teno iari a quo p se tra hit spēm z entitatē. sz hit? p se specificat p ob iecta. g. maior pz. P id qd sic se habet qz p ipm habit? ab omibz alijs distiguit ab illo de no iat. sed p obiecta siue p subiecta habit? di stinguunt. g. maior pz. qz ab eodē dz eē disti ctio z teno iatō. minor pz. ij. de ania. vbi dr q potēte distinguunt p act? z act? p obiecta. cū habit? causent ex actibz. sequit q p mordialr distinguāt ex obiectis. Itē. ij. d ania dz q secant scie queam dmodū z res de quibz sunt. Sed illud nō valet. qz si scie pprie teno minarent ab obiectis. tunc impossibile erit de eodē obiecto sil eē diuersas scias. qz vna sim plr noiaret pñtica. z alia simplr spectatiua.

Articul? 1 Scotus.

Cōtra sco tum.

ad quat... Instantia... Ad argu mentuz in trarium.

Prologus

Opi. ppa

sed nōs ē falsum. ḡ rāns. nōtia pz. pto falsi/ sitatē nōtis. qz de eisdē virtutibz de quibz hō hz sciam q vere r simplr dicit practica. habet angelus sciam quevere r simplr dicit speculatiua Dico ḡ cū pto q a fine dz fieri hmoi denominatio. Phus. n. ij. methaphice r. vi. volens pbare q prima phia sit simplr speculatiua siue denominari debeat speculatiua. vti h medio. q finis speculatiue ē veritas. practice ḡo opus. sup q verbo ait pmetator. q pmo Aristo. hic ē manifest. sed planū ē q si magi pprie sciētia diceret practica vel speculatiua ab obiecto qz a fine. q sermo Arist. nō ēēt manifest. qz talis pbatio nō ēēt p cām ppriam

2 P si scia non denominaret a fine. tūc eadē sciētia nō possz dici practica r speculatiua fm qd ab alio r ali oficiente in aliū r in aliū finem referret. Sed psequens est falsum. qz etiā illi qui sūt de pma opinione habēt dicere. q si qz de opabili non intēderet nisi cognoscere. eius sciētia qzuis esset de opabili tūc ēēt speculatiua r ecōuerso si de speculabili non intēderet nisi opus aut vtilitatē. et scia esset practica. P qncunqz due cause pcurrūt ad eundē effectū. quaz vna dependet ab alia r non econuerso. magis debet effectus denoiari a causa non dependēte qz a cā dependēte. maxime qn cā in dependēs nō est minus specialis r determinata siue ppria cā qz dependēs. quod addo ad excludendū cauillatōes q possent fieri de deo. de sole. r ceteris causis vlibus. sed obiectū ppriū r finis pprius sic pcurrunt ad causandū habitū q in tali causatiōe obiectū dependet a fine r nō econuerso. ḡ rē. Maior pz. pto minorē. qz obiectū causat vt efficiēs. r p nōs dependet a bonitate finis a q mouet efficiēs. ppter qd dr. ij. phicoz. q finis ē cā cāz. r idem pz. ij. metha. P. ij. de aīa ponit Aristor. ex pte q speculatiuus differt a practico fine.

3 P etiā ipm obiectuz denoiat a fine. qz ex h obiectū dicit speculabile. qz finis ipm est ipm speculari. ḡ etiā ipse habitus pncipalr denoiat a fine P eadē sanitas potest p considerari a naturali pto r a medico. r tū in intellectu naturalis phi qz intendit solaz speculationē tal sciētia denominat speculatiua. et in intellectu medici quia intendit opari dicit practica.

4 P ab illa causa pncipalius r magis p se debet habitus denoiari. a cuius causalitate nullatenus pōt absolui qz ab ea a q absolui p fine qliter p dicitōe. s; ab obiecto p absolui r nō a fine. ḡ rē. Maior nota. pto minorē. qz deus p rōez ydeale pōt creare sciētia r suppleat cau

salitatē obiecti cū sit de genere cause efficiētis. r tamē nō potest sciētia absolui ab intentione finis. quia si nō intenderet speculationē. tūc nō esset speculatiua. si nō opus tūc nō esset practica. Nec obstat si dicit q qzuis p deum possit absolui ab obiecto vt habet rationē efficiētis. nō tamen vt habet rationē terminātis. sicut. n. nō esset speculatiua nisi intenderet speculationē. sic nō ēēt speculatiua nisi terminaret ad obiectū speculabile Nō valet. qz habitus fm totā suā entitatē persistit termino. nec obiectū ē cā habitus fm q terminat. ḡ a tota cālitatē obiecti habitus pōt absolui

5 P qd fm sui exigentiā determinat oēs alias eās ab illo pncipalr dz fieri denoiatio. sed finis ē hmoi. ḡ rē. Maior nota. minorē ponit lino. i. posterior dz. q fm exigentiā finis cetera habēt moderari r mensurari. Et si qn qz inueniunt aliquē auctoritates sonātes in oppositū. omēs sic debēt intelligi q licet aliq mō scie distinguant r denoiēt ab obiectis. p le tū r pncipalr h fieri dz a fine. forte dicēs quō fiet illa denoiatio a fine. qz aut finis cā p dicitā diffinitionē r denoiatio ē vt acqstus. vel vt cognit. vel vt intētus. Nō pmo mō. qz sic ē posterior habitu. posteriū aut nō ē cā prioris. Nec scdo mō. qz tūc sequit oppositū ei qd intēdis. qz finis vt cognitus habet rōem obiecti. r sic denoiatio fieret ab obiecto. Nec tercio mō. qz vt ē intētus nō dum est. et p nōs nullam causalitatē hēre potest. Dic possit dici q diffinitio hec ē insufficientis. qz nec sic nec sic. sed finis ē cā illi diffinitōis r denoiatiois inqstū determinat obiectū ad causandū habitū iuxta exigentiā ipsius finis.

6 Itey dicēs quō determinabit cū nō dū sit Clez est q hic est difficultas singularis quā dno concedente circa pncipiū secūdi diffinitōis intēdo ptractare. Quātū tamen ad pns dico breuiter me expediendo. q qzuis ille finis qui dicit determinare obiectū. non sit extra intellectū. est tamē alius finis fm cuius exigentiā desiderū istius finis in nobis determinat. q determinatōe facta r terminat obiectū ad candū hitū q mediāte talē finē seq poterim. s; bi gra. Dato. n. q nō sit speculatio q ē finis scie speculatiue. ē tū ipē hō tanqz finis pncipalior fm exigentiā determinat in nob qlis debet esse speculatio. r p nōs qle obiectū speculabile pncipiās hmoi habitū p quē talē finē psequimur Possz etiā dici ad illd argumētū q finis inqstū intentus ē. ē causa p dicitē denoiatiois r diffinitōis. Et ad pbatoz. dicit

Instantia

Solutio.

Instantia

Solutio

Instantia

Alia sol.

Ad 1 sicut iā dictū est. Ad p̄mū igr̄ in d̄m d̄m q̄ maior ē vera fm̄ q̄ trahit sp̄m̄ t̄entitatez. Et ad minozē dico q̄ obiectū nec habitū nec actū specificat nisi i ordine ad finē. si. n. obiectū abiolueret a calitate finis. tūc nec actū nec habitū specificar̄. int̄m. n. specificat in q̄stū mo/ uet a fine. r̄ qz p̄pter qd̄ vnū qd̄qz tale r̄ illud magis. igr̄ illa rō magis arguit oppositū illi us qd̄ intēdebat q̄z p̄positū. Et p̄ idē p̄z ad alia duo. qz sicut lignū nō diceretur album a pictore vel albificāte. daro q̄ ab ipso pictore causaret albedo. sed d̄r̄ albus ipsa albedine. sic scientia nō debet dici speculatiua ab ipso obiecto sed ab ipsa speculatione. r̄ eodē mō dicens dū ē r̄e finibz aliaz sc̄iarum.

Ad 2 25

Et p̄ idē p̄z ad alia duo. qz sicut lignū nō diceretur album a pictore vel albificāte. daro q̄ ab ipso pictore causaret albedo. sed d̄r̄ albus ipsa albedine. sic scientia nō debet dici speculatiua ab ipso obiecto sed ab ipsa speculatione. r̄ eodē mō dicens dū ē r̄e finibz aliaz sc̄iarum.

Articul⁹ 2

Quantum ad secundum articulum. q̄s sit p̄p̄ue finis theologie.

1 dū articulū. q̄s sit p̄p̄ue finis theologie. Dicendū q̄ dilectio rei siue affectio est p̄p̄ius finis nostre theologie. qz oīa q̄ se cōsiderant i theologia n̄ra. vel sunt vrbilia vel fruibilia. sed hec om̄ia vel sunt amabilia. vel sunt diligibilia. ergo dilectio in tota sacra scriptura intēdit tanq̄s finis. P̄ ad hoc est nobis cōmunicata scriptura sacra vt nos sp̄ialiter cōiungat deo. ergo maxime r̄ finaliter id in rēdit theologia p̄ quod maxime r̄ intime vnimur deo. sed hoc ē rei dilectio. ergo r̄c. Maior p̄z p̄ doctores. minor p̄bat. qz om̄is cōiunctio creature rationalis ad deū ē p̄ intellectū vel p̄ voluntatē. sed p̄fectius vnimur deo p̄ voluntatē q̄z p̄ intellectū. nō. n. est status in apphensiōe intellectus nisi cū fuerit quies in affectio ne volūtatis. r̄ quicqd̄ sit in patria saltem. in via intimus diligimus q̄z intelligamus. q̄a intrat amor vbi foris stat sciētia. vt ait Hugo super angelica hierar. vi. ca. P̄ id est p̄ se finis theologie p̄ quod p̄ se r̄ imediate ad eter/nam beatitudinē ordinamur. sed h̄ est rei dilectio. q̄ r̄c. Maior p̄z p̄ b. Aug. xiiij. de tri. c. i. vbi vult q̄ nō omnia q̄ sciri p̄nt huic sciētie attribuēda sunt. sed solumō ea quibus fines saluberrima q̄ ad verā beatitudinē ducit. gignit. nutrit. defendit r̄ roborat. Minor p̄z p̄ aplm. i. ad Cor. xiiij. qz vt ibi p̄z. nec speculatio nec opatio sed sola caritas valet p̄ se ad beatitudinē cōsequendā. oīa autē alia median te caritate valēt. r̄ sine ipsa nihil nobis p̄sūt. Un̄ q̄stū ad speculationē ait ibi apls. Si habuero p̄phetiā r̄ nouerim mysteria omnia r̄ omnē sciām. r̄ habuero omnē fidē ita vt montes transferā. caritatē nō habeam nihil sum.

Quantū ad opationē ait ibidē. Si distribuero omnes facultates meas paup̄ibus. r̄ tradidero corpus meū ita vt ardeā. caritatē autē nō habuero nihil mihi p̄dest. P̄ q̄uis ali qua sciētia habeat plures fines. ille tamen est eius p̄ncipalis ad quē omnes aliq̄ fines ordinant. sed h̄mōi ē charitas i nostra theologia q̄ r̄c. Maior p̄z. minor p̄bo. qz licet in aliq̄ pte ita intendat speculatio q̄ nō intendit opatio. r̄ in alia pte econuerso ita intendat opatio q̄ nō speculatio. vndiqz tñ intendit dilectio. ita q̄ r̄az speculatio q̄z opatio ordinatur ad hunc finē qui est dilectio siue affectio.

Propter qd̄ ait Grego. sup̄ Ezech. omel. xxi. q̄ nullus est locus sacre scripture qui ita frigidus appareat quo ad sensum l̄ralem. si tamen pulset p̄ sensum sp̄ialem qui nō apparet ignitus. Et idē p̄z p̄ b̄m̄ Aug. in d̄lau de caritatis. vbi post multa dicta ad illud p̄positū cōcludit sic. Si igr̄ nō vacat omnes sacras paginas p̄scrutari. om̄ia inuolura sermonū euoluere. oīa secreta scripturarū apire r̄ penetrare. ten e caritatē. r̄ ita tenebis quod ibi didicisti. tenebis etiā quod non didicisti. in eo quod i scripturis intelligis caritas patz. in eo qd̄ nō intelligis caritas latet. Et sequit̄ ibidē. Ille igr̄ tenet r̄ quod patet r̄ qd̄ latet in diuinis sermonibus qui caritatē seruat in moribus. P̄. i. de doctrina xp̄iana ait aug. Omniū igr̄ que p̄dicta sunt ex quo de rebus tractauimus hec summa ē vt intelligat legis omniūqz diuinaz scripturarū plenitudo. et finis esse dilectio rei qua fruendū est. r̄ rei que nobis eā re frui p̄t. Itē apls. i. ad Thy mo. p. ait. Finis p̄cepti est charitas. Item summus doctor theologie d̄ns ihs christus Matth. xxij. ait. In his duobus mandatis totalē pendet r̄ p̄phete. Et loquit̄ de mādāris dilectionis rei r̄ p̄xiimi. q̄ r̄c. Cōtra itaz dictā veritatē multi multipliciter arguūt. alii qui directe. alii qui indirecte. Directe sic. Si dilectio eēt finis theologie. vl̄ esset finis intrinsecus vel extrinsecus. Nō intrinsecus. q̄a finis intrinsec⁹ cuiuslibet habit⁹ ē opatio elicita fm̄ illū habitū. sed actus dilectiois nō elicita a theologia sed ab habitu caritatis. Nec extrinsecus. qz a fine extrinsec⁹ habitus denotatur sicut sc̄ia medicine dicit̄ sanatiua a sanitate. sed theologia vt ipsi p̄bant nō denotatur ab amore. qz sic se habet actus ad actū sicut obiectū ad obiectū. sed obiectū vn̄ potētie nō denotatur ab alteri⁹ potētie nisi p̄ accidēs. sicut albū dicit̄ dulce p̄ accidēs. q̄ nec actus

Contra

Prologus

vnius potentie denominabit actū. nec p cōse
 quens habitū alterius potētie. cū igit dilectō
 sit volūtatis. theologia autē ipsius intellect⁹
 2 g̃ rē. P̃ habitū specie differentiū nec pōt
 esse vnus finis p̃prius r̃ p̃ se. q̃uis eorūz pos
 sit esse vnus finis p̃mūnis. sed theologia r̃ ca
 ritas specie differūt. ergo dilectio cū sit p̃pri⁹
 finis caritatis nō potest eē p̃prius theologie
 3 P̃ finis cōis ois scie nō est p̃prius theolo
 gie. sed dilectio est finis omnis scientie tā spe
 culatiue q̃s p̃actice. De speculatiuis patet. qz
 finis speculatiue ē felicitas. vt reduct. r̃. ethi
 coz. que quidē felicitas cōsistit nō solū in spe
 culatiue. sed etiā in delectatione. r̃ p̃ p̃leq̃ns
 in amore r̃ dilectōe. Juxta qd̃ dicit eodē. iij.
 Dabet aut̃ p̃hia amirabiles delectatiōes sin
 ceritate. firmitate r̃ puritate. sed delectatio vi
 det esse finis cuiuslibet op̃atiōis quā p̃lequit.
 De p̃actice s̃it p̃z. qz tota scia moral̃ ad hūc
 finē videt ordinari vt affectus hominis debite
 dirigat. r̃ vnūquodqz rōnabiliter apperatur
 Omnis aut̃ appetitus amor quidā est. sic ait
 Aug. xiiij. de ciui. dei. ergo r̃ p̃actica ordinat
 ad amorem. P̃ impossibile est p̃priū finēz
 4 alicuius habitus inesse nō habenti talē habi
 tum. impossibile. n. est q̃ aliquis sit felix qui
 caret virtute. s̃z multi habēt caritatē r̃ dilecti
 5 onē carētes habitu theologie. g̃ rē. P̃ nul
 lus habitus p̃fecte pōt alicui inesse q̃ caret p̃
 prio sine illius habitus. sed aliq̃s carens dile
 ctione possit scire theologia viatoris r̃ nō mī
 nus p̃fecte q̃s etiā vnus qui habet habitū ca
 6 ritatis. g̃ rē. P̃ p̃prius finis vnus cuiusqz
 habit⁹ ē p̃pri⁹ ac⁹ elicit⁹ fm̃ illū habitū. s̃z ha
 bit⁹ theologie nō elicit actum dilectōis. g̃ rē.
 maior p̃z p̃ mētatorē. ix. meth. vbi sic ait. en
 tria veniūt in h̃ q̃ p̃plemētū r̃ p̃fectō cuiusli
 bet h̃it⁹ r̃ potētie p̃sistit i actu p̃prio tāq̃ i sine
 r̃ idē mētator. ij. celi r̃ mōi ait. q̃ omē habēs
 7 actionē agit p̃pter suam actionē. P̃ si dile
 ctio esset finis theologie. deus nō eēt s̃biectuz
 in ea sub rōne deitatis. p̃ns est falsum. g̃ ãns.
 p̃ntia p̃z. qz cū rō s̃biecti sumat in ordine ad
 finē. si dilectio esset finis theologie. tūc ei⁹ sub
 iectuz nō possit esse deus vt deus. sed deus vt
 dilectus vel diligibilis. modus. n. considerā
 di s̃biectū non excedit p̃priū finem. falsita
 tem p̃sequētis p̃bant multis ratiōibz quas
 obmitto. qz sup̃ius eas adduxi cum tractau
 de s̃biecto istius sciētie. Sed illa nō ifrin
 gunt sup̃radictā veritatē. qz id quo potissime
 r̃ p̃fectissime attingit obiectū cuiuscunqz ha
 bitus. videt esse finis su⁹ p̃ se r̃ p̃prius. s̃z di

lectione obiectū theologie attingit potissime
 r̃ p̃fectissime. g̃ rē. Maior p̃z. qz in hoc stare
 videt p̃fectio finalis cuiuscunqz habit⁹. q̃ suū
 obiectū p̃fectissime attingat. Propter h̃. n. spe
 culatio ē finis speculatiue scie. qz speculabile vt
 speculabile qd̃ ē suū p̃priū s̃biectū potissime
 attingit ipa speculatiōe. S̃z minore intēdo p̃
 bare i p̃ma di. p̃mi libri. r̃ circa finē q̃rti libri
 igit ad p̃ns ipsā subpono. Ad p̃mū igit di
 cendū q̃ ē finis extrinsec⁹. Ad p̃batōem dico
 q̃ nō solū denotat habit⁹ ab actu quem elicit:
 sed etiā ab actu ad quem p̃ se ordinat. Et iō
 nō est simile de obiecto ad obiectū sicut de ha
 bitu ad habitū. nisi accipiant talia obiecta q̃
 rum vnū p̃ se ordinat ad aliud. nūc autē licet
 theologia actum amoris nō eliciat p̃ se. tamē
 intendit amorem. r̃ p̃ se in ipsū ordinat. Ad
 secundū dicendū q̃ duplex est modus ip̃i⁹
 finis. qz vno mō dicit finis quo. r̃ ille ē intrin
 secus. r̃ illo modo finis habitus est actus ab
 eo immediate elicitus. Alio modo dicit finis
 cuius. r̃ ille ē extrinsecus. puta id gratia cui⁹
 agens agit. siue id quod p̃ actionē suā agens
 p̃lequit p̃ponit. Ad maiorē g̃ dicendū q̃ vera
 est loquēdo de sine fm̃ eundē modū finis. s̃z
 fm̃ aliū r̃ aliū modū nihil repugnat q̃ñ idēz
 possit esse finis p̃prius habitū specie differē
 tiū. r̃ sic est in p̃posito. qz idē actus dilectōis
 qui est finis caritatis quo r̃ intrinsecus. est fi
 nis theologie cui⁹ r̃ extrinsec⁹. Hanc disticti
 onē finis quo r̃ cui⁹ possimus colligere ex di
 ctis Aristo. in. iij. de ania. r̃. ij. phicoz. Ad
 3 tertiū dicendū ad maiorē. q̃ idē eodē mō sum
 ptū nō potest esse cōis finis omnis scie r̃ p̃pri
 us vnus. r̃ sub hoc sensu minor possit nega
 ri. ñ p̃pter p̃batiōes est aduertēdū q̃ delecta
 tio p̃lequit cognitiōē ē duplex. Una q̃ cog
 noscens aliquā rē delectat in ipsa cognitiōe.
 sicut cognoscens triangulū delectat in cogni
 tione trianguli. Alia qua delectat in re ipsa co
 gnita fm̃ se. r̃ nō solū ratione cognitiōis. Pri
 ma delectatio nō habet rōnem finis nisi inq̃
 tum sibi adiungit scda. sed scda q̃ñqz h̃z rōez
 finis etiā respectu speculatiōis. p̃pter hoc em̃
 q̃ñqz speculamur. qz in ipsa re speculata dele
 ctamur. Igit p̃ma nō denotat sciaz. nec tra
 hit ipsam extra genus speculatiōis. S̃z scda
 cū sit finis scie pōt sciam denotare. Prima
 pōt repiri in omi cognitiōe q̃ntūlibet specula
 tiua. sed scda p̃ncipal̃ r̃ p̃ se sola theologia.
 Et eodē mō q̃ ad h̃ dicendū ē de dilectōe sicut
 de delectatiōe. Et cū addit de felicitate. dico q̃
 felicitas speculans vt speculās est cōsistit in

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Contrasta

Questio III

ipsa speculatione magis proprie in re speculata...

Ad secundam probationem possit dici quod moralis philosophia...

Instantia

Solutio

Instantia

Solutio

Ad 4 et 5

Ad 6

Ad 7

Contra in directe sic.

ctis aliquorum arguit contra predictam veritatem in directe sic. Fides et theologia sunt essentialiter unus habitus...

Philosophus vi. ethicorum enumerat hos habitus intellectuales. scilicet intellectum scientiam sapientiam...

Philosophus in libro de divinis nominibus dicit quod theologia est habitus principiorum...

Contra ista

Marginal notes on the left side of the page, including phrases like 'in hoc libro' and 'per hunc'.

Prologus

realr differunt. quoz vnus realr pot esse altero
 no exite. sed multi nescientes theologiam vera
 2 habent fide. g. r. Aliud est habere fidez
 aliud e reddere ratione de fide. sed habitu the
 ologico reddimus ratione de fide. qz vt dicit
 i. Petri. iij. Omni poscenti debemus reddere
 3 ratione de ea q in nobis est fide. P habit
 qui respiciunt idē obiectū sub alia tñ rōe for
 mali differunt realr. sed fides r theologiam sunt
 hmoi. g. r. Maior nota e. pto minor. quia
 fm oēs deus ē subiectū fidei sub rōne pme ve
 ritatis. sed in theologiam subijctū sub rōne veri
 4 diligit. vt supius est pbatū. P illi ha
 bitus differunt realiter qui ex sua rōne forma
 li habēt aliū r aliū modum tendendi in sua p
 se cōsiderata. sed fides r theologiam sūt hmoi.
 quia p fidem intendimus in quodlibet credi
 bilū siue in quolibet articuloz p se. ita q non
 resoluim vnu mediāte alio in pma veritate.
 sed p theologiam vnā veritatē etiā sillogistice
 5 deducim mediāte alia. P illi habitus realit
 differunt q hnt modos generatōis formaliter
 diuersos. s. theologiam r fides sūt hmoi. g. r.
 Maior p. p. mētor. i. r. meth. mior ē no
 ta. qz fides vera cū sit pms infusa nō poterit
 hri nisi p dei influētiā spālē. theologiam at sup
 posita fide p hri p doctrinā r humanā inqsi
 tionē assistere sola dei influētiā generali
 Ad 1 pter hec igit motiua nego anō supius intro
 ductū. Ad pma igit pbatōz dicēdū ad maio
 rē q siluūdo fidei ad prudētiā i h d. attendi.
 q sicut in moralibz pter ipsā prudētiā anne
 ram pntibus pactice dirigētē in agibilibz
 est dare habitū libri ethicoz q scientifice tra
 dit noticiā agibiliū. sic in supnaturalibz pter
 fidē connexā caritati inclinantē ad assentien
 dū his q credere debemus ē dare habitū theo
 logie q scientifice vel qsi scientifice tradit notici
 am eoz q credenda sunt. vel saltē eoz q ex cre
 dēdis sillogistice deducūt. cū g scia libri ethi
 coz sit habitus distinctus a prudētiā. p. q ratio
 Ad 2 magis arguit oppositū q ppositū. Ad scd
 paruit supius in qōe. ij. quō theologiam pprie
 pot dici sapiētiā r sciētiā aliquo mō. Ad pro
 batōne dico q phs nō intendit p hoc dicere
 q sapiētiā sit intellectus vel sciētiā realiter. s.
 q habeat aliquā similitudinē cū vtroq. r tal
 aliqualis siluūdo etiā i theologiam respectu in
 tellectus r scie d. facili poterit repin. cōicat. n.
 cū intellectus in eo q p. siderat pma principia.
 r cū scia in eo q ex principijs deducit sillogi
 Ad 3 stice suas p. clusiones. Ad terciū dicēdū
 q minor ē fallā. Ad pbatōem dico q obicū

ritas nō est de rōne formali fidei. sicut declara
 tū ē supius. ij. qōne. Et miro: q tot docto
 fundāt se in illa rōne. cum ipsi negare nō pos
 sint quin lumen fidei sit aliqua picipatio lu
 cis spūalis. Sicut g tenebra corpālis nulla
 tenus esse potest de formali rōne lucis corpa
 lis quātrūlibet remisse. dū tñ naturā lucis vel
 lumis in se habeat. sic illud enigma vel tene
 bra spūalis nō poterit esse de rōne formali fi
 dei. cū ipsa fides vel eēntialiter sit lumē vel ne
 cessario sit annexa lumi. Et eodē mō tale eni
 gma nō est de ratione theologice. qz sicut ipos
 sibile est aliquā formā absolutā aduenire ma
 terie qn sibi tribuat aliquā actualitatē. cū oīs
 talis forma sit quedaz picipatio pmi actus.
 sic im possibile ē aliquē habitū veridicū inesse
 nro intellectui qn sibi tribuat aliquā noticiā.
 cū sit quedā picipatio pime veritatē. r p cō
 sequens obscuritas siue tenebra de sua forma
 li rōne esse nō potest. cū igit tam fides qz the
 ologia sit habitus intellectualis r vendici. g. r.
 Ad quartū dicēdū q fides cū sit pms a
 deo supnaturaliter infusa pot ē dignitate ha
 bitu theologice r oi pte acq. s. ita. Ad pbatōz
 dico q nō ppter h. itur ad ignobiliū. quia nō
 itur de fide ad theologiam. ita q fides p datur
 cū theologiam acquirē. Sicut igit ait phs. i.
 ethicoz q felicitas vt condistinguit alijs bo
 nis est maxime eligibilis. vnita tamē cū pru
 dentia eligibilior efficit. Sic licet fides vt cō
 distinguit theologice sit nobilior. sumpta in
 simul cū theologiam nō ignobilior sed digni
 or efficit. Ad qntū dicēdū q qz ad h the
 ologia scripta est vt fides contra impios defē
 datur r in bonis homibus nutriat. idco dixit
 Joh. Dec aut scripta sunt vt credatis r.
 Alij silr indirecte arguūt ptra p. clusionē pre
 libatā. probātes q cognitio dei sit finis theo
 logie. quia idē est finis principioz alicuius sci
 entie r finis ipsius sciētie. sed articuloz fidei
 qui sunt pncipia theologice cognitio dei est fi
 nis. g. Maior patet. qz pncipia im plicite to
 tū id sunt qd scia est explicite. P fm phm r
 ij. phsicoz nō quodlibet vltimū sed vltimū
 quod est optimū habet rationē finis. sed cog
 nitio dei est nobilissimus actus anieratiōa
 lis intērus in theologiam. g. r. P vita ptem
 platina est nobilior qz vita actiua. g. speculāri
 est nobilior qz opari. r p. nō est finis theolo
 gie. P pprius finis sapiētie est speculatio.
 vt p. patere. i. r. vi. meth. r. r. ethicoz. s. the
 ologia ē sapiētiā pprie dicta. g. P aliqui co
 rū dicūt q nō cognitio vlc s. cognitio patrie

Ad 4

Ad 5

Thomas

est finis theologie. Quia dicitur Matth. v. Beati mundo corde. quoniam ipsi deum videbunt. **¶** In habitibus ordinatis supremus finis debet esse superioris habitus. sed supremus finis omnium artium et habituum est eterna beatitudo que principaliter consistit in visione dei. et habitus theologie est supremus omnium habituum. ergo etc. **¶** Idem est subiectum scientie ut imperfecte cognitum. et finis scientie ut perfecte cognitum. ergo perfecta dei cognitio erit finis theologie. quia in theologia viatoris deus imperfecte cognitus est subiectum. **¶** Augustinus dicit in sermone de Jacob et saul. quod tota operatio nostra in hac vita est. quod serenetur oculi mentis ut videatur deus. ad hoc sacra mysteria celebrantur. ad hoc sermo dei predicatur. et breuiter omne quod fit in sacra theologia Augustinus videtur velle quod fit propter videre deum. Sed nec illa concluditur. quia id inter omnia hominum possibilium tam in via quam in patria habet rationem optimam. et per consequens rationem finis. in quo principaliter consistit meritum in via et premium in patria. dilectio dei est homini. ergo etc. Maior pars. pro merito primo de merito. quia in illo consistit principaliter ratio meriti quod sic se habet quod quocumque alio posito vel remoto ipso solo posito in ipso solo meremur. sed dilectio dei sine caritate est homini. quia sine caritate omnis alia virtus est mortua et informis. ipsa autem sola de se non potest esse informis. igitur nulla virtus sine caritate potest esse meritoria. sola autem caritas seipsa est meritoria. De primo etiam patebit infra dist. 1. de materia fruitionis. **Ad primum igitur dicendum** ad maiorem quod licet id quod est finis principiorum possit esse finis scientie mediatus et remotus. non tamen immediatus et propinquus. nec etiam minor est vera. quia etiam per ipsas articuloz fidei noticias intendimus dei dilectionem sine qua et fides mortua est et informis. **Ad secundum dicendum** quod minor est falsa. sicut pars per iam dicta et etiam magis adhuc inferius declarabitur. **Ad tertium dicendum** quod non plus concluditur quam quod speculativa est nobilior quam practica. sed quod quicquid meritorie dignitatis est in vita et temporalium quam in actiua hoc totum pertinet eis prout ordinantur ad affectiuam. sic etiam speculatio et actio ordinantur finaliter ad dilectionem dei. id est nihil concluditur hic in nos. **Ad quartum dicendum** quod licet maior sit vera loquendo de sapientia philosophica siue sapientia naturaliter inuenta. tamen non est vera loquendo de sapientia theologica. Vel dicendum quod cum sapientia dicatur quasi sapientia scientia. ideo quousque speculationem intendat. principaliter tamen videtur intendere dilectionem secundum quod mentalis sapientia

et delectatio principaliter et magis proprie summa scilicet ex dilectione quam ex speculatione. **Ad quoniam** tunc dicitur dicitur quod visio patrie est finis remotus theologie nostre. sed hic querimus de fine proprio et immediato a quo scia denominatur quia a fine remoto non capit propria denominatio. Etiam assumitur falsum. quia siue in via siue in patria dilectio est nobilior speculatione. et etiam ipsa beatitudo patrie magis consistit in dilectione quam in speculatione. **Et per idem** per ad septimum **Ad octauum dicendum** quod Augustinus per oculum intelligit intentionem nostram. Unde etiam in sermone domini in monte tractans illud Matth. vi. Si oculus tuus simplex fuerit totum corpus tuum lucidum erit. beatus Augustinus dicit quod per oculum intelligere debemus mentis nostre intentionem. talis autem intentio maxime mundatur et serenatur per dei dilectionem multo magis quam per speculationem. **¶** Autem etiam secundum Augustinus videtur esse per nos. **¶** Item sunt indirecte arguentes in predicta conclusionem quod praxis siue operatio sit finis theologie. quia saluator dixit. Si vis ad vitam ingredi serua mandata. Sed obseruatio mandatorum consistit in operibus moralibus. **¶** Illa scia praxim habet per fine cuius communes animi conceptiones quasi omnes sunt morales. theologia est homini **¶** Item. Maior pars. minor probatur. quia ille sunt coes animi conceptiones quibus peccat theologia. deus est bonus. deus est diligendus. declinandum est malo. bonum est faciendum. et similia. **¶** Illa scia in maiori sua parte determinat de moralibus illa habet praxim per fine. theologia est homini. quia quasi vndique tractat de informatione morum. **¶** Et si dicatur istis quod illa non intendunt in theologia propter se. sed solum ut nos ordinant in dei dilectionem. tunc ipsi concedunt hanc conclusionem sed addunt quod dilectio sit vere praxis. et id ad huc ipsis videtur quod habeat intentionem suam. **¶** Autem omnis dilectio vere sit praxis ipsi probatur multiplex. **¶** Primo sic. diffinendo praxim sic. **¶** Praxis est operatio alterius potest ab intellectu naturali posterior intellectus et nata propter elicere reuerentiam ad hoc ut sit recta. sed omnes partes istius diffinitionis conueniunt dilectioni dei. ergo est vera praxis. **¶** Si dilectio ultimi finis non esset vera praxis. sequitur quod aliqua operatio esset in potestate hominis que nec esset praxis nec speculatio. quod est inconueniens. **¶** Omnis actus voluntatis est praxis proprie dicta. sed dilectio dei est actus voluntatis. ergo etc. **¶** Et addunt istis quod tamen actus elicetus a voluntate est praxis. quia etiam actus impetus a voluntate. si cuius sit actus elicitus ab alijs potestibus. aliter tamen

Ad 576

Ad 7 Ad 8

Scotus.

Contra thomam.

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Prologus

Contra sco-
tum.

z aliter. qz actus elicetus a voluntate sicut est
 Diligere z velle e praxis primo z p se. sed actus
 impatus sedario z ex consequenti Sed illud
 no valet. qz ille actus qui no est electio nec se-
 quitur ad electionem no est praxis. dilectio dei e
 hmoi. ergo zc. Maior pars p comitator. vi.
 ethicoz. z i. ethicoz ait qz praxis e opatio fm
 electione. Minor pars pbo. qz voluntas e ipsius
 finis. electio aut eoz que sunt ad finem. Item
 electio est conclusio consilij. sed consilium tuum est
 de contingentibus z de his que sunt ad finem.
 vt pz. iij. z vi. ethicoz. Tu igit dilectio dei te
 dat immediate in vltimu finem. sequit necessaria
 no qz dilectio dei no sit electio. nec psequens
 erit praxis. P. si aliquid non opabile a no-
 bis esset praxis. tunc tolleretur distinctio inter
 practicū z speculatiuū. sed dilectio dei merito-
 ria de qua semp hic loquimur no est operabi-
 lis a nobis. ergo zc. Maior pars. quia practi-
 cū habitus qui dicitur a praxi in hoc fm omnes di-
 stinguunt a speculatiuū. qz practicus e de opa-
 bili a nobis. cū sit factiuū sui subiecti. specula-
 tiuus aut e de no opabili a nobis cū suū sub-
 iectū p supponat. Minor pars pbo. qz dilectio e
 virtus a deo infusa. s. caritas. q si a nobis eēt ex
 puris naturalibz saluari possemus. qd e hereti-
 cū. Propter qd ad Th. ij. ait aplos. Non ex
 opibz iusticie q fecim nos s. fm miaz suā sal-
 uos nos fecit. P. tripliciter dicitur q ille actus no
 est praxis qui no est in pte nra. sed dilectio
 dei meritoria no e in pte nostra. s. n. redi-
 ret error pelagij. P. ille actus no est praxis
 cuius directio no cadit sub facultate humani
 intellectus. sed dilectio dei est hmoi. ergo zc.
 Maior pars ex praxis diffinitioe. pbo minorē.
 qz dilectio ad sui directōz requirit directiuū sup-
 naturale. iuxta illud apli ad Ro. viij. qui spū dei
 agūt hi filij dei sūt. Ad p̄mū igit de p̄mū di-
 cedū q diffinitio illa e insufficientis. qz obmittit
 id qd p̄ncipalr spectat ad rōez p̄ris. s. eē circa
 opabile a nob sive eē in pte nra. minor etiā
 e falsa. qz no sufficit p̄formitas nre rōis ad di-
 rectōz huiusmodi sup̄naturalē actus. Ad scdōz nego-
 p̄ntiā. qz dilectio de qua loqmur no e in pte
 nra. Etiā ipm psequens no e in conueniens ac-
 cipiēdo opationē large p omi actu elicitō ab
 ipso hoie. Ad terciūz nego maiorē. z id qd
 addit s̄l̄r e falsū. qz nec ois actus a voluntate el-
 icitus e praxis. sic patuit de dilectioe dei. nec ois
 actus p voluntate impatus poterit eē praxis
 qz actus speculatiuus ipsius intellectus cuius
 sit a voluntate impatus eēt praxis. qd tu met
 negas in tuo scripto.

Solutio.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Quantum ad terciū

Articul⁹ 3

um articulū. vtz sacre scripture scia pprie dica-
 tur affectiua. Dicēdū q cū i pmo articulo p-
 batū sit sciam debere a fine denominari. z i scdo
 sit oñsum finē theologie eē dei dilectionē siue
 affectionē. sequit ex his necio q theologia di-
 cat pprie dilectiua siue affectiua P nobilif
 sima scia a nobilissimo fine dōz denominari. sed
 theologia e scia nobilissima. z caritas siue di-
 lectio e finis nobilissimus. g dōz dici affectiua
 siue dilectiua. Maior pars ex pcedētibz. minor
 aut qz ad ambas suas ptes pz. e. n. theolo-
 gia nobilissima scia. cū ipsa pprie sit sapia. si-
 nis etiā nobilissim⁹ e dei dilectio. qz dicit aug-
 xv. de tr. q nullū donū dei illo. s. dilectioe dei
 e excellētius. P habitus cuius p̄p̄ finis
 no pōt reduci ad speculationē. nec ad praxim
 necio p̄tinet terciū genus. qz nec pōt dici pra-
 ctic⁹ nec speculatiu⁹. sed theologia e hmoi. g
 zc. maior pars. pbo minorē. qz dilectio dei q e si-
 nis theologie nec pōt reduci ad speculationē cū
 sit nobilior speculationē. nec ad praxim cū ei⁹ ob-
 iectū n sit opabile a nob. cū igit dignū sit a fi-
 ne oia denominari. vt dicit. ij. de aia. sequit q dicat
 affectiua. Sed illud a qbusdā improbat
 sic. Sicut se hnt habitus scientifici naturalr acq-
 siti ad dilectōz naturalē. sic se hnt scia theolo-
 gie ad dilectionē sup̄naturalē. s. null⁹ habit⁹
 scientific⁹ naturalr acq̄sit⁹ ordinat⁹ ad dilectōz
 naturalē nec denominat ab ea. g nec theologia de-
 nominanda e a sup̄naturalē dilectōe. P omnis
 scia vel e sui grā z sic e speculatiua. vel non est
 sui grā. z sic e practica. g no dabit id terciū ge-
 nus sciarū P fm Auzennā. i. metha. siue.
 scia speculatiua e de no opabili a nobis. sed p-
 ctica e de opabili a nobis. cū aut omne ens aut
 sit opabile a nobis aut no sit opabile a nob.
 ois scia erit speculatiua aut practica. P phi
 ussi ciet er distincterūt scias. z tñ nūqz fecerūt
 mētionē de aliq scia affectiua. P omnis scia
 vel attingit suū obiectū p actū q p̄sistit i sola
 cognitōe veritatis. vel p actū q p̄sistit i exerci-
 tio externo zis opis. Si pmo mō tūc e specula-
 tiua. si scdo mō tūc e practica. P finis the-
 ologie aut e sola cognitio veritatis circa caritatē
 seu affectōez. aut e cognitio docēs qliter cari-
 tas pōt hri in nobis Primo mō e mere speculatiua.
 scdo mō est mere p̄ctica Sz illa no
 refellūt p̄dictā veritatē. Nā cū fm factos do-
 ctōez finalis intētio theologie sit nos iun-
 gere z vnire. igit ab illo tanqz a p̄o-
 prio sine debet denominari mediāte quo nobi

Opi. 3ua

1

2

3

4

5

6

Contra illā
opinionē.

Questio III

lissime et intime deo coniungimur et unimur. h
aut est caritas sine dilectio. qz quis cognitio
ne deo assumilemur. iuxta illud. i. Joh. iij. Si
lij dei sumus. et nodum apparuit qd erimus
Scm? aut qm cu apparuerit filies ei erim?
qz videbimus eum hicuti est. caritate et amo
re. si fortis fuerit gratiose transformamur in
deuz. iuxta illud Dion. de diuis no. Amor
si fortis fuerit extasi in facies transformat ama
tem in amatu. Et eandem sententiam ponit Aug. i
suis soliloquijs. et Hugo in libro de arra ipso
se. Ad primu igit dicendu q similitudo q p
tendit in maiori ppositioe negada e. qz amor
naturalis de quo locuti fuerunt phi e amor q
diligit creatura. hic aut no est tante dignita
tis q ab ipso scia denotet. Ad cui? intelligen
tia sciendu q sicut p. iij. de aia. qzuis in intel
ligedo sit motus rez ad aiam. in amando m
ecouerfo est motus anie ad res amatas. Res
igit qzuis viles sint. tam q quodammodo digni
ficant et in esse spuali constituunt du intellu
gunt. Sed anima qzuis sit nobilis du crea
tura. ppter creatura diligit ppter transformati
one amantis in amatu vplim u no dignifi
cat. sed magis vilificat. et locu ab oppositis
cum deo p omnib diligit et primu ppter re
um miro mo nobilitat. igit qzuis natural di
lectio creature no sit tante bonitat aut digni
tatis q ab habitu scientifico humanitus ac
quisito finaliter intendat. dilectio tn rei pro
pter sui eximiam dignitate p se finaliter inte
dit. et pseques a tali dilectione scia denotat.

Ad 2 Ad scdm dicendu q phus qui ponit illaz
distinctione no cognouit quo ad itra ali que
nobilitate actum qz ipaz speculatoz. et quo ad
extra qz virtuosam opatione. igit talis distir
ctio sibi sufficiens videbat. sed nos qui poni
mus rei dilectione merito uia in via tpmiato
ria i patria nobilitate ee oi speculatoe ac vtuo
sa opatione. dicem? sciam q dilectioz talis p se
t pncipalr intedit ab ipsa denotari. Et p
ide p. ad tercium et ad quartu. Ad qntu dicen
du q diuisio illa e insufficientis. qz sacra theolo
gia no attingit suu obiectu p sola cognitioez.
nec p practice directioz. sz pncipalr et nobilit
sine attingit ipm p supna dilectioz Ad. vi. di
cedu q illa diuisio silt e insufficientis. qz finis the
ologie nec e cognitio vitas. sz e ipa caritas.

Ad 3 et 4 Ad 5

Ad 6

Articls 4 **S**z quo ad quartu
qois articulu e aduertedu. q qzuis p dictaz
ditate sint mlte doctoz opiniones. sumarie tn
ad tres generales modos potert reduci Qz q

da dicunt q theologia simplr sit speculatiua. q
da q simplr sit pctica. qda q sit silt pctica et
clanua. et isti sut triplici. Qz qda eoz dicunt q
sit fm qd speculatiua et simplr pctica. qda q sit
fm qd practica et simplr speculatiua. qda q sit
simplr pctica et simplr speculatiua. Ponat igit
motiua illaz opionu et soluaz qz breui? potero
Primi arguit sic. Scia e finis p se t pnci
pal e cognitio rei illa e simplr speculatiua. theo
logia e hmoi. g. zc. maior. p. iij. meth. vbi dz.
theorice finis e vitas. practice no op. minor
p. p oes illas roes positas i. ij. arti. qbz pbat
q speculatio e finis theologie. P nobilissi
ma scia dz e speculatiua. theologia e nobilissi
ma. g. zc. pbat maior. qz ex nobilitate qua spe
clatiu? hz respectu practici pbat. vi. eth. q sa
pia e nobilior? qz prudentia Un em e. ibide
dic. melior? pctice aie sapia e qz prudentia. si q
de speculatiu intellect? hie e sapia. prudentia at p
ctici. melior e at speculatiu? practico que adm o
du speculato melior e practi P theologia nra
assilat theologie rei et hroz. sz illa e speculatiua
g. zc. P hic? vere hns ronem sapie e vere et
simplr speculatiu? theologia e vere sapia. g. zc.

P scia d no opabili a nob e simplr speculati
ua. theologia e hmoi. g. zc. Sz illa no solu
dit. qz speculatio sciaz no denotat. cu ipsa or
dinet in vltiore fine p se et p pue intctu a sci
entia. sz speculatio theologie e hmoi. g. zc. ma
ior et minor reclarata sut supi. Ad pmu igit
dicendu q minor no e vera. Ad scd dz dicendu
q maior e falsa. qz affectiua e nobilior? specula
tiua. Ad pbatioez dicendu q phi n coguerit
aliqua dilectioz q e nobilior? speculatiue. et q
eet finis p se ipi? speculatois. si. n. phi tale di
lectioz coguisset et posuisset. necio habuissent
ponere sciaz affectiuaz. c? p se finis fuisset tal di
lectio. qz speculatoz illi? scie ordiaisset ad hmoi
dilectioz. Ad tercium ddm q theologia prie
ponit? amatiuaz vlt fruitiuaz qz speculatiua.

Ad e intellectu sciendu q qzuis theologia taz
vie qz patrie possit denotari ab amore et carita
te et dilectioe. tn theologia vie pprie nomiata
ab affectoe. et theologia patrie pprie a fruitio
ne. qz affectio dicit amore impfectu existentie
in desiderio cu quadam mobilitate et instabili
tate. et inde pprie theologia viatoris q e imp
fecta dz affectiua. Sed fruitio dicit amorem
pfectu cu stabilitate et quiete. sicut patebit in
fra. g ab ea denominada est theologia patrie
que simplr e perfecta. qz sicut theologia vie or
dinat ad dilectione vie sicut ad fine. primuz
et immediatu. et pseques ab ipsa denotata.

Opinio q
theologia
simplr sit
speculatiua

1
2
3
4

Contra illa
opi.

Solutio.
Ad 1
Ad 2

Ad 3

5

Prologus

sic theologia patrie ad dilectionem patrie tan-
q̄ ad finem proprium et immediatum ordinatur. et per
consequens cum talis dilectio vel sit ipsa fruitio
vel in fruitioe per se et principaliter includatur.
ergo merito dicitur fruitio. caritas autem et amor si-
ue dilectio. quod secundum propriam suam significatio-
nem sunt perfecte et imperfecte. ideo possunt denotare tan-

Ad 4

theologiam patrie quam theologia vie Ad quatuor
dicendum quod maior est vera sapientia consistit in spe-
culatio et ratio in fine per se et principaliter intento. et
in ulteriore fine non reducto. sic autem non contingit in

Ad 5

nostra theologia. ergo etc. Ad quatuor dicendum
quod scientia que est de non operabili est speculativa. si est
speculatio non ordinatur in alium finem per se et im-
mediate intentum in tali scientia. speculatio autem
theologie ut patuit ordinatur ad dilectionem.

Scotus.
D. theo-
gia sit sim-
pliciter practi-
ca.

Alii dicunt quod sit simpliciter practica. quia illa scientia est
practica cuius proprius finis est praxis. theologia est
hominum. ergo minor probatur rationibus quibus superius ostende-
bat quod praxis siue operatio sit finis theologie.

Pro fide est habitus practice. theologia funda-
tur in fide. ergo est practica. probatur maior. quod habi-
tus fidei non solum finaliter est ad hoc ut creden-
da credamus. sed ut credita diligamus. cum ergo dile-
ctio sit praxis ut superius fuit probatum. ergo.

Pro quocumque actu possibile est voluntate nostra er-
rare. necessario est notitia practica ipsam volun-
tatem dirigens ne erret. sed in diligendo ultimum
finem possumus errare. quod potest aliquis uti fruendis
et frui utendis. ergo theologia que in hominibus dirigit
erit practica.

Aureolus

Alii concordantes cum istis in conclusio-
ne principali. scilicet quod theologia sit practica. ad-
dunt quod iam dictum doctorum quod ipse non bene ponat
quod solum ille habitus intellectualis sit practicus
qui dirigit actum alterius potentie ab intelle-
ctu. quod ut dicunt logica et rethorica et uniuersaliter
omnes habitus intellectuales qui dirigunt
aliquos actus elicitos ab alijs habitibus in in-
tellectu existentibus sunt proprie habitus practi-

ci. Et hoc primo probant de rethorica. quia
omnis habitus habens rationem actiuam est pra-
cticus. rethorica est hominum. ergo etc. probatur minor
quod philosophi. i. ethicoz dicit rethoricam esse quandam
virtutem. et mitorator ibidem vocat eam potentiam et
facultatem quandam. Et idem dicendum est de logica.

cum rethorica sit assecutiva dyalerice. ut patet
in rethoricoz Pro habitus qui habet respectum
conformitatis. prioritatis. actiuitatis et dire-
ctiui non est speculatiuus sed practice. logica
est hominum. ergo etc. probatio assumptae. quod regulat
et dirigit alias scientias. et est prior eis. cum va-
num sit simul querere scientiam et modum sciendi.

ergo in metaphisice. Pro habitus non solum ha-

bens pro fine actum quem elicit. sed etiam actum
alterius habitus quem dirigit est practicus. scilicet
logica est hominum. ergo etc. Maior patet. quia scientia spe-
culatiua est gratia sui. ut patet in metha. sed ille ha-
bitus non est gratia sui sed gratia illius actus quem
dirigit. Minor etiam patet. quia logica est gratia actuum
aliarum scientiarum quos dirigit. Pro ille habitus qui
extendit se ultra actum proprium quem elicit est
practicus. quia ratio practica in extensione consistit
intra illud. ut patet in de anima. In relectus exten-
sione sit practicus. sed logica est hominum. ergo etc.

Pro nulla ars diuiditur in docente et in utente
nisi sit practica. quia utendo dicitur practicare.
logica sic diuiditur. quia quedam est logica docens
quedam utens. ergo etc. Pro habitus qui facit
suum obiectum est practicus. sed logica et retho-
rica sunt hominum. ergo. Maior patet. pro minore
quia logica facit proprios et syllogismos. et rethorica
proprium persuasum que subijciunt in eis. Et per
his ut dicitur potest colligi regula generalis. scilicet quod
omnis habitus est vere et pure practicus que non
solum habet pro fine actum quem elicit sed etiam
actum quem dirigit ubique vel in quacumque
potentia sit ille actus ab eo directus. Item

4

5

6

Fractio de
mayronia

fractio de mayronia sunt alij sequaces predictorum qui ponunt hic quatuor
conclusiones. Prima est quod theologia via
toris est proprie practica. quia ipsa regulat actum
voluntatis nostre circa diuina. Item quod ipsa di-
rigit actus nostros exteriores ad cultum diuini
nisi secundum seruitutem latrice Secunda conclusio est
quod theologia quae habet sancti in patria est pra-
ctica. quia talis scientia habet prioritatem et for-
mitatem ad actum voluntatis quo tendit in ob-
iectum beatificum. cum voluntas ita diligat ipsum
sicut intellectus precognoscit esse diligendum

Tercia conclusio est quod theologia qua ha-
bet deus de necessarijs est practica. quia sicut ipse
cognoscit se esse diligendum ita se diligit. et si im-
possibile aliter se amaret. haberet actum inordi-
natum. quia difformiter rationi. unde quincif
eius appetitus circa talia regulari a ratione.

Quarta conclusio quod theologia qua habet de-
us de contingentibus puta de verbi incarnatio-
ne et similibus non est practica. quia diuinus intel-
lectus non regulat dei voluntatem circa talia.
cum enim diuinus intellectus sit regula determinatis-
sima. et voluntas in talibus sit ad opposita.
ipsa posset peccare in talibus a sua regula deui-
ando. Si isti doctores in de hoc principali pro-
mo deficiunt in que ueniunt. Nam si theologia nostra
est simpliciter practica. tunc aliquis huius naturalis acquisi-
tus est nobilior ipsa theologia. quia est falsum etiam
fuit eos ergo et ante. contra nota est. quia ut patet

Contra sco-
tum.

Questio III

l. 2. vi. metha. habitus speculativus est nobilior practico. sed multi habitus naturaliter acquisiti sunt speculativi. g. zc. P. ipsi met ponunt q. theologia proprie dicitur sapia. sapientia autem dicitur habitus practicum esse oppositum i adiecto. cum sapientia finis praxis esse non possit. vt patet. vi. 2. r. ethicoz. ergo zc. Ad pmu igit dicendum. q. minor non est vera. nec probationes eius valent. vt patuit superius. Ad scdm dicendum q. maior est falsa. dato etiam q. probatio est vera. ex h. non haberet q. fides est habitus practico sed affectivus. et eodem modo procedendum est de theologia

Solutio.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Extra au/
solum

Solutio.

Ad 1

Ad 2

tionis Ad tertium dicendum q. ratio practici habitus non consistit in dirigendo quecumque actus sed in dirigendo actum qui est factivus subiecti ipsius habitus dirigentis. i. habitu. n. practico actus qui per tale habitum elicitur. et actus qui per ipsum dirigunt sunt circa idem obiectum. quod quidem obiectum in esse constituitur per actum qui dirigunt. sicut patet in morali philosophia. in qua tractatur de moribus humanis qui causantur per actus humanos. quod quidem actus diriguntur ex noticia moralis philosophie. quia ex huiusmodi noticia instruimur et informamur qualiter agendo bonos mores acquiramus et malos evitemus. Et idem patet de medicina respectu talium actuum quibus causantur sanitas. vel quibus corpus humanum sic disponitur vt sit sanabile. quod vt sic subicitur in medicina. Sic autem non est de logica. Nam logica vt docet philosophus habet subiectum suum antequam vt verum dirigat actus ceterarum scientiarum. forte dicitur q. saltem talis logica vtens erit practica. Dico q. nec hoc sequitur. quia si talis logica vtens esset practica. sequeretur q. omnis scientia esset practica. consequens est absurditas inaudita ergo antecedens. sequentia probatur. quia omnis scientia que suum obiectum contingere non potest nisi mediante actu habitus practici. illa n. scio est practica. sed quilibet scia attingit suum obiectum mediante actu logice vtentis. et nec aliter ipsum scientificum potest attingere. cum omnis scia attingat suum obiectum vel diffinendo. vel enunciando. vel sillogizando vel diuidendo. vel per aliquem actum istis modis. quod omnes sunt actus logice practice. g. zc. Et ad probationem in qua iste multum se fundat cum dicitur q. scientia speculativa non est gratia alterius. logica autem est gratia alterius. R. si appellas omnem habitum illi esse gratia alterius qui dirigunt alium habitum vel actum alterius habitus. tunc metaphisica est gratia alterius. quia. iij. metha. docemur q. liter per metaphisica principia omnium sciendarum poterit probari et roborari. g. zc. Est igit aduertendum q. directio dupliciter potest fieri. Uno modo ex indigentia habitus dirigentis. et sic spectat ad habitum practicum. quia talis habitus non potest per actum a se immediate elicitum sufficienter attingere suum subiectum. nisi dirigat actum alterius potestie qui sit factivus talis subiecti. et ratio habitus practico elicere siue speculari est propter dirigentem. et dirigere propter facere. propter quod talis habitus proprie dicitur esse gratia alterius. quia talis habitus sic dependet a gratia eorum que dirigunt. quia si illa non essent talis habitus esse non posset. Alio modo fit directio non ex indigentia habitus dirigentis sed magis ex sufficientia. et talis directio

Ad 3

Instantia

Solutio:

ad actum
practicum
sed scia
na. sed ille
is actus
ica est gratia
ille habitus
quem elicit
tentione
lectus
p. mo. ergo
ne et in
est practica.
logica docet
nus qui facit
logica et retho
p. mo. mo. mo.
u. et retho. mo.
eis. Et hoc
generalis. Log
actus q. no
elicit sed etia
in quatuor
tus. Itz f
ponit hic op
theologia varia
regulat actum
i. Itz q. ipse
ad cultu diu
fida scilicet
in p. ma. i. p.
monit. r. p.
quo r. d. i. ob
ita diligit ipm
esse diligendū
logia qua ha
ca. q. sicut ipse
diligat. et si p
eret actū in ordi
u. vnde p. mo. i.
gulari a r. mo.
gia qua ha
a. q. dicitur q. mo.
tares circa tal
gula r. d. i. p.
s. sit ad oppo
a sua regula
i. d. i. p. mo. i.
a si theolo. p. mo.
hie. n. mo. i. p.
gia. q. mo. i. p.
a. q. mo. i. p.

Prologus

nō facit habitū practicum. sed dimittit eum maxime speculatiuū. qz talis habitus sic dicitur grā alterius. puta gratia illius quod dirigit qz nō non dependet a gratia directi s; magis econuerso directū dependet a dirigente. et sic est in pposito. quia logica sic dirigit alias scientias qz ab eis non dependet. est. n. prior eis. sed ipse dependet a logica in eo qz accipiunt a logica huius modum procedendi. Et hec est cā quare dicit. q. metaphisice. qz in cōueniens ē qzrere simul scientiā z modū sciēdi. Et hūc modū sciēdi cōmētor dicit esse logicā. quā prius debemus addiscere vt in omni scientiā nos melius dirigamus. forte dicit qz nullus habitus pōt esse sine suo subiecto ergo nullus habitus pōt dirigere talē actum qui factus ē sui subiecti. ancedēs p3. qz de subiecto supponimus qz est z quid ē. vt dicit. i. posterior. z. nōtia etiā p3. qz agere p supponit esse. g. habitus prius habet esse qz dirigit. z p pns cū non possit hēre esse sine subiecto. sequitur qz actus ab habitu directus nō possit esse cā huius subiecti. Rñ. qz subiectū alicuius habitus eē pōt intelligi dupl'r. Uno mō fm eē sue picularis z actualis exīte. Alio mō fm esse eētie quod habet in pfecta z sufficiēti cōtinentia suaz proximaz causaz. Primo mō ancedens non est verus. qzuis scdo modo sit ver. Sicut. n. scientia nō destruit sed manet destructo suo subiecto qzrum ad esse sue actualis exīstētie. ipso tñ manēte in suaz proximaz causaz pfecta z sufficiēti cōtinentia. Sic ex consideratione z noticia hmoi causaz pōt de aliquo subiecto acquiri habitus sciēticus. an qz hmoi subiectū ponat i esse fm suam actualē exīstētiā. Si. n. Noe qui fuit pms plātor vinee sufficiēter p cognouit causas vinee. tunc potuit in se cipe pfectū habitū cōgnitiuū cuius subiectū esset vinea. nō que p tunc eēt in sua actuali exīstētia. sed que fuisse in causaz suaz cōtinentia. qui quidē habitus direxisset actū virtutis motiue ipsius Noe. p quem actū pdictū subiectus. s. vinea fuisse productū fm eē sue actualis exīstētie. Sic i proposito nihil phibet habitū practicum dirigere talē actus quo in actuali exīstētia productus eius subiectū. Ad probationē cū dicit qz de subiecto supponit qz est. pōt dicit qz Aristot. loquit ibi de subiecto sciēte speculatiue. que fm qz speculatiua nullo mō ē sui subiecti factiua. z nō loquit de sciā practica qz aliquo mō ē sui subiecti factiua. Vel dicēdū qz de subiecto supponim' qz ē vel in se vel in suis causis pzo

Instantia

Solutio.

pinqs et immediatis. z illa scda suppo sufficit ad h qz de aliq re vere habeat habit' sciēticus. cū scire sit p cam rē inuestigare. vt dicit. i. posterior. Ad qrtū dicēdū qz maior nō ē vera. nisi illa extēsiō cōtingat ex indigētia habit' sciēticus. Ad qntū dicēdū qz maior nō ē vera. qz etiā qnqz metaphisica ē vtes. sicut p3 de metaphisica qz ē in. i. phicoz. cū phs natural' induit hitū metaphisici. pbādo pncipia phie natural' p mēdē z mellissū. Ad. vi. dicēdū qz illa maior ē vera qn obiectū tale ē qd reale. sed qn ē ens rōnis p hīc s i intellectu nō oportet qz ex ei' fabucatiōe habit' dicit pcticus. qz sicut intellect' extēsiōne sit practicus. vt p3. ij. de aia. sic z habit'. sed hic i factōe talis obiecti manēt infra eandē potentiā cū habitu fm totū suū eē nulla apparet extēsiō. Etiā pōt dicit qz minor nō ē vera. qz respectu sillogismi vel enūciatiōis siue respectu cuiuscūqz alteri' ent' rōnis duplex ē act'. Un' pductiu' rationalis. z alius p'deratiu' cuiusdē entis. Prim' natural' pcedit scdm. p'm' aut nō ē act' logice qzuis sit act' ipsius intellect'. sed scds. z iō logica nō facit suū obiectū. s; p actū intellectus pductiuū ipm obiectū factū p supponit. Sicut. n. dato qz eēt sciā de hitu sciēticus. actus p'deratiu' ist' sciētiōe p'duceret habitū sciētificū qz eēt suū obiectū. s; natural' p supponeret actū pductiuū ist' obiecti. s. hit' sciētifici i pdicta sciā p'derati. Sic eodē mō vdm ē de logica z rethorica z ceter' habitib' silibus. Regula etiā eoz quā vltio adiūgūt nō est vera. sicut p3 ex pdictis. De qrtuor aut pclusionib' qz ponit ille terci' doctor. tres pmas p3 nō eē veras p pdicta. qz nec theologia viatoris nec theologia bti. nec theologia dei respectu neciōz ē factiua sui obiecti. cū g ex hoc dicat sciā practica qz ē obiecti a nob opabil. vt p3 tā p phos qz p theologos. g zc. Ad h ipse mōdet qz cū volūto sit qdā opatio. p locū a iugans. ipm qd ē a nob volubile erit a nob opabile. z p hoc pcluditiaz dicit' doctor. qz qzuis theologia sit de sempiternis. tñ p eē practica. qz sempiterna sūt a nob volubilia z p pns aliq mō opabilia. Sz illa est simplicissima mōio a tāto doctore Prio qz cū cōtingētia sūt a deo volubilia z opabilia. g de' hēbit sciā practica de ipsis cōtingētib'. qd ē qz qrtā tuā pclusionē supius assignatā. Se cūdo qz ois sciā speculatiua erit pctica. cū nullū obiectū sit ita speculabile quin ipsuz sit volubile. immo si ipsum nō esset volubile nō posset esse speculabile. cū nihil possum' stabiliat

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Contra fratrum
alium.

Rñ. fratrum.

Contra re
sponsonē.

Questio III

speculari nisi assistente nobis intentione voluntatis. **P**ro non minus coniugate se habent formalitas et forma quod operatio et operabile, sed sicut quod tu dicis in prima questione tui scripti. non sequitur. est formalitas ergo forma. nec sequitur sunt plures formalitates ergo plures forme. sicut non sequitur sunt plura essentialia. ergo plures essentie. quare igitur locum a coniugatis hinc tantum appreciaris et acceptas. et ibi cum refutatis. Sed in rei veritate locus a coniugationis tenet tam hinc quam ibi. et ideo ibi male negatur. quous tamen per ipsum hinc presentis propositum mitem concludat. Nec valet instantia quare ibi adducit de essentia et essentiali. quare licet in diuis dicamus plura essentialia. non tamen dicimus ea essentialiter distincta sed sola ratione. et ideo non sequitur quod sint plures essentie. Sed dato quod essent plura essentialia essentialiter distincta. necessario essent plures essentie. Et igitur tu ponas plures formalitates formaliter distinctas et non sola ratione. necessario tu habes ponere plures formas. Nec tamen ut dixi ille locus hic bene applicat ad propositum. quare licet sequatur voluntio est operatio. ergo volubile est operabile. non tamen quilibet operatio et quodlibet operabile sufficiunt ad efficiendum habitum practicum. sed oportet quod per talent operatio huiusmodi operabile esse constituit sicut superius est declaratum. volubile autem de quo procedit argumentum ipsa voluntione procedit. et per consequens per ipsam in esse non constituit. Ad duo igitur motiua primae conclusionis dicendum. quod nec theologie regulano nec est directio sufficiunt ad hoc quod sit practica quare refertur alie conclusiones ad hoc necio requirit. ut superius est declaratum. Et per idem per ad media siue motiua secunde et tercię conclusionis. Ut autem quare conclusio sit vera. ad primum non curio determinare hoc tamen dico quod si aliqua dei cognitio debet dici practica. tunc magis videtur quod ea que est respectu contingentium sit practica quam ea que est respectu necessariorum. et magis ea que est respectu creature cum sit noticia productiua alicuius naturaliter distincti a producete. quam ea que est respectu creaturis essentie. Nec quod ad illam conclusionem valet suum motiuum. quare eundem ordinem obseruant aliquid in his ubi sola ratione differunt. que tenent in his in quibus realiter differunt sed in his in quibus intellectus realiter differt a voluntate. actus ipsi intellectus est naturaliter per se actu voluntatis. cum bonum cognitum sit obiectum nostre voluntatis. quare tamen diuis nihil potest velle diuina voluntas quod intellectus saltem ratione plus non cognoscat. quous igitur diuina voluntas in producendo contingencia ex sua libertate se habeat ad operatam. non tamen aliter producit quam ab eterno cognoscere

do producenda disposuit. nec aliquid diuina voluntas possit producere quod intellectus non precognosceret producendum vel esse producibile. Est igitur tercius operabilis. sicuti recitate in tercius istius quod in articulo prima. que ponit quod theologia sit simpliciter speculatiua et simpliciter practica. quare ille habitus que ita perfecte tractat de speculabilibus. pura de deo et substantijs separatis sicut metaphisica. et perfectius tractat de moribus et virtutibus quam ethica. sicut est speculatiua et practica. theologia est huiusmodi. **S**icut. **P**er ille habitus que sicut est sapientia considerans rationes eternas. et scia considerans temporalia admistranda. sicut est speculatiua et practica. sicut theologia est huiusmodi. **S**icut. **M**aior pars. quare rationes eterne sunt vere speculabiles. administratio autem temporalium est simpliciter quod practicum. minor pars. **B**ug. **P**er xiiij. de trim. c. i. **P**er scientia in qua intenditur speculari per se et non propter operari. et sicut operari per se et non propter speculari. illa est simul simpliciter speculatiua et practica simpliciter. theologia est huiusmodi. **S**icut. **M**aior pars. quare scia practica tanquam finem intendit operationem. et speculatiua speculationem. minor declarat. quare si haberem sciam que scirem omnia operari ad que tenemur. adhuc indigeremus scia que scirem de deo speculari. et e converso si haberem sciam que scirem de deo speculari adhuc indigerem scia qua scirem operari omnia ad que tenemur. quare necesse est ad vitam eternam consequendam ut debite operemur. quare si vis ad vitam ingredi serua mandata **M**atth. xij. **P**er scientia cuius ratio considerandi comprehendit tam speculabilia quam agibilia sicut est speculatiua et practica. theologia est huiusmodi. **S**icut. **M**aior pars minor. **P**erbat. quare ratio formalis considerandi in theologia est ratio reuelabilis. nunc autem tam speculabilia quam agibilia reuelant. **P**er scientia dei vna ex parte est simul practica et speculatiua. sicut theologia nostra est quedam imago scientie dei. **S**icut in hoc dicitur sibi a formani. **M**aior pars. quare scientia dei est practica respectu eorum que facit. et speculatiua respectu sui ipsius. **P**ro non minus purissimum est fidelibus quam in fidelibus. sed gentilibus siue infidelibus sic purissimum est quod habet aliquam sciam in qua tractatur de pure speculabilibus ad ordinandam vitam contemplatiua. et insuper habent scientiam que tractat de pure actiuis ad regendum vitam actiua. ergo cum vita fidelium similiter distinguatur per actiua et contemplatiua. et theologia nos dirigat tam in hac quam in illa. ergo **S**icut. Sed illud non valet. quia cum scientie distinguantur principaliter et per se suis finibus et obiectis. propter huiusmodi duos fines. scilicet speculari et operari theologia non est vna scientia.

Sotfridus
quod theologia sit simpliciter practica et simpliciter speculatiua.

Contra gotfridum et similes sequentes.

Prologus

Et confirmat. qz penes diuersitatē rationū ob/
iectalū diuersificant scientie. sed si theologia
simplr intēderet hos duos fines. tunc diuer/
sas haberet rōnes obiectales. ḡ zc. Maior ē
nota. qz etiam de eadē re sunt diuerse sciētie si
circa eā variat ratio obiectalis. Minor patz
qz in omni sciētia ratio obiectalis semp atten/
ditur in ordine ad finē. Ad hoc aliqui co/
rum respōdēt qz nō obstante qz theologia ha/
beat hos duos fines. est tamen vnus habitus
colligatione vnus finis extrinseci que inten/
dit. qui finis ē ipsa vita eterna. Sed illud
nihil valet. qz talis ē finis remotus. et ab om/
ni scientia vera communiter intētus. qz ad ipm
omnes sciētie vltimate ordinant. igit si nō ob/
stante diuersitate pprioz et pprimoz finium
ppter intentionē illius vni finis remoti the/
ologia esset vna sciētia. equali ratione oēs sci/
entie essent vna scia. P. si theologia esset si/
mul speculatiua et practica. maior esset diuinitas
theologie a theologia qz naturalis phiēa me/
thaphica vel mathematica. pseques ē falsū.
ḡ rāncedēs. pntia pbat. qz plus differūt que
sub duobus mēbris alicuius diuisionis repo/
nunt ḡ que sub vno tm. sed practicus et spe/
culatiuū diuidunt scientiā. et naturalis phiēa
methaphica et mathematica sub hoc mēbro
quod ē speculatiuū reponunt. theologia autē
rā sū practico qz sub speculatiuo simplr repo/
nit. ḡ zc. P. impossibile ē duas diuinitas el/
sentiales ex opposito diuidētes aliqd genus
simul ouenire eidē spci. sed practicu et specula/
tiuū sūt diuinitas ecēntiales gen⁹ scie diuidētes.
cui⁹ generis theologia est vna spēs. ḡ rā quis
hec ratio directe sit ptra eos. tm nō curo de ea
nisi inqstum est ptra eos. qz nō pono qz omnis
scia sit practica vl speculatiua sicut ipsi penes
sua pncipia necessario hnt ponere. nō aut ego
qz pono terciuz gen⁹ scie qd dicitur affectiuū. P.
scia est vna que est vnus generis subiecti. vt
patet. i. posterior. sed speculabile et operabile
non sunt vnū subiectū. ergo. Sed ad h⁹ di/
cunt qz possunt dici vnū subiectū pppter vnaz
rationē pnsiderandī que est ratio reuelabilis.
Sed illud nō valet. qz si esset in vna scien/
tia vna rō considerandi formalis cū diuersi/
tate finū. tunc minor esset vntas in fine qz i
his que sunt ad fines. quod est impossibile.
Ad 1 Ad primuz igit quod p istis hic inducit
dicēdū qz maior est vera. si finaliter sicut i spe/
culabiliū speculatione. et mox seu virtutū ope/
ratione. Ad minorē dicēdū qz quis pfecti/
us de vtroqz tractet theologia. tamen in his

nō sicut finaliter. sed vtrūqz refert in dei dile/
ctionē. Ad secundū dicēdū qz tā specula/
tionē sapientie qz administrationē scie referte
debemus in tā dictā dilectionē tanqz in fines
p se intentū in sacra theologia. et pseques a
dilectione et affectione debet tenuari. Ad
terciū dicēdū qz multi negauerūt minorē. qz
de speculatiua dicerēt qz opari in theologia in/
tendit pppter speculatiua. illi aut qui dicūt the/
logiā esse practica dicerēt speculatiua intēdi p/
pter praxim vel opationē. S3 dato qz ita eēt
nō tamen est ptra nos. qz et si neutz illoz est
pppter alterz. vtrūqz tamē illoz est pppter ama/
re deū. sine quo vtrūqz est vanū et inutile. et qz
si frustratū pprio fine. Ad quartū dicēdū
qz maior est vera si tā actionē qz speculationē
nō refert in vltiorē finē pura in dei dilectōz
Ad quintū dicēdū qz sicut deus primo et
principaliter cognoscit se et exsequenti crea/
turā. sic dato qz sua scientia esset practica et spe/
culatiua. hoc tm nō esset equaliter. sed pncipi/
paliter esset speculatiua et exsequenti practica
quod ē ptra te qui ex hoc vis pcludere qz no/
stra theologia sit simplr speculatiua et sim/
pliciter practica. Ad sextū dicēdū qz nob
p vnā sciam theologie melius est psum qz
gentilibus p multas Illa tm nec est pprie spe/
culatiua nec practica. licet vim et virtutē ser/
uet vtrūqz. qz sicut tā vita actiua qz vita pte/
platiua p se intēdūt dei dilectionē. sic et ipsa
theologia. fm qz ipsam dirigimur tā in vi/
ta actiua qz in vita ptemplatiua ipsaz dei dile/
ctionē intēdit. a qua etiā merito d3 nominari.
Ad argumentū pncipale dicēdū ad ma/
iorē. qz licet scientia nō nominet ab actu volū/
tatis tanqz a fine quo siue intrinseco. poterit
tamen ab ipso tenominari tanqz a fine cui⁹ et
extrinseco. ergo zc.

Finit Prologus.

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad argu/
mentū pnci/
pale.

in dei
pa specu
e scie redm
nos in fuy
psequa
vian. Ad
ut muno
theologia
u dicit the
ari intendi
vato q' va
urq' illoz
l pperama
r unuile. r
sarii dicit
speculatio
r dei dilectio
cus primo
quanti crea
tactica r spe
r. sed punci
nen practica
ndere q' no
ritua et sim
cendū q' nob
st pūsum q'
c est ppe
r virtutū
iua q' vna
tione. sic r
gimur tā
ma ipiaz
ro r; nomi
ncndū ad
et ab actu
r infeco. p
nos a fine

[This page is mostly blank with some faint stains and a horizontal fold line near the top.]

Explicit

V

[Small, faint text columns on the right edge, likely bleed-through from the reverse side.]

Quia

[Small text at the bottom of the right edge.]

Incipit liber primus

Veteris ac noue legis etc. Postquam magister promissit sui libri prologum. huius aggreditur tractatum. et diuidit in duas partes. quia primo magister inquit in vltimo

de his de quibus tractandum est in quatuor libris sequentibus. Secundo persequitur de eis in principio distinctionis scilicet. ibi huius itaque etc. Prima in tres. quia primo inuestigat materiam illorum quatuor librorum diuisione. secundo diffinitiuem. et tertio epilogauiue. Secunda ibi. Fruui autem. Tertia ibi. Quomodo ergo que dicta sunt. Prima diuidit in duas. quia primo ponit vnam diuisionem ex qua videtur patere haberi potest distinctio quatuor libri a tribus precedentibus. Secundo ponit vnam membrum subdiuisionem. ex qua habet distinctio primorum trium librorum. Secunda ibi Illud ergo in rebus. Prima in duas. quia primo ponit titulum dictam diuisionem. Secundo membrorum diuisionem ponit declaratores. ibi. Prope autem huius res Et eodem modo illa pars. Illud ergo in rebus. in qua subdiuidit diuidit in duas partes. Quia primo ponit diuisionem. Secundo membrorum explanationem. Secunda ibi. Ille quibus fruendum est etc. Dic quod

Trinum obiectum ordinate fruendi potest esse aliquid citra deum. Videtur quod sic. quia illud quod est per se bonum potest esse obiectum ordinate fruitionis. caritas est huiusmodi. ergo etc. Maior nota. minor probatur. quia illud quod non potest intelligi velle non bonum. huius est per se et secundum se bonum. sed caritas nec potest intelligi nec esse non bona. cum sit forma ceterarum virtutum. et de se non potest esse informis. ergo etc. Contra. beatus Augustinus in principio libri de doctrina christiana ait. Res quibus fruendum est sunt primum filius et spiritus sanctus. In ista questione quatuor sunt inquirenda. Primo respectu cuius obiecti proprie habeat esse fruendum. Secundo cuius potestate actus sit fruendum. Tertio dato quod voluntatis vix nuda voluntas fruendum possit beatificare. Quarto vix voluntas informata caritate possit esse in actu fruendi. intellectu manente suspensio ab omni actu cognitiuis

Quantum ad primum

dico quod solus deus et nullum bonum creatum potest esse proprium obiectum ordinate fruitionis. Quia de in trinitate ratione obiecti fruibilis est. quod sit queratur

totaliter aie rationalis. quo ad totum suum desiderium. sed nulla creatura ad huius sufficit. iuxta illud Augustinus. i. confes. Ad te fecisti nos domine. et inquietum est cor nostrum donec requiescat in te. Et loquor hic de fruitione perfecta que est fruio patrie. Per. Quodcumque bonum intellectus potest intelligere voluntas potest amare. sed quicumque bono si uero cognito vel cogitato intellectu ipse potest magis bonum cogitare. ergo voluntas non potest queratur nisi in bono infinito. Propter quod dicit Augustinus in soliloquijs. aie sue. Tolle bonum hoc et totum non illud. et apprehende si potes vnum bonum quod est ois boni bonum. Per appetit intellectum ordinate dinatus diligit oem quod diligit secundum modum et mensuram diuinentie nature sue diligit. sed ome bonum creatum secundum sui naturam ipse est in bonum maius reducibile donec ad bonum infinitum et increatum educat. ergo nullum creatum est simpliciter propter seipsum diligendum. nec persequens est eo fruendum sed utendum. Per. actus qui secundum se ad nullum alium actum est ordinabilis obiectiue terminatur ad tale obiectum quod ad nullum aliud obiectum est ordinabile. et persequens ad vltimum finem. huius actus fruendi est huiusmodi. ergo etc. Maior patet. quia sicut se habet actus ad actum. sic obiectum ad obiectum. Minor etiam patet. quia actus fruendi est actus perfectissimi amons. et persequens irreferibilis. Propter quod ait Augustinus. x. de tri. c. x. fruimur cognitis quibus voluntas propter se ipsa delectata comouescit Contra predicta potest argui ratio et aucte Ratio sic. Ubicumque est dare magis et minus ibi est dare equale. huius est dare bonum excedens aiaz rationem naturalem. sicut est bonum diuinum. et est dare bonum excessum ab aia rationali. sicut bonum reru sensibilium. ergo propter bonitatem dei erit dare bonum equale aie rationali quod ipsam poterit satiare. Per. Dis virtus seu potentia finite capacitatis aliquid finito poterit satiare. huius capacitatis aie rationalis est finita. cum sit creata. ergo etc. Per. Inter obiectum et potentiam debet esse proportio. huius infiniti ad finitum nulla est proportio. Per actus specificantur ex obiectis. vix patet. iij. de aia. si ergo actus fruendi haberet obiectum infinitum. tunc secundum suam speciem esset infinitus. quod est impossibile. cum sit quod creatum. Item aucte sic. Aplos ad Philomenem ait Ego te fruiuar in domino. Item Augustinus. ij. de tri. c. viij. ait. Inferiori vixendum est ad deum. pari autem fruendum. huius in deo. Et ibidem. Nobis ergo et fratribus fruamur in domino. Item eccles. v. ait ille sapiens. Hoc mihi bonum visum est vix huius fruatur cum leticia de labore suo Item Augustinus. lxxxiij. q. xxxij. ait. Fruui dicimur ea re de qua capimus voluptatem. huius de creaturis

Contra conclusionem

Articulus primus

Solutio hoies capiunt voluptates. ergo etc. Si ista non concluditur. quia perfecta fruitio de qua ad pensio loquar est actus beatificus. Sed secundum Hugo. dicitur. vic. in commento celest. ierar. Nihil nos potest beatitudinem facere nisi deus seipso qui nos ex nihilo fecit. ergo nulla creatura poterit esse obiectum talis fruitiois.

Ad 1.

K
D

Ad primum dicendum quod maior est pars in his que sunt eiusdem rationis. in alijs autem non. Item enim sic dare maiorem angulum rectilineum angulo proportionis gentie intercepto inter diametrum et semicirculum puta angulum obtusum vel angulum rectum. qui ambo sunt maiores eo. et minore eo puta angulum acutum. nunquam tamen poterit dare angulum rectilineum equalem angulo contingente. prout quod sunt diversarum rationum. sic eodem modo in opposito. Possit etiam dici ad maiorem. quod quibus bonitas divina entitativè excedat nostram voluntatem. non tamen obiective. est enim obiective capacitas bonitatis infinita. licet non sit ratione infinita. Et per idem patet ad secundum. Sed forte dices quod eadem ratio potest sua capacitas determinari in bono finito qua ratio quietat in bono infinito sub ratione finitæ. quia ratio sit qua fit talis determinatio illa principaliter est attendenda. Rursus quod non est simile. quod quod cumque bonum finitum quantumcumque sit excellens cognitum vel amatum ab anima rationali. hoc potest ipsa anima referre in maius bonum. et per consequens in ipso quietare non potest. Sed cum apprehendit bonum infinitum quibus sub ratione finita habet in maius bonum vel in aliud bonum referre non potest. et ideo finaliter quietat in eo. Quod autem anima rationalis omne bonum finitum possit ulterius referre potest. quia vel apprehendit illud bonum ut creatum vel increatum. vel indifferenter se habens dubitans an sit creatum vel increatum. Si primo modo tunc planum est quod refert ipsum in suam causam et non quietat in eo. quia videns effectum naturaliter desiderat videre suam causam. Si secundo modo tunc nihil intelligeret. quia falsum non contingit scire. quia non est. ut patet primo posteriorum. Si tertio modo tunc nec sic quietare posset donec ad alteram partem sue dubitationis determinate veniret.

Ad 2
Instancia

Solutio

Ad tertium dicendum quod obiectum sumptum sub ratione obiectali debet habere proportionem ad potentiam. sed quibus infinitum sub ratione infinita non habeat proportionem ad potentiam finitam. tamen sumptum sub ratione finita ei poterit proportionari. Ad quartum dicendum ad maiorem quod actus specificat ab obiectis non absolute sed ab obiectis sumptis sub rationibus obiectalibus. seu actus specificat ab obiecto non absolute aut quocumque sed proprie et determinate accepto. puta ab obiecto sumpto sub ratione obiectali qua finita existere actus poterit esse finitus non obstante infinita entitate obiecti.

Ad 3

Ad 4

Ad primum duas auctores patet per hoc quod in vna quaque subiungit in domino. quia sicut ait Augustinus in de doctrina christiana. Cum homo in deo fruatur. deo potest quod homo fruatur. Ad tertium dicendum quod ibi sapiens accipit fructum equivoce. scilicet per delectari. Ad quartum dicendum quod proprie fruimur illa re de qua accipimus voluptatem non quocumque sed perfecte et beatificam. De alia autem loquendo voluptate fruitio sit mea vel proprie vel imperfecte vel inordinate. Sed est quedam adhuc opinio que predicte videtur obviare veritati. Ponit enim predicta opinio quod deo fruimur in patria tanquam obiecto remoto. scilicet ipsa visione dei fruimur tanquam obiecto immediato ipsius beati fruitiois. Ad cuius declarationem premitur haec divisio. quod duplex est amor. scilicet amor tenuolentis. qui amore amamus id cui volumus aliquid bonum vel aliquid perfectum. et est amor concupiscentie qui amamus id quod nobis vel amicis nostris volumus. His premissis arguitur sic. Immediatum obiectum amoris concupiscentie non potest esse res distincta a concupiscentie. ista patet. quia nihil est nobis bonum nisi in quantum nobis est iunctum. Obiectum autem amoris concupiscentie est bonum quod concupiscentis appetit sibi. scilicet fruitio est quod est amor concupiscentie. ergo deus non potest esse immediatum obiectum fruitiois. secundum quod subiecto est distinctum a nobis. Immediatum ergo obiectum fruitiois erit actus visionis divine secundum quem deus est iunctus nobis. Quod autem fruitio sit amor concupiscentie probant dupliciter. Primo quia delectatio de deo habita corrumpit desiderio de deo habito. scilicet per actum desiderij non desideramus aliquid deo sed nobis. et per consequens desideramus amore concupiscentie. ergo et delectatio siue fruitio erit amor concupiscentie. Secundo quia amor cuius obiectum est bonum delectabile et vile est amor concupiscentie. sed fruitio est homini. ergo etc. Per idem est obiectum immediatum delectationis sequentis et desiderij precedentis. sed obiectum desiderij precedentis non est deus immediate. sed alijs actus qui attingit deum. quod patet. quia obiectum desiderij est aliquid futurum. unde autem secundum se non est futurus. scilicet visio est nobis futura. ergo. Per idem amor habet aliquid complexum per obiecto. sed deus non est aliquid complexum. ergo etc. maior patet ex precedentibus. quia amore sequi volumus aliquid bonum nobis. vel aliquid malum elogiaria nobis. ergo actus amoris sequi actum intellectus proponens et dividens. qui facit mentionem de persequendo vel fugiendo. Sed ista non credo esse vera. quia actus perfectissime caritatis transit directe et immediate super obiectum summe diligibile. scilicet actus fruitiois est actus perfectissime caritatis. et solus deus est obiectum summe diligibile. ergo actus

Durandus

Rot

2 rō

3 rō

Contra durandum
Rō 1

Cōfirmat

2 rō

Cōfirmat

**Ad rōnes
alli' opini-
onis**

Exemplū

fruitōis beate nō habebit vifionē dei fz ipfuz
 xū p immediato obiecto Et cōfirmat. qz qn
 to aliqd est mag' bonū tāto mag' r' immediat'
 est diligibile. qz immediat' r' fort' poterit ap
 petitū mouere. fz deus ē sūme bonus. g' ipe ē
 imediate r' sūme diligibil'. P' act' pfectissi
 mus volūtatīs nō ē in ea sunt ad finē fz im
 mediate in vltimū finē. fz act' fruitōis ē pfe
 ctissimus act' volūtatīs. v' ifra patebit. g' nō
 tendit imediate in vifionē. fz in dei bonitatez
 Vifio eni illa cū fit creatura nō ē vltim' finis
 simpliciter. sed sol' deus est vltim' finis sim
 pliciter. ois aut' creatura est ad illū. Et cō
 firmat. qz volūtat' fm se est ipius finis. electō
 est eorū q' sunt ad finē. Nō planū ē q' actus
 fruitōis nō ē electio. g' rē. Ista est etiā inten
 tio pphēcū ait. Letamī i dño r' exultate iustī
 Nō dic. letamī i vifioē dñi Aut itez. Adiple
 bis melencia cū vultu tuo delectatōes in re
 xera tua v' fz in finē. Sed sicut p'z in glo. sū
 p' cantū. Leta d' hūanitas r' x'ra d' diuī
 nitas. Ad p'mū ergo dicēduz q' maior v'z
 simp'ra ē falsa. qz sicut patuit p' d'fūctōnez
 tuā amore r' cupie nō solū delecteram' bonum
 nobis sed alijs. qn' ergo r' cupifcēs alteri de
 derat bonū. tūc necessario obiectū illi' de
 derit est f'lecto d'fūctū a d'fiderate. Etā mior
 poterit esse amor r' cupie. q' imp'fectior ē amo
 re amicitie siue beniuolētie. sic patz. iij. r. ix.
 eth. P' ille ē amor amicitie q' diligit amīc' p
 pter seipm. fz oēs scī doctores clamāt q' deus
 est diligēd' ppter se r' prim' ppter deū. Luz
 ergo caritas patrie nō sit imp'fectior caritate
 vic. ergo de' in illa brā fruitōne diligit ppter
 se r' in se. et p' nō diligit amore amicitie. Et
 hec est exp'la s'ia b'ri Aug. r. p'f. c. xxiij. vbi
 ait. Est gaudiū qd nō dat imp'ys fz his q' te
 g'ris colūt. quorū gaudiū tuipe es. et hec ē vi
 ta brā gaudere de te ppter te. Itē in p'ncipio
 de doc. christiana ait. frui ē amore alicui ihe
 rere ppter seipm. Et ibidē dicit q' solo deo est
 fruēdū. Cū g' solū sit dicitio exelūsiua seqt' ne
 cessario q' vifioē nō sit fruēdū loq'ndo ppe de
 fruitōe. Exēplū etiā qd dā ponit iste doc.
 qd satis piculosum esse videt mō quo ipfuz
 trahit ad ppositū. Dicit eni q' sile sit in frui
 one de vifioē dei r' de deo. sicut in amore vini
 de gustatōe vini r' vino. qz sicut imediate a
 mo gustatōez vini. r' mediāte gustatōe amo
 vini. sic vt ait. brū imediate fruit vifioē dei.
 r' mediāte vifioē fruit deo. Ex isto dicto se
 quit' q' brū imediate nō fruat deo fz v'ratu'

deo qd eēt tota pūfital' fm Aug. r' p' nō ipof
 sibil' b'ro. Qz aut' h' sequat' p'z. qz q' cqd ama
 mus p'p' al'ez illo v'ramur. qz ipm i al'ez re
 ferim'. fz vinū amam' ppter gustatōez. et p
 p' seqns si silitudo tua valz deū amam'. ppter
 vifioem rē. Etā fallū assumit cū ait. q' v'
 mediati' amem' vifioem dei qz deū. qz illud
 qd p' ē cognitū p'us et imediate' amat'. fz de'
 prius cognoscit qz vifio dei. ergo rē. maior p'z
 qz bonū cognitū ē obiectū amoris. minore p'
 bo. qz de' cognoscit actu recto. fz vifio di actu
 reflexo. sed natural' intellect' est p'us s' b' actu
 recto qz s' b' actu reflexo. Ad p'mā pbatōem
 minoris dicēdū q' mior isti' p'p'ositōis ē fal
 sa. P'io ex eo q' dicit q' nō delecteram' aliquid
 deo. nā q'libz amās deū delectat dei cultum
 gliaz r' honorē. Secdo in eo q' dicit q' p' actū
 delecterij quo deū diligit' delecteram' nobis
 bonū. qd falluz ē. qz p'fect' amator nō diligit
 nec delectat amatū ppter aliqd sibi pueniēs
 ex amato. fz diligit ipm ppter seipm r' ppter
 ppam s'entē ipi' amati. sicut p'z. viij. ethico.
 vbi sic ait arist. Perfecta ē aut' bonoz amica
 cia et fm s'entē solū. Et pauc' interpolitis s' b'
 dit. Permanet aut' hoz. s' bonoz amicitia v'
 qz q' boni sunt. virt' eni māsiua Et seqt' ibidē
 Adinuicē aut' sunt viles s' b' aut' r' delectabi
 les. vnicuiqz eni fm delectatōes sunt p'pe o'
 peratōnes. Talis enim amicitia mansiu'ra
 rōnabil' est. copulat eni in se oia q'cūqz optz
 amicis existere. q' si dicat. Licet p'fect' amicus
 nō amet ppter vtilitatē v' delectatōez. tñ oia
 ista p'fēntur p'fectā amicitia siue delectatōez
 Sed de his q' amore r' cupifcēne diligit' p'p'o
 pter vtile v' delectabile. postea in eodē li. sub
 dit Aristo. Propter delectatōnes qd ē vtile
 etiā prauos r'igit amicos ad inuicē esse. Et
 sequit'. Nō oio aut' hi copulat' neqz s'nt ami
 ci ppter vtile r' delectabile. nō eni oimino p'ū
 gunt q' fm accidēs. Et tūc d'clndit aristo. d.
 Isti qd ē. s' boni simpl' amici. illi aut' fm qd
 r' assilati his. Ex his g' euidēter apparet q' il
 le p'fectus amor de q' nos loq'mur nec d'z ee p
 pter delectabile nec ppter vtile. nec ppter ali
 qd nobis pueniēs. fz imediate d'z tēdere i dei
 bonitate. ppter seipam. licz oia bona talē ami
 citiā cōsequant'. iuxta illd' Sapie. vij. Vene
 rūt mibi oia bona p'iter eū illa. Als sicut iaz
 apparuit p'fectio: esset dilectio amicitie polū
 tice qz diuic. qd multū absurdū eētā cogita
 re. Ad scdam pbatōez dicēdū q' minor est
 falsa. vt p'z p' iā dicta. Ad scdaz rōez p'dicti
 doctozis dicēdū q' mior ē falsa. Ad pbatōez

Cōtra qd.

**Ad p'maz
pbatōem**

Ad scdaz

p' p' g' i' v'
 ut aut' h' g' i'
 fructus d'no
 dicēdū q' h'
 ean. Ad d'
 re r' q' accip'
 i' p'fectā r' t' r'
 tate fructu s'
 diate s'
 fite vidēt'
 opinio q' au
 remoto. h' p'
 lecto imedū
 d'claratōez p'
 est amor. fz
 m' id cui vo
 dōz. r' e' amor
 no v' amicus
 g'uit sic. Im
 scēre non p'
 p'z. qz m' b' l'
 o est p'uctū.
 re ē bonū qd
 ē qdā amor
 imediatū ob
 d'fūctū. r' no
 fruitōis er
 as ē p'uct'
 cupifcēne p'
 atio de deo h' b'
 h' do. h' p' acm
 deo sed nobis.
 r' cupifcēne.
 ne amor r' cupie
 st bonū delecta
 e. sed fruito ē
 viciū imediat'
 v' p'cedent'. sed
 est deus imedia
 t'. qd p'z. q' n'
 arū. deū aut' fm
 t' nobis futu
 aliqd p'lectuz
 p'lectū. ergo r'
 more p'lect' volū
 tiqd malū ē q'
 seqt' actu imedū
 h' facit m' r' o' d'
 ista nō cōt' d'
 r' utatis m' r' o' r'
 ūme diligibil'.
 s'ime carit'. r' s'
 ligibile. ergo amat'

dico q̄ quis deus in se nō sit futur⁹. n̄ vt in ipō quiescat ⁊ terminet mor⁹ desiderātis. sic ip̄
 Ad 3 se deus est futurus. Ad terciā rōnes eiusdē doctoris dicēdū q̄ p eandē rōem p̄ pbari q̄ ip̄a visio nō sit immediatū obiectū fructōis. qz visio ip̄a est qd̄ incōplexū. Itē si ois amor habet qd̄ complexū p̄ obiecto. tūc de⁹ nō posset esse obiectū remotū ip̄i fructōis. quoz vtrū qz oppositū ille affirmat. Ex quo patz q̄ rō isti us doctoris magis militat ⁊ ipm qz ⁊ quem cūqz aliū. Ad formā rōis dicēdū q̄ maior ē fallā. Ad pbatōem dicēdū q̄ ip̄a pbatō nō ē ad ppositū. qz pcedit solū de amore ⁊ cupiscētie. sed amor fructū⁹ de q̄ ad p̄s loq̄mur nō est amor cōcupicē. vt patz ex p̄dictis.

Articul⁹ secund⁹ **Quātū ad secundū**

Rō 1 istius questōis articulū dico q̄ actus fructōis p̄p̄e est act⁹ volūtatis. Quia isti potētie est ip̄a fructio. cui p̄p̄e ⁊ petit ⁊ placere ⁊ delectari. volūtas est hmōi. ergo rē. maior patz qz fructio est essentialit̄ ⁊ placētia et delectatiō p̄fecta in vltimo fine. minor patz p̄ Aug. in deceptu s̄ginali. c. x. vbi dicit q̄ sola volūtas delectat. et hoc vez est loq̄ndo de delectatiōe p̄ncipaliter et p̄ se. qz et si alie potētie in suis opatōibz delectant. hmōi tñ delectatiō in ip̄is unascit et ⁊ sicut ex placētia volūtatis
 2 Nobilissima aēnre potētia ē ip̄a volūtas. s̄ fructio est act⁹ potētie nobilissime. ergo rē. minor est nota. qz act⁹ fructōis ē act⁹ b̄ific⁹. maior patz. qz sola volūtas ē p̄mo et fm̄ se libera. vñ nec ip̄a rō est libera nisi ex h̄ q̄ in eadez eēntia aē fundat cū volūtate. Cū etiā in nul la speculatōe intellect⁹ p̄t p̄sistere. nisi inq̄ntū ei adest p̄positū volūtatis. Ex q̄ patet euidēter nobilitas ⁊ libtas ip̄ius volūtatis. qz ip̄z intellectū p̄t auertere a q̄cūqz sua actuali spe culatōe. ⁊ p̄ libertatē sue imperiū alteri⁹ rei cō sideratōez sibi inūgere. P̄. eiusdē potētie est p̄ se moueri ad terminū et quiescere i ter mīno. s̄ p̄ actū volūtatis p̄ se mouemur ad ter minū b̄ificū rē. maior patz. minorē p̄bo. qz p̄ desiderū qd̄ ē qd̄ act⁹ volūtatis mouemur ad deū. p̄ fructōz aut̄ q̄scim⁹ i deo P̄ amor est ip̄ius volūtatis. s̄ frui ē amore alicui inhe rere. vt ait Aug. ergo rē. Et idē Aug. frui mur cognit⁹ q̄bus volūtas p̄pter se ip̄a delectata cōq̄scit. Itē aug. x. de tri. c. x. ait. Volūtas nobis adest q̄ fruimur ⁊ vrimur. Idē de doc. ch̄astiana ait. Eo fruimur q̄ p̄pter se di ligimus. Cōtra p̄dicta sunt dicta m̄ltorū

Cōtra

doctorū q̄ intellectū dicūt nobiliorē volūtate. ⁊ beatitudinē v̄l solū existere in intellectu. v̄l saltē p̄ncipali⁹. Ad p̄ns tñ hmōi dicta non adduco. qz magis p̄p̄e locū habet. dist. xlv. q̄rti libri. et ibi ea adducā dño cōcedite

Quantū ad terciū

Articul⁹ terci⁹

articulū dicēdū q̄ nō. qz sicut agere naturale p̄supponit esse naturale. sic agere sup̄natura le p̄supponit esse sup̄natura le. s̄ act⁹ fructōis est sup̄natural. et potētia nuda nō h̄z eē sup̄ naturale. ergo rē. P̄ felicitas natural n̄ p̄t esse in nuda potētia. ergo n̄ sup̄natural. aīs patz. x. ethi. vbi p̄hs ponit actū vltimate felici tatis natural nō posse causari nisi ab obiecto p̄fectissimo i nobilissima potētia. p̄fecta habi tu nobilissimo. puta habitu sapie. cōna de se patz. qz q̄nto act⁹ magis excedit potētiā. tāto potētia p̄la req̄rit amunicula dispositiua ⁊ co adiunatiua respectu tal actus. ergo rē. P̄. nuda volūtas nō p̄t in actū meritorū. q̄ nec in p̄matorū. aīs patz. qz h̄ sicut error satelliū q̄ ex pur⁹ natalibz possem⁹ mereri. cōna ē nota qz n̄ min⁹ excedit n̄ram natalē facultatē act⁹ p̄mij qz act⁹ menti. P̄ ista conclusio etiā fm̄ aliq̄s doctores p̄bat sic. Impossibile ē extre ma imp̄porcionata ad aliquā p̄porcionez reduci nisi p̄ aliquā mutatōnez factā i altero extremorū. s̄ volūtas hūana naturaliter sū p̄ta et obiectū b̄ificū sunt duo extrema in ist nitū distantia. ergo nūqz dueniet ad hmōi p̄ porcionē q̄ ip̄a volūtas tali obiecto p̄fecte fruaf. nisi facta mutatōe in volūtate v̄l in ob iecto. s̄ in tale obiectū ip̄osibile ē cadere mu tatōem. ergo necessario req̄rit in ip̄a volūtate aliq̄s habit⁹ sup̄natural. rōe cui⁹ volūtas sit p̄natural. mutata respectu isti⁹ sup̄naturalis obiecti aliq̄le capiat p̄porcionē. S̄ forte dicit q̄ tal habitus sup̄natural. eleuas potē tiaz v̄l erit finit⁹ v̄l infinit⁹. Si finit⁹ tūc nō poterit eleuare potētiā ad obiectū infinitū. qz s̄tus sequit substātiā. Si ergo sub̄a sine es sentia illi⁹ habit⁹ ē finita. s̄t⁹ sua nō poterit tollere distantia infinitā. Si aut̄ habit⁹ tal est infinit⁹. tūc eqlē h̄bit potētia ip̄porcio nem ad habitū sic habuit ad obiectū. Illud vt credo fuit maximū motiū oim̄ satelliano rū. qz dixerūt q̄ ex pur⁹ naturalibz possumus p̄seq̄ actū p̄fecte fructōis P̄. ip̄i poterāt ar guere sic. Quelibz potētia p̄t in oim̄ illō sine habitu. qd̄ p̄ se p̄tinet s̄ suo obiecto adeq̄to. s̄ bonū inq̄tū bonū ē obiectū volūtatis. ergo

1

2

3

4

Instātia

2

3 nuda volūtas p̄t in oē tōnū P̄ habit⁹ non facit ad s̄bam act⁹. licz faciat ad modū act⁹. p̄t ḡ creata volūtas in s̄baz cuiuslibz act⁹ fm̄ se nuda sumpta sine h̄itu. i cui⁹ modū p̄t cuz habitu. ergo saltē q̄ntū ad s̄bam act⁹ poteri⁹ m⁹ p̄tigere obiectū brificū ex puris naturalibz

4 P̄ Dam. li. ij. c. xxij. ait. Volūtas ē ipi⁹ si nū. electio autē eoz q̄ sunt ad finē. Et idē po- nit p̄hs. iij. ethico. Sz q̄ncūqz potētia fm̄ se d̄ respectu alie⁹ obiecti. tūc act⁹ elicit⁹ a tli po- tentia circa h̄mōi obiectū p̄gredit̄ d̄ nuda po- tentia sine habitu potētia disponē. sic patz de intellectu respectu p̄ncipioz. ḡ zc. P̄ r̄spe- ctu ei⁹ in qd̄ rēdit potētia naturalz nō indigz habitu disponēre. sz q̄libz potētia tendit na- turaliter in suū finē. cū ḡ bonitas diuina sit per se finis aērōnal. ḡ zc. Sed ista p̄phisti- ca nō p̄cludūt. z maxime i p̄senti p̄posito. qz opatio p̄fectissima est delectabilissima. et per p̄sequē n̄ p̄t elici a nuda potētia sine habitu. sz fructio ē h̄mōi. ḡ zc. maior p̄tz. qz vt d̄. x. ethi. p̄fecta opatio in delectatōe p̄sistit. p̄ficiat enī opatōz delectatio. Sz vt d̄. ij. eth. signū est generati habit⁹ voluptatē vl̄ tristitiā fieri in ope. voluptatē. si i ope. z tristitiā i impedi- mēto opis. minor p̄tz ex dictis sup̄. Ipa ḡ carita scū sit habit⁹ p̄fectissim⁹ necessario re- q̄nt̄ in volūtate respectu iā dicte p̄fectissime opatōis Ad p̄mū ergo motiū q̄ labellāi poterāt moueri dicendū. qz distātia inter deū z creaturā dupl̄ p̄t intelligi. Uno mō fm̄ en- titatē z esse. Alio mō fm̄ habitu dīcē q̄ ē mo- tois ad mobile. Tollēs distātiā p̄mā neces- sario est s̄tutē infūite. non autē scdam. etiam p̄t dici qz tollere distātiā i finitā p̄t intelligi a- ctīue z in s̄tute p̄p̄a. vl̄ dispositīue z in s̄tute re superioris. Tollēs p̄mo mō op̄t esse infini- te s̄tutis. nō autē scdo mō. Et qz fm̄ apl̄m ca- ritas dei diffusa est in cordibz nr̄is p̄ in habi- tatē sp̄m̄ eius q̄ h̄itat i nobis. ḡ q̄cqd̄ p̄ carita- tē efficit̄ in volūtate n̄ra totū sit s̄tute sp̄ssan- cti assistentē ipi caritati. et iō nō ē m̄z si aliqd̄ in nobis p̄ caritatē p̄tigit̄ s̄tute sp̄ssancti. qd̄ fm̄ se loq̄ndo excedit vum z s̄tute carita- tis. sic etiā videm⁹ in naturalibz qz agēs istru- mentale p̄t in effectū excedere suā p̄p̄am sp̄z. in virtute agētis p̄ncipal. Ad scdm̄ dicens dum qz loquendo de capacitate naturali ip/ sius volūtatis. tūc m̄ior est falsa. sz loq̄ndo d̄ capacitate obediētiā tūc m̄ior p̄t p̄cedi cū il- lo tū moderamine sic sup̄. q̄stioe. ij. articlo iij. dictū est de ente in q̄ntū ens respectu itel-

Contra in- stantial

Solutio Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

ppositū argumētū nullā h̄z difficultates. qz actus fruidōis ē act⁹ maxime modificat⁹. cuz sit p̄fectissim⁹ z delectabilissim⁹ p̄mp̄tissime et facillime elicit⁹. sz q̄ntū ad actū meritoriu z tūc argumētū h̄z aliquā apparētiā. z iō q̄ ad h̄ dico qz sicut h̄it⁹ infusos i nobis eē nō expi- mur. sz sincera fide tenem⁹. sic eodē mō qz ta- les habit⁹ sint necessarij magis tenem⁹ fide qz rōe. ḡ de talibz est tenēdū qd̄ dicit̄ sc̄toz z s̄vi- tati fidei magis ē d̄sentanciū. sz decreta sc̄toz ex p̄sse ponūt qz habitus infusi nō solū faciūt ad modū act⁹ sed etiā ad s̄baz act⁹. Un̄ de cōse. di. iij. c. q̄sqz. d̄. sic. Quisqz dixerit p̄ gratiā dei nos tm̄ adiuuari ad nō peccandū in q̄ntū p̄ illā nobis ap̄iet̄ intelligētia m̄datōz dei. nō autē qz p̄ eā nobis p̄stet vt qd̄ faciēdū d̄ ḡue- rimus etiā facere valeam⁹. anathema sit. Et eandē sententiā magis exp̄sse h̄em⁹. c. imediate se q̄nti. vbi sic dicit̄. Placuit vt q̄cūqz dixerit ḡ- riā iustificatōis dare vt qd̄ facere p̄ literū ar- bitriū iubeatur facili⁹ possim⁹ implere p̄ gr̄az tanqz et si gr̄a nō daret possim⁹ etiā sine illā i- plere m̄data diuina. anathema sit. P̄tz ḡ qz maior illi⁹ rōis est falsa Ad q̄ntā dicēdū qz quis finis sit p̄m̄z a volūtate volitū. tū ad p̄sequēdū finē mō debito indiget volūtas ha- bitu regulatē. Et cū ad d̄t̄ de intellectu respe- ctu p̄ncipioz. dico qz bñ ē s̄lle q̄ntū ad velle fi- nē. nō tū ad p̄sequēdū finē. etiā potētia intel- ctīua p̄ficiat habitū q̄ d̄t̄ intellect⁹ p̄ncipioz. vt p̄tz. vi. ethicoz. Ad q̄ntū dicēdū qz licz naturalz feramur in deū in q̄ntū iō ē alpha z o. scz finis et p̄ncipiū oim. et h̄ s̄b obscuritate f̄at̄ am̄atū quē modū fm̄ vires naturales no- stras trāscedere n̄ valem⁹. nō tū vt ē obiectū sup̄naturalz: aniam gl̄ificās. Et p̄t dici sic ad q̄ntū dictū est

Ad. 4.

Ad. 5.

Quātū ad quartuz

Articulus quartus

p̄ncipale dico. qz de potētia dei absoluta lz n̄ fm̄ ordinē a deo nūc institutū. volūtas p̄t eē in actu fruidōis. intellectu existēte suspēdo quo ad actū cognitōis. qz q̄n̄ due potētie sic se ha- bent qz d̄nt ab inuicē re absoluta. de⁹ p̄ suā oī- potentiā p̄t vnā p̄suare in opatōe sibi p̄ueni- ente. alia suspēsa a sua opatioe p̄manēte. sz si- cut patebit in dist. iij. volūtas differt ab itel- lectu re absoluta. ḡ zc. Sz p̄ maiorē istius rōis istari p̄t triplici exēplo. P̄rio qz materia z forma d̄nt re absoluta. z tm̄ materia n̄la p̄t esse sine forma. Scdo qz figura n̄ p̄t esse sine q̄ntitate. Tercio qz pulcritudo nō p̄t esse sine

In stantia

Solutio Si ista non impediret ista dicta maiore. quia si materia figura et pulcritudo sint absoluta. tunc necessario discernit respectu. puta materia contra cernit respectu ad formam. figura ad quantitates. pulcritudo ad colorem. sine quibus respectibus etiam non possunt intelligi. sed voluntas bene potest intelligi sine intellectu. Dices forte quod voluntas est appetitus intellectus. in hoc enim differt a sensu. quod non poterit intelligi sine intellectu. Dico quod voluntas non dicitur appetitus intellectus nisi aduenticia et denotatio quodam extrinseca. sed primo et per se et ab intrinseco dicitur appetitus liber siue potentia libera. Tunc per hoc quod est potentia libera per se et principaliter. differt non solum a sensu sed etiam ab intellectu. et ideo potest intelligi ut potentia primo et per se siue essentialiter libera. circumscripta quocumque alia potentia cognitiva siue sensitiva siue intellectiva.

2. **P.** bonum motum voluntatis non requirit esse cognitum nisi ut mouet in genere cause efficientis. sed hanc rem cuiuscumque cause scilicet in genere cause efficientis. causa prima. scilicet per seipsum potest supplere. sed immediate per bonitatem suam propter eam cognitum ab intellectu efficienter poterit mouere voluntatem. minor est ab omnibus necessaria. sed maior per se auerroum. xij. metaph. ubi ponit quod res appetibilis habet duplex esse. Unum in re extra. et sic est finis desiderii. et terminat actum voluntatis. Aliud in intellectu. et sic agit desiderium et mouet voluntatem.

3. **P.** cognitio intellectiva in volendo non requirit nisi ad presentiam obiecti volibile ipsi voluntatis. Sed secundum augustinum in li. 2. de trinitate per seipsum est intimior et presentior voluntati. quod voluntas sibi ipsi. sed per seipsum immediate poterit mouere voluntatem.

4. **P.** ex dictis aliquod potest argui gratia colationis ad hominem sic. Sensibile mouet voluntatem sine noticia intellectiva. ergo et deus habet poterit. Quia patet per locum a maiori affirmatiue. Probatur autem. quod sic coniter dicitur. nullum iudicium potest fieri in sensu de re sensata siue in sensu recepta. nisi assistentia intentione voluntatis. sed planum est quod non est necessarium se quod dicitur sentiri. ut illud immediate intelligam. sed poterit esse aliquid volitum quod non est intellectum.

Confirmat Et confirmat. quod intellectu ex parte actu recto aliquid intelligibile cognoscendo. voluntas vult eum intelligere. quod si voluntas non vult eum intelligere ipse ad nullum momentum in tali intellectu potest se continuare. sed planum est quod intellectus non dicitur se intelligit intelligere. quod tunc est in actu ipse pro se actu recto. sed non videtur quod repugnet voluntati aliquid velle quod intellectus non dicitur cognoscit.

Berardus dicitur per dicta Sed per dicta sunt quod dicitur quod simpliciter est impossibile per quocumque potentiam voluntatem frui. intellectu non intelligere ipsum fruibile. quod

simpliciter est impossibile actum visiois fieri sine actu fructiois. sed si est impossibile actum fructiois fieri sine actu visiois seu intellectu. Quia patet per locum a maiori negatiue. probatur quod adducitur per ante ego posui super in plogo. q. iij. articulo. i. prima conclusio de correlaria. ubi dicitur quod noticia dei intuitiva potest concitari viatori. Per illud quod non potest fieri presens voluntati in ratione obiecti moueris nisi mediante actu intellectus. hoc non potest mouere voluntatem nisi prius moueat intellectum. sed obiectum fruibile et quocumque aliud obiectum voluntatis est homini. sed tunc maiore dicitur esse nota. quod nulla potentia potest moueri a suo obiecto nisi fiat sibi presens in ratione obiecti moueris. minore probatur. quod dicitur quod natura specifica istarum potentiarum habet requirit quod nihil moueat voluntatem nisi prius moueat intellectum. Per si voluntas potest moueri a fruibili obiecto non mouet intellectum tunc voluntas non esset appetitus intellectus. Quia est falsum. quod tunc voluntas transiret de specie in speciem. Quia probatur. quod sicut appetitus naturalis est in genere naturali. quod sequitur formam naturalem. et appetitus sensitivus in genere sensitivo quod sequitur sensum. sic appetitus intellectus dicitur in tali genere quod sequitur intellectum. Da oppositum. tunc mutabit non solum speciem verum etiam mutabit genus.

Sed illud non valet. quod si deus non possit obiectum fruibile ordinare voluntati sine cognitione intellectu. tunc vel talis cognitio esset de intrinseca ratione obiecti fruibilis. vel tale obiectum secundum se acceptum non esset ens simpliciter absolutum. Quia est falsum. sed etiam. Quia patet. quod quocumque deus ab inuicem non potest separare. vel unum est de intrinseca ratione alteri. vel unum secundum sui naturam dicitur habitu dicitur ad alterum. falsitate dicitur probatur. quod cum obiectum fruibile sit creatum nulla creatura poterit esse de sua intrinseca ratione. talis autem cognitio est creatura. Item essentia diuina que est obiectum fruibile est ens simpliciter absolutum. et non includit aliquam necessariam habitudinem ad quocumque creaturam Ad primum horum argumentum dicitur quod autem non est verum. ad probatur eadem et responditur in plogo cum tractant de cognitione intuitiva. Ad secundum dicitur quod minor non est vera. quod deus est intime presens omni creature. et per consequens voluntati. sed deus est obiectum fruibile. sed tunc. Etiam de rebus creatis aliquoties videtur esse dubia illa minor propter ultimam rationem cum sua confirmatiue que gratia disputatiois de bono sensibili superius adduxi. nec valet probatio que adducit. quod si voluntas sua naturam specificam teneret in ordine ad intellectum. tunc non esset ens absolutum sed simpliciter respectuum. quod tu met negas Ad tertium nego consequentiam. quod sic accipis

Contra generat. dicitur

Solutio primi

Ad 2.

Ad 3.

p̄ diuinā potētiā sepatū a subiecto licz actu nō inheret. manet tñ accñs p̄pter aptitudi nē inherēdi. sic q̄uis p̄ diuinā potētiā volūtas actu moueret a nō cognito p̄ intellectuz. posset tñ dici appetit⁹ intellectū⁹ p̄pter aptitudinē quā h̄z ad h̄ ut moueat a bono p̄gnitō p̄ intellectum quicūq; sibi ip̄i fuerit relicta. Etia p̄cessa p̄na possem⁹ negare falsitatē consequētis. et ad p̄batōem dico q̄ intellectū esse nō ē de specifica rōe volūtatis. qz sine eo volūtates p̄t sufficēter diffiniri. puta sic. Volūtās ē potētiā appetitiua s̄m suā naturā libera. Ex q̄ p̄tz q̄ esse intellectū nō ē intrinsecū s̄z extrinsecū volūtati z aduenticiū. s̄z esse libez p̄ncipaliter et p̄ se ē cōt̄r differētia specifica. p̄ quaz distinguit a quocūq; alio ente creato. z ab ista d̄ntia nec d̄t̄ eā absolueret nisi suā naturam destrueret. Ad argumētū p̄ncipale i oppositū dicēdū q̄ ad h̄ q̄ aliqd̄ p̄p̄e sit obiectum fruibile nō sufficit q̄ sit tale bonū qd̄ nō possit intelligi malū. sed oportet q̄ ip̄m nō sit referibile in mal⁹ bonū. mō caritas cū sit creatura ip̄a referibilis est in suū creatorē q̄ est d̄t̄ bñ dictus in secula.

Fruui autes est

amore rē. Postq̄z mgr̄ inuestigauit materia libri s̄niay diuisione. in ista pte p̄cedit circa eā diffinitue. Et diuiditur i duos ptes. qz in p̄ma pte diffinit seu describit frui et vi. ut ex h̄ appareat q̄ sint res fruibiles z vitibiles. Scdo mouet circa ista q̄sdā incidētēs q̄stioēs. ubi. Lū aut̄ homies. P̄ma diuidit̄ in tres ptes. Quia p̄mo assignat vnū modū diffinēdi p̄dicta. Scdo assignat aliū modū q̄ p̄mo aliq̄ntulū videt̄ d̄dicere. Et tercio illos modos p̄cordat ostendēs in eis nullā cōt̄r p̄gnātiām. Scda ibi. Notādū s̄o rē. Tercia ibi. Dec q̄ sibi rē.

Circa istū textū quero hanc questionem. **V**trū s̄m ordinē quē nūc credimus a deo institutū obiecto fruibili apphēso p̄ intellectū. nec sit ip̄am volūtate frui. Et vidē q̄ nō qz potētiā cōt̄rialz libera necessitari nō p̄t. qz qd̄ necessitat̄ violētari videt̄. sed volūtās ē potētiā cōt̄rialz libera. ergo rē. Cōtra. ois s̄r̄ appetitiua necessario videt̄ appetere id i q̄ p̄sistit sūma ei⁹ p̄fectio. maxime cū id actualz fuerit sibi oñsum. s̄z i fruitōe vltimi finis consistit sūma p̄fectio volūtatis. q̄ rē. Dicēdū q̄ duplex ē fruitio. scz incōpleta q̄ fruimur i via. et p̄pleta q̄ fru-

imur in p̄ria. Et s̄m h̄ ponā q̄ttuor p̄clones. puta duas q̄ ad p̄mā fruitōem. z duas q̄ ad scdam fruitōem. P̄ria p̄clusio q̄ p̄ statu vie obiecto fruibili apphēso p̄ intellectū sub rōne vltimi finis. de necessitate volūtās frui eo fruitōe vie. nō tñ necessitate coactōis s̄z necessitate natural̄ imutatōis. Scda p̄clusio q̄ s̄z sic sit p̄ se loq̄ndo. p̄ accñs tñ volūtās p̄t ab illa necessitate resilire. Tercia p̄clusio q̄ obiecto fruibili clare viso i p̄ria. p̄ se loq̄ndo necesse ē voluntatē frui fruitōe p̄trie. Quarta p̄clusio q̄ nec p̄ se nec p̄ accñs a tali fruitōne volūtās in p̄ria p̄t se apertere.

Prima p̄clusio
Scda p̄clusio
Tercia p̄clusio
Quarta p̄clusio

Prima cōclusione

p̄to sic. Act⁹ q̄ est alicui potētie simplz natural̄ vt sic ē sibi simplz necessari⁹. sed oñs bñtudine siue vltio sine ip̄i volūtati. volūtati natural̄ amat et desiderat ip̄az. qd̄ qd̄ desiderum ē qdam fruitio vie. q̄ necessario fruet̄ ea. maior p̄tz. miorē p̄to. qz ille act⁹ q̄ p̄seq̄ totā sp̄m est simplz natural̄. desiderū bñtudinis seu vltimi finis actu apphēsi cōseq̄t totā sp̄ciē volūtatis. q̄ rē. maior ē nota. et mior p̄tz tam p̄ p̄hos q̄z p̄ctōs. Per p̄hos qd̄. quia d̄t̄ i p̄ncipio li. ethicoz. q̄ oia bonū appetūt. sed nihil est q̄ tam p̄plere hēat rōem boni sic vltim⁹ finis. q̄ rē. Itē ait Boeci⁹ q̄ inserta ē nob̄ natural̄ veri boniqz cupiditas. Itē s̄m Aug. viij. de tri. Natura p̄pellit omēs ad volēdū bñtudine z immortalitatē. qz omēs interrogati r̄ndēt statū ista se velle. Et. xij. de trini. c. viij. dic. Beati esse oēs volūt. Et ista. Ista s̄a est z examinata certa s̄nia bñs eē oēs hoies velle. Et seq̄t. Hoc s̄itas clamat z natura p̄pellit quā sūme bon⁹ z immutabil̄ creator̄ dididit. Id aut̄ ē necessariū qd̄ ē idē apud oēs. tale enī imobile ē vt d̄t̄. v. ethi. P̄. sic id qd̄ est malū realiter z apparēter. s̄z h̄z ad p̄secutōnem. sic id qd̄ ē bonū realz et apparēter s̄z h̄z ad refutatōez. s̄z illd̄ nullaten⁹ p̄t desiderari. q̄ illd̄ nullaten⁹ p̄t refutari. s̄z obiectū fruibile ē bonū realiter z apparēter. q̄ rē. q̄ at̄ nulla p̄secutio vlt̄ desiderū esse possit respectu illius qd̄ ē malū tā ex̄nter q̄z apparēter p̄tz p̄ beatū Dio. de di. no. vbi ait. q̄ nullū agēs aspiciens ad malū agit qd̄ agit. P̄. finis accept⁹ in sua totalitate. maḡ ē appetibil⁹ q̄z accept⁹ i quocūq; sua pte. sed esse z viuere q̄ sunt p̄tes vltimi finis inteḡliter sumpti appetūt necessario. iuxta illd̄. ix. ethi. Esse z viuere ē oibz eligibile et amabile. q̄ tot⁹ finis. s̄. ip̄a bñtudo i-

Probatio p̄me cōclusionis

2
3

Ad argu /
mentū p̄n /
cipale

Contra

Risio

cludere esse et vivere et o[mn]ia alia bonu[m] necessario
 4 diligit. P[ro]p[ter] n[on] minor[em] rep[er]it[ur] ordo i[n] motib[us]
 sp[irit]ualib[us] q[ui] i[n] motib[us] corp[or]alib[us]. s[ed] o[mn]es motus
 corp[or]ales mutabiles et difform[es] reducunt ad
 unu[m] motu[m] unifo[r]me[m]. ut p[er] 3. vij. phisicor[um]. et
 go o[mn]es mot[us] volu[n]tatis respectu cor[por]u[m] q[ui] su[n]t ad
 fine[m] q[ui] su[n]t mutabiles. reducunt i[n] motu[m] q[ui] est
 i[n] fine[m] tanq[ua]m i[n] motu[m] necessariu[m] et max[ime] un[us]
 5 form[is]. P[ro]p[ter] q[ui] phisico. d[icitu]r q[uo]d sicut se h[ab]et p[ri]ncipi
 um i[n] speculabilib[us]. sic se h[ab]et i[n] agibilib[us].
 sed i[n]tellect[us] speculatio necessario t[er]minat i[n] p[ri]ncipi
 pia. nec p[ro]p[ter] p[ri]ncipi[us] n[on] ass[er]it[ur]. ut p[er] 3. i. poste
 rior[um]. et. ij. metaph[isicor[um]. q[ui] volu[n]tatis i[n] agendo et dil
 6 gendo necessario t[er]minat i[n] fine[m]. P[ro]p[ter] p[re]sentatu[m] p[er]
 intellectu[m] volu[n]tati s[ed] r[ati]o[n]e s[um]mi boni o[mn]i care[n]s
 defectu ab ip[s]a volu[n]tate n[on] p[otes]t refutari. s[ed] obie
 7 ctu[m] fruibile e[st] h[ab]it[us]. g[ener]e. P[ro]p[ter] illud p[ri]ncipat[i]o
 ne cui[us] volu[n]tatis vult o[mn]e q[uo]d vult illud n[on] p[otes]t
 volu[n]tatis n[on] velle. vltim[us] finis seu obiectu[m] fru
 ibile est h[ab]it[us]. q[ui] o[mn]e bonu[m] a nob[is] volu[n]tu[m] citra
 obiectu[m] fruibile e[st] q[ui]da[m] p[ri]ncipatio illi[us] obiecti.

Scotus
 1 Sed illa co[n]co[n]dem sunt sp[irit]ualib[us] duo do
 ctores. Quor[um] p[ri]mus arguit sic. Volu[n]tatis p[otes]t
 se au[n]tere ab actu suo medi[us] p[otes]tate qua[m] ha
 bet sup[er] actu[m] intellect[us]. g[ener]e et i[n]mediate p[otes]t se au[n]te
 re ab actu suo. q[ui]a p[er] 3. sc[ri]ptu[m] Aug[ustinus]. q[ui] p[ri]mo li
 bro retractat[i]o[n]u[m]. c. ix. ait. Nihil e[st] i[n] p[otes]tate
 2 volu[n]tatis q[ui] ip[s]a volu[n]tatis. P[ro]p[ter] agens necessa
 riu[m] ead[em] necessitate remouet p[ro]hibens q[ui] agit.
 sicut p[er] 3. de g[ener]i delectat[i]o[n]e. s[ed] volu[n]tatis n[on] sp[irit]u
 posse suu[m] remouet p[ro]hibens fruibiles vltim[us] fi
 nis. puta n[on] p[otes]tatione i[n]tellect[us]. cu[m] i[n] pos
 3 set intellect[us] manutene[n]s i[n] p[otes]tatione vltim[us]
 si finis. P[ro]p[ter] q[ui]c[ui]d necessario req[ui]sit i[n] aliq[ui]o
 sibi p[otes]tate h[ab]et necessario tenet illud nec dimittit.
 nisi violenter auferat. graue eni[m] existens deorsu[m]
 n[on] desinit illud vbi nisi violenter inde auferat.
 sed volu[n]tatis i[n] statu vie delectata i[n] vltimo fi
 ne sibi o[mn]i[n]o p[otes]t i[n]tellectu[m]. n[on] necessario retin[et]
 4 intellectui suu[m] p[otes]tatione g[ener]e. P[ro]p[ter] agens d[icitu]r ne
 cessitate agit s[ed] vltim[us] p[otes]tate sue. q[ui] sic act[us]
 n[on] e[st] p[otes]tate sua. sic nec mod[us] agendi. s[ed] vltimo
 fine app[ro]p[ri]o n[on] sp[irit]u exp[er]imur nos ip[s]u[m] s[ed] to
 5 tu[m] n[ost]ru[m] conatur ardenti[ss]imo amore diligere.
 P[ro]p[ter] q[ui]c[ui]q[ue] p[otes]tate sunt s[ub]ordinate si neces
 sitas fuerit i[n] sup[er]iori necessitas erit i[n] o[mn]ib[us]
 alijs. sed volu[n]tatis e[st] sup[er]ior i[n] toto regno aie. et
 mouet intellect[us] ad p[otes]tatione[m] de fine. g[ener]e si ip[s]a
 necessitat[us] respectu finis. t[un]c eti[am] intellect[us] ne
 cessitabit ad p[otes]tatione[m] de fine. cui[us] oppositu[m]
 exp[er]imur. Sc[otus] doctor arguit ad hoc id[em]

Aureolus

sic. Illud n[on] desiderat volu[n]tatis necessario i[n]
 q[ui] defectu boni rep[er]it et r[ati]o[n]e alicui[us] mali. s[ed] ob
 iectu[m] fruibile sine summu[m] bonu[m] app[ro]p[ri]o i[n]
 vltim[us] fine quoc[un]q[ue] citra noticiam intuitiuam e[st] hu
 iusmodi. ergo t[er]c[io]. p[otes]t minor. q[ui] app[ro]p[ri]o i[n]
 vltim[us] app[ro]p[ri]o ob[sc]ure. et p[otes]t n[on] nec e[st] fatiat
 nec q[ui]etans. P[ro]p[ter] s[ed] tali actu n[on] e[st] volu[n]tatis ne
 cessario q[ui] p[otes]t i[n]pediri et casualit[er] et delibate. s[ed] sta
 te actuali app[ro]p[ri]o vltim[us] finis. act[us] volu[n]tatis
 3 circa ip[s]u[m] q[ui]c[ui]q[ue] casualit[er] i[n]pedit. als le
 gens p[ri]mu[m] vltim[us] ethicor[um]. i[n] q[ui]b[us] tractat
 de vltimo fine sp[irit]u actualit[er] appetere vltim[us] fi
 nem. q[uo]d m[er]ito exp[er]imur. P[otes]t eti[am] i[n]pediri de
 liberate. q[ui] desideriu[m] finis p[otes]t co[n]cipi s[ed] r[ati]o i[n]
 peditiu[m] i[n]q[ui]siti[us] veritatis circa vltim[us] fine[m].
 eo q[uo]d p[otes]t p[ro]p[ri]o i[n] li. ethico. affectati n[on] h[ab]et vi
 dent ver[um]. P[ro]p[ter] i[n] nullo i[m]mobilitat[us] volu[n]tatis
 nisi q[ui]et[us] i[n] eo. s[ed] i[n] vltimo fine sic app[ro]p[ri]o i[n]
 3 via volu[n]tatis n[on] q[ui]et[us]. g[ener]e. P[ro]p[ter] null[us] amor
 4 p[otes]t e[st] necessari[us] i[n] volu[n]tate nisi amor ami
 cicie: et quo[modo] dicitur ille amor concupiscen
 tie sit necessari[us]. sed amor amicie et quo
 dicitur concupiscencia et desideriu[m] vltim[us] fi
 nis non est necessari[us]. ergo t[er]c[io]. Maior pa
 tet. quia dato opposito tunc effectus esset ne
 cessari[us] et causa contingens. quod est im
 possibile. probatur minor. et primo q[uo]d deside
 riu[m] vltim[us] finis si quidam amor concupi
 cupiscencie. q[ui] n[on] appetit vt aliq[ui]d viu[us] q[uo]d po
 sit amore mutue amicie placere. s[ed] appetit
 vt q[ui]da[m] p[otes]tatio et bonu[m] ip[s]i appetitis. n[un]c au
 t[em] ita est q[uo]d o[mn]is tal[is] p[otes]tatio hab[et] ortu[m] ex amo
 re que[m] h[ab]et ad seip[s]u[m]. q[ui] amor est p[otes]tatis
 et i[n] n[ost]ra p[otes]tate. alioq[ui]n n[on] possem[us] nos pl[ur]i[us] vel
 minus amare. nec caderet d[omi]nus nec viciu[m] i[n] ta
 li amore q[ui] nos ip[s]os amamus. cu[m] d[omi]nus sit ha
 bitus electiu[us]. nec posset h[ab]ere seip[s]u[m] p[otes]tate p[otes]t
 p[otes]tate. Et p[otes]tate dicitur auctoritate aug[ustinus].
 et dio. sup[er] i[n]troduc[t]as dicit p[ri]mu[m] doctor. s[ed]
 scotus q[uo]d respectu vltim[us] finis i[n] vltim[us] app[ro]p[ri]o p[otes]t
 i[n]tellectu[m]. q[ui]s volu[n]tatis naturalit[er] inclinet
 ita q[uo]d ip[s]u[m] velit sp[irit]u habitualit[er]. n[on] t[un]c sp[irit]u actu
 elicit[us] vult ip[s]u[m] sed p[otes]t suspendere actu[m] suu[m]
 ita q[uo]d n[on] velit ip[s]u[m] aliq[ui]o actu p[otes]tatio. S[ed]
 illud n[on] valet. q[ui] cum vni[us]q[ui]q[ue] sic agatur si
 cut aptu[m] natu[m] est agi. vt dicit. ij. phisico. igit[ur]
 sicut aliquid est i[n] potentia et aptitudine. sic
 postea p[otes]t i[n] actu. et ideo si volitio finis
 est i[n] habitu necessaria ip[s]i volu[n]tati eo actua
 liter p[otes]tatio et remoto i[m]pedim[en]to quod e[st]
 n[on] actualis co[n]sideratio. hui[us] volitio actu e[st]
 rit necessaria. Unde ait dio[n]is. de di. no. c. iij.

Contra scotus

Ad eum qui est sup omnia extendit amor v/
 nuiscuulq; fm ppriam ei⁹ naturā. sed planū
 est q⁹ naturalis extensio v⁹ inclinatio ē neces/
 saria. ergo rē. Ad primā ergo ratōem p⁹mi
 doctōris dicendū q⁹ cōsequētia nō est bona.
 quia multa possum⁹ mediate que nō possu/
 mus imediate. In pbatōe vero est fallacia fi/
 gure dictōis. qz pcedit a re ad modū. quod ē
 quasi mutare quid in q⁹lc. puta voluntas est
 in potestate sup⁹ius quantū ad rē et substan/
 tiā actus. ergo qntū ad imediationē actus. h
 erum nō sequit⁹. qz licet volūtas imediate ha/
 beat libertatē cōtradictōnis respectu eorū que
 sunt ad finē. stante etiā actuali eorū cōside/
 ratōe. hoc tū nō habet respectu vltimi finis.
 stante et pmanente eius actuali cōsideratōe.
 Als inuenit sic. Ad primā rōnem p⁹mi do/
 ctōris dicendū q⁹ cōsequētia nō est bona. quia
 multa possumus mediate que nō possumus
 imediate. Ad pbatōnem dicendum. q⁹ si illa
 auctoritas Augustini applicat ad ppositūz
 tūc cōmittit fallacia cōsequētis. quia nō seq/
 tur. h magis est in potestate illi⁹. ergo imedi/
 ate est ab illo. quia effectus est magis in pote/
 state cause principalis qz instrumentalis. et ta/
 men est imediat⁹ a causa instrumentali et se/
 cundaria qz a causa pncipali. Ignis enī ge/
 nitus imediatius causat a calore qz a substan/
 tia ignis generātis. qzuis magis sit in pote/
 state substantialis forme qz caloris. quia cau/
 sa primaria plus influū qz secundaria. Ad
 secundū dicendū ad minorē q⁹ voluntas nō
 semp habet plenū posse sup remotōne illius
 p⁹hibentis. quia nō est in potestate nostra a q⁹
 primo moueatur intellectus. etiā corporalis nō
 stra necessitas nos cogit cōsiderare qnq; de
 alijs qz de vltimo fine. etiā illa maior nō vide/
 tur esse vera. quia omnes homines natura scire
 desiderant. vt patz. i. metaphisice. et tamē nō
 omnes remouēt impedimētū ipius scire in/
 quantū possunt. qz multi nō student tantuz
 quantū possunt et deberēt. nec abstinēt a tele/
 ctatōne venereoū. que maximū pstant im/
 pedimētū intellectiue cognitōni. vt patz. vij.
 ethicozū. Itē qzuis intellectus de necessitate
 assentiat primis pncipijs. nō tamē eadez ne/
 cessitate tollit impedimētū illius actual⁹ as/
 sensus. quia nō semp cōsiderat terminos et
 ordinē terminozū. Ad terciū dicendū. q⁹
 minor nō est vera pro statu p⁹sentis vite vbi
 volubiles patimur cogitatōnes. et a fantas/
 matibus vario modo imutatur noster intel/
 lectus. nec est i potestate nostra a quo primo
 moueatur. etiā corporalis necessitatis inedia
 de multis alijs qz de vltimo fine nos sepe co/
 gitare cōpellit. ppter que velit vel nolit vo/
 luntas p statu p⁹sentis in vltimi finis
 dilectōne se nō potest cōtinuare actu semper
 elicto circa hmoi finem. Potest etiā dici
 ad maiorē istius ratōnis. quia licet sit vera
 conditōnibus et circūstantijs eodem modo
 pmanentibus. tamen mutatis huiusmodi
 conditōnibus nō est vera. qzuis enim grauis
 aqua naturaliter quiescat deorsum. tamē im/
 presso sibi calore tendit sursum. Sic qzuis
 finem necessario velimus. stante eius actua/
 li consideratōne. ista tamē mutata cessamus
 ab eius volitōne. Ad quartū dicendum.
 q⁹ agens necessariū potest dupliciter conside/
 rari. vel simpliciter naturale. vel in his que
 agunt a proposito aliquo modo. De primo
 maior est vera. ignis enim calefacit quantū
 potest. De secūdo non est vera. quia licz om/
 nes homines natura scire desiderant. et per
 consequens necessario. non tamē semp eque
 intense desiderant ipm scire. et licet intellect⁹
 necessario principijs assentiat. tamen nō sem/
 per eque intense assentit. sed quāto magis ter/
 minos pncipiozū et ordinē huiusmodi ter/
 minozū considerat. tanto cū maior conatu
 firmius principijs assentit cōpositis ex tal/
 bus terminis. et hoc ceteris existentibus pa/
 ribus. quod p tanto adiūgo quia quandoqz
 ex aliquo euentu ita nigra posset aliquis ha/
 bere fantasmata q⁹ terminis cōceptis eodem
 ordine non tanto conatu ipis principijs as/
 sentit. quanto alio tempore cum sua fantas/
 mata essent clarioza. Sic in proposito stan/
 te semp actuali et equali vltimi finis con/
 sideratōne. eque intense appetit voluntas ip/
 sum finem. dūmodo cetera sunt paria. quod
 proranto dico. quia homo bonus et deuotus
 languens et estuans diuina caritate. equali
 existente consideratōne in ipō et in quodam
 alio. qui vel non habet caritatē. vel non tan/
 tam quantā habet ipse. potest magis inten/
 se finem eque consideratū appetere. Et idem
 homo vno tempe qzuis inuitus patiens tem/
 prationes. equali actuali existente in suo in/
 tellectu finis consideratōe. et in affectu equa/
 li vel etiā maior caritate quantū ad substanti/
 am habitus. retardatus tamē huiusmodi tē/
 pratiōibus minus intense fert in vltimū finē
 qz alio tpe q⁹ hmoi tēpratiōibus nō laborat.

Solo rō/
 nū scoti
 Ad. 1.

Alia solō

Ad. 4.

Ad. 2.

ad. 3.

Frascici de
maronis
Ad .5.

Et istis bñ intellectis solvunt mltā argumē
ta aliq̄z doctorū q̄ hic n̄ adduxi rōe brevitat̄
Ad q̄ntū dicendū q̄ maior nō ē s̄a. Do
tus enī celi necessari⁹ ē s̄m phos. et tñ motus
inferiores q̄ sibi s̄ordinat̄ sunt p̄tingētes. qz
agēs necessariū mediāte cā s̄da p̄tingente p̄
effectū p̄tingentē p̄ducere. Un̄ natural̄ loq̄n/
do magis ecōverso d̄z s̄mī maior illa. qz cā
inferior aliq̄ mō h̄z rōem effect⁹ respectu cau/
se superioris. z qz sicut isti doctores met dicūt.
effect⁹ nō p̄t ēē necessari⁹ cā ex̄nte p̄tingente. id
p̄formiter ad dicta eorū loq̄ndo ip̄i dicere de
h̄nt q̄ i potētis v̄ causis s̄ordinatis si s̄eri/
or fuerit necessariā tūc de n̄itate opt̄z sup̄iore
esse necessariā. cū tñ ecōverso dicāt i illa maio
re. Ad p̄mā rōem sc̄di doctoris dicendū. q̄
minor ē falsa. qz fruibile siue b̄rificū obiectūz
q̄uis obscure app̄hēdat. tñ app̄hēdit s̄b rōe
s̄mī boni aggregat̄is i se omnez ratōez boni.
Sic enī ille mūdān⁹ ph̄s. v. metaph. c. de p̄se
cto app̄hēdit ip̄m dicens. Est enī q̄dā ens p̄
fectū v̄l p̄fectōe. habēs in se p̄fectōez oīm ge/
nerū. Et. ij. metaph. ait auerrois. Est enī q̄d/
dam ens p̄ se ens et p̄ se v̄ez. entitate et s̄ita/
te cū omnia alia sūt entia z s̄a. Et eodē mō
qz bonū z ens cōuertūt̄ h̄z dicere q̄ sit p̄ se bo
nū et q̄ bonitate et oīa alia sunt bona. Et ad
p̄batōem dico q̄ ex illa nō q̄etarōe nō arguit̄
aliq̄ imp̄fectio in illo bono app̄hēso qz app̄hē
dens illud bonū s̄b rōe v̄ltimi finis. p̄cipit̄ il
lā in q̄tudinē quā adhuc patit̄ non p̄uenire
ex defectu illi⁹ boni app̄hēsi. s̄z magis ex indif
positōe z imp̄potētia app̄hēdit̄is. Un̄ ph̄s ap
p̄hēdens obiectū fruibile sine oī defectu ait. i.
ethi. Si q̄ ē aliq̄d reorū donū hoīb⁹ rōnabile
ē felicitate dei datū esse. Et seq̄t̄ ibidē. Optim
videt̄ et diuinū q̄d z b̄tū Ad sc̄dm dicen
dū q̄ minor nō ē s̄a. ad p̄batōez dico q̄ legens
libz ethicoz p̄mū v̄l in q̄rēs s̄itate circa finis
specularōem. nō sp̄ app̄hēdit v̄ltimū finē. ita
q̄ actu indicet̄ de ip̄o sicut de obiecto felicitati
uo et b̄rifico. p̄ q̄cūqz ei t̄pe sic indicat̄ de ip̄o.
necessario appetit̄ ip̄m. z p̄tūc nō p̄t ip̄m non
amare. Un̄ si esset aliq̄s ita p̄sī cordis q̄ di
ceret se obiectū b̄rificū nō appetere. cū tñ actu
indicaret̄ de ip̄o mō q̄ dixi. de illo v̄tiqz dicere
deberem⁹ sicut ait ph̄s de negātib⁹ p̄mū p̄nci
piū. iij. metaph. q̄ negātes ore corde tñ p̄ce
dunt. Sic z iste negāt̄ ore b̄tū diuē actu ap
p̄hēsam ordinato rōis iudicio se appetere. ap
peteret tñ corde. Un̄ dicendū q̄ q̄uis p̄ h̄ p̄bet̄
q̄ tal̄ actus absolute nō sit necessari⁹. tñ nō p̄
bat̄ q̄n s̄tate hac p̄diuē p̄ta actuali finis cō

Ad rōnes
aureoli.
Ad .1.

Ad .2.

sideratōe ip̄e s̄t necessari⁹. Ad sc̄dam p̄batō
nē dicendū q̄ q̄uis affectati affectōe mala nō
bñ iudicēt. tñ affectati affectōe bona q̄lis est
affectio v̄ltimi finis illi opt̄ie iudicāt. Ad
terciū dicendū q̄ maior ē falsa. qz p̄ imobilita
tē volūtatis v̄l intelligi q̄ volūtās nō p̄t id n̄
velle respectu cui⁹ d̄z imobilitari. v̄l q̄ nō pos
sit aliud velle s̄z solū illud. v̄l licz aliū velit. il
lud tñ respectu cui⁹ d̄z imobilitari nō p̄t re
ferre in illud tanq̄s in mai⁹ bonū. qz illū repu
tat summū bonū. Si p̄mo mō tūc maior est
falsa. qz hoīs esse sic imobilitat̄ ei⁹ volūtatem
q̄ s̄m aug. etiā ip̄i d̄nati p̄ se. et directe n̄ p̄nt
appetere nō esse. et tñ ex illo imutabili d̄side
rio nō sunt felicit̄er q̄erati. Si sc̄do mō tunc
nec b̄tūs nec ip̄e deus imutabiliter vellez s̄m
obiectū b̄rificū. cū⁹ oppositū on̄det̄ in terciō
articulo. Si enī b̄tūs nihil aliud posset appe
tere p̄ter obiectū b̄rificū. tūc nullū possz habe
re p̄mū accidētale. Qz aut̄ deus aliquid ali
ud a se velit et diligit. patz etiā phice loq̄n/
do. Dicit enī. x. ethico. q̄ s̄m intellectū opant̄
et hunc curās dispositus opt̄ime z amātissi
mus deo esse videt̄. Et sequit̄ parz post. Amā
tissimus ergo deo erit. ergo sapiēs maxime fe
lix. Si terciō mō tūc adhuc maior est falsa.
qz licz imutabilr d̄siderem⁹ id q̄d iudicam⁹
esse summū bonū et nō referibile i aliud mai⁹
bonū. tñ q̄diu sum⁹ in via p̄fecte nō q̄escim⁹
qz ip̄m p̄fecte nō possidem⁹. d̄sideriū enīz rei
nōdū habite dato q̄ ip̄ossibile sit nō esse. ta
mē nō dat̄ q̄tū cē. qz d̄sideriū rei nō habite
est q̄dam mot⁹ animi cui⁹ termin⁹ est quies
in ip̄a re d̄siderata iā habita z possessa Ad
quartū dicendū q̄ minor nō est s̄a. ad p̄batōez
dico q̄ amor q̄ diligit se hō nō est cōtingēs
sed necessari⁹ p̄supposita actuali p̄sideratōe
z recto iudicio de seipo. tñ hoc nō ob̄stare p̄t
se hō pl⁹ v̄l min⁹ diligere. s̄m q̄ emeli⁹ v̄l mi
nus disposit⁹. et s̄m q̄ magis intēse v̄l min⁹ us
intense iudicat̄ de seipo. et nec virtus nec vici
um ē in isto amore absolute loq̄ndo. quia vt
sic amor iste ē purissime natural̄. Ex pur⁹ aut̄
naturalib⁹ nec laudamur nec vitupamur. ut
pater in ethicis. In mō tñ istius amoris p̄t
esse viciū vel virtus. quia q̄uis amor iste sit
necessarius. multi tñ modi possunt esse circa
istū amorē qui sunt cōtingētes et in potēsta
te nostra Sed forte dices m̄hi q̄ multi se
ip̄os occidunt quemodo illi se diligunt. Irē
multi sancti mortem d̄siderauerūt. quorum
vnus sanctus scilicet Paulus dixit. Cupio
dissolui: et esse cum christo. Respondeo

Ad .3.

Ad .4.

Instantia

Solutio

Dupliciter. Pr^o q^o cu^m dico q^o h^o necessario diligit seipm loquor de hoie vt h^o est. s^z nunc est ita q^o aliq^o sunt peiores hoib^o. sicut s^ut illi q^o laborat in vicio bestialitatis. de q^o b^o p^hs terminat. vii. ethi. Alij aut sunt meliores hominib^o. de q^o b^o circa p^oncipuz eiusde septimi hector^o poncs in ex^oplu ait. q^o p^oamus dixit de hector^o q^o no erat fili^o mortal^o hois sed dei. qm^o valde erat bon^o Et seq^o ibide. Quare qm^o admodu^o aut ex hoib^o erut diuini ppter s^utis excellentia. Et de eisd^o ait p^omo ethi. Quor^oz optimos et dignissimos b^oificam^o. Et p^o hoc p^oz ad in st^onas. q^o occisoz sui e^o peior ho mine. imo peior est bestia. z io non miru^o si no diligit se vt h^o. Lupies aut dissolui et esse cu^o ch^ousto est melior hoie. q^o no solu^o heroyca h^o virtute. que fm^o p^hm hoien facit diuinu^o etiam p^ofecte possid^oz theologica charitate q^o tras format amantem in amatu^oz Sedo possu^o et aliter soluere q^o occisoz sui p^o no h^oz rectu^o iudiciu^o de seipo. q^o malicia sup^oabund^oas putit iudiciu^o rois. z io p^o se odire Sed desiderans mori ppter x^ou^o maxime se diligit. q^o sibi p^ofectu^o bonu^o appetit. Na^o firmiter credit q^o no ab esse vl^o vita recedat. sed post morte p^ofectu^o esse z b^oram vita^o possideat. Propter q^o b^orus Aug. sup^o iam dicto s^obo apli ait. Uelle dissolui z esse cu^o christo multo meli^o e^o. Un^o z idez aplus post s^oba p^odicta s^odit. Mibi viuere christ^o est. mori lucz. Et eandem iam expri^o mens b^orus Bre. x. li. moza. ait. Si eni^o mes forti intentoe in x^ou^o dirigit. q^o q^o d in h^o m^odo amaz sic dulc^o estimat. o^o q^o affligit reqem putat. trasire p^o morte appetit vt obtinere vitam pleni^o possu^o. fundit^o in infimis extigui desiderat q^o virtus suma p^ocedat. Ex his i^o ferre possu^o vn^o correlariu^o q^o q^osd^o doctores q^o cedunt ia^o dicti z clusione q^ontu^o ad fines in vn^ouersali app^ohesum. negat t^o ca^o si app^oheditur vl^o ostendit in p^ontulari p^ostatu vie. puta si p^ocipit deus i^o via vt trin^ous et vn^o. tuc dicit q^o viator p^o eo no^o frui. Sed si p^ocipit i^o vn^ouersali sub roe obiecti b^oifici tuc viator no^o p^o eo no^o frui. Istud no^o valet. q^o fm^o h^o fieret vn^ous syllogism^o in debito mo^o et figura. e^o ante p^omiss^o essent vere. z t^o clusio falsa. q^o est ip^ossibile. vt p^oz p^omo prior^o. Argua^o enim sic. Quado cu^oq^o illud q^o est summu^o bonu^o co^ocipit actual^o et ondit volutari. tuc volutari^o necessario desiderat ip^om et no^o p^o ip^om non velle Sed q^o deus co^ocipit et ondit volutari vt trin^ous z vn^o. tuc i^o rei p^oitate sumu^o bonu^o onditur ip^oi volutari. q^o zc. maior est s^oa etia^o fm^o docto

res istos. q^o ipi^o vtut ea ad p^obadu^o p^oma^o p^oclu^o sione. Etia^o mior^o e^o s^oa. si solu^o ap^od theologos. s^z etia^o apud p^ohos. P^ohs eni^o sepe ponit x^ou^o ee^o oim^o bonozu^o optimu^o ta^o i^o ethic^o q^o i^o metaphisica. It^o ro^o trin^o z vn^o no^o est p^oditio d^ostra h^oes z io no^o minuit roem tonit^o i^o x^oo. ergo si deus i^o vli^o co^ocept^o h^oz roez sumi boni. etiam p^oceptus vt trin^o et vn^o co^ocipiet vt sume bon^o d^omodo p^ocipiat vt ver^o deus.

Quantu^o ad secundu^o

Secundu^o p^oncipale

p^oncipale dico breuiter q^o volut^oas p^o accid^oes p^o obiectu^o fruib^ole sibi onsum i^o via non velle Qu^o illd^o p^o acc^ons p^o obiectu^o fruib^ole no^o velle quod p^oter intentoe^o auertit intellect^ou^o a co^o sideratone tal^o obiecti. volut^oas e^o h^omo^o. q^o zc. maior p^oz. q^o fm^o q^o aliqd^o autit a cognitoe^o ali cui^o. fm^o hoc etia^o autit a volut^ooe e^o. cu^o bonuz cognit^ou^o sit obiectu^o volut^oaris. Illd^o etia^o q^o i^o agerib^o a p^oposito fit p^oter int^ooez p^o acc^ons fieri vid^o. mior^o p^obo. q^o volut^oat^o du^o actu vult vl^o timu^o sine ex^o sua lib^orate p^oter intellect^ou^o impare p^o sideratoez ali^o alteri^o rei. no^o adit^oes q^o intel^o lectus sil^o plura vt pla^o intelligere no^o p^o. Intel^o lect^o vero tal^o re^o p^oscendo iuxta imperiu^o volu^o tar^o imediate desinit a cognitoe^o finis. q^o facto volut^oas auertit ab ei^o volut^ooe. cu^o p^o se no^o ferat nisi i^o cognit^ou^o. z d^o p^omo ad vltimu^o seipaz au^o tit salt^o p^o acc^ons a sumi boni actuali volut^ooe.

Quantu^o ad terciuz

Terciuz p^oncipale

p^oncipale dico q^o obiecto fruib^ole clare viso in p^oria volut^oas necessario fruet. et no^o p^o eo non frui q^ontu^o d^o se e^o. Qd^o addo p^o t^oco q^oz in q^oro h^o q^o fieri possu^o p^oter pot^oetia^o absolura. h^o eni^o sit p^o in q^osiui. Nec p^odo p^o p^obari sic. Qn^o aliq^o pot^oetia^o fm^o se tota^o excedet mouet ab aliq^o obiecto. si tal^o motio fuerit ueniens et fm^o inclia^o toez pot^oetie. tuc pot^oetia^o de n^oitate redet i^o obiectu^o. da oppositu^o tuc pot^oetia^o no^o eet sufficiter mota z fm^o aliqd^o sui estz no^o mota roe e^o possu^o set se ab isto auerere z ad ali^o d^o uerere. vl^o actu su^o um circa ip^om susp^oedere. S^z obiectu^o b^oificu^o siue fruib^ole clare visu^o excedet z sufficentissi^o me mouet volut^oate q^ontu^o ad se tota^o z qualibet roez sui tali motoe q^o e^o ueniensissima volut^oati. q^o volut^oas actu sui p^ofectissimi amoris siue actu fruitois a tali obiecto no^o p^oter resiliere s^z necessario redet i^o ip^om. P^o obiecto fruib^ole actu app^oheso p^ognitoe^o vie volut^oat^o n^ocaro frui^o frui^o itoe^o vie. q^o ipo app^oheso cognitoe^o p^orie n^o p^oter no^o frui. consequentia patet per locum a minoru^o

Contra tho^o ma^o p^oncipale cu^ode. q. x. z doctri. ij. q^olibz. q. i.

dam p^oncipale
de malit
ona q^ouo
dicat. Ed
p^oncipale
no^o p^oter id
ri. q^o no^o p^oter
q^o ali^o d^o d^otra
trari no^o p^oter
i. q^o illd^o rap
tuc maior est
e^o volut^oat^o
directi^o p^oter
utabili^o t^oco
sedo mo^o t^oco
luz velle suu
n^o d^o in t^oco
ud possu^o app^o
llu^o possu^o d^otra
s aliquid ali
a p^oncipale q^o
relectu^o op^oant
re z amari^o
z possu^o. Am^o
tes maxime
maior est falli
i^o q^o d^o iudicant
le i^o aliud mo^o
ere no^o q^o d^otra
chideru^o emz
de se no^o esse
ri^o no^o habu
erim^o est quis
z possu^o B^o
no^o ad p^oncipale
o^o est co^oing^o
nali p^oncipale
no^o obli^oate p^oter
q^o emeli^o vl^o m^o
unt^o vl^o m^o
virtus nec v^o
q^ondo. quia vt
ral. Ex possu^o d^o
e^o virtu^o p^oncipale
ius amoris p^oter
uis amor^o ill^o
possu^o esse
ites et in possu^o
s m^obi q^o m^ole
li se d^otra
traueru^o q^oncipale
lus d^otra
s. R^oncipale

affirmatiue. añs pbatū ē in articulo primo.
 3 P ab illo volūtas nō p̄t resistere i q̄ repit rō
 nē ois boni. 7 penit nulli mali. obiectū fru/
 4 bile clare visū ē h̄mōi cū sit de. ḡ rē. P po
 tētia volūtua nō p̄t se autere ab obiecto clare
 viso replēte totā ei⁹ capacitatē et oē suū deside
 5 riū. obiectū fruibile ē h̄mōi. ḡ rē. P q̄cun
 q̄ virt⁹ finita p̄ sui motōz talz imutat aliq̄m
 potētiā q̄ difficile est potētie resistere tali s̄tu
 ti. si h̄mōi s̄tus sumat infinita ipossibile erit
 ipam potētiā motōez talz virtutē abijcere l re
 futare. s̄z volūtas a s̄tute bonitat⁹ finite imo
 apparētis 7 modicū crēt⁹ mota i via patitur
 difficultatē ad resistēdū. ḡ i patria mota a bo
 no infinito clare viso ipossibile ē qd̄ resistat.
 6 P tristitia dānatoz sic mouet volūtatē
 eoz q̄ ipi nō p̄t nō tristari. ergo gaudiū 7 le
 titia b̄orū causata ab obiecto fruibili sic dele
 ctabit volūtatē eoz q̄ nō p̄t ad p̄ntiā ta/
 lis obiecti nō letari. et ipo p̄ se q̄m̄ necessario
 7 fruent. c̄na patz p̄ locū a miori. P. in statu
 vie q̄nqz anm⁹ amātis sic rapit q̄ nō p̄t non
 amare. ḡ multo magi i patria. S̄z istā
 1 clusioem arguit qd̄a doctor sic. P̄i⁹ p̄ sta
 re sine posteriori. s̄z visio ē naturalz p̄or frui
 2 one siue dilectōe. ḡ rē. P necessitas agēdi
 nō p̄t alicui inesse nisi p̄ aliqd̄ intrīsecū 7 in ex
 istēs p̄ncipio ipi⁹ actus. s̄z obiectū clare visū
 nō est aliqd̄ intrīsecū volūtati. ḡ nō fruct ne/
 3 cessario volūtas p̄pter ipm̄. P. vna potētia
 tm̄ habz vnū modū agēdi. s̄z mod⁹ agēdi vo
 lūtatis ē agere libere 7 p̄rigēter. ḡ nō ager ne/
 cessario. als oppositi modi agēdi s̄ssent eidē
 4 potētie. P. approximatio agēt⁹ ad passum
 nō causat necessitatē. q̄nis causare possit acti
 onis intēsiōez. sicut p̄tz de igne respectu cale/
 factibil⁹ magis et min⁹ approximato. s̄z obie
 ctū sumptū vt clare visū 7 vt obscure visū nō
 est nisi maior 7 mior approximatio ad potē
 5 tiā. et visū in vli et obscure nō necessitat volū
 tatē. ḡ nec clare visum ipaz necessitabit P
 aut ad istū actū volūtōis quē dicit eē necessa
 riū mouebit obiectū fruibile. aut volūtas. aut
 vtrūqz. Si p̄mo mō. tūc nlla erit ibi nccitas
 qz de ad nullū actū creatū necessitat. Si vo
 6 lūtas. nō erit ibi necessitas cū sit potētia libe
 ra. Si tercio mō seq̄t idē qd̄ p̄mo P cari
 tas pauli p̄ raptū fuit p̄ncipiū eliciēdi actuz
 dilectōis p̄rigēter et libere. ḡ et in raptu. c̄na
 patet cū fuerit eadē caritas. Idē eni manens
 idē sp̄ facit idē. ij. de generatōe. P. habitus
 7 nō mutat potētiā nec modū agēdi ei⁹. s̄z vo
 lūtas vt volūtas agit libere 7 p̄rigēter. ḡ q̄n

Scotus

Extra scotum

tūcūqz eleuet p caritatē in p̄ria. sp̄ tm̄ libere a/
 get et p̄tingēter. S̄z ista omnia p̄cedūt q̄
 si ex qd̄a equocatōe necessitat⁹ et librat⁹. Qz
 qd̄am est necessitas violētē 7 coactōis. 7 ista
 sonat i defectū. nec stat cū librate. qz vt d̄r. v.
 metaph. oē violētū p̄tristās. Alia ē nccitas i/
 mutabilitat⁹. q̄ ē q̄si qd̄a inuolabil⁹ adhesio
 p̄ueniēt⁹ cū cōueniēt. Est etia⁹ duplex liber/
 tas. s̄. libtas cōtradictōis q̄ possum⁹ h̄ 7 op/
 positū. 7 ista libtas inest voluntati q̄tū ad
 actū electōis respectu eozū q̄ sunt ad finem.
 Alia ē libtas eximie p̄placētē. fm̄ quā inna
 scit in nobis qd̄am placidissima ten dētia in
 obiectū absqz omni defectu mōstratū 7 app/
 h̄cūm s̄b rōe p̄fecti et vliis boni. et ista liber/
 tas nō p̄uenit volūtati penes actū electōis. s̄z
 penes actū qui d̄r voluntas. qz hec libtas p̄
 prie est respectu vltimi finis respectu cui⁹ nō
 cadit electio. iuxta illud. vl. ethicoz. Volun/
 tas est ipi⁹ finis. electio s̄o eozū q̄ sunt ad fi
 nem. Est tm̄ hic sciendū q̄ nō pono has dus
 as libtates volūtatis q̄si duas res intrīse
 ce differētes. sed vnā rem simplicē que vl est
 ipa natura volūtatis. vl ē quēdā nobilissima
 p̄prietas ipi volūtati a deo cōmunicata. capi
 ens p̄dictā distīctōnem solū extrīsece penes
 aliā et aliām d̄ditionē obiectoz. Licet ḡ lib/
 tas p̄mo modo sumpta stare nō possit cum
 aliquo mō necessitat⁹. et scdo mō sumpta sta
 re nō possit cū p̄mo mō necessitatis. tamē lib/
 tatis scdus modus 7 necessitatis scdus mod⁹
 optime se cōpatunt. nec aliqua in eis appa
 ret repugnātia. Dis p̄missis patet facili⁹
 solutio p̄dictozū. Unde ad p̄mū dicenduz
 q̄ maior sumpta vniuersal⁹ est falsa. Sub/
 stantia eni creata est naturaliter p̄or respectu
 quē fundat ad creatorē. et tm̄ nulla potentia
 posset fieri sine tali respectu sicut istemet do/
 1 ctoz ponit in suo scripto sup quartū s̄naruz.
 Itē numer⁹ est naturaliter p̄or q̄; par l'im
 par. cū subiectū sit naturaliter p̄i⁹ passione.
 2 7 tm̄ nulla potētia p̄t fieri numer⁹ qui nec sit
 par nec impar. 7 eodem mō de linea respectu
 rectitudinis vl curuitatis. 7 de triangulo re/
 spectu triū angulozū valentiū duos rectos. 7
 alias multas illa maior patit instantias. Lō
 3 cessa tm̄ tota ratōe nihil plus cōcludit nisi de
 potentia dei absoluta. de q̄ ad p̄sens nihil q̄ri
 tur. Ad secundū dicendū ad minorē q̄ ta
 lis necessitat⁹ visio obiecti nō est cā p̄ se. s̄z fm̄
 ordinē quē videm⁹ est cā sine qua nō. Unde
 4 talis necessitas iest volūtati p̄ aliqd̄ intrīsecū
 qz inest sibi p̄ p̄p̄riā naturā a deo sibi datam

Solutio rationuz scoti Ad. 1.

Ad. 2.

Ad 3 lz nō ueniat sibi spcū cuiuscūq; obiecti sz respectu sūmi boni. Ad terciū nego maio/ rē. qz volūtas diuina ē vna potētia. tñ est pñcipiū pducendi creaturā q̄ cōtingēter pducitur. qz posset nō pducī. z est pñcipiū produ/ cēdi spm̄ctm̄. q̄ necessario pducit. qz n̄ p̄ nō produci. etiā in minorū supponit qd̄dā falsū scz q̄ om̄e qd̄ libere agit cōtingenter agit. qd̄ tñ nō est vez nisi de libertate pmo mō dicta. p̄r enī et fili⁹ litterime pducit spm̄sanctū. qz p̄ modū amoris. et tñ necessario ipm̄ produ/ cū nō necessitate coactōis. sed necessitate im/ mutabilitatis. nō enī sp̄sūctūs p̄rigēter pro/ cedit. cū nō possit nō pcedere. z tñ libere pce/ dit. cū sp̄sūctūs sit amor. pductus in diuis.

Ad 4 Ad q̄rtū dicendū q̄ falsum assumit i n̄io ri. qz summū bonū etiā in via apphēsum i v/ nueriali necessitat volūtatē necessitate imu/ tabilitatis. vt pbatū ē in pmo articulo istū q̄/ stōis. et ibidē rōes isti⁹ doctoris pbātes op/ positū solute sunt Ad q̄ntū dicēdū q̄ ista necessitas ē ab viroq; Est enī ppter obiectū qz ita sufficēter mouet potētiā q̄ ipa imutabi/ liter actū fructōis siue pfecti amoris elicit cir/ ca ipm̄. Et filz est a volūtatē que ex sua natu/ ra h̄ habet q̄ a sūmo bono mota z delectata si/ bi placēdo cōsentēs imutabiliter q̄scat.

Ad 5 Ad sextū dicendū q̄ siue caritas pauli su/ mas in raptu siue post raptū. sp̄ ipm̄ deū sub/ rōe vltimi finis apphēsum necessario dilexit

Ad 6 Ad septimū dicēdū q̄ maior nō est vā. qz elicere actū delectabilē nō min⁹ est mod⁹ po/ tētie circa actū q̄ elicere p̄rigēter. Elicere autē delectabiliter uenit potētie p̄ habitū. vt p̄z. ij. ethicorū. Ad minorē dico q̄ in ea q̄ sunt ci/ tra vltimū finē volūtas tēdit libere z p̄tingē/ ter. sed in ipm̄ vltimū finē tēdit libere z neces/ sario necessitate imutabilitatis.

Ad 7 Ad quartū dicendū q̄ nec p se nec p accidē/ volūtas a dilectōe siue fructōe ip̄i⁹ vltimi finis p̄ in patria resilire. nō quidē p se. vt patet ex/ dictis in tercio articulo pñcipali. nec p accidēs. qz nō s̄best aliq̄ cā quare intellectū auertat ab/ vltimi finis actu ali⁹ cōsideratiōe. Si enī voi/ luntas in patria alieui⁹ alteri⁹ rei impabit cō/ sideratōez. illa tñ nō excludet obiecti beatifi/ ci clarā visionē. qz fm̄ aug. tā cognitio rerū in/ s̄bo que d̄z matutina. q̄ cognitio in p̄po ge/ nere q̄ d̄z vesperina sil̄ stare poterit cū visioe s̄/ bi in verto que est apta visio obiecti fruibil.

Quātū ad quartū

pñcipale dicendū q̄ nec p se nec p accidē/ volūtas a dilectōe siue fructōe ip̄i⁹ vltimi finis p̄ in patria resilire. nō quidē p se. vt patet ex/ dictis in tercio articulo pñcipali. nec p accidēs. qz nō s̄best aliq̄ cā quare intellectū auertat ab/ vltimi finis actu ali⁹ cōsideratiōe. Si enī voi/ luntas in patria alieui⁹ alteri⁹ rei impabit cō/ sideratōez. illa tñ nō excludet obiecti beatifi/ ci clarā visionē. qz fm̄ aug. tā cognitio rerū in/ s̄bo que d̄z matutina. q̄ cognitio in p̄po ge/ nere q̄ d̄z vesperina sil̄ stare poterit cū visioe s̄/ bi in verto que est apta visio obiecti fruibil.

q̄d: meridiana Hāc autē conclusōz vlteri⁹ nō pbaty rōe breuitat. Ad argumētū pñcipale patz iam dicta. qz arguit de actu coactōis z nō de necessitate imutabilitatis.

Ad argu/ mētū pñci/ cipale

Com autē bo

Comunes zc. In ista pte circa p̄di/ cta mgr mouet q̄stiones q̄sdaz. et diuidit in tres pres fm̄ q̄ tres mouet q̄stio/ nes. Prima est. vtrū hō hoibz debeat frui vl/ vti. Scda vtz deus hoibz fruaf vl/ vtaf. Ter/ cia vtz fructibz vti vl/ frui debeat. Scda/ ibi. Sed cū de⁹ diligit nos. Tercia ibi. Hic/ cōsiderādū est. Et q̄libz istarū diuidit in du/ as pres. fm̄ q̄ primo mgr p̄mittit q̄stionē. scz/ cūdo adiūgit q̄stioi responsionē. pres patēt.

Circa materiā istius lectiōis quero hanc/ questionē.

Vtrū brūs in obiectū fruibile siue br/ sicū tendat sub vna tñmō rōe. Et videt q̄ nō. qz obiectū claudēs i se di/ uersas rōes formales irreducibiles ad se ini/ cem ex sui natura hoc habet q̄ in ip̄i⁹ ten daf/ diuersis rōibus. obiectū fruibile est h̄mōi. er/ go zc. maior patz. p̄bo minorē. qz rō diuini/ tatis z relatōis que includunt in deo q̄ est ob/ iectū fruibile irreducibiles sunt ad se inuicē. cū diuinitas sit ad se z nō ad aliud. relatio ve/ ro ad aliud z nō ad se. Cōtra. tendēs i ob/ iectum simplicissimū tēdit in ip̄m tñmōdo/ sub vna ratōe. obiectū fruibile est simplicissi/ mū. ergo zc. Maior pz. qz vbi est rōnū diu/ sitas nō est sūma simplicitas. Simplici⁹ cū est qd̄ est simplex re z rōe. q̄ quod ē simplex/ tñ re. minor etiā ē nota z theologice z philo/ ce. Qz enī deus sit summe simplex exp̄sse pro/ bat. xij. metaphisice. In ista q̄stioe sunt/ q̄tuor vidēda. P̄io vtz obiectū fruibile/ s̄b vna rōe moueat tā intellectū q̄ volūtatēz/ ip̄i⁹ brī. Scdo dato q̄ nō. vidēdū ē vtrūz/ ipam volūtatē brām moueat s̄b diuisa rōe in/ tñ q̄ act⁹ fructōis possit terminari ad eētiaz/ diuinā abiq; h̄ q̄ terminet ad psonā Tercō/ vtz possit terminari ad psonā sine terminatōne/ ad essentiā Et q̄rto vtz possit terminari ad/ vñā psonā abiq; h̄ q̄ terminet ad aliā.

Cōtra

Quātū ergo ad p̄i

mū dicēdū est q̄ q̄uis eadē res indifficēta sit/ obiectū intellectus et volūtatē. hoc tamē es/ se nō poterit sub eadem ratōne. quia volubile/ vt volubile est alterius ratōis q̄ intelligibile

Primuz/ pñcipale

na. sp̄ tñ libere
omia pcedit i
et librat. Qz
coactōis. z lib
tate. qz vt d̄z v
i. Quē uitas i
molabil. volub
nias duplēs. h̄
possim⁹ h̄ z op
oluntatē q̄ntū
i sunt ad s̄mā
etic. fm̄ quānt
sima rēndit i
mōstratū z q̄
boni. et ista lib
rs actū delectō
z. qz de libertatē
s respectu cur
ethicorū. Volu
ecōn q̄ sum est
nō pono h̄mō
diuas res uerō
mplicē quē vl
uedā nobilissim
cōmunicat. qz
sū cōntēctē p̄
ctōz. Licet q̄ lib
rē nō possit can
io mō sumptu
elicitat. n̄m̄
statis s̄de mod
liqua in eis appo
m̄llis p̄ntificat
q̄ p̄mū dicendū
est falsū. Sub
iter p̄r respectu
n̄ nulla potētia
sicut ista m̄do
quartū s̄māz
er p̄r q̄ p̄r m̄
ter p̄r p̄r p̄r
umer⁹ qui n̄cū
de linea referu
re triangulo
ū duos rēctos
z in stantias. Cō
s cōcludit n̄m̄
ad p̄sē m̄bī s̄
ū ad minorē p̄
ō est cā p̄le s̄m
re op̄ano. Cōde
ip̄ aliq̄m̄
a deo libere

Quartū pñcipale

vr intelligibile. s; obiectū volūtatis est voli-
 bile. intellect⁹ intelligibile. ergo rē. maior ptz qz
 illa differūt quoz vnū manet altero nō ma-
 nēre. sed manēre rōe intelligibil' vr actu mo-
 uet intellectū. nō manet rō volibilis. ergo rē.
 Maior ptz p se. minor p b. qz idē hō heri in-
 telligens vinū z volēs vinū. hodie intelligit
 vinū z nō vult vinū. eo q aliq pdictio vnū
 tatis ex pre vini sit mutata. q̄ rō intelligibil'
 manet actu mouēs. P̄ deus hodie intelligit hūc
 hōiem puta forē. quē etiā heri intellexit. z tū
 nō amat eū hodie q̄uis eū heri amauerit. er-
 go ratio amabil' sine volibilis nō est rō intel-
 ligibilis. An̄s patet. qz cessante hodie i sor-
 te bono morali qd heri sibi insuit. de⁹ n̄ amat
 hodie eū quē heri amauit. sequētiā p b. qz
 cū in deo ab intra nulla cadat mutatio. ergo
 optet q̄ illa volūtōis cessatio z intellectōnis
 p̄tinuatio solūmō p̄gat ex diuinitate rōnū
 obiectaliū. q̄ vna. s. rōne volibil' cessante
 cessat quo ad h̄ dei volūtō. altera s. rōe co-
 gnoscibil' p̄manēte dicit q̄ ad h̄ dei cognitio
 p̄manere. P̄ si idem s; eadē rōe est obiectū
 intellect⁹ z volūtatis. tūc act⁹ intelligēdi
 z actus volēdi eēt eiūsdē rōis. et specie n̄ dif-
 ferēt. q̄ns est fallūz. ergo z an̄s. sequētiā p b
 qz vt ptz. ij. de aia. actus distinguit p obiecta.
 cū ergo idē q̄tū ad rē obijciat intellectui z vo-
 lūtati. si etiā idē q̄ntū ad rōes eis obijceretur.
 nō apparet vn̄ cōfingere possem⁹ differentiā
 actū ex distinctōe obiectōrū. P̄ de⁹ itelli-
 git malū culpe z n̄ vult malū culpe. ergo idē
 sub eadē rōe non obijciat intellectui z volūtati.
 sequētiā ptz qz rōes seorsūz abinuiēte repibi-
 les nō sunt eadē rō. Sed p̄ pdictā conclusi-
 onē est qdā doctor q̄ ponit q̄ quicūq; aliquid
 obijciat intellectui z volūtati. obijciat eis s; ea-
 dē rōe. qz si s; alia z alia rōe. aut vna p̄tine-
 ret sub alia. aut ambe sub tertia. aut essent eā-
 les. aut simpl' de spate. Nō p̄mo mō. qz po-
 tentie sunt eque abstracte. z idē nec rō obiecti
 volūtatis p̄tineri sub rōne obiecti intelle-
 ctus. nec eōuerso. qz in om̄e illd in qd p̄t v-
 na p̄t et altera Nec scdo mō qz tūc nō moue-
 rent vr due distincte rōes s; magis vr vna.
 qz mouerēt fm p̄uenientiā illā quā haberēt i
 illa tertia. Nec tercio mō. qz totū qd intelle-
 ctus intelligit. intelligit s; rōe sui obiecti. et
 om̄e qd vult volūtatis vult sub rōe sui obiecti
 Si etiā rōes iste essent totaliter de spate. tūc
 volūtatis de necessitate ferret in nō cognitū. et
 intellect⁹ in nō volūtū. qd est incōueniēs. P̄

cū volūtatis z intellect⁹ ferant in idē obiectū. z
 si sub diuersa rōe mouent ab obiecto. aut iste
 rōes differūt realiter aut sola rōne. Nō pri-
 mo mō. qz ens vnū et vnū nō differūt reali-
 ter. vt pbat Arist. ij. metaph. 3. Auicēnam.
 Nec scdo mō qz rōes obiectales sunt pōres
 actib; quos causant in potētis. sed ois disti-
 ctio rōis est posterior actu intelligēdi. cū sine
 ipō fieri nō possit. Et p̄firmat. qz cū rōnes
 obiectales sint causa actū realiū in potētis.
 si tales rōes essent p̄statute p actū rōis tūc se-
 quit duplex incōueniēs. P̄rio qz idē eēt cau-
 sa sui p̄p̄ius. Scdo qz ens rōis esset causa en-
 tis realis. Sed ista nō p̄cludūt. qz si idēz
 sub eadē rōe esset obiectū intellect⁹ et volūta-
 tis. intellectus et volūtatis essent vna in disti-
 cta potētia. saltē q̄ ad n̄am innoteletā. cō-
 sequētiā ptz. qz distinctio potētiaz q̄uis cau-
 saliter nō sit ex actibus. tamē nō cognoscitur
 a nobis nisi p̄ distinctiōe actū. Et sic etiā
 intelligend⁹ est p̄hs. ij. de aia. cū ait. Potētie
 distinguunt p̄ actus. Et qz actus distingui
 z specificari nō p̄nt nisi vr sunt ab obiecto s; b;
 alia et alia rōne. vt ptz in eodē scdo de aia. er-
 go de primo ad vltimū in distinctā potētia
 rū noticiā absq; h̄mōi rōnū distinctōe nul-
 latenus poterimus puenire. Ad p̄mū er-
 go dicēdū q̄ ister rōes aliquo mō se mutuo
 cōsequunt. aliq̄ s; modo est in eis excedēt z
 excessūz. Nā si volūtatis et intellect⁹ fm istas
 rōes compant ad sua obiecta p̄ act⁹ p̄p̄ios.
 tunc est in eis excedens z excessum. et h̄ maxi-
 me in sensu cōposito cū hoc verbū est pdicat
 tercio adiacēs. Nam ego volo me esse regem
 nō tū intelligo me esse regē. qz nō sum rex. et
 quod nō est hoc intelligi non p̄t. vr patet p̄
 mo posteriorū. Itē possum intelligere me esse
 turbatū. et tamē nō volo me esse turbatū In
 sensu etiā simplici intelligere excedit velle q̄n-
 rum ad actū positū ipsius volūtatis. qz in-
 telligo homicidiū. et tū nō volo homicidiū
 Sed si vna istaz potētiaz p̄patur ad obiectū
 fm rōne obiecti nō p̄ actū p̄p̄iu sed p̄
 actū alteri potētie. tūc nec est in eis excedens
 nec excessūz. s; in om̄i sensu se mutuo sequū-
 tur. quia si intelligo homicidiū. tūc ego volo
 me intelligere homicidiū. Si ego volo me
 esse regē ego intelligo me velle esse regē. et sic
 de alijs. Patet ergo q̄ argumentū p̄cedit ex
 insufficienti diuisiōe. quia ister rōnes p̄p̄io
 quando nō sunt de spate. nec vna est vnū
 talioz alia. sed habent se mō iā dicto Ad se-
 cū dū dicēdū q̄ ister rōes sūt original' i obiecto

Boffrid⁹

Cōfirmat

Cōtra got fridum

Solutio Ad 1

Ad 2

ex naturali secunditate obiecti. nō sūt tñ actu
 distincte nisi cū obiectū pñs fuerit potētis
 supradict. s; posita tali pñtia sine oī trāsmu-
 ratōe scā circa obiectū hñōi rōnes q̄ potētia
 fuerit i obiecto z in distincte sūt actu distincte. sic
 posito q̄ n̄ sit actu aliq̄ magnitudo nisi vna so-
 la magnitudo pedale hec q̄uis actu nec sit eq̄
 lis nec ineqlis. ex natura tñ sua potētia
 habz rōez eq̄lis et ineqlis. cū possibile sit da-
 re magnitudinē pedale respectu cui⁹ hēbit ra-
 tōez equal. et tripedale respectu cui⁹ hēbit ra-
 tōem ineqlis. q̄ si ponat̄ eē actu. tūc eq̄litas z
 ineqlitas q̄ i p̄ma magnitudie fuerit i potētia
 z i distincte. sine oī trāsmutatōe scā i tali ma-
 gnitudine erūt actu distincte. posset ergo dici
 q̄ minor nō ē s̄a. qz q̄uis iste rōes nō diffe-
 rant realiter sicut duo absoluta. differunt tñ
 ut duo respectiva. Ad p̄batōez dico q̄ q̄uis
 fundamentū sit vnū z indistinctū. tñ respec-
 ctus reales pñt multiplicari i eodē funda-
 mēto iuxta multiplicatōez terminoz hñōi re-
 spectus terminātū. Alij dicūt q̄ iste rōes
 s; materialiter sint idē. differūt tñ formalit̄ et
 ex natura sui. Hāc tñ opinionē n̄ intēdo ad
 plens tractare vsqz ad distinctōez. vi. ibi enī
 n̄ deo motiuis eozū q̄bus pbare nitūt hñōi
 formalitates in deo z creatur⁹. Est etiā ali⁹
 doc. q̄ ait q̄ obiectū fruibile ad intellectū z vo-
 lūtate dupl̄ pt̄ p̄pari. s. in rōe mouētis z i rōe
 terminātis. P̄io mō dicit q̄ intellectū z vo-
 lūtati obijcit se s; eadē rōe. Sed sc̄do mō s; b
 alia et alia rōe. Probat p̄mū vnico medio sic
 Qñcūqz aliq̄ mouētis mouet duo mobilia
 fm̄ qñdam ordinē. puta vnū mediante alio.
 tūc ip̄ mouet sc̄dm p̄ eandē rōez p̄ quā mouz
 p̄mū. s; obiectū fruibile sic mouet intellectū
 z volūtate ad suos act⁹ q̄ volētē mouet medi-
 ante intellectu. ergo rē. maior pb̄at. qz si mo-
 ueret sc̄dm p̄ aliā rōnem tūc nō moueret ip̄m
 mediāte p̄mo. Sc̄dam conclusōez p̄cedo.
 qz idē ego pono. Sz ista p̄ima nō videt̄
 esse vera. qz ab eodē res habet esse z distinctū
 esse. vt p̄z. iij. metaphisice. et in plibz alijs lo-
 cis phisic. sed fm̄ istū doctorē obiectū vt habz
 ratōez mouētis causat actū z ip̄m in esse pdu-
 cit. z vt terminat dat sibi distinctū esse. ergo si
 sub alia z alia rōe terminat aliū z aliū actum.
 s; alia et alia rōne mouebit ad aliū et aliū
 actū. P̄. Lū isti act⁹ p̄ obiectū mouēs cau-
 sati sunt in illo prior qd tu ponis añqz termi-
 nent. vl̄ sunt aliq̄ mō distincti vl̄ oīno indi-
 stincti. Si p̄mo mō cū fm̄ tenulla sit ibi di-
 stinctio nisi a distincti rōibz. ergo obiectum

vt mouēs mouet s; distincti rōibz z nō sub
 vna tñ vt tu dicis. Si aut̄ illi actus in illo
 prior sunt oīno indistincti. tūc act⁹ intelligē-
 di z act⁹ volēdi erūt vnū chaosiā in esse pdu-
 ctū. nō tñ habēs distinctū esse. Itē circula-
 ris erit distinctio. qz tu ponis istas rōes potē-
 tialiter eē in obiecto. nec actu distingui nisi cū
 isti actus terminati fuerint ad obiectū. z tñ s;
 ponis q̄ ipi actus specificant̄ z distinguūt p̄
 h̄ q̄ terminant ad obiectū sub distincti rōni-
 bus. z sic rōes distinguēt p̄pter distinctōz
 actū. z actus erūt distincti p̄pter distinctio-
 nē rōnū. qd est circul⁹ manifest⁹. z idem erit
 causa distinctōis sibi ip̄i. Maior etiā rōis sue
 nō videt̄ esse s̄a. qz sp̄es lapidis mouet intel-
 lectū mediāte fantasia. et h̄ fm̄ quendā ordi-
 nez. qz p̄mo fantasia z postea in intellectu. z tñ
 nō mouet sc̄dm p̄ eandem rōnem p̄ quā mo-
 uet p̄mū. qz fantasia mouet s; rōe fantasia bi-
 lis materialz ipaz immutādo. intellectu mo-
 uet sub rōne qd dicitatis intelligibil̄ spūaliter
 ip̄m immutādo. Itē q̄uis sol mediātibz
 planetis et alijs corpibz celestibz moueat ista
 inferiora. sub alia tñ rōne immutat superiora.
 z s; alia ista inferiora. illa enī immutat intē-
 tionaliter. ista s; realiter. illa formaliter illu-
 minat. ista s; de illis inferioribz nō sunt lu-
 minis receptiua. puta venemioraliū i cor-
 de terre. z cetera hñōi q̄ sol suo lumieñ p̄rigit

Solutio
ratiōis ger-
hardi

Quātū ad secūduz

Secūduz
p̄ncipale

principale dicit̄ q̄ brūs nō p̄t frui diuina ef-
 sentia nisi fruatur p̄sonis. quia int̄m aliqd
 est fruibile in q̄ntū ē bonū. sed essentia diuina
 cū tribus p̄sonis est tñ vna bonitas. ergo et
 tñ vnū fruibile. P̄ solo vltimo fine creati-
 fice frui debem⁹. sed essentia circūscriptis p̄so-
 nis nō habet rationē vltimi finis. quia nō p̄t
 habere ratōem summi boni nisi put̄ habz eē
 diuinū. circūscriptis autē p̄sonis iā nō habe-
 ret esse diuinū: imo nullū habere esse. quia si
 bi nō cōpetit esse nisi in tribz suppositis. Pro-
 pter qd ait Aug⁹. v. de tri. c. viij. q̄ sicut pater
 et filius z spūsc̄tus nō sunt duo vl̄ tria prin-
 cipia. sic pari rōne nō sunt duo vl̄ tres fines
 P̄ sicut se habet fructio inordinata ad ef-
 sentiaz creature. sic se habet fructio ordinata
 ad essentia creatoris. s; essentia creature ab-
 stracta a supposito frui nō possum⁹. q̄ nec di-
 uina. p̄o miorē. qz circa eēntia sic abstractā
 n̄ possum⁹ h̄re actū nisi mere speculatiuū. oēs
 ei op̄atōes sūt circa singlaria. vt z. i. metaph.

Scotus

Gerhardus
de sententia

Contra
Gerhardus
de sententia

in idē obiecto.
 obiecto. nō p̄
 a ratione. Nō p̄
 nō differunt
 qd s; dicitur
 actus sunt potē-
 tialiter sicut
 intelligidi. cū fm̄
 firmat. qz cū rōne
 realit̄ in potē-
 p̄ actū rōis rōis
 drio qz idē rōis
 rōis esset causat
 p̄cludit. qz
 intellet⁹ et volū-
 essent vna rōne
 i innotētiā
 vñtaz q̄uis ca-
 mēno cognoscit
 ē actū. Et sic
 ai. a. cū ait. Potē-
 qz actus distincti
 sunt ab obiecto
 eodē sc̄do rōne
 distincta p̄mo
 rōnū distincti
 ite. Ad p̄mū
 iquo mō se mouet
 est in eis creati-
 intellectu fm̄ ista
 dicta p̄ actū p̄mo
 rōez. ab ip̄o
 rōe verbū est p̄
 rōe me esse rōne
 qz nō sum rōe.
 on p̄t. vt patet p̄
 intelligere me esse
 esse turbatū. Itē
 excedit velle ego
 s; volūtatis. qz
 s; volo homicidū
 n̄ opatur ad ob-
 p̄ actū p̄mū sicut
 est in eis creati-
 a se mutuo p̄mū
 adū. tūc ego vō
 s; Si ego vō
 velle esse rōe. z
 p̄mū p̄mū
 s; rōes p̄mū
 re. nec vnū rōne
 nō iā dūm. De
 sūt originaliter

Scotus

4 **P.** quecuq; se equaliter offerunt intellectui eque
liter intelligunt. sed eentia divina et relatio di
vina equaliter se offerunt intellectui beati. qz equali
ter sunt presentes. ergo equaliter intelligunt. et p
5 **P.** consequens beatus sit et equaliter ipis fruatur. **P.**
manente eadem causa manet idem effectus. sed causa qua
re pater non potest videri sine filio est qz idem sunt.
ut patet per aug. primo de tri. c. iij. qz cum essentia sit
vnu et idem cum persona ipsa non poterit videri sine
persona. nec per quos possit esse obiectum fruibile si
ne persona. Sed per predicta sunt quedam dicentes
qz tunc viator fruatur de via. qz beatus fruatur de patrie
1 **P.** possunt frui divina essentia non fruendo persona.
Primum probatur sic. Illud quod viator potest distin
cte percipere illo potest distincte frui. maxime si ha
bet rationem puri boni. scilicet essentia cum sit quod abso
lutum potest distincte percipi a viatore. non percipitur
relatione. et per consequens non percipitur persona. **P.**
2 **Naturalis** ratio potest viator concludere deum esse sum
mum bonum. et per consequens eo frui fruendo de via. scilicet na
turali ratione non potest attingere divinam personam. nam
cum divina persona sit quod relatiuum. et relatiua sit
cognoscuntur naturali intelligentia. si vna perso
nam cognosceret naturali ratione. totam trinitatem
cognosceret naturaliter. quod est impossibile. ergo at
tingendo ad deum sub ratione summi boni solum at
tingit divinam essentiam. et per consequens ipsa sola fruatur
Secundo dicitur isti. qz quous de facto beatus fruatur
essentia cum personis. posset tamen fieri per absolu
tam dei potentiam qz beatus fruatur divina essentia
sine fruendo persone. Quod quicunque aliquid accipit re
3 **P.** spectat aliqua duo. vnum tanquam obiectum primarium in
quod principaliter tendit et a quo specificatur. aliud tan
quam secundarium in quod solum tendit virtute primi ob
iecti. potest deus facere qz ille accipit terminet ad prima
rium absque eo qz terminet ad secundarium. scilicet accipit fruatur
rationis respicit divinam essentiam ut obiectum prima
rium. sed trinitatem personarum ut secundarium. ergo ratio
maior patet. qz propter hoc potest facere deus qz intel
lectus beati per actum suum terminet ad divinam es
sentiam absque eo qz terminet ad creaturas que que
secundaria obiecta relucet in ea. Si enim deus
non posset. tunc videtur divinam essentiam necessario
videret omnia que relucet in ea. quod est falsum. ergo
4 **ratio.** Per quod aliquid sunt perceptibiliter distincta
deus potest intellectum beati ducere in vnum non du
cendo in aliud. Sed essentia divina et persona con
ceptibiliter distinguuntur. Illa minor multum
placiter probatur per diversa eorum dicta que in divi
1 **P.** his locis ponunt. Primum sic. Absolutum et respec
tuum sunt perceptibiliter distincta. scilicet essentia di
vina et persona divina sunt homodi. ergo ratio. Se
2 **P.** cundo sic. In isto signo originis que per predicta si

lium. potest intelligit divinam essentiam. als aliquid per
fectorem acquireret ex productione filii. scilicet in isto p
ori non intelligit divinam essentiam in persona filii.
qz tunc falsum intelligeret. cum in illo priori cen
tia divina non sit in persona filii. ergo divina essentia
est perceptibilis absque persona filii. et pari ratione absque
persona spiritus sancti et patris. Tercio qz essentia
creature potest percipi absque persona. ergo et divina.
3 **P.** essentia patet. qz maioris intelligibilitatis est divina
essentia que creata. Quarto qz a quo aliquid
non capit entitatem ab eo non capit intelligibilita
4 **P.** tem. ut patet. ij. metaphisice. scilicet essentia divina
non capit entitatem a personis scilicet magis e converso.
qz propter rationem non datur aliquid esse ipsi essentie. ergo
divina essentia est per se intelligibilis. Quinto qz
5 **P.** quod habet per se sine aliis rationem veritatis habet per
se sine aliis rationem intelligibilitatis. cum veritas sit
obiectum intellectus. sed divina essentia per se sine
personis habet rationem veritatis. cum veritas sit perfectio
simpliciter. nulla autem perfectio simpliciter inest cen
6 **P.** tiam per personas. sed e converso inest personis per esse
tiam. Sexto qz quicunque intellectus negat predi
catum aliquod de alio subiecto. necesse est ut ha
beat alium perceptum de predicato. et alium perceptum de
subiecto. als negaret idem de seipso. sed intellectus
beati potest dicere qz essentia non est persona. sicut firm
7 **P.** rationem. als essentia et persona non differret ratione. er
go potest habere alium perceptum de essentia et alium de perso
na. Per quod aliquid intellectus idem predicatum que al
firmat de vno subiecto. et negat de alio. ne
esse est ut alium perceptum habeat de vno illo sub
8 **P.** iectorum et alium de alio. Sed intellectus cuiusli
bet beati que dicit essentiam divinam esse personam filii.
et vere negat personam patris esse personam filii. ergo ali
um perceptum habet de essentia et alium de patre. Et
quod quod per modum summi boni beatus distincte potest
percipere. illo distincte potest frui. ergo per hec septem
media se potest concludi qz beatus distincte potest frui es
9 **P.** sentia divina. Sed dictum istud doctoris non
videt esse verum. qz cognitio beatica non potest esse im
perfecta. sed cognitio essentie sine propriis sup
1 **P.** positis est imperfecta. qz abstracta et confusa. Per
2 **P.** secundum istud doctoris visio intuitiva est existens
ut existens est. et presentis ut presentis est. sed noticia
beatifica secundum eundem doctoris est noticia intuiti
ua. cum ergo divina essentia non sit presentialis exi
3 **P.** stens nisi ut est in tribus suppositis. id est ex dictis
istud doctoris iudicat. qz beatus nec beata visione
nec per consequens fruendo poterit attingere essentiam
divinam ipsam a personis prescindendo. Per nihil
4 **P.** potest cognosci intuitiva nisi omnia in eo presentia maxi
me que sunt realiter distincta distincte cognoscant.
5 **P.** scilicet in divina essentia sunt tres personales proprietates

Contra
scotum

4 realiter distincte. P. impossibile est eētia diuinā bñfice recipi sine eo q̄ p se et nō p acci dens facit ad bñtudine obiectiue. s̄ p̄sone di uine sunt h̄mōi. ḡ tē. maior patz. minorē p/ b̄. q̄ si p̄sone diuine p acciēs facerēt ad bñtu dine. tūc nō magis bñfici eēt videre p̄sonas diuinas in diuina eētia q̄ ipas creaturas re lucētes in eētia. qd̄ est absurdū. et 3 Aug. i. de doctri. christiana vbi ait. Res q̄b̄ fructu/ dū est sunt pater et fili⁹ et sp̄s s̄ctus. trinitas vnus de⁹. Item q̄cūq̄ p̄sona p se non spe ctat ad obiectū fruibile illa adorāda n̄ ē ado ratōe patrie. vt patebit in. iiii. li. ergo si tres di uine p̄sone nō p se facerēt ad bñtudine. nō de beremus sc̄tam trinitatē adorare adoratōe la trie. qd̄ n̄ minus esset piculosum tenere. et p se q̄ns piculosa esse vident̄ ex q̄bus ista sequūt̄.

Solutio ḡ rōes eorū de p̄mis duabz nō curo. qz nō video ex h̄ seq̄ aliqd̄ incōueniēs. si ponat q̄ viator obscure cognoscēs diuinaz eētia ex santalitate rez creataz q̄ est ḡni/ tio abstractiua et imperfecta etiā ipa fruāt frui/ tōe imperfecta. qui tñ h̄ nollet tenere h̄z nega/ reminozē p̄me rōis dicēdo q̄ licz determinate nō cognosceret illud suppositū esse relatiuū. tñ sicut obscure cognosceret eētia sic obscū re 7 indeterminate cognosceret suppositū illi⁹ eētie. Et eod̄ mō dicēdū ē ad miorē illi⁹ sede rōis. qz sic naturali rōe obscure ḡsc̄erz diuā eētia. sic obscure 7 idētmate ḡsc̄erz diuā p̄sonā. null⁹ ei ita tenēs ē q̄ istd̄ sumū bonuz qd̄ eōmniū bonoz optimū recipiat p modū accidētis. sed magis p modū p se existentis. q̄ cōceptus immediatē implicat conceptū sup/ positi q̄uis non determinati pura absolute vel relatiuū. Ad terciū dicendū q̄ maior nō ē vera vlt̄ loq̄ndo mō quo ipi eam assumūt. qz deus nō posset facere q̄ cognitio sua termina/ ret ad eētia suā. ita q̄ nō cognosceret crea/ turas. q̄uis creature sint sue ḡgnitōis obie ctū sc̄dariū. et eētia sua primariū. Etiā mior nō est s̄a. nam obiectū p̄mariū differt realz a sc̄dario. qz ordo realis req̄rit extrema realiter distincta. sed inter obiectū p̄mariū 7 sc̄dariū est ordo realis maxie q̄n̄ ambo ponūt eē actua liter 7 nō solū possibiliter. nō ei p̄t fieri p actū rōnis. qz ordo obiectozū potētie intellectiue naturaliter p̄cedit actū potētie. cū actus talis innascat ex obiectis. Si ḡ eētia diuina esset obiectū primariū. et p̄sone essent obiectū se/ cundariū. tūc realiter differret eētia a p̄so nis. 7 sic haberem⁹ q̄ternitatē realē in diuinis que est d̄anata. extra de s̄ma trinitate 7 fide

catholica. c. damnam⁹. Ad quartū dicen/ dū q̄ maior ad p̄sens p̄positū nihil valz. qz q̄n̄ aliq̄ p̄ceptibiliter differūt q̄ tñ sunt idem realiter oīno tñ actu q̄ potentia. tūc q̄uis ab stractiue et obscure vnuz possit cognosci sine alio. nō tñ intuitiue et p̄ d̄ns nec bñfice. quia que oīno sunt idē realiter. viso vno p̄fecte et intuitiue necessario videt̄ z altez p̄fecte 7 iu titiue. Lū ḡ argumētū ist⁹ doctoris p̄cedat d̄ visionē bñfica. que nō p̄t esse nisi p̄fecta 7 in tuitiua. et diuina eētia sit oīno realiter idē cū p̄sonis. ideo dato q̄ differūt p̄ceptibilz. ad huc tñ nulla potētia fieri posset q̄ eētia bea tifice videret̄ absq̄ p̄sonis. Etiā minor p̄t ne gari. Ad cur⁹ intellectū est aduertendū q̄ ali q̄ differre p̄ceptibiliter p̄t dupliciter intelligi. Vno mō q̄ habeat p̄fectos p̄cept⁹ distinctos quoz vnus p̄fecte possit inesse ipi recipiēti a/ lio excludo. et sic diuina eētia 7 p̄sone siue cri am p̄petates nō differūt cōceptibilz. qz q̄cūq̄ q̄ p̄fecte recipit diuinā eētia. ille etiā p̄fecte recipit diuinas p̄sonas cū suis p̄petatibus re latiuis. Alio mō p̄t intelligi aliq̄ differre cō/ ceptibilz. ex eo q̄ quis obūbrata intelligentia hic in via incōplete cōcipit vnū. altez nō cō cipiēns. Et sic cōcedo q̄ absolutū 7 relatiuū differūt cōceptibiliter etiā in diuinis. ex h̄ au tē non p̄t cōcludi q̄ beatifice videat̄ vnū alte ro nō dū viso. et p hoc patz qd̄ sit dicendū ad primā p̄batōz minoris Ad p̄batōz sc̄daz dicendū q̄ in nullo signo p̄oratis intelligit p̄ eētia diuinā in quo nō intelligat eā fili⁹. qz vel loqueris de intelligere vt ē actus essen/ tialis. et sic est cōmune tribz p̄sonis. Illd̄ enī intelligere nunq̄s fuit in patre q̄n̄ idē intelli gere esset i filio et sp̄s s̄cto eodē signo q̄ fuit i p̄re. Vel loq̄ris de itelligē notionali. qd̄ q̄ dē intelligere cū sit relatiuū et relatiua s̄l̄ sint natura 7 naturalē intelligentia. seq̄tur idē qd̄ p̄mo. s. q̄ p̄ in nullo signo intellexit in q̄ fili⁹ nō intellexit. Et cū additur q̄ si p̄ in illo siḡ prius nō intelligeret eētia tūc aliqd̄ acqui reret ex p̄ductōe filij. Ista argumētatio est ita contra te sicut 3 q̄scunq̄z alios. quia si eēt tale prius in diuinis. vlt̄ in illo p̄ori p̄t intelligerz filiū 7 tūc intelligeret eētia diuinā in filio. 7 qd̄ tū negas. 7 eodē signo p̄oratis fili⁹ inte ligeret eandem eētia in se et in p̄re. vlt̄ in il lo p̄ori pater nō intelligeret filiū. tūc ip̄e pa ter acquireret aliqd̄ ex filio in esse p̄ducto. qz intelligeret eū que p̄mo nō intellexit. 7 ideo dicendū est cū Augustino 7 arthanasio 7 cete ris sanct⁹ doctoribz. q̄ in diuinis nec est p̄us

Ad. 4.

Ad sc̄daz p̄batōem.

Solutio vni scoti id. i. et. 2

Ad. 3.

entia. als allig
 rōchly. s̄ in d̄
 tūā in p̄sone
 in illo p̄ori
 ergo diuina
 filij. q̄uis dē
 Loco q̄ p̄fecti
 sona. ergo tūm
 elligibitaz
 mo qz a quo
 caput intell
 ice. h̄ eētia d̄
 h̄ magis cōc
 esse ipi esse
 ligibil. Quoz
 em trinitas
 d̄bitans. cū
 nia essent p̄
 s. cū trinitas
 reo simpli
 so inest p̄sone
 intellect⁹
 reo. necesse
 ito: et alii
 e seipo sed
 nō ē p̄sone
 a nō differret
 eētia 7 alii
 ex? idē p̄dicat
 7 venegat de
 vāteat de vno
 h̄d̄ intellect⁹
 diuina cōp̄sonā
 p̄sone filij. ergo
 a 7 alii: 7 p̄re. Et
 i b̄tis d̄bitate p̄
 ergo p̄ hoc septen
 o d̄bitate p̄t
 tū ist⁹ doctoris
 io bñfice nō p̄c
 te sine p̄p̄io
 tracta 7 p̄sula
 nina ē rei cōst
 i p̄sone ē. sed nota
 oē ē noticia
 nō sit p̄sentia
 p̄positis. iō et
 n̄is nec b̄z vā
 ent antiq̄re
 cū d̄do p̄
 oia in eo
 ta d̄bitate
 res p̄sonas p̄t

nec posteriorius. sed tunc tres persone coeternae sibi sunt et coaequales. Prioritas enim originis in patre non dicit aliquam processionem. nec posterioritas originis in filio dicit aliquam successionez. sed totalem discernit simultate. Non enim attendit hanc personam in habendo rem que est diuina essentia. sed tunc modo in modo habendi eam. quia potest habere omnia que habet a se et non ab altero. filius autem non a se sed ab altero. Propter quod ait Augustinus in Maximiano libro. c. xv. Cum dicitur filius a patre genitus ostendit ordinem non quod alter sit prior altero. sed quod alter sit ex altero.

Ad. 3. Ad terciam probationem dicendum quod loquendo de conceptu cognitionis intuitiue tunc animus est falsum. quia secundum istud doctorum nulla potentia fieri potest quod naturam intuitiue cognoscat. nisi per actualitatem sensus existat. quod sine supposito esse non potest. Si autem loquatur in ante de conceptu cognitionis abstractiue. tunc anima est falsa. quia ut supra probauimus diuina essentia non potest perfecte cognosci nisi intuitiue cognoscat. etiam in proposito loquimur de beatitudine probationem dicendum. quod licet essentia diuina non habeat entitatem et intelligibilitatem a personis causaliter. ita quod persone sint cause entitatis essentie. tamen ad hoc quod essentia sit ens et intelligibilis necessario coexistit personis. que sunt idem realiter quod ipsa. et sine quibus impossibile est eam esse. Est enim diligenter notandum quod licet nature create non repugnet perfecte concipi sine actu esse. et ut possibile est ad esse. cum ipsa non sit suum esse. quia non est purus actus. hoc tamen diuine essentie totaliter repugnat. Ipsa enim cum sit purus actus non potest perfecte concipi. nisi sua actuali existentia concipiat. et per se concipiat diuina persona. sine qua diuina natura actu existere est impossibile.

Ad. 4. Ad quartam probationem dicendum quod maior est ratio si habet a se veritatem et sine alijs ratione causalitatis quod coexistenter. Ad minorem dico quod diuina essentia non habet suam veritatem sine personis saltem coexistenter. diuina enim essentia circumscriptionis personis haberet minus esse quod essentia cuiuscumque creature suo supposito circumscriptionis. quia essentie create non repugnat esse possibile distinctum esse actuale siue contra actuale existentiam suppositi. sed circumscriptionis esse actuale a diuina essentia et ipsa posita in esse possibile ipsa diuina essentia non plus habet de entitate diuinitate vel de quocumque alia perfectione quod chymera. cum ipsa secundum sui naturam sit purus actus. quod ab actuali existentia et per consequens ab esse personali circumscriptionis non potest nisi per falsum intellectum. vel saltem per intellectum fictum.

Ad. 5. Ad sextam probationem dicendum quod si in maiori intelligas quod habeat distinctum conceptum sic quod possit concipi primo non concepto. tunc maior est falsa. unum enim relatiuum vere negat ab altero. et tamen unum non potest concipi sine altero. Ad minorem dico quod dato quod essentia habeat alium conceptum a persona. tamen ratio siue actualis existentia a qua absolui non potest. sed conceptus loquendo de conceptu perfecto necessario coexistit conceptui persone sine qua impossibile est essentiam diuinam actualiter existere. Per idem patet ad septimam probationem.

Ad. 6. Ad septimam probationem dicendum quod si in maiori intelligas quod habeat distinctum conceptum sic quod possit concipi primo non concepto. tunc maior est falsa. unum enim relatiuum vere negat ab altero. et tamen unum non potest concipi sine altero. Ad minorem dico quod dato quod essentia habeat alium conceptum a persona. tamen ratio siue actualis existentia a qua absolui non potest. sed conceptus loquendo de conceptu perfecto necessario coexistit conceptui persone sine qua impossibile est essentiam diuinam actualiter existere. Per idem patet ad septimam probationem.

cepto. tunc maior est falsa. unum enim relatiuum vere negat ab altero. et tamen unum non potest concipi sine altero. Ad minorem dico quod dato quod essentia habeat alium conceptum a persona. tamen ratio siue actualis existentia a qua absolui non potest. sed conceptus loquendo de conceptu perfecto necessario coexistit conceptui persone sine qua impossibile est essentiam diuinam actualiter existere. Per idem patet ad septimam probationem.

Ad. 7.

Quantum ad tercius

Tercium principale

principale dicendum quod beatus non potest frui diuina persona nisi fruatur essentia. quia sine illo beatus non potest frui diuina persona sine qua persona non potest esse vel intelligi. sed sine diuina essentia persona diuina non potest esse vel intelligi. Pro obiectum fruibile delectet habere rationem summi boni. sed persona diuina circumscriptionis essentia diuina non habet rationem alicuius boni. Pro obiectum fruibile habet rationem perfecte quietatiui anime rationalis. sed relatiuum sine fundamento etiam dato quod possit concipi nullatenus quietaret. Contra istam conclusionem nullus doctor assumpsit quod ego sciam. ergo hic traheo.

Quantum ergo ad

Quartum principale

quantum principale dico quod beatus non potest frui vna persona diuina nisi fruatur et altera. quia ipse non potest cognoscere perfecte vnā sine alia. ergo nec frui. Ans patet. quia nulla potentia potest fieri quod vnū relatiuum perfecte cognoscat altero non cognito. esset enim contradictio. quia sequitur quod esset relatiuum et non esset relatiuum. et eodem modo dicitur frui. Pro In quibus est vna et penitus indistincta ratio fruibilitatis illa quo ad actum fructus circa ipsa elicitur dum non possunt abinuiat separari. sed ratio summe bonitatis que est ratio fruibilitatis est vna et in diuisa in tribus personis. Pro illa que non potest seorsum cognosci cognitione abstractiua et imperfecta non potest abinuiat separari cognitione intuitiua que est omnino perfecta. duo relatiua sunt huiusmodi. ergo. Maior patet. quia quicquid intellectus secundum abstractiuam noticiam possit separare illa que in re ad extra sunt vnita. ut patet per prima totum. xij. metaph. tamen hoc non potest fieri secundum noticiam intuitiuam qua fert intellectus super rem secundum personam et actualem suam existentiam. Cum ergo persone diuine sint relatiue. et noticia fructiua sit intuitiua et perfecta. ergo etc. Pro si beatus fruatur vna persona sine alijs. aut fruatur illa persona ut absoluta. aut ut relatiua. Si primo modo tunc cognitio prima beati fructiua esset falsa simpliciter. cum in diuis nulla sit persona absoluta. Si secundo modo sequitur

1

2

3

4

¶ relatiu vt relatiuū gnoscit sine noticia sui
correlatiuū. qd est impossibile. cū relatiua vt re/
latiua sint sil natura et naturali intelligentia

- 5 ¶ obiectū fruibile qerit voluntatē. s; vo
luntas bti nō p̄t ab vna p̄sona q̄erari sine alia
Maioꝝ p̄z. mioꝝ p̄t. qz qd est q̄eratuū n̄ am
plius est quietabile. ergo si voluntas esset q̄e
tata. in vna p̄sona non esset quietabil' ab a/
lia. et p̄ p̄ns ita b̄tificaret ab illa q̄ nō eēt b̄t/
ficabil' ab alia
- 6 ¶ si b̄tūs diuini p̄sonis p̄t
frui distinctis fruitoribus. aut ille due frui
ones sunt sil' p̄possibiles. et tūc duo accidētia
eiusdē speciei erūt sil' in eadē potētia. qz vtrū/
qz ad eā totā capacitātē potētie. v̄l sunt incō/
possibiles. et tunc neutra erit fruiō b̄tā. qz de
ratōne actus b̄tifici est q̄ sit p̄petuus. Et ista
est exp̄ssa b̄t augul. in t̄tio. q̄ p̄mo de tri. c. iij
ait. Hoc est plenū gaudiū q̄ amplius nō ē.
frui trinitate deo. Et eodē li. c. viij. ait. Siue
audiamus dñe oñde nobis filiū. siue audia
mus oñde nobis p̄rem. t̄tū dem v̄alz. qz neu
ter sine altero p̄t ostendi. vñū q̄ppe sunt sicut
ipe ait. ego et p̄r vñū sumus. Sed opposi
tum illi' cōclusionis ponit ille doctor cui' di
cta sunt paulo ante recitata et ip̄robata. et il
lud p̄bat p̄mo de viatore. qz illis p̄t viator dī
stincte frui q̄ a viatore p̄nt distincte cognosci.
sed vñā p̄sonā p̄t viatorē distincte ḡscere si
ne alia. cū respectu p̄sonaz sint distincti arti
culi fidei. aliq̄ enī respiciūt p̄rem. aliq̄ filiū. et
aliq̄ sp̄m̄ctm̄. Cū ḡ q̄libz diuina p̄sona h̄eat
rōem sumi boni. ḡ
- 2 ¶ ecclia instituit disti
ctas orōes. aliq̄s ad p̄rem dirigēdo. aliquas
ad filiū. aliq̄s ad sp̄m̄sanctū. P̄. si instatur
q̄ p̄sonē sunt relatiue. et iō nō p̄t q̄s vna frui si
ne alia. n̄ d̄t q̄ relatiua oppositio q̄ ad hoc
nō obstat. qz creator et creatura relatiue dicū
tur. et tū fruimur creatore et nō creatura. Di
cunt enī q̄ b̄tū p̄t de absoluta dei potētia frui
vna p̄sona nō fruēdo alia. Rōes autē q̄bz h̄
p̄bant oēs tacte et ifirmate sunt p̄ solutōes po
sitas p̄tra rōnes eorū in sc̄do p̄ncipali. et iō h̄
trāseo. formabo tū duo sophismata ex dictis
eorū
- 4 Si aliq̄ eēt repugnātia v̄l p̄tradictō
frui b̄tū vna p̄sona sine alia. hoc maxime ef
fer p̄ t̄to qz cū sint relatiue vna sine alia itel
ligi nō p̄t. sed hoc nō obstat. qz p̄r v̄l p̄r n̄ re
fertur ad sp̄m̄sanctū. ḡ patri v̄l p̄r est nō re
pugnat q̄n possit intelligi sine sp̄m̄sancto. et p̄
p̄leq̄ns nō repugnat q̄n volūtas beati eo pos
sit frui sine sp̄m̄sancto. et eodē mō de filio respe
ctu sp̄m̄sancti. P̄. vna p̄sona p̄t terminat
- 5 re realē carnis assumptōem quā nō terminat

Contra
scotū

alia. ergo vna p̄sona p̄t terminare verā cogniti
onē quā nō terminat alia. an̄s p̄z ex fide. cō
sequētia videt esse nota de seip̄a Sz nec ista
p̄cludunt. qz si q̄cūqz potētia b̄tūs fruere v/
na p̄sona nō fruendo alijs. tūc actus illi' fru
itōis v̄l erit p̄fectus v̄l imp̄fectus. Si p̄mo
mō tūc sup̄frueret ad b̄tūdine act' circa ali
as p̄sonas. quod est cōtra Aug. in p̄n. de do
ctrina ch̄stiana. vbi ait. Res q̄ nos b̄tūs fa
ciunt sunt pater et filius et sp̄m̄sanctūs. Si secū
do modo. tūc qua rōe actus circa illā p̄sonā
esset imp̄fectus. eadē rōe circa alias eēt imp̄
fectus. cū nō sit maioꝝ bonitas in alijs p̄sōis
q̄ in illa p̄ma. et sic actus fruiōis beate circa
totaz trinitatē esset imp̄fectus. et p̄ p̄ns nō es
set actus fruiōis b̄tē. qd est cōtradictio. act'
enim b̄tificus nō posset esse imp̄fectus Quā
tuz ad illa dicta de viatore nō facim' magnā
vim. quia sicut sua cognitio est imp̄fecta. sic
et sua fruiō. et iō sine omni inordiatōe posset
viator ex aliq̄ deutorē q̄nqz inuocare patrem
nō explicite faciēdo mentōz de filio v̄l sp̄m̄san
cto. et p̄ illa morula patri possz amari inbe
rere. qd large loquendo frui p̄t appellari. et sic
dixi de patre. sic fieri p̄t de filio et sp̄m̄sancto. Sz
q̄cūqz sit de h̄. dico tū q̄ rōes illi' doctoris v̄l
nō cōcludunt. v̄l sunt p̄tra p̄p̄ria dicta sua.

Solutio
rōnū scoti
Ad. 1.

Ad p̄mū ergo dicēdū. q̄ sicut explicite et
p̄fecta noticia nō p̄t intelligi pater nisi intel
ligat filius. sic explicite et p̄fecta noticia non
p̄t app̄hendi articulo de p̄re nisi app̄hēdat ar
ticulus fidei q̄ est de filio. Et cū addit q̄ q̄li
bet p̄sona habet rōem sumi boni. dico q̄ vñū
summū bonū est eāliter in omnibz tribz. et iō
vna sine alia p̄fecte frui nō possumus Ad
secundū dicēdū. q̄ quīs aliq̄ orōes ecclie q̄n
qz in p̄ncipio v̄l in medio dirigant ad vñā p̄
sonam. sp̄ tū cōcludūt in fine de tota trinita
te rōe vnius bonitatis fruēde que in diuina ē
vna in omnibz tribz p̄sonis. Ad terciū di
cendū q̄ nō valet r̄sio ad instantiā. qz crea
tor non refert ad creaturā realiter. sed solū fm
ratōem. et ideo nō est silē. cum vna p̄sona re
aliter ad aliā referat. Itē nō est aliqua vna bo
nitas cōmunis creature et creatori. rōe cuius
fruamur creatura cū fruimur creatore. sicut ē
vna sūma bonitas triū p̄sonarū Ad q̄tū
dicēdū. q̄ ibi est peccatū acceptōis nō cause
p̄ causa. dimittit enī causam p̄ncipalē que ē
existētia vni' sūme bonitatis fruēde in tribz
p̄sonis. et tangit illud qd est accessoriiū pura
relatiuā oppositōem. Et n̄ p̄t dici ad mioꝝ.
qz licz pater rōe p̄nuitatis nō dicat relatiē ad

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

mū enī relatiuū
rū nō p̄t p̄cipio
co q̄ d̄to q̄ con
na. n̄ rōe sic actū
o p̄. n̄ acceptū
eccliano cogitū
silū est cōmā. vñ
Per d̄t p̄z ad
terciū
s nō p̄t frui
qz sine illo b̄tū
q̄ p̄sona non ē
a d̄tōtia p̄sona
p̄. obiectū frui
vñ. sed p̄sona
na nō habz rōem
fruibile b̄tū
nalū. sed relatiuū
posset p̄cipio
stā cōcludūt
o scia. ergo p̄tra
ergo
p̄ b̄tūs nō p̄t
et altera. qz p̄
one alia. ergo
ētia p̄t fieri q̄
altero nō cognō
quū q̄ esset relatiuū
nō d̄t frui. P̄
in d̄tōtia nō frui
atōis circa ip̄a
nec legant. s; rō
solūtas est vna
P̄. illa que nō p̄
tōe abstractiua
ē legant cognō
duo relatiua sunt
p̄t. qz q̄nqz
d̄tia possit sepe
vñta. v̄l p̄z p̄
b̄ nō p̄t fieri
intellecte? sup̄ r̄
ētia. Cū ḡ p̄sona
fruiōis sit in
si b̄tūs fruēdo
est illa p̄sona
si p̄mo mōis
fallā similitū
ata. Sz iō nō leg

Scotus i
contrariū

spiritus sanctu. referet tñ ad ipm rone spiratois
actiue. que realiter est in patre. sine cui⁹ co/
gnitoe psona pris ituitue nō p̄ cognosci ab
ipo beato. et p̄ p̄seqns nō p̄ psona pris brifi/
ce cognosci nisi cognoscat psona spūscī. Et
eodē modo de filio Ad quintū nego p̄seqn
tiā. Et rō negatōis est qz visio brā p̄ncipali/
ter terminat ad essentiā diuinā. p̄t actuali/
ter existit in tribz psonis. ergo hmōi visio n̄
p̄t terminari ad vnā psonā nisi terminet ad al
terā. Sed assumptio hūane nature p̄ncipali
ter et immediate terminat ad psonā diuinā. Et
si terminat ad essentiā. hoc nō est nisi mediā/
te psona. Cū igit̄ inter psonas diuinas sit realis
distinctio. iō pdicta assumptio ita p̄t termina
ri ad vnā psonā q̄ non terminabit ad aliam.

Ad. 7.

Ad argu
mentū p̄n
cipale

Instantia
bona

Solutio

Ad argumentū p̄ncipale dicendū q̄ non
q̄libet rō est ratio obiecti fruibilis et brifici. s̄
tñmō rō sumi boni. sed relatio vt diuine essen
tie fm suā p̄p̄riā rōem cōdistinguit nō habz
ratōem sumi boni. s̄ enī solū cōpetit ei vt idē/
tificat essentiē diuine. r̄ nō vt sibi cōdistinguit.
r̄ ideo nō sunt in diuis due rōes fruibilis. s̄
vna tñ. vbi enī vnū p̄pter alter. vtrobiz tñ
vnū. forte diceret aliq̄s q̄ bonū dicit eq̄/
liter enti. vt patz p̄mo ethicozū. Sed rela
tio diuina est verum ens. ergo est vere bona.
Lum ergo sit increata. ergo est bonum in
creatū. Nunc autē ita est q̄ bonū increatū est
p̄p̄riū obiectū fruītōis R. dicendū q̄ sicut
diuina relatio nō habz distinctā entitatē ab
essentia. sic nō habz distinctā bonitatē ab ip
sa. ergo r̄c.

ORniz ergo

que dicta sunt r̄c. Postq̄ ma
gister in lra triū p̄cedentiū le
ctiōnū istū p̄ue distinctōis inuestigauit ma
teriā sui libri diuine r̄ distinctiue. nūci isto
ultimo caplo eiusdē distinctōis inuestigata re
sumit epilogo. et diuidit in duas p̄tes. qz
p̄mo mgr̄ fac̄ recapitulatōz p̄dictoz. Sed
isignat ordinē dicēdoz. ibi De q̄b⁹ oibz anq̄
de signis. Et hec est diuisio et sentētia illius
capli in generali. Circa qd̄ quero in speciali.

Vtrū vt p̄p̄riē pueniat voluntari.
Et videt q̄ nō. qz vt est aliqd̄ i fi
nem referre. s̄ referre p̄p̄riē p̄tinet ad
rōem. ergo r̄c. Contra. Aug⁹. x. de tri. ca.
penul. ait q̄ vsus ad solā voluntatem p̄tinet.
Dic primo videndū est qd̄ sit vti. Se
cundo cui⁹ potētiē sit vti. Tercio vtz deo

sit vtendū. Et q̄to vtrū oibus citra deū sit
vtendū.

Quantū ad primū

Dico q̄ vti est sup ea q̄ sūt ad finē trāsire actu
volūtatis in ordine ad ipm finē. Et notanter
dico trāsire. qz q̄uis actu fruītōis tēdam⁹ in
ipm finē quē vlteri⁹ in nihil aliū referētes vt
timate in ipo q̄scimus. tñ qz nll⁹ ordinatus
amor q̄scit in his q̄ sunt ad finē. iō act⁹ vten
di q̄ p̄p̄riē est circa ea que sunt ad finē debz es
se in trāsitu. sic actus fruītōis est in quiete.
Et qz aliq̄ sunt pueri et inordinati amatores
q̄scētes in his q̄ sunt ad finē magis q̄ i ipo
finē. iō p̄p̄t tles ait aug. 83. q. xxiij. q. q̄ tota
pueritas est vti fruēdis et frui vtēdis For
te dicit q̄ apls in eplā ad philomonē. Ita e/
go te frater fruar in dño. Cū ergo frater n̄ sit
finis sed ad finē. ergo nō videt q̄ oia q̄ sunt
ad finem in trāsitu p̄dicto mō vtēdo diligere
debeamus. sed etiā in ipis q̄scere possim⁹ ip
sis fruēdo absq̄ pueritate. R̄ndeo cū au
gustino in li. de doc. christiano. Cū homine i
dño frueris deo potius q̄ boie frueris. Etiaz
ex ipo verbo apli cū ait. te fruar in dño. ptz q̄
amor suus nō q̄euit in fratre seu in eo quod
est ad finē. sed trāsiens frēm ipm referēbat ad
dñm seu ad ipm finem.

Articulus
primus

Instantia

Solutio

Quantū ad secundū

articulū dicendū q̄ p̄p̄riē loq̄ndo de vti tunc
ad solam voluntate spectat act⁹ vten di. quia
velle seu diligere ea q̄ sunt ad finē in ordie ad
finem est actus sol⁹ volūtatis. s̄ vt vt patz
ex p̄cedentiū est hmōi. ergo r̄c. P. ista est
intentio Augustini. x. de tri. c. penul. vbi ait.
q̄ vsus ad solā voluntatē p̄tinet. P. illi⁹ p̄
tentie p̄p̄riē est vsus cui⁹ p̄p̄riū est libere ap
plicare res quasq̄ suo debito exercitio. sed
voluntas est hmōi. ergo r̄c. P. illi⁹ potē
tie est vti cui⁹ est abuti. qz opposita apta na
ta sunt fieri circa idē sed abusus siue p̄ctm i
putat p̄ncipal⁹ volūtati. ergo r̄c. P. cu
ius est frui eius etiā est vti. qz eadem potētia
est respectu finis et eozū que sunt ad finē. sed
volūtatis est p̄p̄riū frui. vt patuit sup⁹. er
go volūtatis p̄p̄riē erit vti Sed cōtra ista
videt esse victorin⁹ qui ait. q̄ vsus ē actus a
potentia frēq̄nter elicitus. S̄ q̄libet potētia
pt actū suū frēq̄nter elicere. s̄ vt videt actus
esse cuiuslibet potētiē. Dicēdū q̄ victorin⁹

Secūdu
articulus

Opinio
victorin

n on loquitur pprie de vsu sed large. fm que mo dum dicit in libro topicoz. Lm vsus bonus est ipm quoqz bonu est.

Tercius articulus

Quantus ad tercius

1 principale dicendum qd do n dem vti qz illd qd e ppriu obiectu fructois illo no est vtendu. sed deus est ppriu obiectu fructois. vt patet ex pcedentibus. g. 7c. P. illud qd neqz p referri in mai' bonu illo no est vtendu. sed deus no p referri in mai' bonu. g. 7c. maior est no/ta ex pdictis. mior etiā ptz. qz deus e vltim' finis. et est ois boni bonu. vt ait Aug' in li. cōfessionū Forte dicit qd fm glo. sup illd Lu ce. xv. Quati mercenarij i do. 7c. Recte p' v' uin deo intuitu mercedis. sed null' recte seruit deo nisi diligēs deū. ergo recte p' diligi deus ppter mercedē. et sic de' dilige' trāscuniter et in ordine ad aliū. qd est pprie vti vt ptz ex pdictis R. q' deū diligi ppter mercedē p' dupliciter intelligi. Uno mō ppter mercedē eternā. 7 sic dilige' ppter seipm. qz ipe e merces et corona sanctorū oim. vt ptz p beatum Aug. in li. soliloquiorū. Alio mō ppter mercedem tpalem. Prio mō pcedit verbū assum ptū de glosa. qz vt sic hō no seruit deo ppter alterū s' p' seipz. Scdo mō hō peccat mortaliter. maxime si finaliter ei' volūtas qe'ce' ret in illa tpali mercede. qz tūc vteret fruendo et fruere' vtendo. qd est tota pueritas.

Instantia

Solutio

Articulus quartus

Quantū ad quartū

principale dicendum qd oibus vti possumus q sunt circa deū. qz oibus vti debemus qbz pro moueri possum' ad psecutionē vltimi finis. sed omnia q sunt circa deū ordinate assumpta in facultate volūtatis nre aliquo mō nos poterunt pmouere ad vltimi finis cōsecutōez. ergo 7c. Forte dicit q' multa sunt circa deū que nō sunt in prāte nra. ideo talia nō pnt as sumi in facultate volūtatis nre. nec p' psequi ipis vti poterim'. P. mortali pctō nullus p' bñ vti ipm assumēdo in facultate volūtat'is. P' diuine et pspirates tpales nō soluz non pmouēt. imo multos impediūt a cōsecutōe finis. ergo ipis nō est vtendu. Dicēdū q' aliquid p' venire in facultate volūtat' no/ stre quinqz modis. P'imo mō vt volūtas se habet p' modū impantis et ordinātis. Secūdo modo p' modū approbātis. Tercio p' modū collaudātis. Quarto p' modū tolerātis. Quinto p' modū refutātis. P'ia sunt bona nostra ppria. Scda sunt primoz nroz bona

Instantia

Solutio

Tercia sunt celū et angeli 7 cetera filia. q' q' nis sint supra nos. tñ talia in facultate volūtat'is accipimus. cū ex ipis moti creatorē eoz laudamus. Quarta sunt mala pen e. Quinta sunt mala culpe. q' etiā coopant electis in bonū. fm q' dicit glo. sup illud iobū ad Roma. viij. Scim' qm diligētibz deū oia coopant in bonū. Et p' hoc patet ad primū et scdm argumentū Ad terciū dicēdū q' licet diuine et tpales pspirates sint malis homibz impedimentū. eo q' talib' nō vrant debite s' mag' abutant. tñ bonis hoibus nō sunt impedimētum sed potius adiuuamētū virtutis. vt ait Ambro. sup enāgel. Luc. tractās historā de zacheo Ad argumentū principale dicēdū q' nō qdēqz referre dicit vsus. sed referre cū executōis impio. h' aut ad solā volūtatē p'inet. qz vt ait Anf. in de cōceptu virginali. c. iij. Ceteris potētis lex a creatore imposta ē vt impio volūtatis resistere nō possint. Propter qd ait Dam. li. ij. c. xij. q' vsus nihil aliud ē q' rez ptractatio in pta imperiū volūtat'.

Ad 3.

Ad argumētū pncipale

Distinctio scda

Hoc itaqz 7c. Post q' mgr in prima distinctōe tetigit materiā istorū q' tuoz librorū. et insinua uit ordinē dicēdorū. mō psequitur de dicēdis. Et qz tractāda in ista scialunt res et signa. id mgr pmo tractat de rebz. Scdo de signis. Secunda pars incipit in pncipio q' tu libri. ibi. Samaritan' autē. Res p' sunt multiplicēs. qz qdam sunt fruibiles. quedā vribiles. qdā vribile et fruibile s' in se pcludēs. Et fm hoc prima ps diuidit in tres ptes. qz p' mo tractat de fruibilibz. Scdo de vribilibz Tercio de fruibili et vribili mō āmirabili in eodē cōcurrentibz. Scda incipit in pncipio scdi libri. ibi. Creatōem rerū. Tercia in pncipio tercij libri. ibi. Tū venit ergo plenitudo. Prima diuidit in duas ptes. qz p' mo magister determinat de deo q' tu ad ea q' sibi cōueniūt in trisece. Scdo q' tu ad ea q' pueniūt s' bi aliq' modo etiā extrisece. puta p' modū cause. distinctōe. xxxv. ibi. Lūqz supra 7c. P'ima in duas. quia p' mo tractat de deo et suis pfectōibus intrisecis. Scdo de noibus hmoi pfectōes exprimentibz. dist. in. xxij. ibi. Post pdicta differendū. P'ima diuidit in tres. qz p' mo determinat de deo q' tu ad essentie vnitatē et psonarū trinitatē. Scdo quantū ad psonalis originis et distinctōis alicitatē. Tercio

quantū ad maiestatis eqlitate. Secda ps icl
pit distinctioe. iij. ibi. Dic orit qstio. Tercia
distinctioe. xij. ibi. Nūc postqz zc. Prāi
duas. qz primo mgr ondit diuie eēntie vni/
tate et psonaz trinitate ex sacraz scpturarum
auctoritate. Secdo rōe sumpra ex creaturarū
filitudine distinctioe. iij. ibi. Ap̄ls nanqz zc.

Prima in duas. qz pmo mgr instruit rī
format lectorē istius scie et vlti sacre scripture
Secdo de eēntie diuie vnitare et psonaz trini/
tate incipit determiare. ibi. Proponam⁹ ḡ in
mediū. Prima diuidit in tres ptes. qz p/
mo mgr ondit q studens sacre scripture de/
bet virtutib⁹ pollere. Secdo insinuat qd de/
bet p̄supponere et firmiter tenere. Tercio quē
modū pcedēdi vlti debz habere. Secda ibi.
Omnes autē catholici. Tercia ibi. Ut in li. p/
mo de tri. Tūc seq̄tur illa ps. Proponamus
ḡ in mediū. et diuidit in duas pres. qz pmo
auctoritatib⁹ veteris testamēti ondit eēntie di/
ne vnitare. Secdo diuinaz psonaz ondit tri/
nitatem. ibi. Personaz quoqz pluralitatem.

Circa istam lram quero

Vtrū possit demonstratiue pbari vnuz
tm̄ deū esse. Et videt q non. qz illud
nō possumus demonstrare esse cuius
esse nō possum⁹ cognoscere. sed esse dei nō pos/
sum⁹ cognoscere. ergo zc. maior ptz. pto mi/
norē. qz qd est de⁹ impossibile est nos scire. fm̄
Dam. li. i. Sed esse dei idē est q d dital dei.
ergo impossibile est nos scire esse dei. et qz ens et
vnū cōuertūt. ergo si nō possum⁹ pbare eē dei.
nō poterim⁹ pbare vnitare dei. ḡ zc. Con/
tra. illd qd p̄t pbari nccia rōe p̄t determinari. sed
vnū deū esse p̄t pbari nccia rōe. ḡ zc. maior
patet pmo posterior. Dis enī syllogism⁹ vel
est demonstratiu⁹ vlti dialectic⁹ vlti sophisticus.
sed demonstratiu⁹ est ex necessarijs. ḡ zc. mior
patet. ij. metaph. vbi pbat necessarijs rōibus
q in omni genere cause est reuenire ad vnuz
principiū. sed deus est causa fin al omniū. vt
pbat. xij. metaph. ergo est dare vnū solū deū
sicut est dare vnū solū vltimū finē. In ista
questioe ponam q̄ttuor conclusioes negatiuas.
ex quibus tandem inferam vnam affirma/
tiua. Prima est q nō p̄nt esse plures dij so/
lo numero d̄ntes. Secda q nō specie. Ter/
tia q nō genere. Quarta q nō analogia

Dico ergo primo

q impossibile est esse ples deos solo numero d̄nt
tes. qz illud qd est purus actus nō p̄t lb ead

Prima cō
clusio
pbat .i.

specie numero multiplicari. s; de⁹ est pur⁹ act⁹.
maior ptz. vij. metaph. vbi dicit q quecuqz
sunt plura nūero in eadē specie. multā habet
materiā. Et si ista p̄positio fm̄ aliquos pa/
teret calūniā de materia p̄prie dicta. qz dice/
rent celos esse eiusdē speciei. in quibz negant
materiā. etiā nō repugnat plures angelos eē
fm̄ aliquos in eadem specie q tñ carē mate/
ria. tñ nullus dubitare p̄t quin omne qd mul/
tipicat numero in eadē specie vlti simpliciter
habeat materiā prem sui. vel saltē habz suaz
hyliachim. id ē iū materiale siue potēnale.
i puro autē actu nec est materiā nec aliqd ma/
teriale siue potēnale. sed de⁹ est purus actus.
vt patet. xij. metaph. et. vij. phisicoz. P. 7
si essent duo dij numero d̄ntes in eadē specie
tunc essent infiniti dij in eadē specie. q̄sq̄nt ē
falsum apud oēs. pto seq̄ntia. qz nulla spe/
cies pla habēs indiuidua. ex se et p se est lim/
tata z determinata ad certū numez suozū id/
uiduozū. nisi enī p agens vlti p finem siue per
aliquā extrinsecā causāz determinet ad h̄mōi
certū numez ex se in determinata manet. qz q̄t
tum est de se qua rōe multiplicat p duo indi/
dua. eadem rōe est possibile ipaz multiplica/
ri p infinita indiuidua. sed in p̄p̄tuis nō dif/
fert esse et posse. vt d̄t. iij. phisicoz. Lū ḡ na/
tura diuina sit p̄p̄tuis. nec possit determinari p
aliquā cām sup̄iorē. qz tūc non esset diuina.
ergo ptz seq̄ntia. puta si essent duo dij in ea/
dem natura q essent infiniti. P. illud qd d̄
se omnino necesse esse. h̄ ex se sine omī addi/
tamento est singulare. nec p̄t n̄s plurificabi/
le. Sed deus ē ex se oīno necesse esse. qz si ne/
cessitas sui esse dependet ab alio. tūc ip̄e non
esset de⁹. sed illud a q̄ dependet. P. cōfir/
mo h̄ idem sic. qz si essent ples dij. aut differ/
rent in aliq̄ aut in nullo. Si in nullo. ḡ non
ples dij sed vn⁹ deus. Si in aliq̄. illud vlti est
necesse esse vlti possibile esse. Nō p̄mū. qz neces/
se esse est de formali et intrinseca rōne ipius dei
Nec scdm̄ qz ille qui includeret h̄ possibile es/
set cōpositus ex possibili et necessario. et p cō/
sequens nō posset esse de⁹. cū deus sit oīno
simplex sb̄stōna. vt ptz. xij. metaph.

Instantia

Quātū ad secundū

principale dico q nō p̄nt esse ples dij sp̄e dif/
ferentes. quia quecuqz ueniūt genere z d̄nt
specie sunt p̄posita ex genere et d̄ntia. s; hu/
iusmodi cōpositio repugnat deo. ḡ zc. maior
patet. pto minorē. qz vt pz. vij. metaph. gen⁹

Secda cō
clusio pba
tur i

dicit qd potētiale. dīntia sō qd actuale. q̄ q̄c
 qd pōnit ex genere t dīntia pōnit ex actua
 li et potētiale. qd deo repugr. a q̄ oīs passiua po
 tētiale relegat. vt pz. xij. metaph. P.
 Si essent duo dī naturalz distincti. aut v/
 terqz eēt oīpotēs. aut alter tm̄. aut neuter. Si
 tercio mō. tūc neuter essz deus. Si scdo mō.
 tūc alter tm̄ esset deus. Si pmo mō. tūc vel
 ambo pcurrerēt ad pductōez eiusdē effectus.
 z tūc alter supflueret. cū vn⁹ deus oīpotēs pos
 sit pducere totū effectū. vl vn⁹ resisteret alteri
 us pductōi. et tūc vl eque potēter se hērent. vl
 alter vinceret. Si pmo mō tūc effect⁹ sil p
 cederet fm̄ oīpotētia pducētis. et nō pcede
 ret fm̄ oīpotētia resistētis. Si scdo mō tūc
 victus nō esset de⁹. P. si eēt duo dī. aut
 vn⁹ intelligeret aliū. aut nō intelligeret eū. sed
 vtrūqz eīpōssibile. q̄ zc. maior pz p imediata
 siue dīctoriā diuisionē. mīozē pto. Nō enī
 p dīci q̄ h⁹ de⁹ illū deū nō intelligat. qz bīfī/
 cū obiectū vez deū latere nō p̄t. s̄z ver⁹ de⁹ est
 bīfīcū obiectū. Nec p̄t dīci q̄ ipm̄ intelligat
 qz aut cognosceret eū p essentia suā. s̄. coḡscer
 tis. aut p eētia ipi⁹ cogniti. Si pmo modo
 tūc p̄neret illū aliū emīnēt. et p̄ns ille a/
 lius nō eēt de⁹. Si scdo mō. tūc p̄ficeret ab
 alio. cui⁹ eētia eēt sibi rō recipiēdi actū itel/
 ligēdi. et tūc ipē p̄ficēs nō essz de⁹. P. for
 me specificē hnt sicut nūeri. vt dz. viij. me/
 taphisice. q̄ ipōssibile eēse duos deos specifi/
 cedōntes eā pfectos. p̄na pz. qd ipōssibile est
 dare duos nūeros ab vnitate eā distantes.
 Ille q̄ q̄ min⁹ pfect⁹ essz deus esse nō posset.

Quantū ad terciū
 p̄cipale dico q̄ ipōssibile est eē p̄les deos ge
 nere dīntes. qz aut q̄libet illoz deozū include
 ret tm̄mō pfectiōes sui determinati generz. aut
 vterqz includeret pfectōes cuiuslibet generz.
 aut vn⁹ includeret oīm pfectōes et alter limi
 tatas z determinatas pfectiōes. Si pmo mō.
 tūc neuter erit de⁹. qz dz. v. metaph. Est enim
 qd dā ens pfectū vlī pfectōe. h̄ns i se pfectio
 nes oīm generz. Qd qdē ens cōmētator ibidez
 dīc esse deū. Si scdo mō tūc vterqz icluderet
 oēs pfectōes alteri⁹ dei. et p̄ns naturā illi⁹.
 z sic erūt vnus sol⁹ de⁹. Si tercio mō. tūc ille
 vlī pfectus tm̄mō erit de⁹ et nō alter. P. q̄
 cūqz genere dīnt si vnū ē substantia alterz ne
 cessario ē accidēs. s̄z de⁹ nō p̄t eē accidēs. q̄ zc.
 maior pz. qz p̄dicamētū s̄bstantie ē vnū z tm̄.
 mīoz nota. qz nō solū de⁹ n̄ ē accidēs. s̄z nec i do

possibile eē accidēs. vt pz p Boe. i suo li. d tri.

Quantū ad q̄rtum

dico q̄ ipōssibile ē itel deos differre analogia.
 qz q̄ sic dīnt q̄ i nullo p̄nt⁹ p̄ueniūt. illa nul
 laten⁹ eē p̄nt. s̄z q̄ dīnt analogia i nullo p̄nt
 tus p̄ueniūt. q̄ zc. maior pz. ij. de di. no. vbi
 ait dīo. q̄ oīs multitudo aliq̄liter p̄cipat a/
 liq̄ vno. Et ibidē oñdit q̄ nlla adeo sūt dīū
 sa q̄u saltē p̄ueniūt analogia. Et eādē in iam
 pōnit p̄clus in sua p̄ma ppōe. Un̄ etiā. iij.
 metaph. dz. qd nō h̄z esse vnū nō h̄z esse. ites
 q̄ dīj nullo mō esse possent. eo q̄ in nullo cō/
 uenirēt. P. q̄cquid est extra analogiā entz
 real⁹ qd est cōmūe deē p̄dicamētis. vl e totali
 ter nihil. vl si est aliq̄d est purū ens rōis. S̄z
 si duo dī differēt vlī analogia. alter eoz esset
 extra analogiā entis realis. q̄ vl eēt nihil. vl
 tm̄mō ens ratiōis. qz vtrūqz ē inconueniēs.

forte dīcet q̄ nō dīnt analogia vlī s̄z ana
 logia sp̄cāli. sic analogia sanoz dīnt ab analo
 gia calidoz siue coloz. Illd nō valz. qz q̄cū
 qz dīnt analogia sp̄cāli ista p̄ueniūt analo/
 gia vlī. s̄z enī lana i sua analogia dīrant a cali
 dis. tm̄ vtrāqz p̄ueniūt i analogia entz. s̄z q̄cū
 qz p̄ueniūt i vna analogia q̄uisq̄z vlī. vel
 vnū h̄z attributōez ad alterz. vl ambo ad ter
 ciū. p̄pter qd sp̄ optz dūenire ad vnū p̄mum
 Nec instātia eād p̄positū. qz p̄cise loq̄bar d
 analogia vlī. qz loq̄bar de analogia q̄ p̄t eē cō
 mūis his q̄ dīnt genere. sic patuit ex deducti
 one quā feci p articulos p̄cedētes. i q̄bz sp̄ p̄cē
 si de min⁹ cōi ad mai⁹ cōe S̄z p̄dicta est
 opinio manicheoz z alioz mltroz hereticoz
 qz p̄ctifera neq̄tia fetere p̄cipit q̄nqz vsqz i p
 sentē dīc. Pōnūt enī dīcti heretici vnū eē
 deū oīm bonozū. et aliū eē deū oīm malozū
 Et ex dīctis eoz multiplz p̄t argui. P̄rio sic.
 Tale p̄cipatōz p̄suppōit itē p̄ eētia. s̄z ē
 dare bonū z malū p̄ p̄cipatōz. q̄ erit dare to
 nū z malū p̄ eētia. s̄z qd ē tale p̄ eētia. h̄ ipi
 dīcūt deū. q̄ zc. P. vbi cūqz ē dare cāz scdaz
 ibi ē dare cāz p̄mā. qz scdaz n̄ dz nisi i ordie ad
 p̄mū. s̄z ē dare scdaz cāz mouētē ad malū. q̄ z
 p̄mā. z h̄ erit de⁹ maloz. P. aliq̄ statī nara
 h̄nt volutā malicia. talū q̄ n̄ potit eē bōa cā
 nec p̄ n̄s bon⁹ de⁹. P. si vnū dīoz ē i nafa
 z reliquū. ut dz. i. celi z m̄di. s̄z sūmū bonū z sū
 mū malū sūt dīa. cū q̄ sūmū bonū sit pura bo
 ni dei bonitas. ergo et sūmū malū est. P.
 vbi cūqz est dare magis et minus. ibi ē dare
 simpliciter. vt dz. iij. metaph. s̄z ē dare magis

Quarta
cōclusio
pbat i

2 |

Instantia

Solutio

Opinio
maicheo
rū p̄ p̄di
cta

1

2

3

4

5

est pur⁹ act
 ual q̄ p̄ueni
 te. multa habet
 s̄m aliquos p̄
 uicta. qz dīc
 in quibz negat
 plures anglos ē
 te q̄ in curā man
 um omne eōd mal
 te vl simplici
 saltē habz s̄m
 le siue potētia
 nec aliq̄d mu
 est purus am
 p̄p̄ficōz. P.
 mel in eādē sp̄c
 de sp̄cīe. p̄p̄ficō
 nra. qz nulla sp̄
 ex se et p̄ se est
 numer⁹ s̄m iō
 p̄ finem siue p̄
 terminet ad bōū
 āna manet. qz
 p̄ficat p̄ duo mō
 e ipaz multiplic
 in p̄p̄ficōz nō dī
 nificōz. Lū q̄ nō
 vllī dēterminat
 e non esset dī
 s̄m duo dīj nō
 ā. P. illud nō
 te siue oīm ad bō
 p̄ns p̄ficatō
 esse dīc. qz si nō
 b̄ alio. tūc ipē non
 erit. P. cōfir
 s̄ dīj. aut dīcti
 i in nullo. q̄ non
 aliq̄ illud vl est
 nō p̄mū. qz nec
 ra rone ipius dī
 erit h̄ p̄p̄ficatō
 necessario. et p̄
 ū deus sit oīm
 metaph.

**Tercia cō
 clusio pro
 bat i**

Secundū
 se p̄les dīj p̄p̄ficō
 nāt genere dīnt
 e et dīntia h̄nt
 at deo. q̄ zc.
 vij. metaph.

Instantia

Solutio eorum

Opinio arrii p̄ dicitur p̄ dicitur p̄ dicitur

malū et minus malū. ergo sicut est dare sum-
mū siue simpliciter bonū. eo q̄ est dare magis
et minus bonū. sic et. Forze diceret aliq̄s q̄
dato q̄ esset summū malū adhuc nō esset p̄ se
sed dēpēderet a summo bono. et p̄ nō esset
deus. Rūderet maniche⁹ q̄ impossibile ē sum-
mū malū v̄l fieri v̄l dēpendere a summo bono.
q̄ sc̄mp̄ illud a q̄ aliqd̄ dēpēdet cōprehēdit
in seipm̄ dēpēdens aut formalit̄ aut virtualiter
S; bonus de⁹ nec cōphēdit in se summū malū
formalit̄. q̄ tūc esset summe malus. et maxime p̄
ria essent simul formaliter in eodē. Nec virtu-
aliter. q̄ qd̄ est virtualiter tale p̄t alterz facere
formaliter tale. ḡ optimus deus posset pessime
facere. qd̄ est oppositū in adiecto. q̄ mal' ope-
ribz efficiamur mali. vt p̄z in li. ethico. Si-
militer p̄tra supradictā p̄tate est opinio Ar-
rii. q̄ fm̄ distinctōem p̄sonaz distinctū dinam
essentiā. et p̄ nōs p̄les habuit ponere deos cōn-
tialiter d̄ntes. Poterat aut̄ moueri istis
sophismatibz. Relatōes oppositē realiter di-
stincte nō p̄nt simul fundari in eodē indiui-
sibili fundamento. hinc ē q̄ relatio idētitatis
eo q̄ nō habeat fundamētū realiter distinctūz
est relatio rōis. vt patet. v. metaph. sed in cōn-
tā diuina fundant̄ relatōes oppositē realiter
distincte. P̄. id qd̄ p̄dicat̄ de p̄libus realit̄
differentibz nō p̄t esse realiter vnū. s; cōntia di-
uina p̄dicat̄ essentialiter de tribus p̄sonis rea-
liter differentibz. ergo et. P̄. id cui⁹ essentia
et esse sunt penit⁹ idē. si multiplicat̄ ei⁹ esse. et
cōntia diuersificat̄. sed in diuis esse et essentia
sunt penit⁹ idē. et esse diuersificat̄. quia dicit
Aug⁹. v. de tri. c. xij. Diuersū est eē p̄rem. et
se filiū. ergo videt̄ se q̄ diuersa sit cōntia. q̄
eodem li. c. v. dicit̄. q̄ sic a sape dicta est sapi-
entia. sic ab esse cōntia. P̄. ista est falsa. i di-
uinis nullū generās est essentia. q̄ pater non
esset cōntia. ergo ista est falsa. in diuinis nlla
essentia est generās. cū v̄lis negatiua simplr
conuertat̄. vt p̄z ex li. p̄iorū. ergo hec ē vera.
in diuinis quedā cōntia est generās. quia lex
p̄tradicōriaz est talis. q̄ si vna est falsa. alia
erit v̄a. et cōuerso. vt p̄z p̄mo p̄ryarmenial.
sed nihil generat seipm̄. vt p̄z. ij. de aia. et per
Aug. sepius in li. de trini. ḡ diuina cōntia ge-
nerabit aliā diuinā cōntiā. P̄. quorū est v/
num et idem esse. p̄lificato vno plurificat̄ et
reliquū. sed relatio in diuis cū essentia habēt
vnū et idē esse. ḡ plurificata relatō ne plurifi-
catur et essentia. P̄. substantia in diuis plifi-
catur. sed cōntia ē idē qd̄ substantia. ḡ et. maior
patet p̄ hilariū in li. de trini. vbi vult. q̄ pater

et filius et sp̄s sanct⁹ sunt p̄ substantiā tria. et
p̄ cōsonantiā vnū. P̄. ab eodem res habz
esse et distinctū esse. sed relatio habz esse reale
a fundamēto. ergo habebit distinctū esse a fū-
damēto. cū ergo nihil dat qd̄ nō habz. videt̄
q̄ p̄telligat̄ distinctū esse reale i fundamēto.
Posset etiā argui cōtra p̄dictā p̄tate phi-
ce sic. Nō minus potēs est lux sp̄ualis q̄ lux
corp̄alis. sed lux corp̄alis p̄ducit lucē corpa-
lem in natura distincta a sua natura. ḡ. P̄
vnū quodq̄ tūc p̄fectū est cū p̄t sibi sile gene-
rare. vt dicit̄. iij. metheroz. sed cōntia diuina
est p̄fectissima. ergo et. P̄. idē manēs idēz
sp̄ facit idē. ij. de generatōe. ergo videt̄ q̄ di-
uersitas causatorū arguat diuersitatē deorū.
maxime loq̄ndo de talibz causatis que nō pos-
sunt p̄ducī nisi a deo. P̄. multitudo quelibet
p̄cipatiū arguit vnū ens simpliciter qd̄
p̄cipant. sed in omni genere est multitudo
participatiū. ergo in omni genere vno erit v/
num ens simpliciter ab alijs participatiū. ta-
le appellat̄ proclus deus. ḡ tot erunt d̄ij quot
sunt genera. Sed ista nō cōcludūt. quia
isti diuersi d̄ij vel differrent in natura. et tūc
ille qui non haberet diuinā naturā non esset
deus. v̄l essent eiusdē nature. et tunc essent v/
nus deus. quia in se p̄atis a materia vnū na-
ture est vnū esse. P̄. omne qd̄ mouetur ab
alio mouet̄. cū ergo in p̄ se mouentibz causis
non sit processus in infinitū. oportet nos de-
uenire ad vnū motozem totaliter immobi-
lem. vt concludit̄. viij. phisicoz. et. xij. meta-
phisice. Entia enim nolunt male disponi. et
mala est pluralitas principantiū. vnus er-
go princeps. vt concludit̄. xij. metaphisice.
Ad solutiōnē autē sophismatuz adducto-
rum pro Manicheo est sciendū q̄ erro: ma-
nicheorū multū ex hoc p̄cedebat q̄ credebāt
malū esse quandā substantiā et naturā posi-
tuam. et per consequēs quodlibet malū parti-
culare haberet causam p̄ se et efficientem posi-
tue. cuius oppositū totaliter ponere debue-
runt. quia malū est p̄natio boni. et quia p̄-
uatio de se est nō ens. vt dicit̄ p̄mo phisicoz.
ergo malū nō requirit causam efficientē s; de-
ficientē. Propter qd̄ Diony. iij. de diuis no-
ait. q̄ malū nec est existens. i. substantia. nec
inexistens. id ē accidēs. Et ideo ait bt̄us au-
gustinus. xij. de ciui. dei. c. vij. Nemo ergo q̄-
rat efficientē causam male volūtatis. nō enīz
est efficiens sed deficiēs. nec illa. scz mala vo-
luntas vt est mala est effectio sed defectio. Et
sequit̄ ibidem. Sic causat̄ malū vt auditur

7

Argumenta phica

2

3

4

Contra arrius

Materia solutiōis

silentiū ⁊ videt tenebra. Videre aut tenebrā
 nō est aliqd videre. sed a vidēdo deficere. ⁊ au
 dīre silentiū nō ē aliqd audire. s; magi ab au
 diēdo deficere. Sic malū ⁊ inordinatio nō est
 aliqd facere. sed ab ordine deficere. et rectū or
 dinē a deo sine a natura institutū nō seruare.
 Jō Aug^o dixit eodē ca. q; h̄ est incipere h̄re ma
 lam volūtate ab eo deficere qd sume ē. Nū
 p̄missis imediate patet solutioes sophismatū
 pdictorū. Ad p̄mū q̄ dicendū q; maior est
 vera s; h̄ sensu q; omne esse p̄ p̄cipatō nez p̄
 supponit esse simpl. v̄ respectu cui⁹ pficiat.
 v̄ a quo deficiat. Ad minorē dico q; malū p̄
 supponit summū bonū a cui⁹ legibus deficit.
 Ad scdm eodē mō. q; nō optet q; retur ali
 quod p̄mū qd malū scdm p̄cipet positue. s; qd
 sufficit esse summū bonū a quo deficiat p̄uati
 ue. Ad terciū dicendū q; nō est dare purū
 malū. q; si purū malū daret sc̄p̄m destruerz
 vt ptz. iij. ethico. ⁊ idō nullū malū est qd ita
 habeat cōnatāz maliciā. q̄n necessario fundet
 in aliq; bono posituo. Verbi gr̄a. in fornicā
 tōne possum⁹ duo p̄siderare. quoz vnū ē po
 sitiuū ⁊ habz cām efficiētē. puta actio real̄ ipi
 us agētis. aliud p̄uatiuū. ⁊ h̄z cām deficiētē.
 puta inordinatio q̄ est a volūtate derelinq̄n
 te legē rei sui. Tal̄ ergo malicia nō h̄bit reū
 p̄ causā efficiētē. sed inordinatā volūtatez a
 deo deficiētē Ad q̄rtū dicēdū q; bonū ⁊ ma
 lū nō opponūt s; s; p̄uatiue. p̄uatiā at oppo
 sita apta nata sunt fieri circa idē s; b̄iectū vicē
 s̄sim et s̄i s; zia. et idō nō opponit deo aliqd p̄
 uatiue nec cōtrane. cū nō sit apus nat⁹ esse i
 aliquo s; b̄iecto. Ad quintū dicēdū q; n̄ da
 tur ma⁹ et minus malū respectu sumi mali.
 q; h̄ esse nō p̄t. sed tam bonū q; malū dan̄t re
 spectu sumi boni. primū vt accedēs. scdm vt
 recedēs. primū vt ad ipm pficiēs. scdm vt ab
 ipō deficiēs. Sicut ait Aug^o J̄ faustū. q; i spe
 ctu eiusdē signi dicimur sagittare b̄n̄ ⁊ male.
 ita q; nō ponunt duo signa quoz respectu v̄
 minus dicimur sagittare b̄n̄. et respectu alteri⁹
 male. Sed ad idē signū magis et magi acti
 gētēs dicimur meli⁹ ⁊ meli⁹ sagittare. et ab eo
 dē magis et magis reuātēs dicimur pei⁹ et
 peius sagittare. sic rē. Lū enī ipm malū a nul
 lo agente sit p̄ se intentū. q; nullū agēs resp̄i
 ciens ad malū agit qd agit. vt dī in de di. no.
 non optet sibi assignare cām efficiētē. vt isti
 imaginant. Sed ad h̄ forte diceret mani
 cheus q; id qd est p̄ accidēs intentū p̄git ut
 in pauciorib; et raro. sed malū in h̄ mūdo cō
 ringit vt in plurib;. ergo videt esse p̄ se inten

tum. R. q; instantia assumit duplex falsuz
 quia licet id qd est a casu cōtigat vt in pauci
 orib; et raro. vt ptz. ij. phisicorū. nō optet tū
 q; oē p̄ accēs intētū euciat vt raro. naz nullū
 generās p̄ se intēdit corruptōez. et tū tot eue
 niūt corruptōes quot generatōes. q;uis gene
 ratōes sint p̄ se intēte. als non posset stare vi
 ctū aristotel. ij. de generatōne. q̄ ait. generatio
 vni⁹ est corruptio alteri⁹. Assumit etiā scdo
 falsum cū dicit. q; plura eueniūt mala q; bōa
 quia nullū potest malū euenire q̄n sit eueni
 at aliqd bonū in quo fundet illd malū. Und
 si eueniat aliqd malū moralz. necessario op
 tet euenire aliqd bonū. v̄ moraliter v̄ natu
 raliter. Etiā ex ipis malis elicif aliqd bonuz.
 iuxta illud augul. Omnipotēs de⁹ nō p̄mit
 teret fieri aliq; mala nisi adeo ess; omnipotens
 q; ex malis eliceret bona. Ad moriua etiā
 id ad p̄sens breui⁹ trāseo r̄n̄ dendo. Ad p̄
 mū ergo dicēdū q; maior nō est s; nisi quan
 do fundamētū est finitū. Ad minorē dicēduz
 q; diuina eētia cū sit infinita s; p̄t fundare op
 positas relatōes. Alias inuenit sic. Ad p̄mū
 dicendū q; maior nō est s; a maxime q̄n sūda
 mentū est infinitū. sic est in diuinis. Etiā illa
 maior patit instantiā in creaturis. Nā quan
 do intellect⁹ intelligit se tūc simul fundat re
 latiōes oppositas. s; intelligentis ⁊ intellecti.
 Ad secundū dicendū q; vna absoluta es
 sentia infinita pōt sibi identificare plura realz
 distincta et relata. et p̄ cōseqns de ipis p̄t p̄di
 care manens totaliter indiuisa. Ad terciū
 nego minorē. Ad p̄batōem dico q; aug^o non
 loquit ibi de esse absoluto qd est cōmune tri
 bus. sed loquit de esse relato. quod magis de
 bet dici quoddā adesse q; esse. Ip̄m enīz ad
 esse plurificat s; m̄ q; plurificant p̄sone. Et iō
 noranter dicit Augustin⁹. Diuersum est esse
 patrē. et diuersum est esse filiū. et nō dicit ab
 solute. diuersum est esse d̄m̄. vt hoc dictū n̄
 intelligeret de esse essentie diuine. sed magis
 de adesse p̄sone. Ad quartū dicendū q; p̄
 dicatōe formali nullū generās vt generās ē
 essentia. quia generās vt generans est suppo
 situm. cui p̄ se cōpetit agere. actōnes enī sunt
 singularium. vt patz p̄mo metaphisice. P̄e
 dicta ergo p̄positio est s; a quei argumēto di
 cebat esse falsa. et p̄ cōsequens sua cōuersa e
 rit s; a. et p̄dictoria dūse erit falsa que dicebat
 esse vera. sed p̄dicatōe idētica tūc cōcessif oi
 bus p̄missis adhuc p̄clusio erit negāda. q; n̄

Solutio

Solutio
argumēto
rū arri
Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Ad.4.

Solutio
ad ratōnes
māicheoz
Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Ad.4.

Ad.5.

Instantia

p̄ substantiā
 ab eodem res
 dicitur habz
 distinctū effi
 et qd nō habz
 essentia fundamē
 ra p̄licitā ymāz p̄
 est lux spūalis q; i
 s; p̄ducit luci corp
 sua natura. s; i
 tū p̄ sibi s; gē
 sed eētia dūm
 p̄. idē manū
 de. ergo videt
 at diuinitatē tūc
 p̄ causatis q̄ p̄
 p̄. multitudine op̄
 u enō simpliciter
 genere est malicio
 ni genere vno et
 alijs participat. i
 ḡ rot erunt dīz q̄
 ia nō cōcludit. q̄
 rrent in natura. m̄
 unā natura non dī
 ture. et tūc elen
 s a materia v̄n̄
 mne qd mouentib;
 se mouentib; cau
 nitū. oportet nos
 m totaliter immo
 bilitate. et p̄. ma
 olunt male dūp̄m
 ncapantū. v̄n̄s a
 tū. p̄. metaphisice.
 r̄p̄matuz adduco
 sciendū q; etoz ma
 cedebat q; credēbāt
 ntiā et naturā p̄sō
 uolūter malū p̄m
 se et efficiētē p̄
 aliter ponere deb
 ato boni. et quia p̄
 nū p̄mo phisice.
 ulam efficiētē s; r̄
 ony. iij. de diuisio
 nis. i. substantia. ne
 Et idē ait bōis iij
 c. v̄ij. Nemo ergo
 le volūtatis. tōn
 nec illa. s; m̄
 actio sed tēlā. Et
 s; malū vt dicitur

sequit. h̄ est idem qd̄ generās. ḡ generat. Nā illud solū generat qd̄ est formalz generās. et nō om̄e illud qd̄ est idēptice idē qd̄ generās. z illud magis determinabit infra. distinctōe. v.

Ad. 5. Ad q̄ntū posset negari maior. qz materia z forma faciūt aliqd̄ vnū esse q̄dditatū. z tñ fm̄ aliquos multe sunt forme s̄stātales eiusdem materie. ip̄a materia non multiplicata.

Nō curo tñ de hac solutōe. qz illud in q̄ fūda tur nō reputo esse verū. et ideo dico qz maior est h̄a si sic habēt idem esse qz habēt etiā eundem modū essendi. Tūc ad minore dico qz q̄uis relatio habeat idē esse cū essentia diuina in q̄tum relatio p̄pata ad essentia trāsīt i essentiam. tñ relatio vt relatio nō habz eundē modum essendi cū essentia. qz modus relatiōis vt relatio est ad aliū esse. sed mod⁹ essentie ē ad se esse. rōe quoqz differētū modorū potest multiplicari relatio nō multiplicata essentia.

Ad. 6. Ad sextū dicendū qz hilar⁹ nō accipit hic substantiā p̄ essentia sed p̄ hypostasi.

Ad. 7. Septimū dicendū qz loq̄ndo de relatiōis tūc maior nō est vera. qz dato qz relatio realitatē suā capiat a fundamēto. tñ rōem suā q̄dditatūā

z p̄ q̄ns distinctiūā fortit in ordine ad oppositū. Ad p̄mū phice introductū. concessa

Ad. 1. maiori dico ad minore qz etiā diuina lux p̄ducit lucē sp̄ualem a se naturaliter differentē puta angelicā naturā.

Ad. 2. Ad scdm̄ dicendū qz maior illa intelligēda est nō de natura: sed de supposito. quō aut suppositū filiū sit p̄fectuz cū tñ nō possit aliū filiū generare infer⁹ patebit cū de oīpotentia filiū tractabo

Ad. 3. Ad terciū dicendū qz maior ē intelligēda de agente naturali. deus autē agit ad extra p̄ intellectū et voluntatē. Et qz potētie rōnales sunt ad op̄posita. ergo diuersitas p̄ductorū non arguit diuersitatē reorū. licz posset dici qz arguat diuersitatē rōnū p̄ducendi. puta diūsas ideas in mēte diuina. iuxta illud Augul. lxxxiij. q.

Alia rōne cōditus est hō. et alia equus. et sic de alijs. Ad q̄rtū dicendū qz p̄clus modo platonis ponit ordinē reorū sine ideaz separarū iuxta ordinē entū. hoc aut nos negam⁹. dato tñ qz ita esset. adhuc tñ omnes illi diij p̄ticiparēt vno sūmo deo q̄ erat de⁹ bonitatis et vnitatis. sicut idē p̄clus ponit. z nos appella remus illū vcz deū

Ad. 4. Ad argumētū p̄ncipale dicendū qz scire deū esse nō est scire esse deī. s̄z terminis p̄suppositis ē scire h̄ac p̄positiōnem esse verā. deus ē. qz scito qd̄ importat p̄ terminos imēdiate dinoscit qz hoc p̄dicatū ē de eōtia illius s̄bicti.

Ad argu mentū p̄ncipale

Personarū quo

P qz plakatē zc Postqz mgr̄ declara uit diuine eēntie vnitatē. h̄ n̄it p̄ba re p̄soarū plitatē seu trinitatē. Et diuidit i duas pres. Quia p̄mo h̄ facit autoritatibz veteris testamēti. scdo autoritatibz noui testamēti. ibi. Nūc s̄o p̄ testionia. Prima i duas. qz p̄mo oñdit p̄sonaz diuinaz plitatē nō expr̄mēdo nomia p̄sonaz. Scdo expr̄mēdo aliq̄lī ter nola earū. ibi. Nūc ḡ ad p̄positū Et hec i duas. qz p̄mo adducit auctoritates sonātes diuine essentie vnitatē et p̄sonaz realē et vocālē distinctōez. Scdo manifestat hm̄ōi disti ctōem tāgēdo p̄sonaz diuinaz p̄cessionē. Se cūda ps incipit ibi. Dauid qz. Et hec i duas qz primo manifestat p̄positū p̄ filiū generatō nē. scdo p̄ sp̄ūsc̄ti p̄cessionē. ibi. De sp̄ūsc̄to etiam expr̄ssa. Dic quero

V Trinitas p̄sonaz z diuine essen tie sūma vnitas z q̄bus mgr̄ tractat in ista distinctōe scda sint zpossibilia

Et videt qz nō. qz sicut se habz pur⁹ actus ad passiūā potērialitatē. sic se h̄z sūma vnitas ad plitatē. sed pur⁹ act⁹ nō p̄patit aliq̄m potērialitatē passiūā. ḡ cū diuina eēntia sit sūme vna. nō cōpariet secū aliquā plitatē In 5. nū est fides sc̄ta. qz ch̄stianis ē firmissimum argumētū z q̄si infallibil demōstratio. In ista q̄stioe sunt q̄tuor vidēda. P̄io vtrū sint tres p̄sonē diuine realz differētē Se cūdo an h̄ possim⁹ p̄bare euidētē z sc̄ctiss̄ ce. Tercio an vnitas i diuis cū reali trinitate expr̄ns dicat positine vlt̄m̄modo p̄uarine Et quarto de q̄sito p̄ncipali.

Quātuz ad p̄mū

P̄imum p̄ncipale

p̄ncipale dico cū immaculata fide catholica. cui falsū s̄besse nō p̄t. qz i diuis sūt tres p̄sonē realz a seūicē d̄ntes. i. p̄r z fili⁹ et sp̄ūsc̄tus. Et h̄ p̄t sic p̄suaderi. De qd̄ dic p̄fectōez sim pliciter ē mō excellētissimo ponēdū i diuis. Ij caritas dicit p̄fectōez simplz. ḡ mō excellētissimo ē ponēda i diuis. Tal aut p̄fecta caritas et excellētissima duo requirit i ipo diligētē. P̄io qz dilectōe tēdat i alterz. qz amor p̄uar⁹ qz tñ ead seip̄m. fm̄ gre. n̄ p̄t eē caritas p̄fecta Scdo qz illd̄ in qd̄ p̄ncipali tēdit sit diligib̄l̄ le i finitū. als eī caritas n̄ eēt excellētissima. qz oī caritate qz ē circa diligibile finitū p̄t eē alia caritas maior. et p̄ q̄ns excellētior. Rōe p̄mi pater dilectōe tendit in alterū a se realiter disti ctū. rōe secūdi tendere non pōt in aliquod

creatur. ergo tendit i filiū suū vni genitū tan-
 q̄ a se alterū psonaliter et diligibile infinitū.
 amor autē hos onectens. s. prem et filiū nō p̄
 esse inherēs. cū nullū accidēt in deo esse possit.
 ḡ erit p se subsistēs et p̄ n̄s tercia psona. pu-
 ta spūsc̄tus. P̄. q̄to aliquis act⁹ est puri-
 or tanto est actiuor. ḡ act⁹ infinite puritatis
 infinite ē actiuus. et p̄ n̄s infiniti pductiu⁹
 Lū ḡ deus sit purus actus. et termin⁹ infini-
 tus nō possit p̄duci infinita natura. ergo i di-
 uinis pductū infinite s̄tuti pductiue adeq̄
 tū manebit in eadē natura cū pducēte. distin-
 ctū tñ psonalē. Lū nihil seipm̄ pducere pos-
 sit. vt ait Aug⁹. i. de tri. c. i. Sed s̄ iaz di-
 ctam infallibile s̄tutē sunt multi heretici. et
 signanter Sabelli⁹. qui ad h̄ vt saluaret eēt-
 tie diuine vnitatē negauit psonaz s̄am et re-
 alem trinitatē. Nota istoz hereticozū
 nō potui inuenire. ḡ aliq̄s rōnes adducā q̄b⁹
 vt mihi videt poterāt moueri ad negādū p̄so-
 narū diuinaz d̄rntiā realē. P̄. eni argui
 sic. Vbiq̄z eētia et psona sunt vnus rōis
 si essentia nō p̄t multiplicari nec psona. sed i
 diuis essentia et psona sunt vni⁹ rōnis. ḡ rē-
 maior p̄t. qz q̄ sunt idē re et rōe q̄cqd̄ conue-
 nit vni uenit et alteri. minorē p̄do. qz rō diffi-
 nitua est sermo q̄d̄ est essentia significās. cum
 ḡ in diuinis tm̄ sit vnū esse eāq̄ conueniēs eētie
 et p̄one. iuxta illd̄ aug. vii. de tri. c. vi. hoc est
 deo esse q̄d̄ psonam esse. ergo erit in diuinis tm̄
 vna rō diffinitua exp̄sua ip̄⁹ eē. P̄. p̄so-
 narū pl̄alitas frustra ponit vbi non pl⁹ repit
 p̄fectōis v̄l bonitatis in pl̄ibus q̄z in vna tm̄.
 sed nulla bonitas seu p̄fectio ē repibilis i vna
 psona que nō sit in oibus trib⁹. Lū ergo de⁹
 et natura nihil faciūt frustra. vt p̄t. i. celi et
 mūdi. ḡ rē. P̄. que sunt eadē eidē inter se
 sunt eadē. vt p̄t. i. phisicoz. sed oēs diuie p/
 sone sūt eadē diuie eētie. ḡ erūt idē iter se et p̄
 n̄s nō realē distinte. P̄. illud cui repuḡt
 ois pl̄itas nō cōpatit̄ secū aliq̄uā multitudi-
 nē. nec p̄ n̄s trinitatē. sed diuine eētie repy-
 gnat ois pl̄alitas. vt ait Boe. in li. de tri. P̄
 sicut se h̄z sūme bonū ad malū. sic se h̄z sūme
 vnū ad multū. sed de⁹ eo q̄ ē sūme bonus n̄
 patit̄ in se aliquā malitiā. ergo et eo q̄ ē sūm-
 me vnus nō patet in se aliquā multitudinē.
 P̄. pductōes in diuinis nō d̄rnt. ḡ nec p̄-
 ducta. Ans̄ p̄bat. quia intellectus volūtas et
 natura in diuinis nō d̄rnt. ergo nec pductio-
 nes se h̄ntes p̄ modū intellectus et volūtatē.
 P̄. omnis oppositio relatiua realis exigit
 duo extrema realiter distincta. v̄l ergo ponēs

in diuinis vnā oppositōez relatiuā realē vel
 duas. Si vnā. tūc erūt solū duo extrema. et
 sic nō erit trinitas sed dualitas. Si dual tūc
 erunt quattuor extrema. et p̄ n̄s erit quater-
 nitas. que tñ est d̄nata in decretali sup̄ al-
 legata P̄. cum arguebat ille heretic⁹ q̄ si el-
 set filius in diuinis. ille filius generaret aliū fi-
 lium. et sic in infinitū. Rūdet aug⁹. nō enim
 nō potuit. sed non oportuit. Ex hoc p̄t argui
 sic. Duplex negatio facit vnā affirmatiōez.
 ergo ista. filius nō non potuit generare valz
 istam. filius potuit generare. si potuit ḡ fuit
 necessariū. qz in p̄teritis nō differt esse et pos-
 se. iij. phisicoz. Et si ista p̄positio quo ad cō-
 tingentia que de⁹ p̄ducit extra se nō haberet
 veritatē. tñ quantū ad illa que p̄ducit intra
 se est verissima. qz q̄cqd̄ quo ad intra esse p̄t
 in diuinis h̄ necesse est ibi esse. qz ad itra nul-
 la p̄ntus cadit cōtingentia. P̄. vnicuiq̄z
 supposito nature alicui⁹ cōuenit actus illius
 nature nisi ex aliq̄ imp̄fectiōe imp̄diat. s̄z ge-
 neratio est actus seu opus nature. vt testat
 Damaf. ergo si in diuinis est fili⁹ et spūsc̄tus
 aut generabūt aut imp̄fecte habebūt naturā.
 quozū vtrūq̄ est impossibile. P̄. Idem est
 p̄rem se dicere q̄d̄ verbuz generare. sed vt ait
 Anf. in lib. monologion. sicut pater dicit se
 ita et filius et spūsc̄tus. Lū igit̄ idem sit pat̄r
 trē dicere q̄d̄ generare vt idē Anf. dicit. ergo
 s̄l̄r sicut pater generat sic et fili⁹ generat et spi-
 ritus sanctus generat. Et sic in diuinis erunt
 tria verba genita. et p̄ consequēs plures q̄z tres
 p̄sone in diuinis. P̄. si pater ex hoc q̄ p̄fe-
 cte intelligit concipit et producit verbū. cum
 filius et spiritus sanctus eque p̄fecte intelligant
 sicut pater. ergo rē. P̄. si pater amādosi-
 lum. et filius reamando pat̄rē p̄ducunt spi-
 ritū sanctū. cū pater nō minus amet spirituz
 sanctū q̄z filiū. et non minus reametur a spi-
 ritū sancto q̄z a filio. ergo pater et spūsc̄tus p̄-
 ducunt aliū spiritū sanctū. Et eodē modo de
 filio respectu spūsc̄ti p̄t argui. P̄. bonuz
 est sup̄pius cōmunicatiū vt ait Dionysius.
 sed spiritū sancto attribuit bonitas sicut filio
 sapientia et patri potentia. ergo videt q̄ p̄p̄rijs
 sime spectet ad spiritū sanctū naturā suā alte-
 ri cōmunicare p̄sone. P̄. quod dicit p̄fecti-
 onem simpliciter in rebus creatis a nulla p̄-
 sone diuina debet excludi. sed posse cōmuni-
 care naturā dicit p̄fectōem simpliciter in re-
 bus creatis. quia vt dicit. iij. metherozū. vnū
 q̄d̄z tūc p̄fectū est cum poterit sibi sile gene-
 rare. ergo filius et spūsc̄tus p̄nt cōmunicare

Sabelli⁹
 motiua q̄
 bul⁹ h̄ po-
 terat mo-
 ueri

narū quo
 e. Postq̄ m̄r d̄m
 nemat h̄ n̄t̄p̄
 uat. Et d̄ndi d̄
 ce amantib⁹ vt
 r̄t̄n̄s non s̄t̄m̄
 na. P̄. ma d̄ndi
 naz p̄l̄t̄rē nō epe
 ico exp̄m̄do aliū
 ad p̄pos̄m̄. Et h̄i
 uctoutates s̄m̄
 s̄onaz realē et v̄
 am̄f̄st̄at̄ b̄m̄o d̄
 uiay p̄d̄f̄oē. Et
 id q̄z. Et hoc d̄ndi
 d̄ndi p̄ filij genitū
 dem. ibi. De sp̄sc̄
 iero
 sonaz et diuine
 de d̄bus m̄gr̄m̄
 sc̄da sunt op̄s̄t̄a
 ut se habz pur⁹ actus
 sic se h̄z sūme vnū
 nō p̄pat̄ aliū p̄
 iuinā cōnt̄ra s̄t̄rē
 iquā p̄l̄t̄rē. P̄.
 ianis ē firm̄ssim̄
 demōstratio. P̄.
 d̄c̄da. P̄. v̄
 realē diff̄er̄t̄. Et
 are cui d̄t̄r̄t̄. s̄c̄t̄ū
 i diuinis cū realē trini-
 v̄l m̄m̄do p̄uatur
 incipit.
 d̄ p̄imū
 alata fide catholica.
 diuinis sūt tres p̄sone
 et filij et spūsc̄tus.
 q̄d̄ v̄t p̄fectōez s̄m̄
 no pon̄ eadē i diuinis.
 imp̄s̄. ḡ mō ex̄c̄l̄l̄
 L̄ al̄ aut̄ p̄fecta cū
 r̄d̄r̄t̄ i ipo d̄l̄ḡm̄
 l̄r̄ez. qz amor p̄p̄rijs
 p̄t ē caritas p̄t̄a
 v̄l r̄d̄t̄ s̄t̄ d̄l̄ḡm̄
 eē excellētissim̄. qz
 v̄l eē s̄m̄m̄ p̄t̄a
 excellētior. Nō p̄m̄
 alterū a s̄m̄m̄ d̄r̄
 non p̄m̄ in aqua

15 naturā diuinā. P. actus actualissimo et pu-
 rissimo repugnat ois additio. qz oē recipiens
 additōem aliq̄ mō est in potētia. sed dē ac-
 tualissim⁹ et purissim⁹. vt pz. xij. metaph. g.
 repugnat sibi additio relationū. sine q̄b⁹ pso-
 ne multiplicari nō pnt. qz eēntia cōtin⁹ vni-
 tatem. relatio multiplicat trinitatē. ut ait boe.
 in li. de tri. Et istā forte rōem intēdebat p̄mē-
 tator. xij. metaph. cū ait. Antiq̄ putauerūt trī-
 nitatē esse in deo. et voluerūt euadere dicētes
 qz sunt tres et vn⁹ deus. et nescierunt euadere.
 qz cū s̄bstantia fuerit numerata cōgregatū erit
 ens vnū p̄ intentionē vnā additā cōgregato.

16 P. dion⁹. de di. no. c. i. ait. qz nō est audien-
 dum aliq̄d dicere nec etiā cogitare de sup̄sub-
 stāciali et occultā deitate p̄ter ea q̄ diuinitus ex
 sanctis eloquijs nob̄ sunt exp̄ssa. S; i toto
 sacro canōe nec in aliq̄ sui p̄tinentiā exp̄ssuz
 qz in diuis sunt tres p̄sone. licz enī inueniatur
 qz sunt tres. tñ fallacia p̄ntis videtur esse. sunt
 tres. ḡ sunt tres p̄sone. P. si sunt tres p̄so-
 ne in diuis. aut d̄rnt ab eēntia. aut genit⁹ sūt
 idem. Si p̄mo mō tūc erit q̄ternitas i diuis
 Si scdo mō tūc p̄tingūt multe p̄dictōes ma-
 nifeste. Ernt enī idē multiplicatū et nō multi-
 plicatū. ad se et nō ad se. ad aliū et nō ad aliū.
 p̄mūcabile et nō p̄mūcabile. generās et nō
 generās. genitū et nō genitū. spirās et nō spi-
 rans. spiratū et nō spiratū. differēs et nō d̄ns
 Eēntia enī nō differt a filio. et p̄ q̄ ē eēntia
 differt a filio. Infringet etiā forma syllogis-
 mi expositōrii. quē ph̄sus. i. p̄oz dicit h̄re cui
 dentia ex se. Dicat enī sic. Hec eēntia est hec
 p̄mitas. hec eēntia est hec filiatio. ḡ hec filia-
 tio est hec p̄mitas. cōtra falsa. ḡ aliq̄ p̄missaz.
 et q̄ rōe vna eadē rōe et altera. Istis ḡ et for-
 te qz plib⁹ alijs sophisimantib⁹ heretici poterāt
 moueri sup̄radicti ad negādū sc̄tām trinita-
 tē. Sed ista nō p̄cludūt. qz fm̄ aug. rōem
 q̄ntūlibet acutā sacre s̄pture p̄uā. nō dubita-
 mus eē falsissimā. P. si in diuinis nō esset
 plitas p̄sonarū. ibi nō eēt felicitas. p̄ns ē fal-
 sium. ergo et añs. falsitas p̄ntis nota ē. x. eth.
 z. xij. metaph. p̄bat p̄nā p̄. Richar. iij. de tri.
 sic. qz p̄fecta iocūditas eē nō p̄t vbi defic̄ mu-
 tuus amor et solū ponit amor p̄uatus et solū
 rari. Unde et boe. in de tri. ait. Nulli⁹ sine
 socio est iocūda possessio. Sed dei felicitas ē
 sūma iocūditas. ḡ tē. Itē cū heretici nō ne-
 gant sac̄ā scripturā. ḡ eos p̄nt adduci oēs
 autoritates sacri canōis adducte p̄ m̄m̄ in
 ista diffictōe. ij. Ad p̄mū ḡ dicēdū qz mior
 est falsa. qz cū p̄sona diuina sit relatiua et incluz

dat relatiōem fm̄ suā p̄pam rōem. ḡ nō est pe-
 nitus eiusdē rōis cū eēntia. Ad p̄batōnez di-
 co qz licz sit idē esse eēntie diuine et p̄sone. tñ
 p̄sone cōuenit aliq̄d adesse qd̄ nō cōuenit eē-
 sentie vt eēntia est. Et cū dicit. diffinitio ē ser-
 mo qd̄ est esse rei et mō strās. dico qz verū est
 diffinitio absoluti. s; diffinitio relatiui nō ex-
 p̄mit esse. p̄prie loq̄ndo sed adesse Ad secū
 dū nego maiorē. qz quis nō sit pl⁹ de bonita-
 te in trib⁹ p̄sonis qz in vna. est tñ eadē boni-
 tas plurib⁹ modis Ad terciū dicēdū qz ma-
 ior est p̄a fm̄ istū sensum. puta qz fm̄ istā con-
 ueniētā absolute eēntiat⁹ qua p̄ueniūt i ter-
 cio. fm̄ illā eandē cōueniētā p̄ueniūt iter se.
 ḡ nō pl⁹ cōcludit nisi qz p̄mitas et filiatio si-
 ue p̄r et fili⁹ eēntiate absoluta q̄ p̄ueniūt i di-
 uina eēntia sint idē siue cōueniāt iter se. Ex h̄
 tñ nō seq̄tur qz sint idē inter se quo ad forma-
 les suas rōnes siue qz ad suū adesse penes qd̄
 habēt realē oppositōnez. Scdm̄ enī suū mo-
 dū adessendi nō sunt idē terciū. cū illd̄ terciū
 nō habeat modū adessendi. sed ad se essendi.
 Istō tñ d̄no cōcedente euidēt⁹ declarabo cū
 venero ad dist. xxxij. qz ibi p̄pe hēbit locus.

Ad q̄rtū dicēdū qz diuine eēntie sp̄pugnat
 ois pluralitas natural⁹ siue essential⁹ et abso-
 luta. nō aut̄ p̄sonalis et relatiua. Ad q̄ntū
 dicēdū qz bonitas et malicia sunt opposita v̄l
 contraria v̄l saltē priuatiue. et iō in eodē sil esse
 nō possunt. Sic etiā vnitas eēntie et plitas
 eēntie cū sint opposita simul eadē inesse nō pos-
 sunt. Sed vnitas eēntie et plitas p̄sone non
 opponunt fm̄ aliq̄d genus oppositōnū. ḡ nō
 repugnat qn̄ sil eē possunt in diuinis Ad
 sextū nego añs. qz p̄ductōes diuine d̄rnt rela-
 tiue. ad p̄batōem nego p̄nā. qz nō optz tā-
 tam dare d̄rntiā in p̄ncipijs sicut in p̄ncipia-
 tis. ergo quis nō differāt volūtas et intel-
 ctus. p̄ductōes tñ p̄nt differre. Ad septi-
 mū dicēdū qz due sunt oppositōes relatiue.
 quaz ex p̄ma habem⁹ p̄rem et filiū. ex scda so-
 lum sp̄m̄ctm̄. qz alterz oppositōez scde opposi-
 tōis nō cōstituit p̄sonā. puta spiratio actiua.
 que p̄supponēs sup̄posita p̄r et filiū p̄stituta
 fundat in eis put sunt vnū p̄ncipiū sp̄m̄cti
 h̄ntes in se vnā cōez potētiā spiratiuā. et ideo
 sola spiratio passiua cōstituit sp̄m̄sanctum.

Ad octauū dicēdū qz verbū aug. sic est ex-
 ponendū. nō enī nō potuit. i. nō ex h̄ ipotē-
 tiā habuit. et ex hac duplici negatōe nō pōt
 inferri qz fili⁹ habz in se potētiā generatiuā.
 que nō est aliū qz diuina eēntia. vt patebit in
 dist. vij. nō in p̄t p̄gredi in actū generatiōis.

Ad. 2.
 Ad. 3.
 Ad. 4.
 Ad. 5.
 Ad. 6.
 Ad. 7.
 Ad. 8.

Contra hereticos
 1
 2
 3
 Solutio
 Ad. 1.

q: hmoi potentia habz cu opposito respectu generatiois actiue. Sicut ergo si ignis hret potentia generandi igne cu opposito caloris nuqz generaz igne. quis potentia generadi haberet. sic zc. forte dices q spulctus ha ber essentia diuina no cu opposito respectu ge neratiois actiue. q ipse poterit generare. Di co q no solu impedit actu generatiois hre po tentia generatiua cu opposito respectu gene ratiois actiue. sed etia no hre cu pposito respec tu. hoc est cum ipa paternitate. Dato enim q ignis habens potentia generadi igne no sit calidus. no obstate q no sit frigidus. nuqz in generaret igne. cu fm illa potentia no sit apte natus pgredi in actu generatiois. nisi sb hac qltate actiua q est caliditas. sic spulctus zc

Ad.9. Ad nonu dicendu q maior e pa de actu ab soluto. non aut de relato. qz natura pt inesse supposito sine omi impfectoe cu caretia alic? relatiois. als natura diuina esset impfecte in patre. cu sit in eo sine filiatioe. sed generare in diuinis dicit relatioem. ergo zc. Ad x. dicendu q dicere pt duplz sumi. Uno mo p pue. put id est qd sbu ceipe. et sic sumit ab Aug. vii. de tri. cu ait. q non singul? in diuis sed solus pr est dices. et sic intelligeda e ma ior. Alio mo sumit dicere p pfecte intellige re. et sic intelligeda est minor. q nihil cludi tur. qz mediu mutat. Ad. xi. dicendum ad maiorz. qz pater no pducit psona sbi. eo q p fecte intelligit pscie. sed eo q pfectu intelli ge re est in psona patris cu inclusioe respectus necessario requisiti ad pducendu psona genita. q respectus est ipa pntitas. filii q et spulctus no pducit sbu. qz intelligere pfectu i psonis eorum stat cu exclusioe respectus memorati.

Ad. xii. Ad. xii. dicendu q qz omne qd amat ama tur inqntu bonu. et qz vna est bonitas pris z filij et spulcti. io pater eode amore et eq pfe cte amat seipm et filiu et spulctm. et eodem amore amat a filio et spulcto q amat eos. isto tn amore psona diuina no pducit nisi put si bi coungit debitus respectus q e spiratio acti ua opposita spiratioi passiue. q spulcti psona in esse psonali pstituit. et qz amor pdict? tm/ modo p iugit hmoi respectui vt e in psona pa tris et filij. ergo solu vt sic pducit psona spul sancti. Ad. xiiij. dicendu q argumetu bn i tellectu arguit oppositu illi? qd incedit. Ad cuius euidentia est sciendu q res pmo intelli git vt vera. et deinde amat vt bona. et si e pfe cta bonitas. tu in ea sifit ois opati o q ad in tra. ita q intrisece no pt ee vltorius pgressus.

licet pcedi possit vltorius quo ad extra iacti bus p amore impantis. ergo ex h q spulcto appropatur bonitas. optime seqtur q i diuis psonis quo ad intra vltra pductioez spulcti no pcedat. licz p impium diuie volutatis si ue amonis ad extra pcedat in pductioez crea ture. Ad. xiiij. dicendu ad minorz q posse pmuicare natura pt duplz sumi. Uno mo p ipa potentia pscie q comunicat natura. Alio mo p potentia vt cernit executioez pmuicati onis nature. Prio mo est in oibz trib? psois eque pfecta potentia. als no eent eq oipoten tes. Secdo modo no est in spulctio ppter carentia respectus necessario notati p hmoi executioe. quo tn respectu caret spulctus abs qz omi sui impfectoe cu habeat diuina essen tiam sup qua talis respectus nulla pfectioem addit. cu ipa in se zc se contineat omnne pfecti onem vl formaliter vl emineter. forte di ceret q habere potentia et no posse in executioz opis impfectioez dicit in creaturis. q z diuini nis. Illa piaz nego. qz in creatur hns pote tiam si no pt in executioez. h vel est ex impfe cta habitioe potetie. vl ex caretia istrumetoz vl alicui? absolute entitatis ad tale executioz necessario reqsite. zio arguit impfectioez i cre aturis. in diuis aut non est sic. vt ia paruit.

Ad. xv. dicendu q quis actui purissimo no possit fieri realiter additio. cu phabeat in se vl formaliter vl virtualiter seu eminenter omnne entitate et pfectioem reale. pt tn sibi fi eri additio fm rone. Idem eni se hns vno mo sibi ipi pt addi fm rone put se habz alio mo. Cu g relatio diuina pparata ad illu actuz purissimu. i. ad ipam diuina essentia no dis ferat ab ea nisi sola rone. vt inferi? declarabitur io ei? additio no derogat in aliq diuie actua litati et puritati. Dicitu etia auerrois no e ad ppositu. qz ipse intellexit de additioe alicui? en titatis absolute distinguens natura mo idi uiduali iuxta distinctioez supposito. Ad

Ad. xvi. dicendu q dato q h nome psona no inue niat expsum in sacra scriptura de diuis. tn ex his que inuenim? in ea pbare possum? h no men psona ppetere diuis. et esse multiplica tum in diuinis. qz pducere et pduc. genera re et generari p se ueniunt tm mo suppositis. vt ptz. i. metaph. sed talia inueniunt in diuis nis scripturis expssa de diuis Cu g oe suppo situ in intellectualis nature sit psona. ergo zc. Q. aut generare et generari de diuis inueni atur in scripturis sacri ptz ex eo q dz in psal. Filius me? es tu. ego hodie genui te. Et itez

m rone. q no... Ad pbatione... de vnie et psona... se qd no couenit... dicit. dicitur e se... rias. duo q vna est... finitio relatiu no... ad esse Ad... no sit p? de boni... a. est in eade boni... rariu dicitu qz... pura q fm illa... qua ueniunt i no... rna ueniunt ter le... mitas et filiatio... uta q ueniunt de... ueniat iter se. Et... re quo ad forma... u ad esse genes qd... dicitur in su mo... reio. cu illd ratiu... sed ad se essendi... dicit? declarato... i ppe hbit locuz... ue cente spugna... e essential? et abso... atua. Ad dicit... ia sunt opposita... et io in eode fil... itas cente et p... mul eide in se... et pstat psona non... us oppositiu. q no... in diuinis Ad... os diuie dicit... nam. qz no opz... qz sicut pncipia... volutas et intel... fieri. Ad septi... oppositioez relati... m et filiu. et sed... pposito. sed de oppo... ita spiratio actiua... pri et filij p... nu pncipiu spulcti... ia spiratiua. et... amur spulctum... verbu aug. sic dicit... ut. i. no ex h... lici negatioe p... orentia generari... centia. vt p... in actu generati...

Instantia

Solutio

Ad.9.

Ad.10.

Ad.11.

Ad.12.

Ad.13.

Ad.14

Instantia

Solutio

Ad.15.

Ad.16

Ad. 17.

Ex utero an lucifer genuit. Illud aut spūs q̄ a patre pcedit intelligit de spūscō. Ad xvij. dicēdū q̄ tres p̄sone cū diuina eētia sūt p̄mē idē loq̄ndo de idēitate reali. nec tñ ex h̄ aliq̄ sequit̄ d̄dictio. q̄ opposita p̄dicata pos sūt p̄petere eide rei nō eodē mō sumpra. Pri mus enī motus r̄ tps sūt idē realz. et tñ vt ē motus nō mēsurat. r̄ ut ē tps mēsurat tpa lia. r̄ vt motu et actōe et passiōe q̄ sūt eadem. res q̄uis alio mō sumpra. vt p̄z. iij. phicoz s̄ificat̄ mltā p̄dicata oppositū sonāta put aliter r̄ aliter sumunt. Sic in diuīs eadē res purissima et simplicissima puta p̄nitas vel pater vt trāsit in entitatē absolutā diuine essen tie (a q̄ non p̄t differre cū nullā habeat oppo sitōem ad ipam. nec differre possit fm Boc. i libro de tr. nisi ab opposito) nō ē multiplica ta. est ad se. est cōmūcabil. et nō d̄rns. nec ge nerās. nec genita. nec spirās. nec spirata. r̄ ea dem res p̄pata ad suū oppositū respectu cui⁹ s̄onit̄ suā formālē rōem q̄dditatina. vt enī re latiuū est poterūt sibi uenire opposita p̄di cata iā dictis p̄dicat̄. Et q̄d m̄z si hoc sit in diuinis. cū videam⁹ ex p̄se q̄ idē mot⁹ fm to tā suā entitatē p̄patus ad agēs ē actio. p̄pat⁹ ad patēs ē passio. vt enī eab agēte sic ē actio. sed vt ipō afficit̄ ipm patēs sic ē passio. vt p̄z iij. phicoz Ad illd̄ aut qd̄ addit̄ de syllogis̄ mo exposito uo dicēdū q̄ forma illi⁹ syllogis̄ mi non h̄z debitā materiā. nisi termin̄ sic su mant q̄ mediū neutz excedat extremoz. Pro pter qd̄ dixit Ansto. i. prioz. tractās de syllo gis̄mo exposito q̄ medio exite h̄ aliqd̄ et singulari signato. necesse ē extrema conungi. Nō diuina essentia ad quālibz p̄sonā seorū p̄pata q̄uis sit idē realz cū p̄sona. et p̄sona q̄tū ad suā totā entitatē idēz sit qd̄ eētia. tñ essentia in tali p̄pationē nō intelligit p̄ moduz illi⁹ qd̄ est h̄ aliqd̄. sed q̄si p̄ modū illi⁹ qd̄ est quale qd̄ siue cōmūe. Cū ipa eadē eētia p̄pa ta ad aliā p̄sonā sit idē realz cū ea. Et in h̄ ex cedere videt̄ quālibet p̄sonā fm se sumpra q̄ ipa est idē alteri p̄sone. a q̄ tñ hec p̄sona d̄r̄t. Et nā diuina essentia nō vid̄ esse h̄ singulare signatū. quia tūc fm se esset supposituz. et sic haberem⁹ suppositū in diuinis absolutū. Itē si diuina eētia de se et p̄cise esset singularis tūc n̄ esset cōicabil. q̄ nullū singulare vt singulare est cōicabile. Patz ḡ q̄ syllogis̄mo exposito rio nihil p̄cludit in terminis supradictis

Secūduz p̄ncipale

Quātū ad secundū

p̄ncipale dico q̄ nō possum⁹ p̄bare necessaria rōe d̄stinctōem realē diuiaz p̄sonaz. q̄ illd̄ qd̄ est articul⁹ fidei sup̄m⁹ et excellētissimus n̄ p̄t demōstrari. misteriu⁹ scēte trinitat̄ ē hmōi ḡ r̄c. maior est nota. q̄ dicit apl⁹ ad hebreos xi. fides ē s̄ba rez sperādārū argumētū n̄ ap parētū. Itē ait Aug⁹. fides est credere qd̄ n̄ vides. Itē Bre. fides nō habz meritum cui hūana rō p̄bz exp̄imentū. Minor aut̄ p̄z in simbolo athanasi. Sed ē q̄dam doctor q̄ tres rōes adducit. q̄s reputat̄ necessariō cō cludere r̄ p̄bare realē et verā p̄ductōez ad in tra in diuinis. et p̄ p̄ns verā et realē d̄stictōz Cū primo arguit sic. Id qd̄ d̄ sua rōe forma li ē p̄ncipiū p̄ductiuū alicui⁹ in quocūqz po nit̄ absqz omni imp̄fectōe sp̄ erit p̄ncipiū p̄ ducēdū ipm. sed intellectus habēs obiectū in telligibile sibi p̄sens ex sua rōe formali ē p̄nci piū p̄ductiuū noticie genite q̄ ē s̄bū. Cū er go intellectui diuio sit sp̄ p̄sens obiectū sume itelligibile r̄ absqz oī imp̄fectōe. ḡ necessariō erit in diuinis p̄ductio s̄bi p̄fecta. Perfectum aut̄ nō esset s̄bū. nisi eēt genitū de tota scia p̄ ducētis. cū ḡ talis scia sit in diuinis infinita. s̄ bū p̄ductū cū sibi debeat eē adeq̄tū erit infini tū. nō p̄t autē eē infinitū nisi hēat naturā di uinā. cū oīs alia natura sit finita. ergo i diuinis erit d̄stinctio p̄sonaz rōe p̄ductōis. r̄ vnital eētierōe adequatōis. P. oīs p̄fectio sim pliciter est in deo ponēda. vt ait an̄. p̄sologi on. ij. c. s̄. p̄ductio ad intra dicit p̄fectōez sim pliciter. eo q̄ sit necessaria p̄ductio. nā necessi tas dicit p̄fectōez simplz. cū p̄ eā r̄scēdat ens in entia p̄fecta q̄n̄ diuidit̄ p̄ r̄tīgēs r̄ necessa riū. Sed illud qd̄ dicit p̄fectōez simplz q̄n̄ ad iungit̄ alicui qd̄ de se nō dicit imp̄fectōez. ad huc illud dicit p̄fectōez simplz. cū ergo pro ductio de se nō dicat imp̄fectōez. ḡ necessi tas cū p̄ductōe puta necessaria p̄ductio dicit p̄fectōez simplz. P. p̄ma p̄ductio d̄z p̄pete re p̄mo p̄ducēti. puta deo. s̄ p̄ma p̄ductio est necessaria. tal̄ aut̄ nō p̄t esse ad extra. q̄ deus ad extra agit libere. et p̄ p̄ns hmōi. p̄ductio ē p̄tingens. ḡ p̄mo puta deo p̄petet natural̄ p̄ ductio ad itra. S̄z vt mihi videt̄ iste tres rōes maḡ vident̄ esse sophistice ḡ necessariē. q̄ oīs peccāt aut in materia aut i forma. vt patebit. Cū enī rō necessariō p̄cludēs p̄uicat̄ intellectū vt assentiāt̄ s̄itati p̄cluse. vtz. i. po ste. cur isti suis rōibz q̄s dicūt simplz necessa rias nō p̄uicāt infideles ad assentiēdū miste rio reifice trinitatis. qd̄ cū mime p̄nt̄ liq̄do p̄z eozū rōes nō cōcludere necessariō. P. nō z

Scor 3

Cotra so tum

minus est supnatural' fides de sc̄a trinitate: q̄ de verbo dei incarnato. sed fidē in carnatōis s̄bi dei nō possum' p̄cludere necessaria rōne. ḡ nec trinitatis. maior: p̄z. p̄bō minorē p̄ au/gustinū q̄. iij. epla ad volusianū loq̄ns de in carnatōis misterio ait. Dicit̄ rō q̄ nō erit admirabile. si exēplū poscat nō erit singularē. dem' ḡ deū aliquid posse qd̄ nos fateamur i uestigare nō posse. in rebz nāqz mirabilibus tota rō facti est potētia faciēns. Un̄ et alan' ait. Dic natura silet. logice vis exular. ois re/honice perit arbitriū. rōqz vacillat. Et amb. i suo libro de tri. c. vi. Uox silet. mens defic̄ rē.

Ad p̄mā ḡ rōnem dicendū q̄ si p̄cluderet necessario tūc tota fides de sc̄a trinitate p̄z. quia nō solū q̄ternitatē realiter distinctoz in diuinis p̄cluderet. verūctiā milleitatē v̄l potius infinitatē realiter distinctoz in diuis ne cessario poneret. qz si ex p̄fecto intelligere s̄bū in diuis p̄duceret distinctū a p̄ducēte. cū p̄ductū s̄bū p̄m te sit infinitū et p̄ducētī ade q̄tum. eque p̄fecte intelliget sicut p̄ducēs p̄mū. ergo si cogit rō tua in aliquo. tūc illd̄ verbum p̄ducet aliud verbū. et sic verbi erit s̄bū v̄sqs in infinitū. Forte dicit aliq̄s sic ego dixi supius q̄ intelligere verbi nō est p̄ducti uū q̄uis sit p̄fectū. qz nō p̄ccurrit in supposito s̄bi respectū p̄nitatis qui necessario p̄notat in p̄ducēdo verbū. R̄ndeo. q̄ tūc habeo propositū. qz talē respectū esse in diuis nlla neces saria rōe pbare possumus. qz p̄tem v̄l p̄nita tem esse i diuinis sola fide et sacre scripture au/ctoritate tenem'. ḡ si rō tua p̄cedit de intelli gere cū tali respectu. tūc rō nō est euidēs. qz n̄ assumit p̄positōem naturaliter notā. sed sola fide creditā. Ad formā ḡ rōis dicendū. q̄ maior non est s̄a. nisi loq̄ndo de tali p̄ncipio quod est p̄ncipiū totale nihil aliud req̄rens ad p̄ducendū. Ad minorē dico q̄ q̄ntū nob innotescere p̄t natural'. ip̄m p̄fectū intellige re nō est p̄ se sufficiens p̄ncipiū p̄ductiū s̄bi nisi accidentaliter inherētis. q̄le in diuis esse n̄ potest. sed solū in creatur'. Un̄ si ip̄o intelli gere p̄stituit s̄bū p̄sonal' subsistens optz q̄ aliquid p̄ter ip̄m intelligere in ip̄o p̄ducēte co cernat vt supius patuit. qd̄ tū euidētī rōe cō/ p̄hēdere nō possumus. als si nihil aliud p̄no/ taref. tūc filius et sp̄s sc̄tus p̄ducerēt verbuz p̄sonaliter subsistēs i diuis eque bñ sicut p̄r. ergo rē. Ad sc̄dm dicendū. q̄ minor nō solū est fallā. sed etiā piculosa. quia si p̄ductio ne cessaria dicit p̄fectōem simplr. tunc sequitur sp̄m sanctū esse imp̄fectū. qz nihil p̄ducit ad

intra. nec p̄seq̄ns necessario. Forte dices q̄ si nō habet talē p̄fectōez actiue. tū hz passi ue. R̄ndeo q̄ illud auget difficultatē. qz si p̄ ductio necessaria tā actiue sumpta qz passiue dicit p̄fectōem simplr. tūc nulla diuina p̄so/ na esset perfecta. qz p̄ductio actiua et passiu a etiā i diuis d̄nt real' fm d̄ntiā realē ip̄soz suppositoꝝ p̄ducētū z p̄ductorū. ḡ cuiūqz p̄sone p̄perit p̄ductio actiua. eidē nō pōt p̄pe tere p̄ductio passiu a illi actiue opposita. z e/ cōuerso. et p̄ cōns cui libet p̄sone p̄ducētī defici eret quedā p̄fectio simpliciter. q̄ realiter fa/ men haberet a p̄sone p̄ducta. et e cōuerso cui/ libet p̄sone p̄ducēte deficeret p̄fectio simplici/ ter. que tū in esset p̄ducētī. quod esset simplr i possibile. quia cū q̄libet p̄sone sit verus deus cui nulla p̄fectio deesse p̄r. ut p̄z. v. metaphi sice. c. de p̄fecto. nullaten' poterit aliq̄ p̄fectō simpliciter inesse vn̄ ip̄sone. q̄n eadē p̄fectio in sit omnibz tribz p̄sonis diuinis. Ad p̄ba/ rōem cū dicit q̄ necessitas dic̄ p̄fectōez sim/ pliciter. ista nō est s̄a. quia de ratōe p̄fectōis simpliciter est nō solū q̄ dicat p̄fectōem cum adiūgtur fall' qd̄ nō dicit imp̄fectōnem. sed de rōe sui est q̄ cuiūqz cōiungit dicat p̄fectio nem. et melius sit ip̄m esse qz nō esse. Und qz bonitas et sapiētia dicūt p̄fectōez simpliciter quālibet adiūgtat his que imp̄fectōnem de se dicūt tū adhuc dicūt p̄fectōem. Meli' ei est mori bñ et sapiēter qz sine s̄apia et bonita/ te. et infirmari z tristari et q̄cūqz alia q̄uisiū/ qz naturalē dicatē ip̄fectōz meliora sunt seip̄s si cū aliq̄ p̄fectōe sumant que sit p̄fectio sim/ pliciter. Sed mori necessario siue de necessi/ tate. siue infirmari. siue tristari vtiqz nō ē meli us seip̄o sine necessitate sumpto. necessitas ei in talibz non addit aliquā bonitatē s̄z magis auget maliciā. ergo necessitas nō ē p̄fectō sim/ pliciter. Ad terciū dicendū q̄ licz illa ratō minus peccet inter ceteras. tū nō concludit euidēter. qz quilibz p̄hoz r̄nderz fm suā opi nionē. Illi eni q̄ ponūt deū esse eam efficien tem ad extra dicerēt q̄ nō cōtingētē s̄z natu/ raliter res p̄duceret z necessario. lz nō coacte. quia in deū nō cadit coactio. necessitate tū i/ mutabilitatis p̄duceret ita q̄ nō possz nō p̄/ ducere. Alij autē p̄hoz qui negāt deū eē cau sam efficientē dicerēt q̄ nec ad intra nec ad ex tra deus p̄ducit aliqd̄ quod realiter d̄rat a p̄/ ducente. Ergo fm eos qui ex fide tue cōclusi oni nō p̄sentunt. nihil cōcludis virtute tue rōis. quia illi p̄mi dicerēt q̄ opatio dei ad ex tra est naturalis et p̄ima. Alij dicerēt q̄ nlla

Instantia
Solutio

Solutio
d rōnes
cōri
Ad.1.

Instantia

Solutio

Ad.3.

Ad.2.

sum' pbare necess...
dicit ap̄s ad p̄bō...
adāri argumētū n̄...
fides est credere...
nō habz merum...
nū. Minor autē p̄...
p̄d ē q̄dam docu...
reputat necessari...
verā p̄ducōez ad...
verā et realē disti...
qd̄ d̄ sua rōe f...
licū' in quocūqz...
ine s̄p̄ erit p̄ncipi...
ms habēs obiectū...
na rōe formalē d̄...
nre q̄ ē s̄bū. Lin...
p̄sone obiectū sim...
p̄fectōe. ḡ neces...
p̄fecta. Perfectio...
genitū de tota sc̄a...
it in diuis in finit...
rē ad eā q̄ erit in...
i nisi hēat natura...
sit finita. ergo i...
rōe p̄ducētī. z v...
p̄. ois p̄fectio...
cā. vt ait am'. p̄bō...
intra dicit p̄fectōez...
sana p̄ductio. nā nec...
p̄. cū p̄ ē p̄fectio...
dicit p̄ p̄fectōez...
p̄fectōez simplr. q̄n...
dicit imp̄fectōez...
z simplr. cū ergo p̄...
p̄fectōez. ḡ neces...
necessaria p̄ductio...
p̄ma p̄ductio d̄z...
rō. lz p̄ma p̄ductio...
ē esse ad extra. qz...
p̄z. h̄mōi p̄ductio...
a d̄o p̄peret natura...
vt mihi vidēt̄ illi...
p̄p̄sistēte qz natura...
nateria autē forma...
essario p̄cludēs p̄...
p̄nitati p̄cludēs. vt...
q̄ dicit simplr. q̄n...
les ad assentiū m...
d̄ cū m̄me p̄bō...
qz v̄callat. p̄...

dei opatio est alicuius dñtis a se cōstitutiva sed ipe in seipo fm eos gaudet et beatificat p/ pua bonitate.

Tercium pncipale

Quantū ad terciūz

principale dicendū q vnitas in diuinis pōt dupliciter cōsiderari. Uno mō q̄stum ad id quod connotat z de quo p̄dicat. et sic dicit ens maxime positiuū. qz dicit ipam diuinā essentiam v̄l diuinā p̄sonā v̄l aliqd aliud in diuinis de q̄ p̄dicat. Alio mō quantū ad suū for/ male qd addit tali connotato de quo p̄dicat. et sic dicit quid priuatiuū siue remotiuū. qz vt sic nihil dicit nisi negatiōem diuisionis. qz vnum nihil aliud est qz ens indiuisum. et vnitas indiuisa entitas. Rōe q̄ s̄strati dicit qd positiuū pura ens v̄l entitatē. sed rōe sui forma lis significati dicit simpliciter p̄uatōem lne gatiōem diuisionis. et p̄ se q̄ns dicit p̄uatōez p̄uatōis. cū diuisio dicat p̄uatōem. q̄ dicit p̄uatōem fm rōem. Nec tamē ex q̄s̄to nō tractato vsqz dum veniā ad. xxiij. distinctōnem. quia ibi sp̄caliter inquirat mgt quō termini numerales se habeāt in diuis.

Opinio q vnū d: positue in diuinis

- 1 Ad p̄sens aut adducā t̄modo rōes duaz opini/ onū. Quaz prima dicit sine distinctōe q vnitas in diuinis dicit simplz qd positiuūz. Alia aut ecōtra nō distinguēs ait q̄ simpliciter dicit p̄uatōem siue remotōem. Juxta p̄mā opinione arguit sic. Nō minus dicit positiuū vnū trāscendentū qz alterū. sed cū q̄tū or sint trāscendentia. s. ens verū bonū z vnū. z tria prima dicuntur in diuis positue. ergo z quartū dicit positue. P. si vnū siue vnitas aliqd p̄uaret. h̄ maxime videret esse multitud. cū multitudo opponit vnitati. vt p̄tz. r. metaph. sed multitudinē nō p̄uat. ergo nihil aliud poterit priuare. p̄bat minor. qz nihil priuat illo quo in esse cōstituit. sed multitudo cōstituit in esse vnitate. ergo zc. P. sapiētia nō obstāte q̄ sit sp̄s q̄litas p̄dicatur de deo positue. ergo z vnū siue vnitas nō obstāte q̄ sit p̄ reductionē in genere q̄ntitatis de deo dicit positue. cōna patz. qz cū nullū accidēs possit esse in deo. et magis accidēs naturā sapiat illud qd est directe in genere accidentis qz qd p̄ reductōem. q̄ nō debz magis vnitas remotiue p̄dicari de diuinis qz sapiētia v̄l q̄ cū qz alia species q̄litas. P. si vnū dicit solū priuatiue de deo. q̄ sine piculo possz negari de deo. cōns est falsum. imo hereticū ē dicere xū non esse vnū. P. omnis p̄dicatio

p̄uatiua sonat in aliquem defectum. sed nihil defectuosum de deo p̄ p̄dicari. q̄ si vnū soluz diceret p̄uatiue nō posset p̄dicari de deo.

P. fm Aug. in de tri. Quicqd de deo p̄dicat aut p̄dicat fm substantiā aut fm relatōz. Et s̄lz Boe. in suo li. de tri. ait. q̄ oia que veniunt in diuinā p̄dicatōez mutant in diuinā substantiā p̄ter adaliqd. cū ergo vnū p̄dicet de deo. v̄l dicit fm substantiā v̄l fm relatōnem. quocūqz dato sp̄ dicit positue. cū tā substantiā qz relatō sint entia positua. P. si vnū diceret p̄uatiue. opteret q̄ habitus sibi oppositus esset multitudo. cōns est falsum. qz habitus naturaliter est prior p̄uatōe. multitudo p̄o est posterior vnitate. P. cū multitudo mensuret vnū. nō opponit vnū multitudini p̄uatiue s̄z magis relatiue. cū mēsurā et mensuratū ad se inuicē referant. P. priuatiue opposita nō p̄nt simul esse in eodē. q̄ si vnū in diuis diceret p̄uatiue cū nō possit p̄uare nisi multitudinē v̄l pluralitatē. si in diuinis erit vnitas tūc nō poterit esse pluralitas. et ecōuerso. q̄ zc. P. vnū qd est de genere q̄ntitatis dicit rōnem mēsure vt ait cōmētrator. r. metaph. Sed deo excellētissime et per cōns maxime positue cōuenit rō mēsure. q̄ tra le vnū dicit de deo maxime positue. P. illud quod est passio entis realis nō p̄t esse per se nō ens. sed vnū est passio entis realis. p̄uatio autē vt dicit. i. phisicoz dicit p̄ se nō ens. ergo vnū nō erit p̄uatiuū. P. v̄l loq̄ris de vno quod cōuertit cū ente. vel de vno qd ē principiū numeri. P̄mū nō p̄t esse p̄uatiuū

Primo qz genus nō p̄t esse p̄uatiuū cū omnes species sunt positue. sed idē s̄lect eq̄ le q̄ sunt sp̄es vnus cōuertibil cū ente. dicit positue. vt de se patet. cū sint p̄p̄tates realiū p̄dicamentoz. qz vnū in substantiā dicit idē. in q̄ntitate dicit equale. in q̄litate s̄lect. q̄ tale vnum nō est p̄uatiuū. Secdo qz tale vnū opponit multitudini dicit. vt dicit. r. metaph. sed vtrūqz cōtrarioz dicit qd positiuū. i. hoc enim dñt cōtraria a cōtradictōis et p̄uatiuis Tercio qz qd p̄ se est nō ens. h̄ nō cōuertit cū ente. s̄z p̄uatio est h̄mōi. q̄ zc. Quarto qz tu ip̄e dicit q̄ sit p̄uatōis p̄uatio. p̄uat eni diuisionē que est quedaz p̄uatio. Sicut ergo negatio negatiōis sp̄ aliquid ponit. qz duplex negatio est q̄si vna affirmatio. sic duplex p̄uatio erit vna positio. Quinto qz dicit cōmentator. r. metaph. q vnū et ens nō dñt nisi in p̄significato. ergo in principali significato dicit idē. S̄z illud qd p̄ncipaliter

dicat qd positiuū. z tm̄m̄o in significato est qd p̄uatiuū. h̄ simpliciter z absolute dicitur positiuū. lz fm̄ qd rōe significati possit dici p̄uatiuū. Nec etiā vnū qd ē p̄ncipiū nūmeri p̄t esse p̄uatiuū. P̄mo qz habz rationem mēsure. qz nūc⁹ est multitudo mēsurata p̄ vnū. vt dr. x. metaph. Secdo qz qd est p̄stitutiū positiuū nō p̄t esse p̄uatiuū. sed ex vnitatibus p̄stituit numer⁹ q̄ est spēs q̄ntitatis positua. ḡ rē. Sed ista opinio sic absolute et sine distinctōe placita nō videt bene sonare. qz fm̄ phm. v. metaph. Dia dicitur vnū in q̄ntū nō diuidunt. lz nō diuidi est q̄dam negatio siue remotio. ḡ vnū nō p̄dicat simpliciter positue. Alij dicūt qd vnū siue p̄uertat cū ente. siue sit p̄ncipiū nūeri. sim̄pliciter dicit p̄uatiōem. Nulla tñ motua corū inueni q̄ sunt alie⁹ efficacie siue p̄oderis. ḡ hanc opinioez t̄q̄z min⁹ h̄n̄ fulcitā immediate dimittō. Inferius etiā distinctōe. xxiiij. p̄bat qd vnū existēs p̄ncipiū nūeri dicit qd positiuū. Si etiā breuiter de p̄ma opinioe vel lem me expedire. dicerē iuxta distinctōe quā posui in p̄ncipio illi⁹ articuli qd oēs ille rōnes arguūt de s̄strato siue cōnotato ipi⁹ vni⁹. nō autē de eo qd ipm̄ vnū formaliter addit super ipm̄ s̄stratū siue sup̄ ipam̄ essentiā diuinaz Tñ rōe maioris exercitiū volo r̄ndere p̄ ordinē ad illas rōes. Ad p̄mū ḡ dicendū qd n̄ est s̄le de vno et alijs tribz transcendentibz. qz formalis rō vni⁹ includit negatōez vl̄ p̄uatiōem diuisionis vl̄ distinctōis. rō s̄o ent⁹ sumitur a natura rei. rō veri in ordine ad intellectū. rō autē b̄ni in ordine ad appetitū. Et iō formalis rō ceteroz triū nullā negatōez includit. ḡ nō est s̄le Ad scdm̄ dicendū qd vnūz q̄ntū ad suū formale qd addit sup̄ suū s̄stratum de q̄ p̄dicat opponit multitudinē. z ut sic nō p̄stituit mltitudinē. tñ rōe sui s̄strati ut s̄stratū est triplicabile. est cā multitudinis.

Ad. 1. Ad. 2. Ad. 3. Ad. 4. Ad. 5.

Ad tēcū dicendū qd nō est s̄le. qz sapia dicit p̄fectōem simplr. vnū autē qd est de p̄dicamēto q̄ntitatis cū sit qd mathematicū nō dicit p̄fectōem simpliciter. et iō quūis sapia formaliter sit in deo et positue. nō tñ tale vnum.

Ad q̄ntū dicendū qd vbi opposita sūt imediata remoto vno oppositoz ponit reliquoz. Cū ḡ vnū et multa opponūt immediate q̄cunt qz negaret diuinā essentiā esse vnā. immediate poneret ipam̄ esse mltā et distinctā. et iō vnitas nō p̄t a deo negari sine heretica p̄uauitate

Ad q̄ntū dicendū qd vnitas in diuinis nō dicit imp̄fectōez cū sit p̄uatiō imp̄fectōis p̄

ra diuisionis Ad scrtū dicendū qd termi nūmerales in diuis nihil addūt positue sup̄ illud de q̄ p̄dicant. z iō si p̄dicat de cēntialibus tūc significat essentiā. si d̄ p̄sonalibz tūc significat relationē. Ad septimū dicendū qd vnū p̄p̄e nō opponit p̄uatiue mltitudinē lz diuisionem. et illa fm̄ n̄m̄ modū intelligēdi est p̄o vnō. et ipz vnū p̄ ipaz t̄q̄z p̄ suū oppositū distimit. cū p̄uatiō distinat p̄ id quod p̄inat. Un̄ sicut dicit doctor cōis de potētia dei. q̄sti one. lxxvi. ista se habēt p̄ ordinē fm̄ nostrum modū intelligēdi. Primo enī cōcipitur ens. Secudo nō ens. Tercio intellect⁹ diuisionis. qz ex h̄ qd aliqd̄ intelligit esse. et nō intelligit hoc esse. immediate cōcipit vt diuīsum ab eo. Quarto cōcipit vt vnū puta cōcipit ut in se indiuisū. Et ex hoc q̄nto consequitur intellectus multitudinis. i. put h̄ ens intelligit diuīsum ab illo. et vtrūqz ipozū in se p̄cipit vt vnum. Quancūqz enī aliqd̄ intelligant diuīsa. nō intelligit tñ formaliter multitudo nisi qdlibz diuisoz p̄cipiat esse vnū. Ad. viij. dicendū sicut iā dictū ē. Ad. ix. dicendū qd vnū nō p̄parit secū distinctōez siue diuisionē quā p̄uat. puta vnitas essentie excludit diuisionē cēntie. nō tñ excludit diuisionē p̄sonarū. qz illi nō opponit. opposita enī p̄uatiua sicut etiā cōtradictoria debēt sumi respectu eiusdē et fm̄ idē. sicut ḡ p̄uatiō nigri nō excludit positōem albi vl̄ cuiuscūqz alter⁹ coloris a nigredine. sic vnitas cēntie nō excludit diuisionē p̄sonaz. nec vnitas vni⁹ p̄sonę fm̄ se p̄cepte excludit mltitudinē p̄sonarū ceteraz.

Ad. x. dicendū qd vnū qd est p̄ncipiū nūeri nō est formaliter in deo. nā vbiqz forma liter repit cuz sit qd̄dam accēs reale. vt patet in distinctōe. xxiiij. ibi addit aliqd̄ supra suū subiectū. Est ḡ tale vnū em̄nēter in deo sicut et cetera oia que sunt alicui⁹ entitatis. qz vnitas nō dicat p̄fectōem simplr. nec de⁹ ad modum illi⁹ vni⁹ ē mēsurā. lz ad modū p̄me s̄stantie. Ad. xi. dicendū qd passiō entis positiuū nō repugnat esse aliqd̄ p̄uatiuū. Eclipsis enī quūis sit qd̄ p̄uatiō. tñ t̄q̄z vna passio lune vl̄ solis est demonstrabil⁹ de luna vl̄ sole. Ad. xij. dicendū qd h̄ loq̄r de vno quod p̄uertit cū ente. Ad p̄mā p̄batōez dicendū qd idē egle et s̄le in q̄ntū sunt spēs vni⁹ dicuntur p̄uatiue. sicut et ipm̄ vnūz. nec repugnat enti vl̄ p̄dicamēto reali h̄re passiōez p̄uatiuā vt patuit de eclipsi. Et si dicit qd ista sūt species relatiōis q̄ est p̄dicamētu reale. Dico qd n̄ repugnat p̄dicamēto relatiōis habere species

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad. 9.

Ad. 10.

Ad. 11.

Ad. 12.

Ad p̄maz p̄batiōem

Instantia

Solutio

in defectum. sed si vnū possit p̄dicari. ḡ si vnū possit p̄dicari. Quod de vno p̄ntā an̄ fm̄ relatiōem. et m̄. an̄ q̄ via que vobis mutat in diuinū cū ergo vnū p̄dicatā vl̄ fm̄ relatiōem. sicut. cū tā habitus. P̄. v. q̄ habitus sibi oppositū est s̄sūm. q̄ vnū p̄uatiōe. mltitudinē. P̄. cū mltitudinē opponit vnū mltitudinē relatiue. cū mltitudinē referant. P̄. simul esse in eodē. sicut tunc cū nō possit plurilitate. si in diuinitate esse p̄salitas. quū qd est de generis nature vt aut cōmū. excludit m̄. et p̄uenit rō mēsure. ḡ nō positue. P̄. realis nō p̄t esse p̄suo entis realis. p̄. cor dicit p̄ se nō entitū. P̄. v. loq̄r de ente. vel de vno qd vnū nō p̄t esse p̄uatiū p̄t esse p̄uatiū cōtinue. sed idē sit et cetera. dicit si sint p̄p̄atōes reali in subiectū de idē. n̄ alitare s̄le. ḡ tale v. Sed qz tale vnū. sicut. vt dr. x. metaph. dicit qd positiuū. lz ex traditōe ipz et p̄uatiōe est nō ens. h̄n̄ cōtūct h̄m̄o. ḡ rē. Quia p̄uatiōis p̄uatiōis h̄t quedaz p̄uatiōes. sicut sp̄ aliquā p̄uatiōis vna affirmatiōe a positio. Quia qz metaph. qz vnū a deo nō. ergo in p̄uatiōis s̄ illud qd p̄uatiōis

Contra ista opiniones

Alia opinio qd omne vnū dicitur p̄ uatiōnem.

Solutio Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

que fm suū formale significatū sit priuatiua. In genitū ei se relatiuū est. et tñ est priuatiuū.

Ad pbati onē scđam

Ad scđam pbatoēz dicēdū q̄ dmetatoz ex ponit dñe. i. priuatiue. Nā qz p̄trarie oppo sita reducūt ad priuatiue opposita. id qñqz p̄ uatiue dicunt dñia. Etia p̄t dici q̄ dato q̄ v/ nū multitudini opponeret p̄trarie. diuisioni tñ opponeret priuatiue.

Ad. 3.

Ad terciā pbatio nē dicēdū q̄ priuatiōi puenit opposita appel latio illi qd̄ p̄uar. p̄pter hoc priuatiō q̄ p̄/ uat formā que ē p̄ se ens. tal̄ priuatiō merito appellat̄ p̄ se nō ens. sed vnū nō p̄uar ens sed entis diuisiōem. et id̄ ex hoc nō debz appella ri p̄ se nō ens. q̄uis appellet p̄ se indiuisum.

Ad. 4.

Ad q̄rtam pbatoēz dicēdū q̄ q̄uis nega tio negatōnis material̄ aliqd̄ ponat. tñ for maliter est negatio. sic q̄uis vnū q̄ntū ad sb stratum sit se p̄sticiuū. formalz tñ est priuati uū.

Ad. 5

Ad q̄ntā pbatioēz dicēdū q̄ qd̄libz vocabulū p̄ncipalius videt̄ significare id qd̄ formaliter significat q̄ qd̄ materialz signi ficat. etiā dmetatoz: nō vid̄ sic dicere sic hic est introduct̄. sed ista s̄ba ponit q̄ vnū et ens significat̄ idē. tñ modis diuisis. et h̄ bene ccedo. qz id̄ idem qd̄ significat vnū signifi cat etiā ens. nō aut̄ quocūqz mō s̄ vt̄ indiuisū

Quartuz p̄ncipale

Quātuz ad quartū

p̄ncipale dicēdū q̄ sic. qz cū p̄sonē diuine n̄ distinguant absolute s̄z relatiue. et fundamē tū infinitū manēs in distinctū possit s̄ dare op positas relatiōes originis q̄bz distictē p̄sonē p̄stituant. sic infra patebit. q̄ ipa diuina essen tia vna et indistincta p̄t se cū p̄pari tres disti ctas p̄sonas. Dic̄ doctor noster dic̄ et bñ q̄ illud demōstratiue pbare nō possum. q̄ uis rōes oppositas soluere possum. ac aliq̄s p̄suasiōes adducere. Et p̄suasio sua pulcra et bona ē hec. Dicit enī q̄ esse suppositi creati tri pliciter p̄licat. P̄mo ex diuinitate nature. nā cū esse sit actus nature p̄licata natura neces sario plurificat̄ ipm̄ esse. Secdo ex distantia quā habz esse ad naturā. Nam cū natura cre ata nō sit suū esse s̄z acquirat esse i supposito. optet ipm̄ esse p̄licari in p̄ra plurificatōnem suppositoꝝ. Tercio p̄licat̄ ipm̄ esse ex diuisi tate eorū q̄ sunt i suppositis. Nā si aliqd̄ ē in isto supposito dñis nūero ab eo qd̄ est in illo supposito optet q̄ ipm̄ esse numeralz plurifi cetur. Et qz in deo est tñ vna natura. et eē n̄ differt a natura. nec aliqd̄ est i vno supposi to qd̄ nō sit in alio. licz ad aliqd̄ siue relatio in

Egidius

vno repiatur. que nō ē in altero. iuxta illd̄ bo etij in de trim. Nō q̄ dici p̄t p̄dicatōez relati uam q̄c̄qz rei de q̄ dicit fm̄ se ad dere vl̄ minu ere vl̄ mutare. que tota nō i eo qd̄ est esse cōsi stit. sed in eo qd̄ est in p̄patōne aliquo mō se habere. q̄ ipm̄ esse nō p̄licat in diuinis. et est idē tribus p̄sonis. et p̄ n̄s nō apparet insolub il̄ repugnātia q̄n tres p̄sonē sil̄ possint stare cū vna natura diuina. Sed ista dicta est primo vna opinio q̄ dicit q̄ conclusio iā dicta p̄t demōstratiue pbari. et nō min⁹ euidētē q̄ ista. q̄ om̄e p̄positum ex s̄ijs ē corruptibile. Demōstratōes aut̄ q̄s adducit sūt he Dis p̄fecta opatio termiat ad aliqd̄ opatū. sed in deo sunt intelligere et velle tanq̄ p̄fectissime opatōnes. q̄ intelligere termiat ad verbuz p̄ductū. et velle ad amorē. Sed cū nihil p̄du cat seipm̄. optet tale p̄ductū realiter differre a p̄ductē et ab intra. cū tales opatōes sint im manētes. h̄mōi aut̄ d̄ria in diuinis nō p̄t esse in essentia. q̄ in p̄sonis. P̄. quicqd̄ p̄fectio nis ē in creaturis ē deo attribuēdū exclusa oi annexa imp̄fectōe. s̄z naturā repiri in p̄lbus est p̄fectōis. q̄ aut̄ ex hoc p̄licet natura ē im p̄fectōis. q̄ deo primū attribuēdū est. sedo ex cluso. P̄. natura q̄ t̄m̄mō esse p̄t in vno supposito videt̄ esse artata et limitata. s̄z natura diuina ē imensa et illimitata. q̄ t̄c. S̄z ista opinio stare nō p̄t. qz oē quod demōstrat aut demōstrat a p̄ou aut a posteriori. s̄z articulus trinitatis nec a p̄ou nec a posteriori p̄t demō strari. q̄ t̄c. maior p̄tz p̄mo posterior. mino rem p̄o. Nō etiā posteriori puta p̄ effectū. qz ois natura creata nos ducit ad oppositū. cūz nulla natura creata manēs indiuisa sit repibil in pluribz suppositis. Nec a p̄ou puta p̄ cām. qz sc̄tissima trinitas cū ipa sit cā oim̄ nō habz causam. Ad p̄mū ergo dicēdū q̄ maior ē s̄a de opatōibus trāscūtibz. Ad minorē dico q̄ intelligere et velle sunt opatiōes imanētes. de q̄bus dicit. ix. metaph. z. i. ethi. q̄ p̄ opatio nes imanētes nihil cōst̄uit. s̄z ipē sunt finis et nō aliqd̄ opatum. Itē si p̄ intelligere et vel le necessario p̄sona ad intra in diuinis p̄ducere tur. tūc nō possent p̄uenire p̄sonē nō p̄ducēti et sic sp̄ūsc̄tūs nec itelligeret nec velle. Item cū intelligere et velle in deo sint vnica et simpli cissima opatio. si distinctōez talū p̄ductorū in diuinis vis arguere ex distinctōe opatio num. tunc habebis vnū p̄ductū in diuinis. qd̄ est s̄ articulū sc̄tissime trinitatis. Ad secundū dicēdū q̄ minor nō est s̄a. qz tūc sem p̄terna et imaterialia essent imp̄fectiora ip̄is

Contra egi diū est opi nio

Contra illā opinionē

Solutio p̄ egidius.

materialibus et corruptibilibus, cum natura in eis
phice loquendo in pluribus supposito non possit re
piri. Etiam dato quod perfectio sit natura indivisa
in pluribus repiri. quod tamen hoc possibile sit ductu
rationis naturalis scire non possumus, cum in omnibus
naturaliter scibilibus oppositum videamus. Ad
tertium dicendum quod natura non dicitur limitata ex
hoc quod est in uno supposito, sed ex hoc quod est in sup
posito limitato. Si enim natura esset in mille sup
positis, dum tamen quolibet supposito sit limitata
natura erit limitata. Si autem esset in uno solo
supposito, dummodo illud suppositum sit illimita
tum natura dicitur illimitata. Sed dato quod na
tura divina esset in uno supposito modo quod po
suerunt philosophi, illud suppositum esset illimitatum.

Secundo arguitur aliter contra dicta doctoris quod
bus persuadet dictam compossibilitatem in divinis

Primo dicitur quod assumptum non est verum, scilicet quod es
sentia distent vel differant in creaturis.

Secundo dato quod ita sit, dicitur quod essentia non habet
esse per suppositum, quod magis dicitur dici quod suppo
situm habeat esse per essentiam, causaliter enim suppo
situm habet esse et operari per essentiam, quod totum quod
attribuitur supposito tribuitur sibi ratione essentie.

Et ex hoc dicitur tertio quod essentia in creaturis
non pluralitatem per pluralitatem ipsam esse, quod ita
est esse secundum se unum sicut essentia, per quod si pluri
ficabitur ipsum esse, non se a seipso, quod idem dicitur de essentia,
nec ab agente, quod actio naturalis agentis per
seus attingit essentiam quod esse. Quarto dicitur
quod omnibus cessis adhuc in nullo declarat per
positum, scilicet quod ita una et indivisa essentia possit esse
cum tribus suppositis realiter distinctis.

Sed ista videtur preedere ex non debita intelligentia
doctorum nostrorum doctoris, quod primo dicitur doctorem
non bene dicere in hoc quod ponit esse et essentiam in cre
aturis differre realiter, et nullam rationem in doctoris
adducit, nec ad rationes doctoris respondet quibus
hanc conclusionem firmissime probat in questionibus
et primo principio in secundo suo super sententias, in quibus
libet suis et in multis alijs locis, ubi illam mate
riam ex intentione pertractat. Quo ad hoc dictum coram
reputo quasi non dictum. Quantum ad secundum ite
rum male intelligit doctoris, quia doctoris non di
cit quod essentia habeat esse causaliter per suppositum, sed
quod habeat esse in supposito, et in alio et alio sup
posito creato acquirit aliud et aliud esse, et bene di
cit doctoris, quod nec in deo nec in creatura esse exi
stentie per essentiam separatim a supposito, ut
superius declaravi. Et cum tertio dicitur quod rati
onabili dicitur esse pluralitatem per essentiam quod esse
verbo, nego, quod quibus essentia ut essentia abstra
hat ab esse actuali existentie, et ut sic sit per ip

so esse, tamen essentia ut multiplicata necessario con
ternit distinctas existencias. Et cum dicitur, a quo ha
bet ipsum esse quod multiplicet, dico quod habet ab a
gente efficienter, et fundamentaliter ab ipsa materia
prima et divina, in cuius diversis partibus agens in
ducit diversas formas eiusdem rationis, a quibus
alię et alię partes materie capiunt aliud et aliud esse,
et sicut aliam et aliam essentiam, attamen quod essentia ab
strahibilis est ab esse existentie, et potest intelligi cum
opposito eius, suppositum autem non potest intelligi si
ne tali esse, id est aliquid modo immediato, tale esse respi
cit suppositum quod essentiam, et per se dicitur tale esse in
mediate multiplicari multiplicatis supposi
tis. Quod autem quarto dicitur quod toto concessio do
ctoris non declarat illam compossibilitatem trium persona
rum cum una divina essentia. Respondeo quod haberi in
intellectu declaratio doctoris satis lucida esse videtur,
quod ex primo suo dicto dico quod cum doctoris di
xit quod non possumus probare trinitatem in divinis,
ipse supponit tres personas in divinis. Et secun
do suo dicto habet quod esse non multiplicat sed
est unum in tribus personis, et quod essentia non mul
tiplicat nisi plurificato ipso esse. His datis et con
cessis sicut tu concedis in quarto articulo, si non
vides ex illis premissis sequi hanc conclusionem quod
vna essentia et indivisa est in tribus divinis per
sonis tunc valde obfuscata habes intellectus.

Ad argumentum principale dicendum quod ma
ior est si a si unitas et plures sumuntur genes idem
et secundum idem sive eodem modo, id bene concludit quod v
nitas essentie non compatitur pluralitati essentie. Sed
cum concludit de personis, fallacia figure dictionis
committit, quod de absoluto procedit ad relatium.

Distinctio tertia

Augustinus non

Augustinus. Postquam magister probavit divi
ne essentie unitatem et personarum trini
tatem ex auctoritate scripture, hic probat hoc
idem ex similitudine creature. Et dividit in du
as partes, quia primo magister probat divine essentie
unitatem et personarum trinitatem rationibus universali
bus acceptis ex creaturis. Secundo facit hoc specia
liter ex imagine dei fundata in essentia aera
tionalis, ibi. Nunc vero ad eam rationem. Prima in
duas, quia primo ex naturalibus rationibus ostendit
divine essentie unitatem. Secundo ex vestigio crea
toris repto in creaturis ostendit personarum divi
narum trinitatem, ibi. Nunc restat ostendere. Pri
ma dividit in quatuor secundum quod magister adducit quatuor
rationes probantes dei unitatem. Quarum prima

Ad argu
mentum prin
cipale

altero iuxta illud
pe peccatores non
me addere vel non
noni co qd est esse
patione magno mo
ificat in vno. et et
si non apparet solu
sone sit possit ite
Sed ista dicitur
et quod dicitur
no min' dicitur
dicitur e corruptibile
ducit sit de. Qu
aliqd opari, sed in
le tanq' pfectissime
mabit ad verbum
Sed cum nihil p
tali realiter differre
s oparoes sine un
v dicitur non pe esse
p. quicqd pfectio
nbus dicitur ex clu
ra repiri in pluribus
dicitur natura cum
nbus dicitur esse. Sed ex
io esse in vno sup
limitata. In natura
a. q. 12. Sed ista
quod dicitur dicitur
ostentio. In articulo
a posteriori peccato
mo posteriori. mo
rui pua p essentia
vacat ad oppositum. et
vna indivisa sit resp
ca ponit p cam.
a sit ca om no habet
zo dicitur quod maiori
ibid. Ad minorē dicit
e oparoes in anas.
h. t. i. ubi q' p opar
tant. In ipse sunt fatis
teli p intelligere et v
tra in divinis. ponit
ure plone no p dicit
teret nec velle. Ten
eo sine vnicā et imp
ctōes talis p dicitur
et distinctio oparoes
cū p dicitur dicitur
me trinitas. Sed
vno est si a. q. dicitur
essentia unificata p

Alia opinio
pegidii

Solutio
pegidii

sumit ex creature magnitudine et quantitate
 Secunda ex creature mutabilitate. Tercia ex
 creature bonitate. Quarta ex creature specio-
 sitate Secda ibi. Alio etiā mō rē. Tercia ibi.
 Cōsiderauerūt rē. Quarta ibi. Intellexerūt
 rē. Tunc sequit illa pars. Nunc restat oñ-
 dere rē. Et diuidit in tres partes. Quia pri-
 mo oñdit mgr quō vestigiū creatoris creatu-
 ris impāuit. Secdo quō ex hmōi vestigio
 trinitas creatoris cognoscit. Tercio quō hu-
 iusmodi cognitio ē valde impfecta nisi p qñ
 to catholica fide pficit. Secda ibi. In illa enī
 sūma trinitate rē. Tercia ibi. Ecce oñsum est
 qliter rē. Dic qro hanc questionem.

Vtrū noticia qua deus esse cognoscit
 sit hūano intellectui natural? inserta.
 Et videt q nō. qz illud qd p alterū
 cognoscit nō est natural? insertū intellectu.
 sed deus cognoscit p creatural. iuxta illud ad
 Roma. i. Inuisibilia dei p ea q facta sunt rē.

Contra. Propositio p se nota q ad sui no-
 ticiā est hūano intellectui natural? inserta. s; h
 hec ppositio. deus ē. est p se nota. eo q pdica-
 tum sit de rōe sbiecti. g rē. In ista qstione
 quattuor sunt vidēda. Prio vtz i via pos-
 sumus cognoscere deū esse. Secdo vtrū pos-
 sumus cognoscere qd est deus. Tercio vtz
 deū ē sit p se notū. Quarto qd sit vestigiū
 de quo tractat mgr i lfa. et qualiter de? gno-
 scatur p vestigiū.

Primus ar-
 ticulus

Quantū ad primū

dicendū est q sic. Illud enī nō solū ptz p the-
 ologos. verū etiā qsi p oēs mūdānos phos.
 deū enī esse p mū motōrē pulcre deduxit arist.
 viij. phisicorū. deū esse vltimū finē pbauit. xij
 metaph. deū ē purū actū ibidē. Et in multis
 alijs locis phie sufficiēter pbant hmōi pposi-
 tōes. que deū ē necessario psupponūt. Pro-
 pter qd ait aug. xv. de tri. c. iij. Neq; enī di-
 uinoz libroz immō auctoritatē ēē deū pdicat.
 sed et oīs q nos circūstat ad quā etiā nos pti-
 nemus vniūsa ipa rez natura pclamat habe-
 re se pstantissimū cōditorē.

Secundus
 articulus.

Quātū ad secundū

dicendū q qdditatē dei ex nris naturalibz co-
 gnoscere nō possum. quia vl talis cognitio
 esset intuitiua. vl abstractiua. Primā hrenō
 possumus. qz cū sit btifica sequit q ex pur? na-
 turalibz britudinē attingere possemus. Nec
 abstractiua pē haberi ut sup? pbant in plo-

logo. q. iij. articulo. i. g rē. P. nullus effect? 2
 creatus ducit in cognitōem qdditatis cause
 infinite. sed qdditas diuina est causa ifinita.
 z omnis effect? creatus est finit. cū g nō pos-
 sum? deū in via gscere nisi p effectus. g rē.
 maiorē pto. qz effectus ducēs in cognitōnez
 qdditatinā sue cause optz q debita pportio-
 nē habeat ad talē cām. s; finiti ad ifinitū nul-
 la est pportio. viij. phicor. P. illud qd nō 3
 possum? diffinire illud qdditatie nō possum
 cognoscere. sed deū nō possum? diffini-
 re. qz ome quod diffinitie scit fm Aug. xij. d
 cui. dei. sciētis scia pphēdit. P. pfecta dei 4
 noticia in via hri nō pt. s; ggnitio qdditati-
 ua est cognitio pfecta. g rē. P. illud quod 5
 nec directe cadit sb fantasmate nec aliqm ne-
 cessariā habz cōnexionē vl habitudinē cū eo
 qd cadit sb fantasmate illud qdditas nō pt
 cognosci a viatore. deus est hmōi. g rē. maior 6
 patz. qz intelligere nō stz vl est fantasia. vl n
 ē sine fantasia. z optz itelligentē fantasmata
 speculari. vt ptz. i. et. iij. de aia. P. ij. meta
 phisice d; sicut se habz ocul? noctue ad lumē
 solis. sic aie nre intellectus ad ea q sunt mani-
 festissima in natura. Et Dam. lib. i. c. iij. ait.
 q deū gscere qd sit ipossibile ē nob Lōra
 istā vitatē aliq antiq phi fuerūt. et p ipis pōt
 argui sic. Illa noticia ē hoi possibil? ex suis na-
 turalibz ad quā hndā naturale hz desideriu
 Sed ad ggnoscēdū deū hō naturale hz desi-
 deriū. g rē. maior ptz. qz naturale desideriu
 nō ē ad aliqd ipossibile. pbat minor. qz vilo
 qd qz effectū natural? desideram? scire cāz illi
 us effectus. g naturali desiderio qescere nō pos-
 sum? donec ad p mā cām q de? ē deueniam?
 Et ista etiā vid; ec intērio Aug. in li. p. fel. cū
 ait. fecisti nos dñe ad te. z in qetū ē cor nrm
 donec reqescat in te. P. si qdditatē dei scire 2
 nō possum? tūc nihil de deo scire poterimus.
 pns est falsuz. g z añs. falsitas aut pntis est
 nota. qz sic patuit in pmo articulo. nos gno-
 scim? deū ēē. pna ptz. quia ens simplicissimū
 nō habēs ptē et ptē. vl cognoscit total? vl pe-
 nitus ignorat. s; deus ē ens simplicissimum.

Opinio ā
 nq; phoz
 q de? qddi-
 tatie hic
 gscatur

P. illd qdditatie gscim? cui? pdicatū el 3
 sentiale p mūe in q puenit cū alijs cogscim?
 z cū h dñam sufficiēter distinctiua sui ab oibz
 alijs. s; nos gscim? ductu natural? rōis deū
 ēntialiter ēē sbam in quo pdicato puenit cū
 alijs. et cognoscim? ipm ēē purū actū et sūmū
 bonū siue vltimū finē in qbz pdicatis dñt ab
 oibz alijs. g rē. maior ptz. qz tal? noticia videt
 esse diffinitiuā et p pns qdditatuā. mioz s; h

patet. qz dē quod ē aut est sba aut accidens. sed dē nō est accidēs. qz aut sit pur⁹ actus et vltim⁹ finis. patz. xij. metaphisice. P. fm Aug. inuisa diligere possum⁹ incognita nequaqs. sed nos diligim⁹ diuinā bonitatē q̄ est idē qd diuinā q̄dditas r cēntia. q̄ aliq̄ mō cognoscimus diuinā eētā. Un̄ ait aug⁹ i epistola de orādo xū. Si oino qd est dē nescire mus. non eū amarem⁹. P. vbi esse r cēntia sunt idē realit. ibi nō p̄t sciri si est nisi cognoscat qd est. Sed in deo esse r cēntia sunt om̄i no idē realiter. et ip̄m scimus esse. q̄ rē. P. non possum⁹ pp̄am passiōez alicui⁹ nature cognoscere nisi q̄scamus illā naturā. s̄ nos cognoscim⁹ pp̄am passiōez nature diuine. p̄ta scimus xū eē imēsum et infinitū. q̄ cognoscimus naturā diuinā. Sed ista nō p̄cludit. qz lz naturalit. possum⁹ cognoscere qz dē ē. tñ qd est p̄ loq̄ndo cognoscere nō possum⁹ iuxta illd̄ Damasc. li. i. c. iij. qm̄ q̄ dē ē manifestum ē. qd nō est incōphēibile ē r omnino ignotū. Ad p̄mū q̄ dicēdū q̄ maior cū sua p̄barōne p̄t negari. qz naturalit. nos desideramus non mori. qd p̄t. qz eq̄li necessitate desideramus fugā mali nociui et p̄secutōem boni p̄ficiui. sed naturalit. vnū qd q̄ appetit eē et nō p̄t appetere nō esse. ut patuit sup̄ p̄ aug. r tñ ip̄sibile est rē corruptibile nō corrumpi q̄ntum est ex p̄t sui Ad scdm̄ nego p̄naz. ad p̄barōem dicēdū qz ip̄o qz simplex non h̄z p̄es n̄ p̄t cognoscī fm̄ aliqd̄ sui q̄n̄ illo mō cognitōis totū cognoscat. et iō bñ cōcedo qz q̄ cūqz cognoscit xū esse qz est. qz illo mō cognitōis totū xū cognoscat et nō p̄tem sui. et s̄lt i patria q̄ xū cognoscat q̄dditatie cognoscit totam q̄dditatie xū. Ex illa tñ pp̄ōe nō p̄cluditur qz q̄ scit xū vno mō cognitōis qz ip̄sum cognoscat om̄i mō cognitōis Ad terciūm dicēdū qz maior est s̄a si cognoscim⁹ illd̄ p̄dicatū om̄ie r illud p̄dicatū sp̄ale p̄fecte r q̄dditatie. ad minore dicēdū qz lz naturalit. possum⁹ q̄scere h̄ qd̄ importat noibz talium p̄dicatoz inesse ei qd̄ significat noie istius s̄biecti qd̄ est dē. nō tñ q̄scō q̄dditatie substantiā qz deo p̄dicat. vl̄ purū actū q̄ ē deus vel summū bonū siue vltimū finē. lz arguitur ue p̄ creaturas deducēdo significata taliū p̄dicatozū cognosco eē cognitōe quia ē For te dices illud cognoscat cognitōe qd̄ ē quod p̄ueniēter respondet ad interrogatōez factaz p̄ qd̄. et p̄ns etiā illud cognoscat cognitōe qd̄ est de quo cōueniēter r̄ndem⁹ ad interrogatōem factā p̄ qd̄. Sed si querit qd̄ sit dē. p̄ueniēter respondēt p̄dicta et p̄silia p̄dicata.

Rūdeo qz nō est necesse p̄pter p̄ueniētiā taliū r̄sionū de s̄biecto vel p̄dicans scire vel cognoscere qd̄ rei. s̄z sufficit cognoscere qd̄ no minus siue qd̄ significet talibz nominibz. qz eque p̄ueniētes p̄nt esse h̄mōi r̄siones iter minis nullā quidditatē realem significātibz. sicut in terminis sup̄radictis. pura si querit. qd̄ est chymera: cōueniēter respondet nō enī siue nihil vl̄ figmentū. Ad quartū dicēdū qz quis cognoscimus xū in via solū cognōtōe quia est. dētemus tñ eū sūme diligere. qz ex creaturis inuestigare possum⁹ eum esse sūmū bonū et vltimū finem. Ad formā etiā argumētū dicēdū qz bonitas xū nō ē nobis incognita. quia ex effectibz cognoscim⁹ eā cognitōne quia est. et eodē mō q̄dditatie eius que ē idē qd̄ bonitas cognoscim⁹ cognitōe qz ē. q̄z quis nō cognoscam⁹ eā cognitōe qd̄ vl̄ p̄pter quid loq̄ndo de qd̄ rei. Ad dictū augustini dicēdū. qz nos aliquo mō scimus qd̄ ē dē. qz scimus qz noie xū importat res que eū me amabilis. et illud sufficit ad h̄ vt xū diligamus. Ad q̄ntū dicēdū qz quis sciam⁹ xū esse. nō p̄pter hoc scimus esse xū in se et q̄dditatie. Ad hoc enī qz sciam⁹ xū eē sufficit qz scimus hoc qd̄ importat noie p̄dicati necessario cōuenire ei quod importat noie s̄biecti. maior ergo p̄positio nō est s̄a. Nō enī sequit. scio deum esse. ergo scio esse xū. sed bñ sequit. qz scio esse xū eē. et eodē mō sequit. scio q̄dditatem xū esse Ad sextū dicēdū qz minor nō est s̄a. ad p̄barōem dico qz dato qz imēsitās esset p̄p̄a passio xū nō sequit. scio xū esse imēsum. qz scio xū imēsitatē. qz bene sequit. qz scio imēsitatē xū eē. nō qz p̄cludit. qz cognoscim⁹ xū passiōem. lz posset cōcludi qz sciam⁹ passiōem xū esse.

Quātus adtercium

p̄cipale dicēdū qz fm̄ Boe. i li. de ebdomadi b⁹. pp̄ōez eē p̄ se notā dupl̄ p̄t intelligi Uno mō cōiter oibz. Alio mō solū sapiētibz. Ex p̄plū p̄ōit de p̄mo. sic oē totū ē mai⁹ sua p̄te. ex p̄plū d̄ scdo. sic incorpalia nō eē i loco. Dis p̄missis dico qz h̄. pp̄ō dē ē p̄ se nota ē sapiētibz qz nō cōiter r̄ndit̄er siue vulgariter oibz. qz illa pp̄ō ē p̄ se nota ad min⁹ sapiētibz. e⁹ p̄dicatū ē de cēntia s̄biecti. s̄z eē idē qd̄ cēntia xū. qz rē. P. illd̄ ē p̄ se notū eē qd̄ n̄ p̄t cogitari n̄ eē. qz vtz. iij. meta. illa pp̄ō ē p̄ se nota que mente directe negari nō p̄t. vel quam nullus potest negare. sed nullus p̄t p̄cipere xū non esse. nisi valde sit insipiens. quia nihil

Solutio

Ad. 4

Ad. 5.

Ad. 6.

Terci⁹ articul⁹

Edictio

Extra opinionem.

Solutio Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Instantia

a sapiēte p̄t concipi cū opposito illius quod est de sua formali rōe. sed esse dei est de sua for-
 mali et intrinseca rōe. ḡ rē. P̄. illa ppositio
 3 est p̄ se nota cui q̄libet sane mentis assentit i-
 mediate sola p̄supposita noticia terminoz
 quantū ad ea que p̄ terminoz vocabula im-
 portant. sed talis est hec ppositio. deus ē. er-
 go rē. maior patz d̄ se. r̄ minor patz p̄ an̄s. p̄
 sologion. c. iij. Dicit aut̄ in p̄cedenti rōne di-
 recte. et in ista dixi p̄supposita noticia termi-
 norū. quia in directe etiā p̄mū p̄ncipiū nega-
 vit ille eracitius. vt patz. iij. metaph. etiā non
 cognito quid p̄ terminos importat omne p̄-
 4 cipiū negari p̄. P̄. illa ppositio est p̄ se no-
 ta. in qua p̄dicatū sic se habz ad subiectū q̄
 habita significatiōe p̄dicati et subiecti statim
 cognoscit inexistētia p̄dicati in subiecto. ista i-
 qua esse p̄dicat de deo ē h̄mōi. ergo rē. P̄.
 5 aliq̄ veritates secūde sunt p̄ se note. ergo r̄ v̄i-
 tas p̄ma. p̄na patet. qz ignota causa necesse ē
 effectū ignorare. sed v̄itas p̄ma que deus ē est
 causa ois veritatis secūde. iuxta illd̄ auerrois
 ij. metaphisice. Est enī quoddā ens p̄ se ens
 z p̄ se vez. entitate et veritate cui⁹ omnia alia
 sunt entia et vera. sed v̄itas p̄ma nō p̄ esse p̄
 se nota q̄ntū ad cognitiōem q̄dditatū r̄ cōn-
 6 trariam. ḡ erit p̄ se nota q̄ntum ad esse sine exi-
 stentiā. Forz eracitius negaret an̄s. quia
 diceret nullā v̄itatē ēē p̄ se notā. Sz illud ni-
 hil est. quia illud est p̄ se notū esse qd̄ dū ne-
 gal̄ necessario affirmat. sz v̄itas ē h̄mōi. ergo
 rē. p̄batio assumptē. quia negās veritatē aut
 reputat se false negare. et tūc m̄te ponit veri-
 tatē. v̄l reputat se se negare. et tūc itez pone-
 ret veritates. quia cū nihil possit esse vez sine
 veritate. talis negatio nō possit esse vera nisi
 v̄itas ēē supponat. Ista ḡ v̄itas vel est veri-
 tas p̄ma. et tunc habeo ppositū. v̄l est v̄itas
 secunda. tūc quia ois veritas secūda p̄suppo-
 nit p̄mā necessario sequit̄ idem qd̄ p̄mo.
 6 P̄. id cui⁹ noticia est natural̄ intellectui i-
 ferta est p̄ se notū. deum ēē est h̄mōi. vt ait da-
 7 mas. li. i. c. iij. P̄. ista nō est min⁹ p̄ se nota.
 deus est. qz ista. incorpalia nō sunt in loco. sz
 secunda est p̄ se nota. vt vult Boe. in libro d̄
 ebdomadibz. vbi ait. L̄ ois animi cōceptio ē
 incorpalia in loco nō esse. ḡ deum ēē erit cōis
 animi cōceptio. Sed cōtra istā cōclusio-
 nem vident̄ aliq̄ esse. p̄mittētes tñ hāc distin-
 ctionem q̄ p̄pōem esse p̄ se notā p̄telligi du-
 pliciter. Uno mō fm̄ se. et sic ppositio ē p̄ se
 nota cui⁹ p̄dicatū est de rōe subiecti. Alio mō
 quo ad nos. et sic nō sufficit p̄dicatū ēē de ra-

Instantia
Solutio

Opinio
tho. p. i. q.
ij. ar. 1. r̄ lu
oz seq̄ciuz

tionē subiecti. sed optet nos scire quid ē subie-
 cti p̄ cui⁹ noticiā cognoscere possum⁹ neces-
 sariam connexionē et inherentiā p̄dicati cum
 subiecto. Et qz licet in hac ppositiōe. deus ē. p̄
 dicatū sit de rōe subiecti. tamē quid ē subiecti
 in via scire nō possumus. ideo dicit̄ q̄ ista p̄-
 positio est p̄ se nota p̄mo mō. non aut̄ secūdo
 modo. Et hanc cōclusionē tā ipi qz seq̄ cel eo-
 rū multipliciter p̄bāt. Primo sic. illa ppo-
 1 sitio nō est p̄ se nota quo ad nos cui⁹ subiecti
 q̄dditatē nō cognoscūt nec omnes nec etiā
 ipi sapientes. sed q̄dditas subiecti istius ppo-
 2 sitōis deus est. est om̄ibz ignota. ḡ rē. P̄.
 id quod demōstrat nō est p̄ se notū. sed deum
 esse demōstrat. vt patz. viij. phicoz. et. xij. me-
 3 taphisice. et in multis alijs locis phie. P̄
 noticia terminoz ppositōis p̄ se note imedi-
 ate offert se intellectui. sed tā phi qz doctores
 moderni multū laborauerūt circa noticiā ter-
 minorū p̄dicte ppositōis. ḡ nō est p̄ se nota
 P̄. quod est creditū nō est p̄ se notū. deū ef-
 4 se est creditū. iuxta illud Augul. li. ij. de libero
 arbitrio. c. ij. quod scit̄ de deo in p̄senti nō est
 scientia p̄replari sed fide creditū. P̄. illa p-
 5 positio nō est p̄ se nota q̄ ad nos in qua cōgni-
 tis terminis quantū ad illud qd̄ circa tales ter-
 minos p̄mo occurrit intellectui nō statim ap-
 6 paret necessaria connexio terminoz. sz ppositio
 p̄dicata est h̄mōi. qz dato q̄ circa hunc ter-
 minū deus p̄mū apparēs intellectui sit. q̄ ip-
 se sit p̄ma causa v̄l p̄mū p̄ncipiū. adhuc non
 apparet imediate q̄ talis res habeat esse re-
 rum natura. qz multi posuerūt p̄cessum in in-
 finitū in causis et causans. Multi etiā posu-
 erūt circulatoriez cāz. quoz q̄cūqz dato non ē
 6 necesse ēē aliq̄d p̄mū p̄ncipiū. P̄. ppositio
 cui⁹ subiectū nō p̄t p̄cipi vno simplici p̄ceptu
 nō est p̄ se nota donec p̄gicant p̄tes illi⁹ con-
 ceptus ēē p̄possibiles. sz de q̄ est subiectū p̄di-
 cte ppositōis nō p̄t a viatore cōcipi vno sim-
 7 plici p̄ceptu. viator enī nō p̄t p̄cipere deū nisi
 p̄cipiat ipm̄ v̄l p̄ modū act⁹ puri. v̄l entis in-
 finiti. vel vltimi finis. v̄l p̄ modū alicui⁹ al-
 terius de cōsilibus. Sz q̄ iste p̄tes sint p̄pos-
 sibles puta purus act⁹ v̄l infinita entitas rē.
 nō est p̄ se notū. multi enim dubitauerunt
 an sit aliq̄d ens infinitū. ergo nec ipa ppositio
 erit p̄ se nota. maior patz. v. metaph. vbi di-
 cit̄. Quod enim in se fallum est de nullo pōt
 ēē verum. nec aliquid de eo. P̄. auicēna p̄-
 mo metaph. sue dicit. deū esse nō est p̄ se notū
 Sed iste modus mihi nō placz. qz null⁹
 p̄t vere et sciēter affirmare aliquā ppositōz ēē

Cōtra thō
mam

p se notā. nisi ipse sciat eam esse per se notam. nesciens enī signū est affirmare hoc qd n̄ scit. Sz iste doctor dicit et affirmat p̄ dictā pp̄oz esse p se notam fm se. r h̄ in p̄mo membro sue distinctōis. ḡ v̄l affirmat qd nescit. v̄l scit eā esse p se notā. et p̄ns quo ad nos erit p se nota. qd̄ dicit sc̄do mēbro sue distinctōis. Et iō nisi aliud mihi occurreret illā distinctōem nō reputo esse verā. qz p̄mū mēbr̄ sc̄do videt̄ dicitur Ad p̄mū ḡ dicēdū q̄ maior nō est s̄a. quia si in oi p se nota pp̄oz opteret nos scire qd dicitur realē s̄iecti. ita q̄ n̄ sufficeret scire qd nois. tūc nulla scia pcederet ex p se notis. p̄ns est fallum. ḡ et āns. p̄b̄o cōnam. qz pp̄oz p se note ex q̄bus pcedit et in q̄ resoluit vltimate scia fundat̄ immediate sup obiecto scientie. r̄ s̄iecto aut̄ scie in talibz p̄mis pp̄oibus cognoscim̄ solū qd nois. qz qd refert̄ in sciētia et declarat̄. patz ḡ q̄ ad pp̄ositōem p se notā sufficit h̄re noticiā terminoz. q̄ntū ad qd nois. forte dices si scire quid nois sufficit ad pp̄ozem p se notā. tūc ex terminis figuratorū posset fieri pp̄ositio p se nota. R̄ndeo q̄ hoc nō habeo p incōuenientī. qz hoc est p se nota. chymera est nihil. v̄l chymera est figurētū. Nam cognito qd impozetur p nomē chymere. q̄libz h̄mōi pp̄ositōem pcedit. Ad secundū dicēdū q̄ minor nō est s̄a. qz in oibus illis demōstratōibz sp̄ p̄supponit̄ deus esse. et aliqd aliud q̄ esse sibi conuincit̄ pbat̄. puta. viij. phicoz. q̄ sit p̄mus motor̄ imobil. ij. metaph. q̄ sit p̄ma cā. xij. meta. q̄ sit pur̄ act̄ v̄l vltim̄ finis. r̄ de alijs Ad terciū dicēdū q̄ noticiā terminoz pp̄ositōis p se note se offert intellectui eorū q̄bz est p se nota. ad minorē dico q̄ istoz terminoz noticiā se offert intellectui sapiētū qz illis est p se nota. Q̄ aut̄ phi et doctores in tali materia laborauerūt et ad huc laborāt. hoc nō fecerūt ne qz faciūt ad cognoscēdū qd nois. v̄l ad habēdam solā noticiā terminoz. sed h̄ faciūt ad indagandā varias s̄bilitates circa entitatē et veritatē significatā p terminos Ad q̄rtū dicēdū q̄ sicut illud qd est demōstratū apud sapientes p̄t esse solūmō creditū ap̄ rudes demōstratōem nō capiētes. sicut deū esse vnū erat creditū ap̄ diu deos. iuxta qd ait rabi moyses sup illo s̄bro Deutero. Audi uis̄ d̄ns de⁹ tuus vnus est. deū esse vnū ex lege habet. erat tū demōstratū apud s̄biles phos. sic illd̄ qd est p se notum apud sapientes p̄t esse creditū apud vulgares cōes. Nec illa auctoritas augustini est ad pp̄ositū. qz ibi aug⁹ loquit̄ de

deo fm psonaz trinitatē. et vt est remunerator animaz sanctaz. Ad quitū dicēdum q̄ maior est s̄a si illa q̄ dicit̄ intellectui p̄mo occurrere circa tales terminos immediat⁹ et p̄us respiciūt ipos terminos q̄ termini mutuo respiciūt seipos. sed sic non est in pp̄posito. n̄ h̄l enī p̄us et immediat⁹ respicit̄ h̄ s̄biectuz deus. q̄ h̄ p̄dicatū esse. si ue enī dicit̄ p̄imum principū siue vltim⁹ finis. seu qcquid aliud volueris. oia taliā p̄supponit̄ h̄ p̄dicatū qd̄ ē esse. Et ideo ista pp̄ositio est p se nota. q̄uis alie sint demōstrabiles. Potest etiā dici ad maiorē q̄ vera est. si cōceptio terminoz n̄ apparet sapiētī. Et tūc ad minorē p̄ interemptiōnem. Ad sextū nego minorē. qz si deus nō posset cōcipi absolute sine talibz p̄dicat̄. tūc cōceptus p̄tis esset pp̄ositioz cōceptu totū. p̄nta cōceptus solū s̄biecti essz pp̄ositioz cōceptu totū pp̄ositōis. planū est enī q̄ cōceptus in q̄ h̄ verbū est p̄dicat̄ terciō adiacēs est pp̄ositioz cōceptu in quo p̄dicat̄ sc̄do adiacens. s̄ in cōceptu solū s̄biecti p̄dicaret̄ fm dictū istozū terciō adiacēs. puta dicēdo. de⁹ est p̄mū p̄ncipium r̄ s̄ilia. et in cōceptu totū pp̄ositōis p̄dicaret̄ sc̄do adiacens. dicēdo. de⁹ est. ḡ r̄c.

Ad septimū dicēdū q̄ Auicenna nō negat illam pp̄ositōem esse p se notā quantū ad sapientes. sed quantū ad cōmunes vulgares Est etiā ali⁹ doctor qui nō curans supra dictam distinctōem quā ex dictis adduci pot̄ etij. dicit̄ p̄dictā pp̄ositōem absolute r̄ simpliciter nō solū apud sapientes. sed etiā ap̄ omnes esse per se notam. Quod probat̄ p̄mo sic Illud videt̄ oculibz intellectui naturale circa quod nō est videri et nō videri. sed p̄cedit apud omnes. sicut ait phus. v. ethicoz. q̄ ius naturale n̄ cōsistit̄ i videri et nō videri. s̄ habet vbiqz p̄tatem eandem. Sed cōstat̄ q̄ oēs gentes et omnis lingua et omnis natio q̄ vnq̄ fuit̄ est v̄l erit. imaginat̄ aliquē sibi deum. ergo aliquē deū esse est per se notū. P̄. duarum pp̄ositionū quarū vna includit̄ aliā r̄ p̄supponit̄ eam. si includens est p se nota. r̄ inclusa erit per se nota. Sed ista pp̄ositio. deus est venerandus includit̄ istaz. deus est. et est per se nota cū sit cōmunis animi conceptio. quia de lege nature est vt deo sacrificet̄. vt ait cōmētator. v. ethicoz. q̄ aut̄ tali v̄l tali do sacrificetur positiuū est. ido cōmunis animi cōceptio oim̄ hominū est q̄ deus sit. P̄. que stio quid est p̄supponit̄ notū esse si est. vt patz ij. posterior. Sed omnes secte de mūdo inquirūt qd̄ est de⁹. ḡ omnes p̄supponūt q̄ deus sit.

Ad. 5

Ad. 6

Ad. 7

Aureolus

2

3

scire quid est scire
scire possum? nesci
enim p̄dicari cum
p̄p̄oz. deus ē
tamē quid est s̄biecti
s. ideo dicit̄ q̄ ista p̄
mō. non aut̄ sc̄do
n̄ r̄ ipi q̄ sc̄d̄
P̄mo sic. illa p̄
ad nos cur̄ sc̄d̄
ex omnes nec
s̄biecti istius p̄
gnota. ḡ r̄c.
p se notū. sed tūc
phicoz. et r̄. m̄
s̄ locis phic. p̄
p se note imē
r̄ phi q̄ doctores
ū circa noticiā r̄
ḡ nō est p se nota
p se notū. deū et
ugali. ḡ. r̄ libero
eo in p̄nti nō est
reditū. P̄. illa p̄
ad nos in qua q̄
d qd̄ circa tales ter
lectū nō sc̄d̄m ap
terminoz. s̄ pp̄o
ato q̄ circa hunc ter
is intellectui sit. q̄
p̄ncipū. ad huc non
res habet̄ esse
solūmō p̄ccūm in
tas. N̄. nisi etiā p̄
oz q̄bz d̄to non ē
cipiū. P̄. pp̄ositio
vno simpliciter
ḡ sc̄ant p̄tis illi? con
de⁹ q̄ est s̄biectū p̄
atore cōcipi vno sim
nō p̄t capere deū. n̄
i ac̄ p̄mū. v̄l cōmō
v̄l p̄ modū alient̄
s̄ iste p̄tis sine p̄
v̄l inf̄nita entitas
ti enim d̄nbitatōem
ū. ergo nec ipa pp̄o
patz. v. metaph. r̄
fallim̄ est de mūdo p̄
deco. P̄. aut̄ p̄
deū esse nō est p̄
mibi nō plac̄. aut̄
nare aliqui p̄mū et

Extra au
reolum

Sed nec iste mod⁹ mihi placet. qz illud
no est p se notu esse qd expimetaliter pcpit
de die in die trāsire in no esse. Sz multi ido/
latre videbāt sensibilibiter deos suos corrupti z
quotidie alterari. z in no esse trāsire. mior pa/
ter ex multis scōzū legendis. p̄z etiā Sapie
riū. et Jsaie. xl. vbi ostendit tales dii necessa
rio esse corruptibiles. maiorē p̄bo. qz illd non
est p se notū esse qd r̄isilz p̄t estimari non esse.
sed om̄e corruptibile dū nō actu sentit p̄t ve/
r̄isilz estimari nō esse. cū dinoscat in se habere
causam sue corruptōis om̄i hora possibile de/
duci in effectū corruptōis. ḡ nihil talū ē per
se notū esse. sed magis p̄ r̄iū p se notū est ipz
talē deum idolatrarū trāsire qnqz in non esse.

Item aliq̄ gentiles dicunt q̄libz die ado
rare tanqz suū deum primū aīal qd sibi occur
rit die illa. cū ergo eadē die possibile sit mori
animal illud qua die ipm deū suū reputabāt.
ideo patet q̄ apd tales gentes deū esse nō est p
se notū. cū illd qd putat deū videat corā ocul
suis euanescere et trāsire in nō esse. Ad p/
mū ergo dicendū q̄ dato q̄ ois gēs vl natio
cogitet sibi deū. nō optet tñ q̄ reputet sibi per
se notū talem deū esse. cū ipm videat necessa
rio trāsire in nō esse. Exemplū de bel deo babi
lonis quē daniel destruxit. vt p̄z Dan. xiiij.
z de dagon deo philistinorū quē archa domi
ni manibus et pedibz trūcauit. et corruere in
faciē suā fecit. vt patz. i. Regū. v. Pro deo dy
cas mihi. quā vel qualē p se noticiā potuerit
isti et ceteri consiles habere de esse deozū suoz
quos videbāt tam turpiter tractatos

Solutio
Ad.1.

Ad.2.

Instantia

Solutio

Ad secundū dicendū q̄ minor peccat p fallaciā
diuisionis. nullo enī exīte impatore adhuc tñ
ista est ḡa. impator est honorādus. tñ nō lz
inferre diuisionem. ergo impator est. qz cū ḡ par
ticipiū honorādus sit futuri t̄pis. ad r̄itatez
totius p̄positōis determinate p hoc futurum
participiū sufficit impatorē q̄uis non dū na
tum esse futurū. cui de iure sit honor exhiben
dus. Sed forte dices q̄ ex cōiunctis licet
inferre diuisionem. et vlz q̄ncūqz ḡ verbū est p/
dicatur tercio adiacēs licet inferre absolute ḡ
verbū est pur p̄dicat scdo adiacens qn̄ nulla
cōditio distrahēs apponit in cōposito. sz ve
nerari nō est p̄ditio distrahēs imo est augēs
dignitatem. ḡ bona esse videt illatio p̄dicta.
Rūdeo q̄ lz veneratio nō sit qd distrahēs
tñ futurū vt futurū respectu p̄sentis est distra
hens. cū ergo venerād⁹ sit p̄cipiū futuri t̄p
poris. iō implicat p̄ditōem distrahentē. Un
lz venire nō sit distrahēs. v̄tūz tñ est distra

hens respectu p̄sentis. vñ nō sequit. rex ē ven
turus. ḡ rex est. Ad terciū dicendū. qd ibi
ēquocat. qz maior est ḡa loq̄ndo de qd rei. sz
minor de qd nois. q̄nt enī qd imporet ḡ no/
mine deus.

Ad.3.

Quantū ad q̄rtum

Quartus
articulus

principale est aduertendū. q̄ res triplz p̄t co/
gnosci. Uno mō cognitōe valde p̄fusa. Alio
mō cognitōe distincta et determinata. Tercio
cognitōe media puta nec nimis p̄fusa nec ni
mis determinata. Et hec media cognitio dicit
cognitio p̄ vestigiū. Vestigiū enī sortis alicui
materie imp̄ssum. nō solū ducit in cognitōez
eius p̄fusā. puta i cognitōez generis q̄ p̄gnosci
tur esse ḡa. corp⁹. vl aīal. nec ducit i cognitō
nem et⁹ v̄limate determinatā q̄ cognoscat esse
sortes. sz ducit in p̄gnitōez mediā. si cognitō
onē specificā qua p̄gnoscat esse ḡo. cognitōne
ḡo imaginis seu faciei cognoscat sortes. nō so
lū vt ḡo est. verū etiā vt sortes est. puta cogni
tōe determinata. Nec ḡ ad diuina trāsferen/
do ē itez aduertendū. q̄ in diuis sunt aliq̄ p̄fo/
naz diuiaz p̄pa. puta p̄nitas filiatio z p̄cel
sio. Aliq̄ sic sunt cōia q̄ nulli p̄sone sunt ap/
p̄pata. puta eēntia esse vl exītia. Aliq̄ sūt cō
muna tñ p̄sonis approp̄ata. puta potētia. sa
pia. bonitas. seu clemētia. licz enī ista tria sint
cōia et eēntialia. tñ p̄ri approp̄at potētia. filio
sapiētia. sp̄ūsc̄o bonitas seu clemētia. Lū ḡ
diuinarū p̄sonaz trinitas cognoscat q̄ntum
ad supradicta p̄pa. qz h̄mōi noticia ē magis
determinata z distincta. nō dicit vt sic de⁹ p̄fici
p̄ vestigiū. sz magis p̄ imaginē. de q̄ imagine
dicit in sc̄q̄nti q̄stōe. Si etiā de⁹ p̄gnoscitur
q̄ntū ad simplr cōia nulli p̄sone approp̄ata.
nec vt sic cognoscat deus p̄ vestigiū. eo q̄ tal
cognitio sit q̄si general et p̄fusa. Si aut q̄ntū
ad cōia approp̄ata hic i via exītes p̄sidera/
mus ipm deū attēdēs q̄ p̄ris potētia oīa p̄
duxit i mēsurā. filij sapia i nūero. sp̄ūsc̄i bo
nitas i pōdere. iuxta qd ait ille sapiēs ipi deo.
Dia p̄stituit i numero pōdere z mēsurā. sic
deū ex creaturis cognoscim⁹ p̄ vestigiū. Un
de illd vestigiū sūmet trinitatis attēdēs brūs
Aug. vi. de tri. c. ix. sic ait. D̄pret ḡ vt creato
rem p̄ ea que facta sunt intellectu p̄spicientel
trinitatē intelligam⁹. cuius in creatura quō
dignū est apparet vestigiū. Illud autem ve
stigiū quo d sapiens appellat mēsuram
numerum et pōdus. beatus Aug⁹. iij. sup
gēn. appellat modū sp̄ez z ordinē. ita q̄ mod⁹

fm eum corndet mēsure. species numero. et ordo ponderi. Noz autē vltiorē psecutiōez discreto lectori cā breuitatis cōmitto. Ad argumentū pncipale in oppositū ptz p disti crōem supri posita in tercio articulo. Etia pol set dici q maior nō est s̄a. qz pma pncipia cognoſcunt p aliud puta p terminos vīa sensus memorie et exp̄ctie. tñ naturaliter sunt intel lectui inserta. 7 nihil est in intellectu qn pri fuerit in sensu. Et sic patet q maior ē falsa

Nunc vero ad **N**eam. 7c. Postq̄ mgr trinitatē di uinaz psonaz iuestigauit p velti giū in creaturis rep̄tū. In ista pte simul vni tatē essentie et trinitatē psonaz nitē ostende re ex creature intellectuali et rationali imāgie.

Ubi est aduertendū q imago rei duplici ter fundat in aia. Uno mō sup potētī. Alio modo sup habitibus. Et fm h mgr duo fa cit. qz pmo declarat diuīe essentie vnitatē 7 psonaz trinitatē p imāgie fundatā in potētī. Scdo p imāgie fundatā in habitibus. ibi. Pōt etiā alio mō. Prima in duas. qz primo ondit istū create imāgis ad deū aliqualē sili tudinē. Scdo ondit eiusdē imāgis ad de um magnā dissilitudinē. ibi. Verūtū caueat 7c. Prima diuidit in duas ptes. qz primo assignādo ptes imāgis ondit eaz ad unitē equalitatem. Secūdo declarādo qddam di ctū ondit illaz partiū stabilitatē. ibi. Sic at tendendū est. Tunc sequit illa pars. Po test etiā alio mō. vbi loquit de imāgie fūda ta sup habitibz. et diuidit in duas ptes. quia primo ponit huius imāgis descriptiōez. Se cūdo ondit q p talis imāgis p̄sideratōem possum cōsurgere ad scē trinitatis p̄tēplati ones. ibi. Mens itaqz 7c. Dic quero hāc questionem.

Vtrū imago trinitatis diuīe repiāt in hoīe. et videt q nō. qz in hoīe nō re pitur imago diuīe infinitatis siue immēditatis. 7 nec diuīe trinitatis. An̄l pa ter. 7 n̄am p̄b. qz cū infinitas rei possit natu rali rōe p̄bari et nō trinitas. vidē q imago in fin itatis magis debeat relucere in creatur q trinitatis. cū p imāgie suā res pprie cogno sca. Et p̄firmat p hilariū in libro de sinodis vbi ait. q imago est ei rei ad quā imaginat species indrns. sed vna spēs nō p̄t esse indiffe rens rei et homis. In cōtrariū est brūs au gustinus in diuersis loc̄. li. 7c. et ser. d imā

gine. In ista q̄stione q̄ttuor sunt vidēda. Primo est vidēdū penes q imago rei i ho mine pncipal̄ attendat. Scdo quō pres imāgis se habeat ad id in q fundat. Ter cio quō habeant ad se mutuo. Et q̄to ex p̄dic̄. infer̄ qddā correlariū d̄ intellectu agēre.

Quātum ad primū

Dico cū brō Aug. xiij. 7c. tr. c. viij. q in potio ri pte aīe req̄reda est imago. Potior aut̄ part aīe est portio supior. fm quā hō cūcta terrena trāsēdit. ergo fm vires abstractas q̄bz hō sin gulariter ē p̄ditus p cūct̄ ceteris animātibus est attendenda imago sc̄tissime trinitatis. Ad cuius euidētīa est aduertēdū q vt ait Aug. xiij. 7c. tr. c. viij. Imago pot̄ eū nobis eūz actu intelligim̄ q̄s cum habitu intelligim̄. Actu autē intelligere nō possum nisi spēs in telligibile habeam. ergo optet nos ponere v̄ tute m h̄mōi spēm cōseruantē q̄ d̄ memoria. Spēs aut̄ in memoria sunt q̄li absēd̄ d̄it. et reuelant cū actual̄ intelligim̄. et de ipis for matur intelligētia actual̄. vt dicit aug. xiij. 7c. tr. c. viij. optet q̄ dare intellectu actu potē tem intelligere. Itē qz intellect̄ in tali actu n̄ p̄t se cōseruare nisi assit intentio volūtatis co pulas plem genitā in actuali intelligētia pen ti puta speciei in memoria ex̄nti. ergo necesse ē esse volūtate. Et sic in aia n̄a habem̄ tres vi res. s. memoriā intellectu et volūtate. penes tria tā dicta distincta officia. i q̄bz cōsistit ima go sanctissime trinitatis. que quidē potētie si nude sumunt fm se nō connotatis actibz. tūc imago san cte trinitatis in ipis figurat qddam modo impfete ad modū corpalis imāgis p debita lineamētā disposita. nō tñ colorate. Et sic ait Aug. xiij. 7c. tr. c. iij. q imago nū q̄ tollitur. Si aut̄ p̄dicte vires cū actibz debi te sibi cōgruentibz concernūt. tūc imago p̄di cta quasi debite colorat. et fm hoc sp̄ maḡ v̄ minus pulchricat fm q aia nobilioribz l̄m̄ nus nobilibz actibus tendit in obiecta nobi lioza v̄l minus nobilia. Et ideo cū anima ra tionalis sit nobilioz omnibz rebus corp̄alibz. deus autem est nobilioz ipa anima. ideo ima go trinitatis nobilioz est in anima cū memi nit. intelligit et diligit seip̄az. q̄s cum act̄ p̄di ctos elicit respectu inferior̄ creaturaz. et iam dicta imago est nobilissima et pfectissima cū fm p̄dictos actus toto mentis seruoze ania tendit i obiectū eternū quod est deus ip̄e. sp̄re tis omnibus que sunt citra ipsum deum.

Primus articulus

Nota op time

Ad argu mentū pn cipale

Contra

nō loquitur...
Ad argu mentū pn cipale
Contra

Quibus bene intellectis clare videre possumus causam diuersitatis in dictis augustini. quibus quibus concedit imaginem trinitatis absolute esse in anima rationali. quibus cum actu intelligit. et quibus quibus intelligat. quibus cum intelligit seipsum. quibus cum solus actus predictos elicit circa ipsum deum. in terra quod idem augustinus ait. xliij. d. tri. quod imago dei est in mente. non quod sui meminit se intelligit et amat. sed quod per deum a quo facta est meminisse amare et intelligere.

Secundus articulus. **Quantum ad secundum**

Egidius. liij. quibus. q. x.

Confirmat

principale dicendum quod predictae partes imaginis differunt a suo fundamento. scilicet ab essentia anime realiter realitate absoluta. Et hac conclusionem probat venerabilis doctor frater Egidius sic. Impossibile est operationem immanere et non permanere immediate fluere siue procedere a subiecto incorruptibili et permanente. scilicet intelligere et velle sunt operationes immanentes et non permanentes. substantia anime est incorruptibilis et permanens. ergo etc.

Et confirmat. quod in eadem natura ea que multum duntur non fluunt ab ea nisi mediatis his que minus duntur. scilicet operatio predicta nec est substantia nec permanens. ergo fluere ab essentia anime mediante potentia. que quibus non sit substantia. est tamen permanens.

1. In angelo dicitur potentia ab essentia. et in homine. probatur a nobis. quia cum medium non possit magis differre ab extremis. quam extremum ab extremo et cum intelligere sit medium inter intelligens et intellectum. quoniam angelus intelligit essentiam suam si in eo non differat potentia intellectiva ab essentia intellectiva. suum intelligere esset idem quod sua essentia.

2. Idem finem idem esset mouens et motum. et directe reduceret seipsum de potentia ad actum quoniam angelus intelligeret essentiam suam. 3. Id quod habet preteritum super actum immediate fundatum in aliqua essentia vel natura. illud habet preteritum super omnia alia fundata in ea. et per se super ipsam naturam. cum nulla creata natura possit esse sine accidente. sed fantasma habet preteritum super ipsum intelligere. ergo si ipsum intelligere immediate sine potentia media fundatum essentia anime. ipsa natura vel essentia anime intellective erit corruptibilis. Sed ad has rationes quidam de tria opinione respondet. Ad maiorem preteritum rationem dicunt quod vera est loquendo de operatione non permanente siue fluxibili diuisibili. sicut est motus. non autem de indiuisibili sicut est generatio. Licet enim materia subiecta motui mediante aliquo quo accidente permanente. immediate tamen per seipsum subiecta generationi. sed intelligere est operatio

27. Egidius unum soluit.

diuisibilis. Ad secundam negant a nobis. ad probationem dicunt quod vera est de medio compositio non autem de medio coniunctio. prout enim duo panni extremi coniunguntur mediante acu ferreo. nunc autem ita est quod ipsum intelligere se habet ut medium coniunctio. Ad tertiam dicunt quod hoc non erit finem idem. quod requiritur ibi species intelligibilis per quam reducitur in actum. Ad quartam dicunt quod actio et passio dicuntur equo voce prout est in anima intellectiva et in alijs. quod in alijs magis facta abijcit a substantia. in anima autem est salus et perfectio. et ideo si fantasma habet potentiam statem super ipso intelligere. ex hoc non sequitur quod possit animam corrumpere sed magis sequitur quod possit ipsam saluare et perficere. Sed iste solutiones non videntur valere contra rationes predictas. quia commentator interimit ea que dicit ille doctor ad maiorem preteritum rationis. Ponit enim expressum in de subiecto orbis. quod materia nunquam separata a diuisionibus. ergo etiam in puncto generationis materia haberet aliquod accidentem permanente. puta ipsas dimensiones. a quibus ut ait commentator nunc quod totaliter poterit separari. Sed in his que dicit ad maiorem negat Aristoteles primo de anima. ubi dicit. quod intelligere est cum continuo et tempore. et ideo finem hoc ipsum intelligere non videretur esse totaliter indiuisibile. Sed quequid sit de his. dico quod iste assumit non sile per similitudinem. quia materia respectu ipsius generationis est in potentia ad esse. sed potentia anime respectu ipsius intelligere est potentia ad operari. licet autem aliquid creatum per essentiam suam possit immediate suscipere esse. nulla tamen substantia creata potest immediate operari. quia substantia nullius operationis potest esse immediatum principium. ut expressum dicit commentator. vij. metaphisice. Licet enim forma substantialis ipsius ignis vel cuiuscumque alterius rei sit principium principale. non tamen immediatum. Ignis enim principaliter producit ignem. tamen mediante calore. Sed forte dices. agens instrumentale non agit nisi motum ab agente principali. ergo saltem illius motionis siue influxus substantia erit principium immediatum. Respondedo. licet quando principale et instrumentale sunt suppositaliter distincta. necesse sit ipsum principale aliquid motionis influere in instrumentale. sine qua motionem instrumentale non tenderet in tale actionem. dolozza enim nunquam edificaret nisi a domificatore moueret. tamen cum principale et instrumentale sunt naturaliter connexa. non oportet tale influxum fieri. quia propter solam naturalem assistentiam ipsius principalis agentis ipsum instrumentale agit in virtute

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Contra solutiones
lutosas etc.
Contra 1.

Instantia

Solutio

principalis. Causa autem istius ordinis principis si querit. dico quod est ipse generans datus principali virtute principalis. et instrumentaliter virtutem subordinatam respectu illius principalis agentis.

Contra. 2.

Nec secunda solutio valet. quia licet utrumque medium quod ponis modicum sit ad oppositum. si tamen vni illorum debemus assilare ipsum intelligere. magis assilabit medio oppositum. quia cum ipsum intelligere sit suorum extremorum ad invicem assilatum oportet quod principet naturam utriusque extremi. obiecti. et subiecti. et sic distinctio tua directe contra te. nec exempla tua valent quae in opposito. quia nos loquimur de medio per accens et naturati. tu autem exemplificas de medio per accens artificiali.

Contra. 3.

Nec tertia solutio valet. quia doctor noster arguit de intellectu qua angelus intelligit essentiam suam quam sine media specie intelligit. cum sit naturaliter sensibilis suo intellectui. Nec quarta solutio valet. quia si cur oppositum in opposito. sic oppositum in opposito. Si ergo fantasma illustratum per suam plenitiam esset causa perfectiois fundata in essentia anime immediate. tunc per suam absentiam erit causa destructiois eiusdem perfectiois. et per consequens destructiois ipsius essentie. sicut deduxit doctor in sua ratione. Potest etiam predicta conclusio probari sic.

Contra. 4.

Quaecumque sunt eadem realiter impossibile est vnum essentialiter remanere altero essentialiter corrupto. sed virtus visiva essentialiter et realiter corrupta manente essentia anime incorrupta. maior patet et singulariter in opposito. cum essentia anime sit incorruptibilis. et corruptibile in corruptibile differunt genere. ut dicitur. et metaphysice. minor patet. quia cum aliquis efficiat eorum hoc non potest esse propter solam cessatorem ab actu videndi. quia sic quod clauderet oculos fieret eorum. ergo oportet quod cecitas contingat propter corruptorem alicuius intrinseci principij visiois. quod principium nos appellamus potentiam visivam. Forte dices quod non corruptio potentia visiva sed corruptio pupilla que est organum illius potentie sine qua illa potentia cum sit organica non potest operari exercere. Hoc non valet. quia dato quod oes potentie sint immediate realiter quod essentia anime. tunc non habes quare vna magis sit organica quam alia. vel vna sit magis separata quam alia. Item potentia organica subiective fundata in organo a quo dicitur organica. cum ergo corruptio subiecto corrupta omne illud quod fundat in eo. ergo corrupta pupilla non poterit talis potentia remanere.

Confirmat conclusio

Instantia

Solutio

Confirmat

si potentia anime essent realiter idem cum essentia anime. tunc essent idem realiter inter se. falsitas contra est nota. quia intellectus dicitur realiter a voluntate. et virtus visiva ab auditiva. et sic de singulis. et sequitur per Aristotem. philosophorum. ubi dicitur. Que vni et eadem

sunt eadem inter se sunt eadem. Sed forte aliquid contrarie opinionis diceret illud consequens non esse falsum. Ideo probatio illa falsitate per alias consequentiam sic. Si potentie non differret realiter operatioes potentiarum non differret realiter falsitate istius consequentis ipsi negare non potest. quia videre non est audire. nec intelligere est velle. et sic de alijs. consequentiam probatio. quia dicitur. item. de anima quod opinatum differt ab intellectu. quia opinatum differt ab intelligere. Sic a simili. Item. possibile est operatioes genere dicitur esse ab vno creato principio immediate. sed operatioes appetitive et cognitive differunt genere. maior patet. quia sicut ait Aristoteles. philosophorum. si potentia sanandi et potentia egrotandi sunt idem. tunc sanari et egrotari erunt idem. Per ea que sunt in secunda specie qualitatis differunt realiter ab essentia anime. cum illa sint accidentia absoluta. essentia autem anime sit substantia. sed oes potentie anime actiue que passive sunt in secunda specie qualitatis. si potentie anime essent idem realiter quod essentia tunc vnum indivisibile fundamentum creatum fundaret simul oppositas relationes. quod est proprium solius essentie diuine. cui hoc potest conuenire ratione sue illimitationis infinite. consequentiam probatio. quia potentie anime quedam sunt actiue quedam passive. actiuum autem et passivum fundant oppositas relationes. Item cum vna potentia moueat aliam idem esset motuum sui ipsius.

Instantia

Solutio

3

4

5

Tho.

Istam autem eandem conclusionem probat doctor. coram quibus rationibus. que quibus legitime possunt improbari. adducam tamen eas et recitabo instantias contra eas gratia exercitij. Argumentum enim primo sic. Si anima esset immediatum principium operandi. semper habens animam semper operaret opera vite. que sunt intelligere et velle. quia sicut habes animam actualiter viuunt. sic etiam. Item. sicut se habet essentia ad esse. sic se habet potentia ad agere. ergo permutatum sic se habebit essentia ad potentiam sicut se habet esse ad agere. Sed in nulla creatura esse est idem quod agere. ergo nec potentia erit idem quod essentia. nec e converso essentia erit idem quod potentia.

Item. diuersitas actuum arguit diuersitatem potentiarum. Sicut enim videmus quod quia ignis calefacit et tendit sursum. oportet quod distincta istorum actuum habeat principia. puta caliditate et leuitate. sed intelligere et velle differunt realiter. ergo etiam. Item. immediatum principium produciendi oportet esse proportionatum effectui produciendo. quia in tali principio produciunt assilant si bi produciunt. cum ergo intelligere sit accens. immediatum principium produciunt sui etiam erit accens.

3

4

Turādus 5 **P**actus et potentia sunt in eodē genere. s; actus intelligēdi et volēdi sunt accidētia. er/ go potētie eoz erūt accētia. **P**. quidā alter pfirmat dictā pclusiōem sic. Illud qd d se n̄ dicit ordinē ad actū sed est indrns ad diuer/ los actus. opret q p aliqd dēterminetur si ali quem istoz actū dēterminare dēbet pncipiare **S**ed eēntia aie est indrns ad quēlibet suozū actūū. ergo illud quo dēterminat ad distinctos actus suos h̄ vocamus potētia. **S**ed licet p̄lo sit p̄ssima. ista tñ media multipl̄ p̄nt im̄probari. **Q**uantū enī ad primū negan/ da est p̄na. q; si p̄na esset bona. sequit enā cō tra nos q; sp̄ habens intellectū sp̄ intelligeret. **N**ec enā illud qd inferūt dē esse viuo est sile. q; viuere respectu intelligere ē actus primus. q; viuere viuētib; est esse. vt d; in. q. dē ania. sed stante actu p̄mo actus sc̄dus multipl̄ p̄t impēdū p̄pter h̄ q; plura requit actus lecu/ dus q; actus p̄mus. quozū quocūq; dēficiē te dēficiat talis actus. **A**d sc̄dm posset breuī ter dici q; p̄mutata p̄porcio nō p̄cludit ne/ cessario. nisi cū p̄porcio sumit in termis q̄nti tatiuis. **I**sti autē termini nec sunt q̄ntitatiui. nec sumunt q̄ntitatiue. **U**el p̄r dici q; p̄ma p̄ porcio est p̄a q̄ntum ad q̄ndā naturalē coex/ igentiā. pura sicut impossibile est q; sit esse si/ ne essentia. ita impossibile est q; sit opari sine potētia. et tūc sic p̄cessa p̄porciōe in p̄mutan/ do cōmittit fallacia figure dictōis. q; mutat coexigentiā in d̄ntiā. vñ si vniformis obser/ uet p̄cessus bñ p̄cludet pura facta termiozū p̄mutatōe. tūc ex p̄cedentib; sic d; inferri. s; impossibile est esse potētia sine essentia. q̄ im possibile est opari esse sine esse. **F**orte dices si potētia p̄supponit eēntiā. ergo differt ab ea **S**i essem p̄rie opiniōis dicerē q; idem p̄t seipm̄ supponere. s; alia tñ rōe. **A**d terciū dicendū q; licz illa inter ceteras sit efficacior. tñ volēs fugere p̄t dicere q; sicut agēs equocū pura sol p̄ vnā et eandem p̄turē inducit alias z alia formā fm̄ aliā et aliā dispositōez p̄nci/ piū susceptiui. **S**ic vnā z eadē aia cū sit p̄nci/ piū equiuocū respectu suaz opationū. ad p̄ sentia obiectozū aliaz et aliaz rōnū poterit a/ ctus elicere nō solū d̄ntes specie. veruētia ge/ nere. si rōes obiectozū fuerint genere d̄ntes. h̄mōi enī actus et opatōes nō capiūt spēm z distinctiōem ex s̄biectis. sed ex obiectis sum ptis fm̄ rōes obiectales. **A**d q̄rtū dicēdū q; illa p̄porcio assilatiōis nō habz locū in p̄o ductōibus equocis. q; nigredo q̄nq; fit a ca/ lore q̄nq; a frigo zc. et calor q̄nq; ab igne. q̄n

Solutōes
pra rōnes
thome
Ad.1.

Ad.2.

Instantia

Solutio
Ad.3.

Ad.4.

q; a motu. vt ait p̄mētator. ij. celi et mundi. **E**t s̄dit ibidē. q; nō omne qd fit: fit a sibi si/ mili in specie vl̄ genere. nisi solū in generatōe s̄stantiaz vn̄iuoca. s; in p̄posito nō est gene ratio vn̄iuoca. cū act⁹ nō sit eiusdē sp̄i cum potētia. **A**d quintū dicendū q; ibi p̄mit/ tit fallacia cōnotatiōis. q; duplex est potētia. vna a q̄ itur in actū sine q̄ fit actus. sicut hō i potētia fit hō in actu. z illa potētia p̄a cōma ior. **A**lia est potētia que elicat actū. z illa cō cludit argumentū. et p̄ p̄ns mutat medium. **I**tē argumentū p̄r duci p̄tra doctorē. quia fm̄ cum potētia est q̄dā actus essentia. et per p̄ns essentia habz rōem p̄fectibil̄ potētie re spectu tal̄ actus qui dicit potētia. **S**i igitur potētia sp̄ est in eodē genere cū actu. ille actus que appellam⁹ potētia erit in eodē genere cū essentia aie. et p̄ p̄ns nō erit accēns s; s̄bsta tia. **A**d sextū aduictū p̄ aliū doctorē p̄r di/ ci q; ad actus specie vl̄ genere d̄ntes ania dē terminatur fm̄ rōes obiectales specie vl̄ ge/ nere d̄ntes. **E**t licz aliquemec rōnes sint tacte p̄ solutes quas adduxi p̄tra rōes illo/ rū doctorū. tñ adhuc manēt in cōcussē p̄pter varias dēclaratōes z p̄batōes q̄b; sunt sulci/ te. **N**ec reputo has solutes sp̄ necessarias nec in om̄ib; simpliciter p̄as. et maxie vbi di ctis meis p̄mis in aliquo obuiarēt. z iō dixi. q; h̄mōi instātiās vellē adducere gr̄a exercitiū **S**ed p̄tra supradictā p̄ritatē cōclusam sūt vane doctorū opiniōes. **P**rimo enī sunt q̄dam dicētes q; potētie anie sunt idē realiter cū essentia aie. differūt tñ formaliter inter se sicut pres̄ p̄rtiales exites in eodē toto. **D**icunt enī aiam esse q̄dam totū p̄rtiūū contē tuum pluriū. que tñ oīa realiter sibi idēnti/ cant. **Q**uod p̄mo p̄bant auctoritate an̄. i. li. dē cōcordia z p̄destinatōe. vbi ait. **N**on ē aut ratio vl̄ volūtas tota aia. sed vnaq; ē aliqd anime. **I**tē. ij. dē aia dicit q; destructo visu nō manet oculus nisi equoce. sed planū ē q; ad remotōem accētis s̄bstantia manēs nō di citur equoce manere. ergo visus erit eēntia vl̄ s̄bstantia aie. q̄uis n̄ tota. **I**tē lincoln. i. cō mēto sup̄ dē di. no. ait q; eadē forma s̄bsta/ rialis dicit forma in ordine ad naturā. et di/ citur virtus in opatōe ad actū. **A**lij ad id sic. **S**icut ex p̄te obiecti idē fm̄ rem solū dis/ ferens penes rōes formales obijcit ipi anie fm̄ diuerlas ei⁹ potētiās puta ens vez et to num. eadē enī res que fm̄ se p̄siderata dicitur ens. in ordine ad intellectū dicit vez. et in or/ dine ad voluntatē dicit bonū. sic eadē anima

Ad.5.

Ad.6.

Scot⁹ et
cocon

Alij ad id

in se considerata dicitur eentia . put est apta nata moueri a vero sub ratōe veri dicitur intellectus . pro ut est nata inclinari ad bonū dicitur volūtas . Et hāc dicitur esse intentōez auicēne . vi . naturalium

Rōes illoz ad p̄sens nō potui iuenire . pol sum tñ si placz p̄ ipis sic arguere . Si eentia aie nō esset sua potētia . tūc eentia esset in potētia ad talē potētiā . v̄l ḡ eentia est eadem realiter cū ista potētia scdo dicta v̄l nō . si sic . tunc eadē rōne potuit eē eadem cū p̄ma potētia . si nō tūc p̄cessus est in infinitū . P̄ria p̄positio p̄tz . qz q̄cqd est in subiecto realz differēs ab eo respectu illi dicitur fore in potētia . P̄ . si p̄hm in p̄dicamētis p̄p̄riū est substantie fm sui mutatōez esse susceptiuū d̄noz . sed intellectus et volūtas suscipiūt d̄na . ḡ erūt substantia ipius anime . P̄ . sicut materia ē i potētia ad sensibiles formas . sic aīa intellectua ad intelligibiles formas . sed materia ē eentia i ter sua potētia . v̄l p̄tz p̄mētatorē in de substantia orbis . ḡ zc . Sed illa opinio stare non potest . quia sicut ait Bern . sup canti . soli dei p̄p̄riū est idē esse eentia et potētiā . ergo zc .

Ad p̄mā auctoritatē dicitur qz vna qz potētiāz illaz est aliqd aie . quia est qdam naturalis p̄p̄tetas aie . Ad scdm dicendū qz destructo visu oculi manet equiuoce . put est instrumentū vidēdi . et ad h̄ sufficit qz destruat illa q̄litas fundata in oculo rōe cuius habuit virtutē visuā . nō tamē manet equiuoce put est ps carnis hūane . quia etiā cecus oculi h̄tate repōt vitam quā etiā p̄us habuit p̄ aīaz que est totius corpis forma substantia . Un̄ puto si cecus p̄ungeret in oculo h̄tēt sensum tactus q̄ h̄mōi lesionē sentiret . quod eē nō possz nisi illa pars animata eēt aīa sensitua . Ad terciū dicendū qz aīa respectu opatōis dicitur virtus . nō immediate exequens sed est virtus p̄ncipalis

Ad illud autē qd illi alij addūt dicendū qz nō est sile . qz cū nihil intelligit intellectus in quod volūtas nō ferat . nec aliqd velit voluntas qd intellectus nō intelligat . optet qz obiectū volūtatis et intellectus coincident fm realē identitatē . quous d̄rant fm rōes obiectales . sed sic esse nō potest ex pte potētiarū . put in . ij . li . di . xxiij . patebit . Ad dictū auicēne dicendū qz auicēn . intēdit dicere qz aīa est radicabilē et p̄ncipale p̄ncipiū omnium actuū imedia reductorūz a quibuscūqz potētijz suis . sicut etiā ait p̄hs . ij . de aīa . qz anima est quo p̄mo viuunt sentimus et intelligim . nō tamē per hoc intēdit ab ipa aīa essentia excludere distinctionem realem immediatoz principioz .

Ad primā ratōnē dicitur qz licz aīa p̄ eentia suam et nō p̄ aliquid aliud sit subiectū potētie intellectiue ac volitiue . nō tñ potuit i mediate subijci ipi actui vt supius fuit p̄batū

Nec est silis comparatio ipius ad potētiā q̄ ē in potētia ad potētiā . que est qdā passio p̄manens in eentia aīe . et eiusdē anime ad potētiā qua est imediate in potētia ad actū qui est qd trāsiens sine nō p̄manens in ipa aīa . Als sic inuenit . Ad p̄mam ratōez dicendū qz nō est silis comparatio essentie anime ad potētiā qua s̄est suis potētijz que sunt sine p̄p̄rie passioēs . et eiusdē eentie ad h̄mōi potētiāz mediātibz quibz elicit suas opatōes . qz lz substantia sit imediatū subiectū sine p̄p̄rie passiois . tñ non potest esse imediatū p̄ncipiū sine op̄ratōis . Et ideo lz prima potētia sit idē qd eē anime . alie tñ potētie differūt ab eentia anime . Sicut quous substantia sit realiter indistincta a sua potētia receptiua . tñ realiter est distincta a sua potētia opatiua . Ad secūdū dicendū qz nō optet substantiā imediate suscipere quous cōtraria . suscipit enī albū et nigz mediāte alio accidēte . puta mediāte q̄ntitate . nō possēt sine q̄ntitate recipe . sic zc . Ad terciū dicendū qz nō est sile de potētia receptiua et potētia actiua . qz licz substantia possit imediate suscipere . nō tñ potest imediate agere . Et tñ equiuocat de potētia materie . vt patebit in scdo libro . vbi illā sniam sp̄caliter tractare p̄pono

Est etiā alia opinio opinio iā dicte satis vicina que dicit qz potētie anime sunt p̄p̄rietates ipi aīe substantiales emanātes imedia te ab eentia aīe . que eo ipso qz emanāt ab aīa nō sunt ipa aīa . tñ quia imediate emanāt ab ipa non declināt in aliud genus . lz sunt in eodē genere cū ipa aīa . tñ p̄ reductionem . ita qz nec sunt idē oino p̄ essentia . nec tñ d̄rnt qz sint aliter generis . Sed nec illa opinio stare potest . qz ea q̄ manāt naturalz a subiecto sunt accidētia . et p̄ se q̄ns esse nō p̄nt in genere substantie sine in eodem genere cū substantia . P̄ . quecūqz naturalz manāt ab eodē subiecto . sic naturali ordine manāt qz scdm p̄cedit mediāte p̄mo . et terciū mediāte secūdo . Si ergo p̄pter hoc qz imediate manāt ab eentia tu dicit eas esse i eodē genere cū eentia . tūc quia vna sola . s̄ p̄ma manāt imediate de eentia . illa sola esset in eodē genere cū essentia . alie autem omnes declināret in aliud genus . cuius oppositū tu intendis . P̄ . cū dicit qz potētie sint cōsubstantiales eentie . v̄l sumis substantiale fm p̄mū modū dicendi p̄ se v̄l penes scdm . Si

Solutio rationū Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Bonaue.

Contra eū.

or. n. edi et mudi
necōd fut. fa a silio
nō solū in generatōe
p̄p̄rius nō est gene
o sit cuiusdā ipi cum
dicendū qz v̄l cum
duplex est potētia
sit actus . sicut h̄m
illa potētia p̄a cū
licet actū . et illa nō
nō mutat mediu
i p̄ra doctorē . qua
terus essentia . et p̄
p̄fectibil potētia re
potētia . Si igitur
ere cū actū . ille actū
ent in eodē genere
o ent actūs s̄ h̄m
i alij doctorē p̄p̄ri
nere d̄ntes aīa de
reales specie v̄l ge
quē mee rōnes sunt
dupl p̄ra rōes illoz
aut mēdē esse p̄p̄ri
atōes qz sunt silio
lūōes ip̄ necessitatē
p̄ra . et mēdē v̄l d̄
do obuiat . et nō d̄p̄
adducere qz a p̄p̄ri
nā iuratē cōclūmēt
es . P̄mo enī h̄m
tūc enī h̄m d̄ntes
it tñ formaliter inter
tes mēdē toto . Di
am rōē p̄tatiū cōtē
aīa realiter s̄ d̄ntes
nt auctoritatē auicē
rōe . v̄l auicē . Non cō
aīa . s̄ vna qz ē aliqd
a d̄ntes qz destructo visu
equiuoce . sed planitē
substantia manēs nō
ego vilis est eentia
n̄ tota . Itē lincō . h̄
nā qz eadē forma substantia
eodē ad naturā . et
de ad actū . Blis d̄
ectū idē fm rem s̄ d̄ntes
omales obijci p̄p̄ri
mas puta ens v̄l p̄
ac fm . h̄m d̄ntes
lectū d̄ntes . et nō
d̄nt bonū . s̄ cōclūmēt

Contra opinionem.

Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Ad alios

penes p̄mū tūc erūt idem realiter cū essentia: z sic omnes rōes sup̄ius assignate erūt cōtra istū doctore. Si penes sc̄dm tūc d̄nt realz ab ea. ḡ rē. P̄. omne qd̄ est vl̄ est substantia vl̄ accidens. illa p̄z p̄ simpliciu sup̄ p̄dicamēta ubi ait. q̄cunqz nō sunt substantie sunt accidentia. z Avicē. ij. meth. sic ait. P̄. aia d̄iuisio entis vl̄ est s̄ba vl̄ accidēs. Et p̄z i libro de ortu sciariū. ubi dicit. Scias nihil eē p̄ter substantiā et accidēs et creatorē v̄triusqz. ḡ ille potentie aie vl̄ sunt accidētia. et tūc n̄ poterunt esse in p̄dicamēto substantie. vl̄ sunt s̄be. z tunc vl̄ erunt substantia q̄ est eētia aie. z tūc essent ip̄a anima. cui⁹ oppositū tu dicit. vl̄ sūt alia substantia. z tūc in eadē anima erūt p̄les substantie realiter distincte. qd̄ est in cōueniens. ergo rē. Et ideo ē alia opinio q̄ ponit q̄ potentie sunt idē realz cū eētia anime. n̄ ad dunt aliqd̄ sup̄ eētiā nisi solū respectū ad actum. puta volūtas ē eētia aie. et d̄z potentia ex respectu quē habz ad actū volēdi. z sic de alijs. Et isti cū suis seq̄cibus h̄nt multas rationes. Arguūt enī sic. Illo mō q̄ magz cōformiter et p̄prie poterim⁹ saluare imaginem sc̄te trinitatis in nobis. eo mō debem⁹ ponere potentias anime respectu eētie. sed ponēdo eas esse idē absolute z differre respectibz magis saluamus rōnem p̄dicte imagis. ergo rē.

2 P̄. id qd̄ est nobilissimū in toto regno aie hoc p̄tinet ad substantiā sine eētiā anime. quia si tale qd̄ esset acc̄ns. tūc acc̄ns eēt dignius et nobilius substantia. sed libras que ē idēz quod voluntas est nobili⁹ in toto regno aie. ergo rē.

3 P̄. actus et potentia sunt d̄ntie entis. sed actus nihil addit sup̄ ip̄m ens. ḡ nec potentia. P̄. substantia d̄ntia nō p̄t sumi ab accidēte. sed rōnale et sensibile q̄ sumūtur a sensu et a rōe sine intellectu sunt d̄ntie substantiales. vt p̄z in porphirio. ḡ potentia sensitua et intellectiua nō poterūt esse accidētia.

5 z p̄ns erūt eētia aie. P̄. dicit b̄tus aug⁹ xi. de tri. q̄ potentie nō sunt in aia sic accidēs in subiecto. vt color aut figura in corpe. aut vlla alia q̄litas. sed si essent acc̄na. rē. P̄. beatitudo cōsistit in hoc q̄ aia attingit deū cognoscendo et amādo imediate. Sed si voluntas et intellectus differēt ab aia realiter tunc nō possēt imediate attingere deū. ergo rē. P̄. fm q̄ aliqd̄ est supra se cōuersiuū sic cōpetit si bi intelligere. s̄z aia fm eētiā suā est supra se cōuersiua. ergo rē. P̄. pres vestigiū nihil addūt supra illud in q̄ fundant. ergo nec p̄tes imaginis. p̄na patz. quia imago nō ē ma-

gis cōposita vl̄ minus simplex q̄z vestigiū. p̄bat aīns. quia cū vestigiū inueniat in oi creatura illud additū eēt vestigiū. et eadē rōe partes illius vestigiū adderet aliqd̄ sup̄ vestigiū et sic in infinitū. P̄. omnis forma que ē p̄ncipiū alicui⁹ opatōis vel actōis in supposito si separetur ita q̄ p̄ se haberet esse p̄ se eliceret h̄mōi actū. sed deus p̄t omne acc̄ns absolutū a suo subiecto separe. ergo si intellect⁹ eēt accidens realiter distinctū ab aia deus ip̄m possz separe. et separe sic intellectus possēt intelligere. et p̄ se q̄ns acc̄ns sine substantia possz beartificari P̄. materia est sua potentia passiva ḡ substantiali forma debz esse sua potentia actiua. cōseq̄ntia p̄z. quia sicut se habz materia ad pati. sic se habz forma ad agere. Si enī materia nō trāsmutaret et pateret fm suā essentia. et forma nō ageret fm suā essentia. nō diceret cōmētator. trāsmutatio fecit scire materia. actio vero formā. P̄. si potēte aie nō essent idē quod eētia. h̄ maxime esset p̄tato quia forma substantiali nō possēt eē immediatū p̄ncipiū actōis. sed illud nō obstat. ut isti p̄bant multiplz. Primo sic. forma accidētalitatis p̄t imediate agere. ergo et substantiali. aīl patet de calore z ceteris accidentibz. p̄bat aīa. qz accidētia nō sunt entia nisi qz sunt entis. hoc est substantie. ḡ q̄cunqz est virtutis et p̄fectōis in formis accidētalibz p̄ amplius d̄z re luere in substantialibz. P̄. fm p̄m. idēz est p̄ncipiū eēndi et opandi. sed forma substantialis est imediatū p̄ncipiū eēndi. ergo et operandi. P̄. opatio vitalis est a p̄ncipio vitali. sed intelligere et velle sunt opatōes vitales et sola essentia anime est p̄ncipiū vitale. P̄. sicut iam dictū est materia imediate patitur. ergo forma p̄ se et p̄mo p̄ficiens materiā imediate agit. iuxta illud. ij. de generatōe. forme est agere. pati s̄o alteri⁹ potētie. P̄. illud ē immediatū et p̄p̄riū p̄ncipiū actōnis. in q̄ agens assilat sibi p̄ductū. sed in forma substantiali attendit specifica assimilatio Et cōfirmat. quia si h̄ esset forma accidētalitatis illa ageret vltra suā sp̄m. P̄. forma substantialis p̄t imediate actum in se recipe. ergo poterit imediate actū ex se elicere. Antecedēs p̄z. qz si accipiet acc̄ns suū mediāte alio acc̄nte esset p̄cessus in inf̄nitū. aīa p̄bat. qz enti p̄fectiori magis debet attribui illud qd̄ est p̄fecte cōditionis q̄z illud quod est imp̄fecte. sed actū elicere est p̄fecti⁹ q̄z actū recipe. P̄. natura est p̄ncipiū motus et quietis eius in quo ē p̄ se et n̄ fm acc̄ns. vt d̄z. ij. phisicoz. s̄z natura

Confirmat

8 principaliter dicit de forma. ut ibidem patz. et go zc. P. comētator in d' substantia oib' ait. q' tollit a re ppam opatōem ei'. tollit eētiaz eius. q' cū forma substantia sit vera res. nō debet ab ipa negari opatio ppria. In sup p' bant ipi conclusionē pncipalē auctoritatibz. Dicit. n. h. aug'. x. de tri. penul. c. q' memoria volūtas et intelligētia sūt vna vita. vna mēs vna natura. Et in libro de spū et lra dicit d' potētijs aie in ordine ad eētiaz. Naturales si q'dez sunt ei. nec aliud sunt qz ipa. tota vidz. tota visorū meminit. tota audit et sonoz remī scitur. tota odorat. et tota sapores sentit. tota tangit. tota sil' approbat et improbat. tota est volūtas. et hec omnia adiūcta sunt aie. vt vna res sit. sed officijs multiplex. Sz nec illa opinio cōtinet vritatē. quia illud qd est immediatū pncipiū actōis nos appellam' potētiā. sed relatio nō pot' esse pncipiū nec terminus actōis. vt patz. vij. p' phisico z. ergo potētie anime nō possunt esse respectus. P. Dato q' essent respectus. cū qdam aie potētie sint actiue. vt patz de intellectu agēte. quedā passiue. vt patz de intellectu possibili. sequit' illud impossibile q' respectus oppositi actiui et passiui fundent' simul in eodē indiuisibili fūdamēto. quod sola fide tenem' esse possibile in ipa diuina eētia. vel si qua rōe dēberem' hoc sustinere. oporteret h' mōi rōnem fundari in diuine eētie infinitate. que infinitas aie rōnali non cōuenit. cū ipa sit creata. et p' consēqns limitata Ad p'mū igit' dicendū q' maior est vā salua sp' possibilitate et vritate. sz illud est impossibile vt iā declarauī. ppter qd ait b'us aug'. q' maior est dissilitudo qz similitudo inter imaginē creatā et increatā trinitatez. qd forte p'tato dixit. q' hec fundat' in rebz ab solutis. illa autē existit in relatis. Ad scdm dicendū q' dato q' libertas volūtatē sit nobilior omnibz alijs aie pprietatibz. cōparata tñ ad aie essentiam nō est nobilior. cū causa sit pstantior effectu. Ipa autē libras et causa liter et originaliter manat ab eētia Ad ter ciū dicendū. q' lz actus nō addat sup ens in p'muni. quia tale additū eēt nihil cū illud qd additur alteri formalz nō sit ipm. q' tale additum eēt nō ens. sed actus bñ addit vt inuenitur in ente speciali. equocat' etiā de potētia. qz argumentū pcedit de potētia ad esse. nos autē loquimur de potētia ad agere. Ad qz tū dicendū q' rō et sensus pnt dupliciter sumi. Uno mō put rō dicit animā rōnālē. et sensus aīam sensitīuā. Alio mō put rō dicit

potētiā rōnālē. puta intellectū. et sensus potētiā sensitīuā. Prmo mō ab ipis sumunt' d'ntie substantiales. nō autē scdo mō. Ad qntum dicendū q' accns vno mō sumit' stri/cte. et sic ppria passio distinguit' ptra accns. Alio modo large. et sic etiā ppria passio dicitur accidēs. Isto enī modo omē quod nō est substantia est accns. Et quia potētie aie sunt quedam pprietates sine pprie passioēs ante. ideo p'mo modo. s. striete loqns de accnte augustinus. negat potētijs aie esse accidētia. Ad scdm dicendū q' cū potētie anime sint ipi anime totalz p' naturales. ideo q'cquid aia attingit mediāte sua potētia. h' dicit' immediate attingere. sicut enī illud qd videt homo mediāte suo visu. h' dicit' immediate videre. eo q' visus sit sibi cōnatural'. sic zc. Ad septimū dicendū fm q' aliqd est supra se cōuersiuum. sic cōpetit sibi vt sit pncipiū actus intelligēdi. v' immediate v' pncipaliter. puta si est potētia cōpetit sibi immediate. si est substantia cōpetit sibi pncipal'. qz nō immediate. Et nō oportz q' tale quid intelligat nisi ipm esset sepatum et p se existens. si autem est cōiunctū magnitudini nō pprie intelligit. sz est ratio sine pncipiū intelligēdi. Propter qd dicit' primo de aia. Si q's dixerit animaz intelligere. dicit' eā texere v' edificare. cui' ratio esse p' se agere p'supponit p se eē. q' qz diu aia nō habet p se esse. nō habebit p se agere. Ad octauū dicendū q' nō est silē de partibz vestigij et partibz imaginis. qz partes vestigij sumunt' penes qdam cōmuniā q' omne ens simpliciter cōsequunt'. et ideo nec differūt a suo fundamēto. nec inter se nisi sola rōne. sicut q' loquimur de bono et vō et ceteris cōsimilibz q' totū ens cōsequunt'. sic loquidum est de partibz vestigij. cū ipse in ente v' repiantur. partes autē imaginis cōsequunt' naturam specialē. et ideo tam a se inuicē qz a suo fundamēto poterūt differre realiter Ad nonū diceret doctor n' q' intellect' nullo modo p't separari ab eētia aie. quia in scdo suo super sentētijs. dist. xix. q. ij. exp'sse dicit q' qlitates ab omni subiecto separari implicat cōtradictōnē. De hoc tamē ad plens nō curo quia alibi forte oppositum tenebo ad honorem diuine omnipotentie quā metiri neq'mus. Qui dam alter doctor dicit q' si separet' nō intelligeret. sicut diaphonū p'uctū qntitati est ratio recipiēdi lumē. si tñ a qntitate separet' non posset lumen recipere. Sed illud nō valet. quia lumē non est aptū natū recipi nisi in re

Ad. 5.

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad. 9.

Durādus

Lōtra eū.

ex q' vestigiū. p
 aīam in oi' crea
 u. e. eadē rōe pa
 lū d' sup vestigiū
 is forma q' cōp
 rōis in supponit
 esse p' se dicit
 eētis ab soluti
 intellect' eēt acc
 a reus ipm poss
 tus possit immi
 ubstāna possit
 a potētia passiu
 e sua potētia an
 se habz materia
 agere. Si enī
 terē fm suā d'
 suā essentia nō
 nō fecit scire ma
 i potētie aie nō
 time esset p'tato
 ter cū immediat
 nō obstat. ut ihi
 ic. forma accidē
 et substantia. sicut
 entibz. p'bat' ma
 nū qz sunt entis.
 est virtutis exp
 do p' amplius d' r
 P' fm p'mo d' r
 di. sed forma subst
 nū eētis. ergo et op
 s est pncipiū vrit
 ne opatōes vritatē
 recipiū vritatē. P.
 i immediat' paritur.
 icione materia ime
 e generatōe. forme
 vritatē. Pallid'
 capū actōis in i
 i. sed in forma subst
 imilatio. Et cō
 accidētāl' illa agē
 ma substantia p' p
 pe. ergo potētia nō
 ntecedēs p'z aīa
 : alio accnte d' r p
 obaf. qz enī p' p
 illud qd dicitur
 est implicat' ad acc
 i recipere. P. natura
 quietis eius in opo i
 n. p' phisico. h' natura

Aucto: ita res ad idē.

Lōtra hē.

Ad rōnes henrici Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

divisibili. et ideo in seipato a quanto non reci-
 pitur. Hoc autem in pposito nō obstat. cum
 intelligere sit accēsi in divisibile. et iō q̄uis sit
 accē? manēs in eliciēte. posset intellect⁹ separ⁹
 ipm elicere. nisi aliud obster. Dato igit q̄ de⁹
 intellectū ab eētia anime separet. et dato q̄
 talis intellectus separtus intelligeret. dico q̄
 adhuc nō esset brūs. pprie loq̄ndo de brūtu/
 dine. quia nō esset ibi fruitio. et pfecte dilecti
 onis p̄lacētia. sine qua non p̄t esse pprie lo/
 quendo brūtudo. quia fruitio et complacētia
 sunt pprii actus volūtatis. hic aut intellect⁹
 esset separtus a volūtate. Sed forte dices.
 dato q̄ deus seper intellectū cū volūtate. vtrū
 tunc talis intellect⁹ esset brūs Dico q̄ nō.
 quia eo ipso q̄ eēnt separta ab eētia. et nō ha/
 berent sbiectū cōmune in quo cōiungerēt. iō
 actus vni⁹ potētie in nullo possz alteri coopa
 ri. ita q̄ complacētia volūtatis in nullo cau/
 sareet aut augetet delectatōem intellectus. nec
 speculatio intellectus quātū ad oñsionē obie
 cti diligibilis in nullo posset coopari dilectōi
 volūtatis. et h̄ stante illa ypostasi q̄ eēnt peni
 tus separta a sbiecto. et nullū haberēt sbie/
 ctum cōmune. Ad. x. dicendū q̄ sicut nō
 q̄libz res material est sua potētia passiva. sed
 sola prima materia. sic etiā nō q̄libz actus sb
 stantialis v̄l quelibz forma sbstantialis ē sua
 potentia actiua. sed solus prim⁹ et pur⁹ actus
 siue prima sbstantia que est ipse deus. Ad di
 ctū cōmētatoris dico q̄ q̄uis trāsmutatio fa
 ciat nos scire q̄ materia et pura potētia. nul
 la tamē opatō facit scire q̄ aliqua forma citra
 deum sit pur⁹ actus. Et iō licz in aliquo sit si
 mile. in illo tñ qd ratio cōcludit nō est simi
 le. Ad. xi. nego minorē. Ad pbatōem pri
 mam dico q̄ forma sbstantial est pncipium
 agendi pncipale. accidētalit aut est pncipiū
 immediatū. nulla enī sbstantia creata est p̄n
 cipiū agendi immediatū. vt pz. vij. metaph.
 exp̄sse p̄ cōmētatorē. et idem pz p̄ p̄m i li.
 de sensu et sensato. vbi sic ait. Ignis et terra z
 quodcūqz aliud s̄m id quod est eēntialiter n̄
 est natū agere vel pati. sed s̄m q̄ habent p̄tra
 rietatē. Ad pbatōem dico. q̄ licz simul agere
 et pncipaliter et imediate sit maioris p̄fectio
 nis. hoc tamē pprie in nulla creatura repitur
 sed in solo creatore. quia i creaturis sbstantia
 agit mediāte accidēte. z iō non imediate. et ac
 cidens agit in virtute sbstantie et iō non p̄nci
 paliter. Dato igit q̄ simul nō concurrāt i eo/
 dem sed necessario sumant v̄sictē. tūc agere
 pncipaliter est multo maioris p̄fectōis q̄ a

Instantia
Solutio

Ad. 10.

Ad. 11.
Ad p̄maz
pbatōem

gere imediate Sed forte dices. accētia i
 sacramento altaris sine sbiecto subsistūt. et
 tñ agunt imediate. et p̄ seq̄ns cōcurrūt i eo/
 dem creato agere imediate et agere pncipalr.
 cū nullū sit sbiectū virtute cuius agat Rñ
 deo q̄ nō minus agit in virtute sustētantis
 cū separtū est a sbiecto q̄ p̄us. quia sicut sim
 gulariter a deo sustentat. sic specialr f̄rtute rei
 agit. Posset etiā dici q̄ tale accēns cū sepa
 rat in suis naturalibus in nullo penit⁹ corū/
 pitur aut mutat. et ideo separtur cū illa f̄rtute
 quā habuit prius ex illa naturali cōiūctōe cū
 sbiecto. Sicut igit semen aialis ab eo deci
 sum dicit generare nō in f̄rtute ppria sed in
 virtute illi⁹ animalis a quo decisum est. da
 to etiā q̄ tale aial sit corruptū. sic tale accidēs
 q̄uis sit separtum agit in virtute illi⁹ sbiecti
 in cuius virtute cōpetebat sibi agere q̄n p̄iū/
 cū erat. Exemplū etiā de graui qd p̄hs. viij.
 phisicorū dicit se deorsuz mouere in f̄rtute ge
 nerantī. qd tamē graue suo generanti p̄tunc
 q̄ se mouet nō apparet esse iunctū. qz gene
 rans p̄t esse corruptū. Ad secundā pbatō
 nem dicendū q̄ illd qd dat imediate esse sbstā
 tiale cū sit sbstantia non debet imediate agere
 sed pncipaliter. vt iā patuit. Ad terciū di
 cendū q̄ tam intellectus q̄ etiā volūtas pōt
 dici pncipiū vitale. eo q̄ imediate fundat in
 essentia anime que pncipalr dicit pncipiū
 vitale. eo q̄ omnis vitalis opatio pncipaliter
 sit ab ea. Ad quartū dicendū ut sup̄ di
 ctum est. Vel p̄t dici q̄ nō est s̄le. quia actus
 ad quē materia ēi potētia primo z pncipalr
 est forma sbstantial. et ideo sua p̄potentia p̄t
 esse sbstantia. Sed actus ad quē aia est in
 potētia est accidēs. et ideo aie potētia dz dici
 accidens. Ad quintū dicendū q̄ illud in
 quo pducens assilat sibi pductū est pncipi
 um pncipalenō autē imediatū. Ad cōfir
 matōem dicendū q̄ nō repugnat alicui in v
 tute alterius agere vltra suam speciē. q̄uis h̄
 sibi repugnet in virtute ppria. Ad sextum
 nego p̄nam. ad pbatōem dico q̄ illud qd est
 p̄fecti⁹ attribuit enti p̄fectiori. puta agere p̄n
 cipaliter quod est nobilit⁹ qz agere imediate.
 Ad septimū dicendū q̄ quia natura p̄n
 cipaliter dicit de forma sbstantiali. iō tal for
 ma est pncipale pncipiū p seipm et motus
 et quietis eius in quo ē. Ad octauū dicen
 dum q̄ nō tollimus a forma sbstantiali ppria
 opatōnem. quia dicimus q̄ sit pncipiū prin
 cipale ei⁹. q̄uis nō imediatū. Ad dictū
 augustini dicendū q̄ anima p̄dicatur d̄ suis

Instantia

Solutio

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad confit
matōnem

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad auctō

potentijs pdicatioe causali. qua pdicatioe qd
libet subiectu pdicari pr de sua ppria passioe.
Isto eni mo dicit Arist. in de sensu et sensato
q odor est sumalis euaporatio. Q, autē au/
gustinus dicit. vna mēs vna vita vna natu/
ra. p h vult excludere plitātē aiaz. qsi dicerz.
he tres potentie nō sunt tres aie. sed sunt tres
pprietates eiusdē natural' anime. Consimili
ter eni posset aliq̄s dicere. Validitas siccitas
et leuitas sunt vnus ignis. qz sunt pprietates
eiusdē ignis. Potest etiā dici q̄ triplex est to/
tū. scz totū vniuersale. totū integrale. et totū
virtuale. Primū totū. i. totū vlc reseruat in
qualiter sua pte fm se sumpta et fm essentiaz
et fm virtutē. scdm nec fm eēntiā nec fm vir
tutē. terciū q̄suis nō fm essentia tamē fm vir
tutē. Et ideo p̄mū pdicat de qualibz sua par
te eēntialz et virtualz siue causaliter. scdm nec
eēntialiter nec causaliter. terciū q̄suis nō eēn
tialiter tñ s̄tialiter siue causaliter de q̄libz sui
pte p̄ pdicari. Ad aliud dicendū q̄ ille li
ber nō reputat autēnticus. dicit eni q̄ ille liter
nō sit factus p̄ augustinū sed p̄ quēdam fra
trē ordinis cisterciē. Posset tamen ad illam
auctoritatē eodē modo r̄ideri sicut iā dicitur
est ad auctoritatē augul. Est etiam adhuc
opinio mediū tenens inter pdicta. q̄ ponit q̄
aia respectu illaz opationū quibz nō comu
nicat corpi est sua potētia. sed respectu illaruz
quibz comunicat corpi d̄rē realiter a sua potē
tia. Ratio p̄mi est illa. Si intellectus intel
ligeret p̄ aliquā qlitatem determinatā et nō im
mediate p̄ seipm. tūc intellectus nō esset oppo
sitorū. nec posset oia intelligere. cōsequens cōsal
sum. qz potētie rōnales sunt ad opposita. et
iij. de aia dicit. Necesse est intellectū qz oia in
telligit immixtū esse. pbat p̄na. quia agēs de
terminatū p̄ aliquā qlitatē nō agit nisi fm de
terminatam rōem. q̄ si anima intelligeret p̄ po
tentia que est qlitas determinatā tūc nō posset
in oia. P. nature rōnali ex hoc q̄ est separata
a materia cōuenit intelligere. sed aia p̄ suā es
sentia est separata a materia. quia fm substantiā
suā nō est educta de materia. Rōes secūde
p̄clusiois obmittō. quia cōclusioē cōcedo.
Sed p̄ma cōclusio nō valet. qz intellectus
possibilis est oia fieri. iij. de aia. et ibidē ait cō
mentator. q̄ intellectus possibilis est pura po
tentia in genere intelligibiliū. Intellectus vero
agens est oia facere. et est actu ens. vt dicitur
ibidē. sed impossibile ē q̄ vnū et idē realiter i/
distinctū sit actu ens i aliquo genere. et sit pu
ra potentia in eodē. ergo ipa anima nō est rea

liter idem omnibz suis potētijs quaz opatio
nibus nō cōmūicat corpi. Ad p̄mū q̄ ne
go p̄sequētiā. p̄ tñ distigui p̄pter p̄batōez cō/
sequētiē hoc nomē determinatū. quia vlc dicit q̄
litas determinata ex hoc q̄ est certi generis et
certe speciei. vlc ex h̄ q̄ est p̄tractio suo s̄bictō
et limitat suū subiectū ad certā mensurā r̄spe
ctū aliquorū q̄ vniuersalius respiceret h̄mōi
subiectū si tali qualitate nō limitaret. Primo
mō intellectus est determinata qlitas. nō autē
scdo mō. quia intellectus ē equē vlc est equa
lis ambitus sicut eēntia. et idē eēntia p̄ intelle
ctū in nullo limitat respectu obiectoz intelli
gibiliū Ad scdm dicendū q̄ qz fm eēntiā est
separata. ideo fm essentia cōuenit sibi intellige
re tanq̄ principio radicali et p̄ncipali.

Solutio
Ad.1.

Ad.2.

Quātuz adtercium

Terci' arti
ticulus

p̄ncipale qualz pres imaginis se habeāt ad
se inuicē. hic essent multa videnda. Viden
dū eni esset qd sit memoria. qd intelligentia.
z qd volūtas. que sunt pres imaginis. et vtz
memoria realz differat ab alijs duabz. et quō
memoria diuersimode sumit tā in p̄sensiti
ua q̄ in p̄e intellectualia. qz tñ de his mgr̄ spe
cialē facit mentōem libro. ij. di. xxij. et disti.
xxxix. igitur ad p̄sens hec d̄ns intēdo ea cū
suis opatōibus sp̄caliter p̄tractare. Solūmo
do igit ad p̄ns volo tāgere p̄ quē modū relu
ceat in eis imago sc̄ssime trinitat̄. Circa qd
est aduertendū q̄ sicut in diuis credim' esse
tres p̄sonas in vna natura diuina. quaz scda
gignit a p̄ma p̄ modū s̄bi intellectual'. s̄z ter
cia p̄cedit a p̄ma scda p̄ modū p̄fecti amor̄.
sic i anima hūana ex specie q̄ est in memoria
gignitur s̄bū actualis noticie i intelligentia.
z ex istis duobus tanq̄z ex gignēte et genito
p̄cedit cōplacētia siue amor volūtatis q̄ p̄les
penti copulat. i. species genita in intellectu. cū
specie gignēte in mēoria. Et hec imago habi
tū nobilibz decorat. sicut p̄ s̄rū habitūz vi
ciosis et ignobilibz reformat.

Ex his z alijs que

Quart' ar
ticulus

dicit in primo articulo isti' questiois inferri
p̄ quartū p̄ncipale. scz qliter intellectus a
gens p̄tineat ad imaginē. Quia si sumit ima
go put habitualiter est in nobis. et p̄ p̄ns im
p̄fecte. ut posui similitudinē in p̄mo articulo q̄
stionis de imagine nō colorata. sed solis line
amētis disposita. sic intellectus agēs nō p̄tinet

h 3

ebiles accidit
uno subiectu
quo cōcurrunt
et agere p̄ncipal
e cūm ager. Rō
virtute substantia
us. quia sunt
speciali s̄tialiter
le accens cū ligu
ullo genit' cōmū
tur cū illa s̄tial
arali cōmūctōe
aialis ab eo tō
tute ppria sed in
reclum est. dō
sic tale accidit
tute ill' subiecti
ibi agere q̄m p̄m
mi qd p̄s. vñ
nec in s̄tialiter ge
generanti p̄ncip
p̄ncipia. qz gene
d secundā p̄bano
mediate esse s̄bī
bet immediate agere
t. Ad terciū d
s̄tial volūtas p̄
mediate fundatū
p̄nt. dicit p̄ncipia
is opatio p̄ncipaliter
dicendū ut liget dō
nō est s̄tial. quia actus
a p̄mo p̄ncipaliter
ideo sua potētia p̄
us ad quē aia est in
eo aie potētia d̄rē
dicendū q̄ illud in
p̄ncipaliter p̄ncipia
mediate. Ad cō
reputat aliquid in
a suam sp̄calitē q̄
e ppria. Ad scdm
em dico q̄ illud qd
fectio. puta agere
le q̄ agere imē
dū q̄ quia natura
substantia. i. ad
p̄m p̄ seipm cōmū
te. Ad occurrē
a forma s̄tialiter p̄
mus q̄ sit p̄ncipia
mediate. Ad
q̄ anima pdicatioe

Petrus de
alūnia.

Cōtra p̄
tū.

ad imaginē. quia vt sic hude cōsistit imago i
 tribus vīrbus supradictis. s. mēoria intel/
 ctu et volūtate. Si autē p̄siderat imago p̄t
 p̄fecta et decorata ē in nobis actibz et habit/
 bus. cū tales actus elicere nō possumꝰ nec p̄
 cōns habitus acq̄rere. nisi mediāte lumīe ipi
 us intellectus agētis. et mediātibz speciebus
 p̄ eūdē intellectū a fantasia abstract̄.
 p̄tz intellectū agētē necessario p̄tinere ad ima/
 ginē sic acceptā. Nō tñ ex hoc intēdo p̄clude
 re q̄ intellectus agens p̄ se sit ps imaginis. s̄
 q̄ sit quedā d̄tus sine q̄ imago nō pōt eē p̄fe
 cta. nisi deus miracōse ip̄az p̄ficeret p̄ter cur
 sum nature aiāz actibz et habitibz v̄nustādo

Contra

Sed p̄tra hoc vidēt esse quidā q̄ dicūt
 intellectū agētē p̄ se et directe ad imaginē p/
 tinere. quia dicūt intellectū agētē esse memo/
 riā intellectū. q̄d p̄bant sic. Illō cui com/
 perit species cōtinere est ip̄a memoria. s̄ intel/
 lectus agens p̄tinēt virtualiter omēs species.
 q̄d p̄tz. q̄ ip̄e est oīa facere. vt dicit. iij. de aīa.
 P. illud cui p̄ter plē gignere in intelligē
 tia ē memoria. vt p̄tz p̄ multa dicta aug. i li.
 de tri. sed intellectꝰ agens gignit plē. sūū enī
 est causāre vniuersale q̄d ē obiectū intellectꝰ.
 a q̄ verbū p̄cipit et intelligētia gignit. P.
 fm b̄m Aug. imago attendit q̄ntū ad ea q̄
 sūt nobilioza in ip̄a aīa. sed fm p̄hm. iij. d̄ aīa.
 agens est p̄stantē p̄tēte. ḡ tē. Sed illō
 nō valet. q̄ intellectꝰ agens nō est illō quod
 formaliter recipit sp̄m et s̄biēctiue ip̄am cō/
 seruat. sed memoria est h̄mōi. ḡ tē. Ad p̄/
 mū dicēdū q̄ intellectꝰ cōtinēt species effectri
 ue. memoria autē p̄tinēt eas s̄biēctiue. et idō
 equocat in p̄mo argumēto. Ad scdm̄ dicē
 dū q̄ intellectus agēs nō p̄p̄tē gignit vniū/
 sale sed seq̄strat et abstrahit ip̄m ab indiuidu
 alibz conditōibz. Et idō s̄bi gignitio p̄p̄tē at/
 tribuit secūde memoriē. q̄ tam secūda nō eēt
 nisi mediāte abstractiōe intellectꝰ agētis spe/
 cie recepisset. Nec etiā memoria similitudinem
 specie siue. s̄ specie genitā in intellectu possibi
 li posset p̄ducere. nisi intellectꝰ possibilis lumī
 ne intellectus agētis ad hoc disponeret. ḡ mō
 quo dixi intellectꝰ agens ad p̄fectā imaginē
 est necessario requisitus. Ad terciū dicēdū
 q̄ eo ipo q̄ p̄stantior est nō requit ad imaginē
 quomodo cūq̄ sumptā. s̄ ad imaginē p̄fectā

Cōtra opi
monē

Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad p̄nci/
pale

Ad argumentū p̄ncipale dicēdū. q̄ quīs
 infinitas dei in creaturis reduci possit de mon/
 stratur. tñ q̄ infinitas in deo sumit p̄ modū
 abnegatōis illius quod necessario in oi crea/
 tura repit. pura p̄ abnegatōez finis et limita

tōis. ideo infinitas nō p̄ habere imaginē in
 aliq̄ creatura. q̄ ratio imaginis cōsistit in q/
 dam assilatiōe. p̄pter q̄d repugnat p̄dicte ab/
 negatōi. que simplr tollit similitudinē. Forte
 dices. cognitio sit p̄ assilatiōem. cū igit̄ infini/
 tas cognoscat et nō trinitas. maior videt̄ esse
 assilatio infinitatis ad nos q̄ trinitas. Rñ
 deo q̄ aliqd̄ dupliciter p̄t̄t cognosci. s̄ positue
 v̄l remotiue siue negatiue. Cognitio p̄mi est
 p̄ assilatiōem. Sed cognitio scdi est p̄ dissila
 tiōem. Cognitio autē infiniti est in nob̄ secū/
 do modo. nō autē p̄mo modo. quia cognosce
 re infinitū est cognoscere rē q̄ nō est finita. si/
 ue nō habentē finē. Sed illa modica noticia
 quā habemꝰ de sc̄ta trinitate p̄supposita fide
 nō est pure negatiua. nec est p̄ abnegatōez
 quod in omni creatura repit. iō p̄t̄t eī imago
 in creatura repit. Ad p̄firmatiōem dicē
 dū. q̄ duplex ē imago. s̄ naturalis et artificialis
 Prima est ind̄ns specie cū illo cui ē. euz sit
 eiūsdē nature cū eo. sic filius est naturalis
 go patris. Secda autē differt specie ab eo cui
 est imago. cū sit p̄ducta in aliena natura. sic
 imago herculi in lapide. De prima igit̄ ima/
 gine debet intelligi s̄bū hilarij et nō de secūda
 Et quia imago creata assimilat̄ imagini arti/
 ficiali. igitur tē.

Instantia

Solutio.

Ad confir
matōem

Distinctio quarta

Hec oritur que
 stio tē. Postq̄ m̄gr̄ determinauit

de deo quātū ad eētē diuine vni/
 tatem et p̄sonaz trinitatē. hic incipit tractare
 de eo quātū ad p̄sonalē originē. et p̄ cōns qu/
 tum ad distinctiōis alicatē. Et diuidit̄ i du/
 as p̄tes. quia p̄mo determinat̄ m̄gr̄ de generati
 one filij. Secdo de p̄cessiōe sp̄s̄sancti. distin/
 ctiōe. x. ibi. Nunc post filij eternitatē. P̄tia in
 duas. q̄ primo tractat̄ de filij generatiōe. Se/
 cūdo de generatōis et geniti coeterna duratiō
 ne. dist. ix. ibi. Nunc ad distinctiōez p̄sonaz
 Prima in duas. q̄ p̄mo tractat̄ de generati
 one diuina. Secdo de potētia generatiua. dist.
 viij. ibi. Hic solet̄ q̄n a q̄busdā. P̄tia in duas
 quia p̄mo tractat̄ de generatē et genito. Se/
 cundo de generatōi mō. di. vi. ibi. Preterea q̄
 ri solet̄. Prima in duas. fm q̄ duas q̄stōes
 mouet̄ de termino diuine genitōis. Quaru/
 prima est. vt̄x deus genuit̄ deū. Secda vt̄x di
 uina essentia possit̄ dici gignens v̄l genita.
 Secdam q̄stione mouet̄ circa p̄ncipiū quite

Quantit

et sequitur...

distinctiois. ibi. Post hec querit. Prima di-
uiditur in quatuor pres. Nam pmo mouet q
stionem. Secdo arguit ad ea. Tercio mndet
ad qstionem. Et qrtio ponit argumēti solutio-
nem. Scda ibi. Si eni deus genuit deuz ꝛc.
Tercia ibi. Ad quod mndentes ꝛc. Quarta
ibi. Nunc ad pmissam qstionē. Itaz tercia
ps diuiditur in tres pres. qz pmo ponit mgt
sua misionē. Scdo cōtra misionē adducit q/
rundam garrulorū obiectōez. et mndet ad ea.
Et tercio tollit circa istā materiā qrundā er-
rorem. Scda ibi. Sz adhuc opponūt. Ter-
cia ibi. Quidā tñ vitatis aduersarij. Dic
quero hanc questionē.

Vtrū generatio pprie dicta sit i diui-
nis. Et vidz q non. qz vl tal gene-
ratio esset finita vl infinita. nō infi-
nita qz infinitū nullū habz terminū. et p cō-
seqns generatōne infinita nihil constituet in
eē. nec pt esse finita. quia omē qd pprie in deo
reputur est infinitū. Cōtra. vniūqz qz tūc
pfectū qñ pt generare alterū tale quale ipsū
est. vt dz. vij. metheoroz. Sed de est totali-
ter pfectus. vt ptz. v. meth. g ꝛc. Sic sunt
quatuor videnda. Pmo id qd questio qrit.

Scdo vtrū generatio sit in qlibet diuina p/
sona. Tercio ppter dicta mgti in hac di-
stinctōe videndū ē vtrū hec sit ꝛa. deus gene-
rat. Quarto vtrū hec sit vera. deus genuit
aliū deum.

Quantū ad primū

vtrū generatio pprie dicta sit in diuis. dicen-
dū q sicut supius patuit. realē in diuis pso-
naz distinctōem necessaria rōe pbare n̄ pos-
sumꝰ. ipa tñ p fidem p̄supposita possumꝰ in
diuinis pbare verā generatiōez. qz vbiūqz a
pducēte natura ꝓmūicat p modū nature ibi
est vera generatio. sz vt infra declarabit in di-
uinis cōicat pducto a pducēte natura p mo-
dum nature. g ꝛc. maior ptz. ij. phisicorū vbi
dz. q generatio est via in naturā. ꝛc. Dama. di-
cit q generatio est opꝰ nature. Sz gra ex-
ercitij volo instare cōtra illā ꝓcloem fidelem
vt ex solutiōibz argumētorū ꝛitas clarꝰ elu-
cescat. Primo sic. Si in diuinis esset generatō
hoc vl esset p̄tato q eēntia generaret. vl rela-
tio. vel vtrūqz. illa ptz p sufficientē diuisiōez.
quia nihil ē in diuinis nisi eēntia. vl relatio. vel
constitutū ex vtroqz. sed vt pbabit infra. eēn-
tia nō generat nec generat. relatio etiā nec pt
esse p̄ncipiū actōis nec terminꝰ. vt patz. v. et

vij. phisicorū. g nec cōstitutū ex vtroqz. quia
oē qd ꝓuenit ꝓstituto vl cōuenit ei rōe virtut
qz ꝓstituētū. vl rōne alteriꝰ tñ. sz in ꝓposito
nec sic nec sic. vt tā patuit. g ꝛc. P. vbi ppe
est generatio. ibi genitū in aliqꝰ eiusdēz speciei
assilat generāti. sed filiꝰ in nullo eiusdēz sp̄ci al-
silat patri. qz nō in eēntia diuina. qz fm eēnti-
am est ibi idēntitas. nec fm relatōem. qz p̄ni-
tas et filiatio d̄rnt specie P. vbiūqz ē vera
generatio ibi aliqꝰ generat. sed in diuis non
generat aliqꝰ. qz dato q ibi sit filiꝰ. nō est ali-
qd sed ad aliqꝰ. sed nō aliqꝰ ꝛ nihil eqꝰpollēt.
quia negatio ꝓposita signo ꝓticulari facit ea
eqꝰpollere suo ꝓtradictōno. aliqꝰ aut et nihil
sibi ꝓtradictū. P. qñ aliqꝰ inuenit pfectū
ꝛ impfectū in creaturis. si vt pfectū est in deo
nō repitur. nec dz ibi repiri vt impfectuz est.
Sz generatio in creaturis pfecta dr illa que
fit p cōmixtiōne sexūū. et ea q fit sine tali cō-
mixtiōne impfecta generatio est. cū g prima
nō possit esse in diuinis. g nec scda. P. a q/
cunqz de negat supiꝰ. ab eodē vere negat in se-
rius sub illo supiori ꝓtentū. Sed ois motus
ꝛ trāsmutatio de negat de deo. vt ptz Jac. i. ꝛ
vij. phisico. et. xij. metaph. g de negat de do
generatio. cū ipa sit spēs motus. vt ptz in ꝓst
p̄dicamētis. P. si in diuinis eēt generatio.
illa vel esset vniūoca vl equoca. Nō equoca.
nam in generatōe equoca pducēs est nobiliꝰ
pducto. quia ꝓtinet ipm virtualz. nec vniūo-
ca. qz in pductōne vniūoca p̄ncipia ꝓstituti-
ua pducētis et pducti sunt vniūz speciei. sed
p̄nitas et filiatio quibz cōstituunt p̄ et filiꝰ
d̄rnt specie. P. in omni ꝛa generatōe geni-
tum d̄r a generāte. sed in diuinis filius non
differt a patre. ut pbabit. g ꝛc. maior ptz per
p̄hm. ij. de aīa. vbi ait. q nihil generat seipm
sz saluat. Et augꝰ. i. de tri. vult. q nihil sit ab-
surdius qz q aliqꝰ seipm pducatur vt sit. mior
pōt pbari sic. qcqd est in p̄sona diuina nō p̄t
differre ab ea. sed filiꝰ est in p̄re et pater i filio.
iuxta illud qd ait dei filiꝰ ad philippū Joh.
xij. Nescis qz ego in p̄re et pater in me est.

P. id qd repit in creaturis inferioribz ꝛ nō
in superioribz. nō p̄t formalz in deo repiri. quia
cū creature superiores sint deo filiozes qz creatu-
re inferiores. nō videt q aliqꝰ pfectio formalis
repial in deo que sic ꝓueniat inferioribz q de-
ficiat superioribz. sz generatio repit in corpali-
bus et nō in sp̄ualibz. g ꝛc. P. si in diuinis
esset ꝛa generatio ipm genitū eēt cōpositum.
ꝓns est falsum. qz fm b̄tm Aug. quelibz p̄so-
na diuina est eqꝰ simplex sicut diuina eēntia.

habere magis a
gms cōstitutū
pugnat p̄tate
solutū. Sz
nōm. cū qst
is maior videt
s q̄trant. Sz
p̄nolci. p̄ntū
Logitio p̄ntū
no scdi est p
nti est in nob
odo. quia cogit
rēq nō est finit
illa modica nota
tate p̄supposita
est p̄ abnegatōez
p̄t. iō p̄t mag
p̄firmatōem d̄m
atural et artificial
cū illo cū? e. cūz
no est natural unū
er sp̄cē ab eo cū?
a aliena natura. sic
de prima i q̄t imo
lamꝰ et nō de secūda
similat imagini an

quarta

Quitur que

Primꝰ ar
ticulus
vtrū generatio pprie dicta sit in diuis. dicen-
dū q sicut supius patuit. realē in diuis pso-
naz distinctōem necessaria rōe pbare n̄ pos-
sumꝰ. ipa tñ p fidem p̄supposita possumꝰ in
diuinis pbare verā generatiōez. qz vbiūqz a
pducēte natura ꝓmūicat p modū nature ibi
est vera generatio. sz vt infra declarabit in di-
uinis cōicat pducto a pducēte natura p mo-
dum nature. g ꝛc. maior ptz. ij. phisicorū vbi
dz. q generatio est via in naturā. ꝛc. Dama. di-
cit q generatio est opꝰ nature. Sz gra ex-
ercitij volo instare cōtra illā ꝓcloem fidelem
vt ex solutiōibz argumētorū ꝛitas clarꝰ elu-
cescat. Primo sic. Si in diuinis esset generatō
hoc vl esset p̄tato q eēntia generaret. vl rela-
tio. vel vtrūqz. illa ptz p sufficientē diuisiōez.
quia nihil ē in diuinis nisi eēntia. vl relatio. vel
constitutū ex vtroqz. sed vt pbabit infra. eēn-
tia nō generat nec generat. relatio etiā nec pt
esse p̄ncipiū actōis nec terminꝰ. vt patz. v. et

**Cōtra cō-
clusionēz.**

sz gra ex-
ercitij volo instare cōtra illā ꝓcloem fidelem
vt ex solutiōibz argumētorū ꝛitas clarꝰ elu-
cescat. Primo sic. Si in diuinis esset generatō
hoc vl esset p̄tato q eēntia generaret. vl rela-
tio. vel vtrūqz. illa ptz p sufficientē diuisiōez.
quia nihil ē in diuinis nisi eēntia. vl relatio. vel
constitutū ex vtroqz. sed vt pbabit infra. eēn-
tia nō generat nec generat. relatio etiā nec pt
esse p̄ncipiū actōis nec terminꝰ. vt patz. v. et

pro sequentiā. quia in omni genito oportet da-
 re aliqd in quo genitū pueniat cū generante.
 quia omne pncipiatur in aliquo assimilatur suo
 principio. et oportet dare aliqd in quo genitū
 differt a genere. cū nihil generet seipm. s; in
 quocūq; datur aliqd et aliqd illud nō est sim-
 10 plex sed cōpositū. P. omne qd sic se habz q
 qcquid habz ab alio habet. h; fm se p̄sideratū
 nihil habz. quia fm Auicē. qn aliq; res ha-
 bet aliqd tm ab altero illi rei fm se cōsiderate
 attribuit oppositū illi. eo eni ipō q aer lumē
 nō habz a se sed a sole. iō aer fm se considera-
 tus caret lumine. sed si in diuis eēt vera gene-
 ratio qcquid h̄ret genitū hoc haberet a gene-
 rate. ergo tale genitū fm se p̄sideratū tendz
 in nihilū. et p̄ nō esset creatura. qd erat error
 11 arrij. P. vbiq; est h̄a generatio ibi aucto-
 ritas pncipiū reperitur in genere nō in geni-
 to. et sic aliqua pfectio esset in p̄re que nō eēt i
 filio si i diuis eēt h̄a generatio. P. opposita
 12 apta nata sunt fieri circa idē. generatō et corru-
 ptio sunt opposita. s; si in diuis eēt generatio
 ibidē etiā esset corruptio. Et p̄firmat. qz
 fm p̄m p̄mō p̄m. Si aliq; duo dicūt de q;
 liter. et s; alia duo dicunt de quibz. si vnum
 vnus cōbinatōis conuertit cum vno alteri
 combinatōis. s; alia duo cōuertent inter se.
 Exempla ibidē posita sunt corruptibile et in-
 corruptibile. genitū et ingenitū. sed oē ingeni-
 tum est incorruptibile. s; omne genitū erit cor-
 ruptibile. et cōuerso. Itē p̄mō celī et mōdi di-
 cit. q ingenitū et incorruptibile cōuertūt cū
 eterno. s; nullū genitū erit eternū. Itē. vij.
 meta. pbat q nō generat nisi p̄positū. S; illa
 non cōcludūt. Ergo ad p̄mū dicendū.
 q sicut fm p̄m. vij. metaph. nec materia ge-
 nerat p se nec forma. s; cōpositū ex vtroq;. sic i
 diuinis nec essentia generatur nec relatio. sed
 constitutū ex vtroq;. Ad p̄batōez dicendū q
 lz illud qd cōuenit cōstituto pueniat ei rōne
 alterius p̄stituētū. nō tm oportet q eo modo
 quo cōuenit cōstituto cōueniat p̄stituētū. qz
 quod cōuenit cōstituto in rōe qd. conuenit
 p̄stituētū in rōe quo. et sic est in p̄posito. qz sic
 pater est illud qd generat. et essentia diuina ē
 pncipiū quo generat. sic fili⁹ est suppositum
 qd generat. et essentia ē illud quo fili⁹ genera-
 tur. cū ipa eētia sit formal terminus genera-
 tōnis. Ad secundū dicendum q large lo-
 quendo vnitas siue pueniētia in s̄stāria di-
 citur silitudo. pprie tm loqndo debet dici idē-
 titas. vt p̄tz. v. metaph. Ad terciū dicendū.
 q filius rōne essentie que est sibi pncipiū q

Cōfirmat

Ad rōes
Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

generatur est aliqd. cū essentia sit res absolu-
 ta. Ad quartū dicendū q quis loqndo d
 generatōe corpali illa dicat pfectioz que fit p
 p̄mixtionē sexū zc. hoc tm locū nō habz lo-
 qndo de generatōe spūali. quia corpaliuz ad
 spūalia quasi nulla est compatio. Ad qn
 tum dicendū q motus nō est qd sup̄ res/pe-
 ctu generatōis in diuinis. De rōe eni genera-
 tōis solū est q p ipam genitū capiat ab alio et
 se nature p modū nature. q autē h; fiat p mo-
 tū vl' mutatiōem h; nō est de rōe generatōnis
 vt generatio est. sed rōe impfectōnis annexe.
 puta vt generatio creature est. Ad septūz
 dicendū q pprie loqndo generatio in diuis
 nec est equiuoca nec simplz vniuoca. s; large
 p̄ vtroq; modo dici. Ad septimū dicendūz
 q rōe diuine eētie que vna existēs cōmūis ē
 tribus psonis. vna psona dicit esse in alia. et
 ratōe euidē eētie vna psona est idē realz cū
 alia. sed ratōe relationū solū differūt. Ad
 octauū dicendū q in creaturj supioribz puta
 intellectualibz bñ est aliqd ad modū genera-
 tōis. quia in eis gignit s̄bū intellectuale. et p
 ducit amor. et fm hoc etiā in eis reperit imago
 trinitatis. Ad nonū dicendū q p̄na ē sal-
 fa. ad p̄batōem dicendū q licz tem? aliquid
 in quo genitū in diuinis cōuenit cū generā-
 te. non tm damus aliqd in quo differat. s; so-
 lū ad aliqd siue relatiū. qd nullā penit? fa-
 cit cōpositōem cū illo aliqd puta cū essentia.
 Ad. x. dicendū q illa ratio vnū falsum p̄-
 supponit. scz q fili⁹ possit p̄siderari fm se. naz
 eo ipō q filius omne qd habz ab alio habz. iō
 nullo mō filius p̄t cōsiderari fm se. Exēpluz
 etiā nō est ad p̄positū. quia aer p̄t cōsiderari
 fm se sine lumine. sed fili⁹ nō p̄t cōsiderari si-
 ne eo quod habz a patre. Ad auctoritatez
 Auicē. dicendū q vez est de tali pducto qd
 pducitur a pducete natura distincto ab eo.
 Ad. xi. dicendū q auctoritas in patre dic
 relationē pncipiū. Relatio autē pprie nō di-
 cit pfectōem licz dicat modū habedi pfectio-
 nem. Eadem eni est pfectio in p̄re et filio. licz
 alio mō sit in patre qz in filio. Forte dices
 saltē filius nō erit equal patri si non habz ta-
 lem auctoritatē. Rñdeo cū beato Augul.
 q fm relatiōem nō dicit aliqd eqle vl' ineqle
 sed fm quantitātē. ergo fili⁹ est eqlis patri cū
 habeat eandē magnitudinē. scz eandē poten-
 tiā cū patre. licz nō habeat p̄dicā relatiōez p̄n-
 cipiū. Ad. xij. dicendū q corruptio nō op-
 ponit omni generatōi. sed solū generatōni q
 fundat in materia habēte p̄uatōez annexā.

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad. 9.

Ad. 10.

Ad. 11.

Infantia

Solutio.

Ad. 12.

et que subiecta est cōtrarie trāsmutatōi. Et illo modo loquit phisus de generatōne in istis confirmatōibus.

Secūdu
articulus

Quātū ad secundū

principale. utrū generatio sit in q̄libz perso-
na diuina. dicendū q̄ generatio in diuis su-
mitur vl' actiue vl' passiue. Si actiue. tūc est
in patre. quia illd̄ quod sine motu et trāsmu-
tatōne de generat actiue habz in se generati-
onē actiua. pater est h̄mōi. ergo r̄c. Et eadez
ratōe siue p̄ fili pbat q̄ filius habz in se gene-
ratōem passiua. qz id quod de generat habz
in se generatōem passiua r̄c. Sed in spūsān-
cto pprieno est generatio. qz si in eo esset ge-
neratio. illa vl' esset actiua vl' passiua. nō acti-
ua. cū nō sit generās. nec passiua cū nō sit ge-
nitus. Sed cōtra iā dicta vident esse due
opiniones. Quedā antiq̄ que negat generati-
onē passiua in diuis. Et alia moderna q̄ dic
tam generatōem actiua q̄ passiua eē in filio i
diuinis. Notua prime opinōis sūt hec
Illud quod fin suā ratōem formale dic im-
pfectōem nō debz poni in diuinis. sed genera-
tio passio dicit impfectōnem. qz. ij. phisicoz
z. ij. de generatōe. et. ix. metaph. pati reducīt
in materiā. agere vero in formā. cū igit gene-
ratio passiuā sit quoddā pati de p̄dicamento
passiōis. ergo r̄c. P. fm August. boe. z alios
doc. sanctos. in diuinis nō sunt nisi duo p̄di-
camenta. s. substantia z relatio. s. generatio pas-
sio nec est substantia nec relatio. cū sit de p̄dica-
mēto passiōis. ḡ r̄c. P. omne passiuū depē-
det ab actiua a quo idiget vt i actū reducat.
sed in diuinis nulla ē depēdētia. ḡ r̄c. Sz
illud nō valet. quia p̄ncipiū distinctiuū quo
vna p̄sona diuina ab alia distinguit necessa-
rio habz esse in ea quā facit esse distinctā. Sz
filius p̄ generatōem passiua distinguit a pa-
tre. ḡ r̄c. maior patz. qz opz p̄ncipiū distin-
ctiuū esse in eo qd̄ distinguit. minor nota ē
p̄ Dama. q̄ ait. Omnia in diuinis sunt idez
pter ingeneratōez. generatōem et p̄cessiōem.
Et loquit ibi de generatōe q̄ filius in esse p̄-
sonali cōstituit. que nō p̄t eē actiua cū fili nō
generet. ḡ passiua. Ad p̄mū dicendū q̄ mi-
nor est falla. qz nō minoris p̄fectōis est gene-
ratio passiuā in filio. q̄ generatio actiua i pa-
tre. qz sicut generare est p̄p̄etas pris. sic gene-
rari est p̄p̄ietas filij. Ad p̄batōem dicēdum
q̄ quis pati cū motu et trāsmutatōe dicat i-
p̄fectōem. generatio t̄n̄ passio cū in diuis di-

Cōtra cō-
clusionem

De gene-
ratio passi-
ua nō sit i
diuinis

2

3

Cōtra

Solutio
Ad. i.

cat simplicē emanatōem sine motu et trāsmu-
tatōne nullā penitus implicat impfectōnem
Ad secundū dicendū q̄ sicut in diuis qn
titas et qualitas trāseunt in substantiā. sic actō
et passio trāseunt in relatiōe siue in modum
relatiuū. maxime cū etiā in creaturis necessa-
rio circūcernant respectū. quia nō dicūt enti-
tatem simpliciter absolutā. sed dicūt absolu-
tum sub respectu. a quo respectu nec in eē nec
in intelligi poterūt separti. Ad terciū dicen-
dum q̄ vez est de passiuo qd̄ recipit esse post
non esse. et qd̄ prius fuit in potētia ad esse q̄
haberet esse. tale autē passiuū non repitit in
diuinis. cū filius sit coeternus patri. No-
tūa autē illorū qui dicunt tam generatōnez
actiuam q̄ passiua esse in dei filio vident esse
illa. Quia actio et passio sunt in patiente.
vt patet in sex p̄ncipijs. sed generatio acti-
ua et passiuā se habēt p̄ modum actōis z pas-
sionis. et filius habet in se generatōem passio-
nam. ergo actiua. P. actio qua aliquid in
esse producit trāsit in productum. quia si ma-
neret in producēte nihil cōstitueret different
a producēte. sed generatōne actiua pater p̄-
ducit filiū. ergo r̄c. P. opposita non pos-
sunt esse simul in eodē. sed ingeneratio est in
patre. et est patris p̄p̄ietas. ergo non erit in
eo generatio. et p̄ cōsequens est in solo filio.
P. motus non inest nisi in eo quod moue-
tur. vt patz. ij. phisicoz. ergo a fili generatio
non est nisi in eo quod generat. Sed nec
illud valet. quia quis generatio vt dicit mo-
tum vl' mutatōem t̄modo sit in genito. t̄n̄
vt dicit relatiōem necessario ponit aliquid in
vtroqz extremorū. quia phisus. v. metaphice
dicit relatiōnem modo numeri et modo potē-
tie ponere aliquid realiter in vtroqz extremo-
rum. sed relatio inter generans et genituz est
relatio modo potentie. vt ibidē patet. Cum
ergo generatio in diuinis nec motuz nec mu-
tatōnem dicat. sed dicat formaliter relatiōem
sumptam modo potentie oportet nos conce-
dere qd̄ dicat aliquid reale existens in vtroqz
suoz extremorū. s. i patre et filio. Ad primuz
igit dicendū q̄ actio et passio sunt in patiente
put fundant in motu. et sic nō sunt in diuis.
Ad secundum dicendū q̄ quis actio tran-
seat et attingat constitutum. non tamen o-
portet q̄ transeat in constitutum sub modo
actionis sed sub modo passionis. et ideo ge-
neratio vt passiuā est in filio. si enim actio
transit in constitutū hoc solum est quia fun-
datur in motu. Ad terciū dicendū cuz

Ad. 2.

Ad. 3.

Solutio
mior q̄ ge-
neratio a/
ctiua sit in
filio

2

3

4

Cōtra cū.

Solutio
Ad. i.

Ad. 2.

Ad. 3.

b 5

In generatio nihil aliud dicitur esse ingentiu siue no pductu no opponit generato actiue sed generato passiu. et ideo no pt esse sibi eo de supposito cu generatione passiu. Ad qrtu dicendu q silitudo illa currit d generatoe que est motus vl mutatio. no autē de ea que est relatio siue etiā simplex emanatio.

Ad. 4.

Terci^o ar-
ticulus

Quātuz adtercium

principale. vtru hec sit sa. de^o no generat. dicendu q vsus qnqz in talibz ppoibz pseribit p artem. qzuis eni fm arte ppo in definita siue affirmatiue siue negatiue sumat eq polleat sp pponi pccari. m vsus qnqz tenet cu arte q ad affirmatiuas. no aut qntu ad negatias. quia negatiua indefinita fm vsuz qnqz equi polly vniuersali negatiue. sibi gra. dicedo sic ho fecit turrim babylonie. hec fm arte r vsu eq pollet pcculari. Sed dicedo sic. ho no fec celu. hec fm vsuz eq pollet vli. i. null^o ho fecit celu. Illa videt esse causa qre illa absolute ab omnibz cōcedit. deus generat. s; illa a multz simplz negat. de^o no generat. Un doctor pmissus dicit ea esse falsam. qz h nome de^o supponit p natura nisi aliqd sibi addat qd ipm faciat stare p psona determinata. vt cu d^r. deus generat. tuc intelligit p pre. Sed cu d^r. deus non generat. nihil addit qd ipm facit stare p filio. id intelligit q generare repugnet simpliciter nature diue. Sed illd no videt bene dictu. quia qncuz vna d dictionariu est falsa. optet reliqm esse vera. et hoc dico fm arte nisi vsus loqndi in oppositu videat. sed hec deus no generat p tradit huic. ois de^o generat r hec est falsa. s. ois deus generat. qz sili^o non generat q tu est deus. q pma erit sa. P. an cedente exite vero necesse est dñs esse veruz. Sed hec. deus no distiguit realz a do. e sa. et est ans ad illa. deus no generat deū. q r illa erit vera. minor ptz. qz impossibile e aliqd ee genitu ab aliquo nisi ipm sit distictu ab eo. cu nihil possit seipm generare. q a destructioe pntis rē. P. illa ppo. deus no generat habet duas causas pntatis. qz verificat p filio et spūscō. ergo est manifeste et simplz sa. Et ista puto bn cōcludere fm arte. sed vbi vsus loqndi scōru aliud introduceret. nihil taliu pcludere reputarem.

Tho. pte
i. q. xxxix.
aru. uq. in
solu. terci^o
argumēti.

Contra
thomas

Quar^o ar-
ticulus

Quātū ad quartuz

principale. vtru hec sit sa. deus genuit aliu deū. dico cu m gro in lra q hec est negāda. de

us genuit aliu deum. qz ly aliū cū sit relatiū diuersitat. cuiqz termino adiugit in illo no tar distinctōem et diuersitatē. sed hic termin^o deus no pt esse diuersus. qz tuc eēt plēs dij. q rē. Quidā distinguūt dicētes q ly aliū pt teneri adiectiue vl substantiue. Si adiectiue tuc ppositio. de^o genuit aliu deū est falsa. Si substantiue tuc poterit esse vera. qz pt ap/positiue cōstrui. puta de^o genuit aliu deū. id ē genuit aliu q est de^o Sed illd dictū dupli/ citer deficit. Primo qz adiectiuū no pt substan/ tiuari qn actu est adiuctū suo substantiuo. qz/ uis absolute positū substantiari possit. sibi gra dicedo sic. Ego dabo tibi aliud. ly aliū ē neu/ trū substantiuū. et tenet substantiue cū non sit pūctū actuali alicui alteri substantiuo. Sed dicedo sic. Ego dabo tibi aliud lignū. ly aliū necessario tenebit adiectiue. cū sit actu diu/ ctū suo substantiuo. Sic cū dicit. deus genuit aliu deū. ly aliū est actu cōiuctū suo substanti/ uo. q necessario tenet adiectiue. Vana q erit distinctio quā isti ponūt. Sedo no valz illd qd dicit dilla pstructioe appositiua. qz si pro/ pter hoc velles illā dicere veraz. deus genuit aliu deū. quia hec est vera. deus genuit aliu q est deus. tunc equali rōe illa erit sa. deus pa/ ter est deus filius. qz hec est vera. deus pater ē deus q est deus filius. cū ergo illa appositio n̄ valet ad hoc q hec sit vera. deus pater ē deus filius. ergo nec illa appositio faciet q illa sit vera. deus genuit aliu deum. Sed ptra istam cōclusionē possit argui sic. Dec est ve/ ra. deus genuit deum. vel ergo genuit se deuz vel aliu deum. Nō se. quia Aug^o. pmo de tri/ ca. i. dicit. q hoc est impossibile. ergo genuit alium deum. P. Generatio est quasi nota psonalis distinctōnis. sed deus genuit aliu deum in psona. P. cum dicit. deus genuit deum. ly deus non stat pro essentia sed pro p/ sona. quia essentia no generat nec generatur. Cum ergo in psonis diuinis sit alteras. er/ go videtur q deus genuerit alium deum. Sed ista nō concludūt. Ad primū igi/ tur magister respōdet in littera. q nec genuit se deū nec alium. nō se ppter distinctōem ne/ cessario requisitam inter gignens et genituz. nec aliu deum ppter vnitatē diuine nature. que principaliter intelligit in hoc termino de/ us. Sed forte dices q aug^o videt cōcedere q genuit se. qz Augustin^o ad maximinū di/ cit q pater genuit de se altez se. Et. xv. de tri/ ait. pater tanq seipm dices verbū genuit. n̄ enim se integre pfecteq dixisset. si ampli^o vel

Opinio

Contra opi
nionem

Contra cō/
clusionem
veram.

Ad. i.

Instantia

minus esset in sbo qz in seipo. Et sup Joh. ait. q pater mitres filiu se alterz misit Sed illa sba soluit seipa. quia aug? no dicit abso lute se. sed dicit alterz se. vt p hoc onderet gi gnens z genitu in diuis cu eentie vnitate pso nalem hre distinctoem. Ad aliud dicendu q lz generatio det intelligi psona. tm de natura istu? dictois ali? est. q cuiusqz termin iungit siue sit eentialis siue psonalis siue notionalis illius termini inuit diuersitate. et qz h nome deus est termin? essential. io illa ppd no poe esse vera. Et p idem patz ad terciu. Ad ar gumentu pncipale dicendu. q illa generatio e infinita. Ad pbatdem dicendu q bn pcludit de infinito successiuo. no autē de infinito ptra ali. tali eni infinito no repugnat hre terminu infinitu. lz ipm no possit hre terminu finitu. sed terminus illi? diuie generatois est infini tus. puta fili? dei. q est termin? total? illi? ge neratois. ac etiā terminus ei? formal? qui est/ sentia diuina.

Distinctio qnta

Post hec queri tur zc. Dic mgr querit an diui na eentia generet vl generet. Et diuidit in tres ptes. qz pumo mgr pponit p dicras qstiones. Secdo rndet ad eas. Et ter cio ondit quo sint intelligede auctoritates di ceteres q fili? est genit? de sba patris. Secda ibi Ad qd catholic? tractatorib? Tercia ibi. Dr hqz zc. Secda pars diuidit in duas. Na pri mo ostendit q essentia diuina no generatur. Secundo ostendit q non generat. Secūda ibi. Itaqz etiā no est dicendu zc. Prima i du as. qz pmo ponit suā determinatiōem. et cōfir mat ea ratioibz. Secdo adducit p se qndā ob iectōem. et rndet ad eam. Secda ibi. Diuici det contrariū zc. Tunc seqt illa pars. Ita qz etiā zc. in q mgr ondit q eentia diuina non generat. Et diuidit in duas. qz pmo ostendit mgr q eentia diuina nec generat eentiam nec generat filiu. Secdo ex dictis serōz obijcit in contrariū. ibi. Predicte autē videt. Et hec di uidit in qtuor. qz pmo obijcit ex dictis augu. Secdo exponit hmoi dicta ondes ea no esse pna pdicte sūati. Tercio obijcit ex dictis hila riū. Et qrtō ondit quō sba hilarij debeāt itel ligi. Secda ibi. Sz hec ita determinamus. Tercia ibi. Diuic no zc. Quarta ibi Sed qz hec sba. Dic quero hanc questione

Vtrū fili? generet i diuis de sba pris Et videt q no. qz illud cui? sstantia nec est materia nec qsi materia gene ratōis filij. de illi? sba no generat fili? sz eent tia diua siue sba pris n? e matia nec q matia gnatois filij. g zc. maior pz. qz de notat curā sstantia cause material. mioz etiā pz q ad h q eentia diuina n sit materia. cū ipa sit pur? act? nec etiā e qsi materia qz no e sbiectū alie? for me ipi genito cōicate. In pxiū ēbrū aug. q illud assent in multis locis. Dic sūt qz tuoz vidēda. Prio vtz act? notōnales cō ueniāt diuine eentie actiue. puta vtz genera re possit vl spirare Secdo vtz sibi ueniāt passiuē. puta vtz diuina eentia generet vl spi ret Tercio vtz diua eentia deat dici forma lis termin? act? notōnal. Quarto illd qd queritur in plenti.

Quantū ad primū

pncipale vtz act? notōnales ueniāt diue el sentie actiue. dico q aliqd actiue se hre respū actiū notōnaliū duplr pt intelligi Uno mō vt pncipiū qd tles act? pncipiat. puta gene rat vl spirat. Alio mō vt pncipiū q tles actus pncipiāt. puta q generas generat. Prio mō dico q act? notōnales n ueniūt diue eentie actiue. qz pncipiū qd pducit nccio distiguit realz ab eo qd sua actōe pducit. sz eentia diui na no distiguit realz a filio vl a spūctō. q p actōez notōnale pducit. g act? n pperit di uine eentie actiue tāqz ei qd pducit. Sz gene ras et gēitū adiuicē referūt opposit? relatōibz vtz. v. metz. sz eentia n referet ad filiu nec ad spūctm relatōe opposita. g nec generat nec spirat. Sz si eentia generaz. l generaz eent tā diua. vl psonā diua. cū g sp gignēs z gem tū sint distincta realz. g si eentia generaz eenti am. eēt distincta a seipa. si psonā eēt distincta a psona. qz vtrūqz ē ipossibilei diuis Sz op positū illi? posuit abbas Joachim dicēs. q eentia generat eentia. qz vt ait. no min? illa ē sba. eentia generat eentia. qz illa. deus generat deū. cū de? sit tmin? eentia. Sic igr illa pcedit de? generat deū. no tm ppter h ponūē ples dij realz abiuicē distincti. sic illa fm eū ē cōcedēda. eentia generat eentia. no tm ppter h erūt due eentie realz distincte. Et si dicit sibi illd aug. i. de trini. c. i. q ipossibile ē pducēs et pductū n eē realz distincta. ipe rndz dicēt. q aug? dz itelligi d pducere et pducto cū sumūf supposital. n aut cū sumūt eentia. sicut patz in illa. deus

Solutio

Ad. 2. et. 3

Ad argu mēū prin cipale

Primum principale

Lōcō. 1.

Opio Jo achim

adū cū sit redēti adūcū in illō rōz sed hie termin? nō eēt ptes dū. nō dicit q ly aliū anone. Sz adien r aliū tū dū fallā esse vera. qz qz qz eruit aliu tū. cū illd dicitū dupl? tūū nō pē sstanti us sstantiōz qz nari possit. sōi sōi sōi. ly aliū dē nō tantū cū nō sit sstantiō. Sed ind lignū. ly aliū cū sit acm pmo dicit. deū genui icū suo sstanti ue. Tana g erit sōdo nō valz illd ppositiua. qz si pro veraz. deus genui xus genui aliū q la erit sba. deus po t vera. deus panti ergo illa appositio a. deus pater cū sstantiō facit q illa sstantiō. Sed pte arguit sic. Dic et vtz d ergo genui se tūz quia Aug? pmo de nō vssibile. ergo genui teratio est quā nōra id deus genui aliu? m dicit. deus genui nō essentia sed pzo p generat nec generatur. diuina sit alietas. qz uerū alium deum. adūcū. Ad primū qz n littera. q nec genui ppter distinctōem nō er gignens et gemit. mōtē diuine natu ligū in hoc termino z q aug? videt cōtō uillū ad magmōi dē alterz se. Et p. n. dicit vrbū. qz dicitur. qz dicitur. qz dicitur.

2 genuit deū. Possemus etiā illā opinionem
 erroneā fucare sine apparētē facere aliq̄bꝫ so/
 phismatibꝫ. Prmo sic. Cū dico eētia ge/
 nerat. vlt̄ pdicatū est realz idem cū sbiecto. vlt̄
 differt ab eo realz. Si p̄mo mō tūc erit p̄posi/
 tio necessario f̄a. q̄ impossibile est p̄pōez eē
 falsam in qua idem pdicat̄ de seip̄o. Si sc̄do
 modo. tūc erit aliq̄d in diuinis quod realz dif/
 fert a diuinā eētia. et p̄pōis cum ip̄a faciet cō/
 3 positōem. P̄. sicut se habz actus essential̄
 ad p̄sonam. sic act⁹ p̄sonal̄ ad eētia. s̄ actus
 eētialis q̄uis sit cōis verificat̄ tamē de q̄libz
 p̄sona fm̄ se sumpta p̄pter vnitatē eētie cuz
 p̄sona. Illa enī est vera. p̄ intelligit̄. q̄uis
 intelligere sit actus cōis tribus p̄sonis. ergo
 et actus p̄sonal̄ puta generare q̄uis sit p̄sone
 p̄prius. verificabit̄ de eētia fm̄ se sumpta p̄
 4 p̄ter idēitatē p̄sone cū eētia. P̄. ad q̄d est
 pater generat filiu. eētia diuina est p̄. ḡ ge/
 nerat filiu. P̄. Aug⁹. vij. de tri. dicit. q̄ fili⁹
 5 est eētia de essentia. Et. xv. de tri. c. xx. ait. fili⁹
 est sb̄stantia de sb̄stantia. Sed illa opi/
 nio est erronea. et ab ecclia catholica p̄dena/
 ta. ideo dimissis rōibus et auctoritatibꝫ qual
 etiā mgr̄ hic adducit in lra q̄ plurimū copio
 se. capiam solū ad p̄sens̄ s̄ba sancte m̄ris eccle
 sic. extra de sūma trinitate et fide catholica. c.
 dānamus. vbi sic dicit̄. Sacro approbante
 cōcilio cōfitemur cū petro q̄ vna quedā sum
 ma res est in diuinis. que nec generat nec gene
 rat. nec p̄cedit. sed est p̄ q̄ generat. filius qui
 gignitur. et p̄sūctus q̄ p̄cedit. Cum ḡ dicat
 Aug⁹. Euāgelio dei nō crederem nisi in q̄ntū
 ab ecclia dei fuerit approbatū. ḡ patz illā opi
 nionē a cūctis fidelū mentibꝫ eē penitus re/
 spuendā. cū a dei ecclia non solū nō approbe
 tur. sed etiā manifestissime reprobet̄. Ad il
 lud ergo q̄d dicit̄ Joachim. q̄ eē vera est illa.
 essentia generat eētia. sicut hec. deus generat
 deum. nego. et ad p̄batōem dico q̄ q̄uis de⁹
 sit termin⁹ eētialis sicut eētia. et idē signifi
 cet q̄d eētia. habz tñ aliū modū significandi
 q̄ eētia. rōne cuius aliq̄d vere p̄t affirmare
 de ip̄o. quod tñ false affirmat̄ de eētia. habz
 enī hoc nomen deus modū significandi deno/
 minatiū siue concretū rōe cuius implicat sb̄
 iectū. et ideo cū sibi adiungit̄ actus notōnal̄
 talis adiunctio facit ipsius determinate stare p̄
 supposito cui p̄prie cōuenit talis actus. S̄z
 hoc nomē essentia habz modū significandi
 abstractū. p̄pter quod fm̄ suū modū signifi/
 cādi nō implicat sb̄iectū. et iō q̄uis act⁹ no/
 tionalis sibi adiungat̄. nō tamē determinat̄

Contra Jo
achim

Solutio
Ad. 1.

ad standū p̄ illo supposito cui p̄prie conue/
 nit talis actus. s̄z manet iuxta suū modū si/
 gnificādi in sua absoluta abstractōe. q̄uis igit̄
 tur illa sit vera. deus genuit deū. quia cū in sb̄
 iecto stet p̄ supposito patris. et in pdicato p̄
 supposito filij. gignens et genitū sunt ibi di/
 stincta realz. nec p̄pōis generat seip̄m. Ista tñ
 est falsa. essentia generat eētiam. quia idē in/
 districte ponit̄ in sb̄iecto et pdicato. Blosa
 etiā corū qua glosant dictū augul. corrupit
 textū. quia aug⁹ eodē ca. ait. nulla oīno res ē
 que seip̄am gignat vt sit. vlt̄ ergo tu dices q̄
 essentia diuina nulla oīno res sit. quod est
 set absurdū in iuris. et etiā cōtra tuū p̄positū.
 quia tūc nō generaret. quia q̄d oīno nlla res
 est generare nō p̄t. Vel dices q̄ sit aliqua res.
 et tūc exp̄sse p̄ dictū augul. excludit̄ ab ea pos/
 se seip̄am generare. Ad secundū dicendūz
 q̄ vt ait p̄hus p̄mo p̄yermentias. nola et s̄/
 ba idē significant. ḡ hoc s̄bū generat et h̄ no/
 men generatio q̄ntū ad rem significatā idē si/
 gnificant. s̄z d̄rant q̄ntū ad modū significan/
 di. Cum igit̄ generatio in diuinis pdicet̄ idē
 tice de diuina eētia. iō possumus dicere q̄ in
 hac p̄positōne. eētia generat pdicatū ē idēz
 realiter quod sb̄iectū q̄ntū ad rē significatā.
 nō tñ quantū ad modū significādi. quia hoc
 s̄bū generat significat p̄ modū cuiusdam
 egressus quo generās aliq̄d in esse p̄ducit. q̄d
 eo ip̄o quod p̄ductū est necessario d̄r a pro/
 ducente. et hoc eētie diuine repugnat. cum
 nihil sit in diuinis a quo eētia diuina reali/
 ter distinguit̄. Sed hoc nomē generatio cū
 sit sb̄stantiū nomen. habz modū significan/
 di fixum. iō ratōe sui modi significādi nō im/
 pedit̄ quin idē tice possit pdicari de essentia.
 Unde cum dico. eētia est generatio. vlt̄ essen/
 tia est ip̄m diuinū generare. nō notat̄ hic trā/
 situs de eētia in aliq̄d p̄ductū. s̄z notatur q̄/
 daz reciprocatio siue quedā idētificatio ad es/
 sentia. Ad terciū dicēdū q̄ q̄uis act⁹ eēn/
 2 riales cōueniētes essentie p̄ueniāt etiā p̄sonis.
 aliquet̄n habitudines p̄ueniūt essentie que
 tamen repugnat̄ p̄sonis. Essentia enī est ad
 se et p̄sona nō est ad se. Sic omnia pdicata q̄
 simpliciter dicunt̄ p̄fectōem cōueniētia sup/
 posito cōueniunt etiā essentie. puta si pater ē
 deus sapiens bonus. siue sapientia bonitas h̄
 omnia et cetera cōsimilia pdicant̄ de essentia.
 Aliqua tamen quorū esse magis consistit in
 quadam habitudine siue relatione ad aliud
 q̄ in entitate simpliciter et p̄fectōne. pote/
 runt supposito conuenire et tamē repugnare

Ad. 2.

Ad. 3.

Contra Joachim
 Solutio
 Ad. 1.
 Ad. 2.
 Ad. 3.

essentie. cuiusmodi sunt omnes actus notōnales vt notōnales sunt. qz vt sic sūt formaliter relationes qdā. et ideo nō pnt dicere pfectio nē simpliciter. Forte dices qz generare dicit pfectōez simpliciter. cū dicat. iij. metaph. Unūquodqz tūc pfectū est cū poterit sibi sile generare. Rūdeo dicendū qz actus generādi nō dicit pfectōez simpliciter. s; habere potētiā generādi h poterit dici pfectio simplz. z ideo pbs nō dicit. cū generat sibi simile. s; cū potest sibi sile generare. et id nō possumus arguere ibi aliqua pfectōem simplz conuenire supposito. que deficiat eēntie diuine ex abnegatōne actū illorū notionalium z essentia.

Ad qrtum dicendū negādo maiore. pntas enī diuina est p. et velle diuinū est pater. z tamē nō generat filiū. qz licz aliqua sint idē realiter. ppter aliū tū mōdū eēndi aliqd poterit cōuenire vni et repugnare alteri. Sed si ille pms articul' ill' pme questiois inteligitur sedo modo. puta vtz actus notōnales cōueniāt diuine eēntie actiue tanqz principio quo tales actus eliciunt. tūc dico qz sic. quia illud quod formalz est potētia generatiua et potētia spiratiua. illi hē attribuunt oēs actus notōnales actiue tanqz pncipio quo. sed eēntia diuina est hōi. qz vt pbato infer' in distinctōe. vij. eēntia diuina est hē potētia generādi atqz spirādi et oia pducēdi. que ad intra realz pducunt in diuis. In productōib; aut ad extra essentia diuina non solū est tribus psonis pncipiiū pductiū quo. sed fm se et p seipam est pncipiiū pducens qd. quia in tali pductōne nihil impedit qn eēntia possit pducere. cū ipa sit realz distincta ab hōi producto. Et p iam dicta p̄t glosari verbū aug. supius in quinta rōe positū. cū dicit. filius ē essentia z essentia. dz intelligi de eēntia nō tā qz a pncipio pducēte. sed tanqz a pncipio pducendi.

Ad. 4
Lōdo z
Ad. 5.

Quātū ad secundū
pncipale cū genit. vtrū pdicti actus notōnales cōueniāt diuine eēntie passiue. ita qz diuina eēntia possit hē dici genita. dico qz nō. qz manente eadē causa manet idē effectus. s; pncipalis causa repugnātie quare supius dicebat qz diuina eēntia nō generat erat. quia esset distincta ab aliq ad intra in diuinis. quia gignens realz distinguit a genito. sic etiā eodez mō nō p̄t dici genita. qz genitū realiter distinguit a gignente. P. si ipa esset genita. vl' el

set genita a se. vl' ab aliquo diuino supposito; non a se. quia sic iā pbatū est ipa non pducit aliqd ad intra. nec etiā p̄t esse distincta a seipsa nec ab aliq diuino supposito. s; nec a se nec a diuino supposito p̄t esse diuina eēntia pducta. P. si essentia diuina eēt pducta vel generata tūc ipa esset creatura. p̄ns est falsuz. s; et anis. p̄o cōsequētiā. quia si esset pducta a deo esset pducta. et p̄ seqns differret a deo ppter distinctōem pducētis a pducto. cum g omne qd nō est deus siue creator sit creatura. ergo zc. Forte dicit qz nō sequit. differt a deo. ergo est creatura. qz fili' in diuis differt a deo patre. et tū nō est creatura. Rūdeo qz nō est sile de filio et de eēntia. qz filius p filiatiōez differt a deo p̄re. nō vt deus est. sed vt ille pater ē et vt ille filius est. S; eēntia si differret a deo. oporteret qz seipsa et essentialz differret. et p̄ p̄ns necessario eēt creatura. quia qcquid eēntialiter differt a deo h est creatura. P. si eēntia diuina generaret. ipa nō esset prima eēntia. qz sicut psona genita nō p̄t dici psona prima. sic essentia genita zc. P. p̄ conclusionē est z terminatio ecclie. extra de sūma trinitate z fide catholica supius recitata. Item pro ea sunt rōnes et sanctorū auctoritates p m̄gim assignate in illa distinctōe. S; p̄tra illaz veritatem sūt due opiniōes. vna directe z alia indirecte. Quaz prima dicit qz q̄uis eēntia diuina vt est cōis tribus psonis nō generetur. tamē vt est in filio pprie generat. quia filius nō est aliud qz eēntia genita. Et eodem mō dicunt qz pater est eēntia generans. z spūs sanct' essentia spirata siue pcedens. ita qz fm eos trinitas nō est aliud qz essentia triplicata. ppter hoc tū vt dicunt nō distinguit essentia ab essentia realiter sed psonaliter. Et illō pbant sic. P̄rio auctoritate richardi. vi. d. trini. c. xxi. vbi ait: nihil aliud est patris psona qz substantia ingenita. et nihil aliud est filij psona qz substantia genita. Et ibidē eodē ca. i. uehit contra illos qui oppositā p̄t tenebant in diebus suis dicens. Multi t̄pib; nostris surrexerūt qui non audent hoc dicere. et multo piculosius contra sanctorū patrū auctoritatem illud audēt negare. Ad illud autē qd dicunt auctoritatē inuenire nō possunt. Ad hoc autē quod nos dicim' etiā ipi auctoritates multas adducūt. et more golye gladiū q̄ iugulentur referentes ad certamē p̄cedūt. Et credo qz richardus ibi notet magistrus libri s̄niarum. qui multas auctoritates etiā p̄ illa nō hā conclusioē adducit. Et seq̄ i eod ca.

Instantia
Solutio
Instantia
Solutio
4
5
Dpi. petri
iohis

ca. pprie conu...
Instantia
Solutio
Ad. 4
Lōdo z
Ad. 5.
Secunduz
pncipale

In diuina natura vni⁹ substantia est ingeni-
 ta et alteri⁹ genita. non tñ pñs est vt sit alia
 et alia substantia. s; alia et alia psona. P.
 Aug. de fide ad petr⁹ ait. pñ genuit illud qd
 est. sed hoc nō pñ intelligi de filio. qz pater nō
 est filius. ergo intelliget de eētia. Itē eodem
 li. aug⁹ dicit. Veritas christi nata ē de nata pa-
 tris. Item ait. q̄quid habz filius natum est
 P. in diuinis ppe d: sapientia genita. s; p
 pñe pñ dici eētia genita. pñ pñ. quia q̄qd
 pñ dicit p̄leqns etiā pñ dicit contra añs. cū es-
 sentia et sapia sint termini eētiales. et sint eō-
 lis abstractōis. Sed añs concedit ab oībus
 doctoribus modernis et antiq̄s. s; rē. P.
 mgr exponēs in lra illud aug. In diuis est
 essentia de eētia. ait q̄ hoc est dictū. filius ē
 de patre. ergo etiā mgr videt geminare essenti-
 am in diuis psonalē. q̄uis eam vnā et indi-
 stinctā dicat esse eētialem. P. que sūt v-
 num et idem realē si vnū generat et reliquū.
 Sed eētia est idē realiter qd filius q̄ pprie
 generat. s; rē. Sed illa opinio directe vi-
 det esse p̄tra determinatiōez sc̄e m̄ris ecclie.
 iō tanq̄ erronea est penit⁹ respuenda. Dñe
 enim qd generat accipit esse ab alio. et dicitur
 relatiue ad ipm. sed diuina essentia nō d: rela-
 tione sine ad aliud sed ad se. nec accipit esse ab
 alio sed oīa habet esse a dīna eētia. ergo rē.
 Forte dices. ut in filio ē accipit eē ab alio
 scz a p̄re non valz. quia etiā fm te eadē eētia
 penitus in diuina q̄ est i filio est in p̄re. et i pa-
 tre nō habz esse ab alio. si q̄ in filio habz eē ab
 alio. tunc vnū et idē penitus in diuisuz r̄ sim-
 pliciter absolutū habebit esse ab alio. et non
 habebit eē ab alio. qd est euidentē p̄tradictō
 Ad primū dicendū q̄ maior est auctori-
 tas ecclie orthodoxe que i generali cōilio de-
 terminauit hanc opinionē eē erroneam. q̄ sit
 auctoritas richardi vl cuiuscūqz alteri⁹ do-
 ctoris sancti. pñ tñ richard⁹ excusari. qz deter-
 minatio cōciliū videt venisse post illa dicta ri-
 chardi. q̄uis illi nō sint excusabiles q̄ p̄ illā
 cōciliū determinatiōem temere asserere p̄sumūt
 opinionē p̄dictā. Ad sc̄dm dicendū. q̄ au-
 gustinus p̄ talia s̄ba non intēdit dicere essen-
 tiam eē genitā sed cōicātā. Etiā pñ sic exponi.
 pñ genuit illud qd est s̄bstantialē. quia sic p̄ ē
 in filio fm substantiam. vt p̄z Joh. cūq̄. sic p̄
 est fili⁹ s̄bstantialē siue fm substantiā. qz sunt
 vna substantia. Et cum ait. veritas christi na-
 ta est. debet exponi. i. p̄ natiuitatē cōicātā est a
 natura p̄ris tanq̄ a p̄ncipio quo p̄ p̄ducit.
 vt sup̄ius etiā exposui alias auctoritates. Et

Contra opi-
monem

Institia
Solutio

Ad ratōes
opiniōis
Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Opio hō
rici d. gan.
et r.

2

3

4

Confirmat

eodē mō dicendū ē ad dictū hylarij sili⁹ mō.
 Ad terciū dicendū q̄ sapia supponit p̄ p̄
 sona filij et nō eētia. et hoc nō rōne minoris
 abstractōis. sicut videt argumētū p̄tendere.
 sed rōe appropriatiōis. qz licz sit p̄muis tribz
 appropriatur tñ filio. Essentia autē sic est cō-
 munitis q̄ nulli appropriat. Ad q̄tū dicen-
 dum q̄ mgr nō accipit ibi eētia p̄ psona. sic
 q̄ eētia sit gignens vl genita. sed vult per h̄
 exp̄m̄re q̄ gignens r̄ genitū sint idē in eē-
 tia. q̄uis d̄rant realiter relatōe diuina Ad
 quintū dicendū q̄ p̄z eius solutio p̄ ea q̄ di-
 cta sunt in primo articulo. solutiōe terci⁹ et
 q̄rti argumēti. Sc̄do contra p̄dictā p̄ta
 tem sunt q̄dam q̄uis non ita directe sicut illi
 iam dicti dicēs. q̄ diuina eētia nō generat
 p̄ se sed generat p̄ accēs. Primā conclusio-
 nem cū suis rōibz p̄cedo. et iō motiua eorū q̄
 ad hoc nō adduco ad p̄sens. Sc̄daz autē
 conclusiōe ipi p̄bant sic. Ubicūqz p̄positū vl
 habens se ad modū cōposito generat p̄ se. ibi
 componētia vl habētia se ad modū componē-
 tiū generant p̄ accēs. illa p̄z. quia dato bene
 q̄ cōponētia sint p̄ora cōposito. tñ fm eē qd
 habent in cōposito sunt posteriora cōposito.
 r̄ p̄ p̄ns vt sic generat ad generatiōez cōpositi
 Sed filius q̄ p̄ se generat in diuinis fm no-
 strū modū intelligēdi cōponit ex diuina essen-
 tia et relatōne. ergo rē. P. q̄uis fm nostrz
 modū intelligēdi eētia p̄ntelligat h̄re esse
 anteq̄ sit in filio. tñ fm modū eēndi quo ē in
 filio nō potest p̄ntelligi. quia fm illū modū
 essendi non est in patre. ergo saltē fm talē mo-
 dū essendi eētia generat P. id quod gene-
 ratōni fm nostrū modū intelligēdi p̄existit.
 et p̄ actum generatiōis accipit in se formā cū
 qua vnū suppositū cōstituit qd pprie gene-
 ratur. illud videt esse s̄biectū generatiōis. r̄ p̄
 p̄sequens p̄ accidens generat. eētia diuina ē
 h̄mōi. ergo rē. p̄batio illi⁹. quia p̄ actū gene-
 ratōis accipit in se filiatiōem. cū qua constitu-
 it suppositū ipsius filij. P. phus. v. phisi-
 corum ait. q̄ compositū generat per se. forma
 vero et materia generant per accidēs. sed eē-
 tia diuina in generatiōe filij videtur habere
 ratōem materie. cum sit eadem in vtroqz ter-
 mino generatiōis. puta in patre et filio. Et
 confirmatur. quia omni potētie actiue core-
 spondet aliqua potētia passiua. sed in patre
 generāte est aliqua potētia actiua q̄ generat.
 s; in filio genito erit aliq̄ potētia passiua qua
 generat. h̄ec autē nō p̄ esse nisi essentia diuina
 ergo rē. Itē si in diuina generatiōe eētia

nō teneret locū materię. tūc fili⁹ nō generaret sed potius crearet. p̄ns falsum est et hereticū. p̄batur d̄na. quia illud qd nō fit ex aliquo illud fit ex nihilo. et p̄ cōsequens creat. sed illud ex q̄ fit aliquid habz locū materię. P̄. passiua generatio in aliq̄ signo p̄oratis p̄cedit filiū genitū. igit̄ vt sic p̄cedit aut subsistit in se ipsa aut in eētia. Non in seipsa. qz fm Aug. nulla relatio p̄ seipsa subsistere. ergo in essen- tia. et p̄ se q̄ns essentia saltē p̄ accēs generat. qz omne illud in quo ē passiuua generatio ali- quo mō generat. P̄. si pater genuisset filiū ex substantia aliena. illa substātia p̄ accēs fur- isset genita. q̄ cū genuit e ex substātia p̄pria sua substātia aliquo mō dicit̄ esse genita. qz si ignis generaret aliqd ex sua substātia non min⁹ sua substātia diceret̄ generari. q̄ dicit̄ generari aliena substātia si ex ea ignis aliqd generabit. Sed illa nō cludunt. qz illud quod generat p̄ accidēs nō habz esse p̄ se sed solum sibi cōpetit esse p̄ esse illi⁹ quod genera- tur p̄ se. sed eētia diuina nō habz esse p̄ sup- positū sed magis eōuerso. Omnis eni natu- ra que acq̄rit esse in supposito nō est suū esse. nec p̄ se q̄ns est ex se formaliter necesse esse. q̄ omnia sunt falsa loquēdo de diuina essentia.

2. P̄. eētia p̄ generatōem cōmunicata. in q̄ nullū esse quod p̄habuit corrupit. nec aliqd nouū eē inducit. illa nō generat p̄ accidēs ad modū materię. eētia diuina in generatōe fi- lij est h̄mōi. ergo t̄c. maior p̄t̄z. qz ex h̄ dicitur materia natural̄ p̄ accēs generari. quia eē qd p̄habuit corrupit. et nouū esse in ipsa inducit. illarū igit̄ conditionū dato opposito debet eti- am cōcludi oppositū. minor p̄t̄z quo ad illā partē. q̄ nullū eē essentie diuine corrupit per diuinā generatōem. p̄bo eam quo ad alteraz p̄tem. s. q̄ p̄ illā generatōem nullū esse nouū in ipam inducat. qz actus infinitus actualiari nō p̄t̄ p̄ aliquā supuenientē actualitatē. qz in- finitū nō capit additōez. sed eētia diuina est actus infinitus. Et firmo hoc idem sic. quia omne p̄fectibile et recipiēs esse hz rōem potētie passiue que actui puro simplz repu- gnat. et p̄ns necessario repugnabit eētie di- uine. q̄ est actus oio pur⁹. vt p̄t̄z. xij. metaph.

3. P̄. id quod generat p̄ se. sed diuina eētia non habz esse in solo filio sed illud idē esse qd ha- bet in filio habet in p̄re et spūs anctō. P̄. qm̄ cū qz aliqd generat p̄ accidēs necesse ē esse suū differre ab esse generātis. sed esse diuine eētie nō differt ab esse pat̄r. ergo t̄c. Ad

primū ergo dicendū q̄ si aliqd componētūz sic se habz q̄ nec d̄mittit eē quod habuit an̄ illud cōpositū. nec acquirit esse in p̄posito. d̄ illo maior est simpliciter falsa. sed eētia diui- na est h̄mōi. vt patuit. ergo t̄c. Etia possz di- ci q̄ fili⁹ nec est cōpositus. nec habz se ad mo- dū cōpositi. qz sicut infra patebit. p̄sona diui- na est eque simplex sicut eētia. Ad secū- dum dicendū q̄ rōe illi⁹ modi eēndi eētia di- uina vt est in filio dicit̄ cōmunicata. nō t̄n̄ pro- pter talē modū debet dici genita Ad terciū dicendū q̄ maior est h̄a si id qd appellas ibi s̄biectū recipit eē a tali forma. et actualiat et p̄fi- citur ab ea. sed eētia diuina nō recipit eē a si- licatōe. nec actualiat nec p̄ficiat p̄ eam. q̄ non va- let. Ad quartū dicendū q̄ forma et mate- ria dicunt̄ generari p̄ accidēs. qz p̄ generatōz capiūt nouū esse qd p̄ns nō habuerit. Ad mi- nozem et ad suas p̄firmatōes patebit in q̄to p̄ncipali. Ad quintū dicendū q̄ nullū p̄ns est in diuinis in q̄ passiuua generatio an̄ subsi- stat q̄s fili⁹ sit genitus. sicut infra patebit cum materiā de p̄or et posteriori i diuis tractabo.

Ad sextū dicendū q̄ si p̄r aliqd p̄duceret ex aliena substātia illa possz dici p̄ducta. eo q̄ capet nouū eē p̄ talem p̄ductōem. sic autē nō est in p̄posito.

Quātuz ad terciū

p̄ncipale vtz diuina eētia debeat dici formal- termin⁹ act⁹ notional. dico q̄ eētia diuina est formal̄ termin⁹ act⁹ notional siue ipi⁹ gene- ratōis. de q̄ ad p̄ns loq̄mur. qz id ē formalis termin⁹ generatōis qd a generāte ipi genito talz cōicat q̄ genitū generatū i ipō p̄ncipaliter assilat. eētia diuina ē h̄mōi. q̄ t̄c. maior p̄t̄z. qz illud i q̄ s̄st̄t final̄ intētio generāt̄z vidē h̄re rōez termi generatōis. s̄z finis generāt̄z ē assi- milare sibi genitū siue p̄ducere sibi sile. mior p̄t̄z de se. qz fili⁹ i relatiōe a p̄re distinguit. s̄z i eētia sibi p̄fectissime assilat. forte dices. q̄ in eētia nō ē in diuis assilatio s̄z total̄ idē- titas. qz vnitas i substātia ē idētitas. vnū aut̄ i q̄litate ē s̄ilitudo. R. q̄ sic q̄litas i diuis puta bonitas l̄ sapia ē s̄ba. sic s̄ilitudo i diuis ē idētitas. ois ei p̄fecta s̄ilitudo i q̄ nihil disti- mile reperit p̄t̄ de bz dici idētitas. t̄ cōuerso. P̄. i diuis ē h̄a generatio. q̄ termin⁹ ei⁹ for- mal̄ ē s̄ba. an̄ p̄t̄ ex p̄cedētibz. s̄z p̄bo d̄na. qz vtz. v. phico. sic h̄a altatō t̄minat̄ ad q̄litate t̄ augm̄tarō ad q̄litate. sic h̄a gnātō ad s̄ba. cū igit̄ in diuis n̄ sit s̄ba nisi diuina eētia. q̄ t̄c.

Ad rōnes henrici Ad. 1. Ad. 2. Ad. 3. Ad. 4. Ad. 5. Ad. 6.

Terciū p̄ncipale

Instantia

Solutio

l̄cū h̄larū s̄ilitudo
ap̄ialū p̄ponit p̄
ocnō rōne m̄nora
rgam̄tū p̄cedit
licz s̄t vnitas r̄m̄
ētia autē sic est cō
t̄. Ad qm̄ d̄na
eētia p̄ p̄sona. se
uita. sed vult p̄t̄
nū s̄ilitudē in eē
arōe diuina. Ad
is solutio p̄ eē d̄
s. solutio t̄c. q̄
contra p̄dicā p̄na
ita direct̄ s̄ilitudo
eētia nō generat
p̄na cōclūsiō
rō motua cōm̄
na. S̄d̄z aīz
l̄bicūz p̄positū vt
it̄ generat p̄ se. ad
ad modū componi
p̄t̄z. quia dato t̄re
posito. an̄ fm̄ eē qd
posteriora cōp̄m̄
generatōz cōp̄m̄
at̄ in diuinis fm̄ nō
p̄ponit ex diuina esse
p̄. q̄ns fm̄ nō
ria p̄ntelligat h̄re
in modū eēndi q̄ns
i q̄. quia fm̄ illa modū
e. ergo s̄ilitudo fm̄ talē m̄
at̄. P̄. id quod gene
ū intelligit̄ p̄cessit.
accipit in se forma cū
s̄ilitudo qd p̄p̄rie gene
dicit̄ generatōis. et
generat̄. eētia diuina
ill⁹. quia p̄ actū gene
atōem. cū qua cōm̄
q̄. P̄. phus. v. p̄
t̄ generat̄ ex se. form
an̄ p̄t̄ accidēs. sed d̄
ōne s̄ilitudo videtur h̄re
s̄ilitudo eadem in vnitate
na in pat̄re et filio. Et
m̄ni potētie actuali
na passiuua. sed in p̄
potētia actuali generat̄.
aliq̄ potētia passiuua
p̄t̄ esse nullat̄ diuina
diuina generat̄ eētia

tra h̄e cum

firmat

Aureolus 5 Sed contrarium istius quodam tenentes arguunt
 1 multipliciter contra illa proposita. Primo sic
 Dis terminus formalis alicuius productionis capit
 esse per talem productionem. sed essentia divina non
 capit esse per generationem. tunc quod hoc est in preterito et
 finem idem esse quo postea habet esse in filio. illud
 autem quod actu est ens. generari non potest. ut patet
 primo philosophorum. tunc etiam quod ad oppositum istius mi-
 noris sequitur contradictio. scilicet quod eadem res haberet
 esse a se et haberet esse ab alio. et unum et idem ca-
 pet esse et non caperet esse. **P**rius ponitur ime-
 diate alias duas rationes que solum videtur esse proba-
 tio maioris iam dicte rationis. Primo sic. quibus
 terminus relationis non capit esse per relationem. tunc
 formalis terminus productionis necessario capit
 esse per productionem. **H**anc differentiam inter relationem
 et productionem ponit simpliciter super predicamentis.
 sed generatio divina est per productionem. ergo etc.
Item sic formalis principium actionis est illud quod
 agens agit. sic formalis terminus est quod actu agit.
 Sed propter quod unumquodque tale et illud magis.
 ergo formalis terminus productionis magis capit quod
 sit ex vi productionis quam ipsum productum. **I**tem con-
 firmant hoc commentatores. quod vij. metaphisice
 commentario. xxxi. ait. quod quod subiectum forme non habet
 esse nisi per formam. id est actio agentis non dependet
 a subiecto nisi finem quod dependet a forma. et inde est
 quod generat formam. imo non generat subiectum nisi
 2 quia generat formam. **P**er illud quod in altero
 persistens alicui genito concipitur non est formalis
 terminus generationis. propter hoc enim cum ex aere fit
 ignis. raritas persistens in aere postea exis in
 igne non est formalis terminus istius generationis
 Et ideo finem commentatores in de suba orbis. et per
 mo celi et mundi. dimensiones sunt generabiles
 et in corruptibiles. pro eo quod manent eadem in ge-
 nito que persistebat in corrupto. Sed essentia
 3 hoc existens in preterito concipitur filio. ergo etc. **P**er sicut
 in mortuorum resurrectione quibus anima vivit cor-
 porem et ipsum vivificatione constituat personam humanam.
 non tamen dicitur in tali vivificatione esse terminus
 alicuius generationis. ex eo quod persistebat ante illam
 vivificationem. sic quibus divina essentia vivit filiationem
 ad constitutionem persone filii. non tamen dicitur termi-
 nus generationis. eo quod in preterito persistere intelli-
 gitur tali vivificatione. **O**mne productum habet habi-
 tudinem realem ad terminum sue productionis. sed
 4 propter hoc habet aliquam habitudinem realem ad essentiam.
 ut est in filio. quod extrema realis habitudo in dis-
 ferunt realiter. pater autem non differt realiter ab es-
 sentia. ergo etc. **Q**uidam alij ad idem arguunt
 sic. formalis terminus generationis generat sal-
 tem per accidens. sed essentia divina nec generat per

Alij ad id.

se nec per accidens. **P**er idem numero non potest esse prin-
 6 cipium generationis et terminus. sed essentia divina
 est principium generationis. ergo etc. **P**er terminus ge-
 7 nerationis realiter distinguitur a genere. sed essen-
 tia divina non distinguitur a preterito. ergo etc. **S**ed
 istam doctrinam non capio posse stare salva veritate.
 quod si essentia divina non esset terminus gene-
 1 rationis ipsius filii. tunc filius ex vi preterite generatio-
 nis non esset deus. consequens est falsum. et quasi unum
 dicitur contra dicta scripturarum. etiam probo. quod filius non
 est deus nisi ratione deitatis quam habet a preterito. **A**u-
 tem veritas ut est in filio non respicit generatio-
 nem nisi sub ratione principii. quod ut sic est in preterito. nec sub ra-
 2 tione generationis. quod ipsa non generat. nec sub ratione
 totalis termini. quod talis terminus est ipse filius.
 igitur non poteris fingere aliam habitudinem sub
 qua essentia divina ut est in filio respiciat gene-
 rationem. nisi habitudinem sine rationem formalis ter-
 mini. qua negata non poteris dicere quod per essen-
 3 tiam divinam aliquid concipitur filio sicut generatio-
 nis. nec per rationem filius est deus sicut deus ge-
 nerationis. quia habet predicatum concipitur filio per ipsam
 essentiam ut est in filio. **P**er relationem divinam pu-
 ta filiationem non potest esse formalis terminus genera-
 4 tionis. ergo essentia erit huiusmodi terminus. **S**equitur
 patet quod in filio nihil poteris assignare per huiusmodi
 terminum nisi filiationem vel essentiam. **A**ns probo. quod
 ut patet. v. philosophorum. **R**elatio nec potest esse principium
 actionis nec terminus. **A**d primum igitur dicitur
 5 dum maior non est per se. nisi in tali productione vi-
 bi productionis prius fuit in potentia ad esse quam actu
 existeret. et ubi natura producti que est terminus
 productionis aliquid modo dicitur realiter a natura produ-
 centis. quod est principium productionis. sed omnia ista de-
 ficiunt in proposito. quod productionem in divinis nunquam
 fuit in potentia ad esse. cum ab eterno actualiter ha-
 buerit esse. et sit purissimum necesse esse. **E**tiam
 natura producti in divinis est eadem realiter cum na-
 tura producentis. eo quod producentis et productum sola
 relatione differant in divinis. **E**t cum addunt dictum
 philosophi quod actu ens generari non potest. bene volo quod cen-
 6 tia divina non generet. sed dicere. hoc non generat
 ergo non potest esse terminus generationis. est fallacia con-
 sequentis. nec sequitur ut ipsi inferunt aliquid contra-
 dictio. quod non sequitur ex dictis nostris quod divina essen-
 tia habeat esse ab alio. sed quod filius cuius virtute ge-
 7 nerationis essentia divina concipitur tanquam for-
 malis terminus generationis habeat esse ab alio
Ad primum probationem maiorem dicendum. quod for-
 malis terminus productionis non capit esse per productum
 8 onem ubi productum nunquam fuit in potentia ad esse.
 sed in divinis suppositum nulla talis est antecessio
 9 sio quam productionem nunquam fuerit in actu. cum productum

Contra au- reolam

Solutio ad. i.

Contra au- reolam
 Solutio ad. i.
 ad idem arguunt sic. formalis terminus generationis generat saltem per accidens. sed essentia divina nec generat per se nec per accidens. per idem numero non potest esse principium generationis et terminus. sed essentia divina est principium generationis. ergo etc. per terminus generationis realiter distinguitur a genere. sed essentia divina non distinguitur a preterito. ergo etc. istam doctrinam non capio posse stare salva veritate. quod si essentia divina non esset terminus generationis ipsius filii. tunc filius ex vi preterite generationis non esset deus. consequens est falsum. et quasi unum dicitur contra dicta scripturarum. etiam probo. quod filius non est deus nisi ratione deitatis quam habet a preterito. autem veritas ut est in filio non respicit generationem nisi sub ratione principii. quod ut sic est in preterito. nec sub ratione generationis. quod ipsa non generat. nec sub ratione totalis termini. quod talis terminus est ipse filius. igitur non poteris fingere aliam habitudinem sub qua essentia divina ut est in filio respiciat generationem. nisi habitudinem sine rationem formalis termini. qua negata non poteris dicere quod per essentiam divinam aliquid concipitur filio sicut generationis. nec per rationem filius est deus sicut deus generationis. quia habet predicatum concipitur filio per ipsam essentiam ut est in filio. per relationem divinam puta filiationem non potest esse formalis terminus generationis. ergo essentia erit huiusmodi terminus. sequitur patet quod in filio nihil poteris assignare per huiusmodi terminum nisi filiationem vel essentiam. ans probo. quod ut patet. v. philosophorum. relatio nec potest esse principium actionis nec terminus. ad primum igitur dicitur dum maior non est per se. nisi in tali productione ubi productionis prius fuit in potentia ad esse quam actu existeret. et ubi natura producti que est terminus productionis aliquid modo dicitur realiter a natura producentis. quod est principium productionis. sed omnia ista deficiunt in proposito. quod productionem in divinis nunquam fuit in potentia ad esse. cum ab eterno actualiter habuerit esse. et sit purissimum necesse esse. etiam natura producti in divinis est eadem realiter cum natura producentis. eo quod producentis et productum sola relatione differant in divinis. et cum addunt dictum philosophi quod actu ens generari non potest. bene volo quod essentia divina non generet. sed dicere. hoc non generat ergo non potest esse terminus generationis. est fallacia consequentis. nec sequitur ut ipsi inferunt aliquid contradictio. quod non sequitur ex dictis nostris quod divina essentia habeat esse ab alio. sed quod filius cuius virtute generationis essentia divina concipitur tanquam formalis terminus generationis habeat esse ab alio ad primum probationem maiorem dicendum. quod formalis terminus productionis non capit esse per productum onem ubi productum nunquam fuit in potentia ad esse. sed in divinis suppositum nulla talis est antecessio sio quam productionem nunquam fuerit in actu. cum productum

adhuc esset i potētia. Pr. n. nō ē pōr filio nec
 tpe nec natura. nec etiā naturali intelligētia.
 qz relatiua sūt sil natura z naturali itelligētia
 Id etiā qd adducit de relatōe qz termin' ei' p
 ipsā nō capit eē videt eē eos. qz generatio di
 uina n̄ min' ē relatio qz sit actio. igit fm dictū
 eoz nō optet qz sit termin' capiat eē p eā. qd ē
 ptra id qd intēdūt pbare. Ad scōz pbat
 onē dicendū qz sicut agēs agit p pncipiū acti
 uū sic actū agit p pncipiū passiū. p terminū
 igit nō agit. s; ē in acto esse vel in pducto esse.
 dū. n. res agit nō ē i termino. s; ē i via ad ter/
 minū Itē cū etiā fm pncipiū termin' formal' nō
 pducit nisi p accēs. sed ipz ppositū pducit p
 se. igit valde miror de illatione quaz ille facit
 hic cū ait. qz magis capit termin' formal' qz sit
 ex vi productōnis qz ipm productū. Ex isto
 nāqz sequit qz illud qd ē p accēs tale magis di
 cat tale qz illd qd est p se tale. qd ē oēm sanā
 doctrina tā philosophicā qz theologicā Ad
 terciā pbatōz dicēdū qz auerōis ibi loqē d
 actōe qz res materiales producūt. qz pnt ne/
 gocio locū non hz. cū oēs tales res materia/
 les pns sint in potētia ad eē qz actu capiāt eē.
 Ad scōz rōem dicēdū qz maior vlr non ē
 vera. etiā ipsa exēpla q adducit taz de raritate
 qz de qritate falsa sūt. nec in h̄ teneo cōmēto
 re. qz destructis sibiectis naturalis non pnt accē
 tia eadē numero remanere. Et si dō mibi
 q doctor noster frater Egidi' h̄ idē tenet cuz
 cōmētoze. R. cū p hō. i. ethi. qz duobz epn
 tibz amicis scim est phonorare veritatē. dato
 tñ qz eadē raritas maneat i igne genito qz fuit
 i aere corrupto. non tñ optet tale raritatē esse
 terminū generatōis ipi' ignis. qz ens multo
 nobili' acqnt p generatōne ignis qz sit tal' ra
 ritas. puta forma subalis ipi' ignis vel etiaz
 ipsa igneitas. z illud qd ē nobili' in genito dz
 ē formal' termin' generatōis. z iō argumētū
 tuū peccat p assignationē non cāe p cā. pexi
 stere. n. illi' raritatis non ē cā qre nō possit eē
 formal' termin' generatōis p dicit. sed ex h̄ est
 qz nobili' aliqd acqnt p h̄mōi generatōez. s; ē
 eēntia dīna est nobilissimū qd p diuinā gene
 rationez genito cōicat. ḡ valde ē dissile qd tu
 addis pro fili. Ad terciā rōem dicēdū qz in
 mortuoz resuscitacione aīa nō ē formal' termi
 nus alicui' generatōis. qz ibi non ē generatō.
 dato tñ qz ibi eēt ōa generatō. aīa vere eēt ter
 min' formal' tal' generatōis. Un̄ si eēt circu
 latio aīaz modo qz possit plato. qzuis aīa pex
 isteret. tñ ipi' hūane generatōis aīa eēt for/
 mal' termin' z qz in diuis ē vera generatō. iō

non ē sile qd tu adducis d resuscitacione mor
 tuoz. Ad qrtū dicēdū qz maior non ē vera
 qn termin' non ē pduct'. s; solū cōicat'. Ad
 terminū. n. cōmunicatū sufficit qz pducēs refe
 rat fm rationē. qz idē pt cōicare seipm Ad
 qntū dicēdū qz maior ē falsa. nisi fuerit tal' ter
 min' respectu cui' genitū pns fuit i potētia qz
 i actu ipz h̄ret. ita qz aliq' mō i generacione su
 it pgressus de non eē ad esse. Ad sextū dicē
 dū qz qn termin' generacionis non ē pduct'
 s; solū cōicat'. tūc idē sub alio tñ modo se h̄n
 di pt eē pncipiū generacionis z termin'. Est
 eēntia qzuis sit eadē i generāte z genito. s; tñ
 sb alio modo se h̄ndi. qz vt ē in p̄e ē incoīca/
 ta sed tñ p̄icabilis. vt ē in spūscō ē cōicata: s;
 incoīcabilis cū spūscūs non possit diuinā p/
 sonā pducere cui diuinā eēntiā valeat p̄icare
 s; vt ē i filio ē cōicata z cōmunicabil'. cōicata. s.
 a p̄e. z cōicabilis spūscō. Ad. vij. dicen
 dū qz maior ē vera de termino pducto. s; non
 de termino cōicato. Sūt etiā qdā aliq' p/
 dictā cōclusionē dicētes qz eēntia diuina nō ē
 termin' generacionis s; relatio. s. ipsa filiatio.
 qz illud qd a generāte pncipalr intēdit ē ter
 min' formal' generacionis. s; h̄ ē pncipiū di
 stinctiū geniti a generāte. qd pbat p auic. q
 i methaphica sua ait. Nō spālitās. i. ipa spēs
 s; qd signat pducit. sed pz qz pducēs z pdu
 ctū qzuis ueniat i spālitate siue i natura spe
 cifica. differūt tñ i singularitate. P̄id qd hz
 magis rationē act' i genito ē termin' generat
 onis. s; filiatio magis hz rationē act'. qz act'
 ē qz distinguit z determinat. filiatio aut suppo
 situm filij determinate cōstituit z ab alijs di
 uis psonis distinguit Et si istis dz qz agēs
 intēdit sibi assilare pductū. Rūdet illi qz eo
 ipso qz intēdit assilacionē videt pncipalr intē
 dere dīnitā z distunctionē. qz formale in ipsa
 similitudine dīnitā ē. cū similitudo sit rez dīnitū.
 S; nec illa opinio stare pt. qz fm p̄m. vij.
 metha. oīe qd pducit ab aliq' pductū inqz
 tū uenies. z oē pducēs pducit inqz tū ue
 niēs. ḡ pncipalr intētu a producere nō erit il
 lud in qz dīnitā. sed illud in qz ē uenietia p/
 ducētis ad productū. Ad p̄mū igit dicē
 dū qz minor ē falsa. Ad pbatōz dicēdū qz qz/
 uis iuxta dictū auic. singulare sit illud qd p/
 ducit. tñ termin' formal' productōis illud ē i
 qz singulare pductū assilat singlari pducēt.
 Ad scōz dōm qz minor ē falsa. qz eēntia diui
 na non capit aliquā actualitatē p relatōz ad
 iunctā. cū sit infinit' act' vñ actualitas relatio
 nis totaliter trāsit i actualitatē eēntie. z quasi

Ad 4
 Ad 5
 Ad 6
 Ad 7
 Opinio qz termin' ge neracionis dīne sit res latio.
 Instantia Solutio.
 Instantia Solutio.
 Contra il/ cūā opi.
 Solutio.
 Ad 1
 Ad 2

tem nō p̄t al
 min'. sed eāntia
 ut a generāte. sed
 ita p̄e. qz
 uo possit ita
 nō esset termin'
 qz vi p̄e generā
 s est salum. n. oīm
 niam p̄o. qz sil' i
 qua habz a p̄e p̄e
 nō respicit generā
 sic est in p̄e. nec
 s generā. nec sil' i
 termin' est ip̄e sil' i
 qm habitudinē sil'
 in filio respicit gen
 siue rōem formal' re
 tens dicere qz p̄e
 filio s̄ntre generatō
 reus p̄tate diuine qz
 i cōpente filio p̄e
 p̄e relatio diuina p̄e
 nō termin' generā
 nōi termin'. s; oīm
 rōm assignare p̄e
 et eēntiā. An̄ p̄e
 actio nec p̄e p̄e p̄e
 Ad p̄mū igit dū
 a. n. i. in tali p̄e
 i potētia ad eē qz
 ra pducit que termin'
 dīne resilit a natura p̄e
 pducitōis. sed oīa ista
 pductū in diuis numero
 cū ab oīo actuali h̄
 simū nō esse. Et tñ
 nō ē eadē real'. cū n
 pducit p̄e pductū
 uis. Et cū addūt dīe
 ran nō p̄t. h̄n volo qz
 sed dicere. h̄ nō qz
 generatōis. est fallaci
 i p̄e inferūt alio cōmō
 dictis nris qz diuina
 o. s; qz sil' cui vñ p̄e
 uua a cōicantē rōem
 ratōis habeat esse dī
 nez maioris dīnitā p̄e
 tōis nō capit eē p̄e
 mōs fuit in potētia ad
 p̄e. n. illa rōem dīnitā
 fuerit in actu p̄e

absorbet ab ea. ratio. n. nihil pot addere sup
 essentia. nec p modū act. cū cētia sit ifime
 act. nec p modū potētie cū cētia sit pur act.
 7 p nōnō parit sibi addi aliqd passine potē
 tie. Ad pbarōz dōm q id qd magi distinguit
 magi hz rōz act. pando absolutū ad abso
 lutū. nō aut pando relatiū ad absolutum
 Etia p dicit q hz oē qd distinguit sit aliq mō
 act. nihil tñ phibet actū in q aliq distinguit
 esse minoris pfectōis 7 actualitat. q actū in q
 vniunt. Minoris. n. actualitat. 7 pfectōis
 sūt pncipia idinduatia qb sotes 7 plato di
 stinguūt qz natura specificā i q vniūt. Q. at
 dicūt i similitudine pncipalr intēdi dūaz nō di
 cūreyz. qz pncipalr attēdit puenientia. dūtia
 sō qsi p accis. qd p3. qz i diffinitōe similitudi
 nis ponit dūia in obliq. cū d. differentia. sed
 puenientia in recto cū d. eadem qltas.

Quartuz
principale

Quantum ad quar

tū pncipale dōm q cū qrit. vtz filū sit de sba
 patris. Illud ppleuma pt hre duplicē intelle
 ctū. Uno mō q ly de insinuet circūstantiā ori
 ginis sbalis siue pncipij sbalr pductui. Alio
 mō q insinuet siue tenoz circūstantiā pncipij
 material. vel qsi materialr sbiectui. Primū
 intellectū h teneo 7 scdm nego. Primū p3
 sic. Ubicūqz pducēs eadē naturā nūero quā
 hz cōicat ipsi pducto p modū nature. ibi ne
 cesse ē pductū esse de sba pducētis. sed p i dū
 nis cōicat eadē ipsi filio naturā nūero quā
 hz. q zc. maior p3 d se. minor aut p3 ex catho
 lica fide. Etia. b. aug. intēdit hāc p dēoz. xv.
 de tri. c. iij. vbi sic ait. qz p existit natura inef
 fabilitur simplicī. q nihil ē aliud qz ei sba. fi
 li sō nō nisi de sba patris est genit. Et sub
 isto intellectu ait aug. s maximū li. ij. Nul
 lo mō vez dei filiū cogitatis si eū natū esse de
 sba patris negat. P. scia pns est sba sua
 sed sbū dūnū nascit de scia patris. q de sba pa
 tris. maior 7 minor patet p Aug. xv. de tri. c.
 iij.

Conclo 1

Conclo 2

Sedo dixi si ly de insinuat circūstanti
 am cause materialis vel qsi pncipij materia
 liter sbiectui. sic filius nō est de sba patris
 qz in actu simplicissimo 7 oino puro nec pot
 esse materia pprie dicta. nec aliqd se hns qua
 si pncipiū materiale. Sed de act. simpli
 cissim. 7 oino purus. vt p3 p philosophos et
 theologos. q zc. P. ecētia diuina vt est in
 patre est formale pncipiū pductiuū. vt pate
 bit dist. vij. vt est i filio est formalis termin
 pductiōis siue generatōis. vt patebat i. ij. ar

ticulo illi. qz questiōis. q nec vt ē in patre nec vt
 i filio poterit tenere vicez cause materialis.
 Sed sū illi scde pclusionis ponūt qdā do
 ctiores dicētes. q omi impfectione p pposita
 cū filius d. de sba patris. ly de dicit circūstanti
 am cāe materialis vel qsi material. Qz illud
 qd fm nostz modū intelligendi pexistit filio
 pducēdo. 7 inexistit iā pducto hz dicitōz ma
 terie i filij pductōe. q m p dicitō ad nullā pe
 nit. impfectionē videt pūcere. sed sba dei pa
 tris est hmoi. q zc. P. qnūqz aliquid psti
 tuit ex plibz tunc vni videt hre p ditionē for
 me 7 altz p ditionē materie. Sed filū psti
 tuit ex relatione 7 ecētia. 7 relatio i hoc magi
 videt hre rōem forme. qz ipsa fundat i essen
 tia. 7 ipsam suppositū pstituit 7 distinguit
 ab alijs. actus aut est q distinguit. q videt es
 sentia habere p ditionē materie. P. sicut su
 pius arguit fuit. omi potētie actiue i pducen
 te cor respōdet potentia passiuā in pducto.
 sed i patre est potētia actiua. ergo in filio zc.

Dennicus
7 durad.

P si in generatione filij nihil esset qd p dū
 tionez materie haberet tūc filius p duceret
 nihil. 7 p nōnō esset creatus. cui p trariuz po
 nit fides catholica i simbolo Athanasij dicit
 Filius aut a solo patre est. nō factus nec crea
 tus sed genitus. Sed illud nō intelligo.
 qz nulla p dicitō pure passiuē potētie pot attri
 bui actui puro i quo nihil de potētia passiuā
 potest repiri. sed materia est pura potētia. ecē
 tia diuina purus actus. q zc. P. illud qd
 dat supposito genito esse simplr nō habet cō
 ditionē materie in sua generatione. Sed ecē
 tia diuina dat filio esse simplr. puta esse dūi
 nū. q zc. Maior p3. qz id quod dat esse sim
 plr est actus subalis. Ad primū ergo mo
 tiuū hoz dicitō q maior est vera si pcexi
 stit vt aliqd existēs i potētia ad esse. sed sic nō
 pntelligit ecētia diuina. qz etiā vt in patre
 est eque est actu ens cū eodez actuali ecē. sicut
 facta generatione existit in filio. Ad secun
 dū dicitō q maior solū habet veritatē in ta
 libus vbi pstitutū est ppositus pncipijs cō
 stituentibz seu pstitutiuis. 7 vbi vni consti
 tutū nō transit in altz fm totā suā realitatē.
 sed suppositū diuinū est eque simplex sicut el
 sentia. 7 relatio fm totā suam entitatē transie
 in ecētia. ergo nihil valet hoc argumentū i
 pposito cum d. q relatio magis habet rōem
 forme qz ecētia. nego. qz ecētia est act. infini
 tus siue forma infinita. nihil aut pot exce
 dere infinitū. 7 tu pbas. qz relatio fundat i es
 sentia. dico q nō fundat i ecētia p modum

Contra bō
ricū 7 Du
radum.

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including fragments of text and a small heading 'Benedictus'.

pficientis essentia. qz ppter infinita entitates
z actualitate essentie no condistinguit essen-
tie sicut actus potentie vel pfectio pfectibili-
sed transit in centia. Et cu dicit qz relatio di-
stinguit. dico qz distinctio relatiua no arguit
actualitate z pfectione in principio distincti-
uo. Ad terciu dicendu qz potene actiue cor-
rindet potetia passiuaz ecouerso i istis natura
libz qz sunt de actiuoz z passiuoz genere Ad
quartu dicendu qz quous aliqd no fiat materi-
alr de aliquo non tn creat. nisi sic se habeat qz
suu no esse pcedat suu esse natura vel tpe. z qz
ipm producat in aliena natura realr differen-
te a natura productris. sed filius in diuis nu
qz habuit no esse. cu sit coetern patri. z pdu-
ctus est in eade natura cu patre. Ad argu-
mentu principale patz p iam dicta. qz de no
semp insinuat cam materialē. sed pot notare
etiā actū puz. ergo zc.

Ad 3

Ad 4

Ad argu-
mentu pri-
ncipale.

Distinctio. vi.

Reterea solz

qn zc. Postqz mgr determinauit
de diua generatoe qz tu ad gene-
ratis modū. hic determinat de ea qz tu ad gene-
ratis modū. Et diuidit i tres ptes. qz pmo
mouet circa modū diuine generatois vniam
qōez. Secūdo ponit debitā mōtionē. Tercio
pdicte mōtionis adiūgit explanationē. Secū-
da ibi. Nec volūrate nec necitate. Tercia ibi.
Predicta tñ verba. Scda istaz ptiū diuidi-
tur i tres ptes. Nā pmo mgr rindet ad rem z
fm veritatē. Scdo dat instantiā ad hoiem.
Et terciō obijcit pōdictā mōtionē. Secūda
ibi. Dicam qz hūbz. Tercia ibi. Sz hūc
opponit. Et hec in duas. qz pmo ponit hūoi
obiectōz. Scdo annectit ei solutiōz. Scda
ibi. Nec aut facile ē refellere zc. Qz mgr i ista
dist. dicit qz de no oia vult sua volūrate que
scit sua scia. gratia istius quero.

V In scia z volūtas ac cetera pfectōes
qz formalr i deo dicūt eē differāt inter
se formalr ex natura rei. Et videt qz
sic. qz extrema dicitōis sil significari nō pnt de
vno z eodē penit idistincto realr vel saltē for-
malr ex natura rei. sz extrēa dicitōis significānt
de istis pfectōibz formalr i deo ex nōtibz. qz sic
ait mgr i lra. de sua scia scit mala. tñ sua vo-
lūrate nō vult mala. Cōtra. in re qz omīno
simplex ē nulla distinctio ex natura rei eē pōt
sz de res oīno simplex. vt patebit. j. i di. viij

qz zc. Dic qz tuoz sūt vidēda. Lū. n. scia z
volūtas ac cetera pfectōes simplr qz for-
malr i deo ponunt cōi z vītato noie attributa
dicant. Jo pmo vidēdū ē qd sit attributū
Scdo vidēdū ē de eo qd qō qrit. Tercio
dato qz nō sint i deo attributa distincta forma-
lit ex natura rei. vtz distingui possint p intel-
lectū zcipiētē diuinā centiā fm se sine oī z pa-
tōe. Et qzto dato qz nō vtz talū attribū-
toz distinctio fm rōz p quēcūqz intellectū siue
creatū siue increatū necio sumat p zpatōz eo-
rū ad creaturas in qbz realr distinguunt.

Quattuor
articuli

Articul^o 1

Quantum ad pri

mū qd sit attributū. Dico qz attributū nihil
aliud eē videt nisi pfectio simplr cōis crea-
toz z creature fm qndā analogiā ex inotelec-
tia creaturaz inuestigata i creatorē. Per h qz
dicit pfectio. attributū distinguit a supposito di-
no qd nō p hē rōz pfectōis respectu diue cent-
tie. Per h qz dicit pfectio simplr differt ab ill q
i creatur nō dicūt pfectionē vbiūqz. sicut esse
rudibile ē aīno pfectōis. i hoie tñ si ponere
diceret impfectōz. Per h qz dicit cōis creatozi z
creature. differt ab his q creature z uenire nō
pnt. sicut veritas. imētitas. oīpotentia z cetera
zilia. Per h qz dicit fm qndā analogiā zc.
differt ab his q fide credim deo z uenire. z ma-
time qz tu ad ea q ex mere diuine libertatis ar-
bitrio dinoscim zepēdere. sicut eē icarnatū
de hūne natū. z zilia. talia nāqz ex creaturis
nequaqz possumus inuestigare.

Articls 2

Quantuz ad secun

dū principale. vtz scia z volūtas ac cetera pfe-
ctōes qz formalr dicūt eē i deo differāt inter se
formaliter ex natura rei. Dicēdū qz hūoi pfe-
ctiones attributales non pnt eē in deo forma-
liter distincte ex natura rei. qz vbi non pē da-
ri alia z alia forma. ibi non pē dari ex natura
rei formalis dicitia. Sed in deo non pē dari
alia z alia forma. qz zc. Maior pz p locū a cō-
iugatis. qz sicut aliqua nō pnt differre suba-
liter nisi p aliā z aliā substantiā. sic non pnt
aliqua differre formaliter nisi p aliā z aliā for-
mā. Minor ē nota. qz vbiūqz in eodē sunt
plures forme. vl ambe p supponūt. quādā ter-
ciā potētā quā informāt. vel vna ē in poten-
tia ad aliaz z pfectibilis est p eā. qz necessario
faciunt zpositionē. z p zsequē in deo esse nō
pnt. P si attributa diuina differēt forma-
liter. tūc i diuis estz diuersū esse formale. pns
i 2

Qz attribu-
ta nō diffe-
rāt forma-
liter ex na-
tura rei. 1

2

ē falsum. ḡ rāns. pntia pz. qz oppositoz op/ positae sunt cause. sed id quo res ē formalr vna hoc est sibi ratio vni⁹ esse formalis. ḡ id q̄ res ē formaliter distincta: erit sibi ratio distincti esse. falsitate sequētis pbo. qz quanto plura distincta eē sunt in aliquo. tāto ē ppositi⁹. ma xime loq̄ndo de eē absoluto. Lū igit̄ diuisa at tributa sunt infinita. sequeret̄ q̄ rē eē compo sitioz oī creatura. qz h̄ret infinita eē formalia formaliter distincta. quoz qd̄libet fm̄ suā for malē rōem diceret entitatē absolutā Et cō firmo illā probationē. qz tres diue p̄sone h̄nt vnū r̄ idē esse. ḡ attributa diuina nō pnt dif ferre in eē. An̄s ponit Aug. r̄ om̄s sancti do/ ctorez ip̄m profitent̄. p̄na pz. qz ea q̄ in diuis nis differūt realr magis vident accedere ad diuersitatē in eē q̄ q̄ sunt idez realr. Sed fm̄ fidē sanctā diuine p̄sone differunt realr. attri buta s̄o sunt idē realr Sed s̄uū istius po nūt quidā doctores dicētes. q̄ p̄fectōes attri butales i diuis sunt ex natura rei formalr di/ stincte p̄ter oēm actū cuiuscunq̄ intellectus.

1 **Qd̄ p̄bāt multiplr.** P̄mo sic. Nullum ens reale p̄supponit necio aliqd̄ factum p̄ in tellectū. S̄z p̄sone filij r̄ sp̄s̄s̄ci q̄z ql̄bet est ens reale r̄ sunt realr distincte p̄supponūt di stinctionē intellect⁹ diuini r̄ voluntarij. ḡ tal̄ distinctio intellect⁹ r̄ voluntatis nō poterit eē p̄ actum intellect⁹ siue distinctionē rōis. r̄ p̄ p̄ns erit formalis r̄ ex natura rei. Maior est nota. qz ens reale non depēdet ab his q̄ sunt p̄ actū rōnis. Minor etiā ptz. qz si intellect⁹ diuin⁹ nō distingueret̄ a voluntate dei forma/ liter non posset assigni ratio q̄re sp̄s̄s̄ci⁹ p̄ce/ dit p̄ modū voluntatis r̄ non intellect⁹. r̄ q̄re filij⁹ p̄cedit p̄ modū nature siue intellectus r̄ non p̄ modū voluntatis.

2 **P̄. quecunq̄z dif finitōe differunt formalr r̄ ex natura rei diffe runt.** qz diffinitio indicat qd̄ ē esse rei. vt ptz vi. topicoz. sed si diuina attributa deberēt dif finiri. distincte diffinitōnes de eis darent̄. ḡ rē.

3 **P̄ deus cognoscit distinctionē attribu toz cognitione intuitiua.** ḡ tal̄ distinctio est ex natura rei. an̄s pz. qz nobilissima cognitio ē deo attribuenda. sed intuitiua est nobilissi/ ma. p̄ntia probat. qz sup̄ius in prologo ostē/ sum est q̄ intuitiua noticia p̄cernit actualita tē r̄ existentia rei. **P̄ si nō differēt formalr ter tunc noia attributoz eēt synonyma.** qd̄ ē p̄tra m̄tatorē. xij. metha. vbi exp̄sse dicit q̄ vīta r̄ sc̄ia in deo nō sūt synonyma. p̄bat p̄na qz synonyma dicunt̄ ea quoz plura sunt noia ratio t̄m̄ formalr ē eadē. sic tunica r̄ indynerū.

Lōfirmat

Scotus r̄ sui seq̄ces.

P̄. si distinctio attributoz attribuit intel lectui r̄ nō nature rei. aut igit̄ intellect⁹ differit a natura rei aut nō differit. si nō. tūc q̄cqd̄ p̄ue nit intellectui p̄ueniet r̄ nature rei. r̄ sic ista di stinctio q̄ ē p̄ intellectū erit ex natura rei. si dif fert. aut tal̄ d̄ria ē ex natura rei formalr. r̄ tūc h̄t̄ int̄ctuz. qz q̄ rōne intellect⁹ differit formalr a natura eadē rōe voluntas differit ab intelle ctui. r̄ sic d̄ alijs attributis. Aut dices q̄ a natu ra differat sola rōe. h̄ eē non p̄r. qz nulla disti crio p̄cedit suū p̄mū p̄ncipiū distinctiuiū i ta li genere distinctōis. s̄z p̄mū p̄ncipiū disticti uiū i distinctōe rōnis ē opinio intellect⁹. ḡ an̄ oēz actū intellect⁹ tu dabis distinctōz q̄ disti guet̄ intellect⁹ a natura. r̄ p̄ p̄ns a ceteris attri butis

P̄. si sapia infinita ē formalr iusticia 6 **ifinita.** sapia fm̄ se r̄ cōi erit iusticia. p̄ns fal sū est vt apparet i creaturis vbi sapia nō ē iu sticia. p̄na pz. qz grad⁹ infim⁹ r̄ finit⁹ nō tollit formalē rōem alic⁹ p̄fectionis. **Si ḡ rō alic⁹ p̄fectionis ē distincta fm̄ se r̄ in cōi.** etiā tales formales rōes manebūt distincte q̄uis acci/ piāt fm̄ grad⁹ infim⁹os

P̄. act⁹ ē q̄ distinguit 7 **ix. meth. s̄z attributa sunt actualissime i deo.** ḡ rē.

P̄. in q̄cunq̄z signo d̄dictoria significat̄ d̄ 8 **aliq̄ op̄ret q̄ i co ex natura rei sit aliq̄ multitu do.** als̄ d̄dictoria sil̄ verificaret̄ de eodē. Sed circūsc̄pta oī op̄atōe itellect⁹. vez ē q̄ p̄r dicit m̄cōria r̄ nō dicit volūtate. r̄ q̄ sp̄rat volūta te r̄ non generat volūtate. ḡ i deo ex natura rei aliq̄ erit distinctio int̄ m̄cōriā r̄ voluntatē

P̄ 9 **si attributa diua nō eēt distincta ex natura rei tūc p̄ceptus attributoz eēt v̄am ficti r̄ sup flui.** qz p̄cipiēdo sapiāz p̄cipet̄ q̄cqd̄ ē i deo ex natura rei. ḡ v̄anū eēt formare alium p̄ceptū circa deuz.

P̄. si p̄ intellectū distinguerent̄ 10 **attributa i diuis. aut h̄ fieret p̄ intellectū di/ nuz.** aut p̄ intellectū creatum. s̄z nō p̄ intelle ctum diuinū. qz cū intelligere dei sit vnuz at tributū. q̄ro p̄ qd̄ illud intelligere dei distin/ guet̄ ab alijs attributis. qz si p̄ aliud intell/ gere erit processus i infinituz. **Si autē seipso est distinctū ab alijs.** tunc est distinctū ex na tura rei r̄ pari ratione cetera attributa erunt ab inuicē ex natura rei distincta. Et p̄firmat. qz omnis actus p̄supponit potentia ex natu/ ra rei. ergo intelligere p̄supponit intellectū. r̄ p̄ sequēs non distinguet̄ intellect⁹ ab alijs p̄ ip̄m intelligere. **Nec p̄ intellectū creatū po test fieri talis distinctio.** qz tunc attributū el/ set respect⁹ rationis. nunc autē ita ē q̄ p̄fectio simplr non pōt esse respect⁹ rōis. Illud eti/ am cōfirmat̄ auct̄e Damalce. qui lib. i. c. xij.

Lōfirmat

Lōfirmat

vult. q. deus totū eē in seipso pphendit velut quoddā pelagus sube infinitū. Sed diuina eēntia non p̄t dici pelag⁹ in finitū p hoc q̄ in/ tellectus circa eā p̄t accipere multas rōes. Itē Aug⁹. s̄ Maximinū ait. q. sicut plures pfe/ ctiones p̄nt eē in vna diuina p̄sona siue p̄po/ sitōe. ita plures diuine p̄sone p̄nt eē in vna di/ uina eēntia sine p̄positione. Illa autē d̄na nul/ la eēt si attributa diuina sola ratione eēt di/ stincta. cū p̄sone diuine sint realr̄ disticte. q̄a nō sequit̄. s̄m̄ rationē distincta nō faciūt p̄po/ sitōz. s̄m̄ rē siue realr̄ distincta non faciunt p̄pōem. P̄ h̄ idē ex dictis cuiusdā alterius doctoris p̄t argui sic. Si attributa diuina non differēt formalr̄. tūc intellect⁹ n̄ posset intelli gere ea differre formalr̄. n̄s ē fallū. vt i nobis ipsi exp̄mur. p̄bat̄ d̄ntia. qz sicut ea q̄ n̄ dif ferūt realr̄ intellect⁹ nō p̄t intelligere ea differ re realr̄. qz qd̄ nō ē non cōuenit nos intellige re. vt p̄t. i. posterior. sic a sili rē. P̄ p̄fectio attributalis ē formalr̄ finitā. qz als nō eēt cōi/ cabilis creature. Sed eēntia diuina ē forma liter infinita. als ipsa posset cōicari creature. s̄ p̄fectiones attributales differūt formalr̄ ab eēntia diuina. r̄p̄ n̄s etiā formalr̄ differunt inter se. non. n. p̄nt magis cōuenire inter se q̄ cū diuina eēntia. P̄. que sic se h̄nt q̄ inter ea nulla cadit formalis d̄na r̄ ex natura rei. vno eoz cognito necessario oīa cognoscunt. Sed beatus vidēs vnuz vel plura attributa nō p̄pter hoc videt omnia. cū sint infinita. s̄ rē. Sed illa mīme p̄cludunt. Ideo anqz ad ea respondeā adducā aliquas ratōes aliq̄ rum doctoroz p̄tra p̄dictaz opinionē. Arguūt em̄ sic. Vnū r̄ multa. idē r̄ differens. sunt passiones eētis. sicut ergo nulluz ens est nec esse potest q̄n sit ens reale vel ens rōis. sic nō poterit eē aliqua differētia que mediet̄ int̄ dif ferētiā realē r̄ d̄ntiā ratiōis quā tu appel las formalē siue ex natura rei. P̄. diffinitō dicit quid est res. vt p̄. vi. topicoz. ergo si at tributa differūt diffinitōe. oportz q̄ differāt re seu reali quidditate. P̄. sicut se habz rea litas diuinitatis ad realitatē sapiē vel cuius/ cunqz alterius attributi. sic se habz formalī/ tas seu formalis ratio diuinitatis ad formalī/ tatem seu formalē rōem sapiē. sed realitas di uinitatis est realitas sapiē r̄ omniū alioz at/ tributoz. ergo rē. P̄. maior est d̄ntia q̄d/ ditatiua q̄s differētia numeralis. qz que diffe rūt numero cōueniūt quidditate. sed attribu ta diuina nō differūt numero cū sit vnus de us. ergo nec quidditate. nec p̄sequēs forma

li ratione seu diffinitōe. P̄ attributa diui/ na sunt vnū realiter p̄pter hoc q̄ in vnā diui nam eēntiam que ē infinita realiter trāseunt. ergo sunt vnū formaliter. eo q̄ trāseunt i can/ dem diuinā eēntiam que est infinita formalī/ ter. p̄sequētia p̄. qz stante eadē rōne i aīcedē te debz vniformiter idē inferri in p̄sequente. Si ergo p̄pter hoc q̄ eēntia diuina est reali ter infinita attributa trāseūt realr̄ i eā. r̄ sūt realiter idē. cum eadē sit formaliter infinita at tributa erūt formaliter idem. P̄. s̄m̄ beatus Aug⁹. deus est eo sapiēs quo iustus. Sed si formalit̄ differēt sapiā r̄ iusticia. alio forma liter eēt sapiēs r̄ alio iustus. P̄. sicut se ha/ bent plura ad vnū. sic se habet vnū ad plura. sed illa que sunt realr̄ plura nō p̄nt esse vnuz nisi s̄m̄ rationē. ergo vnus deus nō poterit in se habere plura attributa nisi s̄m̄ rationē. P̄. quecūqz sunt idē rē vnū sunt summe vnum. r̄ p̄sequēs nō p̄nt differre formalr̄. sed attri buta diuina s̄m̄ doctores cōtra quos hic ar/ guūt sunt idē rē vnū. P̄ illa nō differunt formalr̄ que sic se habet q̄ ab vno cū redupli/ catōe sumpro nō vereneget̄ atqz. sed illa nō est vera sapiā diuina inq̄tū sapiā diuina nō est iusticia diuina. ergo sapiā dei non differ formalr̄ a sua iusticia. P̄. quid conuenit rei ex sua natura circumscripta omni opatione intellectus cōuenit sibi realr̄. Si igit̄ ex natu/ ra rei diuina attributa distinguunt̄. tūc reali ter distinguunt̄. quod ē p̄tra illos rē. r̄ p̄tra catholica fide. s̄ rē. Ad p̄mū igit̄ motiū illius opinōis dicēdū q̄ minor non est vera Ad p̄bationē dicēdū q̄ quis intellect⁹ r̄ vo/ lūtas nō differāt ex natura rei formalr̄. tamē possum⁹ ostēdere quare fili⁹ p̄ducat̄ p̄ modū intellect⁹. r̄ spūis factō qui p̄cedit tam a p̄sona producta q̄s a nō producta puta a p̄re r̄ filio appropriare debem⁹ emanatiōz p̄ modū amo ris. sed filio qui ab vno tm̄ procedit r̄ soluz a nō producto tanqz nullū productū p̄suppo/ nēti debem⁹ appropriare emanatiōz p̄ modū intellect⁹ siue nature. Et iā illud i quo funda tur illa rō stare non p̄t. s̄. q̄ intellectus r̄ volū/ tas sint due distincte formalitates. put sunt p̄ncipia illaz emanationū. qz si vna formalī/ tas tm̄ esset p̄ncipiū generationis filij. cum om̄s formalitates filio genito p̄ generationē cōmunicent̄. tūc cōmunicatū p̄ generationē ex cederet formale p̄ncipiū generādi quod est

Ad idē q̄ dā aliis

Cōtra sco.

Solutio rōnū scoti Ad i

... attribuit̄ int̄
... n. h. nō. sic q̄d̄
... nature. r̄ sic
... ene ex natura rei. h̄
... ura rei formalī.
... ellect⁹ differre formalī
... ras differre ab mōte
... r̄ dices q̄ a natura
... non p̄t. qz nulla d̄ntia
... p̄pū distictiōnē
... vna p̄ncipiū d̄ntia
... p̄ntio intellect⁹. s̄m̄
... us distictiōz q̄ d̄ntia
... r̄ p̄nt a ceteris attri
... ita ē formalr̄ m̄ticia
... ene iusticia. n̄s fā
... na vbi sapiā nō ē in
... finit⁹. s̄m̄ r̄ tollit
... om̄s. Si h̄ nō alie
... se in cōi. etiā tales
... distictiōz q̄uis acci
... p̄. ac r̄ q̄ distictiōz
... actualiū m̄ticiōz
... p̄dictiōna s̄ficiant̄
... ara rei s̄ aliq̄ m̄ticia
... r̄ficat̄ r̄ eodē. s̄m̄
... tellect⁹. v̄ez ē q̄ p̄ d̄ntia
... itate. r̄ p̄nt volū
... itate. s̄m̄ q̄ natura
... m̄ticia r̄ volūtatē
... eēt disticta ex natura
... eoz. cū r̄ v̄antificā r̄ sup
... r̄ p̄ d̄ntia q̄d̄ d̄ntia
... formalit̄ alioz p̄ceptū
... intellectū d̄ntia ḡrent̄
... h̄ fieret p̄ intellectū di
... creatum. h̄ nō p̄ m̄telle
... intelligere rei vnuz u
... ad intelligere rei d̄ntia
... nis. qz si p̄ aliud m̄telle
... infinitū. Si autē d̄ntia
... a. nunc est distictiōz
... me cetera attributa erūt
... rei disticta. Et p̄ntio
... p̄ponit potentā creatū
... r̄ p̄supponit intellectū
... h̄ngnet̄ intellectū d̄ntia
... Nec p̄ intellectū d̄ntia
... m̄ticio. qz tunc erūt d̄ntia
... a. nunc ante m̄ticipiō
... ē respectus rōis. s̄m̄
... r̄ Damascē q̄ d̄ntia

Cōfirmat

in conueniēs . sicut in conueniēs ē pncipiatur
excedere suū formale pncipiū Et pfirmo h
sic. Nullū . n. pductū ex vi pductōis sue cape
re pōt qd virtualiter vel formalr nō pnt et in
suo formali pncipio pductiuo fm qd ē eoz
male pncipiū . sed formalitas volūtatis qd p
te ē distincta p alias formalitates vt distincta
ē nō pntet p se nisi qd pntet ad velle t ama
re. Si g vt sic ē pncipiū spūsscti . tūc spūsscti
et pntet sue pductōis non hret intellectū . et

Ad 2

eadē ratione fili nō hret volūtate Ad scōz
ddm qd quis donatur t sapie t ceteris attribu
tis assignat alie t alie diffinitōes in qdū di
stincte repunt i creaturis . si tñ pncipalū manē
vt sūt in deo . sic eoz est vna tm diffinitio sicut
eoz ē vna qdditas t vna natura. Tñ si aliqz
vt i deo sunt multiplici diffinitōe ea diffini
ret . hoc eēt p rāto . qz ea impfecte cognoscit
t ideo ipsa diffiniret ad instar eoz q in creatu
ris videret.

Ad 3

Ad terciū dicēdū qd illa ratio ē
p faciēs eā . qz cuz fm eos intuitiua noticia
sit ipsius rei fm realē t actualē t pntiale ex
nā . igit si deus cognoscit distinctōes attribu
toz cognitiōe intuitiua . optet qd talis distin
ctio eēt realiter exis . qd est cōtra eos . qz ipsi h
negāt . t bñ . qz salua illa decretali d summa tm
nitare t fide catholica . necesse ē negare reales
distinctōem attributoz diuinoz . Ad formā
igit rōis dicēdum . qd deus cognoscit ipsa at
tributa cognitiōe intuitiua . distinctōes tñ at
tributoz nō cognoscit esse nisi fm rōem . pu
ta i ordine ad creaturas . qz aliter nō sunt di
stincta . t ideo a vero intellectu nō cognoscū
tur aliter esse distincta . Et licet illa distinctō
sit tm fm ratiōz . a deo tamē clarissime cogno
scunt . t si omnē clarā noticiā appellas intui
tiuam . pcedo tecum hāc noticiā dei esse intui
tiuā . Si autē solū appellas illā intuitiuā q
terminat ad realē extra intellectū existēciam .
tūc talis noticia nō est intuitiua . qz hmoi di
stinctio ad quam terminat non existit reali
ter extra intellectū .

Ad 4

Ad quartū dicēdū qd
talia nomia nō sunt synonyma . qz coipso qd si
gnificata talū nominiū pncipiū p compa
tione ad creaturas i quibus realr t qdditati
ue sunt distincta . hmoi attributa pncipiū
sub diuersis rationibz . Intellectus tamē pfe
ctus qui talūz attributoz significatū pfecte
pncipet sine omī compatiōe ad ea i quibz reali
ter disti nguunt . nō imponeret eis plura no
mia . sed vnū nomē tm . etiā dato qd vt sic im
poneret eis plura nomia . illa nomia penitus
essēt synonyma . Ad quinquē dicēdū qd fm

Ad 5

illos doctores qui ponūt qd distinctio attribu
toz nō causat a diuio intellectu sed ab hūano
dicere . qd talis distinctio nō attribuit diuio
intellectui nec nature . Sed dato qd intellect
diuin⁹ pncipiat essentia suā i ordine ad pdictas
pfectōes i creaturis distincte reptas . t fm h
pncipiat distincte suā pfectionē . adhuc tal di
stinctio attribuet intellectui t nō nature . non
p rāto qd intellect⁹ diuinus ibi aliqd faciat qd
nō faciat natura . sed p rāto qd i his vbi intel
lect⁹ distinguit a natura . talis distinctio rati
onis attribuit intellectui nō nature . Et nā
p rāto ad qntū qd distinctio attributoz eo mō
quo attribuit intellectui puta effectiue t cau
saliter . eodē modo p rāto attribui diuine nature .
Si autē ex hoc inferat qd distinctio attributoz
sit i deo ex natura rei . tūc pter alios defectus q
hic possēt assignari . pntit duplex fallacia . s .
equiuocatiōis . qz mutat mediū . t figure di
ctiōis . qz mutat effectiuū i subiectiuum . nō
em nego qd omne quod efficit diuin⁹ intel
ctus efficiat etiaz diuina natura . t p rāto effi
cat illā distinctōe ratiōis . sed ppter hoc at
tributa nō sunt intrinsecē i natura diuina for
maliter distincta . ita qd natura subiectiue pa
tial in se illā attributoz distinctiōe . si em ha
beret i se hmoi distinctiōe . tūc nō efficerz eā
Tota igit ratio pcedit ex suppoē fallā . s . qd di
stinctio attributoz ita pueniat intellectui q
nō nature . Ad sextū dicēdū qd licet pna sit
bona accipiēdo in pnti sapiam t iusticiā inde
finite . qz tūc verificabil p sapia t iusticia di
uina . Si tñ accipiunt distributiuē vlr . tūc
pntia ē fallā rōe iusticie t sapie humane . t il
lo scdo modo qba sonare vident . igit simplr
nego pna . Ad pbationē dico qd sapia t iu
sticia accepta i coi . sic qd ly p mune apphēdat
eas vt sūt i deo t creaturis . tūc nec sūt idē fm
formales rationes nec distinguūt fm forma
les rationes . sed vt sūt in deo sunt idē . vt autē
sūt i creaturis . sic differūt . In minore igit hu
ius pbatiōis supponit fallū . s . qd sapia t iu
sticia sumpta fm suā totā cōitatē differāt for
maliter seu fm formales ratiōes . Ad septi
mū dicēdū qd quis actus distinguat . non tm
distinguit se a se . sed distinguit se ab alio . Et
hoc ergo qd attributa diuina sunt vn⁹ summ⁹
actus qui est diuina essentia . bñ sequit qd ra
lis actus sit maxime distinctus ab omī eo qd
non est talis actus . non tamē sequit qd sic di
stinctus i seipso . Ad octauū dicēdū qd me
morā diuina t volūtās sunt vna diuina cōn
tia . t vt sic nō pueniūt sibi p rādoctōia pdi

Ad 6

Ad 7

Ad 8

cata. ista tñ vna res simplicissima. puta dīna
eēntia vt dīucta respectuū generatōis actiue ē
secūda memoria. vt sic est pncipiū dīctiū si
ue vbi generatiūū. s; vt dīucta spīratōi acti
ue ē pncipiū spīratiūū sine spūscī pductiūū
vt sic possēt dīci secūda volūtas. Et q̄ p̄ q̄
nō significat de mēoria z voluntate p̄dicata p̄ di
ctoria s; q̄ attributa sunt. s; s; q̄ d̄cernūt p̄
dictos respect⁹ origis.

Ad 9

Ad. ix. dicendū q̄ ta
les p̄ceptus nec sūt ficti nec vani. qñ p̄cipiūt
in ordine ad extra. vbi eis vera z realis distin
ctio cōm̄det. Si autē intellectus p̄fecte co
gnosceret eēntiā dei: vane formaret de eo diuer
sos p̄cept⁹ absq; p̄dicata p̄partione Ad. x. di
cendū q̄ minor ē fallā q̄tū ad ambas suas p/
tes. Ad p̄mā p̄partionē dico q̄ intelligere dī
uinū nec seipso formalr̄ distinguit ab alijs at
tribut⁹ nec p̄ aliud intelligere. s; distinguit ab
eis s; q̄ d̄ suū intelligere p̄pat ad creatū in
telligere. qd̄ qd̄ creatū intelligit̄ reali differt
a ceteris p̄fectionib; ex q̄ p̄partōne p̄cipiet̄ dī
uinū intelligere differre a ceteris attributis s; m̄
rōez. Ad p̄firmatōz dīcēdū q̄ act⁹ reali d̄m̄s
a potētia p̄supponit potētiā ex natura rei. Si
autē n̄ differt tūc nō p̄supponit potētiā nisi idē
dicat̄ p̄supponere seipm̄. Act⁹ autē dīn⁹ nō dif
fert a sua potētia. Ad alterā p̄tē mīoris dicen
dū. q̄ si fiat tal̄ distinctio p̄ n̄m̄ intellectuz ex
h̄ non sequit̄ q̄ p̄fectio dīuina sit respect⁹ rōis.
sed bñ sequit̄ q̄ distinctio talīū dīuinaz p̄fer
tionū sit qd̄ rōis vel respect⁹ rōis. Ad auctez
Dām̄. dīcēdū q̄ eēntia dīna d̄ pelag⁹ non cu
iulscūq; s; sube. z q̄ dicit sube satis dat̄ intelli
gere q̄ non intelligit de infinitate multitu dis
tincte. z ideo non facit ad p̄positū illi⁹ do/
ctoris. dīna. n. eēntia d̄ pelag⁹ sube in finituz.
eo q̄ suba dīuina omnē p̄fectionez s; baliter z
vnitissime p̄phendit q̄tūcūq; sparsa sit z di
stincta in creaturis. Ad auctē Aug. dicen
dū q̄ non optz q̄ silitudo currat p̄ ocs pedes
als auctas eēt̄ p̄tra te sicut̄ s; me. qz tu met ne
gas p̄fectiones dīuinas distingui realit̄. z tñ
habes ex fide p̄cedere dīuinas p̄sonas differ
re reali. sufficit igit̄ q̄ sit ibi aliq; silitudo Nec
stēdit ibi Aug. necio p̄cludere. qz articl⁹ scīe
trinitatis non pōt̄ necessaria ratōe p̄bari. Est
igit̄ hoc sile. q̄ sicut dīuine p̄fectiones non
derogant simplicitati p̄sone. sic dīuine p̄sone
nō derogāt simplicitati eēntie. qz non maiorē
p̄positionē faciūt relatiua reali distincta in ea
dē eēntia q̄ absoluta s; m̄ rationē distincta in ea
dē p̄sona. Ad. xi. dicendū q̄ q̄nis intel
ctus possit intelligere sapiam̄ z iusticiā differ

Ad 10

re formaliter. non tñ intellectus verus intelli
git ea vt in deo sunt differre formalr̄ circūscri
pra omī p̄partione ad extra. Ad. xij. dicen
dū q̄ quelibet p̄fectio attributalis vt i deo est
cū sit idē qd̄ dīuina eēntia ē formaliter infin/
ta. nec vt sic ē cōicabilis creature nisi i quadā
sui silitudine p̄cipata. s; vt vnū attributū p̄
n̄m̄ intellectū alteri p̄distinguit. puta prout
ad extra comparit̄ sic distinguit̄ z a dīuina
natura z inter se. Illud autē totum p̄cedit
ex actu rationis. z ideo non pōt̄ ex hoc argui
dīna formalis z ex natura rei. sed sola dīna ra
tionis. Ad. xij. dīcēdū q̄ essentia dei q̄
uis vnitissime oēs p̄fectionē p̄tineat sine omī
distinctōe ex natura rei. i ipa tñ obiectiue oīa
reducit̄. z i hac reducētia obiectiua ipsa volun
tas dīuina siue ipse deus plenā habz domi/
nij libertatē respectu omīs intellectus creati re
uelādi vniciūq; put vult. Nec tñ magis cla
re patebūt circa finem. uij. libri. vbi hec mate
ria ē sp̄aliter p̄tractāda.

Ad 12

Ad 13

Quantuz ad terci

Articul⁹ 3

um principale. vtruz attributa dīuina distin
gui p̄nt p̄ intellectū p̄cipientē dīuinā essentia
am s; sine omī compatione ad extra. Dicē
dum q̄ nullus intellectus pōt̄ ponere distin
ctiōne dīuinorū attributorū s; s; d̄ o i p̄empla
tiōe dīuine eēntie q̄ ad intra absq; omī p̄parti
one ad extra. qz ens simplicissimū nō pōt̄ p̄ci
pi s; m̄ nisi sub vna rōne. dīna eēntia est sim
plicissima. ḡ zc. Sz̄ istā p̄clusiōz sūt ali
qui solēnes doctores. dicētes q̄ distinctio at
tributorū sumit̄ a dīuino intellectu p̄ compa
tionē ad itra circūsc̄p̄to omī p̄ducto ad ex
tra z p̄ducibili z creato sine creabili. Istud tñ
vt dicit̄ nō fiet intellectu simplici. sed intelle
ctu p̄ferēte essētiā dīuinā sub vna ratione ap
prehēsam. ad seipsam apprehēsz sub alia ra
tione. puta p̄cepta sub ratione veri. pōt̄ p̄pa
ri ad seipsam sub ratione boni. Et illud p̄bat
multip̄l̄. P̄mo sic. qz ea q̄ p̄principalius
p̄ueniūt deo qz creaturis nō debet deo attribui
i ordine ad creaturas. sed sapia. bonitas z ce
tera attributa p̄cipalibus p̄ueniūt deo qz cui
cūq; creature. ergo zc. P̄. sicut sapia z boni
tas differūt in deo rōne. sic sapia z veritas dif
ferūt ratione. Sed distinctio sapie z veritatis
non pōt̄ colligi ex comparōe ad distinctiōne
reptā i creaturis. cū veritas nō sit i creatura per
moduz alicui⁹ creati. ḡ nec distinctio sapie z
bonitatis s; m̄ eē i ordinē ad creaturas p̄ qd̄ 3

Vericus z
seq̄ces sui.

Ad 11

est cā maioris distinctōis pōt esse cā minoris distinctōis. sed fecūditas diuine eētie est cā siue rō distinctōis psonaz q̄ ē maior distinctōe attributor. ḡ rē. P̄ obiectū act⁹ p̄ponētis r reflexi nccio plura includit vel fm rē vel ad min⁹ fm rōem. qz oīs p̄positio vel reflexio aliquo mō implicat plura vel simplr vel fm qd. vel fm rē vel fm rōem. Sed deus vnico actu suo q̄uis simplex r̄ rectus intelligit oīa obiectiue que nos possumus intelligere actu componēte r̄ diuidēte. siue etiaz actu reflexo. circumscripta em̄ quacūqz creatura adhuc de us intelligerz se esse qd̄ p̄tinet ad obiectū act⁹ p̄ponētis. r̄ intelligeret se intelligere qd̄ p̄tinet ad obiectū act⁹ reflexi. ḡ plura eēti deo ad min⁹ rōne distincta circumscripta omī p̄p̄tōe ad extra. P̄ ca q̄ p̄p̄tūt deo i ordine ad creaturā dicunt sibi cāliter p̄uenire r̄ nō forma/ liter. sed attributa diuina p̄ueniūt deo forma/ liter. vñ si de⁹ nō diceret sapiēs vl̄ bonus nisi cāliter nō possem⁹ dicere q̄ magis estz forma/ lit sapiēs vel bonus q̄z q̄ formāl̄ sit lapis vel lignū. P̄ si nulla estz creatura. adhuc deus intelligerz se sub rōe veri r̄ diligerz se sub rati/ one boni. P̄. quasi hoc idē arguit quidam alius doctor sic. Illa natura i qua continent̄ s̄ tuāl̄ oēs rōes attributales potētia distigubiles. Si obijciat intellectui p̄fecte r̄ distincte ipsā intelligēti. oēs tales rōes reducēt in actū. Sz essētia diua respectu intellect⁹ dei ē h̄mōi. igit̄ sicut p̄litas fm rōnem obiectiue ponit̄ in eētia diuina intellecta. sic cor̄ndēter subiecti/ ue debz p̄m̄ i intellectu intelligibilitate P̄ nō minus absolutū ē intelligere diuinū q̄ sit suū esse. sed distinctū r̄ p̄fectū esse diuinū nō coexistit creaturam. ergo nec suuz intelligere quo distincte r̄ p̄fecte intelligit seipm. als̄ dei beatitudo depēderet a creaturis P̄ sicut p̄sterius nō pōt esse cā prioris. sic distinctio p̄sterioris nō p̄t esse cā distinctōis p̄oris. sed p̄fectiones attributales vt sūt i creaturis sūt p̄steriores seipsis vt sūt i deo. Sapia em̄ creata ē cāta a sapia que ē i deo Dicit̄ ḡ ille doctor qz rōes attributales sūt potētia distigubiles i eētia diuina. r̄ p̄ hoc differt ab alijs de for malitatibz q̄ dicit̄ qz sūt actu formāl̄ distin/ cte. Per h̄ aut̄ qz dicit̄ intellectū diuinū ea di/ stinguere ab itra. differt ab ill̄ q̄ ponūt talē di/ stinctōz fieri solū i ordine ad creaturas. Et ad dit̄ tercio qz talis distinctio fiat p̄ simplicē in/ tuitū r̄ nō p̄ intellectū p̄p̄tēte diuina essenti/ am sub ratione vnius attributi ad seipsaz s̄ rōe alterius attributi. qz coiplo qz potētia/ liter

Alexāder ordif. s. au gustin

4
5
6
1
2
3

sūt i diuina eētia q̄rū ad istā distinctōz rō/ nis p̄ simplicē intuitū intellectus p̄fecte essen/ tiā cognoscētis. talis distinctio reducīt i actū r̄ p̄ hoc differt ab illis quoz rōes adduxi p̄xi me an̄ istū. Sed nec ista vident̄ esse vera. Deficit em̄ sūdāmētū p̄mi doctoris. qz omīs p̄p̄atio p̄supponit distinctiōnē compabiliū. vel fm rē vel salte fm rationē. Si ergo ex cō/ p̄tione diuine essētie ad seipsā innaceret di/ stinctio rōis attributor. tūc esset distincta an̄ qz distiguerent̄. quod est r̄dicitio. Fun/ dāmētū etiā sēdi doctoris videt̄ deficere. qz in actu purissimo nō pōt esse intrisece aliqd̄ po/ tētia distigubile quod nō sit actu distinctū. quia q̄uis hec p̄positio. iij. p̄ficor. qz in p̄p̄tuis nō differt esse r̄ posse panat̄ calumia qz tum ad ceteras intelligētias. tñ q̄rū ad ipm̄ deum r̄ maxime quo ad ea q̄ sibi p̄ueniūt ad intra. iam dicta p̄positio ē infallibil̄ vera. Lū ergo essētia diuina sit actus purissimus. nō poterit esse i ea aliquid i potētia distigubile quod ab intra reducāt ad actuz. Ideo m̄deo rōibus eorum. Ad primū dico qz q̄uis et itas r̄ p̄fectio attributor principalis cōue/ niat deo qz creaturis. distinctio tñ eorum p̄i/ cipalins p̄uenit creatur⁹ qz deo. qz respectu co/ rūdē distinctio rōis debz sumi ad in star disti/ ctōis real̄ r̄ nō econūso. r̄ iō ad ip̄fectōz dei ce/ terz qz tal̄ distinctio p̄ncipal̄ ēct̄ i ip̄o qz i cre/ aturis. qz tūc opteret talē distinctōz real̄ esse i deo. r̄ p̄ oīs valde derogaret̄ diue simpli/ atati

Ad sēdm̄ dicēdū negādo minorē. qz coiplo qz videm⁹ i creaturis sapiam seu quālibz aliā p̄fectiōz real̄ a suo differre subiecto. possum⁹ p̄cipe talia vt ponūt̄ i diuis differre fm rōem a veritate. q̄ fm n̄m̄ modū intelligēdi videt̄ se h̄re p̄ modū s̄bicti respectu h̄mōi p̄fectionū.

Ad iij. v̄dm̄ qz minor possz negari. qz essen/ tia ē cā siue rō vnitat̄ siue p̄ueniētie psonaz. r̄ iō n̄ p̄t cā distinctōis r̄ d̄m̄e psonaz. hoc em̄ p̄uenit ipsi relator. iuxta illud boetij. Eēn/ tia p̄tinet vnitatē. r̄ relatio multiplicat̄ trini/ ratē. Pōt etiā dici qz maior ē vera solum vbi maiorz mior distinctio sunt eiusdē rōis. Sz distinctōes psonaz r̄ attributor nō sūt eius/ dē rōis. cū vna sit fm rē. alia fm rōem. r̄ vna sit relatiuoz. alia s̄o absolutoz. Etā p̄t dici qz ex p̄p̄tōe maiorz r̄ minorz distinctōis ad inuicē. nō bñ arguit̄ de vno ad alterz. nisi sint eiusdē rōis. Sz distinctio real̄ psonaz r̄ distinctio rōis attributor nō sūt distinctōes eiusdē rōis r̄ iō nec p̄p̄e sūt p̄p̄abiles. nec bñ cludit̄ de vno p̄ alterz. Ad q̄rū dicēdū qz oīs diuisi/

Contra hē rici r̄ alē.

Solutio rationum Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

tas rōis siue i actu sponēte siue i actu reflexo
 de necessitate sumit 7 orit ex aliq̄ distinctione vlt
 diuinitate reali. ex hoc em̄ q̄ intellectus n̄r vi
 det distinctionē realē i illa p̄pōe cū d̄r homo ē
 vel homo ē alio. ipse ponit distinctōz saltem
 fm̄ rationē in illa qua d̄r deus ē. vel de⁹ deus.
 vel deus ē lux. Et eodē modo de actu reflexo.
 Nā p̄mū qd̄ a n̄ro intellectu recipit non pt̄ eē
 ipse intellect⁹. nec etiā act⁹ eius. sed ē aliq̄ res
 extra realiter differēs tam ab intellectu q̄ ab
 actu suo. 7 ex hoc q̄ sic videt se aliquid intelli
 gere quod realiter differt ab ipso. cū seipm̄ in
 telligit ponit differentia rationis inter seipm̄
 vt̄ intelligit 7 vt̄ intelligit. vnde si solum in
 telligeret seipsum. tunc impossibile esset q̄ se
 ipsum distingueret a seipso. Omnis em̄ d̄m̄
 tia rationis oportet q̄ sumat ab aliquo appare
 te. ad qd̄ aspiciēs intellect⁹ causat h̄m̄oi d̄m̄
 tiam. Sed tale apparēs deficeret h̄m̄oi intel
 lectui qui nihil aliud intelligeret q̄ seipsum.
 Sic eodē modo dico q̄ si de⁹ nihil aliud in
 telligeret q̄ seipsum. quis intelligeret se esse.
 7 intelligeret se intelligere. qz̄ in omnibus ra
 tibus nō intelligeret aliud q̄ eius simplicē ef
 fectiā. p̄ tale suū intelligere nullā poneret dif
 ferētiā rationis. Ad quintū dicēdū q̄ si
 nūq̄ creatura facta fuit. adhuc de⁹ eēt forma
 liter sapiens 7 bonus. 7 sic de alijs attributis.
 Un̄ attributa nō dicunt deo uenire ex hoc
 q̄ possit ea cāre. qz̄ tūc eadem esset ratio attri
 butalis 7 idealis. Sed oīs p̄fectio attributa
 lis deo uenit ex hoc q̄ ipse ē talis. puta sapia
 in q̄tū attributū est uenit deo ex eo q̄ est sa
 pīes. 7 licet intrinsece deo ueniat om̄s talis
 p̄fectio. distinctio t̄n̄ talium p̄fectionū cū sit qd̄
 rationis sine compatione ad creaturas sibi n̄
 poterit uenire. Ad sextum dicēdum q̄ si
 nulla esset creatura. adhuc intellectus diuin⁹
 posset essentiā suā intelligere sub ratiōe ver
 ri. 7 diligere sub ratiōe boni i ordine ad cre
 aturas quas deus producere posset cū veller.
 in quibus intellectus 7 voluntas tendētes i
 verum 7 bonū realiter essent distincta. si deus
 huiusmodi creaturas in esse p̄ducerz. Ad
 primū alterius doctoris dicēdū q̄ rationes
 attributales nec sunt actus distincte nec potē
 tia distinguibiles nisi in compatione ad ex
 tra. q̄a sicut sunt actus distincte ex hoc q̄ actus
 ad extra compant. sic sunt potētia distingui
 biles ex hoc q̄ p̄nt ad extra compari. bñ qui
 dem eētia diuina p̄hendit om̄ia. sed vn̄it̄
 sine q̄tū est ex pte sui. 7 ideo quicqd̄ mul
 titudinis ibi poterimus cogitare q̄tūz ad ab

soluta hoc totū sibi p̄petit in p̄pōe ad extra
 Ad sedz dicēdū. maior possz negari. qz̄ nō
 eēt incōueniēs dicere q̄ intelligere diuinū ali
 qd̄ n̄notet. qd̄ tamē nō connotat esse diuinū.
 Ad minoz dico q̄ esse diuinū quis non co
 erigat esse creature. ita q̄ ab eo dependeat. im
 possibile tamē est esse ipm̄ diuinūz eē nisi ipm̄
 comprehendat omne esse. sic impossibile est eē
 diuinū intelligere nisi ipsum p̄hendat om
 ne intelligere. Propter qd̄ si de⁹ nō intelligerz
 creaturā ipse nihil intelligeret. Un̄ sicut deus
 nō pt̄ h̄re impotentia respectu p̄ductōis crea
 turaz. sic nō pt̄ h̄re ignorantia respectu cogni
 tionis creaturaz. Illud t̄n̄ nullā dependentia
 arguit i deo sed sumā p̄fectionē. hoc em̄ ē ma
 xime p̄fectionis omnia dependere a seipso 7 se
 a nullo penitus dependere. Ad terciū dicē
 dū q̄ sicut posterius nō potest eē causa p̄oris
 q̄tū ad eē reale. sic nec q̄tū ad distinctio
 nē realē. Sz̄ sicut poster⁹ pt̄ eē cā p̄oris q̄tūz
 ad esse ratiōis. multa em̄ fm̄ rationē ponit in
 tellectus noster esse in deo 7 sibi ex parte p̄ue
 nire. que t̄n̄ nullū esse reale ponunt in deo. cūz
 ipse sit immutabilis. sic distinctio rationis i
 priori potest dari ex distinctione reali que est
 in posteriori.

Ad 2

Quantus ad quar

Articls 4

tū p̄ncipale. vtz attributoz i diuīs distinctio
 fm̄ rationē p̄ quēcunq̄ intellectū siue creaturz
 siue increatū sumat p̄ p̄pationē eoz ad crea
 turas i quibus realr̄ distinguunt. Dicēdū q̄
 veritas illius articuli p̄t̄ concludi ex p̄cedē
 tibus. Nā cū attributa diuina nec distiguā
 tur ex natura rei formalr̄. vt̄ patuit i. ij. articu
 lo. nec possint distingui ab intra. vt̄ patuit in
 iij. sequit̄ necio q̄ eoz distinctio sumat a d̄cum
 q̄ intellectu i p̄pōe ad creaturas. P̄ h̄ idē
 p̄bo sic. Nihil imp̄fectōem includēs esse p̄t̄
 in diuinis nisi in compatione ad creaturas.
 sed oīs distinctio p̄ absoluta icludit aliquā ipse
 ctōz. qz̄ vbiq̄ q̄ distinctio p̄ absoluta. siue sit
 distinctio rei siue rōis. oportet necio q̄ vtrūq̄ sit fi
 nitū seu ad min⁹ alterz sit finitū seu app̄hēdat
 ad modū finitū. qz̄ neq̄q̄ p̄nt eē plā ifinita ab
 solute 7 fm̄ p̄fectōz eētialē. cū igit̄ distinctio
 attributoz sit distinctio absolutoz. Sz̄ rē. Lā
 at̄ isti⁹ distinctiois i ordie ad n̄m̄ intellectū sic
 dicit doctor noster 7 bñ. ē excessus diuine eēt
 tie 7 defectus n̄ri intellectus. Sz̄ extra p̄di
 cta quidā doctor arguit sic Si de⁹ i se nō pos
 set suas p̄fectiones distinguere. vel h̄ esset ex

Ad 5

Ad 6

Id. alex.

Egidius.

Locon 5.

illa d̄ distinctio
 intellectus p̄fecte d̄m̄
 imo reducitur i actū
 qz̄ rōes addunt p̄p
 sta vidēt d̄m̄
 i doctoris q̄ om̄ia
 ratiōe compatiū.
 nē. Si ergo d̄m̄
 seipsa im̄alēret si
 esse d̄m̄ distinctio
 it̄ traditio. suū
 videt deficeret q̄
 e intrinsece aliqd̄ p̄
 d̄ sit actus distinctio
 q̄ p̄ficōz q̄ in p̄p
 panat calumia q̄
 as. n̄ q̄tū ad q̄m̄
 a q̄ sibi uenit ad
 it̄ fallibilr̄ vera. Lā
 r̄us purissimus. nō
 vna distinguibile
 luctus. Ideo m̄deo
 om̄a dico q̄ q̄m̄
 p̄ncipaliter cōte
 distinctio in eozum p̄
 qz̄ deo. qz̄ respectu
 q̄ sumi ad in h̄ar d̄m̄
 rē. iō ad ip̄fectōz p̄
 n̄cipalr̄ eēt i ip̄o q̄ i
 tale distinctioz realr̄ d̄m̄
 rō q̄ d̄m̄ d̄m̄ simplicitatē
 nec qd̄ minor q̄ eoz
 sapiam qz̄ quālibz̄ alia
 d̄m̄re lubet. possū
 diuīs differē fm̄ rōem
 odū intelligit videt se
 spectu h̄m̄i p̄fectionū.
 oīs possz negari. qz̄ esset
 siue uenire p̄notz.
 rōis d̄m̄ p̄sonat. hoc
 d̄m̄ illud d̄m̄. Eū
 relatio multiplicat̄
 maior ē vera solum
 q̄o sunt cui d̄m̄ rōis
 7 attributoz nō sūt
 m̄ rē. alia fm̄ rōem. cū
 o absolutoz. Eū p̄
 7 minor distinctiois al
 d̄ rē vno ad alterz
 actio realr̄ p̄sonat. n̄
 o sūt distinctiois eoz
 p̄pabiles. nec in h̄ar d̄
 id q̄m̄ d̄m̄ q̄ in d̄m̄

pte dine essētie vel ex pte dīni intellect⁹. nō p/
mo mō. qz tūc nec creat⁹ intellect⁹ possz i dina
essētia apphēdere pfectōes. Nec scdo mō. qā
fm ꝓm. c. xij. metaph. intellectus aptus na/
tus ē diuidere etiā adunata i esse. distinguit
em intellect⁹ ppter sui pspicacitatē vbi sensus
nō pē distinguerē. Lū igit intellect⁹ dīn⁹ sit in
finite pspicacitatis. ex pte sui non apparet ali
qd impedimētū p dīctē distinctiōis. P. sic
2 ea q̄ sūt realr diuisa se hnt ad vnitatez rōis. sic
ea q̄ sūt realr idē ad diuersitatē rōis. s; duo
andiuīdua realr diuersa pnt ꝓcipi vt vnū fm
rationē spēi absq; hoc q̄ compent ad aliquod
vnū fm rē. ergo ea que sūt vnū fm rem pos/
sunt ꝓcipi vt differētia fm rationē absq; eo q̄
compent ad aliqua diuersa fm rem. P. in
3 intellectūū qz virtualr plura continet q̄ vege/
tariūū. ideo distinctius pōt ꝓcipi q̄ vegetati
uū. cū ḡ cēntia diuina vtuāliter infinitas pfe
ctiōnes ꝓtineat. videt q̄ possit ꝓcipi distinctis
4 sine. P. si intelligere z velle essēt idē in deo
re z ratione intrinsece cōsiderata circūscripta
omī ꝓpatione ad extra. tūc sequit q̄ deus essz
malus quia cū intelligat mala ipse veller ma
5 la. sed q̄ mala vult malus est. ḡ rē. P. si in/
tellectus noster ex hoc formaret de diuina esse
tia diuersos ꝓceptus quia excedit ab ea. ea/
dem ratione de quolibz attributo formaz di
6 uersos ꝓceptus. qz eque bñ excedit a diuina ꝓ
tētia siue sapia sicut a diuina essētia. z sic in
vno attributo eēt infinita attributa. P. re
ctū ē in dex sui z obliqui. vt dī. i. de aīa. cum er
7 go pfectiōes vt sūt in diuis magis habeāt
rationē recti i creaturis. aut rationē obliqui z
impecti. ideo nō debemus iudicare de diuis
pfectiōibz p iudiciū quod habem⁹ de creatis
8 pfectiōibz. P. dato q̄ nō possumus co/
gnoscere trinitatē nisi p imaginē creataz. non
tñ debemus dicere q̄ plōne i trinitate nō sūt
distincte nisi p ꝓpationē ad imaginē crea
tā. sic rē. P. cū creature nō fuerint ab eter/
no. si deus diceret sapiēs z bonus solū i ꝓp
patione ad creaturas. tūc ab eterno nec fuissz
sapiēs nec bonus. ergo rē. Sed illa nō cō
cludūt. Ad pumū ergo dicēdū q̄ pꝓt inti
mā seu oīmōdā simplicitatē dine essētie. z p/
pter pfectā dīni intellect⁹ adēq̄tōz respectu tal
essētie de nō ꝓcipit eā nisi sub vna pfectissima
ratione intrinsece eā ꝓcipiēdo absq; oī ꝓpati
one ad creaturas. nec ex h̄ dīn⁹ intellect⁹ mīo/
ris pspicacitatis sed maioris. Dīs em̄ intelle
ct⁹ diuidēs ea q̄ sūt realr z cēntialr vnū. vel h̄
facit ex sua impectōe. vel hoc facit ad aliqua

Solutio
Ad 1

aspiciēs q̄ realr sūt vel pōterunt eē distincta
Ad 2 Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6
Ad 7
Ad 8
Ad 9
Ad 10
Ad 11
Ad 12
Ad 13
Ad 14
Ad 15
Ad 16
Ad 17
Ad 18
Ad 19
Ad 20
Ad 21
Ad 22
Ad 23
Ad 24
Ad 25
Ad 26
Ad 27
Ad 28
Ad 29
Ad 30
Ad 31
Ad 32
Ad 33
Ad 34
Ad 35
Ad 36
Ad 37
Ad 38
Ad 39
Ad 40
Ad 41
Ad 42
Ad 43
Ad 44
Ad 45
Ad 46
Ad 47
Ad 48
Ad 49
Ad 50
Ad 51
Ad 52
Ad 53
Ad 54
Ad 55
Ad 56
Ad 57
Ad 58
Ad 59
Ad 60
Ad 61
Ad 62
Ad 63
Ad 64
Ad 65
Ad 66
Ad 67
Ad 68
Ad 69
Ad 70
Ad 71
Ad 72
Ad 73
Ad 74
Ad 75
Ad 76
Ad 77
Ad 78
Ad 79
Ad 80
Ad 81
Ad 82
Ad 83
Ad 84
Ad 85
Ad 86
Ad 87
Ad 88
Ad 89
Ad 90
Ad 91
Ad 92
Ad 93
Ad 94
Ad 95
Ad 96
Ad 97
Ad 98
Ad 99
Ad 100

Ad 2 intellectus videt forte z hoiem esse idē fm rē.
z silr platonē z hoiem esse idē fm rē. igit ꝓci/
pit forte z platonē esse idē inter se fm illam
vnā rōem spēi. cū q̄ quilibet scōrū ꝓceptus ē
idē realr. Ad terciū dicēdū q̄ q̄uis aīa itel
lectiua icludat sbaliter sensitiuū z vegetatiuū
ita q̄ nō sūt ples forme sbales i homie. possu
mus tñ ipsā distincte ꝓcipere aspiciēs ad su/
as potētiās. actus z obiecta. i quibz oibz rea
lē multitudinē inuenim⁹. Nisi em̄ intellectus
aliqd apparēs seu motuū ex aliq̄ illoz accipe
ret. puta vel ex potētijs vl ex actibz vl ex obie
ctis ipm intellectūū i se distincte nūq; ꝓcipere
ret q̄ quilibet intellectūū multa ꝓtialr ꝓtine
ret. maxime si intellect⁹ pfecte itelligerz. als p
pter sui impectiōez nō valēs q̄ dīctatē rei pfe
cte ꝓphēdere possz de eadē re multas descriptio
nes formare. i qua formatōe adhuc inniteret
alicui reali multitudini. puta diuisis acciden
tibz eiusdē q̄ dīctatē a q̄bz ꝓcipere tales diuer
sas descriptōes. Ad qrtū dīcūt nri iuniores
doctores volētes saluare venerabilē doctores
nrm Egidij q̄ ibi falsū assūmūt. qz intellige
re z velle i deo differūt ratione Sed isti nō
bñ rñdent ꝓnere nec ad dicta sua. nec ad di
cta frs Egidij. qz fm q̄ isti met dīcūt. z ex di
ctis doctoris nostri habet exp̄sse distinctio ra
tionis i attributis diuis inasclit ex ꝓpati
one ad creaturas. circūscripta ḡ oī ꝓpationē
tūc intrinsece ipa attributa nec erūt distincta re
alr nec rōe. Bñ igit p̄fato argumēto. tūc em̄
dēter apper q̄ illud ē difficile q̄d in hac mate
ria p̄t adduci. Ad formā ḡ argumēti m̄dēdo
negociam. Ad ꝓbationē dico q̄ sicut sol ex
vnicū suū actū cerā sibi obiectā calefacit z liq̄
facit q̄d diu rō calefactibilz z liq̄factibilz in tali
cera inuenit. cessāte tñ rōne liq̄factibilz. puta
cū cera ē totalr liquēfacta. z manente ratione
calefactibilis. idem sol vniformiter se habēs
in actu suo eādē ceram calefacit z nō liq̄
facit. immo de pascit z exccat. Sic intellect⁹
diuinus z volūtas diuina siue intelligere di
uinū z velle diuinū sūt intrinsece vnū re z rōe.
variationē tamē capiūt extrinsec⁹ rōne muta
tōis facte in obiectalibz rōibus ipsius intel
lect⁹ z volūtat. Lū em̄ bonū sit obiectuz volū
tatis. z vez siue ens sit obiectū intellect⁹. ergo
manēte eodē extrinsec⁹ obiecto vniformit sub
eisdē rōibz donitat z entitat. de p̄ suā essēti
am q̄ ē essentialr intellectus z volūtas talem
rem intelligit rōne entitat z veritat. z vult

Ad 4
Lyonius
d'burgo
dis. 9. 24
gustum.
Lona. 6.

ratione cognite bonitatis. mutata tñ eadez re
 rōne bonitatis, et huata rōe entitatis, de eadez rez
 intelligit quis eam nō velit. Nunq̄s igit̄ de
 us vult malū. cū ordinata volūtas i malo nō
 repiat aliquā rationē volubil. q̄uis ipm intel
 ligat. cū rōe entitatis q̄ illud malū fūdat repi
 ar rationē intelligibil. Sic q̄ nō p̄ argui di
 ueritas rōis intrinsece i radio sol. ex h̄ q̄ sil̄ z
 sel̄ lutū exiccat z cerā liq̄ facit p̄pter aliā taliā
 rationē obiectale i ipsiū reptā rōe suaz diuisūz
 dispōnū. sic non p̄ argui aliq̄ diuisitas rōis
 intrinsece i dina volūtatē z intelligit. siue in
 suo intelligere z velle ex h̄ q̄ intelligit et n̄ vult
 siue nō diligit. sed pot̄ odit eandē rē. in q̄ ser
 uata ratione intelligibil̄ dep̄dit ratio volubi
 lis siue diligitibil. z inuenit ratio odibil̄ Ad
 q̄ntū dicēdū negādo p̄nāz. Ad p̄batōnē di
 cēdū q̄ rō formal̄ attributi n̄ excedit eque bñ
 n̄m intellectū. sicut rō formal̄ diuine eēntie. qz
 attributū sūptū fm suā p̄p̄riā rōez fm quā al
 teri attributo z etiā diuine eēntie p̄distiguit. sic
 n̄ ē infinitū. imo n̄cōio vt sic ē finite rōis. Qd̄
 p̄z ex duobz. p̄mo qz diuine sapie vel cuiūqz al
 teri attributo n̄ puenit i finitas nisi in q̄ntū di
 uine eēntie identificat. Secūdo qz p̄p̄ua z distincta
 rō cuiuscūqz attributi non p̄sumi nisi i p̄p̄a
 tione ad extrā ubi tales p̄fectōes n̄cōio sūt fini
 te. z iō n̄ op̄z de vno attributo vt attributū ē
 n̄m intellectū formare multa attributa Ad
 vi. ddm qz si attributa dina p̄siderāt q̄ntū ad
 suā entitatē z veritatē seu oia illa q̄ ip̄s reāl̄
 pueniūt. tūc intellect̄ p̄fect̄ seu p̄fecte cogno
 scēs debet z i iudiciū de eis h̄tū iudicare de ce
 teris. q̄uis ecōuerso fieri possit de n̄o intel
 ctū h̄ i via. cui sensibilia sūt p̄mo z maḡ nota
 qz non sūt eadē nob̄ maḡ nota z nature vt p̄z
 i. p̄hicoz. Sic em̄ se h̄z ocul̄ noctue ad lucē
 sol. sic aīe nostre intellect̄ ad ea q̄ sūt manife
 stissima i natura. vt d̄. ij. meth. Si aut̄ attri
 buta p̄siderāt q̄ntū ad eoz distinctiōz. tunc tal̄
 distinctio eis n̄ pueniat nisi fm rōz. ois āt̄ intel
 lect̄ illd̄ qd̄ ē mere fm rōez p̄cipit i ordine ad
 aliqd̄ reāl̄ sic se h̄ns. iō vt sic ois intellect̄ iū
 diciū de p̄fectōibz attributalibz d̄z sumere ex
 iudicio qd̄ h̄z d̄ talibz p̄fectōibz vt i creaturis
 reāl̄ sūt distincte. Cū d̄z i minon qz attributa vt
 i dinis sūt h̄nt rōz recti. dico qz vez ē q̄ntū ad
 id qd̄ reāl̄ eis puenit. s̄z q̄ntū ad eoz distin
 ctionē q̄ solū fm rationē eis puenit ē econūso
 qz id qd̄ ē reāl̄ tale magis h̄z rōez recti q̄ id
 qd̄ ad p̄p̄ationē sui ē fm rationē tale. s̄z illa di
 stinctio i creaturis ē reāl̄. z i dinis ē fm rōez
 Ad. viij. ddm qz non ē silē. qz fide tenem̄ qz

Ad 5

Ad 6

Ad 7

sonas dinas ē realiter distinctas. nisi. n. fidel̄
 h̄ req̄reret. nullaten̄ ponerem̄ p̄sonaz reales
 distinctiōnē. s̄z d̄ attributis reālē distinctiōz n̄
 fide nec rōe tenem̄ Ad. viij. ddm qz signifi
 catū oim attributoz n̄ min̄ deo pueniebat ab
 eterno qz nūc. distinctio tñ attributoz vel nō
 pueniebat sibi ab eterno. qz ea q̄ fm rōez sūt i
 deo poterit sibi aduenire i tpe. vel si tal̄ disti
 ctio sibi pueniebat ab eterno h̄ op̄rebat inq̄z
 tū de h̄mōi attributa p̄p̄abat ad ipsa creabi
 lia p̄ eūdē tū i tpe p̄ducēda Forte dices qz
 tūc intelligere dei distinctiū q̄ distiguit sua
 attributa de p̄deret a nō ente puta a creabili
 bus nondū creatis R. qz intelligere dei nō re
 p̄det ex h̄ ab ipso creabili. sicut nec nunc ab
 ipsa creatura. qz non cognit ab eterno illā di
 stinctiōnē p̄ ipm creabile sicut nec nūc p̄ ipsā
 creaturā. ita qz creatura vel creabile sit deo me
 diū coḡscēdi h̄mōi distinctiōnē. Ipse. n. coḡ
 scit talē distinctiōnē p̄ seipm. licet ipsā cogno
 scat i ordine ad creabile vel creaturā. q̄uis em̄
 aliqd̄ pueniat alicui p̄ se. p̄t tñ sibi puenire in
 ordine ad aliud. siue p̄notato qd̄dam respectū
 ad aliud Eēntia em̄ dina ē p̄ seipsā oim repi
 tatiua. z tñ h̄ sibi nō p̄t puenire nisi p̄notato
 respectu ad ipm rep̄tatum. Itē q̄uis de p̄ se
 ipm intelligat eēntiā suā. non p̄t tñ eā intelli
 gere nisi intelligat creaturas. Sicut q̄ nō bñ
 infer̄ qz ex h̄ diuinū intelligere p̄deret ex
 creaturis. sic etiā in p̄posito zc. Ad argumē
 tū p̄ncipale p̄z p̄ ea q̄ dicta sūt ad formā q̄re
 rationis posite p̄tra quartū articulū.

Ad 8

Instantia

Solutio.

P Redicta tñ v
 ba. Postq̄z maḡ circa modū di
 uine generationis mouit qd̄em
 z huī q̄stionis assignauit r̄sionē. nūc in ista
 parte p̄misse r̄sionis adiungit declarati
 onē. Et diuidit in duas partes. qz p̄mo ma
 gister circa istam declarationē suam intentio
 nem p̄mittit. Secūdo veritatē declarā cō
 cludit. ibi. Dicamus ergo qz pater. P̄ma i
 duas. quia p̄mo magister ostendit sub quo
 sensu hec p̄posito qua dicit. Pater volēs ge
 nuit filiū sit neganda. Secūdo sub quo sen
 su sit p̄cedenda vel affirmāda. ibi. Volēs ta
 men genuit. Et hec est diuisio et snia istius
 lectionis i generali. Circa quam quero in spe
 ciali.
V Trū p̄ genuit filiū necessitate vel
 volūtatē Et videt qz n̄citate. qz il
 lud p̄ p̄ducit n̄citate qd̄ n̄ p̄t non p̄ducere

sed p̄r nō p̄t filiū non pducere. Maior p̄z ex
ij. peri hermenias. vbi i q̄rto ordie modalu3
nō possibile n̄ eē. ouertit cū necē eē. minor: eē
claro. qz si p̄s possz ip̄m nō pducere. tūc p̄tingē/
ter pducere ip̄m. Nā possibile nō eē z p̄tin/
gēs eē cū pollēri scdo ordine modalū. s3 nul/
lū p̄tingēter productū ex vi sue productōis ē
formalr necē eē. nec p̄ p̄ns p̄t eē tē. s̄ si pater
possz filiū nō pducere filiū non eēt tē. Ex q̄
p̄z illa ē fālia. p̄r p̄t filiū non pducere. z
p̄ p̄ns eē d̄dictoria ent vera. f. ista. p̄r non p̄t
filiū nō pducere. qz p̄ma ēi scdo anglo mo/
daliū. z alia i q̄rto. q̄ sp̄ d̄dicunt Contra de
lectabilissima opatio non p̄t eē sine actu vo/
lūtatis. sed generare diuinū ē electabilissima
opatio. s̄ tē. maior p̄z. qz nulla p̄t esse delecta/
tio absqz p̄lacētia volūtatis. minorē p̄bo. q̄q̄
opatio p̄fectissima ē delectabilissima. vt p̄z. ij.
z. p. et h̄. sed generare diuinū ē opatio p̄fectissi/
ma. Nā act⁹ z opatōes cū sp̄cificent ex termi/
nis. tāto q̄libet opatio ē p̄fectior. quāto termi/
nis p̄ ipsā p̄ducat⁹ ē p̄fectior. sed filiū q̄ ē ter/
min⁹ dine generationis ē infinite p̄fectionis
Dic q̄tuo3 breuif faciā. P̄rio ad declara/
tō3 terminoz ponā duas distictōes. Scdo
ostēdā quō p̄r necessitate d̄z generare filium.
Tercio quō volūtate. Quarto adducāz
aliq̄ d̄ me z respondebo ad e3.

Contra

Primum
p̄ncipale

Quantū ad primū

p̄mo distinguā de necitate. scdo de voluntate
Necitū. n. multis modis d̄z. vt p̄z. v. meth. tñ
qz p̄ns q̄o videt q̄rere d̄ necitate p̄ respectū ad
ca3 siue ad p̄ncipiū. id̄ ceter⁹ modis p̄termis/
sis ē sciēdū q̄ fm. iij. cāz genera q̄d̄rupl̄r p̄ re/
lationē ad p̄ncipiū siue ca3 aliq̄ d̄icūt necia.
z fm h̄. iij. erūt modi necitatis. Prim⁹ re/
spectu cāe material. z hec necitas d̄z indigētie
puta illd̄ h3 materiā p̄t sui. siue i isto ē aliq̄d
ad modū matie puta potētia passiuā. id̄ necō
indigz p̄suāte. qz sibi derelictū necio destruet
Scd⁹s mod⁹ respectu cāe formal. z hec neci/
tas d̄z erigētie. puta ignis ē necio calidus. qz
natura sua h̄ erigit. Tercia attribuit cāe ef/
ficiēti. z h̄ dupl̄r. qz vel tale agēs h̄mōi neci/
tate p̄sequit ex p̄ncipio sibi intrinsece inerente.
z hec p̄r d̄ictā necitas imutabilitat. Sicut ig/
nis q̄tū ē ex p̄t sui imutabilr calefacit. q̄uis
p̄ accēs possz ip̄ediri. puta si deficerz sibi mate/
ria. Vel tale agēs p̄sequit h̄mōi necitate a p̄nci/
pio extrinseco nullā sibi s̄tutē intrinsece p̄ferē/
te. z hec d̄z necitas coactōis. puta lapis aerez

Nota mo
dos necessi
tatis

necio mouet. qz a p̄ncipite impellit violenter.
Quart⁹ respectu cāe final. z hec d̄z necitas
p̄ditōis siue p̄ditionata. puta si talē finē vis
p̄seq̄ necē ēte talibz medijs vti Voluntas
etiā vt ad p̄ns spectat dupl̄r p̄t sumi. vno mō
p̄ potētia volūtatiua siue p̄ncipio volūtatiuo Alio
mō p̄ actu p̄fecto ip̄si volūtatis siue p̄ncipij
volūtatiui. mō q̄ d̄z i ethicis. q̄ volūtatis ē ipsius
finis. electio eoz q̄ sunt ad finē.

His premissis quo

Scd⁹ p̄n
cipale.

ad id̄z p̄ncipale. f. quō p̄r d̄z filiū necitate ge/
nerare. dico q̄ p̄m mod⁹ necitatis i deo nullo
mō p̄t poni. qz cū ip̄e sit pur⁹ act⁹. i ip̄o n̄ eē
matia nec aliq̄d materiale. z p̄ns nihil pueni/
ens ex necitate matie i ip̄so locū h3 Nec q̄r/
tus mod⁹ p̄p̄t i deo p̄t poni. qz tē cū oino sit
i seipso sibi sufficiens. z oēs h̄eat p̄fectō3. ip̄se n̄
agit p̄pter aliquē finē p̄sequēdū. tñ qz bñ agit
tē p̄pter bonitatē suā p̄cadā aliq̄ mō necessi/
tas q̄rto mō d̄icta cū sit p̄ditionata p̄t deo p̄ue/
nire. puta si tē vult suā bonitatē p̄icare homi/
necesse ē vt h̄oies p̄ducatur. qz ei qd̄ oino nihil
ē nihil p̄icari p̄t. Scda p̄ricula terci⁹ mo/
di p̄nit⁹ a deo d̄z excludi. qz cū sit om̄ipotēs a
nullo extrinseco violētari p̄t. Questio igit
p̄ns his p̄dictis exclusis. sup̄ scdo mō necessi/
tatis. z sup̄ prima p̄ricula terci⁹ modi vertē.

Ideo dico q̄ loq̄ndo de scdo mō necitatis
tūc generatio filij ē necessario i diuis. qz natu/
ra diua q̄ ē forma purissima siue pur⁹ actus h̄
necessario erigit q̄ in tribz subsistat p̄sonis. s3
trinitas in diuis eē non p̄t nisi p̄r generet fili/
um. z vterqz producat sp̄m̄sc̄tm̄. s̄ de necessi/
tate natural siue formalis erigētie filius in di/
uinis a p̄re generat. Loq̄ndo etiā de p̄ma
p̄ricula ipsius terci⁹ modi. p̄r necessario gene/
rat filiū. qz imutabilr determinat ad generati/
onē filij p̄ suā naturalē p̄p̄rietatē. Un̄ hos du/
os modos necitatis videt in diuis approba/
re Rich. vi. de tri. c. i. sic d̄. Nihil itaqz ibi est
scz in diuis iuxta donū largiētis gr̄e. sed totū
iuxta p̄p̄rietatē erigētis nature. Et h̄ q̄tū ad
primū modū necitatis quē posui esse i diuis.
Et subdit immediate Rich. di. Sicut. n. in na/
scibili naturale ē ab alio nō procedere. sic sane
ei naturale est de se procedentē h̄re. Lum igit
fin p̄m. v. meth. potissim⁹ mod⁹ necessitatis
sit i eo qd̄ impossibile ē alr se h̄re. igit cum ille
mod⁹ i vtroqz iā d̄icto mō i diuinis implicet
videt mihi saluo sp̄ meliori iudicio q̄ possit
sane p̄cedi h̄ p̄p̄. p̄r generat filiū necitate.

Quantum ad
Contra illa p̄z

Quantum ad terci

um pncipale. s. quod pater dicitur filium voluntate generare. Dico ex secunda distinctioe qd si voluntas sumit p potentia pductina eius qd p modum voluntatis pcedit. tunc pater non generat filium voluntate. qz illa persona divina q non est amor vel non pcedit p modum amoris. non pducit h modum voluntate. filius non pcedit p modum amoris s p modum verbi intellectualis. g. r. p. pma persona pducta n pcedere nisi p modum pme potetie. s. s. m. n. m. modum intelligedi itellecte e p. o. z. potetia qz voluntas. z filius e pma persona pducta. g. r. Ita ar pma dcoz pbat qd daz s. z medio impruetti. dicetes q eoz tmo vo lutas e pncipiu q pnt esse z non ee. z q pnt alr se hre. sed generatio filij no pt alr se hre. Sz illa ratio e seipso. qz ipsi met ponit q volu tas e pncipiu productois spusscti. z m pro ductio spusscti no pot non ee. zn minus emutabilis qz filij generatio. Si aut vo luras sumit scdo mo. puta p actu pfecto volu rat. sic pcurrit ad generatoz filij. qz illa nobi lissima generatio ee no pt sine pfectissima co placetia. stat aut q tal pfecta placetia e p pue act voluntatis. z maxime respcctu sumi bo ni. Et illo modo possz intelligi vbu Rich. vi. de tri. c. xvij. cu ait. In genitu velle de se habe re pformet atqz dignu. idem videt mibi qd gi gnere p vbu pfectu pducu no pt sine amo re. qz p m aug. vbu e noncia cu amoze. Luz g vbi pductio sit vbi generatio. z amor sit act voluntat. r. Isto etiā mo vificat dictu euan gelicu q p filiu prestat di. Dic e fili me dile ct q mibi bñ placui ipm audite. Et iuxta huc sensu vult aug. xv. de tri. c. xx. q sicut de natura e de. z m placet sibi in eo q est deus sic pater filiu natura genuit. z m in sui gene ratione sibi placuit.

Sz contra illa pri

ma dcoz posset argui q dina volutas habe at ratione pncipij i generatioe filij. Quia si actio nature pcederet i dms actoz voluntatis ro libertatis totalr tolleret. qz cu natura sit de terminata ad vnu. si natura pueniret voluta te ipsa determinate mouebit volutate ad vnu tm. Nihil igit libere a deo possz procedere. si ipsa generatio q e prima rei actio esset natura lis voluntas. igit erit ei pncipiu. als nullā creaturā deus posset libere producere. quod e

erroneū. p. bñs Aug. exponens illud ps. 2 Ipse dixit z facta sunt. ait sic. id est verbū ge nuit in quo erat vt fieret. Ex quo dicto vult Aug. q verbū sit ratio producēdi creaturas. Si g verbū a patre naturalr procederet z nō p impū voluntatis oīs creatura a deo procede ret necessario. p. Hilan⁹ dicit. Si q̄s no lēte patre natū dicit filiū. anathema sit. ergo p̄ genuit volens. Itē idē Hylarius ait. q 4 non naturali duct⁹ necessitate pater genuit fi liū. Itē Dyoni. in de di. no. ait. Diuinus amor nō pmitit ipm esse sine germine. igitur pater genuit volēs Sed illa non pcludūt qz sicut ait Aug. vi. de tri. c. i. fili⁹ dei pcedit a patre naturalr sicut splēdor ab igne. p. si voluntas esset pncipiū generatois filij. vel h eēt voluntas accedens. vel antecedens. vel coe ua. Non pmo modo. qz ille fuit error Eno/ mij. qui vt ait Aug. xv. de tri. c. xx. dixit filiu esse filiū voluntatis voluntate accedēte. Co tra quē errorē ibidē disputās Aug. ait. q de⁹ esset mutabilis. qz aliq voluntas sibi de nouo adue niret. Nec scdo mo. qz q voluntate antecedente a deo pcedūt creatura sit. z sic esset error arrij. q filiu asseruit esse creaturā. Nec tercio modo. qz vt sic seqret error sabellij. q pfusionē posuit psonaz. Nā voluntas deo coeua q̄tū ad ema nationē que est ad intra eadequata p produ ctionez spusscti. Si. n. non adeq̄ret hmoi productio sui pncipiū. tūc nō eēt oīmo p/ fecta. qz ipsum pncipiū eā excedēs possz alī quid pfect⁹ producere. Sed a pncipio ade qto alicui producto n pt aliqd procedere dif ferēs a tali pducto. Si igit fili⁹ generet a pre p voluntate coeua. ipse a spusscto eēt penit⁹ in distinctus. Forte hic dicet q si spussct⁹ pcedit p modū voluntatis z nō filius. tunc nobilioz estz processio spusscti qz filij. qz pro cessio cui⁹ pncipiū e voluntas est libera. liberi⁹ autē est nobilius non libero. Itē id quod procedit p modū artis videt esse voluntariū. Ita patet duplr. Primo. qz quod procedit p modū artis non pot pcedere p modū na ture. cu ars z natura sint pncipia z distincta. vt p. z. vi. ethi. igit pcedet voluntarie. Scdo qz voluntas e pncipiū artificialiū. vt p. z. iij. de aia. z. vi. ethicoz. sed filius procedit p mo dum artis. cum ipse sit ars omnipotentis dei. plena rationibz omniū viuentiū. vt ait Au gust. in lib. de trinitate. Item generatio si filij vel est voluta a patre. vel non e voluta. Si est voluta. tunc z genitum erit volitū. z p con sequens voluntas erit pncipiuz ipsi filij. q̄a

Contra ista dicta

Instantia prima

Instantia secunda.

Instantia tertia.

Tercium pncipale. pna dco. 2 ho. p. i. eli. ar. ij. impbatō. Scda cō. usio. 1. Quartuz pncipale. dicitur impellit violens et final. hoc dicitur necesse est. puta si tale finis dicitur ut dicitur in duplr. pncipium. vnde e pncipio voluntas dicitur voluntas sine pncipio. et voluntas caput rad sine.

oē qd pcedit vt volitū illi⁹ volūtas ē pncipiū
 Si aut nō est volita. tūc nō esset deliciofa sed
 pncipiū. r h⁹ dicere videt esse anathema. vt p³
 p Hilariū i lib. de sinodis. igit ab his delista
 mus. Iste aut instātie nō infringūt predi
 ctā rōem. Ad p^{mū} igit dico q sicut spūscā
 pcessio sic ē libera q nō ē rtingēs ad vtrūlibz
 sed imutabil⁹ r determinatissima. sic filij gene
 ratio sic ē natural⁹ r nccia q tū ē liberria. nō tū
 libertate p dicitōis sed librate pfectissime pla
 cētē q ē multo maior libertas r nobilior qz ea
 q ē p dicitōis. Ad scdm ddm q aliqd pcede
 re p^r modū artz duplr. Uno mō qz ars ē ei⁹
 pncipiū. Alio mō qz ipm ē ars pcedēs. mō q
 d^r creatura salis. i. creatura q ē sal. Prio mō
 pcedēs p modū artis ē ipm artificiatū. r omē
 tale sic est volitū. q etiā volūtas ē suū pncipi
 um. Secdo modo licz obiectiue possit dicivo
 litū. nō tū pductiue. ita q volūtas sit sue pro
 ductionis pncipiū. Sed fili⁹ scdo mō pce
 dit p modū artz. ipse sō creature pmo modo
 Ad p^{mā} pbatōz maioris ddm q illud qd p
 cedit p modū artz scdo mō illi⁹ natura ē pnci
 piū. qz naturale ingeniū inuenit artē. r cuz d^r
 natura r ars sūt pncipia p dicitōis. dico q ipa
 sūt p dicitōis pncipia rōe dicitōis suoz pdu
 ctōz. n tū pprie debēt dici p dicitōis pncipia
 Illa. n. pprie dicūt p dicitōis pncipia quoz
 neutz ē ex altero. Sz vt iā dixi natura ē prin
 cipiū artis. Ad scdaz pbatōez ddm q qzuis
 volūtas sit pncipiū ipsoz artificialiū. non tū
 pprie ē ipsi⁹ artis pncipiū. fili⁹ aut non ē arti
 ficiatū. sed ē ipsa ars pris. Ad terciū ddm
 q generatio filij ē volita p modū obiecti volū
 tati. r eodē mō ipse fili⁹ genit⁹ ē volūtas. n tū
 ex h⁹ sequit q sit p voluntatē pduct⁹. qz si illa
 pna cēt bona. tūc ipse p^r cēt a volūtare pduct⁹
 cū ipse p modū obiecti sit volit⁹. imo volūtas
 pduceret seipsā. cū ipsa velit seipsā. ē q i pba
 tōe pntie fallacia pntis. puta ē volitū. q pce
 dit vt volitū. qz dato q filius pcedat vt voli
 tū obiectiue. nō tū pcedit vt volitū pductiue
 puta q ipsa volūtas sit sue pductōis pncipi
 um Ad p^{mū} eoz q adduxi p primā p dicitōis
 terciū articuli ddm q natura q ē cētialr libe
 ra nō tollit libertatē. Sed natura dina ē cēt
 nialr libera. Etiā p^r negari primā pntia. qz qz
 nis i nob act⁹ nature pcedat actū volūtatē. n
 tū tollit libertas a nobis. Etiā dato q natu
 ra determinet creatā volūtatē respectu vltimi
 finis. nō nec tollit respectu vltimi finis liber
 tas p placētē. nec respectu eoz q sūt ad finē li
 bertas p dicitōis Et silt⁹ nec i deo respectu eo

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Solutio
p^{mū} p³ cō
d³ p^{mā} az
arti. terciū.

rū q pducunt ad intra tollit libertas p placē
 tie. nec respectu eoz q pducunt ad extra libras
 p dicitōis Ad scdm ddm q fili⁹ rō produ
 cētū creaturas. sicut ars ē rō pducētū artifici
 alia. f. cū pposito r determinatōe voluatarz
 Ad terciū p³ ex pcedētibz. Ad q^rū ddm q
 hylari⁹ ibi loquit de nccitate coactōis r violē
 tie. quā etiā ego a deo pmit⁹ excludo. Ad
 q^rū ddm dū q dyoni. ibi loquit d producti
 one creaturaz. Argumenta posita pncipa
 liter ad quēstionē ambo pcedo iuxta ea q di
 xi in distinctionibus supradictis.

Ad 2

Ad 3 14

Ad 5

Ad argu
mēta pnci
cipalia

Distinctio. viij.

Hic solet que
 ri. Postqz mgr determinauit d
 diuina generatōe q^rū ad modū
 generādi. i. pte ista determinat d ea q^rū ad potē
 tiā generādi. Et diuidit i duas ptes. qz pmo
 de potētia generādi mgr mouet quedā dubia
 Secdo qz h^moi potētia est ipsa diuina na
 tura. ideo psequēter magister tractat de qbus
 dā p ditionibus r p pueratibz diuine nature
 distinctione. viij. ibi. Nūc de veritate siue p
 prietate. Prima in duas. fm qd de potē
 tia generādi mouet duas qōnes. Nā primo
 inquirir an potētia generādi pueniat pri. Se
 cūdo vtz talis potētia repiat in filio. Secda
 ibi. Itē querit a quibusdā. Prima in tres. qz
 primo mouet illā quēstionē. Secdo ponit su
 am determinatōz. Et tercio ex dicit⁹ aug. idu
 cit qndā cauillationē. Secda ibi. Lūi versu
 tie. Tercia ibi. Sed vehemēter rē. Et hec di
 uidit in tres ptes. qz primo ponit quoddā di
 ctū Aug. qd p dicitis videt esse rtrariuz. Se
 cundo oñdit quomō quidā negant illud di
 ctū Aug. Et tercio declarat qualiter sit intel
 ligendū. Secda ibi. Hoc autē non videt.
 Tercia ibi. Pōt ergo sic intelligi. Sequi
 tur illa ps. Itē querit rē. Et diuidit in duas
 qz primo magister mouet quēstionē r respon
 det ad eaz. Secdo suā rñsionem explanat. ibi
 Ita etiā cū dicit rē. Nec est snia magistri in
 generali. Quia in ista septima distincōe
 tractat de potētia generādi. igit quero istā
 quēstionē.

Vtrū potētia generādi i diuis dicat
 notionalr siue relatiue. Et videt q sic
 qz pncipiū distiguit a pncipiatō. cū
 nihil possit seipm producere vel pncipiare.
 Lū igitur distinctio in diuinis solū fiat pncis

notionalia siue relativa. optet q potētia gene-
rādi q ē eidē qd pncipiū generādi. sit ad aliqd
siue qd notionale. In 2^oū ē mgr i lra. q potē-
tia generādi dicit esse dinā eēntiā. g. rē. Dic-
tū qttuor vidēda. P^oo de eo qd qnt Se-
cūdo vtz potentia generādi vere r realr sit i fi-
lio Tercio dato q sit i filio. vtz ex h filio^o pos-
sit exire i actū generatiōis. Et q^oto vtz sit
eadē potentia q p^o gignit r filius gignit.

Quantū ad primū

v^o vtz potentia generādi i dinis dicat notiona-
lit. sic pcedā. P^oo oñdā q potētia generādi i
dinis n̄ p^o cē relatio. Secdo q potētia gene-
rādi q ad suū pncipale significatū dicit simplr
rē absolutā. Tercio q de suo significatū siue
pnotato nccio iplicat siue icludit i pfectū. Et
q^oto ducā aliqz docto^o dicta in 2^oū. r n̄ de-
to ad ea. Dico igit p^omo q potētia generādi
i dinis n̄ p^o esse relatio. Q^o illud qd nec p^o esse
termin^o nec pncipiū actōis n̄ p^o cē potētia ge-
nerandi. s. relatio ē h^omoi. vt p. 3. v. phic. g. rē.
maio^o p. 3. q. potētia generādi nccio ē pncipiū
actōis v^o lmediatū v^o laltē pncipale. qz neu-
trū relatiōi poterit puenire. P^o si p^ontas esset
pncipiū siue potētia generādi. aut generatio
tal^o eē vniuo^oca aut equo^oca. Si vniuo^oca tūc
p^o nccio generat^o p^oez. qz i generatōe vniuo-
ca gignēs r genitū pueniūt i pncipio pducti-
uo. Cū si fortitas eē pncipiū generādi ipsi
forti: n̄ qz fortis possz generare nisi fortē. ma-
xie si sua generatio debz eē vniuo^oca. Sic. n.
fortes n̄ p^o generare nisi hoies. dato q hūanē-
tas sit sibi pncipiū generādi. sic rē. Si atal^o
generatio essz equo^oca. tūc p^o essz nobilio^o r di-
gno^o: filio. qz i oi generatione equo^oca in q gi-
gnēs ē totale pncipiū geniti sp gignēs ē nobi-
li^o genito. P^o si p^ontas essz i patre pncipiū
generādi. tūc formal termin^o generatiōis geni-
to a generāte p^oicat^o excederz pfectōe r digni-
tate ipm pncipiū generādi. n̄s ē falsū. g. r
qñs. falsitat^o p^ont^o apparz. qz qd d genito p ge-
neratōz p^oicat. h totū v^o lformal^o v^o l rual^o cō-
tinet i pncipio pductiuo siue i potētia gene-
ratiua q generās generat. S. qd formal^o v^o l
rual^o i aliq^o p^ontet. n̄ est pfecti^o eo. n̄a appet
mediate. qz essentia dinā p generatōz filio p^o-
cat. q fm suā formalē rōez ē pfectōis infinite.
qd de p^ontate dicere n̄ possum^o cū fm suā for-
malē rationē vel sit pfectōis infinite vt aliq^o di-
cūt. P^o id qd non p^o dare virtutē eēndi sim-

pl^o n̄ pōt etiā dare virtutē agēdi simplr. qz age-
re p^osupponit eē. s. relatio n̄ pōt dare virtutē eēndi
di simplr. cū nō hēat eē s. ad eē. nec sit aliqd.
s. ad aliqd. P^o si potētia generādi essz ipsa
p^ontas. tūc fili^o v^o n̄ essz oipotēs. n̄s ē here-
ticū. qz i simbolo catholice fidei d^o Dipotens
p^o oipotēs fili^o oipotēs. s. p^o n̄az. qz ille n̄ ē
oipotēs cū defit aliq^o potētia. s. p^ontas nō p^o-
p^oicat filio. g. fili^o nō p^o h^ore oēz potētia. P^o
si p^ontas essz in patre potētia generādi. p^ontas
essz pfectior filiatōe. n̄s ē falsū. qz tūc si
li^o eē impfectior p^ore. Nā qñcūqz duo suppo-
sita sic se habēt q pncipiū pstitutiū vni^o est
nobili^o r pfecti^o pncipio pstitutiū alteri^o. il-
lud ē nobili^o r pfecti^o qd nobilio^o i mō pstitui-
tur. s. pater pstituit i eē suppositali p^ontate
r fili^o filiatōe. g. si p^ontas essz pfectior filiatōe
one. fili^o eē impfectior patre. n̄am p^o dupl^o
P^oo qz qñcūqz illud q generās generat non
est forma eiusdē speciei cum forma geniti. tūc
nccio est pfectior ea. qz p^ont et eaz p^ontal^o. sed
paternitas r filiatō nō sūt forme eiusdē spci.
pl^o. n. differt paternitas r filiatō qz paterni-
tas r paternitas. s. due p^ontates differunt
nūero. g. paternitas r filiatō differunt specie.
Secdo. qz qñdōcūqz due forme sic se habent
q vna dat suo supposito q agat. r altera non
dans est nobilio^o r nō dante. sed fm te qui di-
cis paternitatē esse pncipiūz generandi. pa-
ternitas dat suo supposito agere ad intra fm
nobilissimā opationē. sed filiatō hoc filio da-
re non pōt. g. rē.

Secundo dico q

potētia generādi i dinis q^o ad suū pncipale
significatū dicit rē simplr absolutā. s. dinā
eēntiā. Q^o in oi generatōe vniuo^oca illd ē p^o-
cipiū generādi in q genitū assilat generāti. s.
h in patre ē dinā eēntiā. g. rē. maio^o p. 3. qz euz
in generatione vniuo^oca generās r genitū sint
eiusdē nature. optz q fm in^o pductōis assilet
pncipio pductiuo. Forte dices q illa genera-
tio nō sit vniuo^oca. Itē dices sic aliq^o dire-
rūt q i eēntiā nō ē in dinis assilatio s. idēntitas
Ad primū r̄ideo q sic dicēdo tu toll^o oēm
equitatē inter gignens r genitū seu inter p^oez
r filiū. qz generatio equiuo^oca nō requirit eq-
liratē inter gignens r genitū. nec in pfectōe
nec in quacūqz alia p^ontōe ad dignitatē r no-
bilitatē spectatē. Ad scdm dico q vt d^o: in
p^odicamentis scda substātia nō est h aliqd s.
quale quid. idēo qz q^oueniunt in suba secunda

ra tollit libertas p^ontas
p^ontat ad extra libe-
rā dōm q siue nō p^ontas
nō ē rō p^ontas am-
terminatōe volūtat^o
rō. Ad qñdōm
ccitate coactōis r v^o
p^ontē excludo. Et
i. ubi loquit^o d^o p^ontas
argumenta posita p^ontas
p^ontas p^ontas p^ontas
p^ontas p^ontas p^ontas

Articul^o 1

solet que

stōz mgr d^oterminatōe
neratōe q^o ad mod^o
mīat d^o q^o ad p^ontas
lū d^o p^ontas. qz p^ontas
g^o m^ouēt quēdā d^ontas
n̄a est ipsa d^ontas n̄
n̄ agilit^o tractat r d^ontas
r^ontatō d^ontas n̄
Nūc r^ontatō d^ontas
n̄ duas. fm qd r^ontatō
duas q^ontas. Nā p^ontas
generādi d^ontat p^ontas
r^ontatō r^ontatō in filio. S^o
ubidū. P^ontas in tres
questiōnē. Secdo p^ontas
Et t^ontatō r^ontatō ang^o d^ontas
n̄. S^o d^ontatō. Cū v^ontatō
d^ontatō r^ontatō r^ontatō. Et d^ontatō
p^ontas p^ontatō quēdā d^ontas
is videt^o esse r^ontatō. S^o
nō quēdā n̄ q^ontatō illud
d^ontatō r^ontatō quā alter sit
a sibi. Hoc autē non v^ontatō
r^ontatō sic intelligi. S^o
r^ontatō r^ontatō. Et d^ontatō in
r^ontatō r^ontatō r^ontatō r^ontatō
sua r^ontatō n̄ op^ontatō r^ontatō
r^ontatō. Hoc est l^ontatō r^ontatō
a in ista septima d^ontatō
a generādi. l^ontatō r^ontatō

taria generādi d^ontatō
siue relatiue. Et d^ontatō q^o
p^ontas d^ontatō r^ontatō p^ontatō
m p^ontatō r^ontatō r^ontatō
ctio in d^ontatō d^ontatō

Conclō 2

Instantia

Solutio.

Ad 2

Dicunt filia. qz ppru e qlitatis fm eaz simile vel dissimile dici. Sed essentia diuina sic se hz q ipsa vere est hoc z hoc aliqd. z in h conuenit cu pms substatijs. z m hz quada similitudine cu scdis substatijs. eo q sit repibilis in pluribz. ideo rone pme dditois q uenit cu pms substatijs supposita dina dicunt fm ea ide. rde no scde dditois q uenit cu scdis substatijs pnt dici filia. z qz vt repit i genera te z genito q necio differut. ipsa hz modu se cude sube. g gignens z genitu fm ea pnt dici

2 filia. P in oi productione sbali pncipiū p ductiuū ē suba. sed filij dei generatio cū nō sit

3 accñtalis opter q sit productio subalis. P in omi productoe vbi natura producat cōi/ eaf producto. ibi natura i producere ē rō pro ductōis. s; i filij dei generatōe natura pducē tis dicat producto. als fili nō eēt de. s; esset creatura producta i aliena suba. maior p; p

4 inductionē i singul talibz productōibz. P illd qd ē pī pfecta rō itelligēdi illud ē pfectū pncipiū hūi producēdi. S; essentia ē sibi pfecta rō oīa intelligēdi. g zc. maior p; qz hūi producat cū obiectuz pfecte itelligit. mior etiā ē nota. qz p nihil aliud q; p suā eēntiā pī pfecte itelligit. P si i diuis esset distinctio

5 nature fm numer. z vnitas fm spēm. rō pro ducēdi attribueret nature z non relatiōi. sic nūc apparet i creatur. s; i distinctio siue vnitas nature nō tollit aliquā pfectionē a natura. g z nūc rō producēdi sibi d; attribui. P. nō

6 est minoris dignitatis i pfectōis pntentia p ductiua dīne plone q; pntentia creatiua cuius cūq; creature. S; scda pntentia uenit dīno supposito rōne essentie z non rōe relationis. g z pma sibi uenit rōe essentie P aug. dicit

7 xv. de tri. c. xx. filiu dei eē natura genitū Jte

8 dam. i. li. c. viij. loqns de generatōe dīna ait q generatio ē sine initio z eterna nature opus exns. Jte Rich. vi. de tri. c. i. ait. Naturale est i nascibili de se producentē hē. Et. c. ij. ait. Procellio prol a parēte i deo est fm pncipalē

9 procedēdi originē z fm nature opatōz. Eū igit generatio nō possit uenire nature tāq; ge neratī vt fuit sup; declaratū dīl. v. opter q p hūi oī auctres itelligat sibi uenire tāq; pncipio productiuo. g zc.

Tercia cō clusio.

Tercio dico q qz

nis potentia generadi i diuis qstū ad suū pncipale significatū dicat diuinā essentia. qstuz tñ ad suū pñ significatū pnotat respectū seu pē

nitatē sine q respectu nullatenus progredit i actū generationis. Ad cui? euidentiā ē ad uertendū q sicut i creaturis aliq sunt entia q pbs. vj. meth. appellat accñtia copulata q il li? ditionis esse vident. q qstus fm coz pnci pale significatū significet rē vni? pdicamentū pnotat tñ rē alteri? pdicamēti. a e? exigentia z pnotatione sortiunt qsdā modos. a qbz si ab soluūt etiā a sua entitate specifica trāsmutat. hūi grā. Pulcritudo cuz sit quidā habit? est de pma specie qlitatis. z p dñs fm suū pncipa le significatū est entitas absoluta. pccernit tñ quēdā modū ex pnotatōe respect? pgruētie. a q si absolutū mutabit i oppositā qlitatē. dar to etiā p possibile vel impossibile q absolutū pnotās illum respectū remaneat fm totā suā entitatē. Dato. n. q eadē numero albedo que est in dente pulcritudo. fm totā suam absolu tā entitatē p potentia dei transferat in oculū. ipsa eadem numero erit i oculo turpitudō ppter solā carentiā respectus pgruētie. cui in dente fuit pūcta. z a quo in oculo crit disium cta. Et eodē modo sciētia pnotat respectū ad scibile. qstus ipsa sit in pma specie qualitatis. qui quidē respectus si p quacūq; potentiaz auferret a scia. manente etiā toto etiā absolu to qd dicit scia. tale absolutū non esset sciētia. qz an ima habēs illā qualitātē absolutā nihil sciret. qz nullū respectū ad scibile hēret. Est etiā vlti? sciētiā dū q tale accidens copulatū qstuz ad suū ppruū significatū nō d; bz sumi in sensu copulatiuo. puta q dicat absolutū z respectū. qz tunc esset ens p accidens. z p dñs nec esset ens determinati generis nec speciei. vt patz. iij. meth. S; dicit absolutū sub respec tu. Scia. n. nō dicit qlitatē z relationē. sed dicit qlitatē sub relatione. z ideo nō obstatē il la pnotatōe q pccernit respectū ad scibile. ipsa tñ simplr loqndo d; qlitas absoluta Sic potētia generatiua simplr z pncipalr dicit di uinā essentia. qstus pnotat respectū ad genitū puta pma ppruetatē. q pnotatiōe nō obstante simplr loqndo potentia generadi d; dici eēn tia dina siue res absoluta. z nō relatio. nec d; dici essentia z relatio. sed magis essentia sb re latione. Est etiā notādū q licet qstū ad p sens ppositū spectat. aliq modo sile sit de illis accidentibz copulatis z potētia generadi i di uinis. qz tñ nulla similitudo currit p oēs pedes z singulariter vbi similitudo de creaturis trāstet tur ad diuina. igit sciendū q i h d; dissile inter pdicta. qz hūi oī accidētia pccernūt tales respec tus. z qstū ad suū esse z qstū ad suū agere. s; i

ipsis uenit agere. ita q̄ sint rō alicui⁹ actōis
 Sublato. n. respectu scie ad scibile. nec māet
 scia q̄tū ad eē scie. nec q̄tū ad scire. q̄ vt sup̄
 us dixi. dato q̄ absoluta illa q̄litas sine respe
 ctu in aliq̄ remanet. ille tñ p̄ h̄mōi q̄litate ni
 hil sciret. Sz eētia diuina in q̄tū d̄ potētia
 generādi p̄cernit sup̄radictū respectum. nō q̄
 tū ad eē potētie sed q̄tū ad agere fm̄ eā. ideo
 nō repugnat q̄n potētia generādi possit esse i
 aliq̄ cui tñ repugnat generare p̄pter carētiaz
 h̄mōi respectus p̄notati.

Sz p̄trariū prime

1 p̄clois aliq̄ doctores tenētes arguūt sic. Qñ/
 cuiq̄ aliq̄s act⁹ inest alicui supposito 7 alteri re
 pugnat. optet q̄ tal⁹ act⁹ in sit fm̄ talē rōem p
 quā vnū suppositū differt ab alio. Un̄ phus
 i. eth. volēs pbare q̄ beatitudo in hoie nō sit
 opatio sensitue virtutis. arguit sic. Beatitudo
 inest hoī et nō bruto. q̄ inest hoī fm̄ id p̄ qd
 differt a bruto. hoc aut nō ē sensus sz intelle
 ctus. Sed generare uenit p̄ri 7 non filio. q̄
 uenit sibi fm̄ p̄ncipiū relatiuuz p̄ qd differt
 2 a filio. P̄. ex impfectione uenit q̄ aliq̄ for
 ma dat actū p̄mū 7 nō dat actū scdm̄. sed p̄/
 nitas dat supposito p̄ris actū p̄mū. esse p̄/
 nale. q̄ etiā si bi dabit actū scdm̄ puta genera
 re. Maior p̄z. q̄ valde esset impfect⁹ calor q̄
 sic daret eē calidū. qd̄ tñ nō posset calefacere
 Minor patebit inferius vbi pbabit q̄ pater
 3 nitas cōstituit p̄sonam p̄ris. P̄. sicut actus
 cōis req̄nt p̄ncipiū cōmune. sic act⁹ p̄p̄ri p̄nci
 piū p̄p̄riū. sz generare ē act⁹ p̄p̄ri p̄nci suppo
 siti. q̄ erit a p̄nitate q̄ est p̄p̄ria forma patris.
 4 P̄. sicut se h̄z p̄ ad creare in q̄stuz deus. sic
 se habet ad generare in q̄stum p̄. q̄ sicut crea
 re est p̄p̄riū dei 7 uenit soli deo. sic generare i
 diuinis uenit soli patri. sed pater creat deita
 5 te. q̄ generat paternitate. P̄ p̄ducētis 7 for
 me q̄ p̄ducit eadem est relatio ad p̄ductū. vt
 ait Arist. v. meth. sed h̄ possum⁹ saluare in ge
 neratiōe diuina ponēdo p̄nitate eē formā q̄
 p̄ generat. 7 non ponēdo eētia. q̄ eētia nō
 6 refert ad filiū. ergo 7c. P̄. omnis actio de
 bet habere cōformitatē ad suū p̄p̄riū p̄ncipiū
 um. sz generare diuinū ē qd̄ relatiuū. q̄ suū
 7 p̄p̄riū p̄ncipiū d̄z esse relatio. P̄. actiones
 diuerfaz rationū requirūt distincta p̄ncipia
 fm̄ ratōz. sed generaret spirare sūt actōes rōe
 differētes. ergo eoz p̄p̄ria p̄ncipia erūt p̄mū
 8 vnus rationis vbiq̄q̄ inueniē. P̄. vnū
 quodq̄ agēs agit eo quo formaliter ē. sed sup

positū generās i diuinis formalr est p̄nitate
 P̄. si aliqua cā sutesz quare negaret pater
 nitas esse p̄ncipiū generādi i diuinis. h̄ ma
 xime eēt p̄ rāto. q̄ videmus q̄ in creaturis re
 latio nō pt esse p̄ncipiū actōis. sed illa cā est
 insufficientes. q̄ sicut se h̄z agēs absolutū ad p̄n
 cipiū absolutū q̄ elicit actōz absolutū. p̄ quā
 actionē absolutā ponit in esse p̄ductū absolu
 tū. sic se d̄z h̄re p̄ducēs relatiuū ad p̄ncipiūz
 p̄ducēdi relatiuū q̄ elicit actionē relatiuā. 7 p̄
 ducit suppositū relatiuū. sed in diuinis gene
 rās. generatio 7 genitū omnia sūt relatiua. q̄ 7
 p̄ncipiū generādi erit relatiuū Et p̄firmat
 q̄ si illa cā negatōis eēt sufficientes. pari rōne de
 beres negare relationē in diuinis eē cōstitutūz
 suppositi. q̄ nec h̄ in creaturis poterim⁹ inueni
 re. P̄. b. aug. i de si. ad p̄. ait. q̄ generare est
 op⁹ p̄nci p̄p̄rietas. Sz p̄ scōaz p̄cloz sunt
 qd̄ dicētes q̄ eētia absolute supra nō pt eē
 p̄ncipiū generādi. Et addūt q̄ sic eētia di/
 uia ē p̄ncipiū h̄mōi act⁹ q̄ ē sape in q̄stū est sa/
 pia. siue vt inducit rationē sapie. 7 ē p̄ncipiū
 act⁹ volēdi vt ē ipsa volūtas. 7 sic de alijs. sic ē
 p̄ncipiū siue potētia generādi vt induit rōz
 p̄nitate siue vt ē ipsa p̄nitas. Rōes illorū
 non inueni. posset tñ iste modus dicēdi p̄ba
 ri sic. Tale debet esse p̄ncipiū p̄ductiuuz
 in omī productiōe reali. vt ratione sui nō so
 lum productū producētī assilēt. sed etiam ab
 eo realr distinguat. Nā oppositū distinctio/
 nis p̄ducētis a p̄ducto magis repuḡt p̄ductio
 ni q̄ oppositū assilatiōis. cū simplr sit impos
 sibile idē a seipso produci. sepius aut p̄du/
 cēs 7 productū dissimilia esse p̄tingit. vt ap
 paret in aliquibz mō struosis productōibus
 in quibus pua aut nulla apparet assimilatio
 realis tñ distinctio. Sed essētia vt absoluta
 est cā assilatiōis. essētia vt ē p̄nitas ē nota
 2 7 cā distinctōis. q̄ 7c. P̄. tāti ambit⁹ d̄z esse
 act⁹ generatōis quātī ambitus ē suū p̄p̄riū
 p̄ncipiū productiuū. Sed eētia absolute
 sumpta est maioris ambitus q̄ generatio. q̄
 est i filio et sp̄scō. qui generare nō possunt.

P̄. Idem manēs idē semp facit idē. vt d̄z
 ij. de generatōe. si vnū manēs vnū tñ produ
 cit vnū. Si q̄ eētia absolute sumpta eēt p̄n
 cipiū p̄ducēdi diuinā p̄sonā. cum ipsa semp
 sit vna 7 eadē nō posset in diuinis produci ni
 si vna p̄sona. Cōtra teraaz cōclusionē sunt
 quidā qui dicūt h̄ac copulatiuā. s. q̄ potētia
 generādi in diuis dicit essētiā 7 relatiōem in
 diuis. cū em̄ vt dicūt p̄ diuinā generationez
 aliquid p̄municet quod tamē nō producit.
 rā. 7 vt eaz
 K tenere.

Cōfirmat

Contra. 2/
cōclusionē.

Contra. 3.
p̄cloem.
Nāc opi.
recitat di
rā. 7 vt eaz
K tenere.

latius p̄gradi
 id est quod dicitur
 ratio aliq̄ sunt cōtra
 rācia copulata s̄
 q̄ p̄p̄ria fm̄ rōe p̄n
 tate vni p̄ncipiam
 omē. a cōp̄niam
 ā modos. a cōp̄niam
 specifica trāsmis
 s̄ sit quidā habet
 p̄ p̄niam fm̄ suū p̄n
 absoluta. p̄cernit
 rōe respect⁹ p̄p̄ri
 oppositū q̄litas
 possibile q̄ absolute
 maneat fm̄ totū
 ē numero alioz
 fm̄ totā suam ab
 a transferat in o
 i oculo turpitud
 tus cōgruente. cō
 io in oculo erit d
 tia p̄notat respectū
 p̄ma specie qualitat
 p̄ quācūq̄z p̄notat
 etiā toto etiā ab
 oluū non esset sc̄
 aalitate absolute
 a ad scibile b̄ra. Et
 tale accidens copul
 significatū nō ab
 pua q̄ dicit absolute
 nis p̄ accidens. 7 p̄
 generis nec sp̄ciet
 cit absolute suū resp
 q̄litate 7 relatiōe. sic
 one. 7 ideo nō obstat
 relatiū ad scibile
 q̄litas absolute
 p̄p̄ri 7 p̄ncipali dicit
 notat respectū ad gen
 q̄ p̄notatōe nō obstat
 na generādi d̄z dicit
 lita. 7 nō relatiōe
 sed magis essētiā
 otādū q̄ licet q̄
 aliq̄ modo sit i rā
 is 7 potētia generatō
 itudo currit p̄ ois p̄
 itudo de creaturis
 ciondū q̄ h̄ cōp̄niam
 rōtia p̄cernit rōe
 esse 7 q̄m ad h̄mōi

Carro et
 ntri aliq̄
 mā p̄cloz

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8

puta eēntia dīna cū omībus attributis z cete-
 ris eēntialibz. aliqd vō productū pura pprie-
 tas filiū. opret pncipiū generatiōis talr allig-
 ri q aliqd ex pre pncipiū correspōdeat ei qd
 genito p generatiōē cōicat. z aliquid ei qd i
 ipso genito pducit. quod probat sic In ge-
 nerate z genito pncipiū z terminū sibi inuicēz
 corrdēt. s; i genito aliud ē q pductō tminat
 scz ipa filiatio. z aliud q cōicatio terminat pu-
 ta natura dīna. q pportionabilr i pducere p-
 nitas erit pncipiū pductōis z eēntia pncipiū
 cōicatiōis. P. emanatiōes dīne i talia prin-
 cipia debēt reduci qbz positis imediate appa-
 ret stat^o diuinaz emanatiōnū. sed mō p dīcto
 apparēt statū due emanatiōes z nō ples. vna
 scz cui^o pncipiū erit pntas. z alia cui^o prin-
 cipū erit spiratio actiua. Sed si sola essentia
 eēt pncipiū qua rōne vna eēt nō eēt prin-
 cipū vnus emanatiōis tm sed duaz. eadē
 ratione posset esse pncipiū plurū emanatio-
 nū vel infinitaz. Et addunt isti q qz genera-
 tio formalis respicit productionē qz cōicati-
 onē. igit relatio q bz rationē pncipiū produ-
 ctū magis bz rōem potētie generadi qz ipsa
 essentia que habet rationē pncipiū comunica-
 tū. Sed licet illi duo modi q pntas du-
 abus clusioibz dicitur deficiāt. vt apparuit
 supius rōnibus introductis. Ille tñ tercius
 modus magis videt esse defectuosus. qz qz
 quid defectuositas apparet i alijs. hoc impli-
 cat ille cū additione ppriū defectus. Defi-
 cit em pmo. qz eē pncipiūz pducēdi i dīnis
 dicit pfectōz. s; fm istos relatio nullā dicit p
 fectōz. q relatio nō poterit eē pncipiū pdu-
 cēdi in dīnis. P. ppter qd vnūquodqz ta-
 let ipm magi. s; tu i illa eadē distinctōe dicit
 q respectus bz a diuina eēntia q possit eē pnci-
 piū pductōis. q nō debebas rationē pnci-
 piū pductūi excludere ab eēntia. s; sibi pnci-
 palr debebas tribuere. P. in pductione nō
 vniuoca pncipiū pductōis nobilit^o z pfect^o ē
 termino formali ipi^o pductōis. maxie si tal^o ter-
 min^o ē pduct^o. Lū q fm te formal^o termin^o p
 ductōis pncipiū sit filiatio. z ē termin^o pduct^o. z
 etiā fm te tal^o pductio non est vniuoca. q p-
 nitas q fm te pncipiū tal^o pductōis erit p-
 fectior filiatiōe. qd tradidit alijs dicitis tuis.
 P. in nullo genere oppositiōis vnū opposi-
 toz ē p se t imediate pncipiū alteri^o. s; filia-
 tio z pntas sūt opposita. q zc. Ad primū
 qd i p rōem intelligis potētiā generadi. tūc
 nō oportet q talis actus insit supposito gene-

Contra du-
randum

Solo pp-
ma p-
Ad

rati fm illā rōem p quā differt a pducto. sed
 sufficit q illa ratio pnoter aliqd in pducere p
 qd producēs distinguit a pducto. Als sic in-
 uenit. Ad primū dicendū q maior nō est vlr
 vera. qz si illa supposita se hnt vt producēs z
 productū. tūc nō ē necesse q talis actus insit
 supposito generati fm illā rōem p quaz dif-
 fert a pducto. sed sufficit q illa rō pnoter ali-
 qd i pducere p qd producēs distinguit a produ-
 cto. Ad scdm vdm q vel p actū pncipiū intelli-
 gis eē hypostaticū z incōicabile. vl eē s; s; s; s;
 z naturale. si pmo mō tūc maior ē falsa. qz fili-
 atio nō min^o talē actū dat filio qz pntas pnci-
 piū z tñ nō dat filio actū scdm de q loqris. cuz tñ
 filiatio non sit minus pfecta qz paternitas.
 Isto mō etiā i creaturis maior est falsa. quia
 si pncipiū indiuiduale eēt pncipiū pductū
 vni. tūc indiuidū produceret seipm. s; s; s; s;
 p foretate nō produceret nisi forem. z sic de
 alijs indiuiduis. Si scdo mō tūc maior ē fal-
 sa. qz pntas nō dat patri eē substēs z natu-
 rale. qz tale esse habet p suā deitate. Ad ter-
 ciū dicendū q nō oportet actū ppriū hre ppriū
 pncipiū. s; sufficit q hēat cōe appropriatū
 p hoc q concernit in supposito pducēte ali-
 qd ppriū sine quo nullo mō in actū progre-
 ditur. Ad quartū dicendū ad maiorē q nō
 est simile. qz veritas ē forma absoluta. z p-
 quēs sibi nō repugnat eē imediatū pncipiū
 actōis. hoc aut repugnat paternitati Ad qn-
 tū vdm q forma q producēs pducit non dī
 referri ad productū. ita q ipsa sit de genere re-
 lationis. sed pro tāto hoc dī. qz ipsa ē relatiō
 fūdamentū. q producēs refert ad pductū. Lū
 igit eēntia diuina sit fūdamentū paternitatis
 qua pater refert ad filiū. q meli^o saluamus di-
 ctū pbi ponēdo eēntiā esse pncipiū gene-
 rationis qz ponēdo relationē. Ad. vi. dīz
 q ois pformitas pprie actōis ad suū ppriūz
 pncipiū psupponit possibilitatē. ita q nō im-
 pliez repugnatā naturalē. s; vt dictū est rela-
 tioni repugnat q sit virtus actiua. z cuz dīz q
 generare diuinū est qd relatiū. dico q idō ē
 ab absoluto pncipio pnotate tñ pprietatē re-
 latiū. Ad. vii. vdm q actōes diuinaz rō-
 nū pnt esse ab vno cōi pncipio diuersimode
 tñ accepto fm diuisos modos sortitos z pno-
 tatos a diuisis proprietatibz diuinibz rōe. vtz
 a pntate z actiua spiratiōe. Ad. viii. dīz
 q maior ē vera loqndo d forma naturaliz cōi-
 cabili. z nō de forma indiuiduali z incōicabi-
 li. z tūc maior ē falsa. qz p veritate etiāqz forma
 naturaliz z cōicabili. paternitate pō est rang

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Ad 9 forma incōicabili z ad modū idiuuidui Ad ix. ddm. q qz i dūnis generās z generatio z ge nitū sūt relatiua. iō pncipiū generatōis qz uil nō sūt relatio. z notat tñ relato ez. nec ē sile qd assumit z absoluto. qz cū absolutū sit vel pos sit ēē actiuū. sibi nō repugāt ēē pncipiū produ ctuū. hoc autē repugnat relatioi cū nō sit acti ua.

Ad confir matōem

Ad confirmationē dico q i hoc captiuo intellectu meū i obsequiū fidei. qz fides catho lica ponit trinitatē psonaz cū vnitatē eēntic. qd nullo mō saluare possum nisi ponēdo di uina supposita pstitui p prietatibz relatiuis. Si em itā ptes potuissent saluasse diuie eēn tie vnitatē cū tribz suppositis absolutis nūqz ipsi potuissent aliquā relatoz ēē suppositi psti tutiua Sed posito q relatio nō sit pductiua nō minus bñ saluamus omnia que saluare de/ bemus qz tum ad diuinas pductiones. siue sint ad intra siue ad extra. z idō nō debem⁹ ea dē rōne negare relationez i dūnis eē suppositi pstitutiua q negam⁹ eaz pductiua. qz p mū ē i obsequiū fidei. scdm autē ad nihilū referri/ ret. ideo zc. Ad. x. dicēdū q p h vult aug. q p potētā generādi nō sit pgressus in actū generatōis nisi put z cernit i supposito gene rāte p rāte p prietatē. q si sic non intelligeret il lud dictū Aug. tūc ipse sibi ipsi sepius tra/ diceret. z specialiter. xv. de trini. c. xx. vbi dicit filium dei natura genitū. Forte dices si si/ ne relatione nō potest ēē generatio. ergo rela tio est pncipiū generatōis. Dico q sicut i creaturis dam⁹ cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat ēē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appōita sine qua nō. z cum hec sit p dūto distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quātitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quāntas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētionē producēt. al/ silat em sibi pductū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz Et cuz dz q se pi pductū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētionē generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oīno ēnciū nō videt ēē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt a pducto omīno ē

Ad 10

Ad 10 q p potētā generādi nō sit pgressus in actū generatōis nisi put z cernit i supposito gene rāte p rāte p prietatē. q si sic non intelligeret il lud dictū Aug. tūc ipse sibi ipsi sepius tra/ diceret. z specialiter. xv. de trini. c. xx. vbi dicit filium dei natura genitū. Forte dices si si/ ne relatione nō potest ēē generatio. ergo rela tio est pncipiū generatōis. Dico q sicut i creaturis dam⁹ cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat ēē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appōita sine qua nō. z cum hec sit p dūto distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quātitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quāntas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētionē producēt. al/ silat em sibi pductū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz Et cuz dz q se pi pductū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētionē generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oīno ēnciū nō videt ēē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt a pducto omīno ē

Instantia

Instantia Solutio. Dico q sicut i creaturis dam⁹ cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat ēē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appōita sine qua nō. z cum hec sit p dūto distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quātitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quāntas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētionē producēt. al/ silat em sibi pductū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz Et cuz dz q se pi pductū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētionē generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oīno ēnciū nō videt ēē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt a pducto omīno ē

Solutio.

Solutio. Dico q sicut i creaturis dam⁹ cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat ēē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appōita sine qua nō. z cum hec sit p dūto distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quātitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quāntas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētionē producēt. al/ silat em sibi pductū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz Et cuz dz q se pi pductū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētionē generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oīno ēnciū nō videt ēē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt a pducto omīno ē

Solo p z clone

Solo p z clone Ad 1 Instantia Solutio. Dico q sicut i creaturis dam⁹ cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat ēē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appōita sine qua nō. z cum hec sit p dūto distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quātitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quāntas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētionē producēt. al/ silat em sibi pductū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz Et cuz dz q se pi pductū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētionē generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oīno ēnciū nō videt ēē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt a pducto omīno ē

Instantia

Instantia Solutio. Dico q sicut i creaturis dam⁹ cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat ēē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appōita sine qua nō. z cum hec sit p dūto distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quātitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quāntas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētionē producēt. al/ silat em sibi pductū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz Et cuz dz q se pi pductū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētionē generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oīno ēnciū nō videt ēē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt a pducto omīno ē

ncēcia. cū ipossibile sit alr se hēre. Dico q nccī tas nō ipedit intētōz p accūs. agēs em nā tale p se intēdit generare. z totalr p accūs intēdit corrupē. z tñ ipossibile ē q generet nisi corrup/ pat. qz cū generatō vni⁹ sit corruptio alterius nccio erūt tot corrupōes qz generatōes Ad scdm ddm q eēntia dina vt s; stat p nitate sic pncipiat actū generatōis. z vt sic nō ē maior⁹ ambit⁹ qz tal act⁹. Ad. iij. ddm q licet eadē eēntia sit pncipiū generādi z spirādi. tñ alioz alio mō se hēvidet ab aliaz alia p pterate quā znotat. Ad pmū s terciū z cloez dicēdū q minor ē falsa. qz relatio nec pt ēē termin⁹ p du ctōis nec pncipiū. Si em termin⁹ dīne p du ctōis eēt relatio. suppositū pductū qz vi pro ductōis terminatē ad hmoi terminū nō eēt de us. eēntia igit dīna q in pte exūs ē pncipiū il li⁹ dīne generatōis. ipsa eadē i filio ē termin⁹ generatōis. Forte dices. h eē non pt. qz ter min⁹ z pncipiū debet ēē distincta. Dico q ve rū ē in his in qbz producēs z pductū natura liter distinguūt. i talibz nāqz termin⁹ pductōis ē product⁹ i genito z nō soluz genito zicat⁹. z iō realr differt a pncipio pductiuo. s; i dūnis producēs z productū nō dnt naturalr. z ter/ min⁹ pductōis nō ē product⁹ s; zicat⁹. Idēz igit i dūnis ē termin⁹ pductōis z zicatōis i genito. z idē ē pncipiū pductōis z zicatōis i generāte. Dato em q ignis generās igni ge nito suā naturā eadē nūero zicaret. tūc termi nus generatōis nō eēt product⁹. nec differt z a suo pncipio pductiuo. nec eēt i igne generā te aliud pncipiū pductōis z aliud zicationis sic cū fide teneam⁹ p rez eadē suā naturā filio zicare zc. Ad. ij. ddm q nos nō min⁹ salua m⁹ statū dinaz emanationū qz tu. cū dicam⁹ hmoi pncipiū generādi qd ē dīna eēntia nō p gredi in actū nisi vt znotat p dicitas p prietas/ tes. Et h de primo pncipali.

Solutio.

Ad 2

Ad 3

Solo p z loc. Ad 1

Instantia Solutio.

Ad 2

Articul⁹ 2

Quātū ad secūdū

articulū q qrit. vtz potētia generādi sit i filio Est breuiter aduertēdū q h gerundiuū gene rādi pt duplr accipi. Uno mō vt ē gerūdiuū sibi actiu. z potētia generādi ēi solo pte. qz sol⁹ pte ē q actiue generat. Alio mō vt ē gerūdi uū sibi passiui. z sic ēi filio. qz in solo filio ē ge neratio passiua. Tercio mō pt accipi vt ē ge rūdiuū sibi impersonal. z sic qz grue pt dici q po tētia generādi non solū est in pte. sed etiā in fi lio z spūs sancto. Nā impersonaliter accipiēdo potētia generādi. tūc idē ē qd potētia p quā

Instantia fit generatio. et hec eдина eentia. q̄ vere et reali
 e i tribz psonis. Forte dicit q̄ nullū ad ali
 quid siue relatio p̄ eē cōe tribz psonis. sed fm
 mgr̄m hic in lra posse generare nō ē posse qd
 sed ē posse ad aliqd. q̄ potētia generādi nō est
 cōis tribz. Rūdeo dicēdū q̄ si mgr̄ p̄ pos
 se generare intellexit potētiā generādi. tūc nō
 ē locut⁹ de potētia generādi q̄stū ad suū p̄nci
 pale significatū. s̄z solū q̄stū ad suū cōnotatū.
Solutio. qd ē respect⁹. vt p̄z ex dictis i. a. arti. Dato etiā
 q̄ posse generare sit ad aliqd. ex h̄ t̄m n̄ sequit̄
 q̄ potētia generādi sit ad aliqd. q̄ i aliq̄ p̄ eē
 potētia generādi. qd t̄m nō p̄t p̄p̄e i actū ge
 neratōis. vt patebit statim i articulo sequenti.

Articulus 3 Quātum ad terciū

p̄ncipale. vtz fili⁹ possit exire i actū generatio
 nis. posito q̄ i eo sit potētia generādi. e dōz q̄
 sicut natura i creaturis q̄ ē potētia generandī
 ipsaz creaturaz i actū generatōis nō p̄rūpit
 sine accidētibz mediātibz q̄bz actuali determi
 nat ad actū generatōis. s̄bz gra. dato ei q̄ ali
 q̄s ignis h̄ret p̄fectā igneitate. si t̄m p̄ dīna po
 tētia p̄naret calore. nūq̄ vt sic possz aliū ignez
 generare. q̄uis i se h̄ret potētiā generādi ignē
 pura igneitate. sic dīna natura q̄ ē p̄fecta potē
 tia generādi i actū generatōis nō p̄rūpit ni
 si put stat sub p̄p̄rietate generationi p̄gruen
 te. puta sub p̄rūitate. Lū igit in filio sit dīni
 na natura sub opposita p̄p̄rietate. puta sub fi
 liatōe. igit q̄uis fili⁹ h̄eat in se p̄fectā potētiāz
 generādi. nūq̄ t̄m poterit generare. sicut n̄ ig
 nis h̄ns p̄fectā igneitate subiectaz frigiditātī
 poterit aliū ignem generare.

Articulus 4 Quantuz ad quar

tū p̄ncipale. vtz sit eadē potētia q̄ p̄r̄ gignit et
 fili⁹ gignit. dico q̄ eadē ē potētia q̄ p̄r̄ i dīnis
 gignit et fili⁹ gignit. et h̄ sp̄ loq̄ndo de potentia
 q̄stū ad suū p̄ncipale significatū. q̄z vbi gi
 gnēs et genitū in nulla re absoluta differunt.
 ibi necē ē ean dē eē potētiā q̄ gignēs gignit et
 genitū gignit. sed pater et fili⁹ re absoluta sūt
 idem omino. ergo rē. Maior p̄z. q̄z potētia
 vt ex superioribus est manifestū i suo p̄ncipa
 li significato dicit absolutū. Minor p̄z ex ca
 tholica fide. Ad argumētū p̄ncipale dōz
 q̄ maior ē vera de p̄ncipio qd. nō autē de p̄nci
 pio q̄. potētia autē generādi est p̄ncipiū quo
 z nō quod.

**Ad p̄nci
pale.**

Distinctio octava.

Nunc de veri

Ntate rē. Postq̄ mgr̄ determinavit
 de potētia generādi q̄ ē ip̄a dīna
 natura. hic manifestat q̄sdā p̄p̄rietates que
 niētes illi nature. Et diuidit i tres. q̄z p̄mo
 tractat de dīne nature entitate et veritate. Se
 cūdo de ei⁹ incōmutabilitate. Et tercio de ei⁹
 simplicitate. Scda ibi. De etiāz solū eentia.
 Tercia ibi. Eadēq̄ sola. Prima in tres. q̄z
 p̄mo oñdit quō hoc nomē eentia p̄p̄e que
 nit ipsi deo. Scdo oñdit quō ex dicto. b. hie
 ronymi oñt quoddā dubiū i p̄posito. Et ter
 cio m̄det h̄mōi dubio. Scda ibi. Hic dili
 gēt rē. Tercia ibi. Illud q̄ qd rē. Tūc se
 quit̄ illa ps. Eadēq̄ rē. In q̄ mgr̄ t̄git de di
 uine eentie simplicitate. Et diuidit i duas p
 tes. q̄z p̄mo declarat diuine eentie simplici
 tatē p̄ compationē ad extra. Scdo p̄ compa
 tionē ad intra. Scda ibi. Hic diligēt. Pri
 ma i duas. q̄z p̄mo declarat h̄mōi simplicita
 tē p̄ p̄p̄ationē ad creaturas corpales. Scdo
 ad incorpales. Scda ibi. Creatura q̄z sp̄ual

Quia i ista. viij. dist. magister tractat de
 diuina simplicitate. ideo quero.

Vtrū i deo sit aliq̄ p̄positio. Et v̄
 q̄ sic. q̄z i q̄cūq̄ sūt p̄les forme actu i
 illo ē p̄p̄o. s̄z i deo sūt p̄les forme actu
 q̄z sic ait omē. xij. meth. Dēs forme actu sūt i
 p̄mo motore q̄ i potētia sūt i materia prima
 Cōtra. i q̄ nulla p̄t eē passiuā potētia i illo n̄
 la p̄t eē p̄p̄o. q̄z q̄cūq̄ faciūt p̄positōz. v̄ vnū
 ē i potētia ad alter. v̄ ambo sūt i potētia ad
 terciū S̄z i deo nulla ē potētia passiuā. vt p̄z
 xij. meth. ḡ rē. Hic p̄mo vidēdū ē vtrū in
 deo sit p̄p̄o subal. s. Scdo vtz p̄p̄o accidē
 tal. Tercio vtz p̄p̄o modalis. Quar
 to s̄ tres p̄clusiones ex istis elicitas adducā
 aliqua. et respōdebo ad ea.

Quantuz ad primū

p̄ncipale. vtz i deo sit p̄p̄o sbalis. ē sciendū q̄
 p̄p̄o sbalis dupl̄r sumi p̄t. s. fm rē et fm rōez.
 P̄ua ē ex forma et materia seu ex actu subali
 et pura potētia. Scda ex genere et sbali dīna.
 S̄z neutra illaz p̄t eē i deo. q̄ nulla p̄p̄o sbal
 lis poterit eē i deo P̄ua igit p̄clōvīez q̄ nō
 sit real p̄p̄o subalis i deo. s̄z manifesta ē ap̄d
 oēs philosophātes. q̄z q̄i oēs posuerūt rē eē
 purissimū actū. cui nihil admiscet̄ d̄ potētia.
 vt p̄z. xij. meth. Prop̄t qd ait p̄hs xij. meth.
 Accidit itaq̄ oīa p̄ncipare malū. i. potētiāli

Primum
p̄ncipale.

Condo

tate pter vnu. s. pter deū. Quāuis em̄ q̄libz in
 religētia hēat suū hylachiz. vt ait auctor de
 causis. de tñ de h̄ penitē imūnis. planū ē igit
 q̄ i deo nō ē materia. cū i ipso nulla sit potētia
 passiuā. nec p̄ oīs erit i ipso p̄pō ex materia z
 forma. Ergo hāc p̄tē rāqz p̄ se notā supponē/
 do. p̄bō scdaz p̄tē p̄misse distincōis sic Il
 lud nō ē p̄positū ex genere z d̄ra qd̄ nullo ge/
 nere claudit. zē sup̄ omē gen^o. sed de^o ē h̄mōi.
 igit̄ zc. Maior p̄z a destructōe oīs. qz si ali
 qd̄ ē p̄positū ex genere z d̄ra. oīs est q̄ ipsuz
 sit i genere. Minorē possū pbare multipl̄r.

P̄rio sic. Illd̄ qd̄ ē cā oīs entitatis z verita
 tis repibilis in quocūqz genere. nō possit clau
 di i aliquo genere. deus est h̄mōi. Maior p̄z
 quia i quocūqz genere poneret nō possit eē cā
 omnis entitatis repibilis in illo genere. als
 em̄ ipm̄ esset causa sui p̄p̄suz. Minorēz ponit
 omē. r̄ij. metaph. dices. Est em̄ quoddā ens
 p̄ se ens z p̄ se veruz. entitate z veritate cuius
 omnia alia sunt entia z vera. P̄. id qd̄ p̄pre
 hēdit in se eēntialiter p̄fectōes oīm generū in
 nullo genere claudit. de^o ē h̄mōi. Maior p̄z
 qz i quocūqz vno genere clauderet ceteroz ge
 nerē p̄fectōes eēntialit̄ nō h̄ret. Minor p̄z. v.
 meth. vbi d̄z q̄ ē quoddā ens p̄fectū vli p̄fecti
 onē. in q̄ p̄gregant p̄fectōes oīm generē. z illd̄
 ens dicit omē. ibidē eē ipm̄ deū P̄. ens sim
 pl̄r illimitatū nō potest eē i genere. qz omē qd̄
 claudit i aliquo genere limitat̄ limitibz illius
 generis. Sed de^o ē sim pl̄r illimitat^o. cū sit to
 talit̄ independēs. vt p̄z. viij. phisicor̄. r̄ij. me
 taph. P̄. si deus esset in genere. tūc aliquid
 possit p̄fectius deo cogitari. oīs ē falsum. p̄
 nā p̄bō. Si em̄ esset in genere ipse eēt p̄distin
 ctus ceteris sp̄cibus eiusdē generis. z p̄ oīs p̄
 fectōes illaz speciez de^o nō p̄phēderet. s̄z intel
 lectus capet z cogitaret entitatē illius gener
 nis q̄ oēs p̄fectōes suaz speciez comprehēderet
 ḡ zc. falsitas oīs p̄z p̄ Ansel. qui ait q̄ deus
 ē quo maius cogitari nō p̄t. Et planū ē q̄ nō
 loquit̄ de magnitudine molis. sed p̄fectōis z
 virtutis. P̄ hoc p̄firmat. qz de^o ē infinite s̄
 tutis. vt p̄z. viij. phicor̄. s̄z infinito nō p̄t esse
 mai^o. vt p̄z. i. z. iij. phicor̄. P̄. qd̄ ē forma/
 liter infinitū nō p̄t s̄ hi ad eē finitū vel ad ra
 tionē finitā. s̄z de^o ē formalit̄ infinit^o. rō s̄o cu/
 iuslibz generis formalit̄ ē finita. ḡ zc. P̄. il
 lud qd̄ cū nulla alia re h̄z p̄uenientia eēntia/
 lē. non pōt esse i genere. deus est h̄mōi. Ma
 ior p̄z. qz vt ait Boetius in p̄mēto sup̄ Por
 phiriū. Genus ē cognitio collecta ex speciez
 libali similitudine. Si em̄ gen^o nō diceret ali

quā eēntialē sen subalē p̄uenientia cor̄ quoz
 ē gen^o. tūc nō possit p̄dicari de ipsis i eo q̄ qd̄.
 Minor silr p̄z. qz illa que nō h̄nt eundē mo
 dū essendi nō habēt aliquā eēntialē p̄uenien
 tiā. sicut apparet de substātia z accidente. sed
 modus eēndi dei plus differt a mō eēndi cu
 iuscūqz creature. qz modus sube a modo acci
 dentis. cū modus essendi dei sit infinitus. mo
 dus s̄o essendi creature finit^o. Et illud in
 tēdit Dyoni. i. de di. no. dices. q̄ de^o s̄m nihil
 exitiū est ex̄ns. z tñ cā quidē essendi est omi
 bus. P̄. que sunt in eodē genere p̄ueniunt
 in vna forma z natura s̄m p̄men. iij. metaph.
 sed de^o cū creaturis nō p̄uenit i aliqua vna na
 tura. nec p̄cipat cum creaturis aliquā vnaz
 formā vel naturā. Sed s̄ p̄dicta potest in
 stari. z p̄mo s̄ primā p̄tē illius p̄clusionis.
 Quia p̄p̄rius effectus aliqd̄ sui p̄supponit i
 sua cā. s̄z materia p̄ma ē p̄p̄ri^o effect^o dei. In h̄
 em̄ ipse solus trāscendit omnē creaturā. q̄ ipse
 deus solus potuit causare materiā. Sed in q̄
 cunqz est aliquid de materia. illud est compo
 sitū ex materia z forma. cū materia se ipsa esse
 nō possit sine omni forma. Cōtra scdaz cō
 clusione sic. In quocūqz pōt vere p̄cipi aliqd̄
 cōe indistinctū z aliqd̄ distinctiū. i illo pōt
 p̄cipi rō generis z d̄ne. z p̄sequens ipsū
 erit p̄positū ex genere z d̄ntia. Sed i deo pos
 sumus p̄siderare essentia diuinā vt p̄munē z
 indistinctā cōtrahibile a p̄sonali p̄prietate. z
 ipsam p̄prietatē vt p̄p̄riū p̄ncipiū distincti
 uū. ḡ zc. Contra minorē q̄ assumit q̄ deus
 nō sit i genere pōt argui multipl̄r. P̄mo
 sic. Unūqd̄qz mēsurat p̄mo z mīmo sui gene
 ris. vt d̄z. r. metaph. sed vt ait omē. ibidē. de^o
 ē illud quo oēs sube mēsurant. ḡ deus est in
 genere substātie. P̄. cuiusqz p̄prietate conue
 nit ratio alicuius generis hoc est i illo genere
 sed deo p̄prietate p̄uenit rō sube. q̄ ep̄ se eē z alter
 ri nō innit. P̄. quicqd̄ differt ab aliq̄ d̄ra
 subali illud ē in genere. de^o differt a crea
 tura d̄na subali. Maior p̄z. qz oīs d̄ra subalis
 ē diuisiua alicui^o generi. p̄bō minorē. qz oē qd̄
 differt ab altero aliq̄ d̄na differt. oīs aut̄ d̄ra
 aut est accidentā aut subalis. deus aut̄ nō pōt
 a creatura differre d̄na accentali. cū i deo nul
 lū sit accidens. vt ait Boet^o i li. de trini. ḡ dif
 fert d̄na subali a quocunqz differt. P̄. aut
 deus p̄uenit cū creatura genere. aut differt ab
 ea genere. si p̄mo modo tūc habet p̄positū. si
 scdo mō tunc erit in genere. q̄uis in alio ge
 nere. qz oīs diūstas p̄supponit multitudinē
 igit diūstas i generē p̄supponit diūsa genera
 k 13

Scda cō
clusio

D, de^o nō
sit i genere

Dyonisi^o.

8

Cōtra p̄i
mā p̄cloz.

Contra se
cū dā p̄clu
sionem.

D, de^o sit
i genere.

2

3

4

Cooper
 q̄m̄q̄ determinat
 generā q̄ ip̄a d̄m
 q̄ dā p̄prietate p̄
 uidit i t̄o. q̄ p̄
 iritate z veritate.
 Et t̄erzio d̄
 De etiāz solū
 P̄ma in t̄o
 mē eēntia p̄p̄ri
 t̄o q̄ d̄ d̄ d̄ d̄
 ubi i p̄p̄o. Et
 Scda ibi. De
 ud̄ ḡ qd̄ r̄. T̄
 In q̄ m̄ḡ r̄ q̄
 Et d̄uidit i d̄
 iunc eēntie simp
 tra. Scdo p̄ con
 bi. De diligēt
 arat h̄mōi simp
 iras corpales. S̄
 bi. L̄reatura q̄ p̄
 st. magister tran
 co quero.
 liq̄ p̄p̄o. Et
 p̄lar p̄les forme
 deo sit p̄les forme
 h̄. Q̄s forme actu
 la sūt i materia p̄ma
 passiuā p̄oia i illo
 facit p̄p̄o. vt
 s̄m̄ s̄ i p̄oia ad
 p̄oia passiuā. vt p̄
 p̄mo vidēt̄ ē v̄ra in
 Scdoz p̄p̄o accē
 o modalis. Quā
 r̄ illis d̄ctas addū
 ca.
 ad p̄mū
 p̄p̄o s̄balis. ē s̄cō
 i p̄. s̄m̄ r̄ ē s̄m̄
 t̄na s̄cū ex actu
 ex genere z s̄balis
 ē deo. ḡ nulla p̄p̄o
 d̄na igit̄ d̄ctas p̄
 deo. s̄at m̄antē
 p̄ q̄ oēs p̄p̄o
 nihil admittit p̄oia
 p̄t qd̄ aut̄ p̄p̄o
 sc̄pare m̄antē

5 P. compo fm rōnem sufficit ad hoc q ali
qd sit in genere. qz albedo est i genere. t tamen i
sua eētia nullā habet reale ppositionē. sed in
deō est ppositio fm rationē. cū i eo multa sint
6 dīna fm rōem. sicut patuit de attributis. P
omne qd habet pceptū determinatū t qddi
tatiū sub aliq cōi sibi t alijs i genere. s3 de
pceptū qdditatie distinctū ab oibz alijs
pceptis sub h pdicamēto cōi qd est suba. g rē.
7 P. pmetator dicit q primus motor q ē mī
nū mensurās oīa q sunt i pdicamēto sube. ē
eiusdē nature cū eis quoz est mēsurā. g rē.
8 P. Boetius in li. de trim. dicit duo pdica
mēta manere i diuis. subam. f. t relatōz P
9 Damas. in de duabz naturis in chūsto ait. q
substātia que p̄tinet in creatā deitate t omnez
creaturā genus ē generalissimū. P. quozū
10 ē vnus pceptū vniuoē illa sūt in eodē genere.
s3 dei t cuiuscūqz create sube ē vnū pceptū vni
uoē. Maior pz. p̄b minorē. qz plus distat
albedo t deus qz lapis t deus. cū g albedinis t
dei possit eē vnū pceptū analogū. puta pceptus
entis. lapidis t dei erit vnus pceptus vniuo
11 cus. g rē. P. de quibz est vna scia illa sunt
vnus rōnis. t p p̄lequēs vnus generis. sed
dei t creature ē vna scia. puta methaphica. q
speculat ens inq̄tū ens. vt ptz. iij. methaph. g
deus est in genere. Sed illa nō cludunt.
t sunt ep̄p̄se p̄ intentionē Aug. i de cogitōe
vere vite. vbi p multa sba Aug. pbat deum
nō esse i aliquo deē p̄dicamētoz. t tibi p̄clu
dit sic dicens. Decē igit p̄dicamēta cūcta hūa
na p̄ditio includit. t ab his oibz p̄p̄netas sū
me eētie euidēti rōne excludit. Ad illud
igit q arguit p̄ p̄mā p̄clusionē ddm. q nō op
tet q materia sit materialr in deo cānte. sed q
ei eētitas p̄tialr sit i deo. Quō aut pura po
tētia p̄tialr p̄p̄hēdat i puro actu. t vtrū hēat
idēā i puro actu. inferē p̄tēbit cū tractauero
dydeis. Ad illd p̄ sedaz p̄cloez ddm q ma
ior nō ē vera. nisi illd cōe indistictū aliqd p̄
tēnalitatē includat. t sit definitate ac limitate p
fectōis. t sic minor ē falsa. qz eētia dīna ē pu
rus actū t infinite p̄fectōis. Ad p̄mū argumē
tū p̄ illā minorē ddm. q p̄hs t p̄mē. acipiūt
ibi genū large p̄ suba analogice p̄dicāte d sba
finita t infinita. sicut em̄ qnqz restrin gūt no
mē generis infra genū p̄dicamētale. sic cū i eo
dē. r. dz. corruptibile t incorruptibile d̄nt plus
qz genere. sic etiā qnqz extrēdūt nomē generis vl
tra genū p̄dicamētale Doctor s̄o cōis p̄pter
illud argumētū i qōibz de potētia dei dicit. q
de ē i genere sube p̄ reductōz. sic p̄p̄net q vni

Contra

Solo p
1. p̄clōne.

Solo pro
2. p̄clōe

Solo rō
nū p̄bātū
deū eē in p̄
dicamēto.

Thomas

tas sūt i genere q̄ntitatē. Istud t̄n̄ mibi nō
videt salua sua reuerentia. qz siue aliqd p̄ le si
ue p̄ reductōz sit i aliq genere determinato. im
possibile est ipm p̄p̄hēdere eētia p̄fectōem
cuiuslibet generis. qz q̄suis p̄ accides sit in ge
nere. claudit t̄n̄ sic infra limites illius generis
qz p̄fectiones alioz genēz sibi eētia p̄ nō po
terūt p̄uenire. S3 p̄fectōes oīm alioz gene
rū eētia p̄ ipsi deo p̄ueniūt. g ipse nec directe
nec p̄ reductionē dz in aliq genere collocari.
Nec ē nccitas aliq q nos cogat ad p̄cedendū
mēsurā sp̄ eē eiusdē generis cū mensurato lo
quēdo de genere p̄dicamētali. Scibile. n. mē
surat sciam. t t̄n̄ nec directe t p̄ se. nec p̄ redu
ctionē est in p̄dicamēto q̄litate i q est ipa sci
entia. nisi p̄ accides h p̄tingat. puta inq̄tū d
aliqua q̄litate esset scia. Ad scdm̄ dicendū
qz de rōne sube vt est vnū de. r. generibz est q
sit finite t limitate p̄fectionis. als genus sub
stātie nō esset alijs p̄distictū. t vt sic ratō ge
neris p̄dicamēti sube nō p̄dicat de deo qui est
infinitus t illimitatus. Ad terciū dicendū.
qz sicut pz. r. methaph. p̄ncipia p̄pter sui sim
plicitatē nō dicunt d̄ferre aliqua dīna; sed
sunt seip̄s diuersa. g deus cū sit simplicissī
mus nō differt ab eo qd nō est deus p̄ aliqua
dīnā additā. sed immediate p̄ suā essentiaz
differt ab oīmz alijs. loquēdo igit de dīnā
subali que ē diuisina generis t addita generi
constituit sp̄m. t̄n̄ minor ē falsa cū sua p̄ba
tione. Ad quartū dicendū qz de nō p̄p̄ue
dz diuersus genere a creatura. sed dz dicit di
uersus plus qz genere. si em̄ corruptibile t in
corruptibile differūt pl̄ qz genere. multo ma
gis de t creatura. sed qz noia sunt ad placitū
tu poteris extrēdere hoc qd dico diuersū gene
re nō solū ad ea q sunt in diuersis generibus
sed etiā ad ea q sunt extra genū vel sup̄ omne
genus respectu eoz q sūt i genere. t sic cōcedo
p̄p̄oem. qz nō est p̄tra me. Ad q̄ntū ddm.
qz nō q̄libet p̄p̄o fm rōz sufficit ad h q aliqd
sit i genere. Omē em̄ qd ē i genere vel ē p̄p̄o
tū realr ex his. vel est p̄p̄onibile hūic. Ad
sextū dicendū qz nō sufficit q̄libet determinatio
p̄ceptus. sed oportet p̄ceptū sic esse determinā
tū q ipsa res p̄cepta sit finita t limitata. Et
am nō sufficit quodlibet commune. sed debz esse
commune vniuoē. de ipso qd dicit esse i genere
t de alijs eiusdē generis vniuoē p̄dicatū. hec
aut oia deficiūt in p̄posito. Ad septimū di
cendū qz p̄mē. sumit ibi naturā analogice t nō
vniuoē. Ad. viij. ddm qz dicit duo p̄di
camēta manere i diuis p̄pter aliquā similitu

Contra Tho
mā

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Contra Tho
mā
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6
Ad 7
Ad 8

ne istoz pdicamentoz qua i dinis videm? sba em i dinis ep se. 7 relatio ead aliud. in ceteris tn nccio reqsitis ad roez generi no repuit hec genera i dinis. Ad. ix. ddm q dicitu dam. dz sic exponi. Generalissimuz gen e. i. marie coe. Un dam. no loqt ibi de genere pdicame/ tali. sz accipit ibi large genus p qcuqz coi. qd pz p sba sua. Aut. n. sic. Suba q trinet sup/ subalt in creatura deitate. cogscibilr aut 7 co/ tentiue oez creatura generalissimu gen e.

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Ad. x. ddm. q minor n e vera. Ad pbatoz di/ co q h n arguit ceptu vniuocu sz anologicu de natura. n. ipi analogie e q vnu analogoru pl dister qz altez a pmo sub q analogat. qui buscuqz. n. duobz talibz datis vel vnu repen/ ter ab alto. vl ambo dependent a tercio donec reueniat ad pmu oim a q dependet oia cetera ad ipm ordinata. ex q apparet q i ceptibus analogis possum multos 7 varios gd assig/ re. Ad. xi. ddm. q si e scia vis. tuc no opret q de qb e vna scia esse vna roez vniuoca sed anologica. 7 talia no sut vni generi pdicame/ tal sz vni generis scibil. vn gen scibile pr esse latr 7 stricti qz sit gen pdicamentale In tota em phia naturali determinat de vna portoe p dicameti sube. in. v. meth. de terminat d omibz x. pdicamentis Equocat igit i argumto gen p ut sumit p genere scibili xp gener pdicamentali

Quatu ad secundu

pn cipale. vtru i deo sit ppo accntal. dico q in deo no pt esse aliq ppo accntalis. Qz in illo i q nullu e accns no poterit esse aliq ppo accu/ dental. deus est hmoi. g. r. Maior pz. probz minore. qz omne accns aut e ppruz aut coe. sed ta ea q se habet vt ppruz. qz ea q se habet vt coia i deo sut penit ide qd sua dina natura. qz oetale p pncipatione reduci dz ad aliqd tale p eentia. sed hmoi accidntia siue sint ppruz si ue omnia substatijs creatis zueniut p pnci/ patione. g. in pma suba erut eentia lr idem cu suba. Et hec est intentio boetij in li. de tri. vbi ait. De cu sit forma simplex subiectuz ee non pt. Et ide boetij ait q i deo null est nuer? P si in deo eet ppo accntalis. vel illa eet ex esse 7 eentia. vel ppter cetera accntia eet eentia rei p se qntia. No pmo mo. qz tuc de no eet purz necesse esse. qd est s phos 7 theologos. 7 tuc op/ teret ipm habere alia cam supra se a qua eius esse 7 eentia dependeret. 7 sic no posset dici pzi mus motor. cui rtrariu demostrat. viij. phi/ sicoruz. Nunc est qd ait Dylarius in li. de tri.

Esse no est accidns deo sz substites vntas. n. e scdo mo. qz cu3 omne tale adesse 7 abesse pos/ sit pter subiecti corruptione. si in deo talia es/ sent accidntia. ipse nccio mutaret. cui rtrari/ um habet. xij. metaph. 7. viij. phicoz. vbi di/ cit. q deus e immobilis p se 7 p accidns. 7 ab in/ tra. Et Jaco. i. Apud que non e trmsmutatio nec vicissitudis obumbratio Propter qd ait pmenta. xij. metaph. Justicia. sapia. 7 cetera hmoi no significat i deo intctioes additas su/ pra sua subaz. Et. b. aug. viij. de trini. ait. Si qd de illa simplicitate dixeret? sba significat

Sed s has duas pres illi minoris pr in/ stari. Contra puma sic. Quecuqz sut vnu rea/ liter penit 7 oino quicuqz cognoscat vnu co/ gnoscat 7 reliquu. sed deu ee cognoscm. 7 ei/ essentia no cognoscm. g. ee eius realiter dif/ fert ab eentia. Maior patz. qz qd totaliter est simplex 7 indistinctu. vel totalr cognoscat vel penitus ignorat. Minor est Dama. i. li. vbi sic ait. Qm quide de est manifestu est nobis qd so est fm subam 7 natura incomphensi/ bile est oino 7 penitus ignotu. P. vnu qd/ qz diffinit p id qd est idem qd sua eentia. sed fm phm pens 7 esse nihil diffinit. qz cum sit omnibz omne. diffinitu p hoc a nullo peni/ tus distingueret Contra sedaz pte pr argui sic. Eade est distatia sube ad accns q est acci/ dentis ad subam. sed a substatia non pt fieri trmsitus in entitate accntis. qz quod vere est nulli accidit. vt dz. i. phicoz. g. etiaz econuso qd est accns i vno in nullo poterit ee suba. vt ait pmen. i. phicoz. tra Alexandz qui posu/ it caloz esse forma substanciali ipsius ignis. Luz g oia talia q sunt posteriora eentia 7 esse rei sint in creaturis accidntia. ipsa i deo no po/ terut ee substatia. P fm Dyoni. de di. no. 4 mi. c. iij. Dia pncipat diuinam bonitate. sed nulla creatura videt pncipare diuinam sbam cum ipsa tmno repiat i tribz dinis psonis. g. ei bonitas differt ab ei suba. P. sicut qnti/ tas est ca eqlitatis. 7 qlitas silitudis. sic sub/ statia est ca ideritatis. Si ergo sapia eentidez qd rei substatia fm attributuz sapie creatura non deberet dici sllis deo. sed eade deo qd e im/ possibile. P. vbi cuqz est eqlitas 7 similitu/ do ibi est quantitas 7 qualitas. qz vt dicit in p/ dicamentis. ppruz est quantitatit fm ea eqle vl/ inequale dici. 7 ppruz est qlitatis fm eaz sile/ vel dissimile dici. Sed in simbolo Athana/ sij dicit. Equalis pater equalis filio equal spi/ ritus sancto. Et Aug. dicit q filius est simili/ mus pti. ergo r. P. id sine quo res potest 7

Arguit 5. q in deo sit ppo ex esse 7 eentia.

1

2

3 Arguit q i deo sit ac/ cidntia

4

5

6

7 k 4

Marginal notes on the left side of the page, including 'Ad 9', 'Ad 10', 'Ad 11', and various philosophical or theological comments.

Pro. 2. cō
clusione

intelligi non est suba sua. et p̄ p̄ns accidens. deus pot̄ intelligi sine bonitate. vt p̄z p̄ boetiū in li. de ebdomadibz. ḡ. 2c. Sed illa nō cōcludūt. Nā om̄e acc̄ns p̄supponit cām efficiētē aliā a suo subiecto. Nā efficiēs et materia nō coincidūt. vt patet. ij. phisicor. s; subiectum inq̄stum recipit suū accidēs est in genere cause materialis. ergo est; aliq̄d agens p̄ns deo a quo illud quod formaliter est in deo casualiter dependeret. ḡ. 2c. Ad p̄mū ḡ dicēdum q̄ fm̄ ph̄m. v. metaphice ens et esse multipl̄r dicunt. q̄nq; em̄ significāt essentiā rei siue actū essendi. q̄nq; s̄o significāt veritatē p̄positionū. Primo modo nō intelligim̄ hic i via esse rei. sed sc̄do modo. ex ipsis. n. effectibus cognoscimus hāc p̄positionē esse veram.

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad p̄mū ḡ dicēdum q̄ fm̄ ph̄m. v. metaphice ens et esse multipl̄r dicunt. q̄nq; em̄ significāt essentiā rei siue actū essendi. q̄nq; s̄o significāt veritatē p̄positionū. Primo modo nō intelligim̄ hic i via esse rei. sed sc̄do modo. ex ipsis. n. effectibus cognoscimus hāc p̄positionē esse veram. Ad sc̄dm̄ d̄m̄ q̄ q̄uis nulla creatura pp̄rie diffiniat p̄ eē simpl̄r. qz h̄ cōe oī creature q̄ eē suū ē esse p̄cipatū. de t̄m̄ pp̄rijs sine. et nomiat et diffinit p̄ esse. qz hoc sibi soli puenit q̄ eē suū est eē simpl̄r et cā omnis alterius eē idem ex̄ns penitus quod sua cēntia. et ideo deus seipm̄ noialiter exp̄lit p̄ esse cū dixit ad Moysen Exo. iij. Ego sum q̄ sum. Et itez. Qui est misit me ad vos. Ad terciūz dicendū q̄ illud quod ē accidens i vno nō potest esse substātia in alio. sicut ait Auerois cōtra Alexādruz. qui posuit q̄ calor esset forma substāntialis ipsius ignis. Illa ē vera significatio sumat. sicut calor in igne et in alijs vniuo cerep̄itur. Sed si equiuoce sumit vel saltem nō vniuoce. nihil prohibet aliquid eē accidēs in vno et substātia in alio. Lupus em̄ ē quedam infirmitas i pede. et p̄ p̄sequēs accidēs. et est substātia in genere animalis. Lū igit̄ nihil dicat vniuoce de deo et creaturis. ideo q̄uis sapia in creaturis sit accidēs. in deo tamē potest esse suba. Ad quartū dicēdū q̄ sicut bonitas creature ē quedā p̄cipatio diuine bonitatis. sic substātia creature est quedā p̄cipatio substātie diuine. et sic diuina substātia est cēntialiter in tribus p̄sonis. licet p̄cipanter sit in creaturis quasi in suo exemplato. sicut diuina bonitas est i tribus p̄sonis essentialiter. in alijs autē participatiue. Ad quintū dicendū q̄ si eadem sapientia esset in deo et creaturis. tunc creatura posset dici eadē deo. quia ipsa esset diuina substātia. sed quia sapientia dei et creature nō solum nō est eadem. sed nec est eiusdem rationis. ideo nihil cōcluditur. Ad sextūz dicendū q̄ q̄uis in diuinis nō sit quāntitas nec qualitas. et tamē aliquid ibi fm̄ nostrū modum intelligendū admodū q̄n

titatis et qualitatis. rōne cuius potest ibi admitti p̄dicatio equalitatis et similitudinis. Dicunt em̄ similes p̄pter eandē bonitatē et sapientia. et equales p̄pter eandē virtutē et omnipotentia. Ad septimū dicēdū q̄ illud ē accidēs si ne q̄ res p̄fecte pot̄ intelligi. sed Boetiū loquit̄ de imperfecta dei cognitōe. viator. n. cognoscēs deū ex creaturis tanq̄s p̄ suos effectus p̄ deū cognoscere eē inq̄stum ip̄e est causa eēndi omnibus creaturis. p̄ter hoc q̄ actualiter apprehēdat bonitatē dei a qua causat̄ omnis bonitas creature.

Ad 7

Quantum ad terciū

Tercium
p̄ncipale.

um p̄ncipale. vtz in deo sit p̄positio modalis. Dico q̄ modos diuersos eēi diuis potest dupl̄r intelligi. vel q̄stum ad modos relativos. vel q̄stum ad modos absolutos. Primo modo p̄nt eē diuersi modi reales i diuinis relative differētes. qz vbi sūt diuersē res ibi p̄nt eē diuersi modi cōrrespondentes illis rebus. Sed in diuinis p̄cedim̄ esse relatōnes reales realiter differētes. igit̄ et modos p̄dictos p̄cedere possumus fore i diuis. D̄ntia autē talū modorū nō arguit aliquā p̄positionē i deo. sicut nec d̄ntia relatōnū. Sed loquēdo de modis absolutis. vel p̄ d̄ntiam talū modorū intelligi ḡt sola differētia rationis q̄ innascit̄ ex alia et alia comparatione vnius rei absolute que ē diuina cēntia. ad aliā et aliā creaturaz. sic potest dici p̄positio modorū esse in diuinis. qz sicut d̄ntia modorū illo modo sumptorū non est nisi d̄ntia rōis. sic p̄positio modorū ē t̄m̄m̄ p̄positio rōis. q̄ obiectiue p̄t esse i diuinis. licz sicut i creaturis sit i ip̄o intellectu. Vel p̄ d̄ntiaz talū modorū absolutorū intelligis d̄ntiam realē intrinsece diuine nature in eēntem p̄ter oēs actū intellectus. et sic nego p̄positionē modales in diuinis. Illud em̄ derogaret diuine simplicitati que summa est. sicut patz p̄ auctoritates sc̄torū. quas mgr̄ in l̄ra adducit in illa di. viij. nec hic volo adducē aliq̄s de nouo rōes. qz illā p̄doem euidēter p̄firmat̄ oēs ille rōes q̄s sup̄ius adduxi de attributis. Sed ē q̄daz doctor q̄z plurimū subtil. q̄ aliq̄ mō videt̄ tenere oppositū istū. Ponit em̄ ille doctor modos absolutos i diuinis quoz aliquos appellat modos attributales. aliquos vero fundamentales q̄ sunt fūdamētū p̄sonaliū p̄prietatū. De illis modis pp̄rijs p̄sonaz nihil intēdo dicere ad p̄ns. qz h̄m̄ materia spectat ad di. xxvi. vbi tractat̄ de d̄ntiaz p̄sonaz distinctōe.

Jacoby
vitiaco. 3.
q̄ 13. q. 6.

De modis igitur compositis dicit ille doctor quod modi attributales sunt modi absoluti reales aliquo modo reali dicitur an omnes actus intellectus? Ratio autem sua fundametalis est haec. Modi significandi sequuntur modos intelligendi. et modi intelligendi sequuntur modos eendi. huic igitur diversitati modorum intelligendi quo intelliguntur diuisa attributa diuina diuisimode per diuisa nomina significata. aut rursus aliqd in re. aut nihil. si nihil. tunc talia sunt signum ipsius intellectus. si aliquid. quid cum non possint hoc esse diuersae res absolute. quia tales non sunt in diuisis. ergo erunt diuersi modi absoluti reales. Et addit ille doctor dicens. Attributa itaque diuina distinguuntur et secundum modos intelligendi et secundum modos eendi. et eorum distinctio recte etiam potest dici realis propter diuisos modos realitatis et intellectualitatis. Istos tamen diuersos modos eentia diuina continet unitissime. sicut diuisitas linearum quasi in suo principio vel termino in centro indiuisibili continetur. et sicut omnis varietas numero unitissime et indiuisibiliter quasi in sua origine continetur in unitate. Et paucis interpositis subdit. quod si nullus intellectus intelligeret attributorum distinctionem. nihilominus esset haec distinctio modorum eendi in ipsa re quae deest. Non enim quod intelligit ideo est ibi. sed quod est ibi. id verum intelligit. Et addit quod distinctio attributorum nec dependet ex comparatione eorum ad creaturas. nec ex comparatione eorum ad intra inter se. quod non ex eo quod comparantur distincta sunt. sed prius sunt et intelliguntur distincta. et consequenter probabilia vel ad extra vel ad intra. Sicut illa non teneo. quod ut mihi videtur impossibile est aliquid absolute quod formaliter sunt in aliquo quodcumque differre realiter sine compositione reali de rogata summe simplicitati. Sicut ille expressit dicit quod distinctio illorum attributorum quae appellat modos absolutos eorum tribus personis est aliquo modo realis et propter omnem actum intellectus. si aliquo modo in diuisis erit realis compositio. quantum enim ponitur absolutorum distinctio. tamen ponitur et eo in quod distincta sunt compositio. Etiam ille doctor in eadem questione paucis interpositis post praedicta videtur sibi euidenter dicere. Dicit enim sic. Sunt igitur hi modi absoluti. quod significat perfectionem aliquam. sunt autem respectui. quod propter unitatem rei in qua fundatur non accipitur eorum distinctio. nisi ex comparatione rei ad seipsam. ita quod comparatio rei ad seipsam causat distinctionem. et haec distinctio in aliquibus consequitur aliis respectibus. Illa verba praedictibus ut mihi videtur manifeste contradicunt. Dicta igitur praecedentia in quantum sine probatione assumuntur omnia nego. et respondedo ad illam unam

rationem et duas similitudines quas adduxit. Ad rationem igitur dico quod distincti modi intelligendi presupponunt distinctos modos essendi in ipsa re intellecta. si talis res vero intellectu intelligitur esse distincta in se absque omni comparatione ad ea quae realiter distinguunt. Si autem vero intellectu distinctio talis rei non apprehenditur nisi in comparatione ad aliqua re aliter distincta. tunc non oportet propter diversitatem modorum intelligendi in illa re esse diversitatem modorum essendi. sed sufficit quod talis diversitas modorum eendi sit in rebus illis ad quae comparatione distinctio apprehenditur in illa re simplicissima. Similitudines etiam quas iste doctor adducit non sunt ad praesens. quod lineae non sunt formaliter in centro secundum totam suam entitatem. nec numeri sunt formaliter in unitate. Si enim lineae secundum totam suam entitatem essent in puncto centri. impossibile esset eas ab invicem distinguere. Et dato per impossibile quod distinguerentur. necesse esset ipsum centrum distinguere et esse compositum. Et eodem modo dico de unitate respectu numerorum. Sicut isti modi absoluti siue diuina attributa sunt in diuina essentia formaliter secundum totam suam entitatem. ideo non possunt distinguere intrinsece absque omni comparatione intellectus. nisi diuina essentia ponatur realiter esse composita. Ad argumentum principale dicitur. quod forme dicuntur actu esse in primo motore. non tamen sunt in eo distinctae. quod creatura in creatore non est aliud quam ipsa creatrix essentia diuina.

Ad rationem iacobi.

Ad similitudines doctoris.

Ad punctum principale argumentum.

Creatura quoque etc. Hic magister ostendit diuine essentiae simplicitatem respectu creature spiritualis. quae est anima rationalis. Et diuidit in duas partes. quod primo ostendit animam rationalem esse compositam. et in se aliquid modo esse multiplicem et mutabilem. Secundo e contra concludit diuinam essentiam totaliter esse simplicem. Secunda ibi. Deus homo et sic etc. Prima in duas. quod primo ostendit quod anima respectu corporis quandoque apparet simplex. Secundo ostendit quod non obstante illa apparetia ipsa rationalis anima vere est composita. Secunda ibi. Sicut tamen nec etc. Tunc sequitur illa pars. Hic diligenter etc. in qua magister declarat diuine essentiae simplicitatem pro parte ad intra. Et diuidit in duas partes. quod primo ostendit diuine essentiae simplicitatem in ordine ad diuina attributa. Secundo facit hoc idem in ordine ad diuinas proprietates. Secunda pars ibi. Huiusmodi autem essentiae. Circa istum reuertitur quero.

ne cuius potest... ad tertio... extra Ja obu.

Vtrū aīa intellectiua sit tota ī toto cor/pe. 7 tota ī q̄libet pte corpis. Et vi/tes q̄ nō. q̄ īpossibile ē vnū 7 idē sil 7 sel moueri 7 ijs motibz. s; si aīa eēt tota ī q̄li/ber pte corpis qd̄ viuificat. ipsa sil 7 eodē tpe ad motū vnū p̄tis moueret sursum 7 ad motū alterū p̄tis moueret deorsū. 7 c. In 7iū ē b. Aug. q̄. vi. de tri. c. vi. ait. q̄ aīa simplicior ē corpe. q̄ nō mole diffūdit p̄ spaciū loci. sed ī vnoquoq; corpe 7 ī vno toto aīa 7 ī qua libz pte eius tota ē. Hic q̄ttuor faciā. Pri mo inq̄rā vtrū aīa rōnalis sit extēsa extēsiōe corpis qd̄ informat. Secdo dato q̄ nō. vtz q̄libet forma corpis p̄ter aīam rōnalē sit ex tensa. Tercio r̄debo ad id qd̄ q̄ querit.

Et q̄rto 7 veritatē terciē 7 clusiōis assigna bo aliqs instātiāz 7 ipsis r̄debo.

Primum p̄ncipate.

Quantū ad primū

vtrū aīa rōnalis sit extēsa extēsiōe corpis qd̄ informat. dico q̄ nō. Quia omē qd̄ extēditur extēsiōe corpis. hoc diuidit diuisiōe cor pus. sed anima rōnalis nō diuidit diuisiōe corpis. q̄ omē qd̄ naturalr̄ diuidit ad di uisiōnē alicuius hoc etiā corrupit ad corruptio nē eius. aīa autē rōnalis est penitus incor ruptibilis. P̄. tunc cognitio intellectiua n̄ excederet cognitionē sensitīuā. q̄ spēs intelli gibilis recipitur in anima extēsa. 7 p̄ conse/ quēs eēt extēsa. p̄pter quod nō posset duce/ re nisi in cognitionē rei p̄ticularis. ad quā na turaliter potest p̄tingere v̄tus sensitīua. S; has rationes quidāz infrungūt instātiāz assi gnādo. Ad p̄mū ei dicūt q̄ nō sequit̄. diui dit. ergo corrupit. q̄ dato q̄ celū diuideret adhuc tamen quelibet ps celi maneret incor rupta. Ad scdm̄ dicūt. q̄ sicut caliditas re cepta in lacte albo nō est alba. eo q̄ albedo nō sit sibi ratio recipiēdi caliditatem. sic dato q̄ species recipiat in anima extēsa. ipsa tamē nō erit extēsa. quia quāritas siue extēsiō nō est ipsi anime ratio recipiēdi h̄mōi specē. Se cūdo dicūt ad idē. dato q̄ anima sit extēsa. nō tamē oportet q̄ intellectus qui est imme/ diate locus speciez. vt p̄. iij. de anima. sit ex/ tēsus. Sicut em̄ aīa fm̄ suā essentiā est actus corpis. 7 tamē intellectus cū sit potētia imma terialis nō est actus corpis. sic dato q̄ anima sit extēsa. nō oportet intellectū eē extēsum.

Prima ra tio.

Secda ra tio.

Instantia 7. i. ratioz.

Instantia prima 7 se cūda rōez

Instantia scda

Instantia terciā

Tercio dicūt. dato q̄ species sit extēsa. ad huc poterit representare ipm̄ vniuersale. q̄ esse singulare directiū opponit̄ ipsi vniuersali q̄

esse quātum vel extēsum. 7 tamē nō obstante q̄ species sit singularis. q̄ recipit̄ ī intellectu q̄ est res singularis. tñ ducit in cognitionē ipsi us v̄lis. sic r̄c. Rūdeo ad instātiāz primā q̄ dato q̄ celū eēt diuisibile naturaliter. tūc to tum celū esset corruptibile. 7 omnes sue par tes eēt corruptibiles. Sed dato q̄ celuz re/ maneat in eadē dispositiōe qua nūc ē. 7 tamē miraculose p̄ dei om̄ipotentia diuidat tunc ni hil arguit ad p̄ns p̄positū. q̄ loqm̄ur de diui siōe naturali. Itē 7 cessa similitudine. tūc ex hac 7 clōne siue instātiā sequit̄ q̄ vna aīa rōnalis p̄ naturalē diuisiōz fiat p̄les aīe rōnāles. Nā si diuideret. 7 tñ pres maneret incorrupte sic pres celi diuisi. tūc q̄libet ps anime fieret tota aīa. aut totaliter frustra p̄maneret. Hoc em̄ 7 munit̄ videm̄ in om̄ibus formis quaruz pres manēt facta diuisiōe totius. q̄ quelibet ps sit tota forma 7 dat esse totale. Illud autē hereticū est dicere de aīa rōnali que a solo deo creat. Itē primū quod dicūt ad scdaz rōem nō valet. q̄ p̄ncipalis rō eoz q̄ probat aīaz humanā siue rōnalē esse extēsam ē. quia recipit̄ ī extēso. 7 tñ planū est q̄ extēsiō non est ratio recipiēdi ipsam aīaz in materia. cuz hyle sit p̄p̄riū subiectū generatōis. vt dicit̄. i. de generatōe. Sic si ratio tua aliquid valet. p̄tra te optime 7 cludit̄ q̄ si species intelligibi lis recipit̄ in extēso ipsa erit extēsa. q̄ si ex tensio nō sit ratio qua recipitur talis species. Et p̄ idē patet q̄ scdā instātiā nō valet. quia intellectus esset extēsus si eētia anime ī qua fundat̄ esset extēsa fm̄ rationē p̄dictam. Et q̄ additur q̄ intellectus est virtus imma terialis. Dico q̄ intellectus suā imaterialitatē h̄z ab imaterialitate ipsi aīe rōnal. ī q̄ sic in p̄ prio subiecto immediate fundat̄. cuz igit̄ p̄t qd̄ vnū qd̄q; tale 7 ipm̄ maḡ. si intellectus rōtal immaterialitatis nō ē extēsus nec eētia anime erit extēsa. Nec terciā instātiā valet. q̄ nō q̄libet singularitas impedit̄ rep̄ntatōz ipsius v̄lis. sed tal̄ singularitas puta situālis 7 exten/ sa. talis em̄ singularitas implicat 7 ditiones indiuiduationis. pura hic 7 nunc a quibus abstrahit̄ ipsū vniuersale. P̄. primā 7 celoz p̄bo terciō sic. Nulla forma sup̄ seipsā cōuer/ siua est p̄tibilis vel extēsa. q̄ sicut ait Procl̄ 7 v. p̄positione. Omne ad se 7 uersū ē incor/ poratū. Et in 7 m̄cto eiusdē p̄positiōis dicit̄ sic Nō em̄ totum toti copulat̄ partibile p̄ parti um separationē alijs alibi iacentibus. Nulluz igit̄ p̄tibile aptū natum est ad seipsū cōuer/ ti vt totū 7 uertat̄ ad totum. Si quid igit̄ ad se/

Solutio ad instātiāz 7 p̄mā rōz

Ad p̄mā instātiā 7 scdā rōz

Ad scdaz instātiāz

Ad terciā instātiā

Tercia rō clusiōis.

[Marginal notes in a smaller script, partially illegible due to fading and angle.]

ipm est dverfiuū incorporeū est et impribile.
 Sz idē pēl' ppōc. cxi. ait. q' aīa itellectiua
 sup seipfam est dverfiua. ergo ipsa non pote/
 rit esse extēsa. P. forma q' nō dependet a ma/
 teria. nō extendit extensione materie. quia eo
 ipso q' nō dependet ab ea nō oportet q' ipsam
 consequat' extēnsio vel alia accidētia que p se
 materiā psequunt'. sed anima rōnalis non de/
 pēdet a materia. cū possit eē naturaliter a ma/
 teria sepata. etiā qz i materia exis sibi ppetit
 talis actio in qua omne materiale trāscendit

P. forma q' ē essentialiter r formaliter spū/
 alis nō potest eē extēsa. quia spūale cum sit to/
 tum simul nō potest habere partē extra partē.
 Sed aīa itellectiua est eēntialiter r formalit'
 spūal'. g' rē. Sz oppositū ist' p'clōis qdā
 pbāt sic. Omne illud qd ē subiectū qntitatis
 necio ē extēsu. qz oē subiectū afficit' suo accidē/
 te. sed aīa rōnalis sicut r qlibz alia forma sb/
 stāntialis ē subiectū qntitatis. qz vel totū ppo/
 sitū fm quod totū ē subiectū quātītatis. r sic
 habet' ppositū. quia vtraqz pars cōpositi erit
 subiectū quātītatis. vel totū dicit' eē subiectū
 fm alteram sui partē. hec pars nō poterit esse
 materia. ergo erit forma. Q. autē non pos/
 sit eē materia hoc pbāt qntupl' Primo sic

Si materia recipet quātītātē fm se r nō me/
 diātē forma subali. tūc materia plus haberet
 eē alterius generis. puta eē quātūm. quod est
 de genere quātītatis. qz eē ppzū generis puta
 eē substāntiale quod habere nō p' nisi p'habita
 forma subali. cū igit' h' sit impossibile oportet
 q' materia subijciat' quātītātē mediātē forma
 subali. sicut corp' subijciat' colorē mediātē sup

ficie. Secō sic. Quātītās sic r qdlibz al/
 ud accidēs requirit subiectū exis in actu sim/
 plr. i potētia tū ad actū fm qd. sz cuilibet sup/
 posito p'dicamētū sube illa magis competunt

rōne forme qz rōne materie. Tercio sic. Ef/
 fectus cōis aliquibz req'rit cām cōem i eis cōi/
 ter repibile. sed quātītās repit' cōiter i inferio/
 ribus corpibus r celestibus. cū igit' i celo nō
 sit materia. oportz q' quātītās tam istis qz il/
 lis insit rōne forme. Quarto sic. Sub/
 stāntia prima est subiectū oīm accidētū. vt pz
 in li. p'dicamēroz. sz materia cū forma ē suba
 pma. ppter qd dī. i. p'phicōz. q' materia cum
 forma est cā oīm accidētū que fiunt in ea. si
 cut mater. Quito sic. Idem est subiectuz
 dimēsiōnū terminatay r intermiatay. sz ma/
 teria nō ē subiectū dimēsiōnū terminatay ni
 si p formā. qz suppositū nō habet eē termina/
 tū nisi p formā. g' nec intermiatay. P. omne

qd informat subiectū quātū r extēsum. Sz op/
 tet eē quātūm r extēsum. qz omne qd recipit
 ad modum rei recipientis recipit. etiam quia
 oportz esse pformitatem inter pfectionem r p/
 fectibile. Sed dato q' anima rationalis non
 eēt subiectuz quātītatis. tūc oportz necessario
 q' ipsa reciperet in materia quātā. r informat
 do eam coaptaret se cuilibet parti eius. ergo
 necessario eēt extēsa. P. si alicui māco tri/
 bueret' a deo miraculose vna manus. aut hu/
 iusmodi man' aiabitur p animā de nouo cre/
 atam. r sic vnus hō haberet duās anias eius/
 dem rationis. qd ē in conuēniēs. Aut aīa p'xi/
 stēs mouebit' ad illā ptem de nouo creatā dere/
 linquēs aliam ptem quā primo informat. r
 tūc illa ps moueret' et fieret inanimata. qd
 similiter est inconueniēs. aut manēs in pma
 parte extendet se ad partē de nouo creatam. r
 tūc habetur intētum. i. q' vere sit extēsa. Sz
 illa non concludūt. quia omne extēsum quā/
 titate naturali que est de spera actiuoz r pas/
 siuozum. r si vnū est actu. est tamē in ultra po/
 tētia. si ex sua diuisione nō corrumpit'. Et di/
 co notāter quantitate naturali de spera actiuo/
 rum r passiuozū. ad remouendū instāntiaz de
 celo. quod qūis sit extēsum. sic tamē est vnū
 in actu q' nō est multa in potētia. Dixi etiā
 si ex sua diuisione nō corrumpit'. ad remouē/
 dum instāntiam que posset fieri de forma equi
 r ceteris consimilibus. que si diuidunt' corū/
 puntur. Sed si anima humana esset exten/
 sa. hoc nō fieret p quantitatē celestem. sed per
 quātītātē existentē in spera actiuoz r passi/
 uozum. r ipsa fm fides est incorruptibilis. er/
 go qūis anima sortis esset vna actu. ipsa ta/
 men esset multa i potētia. Ad primuz di/
 co ad minozē q' anima nō est subiectū quātī/
 tatis. ita q' recipiat in se quātītātē subiectiue.

Propter probaciones autē scienduz q' to/
 tum dicit' extēsum rōne vtriusqz partis. ali/
 ter tamen r aliter. Dicit' em̄ extēsum rōne
 materie. eo q' materia suscipiat quātītātē.
 ipsa em̄ est ratio suscepiua quātītatis. forma
 vero est ratio suscepiendi quātītātē. eo q' ne/
 cessitet materiā ad habendā quātītātē r cete/
 ra accidētia. sine quibus ipsa anima i h'moi
 materia nō potest conseruari. Nō tamē est si/
 mile de anima r superficie. licet pro simili ab
 istis accipiatur. quia superficies sic est corpori
 ratio suscepiendi colores. q' etiam in se est ratio
 suscepiua eorūdem coloruz. ppter quod et/
 am sepata a corpore adhuc informatur colo/
 re. vt p'z in sacramento altaris. Quima vero

Quarta rō

Quinta rō

pi. ger. melite. prima rō principalis.

mafia sit subie/ u qntitay

2

3

4

5

Secda rō principalis

Tercia rō principal ger.

Contra opi ni. Ser.

Solo rō/ nū Ser. Ad i

n. r tamē nō obstat
 q' recipit i intellectu
 uca in cognitionē
 leo ad infānz p'prie
 ble naturalit' r
 ble. r omnes iue po
 Sed dato q' eam
 oēi qua nūc. tē
 tētia diuīdōm
 itū. qz loq'mur de
 a filit' dicit' eē
 ut' q' vna aīa rōnā/
 ples aīerōnāles
 nancit' incorpore
 er po anime hōmī
 ra pmanet. Dicit'
 mbus formis q' p
 sic ē totus. q' quā/
 ē extērale. Illud
 ia rationali que
 ū quod dicit' ad
 ipalis rō cor' q' p'
 vale esse extēsam. q'
 lanū est q' extēsum
 m aīaz in materia
 a generatōis. vt
 variō tua aliquōd
 lat q' si species
 ipsa era extēsa. q'
 ua recipitur ralis
 lectiua instāntia nō
 et extēsum si aīa
 rōnā fm rōnā
 lectus est virtus
 ctus suā im
 p' d' rōnā. i. q' sic
 de fidat. qz igit'
 mag'. si intellect'
 ē extēsum nec cōm
 ercia instāntia
 m p' dicit' repōnā
 itas pura sit
 ntas implicat'
 pura hic r nō
 versale. P. p'mā
 la forma sup
 extēsa. qz hōmī
 mne ad se
 o autē p'prie
 r copulat' p'mā
 s alibi rācōnā
 tam est ad
 d' totum. Sz p'z

Intellectiva sic e corpi hūano rō recipiēdi q̄ntitatē ⁊ cetera accidētia corpea. q̄ tñ nō recipit i se hūoi accidētia. als ania rationalis a corpe separa maneret extēsa. sicut superficies separata manet colorata. Pōt igit dici compositū ex rēsum ratione forme hūane. qz ppositū rōe talis forme exigit i materia q̄ntitatē. Et sic etiā intelligēdū ē illud phi. i. phi. c. Materia subiecta cū forma ē cā oim accidētuz q̄ sūt in ea. Et p hoc p̄z ad alias p̄batōes. Assumit tñ i tertia p̄batōe falsū. qz in celo ē materia pp̄ue dicta. vt patebit i. ij. li. di. xij. Ibi em̄ hāc materia tractare intēdo. Ad scōdaz rationē dū cēdū q̄ minor ē falsa. qz aia p̄us naturalr̄ ifoz mat cēntiā materie. q̄uis i eodē instāti mat̄ia recipiat quāritatē. cui⁹ receptiōis rō ē ipsa forma modo quo iā dictū ē. Dices forte cum aia informat materiā quātā optz q̄ coaptz se p̄tibz materie quāte. als nō ēēt p̄portio p̄fectiōnis ad p̄fectibile. Dico q̄ sic coaptat se q̄ ē tota in toto. ⁊ tota i qlibet p̄te. sicut patebit in tertia p̄clōe. ⁊ h̄ sufficit ad saluādū hūoi p̄portionē. Nō em̄ optet q̄ aia rōnal̄ sequat̄ in oibz leges materie mō ceteraz formaz cū ipa sit imaterial ⁊ incorruptibil. nec educat̄ de p̄tētia materie. ⁊ in h̄ differt ab alijs formis materia in formātibz. Ad tertiū dōm. q̄ sic cū aliq̄ caro acq̄nt̄ p̄ nutrimentū tota aia incipit in ea eē. eo q̄ tal̄ caro h̄z ordinē ad totū. ⁊ hoc fit sine motu ⁊ extēsiōe ipsi⁹ aie. sic ⁊ i tali manu miraculose creata aia incipet eē sine motu ⁊ extēsiōe formali q̄dā p̄ntiā. eo q̄ tal̄ man⁹ effecta ēēt p̄ illi⁹ rōni⁹ corpi⁹. in cui⁹ qlibz p̄te fm̄ sui naturā ē tota aia rōnalis. ⁊ ipm̄ p̄moz p̄ se informat. ⁊ p̄ns quālibz p̄te eius.

Ad 2

Instantia

Solutio.

Ad 3

Secōd̄ p̄ncipale.

Quantuz ad secun
duz p̄ncipale. vtz quelibet forma corporis p̄ter animā rōnalē sit extēsa. Dico q̄ forme corpi⁹ hoc est forme q̄ sunt in corpi⁹ sunt duplices. Quedaz em̄ sunt intētionales. ⁊ de his nihil ad p̄ns. qz in scōdo distinctiōne. xij. cū determinato de luce corpali de eis aliquid dicā. Alie sunt reales. ⁊ de his om̄ibz q̄ sūt reales forme realr̄ materiā informatēs siue sint subales siue accidētales p̄ter animā intellectiua. dico q̄ sunt vere quāte. vel p̄ se. sicut ille q̄ sunt in p̄dicamēto quāritatis. vel saltem p̄ accidēs. sicut alie omnes forme corpales. que si accidētales sunt fundant̄ i materia mediāte quāritate. ⁊ p̄sequēs quēdam modū quantitatiū lozunt̄ p̄ quāritatē earum cū mat̄e

ria quāta. Si vero substātales sunt. tūc recipiūt quāritatē sicut ⁊ ipsa materia. cum ita possint eē ratio recipiēdi quāritatē ipsi mat̄ie q̄ etiāz p̄nt eē ratio receptiua. ⁊ in se recipere quāritatē. Sed qz p̄ns questio mora fuit nō de quacūqz forma sed de substātiali. nec de q̄cūqz quāritate. sed solū de extēsiua. que magis pp̄ue videt̄ eē p̄tinua. idō p̄dictos terminos ad p̄positū restringēdo dico q̄ ois forma subalis ē extēsa p̄ter aiaz intellectiua. Quia ois forma q̄ vere diuidit̄ diuisione quāritatis p̄tinue vere extēdit̄ extēsiōe quāritatis cōtinue. Sed ois forma subalis i s̄pera actiuoz ⁊ passiuoz vere diuidit̄ diuisione quāritatis p̄tinue. q̄ ⁊ c. maior ē nota. etiā minor p̄z de aliq̄bz puta de formis elemētōz Diuisa em̄ quāritate ipsi⁹ aq̄ diuidit̄ ipsa aq̄. ⁊ p̄ns diuidit̄ etiāz forma subalis aq̄. als p̄ ipsā diuisione generat̄. qd̄ ē de rōniū dicere. Et eodē mō p̄z d̄ formis mixtoz in vegetabilibz. qz p̄tes decile a suis totis retinet̄ aiam vegetatiua. Patz etiā in animalibz annulosis. quoz p̄tes etiāz decile viuūt. Sed qz dubia aliquibz sp̄aliter videt̄ illa minor in animalibz p̄fectis. ideo p̄to eam sic. Illa forma que corrumpit̄ ex diuisione quantitat̄is alicui⁹ subiecti vere diuidit̄ ex diuisione hūoi quāritatis. Sed ania vere corrumpit̄ ex p̄tinua ⁊ multiplicata diuisione quāritatis cuiuscūqz p̄fecti aialis. q̄ vere diuidit̄. minor ē nota ad sensū. maior etiā satis p̄z qz nō apparet q̄re p̄ talē diuisionem corrumperet̄ nisi p̄ hūoi diuisione forma attingeret. P̄ forma q̄ sic educit̄ de potētia materie vlt̄ de materia q̄ tota educit̄ de tota ⁊ ps̄ de parte. vere extēdit̄ extēsiōe subiecti. sed om̄is forma substātialis i s̄pera actiuoz ⁊ passiuoz p̄ter aiam rōnalē est hūoi. q̄ ⁊ c. Ista est rō doctoris nostri. ⁊ impugnat̄ sic. Forma subalis naturalr̄ p̄us dat̄ eē materie qz ipa quāritas q̄ educit̄ de materia nō quāta. ⁊ p̄ns minor ē falsa. qz nec forma nec materia h̄z p̄fēs nisi p̄ quāritatē. Ad h̄ doctor̄ iuxta p̄ncipia sua de facili pōt̄ respondere. qz ipse cui⁹ p̄metator̄ tenet q̄ materia nunq̄z totalr̄ separa a quāritate. ⁊ idō fm̄ eum in nullo prior̄. forma substātialis informat materiā nō quātā. Sz dato q̄ p̄oz subiecto corrupto in p̄ucto generatiōis om̄ia accidētia corrumpant̄ corruptione subiecti sicut ego magis credo. tūc q̄uis instantia sit multū apparens. tamen potest dici q̄ adhuc partes forme dicunt̄ educite de p̄tibz materie. qz nulla mora intercept̄ nec temporis nec instantis inter corruptionē ipsā generatōis

Conclō

Instantia

Solutio

qz ergo nec tēpe nec instanti materia fuit sine forma subali. nec etiam sine quāritate. ergo zc. Ut dīcēdū qz an prioris subiecti corrupti onesz tota materia disponebat ad hoc qz tota forma de ipsa educeret. z ps materie disponebat vt ps forme de ipsa educeret. ideo forma sic educta vere erit extēsa. qz vere erit educta tota forma de tota materia. z pars de parte.

forte itez dices. si nullū interuallū est in ter generatione z corruptionē nec tēps nec in stāns. tūc generatio z corruptio erūt in eodē istāti Doctor nī negaret psequētia. qz vt pz i scripto suo sup. viij. phisicoz. ipse vult qz vt tūmū tempus corēspōdet corruptioni. Sed instās ad quod immediate tale tēps copulat corēndet generationi tāqz dignius digniori. modo inter tale tempus z hmoi instās nullū cadit mediū. Sed qz corruptio ē eā istanea sicut generatio. nō video qz tēps qzūlibet vlti/ mū vel breuissimū possit corruptioni corē/ dere. ideo cedo māz ad pns. nec reputo māz ēē impossibile Sed impossibilitas forte p bat mibi sic. Termini incōpossibiles nō pnt ēē simul i eodē instāti. generatio z corruptio sūt termini incōpossibiles. Rūdeo qz generatio z corruptio pnt capi dupliciter. Uno modo respectu vnus z eiusdē rei. z sic sūt incōpossi/ biles. natura em rei non patit qz i eodē instā/ ti quo ignis generat i eodē instāti idēz ignis corrupat. Alio modo respectu alterius z al teri rei. z sic sūt ppossibiles naturalit. qz nul lā ad inuicē hnt repugnātia. Cū igit genera tio de q loqmur z corruptio non sūt respectu eiusdē rei. ergo mior sūt falsa. Sicut. n. mo/ tus augmēti z motus alterationis simul sūt i eodē subiecto. eadē em res simul pōt augeri z calefieri. eo qz illi duo motus nullam habēt ad inuicem repugnātia. sic i eadēz materia simul potest ēē corruptio aeris z generatio ig nis vel econuerso. eo qz tales mutatioēs sup te respectu diuersorum terminoz nullam habēt ad inuicem repugnātia. Necesse em est qz sint in eodē instāti generatio z corruptio isto modo sumptē. quia natura nō generat vnuz nisi corrupendo alterz. ideo expulsio vnus forme z introductio alterius oportet qz simul sint. Sicut em cum clauus clauo expellit. si/ mul cuz vnus impellit alter expellitur. sic zc.

Sed contra zclusionē in se sunt due opi/ niones. Una antiqua qz nulla forma substā/ tialis sit extēsa. quia omne quod extēdit. aut extenditur fm se. z sic sola quantitas est extē/ sa. aut extenditur ex eo qz recipitur i extēso.

sic albedo est extēsa. Sed forma substāntialis primo modo nō extēditur. cū non sit quanti/ tas. nec secūdo modo. cū recipiat immediate in nuda materia. Sed illa opinio sensui contradicit. qz nulla generatione facta ipsius aque. vna aqua diuidit in duas partes aque que ab inuicē de po rātur vtraqz parte manē/ te aqua. quod esse nō posset nisi forma substā/ tialis aque fuisset extēsa. Ratio etiam pro/ cedit ab insufficiēti diuisione. quia si ēēt suf/ ficiens: tūc materia nūqz posset extēdi. quia ipsa nec est quāritas nec recipitur in quanto. cum ipsa sit omnū receptiua. z in nullo pos/ sit recipi. Nō igitur solum aliquid extēditur eo qz fm se sit quantū. vel quia recipit i quan/ to. sed etiam qz ipsum recipit in se quāritatez sicut materia. vel quia educit de quanto sicut forma substāntialis pter animā intellectuā.

Secūda est opinio qz nulla forma anima/ torum est extēsa. Quod probat primo sic. qz forma nō equaliter respiciēs totum z partes. nō est extēsa. sed nulla forma animatoz eā/ liter respicit totum z ptes. qzuis em quelibet pars ignis eque vere dicat ignis sicut totus ignis. tamen quelibet pars animalis nō dici/ tur animal. ergo nulla forma animatoz ē ex/ tēsa. P. forma requirens partes diuersa rum rationū nō poterit esse quāta. quia de ra/ tione quāti vt quārum est: est qz habeat ptes eiusdem rationis. sed omnis forma animato/ rum requirit ptes diuersaz rationū. igit zc.

P. forma nō habens eadēz opationes in toto z i singulis partibus nō est quāta. forme animatoz nō habēt eadēz opationes i toto z in singulis partibus. ergo zc. Sed nec ista opinio videt esse vera. quia ad sensum vide/ mus qz plāte z quedā animalia de cisa viuūt tanqz in his aia existēte actu quidē vna. potē/ tia vero plures. vt dicit. ij. de aia. Illud autē nō ptingeret nisi forma subalis in illis ēēt ex/ tēsa. Ad rationes dīcēdū. qz si forma edu/ cit de potētia materie z diuidit diuisione ma/ terie. tūc necio optet qz extēdatur extēsiōe ma/ terie. nō obstāte inequali denoiatōe quo ad p mā rationē. nec partiū diuersitate qz ad secun/ dā. nec varietate opationū quo ad terciā rati/ onē. Si em pma rō zcluderet. tūc forma cir/ culi nō esset extēsa. quia non equaliter deno/ minat totum z partē. nec equaliter omnes par/ tes. Nō em quelibet pars circuli est circulus nec qlibet ps circuli ē semicircul⁹. Si scda cō/ cluderet: tūc forma celi nō esset extēsa. cum p/ tes sue sint diuersaruz rationum. vt patet ex

Contra opi

Solo rō/ nis.

Secūda opi. z etho me. p. i. q. 76. z i qoi bus de aia. z p gētiles.

Contra thoma

Solo rō/ nū thome.

abstāntiales sunt. sic
z ipsa materia. cum
zēi quantitatē ipsi
receptiua. z in se
nō quēto mota fuit
z substāntia. nec
olū de extēsa. quā
nua. ido p dicitur
p gido dico qz illi
alaz intellectuā.
dicit diuisione quā
tatione quāritatē
subalis i ptra
lit diuisione quāritatē
etā minor p z
toz diuisa em
iq. z p pns diuisio
p ipsa diuisione
re. Et eodē mo p
tabilibz. qz p pns
n vegetatiua. p
nolis. quoz gener
Dubia aliquoz
nimalibz p pns
a que corrupit
ca p subiecti vere
aritanis. Sed mā
a z multiplicata
pfecti aialis. qz
d sensu. maior mā
z talē diuisionem
vnus opōtōe am
duat z p pnia mater
tūc de tota z ps p
ne subiecti. sed omis fo
ra actiōz z passiuoz
moi. zc. Ita est
pugnātia sic. forma
z e materie qz ipō
nō qnta. z p pns
materia bz p pns
reuerza pncipia
z ipse cuz pmetate
cali sepāt a quāritatē
noet. forma substā
o quāta. Sed p
pncipio generatiō
pant corrupit
edo. tūc quāritatē
tamen potētia p
nō. educte z p pns
intercipit nō p pns
z p pns

Instantia

Solutio.

Instantia

Contra opi.

varietate cator. Aliq em ptes celi sunt ca frigiditatis. aliq de caloris. Et sicut de forma domus. et de multis alijs. Si tertia concluderet. tunc forma grani tritici non esset extensa. quia planus est in cuspide est alteri operatio quod in alia sui parte. Experiencia em docuit quod formice quadam naturali industria grana que portat corrodunt in cuspide ne germinet.

Tercium principale.

Quantus ad terciu

- 1 principale dico quod anima humana est tota in toto corpore. et tota in qualibet eius parte. Quia illa forma que indivisibilis permanens informat totum et quantumlibet eius parte. illa est tota in toto. et tota in quantumlibet eius parte. Sed anima intellectiva est huiusmodi.
- 2 ut patet ex precedentibus. igitur etc. Item. b. Aug. in sermone de imagine illud expressit ponit. et vi. de tri. c. vi.

Quartum principale. Ser. car. melita et quidam alij

Sed contra hanc veritatem

- 1 quidam arguunt multiplex. Primo sic. Si tota anima esset in una parte. tunc nihil ipsius anime esset in alia parte. consequentia probat. quod totum est extra quod nihil est. Abscisa manu ab humano corpore si tota anima esset in illa manu. tunc aut tota corrumperetur. aut maneret in illa manu. aut iret ad aliud corpus. aut rediret ad corpus a quo abscondit. Non primo modo cum sit incorruptibilis. et tota remaneat in residuo corpore. Nec secundo modo. quia tunc manus illa separata viveret. Nec tertio modo. quia tunc una anima vivificaret duo corpora. Nec quarto modo. quia nihil moueret ad illud in quo perfecte est. sed anima perfecte manet in corpore residuo. non obstantia te manus abscissione. ergo non fuit tota anima in predicta manu.
- 2 Item. cum partes corporis sint infinite. id est creatum indivisibile esset in infinitis partibus. quod est impossibile. Item. illi datur esse actuale in quo est tota anima. si ergo tota anima esset in qualibet parte. quilibet pars haberet esse actuale. quod est contra rationem partis ut pars est. quia secundum philosophum partes sunt potentia in toto. Item. id quod est in aliquo ita modico quod non potest esse in minori. non est indivisibile. nec per consequens potest esse totum in qualibet parte eius in quo est. Sed anima humana poterit informare ita modicum corpus quod non posset minus informare. ergo etc. Maior pars. quod receptivum eius quod est indivisibile nunquam potest esse nimis modicum. Minor etiam patet. quod de anima. ubi dicitur. quod omnis natura constitutum certa est mensura magnitudinis. Item. anima sensitiva hominis non

est tota in qualibet eius parte. ergo nec intellectiva. antecedens supponit esse notum. consequentia probatur. quia que sunt idem realiter illud quod convenit uni et alteri. sed sensitiva et intellectiva sunt idem in homine realiter. cum in homine sit in una forma substantialis. Item. si anima humana esset tota in toto corpore. et tota in qualibet eius parte. tunc omnes potentie anime essent in qualibet parte corporis. quia ubicumque est subiectus. ibi necessario sunt naturales proprietates subiecti. sed potentie anime sunt sue proprietates naturales. Item. posset aliquis dicere quod hec conclusio dicitur prime. quia anima hic appellatur tota. cum ergo ratio totum sumat in ordine ad partes. nec possit aliquid esse totum quod nullam partem habet. videtur quod hec conclusio destruat primam. in qua dicebatur quod est indivisibilis et penitus inextensa. Item. omne totum est maius sua parte. sed anima non potest dici maior aliqua parte. cum nullam habeat. iuxta positum est per me conclusionis. ergo idem quod primum. Item. sicut quod est hic non est alibi. sic quod est in se totum in aliquo terminato situ. nihil sui poterit esse alibi seu in alio situ. Sed manus hominis tenet alium situm a pede. igitur si tota anima esset in manu. nihil sui erit in pede. ideo etc. Sed ista sophismata non concludunt. Ad primum dicendum quod animam esse totam in aliquo potest intelligi dupliciter. Uno modo sicut in proprio perfectibili. Alio modo sicut in eo quod ordinatur ad proprium perfectibile. Primo modo ubicumque est tota anima extra illud nihil est ipsius anime. quod ut sit totum corpus humanum videtur ipsi anime tanquam suum proprium et proprie perfectibile. Secundo modo tota anima potest esse in aliquo. et tamen ipsa tota potest esse extra illud. ut sic enim tota anima est in qualibet parte. et tamen a nulla parte determinatur ipsa anima ad esse in modo in illa parte. cum sit per accidens in ea. Ad secundum dico quod si eandem formam argumenti eadem difficultas sequitur contra te qui dicis animam esse extensam. quod quero de parte anime que est in manu dum absconditur. aut illa pars anime corrumperetur. et sic tota anima illa esset corruptibilis. quod eadem ratione alie partes per huiusmodi divisiones essent corruptibiles. quod omne totum est corruptibile. quod quilibet pars est corruptibilis. Aut revertitur ad corpus. tunc due partes forme eiusdem rationis informarent idem siue eadem parte perfectibilis. Dico ergo ad formam argumenti quod anima perfecte in toto corpore. in nulla autem parte est nisi in quantum illa pars habet ordinem ad totum. Si ergo aliqua pars nunc habens ordinem ad totum postea recidit a tali ordine. siue per abscissionem. siue per affectionem. siue per quamcumque aliam viam hoc fiat. tunc anima desinit esse in tali parte.

Solutio rationum Ad 1

Ad 2

Marginal notes on the right edge of the page, including a large 'D' at the top and various small text fragments.

non p motū vel mutationē sui. sed p mutatio
 nē illius pris. Ad terciū dicēdū q̄ quis p
 tes mathematicē sūpte sint infinite. tñ pres na
 turales corpis humani finite sunt. qz est dar
 remunā carnē. vt pz. i. phisicor. Possz
 igit dici q̄ partes habētes ordinē ad totū na
 turale sunt partes naturales. t in illaz qua
 libet parte est tota anima. t cū nō sit in pten
 si vt habet ordinē ad totū naturale. nō opret
 eā esse in qualibet parte mathematica distin
 cte. qz nec ille pres distincte signari possunt.
 sed totā eaz multitudinē. Possēt etiam di
 ci q̄ nō est inconueniēs aliq̄od creatū simul
 esse i infinitis q̄ in potētia tm sunt t nō actu.

Ad 4

Ad quartum dicēdū q̄ illi dat esse actua
 le i quo est ipsa tota anima p se t tanqz in pro
 prio pfectibili. Nō autē illi i quo est tota aia
 p accidēs. puta vt ordinē habet ad suū ppriū
 pfectibile. Primo mō aia est in toto corpe or
 ganico phisico. vt pz. ij. de aia. Secdo mō est
 i parte. Ad q̄ntum dicēdū q̄ maiorē ve
 ra te eo q̄ est in aliquo fm p̄mensuratōem lo
 calem. nō autē de eo quod est i aliquo fm pro
 portionē formalem siue pfectionalē. Sic em̄
 anima rationalis q̄uis nō sit qualis seu acci
 dētalī sed substāntialī forma. requirit tamē
 debitas qualitates suū suscepibile disponen
 tes. sic q̄uis nō sit quāta. requirit tñ debitas
 quantitatē in suo pfectibili. cū oim natura cō
 stācium sit debita mensura magnitudinis et
 augmēti. vt dicit. ij. de aia. Ad sextū dicē
 dū q̄ aia sensitua in homie potest sumi p es
 sentia anime. t sic est idē quod intellectiua. t
 vt sic nō extēditur. Alio modo sumit pro po
 tētia sensitua. t sic extēditur extēsiōe organi
 in quo fundat subiectiue. Ad septimū di
 cēdū q̄ psequētia est falsa. loquēdo de potē
 tijs sensituijs. quia ille nō sunt i anima sicut
 i subiecto seu subiectiue. sed solū sicut in radi
 ce. i organis autē fundant subiectiue. De intel
 lectu autē t volūtate potē dici q̄ mediāte essē
 tia aie i qua immediate fūdant sunt i toto cor
 pore humano t i qualibet parte corpis: vt ha
 bet ordinem ad totū. Ad octauū dicēdū
 q̄ cum dicit tota ania. ly tota q̄ntum ad p̄sens
 spectat. potest itelligi dupliciter. Uno modo
 de toto integrali composito ex partibus quānta
 tiuis. Alio modo de toto virtuali cōposito ex
 partibus potestatiuis. Primo mō nō potest
 dici anima humana i aliquo esse tota positi
 ue. cum nullas habeat pres quāntitatuas. sed
 priuatiue. puta tota anima dicit esse i aliquo
 quia nihil est ipsius aie quod nō sit i eo. Si

cut etiā de dicit esse totus i aliquo. q̄uis nisi
 las habeat pres quāntitatuas. Secdo modo
 aia potest dici totū positiue. t potest dici tota
 i aliquo inq̄ntum nulla potētiāz immediate i
 ea fundataz excludit ab illo. Ad nonū di
 cēdū. q̄ vt aia habet pres positiue. sic ē maior
 qualibet sua parte. t qz tales pres habet virtu
 ales. bñ sequit q̄ ania sit maioris virtutis qz
 q̄cūqz sua potētia p̄sumpta. Ad. r. p. p. p.
 ea q̄ dicta sūt ad primū t ad octauū. Pot
 etiā dici q̄ aliquid esse in determinato situ po
 test itelligi duplicif. Uno modo situ aliter.
 ita q̄ cōmensuret loco illius situs. Alio mō
 nō situ aliter. t isto secdo mō maior ē falsa. nā to
 tū corp⁹ p̄p̄i ē i hō determinato situ. puta in hoc
 altari. Attamē qz nō ē ibi situ aliter. ideo non
 obstante q̄ sit in isto altari. etiam est in plu
 ribus alijs locis. Sic anima intellectiua si
 ue rationalis i nulla pte corpis est situ aliter.
 q̄ nō obstāte q̄ tota sit i vna pte. sibi nō repu
 gnat simul esse in alijs partibus. Forte di
 cetur q̄ anima etiāz i toto corpe quod p se in
 format nō est situ aliter. ergo fm istam respō
 sionē simul esse possēt in pluribus corpibus.

Ad 9

Ad 10

Respōdeo q̄ q̄uis anima nō sit i toto cor
 pore situ aliter t circūscriptiue. tamē est i toto
 diffinitiuē t determinatiue. Propter qd̄ duz
 est in isto corpe nō potest eē in alio. t hoc via
 nature. Utrū autē aliqua p̄ diuinā potētiāz
 possit simul esse in pluribus corpibus. pate
 bit domio pcedente in lectura quarti libri.

Instantia

Rñ.

Ad argumentū principale i oppositū dicē
 dū. q̄ nō est incōueniēs vñū t idē moueri i
 r̄ijs motibz dū mouet p accūs. Forte dices
 clau⁹ in fix⁹ nauī mouet p accidēs ad motū na
 uis. t tñ i possibile ē q̄ sil moueat sursum t reor
 sum. Rñ. q̄ aliqd̄ pot̄ dupl̄r moueri p acci
 dēs. Uno mō q̄ sic mouet p accidēs q̄ tñ mo
 tus formal̄ ipm attingit. t i ipō recipit sub
 iectiue. t sic vñū t idē q̄uis moueat p accūs.
 tñ nō pot̄ naturaliter sil moueri i r̄ijs moti
 bus. qz tñc r̄ija sil recipient̄ i eodē. Alio mō q̄
 ipm sic mouet p accidēs ad motū eoz i q̄bō ē.
 q̄ tamē motus ipm nō attingit. nec subiectiue
 mot⁹ in ipso recipit. t sic vñū t idē pot̄ moue
 ri i r̄ijs motibus simul t semel. Uñ si due ly
 nec copulate ad eundē punctuz possent tali
 ter disponi q̄ vna moueret altera quiescente.
 idem punctus possēt dici moueri ad motuz
 vnijs. t quiescere ad quietē alterijs sine ali
 qua repugnātia. eo q̄ mot⁹ nō recipit i se sub
 iectiue. Et eodē mō de motibz r̄trarijs. si vna
 linearum moueret̄ r̄trarijs. t alia reor̄sum.

Ad argu
mentū pn
cipale.
Instantia

Solutio.

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Ad 8

is pte q̄ nec itelligit
 it̄ illius p̄tis. Ad terciū dicēdū q̄ quis p
 tes mathematicē sūpte sint infinite. tñ pres na
 turales corpis humani finite sunt. qz est dar
 remunā carnē. vt pz. i. phisicor. Possz
 igit dici q̄ partes habētes ordinē ad totū na
 turale sunt partes naturales. t in illaz qua
 libet parte est tota anima. t cū nō sit in pten
 si vt habet ordinē ad totū naturale. nō opret
 eā esse in qualibet parte mathematica distin
 cte. qz nec ille pres distincte signari possunt.
 sed totā eaz multitudinē. Possēt etiam di
 ci q̄ nō est inconueniēs aliq̄od creatū simul
 esse i infinitis q̄ in potētia tm sunt t nō actu.
 Ad quartum dicēdū q̄ illi dat esse actua
 le i quo est ipsa tota anima p se t tanqz in pro
 prio pfectibili. Nō autē illi i quo est tota aia
 p accidēs. puta vt ordinē habet ad suū ppriū
 pfectibile. Primo mō aia est in toto corpe or
 ganico phisico. vt pz. ij. de aia. Secdo mō est
 i parte. Ad q̄ntum dicēdū q̄ maiorē ve
 ra te eo q̄ est in aliquo fm p̄mensuratōem lo
 calem. nō autē de eo quod est i aliquo fm pro
 portionē formalem siue pfectionalē. Sic em̄
 anima rationalis q̄uis nō sit qualis seu acci
 dētalī sed substāntialī forma. requirit tamē
 debitas qualitates suū suscepibile disponen
 tes. sic q̄uis nō sit quāta. requirit tñ debitas
 quantitatē in suo pfectibili. cū oim natura cō
 stācium sit debita mensura magnitudinis et
 augmēti. vt dicit. ij. de aia. Ad sextū dicē
 dū q̄ aia sensitua in homie potest sumi p es
 sentia anime. t sic est idē quod intellectiua. t
 vt sic nō extēditur. Alio modo sumit pro po
 tētia sensitua. t sic extēditur extēsiōe organi
 in quo fundat subiectiue. Ad septimū di
 cēdū q̄ psequētia est falsa. loquēdo de potē
 tijs sensituijs. quia ille nō sunt i anima sicut
 i subiecto seu subiectiue. sed solū sicut in radi
 ce. i organis autē fundant subiectiue. De intel
 lectu autē t volūtate potē dici q̄ mediāte essē
 tia aie i qua immediate fūdant sunt i toto cor
 pore humano t i qualibet parte corpis: vt ha
 bet ordinem ad totū. Ad octauū dicēdū
 q̄ cum dicit tota ania. ly tota q̄ntum ad p̄sens
 spectat. potest itelligi dupliciter. Uno modo
 de toto integrali composito ex partibus quānta
 tiuis. Alio modo de toto virtuali cōposito ex
 partibus potestatiuis. Primo mō nō potest
 dici anima humana i aliquo esse tota positi
 ue. cum nullas habeat pres quāntitatuas. sed
 priuatiue. puta tota anima dicit esse i aliquo
 quia nihil est ipsius aie quod nō sit i eo. Si

Alia solu
no Egidij
Ad argu/
mentū prin
cipale.

Lū g̃ clau⁹ infir⁹ nani recipiat i se motū subie
ctiue ⁊ non aia. ideo non est sile de clauo ⁊ de
aia Vel posset dici q̃ sicut aia nō est in pre
nisi i ordine ad totū. sic nō mouet p̃ accidēs
ad motū pris sed ad motū totius. Lū igit to
tū non possit simul moueri p̃ijs motib⁹. ergo
nec aia. Illa est solutio doctoris nostri. ⁊ eaz
possum exemplo declarare. Planū ē em̃ q̃ lo
cus formaliter sumptus nec mouet p̃ se nec p̃
accidēs. ṽ p̃z. uij. phicoz. cui⁹ nō possumus
aliā cāz assignare nisi q̃ loc⁹ formalr sumpt⁹
nō fundat in corpe ambiēte simplr ⁊ absolu
te. sed solū vt illud corpus hz ordinē ad vni
uersū. ⁊ ideo ad motū tal⁹ corpis nec mouet p̃
se nec p̃ accidēs vniuerso nō trāsmutato. loc⁹
vero materialr sumpt⁹ puta vltima superficies
corpis ambiētis. qz absolute fundat i tali cor
pore. ideo mouet saltē p̃ accidēs ad motū tal
lis corpis. Sic qz aia nō ē in pre. nisi inq̃stū
talis ps ordinē hz ad totū. ideo nec p̃ se nec p̃
accidēs mouet. nisi moueat totū. Et vt di
xim⁹ q̃ vni ⁊ idē simul ⁊ semel mouet motib⁹
p̃ijs p̃ accidēs scdo mō dictū. p̃z i corpe xpi
qd̃ vt hz ēē in sacro sil mouet surū ⁊ deorsū.
sicut qn vni sacerdos eleuat corpe xpi. alter sa
cerdos eleuatū infer⁹ reponit Sic aia d̃z mo
ueri p̃ accidēs ad motū corpis qd̃ informat.
q̃ tū subiectiue ipse mot⁹ nō recipit in ipa aia
ipsa. n. nō p̃t ēē subiectū mot⁹ corpal. cuz ipsa
sit indiuisibil. ⁊ mot⁹ trinu⁹ sit ⁊ diuisibilis

Distinctio nona

Nunc ad di
stinctionē psonaz ⁊c. Post
q̃ m̃gr̃ determinauit de di
uina generatōne. i ista pre
determinat de generatoris ⁊ geniti coeterna du
ratōe. Et diuidit i duas pres. qm̃ p̃mo tāgit
coeternitatē pris ⁊ filij q̃tum ad modū essen
di. Scdo q̃stū ad modū pdicādi ⁊ significā
di. ibi. Dic queri p̃t ⁊c. Prima diuidit in q̃t
tuor pres. Nam p̃mo p̃mittit diuinaz perso
naz distinctionē. Scdo annectit pris ⁊ filij
equalē durationē. Tercio p̃tra hāc veritatez
inducit hereticor obiectiōne Et quarto refel
lit obiectōis p̃sumptionē. Scda ibi. Genit⁹
ē em̃ ⁊c. Tercia ibi. Sed ⁊ hoc dicit. Quar
ta ibi. Sed q̃ris inquit. Tūc sequit illa ps
Dic queri potest ⁊c. Et diuidit in duas. qz
p̃mo p̃mittit quādam iniquū disputabilē ⁊ du

biā. Scdo infert vna p̃clusionē determinate
tenēdā. ibi. Dicamus g̃ filij. Prima i duas.
qz primo ponit dicta doctor q̃ videt sibi mu
tuo repugnare. Scdo nit h̃mōi dicta i ve
ritate ⁊ cordare. Scda ibi. Sed ne tāti. Pri
ma i duas. qz primo ponit auctes affirmātes
q̃ nō semp nascit filius. Scdo illas q̃ dicūt
q̃ semp gignit seu nascit filius. ibi. Dugene
fo. Dic quero circa distinctōem nonā.

Vtrū p̃t sit p̃or filio. Et videt q̃ sic
qz oē generās ē pus genito. pater est
generās filij. ergo ⁊c. Maior p̃z. qz
agere p̃supponit esse. g̃ optet q̃ p̃t sit aq̃s ge
neret. Minor p̃z ex fide. In p̃ranū ē ma
gister i lra i illa. ix. dist. vbi ait. Genit⁹ ē a p̃e
filij. ⁊ ideo fili⁹. nec tū aū pater fuit q̃s fili⁹.
coeternē em̃ sibi sunt tres p̃sone. Dic p̃mo
ē vidēdū. vtz generatio actiua sit p̃or p̃nita
te. Scdo vtz h̃mōi generatio sit p̃or pro
cessione. Tercio vtz paternitas sit p̃or spi
ratione actiua. Et q̃to vtz p̃t sit p̃or filio

Ad quoz oim̃ intelligētiā ē notādū q̃ vij
sūt modi p̃oritatē. ṽ p̃z. v. metaph. Pri
mo mō d̃z aliqd̃ prius fm̃ tps. puta pri⁹ du
ratōe. Scdo d̃z prius fm̃ locū. sicut ignis
ē prius seu prior aere. qz p̃pinq̃oz ē primo lo
co puta circūferētiē celi. Tercio fm̃ motū.
sicut illud qd̃ p̃pinq̃oz ē primo mouēt. sic ē
puer p̃t dici prior seipso exāte viro. qz minus
distat a suo p̃mo p̃ncipio motiui. Quar
to fm̃ potētiam. sic agēs ē prius patiēte. ⁊ vlt
mouēs pri⁹ est moto. Quito fm̃ ordinē. sic
dux p̃t dici prior milite. qz ē p̃pinq̃oz regi.

Sexto d̃z aliqd̃ pri⁹ cognitōe. sic diffini
tia sūt p̃ora diffinito. Septimo aliqd̃ est
pri⁹ altero natura. sic vnū ē pri⁹ duob⁹. ⁊ suba
ē prior accidēte. De p̃mis q̃n qz modis cō
corditer oēs p̃sentit q̃ i diuis nec sit pri⁹ nec
posteri⁹. ⁊ sexto tū ⁊ septimo dicta doctorūz
dissentit. iō q̃stū ad illos duos modos p̃di
ctas q̃ttuor clausulas p̃tractato.

Septem
modi p̃or
tatis

Quantum ergo ad
primū. vtz generatio actiua sit prior p̃nita
te. Dico q̃ inter generationē ⁊ p̃nitate nō est
aliq̃ prioritas fm̃ modū septimū puta natu
re. qz vbi nō est distinctio nature ibi non p̃t
esse pri⁹ natura. sed generatio actiua ⁊ paterni
tas nō sunt distincta natura. g̃ ⁊c. Maior p̃z.
qz q̃lis ē prioritas inter aliq̃ talis ē distinctio
inter ea. Minor etiā p̃z. qz generatio actiua
⁊ paternitas dicūt q̃d̃ ē simplr i distinctā

Articul⁹
Londo

2 **P**. si esset inter ea positio nature. aut gene-
 ratio eēt pōr pñitate. aut ecōuerso. Nō pmo
 mō. qz agere p supponit eē. vel saltē nō poterit
 eē pñus eo. sed pñ generās i esse psonali cōstitui
 tur ipsa pñitate. ergo generatio que est sua p
 pria actio nō poterit esse pñior paternitate pa-
 trem in eē psonali cōstituente. Nec secōdo mō.
 quia paternitas cōfiliatio sunt simul natura.
 cū sint opposita relatiua. g̃ respectu cuiuscūqz
 filiatio nō poterit esse pñior. nec pñitas respe-
 ctu eiusdē poterit esse pñior. sed filiatio nō po-
 test esse pñior generatione. ergo nec paterni-
 tas poterit esse pñior ea. Sed quantum ad
 sextū mō pōtatis putat pñiōe. dico qz gene-
 ratio poterit dici vno mō pōr pñitate. et alio
 modo posterior ea. Quia pñitas diuina pōt
 duplī cōsiderari. Uno mō vt est relatio. Alio
 mō vt ē pñietas psonē cōstitutiuā. Nā pater-
 nitas vt ē relatio. tūc respicit p se terminuz ad
 quē est. sed vt est pñietas. tūc respicit p se sup-
 positū in quo est. Qz em relatio psonaz diu-
 nam cōstituat. hoc nō habet vt relatio est. sed
 vt diuina est. et idē realiter existens cū diuina
 eētia. ergo alio modo cognitionis intelligit
 paternitas vt relatio est. et alio mō vt cōstitu-
 tiua est. Si ergo intelligit vt relatio est. tunc
 modo nostro cognoscēdi est posterior genera-
 tio. qz mō nostro cognoscēdi relatiōnes di-
 cte modo potētie ex actōnibus innascunt. vt
 p3. v. metaph. sed pñitas cōfiliatio sunt rela-
 tiōnes mō potētie. vt p3 ibidē. g̃ rē. Si autē
 pñitas accipit vt ē cōstitutiuā pñietas sup-
 positī generātis. sic modo nō cognoscēdi ē p
 oz generatōe. qz modo nō cognoscēdi actus
 scōs est posterior actu pmo. sed generatio mō
 nō cognoscēdi etiā in diuis se h3 vt actus se-
 cūdus. pncipiū aut cōstitutiuū psonē generā-
 tis se h3 vt actū pmo. g̃ rē. Nec tñ nullā ar-
 guūt pōritatē ex natura rei. qz isto modo idē
 potest eē prius seipso. sub alia et alia rōne ad
 seipsum compatū. Nā paternitas cōsiderata
 vt relatio. est pñior seipsa cōsiderata vt est pso-
 ne cōstitutiuā. qz illud fm nostz modū cogno-
 scēdi prius rei uenit quod est intimius sibi.
 et a quo p intellectū minus potest absolui. sed
 p nullū intellectū paternitas pōt absolui a ra-
 tione relationis. pōt tamē absolui a ratiōe cō-
 stitutiue pñietatis. ergo rē. Maior p3. pro-
 bo minor. qz nullus intellectus pōt rem ab-
 soluere ab eo quod directe p̄dicat de ea in pri-
 mo modo dicēdi p se. Sed relatio p̄dicat de
 paternitate in pmo modo dicēdi p se. et per
 consequēs ē de intrinseca sua ratiōe seu for-

mali. sed esse cōstitutiuū psonē non videt p̄di-
 cari p se. nec i pmo nec in secōdo modo de ipsa
 pñitate. qz ois ppositio p se d3 eē de oi. vt p3
 i. posterior. sed illa ppositio paternitas cōsti-
 tuit psonam. nō est de omni. cūz cōstituiere nō
 pueniat omni paternitati. Sed forte dice-
 tur mihi qz illa dicta destruunt seipsa. qz quic-
 quid est prius pñiore etiā ē prius posteriore.
 g̃ si pñitas cōsiderata vt relatio. est pōr seipsa
 vt pñietas cōstitutiuā. et eadē pñitas cōside-
 rata vt pñietas cōstitutiuā ē pñior generatōe
 sequit qz eadē pñitas cōsiderata vt relatio sit
 pōr generatōe. cui p̄positū tñ exp̄sse ponis.

Rūdeo et dico qz quicquid ē pñior pñiore ē pñus
 posterior. manēdo in fra eūdē modū com-
 pationis. qui tamē modus si mutat nihil cō-
 cludit. quia fallacia accidētis p̄mittit. sed in
 pposito modus compationis mutat. qz ali-
 ē modus compationis qua pñitas cōsidera-
 ta vt relatio p̄patur ad seipsa vt ē cōstitutiuā.
 et alius p̄t paternitas sub hac duplici rōne
 p̄pat ad generatōz. Et licet nullū sile creatū
 ad illū summe deitatis mysteriū declarādum
 sufficiat. possumus tñ illud aliq̄liter exemplo
 manu ducere. Nō em albus si comp̄t ad eē
 rationalē ad esse albū. tunc certū est qz prius
 sibi uenit eē rōnale qz eē albū. si tamen idem
 homo fm hos duos modos essendi comp̄t
 ad vñū modo agendi puta ad disgregare. tūc
 certum est qz hoc prius conuenit homini vt
 est albus qz vt ē rationalis. sic rē. Potest
 etiā dici qz nō ē in cōueniēs idem esse prius
 seipso ratiōe fm aliā et alia p̄pationē factā p
 intellectū. ergo rē.

Instantia

Solutio

Quātū ad secundū

principale. vtz generatio actiua sit pñior pro-
 cessione. Pono cōformiter ad pcedentia duas
 p̄clusiones Prima ē. qz generatio in diuis
 nō ē pōr natura p̄cessione spūsc̄ti. Nā si esset
 pñior natura tūc eēt dignior et p̄fectior ea. nñ
 ē falsum. qz emanationuz dignitas et p̄fectio
 pensanda ē ex termis. Si g̃ generatio eēt p̄fe-
 ctior p̄cessione. tūc filiū qz ē termin⁹ generatōis
 eēt p̄fectior spūsc̄to. qd ē f̄ fidē. cōntia patz. v.
 metaph. Dato etiā qz ista cōntia aliq̄ in rebz
 materialibus patiat calumniā. tamē in sepa-
 tis a materia de quibz ad pñs loq̄mur simpli-
 citer ē vera. Qz autē sit pñior ratiōe p atz
 qz mō nostro intelligēdi pductio qz aliqd pro-
 ducit. semp videt eē pñior illa productōe qua
 tale p̄ductū alterz p̄ducit. Sed filius pro-

Secōz pñ
cipale.

Prima cō
clusio.

Secūda
cōclusio

ta cōfiliatio
 as filiū. Prima
 do nō videt
 da ibi. Sed
 p̄ponit autē
 us. Sed illas
 afat filius. ibi
 d̄finitōem nō
 bo filio. Et videt
 as ep̄us genitō
 ū. ergo rē. Maior
 ē. g̃ opta qz p̄
 fide. In
 ist. vbi ait. Sem
 et tñ an pater
 tres psonē. D
 ratio actiua sit
 mōi generatō
 vtz paternitas
 et qz vtz p̄f
 intelligētiā eno
 vtz. v. metaph.
 us fm tps. puz
 prius fm locū
 re. qz p̄p̄ndō
 eēt. Tercio
 nō qz pmo mō
 lepio eētē vno
 pncipio motio. Q
 sic agēs ep̄us p̄
 o. Quis fm
 m̄litate qz p̄p̄n
 id p̄f̄o q̄mō. sic
 ro. Septimo aliqd
 sic vñū ep̄us duobz
 De p̄p̄nō qz modū
 ūt qz idē nec sit p̄
 i. et septimo dicta doc
 ad illos duos modos
 alia p̄tracato.

um ergo

ratio actiua sit pñior
 generatōe et pñior
 nō modū septimū p̄
 d̄finitio nature
 sed generatio actiua
 acta natura. g̃ rē. Maior
 as inter alia talis cōntia
 et etiā p3. qz generatō
 cūc eēt p̄f̄o

Instantia

Confirmat

ducit generatōe. et ipse pducit spūm sc̄m acti-
 ua p̄cessione. q̄ generatio videt̄ eē p̄oz proces-
 sione. et maxime apud n̄m intellectū. q̄ ratio ē
 iā dicta similitatē harū emanationū neq̄ p̄-
 hendere. Sed forte dicit̄ q̄ generatio diuī-
 na siue verbi pductio. cū sit p̄m p̄fectū intelli-
 gere. videt̄ p̄supponere actū amoris et cōpla-
 cētie. q̄ p̄fectū intelligere non potest esse sine
 p̄fecta volūtatis intēctione. q̄ p̄fecta intēctio eē
 non poterit sine amore et cōplacētia. Cū ergo
 spū sancti emanatio sit p̄ actū amoris. videt̄
 q̄ etiā p̄m n̄m modū intelligēdi. p̄cessio spūl
 sancti nō sit posterior diuīa generatōe. Et
 p̄firmat p. b. Aug. ix. de trinit. c. vlti. vbi ait.
 Partū mentis ancedit appetitus. Rūndē-
 do dico q̄ cū bonū cognitū sit obiectū volun-
 tatis. necesse est cognitionē p̄cedere ip̄m amorē.
 nō igit̄ requirūt actus volūtatis absolute p̄-
 pter cognitionē. sed magis eōuerso. licet req̄-
 rat ad p̄tinuandā ipsā cognitionē. q̄ nisi co-
 gnitio placeret citius dissolueret̄. Itē diuī-
 gēs p̄supponit ea q̄ p̄iungit. sed actus amoris
 p̄iungit ex p̄te intellectus p̄olē parētī. q̄ modo
 n̄re cognitōis act̄ amoris p̄supponit genituz
 plē. Quāuis etiā instātia ista hēat aliquē
 colorē q̄ ad nostrū intelligere. qd̄ p̄cedit de im-
 p̄fecto ad p̄fectū. et p̄ p̄ns p̄ma nostra noticiā
 nō ē verbi pductiua. in diuis tamē hec instā-
 tia modica habet apparentiam. q̄ noticiā dei
 patris non p̄gredit̄ de imp̄fecto ad p̄fectum.
 et ideo p̄ p̄mū suū intelligere quia p̄fectis
 simū erat potuit s̄bz producere. Auctas
 Aug. intelligēda est de nostro intelligere. qd̄
 quīs p̄cedat appetituz p̄m p̄mos motus seu
 p̄m suū esse imp̄fectū. sequit̄ t̄n ip̄m q̄ ad suā
 p̄tinuationē p̄fectam.

Tercium principale

Quantū ad terciū
 p̄ncipale. vtz paternitas sit p̄ior spiratione
 actiua. Dico q̄ paternitas et spiratio actiua
 cum in p̄sona patris dicant eandē rem. sicut
 infra patebit. vbi pbabitur q̄ quīs dicāt di-
 as relationes reales ratione duoz suoz ter-
 minoz realiter distinctoz. qui sunt fili⁹ et sp̄-
 ritus sanctus. nō tamē sūt due res sed vna t̄m
 ratione vni⁹ immediati sūdāmētī qd̄ est p̄so-
 na patris. i. qua immediate fundant̄. ideo in-
 ter paternitatē et spirationē actiua non potest
 eē aliqua realis p̄ortas. q̄ oīs realis p̄ortas
 p̄supponit distinctionē realez illius quod d̄z
 p̄us a suo posteriori. sed illa nō sūt realiter di-
 stincta. Est t̄n paternitas p̄oz spiratione

mō nostre cognitionis. Quia quicūq̄ intelle-
 ctus p̄cipit aliq̄ i codē. vñū vt suppositi p̄sti-
 tutiū. et alter vt nō p̄stitues sed p̄supponēs
 suppositū p̄stitutū. illud qd̄ p̄stituit p̄cipit vt
 p̄ius. et nō p̄stitues vt posterus. Sed p̄ni-
 tas p̄sonā patris p̄stituit. et spiratio ip̄az cō-
 stitutam p̄supponit. ergo t̄c. Sed forte di-
 cetur q̄ cum nostra cognitio incipiat a magi-
 confusis et vniuersalibus. et spiratio sit cōmu-
 nioz paternitate. cū sit cōmunis patri et filio.
 videt̄ q̄ mō nostre cognitionis debeat dici p̄-
 oz. hac em̄ ratione essentia mō nostre cogniti-
 onis est p̄ior omni p̄sonali p̄prietate. q̄ omni
 p̄prietate essentia videt̄ esse cōmuniōz. Rū-
 deo q̄ hic dupl̄ equiuocat̄. P̄io. i. de cogni-
 tione. q̄ nō querimus hic quid p̄mo cogno-
 scat noster intellectus. et d̄ hoc procedit in stā-
 tiā. sed querimus duobus vel pluribus obla-
 tis intellectui. quod talium obiectoz intelle-
 ctus dicat p̄ius esse alijs. Quāuis em̄ intel-
 lectus necessario p̄ius cognoscat creaturā q̄
 deum. tamē naturali sua cognitione dicit̄ de-
 um esse p̄ozem creaturā. Sic dato q̄ cōmu-
 nis spiratio esset p̄ius a nobis cognita q̄ ge-
 neratio. quia tamē cōmunis notio p̄m nostrū
 modū intelligēdi videt̄ quasi aduenticia esse
 p̄sonē constitute p̄ paternitatē. ideo intellect⁹
 adhuc diceret paternitatē esse p̄iorē spiratio-
 nē. Secūdo equiuocat̄ de cōmunitate. q̄ il-
 lud cōmune quod est magis notū vel p̄i⁹ no-
 tum nobis noticiā intellectiua est cōmune p̄
 abstractionē. puta illud quod est magis con-
 fusum. Sed spiratio actiua nō est magis ab-
 stracta q̄ generatio. Et cum dicit̄ q̄ essentia
 diuina intelligit̄ esse p̄ior p̄prietatibus. q̄a
 cōmuniōz. Dico q̄ illa cōmunitas nō ē cau-
 sa huius p̄ioritatis. sed p̄suppositio natura-
 lis quam videt̄ intellectus in creaturis. vbi
 omnis p̄prietas suū fundamentū natura-
 liter p̄supponit. ad quaz creaturaz similitu-
 dinem cōcipit in diuinis h̄m oī p̄ioritatez.
 nō obstāte reali idēitate p̄prietatis cū h̄m oī
 diuino fundamēto.

Instantia

Solutio

Quantum ad quar
 tum principale. vtrum pater sit p̄ior filio. di-
 co p̄sist ad tres p̄cedētes p̄clusiones. P̄io
 q̄ nulla inter patrē et filiū potest esse realis p̄-
 ortas. q̄ summe et sim p̄liciter eterno nihil re-
 aliter p̄t esse p̄ius. sed vt dicit̄ in simbolo.
 Eternus pater eternus filius eternus spūl s̄c-
 ctus. Et ibidē Neq̄ p̄ius neq̄ posteri⁹ neq̄

Quartus principale

mai⁹ neq; minus. sed totetres psona coeterne sibi sūt r coeales. Scdo dico q psona patris poterit aliquo mō ee pōz rōe respectu psonae filij. qz eoipō q noster intellectus in omnibus creaturis videt vniuersaliter omne generas ee naturaliter pns genito. g̃ in diuis inter gignēs r genitū hmoi pōzitatē poterit ponere saltem fm rationē. Sed sic dicēdo habeo 3 me duas solēnes opinionēs. Quarū pri ma negat pōzitatē inter patrē r filium. etiā fm rationē. Secūda niti ostendere aliquaz pōzitatē esse inter eos pter pōzitatē ratio nis. Prime opinionis doctores arguunt sic. Que sunt simul naturali intelligētia vnū nō potest ee prius altero fm rationē. sed rela tiue opposita sunt hmōi. vt patet in p̃dicamē tis. P. illud quod est pns altero fm ratio nē nō pōt intelligi sine eo. sed pater nō potest in telligi sine filio. ergo rē. Maior: pater. pba tur minor. qz qui intelligit patrē. ṽ intelligit eum vt ad se. vel vt est ad aliud. Primo mo do eet falsus intellectus. qz vt sic pater intelli gere vt suppositū absolutū. Si secūdo mō. sic necessario intelligit filius. Hoc idē ar guit quidā alius doctor sic. Si pater eet pri or filio. vel hoc esset ratione essentie. vel ratio ne relationis. qz nō possumus dare plura in patre nisi eēntiā r relationē. sed nō pmo mo do. quia eēntia est genitus eadez in patre r fi lio. Nec secūdo mō. qz relatiue opposita sūt simul natura r naturali intelligētia. Sed illa nō cludūt. quia intellectus distinguēs aliqua p̃ compationē ad aliqua distincta. q̃ tamē in seipsis sunt omīno realiter idem r pe nitus indistincta. ille in quā intellectus potest p̃cipere p̃ns r posterius inter ea q̃ omnimodā habent coexigētiam simultatis. Ista patz. qz magis opponūtur distinctū r indistinctū cū sint contradictoria. q̃ p̃ns r posterius que vi dent ee desperata Sed fm istos doctores hu manus intellectus distinguit inter diuis at tributa. que i seipsis intrinsece omīno sunt idē realiter. ergo rē. P. vbi est dare p̃mū secū dū r terciū. ibi saltē fm rōez ē dare p̃ns r po steri⁹. illa pz. qz scdm est p̃mo ppinqu⁹ qz ter ciū. r p̃ns ē prius. vt pz. v. meth. sed nos cō cedimus patrē esse p̃mā psonā in diuis. cum sit fontana veritas fm Dyonisiū. Et filiū secū daz psonā tāq; a p̃reimmediate pductā. r sp̃m factū terciū quasi ab vtroq; pcedentē. g̃ saltez fm rationē si nenostro mō cognoscēdi poterī mus ibi assignare prius r posterī⁹. P. om ne pducens fm rationē prius p̃cipit ee qz p̃

ducat. g̃ p̃ p̃cipit generatōe fm suū ee pso nale. sed generatio fm nostrā rōez ē pōz filio. qz via fm rōem ē prior termino. g̃ p̃ fm rōem ē pōz filio. qz q̃cqd ē pu⁹ priore est etiā prius posteriore. Ad p̃mū g̃ dicēdū q̃ q̃ntūlibz aliqua simul intelligant. tñ si intellect⁹ discer nit vnū ee productū r altez pducens. ipe po terit producētī tribuere rationē prioris. r pro ducto rationē posterioris. nō ratione qua re larua sunt. sed rōe qua vna psona producēs ē r altera producta. r maxime. qz i omnibus creaturis ex quibz nostri intellect⁹ out cogni tio. sp̃ productū posteri⁹ ē producente. ergo a simili p̃t p̃cipere in diuis Ad scdm nego ma iorē. qz quātūlibet cā vt cā est nō possit intelli gi sine causato vel causabili. intelligit tñ na turalit cā fore prior: cāto. g̃ rē. Ad terciū ne go minorē. qz eēntia vt est i patre p̃cipi sub ratione p̃oris. r vt est in filio sub ratione poste rioris. qz sicut in realiter distinctis illud qd addit sup altez. si additio est realis. tūc realr ē posteri⁹ eo. sic in nō distinctis realr illud qd hz se p̃ moduz additōis ad seipm. ad minus fm rōem ē posteri⁹ seipō. Sed eēntia vt est i filio addit sup seipaz vt est in patre ee p̃munī catū. ergo filius ratione eēntie p̃t p̃cipi ee po sterior patre fm humanā rationē. Etiam ne go minorē q̃stum ad alterā sui ptez. qz (sicut isti doctores met dicūt r bñ) qualem ordinē realem habēt aliqua inter se vbi differūt reali ter. talem ordinē rationis habēt cum differūt ratōe. vñ qz videmus qz vbi intellectus r vo lūtas differūt realiter intellectus realr est pri or volūrate. ideo i deo vbi solū differūt rōe di cim⁹ intellectū rōe ee pōzē volūrate. Sz i his vbi p̃prietas r̃stitutua suppositi generātis differ realr a generatōe. ipa talis p̃prietas ē realr pōz generatōe. g̃ in diuis vbi p̃nitās q̃ ē patris r̃stitutua p̃prietas differ fm rōem a generatōe. ipa fm rōem p̃t dici pōz generati one. Sz qd ē rōe prius generatōe. etiā ē rōe pu⁹ genito. g̃ psona p̃ris etiā ppter suā p̃pri etatē relatiuā p̃t dici prior filio saltē fm rōem Alij etiā vt p̃dixi ponūt pōzitatē i diuis q̃ nō ē prioritas rōnis tm. sed fm aliquos dicūt prioritas realis fm qd. fm alios d̃r prioritas naturalis p̃suppōis. De hac tm p̃suppōne ad p̃ns nihil dicā. qz locū hz circa distinctōz. xij. Et fm alios dicūt prioritas originis. P̃ri mi dictū suū declarat sic. Sicut in multitu dine simpliciter realr est ordo simplr realis. r p̃sequēs prius r posterius simplr realr. sic vbi est multitudo realis fm quid. possumus

Solorō / nū gotfri. / r durādi. / Ad 1

Ad 2

Ad 3

Opio. 2.

Jacobus / q̃de. 30. rē / p̃dicamēt

Contra cō / dōez due / opiones

Gotfrid⁹.

Rō durā.

Contra got / fridū r du / adum

nis. Quia q̃dam p̃...
 dē. vñ vt suppo...
 d̃ p̃ntes sed p̃...
 aliud q̃d p̃nt...
 s vt p̃ntes. Sz...
 struit. r sp̃m...
 t. ergo rē. Sz fm...
 cognito m̃cip...
 lbus. r sp̃m...
 se cōmūis p̃nt...
 p̃gnōnis r̃...
 tēntia mō nō...
 p̃onal p̃prietat...
 dēt esse omīno...
 uocat. P̃ri. Sz...
 us hic quid p̃m...
 is. r d̃ hoc p̃...
 uobus vel pluri...
 italium obiect...
 e aliq. Quāvis e...
 us cognoscit crea...
 i sua cognition...
 tura. Sic d̃at q̃...
 us a nobis cogn...
 omnis nōis fm...
 idēt quasi aduen...
 raturatē. ideo im...
 mutātē esse prior...
 uocat r cōmutat...
 est magis nōū v...
 intellectua ē cōm...
 illud quod est mag...
 nō actus nō ē mag...
 . Et cum d̃at q̃d...
 ē prior p̃prietat...
 illa cōmunitas nō ē ca...
 sed p̃suppōis natu...
 lectus in creaturis. v...
 m fundamentū natu...
 qz creaturaz simi...
 unis hmōi prioritat...
 atē p̃prietatis cū h...
 mad op...
 am pater sit prior...
 lēres r̃clūsiōnes...
 filiū potētē d̃cē...
 simpliciter et̃...
 sed vt d̃at in om̃i...
 mus filius et̃...
 qz prius nōz p̃t...

Contra ia
cobum

Q, i diui
nis sit pul
origine.

ponere plus et posterius reale secundum quod. Sed ubi alii
qua multa differunt secundum esse multitudine simpliciter
realis ubi autem sunt multa non secundum esse. sed tantummodo
secundum modum essendi sicut in diuisis. ibi est multitudine
realis non simpliciter sed secundum quod. in diuisis propter
diuersitatem realium modorum essendi erit ibi plus et
posterius reale quous secundum quod. Sed illud non in-
telligo. quia aut ille per modos illos reales intel-
ligit modos absolutos. et sic de eos argui superius
dist. viij. ergo quo ad hoc ad presens dimittit.
Aut intelligit modos relativos. et sic dico
quod in quantum oppositi sunt utique realiter differunt.
sed cum hoc realiter simul sunt. nec aliqua realiter
prioritas poterit poni inter hominum relationes.
Sed autem tales modi sunt desperati tunc adhuc
realiter coeterni sunt ratione coexistentie qua
coexistunt modis directe relative oppositis.

Alii dicentes quod in diuisis sit plus et posterius
originis seu secundum originem naturalem. probant hoc
primo auctore Augustino in libro de triplici habitaculo
ubi sic dicit. Cum iusti fuerint in patriam videbunt
quod interest inter generationem et processiones. et
videbunt quod pater procedit filium non natura sed ori-
gine. Item Richar. vi. de trinitate. c. vij. loquens
de priori et posteriori in diuisis sic ait. Prius et
posterius in hoc loco intelligi volumus non
temporalis successione sed ordine nature. P. i. po-
sterior dicitur. Primum est quod sic se habet quod
alteri uenit aliquid per ipsum et sibi non per alter-
rum. Sed filio et spiritu sancto uenit esse per patrem
et patri non per eos. ergo etc. P. pater est princi-
pium filii. ut patet per Augustinum. v. de trinitate. c. xij. Sed
ut dicitur. i. posterior. primum et principium idem sunt.
ergo pater est prior filio. P. posset gratia di-
sputatōis argui quod pater esset prior filio dura-
tione. quia sicut se habet corruptio ad desinere esse
ita generatio ad incipere esse. Sed omne cor-
ruptum desinit esse. ergo omne generatum incipit
esse. quod autem incipit esse non est eternum. ergo fili-
us non est eternus. P. quoad quocumque aliquid sunt
idem si unum habet principium et reliquum. sed esse si-
lij in diuinis et duratio sua sunt idem. cum er-
go filius habeat principium sui esse. etiam habet
bit principium sue durationis. Omne autem quod
habet principium durationis est temporale. P. ubi-
cumque est numerus ibi est plus et posterius. In
diuinis est numerus cum ibi sit ternarius. P.
pprium naturaliter est posterius eo cui est pprium. sed
i deo est pprium pura pprietas personalis. et illud
cui est pprium pura persona. etiam est ibi pprietas
essentialis et essentia. P. ut patet in predicamentis
vniuersi modus potentatis est quoniam aliqua conuertuntur
secundum existentiā sequentiā. et tamen unum est cum al-

terius. Sed pater et filius etc. P. quicquid est
primo pprium quous hoc est realiter prius. sed fi-
lius est immediatior patri. quia spiritus sanctus pro-
cedit a patre mediante filio. ideo etc. Sed
istud non valet. quia prius origine non ponit nu-
merum cum potest natura. et cum potest secundum cognitiōem si-
ue rationem. quia quocumque aliquid originatur ab aliquo
vel distinguitur et numeratur natura in producē-
te et pducto. et tunc prius origine est idem quod plus
natura. vel sic pducit quod tamen manet in eadem
natura cum producere et capit idem esse cum eo
tunc prius origine non est aliud quam prius ratio-
ne. Et per hoc ad auctoritatem Augustini. patet quod filius
in diuinis sic producit quod tamen manet in eadem na-
tura cum patre. et capit idem esse cum eo. Ad scōz
dicendum. quod quous in diuinis sit ordo nature. quia fili-
us habet naturam a patre et non per a filio. tamen ille or-
do non est diuisitate nature. sed fundatur super eadem
naturam et super eodem esse. et ideo quous filius sit a pa-
tre. quia tamen idem esse diuinum capit cum patre. ideo non est
posterior patre nisi secundum quod intellectus percipit pa-
trē et filium in ppatōe eorum in quibus pductū ta-
liter originatur a pducere. quod etiam ab eo numera-
ta natura distinguitur. et est simile de ista potest
posteriora. sicut superius dictum est de attributo-
rum distinctione. Ad terciū dicendum. quous
filius accipiat esse a patre. accipit tamen idem
esse. ergo non est posterior eo nisi pceptu ratio-
nis. Ad quartū dicendum quod primum. principium
et cā. idem sunt in rebus creatis. quia creatis cā siue
principium est illud ad cuius esse sequitur aliud. et ideo
in talibus potest esse primum et prius et posterius. non
autem in diuinis. quia filius non est aliud a patre. sed est
idem patri esse et in natura. et ideo est sibi totaliter coe-
ternus. Sicut enim idem non potest esse prius seipso nisi
si secundum rationem. sic nec potest filio propter identitatem na-
ture. et propter oppositam relationem simultatez
et mutua coexistentiā. Ad quintū dicendum quod non
est simile de generatione et corruptōe. nisi loquē-
do de illa generatōe qua genitū accipit natu-
rā et esse distincta realiter a natura et esse generatū.
Etiam potest dici quod quous res genita per generatōez
accipit esse. quod tamen incipiat esse per accidens est. quia h-
per se non uenit ei ratione generatōis. sed ratione anne-
re pparatōis cum suo principio materiali propter quā
suum non esse pcessit suū esse. Ad. vi. dicendum quod sic
filius taliter habet principium sui esse. quod tamen accipit idem esse
quod est sui principij esse. sic habet principium sue durati-
onis. quod accipit eadem durationem realiter et pple-
re quod est sui principij duratio pura diuinā eternitate.
Ad formā argumētū dicendum quod ibi equocat d-
principio duratōis. quia in primis accipit prici-
piū quod est duratōis cōcatū. sed in vltima illatōe

Extra illis

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

cu3 dicit qd h3 pncipiū duratōis ē tpale. ibi ac
 apit pncipiū qd ē duratōis limitatiū qd ē
 limes 7 terminus duratōis q formaliter 7 interi
 sece qnq3 cepit ee duratio. Et isto scdo modo
 nulla diuina psona h3 pncipiū duratōis cū
 oēs tres psonae habeāt unā duratōz q est sim/
 plex eternitas. q dicit ab eo qd ē extra 7 termino. qī
 extra terminos oīno carēs limite. 7 ex pte an 7
 ex pte post. Prio tñ mō filiū h3 pncipiū dura
 tōis sue. qz sicut i illa ineffabili generatiōe p
 cōicat filio suā deitate. sic etiā cōicat ei suā eter
 nitatē. Ad. viij. ddm q sicut i diuis ē sapia
 7 magnitudo nō tñ qūitas vel qūitas. sic i di
 uis pte ee ternariū. nō tñ est ibi numerus ppe
 dicit. Ad. viij. ddm q maior nō ē vera nisi
 i his vbi pncipiū ē realit' alteri nature ab eo ē
 pncipiū. Ad. ix. dicitū q p nō d3 dicit cā fi
 liū. qz cā ē ad cur' esse sequit aliud. fili' autē qz
 uis possit dici ali' a patre. nō tamē d3 aliud.
 Ad. x. ddm q p d3 producere spm scm me
 diate filio. nō q p nō i mediate pducatur spm/
 scm. s3 h d3 pro tāto. qz fili' virtutē spiratiuā
 h3 a pte Ad argumētū pncipale nego ma
 iorē i his vbi general' 7 genitū solū distiguun
 tur relative. 7 penitus i nullo absoluto sūt di
 stincta. Ad probationē dico q i relatiuis esse
 relatiuum innascit vel resultat ex ipso agere.
 ergo in his q sola relatione distinguunt esse
 nō potest pcedere ipsum agere. qz uis sit ei co
 eternum.

Distinctio decima.

Nunc post fi
 liū. Postq3 mgr' determinauit d
 filiū i diuis generatiōe. h incipit
 determinare de spūscī processione. Et diuidit ē
 duas ptes. Nā pmo determinat de spūscī a pa
 tre 7 filio eterna emanatiōe. Scdo de eiusde3
 spūscī tpali processione. dist. xiiij. ibi. Prete
 rea diligēter 7c. Prima in duas. qz pmo det
 minat de processione spūscī fin se. Scdo de
 terminat de ea compatiue. puta compando
 spiritussancti processione ad filiū generatiōez.
 dist. xij. ibi. Itē querit. Prima in duas. Nā
 primo tractat magister de modo quo spiritus
 sanct' procedit. Scdo de pncipio a quo pro
 cedit. distinctiōe. xi. ibi. Dic dicenduz est 7c.
 Prima in duas. Nā pmo tangit modū pro
 cedēdi ipsius spiritussancti Scdo ostendit cur
 ipse solus nominat' nomie 7 muni. ibi. Dic no
 tandū 7c. Prima in duas. qz primo ostēdit

q spiritussanctus pprie dicit amor. 7 p conse
 quēs habet q p moduz voluntatis procedit.
 Scdo sacoz auctoritatib3 probat qd dixit
 ibi. Nunc 7c. Dic quero.

Vtrū spūscī pcedat p modū volū/
 tatis. Et videt q nō. qz si pcederet p
 modū volūtat'. tūc possēt ee ples spūscī
 scī. imo q i finiti. qz ē fallū. probz 7 naz. qz
 volūtas sequit formā apphēsi. cū g tales for
 me possent apphēdi infinite. tales forme pos
 sent ee infinite. g 7c. Cōtra. illd quod pcedit
 vt amor procedit p modū volūtat'. Spūscī
 cr' procedit vt amor. vt dicūt scī doctores. g
 7c. Dic pmo vidēdū ē vtz aliq dīna pso
 na pprie dicat spūscī. Scdo vtz tal' pso
 na procedat p modū voluntatis Tercio da
 to q emanet p modū voluntatis. vtz tales p
 sone possēt ee ples. Et qro ppter 7c ba beati
 Aug. vidēdū ē vtz spūscī pprie dicat ne
 rus patris 7 filij.

Quantū ad primū

Primum pncipale

ē aduertēdum q grāmaticalr loqndo .spūs
 vno mō d3 a spūalitate. alio mō a spiratione.
 Prio mō ē nomē cōe nō soluz oībz diuis pso
 nis sed etiā oībz subijs sepatis. ac etiā multris
 corpib3. Corpā. n. sctilia sepissime i phia spi
 rit' appellāt. Et i3 illo mō sumptuz h nomen
 spūs nō sit nomē pncipiū alicui' dīne psonae. ē
 tñ appropriatū ex vsu scpturaz tercie psonae.
 Cui' rō possēt ee. qz i reb3 nob notis illd spm
 appellam' i q dicitur penetratiuā 7 impulsiuā
 pncipiū. s3 amore nihil ē penetratiuū 7 impuls
 iuū. g psona diuina q ē ipse amor producit' ap
 propriate d3 spūs. Etiā appropriate d3 sanct'
 Nā fin Enstraciū sup. i. ethic. iustū cōstitit i
 eqūitate ad alter. scm autē i ordine ad deum.
 Cum g dona qbz i deuz ordinamur attribu
 antur amorū dīno. g illa psona q est ipse amor
 producit' i diuis appropriate nō solū d3 spūs
 s3 etiā d3 spūscī. S3 si h nomē spirit' d3
 a spiratiōe. tunc nō solum appropriate s3 etiā
 pprie uenit psonae pdicte. qz illa psona pro
 prie d3 spūs. prout spirit' d3 a spiratiōe. cui' p
 sonalis proprietat' ē ipm spirare. sed psona di
 uina pdicta est hmōi. g 7c.

Quātū ad secundū

Scd3 pncipale

pncipale. vtz spiritussanct' procedat p mo
 dum voluntatis. dico q voluntas diuina pōt
 duplr p'derari. Uno mō vt cernit liberta
 tē ptingente siue pdictōis. Alio mō vt con

cernit libertate placetie et dilectiois cum neces-
 sitate immutabilitatis. sicut deus cum mari-
 ma placencia et liberrime vult sua bonitates
 et tamen vult eam necessitate immutabilitatis. quia
 non potest eam non velle. Primo modo spiritus
 sanctus non procedit per modum voluntatis. quia
 sic sole creature procedunt. Sed secundo modo
 spiritus sanctus procedit per modum voluntatis.
 quia sicut se habet verbum seu sapientia genita
 in diuinis ad intellectum. sic se habet spiritus
 sanctus qui est amor productus ad voluntatem.
 sed ut inferius patebit verbum diuinum
 procedit per modum intellectus immutabiliter.
 Sed tunc istius conclusionis quidam doctor ponit.
 et hoc modo procedit. Primo enim probat
 quod filius in diuinis non producat per
 actum intellectus. nec spiritus sanctus per
 actum voluntatis. Secundo dicit quod filius
 non procedit per modum intellectus. nec
 spiritus sanctus per modum voluntatis. imo
 ut dicit circumscriptis per intellectum a
 natura diuina intellectu et voluntate cum
 actibus suis. adhuc est in diuinis generatio
 filii et spiratio spiritus sancti. Primum
 probat sic. quia si sic tunc aut tales actus
 essent ipse productio personarum. aut
 habito actus essent principia talium
 productionum. Primum dicit non potest
 propter tria. Primum quia productiones
 personarum sunt actus notionales. sed
 intelligere et velle sunt actus essentiales.
 ergo intelligere et velle non sunt ipse
 productiones. Utraque promissum ut dicunt
 est oppositio per se nota. Secundo quia
 cuiusque uenit aliquid actus quod
 persona producat. sibi uenit producere
 personam ad quam talis actus terminatur.
 sed intelligere et velle uenit omnibus
 diuinis personis. ergo quilibet diuina
 persona generaret filium. et spiraret
 spiritum sanctum. Tercio quia productiones
 filii et spiritus sancti dicitur realem.
 sed intelligere diuine et velle non dicitur
 realem. quia nec re absoluta nec re
 relativa. Nec potest dici secundum philosophum
 quod tales actus sunt principia talium
 productionum. quia illud est dicitur est
 opposita fecunditati non potest esse
 principium actus quod aliquid producat.
 quia omnis productio uenit ex fecunditate.
 sed dicitur actu uolendi et intelligendi
 est opposita fecunditati. quia ex ipso
 nihil constituitur. ut patet in methaphisica.
 Sed idem proportio abili fecunditas
 uenit deo et creaturis. sed fecunditas
 producedi uenit creaturis non ex eo
 quod sunt intelligentes et uolentes
 sed per aliquid primum et commune.
 Multa enim intellectu carentia
 generat et producant. sed natura diuina
 licet sit intelligens et uolens. ex hoc
 tamen nulla fecunditas inest sibi
 ad producendum quacumque personam.
 Et addunt isti quod sicut calor
 ignis si est intelligens et uolens.
 causaret calor se sibi sibi

Durad 5

Prima probatio Durandi.

Secunda probatio durandi.

leer fecunditate nature sine sicut tunc facit. nec
 ad hoc aliquid cooperare suum intelligere et velle. sic
 natura diuina etc. P. quis est ordo rerum in diuina
 realem. talis est ordo rationum inter diuina secundum rationes. sed
 ubi intellectus et uoluntas dicitur a natura. ibi pro
 ductio est realem vi nature et non vi intellectus aut
 voluntatis. Sed tamen deo etc. P. ex dictis aliquibus
 aliorum potest hoc idem argui sic. Filius quia est substantia
 prioris. et tunc sue productionis sibi concaua natura. id est
 procedere per modum nature. sed spiritus sanctus non
 potest prioris substantia quod filius. nec sibi in diuina
 natura concaua. Sed etiam procedit per modum nature
 spiritus sanctus procedit per modum alium quod creatura.
 sed creatura procedit per modum uoluntatis. iuxta illud
 hylary in libro de syno. Quibus creaturis sub
 uoluntas dei attribuitur. filio pro natura dedit.
 Et confirmat. quia productio spiritus sancti maior est
 uenientia habet quod productio filii quod cum productio
 creature. quia productiones dicitur secundum diuinam
 terminum productorum. maior autem dicitur est in
 spiritum sanctum et creatura quod inter spiritum sanctum
 et filium. sed productio filii est per modum nature.
 et productio creature per modum uoluntatis. Sed tamen
 intellectus et uoluntas se habent ad opposita cum sint
 potentie rationales. sed productiones diuine sunt
 determinate ad unum. P. si aliquid determinate
 perfectio puta intellectus uel uoluntas est ratio
 producedi aliquid diuine personarum. tunc nulla
 perfectio est in illa persona nisi illa secundum quam
 producat. quia ipsa perfectio determinata non
 potest esse ratio producendi alias perfectiones. quia
 eas nec formaliter nec virtualiter terminat. Et tamen
 quia productum non potest excedere suum principium
 productiuum. sed potest esse falsum. quia nulla
 perfectio potest producere aliquid diuine persone.
 P. principium quod producat aliquid naturale est
 ipsa natura. sed spiritus sanctus est productum
 naturale. cum sit productum naturale. Sed tamen
 actus uoluntatis non potest esse nisi respectu
 per cognitionem. si ergo spiritus sanctus
 factus producat per modum uoluntatis. ipse
 prioris erit cognitio quod producat. sed illa
 cognitio non potest esse abstractiua. quia omnis
 cognitio quam habet persona diuina respectu
 diuine est continua. L. si continua terminum
 minet ad re ut actu existit in propria
 natura. Sed spiritus sanctus antequam per
 uoluntate producat existeret quod est
 impossibile. Sed tamen. P. quod procedit per
 modum uoluntatis sunt artificiatum. sed tamen.
 Sed illa optima dictis scilicet doctorum
 uidet ex parte deuiare. Beatus autem augustinus
 septimo spiritum sanctum non dicitur amor
 siue caritatis. iuxta illud. vi. de tri. c. v. Spiritus
 sanctus est aliquid commune patris et filii.
 quod commune substantia et coeterna si
 amicitia uenienter dicitur potest dicitur.
 sed aptus dicitur caritas. Sed tamen. Itē. xv. de tri. c. xix. ait. Non
 frustra in illa trinitate solus spiritus sanctus
 caritas nuncupatur. Itē idem augustinus de
 cognitione vere uite

Alij ad is

Confirmat

Contra durandum

ait. Nihil aliud spūssancit q̄ amor dei intelli
git. Et hiero. sup ps. xij. ait. Spūssancit nec
p̄r̄. nec fili. sed dilectio quā h̄z p̄r̄ in filiū et
filius in patrē. Idē possz reduci ex dictis ce
teroz. dimitto t̄m cā breuitatis. Sz p̄stat
q̄ amor p̄ modū volūtat̄s p̄cedit. ḡ. r̄c. P
isti declaratoe sc̄de positōis assumūt aliq̄ mi
nus vera. qz illud i cui rōne formalī includi
tur noticiā q̄ est exp̄ssina r̄ declaratiua noticiē
simplicis nō ē possibile produci nisi p̄ncipio
intellectiuo r̄ actu intellectuali. Sz s̄bū qd̄ ē fi
li? dei p̄ris ē h̄mōi. vt p̄z p̄ Rich. ij. de trini. c.
xij. vbi sic ait. Recte verbū dei patris dicit̄ p̄
quē p̄ris q̄ s̄ns sapie est noticiā manifestat.
Et. j. eodē ca. Dei filius verbuz patris dicit̄.
qz a solo patre orit̄ p̄ quē paterna claritas ma
nifestat. in patre ois veritatis p̄ceptio. in ver
bo ois veritatis p̄latio. P. qd̄ ē ip̄e act⁹ in
telligēdi vel termin⁹ p̄ actū intelligē
di. necio requirit̄ intellectū tanq̄ suū p̄p̄uz
p̄ncipiū productiuū. verbū ē h̄mōi. ḡ arcū
scripto intellectu non posset esse verbi genera
tio. sicut isti assūperūt. Et eodē mō p̄t argui
de amore q̄ ē spūssancit respectu volūtat̄. Ad
p̄mū ḡ eoz argumētū dico q̄ intelligere r̄ velle
p̄nt dici productōes s̄bī r̄ spūssancit. Ad p̄mā p̄
batōz dico q̄ intelligere r̄ velle dīnū p̄nt sumi
vel cōtialr̄ vel notionalr̄. r̄ prout sumūt cō
tialr̄ sūt act⁹ cōtiales. prout autē sumunt no
tionalr̄ sunt act⁹ notionales. Ad. ij. ddm.
q̄ soli patri uenit intelligere notionale quo
intelligere s̄bum producit. r̄ soli patrē r̄ filio
cōuenit velle notionale quo amor p̄sonaliter
subsistens producit. Ad tertiū dicendū
q̄ intelligere notionale r̄ velle notionale diffe
rūt realiter eodē modo quo ip̄e emanationes
differunt. Etā falsū assumūt in proba
tione alterius p̄ris cū dicunt. q̄ d̄ditō actū
um intelligēdi r̄ volēdi ē opposita secun dī
tati. qz etiā p̄m p̄hm. ex frequentatis actibz ge
nerat̄ habitus. quīs em̄ p̄ actus immanētes
maxime vt speculatiui sunt nō construāt ali
quid ad extra. tamen ad intra pōt aliquid cō
stitui. sicut iā patuit de h̄m. Est tamē h̄c
aduertēdum. q̄ intelligere notionale aliqua
lē silitudinē h̄z euz actu trāseunte. r̄ euz actu
imanēte. Nā i eo q̄ terminat̄ ad terminū sup
positat̄ ex̄tē extra p̄sonā p̄ducēt̄ i h̄ aliqua
silitudinē h̄z cū actu trāseunte. Sz i eo q̄ tal
termin⁹ ē eiusdē nature euz producēt̄ aliquo
mō uenit cum actu imanēte. qz q̄cqd̄ p̄ actū
intellectus p̄stituitur vt est manēs totuz ma
nēt in intellectu. r̄ est intellectualis nature. s̄

ue sit s̄bum sine habit⁹ sine quicqd̄ aliud sit
Et eodē modo ē de velle notionali. Ad p̄
muz sc̄de sue positōis ddm. q̄ quis creaturis
nō ueniat producere p̄ intellectum r̄ volun
tatē talia q̄ nō h̄nt ordinē p̄ se ad intellectū r̄
volūtatē. t̄m impossibile ē aliquā creaturā gene
rare s̄bum intellectuale sine intellectu. vel p̄
ducere amorē p̄fectissimū sine voluntate. sic i
pposito. qz fili? dei ē s̄bū intellectuale. r̄ spūssā
ct⁹ ē caritas vel amor sine dilectio. iō eoz pro
ductōes debēt eē p̄ modum intellect⁹ r̄ volun
tat̄is. Un̄ si calor ignis h̄ret intellectum r̄ vo
luntatē vt tu ponis quīs calefaceret tunc sic
nūc. t̄m si s̄bū vt amorē produceret. certe nō
produceret sic nūc. h̄ necio ī taliū productōe
intellect⁹ r̄ voluntas eēt sibi p̄ncipiū et iō
producedi. sic r̄c. Ad sc̄dm ddm q̄ etiā in
h̄is vbi intellectus r̄ voluntas differūt a na
tura s̄buz r̄ amor p̄cedunt ab intellectu r̄ vo
luntate. Ad. ij. ddm. q̄ quis tā fili? q̄ spi
ritūssancit p̄cedāt a natura. qz intellect⁹ r̄ vo
luntas p̄ moduz quo procedunt sunt idēice
ip̄a dīna natura. fili? t̄m magis dicit̄ proceder
re p̄ modum nature q̄ spūssancit. P̄rio qz si
li? generat̄. generatio autē ē op⁹ nature. vt ait
Dām. Sc̄do qz natura ē determinata est ad
vniū. r̄ ideo in generatione filij qui procedit
ab vna p̄sona t̄m magis obseruat̄ nodus natu
re q̄ in productione spiritūssancit qui proce
dit a duobus Ad quartū dicēdū q̄ ali
ter procedit creatura p̄ modū voluntat̄. r̄ ali
ter spiritūssancit. qz voluntas diuina ē p̄nci
piū creature s̄m q̄ h̄bz libertatē p̄tingētē
r̄ d̄d̄ctionis. r̄ vt est dīna sui actus. ita q̄ pōt
producere r̄ non producere iuxta b̄n̄ placitū
voluntat̄is. Sed vt est p̄ncipiū spiritūssā
cti est libera libertate complacētē que p̄cernit
necessitatē immutabilitatis. Ad p̄firmati
onē dico q̄ maiorē uenientīā h̄z productio
spūssancit cum productione filij q̄ cū producti
one creature. quia productio filij r̄ productō
spiritūssancit sunt ambe necitē r̄ imutabiles. qz
quīs spūssancit p̄cedat p̄ modū volūtat̄is
t̄m ea necitate r̄ imutabilitate p̄cedit. q̄ pater
diligit filiū. r̄ filius diligit patrē. creatura ve
ro contingenter procedit. Ad quintū patz
p̄ iam dicta. Uel dicēdū q̄ quis potentie
rationales sint ad opposita respectu eoz q̄ sūt
ad finē. determinate tamen volūt ip̄m finem.
Ad sextū dicendū q̄ si intellect⁹ r̄ volūtat̄
eēt h̄mōi p̄ncipia vt p̄cūdit a natura r̄ cū
exclusionē exp̄ssa ipsius nature. tunc c̄b̄n̄ p̄ce
deret argumētū. Sed sic nō dicimus. immo
l 4

Solutio
rōnū sc̄de
pōnis Du
randi.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad cōfir/
mationez.

Ad 5

Ad 6

speculatiue facti
quos codo r̄c. int
ni inter vna s̄m
as dīnā a natura
re r̄ non velle
P̄cedit autē
fili? qz ē s̄bū
sibi cōcat natura
ur. h̄z spūssancit
re sibi m̄m dīnā
dit p̄ modū nature
p̄ modū alū q̄ eoz
p̄ modū volūtat̄is
o. Q̄b̄ creatura
fili? s̄o natura
uctio spūssancit
r̄c. filij q̄ cū pro
tios dīnā s̄m dīnā
maior autē dīnā
ter spūssancit
us nature. r̄ produ
cat. ḡ. r̄c. P̄cedit
opposita cū s̄m p̄
s̄dne sūt admittē
iara p̄fectio pura
p̄ productū aliquid
a p̄fectio t̄m illa p̄
uic. qz ip̄a p̄fectio
o dīcidi alius p̄fectio
er velle r̄ p̄m. Eni
re s̄m p̄ncipiū produ
ulla p̄fectio p̄ r̄c̄re
p̄ncipiū q̄ productū ali
q̄ spūssancit p̄ productū
nō notiale ḡ. r̄c. P̄
respectu dīnā s̄m s̄
dū volūtat̄. qz p̄r̄
p̄ illa cognōno nō pōt
cognō quā h̄z p̄sona
ē t̄m natura. Lū ḡ
erit in p̄p̄ia natura
olūtatē productū
r̄c. P̄ q̄ p̄cedit p̄ m̄
nificata. h̄z r̄c. Sz
p̄r̄ videt̄ exp̄sse r̄c̄
p̄ncipiū notat̄ amorē
v. vt. r̄c. c. v. Sz
ilij. q̄ cōio s̄bū
r̄c̄ dicit̄ p̄ dīc̄t̄
Jc. xv. r̄c. m̄
arate sol⁹ spūssancit
q̄ ḡ. i. r̄ cognōno

Solutio
rōnū p̄me
pōnis Du
randi.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

psupponim⁹ intellectū r volūtatē i diuinis eē pe
nit⁹ idē realr qd ipsa diuina natura. nec ipaz
naturā excludimus i pdicti⁹ pductiōibz. imo
dicim⁹ q ipsa natura ē pncipiū vtriūsqz pdu
ctōis. vni⁹ tñ vt hz modū intellect⁹ eo q talis
productio terminat ad sūbū. r alteri⁹ vt hz mo
dū volūtat⁹ eo q tal⁹ pductio tminat ad amo
rē. Forte dicet mibi tu dicis q spūssāctus
producit amore q pater diligit filiū r fili⁹ pa
trē. r itez dicis. q productio spūssācti tminat
ad amorē. q amor terminabit ad amorem. r sic
amoris ē amor. R. q illud ē ppter penuriā
vocaluloz. qz vbi ex pte intellectus habem⁹
duo vocabula. puta intelligere qd ē ipa actio
intellectus. r sūbū qd ē termin⁹ tal⁹ actiōis. ibi
ex pte volūtat⁹ hēm⁹ solū vni⁹. ido amor su
mitā pro actu qz p terminō ipi⁹ act⁹. ppter qd
spūssāctus dī qnqz produci amore. quadoqz dī
amor product⁹. Ad. vii. ddm q quis spūssā
ctus sit pductū nafale. tñ qz amor ē. id p mo
dū volūtat⁹ procedit Ad. viij. dōz q actus
volūtat⁹ p⁹ pari ad obiectū r ad tminū p ipz
pductū. P⁹io mō sp ē respectu cogniti. s3 nō
scdo mō. vñ nisi dē cog⁹ sceret suā bonitatē q i
productōe spūssācti ē obiectū dīne volūtat⁹ ipe
nūqz pducet spūssāctū. S3 ex h⁹ nōz q spūssā
ctus sit cognit⁹. cū i tali productōe ipe n sit ob
iectū volūtat⁹. s3 termin⁹ actōis ipi⁹ volūtat⁹

Instantia

Solutio.

Ad 7

Ad 8

Ad 9

Tercium
principale

Quantū ad terciū

pncipale. dato q spūssāctus procedat p modū
volūtat⁹. vtz tales psonē possent eē ples. dico
q quis spūssāctus p modū volūtat⁹ procedat
nō pnt tñ eē ples spūssācti. qz nullū productū
pfecte adequās p suā productionē ppiū suū
pncipiū pductiū qstū ad modū sue emana
tōis p⁹ multiplicari. da oppositū tūc pncipiū
p tale productū nō fuissz adequū. Sed spūssā
ct⁹ adeqz naturā diuinā qstū ad emanatōz
immutabilē q aliqd immutabilr producit p
modū volūtat⁹. Itā minores pbo sic. qz si eo
mō q pcedit spūssāctus ab eodē pncipio pcede
ret aliud suppositū. tūc spūssāctus n eēt ifinitū
pductū nec ifinite pfectōis. ifinitū em pro
ductū adeqz ifinitū pncipiū productiū sal
tē q ad suū modū producedi. P. i diuinis
suppositis nō ē multatudo nisi fm oppositas

relatiōes. qz vt ait ansel. oia i diuinis sunt idēz
vbi nō obuiat relatiōis oppositio. s3 si plura
supposita procederēt p modū amoris seu vo
luntatis. tunc nō caperēt oppositas relatiōes.
qz qcunqz fm eundē modū procederēt cape
rēt formas siles r nō oppositas. q talia suppo
sita eēt plura r nō plura. quod ē contradictio.

Sed forte dicet. si duo angeli vel duo ho
mines mutuo se diligunt ipi nō dicunt siue
pducunt eundē amorē. cur q pater r fili⁹ mu
tuo se diligētes aliū amorē non producūt cū
sint realiter distincta supposita. Itēz sicut
ea q sic producunt q in materia recipiuntur.
multiplicant multitudine pncipij recepti
ui. sic ea que taliter producunt q in nulla ma
teria recipiunt debent multiplicari multitudine
pncipij productiui. Sed pater et fili⁹ q
sunt duo distincta supposita pducunt spūssā
ctū in nulla materia receptū. q nō erit vn⁹
spūssāct⁹. Itēz spūssāct⁹ nō ē minoris virtu
tis qz ceterē diuine psonē. s3 ceterē diuine pso
nē sunt pductiue ad intra. q r ipe spūssāctus
Sed nō producet seipm. cum nihil possit se
ipm producere. ergo producet aliū spūssāctū
ctūz. Rūdeo ad p⁹mū q plures homies
habēt ples amores. qz absolute distinguunt. r
habēt plures voluntates. i quibz voluntatibz
distinctis distincti amores continent. Sed p⁹
r filius se diligunt fm vnā r eandē volunta
tē. Ad scd⁹ dico q pater r filius quis sup
positaliter sint distincti. tñ i pductōe spūssācti
occurrunt vt vnū pncipiū rōne vni⁹ sicut spi
rituine q ē diuina eētia. r ratione vni⁹ spiri
tōis actiue q vna r diuisa ē i pte r filio. r ido
cū sint vnū pncipiū spūssācti spirāt vnū spūssā
ctū r nō ples. Ad. iij. dico q spūssāct⁹ nō ē
minoris sicutis ceterē diuinis psonis. qz h3 i se eā
dē potētā siue sicutē spiratūā quā h3 p⁹ r fi
li⁹. s. diuā eētā p modū voluntat⁹ immutabilr
diligētis diuā bonitatē. nō tñ spirat siue nō p
rūpit i actū pductōis alteri⁹ spūssācti. qz hmoi
sicutē nō habet sub respectu necio reqsito ad
actūz spirādi. puta sub spiratōe actiua. s3 po
tius h3 talē virtutē sub opposito respectu pu
ta sub spiratione passiua.

Instantia prima

Instantia secunda.

Instantia tertia.

Solutio.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Quātuz ad quartū

pncipale. vtz spiritūssāctus pprie dicitur ne
rus patris r filij. Dico q spiritūssāct⁹ pprie
dicitur nerus patris r filij. qz illud qd ē pfect⁹
amor aliquoz hoc pprie dicitur nerus eoz. sed
spiritūssāctus est pfectus amor patris r filij.

Quartus
pncipale.

Distinctio vndecima.

Hic dicendum est

Postquam magister tractavit de processioneis modo, hic prosequitur de huiusmodi processioneis principio. Et dividit in duas, quia primo magister ostendit quantum ad spiritum sanctum principium concordiam latinorum. Secundo ostendit quo ad hoc discordiam grecorum. ibi Greci tamen dicunt. Prima in duas, quia primo magister permittit suam intentionem. Secundo probat eam. ibi. Quod autem de utroque procedat. Et hec posset dividere in tres partes secundum quod pluribus auctoritatibus scripturę probat que permittit. Et partes patent. Circa istam vndecimam distinctionem quod habet questionem.

Vtrum spiritus sanctus producat a solo patre. Et videtur quod sic, quia pater autem profecte spirat, aut non. Si primo modo, tunc sic profleat et frustra spiraret ipse filius. De autem natura nihil faciunt frustra, ut dicitur in celi et in mundi. Si secundo modo, tunc aliquis inspectio esset in patre. In secundo autem Augustinus, xv. de trinitate, c. xxvi. Dicit primo videndum esse de eo quod quoniam. Secundo dato quod pater et filius producat spiritum sanctum, videndum est utrum sint unum principium respectu illius productionis. Tercio dato quod sic, videndum est utrum hoc non obstante ipsi possint dici spiritus spiratores. Et quarto utrum potentia spirativa dicat quid vel ad aliquid.

Quantum ad primum

Primum principale. **Primum** primum spiritus sanctus producat a solo patre, sic procedat. Primum ponit una catholica conclusio. Secundo inducat aliqua motiva grecorum, quibus moveri poterat ad neganda huiusmodi conclusionem. Et tertio ad ea respondeo. Primum igitur dico quod spiritus sanctus procedit a patre et filio, quia pater generando filium omnia concipiat filio in quibus ad filium non habet oppositionem. Illa pars per Augustinum, xv. de trinitate, ca. xiiij. ubi ait. Pater non integre se perfecteque dixisset si aliquid minus vel amplius esset in eius verbo quam in ipso. Sed nullam oppositionem habet pater ad filium, nec secundum virtutem spiritivam que est divina essentia, nec secundum respectum sub quo talis virtus in actu spirationis prorumpit, qui respectus est spiratio activa. propter generando filium sibi concipiat spiritum spirativum cum respectu proposito ad spirandum, puta cum spiratione activa. Sed illa ratione arguitur que dicitur sic. Omne quod habet filium ut genitum habet cum oppositione respectu ad generatorem, sed omne quod habet filium a patre habet ut genitum, ergo etiam ipse virtute

Primum principale.

Conclusio. Rõ egidij

Verue? Egidium

Maiores per Dionysium, iij. de divinis nominibus, ubi dicitur quod perfectus amor transformatur in amorem amatum. Et quod pars quod amor habet virtutem maxime in eternum minus patebit inferius distinctio xxxij. Illud in quo consistit unitas et consilio aliquorum, idem videtur esse necesse est. Sed b. Augustinus, vi. de trinitate, ca. v. dicit spiritum sanctum esse consilio et unitate patris et filii. Forte dicitur Augustinus quod unitas patris et filii consistit in natura divina in qua realiter conveniunt, et non in spiritu sancto a quo realiter differunt. Per contra conclusionem arguitur sic. Nexus videtur esse eorum que secundum se sunt separata, sed trinitas personarum est inseparabilis, ut ait Augustinus, xv. de trinitate, ca. xxij. Spiritus nexus mediat inter ea que necesse est, sed filius qui a patre productus producit spiritum sanctum est media in trinitate persona per omne quod necesse est aliqua videtur habere rationem principij aliquo modo super illa, sed spiritus sanctus nullo modo habet rationem principij super patrem et filium, cum ipse sit productus a patre et filio, ergo etc. Ad primum dicendum quod quis pater et filius differant personam a spiritu sancto, tamen in hoc unum spiritum sancto quod diligunt se spiritus sancto qui est mutui amor patris et filii, et hoc sufficit ad illud proposito ut spiritus sanctus proprie dicatur necesse est. In essentia autem pater et filius non sic ununtur, sed potius identificantur, propter quod essentia divina proprie non habet rationem respectu divinam personarum, quia secundum quod aliquid sunt idem, ut sic non dicitur tur conexa, nexus enim coniungit ea que distincta sunt propter quod oportet quod nexus sit distinctus ab his que necesse est, et que eidem sunt eadem illa inter se sunt eadem, cum ergo divina essentia sit eadem pater et filio, et spiritus sanctus differat ab utroque, ideo spiritus sancto convenit ratio nexus respectu patris et filii et non essentia. Ad secundum dicendum quod non est necesse ea que necesse est secundum se esse separata, quia sufficit quod sint distincta modo pater et filius que amoroze necesse est spiritus sancto, quibus non sunt separati, sunt tamen personam distincti. Ad tertium dicendum quod quis necesse est ut in proposito accipitur sit medium inter amorem et amatum, tamen non est medium inter producentes et productum per modum suppositi producti et producti, quia medium est ipse filius divinis. Ad quartum dicitur quod quis maior sit vera de eo quod necesse est efficiet per modum cause movens, non tamen vera de necesse est per modum amoris, quo modo necesse est spiritus sancto pater et filius. Ad argumentum principale nego duas. Ad probandum dico quod voluntas non est principium spiritus sancti per apprehensionem quecumque forma, sed tamen modo ad apprehensionem unius forme que est bonitas dei infinita, quibus securitatem ad apprehensionem illius divinum intellectus apprehendit omnem formam.

Instantia
1
2
3
4
Solutio.
Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
ad quam

Spiratiua hēbit ipse fili⁹ cuꝝ opposito respectu ad spirādū. Sic etiā virtutē generatiua cū opposito respectu ad generādū accipit a patre.

Alij ad id

P. instāt qdā aliq sic. Si i diuis pducens omne illud cōicat pducto in q sibi nō opponit. nūc p cōicaret spūscō ipm generare acti uū. qz in eo pater spūsanctō nō opponit. 7 sic spūscōs filiū generaret. 7 etiā filius cōicaret spūscō generatiōē passiua. qz in ea sibi nō opponit. Sed illa nō infringūt rōem supra dictā. Ad p̄mū ergo dico q fili⁹ hz omnia cū opposito respectu ad generatē vt generās ē

Solutio. Ad 1

Sed opposit⁹ respect⁹ ad generatē vt generās ē. ē sola filiatio. qz pposit⁹ respect⁹ generat⁹ vt generās ē. ē sola p̄nitas siue generatio actiua. Nō cludit igit instātia tua qd intēdis. scz qz filius vt genitus capiat velle siue potētiā spiratiua cū opposito respectu ad spiratōz acti uā q est i patre. qz p potētiā spiratiua p̄ non dicit generās. Etiā instātia tua est p̄ra te. qz tu met ponis qz pater cōicat filio potētiā spū rādī cū pposito respectu. qz als filius nō spiraret spūsanctū. qd ē error grecoꝝ. Ad scdm ddm qz psona pducēs i diuis psonē pducte cōicat oia in qb ei non opponit q sunt cōicabilia. Sed p̄prietas psonalis tā i creatur qz in diuis est in cōicabilis. qz ex q psonā i esse psonali cōstituit. si cōicaret tūc esset cōfusio psonaz. Lū igit generatio actiua psonaz patris cōstituat. 7 generatio passiua psonam filiū. spiratio aut̄ cōmunitis nō cōstituat. ideo spiratio cōmunitis ē cōmunicabilis. nō aut̄ generare vel generari. Predictā etiā cōclusionē cōfirmo sic. Ubicūqz aliqua plura sunt sine omi cōfusione. ibi necessario inter illa ē ordo. v̄ origis puta qz hoc ē ab hoc. vel ordo p̄oris 7 posterioris. puta qz hoc est post hoc. Sz p̄ 7 fili⁹ et spūscōs sūt plura supposita absqz omni cōfusione siue ordine p̄oris 7 posterioris. qz hoc dicit esse post hoc. vt patuit supius. q̄ inter quasi bet duas diuinas psonas erit ordo originis.

Ad 2

Secūdo.

Terciaro

P. pater cōmunicat filio omne illud qd filio nō repugnat. sed spirare non repugnat filio. ergo rē. Maior p̄z. qz quecūqz res nō habet omnia que sibi nō repugnāt illa nō ē omnino p̄fecta. quia nō dum habet aliqd qd tam possibile est ipaz habere. sed filius i diuinitis est p̄fecte a patre pductus. ergo hz a patre omne illud quod sibi nō repugnat. Minorē p̄b. quia omne qd repugnat filio vel repugnat ei ratione eētīe. vel ratōe relationis. puta ratōe filiationis. quia omne quod est i filio vel est eētīa vel relatio. sed spirare nō re

pugnat filio rōe eētīe. quia tūc etiā repugnat patri. cū eadem eētīa que est i filio sit i patre. Nec ratione filiationis. qz nullā oppositiōē hz ad filiatōz. P. illud firmiter tenere debem⁹ ad cui⁹ oppositū sequit̄ heres manifesta Sz ad oppositū illi⁹ p̄p̄ois. spūscōs pcedit a filio seq̄t̄ heresis manifesta. qz si spūscōs a filio nō pcederet. spūscōs a filio nō cēt p̄sona distincta. vt patebit i qdē p̄xima sequenti. q̄ fm fidē sc̄tāz firmiter debem⁹ asserere i spūsanctū a filio procedere. P. illā veritatē ponit xp̄s se Augu. xv. de trī. 7 i multis alijs locis. Illa em veritas. qz spūscōs pcedit a patre 7 filio. tpe Aug. ita vniūformiter tenebat. qz tpe aug. opposita opinio videt̄ nō fuisse. quia Aug. nulqz videt̄ fecisse mētionē de opposita opinione. Lū igit noue fantasie deriuates ab his q vlt̄ tora dei ecclia tenuit sint penitus repudiande. ergo rē. Predictē etiā veritatē sentiunt ceteri catholici doctores quos mgr allegat i lra. s. Athanasius. Didimus. Cyrillus Chrysoptom⁹. 7 p̄les aliq. Sz d̄nū istū? net error grecoꝝ. 7 p̄t. p̄bari sic. Nō min⁹ p̄uenit spūscōs cū p̄re qz fili⁹. sz spūscōs nō p̄uenit cū patre i productōe filiū. qz nec filius p̄uenit cū patre i productōe spūscōi. P. vnū simplex productū req̄rit vnū simplex productū. da oppositū tūc fm se totum 7 totalit̄ acceptū dependet a plumbus. qd ē impossibile Sed p̄sona spūsancti ē vnū simplex productū. qz rē. P. si spūscōs pcederet a p̄re 7 filio. tūc vnū 7 idēz p eādē relatiōem referret ad duos terminos. puta idē spūscōs p eandē spiratōz passiua referret ad p̄re 7 filiū. p̄ns ē falsū. qz r̄nis P. illo mō debem⁹ loq̄ de diuina p̄sonaz emanatōe. qm hō h̄mōi emanatō nē exp̄mit sc̄ptura sacra. Sz sc̄ptura sacra de spūscō dicit qz pcedit a p̄re. 7 nulqz i ea legim⁹ qz procedat a filio. qz rē. P. illud nō est tēnēdū cui⁹ oppositū inuenit i dictis ap̄lorū 7 sc̄tōz doctōz. sed spūsanctū pcedere a filio ē h̄mōi. qz rē. Maior patz. minorēz p̄b. qz sacerdotes achate dicebant se hanc fidē a sancto Andrea apostolo didicisse. s. qz spūsanct⁹ a patre pcedit 7 in filio requiescit. Sed i quo quis requiescit ab eo nō procedit. Et Damasc. li. i. ca. x. Credimus i vnū spūsanctum deū viuificatē. ex patre pcedentē 7 in filio quiescētē. Et ca. xi. ait. Spūsanctū ex patre dicim⁹. 7 spūm patr̄ nominam⁹. Ille aut̄ liber a sūmo p̄ntifice ē approbatus. vt p̄z i p̄logo eiusdē libri. qz rē. Itē ista minorēz patz a Dionysio. q. 2. q. 1. 10. ybi ait. P̄r est s̄rtana

Quarta ratio.

Quinta.

Error grecoꝝ qz spūscōs nō pcedat a filio

reitas. fili? aut? r spūscūs pullulatiōes diuine nature. Syna pullulatio nō pcedit ab alia sed q̄libet immediate pcedit ab arbore. ḡ rē.

Sed istis pestiferis p̄uasionibus nulla mens catholica debz assentire. qz ex franco dei euāgelio iste error poterit apte reprobari. nul

1 la em̄ psona dina accipit aliqd ab alia nisi pcedat ab ea. Sed filius dicit de spūscō. ipe

2 de meo accipiet. igit rē. Itē i eplis ap̄licis ipse sepissime dicit spūs filij. vel igit ipse est spi

ritus filij formaliter vel originaliter. Non for maliter. quia tūc filius r spūsanctus nō eēt

psonaliter distincti. ergo ipse est spūs filij ori ginali r pductiue. Ad p̄mū igit dicēdū

q spūsanct? nō potest p̄currere ad uerbi pduc tionē. qz illud qd p̄cedit p modū amor p/

supponit illd qd pcedit p modū uerbi r co gnitionis. sed tal' p̄suppositio nō impedit q̄t

3 filius possit p̄currere ad pductionē spūscōi cū uerbū nō p̄supponat amorē sed econuerso

Ad 2 Ad scd? dicēdū q vnū simplex productū requirit vnū simplex producēs vel plura. p̄uē

niētia tñ i vno simplici p̄ncipio productiuo r sic est i proposito. qz filius cū patre est vnus

simplex p̄ncipiū spūscōi r nō plura p̄ncipia put ueniūt i vna s̄tute spiratiua r i vna cōi

notione. siue actiua spiratiōe. q̄ ē vna r p̄nit? induisa in patre r filio. p̄pter qd spūscōi a

4 p̄re r filio non pcedit plibz pductōibz s̄yna tm̄. ḡ rē. Ad tertiū dicēdū q pater r filij re

spectu spūscōi n̄ h̄nt rōez pluriū terminoz sed vni? tm̄. sicut em̄ tota trinitas terminat oēs re

lationē creature. sub ratōe tñ vni? termi. eo q i om̄ibz tribus psonis sit vna virtus creatiua

5 sic rē. Ad quartū dicēdū q filij dei q̄ semet ipm̄ exinanituit for̄mā serui accipiēs. volēs i

om̄ibz profundissimā humilitatē suā onde re. r patris s̄blumissimā dignitatē. nō dicit q̄ a

me p̄cedit. sed q̄ a p̄re pcedit. dicit tñ implicite equalitē istius cū ait. Ipse me clarificabit.

6 qz de meo accipiet. Nihil em̄ ab ipso accipiet si ab ipso nō p̄cederet. Ad quintū nego

7 minorē. Ad probationē cum dicit rē. Ad an drea rē. dico q p talia s̄ba nō excludit ratio

p̄ncipiū respectu spūscōi ab ipso filio. s̄ tm̄mō exp̄mit p̄ncipalitas auctis q̄ ē i p̄re. puta dat

intelligi q̄ s̄tute producēdi spūscōi filij? h̄z a patre r non a se. pater aut h̄mōi s̄tute h̄z a se

8 ipso. Et cū addit. qd quiescit i aliquo nō p̄cedit ab eo. illa est falsissima i diuis. quia i s̄a

cto euāgelio filius dicit quiescere i sinu patris r tñ p̄ eternā generationē p̄cedit a p̄re. In

diuis em̄ licet psona producta pcedat a p̄du

ceterōne origis h̄mōi psonas psonalr distū guētis. q̄scit tñ producta i producēte ratōe vnus r eiusdē genit? indiuise nature. Ad di

ctū dam. p̄z p iā dicta. Est tñ ibi sciēdū q sicut dicit doctores magni. i greca lingua hec

p̄positio ex. sonat i q̄n dā p̄ncipalitatē. sicut i la

tino hec p̄positio apud Lōueniētē em̄ latino sermone dicit. Miles ē apud regē. qz rex ē apd

9 milite. Et ideo h̄atem h̄aci vsu nostro. s̄bū ē apud dēū vel apud patre. quīs eā nō p̄uer

tam? insinuātes p hoc auctē productiua quā pater h̄z respectu filij r nō econuerso. eades ḡ

ratione greco more Dam. dicit spūscōi sanctus ex filio nō dicim? p hoc insinuās filij h̄mōi

10 auctēz a semetipso nō habere s̄z a patre. Et q p s̄ba p̄dicta nō fuerit in cetero damas. negare

spūscōi p̄cedere a filio. p̄z p̄ uerba sequētia in co. li. i. ca. xix. ubi sicut. Spūscōi est vir

11 tus sanctificatiua emp̄stafes. i. in hypostasi existēs. a patre r filio indistāter procedēs. Et

12 ideo idē Damas. ca. xi. postqz dicit spūscōi san ctum ex filio nō dicimus. vt daret intelligi p

13 talia uerba se nolle negare originē ipsius spi ritus sancti a filio. sed tm̄modo p̄ncipalitates

14 originis imp̄ortatā p h̄ac p̄positionē ex. s̄b dicit ibidē post s̄ba p̄dicta. Sicut ex sole ē radi? r

15 splēdor. sic a patre ē filius r spūscōi sanctus. p ra diū tñ nobis splēdor tradit. Ad dictū dyo

16 nistij p̄z p iam dicta.

Nota.

Quantum ad secū

Secūdu p̄ncipale.

dū p̄ncipale. vtz pater r filij sint vnū p̄nci

17 cipiū respectu pductōnis spūscōi. Dicēdū q quis possit dici q p̄ r filij in spūscōi pducti

18 one sint plēs pducētes. eo q sint singulari seu suppositali disticti. r actōes sint singulariū.

19 vt p̄z. i. meth. tñ non dicit q spūscōi sanctus producat vt plures sūt. sed vt vnū p̄ncipiū

20 sunt. Quia ly vt est nota reduplicatiōnis. re duplicatio aut respectū h̄z ad cām seu p̄nci

21 piū pductiū. qd cum sit vnū in patre r filio puta vna diuina essentia vt volūtas secun

22 da sumpra sub respectu p̄posito ad spirandū. puta sub actiua spiratione. ideo pater r filij

23 sunt vnū p̄ncipiū spūscōi. r debet dici q ipsum spirant vt vnū p̄ncipiū sunt rōe vni

24 us virtutis spiratiue indiuisibiliter existen tis in vtroqz quo ad talē productionē. P.

25 sicut se habet tota trinitas in actu creationis ad creaturā. sic se habet pater r filius in actu

26 spirationis ad spiritū sanctū. Sed totā trini tatē dicimus vnū dēū r vnū p̄ncipiū creature

Contra et orē greco um
Solutio toz.
Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5

eo q̄ eētia dīuina cū respectu ad creaturā sit vna toti trinitati cōis. igit p̄r z fili⁹ sūt vnum p̄ncipiū spūsc̄i p̄pter vnā v̄tutē spiratūā q̄ ē ambobz cōis. Et illa ē int̄erīo b̄ri Aug. q̄ ait Sicut pater z filius z spūsc̄i actus relatiue ad creaturā sunt vniū p̄ncipiū. vnus creator. vn⁹ dñs. sic pater z filius relatiue ad sp̄m sanctuz sunt vniū p̄ncipiū. Istā cōclusionē etiā qui dā doctor declarat sic. Volūtas em̄ vt ait p̄fectā fecūditatē habere nō pōt ad p̄ducēdū sp̄ritūsc̄m nisi i duabz existat p̄sonis. q̄ fecūditas volūtatē consistit i plenitudine p̄fecti amoris qui esse nō pōt nisi ad minus i duobz. dī cēte Rich. iij. de tri. ca. iij. Nō potest eē amor iocūditus nisi ipse sit mutuus vt. s. sit q̄ amorē impēdatz qui amorē repēdat. Et sic p̄dictus doctor cōcludit q̄ pater z filius sunt vniū p̄ncipiū spūsc̄i actus spiratūi. i. in vnā volūtatē fecūda modo p̄dicto. quod tñ p̄ncipiū rōe qua dicit voluntatez cōcordē in amore impensio et repensio cōnotat distinctionē. Sz p̄tra istā declarationē arguit sic. In quocūqz signo nature vel origis i supposito vel supposito ē dare p̄ncipiū p̄ductiū p̄fectū. necesse ē ex tali p̄ncipio p̄ducī terminū nisi impediāt. Sz p̄us natura q̄ pater amet filiū vel amet a filio. p̄r z fili⁹ h̄nt volūtatē fecūdā ad spiratūū sp̄m̄sc̄i actū. nec i diuis obuiat aliqd̄ impedimentū. Sz an p̄ducit⁹ est spūsc̄i actus q̄ sit ille amor impensius et repensius. quē tu ponis spūsc̄i esse p̄ductiū. Maior p̄z. minor p̄bat. qz in illo signo i quo pater z filius h̄nt eētia diuinā p̄r tē sibi sub rōne summi diligibil̄ h̄nt p̄ncipiū p̄fecte fecundū ad producēdū amorē infini tū ad equatū tali p̄ncipio. sed anqz pater z fili⁹ us mutuo se diligāt ē eētia diuinā p̄ns volū tati corz sub rōe sumi amabilis z vt actu ama ta amore eētiali. P̄. ratio q̄re i nobis reamatio requirit ad p̄fectū amorē ē. qz aliqd̄ ad dī diligētī. Statim em̄ cū alicui amātī con stat q̄ reamat̄ int̄erīus diligit p̄ dilectū. Sed in diuis nihil addit supposito diligētī ex ipa reamatōe. qz tota ratio p̄fectionis illius dile ctōis ē eētia diuina ex̄ns i infinitū diligibil̄ Sz ex reamatōe nō fecūdat volūtas. P̄. si de ratiōe amoris iocūditissimi ē q̄ sit mutuus. cū tali amore pater sit b̄tis. sequit q̄ p̄r formaliter sit beatus dilectōe filij z nō dilectōe essen tie. z sic dependet pater a filio q̄ ad suā beati tudinē p̄fectā. P̄. reamatio nō facit ad diu lectionē amātis nisi cognoscat. quantūcūqz. n. aliq̄s dilectus a me reamat̄ me. nisi cognosca

De i. sū.

Locon p̄ Den.

1

2

3

4

ipm reamare me. nō p̄ficiat nec auget mea di lectio ex sua reamatōe. si ergo reamatio faceret ad p̄ductōem spūsc̄i. tūc pater z filius p̄du ceret sp̄m̄sc̄m in q̄tū sciētes seu cognoscentes z vltimata z p̄lectiua ratio spiratūi erit cogno tio. z p̄ p̄ns spūsc̄i nō p̄cederet libere z p̄ moduz volūtatē. sed magis ex necitate scie.

Solutio. Sed illa nō cōcludit. Ad primū igit

dico q̄ ratio illa p̄supponit p̄r z posterus i diuis ex natura rei. hoc aut̄ proxime supius improbauit dist. ix. Etia p̄supponit q̄ pater p̄ us diligit eētia diuinā q̄ filiū. z filius p̄r diligit eētia diuinā q̄ patrē. z hoc silr nego qz cū eētia diuina nō possit cognosci seoz sum a suppositis. qz nullū h̄z esse p̄r qd̄ h̄z i sup positis. ideo nō pōt p̄us amari q̄ amant sup posita. Nō ē est ibi naturaliter prius amato q̄ reamatio. nisi sumat̄ prius rōne solū q̄ mō supius ē declaratū prius eē in diuis. Ad se cū dū dicēdū q̄ reamatio in diuis nō addit realr aliqd̄ sup amationē. qz nō ē ibi realr pri us dare amorē q̄ reamorē. sed silr naturaliter sunt ibi amor z reamor. sicut aut̄ amor i diui nis p̄cedit reamorē fm̄ rōem. sic reamor pōt addere sup amorē aliqd̄ fm̄ rōem. Ad ter ciū dicēdū q̄ nō sequit q̄ pater sit formalr be atus filio. vl q̄ patris b̄tudo repēdat a fi lio. sed b̄n sequit q̄ p̄r nō possit eē b̄tis sine fi lio. qz nullius sine socio ē iocūda possessio. si cut ait Boetius. hoc aut̄ nō arguit aliquā p̄ rogatiūā i filio q̄ patrē p̄cedat. nec i patre ali quā dependētiā terogātes sue dignitati. qz sicut pater cognōtōe b̄tifica nō potest nō cog scere creaturā. vt sup̄ declarauit dist. vi. n̄ tñ dependet a creatura. sic zc. Et qd̄ mix si pa ter nō pōt diligere nō diligēdo filiū. z nō re amate filio cū pater nō possit eē nō ex̄nte filio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad quartum dicēdū q̄ ex hoc nō sequit q̄

pater z filius p̄ducāt sp̄m̄sc̄m vt sciētes. sed vt amātes. q̄uis ex h̄ b̄n possit cōcludi q̄ pro ductio spūsc̄i p̄supponit noticiā z sibi p̄du ctionē. in omī. n. amore p̄supponit cognitio. cū bonū cognitū sit obiectū volūtatē. Etiam ratio nō est ad p̄positū. qz in diuis nō est ex reamatōe augmentū amoris sicut rō p̄sup ponit. Sz amor z reamor z noticia vtriusqz oia sūt vniū i diuis z silr natura. Quicqd̄ igit sit de dicit̄ istī doctoris ad p̄ns nō curo. cū non sit p̄ me. p̄z tñ q̄ ille rōes nō cōcludit.

Quantū ad terciū
p̄ncipale. vtz pater z fili⁹ respectu p̄ductōis

Tercium p̄ncipale

Egidius.

spūscā possint dici plēs spiratores. Dicit doctor n̄ q̄ sicut vna deitas vnit tres dinas psonas i creādo. sic eadē deitas vnit p̄ez et filiū i spirādo. differētē tamē. Nā put tres diuine p̄sone creant. ita hoc eis competit p vnaz deitātē in qua vniūtur. q̄ ipsa deitas creat. sed prout p̄r et filiū spirāt sp̄m̄ sanctū sic hoc eis competit p vnā virtutē spiratūā q̄ est ipsa deitas. q̄ t̄ ipsa deitas non spirat. et ideo nō dicunt plures creatores ppter vnitātē vni⁹ creātriciā eēntie q̄ ipsa creat. sed p̄nt dici plures spiratores. cū diuina eēntia nō spirat. Sz q̄da d̄ctor. Et p̄mo probat q̄ illa nō est p̄pria. eēntia diuina creat. qz actus sunt suppositoz. vt p̄z. i. methaph. 2. ij. ethicoz. sed eēntia diuina fm se nō est suppositū. quia als h̄rem⁹ q̄tuoz supposita i diuini. q̄ diuine eēntie nō competit p se creare vel agere. P̄tia rationalis q̄uis sit sepabilis a corpe. dū t̄ in corpe. nō conuenit sibi aliqua opatio per se quia si aliquis dixerit aliam p se intelligere dicit eam texere vel edificare. vt dicit. i. de ania. ergo multo fortius cum essentia diuina non possit separari a diuini suppositis. ergo tanq̄ agēt nō potest sibi attribui aliqua operatio.

3 Tercio ipse puenit respōsiōē ad hęc dicta et ait q̄ nō valet si dicit. Creare est actus essentialis. et ideo p̄t puenire eēntie que est principū essentialē. quia sicut actus notionalis est a virtute generatiua vel spiratiua. nō q̄ virtus h̄mōi talē actuz eliciat suppositiue. sed solum formaliter est ratio eliciedi actū notionalē. sic et si creare sit actus eēntialis. nō tamē debet attribui eēntie diuine tanq̄ agenti. sed tanq̄ rationi agēdi. Sed illa nō vidētur esse vera. quia om̄is eēntia que p se habet eē p se potest agere. maxime quo ad actus eēntiales. quoz h̄mōi natura poterit eē principūz ipsi supposito. Si em̄ natura ignis p se haberet eē. ipa posset eē principū quod siue produccēs respectu ois opationis cur̄ est principūz quo siue p̄ncipiū productiui. sed eēntia diuina p se habet eē. Nō. n. diuina eēntia capit eē ex eo q̄ producat in supposito. qz ipsa improducibilis est. Si em̄ caperet eē ex eo q̄ eī suppositis. tunc necessario eēntia nūcraret nūmeratione suppositoꝝ. quod ē hereticū dicere. q̄ diuine eēntie competit p se agere fm act⁹ eēntiales. P̄. de quocūq̄ vere et pprie p̄dicat nomē verbale deriuatū a verbo significāte aliq̄ actum illi pprie puenit elicere talē actuz. sed creatrix est nomē verbale de scēdēs abyl-

timo supino illi⁹ verbi creō. as. eque grāma ticaliter sicut creator. et pprie p̄dicat de diuina eēntia. quia oēs sancti doctores dicunt deita tē siue eēntiā diuinā eē creatricē. q̄ actus q̄ dicit creare pprie sibi conuenit. Ad primūz ergo cum dicit q̄ actus sunt suppositoꝝ. dico q̄ textus Aristotelis nō habet suppositoꝝ sed singulariū. modo licet eēntia diuina non sit suppositū absolutū. potest tamē sine om̄i incōueniētia dici hoc singulare absolutū. eo q̄ p se h̄z hoc eē pura diuinū. Et si in aliqua trāslatione quā ego tamen nūq̄ recordor me vidisse. inueniret q̄ actōes sunt suppositoꝝ. diceret q̄ Aristoteles pro t̄to sic scriberet. q̄a loquebat̄ ibi de rebz quaz nature p se nō habēt eē. sed acquirūt eē in suppositis. et ideo per se nō poterunt agere. Ad sc̄d̄m dicēdum q̄ anime humane dū est i corpe p se nō competit agere. qz dum est i corpe p se nō habet esse sed dato q̄ p se haberet eē sicut negare nō poteris de eēntia diuina. tūc dicerem q̄ haberet p se agere. et nō minus per se ageret dum esset i corpe qz dū eēt separata a corpe. Ad terciūm dicēdum q̄ nō est simile de actu eēntiali et notiali. quia ex pte actus notialis eēt manifesta contradictionis implicatio. qz om̄e productū differt necessario a producete cū impossibile sit idē producere seipm. sed eēntia diuina a nullo producto i diuinis potest differre. qz a quocūq̄ realiter differt eēntia diuina. illud nō potest esse deus. ergo si eēntie diuine cōpeteret actus notionalis. tūc ipsa a producto differret et nō differret. et p̄sequēs produceret et nō produceret. Istoz autē incōueniētium nullū sequit. posito q̄ eēntie diuine comperat p se agere fm actus eēntiales. Addit etiā dicit⁹ doctor ad dicta p̄cedētia q̄bus mō r̄sum est. q̄ cā quare nō p̄nt dici plures creatores est. quia vis creatiua pura eēntia diuina nō multiplicat nec p̄notat aliquā distinctiōē suppositoꝝ. qz si eēt i vno t̄m̄ adhuc illud suppositū crearet. Sed illud exp̄sse dicit alijs suis dicit⁹. qz ipse manifeste ponit q̄ emanatio creaturaz necessario p̄supponat emanationē psonaz. quod si verē est. tūc nō eēt possibilis creatio si eēntia diuina t̄m̄ haberet eē in vno supposito. quia tūc nō esset psonaz emanatio. Quidā etiā alij dicūt q̄ hoc nomen spiratoꝝ vel creator potest teneri adiectiue vel substantiue. Primo modo stāt talia noia pro suppositis. et sic possunt dici duo spiratores et tres creatores. Sz sc̄do modo debet dici vn⁹ creator. et vnus spiratoꝝ. Sed isti falsum

Solutio rōnū hē. Ad 1

Ad 2

Ad 3

Opt. hē.

Lōtra eū.

Alia opi.

Lōtra eā. m

ip̄scl̄ her anḡl̄ m̄
 de si ego rematio
 cū autē p̄ter et filiū
 ū sc̄t̄as l̄m̄ cogitō
 ra ratio spiratū
 is non p̄cedit
 ed magis ex n̄c̄n̄c̄
 ludat. Ad p̄m̄
 p̄ponit p̄r⁹ et filiū
 hoc autē p̄ponit
 Enā p̄ponit p̄r⁹ et filiū
 ū q̄ p̄r⁹ et filiū
 nā q̄ p̄r⁹ et filiū
 nō possit cognosc
 allū h̄z esse p̄r⁹ et
 ōp̄us amari q̄ amari
 bi naturaliter p̄ponit
 ūm̄at p̄r⁹ et filiū
 i p̄r⁹ et filiū
 reamatio in diuini
 mationē qz nō ē
 reamōē. sed sicut
 eamōē. sicut autē
 qz fm rōm̄. sic ream
 ē aliq̄d fm rōm̄. Et
 sequit q̄ p̄r⁹ et filiū
 patris v̄m̄do tepidat
 ū q̄ p̄r⁹ nō possit eē
 sine loco ē iōcūda p̄fō
 sine. hoc autē nō argū
 q̄ p̄r⁹ p̄cedat. nec ip̄
 am teroz q̄z sine v̄m̄
 n̄c̄ō h̄m̄ica nō p̄ossit
 vt sup̄r clarat. v̄m̄
 ūra. sic ē. Et d̄m̄
 tere nō d̄m̄icō filii. et
 ater nō possit nō eēnt
 n̄ d̄m̄icō q̄ hoc nō s̄p̄
 d̄m̄icō p̄m̄c̄m̄ vt sc̄t̄as
 is et h̄m̄ possit p̄cludi
 i p̄ponit noticiā et h̄m̄
 n̄. amor p̄ponit
 ū ū obiectū volūtas
 tad p̄fōm̄. qz in diuini
 agem̄ti amoris s̄m̄c̄
 et amor et noticiā v̄m̄
 is et h̄m̄ natura. Quid
 octoz ad p̄r⁹ nō eēt
 q̄ illerōes nō p̄m̄c̄

ntū ad r̄c̄
 p̄r⁹ et filiū

assumit. qz nomē verbale ē tñ modo nomen
substantiū. licet suū pncipiū possit dici adie/
ctiua. eo q moueat de genere in genus. sbale
tamē nomē ē mere sbstantiū. qz nec mouet p
terminatōes nec p genera. q tñ motio ē de na
tura noīs adiectiui. § 7c. Trez doctor cōis
i hac materia videt sibi contradicere. qz in scri/
pto sup p̄mū s̄niaz dicit. q act⁹ significant i s̄/
bo. pncipio z noīe sbali. cū igit act⁹ sint sup/
positoꝝ. vt d: i phemio meth. iō ad multitu/
dinē suppositoꝝ sequit multiplicatio actiui.
z iō nō possum⁹ dicere q p̄ z fili⁹ sp̄m̄c̄m̄ spi
rat. vel ē spirās. vel ē spirator. sed debem⁹ dice
re q spirat. z q sūt spirātes. z q sūt spiratores
z iō cludit q p̄ z filius sunt duo spiratores
sicut sūt duo supposita. Sed i prima pte. q.
xxxvi. arti. iij. i solutio vltimū argumētū dicit
q cū spirans sit nomē adiectiui. spirator no/
mē substantiū. iō p̄ z fili⁹ sunt duo spirātes
ppter pluralitatē suppositoꝝ. nō aut duo spi
ratores ppter vnā spiratōem.

Tho.

Quartus
pncipale.
Ad pnci/
pale argu
mentum.

Quartus ad quartū

dico p oīa s̄līr sicut dictū ē distinctōne. vij. de
potētia generādi. Ad pncipale argumētū
in oppositū dīcēdū q nec p̄r impfecte se habz
nec filius sup̄stuit in spirādo. qz cum vna sit
virtus spiratiua sub eodē respectu ad spiran/
dū requisitō in patre z filio penitus indistin
cto. ergo nec pater sine filio. nec filius sine pa
tre spirabit sp̄m̄ sanctū. cū ambo sint vnū p̄n
cipium sp̄m̄ sancti.

Reci tamen

§ 7c. Dicim⁹ ostēdit discordiaz
grecoꝝ a doctrina latinoꝝ. Et
diuidit in duas. qz primo ostēdit i quo greci
p̄cise dissentiūt a latinis. Scdo manifestat i
quo doctores grecoꝝ cōueniūt cum latinis.
Scda ibi. Sciendū est tñ. Prima in duas.
qz primo ponit grecoꝝ tra latinōs argumē
tatōes. Scdo rīdet ad eoz rōnes. ibi. Nos
aut illa verba. Tūc sequit illa ps. Scien/
dū ē tñ. Et diuidit i duas. qz p̄mo ostēdit i q̄
oēs greci cōueniūt cum latinis. Scdo in q̄ ca
tholici grecoꝝ p̄cordāt cū latinis. Un etiā q̄
dā eoz. Circa istā lram quero.

v Trū sp̄m̄ factus distingueret a filio
si non procederet ab eo. Et videt
q sic. qz p̄ illud res p̄sonalr distigui
tur p qd̄ in eē p̄sonali cōstituit. sed filiatiōe p/
sona filij cōstituit. § Dato q fili⁹ q̄m̄ ad pdu/
ctōes sp̄m̄ facti nō h̄ret spiratōz actiua oppo/
sitiōe sp̄m̄ facti. adhuc p̄ solā filiatiōe dif
ferret a sp̄m̄ factō. Maior p̄z. qz p̄ ides res h̄z
eē z distinctū eē. etiā minor ē nota. qz genera
tio passiuā vt oēs dīcūt est p̄sonal filij p̄prie
tas Lōtra. oīa i diuis sūt idē vbi nō obuiat
relatiōis oppositio. vt dicit ansel. i de p̄cessiōe
sp̄m̄ facti. sed si sp̄m̄ factus nō p̄cederet a filio. tūc
inter filiū z sp̄m̄ factū nulla eēt relatiōis oppō
sitiō. Dic p̄mo ē vidēdū vtz hec qd̄ sit rō/
nabil. Scdo dato q sic tenetō de hac qd̄e p̄
tē negatiua z p̄bato eā rōibz aliq̄z reuerēdoꝝ
doctoꝝ. Tercio adducā aliq̄s instātiās z
h̄mōi rōes z tollā eas. Quarto ponā mo/
tūa oppositōe opiniōis z mīdebo ad ea

Primum istius ordia

Primum
pncipale.

tiōis articulū p̄mitto ppter aliq̄s doctores q̄
dicūt. q illud qd̄ h̄z p̄ qd̄ e p̄ponit nō ē qd̄. qd̄
qd̄ ē dubitabil p̄pō. s̄z illud nō ē dubitabile
nec in q̄sitiōe dignū. ad qd̄ nec ē cōpossibilitate
qui. illd̄ aut ē h̄mōi. qz h̄vñū ip̄ossibile p̄sup/
ponit ad qd̄ multa alia ip̄possibilia z dīcto
ria sequit S̄z istud nō valet. qz sup̄pō q̄m̄
cūq̄ ip̄ossibil. relinq̄ns tñ formalē rōz subie/
cti sic se h̄z q qd̄ formari p̄t circa ipsā. s̄z ista
sup̄pō est h̄mōi. § 7c. Maior p̄z. qz sup̄pō
tō q h̄o nō sit risibil. manēs tñ rōnal. adhuc
multe qd̄es possēt fieri de hoīe. puta vtrūz sit
nīal. z vtz adhuc differat ab eq̄. z sic de alijs.
Mior etiā p̄z. qz sup̄posito q sp̄m̄ factus n̄ p̄ce
deret a filio. h̄ nō videt tollere rōez sp̄m̄ facti. cū
sp̄m̄ factus p̄fecte p̄cedat a p̄re. dato q p̄ h̄at
vīm spiratiua. P̄ illa qd̄ ē rōnabilr disputa
bil z dubitabil q̄ format d̄ p̄pōe ypoteticā c̄
kathēgorica ē dubitabil materie si ē k̄thēgo
rica eq̄pollēs h̄mōi ypoteticē. s̄z p̄dicta p̄pō i
qd̄e p̄sita ē h̄mōi. § 7c. Maior p̄z. qz ista p̄
positio ē disputabil. vtz asin⁹ possz volare si
h̄ret p̄nas. qz ista kathēgorica ē dubitabil.
vtz oē h̄ns p̄nas vel alas possit volare. p̄p̄
aliq̄ q̄ videm⁹ eē pennata. z tñ raro vel nunq̄
ipsa volare videm⁹. vt p̄z de strucone z mul
tis alijs. Minorē p̄bo. Nā illa kathēgorica
ē dubitabilis. vtz filius distinguat a sp̄m̄ san
cto generatione passiuā vel solā spiratōe acti
ua. z et hoc sup̄dicta ypotetica reddit dubi
tabilis. qz si distinguit filius a sp̄m̄ factō gene
ratōe passiuā. tūc dato q sp̄m̄ factus nō pro
cederet a filio adhuc distingueret ab eo. Si
aut filius distinguit a sp̄m̄ sancto p̄ solā spira
tiōne actiua. tūc si non procederet ab eo non

3. h̄mōi. qz h̄mōi
4. qz h̄mōi
5. qz h̄mōi
6. qz h̄mōi
7. qz h̄mōi
8. qz h̄mōi
9. qz h̄mōi
10. qz h̄mōi
11. qz h̄mōi
12. qz h̄mōi
13. qz h̄mōi
14. qz h̄mōi
15. qz h̄mōi
16. qz h̄mōi
17. qz h̄mōi
18. qz h̄mōi
19. qz h̄mōi
20. qz h̄mōi
21. qz h̄mōi
22. qz h̄mōi
23. qz h̄mōi
24. qz h̄mōi
25. qz h̄mōi
26. qz h̄mōi
27. qz h̄mōi
28. qz h̄mōi
29. qz h̄mōi
30. qz h̄mōi
31. qz h̄mōi
32. qz h̄mōi
33. qz h̄mōi
34. qz h̄mōi
35. qz h̄mōi
36. qz h̄mōi
37. qz h̄mōi
38. qz h̄mōi
39. qz h̄mōi
40. qz h̄mōi
41. qz h̄mōi
42. qz h̄mōi
43. qz h̄mōi
44. qz h̄mōi
45. qz h̄mōi
46. qz h̄mōi
47. qz h̄mōi
48. qz h̄mōi
49. qz h̄mōi
50. qz h̄mōi
51. qz h̄mōi
52. qz h̄mōi
53. qz h̄mōi
54. qz h̄mōi
55. qz h̄mōi
56. qz h̄mōi
57. qz h̄mōi
58. qz h̄mōi
59. qz h̄mōi
60. qz h̄mōi
61. qz h̄mōi
62. qz h̄mōi
63. qz h̄mōi
64. qz h̄mōi
65. qz h̄mōi
66. qz h̄mōi
67. qz h̄mōi
68. qz h̄mōi
69. qz h̄mōi
70. qz h̄mōi
71. qz h̄mōi
72. qz h̄mōi
73. qz h̄mōi
74. qz h̄mōi
75. qz h̄mōi
76. qz h̄mōi
77. qz h̄mōi
78. qz h̄mōi
79. qz h̄mōi
80. qz h̄mōi
81. qz h̄mōi
82. qz h̄mōi
83. qz h̄mōi
84. qz h̄mōi
85. qz h̄mōi
86. qz h̄mōi
87. qz h̄mōi
88. qz h̄mōi
89. qz h̄mōi
90. qz h̄mōi
91. qz h̄mōi
92. qz h̄mōi
93. qz h̄mōi
94. qz h̄mōi
95. qz h̄mōi
96. qz h̄mōi
97. qz h̄mōi
98. qz h̄mōi
99. qz h̄mōi
100. qz h̄mōi

3 distingueret ab eo. P. ex similib; filia iudi
 camus. sed sancti patres sepius consules ppositi
 tiones sup'd: cte ppositioi formauerunt. et de ipis
 multo sermone disputauerunt. sicut p3 p aug.
 q. xv. de trini. c. vl. ponit hac ppoem. si spūā
 et diceret filius. amboz vniq; filius diceret.
 4 Itē Ansel. de pcessioe spūācti. c. x. ait. Ni
 hil diffinit et rariū nature si plenitudo sapie
 di posse subsistere in singularitate psonae. naz
 quantum videtur si solavna persona in deita
 te eet. nihilominus plenitudine sapie h're potu
 issz. Lū igitū q̄libz antecedere illaz pponū ipli
 eet simplr impossibile. qz ei oppositū ē sume ne
 cessariū. miroz qre isti doctores tāta difficul
 tate faciūt de titulo illius questionis.

naliter a seipso. cū vere habeat i se duas relati
 ones despatas. s. paternitatē et spirationē acti
 uam. P. quecūq; p relatiōes realiter a seim
 uicē distinguunt. illa realiter ad seimicē refe
 runt. qz eēntialitē ipsi relatiōi fm eam referri
 qz p eam distinguunt. qz distinguere est cōe sibi
 et absolutis. referre autē ppue uenit sibi. ergo
 si filius filiatōe distingueret a spūācto. tūc si
 liatōe referret ad spūāctm. et sic spūāctū eet p
 Optet q̄ fm spirationē actiuā ad ipm refe
 rat. et p̄ns pducet spūāctm. P. distinctio
 nō uenit relatiōib; despatis nisi ex suis fun
 damētis. Similitudo em̄ et eqlitas ex h' dnt re
 aliter. qz qualitas et quātitas i quib; fundat
 reali dnt. vbi q̄ idē fundamētū eq̄ pfecte est
 in productis sicut in producētib; si producē
 tia nō differūt rōnibus despatis. nec produ
 cta ab ipis differre pnt. sed pater et filius nō
 differūt in diuis relationibus despatis. q̄ nec
 filius et spūāsanctus.

spiratio actiua op
 abue p solā filiatōe
 Dator p qz p ides rō
 minor nota qz gene
 citur est psonā filij p
 uis sūt idē vno rōn
 ve dicit ansel. de p
 is nō pcederet a filio
 nō nulla eet relatiō
 vidēda vtz h'ec cōsi
 o qz sic tenēdo de dicit
 o cā rōib; alitē rōn
 adducā aliq; infir
 eas. Quarto ponia
 nois et mōdo ad a

istius ord
 utto ppter aliq; dnam
 h' p qz pponit nōi
 po. h' illud nō ē habē
 nū. ad qd nec ē p
 nōi. qz h'vna p
 ra alia impposibilia ē
 stud nō valēt qz sup
 linqm in formalit
 formari pōt circa ip
 i. qz rō. Nō p qz qz
 vbi dicitur mōdo nō
 ill' fieri de hōie. p
 vac differat ab ei. tūc
 qz supposito qz spūā
 nō videt tollere rōn
 pcedat a pte. dāt qz
 p illa qd cōmōdū d
 qz format d p pōt
 ubi tabul' mōdū ē ab
 nōi pponit. qz pōt
 iōi. qz rō. Nō p qz qz
 tabul' vtz alit' possi
 ista h'pōtōia ē dūb
 nas vel alit' possit vol
 ē pōtōia. tūc rō v
 dāt. vtz p qz rōnōn
 nos pōt. Nā illa h'pōt
 vtz filia distinguat i
 qz pōtōia vel sola h'pōt
 pōtōia pōtōia rōnōn
 itinguit filius a spūā
 tūc dāt qz spūāctū
 abue distinguat i
 anqat a spūāctū
 h'c si nō pcederet qz

Quartū ad secundū

Secūdu pncipale
 Rō egidi
 pncipale dico qz si spūāctū nō pcederz a filio
 ipe nō differret ab eo. qz cū relatiō fm eē trāse
 at i dīnā eēntiā. ois distinctio q̄ p relatiōes fit
 i diuis opter qz fiat fm qd dicitur relatiōis. sed
 qd dicitur relatiōis solū sumit i ordine ad oppo
 sitū. q̄ relatiō i diuis solūmō distinguit ab op
 posito. sed si spūāctū nō pcederet a filio. tūc
 nullā oppōez h'et ad ipm. q̄ rō. P. genera
 tio actiua et spiratio actiua i p̄e dicitur eādē rē.
 qz als eēt q̄tuor res i diuis. q̄ silr generatio
 passiuā et spiratio passiuā inq̄tū de se ē dicit
 eandē rē. q̄ nō haberet spūāctū p quod differ
 ret a filio si nō pcederet ab eo. P. sic spi
 ratio actiua p̄supponit generationē actiuā. sic
 spiratio passiuā p̄supponit generationē passi
 uā. Aut q̄ p̄supponit eā in eadē psona. aut in
 alia psona. et p̄sequēs p modū originis. Nō
 pmo modo. qz tūc haberet intentū. nā tūc nō
 differret spūāsanctus et filius. qz eēt vna per
 sona. q̄ p̄supponit eam p modum originis.
 4 P. si spūāsanctus nō pcederet a filio. tunc
 idē eet generare et spirare. q̄sequēs ē fallū. p
 bat q̄sequētia. qz si spūāctū nō p̄supponeret
 verbū. et ab ipso nō pcederet. tūc pcederet
 p modū nature. P. si spūāctū nō proce
 des a filio differret ab eo. aut talis dūntia eet
 ratione intellectus et volūtatis. puta qz filius
 pcederet p modū intellectus siue nature. et
 spūāsanctus p modū volūtatis. Aut p relatiō
 nes despatas. Nō pmo modo. qz cuz natura
 et volūtas in diuis differat sola ratōe. filius et
 spūāsanctus nō possent differre realiter nisi p
 aliqua alia distinguant. Nec secūdo modo.
 quia si p relationes despatas posset fieri perso
 nalis distinctio. tūc pater distingueret p̄rto

Ad primas quattu

or rōnes videt alexāder ordinis. s. Augusti
 ni. iij. suo quolz. q. iij. Ad p̄mā dicit qz sicut
 relatiō hz p̄p̄riā qd dicitur sic hz p̄p̄rium esse.
 als eet dare aliquā quidditatē sine p̄p̄rio in
 diuiduo. qd est incōueniens. Et addit qz qd
 dicitur relatiōis nō est nisi eē relatiōis i ordine
 ad terminū. et ideo si manet fm qd dicitur etiā
 manet fm eē. Un̄ ad quicqd comparat relatiō.
 semp manet fm suam p̄p̄riam realitatē q̄ spe
 cificat p aliud. Et tūc cōcludit dices. qz cū ita
 sit qz relatiō nō solum in comparatōe ad oppo
 sitū. sed etiā ad quicqd comparat. semp tenet su
 am realitatē. ideo nō solū relatiō opposita di
 stinguat sed etiā despata. Sed ille multa
 dubia et forte min⁹ vera assumit. qz tūc omi
 bus dimissis. dico qz vltimū suuz conclusz est
 si simplr fallum. s. qz relatiō ad qd cūq; comparat
 semp retineat p̄p̄riam realitatē. qz relatiō nec
 quidditatē nec realitatē retinet in comparatōe
 ad quodcūq;. sed realitatez habet i ordine ad
 fundamentū. qd dicitur hō in ordine ad termi
 nū sibi relatiue oppositū. et illud declarabitur
 dist. xxvij. P. id qd sp tenet realitatē suam
 vni formiter ad qd cūq; comparat. hoc ē simplr
 absolutū. relatiō fm te est h̄mōi. q̄ eet simplr
 absoluta. quod est contradictionis implicatio.
 qz esset ad se et nō esset ad se. et esset ad aliud. et
 nō esset ad aliud. P. dictū illius videt esse
 exp̄sse p̄tra p̄m in p̄dicamentis. vbi ait. Ad
 aliquid sunt quibus hoc ipsum qd sunt ē ad
 m 2

Tercium
 pncipale.
 Solutio
 Alexādr.
 Ad i

Extra cū.

aliud se habere. et ut expresse patet ibidem per ly aliud non notant Aristotelem. quia cumque. sed solus terminus oppositus. respectu cuius relatio sortitur suam quidditatem. a cuius comparatione dum decidit non potest servare propriam quidditatem. nec per se virtutem distinctivam. **4** Per quicunque res recedit ab alio respectu cuius proprie diffinitur. tunc perdit propriam quidditatem. nec per se retinet propriam realitatem. et hoc secundum te. quia tu pro eodem sumis quidditatem relationis et realitatem. quibus non deberes sic sumere. quia relatio secundum rationem habet veram quidditatem relativam. non tamen veram realitatem. relatio vero secundum dici habet veram realitatem. non tamen veram quidditatem relativam. Sed non obstantem quod relatio competat ad quodcumque aliud preter ad terminum se recedit ab eo respectu cuius proprie diffinitur. ergo non poterit in huiusmodi comparationibus retinere propriam quidditatem. **5** Tu ipse dicis quidditas relationis non est nisi esse relationis in ordine ad terminum. Ad hoc dicitur quod si hoc nomen res accipitur absolute. tunc in divinis tamen est una res. Si vero accipitur relative. tunc tot sunt ibi res quot sunt relationes. Si suppositivae. tunc sunt tamen tres res. Sed nec illud valet. quia ut patet in xxvij. relatio non potest dici alia et alia res. nisi sit in alio et alio secundum admetum primo. **2** Etiam illud est contra illam decretalem de summa trinitate et fide catholica. c. dñam. ubi expresse negat omnes reales quaternitas in divinis. Per res distincte existentes in divinis ab homine catholico ut distincte debet adorari. sed nullus catholicus adoratur quaternitatem in divinis. ergo etc. **3** Ad tertium dicitur quod non oportet quod spiratio passiva sic per supponat generationem passivam per modum originis. quod una persona originetur ab alia. sed sufficit quod ambe arguantur a tertia. Sed nec hoc valet. quia ex eo quod ambe sunt ex tertia non resultat aliquod realis distinctio inter personas productas. nisi ex vi productionis personis productis aliquid coincidentione cuius ab invicem distinguant. verbi gratia ex eo quod omnes creature sunt ab uno deo. non distinguuntur creature inter se nisi ex vi creationis distincte nature et principia distinctiva creaturarum coincident. sed istis duabus personis communiter caret una natura et due relationes. ex parte ergo nature non distinguuntur. quia est tamen una. nec ex parte relationum. quia in eadem persona continentur possibiliter. Non enim plus repugnat passivum passivo quam activum activo. Sed activa generatio et activa spiratio non ponentur distinctionem in producente. ergo nec passiva generatio et passiva spiratio in producto. **Solutio** Ad quartum dicitur quod non oportet quod si amor supponat verbum. quod

Solutio scđi.

Contra

2

3

Solutio terci.

Contra

Solutio quarti.

pter hoc verbum debeat poni principium amoris effectivum. Sed quis illa solutio valeret de verbo et amore. quod si verbum et amor re absoluta ab invicem distinguuntur. puta put sunt in nobis. loquendo tamen de verbo et amore quod sola ratione originis distinguuntur. oportet necessario quod amor sit verbum. supponat quod etiam ab ipso procedat. ut ex tali processione innascat distinctio relativam. **Contra** Ad quintum respondet quidam alii. et negant minorem quo ad ambas suas partes. Ad primam probationem dicunt quod falsum assumunt. quia intellectus siue natura in divinis et voluntas non differunt sola ratione sed formaliter natura rei. **Solutio** Secundo dicitur quod dato quod ita est. adhuc non sequitur quod filius et spiritus sanctus sola ratione differant. quia non oportet tantam distinctionem esse in principijs sicut in principiatis. Due namque ideas sola ratione differunt in mente divina. et tamen duo idea realiter differunt. Ad probationem secunde patris dicitur eodem modo quod non oportet relationes quod sunt in principio tamen distinguere illud in quo sunt sicut relationes quod sunt in principiatis. et additur quod non est simile. quia simpliciter est impossibile eadem personam accipere bis esse secundum duas perfectas productiones. sed non est impossibile unam personam producere duas personas secundum duas perfectas productiones. et ideo quibus relationes productorum constituant distinctas personas. non tamen relationes quod sunt in producere. **Contra ista** Sed prima eorum solutio non valet. quia superius dicitur. vi. probatur est quod in divinis inter absoluta non est dare distinctionem nisi sola rationis. Nec secunda solo valet. quia quoniam aliqua producantur quod indistincta sunt naturaliter a producendis. ac etiam inter se. tunc non potest esse maior distinctio in productis quam in producendis. Sed supposita divinia producta sunt eiusdem nature et inter se et cum producendis. ergo etc. Propter quod etiam exempla non sunt ad propositum quia ideata et inter se differunt naturaliter et a suis ideis. et ipsis ideatis coincidunt principia quibus formaliter distinguuntur. et quibus unum alteri repugnat. quod non fieret in proposito. sicut patet per predicta. **Solutio** Ad illud quod dicitur contra alterum meum probationem dico quod bene volo quod in producente non distinguantur relationes desperate. Sed hoc volo quod si distinguantur in suo modo passivo sicut tu ponis. quod tunc necessario distinguantur in suo esse seu modo activo. quia cum actus sit qui distinguit. impossibile esse videtur quod aliqua secundum suum esse passivum sint magis distinctiva quam secundum oppositum modum. puta secundum suum modum quo activa appellatur. Et cum dicitur quod sequitur hoc impossibile. quod idem producat bis duabus productionibus perfectis. dico quod hoc impossibile

Contra

Solutio quinti.

Contra ista

sequit ex radice positionis tue. puta q filio nō
producat spūm sanctūz. 7 nō sequit ex dictis
meis. Ad sextū 7 septimū nō inueni solu/
tiones que sint alicui⁹ ponderis. ideo eas nō
conscripsi.

Ad 67 7

Bed multi docto

res p trarie opinionis suā prem nitunt mult
pliciter psuadere. Primo sic. Quēcūq; dif
ferūt a tercio alia 7 alia dīna reali. illa sunt di
stincta inter se. s; dato q spūscūs nō pceder
ret a filio adhuc fili⁹ 7 spūscūs differret a p̄re
alia 7 alia dīna reali. differret em fili⁹ ab eo p
filiatōz oppositā sue p̄nitati. 7 spūscūs p spi
ratōz passiuā oppositā sue spiratōi actiue.

2. P. distīcte relatōes reales req̄rūt terminos re
aliter distictos. sed p̄nitatis 7 spiratō actiua
sūt distīcte relatōes. q̄ dato q spūscūs n̄ pce
dat a filio. adhuc ille due distīcte relatōes i p
sona p̄ris exites termīabunt ad duos termi
nos reali distictos. q̄ nō poterūt eē aliq; fili⁹
7 spūscūs. q̄ 7c. P. vnūq; dōq; mag; 7 forma
li⁹ distīguīt ab alijs p illud qd̄ ē sibi mag; p
p̄riū. sed nūc i filio trā p̄sidē. s. eētīā. spira
tōne actiua. 7 filiātōz. Eētīā aut̄ ē cōis tri
bus. spiratō cōis duob; puta sibi 7 p̄ri. s; fili
atō ē sibi p̄pria. p̄sonal 7 incōicabil; p̄p̄tas.
q̄ fili⁹ p suā filiatiōne distīguīt ab oib; alijs

4. Dato q̄ nō pcederet spūscūs a filio. ad
huc distīgueret ab eo. q̄ 7c. P. impossibi
le est q̄ vna p̄sona accipiēs vnā 7 eandē natu
rā duab; processioib; pcedat. Nā 7 si fili⁹ p
cedit generatiōe eterna 7 tpali. hoc tñ non est
fm eandē naturā. S; i diuis sūt due proces
siones. q̄ dato q spūscūs nō pcedat a filio.
adhuc p̄sone pcedētes erūt distīcte realiter. q̄
7c. P. relatōes eterne i diuis nō sunt acce
dētes nec assistētes sed subsistētes p̄sone. illd̄
q̄ sufficit ad h̄ q̄ sint p̄les relatōes i diuis
h̄ sufficit ad distīctiōne p̄sonaz i diuis. sed
diuersitas illaz actionū. i. generatōis 7 spira
tōis sufficit ad diuersitatē relationū. q̄ ad il
lā q̄ ē generatiō sequit p̄nitatis i producēte. et
filiatiō i producto 7c. P. fili⁹ p hoc q̄ a pa
tre generat est p̄sona in diuis. ergo spūscūs
p hoc q̄ a patre spirat erit p̄sona distīcta cir
cumscripto quocūq; alio. p̄sequētia p̄z a fili.
P. illud quod i diuis in vna p̄sona stat cū
vno oppositoz. in alia p̄sona pōt stare cū alte
ro oppositōz. nisi ex se habeat ad ipm natu
ralem repugnātiām. vñ eadē cōmūnis no
tatio stans i patre cū paternitate stat in filio cū

filiatiōe. eo q̄ ad filiatiōne nō habēt natura
lem repugnātiām. Sed generari in p̄sona fi
liū stat cū spirare. 7 i nulla p̄sona generari pōt
stare cū spirari. quod est oppositū ipsius spi
rare. ergo generari 7 spirari ex se sibi mutuo re
pugnāt 7 ab inuicē distīguunt. 7 p̄ p̄sequēs
p̄sonam filiū 7 spūscūs p̄nit distīguere. da
to q̄ vna ab alia nō pcedat. P. si spūscūs
ctus pcederet a solo filio 7 nō a patre adhuc
distīgueret a patre. q̄ dato q̄ pcedat a solo
p̄re 7 nō a filio. adhuc distīgueret a filio. cō
sequētia p̄z a fili. ancedēs probaf. q̄ si spūscūs
ctus non differret a p̄re. tūc ipse eēt pater filiū
a quo tamē supponit processisse. que non so
lū sunt impossibilia. verum etiā incompos
sibilia. P. distīcte relatōes reales incōi
cables 7 incōpossibiles i eodē supposito suffi
ciūt ad realē distīctiōne p̄sonaz. sed genera
ri 7 spirari sūt h̄moi. Q. em sint distīcte re
latōes p̄z. q̄ vna formalr nō includit aliam.
Sūt etiā reales. q̄ 7 constitutiue sūt realiū p̄so
naz. s. filiū 7 spūscūs. Q. sint incōicabiles p̄z.
q̄ oīs p̄sonalis p̄p̄tas est incōicabilis. sed
ipse sūt proprietates p̄sonales. Sūt etiā i eo
dē supposito incōpossibiles. q̄ ipossibile ē idē
suppositū p̄duci duab; productōib; simplr
7 eiq; p̄fectis. P. illa vt dicūt ē interior Ansel.
el. in de processione spūscūs vbi sic ait. Habēt
vniq; eē a patre 7 fili⁹ 7 spūscūs alter nascē
do 7 aliter procedēdo vt aliq; sint p hoc ab inui
cem. Et subdit. Nā si p aliud nō eēt diuer
si p hoc solum eēt diuersi. Sed illa non
cludūt. q̄ omnis incōpossibilitas 7 repu
gnātia aliquoz optet q̄ innascat ex aliq; op
pōne. S; incōpossibilitas dinaz p̄sonaz nō
p̄ innascat ex oppōne p̄traria aut p̄uatiua. q̄ a
tales nō sunt i diuis. nec ad hoc sufficit oppō
affirmationis 7 negatiōis. q̄ pura negatiō n̄
pōt suppositū 7stituire. etiā oppositō illa po
test eē inter ea que sola ratione differūt. p̄sone
autē diuie realiter differūt. q̄ sola relatiua op
positio faciet distīctiōne diuinaz p̄sonaz. 7
p̄ p̄sequēs vbiq; illa deficit i diuis ibi neces
sario deficit p̄sonal distīctio. Et hec ē inten
tio ansel. i de p̄cessione spūscūs. vbi ait. Dia i
diuis sūt idē vbi nō obuiat relatōnis opposi
tō. P. si i diuis eēt aliq; due distīcte
p̄sone. quaz vna non eēt ab alia. tūc in diuis
eēt aliq; inordinatio siue ordinis defectio.
p̄sequēs ē impossibile. q̄ ancedēs. falsitas con
sequētis p̄z 7 apud p̄fos 7 apud theologos
p̄bō p̄nitiam. q̄ oīs ordo quē nos possumus
imaginarī possibilē in diuinis. vel erit ordo

8

9

10

Contra hācopi.

1

2

perfectiois vel ordo originis. Sz primus ibi da
 ri non potest cum omnes tres persone sint eque perfecte. et
 ergo si est ibi ordo. oportet quod sit ordo originis qui
 est huius ab hoc. vel hoc esse ab hoc. et hoc est
 Aug. intentio in Maximinum. ubi ait. quod ordo
 originis solus est inter personas quarum una est ex al
 3 tera. non tamen prior altera. P. ansel. in de
 processione spiritus sancti. c. ij. circa principium. ait.
 Supradicta relatio opposita que ex hoc innascitur.
 quod deus est de deo. prohibet patrem et filium et spiritum sanctum
 propria singularum attribui alijs. que auctas si bene
 attendit manifeste concludit propositum. Illud autem
 quod superius fuit adductum propter contraria. hoc dicit
 ansel. disputative in adversarium. quod per hoc quod
 post illa verba concludit oppositum illorum verbo
 rum ex intentione propria sic dicit. Itaque filius et
 spiritus sanctus quod sunt ab invicem speculemur. intel
 ligamus spiritum sanctum esse de filio. quod filius non
 est de illo. et converso filium non esse de spiritu sancto.
 quia spiritus sanctus est de illo. Ad primum ergo
 argumentum istius opinionis dicendum quod minor non
 est vera. quod si spiritus sanctus non procederet a filio spiritus
 sanctus non esset. nec esset aliquid divini productio nisi sola
 generatio. nec esset dare duas divinitas quibus sup
 positum patris producens differret a duobus pro
 ductis. Ad quorum omnem intelligentiam est no
 tandum quod persona producens in divinis persone pro
 ducte communicat omne communicabile in quo produ
 cto non opponit nec repugnat. Si enim aliquid
 communicabile producens producto non commu
 nicat. tunc inter duo necessario dabit unum. scilicet
 quod productio non est simpliciter utriusque perfecta.
 vel illud tale in producere non habetur.
 Sed manifestum est quod communis spiratio est com
 munitatis. cum non sit proprietas personalis patris. Et
 iam nunc tenemus quod de facto comitata sit filio. Et
 iam in illa comitacione patris non opponit filio. quia
 sola paternitas et filiatione opponit. etiam si oppo
 neret patris filio secundum eam. de facto nunc non possit sibi
 comicare eam. sed sequitur necio si patris filio non comicat
 communem spirationem. vel quod productio filij non sit sim
 pliciter perfecta. vel quod patris non habeat illam communem spira
 tionem. Cum igitur primum dari non possit. quod tunc filius
 non esset deus. quod nulla divina persona potest produ
 ci productione imperfecta. sed dabitur secundum. scilicet quod si
 filius non recipit a patre communem spirationem. quod
 tunc pater non habet eam. Sed planum est quod si fi
 lius non spiraret spiritum sanctum. ipse non haberet a
 patre communem spirationem. sed de primo ad ultimum
 si spiritus sanctus non procederet a filio. spiritus sanctus non
 esset. quod essentia divina in patre non esset coniuncta
 communi spirationi siue spirationi active. et per
 consequens pater non posset producere spiritum sanctum.

Solutio
rationum
Ad 1

Nota

Quibus bene intellectus plane patet quod tunc etiam
 am in divinis non esset aliqua productio nisi sola
 generatio. et quod non esset dare duas reales dif
 ferentias quibus duo producta realiter differ
 rent ab uno producere. Est etiam in illa mino
 ri petitio principij. quod presupponit illa producta
 esse plura. et per consequens cum omnis pluralitas
 innascat ex distinctio presupponit ea esse distin
 cta. hoc autem est quod hic querit. puta si fili
 us non produceret spiritum sanctum. verum tunc duo
 producta supposita possint esse in divinis ab in
 vicem vere distincta. ergo non valet. Ad 2
 cunctum patet per iam dicta. quod posito quod spiritus san
 ctus non procedat a filio. tunc non essent in patre
 tales distincte relationes. Dato etiam quod essent
 adhuc non haberent distinctos terminos. quia
 non maiore distinctione requirunt due relatio
 nes passive in suis immediatis fundamentis quam
 due relationes active directe opposite illi pas
 sive. Ad tertium dicendum quod maior non est
 vera de relativis relative sumptis. quibus vera
 sit de absolutis. Absolutum enim per unam naturam
 suam absolutam differt a quocumque ad quod po
 terit compari. Sed relativum ut relativum cum
 suo esse ut sic consistat in respectu ad alterum. nisi
 per unam relationem referat ad plura. non potest
 per unam relationem differre a pluribus. et ideo
 quibus eodem relativo sint plures relationes quibus
 una convenit sibi magis proprie et alia minus pro
 prie. illud tamen relativum per illam que sibi minus pro
 prie convenit distinguit a sibi opposito secundum illam
 relationem. et non secundum eam que magis proprie sibi
 convenit. quod ut relativum est tunc per illam communem rela
 tionem refert ad illud et non per propria. Ad 4
 tunc concedo maiorem. quod si impossibile sit unam personam
 accipientem unam naturam procedere duobus perfectis
 processibus. sed hec impossibilitas non sequitur ex po
 sito meo. sed ex tuo ut supra dixi. Etiam suppo
 nit falsum. quod si filius non produceret spiritum sanctum.
 tunc non essent plures processiones in divinis. pro
 ut declaravi in solutio primi argumenti. Ad 5
 dicendum ad minorem. quod si filius non produceret spiritum
 sanctum. tunc non esset diversitas actionum in divinis. Et
 dato quod esset. sicut non argueret ex parte productis
 pluralitates supposito in divinis. sic nec ex parte
 producti. Ad sextum dicendum quod in contrarium suppo
 nit falsum. puta quod patris spiritus sanctum. dato quod
 spiritus sanctus a filio non procederet. quod ego constanter
 nego. quod dico quod hoc posito pater nec spiraret
 nec spirare posset. quia spiratio virtute cuius
 respectu active spirationis non habet. Ad 7
 primum dicendum quod generare et spirare non possunt pro
 tunc requiri in una persona. non propter aliquam na

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

turalē v̄l formalē repugnātiā que sit inter ea. sed p̄pter hoc q̄ incōicabiles ⁊ p̄sonales p̄p̄tates sūt duaz p̄sonaz i diuis. Ad formā ḡ argumēti dico q̄ maior ē insufficiēs. q̄a dz addi ad finē maioris. vel nisi ip̄m ⁊ oppositū illius cū quo se comparat sint p̄sonales. ⁊ per p̄sequēs incōicabiles p̄p̄tates. Si aut̄ hic ordo quez nūc credimus esse in diuis ex tua suppositōe mutaret. puta q̄ sp̄s̄ factus a filio nō procederet. tunc dico q̄ ip̄m spirari nihil esset. eo q̄ pater nihil spiraret. Ad octā uū dicēdum q̄ in p̄sequēte nō solum assumit impossibile sed incōpossibile. q̄z cū fili⁹ omne posset agere habeat a patre. dicere q̄ filius ad intravel ad extra aliquid producat qd̄ p̄ nō producat ē planissima cōtradictio. q̄z ē dicere filiū nō esse filiū. Lōcessis t̄n̄ his adhuc dico q̄ nō est simile de illo p̄sequēte ad illud an̄ce/rens. quia si solus filius produceret sp̄m̄ factū. tūc sp̄s̄ factus ⁊ pater se haberet sicut pro/ductū ⁊ improductū. ⁊ ideo necessariō differ rēt. sed si solus pater. tūc sp̄s̄ factus ⁊ filius ambō eēt̄ producti a patre. Si ergo vis q̄ si militudo currat. tūc addas impossibile ip̄posibili. ⁊ supponas q̄ filius producat patre et sp̄m̄ factū. tūc dicerē tibi cōnece ad p̄cedentia q̄ pater ⁊ sp̄s̄ factus nō eēt̄ nisi vna p̄sona producta. quia hoc dato sicut tunc i filio compaterēt̄ se due relationes actiue. sic i illo vno producto se compaterēt̄ due relati/ones passiue. Ad nonū dicēdum q̄ minor est falsa. quia supponit ip̄m spirari esse. dato q̄ sp̄s̄ factus nō procederet a filio. quia vt pro/bauit spirare nō maneret ex parte p̄ris. Sed vno relatiuoz nō manere. nō manet reliquū. Omnes etiā probationes eius deficiūt. Pri ma quia nō sequitur. a nō includit b forma liter. ergo est distinctus ab eo. loquēdo de di/stinctione reali de qua i p̄senti loqueris. pater nitas. n. diuina nō includit diuinā essentiaz formaliter. ⁊ tamē nō differt ab ea realiter. et eodē modo de sapiētia diuina respectu bonita tis. In alijs ḡo duabz p̄batōibz p̄nt̄ qd̄ est i p̄ncipio. Ad decimū pater p̄iam dicta.

Ad 8

Ad 9

Ad 10

et plene p̄tate q̄ n̄cōn
 aliqua p̄ductio n̄cōn
 on cōt̄ructual realiter
 ad p̄ductum realiter d̄c
 icere. Et si n̄cōn illa n̄cōn
 q̄z p̄supponit illa p̄sona
 iuens cu omnis p̄sona
 rōe p̄supponit ea cōt̄ruct
 uod hic quoniam p̄nt̄ i
 sp̄m̄ factū. v̄l d̄cōn
 ta possunt ēe in diuis
 ta. ergo nō valēt. Ad
 n̄cōn d̄cōn q̄z p̄nt̄ q̄z
 a filio. tūc nō eēt̄ n̄cōn
 lanones. Dato etiā q̄z
 a distinctos terminos
 rationē requirit d̄cōn
 s immediatis functioni
 ctus d̄cōn p̄p̄tates
 cū d̄cōn q̄z n̄cōn
 relatiue sum p̄nt̄ q̄z
 d̄cōn tūc n̄cōn
 differat a quocūq̄z d̄cōn
 Sed relatiuū vt relatiuū
 tar in respectu ad alterū
 n̄cōn referat ad plura. nō
 n̄cōn differre a pluribus
 actiue sint plures relati
 di magis p̄p̄tates d̄cōn
 elatiuū p̄ illa q̄z s̄b̄m̄
 istū q̄z a s̄b̄o oppositō
 e non s̄m̄ cū q̄ magis p̄nt̄
 relatiuū est tūc q̄z n̄cōn
 illud ⁊ nō p̄ p̄nt̄. Ad
 ozi. q̄z. i. p̄p̄tates s̄b̄m̄
 i natura p̄cedere d̄cōn
 hec ip̄p̄tates nō s̄b̄m̄
 tuo vt s̄p̄t̄ d̄cōn. Et
 si filius nō p̄nt̄ q̄z
 d̄cōn p̄p̄tates d̄cōn
 d̄cōn q̄z si filio p̄nt̄
 diuinitas actiue in d̄cōn
 ut nō arguat̄ ex p̄re p̄nt̄
 p̄p̄tates i diuis. sic nec
 d̄cōn d̄cōn q̄z i d̄cōn
 n̄cōn q̄z p̄nt̄ ip̄m̄
 nō p̄cederet. op̄ ego
 q̄z hoc p̄nt̄ pater
 d̄cōn. quia spirari
 e spirationis nō s̄b̄m̄
 a q̄z generare ⁊ spirari
 na p̄sona. non p̄nt̄ q̄z

Ad p̄ncipiale argu/ctū.

Ad argumētū etiā p̄ncipiale p̄z. Possz etiā am dici q̄ licet spirare nō sit de ratōe filij vt filius est. est tamē de ratione filij vt a spiritali/cto distinctus est relatiue. sicut licet albedo nō sit de ratōe sortis vt sortis ē. ē t̄n̄ de ratōe eius vt a platone nigro distinctus est.

Distinctio duodecima ⁊ decimatercia.

I Tē queritur

zc. Postq̄ m̄gr̄ determinauit de filij generatōe. ⁊ sp̄s̄ facti p̄cessi one s̄m̄ se. nūc p̄sequit̄ de eis compatiue. Et diuidit i duas p̄tes. q̄z p̄mo in q̄rit aliq̄ de p̄cessione ordine. Secdo de distinctōe p̄cessio nis a filij generatōe. di. xij. ibi. Post hec p̄s̄ rādū. Prima i duas. q̄z p̄mo simul mouet duas q̄oes. Secdo ponit ad illas q̄oes disti ctas r̄s̄iōes. Secda ibi. Dis ⁊ h̄m̄ōi. Et hec diuidit in tres p̄tes. q̄z p̄mo q̄rit ad primaz q̄oem oñdit q̄ sp̄s̄ factus nō procedit p̄us a pa tre q̄z a filio. Secdo quo ad sedaz q̄oes oñdit q̄ sp̄s̄ factus nō p̄cedit magis a p̄re. Et terciō oñdit sub q̄ sen su intelligēde sūt aliq̄ auctes q̄ p̄dictis vidēt obuiare. Secda ibi. Nūc autē tractādū. Tercia ibi Augustin⁹ t̄n̄ i. xv. li. de tri. Tūc sequit̄ dist. xij. P̄ hec p̄siderādū zc. i q̄ m̄gr̄ innuit distinctōz inter generatōz ⁊ p̄cessioz. Et diuidit i duas p̄tes. q̄z p̄mo oñ dit q̄ sp̄s̄ factus nō dz dici genit⁹. Secdo ostē dit q̄ sp̄s̄ factus nō sit genit⁹. et h̄m̄ōi dz di ci ingenit⁹. ibi. Nūc p̄siderādū ē. P̄ia i tres. q̄z p̄mo oñdit q̄ nasci seu generari n̄ p̄t p̄p̄te re sp̄s̄ facti. Secdo oñdit q̄ p̄cedere d̄cōn si/lio. cui t̄n̄ p̄p̄tate d̄cōn generari. Et terciō ex his innuit d̄cōn inter generatōz ⁊ p̄cessioz. q̄z/uis sufficiēt̄ h̄m̄ōi distinctōz attingere n̄ pos sum⁹ i ista vita mortalī. Secda ibi. Luz autē sp̄s̄ factus. Tercia ibi. Int̄ generatōz ⁊ filij. Tūc seq̄t̄ illa ps. Nūc p̄siderādū. vbi p̄mo sp̄m̄ factū n̄ debere dici ingenitū oñdit ex dictis aug. Secdo ob̄iicit ex dictis h̄ero. Tercio t̄n̄ ter h̄m̄ōi obiectōi. Secda ibi. Hiero. t̄n̄ in re gul. Tercia ibi. Sz vt istā zc. Et hec i dual Nā p̄mo ponit p̄dicte obiectōis solutōz. Se cūdo addit sue solutōis p̄firmatōez. ibi. Qd̄ aut̄ zc. Quātū ad istas duas distinctōes quero h̄ac questione.

V Trū generatio filij sit p̄or spiratione sp̄s̄ facti. Et videt̄ q̄ sic. q̄z illud cui⁹ termin⁹ ē p̄ncipiū spiratōis h̄ ē p̄us spiratōe. sz generatōis termin⁹ puta filij in di uis ē p̄ncipiū spiratōis. ḡ zc. Cōtra. sic se h̄z filij ad sp̄m̄ factū. sic se h̄z generatio ad spi ratōz. sz filij nō p̄t ēē p̄or sp̄s̄ facti. ḡ nec genera tō erit p̄or p̄cessio siue spiratōe. maior p̄z. q̄z sic se h̄z termin⁹ ad terminū sic se h̄z via ad vi am. minor filij p̄z. q̄z nō maiorē p̄oritarē h̄z si li⁹ respectu sp̄s̄ facti q̄z p̄ respectu filij. sz sup̄r̄ dist. ix. p̄batū ē q̄ p̄ nō ē p̄or filio. ḡ zc. Dic m 4

quatuor sunt videnda. Primo de eo quod querit
Secundo quatuor ad dist. sequente videndum est. vtz ge-
neratio et spiratio differat realiter. Tercio vtz
eaz distinctio magis affilet distinctioi specificice vel
numerati. Et quarto vtz spiritus sanctus possit dici ge-
nitricus sicut videtur dicere. b. Hiero.

Primum
principale.

Quantus ad primum

Opinio

vitz generatio filij sit prior spiratio et spiritus sancti. di-
ctum est superius in distinctioe. ix. Sz vnu est quod di-
stuli vsqz mo. vitz qz sunt quatuor ad prius et
posterius in diuinitate tria ponunt. qz non reputo esse ve-
ra. Primum est qz generatio filij est prior spiratione
spiritus sancti naturali presuppositione. Et posset
probari secundum eos. qz sicut se habet terminus processio-
nis vnius ad terminum processiois alterius. sic se
habet processio ad processionem. Sz spiritus sanctus presup-
ponit filium cum sit tertia persona in diuinitate. et filius
secunda. qz processio spiritus sancti presupponit processionem
filij.

Instantia

Secundo idem dicitur de prinitate vel quatuor
quod alia diuina relatio per comparisonem ad funda-
mentum. quia sicut ipsi dicunt in creaturis non
plus differt relatio a fundamentum quod in diuinitate. qz
vtrouique reperitur absolutum et relatum. vtrouique
secundum propriam rationem vtrouique. sed in creaturis
est ordo nature secundum prius et posterius inter fun-
damentum et relationem. ergo et in diuinitate. Et si
dicitur eis. si in diuinitate fundamentum est prius
nature quod respectus. tunc erunt in diuinitate due
nature. Ipsi respondet qz licet in diuinitate non
sint due nature facientes compositionem. sunt ta-
men in diuinitate due res extendendo nomen rei
ad absolutum et relatum. Tercio idem dicitur de
communis spiratione respectu paternitatis. Nam
cum paternitas sit persone patris constitutiva. et com-
munis spiratio non constituat. sed patris personam
constituat presupponat. sequitur qz prinitas sit na-
turaliter prior communis spiratione. Sed illa
non videtur esse vera. quia summe primo nihil
potest esse prius naturaliter. sed quodlibet pater
et filius est summe primum. cum sit simpliciter eter-
num. ergo etc.

Solutio

Ad primum ergo dicendum qz non
quodlibet presuppositum arguit realitatem seu natura-
lem. sed solum illa presuppositum quod est in diuersitate na-
ture. persona enim diuina que est pater presupponit
seipsum vt est deus. et tamen inter deum et patrem in
diuinitate non est prius et posterius reale de quo
tu loqueris. falsum etiam in argumento assumitur. qz
quoduis filius producat spiritum sanctum. et presupponat a
spiritu sancto. tamen non est realiter seu naturaliter prior
spiritu sancto. cum eadem habeat naturam penitus diuina

Contra opi-
nionem

In secundo dicto sicut falsum assumitur cum dicitur

Solutio
Ad 1

Ad 2

quod non plus differat relatio in creaturis a suo funda-
mento quod in diuinitate. Illa est falsissima. qz dato qz
relatio creata transeat quatuor ad eam suam fundamen-
tum ad ipsum comparata. non tamen recipit predicatum funda-
menti. sed diuina essentia sicut et idcirco predicatur
de quolibet diuina relatione et predicatioe dicere. hoc est
hoc. Cum ergo talis predicatio vbi cum inuenitur necio
concernat maiorem conuenientiam predicati ad subiectum
quod vbi inuenitur non potest. ergo necio sequitur qz plus
differat relatio creata et suum fundamentum quod rela-
tio diuina. Etiam non est ille quod assumunt. qz cum re-
lationes creaturarum sint temporales. et quasi tota die
quatuor ad actualitatem et nominatum suum fundamentum
adueniant et recedant. quid mirum si suum fundamen-
tum tanquam naturaliter presupponunt. Relationes
vero diuine sunt simpliciter eterne et immutabiles.
ideo nihil est ad propositum quod assumunt.

Responsio etiam eorum cum dicunt qz in diuinitate
sunt due res extendendo nomen rei ad absolutum
et relatum est periculosa valde. quia si res abso-
luta in diuinitate poneret numerum cum re relata cum
sint tres res relate et vna absoluta ponens cum
eis numerum. tunc esset realis quaternitas in diuini-
tate. quod fuit error Joachim. qui error est ex-
presse damnatus extra de summa trinitate et
fide catholica. ca. damnamus etc. Nos autem
sacro approbante concilio. Nec tertiū eorum
dictū valet. quia etiam secundum eos paternitas non
est prior filiatione. sed simul sunt natura et na-
turali intelligencia. Sed filiano non potest esse
prior spiratione actiua. ergo nec paternitas.
quia quoadmodum aliqua simul sunt quicquid non
est posterius vno non potest esse posterius altero. pro-
bato minore. qz nihil eorum que per conuincat filio est
posterius filiatione. qz omne tale quod per conuincat in
se per habet. cum nihil det quod non habet. sed pater non
solum essentiam. verum etiam comunionem vel ipsam
spirationem filio conuincat. qz huiusmodi spiratio non po-
terit esse posteriori filiatione. Item cum talis com-
munitas notio equalitatem habeat relationum oppositaz et simul-
tate cum spiratione passiuā quod est spiritus sancti constitutiva
proprietates. que habet paternitas et filiano. liquido
apparet qz in diuinitate nulla potest esse realis prioritas
nec personarum nec relationum. siue oppositarum. nec
dispararum. nec processionum siue originum. Et cum
dicitur qz communis notio non constituit. de hoc sunt
opiniones. vt infra poterit patere. cum tracta-
bitur de constitutivis principijs personarum. Ad prius
tamen dico qz dato qz non constituat patris personam
in eadem distinctio quo ad filium. non tamen est po-
sterior paternitate. sicut nec essentia diuina que
personam patris non constituit in eadem distinctio respectu
cum filio diuine persone.

Commu-
nitas eoz.

Ad 3

Quātū ad secundū

pncipale. vtz generatio z spiratio differāt re/ aliter. Dicēdū q̄ oēs catholici doctores in h̄ pueniūt q̄ due sint vere z reales productōes i diuis. puta pductio filij q̄ dicit generatō. z productio spūscī q̄ dicit spiratio. Sz i mō declarādi istaz processōnū distinctōz docto res variant. Dicit em̄ doctor n̄ q̄ relatōes oppositē i diuis distigunt fm̄ se. supposita vero distigunt p tales oppositas relatōes. despatē vero relationes distigunt. eo q̄ im mediate fūdātūr i suppositis distinctis oppo sitis relationibz. z ideo cuz generatio z spira tio sint i duobz suppositis relatōibz opposit̄z realr̄ distinctis. puta i filio z spūsancto. ideo h̄mōi processiones realr̄ sūt distincte. Sed extra istū modū quē credo eē vez. arguit qui/ dam doctor sic. Quia tu als dixisti q̄ tota cā quare generare z spirare p̄nt stare simul. ē. q̄a nō habet ad inuicē oppositiōnē. sed nō plus opponūt generari z spirari q̄ generare z spira re. q̄ illa poterūt stare simul si illa ē cā suffici ens quaz assumis. P. tu pluries dixisti q̄ relationes despatē nō multiplicātūr seu disti guūtūr nisi assit distinctio fm̄ eē. cū ergo i di uis etiam fm̄ te nō sit distinctio fm̄ esse. ergo fm̄ dicta tua processiones siue desparate rela tiones nō erūt ibi distincte. P. si relatōes de sperate distigunt realr̄ ex hoc q̄ sūt i distin ctis suppositis. tūc omnis notio erit realiter distincta a seipsa. eo q̄ sit in parte z filio. pro batio psequētic. q̄ existēte eadē cā. la semp se quit idē effectus. sed fm̄ te cā distinctōis real relationū despatay in diuis ē. q̄ sūt i distin ctis supposit̄z Sz istis nō obstātibz dicta n̄i doctoris manēt incōcussa. loquit em̄ do/ ctor de talibz despatis q̄ ambe sūt psonales p/ prietates z incōicabiles. ex cui' ignorātia pce dūt argumēta pdicta. Ad pmū q̄ dicēdū q̄ cā q̄re generare z spirare stāt simul ē nō op positio. tamen hoc nō ē tota causa. etiā fm̄ di cta doctoris nostri. Est em̄ inctio doctoris n̄i q̄ cū pdicta nō oppōc. cā hui' p̄possibili tatis ē. q̄ spirare nō ē incōicabil' psonal' ppri etas. sz generari z spirari sūt duaz psonaz in cōicabiles z psonales p̄petates. Et iā minor videt eē falsa. q̄ coipso q̄ p ipm̄ generari cōi cal filio ipsa spiratio actiua q̄ directe opponi tur spirationi passiue. ergo saltē indirecte ma gis opponunt generari z spirari q̄ generare z spirare. q̄ p generare uihil cōmunicat pa m̄ quod directe spirationi actiue opponitur

Ad secundū dicendū q̄ est dare gradus i relationibz despatis. q̄ quēdā nec directe nec indirecte opponunt. z ille vt rem dicunt non multiplicatur nisi multiplicato ipso esse rei i qua fundatur. q̄nis multiplicari possunt vt relationes sunt. si ad distinctos terminos re ferantur. Alie sunt que saltez indirecte aliquo modo opponunt. sic iam patuit de generari z spirari. z he p̄nt multiplicari etiaz vt res sūt distinctis z multiplicatis suppositis in qui/ bus sunt nō multiplicato ipso eē. Ad ter/ ciū dicēdū q̄ cōis notio non est i parte z filio vt duo sūt. sed vt vnū pncipiū sunt ipsi' spūscī sacti. vt patuit supius distin. xi. z. xij. Do ctor etiā cōis in diuersis suis dictis z script̄z diuersimode nitit̄ declarare modū distinctio nis illaz processōnū. quādoq̄ nāq̄ dicit q̄ distigunt p comparōes ad terminos. quia processiones se habet p modum motus. oēs autē motus z mutatōes specificant z distin guunt ex terminis. q̄ cuz illarū processōnū ter mi sūt realr̄ distincti. puta filius z spūscīus. ergo z ipse processiones realiter distiguntur. Sed istud impugnat p̄mo a doctore no stro sic. Q̄ motus nō sōnt spēm̄ ex termino ad quē inq̄tū suppositū h̄z rationē termini q̄ vt sic realbari z denigrari eēt eiusdes spe/ cie. quādo realbari terminaret ad suppositū formis. z denigrari ad suppositū platonis Item due albedines differēt specie cum ter minaret vna ad hominē. alia ad lapidez. Di stinguūtūr ergo motus ex terminis inq̄tuz forma seu natura habet rationē termi. vt patz iij. phisicorū. Differūt em̄ denigratio et real batio specie. quia albedo z nigredo que sūt termini formales illoz motuum differūt spe cie. z realbatio z realbarō differūt numero. q̄ albedo z albedo differūt numero. Cū igit i di uis termin' formalis sit vnus puta natura di uina. q̄nis termini suppositales differāt. ergo ex termino q̄ motus specificat nō possum' p/ bare realē distinctiōnē processōnū in diuis nis. Etiā illud pōt pbari sic. sicut se habet emanatōes ad terminos emanationū. sic se habet pncipia emanationū. puta intellectus z volūtas ad ipsas emanationes. q̄ emana tōes mediāt inter pncipia z terminos. sz in di uis pncipia nō distigunt realiter ex emana tionibus. ergo nec emanationes distigunt realiter ex terminis. P. ab eodez res habet eē z distinctum esse. sed ipsi motus nō habet eē ex terminis. q̄ fm̄ suū eē ipsi mot' p̄cedūt tmi/ nos. ergo zc. P. si omnis motus specificaret

relatio i creaturis a finitū
illa est falsissima. q̄
secū ad tū sū fū
nō in tempore
ntia sū balia et
clato ep̄dicitōe
licatio vbiq̄q̄
p̄uōnā p̄dicitōe
nō pt. ago ucto
reati cū fū dā
nō ē sū q̄
sū fū p̄
tōm m̄
ēdit. quid m̄
aliter p̄supponit
tū fū p̄
t ad p̄pōnū
nā cōz cū dicit
zēdētō nō m̄
p̄cūloz valde
m̄ret n̄ n̄
late z vna
ē cēt realit
rōz Joachū
tus extra
ca. Damianus
ante cōcilio
quia etiaz
non ē. sed
gēria. Sed
one actiua.
ciq̄z aliqua
vno nō p̄
m̄bil' cōz
liūo. q̄
m̄bil' rē
reūchā
lo cōicāt.
no: filiarōe.
de passiva
ē h̄aber
diuis nulla
nec relatiō
z processōnū
nis notio
vt m̄ p̄
nis p̄
aro q̄
tino qua
mutare.
s nō
z dūte p̄

Ad 2

Ad 3

Opi. tho.

Egidi' S
thomā

z

3

4

m 5

ex termino. tunc motus curuus z motus rectus
eunt eiusdem speciei. consequens est falsum. qz non
minus dicit qz distinguunt diuisione principa/
li qz qz scdaria. puta qz dicit ex subdiuisione vni/
us membri pme diuisionis Sz motus fm locuz
pmo diuidit in motu rectu z circulari. motus
aut rectus diuidit in motu sursum z deorsu. z
qui dicit specie. qz. consequentia pz. quia mo/
tus rectus z motus curuus siue circulari pnt

Thomas

ad idem vbi terminari. Propter quod do
ctor pdictus ponit adhuc tres alios modos p/
ter iam dictu modum. Primo em ait qz ta
lis distinctio emanationu sit ratione modor
ru emanandi. puta quia vna e modo intellectus
siue nature. z alia modo voluntatis. Scdo
qz vna emanatio est ab vno puta generatio. z
alia ea duobus. puta ipsa spiratio siue spussa
cti pcessio. Tercio dicit qz distinguunt rōe
ordis. ex eo vitz qz velle hēt ordinē ad intelli/
gere. Sed pms illoz triū modoz nō va
let. qz cū natura z volūtas i diuinis sola rati/
one differāt. nisi aliud dicat. ex eaz dīa que
est p moduz nōstz intelligēdi nō poterimus
arguere realem differētiam ipsaz processioū

Contra p
mū.

Contra se
cūdum

Contra ter
cium.

Opi. scia.

Nec secūdus modus valet. qz procedere ab
vno vel a pluribus nō in eo qz plura sed ma/
gis in eo qz vnu. hoc p se non facit dicitiam.

Nec tertius modus valet. qz talis ordo qz
est inter velle z intelligere diuinū. nō potest ee
ordo realis. quia ordo realis psupponit ordi
nata realiter distincta. sz intelligere z velle dī
sunt idem realiter. ergo zc. Dixerūt ergo qz
dam aliqz qz emanationes non pnt distin/
gui. nisi ponatur qz earum principia puta in/
tellectus siue natura z volūtas sint formaliter

distincta ex natura rei. quod probāt sic. Qz
idem manēs idem semp facit idem. ij. de gene
ratione. ergo si principiu illarū emanationū
eēt indistinctū realiter z formaliter. tūc soluz
vnam emanationē produceret. P. impos
sibile est qz vnuz indistinctū realiter z forma
liter duoz productozū sit principiu. quozum
vnu procedat libere z aliez necessario. sz spūs
sanctus procedit libere z filius necessario. er/
go zc. P. agēs quodcūqz fm principiu in/
distinctū formaliter nō determinat sibi certū
numez productoz. sicut patet tam in agente
vniuoco puta in igne producēte ignem. qz in
agēte equiuoco. puta de sole producēte ignē.
Si igit principiu productiuū in diuinis es
set indistinctū formaliter. tūc immoderata es
set diuina productio. Sed quis illa disti
ctio formalis sit superius reprobata. tamē qz

Contra cā.

ad pns spectat negocium arguo ptra eam sic
Ubiqz reperitur ratio omīs entitatis sb vna
ratione entitatis vnitissime z simplicissime qz
tum est ex natura rei et ab intra. ibi nulla ca/
dit distinctio formalis ex natura rei. z p con/
sequens oīs ratio actiuitatis ibide poterit vni/
tissime repri. sed i diuis est hmoi. vt declara/
tū est superius. ergo zc. P. nō minus e mira
bile z singulare oppositas relatiōes fūdari in
vno penitus indistincto fūdamēto qz idēz sim
plex z formaliter indistinctū eē pncipiū dua/
ruz emanationū realiter distinctaz. maxime
cū motus z emanatiōes etiā naturalr loque
do nō numerētur p ea a quibz sūt. motus eē
vnius nauis vnus existens posset esse a mille
viris. Sed i diuinis opposite relatiōes sunt i
eodē simplicissimo z indistincto fūdamēto.
ergo zc. Ad p mū pē dicit qz p hys pillā pro/
positionē nō intēdit excludere ab eodē pdu/
cēte qn possit plura pducere. sed intēdit pclu
dere pductōis ppetuitatē. puta si tale agēs est
inuariabile. tūc si semel pducit spz produceret. z
sub illo sensu tūc pcedo p pōem enaz i diuinis.
qz p inuariabilr spz genuit. generat z i semp
ternū generabit filiu suū. Et eodē mō dico de
pēre z filio quo ad spūm scām. Ad scdm dī
cēdū qz filius sic pcedit naturalr z nccio. qz tū
pcedit liberrime. qz nullaten pcedit coacte. z
spūscūs sic pcedit libere qz tū pcedit determi/
nate z necessario. determinate quidē. qz p suaz
processionē sibi cōicat eadē natura que z filio
p munitat p generationē. z necessario pcedit.
qz inuariabilr pcedit. z impossibile est cū nō
procedere. Ad terciū dicēdū qz quis ma/
ior aliquā veritatē hēt de agētibz scdis. non
est tū vera de agēte pmo. Agētia nāqz secūda
determināt ad distincte agēdum per certa
principia sibi indita ab agēte pmo. P. mū
autē agēs nō expectās impressiōē seu deter
minationē cuiuscūqz alterius agentis p vnā
suam simplicē entitatē ex seipso est determina
tum ad producēdū omīa que producit taz
ad intra qz ad extra. vnde ex infinitate perfe
ctionis diuine nature ptingit qz ipsa omīno
existēs indistincta est principiu distinctozū.
Etiam ipsa diuina eētia in qstum est secur
dū pncipiū illaz duarū emanationū sic con/
notat paternitatē z p munitē notionē. que z si
nō sint distincte res. sunt tamen distincte re/
lationes. Posito enim qz voluntas z intelle
ctus in diuinis essent distincti modo quo ipsi
ponunt. adhuc talis distinctio oporteret qz
immediate oīretur ab ipsa diuina essentia

Solutio
Adi

Adz

Adz

Quamvis...

omino et penit in distincta. als est processus i infinitu. et ideo pari rone standu e i primis. s. q ipsa diuina essentia formaliter et realiter in distincta est principiu productiuu duoz sup positoz fm duas distinctas emanatoes.

Quantu ad terciu

principale. vtruz distinctio generatois et spirationis magis assimilet distinctio ni specificice vs numerali. debere tripharie procedere. pmo em debere istu articulu tractare de ipsis emanatoibz. Secdo de ipsis relatioibz seu psonalibz pparatibz. et terciu de ipsis diuis suppositis attri rone breuitatis qru ad hec oia istum articulu siml et indistincte tractabo. pmo recitudo doctoꝝ opinioes. et sine qd ego sentia breuiter infinuabo. Est igit qda opinio dices distinctioe i diuis magis assilari distinctio i specificice qz numerali. qz illa distinctio e specificica q e fm formas specificice distinctas. s. relatoes i diuis quibus diuisa supposita distinguunt sunt specificice distincte. g. re. Ad hac roem quida dicit q maior no est vera. nisi i his vbi forme specificice remut naturaz diuersitate. hoc aute no est in diuis vbi relatoes specificice differetes stant cum vna et indistincta natura.

Sed nisi aliter dicat illud no sufficeret. quia si ex hoc velles arguere q no differet specificice. qz natura in qua fundant relatoes personas constituetes no differt specificice. tuc similitet posses dicere q no differet numero. quia hmoi natura no distinguit numeraliter. Et ideo alij negat minore. qz cum pdicte relatioes fundentur in eentia diuina. et p sequeis in eaz tra seant. ipse no pnt specificice differre. Secus aut est vt dicit i creaturis. vbi diuerse relatoes fundant i diuersis naturis. Sz nec illud valet eadem ratioe iam dicta. qz cu natura diuina sit vna numero. Sz pncipia distinctiua distinctis p ipsa no pnt dare aliaz distinctioe qz eam que eis competit fm eoz ratione formale. s. paternitas et filiatio fm earu formales roes differunt specificice. g. re.

3 relatoes diuine non pnt psonas distinguere nisi eo modo quo manet i diuis. sed vt coiter dicit ipse fm ee traseunt in diuinam eentiam. et manet fm ratione quidditatis q est ro specificica et formalis. g. psonas distinguunt specificice et formalt. P relatoes siles non pnt multiplicari i diuis. g. solimodo ibi erunt relatoes specie differetes. et p sequeis constituunt supposita specificice dntia. ancedes ab omibz e pcessum.

ntia pz. P. fm Aug. xv. de trini. c. xxvij. 5 producta diuina supposita determinat sibi pductiones specie differetes. cu ergo producti ones specificent ex terminis. necesse est terminos ipsos p modum speciei ee distinctos. Etiam sunt quida hic mediuz tenetes. qui dicunt q relatoes diuine pnt duplr considerari. Uno modo vt sunt mere et simplr relationes. et vt referunt ipsa supposita. et sic aliq modo differunt specie. Alio modo vt phut a diuina eentia vim formaz subalium. et sic sunt forme eiusdem speciei. et constituunt psonas i genere sube solo numero differetes. et qz ordine nature supposita pus sunt constituta qz relata. ideo no differunt specie. Sed nec illud videt valere. qz si relatio no constituit nisi vt trahit ab eentia vim seu virtute forme subalis. tuc no constituet suppositu relatiuu sed simplr absolutus. et sic haberem tria supposita absoluta i diuinis quod e tra fide. Alij dicit q respiciendo ad relatoes pr uenietur cedi q differat spe. s. respiciendo ad natura diuinam no debet dici differre spe sed numero solu. Sz etiā illd no e vez. qz respiciendo diuinam natura. tuc supposita diuina no dnt numero. s. snt vna res numero simplicissima. Et ideo dico q quis n possimus pprie loqui de dntia numerali vel specificica applicado sermones nostros ad diuinam. nisi ad vnu istoz nos volumus determinare. debemus magis dicere q distinctio diuinou suppositoz assilatur distinctio i numerali qz specificice. qz qzuz possum salua semp veritate dicta nostra sic moderari debemus vt hereticis n dem occasione sue heretice puitat. Sz distinctio suppositoz specificica fm vstratu modu loquedi sonat i diuinitate et distinctioem nature. qua diuinitate posuit attri diuis. g. magis debem asserere dinoz suppositoz distinctioe numerali qz specificice. Et eode mo dicere nos oz de pcessioibz. cu pcessioes no sint distincte. nisi qz distincte snt supposita vt dicit vna opinio. vel qz terminat ad distincta supposita. vt dicit alia opinio. P. ome agēs pfectu pducit sibi simile in natura. nisi asit aliquod impedimētū vel ex pte agētis vel ex pte recipiētis. vt pz p omēta. vij. metaph. et illa est vera loquēdo de agēte nō equoco. sed in diuis est agens pfectum. et nullū est ibi impedimētū. pductū aut in similitudine nature e eiusdē speciei cū producēte. g. re. P. vbiqz producēs et productum in omibus ouenit pter solam actionē producētis et passionē producti. ibi producēs et productuz sunt nōcio eiusdē speciei. qz it

circum arguo pna... no omis... simile... et ob... alis et natura... unitatis... diuis est hmoi... P. no... vtruz relatio... distinctio... rationes... ea a quibz... existens... is opposit... distinctio... a pe dicit q... recludere... pducere... emel pducit... cedo ppoem... p genuit... lūi sūi. Et eode... spm scdm... cedit natural... q nullaten... libere q... corat eade... rationē... ocedit... d ter cu... are hnt de... pmo. Agēta... distincte... dita ab... pceptas... icū qz... nitate... et dū... vna. vnde... nature... rca est... vna eentia... et diuini... teris. snt... ito cum... sionē dist... e talis... actuz ab...

Tercium... napale.
Opio q i... uil sit di... ctio spe... ca.
Suma rō
Instantia
Solutio
Instantia
Solutio
Sedarō.
3
4

Opi. scda
Contra cā
Durādus
Cōtra cū.
Opi. qrtā
et propria.

di pductōe quiscūq; vniuoeca producēs r p
ductū dnt penes hmoi actōz r passiōz. s; sic
ē i diuis teste Dama. qui ait li. i. c. i. q; i diuis
omīa sūt idem pter generatōem. in generatōz
4 r processione. P. supposita omīno eiusdes
r equalis perfectōis nō differūt specie. quia i
simplr differētib; specie nō possūt dari due
species equalis perfectōis. sed supposita diui
na sunt omīno equalis immo eiusdē perfecti
onis. quia cuiuscūq; suppositoꝝ r fieri r aliqua
perfectio illud nō esset reus. cum hoc intelli
5 ligatur nomie rei quod est pfectū omni perfe
ctōe. vt patz p mētorē. v. metaphice P
illa est expressa in tērio Damal. li. ij. c. vi. vbi
ait. Numero r nō natura dicuntur differre
hypostasēs. Ad primū ergo p rarie opini
onis dicēdum ad minores. q; quis paterni
tas r filiatio fm se p sderate distinguūt speci
fice. tñ vt pstitūt diuina supposita induūt
modū individualiū p pueratū. igit vt sic di
stinguūt ipsa pstituta supposita solū indiu
6 dualr. Hoc etiā videm⁹ i creatur. puta q; ali
qua individualia pncipia fm se considerata
specie differūt. attñ vt distinguūt sua indiu
dua sub vna cōi natura nō distinguūt ea spē
7 s; solo nūero. Ad scdm dicēdū q; maior so
lū verificat de talib; pncipijs distinctiuis q; di
stinctz p ipsa dāt eē simplr. nō autē de his que
8 dāt eē individualē r incōdicabile Ad. ij. di
cēdū q; dato q; duo hoies nascerēt quoz vn⁹
eēt triāgularis. r alter quadrāgularis. nō ob
stāte q; tales figure differāt spē fm se p sdera
te. tñ hī duo hoies p tales figuras tāq; p sua
pncipia individualia differēt solo nūero r
9 individualr. sic rē. Ad qrtū p; p idē Ad
qntū dicēdū q; Aug. loquit de pductōib; rōe
q; sūt idē relatiōib; pstitutiuis. qd cū diligētia
q̄sim i illo caplo. s; nec hec vba nec aliq; iphs
silia inueni. Si tñ alicubi talia vba vel his
silia inuenirēt i dictis Aug. tūc dico q; si p
10 terēt fm se. tūc differūt spē sicut iā dictū est.

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4 r 5

Quartus
pncipale.

Ad pnci
pale argu
mentum.

Quātus ad quartū

pncipale. vtz spūsanctus possit dici ingeni
tus. Dicēdū q; quis hec sit falsa. spūscūs est
genitus. hec tñ nō est vera. spūscūs ē ingeni
tus. accipiēdo ingentū p uatiue. q; affirma
tiua de p dīcato p uatiuo nō sequit ad negati
uam de p dīcato finito. nisi p supposita p stāna
subiecti cū aptitudine ad formā oppositā illi
p uatiōi. s; spūscūs nō sic caret generatōe q;
hēat aptitudinē ad eā. Ad argumētū pnci

pale dicēdum q; quis termin⁹ generatōis sit
pncipiū spiratōis. tñ q; spiratio r generatio
sūt psonales p puctates duoz suppositoꝝ
simplr coeternoz r relatiue oppositoꝝ. ideo
nō est ibi prioritas nisi rōis.

Distinctio. xiiij.

Proterea dili
gēter. Ista ē distinctio. xiiij. in q
magr postq; tractauit supius de
spūscū emanatōe eternali. h; r terminat d; eius
dē spūscū pcessiōe tpali. Et diuidit i tres p
tes. q; primo magister tractat de istius tpalis
processionis seu missionis pncipio. Secdo d
ei⁹ modo. Tercio de quodā spūscū p pno vo
cabulo. Secda incipit distinctio. xvi. ibi. Nūc
de spūscū rē. Tercia distinctio. xvij. ibi. Pre
terea diligēter p sderandū. Prima in duas.
q; pmo oñdit quō spūscūs tpaliter pcedit a
pre r filio. Secdo quō etiā pcedit a seipo. di.
xv. ibi. Dic p sderādū. Pna i duas. q; pmo
oñdit quō spūscūs tpaliter pcedit a pre et
filio. Secdo inqrit vtz dari possit ab aliq; ho
mie scō. Secda ibi. Dic qnt vtz viri sancti.
Pna i duas. q; pmo q̄nt ad pncipiū tpalis
processionis ponit suā rēsmiationē. Secun
do excludit a suo proposito quādā falsaz opi
monē. ibi. Sūt autē aliqui. Sequit illa
pars. Dic querit vtrū viri sancti. Et diuidi
tur in tres ptes. q; primo ostēdit q; spiritus s; a
ctus non datur nec dari possit ab aliq; pura
creatura. Secdo ostēdit quomō huius verita
ti auctoritas apli videt esse p rana. Et terciō
manifestat q̄liter illa auctas sit intelligenda.
Secda ibi. Sed huic videt s; iū. Tercia ibi.
Sed intelligendū est aplm dixisse. Circa
istā distinctionē qro hāc questionē.

Trū spūscō ueniat tpal pcessio.
v Et videt q; nō. q; ei qd ē simplr eter
nū nō uenit pcedere tpalr. s; spū
scūs ē simplr eter⁹. s; rē. Maior pbat. q; sic
se h; illud qd ē simplr tpale ad eternā proces
sionē. sic illud qd est simplr eternū ad tpalem
processionē. sed impossibile ē simplr tempale
eternaliter pcedere. s; impossibile videt sim
plr eternū tpaliter pcedere. mior p; ex fide
In dñū ē magr i lra q; dicit q; gemia ē spūscū
pcessio. eterna. s; r tpalis. In illa qōe q̄nt
oz sunt vidēda Primo de eo quod querit.
Secdo vtz pcedere seu processio sit pro
p riu spiritus sancto. vel sit p mune sibi r filio.

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible]

Tercio vtz pcessio tpalis ipse spūscī ponat
numez cū eterna sua pcessioe. Et q̄to vtz ī
tali rēpali pcessioe det spūsanct⁹ psonaliter.
vel dona sua tm̄.

Quantuz ad primū

pncipale. s. vtz spūsc̄to ueniat pcessio tpa/
lis. sic procedā. P̄mo em̄ ponā illud qd̄ te/
nere propono circa istud q̄sitū. Sc̄do du/
cas aliquas instātas contra me r̄ m̄ debto ad
eas. Tercio adducā modos dicēdi aliq̄nū
doctoz ī ista materia. r̄ dicet̄ eoz obuiato in/
q̄tū mibi vident̄ contraria. Quo ad p̄mū
dico q̄ spūsc̄to uenit tpalis pcessio. qz̄ illa
pcessio q̄ est ad terminū tpalem seu ad ter/
minū qui in tpe cepit eē. dicit̄ debet tpalis. sed
spūsancto cōuenit pcessio ad terminū q̄ in
tpe cepit eē. q̄ r̄. Maior p̄z. qz̄ om̄e qd̄ se h̄z
p̄ modū fluxus siue processus inter duos ter/
minos. quoz vnus se habet vt termin⁹ a quo
r̄ alius vt termin⁹ ad quem. semp̄ illud r̄/
nominat̄ a termino ad quē est. r̄ ideo motus
r̄ mutatiōes semp̄ denominat̄ a terminis ad quos
sunt. vt pater p̄ ph̄m. v. ph̄sicoz. sed p̄ces/
sio vt p̄z ex vi vocabulī mediat̄ inter duos ter/
minos. requirit̄ em̄ aliquid a quo pcedat. et
aliquid ad quod pcedat. Minor etiaz p̄z.
qz̄ pater r̄ filius diligunt nos spūsancto. ergo
amor qui est spūsc̄tus procedēs eternaliter
a p̄re r̄ filio. aliquo mō te.minat̄ ad nos qui
cepimus eē in tpe. r̄ sequētia p̄z. sed ancedēs
ponit̄ mgr̄ ī s̄ra infra distinctiōe. xxxij. vbi eti
am int̄edo aliqua circa illā materiā tenosī tra
ctare. Et illa pcessio pōt sic describi. Pro
cessio tpalis spūsancti est progressus amoris
a patre r̄ filio ad creaturā pro sanctificatione
eius. In hac descriptiōe progressus ponit̄ pro
genere. cetera aut̄ ponit̄ pro d̄n̄t̄is. Et quia
pcessio ad tria potest compari. s. ad termi/
nū a quo. r̄ ad terminū ad quē r̄ ad effectuz q̄
sequit̄ h̄m̄oi processioz. q̄ vt ab oibus h̄m̄oi
d̄n̄t̄ie d̄cernent̄. igit̄ q̄ ad p̄mū ponit̄ p̄r et fil
us. quo ad sc̄dm̄ ad creaturā. r̄ quo ad terciū
ponit̄ p̄ ei⁹ sanctificatione. His p̄missis p̄mo
p̄ h̄ic instari p̄tra cōclōem. Sc̄do p̄ iā dictaz
descriptiōe. Cōtra cōclōsionem arguit̄ sic
Spūsc̄ti spiratio nō ē tpalis. q̄ nec eius pro
cessio. ancedēs ab om̄ibz d̄cedit. n̄ā probat̄.
qz̄ q̄ idē sunt quicqd̄ uenit vni r̄ alteri. s̄z spi
ritus sc̄ti spiratio est idē qd̄ eius pcessio.
P̄. spūsc̄tus nō cepit eē in tpe. ergo eius
pcessio non potest eē tpalis. ancedēs p̄z.

qz̄ in symbolo dicit̄. Eternus pater eternus fi
lius eternus spūsc̄sanctus. sed nullū eternum
capit eē in tpe. n̄ntia etiā p̄z. quia spūsc̄sanct⁹
sua pcessioe accipit eē. P̄. illud p̄ quod
creatura eleuat̄ supra tempus nō debz dici tē
porale. sed p̄ virtutē spūsc̄sancti procedētis in
nos eleuamur supra tempus. q̄ r̄. Maior ē
nota. qz̄ p̄ tpale nō trāscendit̄ t̄pus. Minor ē
p̄z. qz̄ fm̄ Aug. ī li. de tri. cū aliqd̄ eternū men
te capimus. iam nō in hoc mūdo sumus.

P̄. omne tempale est mutabile. q̄ spūsc̄to
nō uenit tpalis pcessio. n̄ntia p̄z. qz̄ cui cō
uenit hoc qd̄ est mutabile hoc r̄ se ē mutabi
le. nā mutabile nō p̄t eē d̄ditio immutabilis.

P̄. nullū mutabile pōt eē idē reālī cū cō
tiadiuina. sed pcessio spūsc̄ti ē reālīter idē qd̄
cōntia diuina. qz̄ fm̄ Ansel. oīa in diuīs sunt
idē. vbi nō obuiat relationis oppō. s̄z inter es
sentia r̄ pcessioe nō est oppositio relatiua.

P̄. pcessio sic se h̄z ad spūsc̄m sicut gene
ratio ad filiū. sed fili⁹ nō d̄r generari tpalī nī
si rōne assumptē h̄ūanitatē. q̄ spūsc̄to non
d̄z attribui pcessio tpalis ex q̄ nullā naturā
assumpsit. Cōtra descriptiōe pōt argui sic
Si pcessioe spūsc̄ti ad creaturā effect⁹
est sanctificatio. tunc columba que apparuit
christo baptisato fuisset̄ sanctificata. r̄ s̄līr nu
bes que apparuit in monte thabor. vbi assū
pto Petro. iacobo r̄ Johāne christus transfi
guratus est an̄ eos. sed illud nullus poneret.
cōsequētia probat̄. quia spūsc̄sanctus appuit
in illis creatur̄. sed nisi processisset̄ ad eos nō
apparuisset̄ in eis. P̄. sanctificatio creature
ē effectus totius trinitatis. q̄ nō bene attribui
tur pcessioe. que uenit soli spūsancto.

P̄. in dono pph̄tie spūsc̄tus videt̄ proce
dere. r̄ tm̄ hoc donū stat q̄nqz̄ sine sc̄tificatiōe.
vt apparuit in Balaā pph̄eta q̄ nō fuit san
ctus. Sed illa nō cōcludūt. Ad p̄mū
q̄ dicendū q̄ licet spiratio r̄ pcessio sint idēz ī
significato. tm̄ d̄nt̄ ī mō significandi. ex eo q̄
aliqd̄ n̄notat pcessio qd̄ non n̄notat spiratio.
Nam spiratio solū n̄notat pncipiū a quo. sed
pcessio etiā n̄notat terminū ad quē. q̄ si eter
nus ē pcessio dicit̄ eterna. sicut cū amor pro
cedit a patre in filiū r̄ cōuerso. r̄ si est tempo
ralis. pcessio potest dici tpalis. Ad sc̄cū
dum nego r̄ sequētia. Ad probationē dico.
qz̄ si spūsc̄tus accipit eē sua pcessioe put̄ etna
ē. nō vt tpalis ē. Possz etiā dici q̄ tpali pro
cessioe licet nō accipiat eē nouū. accipit tamē
quendā modū eēndi nouū. puta esse qualiter
uō erat. s. sanctificādo creaturam. nō tamē p̄

quis termin⁹ generat
ōis an̄ q̄spiratio r̄ gene
ratiōes duoz sup̄pōsit
r̄ r̄ relatiua oppositio
tas nisi rōis.
distincio p̄m̄.
rimus
ticulus.
Reterea d
ter. Ita d̄ distincio
mgr̄ postq̄ tractat̄ de
nōe eternali. h̄ t̄m̄
s̄tōe tpali. Et d̄m̄
magister tractat̄ de
ca m̄litionis pncipio
rao r̄ quodā spūsc̄to
a incipit distincio p̄
Tercia distincio p̄
p̄siderandū. P̄m̄
r̄ quo spūsc̄tis tpalis
sc̄do quō etiā p̄cedit
p̄siderandū. P̄m̄
ūsc̄tis tpaliter procedit
n̄gr̄ vt d̄m̄ p̄cedit
da s̄bi. Dic̄ q̄n̄ vt
qz̄ p̄mo q̄n̄ ad p̄m̄
ponit̄ suā d̄n̄t̄ionē
a suo processio quod
Sūt aut̄ aliqui
quēnt̄ vni vni l̄m̄. Et
p̄m̄o q̄ p̄mo d̄n̄t̄io
am̄ nec d̄m̄ p̄cedit
sc̄do ostēdit̄ quomō
s̄ apli videt̄ esse p̄m̄
q̄nt̄ illa auctas s̄m̄
Sed h̄nc videt̄ s̄m̄
q̄ndū est aplm̄ d̄m̄.
nō ē q̄ro h̄ac quēstio
r̄ spūsc̄to ueniat tpalis
videt̄ q̄ nō qz̄ ei qd̄
nō uenit p̄cedere tpalis
s̄m̄. q̄ n̄. Maior p̄
qd̄ ē simp̄lī tpale ad et̄na
ad qd̄ est simp̄lī et̄na ad
ē. sed impossibile ē simp̄lī
p̄cedere. q̄ impossibile
tpaliter p̄cedere cōueni
mgr̄ s̄ra q̄ dicit̄ q̄
ma. s. r̄ tpalis. In
l̄da. P̄mo de et̄na
vt p̄cedere seu p̄cedit
spūsc̄to. vt s̄m̄ p̄cedit

Contra de
sc̄ptōz pro
cessiois.

1

Solutio
rōnū p̄ cō
clūsiōez.
Ad 1

Ad 2

rima p̄
articuli

uid ē p̄
tio tpal

cōda ps
articuli
tra cō/
sionem

1

2

mutatioz sui. s; tmmō pmutatōz z nouitatē
 setenentē ex pte creature. Sicut. n. de^o ex tpe
 d; creator z dñs. nō p mutatiōē sui. sed p so
 lam nouitatē se tenentē ex pte creature. sic ex
 tpe p̄t spūsc̄i p̄cessio terminari ad creaturaz.
 z p cōsequēs ipse incipiet eē in creatura aliter
 q̄s fuit. seu qualiter non fuit. sine om̄i mutati/
 one z nouitate sui sed solius creature. ita q̄ na
 scit quodāmodo quedā mutua relatio. q̄ q̄s/
 uis sit realis ex pte creature. tñ solū ē rōnis ex
 p̄t spūsc̄i. eo q̄ h̄mōi relatio reducat ad rela
 tiōē terciū modi. q̄ vt p̄z p̄ ph̄m. v. metaph.
 q̄uis sit realis ex pte mēlurati tamē est rōnis
 tñ ex parte ipsius mēlure. Ad terciū dicē/
 dum q̄ aliquid potest dici temporale dupl̄r.
 Uno modo eo q̄ ipm sit subiectū t̄p̄z z motui
 celesti. Alio modo eo q̄ ipm sit vel est quādo
 tempus est. Primo mō nō est t̄p̄alis proces/
 sio spūsc̄i sed sc̄do mō. q̄uis autē p̄ primū
 nō eleuatur sup̄ tempus. p̄ sc̄dū tamē pos
 sumus eleuari. Ad quartū p̄z p̄ iam dicta
 quia tempale sc̄do modo dictuz nō optet esse
 mutabile. nam ad solam mutatiōē alterius
 tale t̄p̄ale potest incipere z cessare. vt patuit i so
 lutione sc̄dū argumēti. Ad quintū dicē/
 dū q̄ q̄uis oīa que i diuinis sūt sint idē diui/
 ne eēntie. tamen p̄pter hoc q̄ aliqua habitu/
 do z uenit alijs que nō z uenit eēntie se p̄t cō/
 cedit aliquid de alijs quod non p̄cedit de eēn
 tia. Etā maior nō est vera loquēdo de t̄p̄a
 li sc̄do modo dicto sup̄ius. de quo semp loq̄r
 in p̄posito Ad sextū dicēdum q̄ minor nō
 est vera. q̄ filius dei mente spūaliter concipit
 z spūaliter gignit. Unde de beata uirgine di
 cit beatus Bernardus. q̄ p̄n̄o concepit dei fu
 lium mēte q̄s ventre. Et sic spūaliter genitus
 etiā ipse filius dicit spūs salutis. iuxta illd
 Isaic. xxvi. A timore tuo dñe cōcepimus. et
 quasi parturimus spiritū salutis. Ad p̄
 mū ztra des̄ptionē dicēdū. q̄ p̄cessio spū/
 sc̄i nō fuit i illa columba vel nube. vel etiam i
 igne cū mittebat spūsc̄i actus apostolis in lin
 guis igneis tāq̄ i termino. sed solū tāq̄ in si
 gno. z ideo nō oportebat talia recipere hunc ef
 fectū sanctificatiōis. q̄ talis effectus tmmō
 do relinquē ex vi processiois i creatura rati
 onali seu intellectuali que est illius processio
 nis termin⁹ susceptiuus Un sic doctrina ma
 gistr̄i seu doctoris aliter est i uerbo docētis. z
 aliter in mēte discipuli audiētis. q̄ i uerbo est
 trāsitorie tanq̄ i signo. sed in mēte discipuli
 suum effectū relinquit. sic i p̄posito zc. Ad
 sc̄dm dicēdum. q̄ q̄uis s̄ctificatio sit effect⁹

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Solutio
 rōnū 3 de
 scrip̄tiōē.
 Ad 1

Ad 2

toti trinitati. tñ appropriat spūsc̄i sancto. Nā
 sicut opa i quibus claret sapia diuina appro
 priant filio. eo q̄ filius sit sapia genita i diui
 nis. sic illa i quibus bonitas z misericordia eluce
 scit appropriant spūsc̄i sancto. eo q̄ spūsc̄i sanct⁹ sit
 amor procedēs in diuinis. Posset etiaz dici
 q̄ q̄uis simpl̄r loquēdo sanctificatio sit toti⁹
 trinitatis effect⁹. tamē isto modo sanctificare
 puta p̄ modū amoris procedētis terminati ad
 mentē hoīs est p̄p̄iū ipsius spūsc̄i. q̄ i diui
 nis non est amor procedēs seu amor notiona
 lis nisi amor qui ē ipse spūsc̄i sanct⁹. Ad ter/
 cium dicēdum q̄ licet donū gratuitū gratuz
 faciēs. puta gratia seu caritas nō dēf̄ nisi spūsc̄i
 sc̄i p̄cessione. alia tamē dona nō gratuita seu
 nō gratū facientia sic dari p̄nt q̄ in eoz dona
 tione spūsc̄i sanct⁹ nō dicit procedere. sicut in
 fra patebit. ideo talia dona possūt alicui con
 ueniri absq̄ sanctificatiōē. De numero autē ta
 lium donoz est p̄phetia. ideo argumētuz nō
 p̄cludit. Quo ad terciū promissuz in isto
 articulo ē sciēdū. q̄ multi doctores multipl̄r
 loquunt̄ circa istud quesitū. quoz vn⁹ ponit
 hāc p̄positōz. q̄ spūsc̄i i tot⁹ p̄cedit tanq̄ i
 terminū. in quot p̄cedit amor diuin⁹ tanq̄ i
 obiectū. Et ad declaratiōē istius p̄positi
 onis ipse ponit ordinē obiectoz ipsius diuini
 amoris dicēs. q̄ diuin⁹ amor dedit p̄mo z p̄n
 cipaliter in eēntiam diuinā z in p̄sonas diui
 nas. que vt ait idē t̄p̄e participāt eēntiam. se/
 cū dante uero z p̄cipatiue. immutabiliter ta
 mē z formaliter dedit in quidditatiuas rōnes
 oīm creaturaz z in p̄fectiones eaz. sed muta
 biliter z zrangēt z nō formaliter dedit in epi
 stētiās creaturaz s̄m eē q̄ deditatiuū. ac etiam
 s̄m eē accidētale quod capiūt p̄ proprietates
 naturales. z s̄m eē morale quod capiūt ex p̄
 sectionibus s̄tuosis. z s̄m eē gratuitū qd̄ ca
 piūt ex p̄ticipatione donoz gratuitoz. Et sc̄
 dit. q̄ s̄m hoc spūsc̄i qd̄ā generali p̄cessiōē
 p̄cedit in omnē realitatē creature imutabil̄.
 quia tanq̄ terminū formalez respicit omnes
 realitates rerum. processione uero spūali pro
 cedit in p̄fectiones gratificantes tanq̄ i ter
 minū i que dedit immutabil̄ z ab eterno. In
 aīas uero s̄ctas procedit mutabiliter. prout
 participare incipiūt dona gratuita q̄ sunt ter
 mini imutabiles eterne processiois. S; z
 in his dictis multi uidentur esse defectus.
 Primo in hoc q̄ dicit p̄sonas diuinas idē
 t̄p̄e participare eēntiam diuinam. quia illud
 quod habet in se totam eēntiam diuinaz s̄m
 omnem suam uirtutem z p̄fectionem. z est

Ad 3

Tercia p̄
 h̄ articuli
 Aureolus

Contra au
 reolum

ipsa eētia diuina hoc nō picipat eētia diuina sed quelibet psona diuina ē hmoi. ergo zc. Maior probat. qz picipare est partē capere. dicit em a pre. z capio capis. ergo ubi totum fm omnē suam virtutē z pfectionē habetur ibi nihil participat. Minor etiam patz. quia nō omne dei intelligit ens pfectū vniuersali seu omni pfectione. vt pz. v. methaphice ergo si aliqua diuina psona totam diuinā essentia fm omnē suam virtutē z pfectionē nō haberet. illa nō eēt deus. Item si aliqua persona non eēt diuina eētia illa non eēt deus. sed participās nō est participatum. Nec unatur illud dicitur p hoc qz adiungitur idēce. quia nihil participat seipsum Albedo em nō participat albedinem. sed subiectum participat albedinem. quādo quasi partes capit albedinis. sumpta albedine fm totā suam intensionē. Unde si aliquod eēt subiectus habens in se albedinē fm omnē gradum z pfectionē albedinis. hoc nō participaret albedinē. eo qz ipsam haberet fm omnē totalitatē sue virtutis. Sic in pposito zc. Unde illa duo vocabula. s. participare idēce vident sibi mutuo repugnare. Secūdo in hoc qz ponit pma rium z secundariū obiectū diuini amoris. et dicit diuinū amorē secundario terminari ad rationes quidditarias creaturaz z ad pfectiones earū z ad existētiās. nō concordat cum alijs dicitis suis que ponit inferius distinctione. xxxv. vbi dicit qz diuina cognitio nō terminat ad aliquā creaturā tanqz ad obiectus secundario cognitū. Et ibidē ait qz cū diuinus intuitus fert in diuinā eētiam z creaturaz. nō fertur tanqz in duo cognita seu duo inuenta: sed tñ modo in vni. Ex his arguat sic. Diuinus amor non fertur in aliqua obiecta. nec terminat ad aliqua. nisi in ea ferat et terminet diuina cognitio. quia amor psumponit cognitionē. z bonū cognitū est obiectū voluntatis. sed fm illum doctore cognitio diuina nō tendit i aliquid tāqz obiectū secundariū. nec terminat ad aliquam creaturaz. ergo quidditates creaturaz z pfectiones eaz non possunt eē obiectū secundariū diuini amoris ad quod diuinus amor immutabiliter terminet. cuius ppositū hic asserit ille doctor Tercio deficiūt illa dicta. quia sibi mutuo vidēt repugnare Dicit em ille doctor qz spiritus sanctus procedit immutabiliter in omnē realitatem creature. tūc pono sub illa maiori hāc minorem. sed existētie creature z anime sacre sūt aliqz realitates creature. ergo spūssanctus i

rerum existētiās z animas sacras pcedit immutabilr. Oppositū aut illius pclusiois ille doctor hic ponit. vt pz in pdictis. Lū igit maior sit sua z vera. addita mion i debita forma syllogistica. inferat oppositū dicti p ipm immediate. qz pz qz dicta sua mutuo sibi repugnāt. Qz aut minor illi syllogismu sit vera pz. quia qd nulla res est omnino nihil est. sicut dicit beatus Aug. sed nequaquē est dicēdū qz aīe sacre z rez existētie omnino nihil sint. qz zc. Quarta ille doctor videt incidere in opinionē quā ipse met reprobat. Erat em opinio que dicit. qz spūssanctus dicit procedere in animā solū inqstum dona sua recipiunt in aīa. Hāc opinione ipse reprobat dices. qz sic dicēdo pater z filius dicerent pcedere. quia talia dona sūt a tota trinitate. cum in diuina sint opa trinitatis. Sed qzuis pclusio sua verbis dissonet a pdicta opinione. reali tñ videt eē eadez. quia si spūssanctus nō procedit in aīam sanctā nisi inqstum aīa picipat dona gratuita qz sunt terminus immutabilis eterne pcessiois. tūc de plano sequit qz spūssanctus nō procedit in aīas sanctas nisi in qstum dona sua recipiuntur in aīa. quod fuit pclusio opiniois p eam reprobate. Et illud euidenter apparet ex dictis suis dis. xiiij. arti. ij. questionis sue. vbi sic ait. Nō est aliud spūssanctus i aīas sacras pcedere qz terminū processionis eterne i animabus eē z ponit ex rpe. Patz igit qz finaliter hic aliud nō ponit qz illd quod antea reprobauit. ergo zc. Alia opinio i isto pposito eē qz spūssanctus pcedit in animas p modum amātis z dirigētis z p modū amari z cognitū. Sed nec illud valet. qz in hoc nō consistit rō processionis spūssancti. qz cōe ē oibz diuis psonis. sed qlibet diuina psona amat aīam sanctā z amat ab ea. z cognoscit animā sanctaz. z modulo humane capacitatis cognoscit ab ea. Etiam quelibet diuina persona dirigit z gubernat animas sanctā. ergo zc.

Quātū ad secundū

articulū. s. vtrū processio pueniat tñ spiritui sancto. Est aduertēdum qz qzuis cōmuniter z large loquendo quelibet diuine psonē emanatio possit dici processio. iuxta qd etiam filius loquēs d seipso ait Johānis. viij. Ego autem ex deo processū z veni in mundū. tamen illud vocabulum pro emanatione spūssancti tenet tanqz pprrium. eo qz emanatio filij pprrium nomē habeat z dicitur generatio. z hoc iuxta

4

Tho. Contra eū.

Secūds articulus

in appropiat spūssanctus
ne claret spūssanctus
z filius sit spūssanctus
obus tonitas mōdo
i spūssanctus
in diuis. Postea
loquēdo sanctificati
tamen isto modo
mōdo procedētes
ppriū ipsius spūssancti
os procedis seu amōris
ui ē ipse spūssanctus.
z licet dona gratia
aria seu caritas nō p
alia tamē dona nō gra
entia sic doni pnt qz mō
entis nō dicit procedēdo
deo tāia dona possit
sanctificatiōe. Deum
est ppheta. idō argum
Duo ad tertiū p
idū. qz multi doctores
a istud quēstū. qz
z qz spūssanctus i tota
nor pcedit amorē diuini
z ad declaratiōem
ut ordinē obiectū
is. qz diuini amoris
eētiam diuinā tñ p
ait idēce participat
tūc p pncipatū. immutabil
alter videt in quidditate
raz z pfectiones eaz
angit z nō formalitē
tūc fm eē qd dicitur
leale quod caput z p
z fm eē morale quod caput
z fm eē gratia
patione donoz gratia
oc spūssanctus qdā generalit
mōdo realitē creature
terminū formalē respici
terum. processio vero spū
ectiōnes gratificantes tanqz
ē rōdū immutabilr z ab
sacras pcedit mutabilr
z incipit dona gratia
tabulis eterne processionis
tūc multi videntur
in hoc qz dicit psona
ipare eētiam diuinā
et in se totam eētiam
nam virtutem p

regulā topicā q̄ dicit. q̄ q̄n̄ vnū nomē ē om̄n̄
 ne duobz quoz vnū habet nomen pprium z
 nō altez. tunc p̄ altero tenet nomē om̄ne tā
 q̄z ppriū. Exemplū de diffinitōe z ppria pas-
 sione quoz vtrūq̄ dicebat pprium. qz tamē
 diffinitio habuit nomē distinctū. ipsa passio
 retinuit hoc nomē om̄ne tāq̄ ppriū. Si au-
 tem arrat hoc nomē processio ad processionē
 amoris. tūc dico q̄ nō solum appropriate ve-
 rūtā pprie uenit sp̄sūctō. siue accipiat p̄-
 cessio eterna siue tpalis. De eterna pz. quia si
 cut se habz generatio in diuis ad filiū. sic pro-
 cessio amoris ad sp̄m̄sanctū. sed illa est pprie-
 tas filij. qz est idēz quod filiatio. ergo illa erit
 pprietas sp̄sūcti. qz est idem qd̄ sp̄ratio pas-
 siua. De tpali aut̄ processionē possum⁹ loqui
 duplr̄. Uno mō fm̄ actū. Alio mō fm̄ apti-
 tudinē. Primo mō nō est pprietas sp̄sūcti.
 qz illud qd̄ alicui nō sp̄ uenit hoc nō ē eius
 pprietas. loquēdo de ultimo mō pprietatis.
 quo mō dicit Porphir⁹ q̄ aliqd̄ dicit pprie
 ppriū. Sed tpalis processio fm̄ actū non sp̄
 ueniebat sp̄ritūctō. qz non sp̄ fuerūt crea-
 ture sanctę que h̄mōi processionē terminarēt
 ḡ zc. Secdo mō p̄ dicit pprietas sp̄sūcti.
 qz sibi soli z sp̄ uenit z uerfue se hz ad ipz.
 Forsan dicit q̄ nullū tpale p̄ dicit propu-
 etas et qd̄ ē simplr̄ eternū. sed illa processio ē
 z dicit tpalis. z sp̄sūctus est simplr̄ eternus. ḡ
 zc. P̄. qd̄ sp̄ uenit eterno hoc est eternus.
 sed tpalis processio nō est eterna. ḡ nō pōt sp̄
 uenire eterno. P̄. quod uenit p̄i z filio
 hoc nō uenit soli sp̄sūctō. sed tpaliter proce-
 dere ad creaturā uenit p̄i z filio. iuxta illud
 quod ait Johis. xij. Qui diligit me manda-
 ta mea seruabit. z p̄ meus diliget eū. z ad eū
 ueniet⁹ z māsiōz apd̄ eū faciem⁹ P̄. nullū
 tpale uertit eū eterno. deficit. n. subsistētia tē-
 poralis respectu eterni. sed vt sepe dicitū ē sp̄sū-
 ctus est eternus. ḡ tpalis processio non hz se
 uerfim ad sp̄m̄scūm. Ad primū dicitū
 q̄ quis tpale actualr̄ sumptū nō possit eē pro-
 prietas eterni. tñ tpale sumptū fm̄ aptitudi-
 nē p̄t esse coeternū eterno z pprie sibi uenire
 z ideo licz processio actualis sp̄sūcti ad creatu-
 ram nō possit esse eius pprietas. tñ qz ab eter-
 no sic processit a p̄e z filio q̄ aptitudinez ha-
 buit procedēdi in creaturā posita aliqua crea-
 tura q̄ terminare possz eius processioz. z q̄ pos-
 set ipm̄ cū donis suis recipere. ḡ talis processio
 sic aptitudinalr̄ sumpta ueniebat ab eterno
 ipsi sp̄sūctō. Et hec est intētio. b. Aug. xv. d̄
 trini. c. xviij. vbi ait. Ab eterno procedebat vt

Instantia
 1
 2
 3
 4
 Ad 1

et̄ quoddā donabile. ideo donū erat etiā aū
 q̄ ēt cui daret Ad scdm̄ dicendū q̄ tpalis
 processio sumpta fm̄ aptitudine est eterna. id̄
 sp̄ pōt uenire eterno. Ad. iij. dicitū q̄ p̄
 cedere vt amor. nec cōuenit nec p̄i z filio. sed
 tñ modo sp̄sūctō. Et nā nulla processio pro-
 prie dicta uenit p̄i. qz sicut sup̄ius dicitū est
 procedere z notat terminū a quo z terminuz
 ad quē. mō p̄ nō hz terminuz a quo. cū ipse
 nō sit ab aliquo. Ad quartū dicitū q̄ illd̄
 tpale de quo loquimur fm̄ aptitudinez sum-
 ptā uēdicat sibi p̄ditōem eterni. z p̄ p̄ns po-
 terit uerit cum eterno

Ad 2
 Ad 3
 Ad 4

Quantū ad terciū

articulū. vtz p̄cessio tpalis sp̄sūcti ponat
 numez cū eterna sua processioē. Breviter di-
 co q̄ processio tpalis sp̄sūcti pprie loquēdo
 nō ponit numez cū eterna sua processioē. ita
 q̄ dicant̄ due processioes. qz idē nō ponit nu-
 mez cū seipō pprie loquēdo. sed p̄cessio sp̄sū-
 sancti q̄ dicit tpalis est idē qd̄ eterna z sola ra-
 tione differēs ab ea. ḡ zc. Maior pz. minor
 probat. qz eadē processio sp̄sūcti fm̄ q̄ termi-
 nat ad obiectū eternū sic d̄ eterna. z fm̄ q̄ ter-
 minat ad tpale dicit tpalis. Forte dicit q̄
 ex vi istius probatōis sequit̄ oppositū istius
 cōclusionis. qz motus z processionēs nume-
 rant ex terminis ad q̄s sunt z specificant ex eis.
 vt pz. iij. phicoz. sed termin⁹ etern⁹ z termin⁹
 tpalis nō solū differūt numero. imo differūt
 plus q̄ genere. qz dicit om̄en. r. metaph. cov-
 ruptibile z incorruptibile differūt plus q̄ ge-
 nere. ḡ zc. Rūdeo q̄ licz processioes nume-
 rent ex terminis q̄n̄ procedēs realr̄ referēt ad il-
 los distinctos terminos realibz z distinctez re-
 latōibz. tñ si aliqd̄ illoz defecerit. nō optet q̄
 numerent̄. s̄z fm̄ Aug. v. de tri. c. vi. sp̄sūctus
 ad obiectū eternū referēt fm̄ eē. ad tpale fm̄ ra-
 tionē. ḡ processio eterna fm̄ quaz referēt ad ob-
 iectū eternū. z tpalis fm̄ quam referēt ad obie-
 ctū tpale nō debet dicit̄ due processionēs pro-
 prie loquendo. sed vna p̄cessio duplr̄ dicta.

Terce articulus.
 Conclo 1
 Instantia
 Solutio.

Si quis tñ uellet adeo large z improprie
 accipere numerari. mō quo ea q̄ sola rōne diffe-
 rūt dicunt̄ numerari. tūc possent dicit̄ due p̄-
 cessioes. Quia eadē p̄cessio sp̄sūcti vt tpalis
 dicit̄ uenit quēdā respectū fm̄ rōem. ad ter-
 minū tpalē. Nā ex hoc q̄ h̄mōi termin⁹ nō
 uo realiter referēt ad sp̄m̄scūm. sequit̄ q̄ sp̄sū-
 sanctus q̄ talē relationē terminat q̄ realis ē et
 p̄t̄ istius termi tpalis ad minus fm̄ rationē

Secda cō-
 clusio

ecōtra referat. Exemplū de scibili z scia. z vlr de mēsurā z mēsurato. Dūc aut respectū ratio nis eadē processio vt eterna est nō p̄cernit. id eadez processio a seipsa differt fm rōem. z qa fm q̄ aliq̄ differunt sic p̄nt p̄nuerari saltē lar ge loquēdo. igit ille processioes p̄nt dici due fm rationē. Et hoc tñ non d̄z inferri. ergo sūt due. qz ex positione alicuius cū p̄ditione distrahete non licet inferre simplr. quia nō se quit. est homo pictus vel mortuus. ergo est hō. sed cēfm rationē tñ est eē distractū. ergo nō sequit. sunt due fm rationē. ergo sūt due.

Solutio
Forē dicit adhuc q̄ q̄uis illud sit bn̄ di ctum vbi vtrūq̄ differētū est tempale. tamē si vnū est eternū z altēz tempale. tūc licz sim pliciter inferre q̄ duo sūt. q̄uis sola ratōe dif ferāt. maxime cum eternū z tempale differāt plus q̄ genere. vt patet. x. methaph. Rē spōdeo q̄ his q̄ fm rationē tñ modo habet eē nō competit genus p̄p̄uū. nec spēs p̄p̄ia. sz reducūtur ad genus z spēm illaz rerū a qui bus p̄cernūtur. z ideo dato q̄ eternus z tēpo rale sola ratio ē differāt. tūc simpliciter loquē do nec differūt genere nec specie nec numero. qz illud quod est ibi fm rationē. reducūt ad il lud quod est fm rē. Forē dices q̄ impossī bile est q̄ eternū z tempale sola ratione diffe rāt. ideo in declaratione tua semp̄ p̄supponis fallum. Rūdeo q̄ aliquid eē tempale pō rest dupliciter intelligi. Uno mō intrinse ce. puta qz id ipm qd̄ est cepit eē in tpe. Alio mō extrinsece. puta qz aliqd̄ aliud cepit eē i tpe qd̄ vere referat ad ipm. cui rēlationē incipit termi nare i tpe. Primo mō impossibile ē eternū z tpa le sola rōe differre. Sz scdo mō ē valde possi bile. Sic em̄ eternus deus dñs cepit eē i tpe. z tñ illud qd̄ est deus a seipso differt sola rōe vt deus dicit dñs puta p respectū ratiois quē p̄cernit ex eo q̄ terminat rēlationē serui qui ce pit eē in tempore.

Quātuz ad quartū

articulū. s. vtrū in processioe tempali spūscā ipse dēt p̄sonaliter vel dona sua. ponaz duas c̄clusiones. Prima est q̄ sanctis homibz non solum dant̄ dona spūscā. verūtēiā ipse spūscū p̄sonaliter dat̄ eis. qz illd̄ cui p̄p̄ij sime p̄uenit nomē doni hoc homibz sanctis nō debet denegari. sed spūscāto p̄p̄ij sime cō uenit nomē doni. Nator p̄z. minorē decla ro. Ubi est aduertēdū q̄ donū z datū dif ferūt i tribus. Primo qz datū cū sit p̄cipi

um p̄teriti t̄pis. ideo necio p̄significat tēpus? Sed donū cū sit nomē iō n̄ significat cū tpe z p̄ dñs cuz abstrahat a tpe eternitas sibi nō repugnat Sedo qz donū literalr̄ procedit a donate. ideo i p̄prio suo significato p̄scindit a retributione. Sed datū ab h̄mōi retributi one nō p̄scindit. Tercio quia donū cuz sit nomē significat p̄ modū qualitatis z aptitu dinis. significat. n. rē tales q̄ ex sua natura ha bet aptitudinē ad hoc q̄ def. Sed datū cū sit p̄cipiū significat p̄ modū act⁹ siue sit talis aptitudo i eo quod dat̄ siue nō Ex his p̄o test inferri talis descriptio doni. Donū est illa descriptio p̄p̄ie cōuenit spūscāto. ideo patet illa minor q̄ fuit declarāda. P̄ illud donū quo singulis mēbris ch̄isti p̄p̄ia do na datur hoc vere dat̄ ipsis homibz scis. sz spūscū ē h̄mōi donū. vt patz p̄ Aug. xv. de tri. c. xij. vbi sic ait. Per donū quod est spū scū om̄ibus mēbris x̄pi quibuscūq̄ dona p̄ p̄ia diuidunt̄. P̄z etiā illa c̄clusio p̄ apo stolū ad Ro. v. vbi ait. Caritas dei diffusa ē i cordibus nostris p̄ spūscāctū qui datus ē nobis. Quod verbū p̄tractās br̄us Augus. xv. de tri. c. xij. ait. q̄ spūscū dat̄ nobis vt nos faciat dei z proximi amatores. Et subdit infra. q̄ spūscū p̄ quē diffundit̄ in cordibz caritas cū sit deus etiā vocatur donū. For te dicit̄ p̄ra illam c̄clusionem. Illud qd̄ da tum est alicui. hoc est in p̄tate illius qui reci pit ipm. sed spūscū nō est in p̄tate homis. ergo p̄sonaliter nō dat̄ homi Rñ. q̄ donū pōt esse duplex. Uno mō naturale. Alio mō sup̄naturalēz simplr̄ sup̄eminēs. De p̄mo p̄ cedit argumētum. sed nō de secūdo. qz q̄uis donū naturale trāsserat̄ in p̄tate recipiētis. n̄ donū sup̄eminēs hoc opat̄ vt recipiēs quod ammodo extra se trāsserat̄ in p̄tate largiētis. Et qz spūscū cū sit amor z caritas p̄fectissī me nobis datur quādo p̄fecte deū diligim⁹. ideo plene nobis dat̄ spūscū cū p̄ extati cum amore in h̄mōi doni largitorē sup̄natu raliter trāssormamur. Qd̄ attēdēs. b. Dyoni sius. iij. de di. nomi. ait. Amoz si fortis fuerit extasim facies trāssormat amātē i amatuz. Possēt etiā minor illi⁹ instātie aliquo mō negari. quia hoc agit vis feruentis amoris q̄ nō relinquit amatorē eē sui p̄sūs sed amati. vt ait Hugo de sancto victore in libro de ar ra sponse. Et beatus Augu. ait. O ania mea attēde quid diligas. Si diligis terram terra

Quid est donū.

2

Instantia

Solutio

4

11

Ado demū erat... Correlari... Instantia... ad tero... Instantia... Solutio... Instantia... Solutio... 4... 11

Es. si diligis celum. celum es. Audeo dicere qd si diligis deum deus es. Talibus. n. dedit deus potestatem filios dei fieri. ut patet Joh. i. Et ideo tales perfecte diligentes aliquantulum habent potestatem in patre. iuxta quod ait filius in euangelio. Si manseritis in me. et verba mea in vobis manserint. quodcumque petieritis a patre in nomine meo fiet vobis. Ergo pie potest dici quod tales habent amicabilem potestatem etiam in spiritu sancto. **Secunda conclusio** est quod spiritus sanctus non datur in omni dono suo. quod quicumque spiritus sanctus datur. tunc recipiens sanctificatur. vel si sanctus est in sanctitate augmentatur. illa pars est descriptio processionalis spiritus sancti superius habita. Sed quedam sunt dona spiritus sancti in quibus nunquam fertur sanctitas. quedam quibus nunquam fertur sanctitas. quedam quibus spiritus sanctus fertur. In primis pale statu datur spiritus sanctus. In secundis nunquam fertur sanctitas. Sed in tertiis modo dictis spiritus datur. Minor hic assumptio patet. quod fides informis et timor servilis quibus sunt dona spiritus sancti. tamen in ipsis pale sistendo nulla fertur sanctitas. In operatione miraculorum. gratia linguarum. prophetia. et his similia nunquam collata sunt malis. nunquam bonis. et ideo nunquam sine sanctitate. nunquam cum sanctitate. Sed caritas et gratia nunquam deferunt nisi cum sanctitate. ideo et. Et illa est intentio beati Augustini. xv. de trinitate. c. xvij. ubi loquens de hoc dono spiritus sancti quod est caritas. sic ait. Nullum donum est illo dono excellens. Sola enim est quod dividit iter filios regni eterni et filios perditionis eterne. Et vice ibidem innuit. solum cum hoc dono datur spiritus sanctus.

Instantia forte illa conclusio dicitur quod nullum bonum potest esse in nobis nisi ex eo quod deus nos diligit. sed omne donum spiritus sancti quod datur hominibus est aliquod bonum. ergo nullum donum spiritus sancti datur hominibus nisi auctore dei dilectione. cum spiritus sanctus sit dilectio. igitur videtur quod spiritus sanctus datur in omni dono.

Solutio Rideo quod argumentum procedit de amore eorum alii qui est communis tribus personis. Et hoc non concludit quod amor procedens qui est spiritus sanctus in omni dono datur nobis. sed solum in donis gratuitis.

Dubium. Sed forte dubitaretur hic aliquis. dato quod spiritus sanctus datur in omni dono gratuito. quod plus datur dona an spiritus sanctus? R. quod dicitur potest quod dicitur respectibus utriusque datur prius. Nam quantum est ex parte donantis prius datur spiritus sanctus. Sed quantum est ex parte recipientis prius recipitur donum. Nam pater et filius non dant nobis dona gratuita nisi dando nobis amorem suum qui est spiritus sanctus. Amor. n. est primum donum mediante quo amans datur omne quod datur. Et anima sancta non recipit tantum donum nisi mediante dispositione gratuita que fit per dona

gratuita. Sicut. n. si aliquis clavum infirmum ligno expelleret alium clavum impellendo. quibus impulsio et expulsio eorum sunt duratione. tamen quantum est ex parte agentis prius naturali intelligentia est impulsio quam expulsio. quod non expellitur nisi impellendo. tamen quantum est ex parte recipientis prius fit expulsio quam impulsio. quod non recipitur nisi dimittendo. sic in proposito etc. Ratio prima est. quod cum naturaliter est per effectum. Sed spiritus sancti processio ad nos est causa gratuitorum donorum in nobis. ergo etc. Ratio secunda est quod dona gratuita spiritus sancti sunt quasi quedam medii per quod coniungimur spiritus sancto. sed prius pervenit ad medium quam attrigat extremum. ergo etc. Ad argumentum principale dicitur quod quibus illud quod est simpliciter eternum non possit procedere temporaliter mutatione sui. tamen si potest sibi competere sine sui mutatione. et ad sola mutationis illius ad quod procedit. Ad probandum dicitur quod non est simile. quod temporaliter non potest competere eterna processio. quod nihil procedit nisi dum est vel fuit. sed temporaliter nec est ab eterno nec fuit ab eterno. sed temporaliter potest competere eterno non intrinsece sed extrinsece sive appellatio extrinseca. puta superius plenus est declaratum. ideo etc.

Ad argumēta pncipale.

Distinctio decimaquinta.

Hic consideranda sunt. Postquam ostendit magister spiritum sanctum non solum eternum. verum etiam temporalem procedere a patre et filio. hoc ostendit eundem spiritum sanctum temporalem procedere a seipso. Et dividit in tres partes. quod primo magister ostendit spiritum sanctum nunquam mutare seipsum. Secundo declarat hoc per simile exemplum filii sui modo exceptum. Tercio inquit utrumque patrem vere potest dicitur esse simile. Secunda ibi. Ne autem mirens. Tercia ibi. Dic quid cur patet. Istas primum sedam dividit in duas. quod primo magister quantum est ad missionem filii ostendit missionis multiplex esse principium. Secundum ostendit eiusdem missionis diversum esse modum ibi. Dic quid utrumque. Prima in duas. quod primo primum ut sua intentione. Secundo persequitur eam. ibi. De spiritu sancto est legit. Et hec in quatuor. quod primo ostendit patrem mittere filium et spiritum sanctum. Secundo ostendit patrem et spiritum sanctum mittere filium. Tercio probat spiritus sanctus mittere filium. Quarto ostendit filium dare et mittere seipsum. Secunda ibi. Quo circa quod reduit. Tercia ibi. Et quod spiritus sancto. Quarta ibi. Deinde ostendit esse datum. Et hec in quatuor. quod primo ostendit filium dare seipsum. Secundo ostendit quod filius mittit seipsum. Tercio obijcit in contrarium. Quarto ponit recapitulatio predictorum. Secunda ibi. Quod autem a se mittat. Tercia ibi. Sed ad hoc opponit.

Quamvis...

Quarta ibi. Et supradictis. Tunc sequitur illa pars... Dic quod cur pater. Et dividit in duas partes. quia pater...

Vtrum cuilibet divine persone conveniat missio... Et videtur quod sic. quia secundum beatus Augustinus... Duo sunt modi missionis...

Quantum ad primum... principale. videlicet missio sit in divinis. Dicendum quod... Vere procedere possumus missionem esse in divinis...

nale est ut superiores angeli non mittantur. Sed... quia deus ubique est. id est sine sui mutatione...

Quantum ad secundum... principale. videlicet missio sit aliquid essentialiale vel notionale... Et de nominibus istius tertij ordinis videtur esse missio...

Quantum ad tertium... vtrum cuilibet divine persone conveniat missio... primo enim ponatur illud quod in illo articulo mihi videtur esse tenendum...

Articulus 2

Opus prima

Solutio

Articulus 3

Marginal notes on the left side of the page, including 'de confide', 'stantia', and 'Solutio'.

1
 2
 1
 2
 Solutio
 Ad 1

cuiuslibet diuine p[er]sone cōueniat missio actiue. p[er]formando me dicitis sanctor[um] et magistr[um] in l[et]ra. dico q[ue] sic. quia quādo aliqua sic se habet q[uo]d omnia eor[um] opa sunt penitus indiuisa. nihil in talibus opibus potest vni competere actiue nisi alteri competat actiue. sed s[ecundum] Damasc. et Aug. exceptis solis productionibus ad intra. omnia alia opa trinitatis sunt cōmunia tribus p[er]sonis et penitus indiuisa. ergo etc. Forte dicit[ur] p[ro]tra illā cōclusionē sic. In omni ordinata legatōe legat[us] siue missus recipit auct[orit]em seu p[ro]t[er]e a mittēte seu delegāte. sed sicut dicit Ansel. quicquid a deo fit ordinate fit. et sp[irit]us sanctus nulli p[er]sone diuine tribuit p[ro]t[er]em. ergo sp[irit]us sanctus nullā p[er]sonā diuinā mittere p[otes]t seu delegare. Maior p[ro]p[os]itio. et sicut minor q[uest]um ad p[ri]mā sui p[re]m. Altera sic p[ro]bat[ur]. quia sicut p[er]sona diuina producēs et nō producta se habet ad recipere p[ro]t[er]em ab alia diuina p[er]sona. sic se habet p[er]sona producta et nō producens ad p[ro]ferre potestātē alteri p[er]sone diuine. sed p[ro]pter p[ri]mū p[er]sona patris a nulla p[er]sona diuina recipit potestātē. ergo p[ro]pter scd[m] p[er]sona sp[irit]us sancti nulli p[er]sone diuine tribuit potestātē. P[ro] mittere et mitti habet eē in diuinis ex producere et produci. sicut patet p[er] August. iij. de trini. ca. x. sed cuiuslibet p[er]sone nō cōp[er]it p[ro]ducere. q[ui] cuiuslibet p[er]sone diuine nō competit mittere. Ad p[ri]mū dīcēdū q[uo]d mittere actiue p[otes]t intelligi dupl[ic]iter. Uno mō p[ri]ncipal[iter] et auct[orit]atiue. Alio mō p[ro]sequēter et determinatiue. P[ri]mo mō mittit solus ille q[ui] tribuit p[ro]t[er]e legato seu missio. Scdō mō mittit oēs illi qui talē legatū destināt ad vsū et executionē iaz acceptē p[ro]t[er]e. Unde posito q[uo]d solus impator alicui legatō tribueret imp[er]ialē auct[orit]atem cui[us] p[ro]t[er]is vsū et exercitiū impator nō immediate veller p[ro]cedere. assessores aut[em] et amici impatoris vna cū impatore determinarēt q[ui]do vbi[us] circa quid talis legatus iā dicit[ur] potestātē ab impatore receptā deberet exercere. Quis h[uius]m[od]i legat[us] p[ri]ncipal[iter] et auct[orit]atiue a solo impatore mitteret. cōter t[ri] et determinatiue mitteret ab omib[us] q[ui] talē legatū ad sue legatōnis officii exercendū destinaret p[ro] suam determinatōz. Et de isto scdō mō mittēdi loq[ui]ndo maior nō ē vera. et iō nihil cōcludit p[ro]posito. q[ui] q[ui]us p[er]sona p[ro]ducēs mittat p[er]sonā p[ro]ductā tāq[ua]m auct[orit]e ei tribuēs. q[ui] p[er]sona p[ro]ducēs maie[st]atē et pot[er]tā quā h[ab]et in se cōicat p[er]sone p[ro]ducte. t[ri] illa p[ro]missa p[ar]tes nō ponit in executionē quo ad extra. nisi de cōi volūtate et determinatōe oim[ne]m triū p[er]sonaz. iō scdō mō p[ro]dicto om[ne]s

diuine p[er]sone vere dicunt mittere. Forte ex his dicit[ur] p[ro]tra rōez quā feci p[ro] cōclusionē. q[ui] ex quo collatio p[ro]t[er]is actiue solū p[ro]uenit p[er]sone p[ro]ducte. ergo qu[on]iam indiuisa sint opa trinitatis. t[ri] actiue aliquid p[ro]uenit vni p[er]sone q[uo]d actiue nō p[ro]uenit omib[us] p[er]sonis. cui[us] p[ro]p[os]itio videt[ur] eē assumptū in maiori rōis tue. R. q[uo]d oīs p[ar]tes seu auct[orit]as q[ue] p[ro]fert p[er]sone p[ro]ducte a p[ro]ducte. illa p[ro]fert ex vi p[ro]ductōis. Unde per actū generatōis p[ro]p[ri]e cōmunicat diuinā cōnt[ra]z et oipotentiā filio. et p[ro]p[ri]e filius p[ro] actū spiratio nis h[ec] cōicant sp[irit]us scdō. s[ecundum] istos p[ro]p[os]itio nō est indistinctio vel indiuisio in diuis. immo est realis distinctio. licet igit actiue p[ro]ferre auct[orit]atē p[ro]ueniat vni p[er]sone et nō alteri. h[uius] t[ri] nō est p[ro]tra illā maiore quā assumpti. q[ui] ex p[ro]p[os]itio se ibi loquor de ista actiuitate q[ue] talibus cōuenit s[ecundum] opa que ab ipsis p[ro]cedūt indistincte. Et ex his p[ro]p[os]itio q[uo]d sit dīcēdū ad scd[m]. q[ui] q[ui] uis mittere p[ri]mo mō h[ab]eat eē p[ro]ducere. eo q[uo]d p[ar]tes cōicet p[er]sone p[ro]ducte ex vi p[ro]ductōis. t[ri] scdō mō h[ab]et eē ex cōis volūtatis determinatōe oim[ne]m triū p[er]sonaz. Quo ad scd[m] p[ro]posito sicut illi t[er]cij articuli dico q[uo]d sp[irit]us sanctus mittit filiū. nō p[ri]mo mō sup[er] dicto. cū sibi nullā tribuat auct[orit]e. sed scdō mō. q[ui] filius est legat[us] dei patris. Juxta quod ait Abdias in principio sui libri. Legatum misit deus ad gentes. Et hic legatus accepit auct[orit]atē ab eterno a deo patre vt mētes hominū valeat illustrare. Ad tales em[en]t opationes exercendas dicit mitti filius. eo q[uo]d p[ro]formes sint sapiētie q[ue] est approp[ri]atū filij. Sic etiā sp[irit]us sanctus mittit dicit q[ui] fuit in nobis opa pietatis et misericordie. q[ue] respiciūt amorē et caritatē. Licet igit ex hoc p[ro]p[ri]e mitterit p[ri]ncipal[iter] et auct[orit]atiue. t[ri] q[ui] detm[n]atio illi[us] auct[orit]is ad vsū et executionē facta ē p[ro] dīnā volūtate q[ue] vere ē volūtas sp[irit]us sancti et e[qu]e sicut p[ar]tes et filij. iō vt sic. i. determinatiue et ad vsū destinatiue nō solus p[er]. verū etiā sp[irit]us sanctus mittit ip[s]m filij. Et illa videt[ur] eē exp[re]ssa intētio Aug. ij. de tri. c. v. vbi ait. Mitti a patre filius sine sp[irit]us scdō nō potuit. Nā pater intelligit eū misisse q[ui] ex femina eū fecit. non vtiq[ue] sine sp[irit]us scdō hoc fecisse dicit. Et eodē ca. Aug. exponēs illud Jsa. v[er]bū. Misit me d[omi]n[us] et sp[irit]us eius. dicit hoc eē intelligendū de missione filij dei in mūdū p[ro] carnis assumpti one. Sed huic cōclusioni dicit quorundā docto[rum] opinio. Dicit em[en]t q[uo]d verbū diuinū tripliciter mittit. Uno mō in carnē. Alio mō in mentē. Tercio mō ad faciendū p[ro]dicatōnes. P[ri]mus duob[us] modis vt dicit mittit filius

Instantia
 Solutio
 Ad 2
 Loco 2
 Scot[us] ad q[uo]d ali[ud]

a solo patre. sed tercio mo mittit a spu sancto.

1 Ro quo ad h e. qz missi auctas dependet a mittete. sed filius dei i nullo dependet a spu san

2 cto nisi fm assumpra huanā naturā fm quaz pdicauit i mundo. g. rē. P. mitti z mittere sūt opposita relatiue. z sūt p duci z producere tūc arguit sic. Qñcūqz vnus termin⁹ relatiu⁹ includit alterz terminū relatiu⁹z. tūc termin⁹ correlatiu⁹ includētis includit terminū corre

3 latiuū inclusi. sed mitti includit p duci. g. mittere icludit pducere. cū g spūscū nō producat filiū. ergo nō mittit eū. P. si opposituz in opposito. z ppositū i pposito. Sz mittere z mitti sūt opposita. z mitti fm Aug. est ori

4 ginari. ergo mittere est originare. sed spūsanctus nō originat filiū. g. neqz mittit ipsum.

5 P. si nō est de ratione mittētis psonē qz originet missam. z ppter hoc spūscū pōt mittere filiū. tūc pari rōne filius pōt mittere patre. quod est tra omnē veritatē. P. psona mittēs dicit operari p psonam missam. pater em dicit diffundere caritatē p spūsanctū. z illustrare ac erudire p filiū. sed spūsanct⁹ nō opatur p filiū. ergo rē. Sed bñ intellecta distinctōe quā pmissi supius. illa oia laborāt i equoco. oia em arguūt de mittente pncipalr z auctoritatiue. nō autē de mittete psequēter z de terminatiue seu ad vsūm destinatiue.

Solutio Ad 1 Ad 2

Ad 3 Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Ad 12

Ad 13

Ad 14

Ad 15

Ad 16

Ad 17

Ad 18

Ad 19

cuiuscūqz pfectionis collatōe. sic de psona patris rē. Ad quintū dicendū q maior nō ē

vera nisi sit psona mittens pncipaliter. illa em dicit opari p psonā missam. sed nō perso

na mittēs psequēter. Quo ad terciū hic inquirendū dico q psona diuina missa ab alia

psona pncipaliter z auctoritatiue. mittit se ipsā psequēter z determinatiue. Sicut. n. si totū capitulū mittit vniformiter vnū qui est d

co:pe capituli. tūc missus mitteret seipsū. sic hic i pposito rē. Dic trāseo. qz applicatio istius p pcedētibz. Sed tra illā cōclu

sionē arguunt ijdē doctores qui z supius arguebāt tra secundā pclusionē sic. Semp in

ter mittentē z missū oportet dare distinctiōē sed eadez psona diuina nō potest esse a seipsā

distincta. ergo rē. P. subordinata est potestas missi respectu mittētis. sed idē respectu sui nō habet potestātē subordinatā. P. mittēs respectu missi hz auctoritatē. sed rē. Sed

ad illa z cetera p silia dico breuiter q oia pcedūt de mittete pncipalr. vt supius dictū est.

Quantum ad quar

tū. vtrum cuiuslibet diuine psonē pueniat missio passiuē. teneo pclusionē negatiuā. qz pater nō mittit. ergo mitti nō puenit cuiuslibet psonē diuine. psequētia patet. Antecedēs ponit. b. Aug. iij. de trini. ca. vlti. z probatū est etiam supius. z adhuc potest probari sic. Persona habēs in se auctoritatē vniuersalis pncipij. alia nō potest mitti. pater est hmoi. ergo rē.

P. si pater mitteret. vel ipse mitteret pmo mō supius dicto vel scdo. Nō primo. qz non hz pntem ab alio. Nec scdo. qz missio scdo mō dicta p supponit p mā. quecūqz em psona mittit vel destināt determinatiue. eadē mittit auctoritatiue. qz vt supius dictū est pntēs determinabilis in missio vel in legato non est pntēs primordialis p se autērica. sed est potestas de legata. z p psequēs habēs talē potestātē mitti tur a delegatē qui ei contulit potestātē Sz

forte dicit q actio reciproca puenit cuiuslibz psonē diuine actiue z passiuē. sed mittere ē actio reciproca. g. Maior patet. qz p tanto q intel ligere est actio reciproca. ideo puenit pntē actiue z passiuē. Nam pater intelligit se z intelligit a se. Minor patet. qz illa actio est reciproca que cōuenit alicui reflexe supra seipm. sed sic puenit missio psonē diuine. qz vt patuit i tercia pclusionē tercij articuli. diuina psona mittit seipsā. P. beatus Aug. iij. de trini.

Ad 5 Contra

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Ad 12

Ad 13

Ad 14

Ad 15

Ad 16

Ad 17

unt mittit... ad faci... mo ad faci... o modis vt...

Ad 5
Conclō 3
Scot⁹ z q
dā aliq.
1
2
3
Artic⁹ 4
Contra.
1
2
11 3

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad argu-
mentū pnci-
pale.

ca. xx. ait. q. fili⁹ mitti dicit ex eo q. cuiusq. mē-
te ex tpe pcpit. si igit illa est cā sufficiēs missi-
onis. cū pater nō minus q. filius mēte peca-
piat. sequit q. etiā pater mittat. Ad pumoz
dicenduz q. licet missio possit aliquo mō dici
actio reciproca. tamē passiuē nō pōt uenire
nisi psonē habēti auctoritatē delegatā seu ab
altero cōicatā. hoc est em̄ de rōne missi seu de
legati. q. habeat auctoritatē delegatā. 7 iō mis-
sio passiuē patri uenire non potest. cū ipse a
nullo habeat potestātē. Ad scdm̄ dicēdum
q. ad hoc vt psona vere dicat missa: nō suffi-
cit talis mentalis pceptio. sed oportet q. sic p-
cipiat q. ab alio aliq. mō esse cognoscat. Pro-
pter qd̄ in eodē ca. dicit Aug⁹. Pater cum ex
tpe a quoq. cognoscat nō dicit missus. Et s̄
dit cām dices. Nō em̄ habet d̄ quo sit. aut ex
quo pcedat. Utergo de illa inuisibili mis-
sione finalr̄ pcludamus. est aduertēdū q. i il-
la materia nouē pōnes pnt formari. quarū
tres sūt om̄i mō false. tres om̄i mō vere. 7 tres
vno mō vere. 7 alio mō false. Iste tres. p̄
mittit seipm̄. filius mittit patrē. spūscūs mit-
tit patrē. sūt oīno false. qz p̄ nec pōt mitti au-
toritatē nec determinatiue. S̄ iste tres
p̄ mittit filiū. p̄ mittit spūscm̄. fili⁹ mittit
spūscū. sūt oīno vere. s. auctoritatē 7 de-
terminatiue. Iste autē tres. fili⁹ mittit seipm̄.
spūscūs mittit seipz. spūscūs mittit filiū. sūt
vno mō vere. s. determinatiue. 7 alio mō false. s.
auctoratiue. Ad argumētū pncipale p3 ex his
q. dicta sūt supius. qz nō oīs appetitō diuine
psonē est missio. Nam apparitio q. debet esse
missio p̄supponit emanationē psonē apparen-
tis. qz nisi eet psona producta. tūc nō haberet
auctē delegatā 7 ab altero cōicatā. quod eet
p̄ra ratiōnē missi seu delegati. 7 sic argumētū
nō pcludit quod intrēdit.

Distinctio decimasexta.

Nunc de spū
scō rē. Postqz mgr̄ determina-
uit de tpal̄ missionis pncipio. h̄
incipit determinare de eiusdē missionis mō. Et
diuidit i duas ptes. fm̄ q. duplr̄ mittit spūscū
et. s. visibilr̄ 7 inuisibilr̄. P̄io igit h̄ determi-
nat de spūscū missione visibili. Scdo de in-
uisibili. di. xvij. ibi. Jā nūc accedam⁹ p̄ma i
duas. qz p̄mo p̄missa distinctiōe de visibili 7
inuisibili missiōe. mgr̄ psequit p̄mū membz
scz visibilē missiōē. Scdo iter missiōz filij 7

missiōē spūscū facit 3 patēz. ibi. S̄ p̄us
qr̄dū ē. Et hec diuidit i tres. qz p̄mo ondit
q. spūscūs ex h̄ q. mittit nō dz dici minor pa-
tre. Scdo q. fili⁹ fm̄ q. hō ē minor tota trini-
tate. Et tercio ondit q. de p̄ etiā p̄siderata dei
tate maior ē filio ex donātis auctē. Scda ibi
Norādū autē q. filius. Tercia ibi. Dylarius
ait. Circa istā distinctiōē quero.

Vtrum species in quibus spūscū
tempaliter missus apparuit fuerint
imaginarię vel vere reales seu corpo-
rales. Et videt q. fuerint imaginarię. Dz
fm̄ Augustinū. ij. de trini. ca. v. Missio visi-
bilis ppter hoc fit. vt corda hominū 7 mota
exterioribus visis 7 uertatur fm̄ intellectum
ad occultam eternitatē. sed a fantasmatibus
et imaginarijs speciebus mouet intellectus.
igit rē. Contra. in euāgelio dicit q. colum-
ba in qua apparuit spūscūs descendit corpali
specie. 7 habuit rez corpus 7 nō fantasticum
seu imaginariū. Sic quattuor sūt videnda.
Primo vtruz missio visibilis ueniat ali-
cui diuine psonē. Scdo vtruz psona visibi-
liter missa fm̄ q. apparet i corpali specie sit mi-
nor psona que mittit eā. Tercio de eo quod
querit. Quarto vtruz tales species formantur
misterio angeloz.

Quantū ad p̄mū

Articls 1

vtruz missio visibilis conueniat alicui diuine
personē. est aduertendū q. missio predicta sic
describi potest. Missio visibilis est diuine p-
sonē ad aliquem hominēz destinatio sub tali
visibili signo quo manifestat vel manifesta-
ri potest aliquo mō emanatio psonē que mit-
tatur. 7 sc̄tas homis ad quē mittit. Ex qui-
bus patet q. missio visibilis tria includit. scz
diuine psonē eternā emanationē. 7 anime reuo-
te internā sanctificationē. 7 vtriusqz. s. emana-
tionis 7 sanctificationis eternā apparitiōē
seu manifestationē. 7 hoc de facto vel fm̄ apr̄
tudinē. quia licet tali signo hec duo nō semp
manifestentur. tū h̄mōi signū est apr̄ū natum
ad hoc vt mediante ipso hec manifestent.

Ex his etiam apparet quid dicēdū sit ad
illud quod querit in isto articulo. Nā p̄ri nō
pōt p̄tere visibilis missio. qz cui repugnat
inuisibilis missio. eidē repugnat visibil̄ mis-
sio. sed patri repugnat inuisibilis missio. vt
patet ex p̄cedētibz. 7 rē. Maior patet. quia
cui repugnat inclusam eidē repugnat inclu-
dens. sed missio visibilis includit missiōē in

Scdo 1

2 uisibile. sicut ex ista dictis patet. P. cui repugnatur emanatio ei non competit uisibilis missio. Illa patet. quia cui repugnat emanatio ei deus repugnat potestatis delegatio passiva seu communicatio que necessaria est in misso vel legato. Sed patri repugnat emanatio. cum non habeat personam originem priorem se a qua possit emanare. Unde si quoad dogmatur quod persona patris manifestauerit se in aliquo uisibili signo. hoc non debet dici missio sed potius apparitio. quia quousque ei qui habet auctoritatem autenticam se et non ab alio repugnat mitti vel legari. sibi tamen non repugnat apparere vel manifestari. De filio autem et spiritus sancto planum est in scripturis quod eis competit missio uisibilis. De filio enim dicit apostolus ad Galathas. iij. Misit deus filium suum factum ex muliere factum sub lege. ut eos qui sub lege erant redimeret. Et Baruch. iij. dicitur de filio dei. Post hec in terris uisus est: et cum hominibus uersatus est. Etiam spiritus sanctus in sancto euangelio quater legitur missus uisibiliter. scilicet in colubæ specie circa christi baptismationem Joh. i. In nube circa christi transfigurationem Mat. xvij. In statu post christi resurrectionem. cum in sustinuit et discipulos dicit. Accipite spiritum sanctum. Jo. xx. Et in linguis igneis post christi ascensionem Actuum. ij. Ratio autem illarum uisibilium apparitionum ex causa finali potest assignari. Apparuit enim circa baptismum in specie columbe in signum innocencie quaz debemus recipere cum baptizamur uirtute illius qui tunc baptizatus. Circa transfigurationem apparuit in similitudine nubis lucide ut signum haberemus future glorie que reuelabitur in nobis. dona enim gratie et glorie appropriant spiritus sancto. Post resurrectionem autem cum ipse dedit apostolis potestatem remittendi peccata. missus est eis spiritus sanctus in specie ueteris seu flatus. in signum quod apostoli tunc potestatem receperunt ibi uirtute qua omnia peccata nostra possent exuiliare. Unde dicitur est eis a christo. Accipite spiritum sanctum: quorum remiseritis peccata remittuntur eis. et quorum retinueritis retenta sunt. Sed post ascensionem missus est apostolis in linguis igneis. ut ex uisibili signo appareret quod apostoli esse debebant uerbis pluri et caritate feruidi. quia in omnibus terris debebat exire sonus eorum: et in fines orbis terre uerba eorum. Sed forte illa obiectio dicitur sic. Illud quod omnino est inuisibile. hoc non potest uisibiliter apparere sine fictioe. sed spiritus sanctus persona est simpliciter inuisibilis. iuxta illud quod dicitur. i. ad Thimotheum. vi. Lucem inhabitat inaccessibile. que nulli hominum

vidit. sed nec videre potest. Et spiritus sancto non uenit aliquid fictio. cum ipse sit spiritus ueritatis. ut dicitur in euangelio. et spiritus sanctus discipline effugiet fictum. ut dicitur Sapientia. i. si spiritus sanctus esset missus in aliquam uisibili creatura. tunc preter modos cõsuetudinis quibus deus est in omni creatura presentia. potentiam et presentiam spiritus sanctus esset in illa creatura in qua mitteret. hoc autem esset vel per gratie infusionem. vel per illius creature in unitate suppositi assumptionem. vel per representationem. puta quod esset in re sicut in signo. Non primo modo quia talis creatura cum non sit rationalis non est capax gratie. Nec secundo modo. quia tunc creatura irrationalis esset assumpta a diuino supposito. quod nullus sane mentis poneret. Nec tercio modo. quia vel esset ea sicut in signo naturali vel uniuersali. et tunc mitteret in omni creatura. quia in omni creatura reperitur uestigium creature. ut patuit superius distinctioe. i. uel sicut in signo gratuito. et tunc in omni sacramento mitteret spiritus sanctus. cum sacramentum sit signum gratuitum. Rõdeo. ad primum dicendum quod aliquid uisibiliter apparere potest intelligi dupliciter. Uno modo formaliter denotatioe intrinseca. Alio modo denotatioe solam denotatioe extrinseca. sic cum quod denotat ab effectu. Primo modo maior est ueritas. sed non secundo modo. Unde spiritus sanctus dicitur uisibiliter apparere. non quod ipse uideatur. sed quod aliquid aliud uideatur per eum. et repletionem nos manu ducimur in cognitioem aliquid emanatiois spiritus sancti. et manifestatioem scitatis illius ad quem mittitur. et cetera. Ad secundum dicendum quod appetit ibi sicut in signo. Ad primum dicendum quod deus tanquam in signo multipliciter potest apparere. Primo sicut in signo naturali. et sic relucet in omni creatura tanquam in uestigio. Secundo sicut in signo reuelatioe seu illuminatioe. et sic apparuit patribus in ueteri testamento. Tercio sicut in signo gratuito. et hoc tripliciter. Quia uel illud signum nullo modo est causa gratie. licet ipsum consequatur gratiam. et tale signum fuit circuncisio et aliqua sacramenta ueteris legis. Uel aliquid modo est causa gratie et tale signum est sacramentum noue legis. quod aliquo modo efficit quod figurat. ut patet per magistrum l. i. di. i. Uel homo in signum presupponit gratiam quam demonstrat seu ostendit. et tale est signum quo fieri dicitur persone diuine uisibilis missio

Quantus ad secundum
 articulum. ut patet persona uisibiliter missa sicut quod apparet in corpore spiritus sancti minor persona que mittit eam. distinguendum est de creatura in qua apparet persona. Uel quia illa creatura est assumpta in

Solutio Ad 1

Ad 2

Articulus 2

at dicitur...
 dit in...
 qd hõ...
 qd uõ...
 donana...
 is. Tercio...
 ntionem...
 ces in...
 missus...
 evel...
 fuerit...
 de trini...
 uel corda...
 ueritatem...
 ates. sed...
 cibis...
 an eu...
 ut spiritus...
 qd corpus...
 hic quatuor...
 missio...
 Secundo...
 apparat...
 uit cõ...
 o utz...
 tu ad...
 bilis...
 erendi...
 Dillo...
 m homin...
 ue man...
 mo aman...
 omis ad...
 ho uisibil...
 na eman...
 ficatioe...
 caritatis...
 onie. et...
 et tali...
 i hõ...
 ante ip...
 n appa...
 re in...
 bilis...
 ho. ad...
 uagat...
 ho. g. r...
 uelam...
 uisibilis...

tra cõ/ sionē.

Unitate suppositi diuini apparētis i ea. v. hō
 Si sic. tūc pono cōfōz affirmatiuā. qz qñcū/ qz due nature sūt eiusdē suppositi. illd qd p se p dical de vna saltē ex cōti p dical de altera. ma pime si ille due nature i termis cōcretis proferunt. qz vs sic implicat suppositū qd est vtiqz cōe. Sz planū ē q natura assūpta ē minor p/sona diuina q ipsā nō assūpsit. g ppter pica tionē ideomatū psona assumens dicit minor psona non assumēte. immo filius dei vt sic dicitur minor seipso. in xra quod ait apōstolus. Exinanit semetipm formā serui accipiēns.

Instantia

Solutio

Instantia

Rñ. aliqz

Contra

Solutio propria.

Sed forte dicit q illud sit cōtra Nylariuz in li. de trini. vbi ait. q pater est maior filio. filius tamē nō est minor patre. Dicendum ad hoc q illud non est cōtra illud ppositū. qa Nylariuz loquit ibi de filio dei fm se. z nō qz tū ad assumptā naturā Sz sic dicēdo onē duplex difficultas. qz tunc dicit Nylarij cōtra dictum Augustini. qz stādo p se in diuina natura. filius est equalis patri fm dicta bñ Aug. Itē cū maius relatiue dicat respectu minoris. ergo maior dicit minore maior. Sz vnū relatiuū nō potest poni sine reliq. g dicit do cōtra Nylariū nō videt q pater possit dici maior filio. nisi filius dicat minor pte. fu erūt igit quidā qui hāc difficultate ex dicitis Nylarij resultatē euadere cupiētes dixerūt q quia i patre sunt plures relatiōes qz i filio. accipiēdo relatiōē negatiue. puta inascibilitas ē i pte. cui nō corrdet aliq relatiō i filio. iō p dō maior filio. quis ex hoc filio nō dicat minor pte. Sz isti deficiūt hic tripl. Prio qz cū relatiō nullā pfectionē dicat d se. ideo ppter relatiōnū pluralitatē nō potest aliqd maius dici. Scdo qz sic dicēdo filius cōt maior spūscō. qd tñ nullus ponit. pbatio cōntie. qz spūscō hz solā vnā relatiōz pta spirationē passiua. hz filioz plures. s. filiatiōē q refert ad patrē. z cōem spiratiōē seu actiuā spiratiōē qua refert ad spūscōm. Tercio deficiunt. qz cuius ppositio est cā qre aliquid dicat maius eiusdē negatio erit causa quare aliquid dicat minus. igit si pluralitas relatiōnū i patre est causa quare pater sit maior filio. negatio illi us pluralitatē seu paucitas relatiōnū erit causa quare filius sit minor patre nisi aliud dicatur. Et ideo posset dici q i illo pposito maior est idē quod dignius. vbi cūqz ergo cōditio dātis spectat ad dignitatē. ita tamē q conditio recipiētis nō spectat ad aliquā indignitatē. sed ad psonalem pprietatē. tūc ille qui dat ita dicitur maior recipiēte. qz tamē recipiēns

ens nō debet dici minor dāte. maxime si recipiens recipit omnē pfectionē a dante. z eandem naturam que est in dāte. sed sic est in pposito inter patrē z filiū. ergo zc. Unde nō ē differētia inter patrē z filiū qzrum ad pfectiōnem habitā. quia omnē pfectionē quā habet pater habet filius. sed soluz differūt in modo habēdi. quia filius habet a patre. sed pater nō habet a filio sed a seipso. Et illa etiā videt cōtē intētio Nylarij. Quia ibidē sic ait Nylarij. Maior itaqz donās. sed nō mior filius cui vnū esse donat. cui tm donat esse quantus ē ipse qui donat. filius igit est equalis patri in re habita. quis pater dicat maior filio i modo habēdi. Et hoc de prima conclusionē secūdi articuli. Cōclusio secūda. Si autē creatura i qua apparet psona diuina nō est assumpta in vnitatē suppositi a tali psona. tūc illa psona nō est minor ceteris psonis diuis ppter hoc q i tali creatura appareat. quia ea que distincte substitūt nō cōmunicāt sibi mutuo sua ideomata. sed cum psona diuina apparet in aliqua creatura nō assumendo eam. tūc psona diuina z illa creatura distincte substitūt. ergo nō cōmunicāt sibi mutuo sua ideomata. z p psequēs nō pōt inferri q illa persona sit mior ceteris diuinis psonis ppter hoc qz talis creatura minor est eis. Et illa est intētio beati Augustini. ij. de trinitate. ca. vi. vbi ait nulqz scriptuz esse qz deus pater sit maior spūscō sancto. vel spūscō sanctus minor deo patre.

Quātuz ad terciūz articulo 3
 articulum. vtrum species in quibus apparuit spūscō sanctus temporaliter missus fuerit imaginarie vel vere reales seu corpales. est aduertenduz qz de aliquibus speciebus in quibus apparuit spūscō sanctus est magnū dubiū vtrum fuerint reales vel fantastice seu imaginarie. Unde de linguis i quibus apparuit i die pēthecostes August. mouet illam questionē in ppria forma. ij. de trinit. ca. vi. Et propter sui difficultatē dimittit eam insolutā. Unde ait sic. Quisqz de illo igne disceptare potest. vtrū oculis an spūscō vnus sit. Et causam huius dubitationis trahit Augustin⁹ ex libro actuum apōstolor. Ubi cōm nos habemus. Apparuerunt illis dispartite lingue. alia translatio quā allegat Augustinus: habet. Tūc sūt eis diuise lingue. Et ideo post p dēta subdit Augustinus. Nō em viderūt linguas velut

Lōdo 2

Articulo 3

Quātuz ad q
 Quātuz ad q
 Quātuz ad q

ignē. sed vise sunt eis. Nō em̄ sub eadē signi-
 ficatione solemus dicere. visum ē mihi. q̄ di-
 cim⁹ vidi. Et in illis quidē spūalibus visis
 imaginū corpaliū solet dici. et visum ē mihi et
 vidi. In illis s̄o que p̄ expressam corpalem
 spēm oculis demonstratur nō solet dici. visū
 est mihi sed vidi. Et quōvis beatus Augu-
 neutra partē hic asserat determinate. sunt ta-
 mē quidā qui dicūt q̄ ille lingue ignee nō fu-
 erunt imaginarie sed reales. qz vt dicunt veri-
 tas nō d̄z fictōibz manifestari. nā i opibz s̄i-
 tatis nulla d̄z ē fictio. sed appetōes s̄a stice
 sūt q̄dā fictōes. P̄ illud qd̄ ē imaginatōe
 vni⁹ nō apparet alteri. s̄z ille lingue nō solū ap-
 paruerūt aplis q̄bz i illo signo mitebat spūs
 scūs. sed et plibz alijs apparuerūt q̄ cuz aplis
 in illa domo fuerūt. Sed quid sit hic tenē-
 dum. determinate asserere nō presumo. maxi-
 mē cū t̄at⁹ doctor sicut erat Aug. neutra p̄-
 tem determinate asseruerit. Sed nec rōes
 illoz cōcludūt. igit ad primū dicēdū q̄ minor
 nō est vera. qz multi pphete receperūt verita-
 tē sue pphētie p̄ spēs fantasticas et imagina-
 rias. i qua t̄n pphētia nulla fuit fictio falsita-
 tis. Ad scdm dicēdū q̄ illd̄ signū d̄tute di-
 uīa vel angelica poterat multiplicari in fan-
 tasijs oīm illoz quibz apparuerūt ille lingue.
 De colūba s̄o i qua appuit spūscūs ba-
 ptizato d̄no. dicit beatus Aug. libro sup̄ius
 allegato. nō ēd̄ dubiū quin fuerit vez corpus
 reale. cū scriptura eam corporali specie asserat
 descēdisse.

Quantus ad quar-
 tum articulū. vtrum tales species in quibus
 spūs sanctus missus est formetur misterio an-
 geloz. Dicēdum q̄ qz deus ammittat corpo-
 ralem creaturā mediante spūali. Lex em̄ dei-
 tatis est infima p̄ mediā reducere i suprema.
 vt patet p̄ Dionisiū i de angelica hierarchia.
 ideo cōgrue dici potest omnes illas species i
 quibus modo p̄dicto diuine p̄sone apparēt.
 ita tamē q̄ nō sint assumptē in vnitatē suppo-
 siti diuini. ēē formatas ministerio angelozū.
 Si autē aliqua illaz rerum assumeret a diuī-
 no supposito. tūc ratione sue dignitatis sine
 aliquo creato agēte medio formaret immedi-
 ate p̄ ipm̄ deum. sicut factus fuisse creditur de
 humanitate d̄ni nostri iesu christi. forte
 dicitur p̄tra primā cōclusionem. q̄ cum ange-
 lus format aliquod corpus. tūc ipse angelus
 apparet in tali formato corpore. et ideo si ange-

lus formaret predictas species. tunc in talibus
 speciebus nō fieret missio diuine p̄sone. s̄z po-
 tius angeli qui in talibus speciebz apparet
 R̄ndeo q̄ hoc nō sequit. quia licet angel⁹
 habeat causalitatē sup̄ talis rei formatōe. nō
 tamē habet causalitatē sup̄ dono gratuito qd̄
 a solo deo intus formatur. et efficitur in mēte
 illius ad quē dicit fieri h̄mōi missio. quod q̄/
 tem donuz significat p̄ specie extrinsecus mi-
 nisterialiter formatā p̄ angelū. et ideo licz an-
 gelus format h̄mōi corpus mediāte motu lo-
 cali facto in aere et ceteris elemētis ad hoc cō-
 gruitibz. tamē si donū significatū h̄mōi cor-
 pore seu specie nullo mō subest p̄tati angelice.
 sed t̄mmodo depēdet a diuina p̄tate. tūc non
 debet dici apparere vel mitti angelus. sed po-
 tius p̄sone diuina cuius appropriatur respici-
 cit h̄mōi donū. puta si illud donū se habet p̄
 modū sapiētie. tūc mittit filius. cuius appro-
 priatū est sapiētia. si p̄ modū amoris vel cari-
 tatis. tūc mittit spūscūs. cui bonitas appo-
 priat i diuīs Si autē tale donū respicit singu-
 lariter p̄tate vel maiestare diuinā. tūc qz po-
 testas appropriat p̄ri. pot̄ dici q̄ in specie tūc
 apparere pater apparet. tamen ex hoc non de-
 bet inferri q̄ pater sit missus. quia apparitio
 in plus se habet q̄ missio. qz sicut patet ex pre-
 cedētibz sup̄ius. p̄sone nō producte repu-
 gnat mitti. quōvis sibi nō repugnet apparere.
 apparuit em̄ p̄r in voce dicēte. Dic ē fili⁹ me-
 us dilectus. tamē ex hoc nō debet dici missus
 Ad argumēta p̄ncipalia p̄z. qz neutz est d̄
 ea que hic dicta sunt.

Solutio

Ad argu-
mēta p̄nci-
palia.

Distinctio decima septima.

Iam nūc acce-
 dam⁹ t̄c. Dic mgr̄ determinat de
 inuisibili missioe ipsi⁹ spūscūti
 Et diuidit i duas p̄tes. qz p̄mo circa h̄ ponit
 suā intētionē. Secdo recitat sibi suā opiniōz
 ibi. Sup̄ dictū ē. Quātū ad p̄mū cōcludū q̄
 tūc spūscūs inuisibilr̄ mittit cū caritas i cor-
 dibz nr̄is diffūdit. iō mgr̄ duo facit. qz p̄mo d̄
 caritate ponit suā p̄p̄uā opiniōz q̄stū ad eēt-
 tiā caritat̄. Secdo q̄stū ad augmētū caritat̄.
 Scda ibi. Dic q̄rit si caritas. P̄tia ps ē p̄-
 tis lectōis. Et diuidit i duas p̄tes. qz p̄mo p̄
 mittit suā intētiōz. Secdo remouet q̄ndā ca-
 uillatiōez. ibi. Sed ne forte. Prima i duas.
 Nā p̄mo ponit suam opinionem. Secun-
 do adiungit suę opinionis cōfirmationē ibi.

in d̄tate. in p̄tate
 p̄sonaz a d̄no
 in d̄tate. sed sic
 filius. qz t̄c. Cō-
 rē et filii q̄m ad
 omne p̄sonaz
 sed soluz d̄tate
 habet a p̄tate
 ep̄lo. Et illa em̄
 d̄na ibidē sic au
 ās. sed nō m̄tate
 i t̄m donat est
 us igit est copul
 ater dicit manifest
 hoc de prima cō-
 cōclusio scda. Et
 paret p̄sone diuine
 et suppositi a tal
 minor ceteris p̄m
 i creatura apparat
 sicut nō p̄m̄tate
 a. sed cum p̄sone
 reatura nō assumpt
 a illa creatura d̄tate
 nunciat sibi m̄tate
 is nō pot̄ inferri q̄
 is diuine p̄sone p̄-
 minor est. Et
 sicut q̄ t̄m̄tate
 qz est q̄ deus p̄tate
 vel spūscūs anteq̄m
 ad t̄c
 ticks 4
 m̄tate in quibus
 p̄paliter missus fuit
 reales seu corpales
 ticks 1
 quibus speciebus in
 tus est magis dubiū
 vel fantastice seu imagi-
 nis i quibus apparuit
 q̄ mouet illam quē-
 rē. t̄m̄tate. ca. vi. Et p̄-
 mittit em̄ in soluta. Cō-
 clusio d̄tate p̄tate
 tu visus sit. Et cō-
 clusio Augusti
 ticks 2
 Obi em̄ nos d̄tate
 et d̄tate l̄ngue
 Augustinus
 ticks
 Et ideo p̄tate
 ticks
 Nō em̄ visus

ad t̄c
 ticks 4
 ticks 1
 ticks 2
 ticks
 ticks

Ne autem retata. Et hec i duos. fm q duo p/ mult. s. q caritas e de. 7 q e spūscūs. Nā pri mo pbat q caritas sit de. Secdo q caritas sit spūscūs. ibi. Cū autē frna rē. Tūc sequit il la ps. Sz ne forte. Et diuidit i duos. qz pri mo ostēdit q caritas nō soluz causat dē de. vt qdā dicere voluerunt. veruetā cēntialr dē de us. Secdo manifestat quō ex h spūscūs inui sibiliter dē missus. ibi. Tunc. n. nobis Cir ca istā lectionē qro.

Vtrū aliqs exns in caritate possit cui dēter cogscere se eēi caritate. Et videt q sic. qz. viij. de tri. dicit. s. Aug. q q diligit frēz magz nouit dilectioez q diligit qz frēz quē diligit. 7 loquit d dilectōe caritatiua sed frēz p̄t euidēter cogscere. g. 7 caritatē. Eō tra. ecces. ix. dē. Nō scit vtz odio vel amore dign⁹ sit. s. oia i futurz referuāt. incerta. Dic ē aduertēdū q sicut ait phs. ij. posteriorz. qsti ones sūt eāles nūcro his q se scim⁹. Questi ones aut sunt qdruplices sicut ibidē pz. puta si ē. an ē. qd ē. 7 ppter qd est. Illaz tñ questio nū duabus ad pns dimissis. duas tm de cari tate tractato. Primo igit vidēdū est. vtruz possimus cognoscere qd ē caritas. Secdo vtz possim⁹ cognoscere an i nobis sit caritas.

Tercio dato q in nobis sit caritas. vtrum p hmoi caritatē possim⁹ exire in actū merito rium eterne bñtūdis sine speciali motōe spūl sancti. Et quarto vtz caritas 7 gratia sine duo habitus realiter differētes.

Articul⁹ 1

Quantuz ad primū

vtrū possimus cognoscere quid ē caritas. ē ad uertendū q duplex est noticia qstū ad qd est. Una qstū ad quid nomis. 7 illa est facilis. qz communis enti 7 nō enti. 7 enti possibili 7 p/ hibito. et ideo quo ad id facilis est rñsio. qa caritas vt sic est quedā virtus. qua median/ te voluntas elicit pfectū actum meritorie di/ lectionis in via 7 pmiatorie in patria. Alia ē noticia qstuz ad quid rei. 7 hec de caritate est multū difficilis. 7 hoc pbat summa d̄spitas opinionū qstū ad istū articulū. qz quidam dicunt q sit virtus creata. q est habitus for/ maliter inherēs voluntati. Alij dicūt q sit s̄ tus increata. que est ipse spūl sac⁹ mouēs vo luntatē ad actū dilectiois. Multitudini igit doctorz me ad pns cōfirmādo teneo p̄mā opinionē. que probat sic. Si caritas nō esset habitus creatus formaliter inherēs volunta ti. actus meritorie dilectionis non eēt volun/

Q, cari/ tas sit hie/ creatus.

I

tarius. qz sicut motus rei naturalis nō exns a pncipio intrinseco nō pōt dici naturalis s. violētus. sic mot⁹ voluntatis nō pcedēs a pncipio intrinseco nō poterit eē voluntari⁹. P. 2 illd qd mouet tñmō a pncipio extrinseco. mo uet ad modū instrumēti. 7 p pns non moue/ tur libere. qz nō est in ptate instrumēti agere vel nō agere. sed de necessitate agit iuxta impe/ tum impellētis. Sed si caritas nō eēt habit⁹ inherēs voluntati. tunc i actibus dilectōnis meritorie voluntas moueret a pncipio extri/ seco nō conferente aliquaz vim inherētē ipsi voluntati. ergo actus volūtatis non possent eē meritorij. quia nō eēt liberi. P. sicut nō 3 potest aliquid nō albū fieri albu⁹ formaliter nisi p albedinem sibi formaliter inherētē. sic nō potest aliquis deo nō carus fieri deo carus formaliter nisi p caritatē sibi formaliter inhe/ rentē. sed pctōz pueris de non caro sit carus.

P. impossibile est de opposito trāsitū fieri 4 i oppositū nisi mediāte aliq mutatoe. s. i pū cto puerionis pctōz trāsit de eo qd est nō car um eē deo. ad eē carz. aut ergo mutatio fieret ex parte dei. aut ex parte pctōis pueri. Non primū cū deus sit immutabilis. ergo erit alu/ quid intrinsece inherēs formaliter ipsi puer/ so rōne cur⁹ nūc dicit eē car⁹. qd nos appella/ mus habitum caritatis. qz si solus actus eēt. tūc talis dormiēs nō eēt deo carus. cū ptunc actum caritatis nō eliciat. P. si gnū est acq 5 sit habitus habere delectationē in ope. vtz pz ij. ethicoz. sed i actibus diuine dilectiois cōma rima delectatio. g. i nobis erit habitus carita/ tis rōe cur⁹ in hmoi opibz delectemur. Sed 6 opposituz illi d̄clusiōis tenet m gr sniaz di ces hic in lra. q caritas ē ipse spūscūs affisct bone volūtati ad eliciendū actū dilectōnis si ue caritat⁹. qd ipse 7 aliq sui sequaces probat 7 multipl. Primo sic. qz nō min⁹ de imedi 1 ate opat in nobis q ad ea q sunt grē qz q ad ea que sunt nature. sed deus non vtz aliquo me dio in opere creationis qn naturaz instruit. g. nec i ope recreatiois 7 gratie vtz aliquo me 2 dio. P. si ad actū meritorie dilectionis nō moueret immediate humana volūtas a spū/ sācto. tunc tali actū de p̄digno seu de iusticia nō daret vita eterna. cōns est falsum. iuxta il/ lud. ij. ad Thimo. iij. De reliq̄ reposita ē mi hi corona iusticie. quā reddet mihi in illum/ die iustus iudex. pbat cōntia. qz cum volun/ tas nra sit finita. 7 act⁹ suus finit⁹. g. si habit⁹ seu virtus qua median te actum meritorium elicit etiam eēt finita. tunc in nullo meritorium

Opio mā/ gistri.

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off and difficult to read.]

nostrum adaequat de digno ipsam vitam eternam
 siue donum glorie. quod oportet quod talis actus imme-
 diate sit a spiritu sancto. P. sicut deus in creatioe pro-
 duxit aliqua per seipsum immediate propter eorum ex-
 cellentiam. puta angelos seu substantias sepa-
 ras. aliqua vero mediante vi productiva natu-
 re concitata. sic congruum esse videtur ut in gratui-
 tis operibus nostre recreationis ad ea que sunt ex-
 cellensissima nos moueat immediate. hec autem
 sunt actus dilectionis et caritatis. P. fru-
 stra sit per plura quod eque bene fieri potest per pau-
 ciora. sed postea habitu creato ipsius caritatis
 adhuc ut coiter dicitur non possumus mereri si-
 ne speciali merito et spiritu sancti. Quia igitur non ma-
 gis possit spiritus sanctus nos mouere stante tali ha-
 bitu quam ipso non existente. quia eius virtus a nul-
 lo creato dependet. et deus et natura nihil faci-
 ant frustra. ergo etc. P. actum prophetie ratio-
 one sue excellente immediate sine aliquo ha-
 bitu medio elicit spiritus sanctus in mente ipsi prophete.
 sed actus diuine dilectionis est excellentior quam actus
 prophetie. illa minor pars. quia apertius. id est ad lo-
 runt. xij. profert actum caritatis et ipsam carita-
 tem ipsi prophete. Maior etiam patet. quia nul-
 lus habitus creatus potest intellectum prophetie di-
 cere in noticiam futurorum. P. si caritas per cuius
 iunctionem ad nos dicimur deo cari. esse aliquis
 habitus creatus. tunc aliquod accidens existens
 in anima sancta esset carius deo quam ipsa anima.
 sed sequens est falsum secundum omnes doctores.
 sequentia probatur. quia propter quod unumquodque tale est
 illud magis. ut patet. id est posterior. P. nihil
 est bonum per se tantum nisi solus deus. sed caritas
 est bona per se tantum. Maior patet. quia omne quod
 est contra deum sicut est ens per participationem.
 sic est etiam bonum per participationem. Maior pro-
 bat. quia illud est bonum per se tantum non po-
 test intelligi non bonum. sed quis omnis alia re-
 tus possit intelligi non bona cum possit esse infor-
 mis. sola tamen caritas non potest intelligi non
 bona. cuius impossibile sit eam esse in formam
 P. vij. de trinitate. ca. vij. ait Augustinus. Deus
 diligit qui dilectionem diligit. quia deus est dile-
 ctio. sed illud non sequeret nisi omnis gratia di-
 lectio esset deus. sicut non sequitur. hoc est sensu
 uerum. ergo etiam. nisi omne sensitiuum sit animal
 Multas etiam alias auctores adducit magister
 tam de sacro canone quam de dictis sanctorum.
 quas ad presens dimitto. quia vna ratione poterit
 ad omnes respondere. Sed quis illam opinionem non
 teneat ob reuerentiam multorum doctorum opposi-
 tam partem tenentium. fateor tamen quod predicta opi-
 nio non est adeo periculosa sicut multi eam vi-

dent estimare. tria in convenientia magistro mi-
 nus iuste imponentes. Primo videtur quod actus dile-
 ctionis a voluntate elicitus sit spiritus sanctus. cum
 talis actus caritas siue dilectio dicatur. Se-
 cundo quod ex puris naturalibus mereri possemus
 si sine habitu caritatis infuso eliceremus actus
 meritoque dilectionis. quod fuit error pelagii.
 Tercio quod spiritus sanctus assumeret animam rationa-
 lem in unitate suppositi. si ipse esset immediatus
 principium actus nostre voluntatis. quod dicitur
 tur fuisse error manicheorum. Primum non est
 contra magistrum. quia ut patet in textu istius. xvij. di-
 stinctionis. ipse expresse ponit dilectionem in quibus
 tum sumit per actum nostre voluntatis esse quid crea-
 tum. quis ad eliciendum huiusmodi actum non requiritur
 tur secundum eum habitus creatus qui caritas nomi-
 netur in ipsa voluntate. ad hoc enim secundum magistrum
 sufficit immediate ipse spiritus sanctus. qui sine aliquo cari-
 tatis habitu ipsa voluntate ad eliciendum huiusmodi actum
 perfectissime poterit inclinare. Nec secundum est
 magister propter duo. Primum quia magister non posuit quod
 ex naturalibus puris possemus elicere huiusmodi
 actum. sed virtute spiritus sancti. huius autem non posuit pelagii
 Secundo quia quis magister non posuit habitum caritatis
 creatum. posuit tamen habitum gratie a deo creatum et aie
 infusum. dante ipsi anime esse spirituale. et ipsa
 eleuante super omnia sua naturalia. Propter quod
 appetit quod non valeat illud contra argumentum quod
 fit contra magistrum. quia anima christi in puris naturalibus
 non potest contingere obiectum simpliciter supernaturali
 Nec potest aliquem actum supernaturali elicere cir-
 ca huiusmodi obiectum. sed si non haberet in se habi-
 tum caritatis create. tunc esset in puris naturali-
 bus. hic magister diceret quod ista minor est fal-
 sa. quia anima talis non est in puris naturalibus. quia
 per habitum gratie constituitur in esse supernaturali. iuxta
 illud apostoli. Gratia dei sum id quod sum Nec
 tercius est magister. quia ad positionem magistri non sequitur
 quod spiritus sanctus assumat tale aia in unitatem
 suppositi. sed solum quod iungatur huiusmodi anime sic motor
 supereminens iungitur ipsi mobili. Quamuis igitur
 his bene intellectis rationes quecumque fuerint contra magistrum
 solubiles appareant. et etiam ut mihi videtur positio
 sine periculo possit sustineri. tamen ut me reforme po-
 sitioibus modernorum. ad rationes inductas per ma-
 gistro breuiter respondebo. Quis rationes alterius
 partis eque reputet solubiles sicut istas que indu-
 ctæ sunt pro magistro. Ad primum igitur dicendum
 quod deus et in naturalibus et in spiritualibus immediate est
 causa in genere cause efficiens. non tamen in genere
 cause formalis Non enim potest dare esse huma-
 num sine forma humana. et ideo dicitur similiter
 quod deus non potest dare esse carum sine forma

Triplis
eum iuchut.

Solutio

2

3

Solutio
rationum que su-
crunt per ma-
gistro.
Ad 1

notus rei naturalis
 seco non potest
 voluntatis non potest
 non potest et voluntatis
 modo a principio
 strum. et per
 est in parte
 de necessitate
 Sed si caritas non
 ari. tunc i actus
 ntas mouet
 ne aliquas
 actus voluntatis
 ia non est
 non alibi fieri
 m si bi formaliter
 us deo non caritas
 ip caritate
 s ueritas
 bile est de
 mediate
 pcedo. transit
 e e car.
 et parte
 s sit
 ce inherens
 ue dicit
 m caritatis
 umis non
 ans non
 habere
 ed i actus
 ano. q
 in huius
 h d d
 y caritas
 ad elici
 s ipse
 Primo
 obis q
 ture. sed
 recreationis
 recreationis
 i ad actum
 mediate
 tali actu
 ara eterna
 hmo. iij.
 uesticie. qua
 uider. post
 finita. rae
 qua mediant
 a ea finita.

culato
gistro.

caritatis dāris tale eē. sicut nec daret eē albuꝝ quod ē effectus formalis albedinis sine albe/

Ad 2 dne. Ad scdm dicendū q̄ nihil est sic pro puū amicoꝝ sicut diuere. vt dicit. viij. ethi coz. ideo lex iusticie ipsius amicitie hoc req̄/ rit. vt deus amicis suis firma caritate ipm di/ ligentibus suū impiat iocundū dū uictum qui est vita eterna. quā aplius appellat coronā iu/ sticie. Vel pōt dici q̄ qz talis habitus creat⁹ est donū spūs sancti. ac etiā qz spūs sancti mo/ tio specialis requirit ad actū meritorū. vt pa/ tebit i tercio pncipali. ideo virtute spūs sancti acquirimus de digno illam coronā iusticie glorie sempiternę. Ad terciū dicendū sicut

Ad 3 ad 4 ad pumū. Ad quartū dicendū q̄ illud non pōt eque bñ fieri sine caritate. Ad pbatōz di/ co q̄ q̄uis spūs sc̄s possit quēlibet effectū p/ ducere in eē sine agēte scdo. nō tñ potest dare quodlibet eē formale sine forma. ideo dicere tur q̄ nō posset dare eē carz sine caritate Ad

Ad 5 quintū dicendū q̄ maior nō ē vera. qz donum pphie fm doctores ē quidā habitualis influ/ rus factus a spūs sancto. rōne cui etiā cessante actu pphie. adhuc talis hō vere r formaliter ē ppheta. Ad pbatōne dico q̄ ppheta noti/ ciā futuroꝝ habet dispositiue p hmoi habitū s̄ effectiue p spm̄ sc̄m influēte sibi hmoi hitū

Ad 6 Ad sextū dicendū q̄ illa regula q̄ dicit. pro/ pter qd̄ vnū quodqz tale z illud magis. nō tenet i causis formalibz q̄tū ad denominatōes q̄ fiūt i effectibz formalibz. Nō ei sequit. lignū est albū ppter albedinē. ḡ albedo ē magis al/ ba. Sic pprie loquēdo caritas nō est cara. s̄ est illud quo aīa formaliter est cara. sicut simi/ tas nō est sima. sed ē illud quo nasus forma/ liter est simus. Ad septimū dicendū q̄ mi/ nor nō est vera si vniformiter sumit sub ma/ iori. Ad pbatōne dico q̄ nō sufficit q̄ nō pos/ sit intelligi nō bonū ad hoc q̄ tale sit p eētā sicut ē ipse deus. sed opter q̄ sit purz bonū i se comprehendēs omne bonū. Ad octauū dice/ dū q̄ de causaliter z exemplariter eōmnis dile/ ctio gratuita. qz ē ei⁹ ppriissima cā. Cū igit q̄ cūqz ordinata dilectioe diligit aliqū effectū quasi nccio hz diligere ppriā eius cām. ideo q̄cūqz diligit dilectionē deū diligit. qz deus ē ois dilectio. vel formalis si ē increata. vel cali/ ter si ē ab ipso influxa aīe amorose.

Articul⁹ 2 **Quantū ad secundū**

pncipale. vtz possumus cognoscere an in no/ bis sit caritas. Dicendū q̄ q̄tū ex nobis ē. pur

ta sine dei speciali reuelatōe i possibile ē nos sci/ re certitudinaliter nos h̄re caritatē in fusā seu meritoꝝ dilectionē. qz in noticiā talis habi/ tus nō possumus reuenire nisi ex actibz dile/ ctionis. vel igit noticiā de tali habitu habere mus ex suba actus. vel ex mō actus. Nō p̄/ mo mō. qz etiā nuda potētia sine omī habitu pōt in subam actus. p nuda em voluntatē si ne omī habitu infuso vel acq̄sito possum⁹ na/ turaliter diligere deū. Nec scdo modo. qz ille modus vel uenit actu rōne habitus. puta qz ex habitu inclinatē ille actus dicitur facilis z delectabilis. vel ille modus uenit actu rari/ one ipsius dei. puta qz ex acceptatōne diuina ille actus dicitur gratis deo z acceptus. z p cō/ sequēs meritoꝝ. Primū modū q̄uis i actu certitudinaliter possumus p̄cipe. nō tñ possum⁹ mus scire vtz illa facilitatio seu delectatio p/ ueniat ex habitu infuso vel acq̄sito. qz ha/ bit⁹ diuine dilectōis naturalr acq̄situs ex fre/ quētatis actibus faceret actus tales delectabi/ les etiā i pagano vel iudeo. Signū em ē acq̄/ sitū habit⁹ delectationē h̄re in ope. ij. ethicoꝝ. Sed scdm modū nō possum⁹ ex nobis ipsis aliquo mō scire nisi deo reuelate. ppter qd̄ di/ xit apls. i. Cor. iij. Nihil mihi sciens sū. s̄ nō in hoc iustificat⁹ sum. Sed forte dice/ ret aliq̄s q̄ fm p̄m questio qd̄ est p̄supponit questionē an est. cū ḡ sic se habeat scire ad sci/ re sicut q̄stio ad questionē. nos autē possum⁹ scire qd̄ ē caritas. cū sit quidā habit⁹ creatus vt patuit i pcedēti articulo. ḡ etiā poterimus scire an sit i nobis. P. ij. posteroꝝ dicit. qz impossibile ē nos h̄re nobilissimos habit⁹ et latere nos. P. viij. de trin. c. iij. dicit beatus Aug. Sciri aliqd̄ z nō diligi pōt. diligit autē qd̄ nescit nequaqs. sed caritas diligit ab habē/ te caritatē. qz sicut pfectū scire ē scire se scire. sic pfectuz diligere siue pfecta dilectio ē diligere se diligere. caritas autē est pfecta dilectio.

Ad p̄mū dicendū q̄ scire qd̄ ē. loquēdo de qd̄ rei. p̄supponit scire an ē. z hoc vel i se vel i sua cā. Nō tñ scire qd̄ ē sp̄ p̄supponit rē ē in ppria exntia. possum em scire qd̄ ē rosa. nul/ la tñ rosa actu exntē. Etiā mittit fallacia figure dictionis. qz cū deberet inferri q̄ scire m⁹ caritatē ē. infer q̄ sciamus eam in nobis ē. Et sicut est ibi fallacia sequētis. puta caritas ē. ḡ est in me vel in nobis. Ad scdm dicen/ dū q̄ p̄hs loquit ibi de habitibz cognitiuis. illi em non pnt nos latere. z iō fm Aug. c. iij. de trin. c. ij. fidē videt vnusquisqz i semetipso. q̄uis nō possum⁹ cognoscere vtz hmoi fides

Instantia prima.

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3. Sic in nobis informis aut formata, quia in hoc fides dependet a caritate. Ad tertium dicendum quod ad hoc quod caritas diligat, sufficit quod addatur iue cognoscat. Dato etiam quod quis diligat se diligere, nescit tamen utrum talis dilectio sit supernaturalis.

Articulus 3. Quatuor ad tertium

principale, posito quod in nobis sit caritas, utrum per huiusmodi caritatem possimus exire in actum meritoriorum eterne beatitudinis sine speciali motu et impulsu, primo ponam conclusionem quam tenere propono. Secundo adducam distinctionem cuiusdam doctoris in materia proposita. Et distinctionis unum membrum quod ipse multipliciter confirmat est hoc. Tertio respondebo ad sua motiva. Quatuor ad primum dico quod huiusmodi caritatem non potest exire in actum meritoriorum sine speciali motu et impulsu, quia quanto finis alicuius agens est altior et magis suam naturam excedens, tanto huiusmodi agens sublimiori ac specialiori indiget motu et directione, sed finis dei sic diligetis sine caritate habetis est sublimissimus, et tota suam naturam excedit, ergo non obstante quod habeat caritatem et gratiam indiget motione et directione singulari ipsius spiritus sancti. Pro illud idem arguit doctor in exemplo satis familiari dicens. Sicut puer huiusmodi penam in manu in actu scribendi se habet ad magistrum ducentem manum suam, sic se videt habere huiusmodi caritatem in opere meritorio ad ipsum spiritum sanctum sed puer talis quibus penam habet in manu non tam ordinate scriberet nisi magister manum suam duceret, et cetera. Pro plus requirit ad exercendum opera meritoria quam ad prosequendum opera naturalia, sed huiusmodi caritatem non potest exercere opera naturalia nisi sibi suffragetur vultus in fluctibus, quod quantum ad opera meritoria indiget spiritu sancti assistentia et influentia speciali, et cetera. Pro ad Romanum vii, dicitur. Qui spiritus dei agunt, hi filii dei sunt. Et Isaias ait. Omnia opera nostra operatur deus. Sed quod ab aliis agit ab eodem mouet. Sed et quidam doctor ut primum quod circa hanc materiam distinguunt dicens, quod vel intelligit quod illa influentia specialis sic sit necessaria quod sine ea huiusmodi caritate nullo modo possit meritorie operari, vel quod sine ea non possit firmiter et perseveranter operari. Primum modo negat predictam conclusionem, secundo modo ipsam affirmat. Primum probat sic. Sicut res constituta in esse naturali cum principibus naturalibus operantibus se habent ad operationem naturalem, sic res constituta in esse supernaturali cum principibus supernaturalibus se habent ad operationem supernaturalem. Sed res naturalis et cetera, presupponunt solum influentiam vultus, et cetera.

Pro nulla res est constituta sua propria operatione, et cetera. Pro in Augustini x, de ci. dei, c. xxxi, de sic res animi stratur ut eas proprios cursus agere sinat, sed de potest illam propria motionem subtrahere remanente gratia et caritate, et per huiusmodi gratia et caritas habebunt operationem sine huiusmodi motione. Sed quantum quod operatio procedens a gratia et caritate est meritoria, et cetera. Pro opera de genere bonorum sine caritate facta non sunt meritoria, quod tamen si fuerint cum caritate meritoria sunt. Sed dicere quod huiusmodi caritatem non possit elicere talia opera sine speciali motu et impulsu, quod per se sine caritate potuit elicere est inconueniens, et cetera. Pro quod huiusmodi spiritus sanctum non indiget speciali motione et impulsu, sed huiusmodi caritatem huiusmodi spiritus sancti, iuxta illud ad Romanum v, Caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum quod datur nobis. Sed ad preteritue distinctionis probat sic. Ad permanendum in mobili ac perseveranter in talibus operibus in quibus magnam patimur difficultatem necio indigemus spiritus sancti auxilio. Sed propter corruptionem nature per primum peccatum, et inclinationem fornicis, et multitudinem temptationum, quis homo sit in caritate, tamen patitur magnam difficultatem in operibus meritoriis, ergo et cetera. Sed illa secundum da preteritue distinctionis concedo gratia principaliter meo conclusionis, primum vero nego, quia sic illud quod est primum disponens ad introductionem forme naturalis puta celum, illud idem est post introductionem coadiuvans in omnibus naturalibus operibus quod sunt secundum illam formam, sic primum disponens ad introductionem forme supernaturalis est ipse spiritus sanctus secundum suam specialem motionem et singularem influentiam, quia ad hoc non sufficit influentia generalis, aliter homo posset se naturaliter disponere sufficienter ad infusionem gratie dei et caritatis, cuius oppositum probabit in li. ij. igitur in omni operatione meritoria necio occurrit specialis motio et impulsus, sicut in omni operatione naturali necio occurrit influentia celi. Ad primum dicitur quod maior est vera cum habet aduictio quod sic se habent res naturales secundum influentiam vultus seu naturalem ad suas operationes naturales, sic se habent res spirituales secundum influentiam spirituales seu speciale ad operationes supernaturales, et tunc sequitur oppositum illud quod arguens intendit. Ad ij. dicitur quod si subtraheret influentia vultus dato quod forme naturales manerent, res tamen secundum eas nihil agerent, sic i. proposito, subtraheretur tali speciali motu et impulsu, dato quod caritas maneret, homo tamen secundum eas nihil operaretur. Ad iij. dicitur quod talia opera sine predicto influxu non essent meritoria. Ille, n. in fluxus est totus trinitatis.

Conclusio.

Sotfridus tra.

prima pfectiois

Secunda pfectiois

Contra gotfridum.

Ad i

Ad z

Ad 3

quis appropriet spūscō. Propter qđ qđtuz
ad personā prīs ait filius Joh. vi. Nō p̄ ve
nire ad mensi p̄ meus traxerit eū. Et qđtuz
ad seipm idē filius ait Joh. xv. Sine meni
hil potestis facere. Et qđtuz ad spūscōm dicit
in ps. Spūs tuus bonus reducet me in ter
rā rectā. Et in Joh. ij. Spūs vbi vult spirat
Ad 4 Ad qđtū dđz ē qđ ē p nob. qz p̄ inbitatōz
spūscōi i nobis debem̄ intelligere spālē influ
xū spūscōi q̄ spāluter assistit nobis.

Articls 4

Quantum ad quar

tū pncipale. vtz caritas 7 grā sint duo habi
tus realr dñtes. dico q̄ hie caritatz et grē sūt
duo hie realr dñtes. qz isti hie q̄rū vn̄ p se
respiciat eēntiā aie tāqz sbiectū p̄p̄iū 7 imedia
tū. 7 alter respiciat potētiā. illi nō cōio dñt. s; ha
bit grē sic imediatū 7 p̄p̄iū sbiectuz respiciat
eēntiā aie. 7 caritas volūtate q̄ ē potētiā eius/
de eēntiē. ḡ rē. Maior pz. p̄bō miorē. qz grā
dat eē aie. iuxta illd apli. Grā dei sū id qđ sū.
Caritas dat opari fm opa s̄tutū. iuxta qđ ait
Sze. Magna qđ ē opat si amor est rē. Lū ḡ
ē respiciat eēntiā 7 opari potētiā. iō rē. Ad
argumētū pncipale dđz q̄ ille q̄ diligit maḡ
nouit dilectiōz qz frēz qđtū ad eēntiā act⁹. nō
tñ qđtū ad modū act⁹ q̄ ē acceptatio dei. 7 qz si
ne tali mō quis dicat dilectio. nō tñ p̄pe dr
caritas. ideo quis aliqz possit se scire diligere
deū. n̄ tñ p̄ se scire vtz h̄mōi dilectio sit caritas
pp̄ue dicta siue dilectio meritoria. iō n̄ valet

Ad argu/
mētū pnci
pale.

De queritur

Hic queritur si caritas rē. In ista pte mgr̄ in
q̄rit de augmēto caritatz. Et tria
facit. qz p̄mo circa h̄ mouet qđem. Secdo po
nit suaz rñsionē. Et terciō addit rñsionis siue
p̄firmatōem. Secda ibi. Dis itaqz rñdemus
Tercia ibi. Ut aut̄ cert⁹ rē. Tūc sequit̄ il
la ps. Sup̄ dictuz est rē. In q̄ mgr̄ adducit
opiniōz supradict̄. Et diuidit̄ in duas
pres. qz p̄mo ad h̄ q̄ caritas q̄ deū 7 primuz
diligim⁹ nō sit spūscūs adducit̄ isti⁹ opinio
nis p̄batōz. Secdo ad iūgū quādā aliā q̄sti
onē. ibi. Dic q̄rit cū spūscūs. Prima diuidi
tur i tres. fm q̄ tenētes opiniōez istā triplr̄ p
bāt suā intētiōz. Primo. s. ex caritatz diuine 7
hūane distinctōe. Secdo ex spūscōi opatōe
seu causatōe. Et terciō ex caritatz hūane descri
ptōe. Secda ibi. S; aliud ē inqunt. Tercia
ibi. Alis qz inducūt. Quelibet istaz p̄riū du
uidit̄ i duas. fm qđ mgr̄ p̄mo adducit̄ isti⁹

opinionis p̄batōem. Secdo ecōtra opponit
suā rñsionē. Et partes de se patent. Circa
hāc lectionē quero.

Vtrū habit⁹ caritatz augmētū possit
suscipere. Et videt̄ q̄ nō. qz mot⁹ aug
mētū terminat̄ ad q̄ntitatē. sed caritas
nō ē q̄ntitas. ḡ rē. Maior pz i li. pdicamētōz
7. v. meth. minor s̄lt̄ pz. qz caritas cū sit habi
tus. oportz q̄ sit i p̄ma spē q̄litaris. Cōtra
si caritas nō suscipet augmētū. tūc vna cari
tas nō esset maior alia. dñs est falsū. ḡ 7 aīce
dēs. falsitas p̄ntis pz. qz cū fm mensurā cari
tatis sit mēsurā p̄mij i vita brā. si vn̄ nō h̄ret
maiorē caritatē alio. om̄s fm eandē mensurā
gliaz possiderēt. cui⁹ oppositū saluator̄ infinu
at cū ait. In domo prīs mei māsiōes multe
sūt. Dic p̄mo videndū ē. vtz caritas possit
augeri. Secdo videndū de mō augendi seu
suscipiēdi magis 7 min⁹ caritatis qz cetera
rū formaz q̄ intēdunt ac remittūt. Tercio
vtz caritas augeri possit in infinitū. Et qz
to vtz possit minui.

Quantū ad primū

dicūt̄ cōmuniter q̄ caritas potest augeri. qz for
ma cui⁹ p̄p̄iū p̄ncipiū p̄ductiū ē liberū
7 p̄ncipiū suscep̄tiū est variabile. 7 poterit eē
aliter 7 aliter dispositū q̄tum ad receptōez il
lius forme. illa poterit augeri. sed caritas est
h̄mōi. ḡ rē. Maior pz. Nā agēs p̄pter sui li
bertatē p̄t aliter 7 aliter influere. 7 subiectū p̄
pter sui variabilitatē p̄t aliter 7 aliter influere
agētis suscipere. 7 p̄ p̄lequēs forma poterit vari
ari seu augeri. Minor de se nota ē. qz deus est
p̄p̄iū p̄ncipiū p̄ductiū caritatis q̄ in oī sua
p̄ductōe ad extra agit cōtingēt 7 libere. Et iā
q̄ aia nostra siue voluntas sit variatōi subie
cta experimur quasi om̄i hora. P̄ oīs for
ma creata habēs modū quātitatiū potest sus
cipere augmētū. sed caritas habet modū q̄
titatiū. ergo. Maior patz. Minorē probō.
qz oīs virtus p̄t compari vel ad subiectū ut
quo est. 7 sic dicit̄ qualitas. 7 vt sic p̄t susci
pere magis 7 min⁹ fm q̄ subiecto dat magis
seu intēsius 7 remissius esse. fm maiorē vel
minorē dispōem subiecti. vel potest p̄pari ad
obiectū i quod rēdit. 7 sic induit̄ quēdam mo
dum quātitatiū. eo q̄ mensuret̄ ab obiecto
7 vt sic dicit̄ vna virtus maior alia etiā in ea
dem specie. fm q̄ fortius rēdit in obiectū. Lū
igit̄ caritas sit p̄fectissima virtus oīm virtutū
ergo rē. Sed p̄tra illud videt̄ esse quedā

Primum
pncipale.

Cōtra cō
clōz opio.

opinio q̄ dicit q̄ motus ad caritatē nō d̄z di-
ci augmentū sed alteratio. qz ois mor⁹ ad q̄li-
tate est alteratio. sed caritas cū sit virt⁹ est bo-
na qualitas mētis. P. ois mor⁹ ad aliquē
terminū q̄ sit p recessuz a d̄uo est pprie altera-
tio. vñ phs i topicis loquēs de alteratōe q̄ est
ad albedinē dicit albius eē qd̄ ē nigro imper-
mixtius. sed motus ad caritatez est hmōl. ḡ
zē. Probatio assūpre. qz ait aug. lxxxiij. q̄sti
onū. q. xxxvij. vel. xxxviij. fm aliā capitulati-
onē fm q̄ auget caritas minuit cupiditas. qz
caritatis ven enū ē spes adipiscēdoz. nutriti-
tuz ei⁹ minutio cupiditatis. pfectio aut̄ nul-
la cupiditas. Sed illa i nullo infrin gāt il-
lud qd̄ p̄mo dixi. Auctas etiā iā allegata ex-
p̄sse ē p me. qz māifeste ponit augmentū fieri i
caritate. Un̄ idē Aug. ait ad Bonifaciū. z hf
in glo. i. Loz. xij. qz caritas meret̄ augeri vt
aucta mereat̄ p̄fici. Ad primū ḡ d̄icēdū q̄
motus augmenti p̄t esse ad qualitatē fm q̄
h̄z modū quantitatiuū. caritas aut̄ vt iā pa-
tuit habuit modū quantitatiuū. Propter n.
hmōi modū caritas nō solum dicit̄ intēsi-
or sed etiāz dicit̄ maior. iuxta quod ait saluator
Joh. xv. Maiorē caritatē nemo h̄z zē. Ad
scdm̄ paret p̄dicta.

Quātū ad secūduz

p̄ncipale. q̄liter auget̄ caritas. sūt diuisi mo-
di doctor. quibz de clarāt formas intēsi-
biles z remissibiles suscipe magis z minus. Do-
ctor em̄ n̄ ponit formā magis z min⁹ suscipe
nō fm gradus i eēntia. qz illos nō habet. cuz
forma sit simplici z inuariabili eēntia consi-
stens. vt ait auctor sex principioz. Sz vt ip̄e
ait forma suscipit magis z minus fm diūsos
gradus inesse fm q̄ dat magis z minus eē sb
iecto. ppter maiorē z minōrē dispōem ipsius
subiecti Et confirmat illa opinio sic. Sicut
se h̄z virtus ad agere. sic eēntia ad eē. sed eadē
virt⁹ i nullo variata fm grad⁹ eēntie magis z
min⁹ agit i passū fm q̄ ē mag⁹ z min⁹ disposi-
tū. ḡ eēntia eēntialr z intrinsece siue fm grad⁹
in eēntia i nullo variata. eidē subiecto dat ma-
gis z minus eē. fm q̄ ip̄m subiectū ē magis z
minus disposituz. P. grad⁹ forme mutat⁹
in eēntia mutat spēm. qz forme sunt sicut nu-
meri. vt p. viij. metaph. Sicut. n. i numeris
q̄cūqz vnitare addita vel remota mutat spēs
nūeri. sic quocūqz gradu mutato q̄tū ad eēn-
tiā forme mutat spēs fm talē formā. sed cari-
tas vel albedo z cetera p̄similia accidētia i ea-

dem specie manētia suscipiūt magis z minus
ḡ hmōi susceptio nō erit q̄tū ad gradus sc̄l-
lentia. sed solū q̄tuz ad gradus in eē. P. si
caritas z cetera hmōi forme susciperēt magis
z minus fm eēntiam suāz. tūc in abstracto di-
cerent̄ fm magis z minus. p̄ns ē falsū. ḡ z an-
cedēs. falsitas p̄ntis p. qz dicit phs i pdica-
mētis q̄ iusticia nō d̄z magis z min⁹ iusticia.
pbat̄ p̄ntia. qz q̄cqd̄ p̄uenit forme fm eēntiā
suā. h̄ p̄uenit sibi i abstracto. P. si caritas
augeret̄ fm ptes eēntiales sibi additas succes-
siue. aut ille ptes differēt numero solū. z hoc
non. qz plura solo numero d̄ntia nō possunt
eē simul in eodē subiecto. aut differēt specie.
z tūc caritas aucta nō esset eiusdē rōnis. quo-
rum vtrūqz est irrationabile P. simplici-
us sup̄ pdicamēta dicit. qz intētio Aristo. fuit q̄
forme nō suscipiāt magis z minus in se. sed p
ut p̄cipiunt i subiectis. Ad illas rationes
r̄ndet quidam doctor qui est p̄trarie opinio-
nis. Ad p̄mū dicit q̄ nō est simile de age-
re z virtute. z de eē z eēntia. tū qz agere differt
a virtute. tuz qz plura requirunt ad agere. vt
delicet subiectū dispositū. Sed illa solutō
nulla est q̄tū ad ambas suas ptes. quia si/
cut agere differt a virtute. sic esse differt ab es-
sentia. sicut doctor noster probauit in multis
suis questioibz z tractatibz. nec valet sc̄da no-
ta solutōis. qz cū actus actiuoz sint i partē
p̄disposito. nō minus requirūt dispositio i sb/
iecto ad hoc q̄ recipiat eē ab eēntia q̄ ad hoc
q̄ recipiat agere a virtute siue potētia. sic ergo
nulla. Ad scdm̄ dicit q̄ pars adueniēs nō
facit caritatē auctā esse alterius speciei. qz nō
affert nouā rationē. sc̄d ē aliqd̄ eiusdē rōis cū
p̄ma. Sed oppositū istū dicit̄ p̄babat rō.
iō nisi ad p̄batōnes r̄ndeat solutio nō valet.
Ad terciuz dicit q̄ forme in abstracto p̄nt
dici maiores. sicut dicit̄ maior iusticia i vno
q̄z in alio. sed magis et minus aduerbialiter
de ipsis nō dicit̄. qz talia inherēntiaz p̄dicati
determināt. Nullū autē eēntiale p̄dicatū in-
est suo inferiori fm magis z minus. Sed
nec illud valet. qz q̄ iusticia dicit̄ magna vel
maior vel maxima. hoc nō est propter aliquē
gradū essentialē qui sit in ipsa iusticia. sed est
propter modū quantitatiuū quē sōnt iusticia
i ordine ad obiectū. sicut dixi i primo articu-
lo illius questiois. Et cū addūt sc̄do q̄ nul-
lū eēntiale p̄dicatū inest suo subiecto fm ma-
gis z minus. dico q̄ ver⁹ est. et cā illius veri-
tatis ē. qz nō habet gradus essentielles. si em̄
haberēt hmōi gradus. tūc posset p̄dicari fm

Sed eōra oppo-
s te sepant. Lm
caritatē augmētū p̄nt
idē q̄ nō qz mot⁹ ad
ad q̄ntitatē sed caritas
aior p̄z illi. p̄dicamēta
p̄z qz caritas cū sit bo-
na ip̄e q̄ntitas. Lm
augmentū. tūc vno
ia. p̄ns est falsū. ḡ z
z. qz cū fm mensurā
i vita b̄tā. si vñ nō
oms fm eandē mensū-
rā oppositū saluati
p̄ns mō māifeste
dendū ē. vtz caritas
ad d̄m z mō augmētū
tūm iā caritatis eē
inf ac remittit. Lm
postur in infimū. Lm
ū ad p̄mū
caritas potēt augmētū
n̄cipiū p̄ductiōe
iūū est variabile. r̄p̄m
vōtū q̄m ad remittit
vōtū augmētū. sed caritas
aior p̄z. Nā agēs p̄nt
z alter infimū. z d̄icēdū
itātē p̄t alter z alteri
p̄sequis forme p̄nt
d̄nos z se nota. qz p̄nt
d̄uctiōū caritatis p̄nt
agit z n̄m ḡtē z d̄icēdū
voluntas sit variabile
tali om̄i b̄tā. P̄ns
modū quantitatiuū
ū. sed caritas h̄t eandē
D̄icō p̄z. N̄m p̄nt
et compan vel ad subiectū
et qualitas. z vt sic p̄nt
n̄m q̄ subiecto d̄icēdū
māifeste esse. fm māifeste
subiectū. vel potēt p̄nt
ēdū. z sic d̄icēdū q̄ntitas
nū. co q̄ mensurā d̄icēdū
a virtus maior. aliter
p̄ forme r̄dit in p̄nt. Lm
secūluma virtus p̄nt
ad p̄nt illud r̄dit p̄nt

3
4
5
Aureolus
soluit.
Ad 1
Cōtra au-
reolum.
Ad 2
Cōtra eū.
Ad 3
Cōtra eū.

Ad 3
de p̄nt māifeste p̄nt
n̄m a nob̄ arḡ p̄nt
z nō p̄nt q̄ntitas
Cōtra eū.

Ad 4 eos etiam abstracto. Ad q̄rtū dicit q̄ reali-
 tates fin quas sit formaz intensio nec distin-
 guunt specificice nec numeraliter. nec aliq̄ mō
 p̄scindunt vt distincta in actu. sicut nec pres-
 2 t̄tinui dicunt actu distinguui. dicunt autē di-
 stinguui i potētia inq̄tū minor gradus potest
 eē exclusa realitate maior. Sed nec illa so-
 lutio sufficit. q̄ q̄ncunq̄ aliqua sic se habent
 q̄ ab inuicē sunt sepabilia z ex pre aū z ex pre
 post. necessario p̄uincunt ab inuicē reali dif-
 ferre. sed fin te minor gradus p̄cedit h̄mōi re-
 alitate additā z sequit eam. q̄ vt dicit potest
 manere exclusa tali realitate. q̄ n̄ c̄cio sunt ali-
 quo mō distincta. oīa autē q̄ differūt aut diffe-
 rūt numero. aut specie. aut genere. aut anolo-
 2 ḡia. q̄cūq̄z aut istoz dato: appet z stat argum̄
 tū i vigore suo P. vnūq̄q̄z q̄tū h̄z de enti-
 tate tm h̄z de vnitate. q̄ cū h̄mōi gradus eēn-
 tie supueniēte appelles realitatē. z oīs realitas
 sit entitas. n̄ c̄cio dabis sibi aliquā vnitatē. q̄d
 em̄ nō significat vnū nihil significat. vt dicit
 iij. meth. Sic igit illud supueniēs dicit ad-
 ditā entitatē. sic dicit additā vnitatē. z p̄ oīs
 etiam iuxta tua p̄ncipia illa erūt v̄e aliq̄ mō di-
 sticta Ad q̄rtū dicit sic ad terciū. z addit q̄
 rō albedis nō magis inest maiori albedini q̄
 2 minori. nec p̄fecti inest q̄uis p̄fectior sit albe-
 do. Sz illud q̄d hic addit multiplicē iclu-
 dit defectū. Primo q̄z vna albedo nō ē maior
 alia loq̄ndo de magnitudine eēntiali de q̄ ille
 doctor ad p̄ns loq̄t. sz solū magnitudie ma-
 teriali siue fūdamēntali. Propt q̄d dixit arist. i
 p̄dicamēt. Quāta ē superficies tantā albedinē
 dices. q̄ dicat. Nō ex magnitudie eēntie p̄pe-
 tit talibz formis p̄dicatū h̄ q̄ dicāt magne. sz
 solū rōe extēsiōis quā fortit̄ ab extēsiōe suo-
 rū subiectoz. sec̄m̄ ē de v̄tutibz. vt parui su-
 2 per̄. P. dicere q̄ rō albedis p̄fecti nō p̄ue-
 niat vni albedini q̄ alteri. posito q̄ vna albe-
 do p̄fectior sit alia. loq̄ndo de p̄fectōe eēntiali
 de q̄ ad p̄ns ille loquit. ē tollere adeq̄tūz iter
 diffinitionē z diffinitū. z ē dicere q̄ diffinitō
 nō sit sermo exp̄ssiu⁹ q̄d dicitatis z essentie rei. q̄
 oīa sūt z̄ arif. i. li. topicoz z multis alijs locis
 2 v. p̄ egid. Sūt etiā quidā aliq̄ q̄ directe arguūt z p̄-
 1 dicitā opiniōz n̄ri doctoris. P̄io sic. si cari-
 tas q̄tuz ad eēntiā ē indiuisibilis. q̄ quicūq̄z
 h̄o exp̄ns i caritate h̄ret tantā caritatē q̄tā h̄z
 2 xps. oīs ē falsū P. si caritas auget p̄pter
 dispōez subiecti cū tal̄ dispositio intēdat. aut
 h̄mōi dispositio h̄z grad⁹ i eēntia. aut intēdit
 rōne alteri⁹ dispōnis. z sic vel erit p̄cessus i in-
 finitū. vel dabis aliquā formā h̄ntē grad⁹ in

eēntia. qua data eadē rōne q̄libet alia forma
 gradus habebit i eēntia. P. si caritas possz
 augeri p̄pter dispōem subiecti. eadē rōne pos-
 set in inui p̄pter indispōem subiecti. oīs ē sal-
 sū. oītia p̄z. q̄z vt d̄r. i. post̄. Si affirmatio
 ē cā affirmatiōis. tūc negatio erit cā negatio-
 nis. P. eē accidētis nō differt ab eēntia ac-
 cidētis. q̄ si suscipit aliq̄d accidēs magis et mi-
 nus fm̄ eē. etiā suscipiet fm̄ eēntiā. q̄z sūt ea-
 dē z indistincta. q̄cquid p̄uenit vni z reliquo
 q̄z. P. si ex sola maiori vel minori dispō-
 5 ne subiecti forma suscipet magis z min⁹. tūc
 aer eq̄lit dispōit̄ eq̄liter illuminaret ad p̄ntiā
 lune sicut ad p̄ntiā solis. cur⁹ oppositū euidē-
 ter exp̄mur. P. arguūt q̄dā aliq̄ sic. Si ca-
 ritas eq̄ p̄fecte q̄tum ad eēntiam eēntiā quoli-
 bet beato. tunc oēs eq̄liter p̄marent. oīs ē sal-
 suz teste xpo q̄ in Johe ait. In domo patris
 mei māshōnes multe sunt. p̄bat oītia. q̄z p̄e-
 miū nō n̄det actui sed habitui caritatē. P.
 6 capacitas supioz angeloz est maior q̄z inferi-
 orū. sz p̄fectio debet eē p̄portioata p̄fectibili.
 q̄ si angelus supior nō h̄ret maiore caritatez
 essentialiter q̄ inferior. tunc inferiori existēte
 beato p̄pter repletionē siue capacitatē. supior
 nō eēt beatus. q̄z pen es suā capacitatē non es-
 set repletus. P. p̄m̄etator. vi. phisicoz ait.
 7 q̄ cū aliquid mutat de albo in nigz. p̄m̄ ha-
 bet de termino a quo. z p̄m̄ d̄ termino ad quē.
 q̄ h̄mōi forme essentialiter h̄nt p̄tes. P. ar-
 guunt aliq̄ hoc idē sic. Si tales forme nō ha-
 9 berent gradus in eēntia. hoc esset pro t̄nto. q̄a
 essentie eaz sunt simplices. sed esse nō est mi-
 nus simplex q̄ essentia. ergo nec haberēt gra-
 dus in eē. P. oīs realis alteratio terminat
 10 ad verā qualitātē. sed motus intēsiōis quo
 forma suscipit magis est vera alteratio. q̄ ter-
 minat ad aliquā qualitātē. sed talis qualitas
 nō potest esse illa que p̄fuit. q̄z ad illud quod
 est actu nō est motus. cū motus sit actus en-
 tis i potētia fm̄ q̄ i potētia. vt p̄z. iij. phisicoz
 Nec p̄t eē totaliter altera forma a p̄ma. q̄z p̄
 hoc p̄ma nō intēderet. etiā due forme solo nu-
 11 mero d̄ntes eēnt i eodē. q̄ erit fm̄ aliū gradū
 i eēntia eiusdē forme. qui vera q̄litas dici po-
 test. P. relatio nō p̄t intēdi nisi intendat
 suū fundamētū. sed p̄cipatio forme ē q̄dā
 relatio cui⁹ fūdamētū ē ipsa forma. q̄ non p̄t
 maior vel minor p̄cipatio eē. nisi forma i es-
 sentia sua habeat gradus z p̄tes. Sed illa
 q̄uis sint difficilia. t̄n solui p̄nt ex dictis do-
 12 ctoris nō s̄n b̄n intellecti. Ad cui⁹ intellectū
 ē aduertēdū q̄ nō p̄ oīa p̄s̄r ponit doctor n̄

Alexander
 augustinus
 fis. 2. q̄. 12.
 6
 7

Aliq̄ ad id.

Materia
 solutiois.

susceptione fieri i caritate et ceteris formis. quia licet eadem aie magis disposite vno tepe qz alio eadem caritas ter magis esse. vt dixit ille doctor: distinctioe. xvij. q. viij. tamē deus rōe sue libertatis sine omī nra cooparōe pōt aie infū dere caritatē. et ipsā disponere iuxta libitū sue voluntatis. sicut dixit ille idē doctor: eadez di/ stinctioe. q. vl. Ad p̄mū igit argumētū di/ cēdū qz q̄uis i p̄po nō sint p̄les p̄tes eēntie ca/ ritatis. qz tales p̄tes caritas nō h̄z. ē tñ in eo eē carissimū et deo maxime gratū. qz sicut dicit doctor: noster dist. xvij. q. xi. aia xpi tantā re/ cepit gratiā et caritatem qua sic replebat eius capacitas taz actualis qz possibilis. qz si talis anima vltorius fuisset aucta in gratiā. nō re/ māssisset in eadē specie. Ad scdm dicēdum qz q̄uis illud argumētū aliquā apparētā ha/ beat de alijs accētibz magis et minus suscipiēti/ bus via naturali. de caritate tñ et grā et ceteris p̄tibus a deo p creationē infusis nihil p̄clu/ dit. quia oēm talē formā deus pōt fm magis et minus intumare subiecto nō illa p̄ua requi/ sita dispositioe. ita qz eadē eēntia caritatis idi/ uisibilis fm grad⁹ essentialis fm qz magis a suo creatore intumaf subiecto et intumaf ra/ dicaet in eo. fm hoc dat magis et nobilius esse subiecto. et magis participat a subiecto. Sz q̄stum ad susceptionē magis et minus prout est i rebus naturalibz. tunc doctor n̄ met fa/ cit illud argumētū p̄tra se. ij. suo quolz. q. xiiij. Et m̄det ad ipsum sic. Dicit em̄ qz intentio et remissio que est in secūdis qualitibus redy/ cit i intensionē et remissionē que est i primis q/ litatibus. et illa reducit vltorius i intensionē et remissionē que est i raritate et densitate. hec autē que est in raro et denso nō reducit vltori/ us in aliquā accidentalē dispositionē. sed im/ mediate reducit i partes quātitatiuas mate/ rie. qz ex sua natura hoc habet qz p̄nt ab agen/ te p̄stringi. et sic intēditur densitas. et possunt ab eodem agēte distēdi et dilatarī. et sic inten/ ditur raritas. Et per hoc cessant multe cau/ lationes que a modernis doctoribus indu/ cūtur cōtra doctorē nostrū. que omnia proce/ dunt ex ignorātia istius solutiōis. Et si ali/ quis in stare dices qz calidū et frigidū. humi/ dū et siccum nō debet reduci ad rarum et den/ sum. quia qualitates prime nō debent reduci ad secūdas. Respondet doctor ibidem. qz q̄uis calidū et frigiduz tē. sint priora raro et denso p̄ compationē ad agens. quia agēs ca/ lesfaciēdo rarefacit. raritas tamen et densitas sunt priorēs quātūm ad materiā. quia mate/

ria rarefiendo calefit. Et quia illa solutio fit i ordine ad materiā. igitur tē. Ad tertium parebit i quarto isti⁹ questiois articulo Ad quartū. dicēdū qz esse accidētis ē quidā mod⁹ p̄fectius que fortit subiectū ex p̄iūctōne sui cū accidēte. qui quidē mod⁹ nō est essentia ac/ cidētis. quia ille modus intēditur et remitti/ tur fm qz ipm accidēs magis et minus subie/ cto intumaf. Ad quintuz respōdet noster doctor. i. sniaz. dist. xvij. q. viij. in solutiōne quarti argumēti dices. qz nō est silē et luce et de formis realibus de quibz ad p̄ns ē sermo. qz lumē intēntionaliter est in medio. qd p̄bat. qz due intēntōes solo numero d̄ntes a duabz cādēlis deriuatē p̄nt silē esse i eadē p̄te mediq. qz si tales cādele i eadē linea ex opposito po/ nātur. hō eēs in vna p̄te videt illā qz sibi op/ ponit. et eēs i alia p̄te eiusdē linee videt aliā. quod nō p̄tingeret nisi in omī p̄te illius linee eēt intēntōes ambaz cādēlay. que tamē solo numero differūt. Et qz talia intēntōalia repē/ dēt qz totaliter ab agēte. qz nō solum in fieri. sed etiā i facto esse et i p̄seruari dependēt a suis productiuis. hinc est qz a fortiori agente pu/ ta a sole aer etiā minus dispositus potest ma/ gis illuminari qz a luna vel debiliori agente aer purior et magis disposit⁹ illuminet. Hinc est etiā qz plura lumina simul p̄ntia eidem ae/ ri magis illumināt eū qz vnū lumē. Quo/ rum omnū oppositū videmus in formis re/ alibus. Forte dices qz idē videmus in for/ mis realibus realiter a suis agētibz inductis i subiectis. Positis em̄ duobus calefactibili/ bus p̄ oia eque dispositis. et vnū illoz ponat iuxta vnū solū cartonez. et aliud iuxta maci/ mū ignē. nō obstāte equalitate dispositiois i eis. illud i quod agit ille mafim⁹ ignis magis calefit qz illud i quod agit solus carto. igitur nō solū rōne dispositiois subiecti maioris et minoris forma realis dat magis et minus eē verūctiā ex virtute agētis. stante eadē disposi/ tione subiecti. possumus qz dicere qz nō solum q̄stū ad formas intēntionales. verūctiam quā rū ad formas reales maior effectus inducitur ex virtute agētis i subiect⁹ eodē modo dispo/ sitis Respondet qz predicto casu posito qz us talia passa in principio sunt eodē modo disposita. p̄seuerante tamē actione predicto/ rum agentū circa hmōi passa immediate fit difformis dispositio. quia ille magnus ignis ratione sui predominij sup tale passum velo/ citer disponit ipsum et intense. propter quod tale passuz q̄uis nō recipiat plures gradus

Ad 3
Ad 4

Ad 5

Instantia

Solutio

Solutio
Ad 1

Ad 2

actua/
m

Instantia

Solutio

quantū ad essentiā caliditatis q̄ passum alte-
rum. Illa tamē caliditas tribuit sibi magis
esse calidū ratione maioris dispositionis rece-
pre p̄ actionē ipsius ignis ipsum alterantis.

Instantia

forte iterū dicitur mihi. posito q̄ p̄dicta
duo calefactibilia ambo sint summe disposi-
ta. ita q̄ nullum illorū est vltcrius disposibi-
le ad calorē. quia vtrunq̄ est summe disposi-

Solutio

tum. Respondeo q̄ casu posito carbo ita p̄-
fectū daret calorē passū quod ipse contingeret.
sicut maximus ignis. immo vna sola scin-
tilla continēs talē materiā summū calorē
in ea induceret. quia ipsam incenderet. et da-
ret formā ignis.

Ad 6

Ad sextū nego consequen-
tiā cū sua probatione. quia nō variat p̄miū
eternū p̄pter variationē essentiē ipsius cari-
tatis. sed variat h̄mōi p̄miū genes maiorē
et minorē intimationē ipsius essentiē carita-
tis in mētibus beatorū. iuxta quā intimationē
magis vel minus carus ipse deo.

Ad 7

Ad septimū dicendū q̄ si ex p̄portione angeloz vis argu-
ere p̄portionē caritatis eoz. tunc sicut angeli
differūt specie. sic oporteret te dicere q̄ carita-
tes eoz differēt specie. et sic doctor noster cō-
cederet tibi gradus essentielles in caritate. q̄a
tales gradus ponit in omnibus differētibus spe-
cie. Sed illud nō oportet. q̄ dato q̄ nullus
sit gradus in essencia caritatis adhuc deus re-
plebit capacitates cuiuslibet angeli fm q̄ for-
mā caritatis creādo et influendo ipsam inten-
sius vel remissius intimat cuiuslibet menti iux-
ta suā capacitātē. Posset etiā dici q̄ quilibet
fm q̄ habet maiorē capacitātē fm hoc etiā ha-
bet maiorē dispositionē. p̄pter qd̄ caritas eoz
quis quo ad gradus essentiē dat talibus ange-
lis varios gradus q̄ntū ad esse. p̄pter qd̄ vnū
cariōs est deo q̄ alter fm magis et minus esse
quo participat caritatē. ratione cuius etiā a deo
diversimode p̄miant.

Ad 8

Ad octavū dicendū
q̄ om̄ē. nō dicit p̄tē noialiter sed p̄tē aduer-
biale. Ex quo p̄ q̄ nō est intētio om̄ē. q̄ ip̄z
mobile habet partē vnius eēntiē et p̄tē alteri-
us eēntiē terminoz. sed intēdit dicere q̄ mo-
bile nō sit totaliter elongatū a termino ad quē
sicut fuit anq̄ inciperet motus. nec sit totaliter
elongatū a termino a quo sicut erit postq̄ cō-
pletus est motus. sed q̄ sit in quodā fluxu vtrū
q̄ aliquo modo cōtingere. Ad nonū dicendū

Ad 9

q̄ illud nō est p̄pter minorē simplicitatē ipsi-
us esse. sed p̄pter varietatē dispositionū ex q̄-
bus contingit q̄ eadē essentia forme virtuali-
us et minus virtualiter dat esse. sicut em̄ poss-

to q̄ agere non sit minus simplex q̄ virtus a
qua procedit. eadē em̄ virtus nō mutata forti-
us ageret in materiā magis dispositā q̄ min⁹
dispositā. sic et. Ad decimū dicendū q̄ mo-
tus intensionis terminat ad eandē qualitātē q̄
p̄fuit. q̄uis nō fm idē esse quo p̄fuit. sed fm
nobilius et virtualius esse quod tali motu ac-
quirit in subiecto. Ad vndecimū dicendū
q̄ forma est fundamentū illius p̄ticipationis
nō quodcunq̄. sed vt virtualiter cōtinet plura
liratē graduū in esse. quos gradus formaliter
cōicat subiecto cū capax eoz efficit p̄ cōgruen-
tē sui dispositionē. et ideo vt sic sibi mutuo cor-
rūdet fundamentū et relatio. puta eē fm grad⁹ i
esse. et ipsa p̄ticipatio. Sed p̄ p̄dictā do-
ctoris nostri positōz sūt i hac materia etiā m̄l-
toz doctoroz opiniones. q̄uis aliq̄e mag⁹ di-
recte. aliq̄e s̄o minus. Dicit em̄ quidaz do-
ctor de nostris q̄ forma suscipiens mag⁹ et mi-
nus. suscipit nō solūz p̄ticipationē subiecti
magis et minus. sed etiā fm se. q̄ materia est
p̄pter formā. et nō eōverso. q̄ diversa disposi-
tio in materia ē p̄pter diversū gradū p̄fectio-
nis qui est i forma. puta q̄ forma sic requirit
ideo materia sic est disposita. ergo forma nō
suscipit magis et minus. q̄ p̄cipat fm ma-
gis et minus a subiecto. s̄ eōverso. P̄. mo-
tus fm formā nō est aliud q̄ forma in cōple-
ta in ordine ad cōplementū. cui ergo motus
sit partibilis. igit forma que acquirit per mo-
tū fm se habet gradus fm magis et minus.
Unde ait cōmētor. q̄. physicoz. q̄ in alijs ge-
nerationibus a generatōe subē partes oppo-
siti successine recedūt a subiecto. et fiunt i ip̄so
partes generati. P̄. id quod dicitur alicui
fm suū eē actuale et fm suū eē potētiāle. h̄ cō-
uenit sibi fm se et fm eēntiā suā. s̄ suscipe ma-
gis et minus conuenit forme fm suū esse actu-
ale. quia actu sit in subiecto per actionē agen-
tis fm magis et minus. Nihil autē sit actu
nisi potentia p̄ius fuerit. ergo fm suū eē po-
tētiāle etiā habuit p̄ius esse magis et minus.
et p̄ consequēs cū sibi conueniat fm vtrunq̄
esse. ducit sibi fm se et fm essentiā suam.

Ad 10

Ad 11

Jaco. d. vi
ter. q. 5. 2.

5

Solutio
Ad 1

Sed nec illa eludūt. Ad p̄mū q̄ dicit
dū q̄ quis materia dicat esse. p̄pter formā rō-
ne dignitatis et p̄fectōis q̄ magis sunt in for-
ma fm se considerata q̄ i materia. tñ q̄ntū ad
mutuā cōeigentā nō solū materia est. p̄pter
formā. sed etiā forma. p̄pter materiā. nec va-
let cōntia. q̄ quis materia sit. p̄pter formā.
tamē nō oportet q̄ diversi sint gradus in es-
sentia forme p̄pter diversos gradus q̄ sunt i

[Marginal notes on the right edge of the page, partially obscured and difficult to read.]

dispositioe materie. qz hmoi dispoes sunt ad hoc vt ipsa materia diuersimode pficiat fm diuersos gradus i esse pualr pccetos in eade eentia forme.

Ad 2. Ad scdm dicendu qz motus p pze loquedo non est forma. sicut via no est terminus. qz mor e via i formaz. Et si aliq mo fm suu ee materiale motus diceret id e qd for ma. vt sic ipse mor no ee diuisibil. nec hret pres eentia lr disticta. Sz fm suu ee forma le mor e quida fluxus z e quid forma lr successi uu. z vt sic no est id e qd forma. cuz forma sit fm sua natura ens forma lr pmanes. Lome. etia videt ibi loq de pnbz qstatiuis. qz si ali qua magnitudo q est calida dz frige fieri. illa magnitudo no sil relinqt calore in oibz suis pnbz. sz successiue.

Ad 3. Ad terciu dicendu qz for ma fit p agens actione actu i subiecto fm ma gis z min. in qtu subiecto magis z min? di spolito p actione ipsius agens forma dat ma gis z minus ee. z isto mo fm magis z minus etia fuit in poteria anqz est z i actu. sed nec nuc actu suscipit magis et minus i eentia. nec tuc ad tales gradus fuit i poteria. Magis etia p pze diceret qz forma dat esse fm magis z mi nus. qz q suscipiat esse fm magis et minus. quia forma no suscipit esse sed dat esse. z sub iectu per forma suscipit esse. Minor ergo est neganda modo quo ille ponit ea. Est igitur alia opinio que ponit qz forma suscipiat magis z minus p additione partis eiusde ra tiotis cu pcedere. puta caritas per additione noue caritatis. z sic de alijs. Et probatur sic.

1 Sicut trahes siue tendes arcu curuitate ad dit curuitati. sic intedens albedine siue augel caritate. albedine addit albedini. et caritatem caritati. P. videmus ad sensuz qz plubuz addituz plumbz. totu efficitur ponderosius ex hoc qz grauitas addit grauitati. z ignis ad dituz igni totu efficitur calidius p additio ne vnus caloris ad aliu. Sic igitur eodem modo est in alijs. P. can dala superueniens

4 cacle magis illuminat aerē. P. sicut se ha bet augmentatio quantatiua ad quantate. sic se habet alteratio intesina ad qualitate. sed il la no potest fieri sine additoe noue quantate. g nec illa sine aductu noue qlitate. Sz illa opinio stare no pot. qz vel caritas supuenies faceret vnu cu caritate pexnte. z tuc vna cari tas est forma z pfectio alteri. z altera eet sb iectu istius. vel maneret ab ea disticta. z tunc duo accnta realia solo numero dria eent siml in eode. Ad pmu g dicendu qz qz p hmoi tractu subiectu curuitatis flectit in extremis

vltra suam medietate. et p psequens ad cur uitate melius disponit. ppter quod eadem q pzfuit sine aliqua alia de nouo superueniete dat tali subiecto magis esse curuu. Sivero p continuatione hmoi tractus extrema totali ter iungeretur. tunc dico qz prima curuitas tolleretur z inducitur forma circularis figure que

specie differt a prima curuitate. Ad ij. dice duz qz sicut si alba superficies adiugitur albe superfici. ex hoc no suscipit magis intesine. sic eode modo de plumbz z igne. In eade em parte plumbi nec est maior grauitas nec ma gis graue esse qz ante fuerat. Sicut em plu res homies simul iucti fortius trahut nauē. nullus tamē eoz propter iuctione talem ad alteru est fortio: in seipso intrinsece. Sic li cet illi plures ignes simul iucti extrinsece pos sent i fortioze actōem. intrinsece tū ex hoc nul lus eozū esset magis calidus. qz si oppositum. qnqz apparet hoc esset p tato. quia materia nullius eoz vel saltē alterius no erat perfecte intesa vel summe ad caliditatez disposita an hmoi iuctione. z facta iuctione perfecte di sponit. z p psequens intesius ee recipit.

Ad terciu dicendu qz no est ad pposituz. vt patuit supius. qz lumē e forma intesionalis. Ad quartu dicendu qz no est simile de qntitate z alijs formis. qz sola quantitas e p se diuisibil ptes eiusdē rationis. ideo ipsa fm tales ptes pprie augmentat. Nulla autē alia forma est diuisibilis in hmoi ptes nisi p accidēs. puta rone quantitate put fundat in quato. z ideo no pnt tales forme intedi vel augeri intrinse ce fm eentias. sed soluz fm esse intesum et re missum penes dispositione subiecti. Sed forte dices. Si de separet duos calores. quo ru vnus suo subiecto dat magis esse calidū. z alter minus esse caliduz. adhuc illi calores separati tenerent gradus suos qzuis essent sepa rati a subiecto. z p consequens ab omni dispo sitione subiecti. Dic diceret doctor noster qz nulla qualitas pot separari etia p potētia rei ab oi subiecto. qz hoc implicaret dictione vt ipse pbat. ij. Iniaz. dist. xix. q. ij. Dato tamen qz ita fiat. tunc dico qz deus virtute sua cōser uans hmoi accidens supplet omne illud qd hmoi accidens in tali gradu perfectionis cō seruauit i subiecto anteqz separatur. ppter qd virtute diuina conseruante. tale esse et opera ri. aut saltem equiualeus habebit separū. qua le habuit cum erat subiecto z dispositioibus subiecti coniunctuz. Alij dicunt qz prima forma cedit et corrum pit. z perfectior forma

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Instantia

Solutio

Op. qra

...nitas simplex...
...magis disposita...
...Ad terciu dicendu...
...id e esse quod fuit...
...Ad vndecima dicitur...
...ve virtualiter...
...sc. quos gradus...
...i capax eoz...
...e. z do vt sic...
...i relato. puta...
...ano. Sed p...
...ioz fuit i hac...
...nones. quia...
...minus. Dicit...
...forma suscipiens...
...soluz participatio...
...sed etia fm...
...no econfero...
...ppter diuersu...
...ma. puta qz...
...est disposita...
...z minus. qz...
...subiecto. sz...
...no est aliud...
...i complement...
...igit forma...
...gradus fm...
...tato. qz...
...a generatio...
...recedit a sub...
...P. id quod...
...ale z fm suu...
...e fm eentia...
...ma en ite...
...re in subiecto...
...z minus. P...
...cuis fuerit...
...abur pna...
...cu sub com...
...bi fm se...
...la occludit...
...Arma vocat...
...z pteozis...
...idrata qz...
...entia no...
...i forma p...
...uis materia...
...ter qz diuersi...
...ppter diuersos...

Scotus.

otra sco.

Solutio

Ad 1

introducitur primam continens in virtute. et sic suscipitur magis. quia in omni motu reali terminus a quo et terminus ad quem sunt incommpossibiles. ita quod necessario unus abijcit altero acquisito. Sed in omni motu intentionis terminus a quo est forma remissa. et terminus ad quem est forma intensa. ergo acquisita intentione abijcitur remissa. **1** P. non minus sunt incommpossibiles terminus a quo et terminus ad quem in motu ad formam quam in motu ad ubi. Sed in motu ad ubi cum terminus ad quem acquiritur necessario terminus a quo relinquuntur. ergo idem quod prius. **2** P. contraria non possunt esse simul. sed plus. v. plus corporum dicitur. quod minus albus et magis albus sunt contraria. Sed illud dictum non solum est falsum. verum etiam periculosum. quia fide credimus christi corpus manere tandem sub speciebus hostie quod diu manet ibi homo species et non ultra. sed planum est quod illa hostia in accidentibus siue speciebus suis suscipit magis et minus. ergo si in tali motu species prime corrumpitur. tunc intensus vel remissus huiusmodi speciebus non remaneret ulterius sacramentum. quod est contra fidem. **3** P. frigidum plus sensu calido remittit calorem. Si ergo calor remissus esset essentialiter alia forma a calore procedenti. tunc frigidum generaret calidum per se. quia agens naturale per accidentem corrumpit. non enim corrumpit nisi in quantum per se inducit aliquid in materia. ut patet per commentatores. xij. metaphysice. sed ipsum frigidum non potest inducere frigiditatem. quia illa stare non potest cum calore in illo secundo gradu remisso primo. nec tepiditate eadem ratione. ergo per se solum induceret calorem. quod est impossibile. Ad primum igitur dicendum quod terminus a quo non est essentia forme absolute simpliciter. sed est ipsa forma secundum esse quod dat subiecto penes dispositiones protulic in subiecto existentes antequam talis motus incipiatur. terminus autem ad quem est eadem forma essentialiter secundum esse acquisitum ex dispositionibus inductis per tale motum. non oportet ergo quod forma prima tollatur. sed sufficit quod cesset in materia quam ad eam primum. et incipiat ibi esse quod ad eam secundum.

Ad 2 Ad secundum dicendum quod maior est vera sumendum forme per terminum. etiam minor est falsa. quia in motu circulari idem punctus potest esse terminus a quo et terminus ad quem. Ad tertium dicendum quod quousque maneat eadem essentia albedinis quam primo statim cum imperfectionis dispositionibus dat minus esse albus. et postea inductis perfectionibus dispositionibus dat magis esse albus. non tamen manet simul minus

Contra eam

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3

albus et magis albus. eo quod iam esse transierit secundum quod erat minus albus. et tunc modo sit esse secundum quod actu est magis albus. Alii dicunt quod caritatem augeri quantum ad essentiam suam potest intelligi dupliciter. Uno modo secundum partes formales. et appellantur partes formales talia siue ne quibus impossibile est rem esse. sicut est differentia rei. vel genus. Alio modo secundum partes tales que adveniunt et recedunt. sicut dicuntur carne secundum formam que permanet. secundum materiam autem que fluit et desluit. Primo modo ut dicitur forma non recipit magis et minus. Secundo modo recipit magis et minus. Sed nec illud valet. quia forma simplex non habet partes materiales in essentia sua. nisi per accidentem sibi competat. puta ratione subiecti in quo fundatur. si illud est quantum tunc talis forma extenditur et habet partes accidentales sibi competentes. Sed caritas de qua ille loquitur in illa questione est forma simplex. et non fundatur in subiecto quanto.

Dpl. alex. augustini.

Contra alex. andree.

Aureolus

Contra alex. reoli.

Est igitur quidam alius qui ea que ponit videtur radicaliter ex iam dictis transisse. Dicit enim quod omnem formam que intenditur. necesse est intendi per acquisitionem alicuius realitatis participans forme illius specificam rationem. quod omne quod movetur est in potentia ad illud ad quod movetur. quod motus est actus eius in potentia secundum quod in potentia. ut dicitur. ij. physice. Omne autem quod est in potentia caret aliquo actu in quem tendit per motum. ut patet. ij. metaphysice. Sed subiectum est ista sub forma remissa. vere movetur ad realitatem aliquam pertinentem ad genus qualitatis. ergo necesse est quod aliqua realitas illius generis per intentionem acquiratur. Addit tamen postea quod realitas illa secundum quam minor caritas perficitur. non potest esse integra caritas. et precise distincte participans realitatem aut rationem specificam sicut unum individuum caritatis. sed participat rationem caritatis per quamdam reductionem. ita quod potest dici caritas. Est enim illa realitas omnino impossibilis et re et intellectu. unde nec per divinam potentiam est factibilis per se quod capiat esse perfectum et demonstratum. nec est intuitive intelligibilis etiam ab angelico intellectu sed solum est cognitibilis. Sed illa non videtur esse vera. quod talis realitas augens essentiam caritatis. nec cessario a deo creabitur postquam creata fuit essentia caritatis. et per consequens ita terminabitur actus creationis ad huiusmodi realitatem. quod non terminabitur ad essentiam caritatis. quod nulla factio terminatur ad illud quod ante factum est quod incepit talis factio. sed essentia caritatis ante facta est quod incepit factio istius realitatis. Quare autem quod

Distincte terminat actū diuine creatōnis. h̄ di
stincte potest a deo produci p sui oipōtētiāz. z
distincte pōt ab angelo cognosci. z potest eē
ens remōstratū. que oīa p̄cise sunt p̄tra te. ḡ
zē. P̄ oīs realitas vel ē materia. vl̄ forma.

2 vel p̄positū ex vtroqz. vel modus alicui' illo
rū. sed illa realitas quam tu ponis nō est ma
teria. quia tūc caritas cuius rationē specificaz
participat eēt ens materiale. nec forma vel cō
positū. quia tunc posset p̄cise produci et co
gnosci. quod tu negas. nec modus. quia mo
dus nō augmentat essentiā rei. sed illa reali
tas superueniens auget essentiā caritatis fm̄

3 q̄ tu dicis. P̄. quādo aliqua sic se habēt q̄
vniū est maioris p̄fectionis vel entitatis q̄ al
terū. si illud quod est minoris entitat' potest
habere entitatē p̄cīsam z distinctā sine illo qd̄
est maioris entitat'. tūc z eōuerso nō repuḡt
illi quod est maioris entitatis. habere entita
tem p̄cīsam ab eo quod est minoris entita
tis. z maxime potentia dēi in talibus operan
te. Sed si caritas augetur in essentia modo
quo tu ponis. tunc potest contingere q̄ cari
tas superueniens est maioris entitatis q̄ pre
existens. quia vni p̄uero qui hodie habet mi
nimū gradū caritatis. cras deus posset infun
dere maiorem caritatē q̄ habeat quicunqz be
atorū. tunc plane pateret q̄ caritas superueni
ens quam appellas concaritatē. esset maior
p̄fectionis z entitatis q̄ caritas p̄existens.
Eū ergo illa p̄existēs habuerit entitatē p̄cīsam.
ḡ z huic nō repugnat h̄re entitatē p̄cīsam.

4 P̄. aut gradus p̄cēns z gradus supueni
ens sunt eēntialiter ordinati. aut nō. Si sic.
tunc tales gradus necessariō differunt specie.
quia impossibile esse eēntialē ordinē inter ea
que sunt eiusdē speciei. z sic gradus supueni
ens nō p̄ciparet eādē rōem specificā cū p̄
cedēte. cui' ōppositū tu affirmas. Si nō sūt
eēntialiter ordinati. tunc ita p̄cīsam entitatez
poterit habere scd̄s a p̄mo sicut p̄mus a scd̄o.
q̄ i nō eēntialiter ordinatis sicut deus vel na
tura pōt p̄ducere p̄mūz absqz scd̄o. sic scd̄m
absqz p̄mo. Ad rōem suā dico q̄ illud qd̄
mouet motu intēnsionis ē i potētia ad vltēri
rē gradū in esse. nō autem in essentia. z illo eē
caret. z ideo tendit ad ipsum p̄ talem motuz.
Est etiam in minōri manifesta p̄titiō princi
pij. quia hoc ille deberet probare. vīcz q̄ sub
iectū existens sub forma remissa vere mouet
ad realitatez aliquā pertinet ad genus qua
litatez. accipiēdo realitatē p̄ parte eēntie ipi
us qualitatez.

Solutio
d̄nis sic.

Quātuz ad terciuz

Tercium
p̄ncipale.

p̄ncipale. vtrum caritas augeri possit in in
finitum. Dico q̄ caritas simpliciter z absolu
te nō potest augeri i infinitū. fm̄ quid tamen
z respectiue potest augeri in infinitū. et sumo
hic argumentū intēsiue z nō extēsiue Pri
mū p̄tō sic. Omne quod recipit in aliquo
limitato z finito. fm̄ suam naturā est limita
tum z finituz. z p̄ se sequens nō potest simpli
citer crescere in infinituz. caritas est h̄mōi. er
go zē. P̄. oīs natura q̄ est intēnsibilis z au
gibilis in infinituz. illa est remissibilis et di
minuibilis in infinitū. Un̄ qz q̄nto vt q̄ntū
est nō repugnat augeri i infinitū. ḡ quantuz
vt quantū est puta mathematice sumptū est
diuisibile z diminuibile i infinitū. Sed nec
caritas creata nec aliqua alia forma suscipi
ens magis z minus est remissibilis in infini
tum. als calefaciens posset per infinitū tem
pus remittere frigidum. q̄ nunqz induceret
aliquem calorem. eo q̄ semp aliquid frigidit
tatis remaneret in illo subiecto. Est i instā

Sōdo 1

Instantia

Solutio

Sōdo 2

2 tūc q̄nto vt q̄ntū
est nō repugnat augeri i infinitū. ḡ quantuz
vt quantū est puta mathematice sumptū est
diuisibile z diminuibile i infinitū. Sed nec
caritas creata nec aliqua alia forma suscipi
ens magis z minus est remissibilis in infini
tum. als calefaciens posset per infinitū tem
pus remittere frigidum. q̄ nunqz induceret
aliquem calorem. eo q̄ semp aliquid frigidit
tatis remaneret in illo subiecto. Est i instā

2 tia ferretur de numeris contra maiore p̄posi
tionē qui augent in infinitū. nō tū diminiū
tur in infinitū. eo q̄ statim habeant ad ipsaz
vnitatem. R̄ndeo q̄ hec instātia nō est ad
p̄positum. quia nos loquimur de gradibus
forme eiusdē speciei. numeri autē differūt spe
cie. Scd̄am zclusiōz p̄tō sic. Sicut se ha
bet noticia abstractiua vie ad noticia intui
tiuam patrie. sic se videt habere caritas deside
ratiua vie ad caritatē fructiua patrie. sed si ab
stractiua vie augetur siue intenderetur in
finitum. nunqz tamen posset q̄stum ad perfe
ctionem noticia equari noticia intuiuiue pa
trie. ergo si zē. P̄. q̄ncunqz aliqua sic se ha
bent q̄ actus vniūz q̄uisqz intēdat nō pōt
eq̄ri actui alteri' nec eius p̄fectōem attingere.
attū sp̄ p̄ sui intensionem sibi poterit magis
ac magis conformari. tūc illud cui' actus sic
intendit pōt dici aliquo mō augibile siue in
tensibile in infinituz. sed actus caritatis vie
isto modo sic se habet respectu actus caritatis
patrie. ḡ zē. Maior p̄z. qz cū habit' cognosci
mus p̄ p̄rios eozū act'. ideo ex cōditionibz
ipozum actū iudicamus de zditionibz ipo
rū habitū. Minor p̄z. qz act' p̄p̄ri' carita
tis vie est amor desiderij qd̄ necessario est cuz
motu z affectōe ipsius animi. p̄pter quod di
xit August. in zfessionibus suis. Ad te feci
si nos d̄ne. z in quietuz est corz nostrū donec

requiescat i te. Sed act^o ppri^o caritat^{is} patrie est delectabilissima & beata fruitio & plena me^o quietatio. Sed planuz est q^o p^odict^o act^o caritatis vie. cuz nullo modo possit habere p^ofecta delectatione & plenaz quietatione. nullo modo poterit equari beate fruitioni. Q^o autē h^omoi actus caritatis vie possit sp^o magis con^oformari actui caritatis patrie. patet. qz viator existens i statu p^ofectoz i suis opationibz nō est minoris efficacie qz ex^ons in statu penitēti^o um seu de nouo p^ouer^oz. sed existēs i statu pe^onitentiū tante fuit efficacie gratia dei sibi coo^operate. q^o ex merito suo actus sue caritatis ma^ogis fuit depuratus. & p^osequens actui patrie magis p^oformatus. quod patet. qz als de sta^otu penitentiū nō peruenisset ad statū p^ofecto^o rū. ergo eadē ratione vel potiori hoc v^olterius
3 continue poterit p^omereri. P^o idēz confir^omo sic. De rōne viatoris est q^odiu manet via^o tor si inutiliter ociosus nō fuerit. semp suo ter^omino poterit magis appropinquare. nā quic^o quid nō p^otingit terminū poterit pp^oinquius accedere ad terminū. sed sola intēlio caritatis facit nos appropinquare termino nostre pere^ogrinationis. qz sicut sola caritas fm^o augmē^otū diuidit inter filios p^oditionis & regni. sic so^ola caritas iuxta suū augmentuz nos facit ap^opropinquare ad h^omoi regnuz. hoc em nulla virtus potest fm^o se excepta sola caritate. cum o^ois alia virtus possit esse in formis. & p^o conse^oques sine merito. Dato igit q^o deus iustū via^o torē p^o infinitū tēpus dimitteret viatorē. cari^otas i infinitū posset augmētari. q^ouis nūqz eq^o ref caritati beatorz. Sed p^otrariū p^ome con^oclusionis tenēs quidā doctor ponit absolute q^o caritas potest augeri i infinitū. qz nec fm^o ra^otionē pp^orie speciei caritas h^oz terminū. cuz sit p^oicipatio q^odā caritat^{is} infinite q^o est sp^oūssētūs. nec ex p^ote agētis. qz deus q^o est infinite p^oducit caritatē. nec ex p^ote subiecti. qz q^onto magis ca^oritas intēdit tanto magis capacitas subiecti auget. nunqz em vas aliquod posset impleri liquore. si quāto plus susciperet tanto habili^ous fieret ad suscipiendū. p^opter q^od vt dicūt in
1 infinitū pōt fieri augmentū caritatis. P^o eā
2 dē p^oclusionē quidā alij probāt sic. Sp^o rō et mēsurā habet sumit^o ab obiecto. cū igit boni^otas diuina q^o ē pp^oriū obiectū caritatis sit i infi^onitū diligibilis. g^o rē. P^o p^ofectibile p^o carita^otē pōt fieri i infinitū sp^o nobili^o. g^o caritas pōt i infinitū semp augeri & intēdi. p^ontia p^otz. quia sp^o debet esse p^oportio inter p^ofectibile & p^ofecti^o onē. antecēdēs p^obat. qz de^o pōt i infinitū crea^o

Thōas 3

Alij ad id

1

2

re angelū nobilitore. qz nulla creatura pōt ex^o haurire potētā creatoris. cū g^o volūtas āgeli sit pp^oriū subiectū caritat^{is}. g^o rē. P^o vbi ter^o min^o ad quē accedit p^o intēsiōnē alicui^o forme
3 distat i infinitū. ibi crementū illius intēsiōis potest esse i infinitū. s^o termin^o p^o quē accedi^o mus p^o intēsiōnē caritatis distat a nobis i in^o finitū. ergo rē. Sed illa opinio exp^osse esse
4 videt^o Aug. ench. c. vl. vbi ait sic. Mitigat^o autē cupiditas caritate existēte. donec veniat
1 ad tantā magnitudinē qua maior esse nō pos^o sit. P^o nullus motus alteratōis pōt eē infi^o nitus. vt patz. vij. phisicorz. s^o ois mot^o intē
2 siōis ē motus alteratōis. g^o rē. P^o si sp^o intē
3 dere^o siue extēdere^o volūtat^{is} capacitas fm^o in^o tensiōnē caritatis. tūc null^o posset eē beatus. quia nunqz repleret capacitas. nullus autēz
4 beat^o esse potest. nisi tota sua capacitas sit ple^o ne quietata. & p^osequēs repleta. ergo rē. P^o
5 causa formalis nō potest dare materie seu sb^o iecti causalitatē materialē seu p^oditōz materia^o lē. sed receptibilitas seu capacitas est cōditio materialis. ideo capacitas nō potest augeri
6 subiecto ex collatione caritatis. ergo rē. P^o talis capacitas voluntatis quam ponis. vel
7 est idē quod natura volūtat^{is}. & tūc sicut na^o tura nō potest crescere i infinitū. in p^o illd au^o gust. iij. super Gen. c. ij. Omnis natura ē cer^o tis limitibus circumscripta. Et. ij. de anima. Omniū natura cōstantuz est certa mensura magnitudinis & augmēti. Sic talis capaci^o tas idem existēs quod volūtas nō poterit cre^o scere i infinitū. Aut dicit p^ofectionē additaz volūtat^{is}. & tūc sequitur idē quod prius. quia p^ofectio & p^ofectibile sunt p^oportio nāta. fini^o tū autē & i infinitum nō sunt h^omoi. ergo rē.
8 P^o nō magis habet deus rōez infinite inqz
9 tū est causa productiua caritatis. qz inq^ostum est causa cuiuscūqz alterius creature. sed rati^o one infinitatis diuine nō arguit aliqd produ^o ctū a deo crescere i infinitū. ergo nec de caritate hoc arguere debemus p^opter dei producentis
10 infinitatez. P^o si caritas nō haberet termi^o nū fm^o rationē pp^orie speciei ex hoc q^o est que^o dā participatio infinite caritatis tūc cū omis
11 creatura participet diuinā eēntiā que est for^o maliter infinita. sequerē q^o nulla creatura eēt
12 terminata fm^o rōem pp^orie speciei. p^ontia p^otz. qā
13 posita eadē cā sequit^o idē effectus. Ad p^omū
14 igit dicendū q^o ratio & mensura caritatis cre^o ate sumitur ab obiecto nō fm^o adequationē. quia sic deus solus habet caritatē. sed fm^o con^o formitatem obiecti ad potētā. cū igit cap^o

Contra thomā

Solutio Ad

Ad 2

caritas nostre voluntatis sit finita. ergo caritas
 non potest crescere in infinitum simpliciter. Ad secundum.
 Dicendum quod illi qui ponunt quod caritas est in diuer-
 sis angelis dicitur sic sicut in ipsi angeli. illi uero qui
 habent dicere quod si deus in infinitum semper produ-
 ceret nobilitate angelum. quod semper produceret nobili-
 ore caritate. Sed dato quod caritas eiusdem speci-
 ei sit in omnibus angelis. tunc potest negari prout
 quod cum in eadem specie non possunt dari infiniti gra-
 dus neci essentia neci esse. non videtur quod aliquid
 possit in infinitum intendi simpliciter et absolute
 nisi mutet speciem. Propter quod dicunt solle-
 nes doctores. quod tanta fuerat gratia et caritas in
 christo. quod si amplius augetur fuisset non mansisset
 in eadem specie. Ad probationem dicendum quod quod
 unus homo propter perfectionem ad perfectibile re-
 quiritur in perfectioribus naturalibus. non tamen in su-
 pernaturaliter infusus. Unde quis antea christi quam
 tunc ad sua naturalia sit inferior quam quod angelo.
 in praesens illud per. Minus est enim paulo minus ab
 angelis. caritas tamen christi maior est quam sit caritas
 omnium angelorum simul et unite sumpta. Ad ter-
 tium dicendum quod maior est veraybi accessus ad
 terminum in successu. sed sic non est de accessu ad
 obiectum caritatis. quolibet enim actu caritatis
 tale obiectum attingit. Ad minus dicendum quod
 quis naturaliter et tentatiue deo distat a no-
 bis in infinitum. est tamen cuiuslibet creature inti-
 mus quam creatura sibi ipsi. sicut quod ait beatus Au-
 gustinus in libro confessionum. propter quod cuiuslibet cre-
 ature potest obiectum diuini sicut bene placitum sicut
 voluntatis. Virtus etiam sed de conclusio in
 pugnat ab aliquibus sic. Omne finitum per
 unum accessum attingi potest maxime ab eo quod est
 eiusdem rationis cum ipso. sed caritas cuiuslibet cri-
 stianus in patria est finita. et eiusdem rationis cum ca-
 ritate uiae. ergo attingi potest quo ad sui equali-
 tatem per unam intensioem caritatis ipsius uiae

Ad 3

1. P. dato quod aliquis in patria habeat tres gra-
 dus. et unus viator habeat unum. et idem via-
 tor per opera meritoria acquirat secundum gra-
 dum. non apparet quare non possit illum ter-
 tium gradum attingere. maxime cum sit eiusdem ra-
 tionis cum isto secundo quem iam adeptus est.

Ad 2 et 3

1. P. quod doctor noster hic ponit exemplum de
 angulo contingente resultate ex diametro et linea
 semicirculi. Respondetur illi quod exemplum non est
 ad propositum. quia illi duo anguli sunt diuersae ra-
 tionum. ideo per incrementum unius non puenit ad
 equalitatem alteri. Sed caritas uiae et caritas
 patrie est caritas eiusdem rationis. imo in eodem hoie
 supra est eadem caritas numero. sed in his que sunt
 eiusdem speciei. per intensioem unius puenit ad similitudinem

diuine et equalitatem alteri. Sed illa non concluditur. nec de me. nec de doctorum nram. Presupponit enim doctor quod ille proficiens in caritate maneat viator. qua hypothesis supposita arguitur sic. Quicumque aliqua duo sic se habent quod eis realiter annexa a quibus abfolui non pnt sunt diuersae rationum et quodammodo icopossibilia. tunc talibus sic permanetibus per intensioem seu incrementum unius non puenit ad equalitatem alteri. sed caritas uiae et caritas patrie sunt homini. ergo etc. Maior pars. quod non potest fieri coequalitas inter aliquam stater repugnata iter ea que ipsi sunt inseparabiliter annexa. sed minor patet expressse per Augustinum in omelia que legitur in festo Johannis euangeliste. Ad primum ergo dicendum quod licet caritas uiae et patrie sint eiusdem rationis. tamen put est in uia. et est inseparabiliter coniuncta his que differunt ratione ab illis que necessario sunt requisita quo ad perfectionem caritatis que est in patria. pura hic est coniuncta enigmati fidei. ibi autem clare visio obiectum diligibile clarissime demonstrat. Dicendum autem viatoris reclusa est in carcere molis corporalis. de quo dicit Sapientia. ix. Corpus quod corrumpit aggrauat animam: et deprimat terrena habitatio sensum multa cogitantem. ibi autem extra est ab omni molestia corporali. His et alijs multis similibus statibus et permanentibus in uia. plane est quod subiectum caritatis nunquam tam nobiliter disponet in uia qualiter in patria. propter quod eadem essentia caritatis nunquam daret esse tam nobile et intantum quale daret in patria. cum ergo caritas non suscipiat magis et minus sicut essentia sed solum sicut esse. sequitur necessario quod viator manens viator nunquam per sue caritatis augmentum caritati coprehensiois poterit coequari. Sicut enim linea unius cubiti signata in circulo decet cubito non crescente circulo semper magis dirigit et accedit ad rectitudinem. et quousque circulus cresceret in infinitum. nunquam pars illa manens in circulo fieret plene recta. Si tamen separaretur a circulo in breuissima morula posset perfecte dirigitur ita quod totaliter esset recta. Sic quis caritas viatoris annexa statui prout miserie que circulo similes. eo quod idem sibi respondeat per sine et pro principio. quia viator de terra oritur et iterum reuertetur. quis inquam talis caritas inter datur. manens tamen in fixa periodo illius presentis miserie nunquam erit plene recta sicut illa que est in patria. raptam uero extra statum predictum quasi in actu oculi perfecte dirigetur. Et per hoc patet ad secundum et tertium. arguendum.

Contra illa

Solutio Ad 1

Ad 2 et 3

Quartus
pncipale.

Quantum ad quar.

tū pncipale. vtz caritas possit minui. dicēdū q caritate posse minui pot̄ itelligi triplr. Pri mo ex pte caritatis fm se Secō ex pte dei. Ter cio ex pte opatōis nre. Quātū ad p̄mū di

Loclo 1

co q hūi caritatis fm se nō repugnat qn mi nuī possit. qz habitui cui competit augeri illi fm se non repugnat minui. sed caritati vt pa tuit in p̄mo articulo p̄p̄t̄ augeri. q̄ sibi fm

Loclo 2

se nō repugnat minui. Secō dico q non repugnat caritati minui ex parte dei. qz agēs libez habēs plenū dominiū sup aliqūē habi tū. si ipm pot̄ augere ipm etiā potest diminue re. sed deus p suam gratuitā z liberam influētī am nō solū causat habitū caritatis. s; etiā au get z intādīt. z habet plenū dominiū sup ipz.

Loclo 3

ergo zc. Tercio dico q ex actibz nostris ca ritatē possūm? totalr pdere siue amittere. sed caritate manēte p nullū actū nrm possumus caritatē minuire. Primū patz. qz p peccatuz mortale caritas totaliter tollit. sed nostris acti bus possum? peccare mortaliter. ergo zc. Se cundū probādo vnū p̄suppono. puta q cum actus nostri sint triplices. s. boni. mali z indis feretes. per bonos actus z indifferētes caritas

1

nō minuat. Tūc arguo sic. Dminus act? no ster malus vel implicat peccatum veniale. vl mortale. sed mortale non minuit caritatē. qz omē quod minuit aliquid adhuc relinquit. sed mortale pctm nihil relinquit de caritate. qz ipsā totaliter tollit. Nec veniale. qz omne fini tū totaliter pot̄ consumi p ablationē frequen tē alicuius finiti ab ipso. sed caritas ē res fini ta cū sit creata. ergo si p vnum peccatū venia le posset dimmūi. tūc p frequētationē z mul titudinē talium peccatoz venialiu posset tota liter p̄sumi seu corrumpti. z p̄sequēs euz nō habēs aliquid de caritate necessario dānnet. sequeret q ex solis venialibus sine omi pecca to mortali necessario homo dānaret.

2

P si aliquis nuper puerius habens minuz gra dum caritatis peccat venialiter. aut tale veni ale pctm dimmūit aliqd de caritate aut nihil Si dimmūit. tūc qz min? grad? fuit. tūc ni hil de caritate manebit. z sic si tal hō moreret tūc ppter vnū pctm veniale p̄tue dānaret. Si nihil dimmūit pari ratōne nec aliquid aliud peccatū veniale dimmūere potest Sz contra illam veritatē est opinio quorundam qui dicunt q caritas minuit in sua essentia p pter peccata venialia. quia homo multiplicā

Opinio 3
illa.

do hmoi peccata acquirat habitum cupidita tis. z quāto magis multiplicat actus huius modi peccatoz. tāto magis intēditur inclina tio ad peccādum. z p̄ cōsequens minor. incli uatio siue habitatio ad bonū. habitatio au tem ad bonū vt dicunt est ipsa caritas. ergo peccata venialia dimmūit caritatem. Et ad dunt q sic peccatū veniale dimmūit caritatē q ipsam tamē nō tollit. quia in peccatis veni alibus est deuenire ad talē terminū. vltra quē si elicitur aliquis actus malus qui als ēē ve nialis extunc esset mortalis. Et illud mul tipliciter probat. P̄mo sic. Sicut peccatū mortale est totalis auersio a deo. sic peccatum veniale est aliqualis auersio a deo. Sed in to tali auersione amittit̄ tota caritas. ergo i ali quali auersio ē aliqualiter amittit̄ caritas. ita q minus diliget deus qz deberet diligi. Pro pter quod ait August. in libro p̄fessionū. Q magne deus minus te amat qui aliquid tecū amat quod nō ppter te amat. P̄. illud qd i p̄ncipio puta i p̄ma caritat̄ infusio facit q minor caritas infundit̄. h post infusaz caria tē facere pot̄ vt caritas minuat. sed multitu do venialiu pctōrum si fuerit in homie qn p mo sibi caritas infunditur facit vt ei minor ca ritas infundatur. ergo zc. P̄. posito q nūc 3 sint duo in equali gradu caritatis. si vnus il lozum cōmittit veniale peccatū z nō alter. pec cās minus car? erit deo qz nō peccās. sed qui est minus carus deo minus habet de caritate. ergo ex peccato veniali caritas diminuta est i tali homine. qz ius totaliter nō sit sublata.

P. omē malū vt malū est tollit aliquid de 4 bono. sed pctm veniale est malū. ergo zc. P̄ 5 post maiorē caritatē p̄tingit aliqūē eē minus dispositū pro caritate qz antea fuerat. sed cari tas sicut tu dicis suscipit magis z minus fm maiorē z minorē dispositōz subiecti. ergo zc.

P. lxxxiij. questionū. q. xxxviij. ait Aug? 6 Lum augetur cupiditas minuitur caritas.

Sed illa nō vidētur esse vera. qz sicut al tera actibus generat z auget habitus. vt p̄z ij. ethicoz. sic ex p̄similibus actibus corum pit z dimmūit habitus. sed nullū pctm veni ale pot̄ corrumpe habitū caritatis etiā vt tu ipse dicis. ergo nullū peccatuz veniale potest ipm minuire. Ad p̄mū ddm q licz cū pec cam? venialr nō p̄uertamur ad deū tāto cona tu sicut debem?. nō tñ auertimur a deo. qz nō p̄stituim? nobis aliū finē quē deo pferamus. nō p̄p̄rie ergo d̄z pctm veniale auersio a deo.

Fortē dicit q ex illa solutione illi habent

Contra il
lā opioni.

Solutio
Ad 1

Instancia

ppositum. quia cum dilectio sit qdā uersio
mētis in xū. ḡ si pctm veniale hmōi uersio
nē retardat. ḡ dimiuit caritatē Rñ. q̄ licz
p ipsa venialia pctā actus caritatis q̄ ad suū
feruorē tepescat. habit⁹ tñ caritatis integer p/
seuerat. Ad scdm dicēdū q̄ maior pt nega
ri. qz multa sūt q̄ rē pnt impedire dū ē in fieri
que tñ ipsā nō dimiuit cū est in facto eē.

Solutio

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Argu/
tū pnci
e.

Ad terciū dicēdū q̄ licet q̄tū ad exteriorē
apparētiā deus videat min⁹ diligere ipm q̄
est in pctō veniali q̄ aliū. eo q̄ effectū minus
diligētis circa ipm exerceat. qz ipm p tali pe/
cato ad penā purgatorij ordinat. ex h̄ tñ reali
ter ondit q̄ nō min⁹ diligit ipm q̄ aliū. qz eq/
le celeste pmiū ambobz reseruat. pctm. n. veni
ale q̄uis mereat penā. nō tñ dimiuit glīam

Ad q̄rtū dicēdū q̄ malū venial pcti q̄uis
nō tollat illud bonū qd̄ iā in aīa factū est. im/
pedit tñ illud bonū qd̄ protūc cū tale peccatū
pmittit possit fieri in aīa viatoris. Uel dicen
dū q̄ tollit aliqd̄ bonū. qz facit hoies tepescere
q̄ ad feruorē act⁹. Ad q̄ntū dōm q̄ sicut ca
ritas ē a solo deo. sic imediata dispositio q̄ ad
caritatē i se ē a solo deo. r iō pctā nra venialia
sicut nō attingūt caritatē. sic nec attingūt im
mediatā dispositōem ad eā. r iō de magis dispo/
sico nō fit min⁹ dispositio respectu caritatis i se
licet respectu annexoz possit per⁹ disponi. pu/
ta p inobediētiā r rebelliōz vīriū inferiorz.

Ad. vi. dōm q̄ si tal cupiditas ē veiale pctm
tūc nō pōt attingere habitū caritatis. tñ qz p
talē cupiditatē vires inferiores readynt mi/
nus habiles ad obediēdū impio volūtati im
pantis fm rectā rōem. ḡ sit hō min⁹ feruidus
q̄tū ad executionē ipsi⁹ act⁹. r ideo cupiditas
minuit caritatē nō i se q̄tū ad habitū. sed so/
lū q̄tū ad actuz. Ad argumentū pncipale
dicēdū. q̄ q̄uis caritas non sit quātitas. tñ
habet quēdā modū quantū.

Distinctio decima octaua.

Reterea dili

Pgēter rē. Postq̄ mgr tractauit
de mō tpalis pcessiōis ipsius
spūscī. i hac. xviij. distinctiōe tractat de ppi
etate ipsi⁹ spūscī signata sub noīe dari siue
doni. Et pt breuiter ista distinctiō diuidi in
q̄nqz ptes. fm q̄ mgr circa h̄ nomē donū pro
ut puenit spūscī mouet q̄n qz qōes. Se
cūda ibi. Sed querit cui donabilis. Tercia
ibi. Dic onē questio. Quarta ibi. Dic queri

tur vtz filius. Quinta ibi. Post hec querit
vtrū rē. Prima diuidit in tres. qz primo ar/
guēdo ad vtrāqz partē mouet questionē. Se
cūdo circa motū questionē ponit suā determi
nationē. Et terciō siue determinatōi adiungit
probationē. Secūda ibi. Ad quod dicim⁹.
Tercia ibi. Nō ergo spūscī sanctus. Sutr que
stio secūda diuidit in tres ptes. Nā primo
magister pmittit titulū questionis. Secun
do tangit materiā solutiōis. Et terciō subiun
git quoddā notabile ex p̄dictis. Secūda ibi
Ad quod dicimus. Tercia ibi. Et notandū
est. Etia terciā questio diuidit in tres ptes.
fm q̄ primo mouet questio. Secūdo addit
respōsio. Et terciō ex p̄dictis quasi correlarie
multiplex inferit illatio Secūda ibi. Ad hoc
breuiter respondemus. Tercia ibi. Ecce his
verbis. Et hec in quattuor. fm q̄ inferitur
quattuor correlaria. Secūda ibi. Ex supra/
dictis. Tercia ibi. Et fm hoc rē. Quarta ibi
Itaqz et spūscī sanctus. Quarta questio simili
ter diuidit in duas ptes. Nā primo propo/
nit questionē. Secūdo annectit respōsionē
Respōsio incipit ibi. Ad quod dicimus q̄ fi
lius rē. Ultima questio diuidit i duas par/
tes fm q̄ primo mouet questio. Secūdo in
futurū differtur eius respōsio. Secūda ibi.
Dui⁹ questōis determinationē Circa hāc
distinctionē quero.

Vtrum hoc nomē donū in diuis di/
cat nonnaliter. Et videt q̄ non.
qz omne nomen notionale importat
distinctionē. sed in hoc nomie donū nō ē di/
stinctio. quia tota trinitas r quelibet persona
potest seipsam dare. ergo rē. Cōtra. iij. de
trini. ca. pen. ul. ait Augul. Spiritū sanctum
donū esse est spūscī sanctuz a patre procedere.
sed processio est nomē psonale siue notionale
ergo rē. Sic breuiter sunt quattuor vidē
da. Primo de hoc quod querit. Secū/
do vtrum soli spūscī sancto conueniat hoc no/
men donū. Tercio vtrū spūscī sanctus sit eo
donuz quo spūs. Quarto vtrum sit eo do
num quo deus.

Quantū ad primū

Articls 1

vtrū hoc nomē donū i diuis dicat nonnaliter
Dicēdū q̄ sicut verbū fm suā ppiam ratōez
dat intelligere pcessum a proferēte. ita donū
dat intelligere processum a donāte. sed pro/
cessus conuenit persone r nō essentia. ideo taz
verbum q̄ donum in diu inis ē personale seu

notiōale et nō cōtiale. Propter qd̄ aug. iij. d̄ tri. c. vi. ait. q̄ sp̄m̄ sc̄m̄ donūz eē a pre p̄ce dere. Nōmē tñ dati cōtialit̄ sumit. q̄z uenit sp̄m̄ sc̄m̄ ex tpe. Un̄ ait aug. v. d̄ tri. c. xv. sp̄m̄ sc̄m̄ ab et̄no fuisse donū. s̄z ex tpe fuisse datū.

Articls 2

Quantuz ad secun

dū articulū. vtz soli sp̄m̄ sc̄m̄ ueniat h̄ nomē donū. Dicēdū q̄ donū tripl̄r̄ differt a dato. Nā donū ē donatio libera. ex q̄ nō expectat̄ aliq̄ redonatio. vt p̄z. i. ethi. Ex q̄ p̄z q̄ donū ratione sue significatiōis addit aliq̄d sup̄ datū. Sc̄do differt i mō significādi. q̄z donūz d̄z q̄si ab aptitudine vt d̄t. sed datū dicit̄ ab actu donatiōis. Tercio d̄t rōe significatiōis q̄z donū cū sit nomē significat sine tpe. sed da tū cū sit p̄cipiū. vel si noiāl̄ sumit q̄si p̄ no mie s̄bali tenet. iō significat cūz tpe. Ex q̄b̄ p̄z q̄ donū dicit̄ rē emanātē p̄ modū libertat̄ sine tpe in aptitudine vt d̄t. Cū igit̄ sp̄m̄ sc̄m̄ cūz procedat a patre et filio p̄ modū amoris et libere sine tpe in aptitudine naturali vt d̄t in tpe. cū etiā quia amor p̄ncipaliter habz ra tionē doni. alia aut̄ ex p̄sequēti inq̄tum p̄nci p̄t rationē amoris. ideo sp̄m̄ sc̄m̄ p̄nc̄ do nū dicit̄. Propter qd̄ ait Aug. xv. d̄ trini. c. xvij. Nō frustra in hac trinitate nō dicit̄ ver bū dei nisi filius. nec dicit̄ donū dei nisi sp̄m̄ sc̄m̄ sanctus.

Articls 3

Quantuz ad terciuz

p̄ncipale. vtz sp̄m̄ sc̄m̄ sit eo donū q̄ sp̄s. di cēdū q̄ sp̄m̄ sc̄m̄ eadē proprietate ē donū qua p̄stituit̄ esse p̄sonali. q̄z. b. Aug. iij. d̄ tri. c. xvij. dicit. q̄ sicut natū esse ē filiū a patre esse. ita sp̄m̄ sc̄m̄ donū dei esse est a patre et filio procedere. sed filiū natū esse est sua p̄sonalis proprietate. ergo sp̄m̄ sc̄m̄ donū dei eē zc.

Locō au gustinē

Sed p̄tra illud arguit quidaz sic. Illud quod uenit sp̄m̄ sc̄m̄ i ordine ad creaturā nō potest esse sua proprietate p̄sonalis. sed eē donū uenit sp̄m̄ sc̄m̄ in ordine ad creaturā. ergo zc. Maior patz. q̄z proprietate cuius libet diuine p̄sonē est p̄rior omi creatura. Mi nor etiā pater. q̄z ex hoc sp̄m̄ sc̄m̄ dicit̄ do nū. q̄z dat̄ nobis. P̄. omnis relatio rei ad creaturā est relatio rōnis. sed p̄prietate i diu nis est relatio realis. cū igit̄ hoc nomē donūz cōueniat sp̄m̄ sc̄m̄ in ordine ad creaturas. ergo zc. P̄. vna p̄sona diuina nō cōstitui tur duabus relationibus. sed sp̄m̄ sc̄m̄ i p̄so na p̄stituit̄ spiratione passiua. ergo esse donū

nō erit eius p̄sonalis p̄prietate. ergo zc. Sz illa sunt manifeste p̄tra inrētiōne Augu. pro ut magister cū adducit i illa. xvij. distinctiōe in lra. Ad p̄mū dicēdū q̄ minor nō est vsq̄z quaq̄z vera. quia si nulla creatura eēt nec vnq̄z fieret. adhuc sp̄m̄ sc̄m̄ actus esset donūz. eo q̄ eēt amor p̄sonaliter productus in diuinis. amor autēz est donū p̄mū oim donoz. p̄mū em̄ quod libere damus est amor noster. et illo p̄ p̄sequēs damus omne qd̄ libere dam⁹.

Solutio

Ad 1

Ad secundū pater p̄ idē. Ad terciū dicē dū q̄ sicut uerbario i diuis est idē qd̄ genera tio. sic donatio inrētiōe i diuis idēz ē quod spiratio. et p̄sequēs esse donū et esse spiratuz idem sunt.

Ad 2 et 3

Quantum ad quar

tum. vtz sp̄m̄ sc̄m̄ sit eo donū quo deus. Di cur doctor noster hac distinctiōne. q̄ cū q̄libet diuina p̄sona sit omnino simplex. ideo illud quo sp̄m̄ sc̄m̄ est deus. et illud quo est donūz non p̄nt realiter differre. differre tamē forma liter. q̄z sicut pater nō est formaliter eo pater quo deus. nā formaliter ē deus deitate et pater paternitate. sic sp̄m̄ sc̄m̄ ē deus p̄ diuinaz eētiam et naturā formaliter. donū autē ē pro p̄prietate relatiua. Et declarat se exemplariter dicēs. q̄ sicut aliquis currens existēs lassus et calidus. alio est formaliter lassus. et alio for maliter calidus. q̄z lassus est lassitudine. et ca lidus calore. originaliter tñ vno et eodem reci pit vtrūq̄. vtz ipso cursu. Ita sp̄m̄ sc̄m̄ actus ea deus sua processioe accipit q̄ sit deus et q̄ sit do nū. q̄suis formalit̄ sit proprietate donū et na tura deus. Sz q̄suis a nullo aduersariōū hec dicta doctoris p̄ alia sua dicta ducāt. tñ satis apparēt̄ vident̄ repugnare. cū ipse vn digz i diuis neget eē d̄ntiā formale. Nunc aut̄ obiectioni de facili possumus r̄ndere. di cētes q̄ doctor hic sumit d̄ntiā formale p̄ ea d̄ra q̄ ē fm̄ formale rōem. et talē nō negat iter relatiōz et sūdamtū etiā i diuis. q̄suis eā neget int̄ absoluta. Ad argumētū p̄ncipale d̄z q̄ donū dupl̄r̄ ad p̄ns dicit̄ p̄t. Uno mō oē illd̄ qd̄ est donabile vel dari p̄t siue a seipso siue ab alio. et sic d̄z eētialit̄ i diuis. q̄z uenit oib̄ bus tribus. Nā p̄ p̄t dare filiū. et p̄t et fili⁹ sp̄m̄ sc̄m̄. et pater seipm̄. p̄t etiāz quelibet p̄sona diuina dare seipsaz. Alio modo dicit̄ donū illud quod ex proprietate sue originis accipit q̄ sit donabile. et hoc nomen donum dicit̄ notōaliter i diuis. eo q̄ soli sp̄m̄ sc̄m̄

Articls 4

Nota q̄ egid⁹ cap̄ se ponit for malitate.

Contra egi diuin.

Solutio

Ad p̄nci pale argu mētum.

ueniat. cui ppriū ē pcedere p modū amor.

Distinctio decimanona

Nunc postq̄z

re. Duculqz mgr̄ diermianit d̄ diuie eēt̄i uenitate. psonaz tri nitate. ac psonalis origis distinctōe r̄ alicta/ te. hic ista. xix. dist. incipit tractare de pdicta r̄i psonaz equalitate. Et diuidit i duas pres qz primo ostēdit diuinaz psonaz equalē ma iestare. Sc̄do ostēdit ex pdictis orni quāda z singularē difficultatē. dist. xxi. ibi. Dicor̄ q̄ stio trahēs r̄c. Prima i duas. qz p̄mo ostēdit psonaz equalitatē ex hoc qz h̄nt eādē magni tudinē r̄ maiestare in eēdo. Sc̄do ex hoc qz h̄nt eādē virtutē r̄ p̄tatem i agēdo. dist. xx. ibi. Nūc ostēdemus. Prima diuidit i tres qz p̄mo mgr̄ ostēdit i quo p̄sistit psonaz equa litas i cōi. s. i. eternitate. magnitudine r̄ p̄tate. Sc̄do probat hec tria nō differere sed so la ratioē. Et tercio prosequit psonaz equali tatē i speciali. prout at̄tēditur i ipsa magnitu dine. Secūda ibi. Lūqz enumerat ista. Ter cia ibi. Quāz eternitate. Et hec diuiditur i tres. Quia p̄mo ostēdit diuinaz psonaz ma gnitudis equalitatē ppter p̄sistentialitatis vnitatē. Sc̄do ppter totalitatis immuni tatē. Et tercio ppter simplicitatis puritatez. Secūda ibi. Sed iaz nūc. Tercia ibi. Si endū est igit. Prima diuidit i duas. qz p̄ mo probat intētum ex hoc qz tres diuine per sone sunt reali vna natura. Sc̄do ex hoc qz q̄ libet diuina psona habet esse i alia psona. Se cūda ibi. Et inde ē qz p̄r dicit eē. Tūc sequit il la ps. Sed iā nūc. Et diuidit i tres. qz p̄mo ponit veritatis intēre declarationē. Sc̄do ecō tra ducit apparentē obiectōz Tercio hui⁹ ob iectionis subdit solutiōem. Sc̄da ibi. His vidētur aduersari. Tercia ibi. Nec q̄ hic di cūtur. Prima i tres. qz p̄mo ostēdit qz natura respectu diuinaz psonaz nō habet rationē toti us integralis. Sc̄do qz nō habet rōem to tius v̄tis. Et tercio qz nō h̄z se i rōne p̄tis ma terialis vel formalis. Secūda ibi. Dic adij/ cūdum ē. Tercia ibi. Notādū etiā qz eēt̄ia. Tūc sequit illa ps. Sc̄dū ē igit. Et diuidit i tres. qz primo mgr̄ probat diuinā simplici tatē ex eo qz vna psona nō est minor personis plunbus. Sc̄do ifert ex pdictis qz deus nō debet dici triplex sed unus. Tercio osten dit qz modus his oppositus inuenit i rebus

corpaliibus. Secūda ibi. Preterea cū deus. Tercia ibi. In rebus corporeis. Dic quero Trum vna psona sit i alia. Et vi/ del qz nō. qz i quocūqz est paternitas filiatio r̄ spiratio. ille ē pater et filius r̄ spūscūs. sed si p̄r r̄ spūscūs sunt i filio. tūc erit i eo paternitas r̄ filiatio r̄ spiratio. ergo si lius eēt pater r̄ spūscūs. r̄ sic eēt p̄fusio per sonaz. Cōtrarium ponit magister i lra illi us. xix. distinctōis. Ista questio possz ha bere duplicē intellectū. Quoz p̄m⁹ ē satis fa cilis. alter vero difficilis. Primo possz in telligi vtrum vna psona sit i alia intellectua/ liter r̄ obiectiue. Et tunc de facili respondet qz sic. Quia omne cognitū est i cognoscēte obiectiue. vel p seipsum. vel p suam similitudinē. sed quelibet diuina psona cognoscit quamli bet diuinam psonā nō per similitudinē sed p seipsam. quia qz aliquid nō representat intel lectui p seipm sed i suo simili. puenit ex impfe ctōe p̄ntari. que i diuinis esse nō potest. ergo quelibet diuina psona est i qualibet diuina per sone p seipsam intellectualiter r̄ obiectiue.

Alio mō possz intelligi hec q̄stio. vtz vna psona sit i alia realiter r̄ entitatiue. Et sic qz nis questio sit difficilis. tū ratioē fidei et pro pter auctes sanctorz. r̄ dicta sacri canōis. ne cesse ē nos illud firmiter p̄fiteri. Dicit. n. sal/ uator Johis. xiiij. Ego i patre r̄ pater i me est. Modus tamē declarādi diuersi mode tā gitur a diuersis. Quidā em̄ illud declarāt ex diuina productōe. Aliqui ex diuina relatiōe. Alij ex diuinaz psonaz eēt̄iali identificatiōe. Et ideo ponā q̄ttuoz p̄clusiōes. s. tres negati uas r̄ vna affirmatiua. P̄ia ē qz quālibz di uinā psonā eēi q̄libet diuina psona nō p̄r p̄ba/ ri ex diuinaz psonaz pductiōe. Sc̄da qz h̄ nō p̄r sufficiēter p̄bari ex diuina relatiōe Ter cia qz h̄ nō p̄r p̄bari sufficiēter si rō t̄m̄mō su/ mit ex diuinaz psonaz eēt̄iali identificatiōe. Quarta qz pdicta inep̄ntia cuiuslibet diuine p̄sone i quibz sufficiēter p̄bari p̄t ex reali p̄ue/ niētia r̄ reali d̄s̄ntia quā habet diuine p̄sone nō ppter eēt̄iā t̄m̄ nec ppter relationē t̄m̄. s̄z ppter eēt̄iā r̄ relatiōem simul.

Primū patet. quia

si ratione origis sufficiēter possz p̄bari p̄du/ ctū eēi p̄ducēte r̄ ecōnfero. tūc pater carnalis vere eēt i suo filio. r̄ filius i patre. p̄ns ē falsū. q̄ r̄ āncedēs. p̄ntia patz. quia filius carnalis vere originat̄ a patre carnali. forte dicit qz

Ec̄do 1

2

3

4

Ec̄do 1

Instantia

Solutio non est simile de patre carnali. quia talis pater agit actione transeunte. pater autem diuinus actione immanente. Rñ. q̄ q̄suis generatio diuina nō sit trāsiens quo ad diuinā naturā. ē tamē trāsiens quo ad psonā. q̄z pater non generat seipm sed filiū. qui realiter q̄stū ad psonaz distinguit a patre. P̄. dato q̄ p̄ reale originē possit aliquo mō pbari q̄ productū sit in producente. eo q̄ omne pductū aliquo mō sit i suo p̄ncipio productiuo. p hoc tñ pbari non pōt q̄ pducēs sit in pducto. sed i diuis nō magis est pductū in pducte q̄ pducēs in pducto. equē em̄ vere ē pater in filio sicut filius in patre. P̄. cū originēs i diuinis sint diuersaz rationū. q̄ si ratioe originis vna psona eēt in alia. tūc nō sūt r̄ vniformiter inesse sibi mutuo diuine psonae. falsitas q̄ntis ē nota apud oēs doctores. q̄ntia p̄z. q̄z que p̄ difformē rationē insūt difformiter insunt.

Conclō 2
Secūdo dico q̄ nō
pōt pbari q̄ diuine psonae sibi mutuo insunt ratioe diuine relatōis. q̄z q̄ aliquibz sunt rō op̄positiōis illa nō sunt ratio p̄cise q̄re vniū illorū alteri insit. Sed relatōes diuine sunt p̄sonis rō oppositiōis. q̄z t̄c. P̄. rōne illius nō uenit ad esse. sed ratioe relationis p̄sonae diuinae uenit ad esse. Maior patz. q̄z tales modi simplr̄ diuersi nō p̄nt uenire eidē rōne eiusdē. Minor ē nota. q̄z relatōis eēt ad esse. P̄ id quod ē p̄cisa rō distinctiōis p̄sonae a p̄sona nō est ratio eēndi vniū p̄sonā in alia. sed relatōis i diuinis est p̄cisa ratio distinctiōis vniū p̄sonae ab alia. ergo t̄c.

Conclō 3
Tercio dico q̄
vniū quāq̄ p̄sonā diuinā eēt alia n̄ potest sufficēter probari ex h̄ p̄cise q̄ realiter sunt idē i diuinā eētia. q̄z ex eo p̄cise nō pbat aliqd̄ aliter diuine p̄sonae uenit p̄ se eē. s̄z cui libet diuine p̄sonae uenit p̄ se eē p̄pter hoc q̄ est idē realiter qd̄ diuina eētia. q̄ p̄ hoc non pōt p̄cise pbari alteri iese. P̄. si ratioe qua pater est idē filio i diuinā eētia pater eēt i filio tūc eēt i seipso p̄ se t̄ p̄mo. p̄sequēs ē falluz. vt patz. iij. p̄p̄si cor. vbi pbat impossibile eē q̄ idē sit i seipso p̄mo. q̄ntia p̄z. q̄z sicut pater ē idē realiter filio p̄ diuinā eētia. sic est idē sibi p̄p̄si p̄mo t̄ p̄ se. q̄z p̄ nihil alter. q̄ si ratione idēntatis q̄ sibi uenit p̄ eētia p̄cise ē i filio. ratioe qua est idē sibi p̄p̄si p̄ se t̄ nō per alter eēt

i seipso p̄mo. P̄. rōne illius qua aliq̄ sūt oīno idē realiter nō potest p̄cise pbari vniū illorū eēt i altero. sed ratioe diuine eētiae p̄sonae sūt oīno idē realiter. Maior patz. q̄z sp̄ inter ea quoz vniū est i altero oportet q̄ aliq̄ diuina discernat. sed i diuina eētia sic p̄sonae diuinae ueniūt q̄ i eētia nullo mō differūt.

Quarto dico q̄ q̄z **Conclō 4**

uis ratio ista inessendi nō sit eētia p̄cise sine relatōe. nec relatō p̄cise sine eētia. eētia t̄r̄ relatō simul sumpta sūt p̄fecta rō q̄re quelibet diuina p̄sona est i altera. q̄z q̄cūq̄ supposita liter differūt. ita tñ q̄ i vna natura realiter cōueniūt. illoz n̄ccio vniū est i altero. sed p̄sonae diuinae ratioe relationū realiter differūt. rōne diuinae nature realr̄ ueniūt. q̄z t̄c. Minor patz ex fide. maiorē p̄bo. q̄z i quocūq̄ ē natura aliter cui in illo est illud cui est natura p̄supposita tñ inter ea reali d̄ntia. als p̄ illā maiore sp̄ p̄bare idē eēt i seipso. q̄z natura cuiuslibet ēi eo. Sed natura cuiuslibet diuinae p̄sonae est i quilibet diuina p̄sona. ita tñ q̄ p̄sonae realiter differūt inter se. q̄z quelibet diuina p̄sona est i quolibet diuina p̄sona. Sed dices q̄ si illud qd̄ ē ratio per se eēndi p̄cise nō est ratio inessendi. t̄z sicut illud qd̄ est ratio ad esse p̄cise nō ē ratio inessendi. tūc nec simul iūcta poterūt eē rō inessendi. Sed vt sup̄ dixi diuina eētia ē rō personis per se eēndi. t̄ relatō ad aliud eēndi t̄ p̄cise vniū illoz ab altero sumptū separim̄ poterit eē ratio sufficiens p̄sonā eēndi i p̄sona. q̄ nec simul iūcta poterūt eē cā sufficiens talis modi inessendi. Rñdeo p̄ interemptōes maioris. q̄z q̄cūq̄ sibi naturaliter mutuo insūt oportet ea h̄re ueniētā t̄ d̄ntiā. sed nec eētia est ratio d̄ntie ipsi diuinis p̄sonis. nec relatō est ratio ueniētie. simul tñ iūcta ratioe eētiae sic ueniūt q̄ tamē ratioe relatōis h̄moi p̄sonae differūt. Ad argumentū p̄ncipale dicēdū ad maiorē. q̄ relatōes diuinas eēt i aliquo dupliciter potest intelligi. s̄. forma liter vel idētie. P̄mo mō maior est vera. q̄z formalr̄ p̄nitatis est i solo p̄re. filiano i filio. p̄cessio siue spiratio passiva i sp̄s̄facto. Secūdo mō maior ē falsa. q̄z rō idēntatis qua oīnes diuine relatōes sūt idem cū eētia diuina. in qualibet diuina p̄sona sūt omnes ille relatōes. ergo t̄c.

Distinctio vicesima.

Marginal notes on the right side of the page, including "Conclō 4", "Instantia", "Solutio", and "Ad p̄ncipale argum̄".

Nunc ostende

mus rē. Nec ē distinctio. xx. in qua mgr̄ on̄dit diuinar̄ perso-
nar̄ equalitatē. ex eo q̄ h̄nt eandē virtutē r̄ po-
restatē. Et diuidit̄ i duas partes. qz̄ p̄mo ma-
gister istud probat auctoritate. Sc̄do rōne.
ibi. Itē alio modo Prima i duas. qz̄ p̄mo cir-
ca illud p̄positā veritatē quam sentit̄ ponit̄. r̄
auctoritatibus sanctor̄ mun̄it. Secūdo quādā
cauillationē que huic veritatē videt̄ esse r̄tra-
ria tollit̄. ibi. Sed in q̄s pater. Tūc sequi-
tur illa pars. Itē alio mō. vbi magister p̄mo
probat suū p̄positū. Secūdo remouet qd̄
suo p̄posito videt̄ esse r̄trarium. ibi. Sed
forte dices rē. Prima i duas. quia p̄mo p̄-
bat intentū r̄atōe ducēte ad impossibile. Se-
cūdo rōne accepta ex similitudine. ibi. Hoc
autē p̄ similitudinē. Circa hāc distinctiōz̄
quero hāc quēstionē.

Vtrū oipotētia diua p̄fecte p̄ueniat fi-
lio. Et videt̄ q̄ nō. qz̄ illi p̄fecte nō
p̄uenit oipotētia cui deficit aliq̄ potē-
tia. s; filio deficit aliq̄ potētia. pura potētia ge-
nerādi. cū ipse nō possit generare. ḡ rē. Cō-
tra. si oipotētia p̄fecte nō p̄ueniret filio. tūc si-
li nō eēt p̄fecte rē. q̄s est falsū. qz̄ d̄i symbo-
lo rē filio. P̄fecte r̄ deus p̄fecte h̄d̄ ex aīa rōna-
li rē. p̄b̄o r̄ntā. qz̄ oipotētia ē p̄prietas solū
us r̄i. sed cui p̄fecte nō p̄uenit aliqua p̄prie-
tas ipm̄ nō est p̄fecte illud cui est p̄prietas. ḡ
rē. Dic q̄rtuor̄ sūt vidēda. Primo vtz̄ potē-
tia generatiua p̄p̄hendat̄ sub oipotētia. Se-
cūdo dato q̄ sic. vtz̄ alicui possit cōuenire oī-
potētia cui tñ̄ repuḡt generare. Tercio vtz̄
oipotētia p̄fecte p̄ueniat filio. Et q̄rto vtz̄
p̄fecte p̄ueniat sp̄s̄it̄o.

Quantū ad primū

sic p̄cedā. Primo em̄ ostendā q̄ omnipo-
tētia r̄siderata absolute cōp̄hēdit potētiāz̄
generādi. Secūdo q̄ oipotētia filij cō-
p̄hēdit potētiā generādi. Tercio ostendam
q̄ quidā i ista distinctiōe arguētēs r̄tra dñm
Egidij ipm̄ nō intelligūt. nec dicta sua fide-
liter cōscripserūt. Quarto ponā circa istuz̄
articulū modos dicēdi aliquoz̄ doctorūz̄. et
eis obuiato inq̄tū dictis nostris vidētur esse
r̄trarij. Primū patet. qz̄ p̄fectissima potē-
tia nō excludit̄ ab oipotētia. sed potētia gene-
rādi diuisa ē p̄fectissima potētia. ḡ rē. maior
rē p̄z̄. minorē p̄b̄o. qz̄ potētia q̄ p̄ducit̄ p̄o-

ductū nobilissimū ē nobilissima potētia. sed
potētia generādi p̄ducit̄ filiū r̄i q̄ ē p̄ductū
nobilissimū. ḡ rē. P̄ om̄e illud qd̄ p̄fectā
h̄z̄ rōem alicuius termi. p̄p̄hendit̄ sub illius
termi vli distributione. sed potētia generādi
habet p̄fectā rōem potētie. ḡ cōp̄hēdit̄ cū
dicat̄ oipotētia. qz̄ tūc h̄ic termin⁹ potētia
vli distribuit̄. P̄. nō magis h̄z̄ rōem potē-
tie potētia creādi q̄z̄ potētia generādi. sed
potētia creādi cōp̄hēdit̄ sub oipotētia. ḡ
r̄ generādi. P̄. om̄e illud qd̄ est p̄ncipiū p̄-
ductiū alicui⁹ termi realis p̄ductōe reali cō-
p̄hēdit̄ sub oipotētia. sed eētia diuisa q̄
est ipsa potētia generādi vt patet sup̄ dist.
vij. est p̄ncipiū productiū termi realis. pu-
ta filij. r̄ productōe reali. puta ipsa generatōe
ḡ rē. Secūdo dico q̄ potētia generādi p̄pre-
hēdit̄ sub oipotētia filij q̄stū ad suū p̄ncipale
significatū. qz̄ illa potētia q̄ vere ē i filio p̄pre-
hēdit̄ sub oipotētia filij. sed potētia generādi
vere est i filio saltē q̄ ad suū p̄ncipale significa-
tū. vt sup̄ p̄bauit̄ dist. vij. Maior p̄z̄. qz̄ po-
tentiā vere esse i aliquo omnipotēte que tamē
nō includat̄ sub sua omnipotētia eēt opposi-
tū in adiecto. Minor vt dixi probata ē dis-
t. vij. P̄. in generatiōe filij vt patet sup̄
dist. v. idē est potētia productiua sine potē-
tia generādi r̄ termin⁹ generatōis. s; termin⁹
generatōis vere ē i filio. puta ipsa diuina natu-
ra q̄ ē termin⁹ formal̄ ipsi⁹ diuine generatōis. ḡ
r̄ p̄ncipiū generādi erit i eo. Quātū tñ̄ ad
suū significatū siue r̄notatū potētia generā-
di nō p̄p̄hēdit̄ sub oipotētia filij. qz̄ vt sic nihil
aliud dicit̄ nisi respectuz̄ p̄nitatis sine q̄ h̄ns
h̄mōi potētiā nō p̄t generare. sicut si aliquis
ignis quacūqz̄ virtute fieret q̄ p̄fectaz̄ haberet
igneitatē sine tñ̄ calore. potētiā generādi ig-
nē vtiqz̄ haberet. q̄suis nūqz̄ ignē posset gene-
rare. Et illa videt̄ exp̄ssa nostri doctoris intē-
tio tā in illa distinctiōe qz̄ i alia. vbi ait eādē po-
tētiāz̄ generādi que est i patre esse i filio q̄suis
sub opposito respectu. Et quo patet q̄ q̄-
dam minus iuste doctoz̄ nō s̄tz̄ impugnat̄
Dicūt em̄ doctoz̄ h̄ic dicere potētiā generā-
di nō p̄tinere ad oipotētiā. cuius oppositū
ipsi probāt. r̄ stat virtus r̄atōis i hoc. qz̄ cum
oipotētia vt in patre est sit p̄fectio simplr̄. et
vt sic ad ipm̄ p̄tineat potētia generādi. ergo
si potētia generādi eēt impossibilis filio.
aliqua p̄fectio simplr̄ esset impossibilis fi-
lio. r̄ sic filius nō eēt simpliciter p̄fectus. P̄
q̄ncūqz̄ aliqua sic se habet ad omnipotētiā
q̄ oipotētia vnus plura claudit̄ in se qz̄ oī-

2
3
4
Cōclo 2
1
Nota
Cōclo 3
Aureolus
di. 20.
1
2
p

o primo. P̄. rōne illas
idē realiter nō p̄fecti possunt
ē i altero. sed r̄atōe diuinitatis
ino idē realiter. Minor p̄z̄
qz̄ vnus est i altero cop̄tū
mas. sed i diuina eētia
nūqz̄ q̄ eētia nullo mō
quarto dico
ratio ista in ostendit̄ nō s̄
nō nec r̄latiōe p̄fecte sine eētia
nō simul sumpta sūt p̄fectio
diuina p̄fecta est i altera. qz̄
dist̄. ita tñ̄ q̄ i vnā eētia
sūt. alioz̄ vnū est i altera
in r̄latiōe r̄latiōem r̄latiōem
ine nature reali r̄uenit̄ d̄
de. maior p̄z̄. qz̄ i oipotētia
in illo est illud cui est r̄atō
inter ea reali d̄ntā. als p̄
et idē est i seip̄o. qz̄ i natura
ad natura cuiuslibet d̄ntā
diuina p̄fecta. ita tñ̄ q̄ p̄fectio
inter se. ḡ quilibet diuina p̄fectio
diuina p̄fecta. Sed d̄ntā
nō p̄t eētia p̄fecte nō est r̄atō
r̄ illud qd̄ est r̄atō ad d̄ntā
in illi. tūc nec simul sūt p̄-
fēdi. Sed vt sup̄ d̄ntā
sonis p̄t eētia. r̄ r̄latiōem
r̄ale vnū illoz̄ ad altero p̄fectio
eētia r̄ r̄atōe r̄atōe p̄fectio
r̄. ḡ nec simul sūt potētia
i modi in illi. R̄atōe
aions. qz̄ q̄cūqz̄ sibi vnū
q̄q̄z̄ ut ea d̄re p̄ueniā r̄
ita est r̄atōe r̄atōe ip̄s̄ d̄ntā
ano est r̄atōe r̄atōe r̄atōe
e eētia sic p̄ueniā q̄ r̄atōe
nōi p̄fectioe dist̄. Ad r̄
vile dicēdi ad maiorē q̄ r̄atōe
i aliquo duplicatōe p̄fectio
r̄ vel idē. P̄mo mō
umalr̄ p̄ntas est i solo p̄fectio
sio sine ip̄r̄atōe p̄ntas i ip̄s̄
ō maior. ē falsū. qz̄ r̄atōe
vine r̄atōis sūt idē. cō
alibet diuina p̄fectio
r̄. qz̄ r̄.

Distinctio r̄atōe

potētia alterius illa nō sunt paria i omīpoten-
 tia. q̄ impossibile est potētia generādi claudi
 i omīpotētia p̄ris z nō in oīpotētia si q̄. P.
 arguit q̄ quoddā dicitur doctoris. Dixit em̄
 doctor q̄ filius nō pōt generare. qz dīctōem
 implicaret. Si em̄ posset in actū generatōis
 tūc generaret. qz in p̄petuus n̄ d̄t esse z posse.
 Sz si generaret tūc esz p̄. Si eēt p̄ tūc nō
 esset filius. qz p̄ et fili⁹ in diuis distinguunt
 oppositis p̄prietatibz. q̄ de p̄mo ad vltimū. si
 filius i diuis posset in actū generatōis. tūc fi-
 lius nō esset filius. p̄pter qd̄ filiū nō posse ge-
 nerare n̄ derogat oīpotētie filij. qz nō posse ea
 que tradictionē implicāt n̄ derogat omīpo-
 tentie. Contra illud arguit sic. Quāuis sic de
 scribat oīpotētia. Dipotentia ē potentia attin-
 gēs om̄e possibile dīctōez n̄ implicās. tamē
 i hac descriptione implicatio dīctōis sumit
 absolute z nō p̄pationē ad agēs. alioqn̄ qd̄
 libet agens esset omīpotēs. qz qd̄libet agens
 pōt in om̄e illud qd̄ nature sue cōgruit z nō
 repugnat seu n̄ tradicit sibi. ergo relinquit
 qd̄ ratione omīpotētie sit attingere om̄e il-
 lud qd̄ absolute z i se nō implicat dīctionē.
 Et infra eadē questōe ille idē ponēs i hac ma-
 teria suā opinionē ait. q̄ potētia generādi nō
 claudit sub oīpotētia. qz potentia generādi n̄
 est potentia p̄ductiua. sed est potētia entitati-
 ua. posse. n. generare n̄ ē posse elicere generati-
 onē. sz ē posse esse generatōz z posse esse p̄rez.
 oīpotentia autē ē potentia p̄ductiua. Ex hoc
 em̄ de est oīpotens in q̄stū oīs potentia p̄du-
 ctiva cōtinēt i vna dei potētia eminent. igit̄ vt
 dicit̄ potētia generādi n̄ claudit sub oīpotē-
 tia. Sz dicit̄ illa multipl̄ deficit̄. P̄mo
 em̄ deficit̄ illa positio i eo q̄ negat potētia ge-
 nerādi esse potētia p̄ductiua. qz potētia gene-
 rādi q̄ i esse genito ponit̄ ver⁹ termin⁹ real̄ illa ē
 vere p̄ductiua. sz potentia generādi est potē-
 tia generātis. i. p̄ris q̄ i esse genito ponit̄ ver⁹
 termin⁹ realis. i. fili⁹. q̄ est potentia p̄ductiua.
 Maior p̄z. qz generās p̄ talē potētia h̄mōi
 terminū n̄ p̄t i esse genito ponere nisi ip̄a gene-
 ratōe. z p̄ oīs p̄ductōe. p̄pter qd̄ n̄ccio potē-
 tia h̄mōi generātis erit p̄ductiua. Maior au-
 tem q̄stum ad om̄es suas p̄tes fundat̄ in fi-
 de catholica. P̄. si potētia generādi i diuis
 nis n̄ est p̄ductiua. tūc filius i diuis nō es-
 set p̄ductus. cōtra patet. q̄a ad opposituz
 cōntis sequit̄ necessario oppositū antecedentis.
 falsitas cōntis patet. qz esse p̄ductū est cōns
 ad esse genitū. qz om̄ne genitū est p̄ductū sed
 n̄ cōuerso. ergo si filius i diuis nō esset p̄-

Rō egidij

Positio aureoli

Cōtra aureoli.

2

ductus nō esset genitus. quod est cōtra fidez.
 Etia est implicatio tradictionis. qz ad non
 genitū sequit̄ nō filius. igit̄ si filius n̄ esset ge-
 nitus. tūc esset filius z nō esset filius. Conse-
 quētia itez patet. qz oīs terminus product⁹
 p̄supponit p̄ductis potētia productiua
 Secdo p̄dicta positio deficit̄ i eo q̄ dicit̄. q̄ pos-
 se generare nō sit posse elicere generationē. qz
 om̄ne illud qd̄ vere est op⁹ nature est aliquid
 elicetū ab opante p̄ naturā. Sed Dama. li. i.
 vbi agit de generatione diuina ait q̄ generatio
 ē op⁹ nature. maior p̄z. qz oē op⁹ est aliqd̄ eli-
 citū ab ip̄o operāte. Si igit̄ generatio ē qd̄ eli-
 citū. tūc posse generare ē posse elicere genera-
 tōz. P̄. tu accipis p̄ eodē posse generaret
 potētia generādi. vt p̄z i dīctis tuis. Si q̄
 posse generare eēt potētia entitatiua z idē qd̄
 esse generatōz. tūc potētia generādi esz qd̄ re-
 latiui seu notionale. z n̄ esset qd̄ absolutū si-
 ue ipsa natura diuina. cui⁹ vtriusq̄ opposituz
 pbauit̄ multipl̄ sup̄ius dis. vij. Tercio de
 ficat̄ ille doctor i his q̄ induxit cōtra d̄m̄ egu-
 dium. P̄. me em̄ due ratōes in nullo sūt cō-
 tra Egidij. qz vbiq̄q̄ vnq̄ locutus est de
 illa materia. ibi expresse ponit potētia gene-
 rādi eadē que est i patre esse in filio. quia
 nō sub eodem respectu. sicut patet euidenter in
 suo scripto sup̄ p̄mū s̄m̄arum. di. vij. q. iij.
 z di. xx. q. i. z. ij. P̄. me igit̄ due rationes nō
 sūt cōtra doctorē. tamē volo respōdere ad eas
 Ad p̄mū igit̄ dicēdum q̄ potētia gene-
 rādi nō pp̄rie dicit̄ perfectio. cum nō habeat
 se p̄ modum inherētis. qz cum generatio sit
 opus nature. potētia generādi est ipsa diuina
 natura que i se vnitissime z perfectissime com-
 prehendit om̄e perfectionē formaliter aut vir-
 tualiter siue eminenter. Ratio etiā falsū assu-
 mit. qz doctor nūq̄ dixit potētia generādi eē
 incōpossibile filio. qz cū ipse exp̄sse dicat po-
 tentiā generādi esse diuinā naturā i q̄ genitū
 assilat̄ gignēti. ipse diceret diuinā naturā esse
 incōpossibile filio. si potētia generādi dice-
 ret ei eē incōpossibile. Forte dices. si doctor
 tu⁹ nō dixit potētia generādi eē incōpossibile
 filio. tū dixit equalēs. qz ip̄e ait dist. xx. q. ij. si
 liū n̄ posse generare. R. q̄ talē equalentiaz
 habeas tibi. qz nec doctor nec eius discipuli
 h̄mōi equalentia acceptabūt. qz p̄ posse gene-
 rare debet intelligi potentia generatiua vt p̄-
 rūpit̄ i actū generatōis. qz cū nō possit poten-
 tia nisi vt ē cōiuncta respectui p̄posito ad gene-
 rōz puta p̄nitati. q̄ qd̄ respect⁹ cū n̄ possit eē
 i filio p̄pter oppōez quā h̄z ad filiationē. idē

Solutio Ad

Instantia

Solutio

posse generare & grue negat a filio. S; poten-
 tia generandi q;tu ad suu pncipale significatu
 abstrahit a tali respectu vt pbatu e di. viij. io
 n e equalis dicere potetia generandi & posse ge-
 nerare. Ad. ij. ddm. q; rō nō e nos. q; nos
 pcedim potetia generandi pnerere ad oipotenti-
 na filij illo mō q; dictu est. s. Ad. ij. m det
 doctor nī psonalr. q; fm ipm & fm veritatez
 qñcūq; aliqd fm se nō e impossibile si alicui
 supposito repugnat non ex defectu alicui? na-
 ture seu alic? esse deficientis supposito optet q;
 tal' iplicatio dictionis attendat ex repugnā-
 tia formali supposito illi? respectu talis rei. nec
 ex b in hmoi supposito pt argui aliq? ipotetia
 seu diminutio oipotētie. ppter qd filij plenaz
 hz oipotetia sicut p. q; uil potetia generandi q;
 vere e i supposito filij n prumpat i actu gene-
 rationis. q; tal' actus repugt tali supposito.
 cū supposito filij i eē psonali pstituat genera-
 tōe passiva. non repugt tñ sibi ex defectu alic?
 esse siue nature. cū esse filij compñdat omne
 esse. & natura eius compñdat oem naturā et
 formaliter vt eminet omnē pfectiōem. Et
 cum dicit q; tūc quodlibet agēs esset omni po-
 tēs. q; potest oia que sibi nō repugnāt. Rū/
 det doctor q; illa repugnātia in agētibz cre-
 atis est ex defectu alicuius nature quā agens
 creatū nec formaliter habet nec eminet. pu-
 ra si ignis nō potest frigidare. hoc est p tā-
 ro. q; sibi deficit esse frigidū siue natura frigi-
 ditatis. & ideo nō est simile quod p simili in-
 troducit arguēdo. Un ad maiore declaratio-
 nē hui? dicit doctor nī & bñ. q; si p nō posset
 generare cuz ei? supposito ex formali suo psti-
 tutiōe generare nō repugnet. optet q; sibi re-
 pugret ex defectu alicui? pfectionis siue natu-
 re. & p sequēs pater nō esset oipotēs. Eti-
 am conclusio quā ille ex dicto argumēto asser-
 tue infert est simpliciter falsa. cū dicit. relinq-
 tur q; q; de rōe oipotētie sit attingere oē illd qd
 absolute & i se nō implicat dictionē. Si em
 illa illatio esset bona. tūc inter duo necio seqre-
 tur vñū. s. q; vel filius nō esset oipotēs. cuz n
 possit i actu generationis. v? q; generatio i di-
 uis simplr & fm se sit ipossibil' & dictionōz impli-
 cet. & tūc nec p possz generare. q; vtrūq; e
 fidē aplicā & catholica. Sūt aut q; daz aliq
 qui satis pformiter dicit pnes opinionē no-
 stri doctoris i hac materia. Dicit em q; ex
 hoc nō e aliq; diuina psona oimipotēs q; habe-
 ar diuinā essentia cuz oī respectu q; sudat i ea.
 q; tūc pater nō esset oimipotēs. cum careat
 ipsa filiatione. Sed ex hoc solo dicit oimipo-

tēs. q; habet essentia diuinā que fm se est om-
 nipotētia. quolibet q; diuina psona habet oī
 potetiam. cū quolibet habeat diuinā essentia.
 licet nō quolibz possit generare. q; potetia ge-
 nerandi ad explendū actū generatōis coeigit
 paternitatē. licet eam intrinsece nō includat. &
 ideo solus pater generat. q; i solo pte potetia
 generandi iūgat tali respectui. Ista opinio si
 bñ pñderat a doctore nro. i nullo quasi vide-
 tur discrepare. ppter quod mīroz & quibus-
 dā de nostris. qui dicūt se doctore nostrz vel
 le saluare. & tenere i omībus suis conclusiōibz.
 & tamē hāc opinionē impugnat. Primo
 sic. Inconueniēs esse videt q; aliquod posse po-
 nat i aliquo quod tamē nūq; reducat in esse.
 sed potetia generandi que est in patre in nulla
 alia persona potest poni i esse. ergo rē. P. si
 idem lumē i sole existēs illuminat & calefacit.
 i alio corpe tñ modo illuminaret illud corpus
 nō diceret eque potens sicut sol. sic dato q; ea-
 dem potetia q; est i patre ad creādū & generā-
 dū. sit i filio ad creādū & nō ad generādū. fili-
 us ex hoc nō diceret eque potēs patri. P.
 essentia absoluta nō est potetia sed solū vt est
 pncipiū act? & ideo cū vñū supposituz potest
 pncipiare aliqū actū quem alterū non po-
 test. licet i illi suppositis dici possit eadez ef-
 fectia. nō tamē eadem potetia. Sed q; il-
 la nō minus sūt ptra doctore nostrū q; ptra
 p mune veritate. ideo mīdetz ad ea. Ad p/
 mū igit dicendū q; maior nō est vera si habe-
 ar actū adequatū prius origine i alio suppo-
 sito. sed sic est q; potetia generandi vt est i pte
 pncipiū elicitiuū actus sibi totaliter adequa-
 ti puta pfectissime generatōis. Si em actus
 generationis nō esset oimino adequatus vir-
 tuti generatiue vt est i patre. tūc filius i diu-
 nis nō esset oimino perfectus. Etiā posset di-
 ci q; i filio nō est posse generare. q; uis in ipso
 sit potetia generandi. Ad scdm dicendū. q;
 si illud corpus nō faceret eadem opationes
 quas facit sol. hoc esset ex pte alicui? absolute
 pfectionis existentis in sole que nō esset i hoc
 corpe. & ideo non esset tale corpus eque potēs
 sicut sol. Sic aut nō est in diuinis sicut iā pa-
 truit. Ad terciū dicēdū q; potetia pte dupl'r
 pñderari. Uno modo vt e iuncta oibz necio
 req; sitis ad hoc vt i actum pncipiā respectu
 cui? est potentia. Scdo modo vt non e actu-
 talibz iuncta. Primo mō maior e vera s; non
 scdo mō. Dato em q; i aliq; eēt ignētas p tute
 diuina sine omni calore. illud vt sic nūq; pnci-
 piaret actū generationis ipsi? ignis. & tamē

Ad 2
Ad 3

Dionisius
de burgo
berueu.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

sclo 4
crucis.

Ne haberet verā potētiam generandi ignē. Et ista videt esse incertio. b. Aug. li. iij. extra Na ruminū. ca. xxiij. vbi ait. Absit vt ideo pater potētior sit filio. quia creatorē. s. filius genuit pater. filius autem nō genuit creatorē. nō em̄ nō potuit. sed nō oportuit. Lū igit logice loquēdo due negatōes faciāt vnā affirmatio nē. oportet q̄ exponat. Non em̄ nō potuit. id est potētiam generādi habuit. sed nō opruit. qz talis potētia i paterno supposito actū sibi totaliter coequatū habuit. Un̄ sicut i patre ppter hoc nō rest potētia generādi. qz nō pot aliu filiu generare q̄ illum vnigenitū que ab eterno genuit. sic nō bñ arguit filium nō habere potētiā generatiuā. quia aliu filium nō generat. Sūt etiam quidaz alij qui dicūt potētiam generādi nō pertinere ad omnipotētiam. Ad cui⁹ declaratiōē pmittūt qualidaz supposēs. Quarū prima est q̄ cū in deo non sit passiuā potētia. ideo omnipotētia est potētia actiua. Secūda est q̄ obiectū actiue potētie ē ens possibile. non tñ possibile tale qd̄ op ponit simplr̄ impossibile. qz sic qlibet diuina psona ē ens possibile. qz etiā psonā patris nō est impossibile esse. tñ nō pt esse termin⁹ actiue potētie. q̄ obiectū actiue potētie erit possibile qd̄ opponit ei quod est formaliter necesse. cū igit qlibet diuina psona sit formaliter necesse esse. patz q̄ om̄ipotētia nō potest esse respectu alicui⁹ diuine psonē ad intra. Ex quibus etiā patz q̄ potētia generādi nō ptinet ad om̄ipotētiam. cuz sit respectu diuine psonē. t̄ q̄ filius ē om̄ipotēs q̄uis nō possit generare Et q̄ oēs tres diuine psonē sint eque oipotētes t̄ intēsiue t̄ extēsiue. Et illud probāt quidam alij sic. Om̄ipotētia est potētia nō ad esse sed ad agere. vñ aliquis dicit om̄ipotēs. nō quia potest esse oia. sed quia pot̄ agere omnia. cū ergo generare i diuis siue potētia generādi sit idē qd̄ esse patrē. id nō ptinet ad oipotētia. t̄ ideo sicut nō arguit impotētiam in filio q̄ nō potest esse pater. sic non arguit impotētia in eo q̄ nō pot̄ generare. P̄ potētia actiua est p̄ncipiū transmūtādi aliterum fm̄ q̄ alterz. sed potētia generatiua i diuinis nō trāsmutat alterum fm̄ q̄ alterz. quia terminus generatiōis puta diuina eētia nō ē alterz a generāte. etiā filius qui est termin⁹ totalis ipsius generatiōis nō est alterz v̄ aliud a patre. Sed illud nō videt esse psonum dicitis sanctorz. quia Aug. de fide ad Petru expresse dicit. q̄ pater non esset om̄ipotēs. si nō posset producere filium seu equalē creato

Scotus.

Alij ad id

Contra sco.

rem. Ex quo ego arguo sic. Illud necessario cadit sub oipotētia ad cui⁹ negatōem negatur oipotētia. Sed vt patet i p̄dicta auctoritate Aug. ad negatōem potētie generādi i patre sequit negatio oipotētie. q̄ ex eadem aucte p̄z q̄ oipotētia nō solū est ad extra actiua sed etiā ad intra i diuis pductiua. Patz etiā q̄ nō solū oipotētia ē respectu possibil̄ vt distinguit̄ extra formaliter necesse. verū etiam vt distinguit̄ om̄ne illud qd̄ nō est impossibile. vñ q̄uis patrē esse nō sit impossibile. p̄z tñ pductū esse ē simplr̄ impossibile. qz tūc p̄ nō esset p̄. qd̄ implicat̄ d̄dictōem. P̄. si ex h̄ q̄ potētia passiuā nō est i diuis sufficēter arguitur om̄ipotētia que est in diuis esse potētia actiua. tūc eodē mō sequit potētia generādi i diuis esse potētia actiua. qd̄ est extra te t̄ sūdamētū tuū. Et p̄ hoc p̄z ad illā primā d̄ductōem quā facit p̄m̄ doctor. Ad secū dū p̄z ex his q̄ dixi i terciā d̄clūsiōne. vbi p̄bauit q̄ potētia generatiua est vere pductiua Ad terciū p̄z q̄ p̄hus p̄ illa verba d̄scribit potētiā actiua prout repitur i istis rebz materialibus. vbi producēs t̄ productū differūt p̄ naturas absolutas. Nō em̄ vidit Aristot. hāc ineffabile generatōem. in qua generās t̄ genitū totalr̄ pueniūt i absoluto. et t̄mmodo d̄nt̄ relatiue. Etiā possemus dicere filiu esse alterz a patre nō neutraliter s̄z masculīne. nec essentialiter sed suppositaliter.

Solutio Ad 1 Ad 2 Ad 3

Ex predictis etiam

apparet qd̄ sit dicēdū q̄stū ad alios tres articulos q̄ois. Ad argumētū p̄ncipale nego minorē. Ad p̄batōz dicēdū q̄ nō ē bona p̄na nō pt̄ generare. q̄ nō h̄z potētiā generādi. etiam in creaturis. puta i specie humana. q̄uis aliquis habeat potētiā generādi. si tñ sibi d̄ceret aliqd̄ instrumētū necessario requisitum ad actū generatiōis hūane. ipse sic h̄ret potētiā generādi q̄ tñ nō posset generare. sic qz filius h̄z potētiā generādi nō sub respectu p̄posito ad actū generationis. imo sub opposito ipse nō pot̄ generare.

Alij d̄claratiu. Ad argumētū p̄ncipale.

Distinctio vicesima prima.

Hic d̄coriur que h̄tiorē. Dic maḡ oñdit ex p̄dictis h̄tiorū quāda difficultatē. qz em̄ d̄ctū ē i p̄cedētibz. q̄ vna sola p̄sona nō em̄ioz

q̄s oēs tres p̄sone. iō in q̄rit hic mgr̄ vtz dictō
 exclusiua possit p̄dicari de aliq̄ termino i diuis
 Et diuidit i duas p̄tes. qz p̄mo mgr̄ mouet
 circa h̄ plures q̄ōes. Sc̄do dat q̄ndā regulā
 obseruādā circa h̄mōi locutiōes. ibi. Verūm
 vt ait aug. Prima i tres fm̄ qz circa istā mate
 riā mouet tres q̄ōes. Sc̄da ibi. Post h̄ q̄rit.
 Tercia ibi. Sed itez querit̄. Circa istā
 distinctiōem quero.

V Trū hec sit vera. solus p̄r̄ ē d̄. Et
 videt̄ q̄ sic. qz si nō. hoc eēt p̄tātō. qz
 excluderet filiū. sed h̄ nō facit. qz fm̄
 Aug. i. de tri. ca. vii. solus additū patri nō ex
 cludit filiū. In p̄tranū videt̄ eē Aug. vi.
 de tri. c. ix. vbi ait patrē esse d̄m. sed nō eē solū
 d̄m. Quia dictiō exclusiua addita alicui
 termino. vti plurimū videt̄ excludere ab h̄mōi
 termino omne illud q̄d nō est de p̄ncipali seu
 p̄mario suo ceptu. qz mgr̄ h̄c materiā de
 dictionibus exclusiuis introduxit i hac. xxi.
 dist. p̄pter p̄sonas diuisas q̄ relatiue d̄m̄. iō p̄
 mo vidēdū ē vtz vnū relatiuū sit de p̄ncipali
 ceptu seu de p̄mario intellectu alteri. Se
 cundo vtz dictiō exclusiua addita vni relati
 uoz excludat aliud. Tercio illud q̄d q̄rit.
 Quarto vtz hec sit vera. sol' deus ē deus.

De primo sunt opi

nōes repugnātes. teneo me t̄m̄ cū illa q̄ dicit̄
 qz vnū relatiuū nō sit de p̄mario ceptu al
 terius sed de cointellectu seu p̄notato ceptu
 alteri. qz sicut dicit doctor noster 2 b̄n. q̄ncū
 qz aliq̄ sic se h̄nt qz vnū est de p̄ncipali ceptu
 alteri. si vnū imēdiate p̄fert cū altero. tūc cō
 mittit̄ nugatio. vt p̄z cū dicit̄ hō aial. s̄z cū d̄
 p̄ filiū vel duplū dimidiū. 2 sic d̄ alijs relatiuis
 nō mittit̄ aliqua nugatio. s̄ rē. P̄. illud
 q̄d ab aliquo ē eēntialr̄ distinctū. vel saltē nō
 intrinsece spectat ad suā eēntiā. h̄ nō ē de p̄ma
 rio suo intellectu. sed vnū relatiuū ad minus
 i creaturis est ab altero eēntialiter distinctū.
 s̄ rē. P̄. natura oppositoy nō patit̄ qz vnū
 oppositoy sit de p̄ncipali ceptu alteri. sed
 duo correlatiua vere sūt opposita. s̄ rē. S̄z
 q̄dā antiqui tenuerūt oppositū. 2 p̄t̄ opinio
 eoz p̄bari. P̄. sic. Illa q̄ sūt simul natu
 rali intelligētia. videt̄ qz q̄dlibet illoy sit de p̄n
 cipali intellectu alteri. s̄z relatiua sunt h̄mōi
 vt p̄z i p̄dicamētis. s̄ rē. P̄. illud q̄d sic se
 h̄z ad alterū qz ip̄m nullo ceptu p̄t̄ eōcipi
 sine illo. videt̄ qz illud sit de p̄ncipali suo cō
 ceptu. da oppositū. tūc saltē fm̄ illū p̄ncipal

palē ceptū illud posset ab illo p̄scindi 2 con
 cipi sine eo. sed vnū relatiuū nullo mō potest
 recipi sine termino qui est suū correlatiuū. er
 go rē. P̄. cui ceptus minus p̄t̄ p̄scindi
 ab aliq̄ qz ceptus speciei a d̄nā p̄pria. hoc ne
 cessario requirit illud i suo p̄ncipali ceptu. illa
 pater. qz sp̄s i suo p̄ncipali ceptu requirit
 d̄nā cū sit p̄s sue diffinitiois. sed relatiuū
 respectu sui correlatiui est h̄mōi. s̄ rē. p̄batio
 assumptē. qz hec sp̄s hō p̄t̄ recipi vt est aial
 non recipiēdo rationale. sed vnū relatiuū nul
 lo ceptu est ceptibile sine altero. ergo rē.
 P̄. illud cui p̄ncipal' ceptus eēt ad aliud. il
 lud i suo p̄ncipali ceptu requirit aliud. 2 p̄ cō
 seqns illud nō ē de suo cointellectu s̄z de suo p̄n
 cipali intellectu. sed oē vtz relatiuū ē h̄mōi.
 qz suū eē est ad aliud se h̄re. vt p̄z i p̄dicamē
 tis. P̄. ille p̄ncipalis ceptus aut ē relatiuū.
 aut absolutus. Si relatiuū. tūc nēcō termiat̄
 ad aliud. Si absolutus. h̄ eēt 3 naturā relati
 ui. qz cū i ceptu p̄ncipali res q̄si diffinitive
 2 formalr̄ expr̄mat̄. s̄ cuiuscūqz rei p̄ncipal' cō
 ceptus ē absolutus ipsa nēcō erit absoluta. et sic
 relatiuū nō eēt relatiuū. q̄d est p̄dictio S̄z
 istis nō obstantibz teneo cū doctore n̄ro vt p̄
 us. Aduertēdū est t̄m̄ qz rōnes quas hic p̄seri
 psi ex falsa imaginatione p̄cedūt. vident̄ em̄
 p̄cedere qz ceptus p̄ncipalis 2 ceptus sc̄dant̄
 us qui dicit̄ p̄notatus siue cointellectus sint
 duo ceptus distincti distinctis p̄ribus el
 citi. 2 illud nō est vtz saltē in p̄posito puta lo
 quēdo de relatiuis. qz vno simplici actu q̄ in
 telligit̄ pater attingit̄ etiā cognitine ip̄se filiū.
 p̄r̄ t̄m̄ recipit̄ p̄ncipaliter. qz intelligit̄ i recto.
 filius aut sc̄dario siue ex p̄notato. qz recipit̄ i
 obliquo. 2 p̄ modū extremi terminatis tendē
 tiam 2 latōnē illius q̄d est i recto ceptū siue
 p̄ncipaliter intellectū. puta p̄r̄is. Propter q̄d
 q̄uis obiectiue distinguat̄ penes p̄ncipale et
 sc̄dariū. eo qz p̄r̄tūc q̄n̄ intelligunt̄ vnuz p̄se
 directe 2 in recto intellectui obijciat̄. alterum
 aut vt dixi terminatiue 2 in obliquo. his ta
 mē duobus obiectiue p̄sideratis. ex p̄te no
 stri intellectus subiectiue vnic' actus intelligēdi
 corūdet. Ex hoc r̄ideo ad rōes. Ad p̄
 mū nego maiorē. nisi sic sint simul qz vnū nō
 possit recipi in recto nisi 2 alter in recto recipi
 atur. sic p̄fectenō p̄t̄ recipi hō nisi rōnale i re
 cto recipiat̄ Ad sc̄dm̄ p̄z p̄ idē. qz q̄uis ip̄z
 correlatiuū nō recipiat̄ distincto ceptu subiecti
 ue. recipit̄ t̄m̄ alr̄ obiectiue qz i obliq̄. 2 illud
 sufficit ad h̄ qz dicit̄ recipi sc̄dario Ad. iiij. Ad 3
 d̄dm̄. nego minorē. ad p̄batōz dico qz cuz hō

3

4

Contra opi monē.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

fic. Illud necess
 d' cu' negatio em
 pateri p̄dica atam
 m potius generalit
 vtiq̄. qz cadent
 ū est ad certū actū
 aduātū. P̄z cept
 p̄ctū possibū vti
 necesse. veriamm
 d q̄d nō est im
 s̄ sit impossibū
 impossibū qz
 dicitōem. P̄. h̄c
 h̄ diuisiū sufficiat
 est in diuisiōe p̄
 sequit̄ potētia
 actiū. q̄d est vtz
 p̄ hoc p̄z ad illū p̄
 p̄m̄ docto. 2
 i tertia d̄clatōe
 eratiua est vtz p̄
 p̄hūz p̄ illa vti
 vout recipi i d̄m̄
 ducēs 2 p̄notatō
 as. Nō em̄ vtz d̄
 eratiōem. in qua p̄
 niūt i absoluto. a
 nā possim̄ d̄clatōe
 naturā h̄c m̄
 appōsitatū.

Artid's 1

dictis etia

cedit̄ q̄m̄ ad d̄m̄
 sed argumētū p̄p̄
 d̄m̄ d̄clatō q̄m̄ d̄
 nō h̄z potētia gen
 dura i p̄p̄tū h̄m̄
 oriā generādi d̄
 amētū necessariū
 h̄z h̄m̄. ip̄s sic d̄
 nō possit generā
 generādi nō sub rō
 oratiōis. imo h̄m̄
 mara.

Opio p̄.

1
 2

conu
 d̄. Dic mgr̄ vtz
 q̄ndā d̄clatōe
 qz vna solū p̄p̄tū

scipit vt aial ille nō ē concept⁹ specieī sed ē cept⁹
 p^r generis. r qz cept⁹ generis abstrahit a sis
 is dⁱuis diuisiuis. vt p^rz. iij. meth. iō n̄ miz
 si hō vt aial capiat sine rōnali. q̄uis vt sic n̄
 possit capi sine sensibili. qd̄ ē dⁱntia p̄stituti
 ua respectu aialis. Ad. iij. dⁱm ad maiore
 q̄ illud req̄rit illud aliud terminatiue r obliq̄.
 r p̄ dⁱns nō req̄rit ipm̄ tāq̄ p̄ncipalr̄ ceptuz
 obiectiue sed solū scdane. q̄uis vtrūq̄ capiz
 atur eodē ceptu subiectiue. puta eodē idisti
 cto actu itelligēdi. Ad. v. dicēdū q̄ ille p̄n
 cipalis cept⁹ est relatiuus. r terminat ad ali
 ud modo quo iā dixi.

Ad 4

Ad 5

Articls 2 **Quantuz ad secun**

dū p̄ncipale. vtz dictio exclusiua addita vni
 relatiuoz excludat aliud. dicēdū q̄ dictio ex
 clusiua addita vni relatiuoz excludit altez.
 qz q̄uis dictio exclusiua nō excludat a t̄mio
 cui addit illud qd̄ est de suo ceptu p̄ncipali.
 excludit t̄m̄ oē illud qd̄ ē de ceptu scdario. s̄z
 sic iā patuit vñū relatiuū nō ē de ceptu p̄n
 cipali alteri. s̄z t̄m̄ oē scdario. iō rē. maior p̄z
 p̄ p̄m. i. phicoz. vbi p̄tra p̄menidē r mellis/
 sum ait q̄ntū ad p̄mā p̄tē maioris. Si illud
 qd̄ vere est eēt solū homo adhuc necesse est eē
 animal bipes. Quātum ad scdam partez ait
 Nō em̄ amplius p̄ncipiū est si vñū solum.
 Et subdit rationē. P̄ncipiū em̄ cuiusdam
 aut quozūdam est. Ex quo apparet q̄ dictio
 exclusiua addita vni relatiuoz excludit alte/
 ruz. r p̄ consequēs excludit seipm̄. sicut addi
 ta p̄ncipio excludit p̄ncipiatū. quo excluso
 negat r excludit etiā ipm̄ p̄ncipiū. qz vñuz
 relatiuoz nō p̄t manere excluso reliquo. po/
 sita em̄ se ponūt. r perempta se perimūt. vt di
 cit̄ i p̄dicamentis. Ex quo etiā apparet q̄ per
 additionē dictionis exclusiue ad vñū relati
 uoz p̄tingit manifesta implicatō p̄tradictio
 nis. qz relatiuū ad affirmatiōez sui ponit. r
 ad exclusionē sui correlatiui tollitur r negat.

2

Contraria opinio

Sed est quedā opinio que simpliciter ter
 net oppositū huius. Rationes illorū sunt il/
 le. quia dictio exclusiua solummō illa exclu/
 dit ab inuicē que ab inuicem p̄nt i essendo se
 pari. sed vñum relatiuoz nō potest separi ab

altero nec i essendo nec i itelligēdo. P̄. ma 2
 ior est ceptio inter duo relatiua q̄ inter totū
 integrale r suam partē. quia relatiua posita se
 ponūt r perempta se perimūt. sed dictio exclu
 siua addita huiusmodi toti nō excludit par
 tem. Non em̄ sequit̄. Sola domus est. ergo
 paries nō est. immo affirmatiue potest infer
 ri. ergo paries est. P̄. Si solus pater ē. pa
 ter est. si pater est filius est. ergo si solus pater
 est filius est. r p̄sequēs nō excludit. P̄. 4
 illud quod est de intellectu alicui⁹ nō excludi
 tur p̄ additionē dictōis exclusiue ab ipō. Nō
 em̄ sequit̄. solus homo est. q̄ animal non est.
 qz animal est de intellectu hominis. sed vñū re
 latiuz est de intellectu alterius. Sed illa
 nō excludit r omnis opinio tenet oppositū
 ergo. Ad p̄mū dicēdum q̄ maior ē fallā
 vt patuit i p̄cedētibus Ad scdm̄ dicēdū
 q̄ maior nō est vera p̄siderādo p̄stitutiōez rei.
 qz p̄s integralis spectat ad constitutiōem to
 tius. vñū aut̄ relatiuoz nō spectat ad p̄stitu
 tiōē alteri. Ad terciū dicēdū q̄ p̄ma p̄na
 q̄ assumitur p̄ maiore potest negari. quia di
 ctio exclusiua addita vni relatiuoz sapit na
 turā di. tōis distra hētis. sicut igit̄ nō sequit̄.
 hō mortuus est. q̄ homo est. sic nō sequit̄. so
 lus pater est. q̄ pater ē. r illa videt̄ eē exp̄ssa in
 tērio Aristō. i. phicoz. cū ait. Nō em̄ ampli⁹
 p̄ncipiū est vñum solū. Ad q̄rtū dōm q̄
 maior est vera si est de suo p̄ncipali intelle
 ctu. sic aut̄ vt patuit nō est vñum relatiuū de
 intellectu alterius. q̄ nō valet quod dicit̄.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Quātuz ad terciuz

p̄ncipale. vtz hec sit vera. solus p̄r ē de⁹. dicē
 dū q̄ hec p̄positio. solus p̄r ē deus ē negāda.
 qz cū dictio exclusiua addita vni relatiuoz
 excludat altez. ergo si illa est vera. sequeret̄ q̄
 filius nō esset deus Et si dicit̄. Augul. q̄n
 qz cedit illā. solus pater est immortalis. Di
 cendū q̄ qz patri appropriat̄ virt⁹ r potētia si
 cut filio sapia. ideo sicut ratione appropriari
 omis dicit̄ i p̄sona filij. Syz celi circuiui sola.
 sic qz immortalitas attestat̄ futuri seu potētie
 ideo appropriate cōcedit̄ illa. solus p̄r habet
 immortalitatē. p̄ hoc em̄ nō excludit̄ alie diui
 ne p̄sone a fortio p̄dicari. s̄z t̄m̄ modo exclu
 dunt̄ ab appropriatōe ei⁹ Est t̄m̄ sciēdum
 q̄ si in p̄positōe predicta ly solus nō tenet ex
 clusiue sed p̄cisiue. tūc p̄positio ē vera. Est
 em̄ sensus q̄ illud diuinū suppositū qd̄ in eē
 p̄sonali p̄ solā paternitatē cōstituit̄ est deus.

Articls 3

Instantia Solutio

Nota bñ

Sic em̄ nō excludunt alie diuine p̄sone a cō
fortio illius p̄dicati quod est deus. sed t̄mmo
do p̄scindit forma subiecti.

Articls 4

Quātū ad quartū

p̄ncipale. vtz hec pp̄o. sol⁹ dē dē. sit p̄ceden
da. dico q̄ hec pp̄o. solus dē dē. vel sola tri
nitas dē dē. ē absolute p̄cedēda. qz p̄ talia dat
intelligi q̄ solūm̄ illud qd̄ hz naturaz diui
nā est deus. vel q̄ solum tres p̄sone in vna na
tura sunt verus dē. Ad argumentū in op
positū p̄ncipale p̄z p̄ dicta i. iij. articulo.

Ad argu/
nētū p̄nci
ale.

Distinctio vicefima secūda.

Est predicta

P nobis. Postqz mgr̄ a distinctiōe
sc̄da vsqz huc tet̄minauit de di
uine eēt̄ie vnitare. p̄sonaz trinitate. ac diui
nis p̄fectōibus z p̄ductōibz deo intrinsece cō
ueniētibz. In ista. xxij. dist. mgr̄ incipit tet̄er
miare de nomibz ista exp̄mentibz. Et duo fa
cit. qz p̄mo tractat de h̄mōi noibz. Sc̄do de
pp̄rietatibz a quibz talia noia vident eē impo
sita. dist. xxvi. ibi. Nūc de pp̄rietatibz. P̄ria
i duos. qz p̄mo mgr̄ tractat de h̄mōi diuis
noibz i generali. Sc̄do p̄sequit de eis magi
i sp̄ali. dist. xxij. ibi. Predictis adhiēdū ē.
P̄ria i duos. qz p̄mo ponit duplicē ordinē
circa diuina noia. Sc̄do q̄rtū ad vsū taliū no/
minū instruit nos qd̄a fideli regula. ibi. Sc̄iē
dū ē igit. P̄ria i duos. fm̄ q̄ istoz noim̄ duo
sūt ordies. Sc̄da ibi. His adhiēdū. Tūc
sc̄q̄ illa ps. Sc̄iēdū ē igit. Et diuidit i duos
qz p̄mo regulā p̄missā assiḡt. Sc̄do circa p̄di
cta recapitulat. ibi. Ecce apte docuit. Circa
istā dist. q̄ro.

Vtz aliqd̄ nom̄ ab hoie do ip̄ositū p̄be
ueniat deo. Et v̄ q̄ nō. qz illi qd̄ ē
in enarrabile n̄ possum⁹ p̄p̄seu p̄fecte
nomē ip̄onere. s̄z dē h̄mōi. qz d̄. vi. pp̄oē d̄
cāis. q̄ p̄ma cā ē sup̄ oēs enarratōz. z deficiūt
ligue a narratōe ei⁹. Cōtra. om̄e. xij. meth.
ait. q̄ vita z sc̄ia p̄p̄e de deo dicāt. ḡ r̄c. Dic
p̄mo vidēdū ē vtz dē sit noia bil. Sc̄do vtz
sit noia bil p̄libz noibz. Tercio vtz aliqd̄ il
loz noim̄ pure z p̄be ueniat eēt̄ie d̄ine fm̄ se
z n̄ i ordie ad aliqd̄ op⁹ Quarto vtz noia ar
tributalia d̄ deo dicāt p̄p̄er fm̄ distinctas rōes

Quātuz ad primuz

ids 1

v̄tz dē sit noia bil. dico q̄ dē ē noia bil. Ipe ei
seipz noiat cū exo. iij. dixit moysi. Ego sū q̄ sū
P̄ōt enā noian a nob. qz q̄cqd̄ possum⁹ itelli
gere possum⁹ significare. cū voces sint note eaz
passionū q̄ sūt i aia. vtz. i. per hermen. s̄z dē
possum⁹ itelligere z fm̄ theologos z fm̄ p̄hos

Quāuis aut̄ illa p̄clo nec a p̄his nec a gēt̄i
libz p̄tat i dubiū. t̄n̄ p̄p̄t aliqs auctes l̄cōz
z maxie Dion. q̄ fm̄ p̄mā h̄oz appetitiā ab
hac p̄cloe dissonare vidēt. adducā aliq̄ p̄ me
z m̄det̄ ad ea Sc̄d̄z c̄m̄ Dio. i. d̄ di. no. dē
ē unnoia bil a nobis. nā n̄hil noiam⁹ qd̄ n̄lla
cognitōe coḡscim⁹. s̄z vt̄ ipe ibidē v̄ d̄ d̄ d̄
dē n̄lla cognitōe coḡscim⁹. qz ei⁹ neqz ē sc̄is
neqz f̄atalma neqz op̄io. i. cognitō est im̄itua
neqz nomē. i. simpliciū app̄hēsiō q̄ format̄ dif
finitō q̄ p̄ nomē itelligit. qz rō quā significat
nomē ē diffinitō. neqz fm̄o. i. cognitō p̄p̄o
roz q̄ format̄ enūciatio. neqz tact⁹. i. cognitō
p̄ncipioz quā tactū appellat rōe simplici⁹ z i
mediati ituit⁹. neqz sc̄ia. i. h̄it⁹ p̄clonū. P. 2
idē Dio. vi. d̄ di. no. ait. De sup̄ oēs tm̄itū ex
tēa nullo cap̄tē aut p̄phēsius. Term̄ in aut̄
rei ē diffinitō. Lū igr̄ rō quā significat nomē
sit diffinitō vidēt q̄ ip̄z noiare n̄ possum⁹ P. 3
si noiare. aut noiare affirmatiue vel negatiue
P̄rio mō n̄ p̄t. pp̄rie noian. qv̄t d̄. ij. d̄ āge.
hierar. oēs affirmatōes d̄ deo dicte sūt icōpa
cte. nec sc̄do mō. qz negatiue n̄ exp̄mit qd̄ res
sit. s̄z qd̄ res n̄ sit P. signi ad signū d̄z ē p̄p̄o
tio. s̄z n̄llz nomē a nob̄ ex coḡitabile pot̄ do
ē p̄p̄oitiōatū. qz finiti ad ifinitū n̄lla ē p̄p̄o
tio. P. si aliqd̄ nomē sibi p̄p̄ter h̄ maxie eēt̄
nomē ent̄. aut s̄be. s̄z h̄ n̄. ḡ n̄. alia. nō nomē
ent̄. qz ait Dio. q̄ dē n̄ ē ens s̄z sup̄ ens. n̄ no
mē s̄be. vtz p̄ aug. v. d̄ tri. S̄z illa n̄ p̄cludit
qz vt̄ sup̄ d̄. iij. patuit. dē eē p̄ se notū. oē
aut̄ qd̄ p̄ se ē notū ē aliq̄ mō noia bile. Itē illd̄
de q̄ tractat i h̄a sc̄ia ē h̄e noia bile. s̄z d̄ deo nō
solū i theologia tractat s̄z etiā sepi⁹ i p̄hiar sp̄a
lit i metaph. ḡ r̄c. Ad oēs illas auctes dyo.
z multas cōsiles q̄s sepi⁹ ponit d̄d̄z q̄ p̄ h̄mōi
h̄ba dyo. nō intēdit. nisi q̄ hic ex̄ntes in via
dē p̄fecte coḡscere n̄ possum⁹. n̄ p̄ p̄ns noia
re. p̄ h̄ t̄n̄ n̄ intēdit negare q̄n̄ ip̄fecte ip̄m pol
sum⁹ z coḡscere z noiare. z p̄ h̄ p̄z ad p̄ma tria.
Ad. iij. d̄ d̄m q̄ iter signū z signū n̄ ōz eē p̄
p̄oitiōz fm̄ adeq̄tōz seu cōlitarē. als ei circūl⁹
nūqz possz eē signū vini s̄z sufficit q̄ signū ipo
nat̄ signō ab aliq̄ p̄p̄tate q̄ i signō existat fm̄
rē. z aliq̄ mō appareat vel exp̄umat in signo.
Ad q̄ntuz d̄ d̄m q̄ nomē ent̄is z esse pro/
p̄q̄ssime deo cōp̄tū. v̄n̄ p̄p̄ter h̄ q̄ eminētiāz

2

3

4

3

Cōtra illa

Solutio
Ad p̄ma
tria.

Ad 4

Ad 5

pprietatis illius q̄ hoc nomē ens z cē deo cō/
ueniūt nos nō apphēdim⁹. ideo ait Dyoni.
q̄ de⁹ non est ens sed sup ens. Aug. aut negat
deū esse subam. prout suba est vnū de. x. pdica
mētis. qz natura dina ē sup omē pdicamētū.

Article 2 **Quantuz ad secun**

1 dū. vtrū deus sit nomiabilis pluribus nomi
bus. Dico q̄ deū possum⁹ noiare plurib⁹ noi
bus. quia eo modo quo aliqd̄ intelligimus:
ipm̄ possum⁹ significare. sed deum cōtingit
nos multipliciter intelligere. ergo possum⁹
ei diuersa noiā significatiua imponere. **Mi**
noze pto. possum⁹ em̄ deū intelligere ex crea
tur⁹. qz inuisibilia dei p̄ ea q̄ facta sūt intellecta
p̄spiciūtur. ad ro. i. Dm̄oi aut̄ noticiā p̄cipi
mus vno modo via remotōis. s. remouēdo a
deo oēm impfectionē quā i creaturis videm⁹.
z sic noiāmus eū incorruptibile. immateria
lē. imutabile. z sic de s̄silibus. Alio mō ratōe
eminērie. z sic dicim⁹ eū eternū. oipotentē. im
mēsum. illuminatū. Tercio rōe cālitatis. z sic
2 d̄z creator. p̄seruator. z gubernator. **P.** fm̄
grāmaticos z p̄hos modi significādi sequūt
modos intelligēdi. sed intellectus viatoris p̄
pter sui debilitatē z p̄fectionis diuine sublimi
tatē vnā z simplicissimā entitates diuine natu
re p̄t̄ infinitis modis p̄cipere. qz sicut intellect⁹
diuinus p̄pter sui excellētiā qua oē creatū
z creabile i infinitū excedit omnia creata z cre
abilia vnico p̄ceptū p̄cipit. q̄uis talia sint in
finita. sic intellectus noster quia a diuina na
tura i infinitū excedit. ideo vnicam dei natu
ram seu p̄fectionēz infinitis p̄ceptibus posset
p̄cipere. z fm̄ quēlibet p̄ceptum ei nomen im
ponere. Propter qd̄ ait Dyoni. xij. de di. no.
Laudare habemus eū qui ē infinitoz noim.

Instantia
prima

3 Sed hic posset instare aliq̄s. qz ait. b. hy
larius i de tri. q̄ nō sermoni res. sed rei debet eē
sermo subiectus. ergo sermonē siue nomen de
bemus taliter imponere qualiter videmus na
turas rez se habere. ergo vnicā dei p̄fectōz nō
2 nomiābimus diuersis nomib⁹. **P.** simplex
aut totaliter cognoscit. aut penitus ignorat.
sed deus ē simplicissimus. aut igit̄ totaliter
cognoscit. z sic vno tm̄ noie noiabit. aut peni
tus ignorat. z tūc nullo nomie noiabit. qz qd̄
nullo mō intelligim⁹ nullo noie significam⁹.
3 **P.** aut talib⁹ diūsis noib⁹ r̄idz aliq̄ diuersi
tas ex pte rei. aut nulla. Si aliq̄ tūc de⁹ p̄po
situs. Si nulla. tūc talia noiā essent penitus
synonyma. z p̄ sequēs eēt nugatio cū simul

lūgerēt. qz sicut Auicēna ait i metaphica sua
Si vnū nō adderet aliqd̄ sup ens. tūc dicen
do ens vnū eēt nugatio. quia talia nomia es
sent synonyma **Ad** primū dicēdū q̄ sermo
quo rē noiāmus ē rei subiect⁹ q̄tū natura intel
lectus patit̄ q̄ nomē imponit. z ideo diuinus
intellect⁹ si suā naturā noiaret vnū nomē sibi
imponeret. qz vnico p̄ceptū ipsaz p̄fecte p̄pre
hēdit. Noster aut̄ intellect⁹ diuersis noib⁹
ipsā noiāt. eo q̄ a diuersis rez similitudinib⁹
ipsā diuersimode p̄cipiat. **Ad** scdm̄ ddm̄
q̄ simplex dupl̄r p̄t̄ cogsci. Uno mō intrinse
ce z diffinitiuē siue qd̄ dicitatiue p̄p̄riā disti
nitōz. z sic maior ē vera. Alio mō extrinsecer p̄
effect⁹. z sic maior nō ē vera. qz p̄t̄ fm̄ pl⁹ z mi
nus cognosci. fm̄ q̄ effect⁹ magis z min⁹ cog
scit. z maxime si nullus illoz effectuz sit sibi
adequat⁹. Et qz sic ē i p̄posito. ideo zc. **Ad**
terciū dicēdū q̄ talia noiā nō sunt synonyma
z q̄uis ipsis intrinsece et ex pte nature diuine
nō r̄idēat diuersē rationes. extrinsece tm̄ i cre
aturis diuersē rōes ipsis r̄idēt. ratione qua
rū diuina p̄fectio vna ex̄ns i seipsa diuersimo
de a nobis intelligit̄. et p̄ p̄ns diuersis noib⁹
nō synonymis noiatur.

Article 3 **Quantū ad terciū**

vtrū aliqd̄ illoz noim̄ que de deo dicūt pure z
pp̄rie aueniūt eēntie diuine fm̄ se z nō in or
dine ad aliquod opus. sunt due opinioēs q̄
d̄ hoc sibi mutuo p̄tradiciūt. s. qz eaz p̄tradi
ctio est magis verbalis q̄ realis. ideo primo
recitabo vtrāqz opinionē. Scdo ostēda earuz
p̄cordiā z tollā p̄tradictionē. Est igit̄ vna
opinio q̄ dicit q̄ nullū nomē a nobis imposi
tū significat diuinā eēntiā fm̄ se z pp̄rie abs
qz p̄partōe ad extra. qz si aliquod nomē eēt ra
le. hoc viderēt d̄ hoc noie deus. sed hoc nō. qz
fm̄ Dama. li. iij. c. xij. theos grece qd̄ est deus
latine. vno mō dicit̄ a theaste quod est vide
re vel p̄siderare. quia omnia nuda z apta sūt
oculis eius. vt dicit̄ apostol⁹ ad Hebre. Alio
modo a thein quod est fouere. quia omnia fo
uet i bono. Dicit̄ etiā a themi. quod ē ardere.
qz deus noster ignis p̄sumēs est. cōsumit em̄
omnē maliciā. **P.** nulla res est a nobis no
miabilis nisi inq̄tū est a nobis cognoscibil.
qz verbū quod foris sonat signū est verbi qd̄
in tus lucet. fm̄ August. xv. de tri. ca. xi. Sed
fm̄ Dama. qd̄ deus est incomphēsbile est a
nobis z penitus ignotū. ergo tm̄ fm̄ operatio
nes que nobis note sūt eēntie diuine nomina

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Article 3

De re gā

i sum. li. 4

z

5 iponim? P. Dama. dicit. li. i. ca. xij. q. sin
 gulū eoz q̄ de deo dicūt optet nō qd̄ ē fm̄ sub
 stātiā significare. sed qd̄ n̄ est oīdere. aut ha/
 bitudinē quādā. aut aliqd̄ eoz q̄ assequūt na/
 turaz vel opationē. Alij dicūt q̄ aliqd̄ no
 mē pōt significare rei eētā nūdā. qd̄ probāt
 auctoritate Ambrosij in li. de tri. vbi ait. q̄ q̄
 dam nomia perspicuaz diuine maiestatis ex
 primūt veritatē. P. dicit rabi Moyses. q̄
 omnia nomia creatoris que inueniūt in librj
 sanctis sunt assumpta ab operibus. p̄ter vniū
 nomē quod est appropriatū ei. scz tetragram
 matō. rideo vocatur nomē sepatum. quia si/
 gnificat substātiā creatoris significatiōe pu/
 ra. Dicūt etiā isti p̄pter argumēta alteri opo/
 niōis. q̄ nomē p̄t imponi ad significādū p̄p̄e
 z distictē illud qd̄ nō intelligit n̄ intellectus.
 Imponimus em̄ nomē sube panis z ceteraz
 rez corpaliū substātijs. quaz tñ rōes suba
 les nō intelligimus. qz als intelligerem⁹ qū
 p̄ns est substātiā panis an̄ p̄secratioez corpis
 xpi. z sciremus qū abest facta p̄secratioe. Et
 iō dicunt isti q̄ oīno falsus est dicere q̄ nulli
 rei distinctus possit nomē imponi q̄ intelli
 gatur. Sed isti q̄uis verbis p̄radicat sibi
 mutuo. i. retamē nulla est p̄radictio. quia
 nomē aliqd̄ p̄p̄ie significare aliquā naturaz
 pōt dupl̄r̄ intelligi. Uno mō p̄fecte z diffini
 tiue. ita q̄ cōm̄ideat sufficēter formali ratio/
 ni siue subali illius nature. Et sic prima
 opinio p̄cludit veritatē. qz nullum tale nomē
 potest viator imponere diuine nature. qz ipaz
 diffinitiuē nō potest apprehēdere. Scdo
 pōt dici aliqd̄ nomē p̄p̄ie significare aliquā
 naturā. eo q̄ p̄ nosz arbitriū distictē sit im
 positū ad significādū illā naturā nude z in se
 circūscriptis q̄buscūqz q̄ fm̄ nrm̄ modū intelli
 gēdi vidētur annexa illi nature. siue p̄ modū
 p̄p̄ietatū. siue p̄ modū accētium Et sic scda
 opinio ē intelligēda. z illo mō p̄t eē vera. qz cū
 noia sint ad placitū. possum⁹ nature diuine
 quā fide credim⁹ esse vnā i tribz p̄sonis aliqd̄
 nomē imponere qd̄ ipsā naturā diuinā p̄p̄ie z
 distictē significat. circūscriptis p̄ intellectū oībz
 p̄p̄ietatibz z attributis. z q̄buscūqz ceteris fm̄
 nrm̄ modū intelligēdi aduētis illi nature.
 Et sic vtraz opinio suo modo p̄t dici vera.
 Scda tñ opinio illo qd̄ vltimo adiūgit fal
 sus assumit. cū ait nos nō intelligere subaz pa
 nis aut ceteraz rez corpaliū. Nec p̄batio vz
 quā adducit de sacro altaris. qz cognoscere p̄
 sentā vel absentā rei. siue rem siue substāti
 am rei esse hic et nūc. nō spectat ad noticiam

abstractiuā s̄z intuitiuā. sicut etiā ille doctor
 cui⁹ est opinio secunda habet dicere in tra sua
 p̄cipua. sed quidditates rez naturalū nō co
 gnoscim⁹ cognitōe intuitiuā s̄z abstractiuā. q̄
 quidem noticia abstractit a p̄ntia et absentia
 ab hic z nūc. z ideo q̄uis vere intelligam⁹ qd̄
 dicitur panis. nō tamē possumus cognoscere
 nisi in q̄tū fide tenemus qū assit vel absit sb̄
 sacramento altaris.

Quātū ad quartū

Articls 4

p̄cipale. vtz noia attributalia d̄ deo dicant
 p̄p̄ie z fm̄ distictas rōes. est aduertendū q̄
 vt videt duo ibi inquirūt. P̄no vtz noia
 attributalia p̄p̄ie de deo dicāt. Scdo vtz
 fm̄ distictas rōes. Quātū ad p̄mū dico
 q̄ q̄tū ad modū significādi q̄ surgit ex mō
 nostro intelligēdi. qui p̄pter sui imp̄fectōem
 trāscēdere nō valet naturā rez creataz. tūc ta
 lia imp̄p̄rijsime dicūt de deo. qz fm̄ nostrū
 modū intelligēdi noia attributis imponim⁹
 p̄enes cognitōem quam de ipsis vt sunt i crea
 turis accipim⁹. Mod⁹ em̄ intelligēdi sequit
 modū eēndi. z mod⁹ significādi modū intelli
 gēdi. z ideo vt h̄nt esse i creaturis nobis no
 tis. sic modū significādi talibz noibz attribui
 mus. S̄z q̄tū ad rē significatā tāto mag⁹ p̄
 p̄rietalia noia dicūt de deo q̄z de creaturis. qz
 to sapiētia z cetera attributa veriori z realiori
 modo habet esse in deo q̄z in creaturis Duo
 ad secūdum dico. q̄ dicitur de deo fm̄ distin
 ctas rationes. distinctione tamē sumpta per
 comparōem ad extra z nō ab intra. vt patu
 it sup̄ius distictōe. vi. Ad argumētū p̄n
 cipale dicēdū q̄ q̄uis deus sit inenarrabilis a
 viatore narratiōe simpliciter p̄fecta. est tamē
 aliquo modo ab eo narrabilis. z p̄sequens
 aliquo modo noiabilis.

Ad p̄nci
 pale argu
 mētum.

Distinctio vicesimatercia.

P̄redictis adii

ciēduz est. Postq̄z mag⁹ determi
 nauit de noibz diuisi general.
 h̄ p̄sequit d̄ eis i sp̄ali. Et diuidit i duas p̄f
 qz p̄mo sp̄ali tractat de h̄ noie p̄sona. Scdo
 oīdit quō nomina numeralia z nomina di
 stinctōem significātia trāsserūt ad diuina. di.
 xxij. ibi. Dic diligēter in q̄ri oz. Quātū ad
 p̄mū est aduētēdū q̄ mag⁹ i p̄cedē dist. dixit
 rat oia nomia in diuis subam significātia

Scotus

cordia
 ionū.

tra sco.

lōna n̄i i metaphisica
 talid̄ sup̄ ens. tūc
 rano quā talia notū
 ad p̄mū dicitū q̄
 rei subiecte q̄n̄ natura
 ē imponi. z ideo
 urā noiare vniū
 oceptū ipsi q̄
 intellect⁹ diuine
 diuersis rez sum
 p̄cipat. Ad scdo
 dōt cogitā. Uno mō
 te qd̄ dicitur p̄
 ē vera. Alio mō
 nō ē vera. qz p̄p̄
 q̄ effect⁹ mag⁹ t
 nullus illoz effect⁹
 sic i p̄posito. idē
 talia noia nō sunt
 rāsece et ex p̄te
 rāones. certamē
 des ipsi rāidē. rā
 oia certē i sapie
 ligat. et p̄ dicitū
 noiatur.

tū ad tere

z noim̄ que de deo dicūt
 t̄ eētā diuine fm̄ le
 od opus. sunt dōt op̄
 tuo p̄radictū. s̄z q̄
 verbalis q̄ realis. ad
 ḡ opinionē. Scdo dicit
 p̄radictio. Et
 q̄ nulla nomia a nobis
 unā eētā fm̄ p̄
 extra. qz si aliqd̄
 d̄ hoc noiē rōis
 iij. c. xij. th̄os q̄
 dicit a th̄e p̄
 re. quā omnia notū
 dicit apostol⁹ ad
 quod est fouere
 cū n̄a i th̄em. quā
 r̄ignis sumēs est
 P. nulla res dicit
 ingitū est a nobis
 d̄ fons sonat signa
 n. Augul. xv. c. xij.
 z deus est incom
 as ignotū. qz n̄
 a notē fm̄ eētā

de qualiter diuina psona dici singulariter. et doibus non pluraliter. Et quod hoc nomen psona videtur significare substantiam. et tamen de patre et filio et spiritu sancto simul non predicatur singulariter. sed pluraliter. ideo a predicta regula magister excipit hoc nomen persona. Et diuiditur in duas partes. scilicet quod primo facit huiusmodi exceptionem. Secundo dicitur suorum facit recapitulationem. ibi. Jam sufficienter. Prima in duas. quia primo ponit huiusmodi exceptionem. Secundo ex dicitur Aug. innuitur rationem. ibi. Quia questione Aug. diligenter. Et hec in duas. scilicet quod primo ponit predicte questionis rationem. Secundo ostendit ex huiusmodi ratione ostendit alias questione. ibi. Sed hic queritur. Et hec in duas. quia primo mouet questione de terminis sumptis in decreto. Secundo de terminis sumptis in abstracto. ibi. Verum et hic alia. Quilibet ista ratio potest diuidi in questione et rationem. Et partes patet. Hic quero.

Vtrum hoc nomen persona predicatur pluraliter in diuis. Et videtur quod non. Quod secundum Augustinum. li. v. de tri. c. viij. et li. viij. c. i. quicquid in diuis ad se dicitur. de qualiter persona profert singulariter et de omnibus non pluraliter. sed secundum eundem Augustinum. viij. de tri. c. vi. persona ad se dicitur sicut ad se dicitur deus bonus. magnus. et cetera huiusmodi. Contra. fide catholica tenemus in diuis tres esse personas et unam diuinam essentiam.

Hic primo videndum est de hoc nomine persona secundum se. utrum sit nomen prime intentionis vel secunde. Secundo dato quod sit nomen prime intentionis. utrum repiat in diuis. Tercio utrum in diuinis significet substantiam vel relationem. Et quartum de eo quod queritur.

Articuli

Quantum ad primum

utrum hoc nomen persona sit nomen prime intentionis vel secunde. Dicendum quod hoc nomen persona est nomen prime intentionis. quia illud nomen est prime intentionis cuius immediate significatio dicitur verum ens reale in dependens ab actu rationis. hoc nomen persona est huiusmodi. et maior pars minor pars. quia si nullus esset intellectus rationis et fabricas intentiones secundas. ad huc huiusmodi nomen persona diceretur verum significatum in supposito diuis et angelicis. **P**rimo incoicabilis substantia intellectualis nature est verum ens reale prime intentionis. hoc nomen persona est nomen prime intentionis. Aliis suppono esse notum. et maius pars. quia signum et immediatum significatum sibi in unum cor

videtur quantum ad intentionem prime intentionis et secundas. puta si significatum est prime intentionis. nomen ipsum immediate significans est nomen prime intentionis. hoc primum et immediatum significatum huiusmodi nomen persona est incoicabilis substantia intellectualis nature. ut patet per Rich. iij. de tri. c. xxi. Sed in ista questione sunt due opinioniones. Quare prima dicit tria esse genera nominum. Quedam enim nomina significant veras res. ad quare esse alia nihil facit. sic sunt sortis. plato. lignum. lapis et cetera huiusmodi. et illa sunt nomina prime intentionis. Alia que mere et pure significant ipsam intentionem. sicut genus speciei. et similia. et sunt nomina secunde intentionis. Quedam autem significant aliqua que medio modo habent. sicut nature viles. puta homo. aial. Nam licet talia significant ipsam rem que est extra animam. significant tamen eam per modum communis abstracti. quod fieri non potest nisi per actum intellectus.

Ad propositum ergo hec applicatio dicitur quod persona et indiuiduum significant cum nominibus secundo modo positus. quia significant pura secundas intentiones. Et illud probatur sic. Illud quod significat rem prime intentionis hoc in diuis pluraliter non potest. hoc persona pluraliter significat in diuis. hoc tamen. Illud quod relatiue operatur ponit alicui secunde intentionis est secunda intentio. quia operatur posita sunt eiusdem generis. hoc persona cuius sit ipsum indiuiduum rationalis nature secundum boetium. necio operatur ponit vbi quod est secunda intentio. hoc tamen. **P**rimo prima intentionis quod predicatur de pluribus in quid. est genus vel species. sed persona predicatur de pluribus. puta de patre et filio et spiritu sancto in eo quod quid. ergo si persona esset nomen prime intentionis esset genus vel species respectu diuinarum personarum in diuinis. quorum vtrumque falsum est. et contra Augustinum. viij. de tri. ca. ix. vbi ipse negat rationes speciei aut generis fore in diuis. hoc tamen. **P**rimo indiuiduum est nomen secunde intentionis. hoc persona est indiuiduum. quia dicitur Dama. li. iij. c. iij. quod hypostasis et persona indiuiduum monstrat. **P**rimo illud quod est conueniens secundum rem in diuis est vnum numero. ut patet per Dama. li. i. ca. ix. sed persona non est vnum numero in diuis. ergo a constructione patris sequitur de constructio antecedentis. scilicet quod persona non erit aliquid conueniens secundum rem. hoc solum secundum rationem. et per patris erit nomen secunde intentionis. **P**rimo illud quod dicitur negatio pura est secunda intentio. quia negatio est ens rationis. hoc persona significat negationem. cum diffiniatur per incoicabilitatem. **S**ed illud non videtur bene dicitur. quia impossibile est scire trinitatem consistere in tribus secundis intentionibus. cum in rebus consistat quod nos beatos facit. Juxta quod ait Augustinus. i. de doctrina christiana. Res quibus fruenduz est sunt pater et filius et spiritus sanctus. sed gloriosa trinitas consistit in tribus personis. ergo persona non potest

Sec. de se

Nota diuisione generum et nominibus.

Contra gradum.

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible due to fading and bleed-through from the reverse side.]

2 eē nomē scēdē intētiōis. P. nulla scēda intētiō
 d3 adorari adoratiōe latric. qz latric soli deo
 3 one adorant psonē diuine. ergo rē. P. ois
 pductio realis requirit terminū realē. s3 ge
 neratiōis diuine q est pductio realis termin⁹
 4 ē psona. q psona nō est scēda intētiō. s3 ent ali
 qd reale. P. oī actu rōis circūscripto nō ma
 net aliq scēda intētiō. qz sublata cā q dicit tota
 liter cā. necessario auferē effect⁹. sed oī actu ra
 tiōis sublato nulla mutatio fieret circa perso
 nas diuinas. fuerūt em ab eterno ante omnē
 actuz ratiōis sicut modo sūt. r manēt in eter
 nitaz. qz uis auferret oīs act⁹ ratiōis. ergo per
 sona nō poterit esse nomē secūde intētiōis.
 cur? immediatū significatū est ens ratiōis p
 actū rōis totaliter fabricatuz. Est autē alia
 opinio que modicū distat ab illa iaz recitata
 2. de gā
 m. sua.
 z improbat. nisi q stulū loquēdi paululum
 magis tempat. p quod tempamentuz ratio
 nes quas iam adduxi prima facie vidētur eē
 solute. Dicit em doctor illius opiniōis q per
 sona sit nomē secūde intētiōis sicut indiui
 duū. Naz sicut i indiuiduo est cōsiderare il
 lud quod est indiuiduū. puta sōrē vl plato
 nē. r sic est pma intētiō. vel cōsiderat in qstrum
 est indiuiduū. r sic est scēda intētiō. qz indiui
 duū vt indiuiduū d3 relatiue ad spēs. idō o3
 q sit intētiō scēda sicut r species. Sic codē mō
 vt dicit illud qd est psona nō ē scēda intētiō.
 vt sic em persone diuine sunt vere res quibus
 debetur adoratio r pductio realis. Si tamē
 cōsideratur persona vt persona seu in qstrum p/
 sona. sic est scēda intētiō fundata super tales
 res. Sed nec illud valet. qz illud quod in
 telligit p terminū quēcūqz cū sua reduplica/
 tōe. hoc p ipm formalr r pncipalr significat.
 1 q cū dicimus tres psonas esse i diuis pncipa
 le significatū hic numeratū eēt tres intētiō/
 nes. r sanctissima trinitas qstrum ad suuz pnc
 ipale significatū esset tria entia ratiōis P
 illud qd pncipalr pcepit r significat noie di
 2 unaz psonaz i diuis. hoc pncipaliter tene
 mur adorare. sed ex dictis tuis diuincit q no
 mie psonē pncipalr pcepit r significat ens rō
 nis siue scēda intētiō. q idē qd pū. P. illd
 cui⁹ significatū est res spectās ad dignitatē h
 cū reduplicatōe sūptū n significat ens rōis. s3
 3 psona ē hmoi. qz vt dicit solēnes doctores. p
 sona pncipalr sumit a pprietate pntēte ad di
 gnitatē. Ad pūm q pme opiniōis ddm q
 maior n ē vera. qz relatio significat rē pme in
 tētiōis. r tñ plicat i diuis Ad. ij. nego mi

noie. ad dictū boetij dico q p indiuiduū n intel
 ligit ens rōis oppositū huic intētiōi q ē spēs.
 sed intelligit yez ens reale incōicabile tamē.
 r ideo Rich. i. dēscriptōe psonē. p indiuiduo
 ponit icōicabile. r p rōnali ponit intellectua
 le. r in h meli⁹ locut⁹ ē qz boeti⁹. qz in angelica
 natura r diuina sūt psonē. qruz tñ neutra ppe
 ē rōnalis. Ad terciū ddm q licet h nomē
 psona sit nomē appellatiuū siue cōe. tñ qstruz
 ad suū ppriū r immediatū significatū signifi
 cat rez incōicabilē i intellectuali natura. q fm
 q hmoi sibi repugr dīcari. iō qz uis h nomē
 psona p dīcēt r icōicabilibz rebz subsistētibz
 i intellectuali natura. nō est tñ gen⁹ vel speci/
 es. qz nec entitati generi nec speciei repugnat
 cōicari. Maior etiā nō est vlr vera. qz pūct⁹
 est nomē pme intētiōis. r p dīcāt rē plibz linea
 rū terminis in eo q d. et tñ n est gen⁹ nec spēs.
 cū sit per reductionē genere quātūtatē. et de
 multis alijs p sibi bus maior illa pōt calumni
 ari. Ad qrtū ddm q psona potest dīci qd
 indiuiduū demonstratū nō rōe intētiōis scēde
 impozate noie indiuidui. sed rōe incōicabilis
 subsistētie substrate tali intētiōi. Nec valet
 illa sequētia. Persona est indiuiduū. indiui
 duū est scēda intētiō. ergo persona est scēda in/
 tētiō. sicut nec valet ista. Homo ē species. spe
 cies est scēda intentio. ergo homo est scēda intē
 tiō. Illa em regula qua dicit i anūpredicamen
 tis. qñ alterz rē altero p dīcāt. qd d dicit rē eo
 qd p dīcāt r rē subiecto dīcēt. solum habet in/
 fallibilē veritatē in p dīcātis eētialibz ordia/
 tis in recta linea p dīcāmētali. r iō i p dīcēt qz
 plis r p sibi spōmittit fallacia accēt. Ad
 qntuz ddm. dato q vnitas cōitatis hui⁹ no/
 mis psona sit vnitas fm rōem. non tñ ppter
 hoc illud nomē psona est nomē scēde intētiōis
 sicut nec hoc nomē homo vel animal est no/
 mē scēde intētiōis. qz uis hō i cōi vel aīal in cōi
 n sint aliqd vnū nisi fm ratiōē Ad sextū
 ddm q persona nō dicit purā negationē. nō
 em dicit precise ipsam incōmunicabilitatez.
 sed dicit ipsam rē intellectualis nature incōi
 cabilitatez subsistētie. Nec etiā oportet dicere
 quālibet talē negatōem esse scēdam intētiōē.
 qz dato q nullus esset actus rōis quo hmoi
 scēde intētiōes formātur. adhuc hic lapis
 incōmunicabilr subsisteret i natura lapidei/
 tatis. nec aliter subsisteret tūc qz nūc qstruz ad
 suam incōicabilitatem.

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Quantuz ad secun

Articls 2

ad q pma r scēda pme
 intētiōis nomē pme
 nomē pme intētiōis
 significatū h rōis psonā
 a intellectual nature
 c. r. Sed 5 illa hmoi
 Quaz pma dicitur
 scēda em noia significatū
 se aīa nihil facit. scēda
 pōt r cetera hmoi. ratiō
 rōis. Alia que mōt r
 intētiōis. sicut gma
 r noia scēde intētiōis. sicut
 aliquid que mōt rōis
 r vlt. puta homo aīal
 ut sic ipiam rē quē dicit
 em tñ p modū psonā
 pōt nō p actum intētiōis
 ergo hec applicatio
 tñ significat cōtētiōē
 significat purā cōtētiōē
 sic. Illud qd dicitur
 uis plicari nō pōt p
 qz. P. illud qd dicitur
 scēda intētiōis scēda
 scēde generis. s3 psona
 dicitur nature fm hmoi
 scēda intētiōis. s3 p
 icat rē plibz i quod dicit
 ma p dīcāt rē plibz
 scēda in eo q quod ego p
 ume intētiōis esse gma
 r diuinaz psonaz i diuis
 fallum est. r 2ra dicitur
 nē negat rōis ipam
 qz. P. dicitur ddm
 s3 psona est incōicabilr
 c. n. qz hmoi rōis
 strāt. P. illud qd dicitur
 nūero. vt p p psonā
 d est vna nūero i diuis
 ris sequit rē structū
 ent aliqd cōe fm rōem
 pōis em nomē scēde intētiōis
 at negatōz purā scēda
 rōis. s3 psona significatū
 nat p icōicabilitatez. sicut
 etiā qz ipōssibile cōicari
 scēda intētiōis. sicut
 facit. Juxta qd dicitur
 s quibz fruētaz dicitur
 t actus. sed gma intētiōis
 s psonā. ergo psonā

tra hē.

olutio
ū opio
pume
l et z

dū p̄ncipale. dato q̄ h̄ nomē p̄sona sit nomē
p̄me interionis. vtz rep̄iat i diuis. dicēdū q̄
1 hoc nomē p̄sona pp̄rie rep̄it i diuis. qz vbi cū
qz aliqd̄ nomē rep̄it nō solū fm rez quā signi
ficat. sed etiā fm modū penes quē naturā ra
lē importat. tale nomē ibi pp̄rie rep̄it. sed no
men p̄sonae sic rep̄it in diuis. ergo rē. Maior
p̄z. p̄bo minorē. qz natura quā p̄sona claudit
i suo significato ē natura intellectualis. mod⁹
eēndi quē importat est p se existerē. sed tā hu
2 uisimodi natura qz etiā talis modus excellen
tissime rep̄iunt i deo. ḡ rē. P̄ illud nomen
cui⁹ p̄maria impositio sumpta ē a dignitate
maxima rep̄ibili in creaturis pp̄rie p̄t attri
bui diuis. nomē p̄sonae est h̄mōi. ḡ rē. Ma
ior p̄z p̄ inductionē talū noīm ad dignitatē
spectatū. qz quasi oīa talia trāfferim⁹ ad diui
na. Minorē p̄bo. qz p̄sona cū dicat q̄ si per se
sonas. v̄l quasi p se vna. antiqtus tm̄ uenie
bat homibz insignibz spectantibz ad excellas
dignitates. q̄ quidē hoies dicunt p se sonare.
qz verbū eoz nō depēdet ab alijs. sed ad eoz
imperū subditi dirigunt. Dicit etiā quilibet
talū hoīm p se vn⁹ respectu suo subditoꝝ.
eo q̄ i sua s̄bsistētia ab ipsis nō depēdeat. oēs
aut̄ subditi p aggregationē capiūt vnitatē in
ordine ad suū p̄ncipē. tāqz vnus exercit⁹ ordi
natus ad vnū p̄ncipē. Et qz h̄mōi p̄ditōes
ad maximā spectat dignitatē i creaturis rep̄i
bilē. ideo p̄z minor. Patet etiā ex hoc p̄clu
sio p̄ncipalis. Nā cū h̄mōi laudabiles pp̄ri
etates imperij. i. p̄ncipatus. a q̄bus v̄l dedū
r̄i p̄mordialiter hoc nomē p̄sona descendit. p̄
cipaliter rep̄iunt i deo. ideo nomē p̄sonae p̄p̄
rep̄it i diuis. Ex quo etiā p̄ modū correla
1 r̄ij possū inferre q̄ nō bñ dicitur i hac materia
dicentes q̄ respiciēdo illud ad qd̄ nomē p̄sona
ne imponit significadū. puta suppositū i na
tura intellectuali. tūc maxime nomē p̄sonae cō
uenit deo. sed nō pp̄rie uenit deo respiciēdo
ad illud a quo nomē imponit. qz vt dicit h̄
2 nomē p̄sona impositū fuit a larua siue a rep̄i
tatōe p̄ laruā. Sed illud dictū dupl̄ r̄efi
cit. Primo qz ea quibz noīa imponimus sūt
res fantasiae ad q̄ respiciēdo p̄cise nomē p̄so
ne n̄m̄e rep̄itur i deo. cū deus nō cadat s̄b fā
talitate. ḡ oportet nos dicere q̄ nomē p̄sonae
nō rep̄iatur i diuis p̄cise respiciēdo illud cui
nomē imponit. sed respiciēdo ad illud a quo
nomē imponit. puta ad dignitates de quibz
iā dixi. tūc pp̄rie rep̄it i deo. Secdo deficit
dictū istoz eo q̄ dicitur nomē p̄sonae a rep̄i
tione laruae ē imposituz. qz quīs tales hoies

Correlari
um.

inignes seu nobiles qui p̄sonae antiquit⁹ dice
batur ad distinctōem ceteroz hoīm qm̄ mul
tudo p̄gregabat ad comedias z tragedias.
i suis faciebz laruis v̄terē. qd̄ possibile ē eos
fecisse nō solū ad distinctōes ab alijs. sed etiā
ad p̄seruādū facies a pulueribz. Nomē tū p̄
sonae nō imponit a larua. sed a dignitate p̄sul
gēte i laruato. vt p̄z p̄ hui⁹ nomis p̄sona deri
uatōem. z etimologia supius iā p̄p̄rie reci
tatā. Igit cū tales pp̄rietates ad dignitates
p̄tinētes verissime sint i deo. p̄z qz respiciēdo
ad illud a q̄ nomē imponit q̄ tūc nomē p̄sonae
pleurissime deo uenit. qd̄ est p̄ra istos.

Quantū ad terciū

Artic⁹ 3

p̄ncipale. vtz p̄sona i diuis significat subam
seu relatōem. dicēdū q̄ h̄ nomē p̄sona p se z
directe siue i recto nūqz significat relatōes. qz
p̄sona fm se significat sub̄sistēs distinctū i in
tellectuali natura. q̄ autē tale sub̄sistēs relati
one distinguat. hoc nō uenit sibi vt p̄sona ē
sed vt restringit significatū p̄sonae ad diuina.
nec tm̄ sic restrictū debet p̄cedi significare rela
tionē i recto. sed solū i obliquo. qz p̄sona v̄t ē
i diuis nō significat distinctā relatōem s̄z di
stinctū relatōe Et quīs sine calumnia possit
p̄cedi p̄sonā vt i diuis rep̄itur directe signifi
care relatōem siue relatū. nō tm̄ debet cōcedi q̄
directe significat relatōem. significat em̄ dire
cte patrē sed nō p̄nitatē. qz pater i diuis dire
cte i recto dicit sub̄sistēs distinctū siue incō
cabile i intellectuali natura. p̄nitas aut̄ dicit
illud quo tale sub̄sistēs distinguit. Sed
p̄ra illud arguit quidā venerabil̄ doctor sic.
qz cui⁹ suba semp sit de intellectu pp̄rietatis z
nō eōuerso. ḡ qm̄ vnū nomē nō eḡ p̄ncipali
significat subam z pp̄rietatē. z tm̄ significat
vtrūqz. optet semp q̄ p̄ncipalius significat p̄
p̄rietatē qz subam. Et posset etiā illud p̄ir
mari. qz termin⁹ p̄ter p̄ncipalius significat
formā qz s̄bictū it̄m etiā q̄ p̄hs qm̄ videt di
cere q̄ albū solā albedinē significat. ḡ pater cū
sit termin⁹ p̄ter p̄ncipaliter significat p̄nitas
tē. z p̄ns h̄ nomē p̄sona dum directe signifi
cat patrē p̄nitatē nō significabit i obliq̄ sed
i recto. Ad p̄mū m̄ deo q̄ ille doctor reue
rēdus ibi loquit disputatiue opinōes alioꝝ
p̄tractādo. z nō plene ex intēde pp̄ria. cui⁹
euidēs signū eē p̄t. qz i questōe immediate
sequēte ab eo qd̄ h̄ pono i nullo videt d̄scre
pare. Ad rōem tm̄ m̄ deo q̄ doctor dicit q̄
pp̄rietas nō est de rōne seu de intellectu sub̄s.

Egid⁹ 3
q. ill⁹ d̄
stinctōis.

Solutio
Ad 1

dico q pprietas de q loqmur licet non sit de ratione subeputa veritatis. e tñ de intellectu seu de ratione subsistens i tali suba pura pris. cu ipm constituat vt pprietas. r distinguat vt relatio.

Ad 2

Ad scdm dico. q posito q ita sit. puta q pater vt pater pncipaliter significz paternitate sicut r ceteri termini pcreti. nihilomin9 tñ illud qd significat patre n9 vt pater e. sed vt res subsistes est. n oportet q pncipaliter seu i recto significz relatione. Et qz sic est d h noie psona vt iam patuit. ideo nihil pcludit h me. Varij etiã r diuersi snt modi dicendi diuersoz doctoz in illo articulo. sed qz quasi nullis roibz sulciuntur. ideo breuissime hmoi modos pcurã. fuerut ergo quidã dicentes q psona i diuis antiquitus solũ significabat eentiam. modo aut vt dicunt i singulari significat subam. i plurali v9 stat p supposito

Sed isti quis quo ad pmũ vez dicat. qz añ tpa Aug. r etiã tpbis suis. cu dicebat psona. solũ dabat intelligi suba. qz suppositũ i natura intellectuali significat subam. saltem pncipaliter etiã apud modernos. Propter qd Aug. sepins isto modo antequo vteba t in dictis suis. vt p3 spãliter. vij. de tri. ca. vi. vbi ait. Cũ dicimus psonã patris non aliud qz subam pris intelligim9. Et ibidẽ ait q per sona dicit ad se r nõ ad aliud. Sed quo ad se d3 isti non bñ dicunt. qz quis numer9 singularis r plural' variet modũ significãdi. significatõz tñ n variat nisi i noibz eteroclit9. Alij dicunt q tã i singulari qz i pli h nomẽ psona i dñter stat p eentia r supposito. S3 nec illd v3. qz si i pli statet p eentia r supposito in dñter. tũc eentia dñe n repugnet plicari. Alij dicunt q significat essenã r suppositũ sil' r eq pncipalr. Sed nec illud v3. qz modi significãdi sequunt modos intelligedi. qz talr significãti sicut intelligim9. Inde etiã d3 q r9 quã significat nomẽ est diffinitio. cu q plura sil' et eq pmo siue pncipaliter n possim9 intelligere. ideo plura simul r eq pncipalr vno noie vniuoco non possumus significare.

Quantum ad quar

tum pncipale. vtz hoc nomẽ psona p dicit p laliter i diuis. Dicendũ q sicut iam patuit psona vt restringit ad diuisa significat suppositũ relatiuũ. cu igit talia supposita vt fide credimus multiplicetur i diuis. ideo psona i diuis pluraliter p dicit. Ad argumẽtũ pncipale dico. q Aug. ibi loquitur more antiquo.

Vel dicẽdũ q p se loquẽdo de p dicatione persone ipsa ad se dicit. vel saltẽ non ad aliud. nisi vt restringit ad diuina. g r c.

Distinctio vicesima quarta.

Hic diligẽter

Inquiri. In ista distinctõe. xxiij. mgr tractat d termis nũeralibz put accipiunt i diuis. Et diuidit i duas ptes. qz pmo ondit q hmoi noibz significant. Scdo quõ tales termi ad h nomẽ psona applicant. dif. xxv. ibi. Preterea p dicanã r c. Prima i tres. qz primo circa p dicanã mgr mouet qõez. Scdo ponit qõis solutionẽ. Et tercio solutiois explanatiõẽ. Scda ibi. Si diligẽter r c. Tercia ibi. Cũ em dicit. Et hec in duas. qz primo mgr ponit sue rñsionis declaratiõẽ. Scdo grã tal' declaratiõis mouet r tollit vnã incidentẽ dubitatiõẽ. ibi. Hic nõ est ptermittendũ. Prima i duas. fm q pmo declarat q dixerit i termis pprie numeralibz. Scdo in termis licet nõ pprie numeralibz. tñ pluralitate significãtibz. ibi Cũ aut dicitur mus distincte. Prima i duas. qz primo insitit huic declaratiõni qstũ ad terminũ significãtem numeri pncipiũ. Scdo qstũ ad terminos significãtes numez ibi. Item cũ dicitur mus plures. Prima i duas fm q pmo declarat ppositũ. put vnũ qd est pncipiũ numeri iugit i diuis termino essentiali. Scdo put iugit termino psonali. ibi. Silr cũ d3. Circa istã dist. quero hãc questionẽ.

Trum in diuinis sit verus numer9. Et videt q sic. quia vbi cũqz est vera trinitas ibi est verus ternarius. r persequẽs verus numerus. qz p dicanã essentialẽ nõ potest ab eo vere negari i quo pceditur esse subiectũ. sed hec est eentialis p dicanã. ternarius e numerus. qz pcesso ternario esse in diuinis. numerus ab eis non põr negari. sed in diuinis est verissima trinitas. g r c. Cõtra nullũ accidẽs vere r realiter poterit esse in diuinis seu in deo. cu sit omĩno simplex. sed numerus est vez accidẽs reale cu sit de p dicanã to quãtitatis. ergo r c. Circa illã questõz est aduertendũ q cũ vnitas sit pncipiũ numeri. r pncipiatis autẽ non possum9 debite iudicare nisi cognitõis pncipijs. ergo primo vidẽda sunt aliqua de ipsa vnitate que e pncipiũ numeri Scdo videndũ est que sit materia numeri pprie dicit. Tercio que

nobles qui psonam... regabat ad comens... laruis vtz qd possit... olu ad distinctõz... dũ facies a pulcritudine... pponit a larua sed ad g... ar. vtz p hui9 nomẽ... ethimologã qz impus... cu tales p prieras ad p... versime sint r qz p... q nomẽ imponit p... ero puenit. qd dicitur... Jarie opi... ones... antũ ad tero... vtz psona i diuis... em. Dicendũ q h nomẽ... ue i recto nũq significat... se significat i suba... i natura. qz autẽ tal' dicit... ngual. hoc nõ puenit... tringit significãti psona... restricit vt dicitur... ro. sed solũ i obloq... d significat distinctiõem... latoe. Et quis hanc... onã vt i diuis r... tuũ siue relatiũ. nõ tñ... significat relationẽ. Si... e sed nõ pncipalr. qz p... ro dicit subsistes distinctiõem... intellectuali i natura pncipalr... no tale subsistes distinctiõem... id arguit quidã v... ibi semp sic de intellectu p... erio. qz qñ vnũ nomẽ... e subam r pncipalr... pter semp q pncipalr... h subam. Et pncipalr... termin9 pncipalr... subiectũ iam etiã q pncipalr... vñ solã alledane significãti... n9 pncipalr... h nomẽ psona dicitur... pncipalr... Ad pncipale argumẽtũ.

fit forma numeri siue quid dicat numerus q̄tum ad suuz esse formale. puta vrrū nume rus fm suuz esse formale fit aliquid extra ani mā realiter differēs a rebus nūerat̄. Quar to vidēdū est de eo quod querit̄.

Articls 1

Quātuz ad primuz

sunt duo videnda. Primo em vidēdum est que sit differētia inter vnū quod est p̄ncipiū numeri. ⁊ vnū quod p̄uertit cū ente. Secūdo vtz vnū quod est p̄ncipiū nūeri aliqd addat super vnū quod p̄uertitur cum ente.

Primum primi.

Quātum ad primū dico q̄ differūt sicut positūū ⁊ p̄natiūū. quia vnū quod p̄uertitur cum ente est quid p̄natiūū fm suuz for male significatū. eadem em res vt est aliquid i seipsa dicitur ens. sed vt est a seipsa indiuisa sic dicit vna. Unū autē quod est p̄ncipiū numeri est quid positūū. eo q̄ p̄stituat speci em discrete quātūtat̄. que est vere aliqd po sitūū. Et illa videt esse intētio Aristō. ⁊. me taph. vbi vult q̄ vnū qd ē p̄ncipiū nūeri op̄ ponit nūero sicut mēsurā mēsurato. vnū autē qd p̄uertit cū ente opponit mltitudini sic in diuisibile diuisibili.

Correlati um.

Ex h̄ etiā p̄ q̄ vnuz qd ē p̄ncipiū nūeri aliqd mō se h̄ vt inferius ad vnū qd p̄uertit cū ente. Et dico aliqd mō. q̄ positūū nō ē simplr inferi⁹ respectu p̄nati ui. cū eius p̄dicatōz formale nō possit recipere directe ⁊ p̄ se. Lū em vnū qd p̄uertit cū ente p̄ dicit de aliqd ente positūo. hoc nō fit fm q̄ il lud ē positūū. sed fm q̄ est i se indiuisū. Unū vnū qd ē p̄ncipiū nūeri ē directe inferius ad ipm ens. cū sit qd positūū ⁊ p̄dicatōz ent̄ di recte recipiat. respectu autē illi⁹ vni⁹ p̄natiui nō ē inferius. nisi inq̄tū illud vnū est in d̄ns ab ente.

Questio. Solutio

forte queret aliqs ex q̄ radice innasci tur illud duplex vnū. Rñdeo q̄ sepi⁹ vnū oppositōz dinoscit p̄ alterz. ⁊ ideo ex duplici multitudie q̄ opponit ipsi vni coḡscere pore rimus innascentiā illi⁹ duplici vni⁹. Est em vna multitudo q̄ innasct ex distinctōe rez for mali q̄ res specificē distinguūt. ⁊ illa multitu do inuenit i oibz entibz tā materialibz q̄ im materialibz. Et iō tal multitudo est multitu do trāscēdēs. ⁊ silr ipm vnū p̄ cui⁹ replicatōz p̄cipit tal multitudo ē trāscēdēs ⁊ cū ente cō uertit. In tali nāqz formali oim entū multi tudine qlibet res ē vna fm se. eo q̄ nō sit alte ra p̄pter formalez distinctiōem sui ab altera. Alia autē ē multitudo q̄ innasct ex distinctiōe materialī. puta ex diuisiōe p̄tinui. ⁊ hec mul

titudo fm suā p̄p̄riā rationē nō inuenit nisi i rebz materialibus quātūtatē p̄tinua in forma tis. vel i p̄tibz quātūtat̄is p̄tinue vt sūt ab inu cē separe. Et hec multitudo p̄p̄rie dicit̄ eē nu merus q̄ ē spēs discrete quātūtat̄is. Propter qd dicit̄. iij. p̄hicoz. q̄ numer⁹ causat̄ ex diui siōe p̄tinui. ⁊ vnū qd ē p̄ncipiū illi⁹ nūeralis multitudis siue ipsi⁹ nūeri p̄p̄rie dicit̄ eē ipm p̄tinuū. q̄ vt dicit̄ aliq̄ solēnes doctores. ea dē res puta eadē p̄tinuitas vt p̄ficit rē i se est p̄ncipiū nūeri. vt aut p̄ficit eā i ordie ad p̄tel dē p̄tinuū. Quātū ad scdm̄ p̄mi vtz vnū qd ē p̄ncipiū numeri aliqd addat sup vnū qd p̄uertit cū ente. p̄ ex iā dicit̄ q̄ vnū qd ē p̄ncipiū nūeri sup vnū qd p̄uertit cū ente addit quēdā modū eēndi positūuz gener⁹ extermi nati. Est tñ aduertēdū q̄ i hac mat̄ia tā an tiq̄ q̄ modernū varias s̄nias p̄trulerūt. Au cēna em h̄ic duplr̄ errauit. vt p̄ ex dicit̄. auer. iij. meth. Primo qdē q̄ nullā posuit distin ctōz inter p̄dictas duas vnitates. nec vnā di xit aliqd addere sup alterā. Secdo q̄ vidit q̄ ipm vnū qd ē p̄ncipiū numeri ē accidēs qd dā reale d̄ns ab eo quod tenoiat. ideo dixit q̄ vnū qd cū ente p̄uertit addit aliquid sup ipm ens. eo q̄ accidēs semp̄ addit aliquid su per illud cui⁹ est accidēs. alā si nō differēt vnū ⁊ ens. tūc esset nugatio dicēdo ens vnū. quia tñ valeret ac si diceret̄ ens ens vel vnū vnū. Sed ille modus dicēdi refellit̄ p̄ Auer. iij. metaph. q̄ si ens esset vnū p̄ aliqd additū. tūc vt ait Auer. si illud additū esset aliquid ⁊ nō esset vnū. tūc vnū ⁊ ens nō con uerterēt̄. Si autē est vnū. vel erit vnuz per aliquid aliud. ⁊ tūc erit p̄cessus i infinitum. vel est vnū p̄ seipm. ⁊ tūc pari ratioē fuit stā dum i primo. Et addit Auero. q̄tum ad so lutōem rationis Aucēne. q̄ dicēdo ens vnū nō est nugatio. q̄ quis vnū et ens nō diffe rāt realiter. sed sint idē. differūt tamē ratio ne. Modus etiā Aucēne parz esse falsus ex dicit̄ Aristote. in eodē. iij. At em q̄ vnū ⁊ ens sunt vnū fm naturā. ⁊ p̄sequūt̄ se sicut p̄ncipiū ⁊ causa. Dicit̄ insup quidā mo dernū. q̄ vnū quod est p̄ncipiū numeri. ad dit sup vnū quod p̄uertit cū ente ratōez mē sure. q̄ tota sua ratio in mēsuratiōe p̄sistit. Importat em tale nomen vnū partē aliquo tam totius discreti. cui⁹ p̄tis ratio i ratioē mē sure videt̄ p̄sistere. ⁊ credo q̄ isti velint dice re cum p̄ho in p̄hicoz. q̄ ps aliquota dicit̄ il la que aliquoties sumpta adequat suū totū. ⁊ p̄ p̄sequēs est apta nata ipsū mēsurare.

Secūdu primi.

Op̄i. anti cēne.

Corra anti cēnam.

Dericus.

Egidi^o 5.

Sed contra illud doctor noster in hac disti.
 1 tripl^r arguit. Primo sic. Ex relatōe nō pōt
 pōtūi absolutū. sed mēsuratio impōtat rela
 tionē. q̄ si ratio vnus in mēsuratōe cōstitueret.
 tunc vnū posset cōstituire numez q̄ est res ab
 2 soluta cū sit spēs quātitatis. q̄ rē. P. nihil
 pōtūi sub aliquo cōi nisi p̄ illud quod est i
 eo. sed relatio mēsure nihil ponit i ipsa mēsu
 ra sed solum i mēsurato. ergo p̄ hōi relatōz
 vnū quod est p̄ncipiū numeri nō poterit cō
 trahi ad certū genus puta ad gen^o quātitatis
 3 P. p̄ illud qd̄ infer^o addit sup̄ suū sup̄ius
 ipm̄ inferius cōstituit. sed p̄ rōem mēsure non
 cōstituit aliqd̄ d̄p̄dicamēto quātitatis. qz mē
 suratio ē quedā passio siue pprietas q̄ primo
 ducit quātitati. et deinde trāssert ad alia. vt
 dicit phus. x. metaph. passio autē nō cōstitu
 it illud cui^o ē passio. Uez ē tñ q̄ ille rōnes
 nō cōcluderēt aliqd̄ cōtra illos. si ipsi dicerēt
 q̄ vnū quod ē p̄ncipiū numeri dicit p̄ se ipsā
 rē substratā tali habitudini siue relatōi mēsu
 re. puta q̄ diceret ipsam rē que est mēsurā. re
 lationē autē non diceret p̄ se sed cōnotatiue.
 Sed qz q̄ ad hoc illoz intētiōz nescio. id rati
 ones p̄dictas i suo vigore stare p̄mitto Alij
 dicūt q̄ vnū quod est p̄ncipiū numeri super
 vnuz quod p̄uertit cum ente addit ratiōz po
 sitiuā. que tñ non est nisi i anima obiectiue.
 quia hec ratio nō est aliud q̄ clausio indiui
 si inq̄stum indiuisum ē. quā facit i ens indi
 stinctū inq̄stum in distinctuz comp̄h̄ edendo
 quasi i esse indistincto ipsuz summādo r̄ mē
 surādo. Et hoc probāt sic. qz ratio vnus
 r̄ ratio numeri i hoc solū differunt q̄ vnū est
 indiuisibile. numerus autē ē diuisibilis. sed
 clausio diuisoz inq̄stū diuisa sunt ē formalr
 numer^o q̄ clausio indiuisi est formal^r rō vni
 tatis P. vnū quod ē p̄ncipiū numeri cō
 sistit i quadā equalitate excludere plus r̄ mi
 nus. vñ cum dicit vnus senit. tñ ē dicere q̄
 nec plures nec pauciores. sed p̄cept^o sic medi
 ans iter plura r̄ pauciora ē p̄ceptus positiu^o.
 q̄ rē. Sed hec positio deficit i se duplicif.
 1 P̄mo ex hoc q̄ dicit illud positiuū. q̄ vnū
 ex his p̄ncipiū numeri addit sup̄ vnū qd̄ p̄uertit
 tūz ente. tñ esse obiectiue i anima. qz illud
 qd̄ est extra animā ens reale non ē tñ obiecti
 ue i anima. sed vnū qd̄ est p̄ncipiūz nume
 ri est extra animā vez ens reale. Maior p̄t^o.
 minorē probō. qz auerros. x. metaph. cōmen
 to. viij. ostendēs differentiā inter vnū quod
 est p̄ncipiū numeri. r̄ vnum qd̄ p̄uertit cum
 ente. ait. q̄ vnum qd̄ est p̄ncipiū numeri ē

accidēs additum rei. sed vnum qd̄ conuertit^r
 cum ente est id ipm̄ quod res. addita tñ sibi
 duplici negatione. puta q̄ est indiuisa i se. et
 diuisa a quolibet alio. Cum igit accidēs isit
 ei cui^o est accidēs. qz accidētis esse ē inesse. vt
 dicit. iij. metaph. ergo positiuū qd̄ vnuz exi
 stēs p̄ncipiū numeri addit sup̄ vnum con
 uertibile cum ente. nō solum erit obiectiue in
 intellectu. sed erit etiam subiectiue in re extra
 cuius dicit esse accidēs. Deficit sc̄do in eo
 q̄ dicit rationē vnus consistere i quadā clau
 sio quā facit i ens indiuisum comp̄h̄ edendo
 r̄ quasi i esse indistincto ipm̄ mēsurādo. quia p̄
 hec verba sequit q̄ ipm̄ vnum sit qd̄ summa
 tum r̄ mēsuratū. quod est contra aristo. x. meta
 ph. vbi ait. q̄ numerus ē multitudo mēsurā
 ta p̄ vnum. ergo nō summat r̄ mēsurat ipsuz
 vnum. sed p̄ vnū cetera mēsurat. r̄ ideo ibi
 dicit ait phus. q̄ vnum se habet ad numez si
 cut mēsurā ad mēsuratum Rōnes etiam
 adducte nō cōcludūt. Ad p̄mū ergo dicen
 dū q̄ maior est falsa. qz i multis alijs dicit p̄
 terqz in esse diuisibili r̄ indiuisibili. qz dicit si
 cut p̄ncipiū r̄ p̄ncipiūz. sicut mēsurā et
 mēsuratum. r̄ sic de alijs. Ad minorē dico. q̄
 q̄uis clausio possit aliquo mō competere taz
 numero q̄ vni quod est p̄ncipiū numeri. tñ
 opposito mō p̄uenit ipsis Nūero em̄ p̄uenit
 passiuē tāq̄ clausio r̄ mēsurato. sed vni si p̄
 rit actiue. sibi competet puta tanq̄ claudenti
 r̄ mēsuratū ipsūm numez. Et sequit ex ratōe
 istius doctoris oppositū illius qd̄ intēdit. qz
 ipse intēdit cōcludere q̄ sicut numerus est qd̄
 dā diuisuz. clausum r̄ mēsuratū. sic ipm̄ vnū
 sit quoddā indiuisum. clausum r̄ mēsuratū.
 Ad sc̄dōm dōm q̄ p̄ duplicē exclusiōz ipli
 cātē binā negatōz nō respectu vni^o s̄ respectu
 distinctoz. puta respectu ei^o qd̄ ē pl^o. r̄ respectu
 ei^o qd̄ ē min^o seu pauci^o. nō hēs rōem formali
 ter positiuā. s̄ simplr p̄uatiuā. cui^o oppositū
 cōcludere tu debebas. qz ex duabz negatiōibz
 nō resultat eq̄pollēria vni^o affirmatiōnis nisi
 ambe negationes sumant respectu vnus. ita
 q̄ sc̄da negatio neget primā.

Quantuz ad secun

Articls 2

dū p̄ncipale. q̄ sit materia numeri p̄p̄e dicti.
 dico q̄ materia nūeri p̄p̄e dicti sunt res i q̄
 bus fundat forma numeri. puta diuēse res
 materiales quaz q̄libet ē trinuā. distincta tñ
 ab alia. qz illud ē materia numeri ex q̄ mate
 rialr generat numer^o. s̄ nūer^o generat ex deci
 q 2

ratione no inuenit
 quantitate vnica
 inuenit vnica
 multitudine p̄p̄e
 sc̄re quantitas.
 p̄p̄e q̄ numer^o ca
 qd̄ ē p̄ncipiū illi
 ipm̄ nūeri p̄p̄e
 ut aliq̄ solens docere
 vnitas vt p̄ficiat
 aut p̄ficiat ea
 uari ad sc̄dōm
 meri aliqd̄ addit
 r̄ ex iā dicit q̄ vnū
 vnū qd̄ p̄uertit
 ndi. post vnuz
 ducit q̄ i hac
 vnitas inias p̄p̄e
 p̄t errat. vt p̄
 no qd̄ qz nullā
 as duas vnitas
 elup alterā.
 cipū numeri
 eo quod vnus
 nte p̄uertit
 accidēs semp
 st accidēs. alia
 cetera negatio
 ret ac si dicit
 d ille modus
 metaph. qz si
 re aut vnū. si
 eler vnū. nūc
 vnū autē est
 r̄ nūc erit p̄
 sep̄m. r̄ nūc
 Et addit vnū
 nis vnū. qz
 o. qz vnus
 d sunt idē
 etā vnū. qz
 te. in codē. iij.
 i fm̄ natura. r̄
 aila. Dicit vnū
 i quod est p̄ncipiū
 quod p̄uertit cū
 ua ratio in mēsuratōe
 n̄ tale nomen vnū
 sc̄ren. cui^o p̄p̄e
 sc̄ren. r̄ credo q̄
 n phis. q̄ p̄
 oēs sum p̄p̄e
 est p̄p̄e

Solutio
rōnū aure.
Ad 1

Solutio
rōnū aure.
Ad 2

Solutio
rōnū aure.
Ad 1

2 fione continui. vt patz. iij. phisicor. g. rē. P. ipse res numerate sūt materia numeri pprie dicti. sed res materiales continue pprie nūcra- tur. qz sicut se hnt res formale disticte ad mltitudinē trāscēdētē. sic se hnt res continue siue quaz qlibet est i se continua ab alia tñ materia/ liter disticte ad multitudinē q pprie dicit nūc- rus. sed ille sumāt multitudie trāscēdētē. g. il- lenūerant nūero pprie dicto. Forte dices qz equi. hō. asin. leo. capra. z sic d alijs q forma liter dnt etiā numerāt nūero pprie dicto.

Instantia

Solutio.

Rñ. qz ex pre q qdlibet talium pdictorū z cō- similitū ē res material' hñs i se continua qz ita- tē. rōe cui nō dñt spē. qz vt continua sunt eius- dem spē esse pnt. ista talia numerant numero pprie dicto. p accidēs autē ē q differāt forma- liter in qstū tali numero numerant.

Articulus 5

Quātus ad tercius

pncipale. q sit forma nūeri siue qd dicat nu- merus qstū ad suū ē formale. Dico q quis nō habeat nōmē vsitatu q natura forme q ē numerus abstracte noicm. possim tñ eā ap- pellare nūerositatē. qz sicut forma continui no- miai' unitas. sic natura forme nūeral' noia- tur numerositas. z ista forma ē vez ens reale exñs i ipsis rebz nūeratis subiectiue tāqz acci- dēs reali dñs a subiecto siue a rebz nūeratis.

Duo g pbato. Pmo q numer' ē vez ens reale extra aiaz. Secdo q differat a rebz nūe- ratis. Pmū pbō sic. Illud qd est reali z p se sensibile ē vez ens reale circūscēpta oī opari- one intellect'. sed numer' ē hmōi. qz. q. de aia dicit q cōia sensibilia sūt numer'. figura. ma- gnitudo. mor' z qes. z sicut ibidē pz sensibi- lia cōia sūt sensibilia p se. licz nō pmo. maior ē eudēs. qz sensibile pcedit opatiōz intellect'.

Lōco 1

2 P. figura ē ens reale extra aiaz. g nūerus ē ens reale extra aiaz. Anz pz ad sensū. etiā qā ipsa ē qtra spēs qlitatis. iō ad entitatē figure nihil facit intellect'. dñtiaz pbō. qz ois figura p supponit numez tāqz aliqd necio reqstū. si- ne q impossibile ē ēē figurā. Impossibile est emē ēē triāgulū sine ternario. z quadrāgulū sine qternario. vñ eadē necitate q triāgul' est cir- cūscēpta oī opatiōe intellect'. eadē necitate an- guli triāguli fundāt actual' numez ternariū circūscēpta oī opatiōe intellect'. P. spēs vera pdicamēti realis est qd reale. sz numer' ē vera spēs quātitat'. vt patz i pdicamētis. z. v. meth.

Lōco 3

3 P. ois relatio real' indepēdēs ab aia reqrit fūdāmētū reale extra aiam. sed dupluz

z dimidiū quoz immediatū fundamētū pōt ēē quaternarius z binarius sunt relatōes rea- les indepēdētēs ab aia. qz relatōnes mō nu- meri z modo potētie sūt reales z disticte ptra relatōes ad quoz esse facit intellectus. vt patz v. meth. maior sūt patz ex codē. v. P. si nu- merus qstū ad suū esse formale dependeret ab aia siue ab actu anime numerātis vt volūt aliqui doctores. tūc aia n nūcraē nō haberet plures denarios i archa sua diues qz pauper. pñs est falsum ad sensū. dñtia patz. qz plura z paucoza esse nō pnt vbi nullus ē numer'. sed si numerus in suo esse ab actu anie depen- deret. tūc anima nō existente in tali actu. puta hominibz dormientibus nequaqs esset nume- rus. z p sequeēs nec plus nec pauca? Quo ad pbationē secūde z clusionis p suppono ex pcedētibus q res disticte quaz tñ quelibet est continua pprie numerant. Tūc arguo sic. Illud quod formale z specificē est z distictū rebus numeratis. hoc reali differt ab eis. sed numerus est hmōi. g. rē. Maior patz. pbat minor. qz res nūcraē vel sunt ipse quātitates continue. vel sunt res quāte quātitate iformate quoz quocūqz dato pz q numer' formaliter z specificē differt ab eis. P. sicut unitas q ē pncipiū numeri se hz ad rē quā denoiat etiā q fundat. sic se hz numer' ad ipsa numerata. sz unitas exñs pncipiū numeri differt a re in q fundat. g numer' differt a numeratis. Ma- ior pz. qz cū numer' sit ipsa multitudo taliz unitatū si unitas reali differt a substrato suo optet q numer' differat a suo. Mōi euidēs est autē z mētatoris vt sup' allegau. q ponit. x. meth. q i hoc differt vnū qd ē pncipiū numeri ab vno qd auertit cū ente. qz vnū exi- stēs pncipiū numeri addit accidēs reale sup- rē q dicit vna. sed vnū auertibile cū ente. ad- dit sup ipm ens solā rationē. Sed p rariū pnc' clusionis isti' terciū articuli qdā arguit sic. Nulla realitas videt acquiri i aliquo p h' q sit cum alio. q nō acquireret in eo si fieret si- ne illo. Sed si lapis sit pte sine aliquo alio nō acquireret in eo aliqz numerus. si aut cum aliquo alio acquirat in eo dualitas. g duali- tas siue numerus nō erit aliq realitas. P. si numerus ē aliqua forma accidētalis realis aut talis forma subiectiue erit in qualibz vni- tate fm se rotam. et sic vnū simplex accidēs erit i diuersis subiectis. qd ē impossibile. aut erit in vna sola unitate. z hoc erit impossibili- us. qz tūc numerus ēē idiuisibilis. etiā oīs alie unitates supfluerēt. P. si numerus ēē

Lōco 2

Scot' et aureolus.

forma realis extra animā. aut erit aliqd vnu
 z tūc numerus erit principiū numeri. z pnci
 puū numeri pdicabit de numero. aut est plu/
 res fm ptes ita q vna ps sui recipit i vno cō
 tinuo z altera in alio. z tūc i eodem continuo
 essent due quātitates. s. z unitas z pars ipsi
 4 us numeri. P. in his que sunt actu diu/
 sa. nō potest esse vna forma realis. sed partes
 3 numeri sunt actu diuise. ergo zc. P. nulla
 forma realis extra animā est replicabilis sup
 seip[s]az. sed vt patet i arismetica numerus re
 flectit sup seip[s]um. s. datus em̄ duos binari/
 6 os z tres ternarios. z sic de alijs. P. partes
 materiales vnius totius nō pnt fieri ptes al
 terius sine sui mutatōe. sicut nec ipsa mate
 ria sub noua forma fieri pōt sine mutatōe. s. z
 vnitates q sunt ptes materiales vnius qter/
 narij sine aliq sui mutatōe p solaz vnius vni
 tatis additiōem efficiūt partes quinarij.
 7 P. impossibile est q vna z eadē res nume
 ro existēs extra animā sit in decem homibus
 z i decem equis. sed phus dicit. uij. phicoz. c.
 de tpe. q idem est denarius decem equoz z de/
 8 cem hominū. P. potest hoc idēz argui sic.
 Illud quod est cōe entiz nō entz nō potest cō
 forma realis existēs extra animā. sed nume
 rus est cōis entz z nō entz. qz nō minus pore
 runt numerari chymere vel hircocerui qz la/
 9 pides vel ligna. P. forma existēs i partiu z
 pncipiōe que pncipiōe solum fit p animā nō po
 test esse res extra animā. numerus est hmōi.
 quia partes numeri in re extra nullam habēt
 pncipiōem. cum possint esse separte loco z sub/
 10 iecto. P. si numer⁹ esset ens reale extra ani
 mā. tūc vna pars subiecta pdicamēto quā
 titatis haberet plures entitates reales specie
 differētes qz oia alia pdicamēta. z sequētia
 pz. qz i specieb[us] numeroz est processus i in
 finitū. sed z sequēs ē falsum. quia cū ens z bo
 num pueratur illud qd infinitas comphe
 dit entitates reales infinitas comphedit bo
 nitates. z p z sequēs pdicamentū quātitatis
 esset pfectius z melius omib[us] alijs pdicamē
 tis. qd ē absurdū z iauditū. Itē s. sedaz cō
 clōem pōt argui sic. Si numer⁹ realiter dif/
 ferret a numeratis. tūc statim datus duobus
 numeris in finite erūt quātitates i actu. z nō
 ē impossibile. q. z a nō. pbat z nōtia. qz dualitas
 illoz duoz numeroz differret realr ab eis tā
 qz a suis substratis numeratis. et sic habem⁹
 tres entitates. z trinitas illaz trū entitatum
 differret realiter ab eis. z sic habem⁹ quaterni
 tate. z eadē ratōe illa quaternitas differret ab

illis quattuor entitatibus tāqz a suis numer/
 ratis. z sic simultanē infinite entitates resulta
 būt. P. si numerus est forma realiter in exi
 2 stēs numeratis z differēs ab eis. vel erit tota
 i toto suo subiecto z tota i qualibet parte. vel
 tota i toto z fm pte i parte. Primū ē impossi
 bile. qz ois forma ens tota i toto z tota i qua
 libet pte est indiuisibilis. z sic numerus nō est
 set numer⁹. nec est d pdicamēto qz titat. Nec
 scdm ē possibile. qz vnu numeratoz pōt esse vl
 tra mare z aliud citra. ppter qd nō pōt aliq
 pncipiōe vnius forme realis i ipsis inueniri.
 P. impossibile est aliquā formā realē abso
 3 luta alicui aduenire z ab eo recedere sine om
 ni sui mutatōe reali. sed dato vno numerabi
 lium nō est i eo aliquis numer⁹. posito vero
 alio numerabilium ponitur i eo numerus. z
 ablato illo alio auferit ab isto numer⁹ sine ta
 mē omni sui mutatōe. ergo numerus nō po
 terit esse entitas absoluta realiter differēs ab
 4 ipsis numeratis. Sed illa qzuis sint ma
 gne apparētie. tū nō zcludūt. ideo predictas
 duas zclusiones pfirmato quālibet vno me
 dio. z deinceps soluā rōes iam inductas.
 Primā sic. Illa est forma realis extra ani
 mā de qua pbatur passiōes reales ab anima
 nō dependēs. numerus est hmōi. qz de nūe
 ro pbatur paritas z imparitas. equalitas et
 inequalitas. multiplicitas z paucitas. z cete
 ra talia que omnia vidētur esse reales passiōes
 seu pprietates. Zōclusionē secūdam pfir
 mo sic. Sciētie reales in eadem parte realis
 phie formaliter z distincte requirūt subiecta
 formaliter z realiter distincta. Sed arismetica
 z geometria i parte phie realis que dicitur
 mathematica sunt scie realiter cōdistincte. et
 numerus subijcit i arismetica. numeratū z o
 puta ipm continuū subijcit in geometria. er/
 go zc. Et pfirmatur. qz species eiusdem ge
 2 neris ex opposito z distincte realiter differūt.
 sed numerus cum sit discreta quātitas. z nu
 merata cum spectet ad pncipiōem quātitatem.
 vt patuit supius sunt i eodem genere quātita
 tis ex opposito z distincte. ergo zc. Ad pri
 mū igit inductū s. primā zclōem dicēduz q
 maior ē falsa. ex hoc em̄ q vna nota produci
 tur cū alia resultat i qualibet nota aliquid de
 dulci melodia quod nō resultaret i ea si sola
 pduceret sine alia nota. In multis etiā alijs
 illa maior parit instātam. Ad secūdū di
 cendū q illa distinctio est insufficientis. qz for
 ma que est numerus nec ē tota i qualibet vni
 tate fm se sumpta. nec est tota i vnitare tm̄.

Contra ista pfirmatio pconū

Confirma tio sed ecō clusiois.

Solutio rōnū s p mā zclōz.

Ad 2

ai quoz immedie fundam
 marus z binarius sunt
 penātes ab ai a qz rōnū
 modo potēte sit realis
 ad quoz esse facti
 maior sūt pars ex codi
 sum ad sui esse forme
 ue ab actu anime
 octoz. tūc aia nō nūc
 ternarios i archa sua
 salum ad sentū. qz
 oia esse nō pnt vti
 numerus in suo esse
 ic anima nō existēt
 doz dormiētibus neqz
 plequeis nec plus nec
 rōnū cōclōem z dūctōem
 bus qz res distincte
 ua pncipiōe numeratū
 quod formā re specit
 numeratis. hoc realit
 us est hmōi. qz de nūe
 qz res nūc reuel sunt
 . vel sunt res quare
 uocūg dāto p qz pncipi
 ced differt ab eis. P.
 ā numerū se bz ad qz
 d. sic se bz numer⁹ ad
 s cōis pncipiū numeri
 ā. qz nūc differt a
 s. qz cū numer⁹ i ipse
 atū si vnitatis realit
 qz numer⁹ differret a
 uere z nūc rōnū s. qz
 z. mēbz qz hoc differt
 ven ab vno qd pncipiū
 pncipiū numeri addit
 nat vna. sed vnu
 ip ipm ens solā rōnū
 zclōis ista rōnū s. qz
 nulla realitas videt
 cum alio. qz nō acq
 lo. Sed si lapis sit
 equit in eo aliqz num
 so alio acqut in eo du
 sine numerus nō erit
 numerus ē alioz forme
 talis forma subiectū
 fm se rotam. et sic
 vna sola vnitare. qz
 vna sola vnitare. qz
 qz numerus est rōnū
 vnitatis sūbz pncipiū

Ureolus z alijs pclōem

- Ad 3 sed e tota i oibz suis vnitatibz sil' sūptis. Dia em nūcrata p aliquē numerz sil' sūpra rīdēt tā li nūcro tāqz vñū subiectū adeq̄tū. Ad ter cū ddm q' ois nūer' ē aliqd vñū. qz vñūqd/ qz q̄tū hz de entitate tm hz de vnitare. Illud tñ vñū qd p̄dicat de vnoqz nūcro nō est vñū qd ē p̄ncipiū nūeri. s; ē vñū qd p̄uertit cū en te. Ad quartū ddm q' maior ē falsa. loquē do de forma discrete nature. qz illa de nafa sua hz q' suū substratuz sit actu distinctū. Ad v. ddm q' numer' pprie dicit' nō replicat siue reflectit sup seipm. i oibz em talibz replicatōi bus aut multitudine q' ē dfa ent' r' circuit omē gen' replicat sup seipaz. sicut cū d' duo bina rj anguloz. hic nec replicata dualitas. nec il la sup quā replicat' ē numer' de p̄dicamēto q̄s titatis. qz neutra fundat' i rebz distinctis. quaz rū tñ quelibet sit p̄tinua. r' ideo vtrazqz tal' du alitas reducēda est ad multitudinē q' est dñi tia entis. Aut p̄dicta multitudo replicat sup numerz pprie dictū. sicut cū dicit' duo bina/ rj lineaz. vel tres ternarij equoz. r' tūc multi tudo q' replicat nō est numer' pprie dicit'. qā p̄ immediato substrato nō rīdēt sibi res di/ stincte quarū quelibet sit p̄tinua multitudo. tñ sup quā sit replicatio ē numer' pprie dicit'.
- Ad 6 Ad sextū dicēdū q' p̄ illud argumētū si est set tonū pbaret q' forma dom' nō ēēt forma realis extra aīam. qz sūdamētū et p̄ietes in se nullā nēcio capiūt mutationē ex adiūctione ipsius tecti. r' tñ ex hoc resultat forma dom' q' an nō fuit. r' ad solā subtractionē eiusdē dato q' tā subtiliter deponat' q' ex hoc nulla species motus vel mutationis i sūdamēto recipiat' nihilomin' de p̄dit forma dom'. Et idē patet in omnibus figuris. Ad subtractionēz em vel additionē vñ' anguli sp' mutat' species figu/ re. Ex quibz omnibus patet q' maior est falsa.
- Ad 7 Ad septimū ddm q' denari' .x. equoz r. r. hoīm nō ē idē denarius nūcro sed specie Ad octavū dicēdū nego minozē. ad p̄batōz dico q' multitudo q' numerat' figmēta nō ē multi/ tudo realis sed ficta sicut r' ipsa numerata.
- Ad 9 Ad nonū nego minozē. qz si nulla ēēt aīa. ad huc triāgulus tres hñs angulos vez sūdarz ternariuz r' actualiter. Ad p̄bationē ddm q' forma entitatis discrete nō requirit p̄nexionē i suo sūdamēto. sed potius requirit distincti onē. Ad decimū dicēdū q' ens pure mathe maticū abstrahit taz a bono q̄s a malo. r' ideo vna substāna plus habet de bonitate r' p̄fecti one q̄s quicūqz numeri fm se sūpti q̄tū ad p/ priā entitatē. Et nā pōt dici q' nūqz ē dare nu

meros actu infinitos. sicut nūqz ē dare p̄tinu um actu diuisū i infinita infinitū. Ad pu mū inductū p̄tra scdaz p̄clusionē dico negā do p̄ntā. ad p̄batōz dico q' dualitas duozū nūcroz nō differt ab eis. qz pprie nō ē nūer'. cū immediatū suū substratū nō sit p̄tinua quā titas. Sed hñoi dualitas reducit ad multi tudinē q' est dñia entis. Et sicut dico de dua litate illa. sic eodē mō dico de oī multitudine cui' immediatū substratū nō sūt res quaz q̄l/ bet ē p̄tinua. Ad scdm dico q' forma q' est numerus ē tota i toto suo substrato. qz omia nūcrata rīdent sibi sicut vñū subiectū adeq/ tū. nō tñ est tota i qualibet pte. nec etiā pars eius pprie est in pte substrati sicut euidenter apparet de forma dom' r' de oibz figuris. for me em tales sūt illi' p̄ditōis q' nō diuidit di uisione subiecti. sed q̄cūqz pte integrali subie cti mutata mutat tota forma. Un' possem' di cere q' triplex ē forma. Quedā ē tota i toto. et tota i qlibet pte sicut aīa itellectiua. Alia ē to ta i toto r' ps i pte. sicut forma eq' vel lapidis. Tercia q' sic ē tota i toto. q' ps pprie nō ē in p te. sicut forma q' ē numer' vel figura. Nō em diuidit forma tal' diuisione subiecti. s; sublata q' cūqz pte subiecti tota forma tollit Ad. iij. di co sicut ad septū p̄me p̄clusionis dictū est.

Ad rōel 3 2. p̄clom.

Ad 2

Nota bñ diuisionē forme.

Ad 4

Quātū ad quartū

Articū 4

p̄ncipale. vtz i diuis sit ver' nūer'. dōz q' nu mer' pprie dicit' nō ē in diuis. qz illa forma q' sūdat' i rebz distinctis quaz qlibet ē p̄tinua nō p̄t ēē pprie diuis. numer' ē hñoi. vt p̄z exp cedētibz. Maior p̄z. qz nullū p̄tinuū ē repi/ bile i diuis. P. i diuis nō ē q̄ritas. g in di uis nō ē nūer' pprie dicit'. p̄ntia p̄z. qz ad op positū p̄nt' sequit' oppositū aītis. P. vbi cūqz pprie ē dare nūerz. ibi p̄pē ē dare totuz r' p̄tē. s; i diuis nō possum' dare totū r' p̄tē. vtz p aug. 5 maximū. li. iij. c. x. S; hē opimo i diuis. cui' motiua obmitto cā breuitat' Ad argumētū p̄ncipale ddm q' trinitas in diuis nō ē nūer'. sed ē multitudo nō dñis a p̄sonis seu a relatōibz q̄s denoiat. r' tal' multitudo re ducit ad multitudinē trāscēdentē.

Distinctio vicesimaquinta.

P Reterea cōsi derādū. Dic mgt' oñdit' qliter termi nūcrates r' alietatē signa

[Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and philosophical discussions.]

ficātes intelligēdi sint. cū huic noi psona ap/
plicat. Et diuidit i duas. qz pmo mouet hāc
qō em. vtz dicēdo tres psonē diuie. vel alia ē
psona prius. vel alia filij. hoc nomen psona si/
gnificet diuinā cētā. Et arguit ad vtrā
qz partē. Scdo psequit qō em. ibi. Persona
em vt sup. Et hec i duas. qz pmo psequit qō
nē fm alioz opinionē. Scdo psequit eā fm
7. 2. iā intēuonē. ibi. Sciēdū ē igit. Quātum
ad p̄mū ē aduertēdū qz quidā fuerūt illi⁹ opi
nōis qz cū dicit tres psonē diuie. hoc nomen
psona significet diuinā cētā. ideo mgr duo
facit. qz pmo recitat motiua ist⁹ opinionis
Scdo arguit ptra inuētores istius positōis
ibi. Sed qd n̄ debūt. Prima i duas. qz pzi/
mo mgr adducit eoz rōes. Scdo ostēdit qli
ter ipsi ad oppositas obiectōes respōdēt. ibi.
Quibusdā videt Tūc sequit illa ps. Sci
enduz ē igit. Et diuidit i duas. qz pmo mgr
iuxta suā intēuonē ē qōm p̄dictā dēterminat q
ad terminos nūerales. Secūdo qz ad terminos
alietatē significātes. ibi. Deinde qrit. vtz fm
eādē. Prima i duas. qz pmo ist⁹ questōis dē
terminat veritatē. Scdo m̄dēdo obiectōibus
rollit falsitatē. ibi. Ad hoc autē qd illi Tūc
sequit illa ps. Deinde querit rē. Et diuidit i
tres ptes. qz pmo qstū ad terminū alietatis
qōm renouat. Scdo veritatē tenēdā infinu
at. Et terciō dicta sua recolligit. 7 auctōrita/
tibz sanctorū rotōrat. Scda ibi. Ad qd dicit/
mus. Tercia ibi. Ex p̄dictis colligit. Cir
ca istā distinctionē. rrv. quero.

V Trū hoc nomē psona de deo 7 creatu
ris dicat equoce Et videt qz sic. qz
pl⁹ differūt deus 7 creatura qz celestia
7 inferiora. sed fm p̄mē. i de suba orbis. qz cū/
qz dicit de celestibz 7 inferioribz dicunt equo
ce. g. rē. Cōtra. que simplr sūt equo ca vnū
alter nō p̄cipat. sed psona creata est p parti
cipationē psona talis. psona nō diuina essenti
aliter 7 nō p̄cipatiue. ergo rē. Quattuor
breuissime dico i illa qōe P̄mō qz h nomē p
sona de deo 7 creatur⁹ n̄ dē equo ce. Scdo qz
n̄ dē vnio ce. Tercio qz dē analogice. Et
q̄rto qz h mōi analogia magis declinat ad eq
uocationē qz ad vniuocationē.

Primus probo sic.
qz nomē significās aliq̄ pla n̄ dē pprie equo
ce de eis nisi ipsis p̄parat eq̄ p̄mo. s. h nomē p
sona rōe dignitatis a q̄ iponit vt patuit p̄s
quāt 7 mag⁹ diuū supposit⁹ qz hūanis. g. rē.

Et d̄firmat. qz qn̄ cūqz aliq̄ d̄ p̄dicat d̄ plibz
sic tñ qz vni p̄uenit simplr p̄fecte 7 alteri p̄ci
patiuē. digniori mō d̄ de eo cui p̄uenit cētā
liter qz de eo cui p̄uenit p̄cipatōz. sed nō so
lū h nomē psona sed de qd p̄uenit deo 7 crea
ture deo p̄uenit simplr p̄fecte. creature autē p̄ci
cipatiue. g. nō dicit de eis simpliciter equo ce.

Sed forte dicit qz p̄hs i p̄dicamētis dicit
ens p̄dicari equo ce rē. p̄dicamētis. 7 tñ ens
p̄ncipalius d̄ de suba qz de accidēte. R. qz
p̄hs in p̄dicamētis loq̄t large 7 nō stricte siue
p̄pe de equo ce rōe. 7 iō tāqz logic⁹ large loq̄n⁹
7 nō pprie dicit ipm ens esse equo cū. sed. iij.
metaph. magis pprie loquēs nō dicit ip̄s
esse equo cū sed analogū.

Secundā cōclusio

nem p̄to sic. Ea q̄ differūt genere nō p̄nt h̄re
vnū nomē qd ipsis vniuo ce p̄ueniat. sed res
significate p̄ h nomē psona i diuis 7 hūanis
d̄nt genere. g. rē. Maior p̄z. vij. phicoz. vbi
p̄hs p̄bat qz pprie vniuocatio cē nō p̄nt nisi i
spē sp̄alissima. S. forte dicit qz quoz est
vna rō siue diffinitio illa vidēt eē vniuo ca.
Sed diffinitio psonē data p̄ Rich. f. intel/
ctualis nature incōicabil⁹ substētia. ē cōis p
sonē diuine. hūane 7 angelice. g. nomē psonē
dicit de his vniuo ce. R. qz illa nō ē diffini
tio pprie dicta. sed ē qdā descriptio analogica. qz
etiā ipsa talis descriptio fm prius et posterius
dicit de deo. angelis 7 homibz.

Conclusio tertia

p̄z ex duabus p̄cedētibz. qz n omē ex̄tis aliq̄/
bus cōe. 7 nec vniuo cen⁹ equo ce p̄uenit ip̄s
necio videt qz ipsis p̄ueniat analogice. maxi
me si vni p̄uenit p̄ pri⁹ 7 alteri p̄ posteri⁹. sed
nomē psonē cōe deo 7 creaturis. 7 nec vniuo
ce nec equo ce ipsis p̄uenit. et deo p̄uenit p̄s
qz creatur⁹ sicut iā patuit. g. rē. S. forte di
cet qz cū mod⁹ significandi seq̄t modū intell⁹
gēdi. igit qd p̄mo a nobis itelligit illd p̄ no
mia a nob̄ imposita p̄mo significat. s. p̄ in
telligim⁹ psonā creata qz diuinā. g. rē. Rñ
de qz licz qstū ad modū significadi q̄ sequit
modū intelligēdi viatoris h mōi noia impo
nētis prius p̄ueniat hoc nomē psona creatu
re qz creatori. eo qz creatura sibi magis sit no
ta. prius tñ p̄uenit deo 7 siderādo p̄fectōz ad
quā significādū tale nomē est impositū. pu
ta incōicabile substētiā intellectualis natu
re. eo qz talis p̄fectio i infinitū modo p̄fectiori
q 4

Cōfirmat

Instantia

Solutio

Articls 2

Instantia

Solutio

Articls 3

Instantia

Solutio

tu infinitos. sicut nō ē
diuisū i infinita infinita
actu p̄tra scōz p̄clusionē
ā ad p̄būz dico qz vniuo
nō dicit ab eis. qz p̄p̄o
tati suū substrati nō sūt
sed h mōi dualitas redit
est d̄na entis. Et h̄c
sic codē mō dico de oī
diuū substrati nō sūt
nua. Ad scōm dico qz
is ē rōa i toto suū substrati
rōndē sibi sicut vniuo
n̄ est tota i qualibz pte. nec
nie est in pte substrati sicut
rē forma dom⁹ 7 rē obiecti
ales sūt ill⁹ p̄dictōis qz p̄
subiecti. sed qz qz pte
ata mutat rōa forma. Vbi
n̄ p̄t p̄t sicut aia sicut
r p̄ p̄t sicut forma p̄
q̄ sic rōa i toto. qz p̄ p̄
forma q̄ ē numer⁹ vniuo
forma tal⁹ diuisio sicut
efficit tota forma tollit
ad lectū p̄mē p̄clusionē

uātū ad qu
ale. vtz i diuis sicut
p̄p̄e dicit nō ē in diuis
i rōz diuisio quaz sicut
p̄p̄e diuis. numer⁹ sicut
to. Maior p̄z. qz nulla
diuis. p̄. i diuis nō ē
ē nūer⁹ pprie dicit. qz
p̄nt sequit oppositū
p̄tē ē dare nūer⁹ ibi p̄p̄o
diuis n̄ possū d̄re
macunū. li. ij. c. 7.
cū motiua obmotio ē
cētū p̄ncipale d̄m qz
p̄. sed ē multitudo nō
statioibz os rōnat. 7 rē
ad multitudine rē d̄cē

Distinctio vici
Reterera
terādū. Dic
sumi vici

Articls 1

repiat i teo q̄ in quacūq; creatura.

Articls 4 **Cōclusionē quartā**

pto sic. Qz quicqd̄ uenit fm̄ vnū nomē rebus simplr̄ eternis ⁊ rebz t̄p̄alibz magis uide tur eis p̄petere equiuoce q̄ vnū uoce. sed perso ne diuine sunt simplr̄ eterne. ⁊ humane sunt t̄p̄ales. §. 7c. Sed forte dicit q̄ fm̄ hoc h̄ nomē suba de angelis ⁊ homibz magis dicit̄ equiuoce q̄ vnū uoce. ⁊ hoc nomē corp⁹ de celesti bus ⁊ inferioribz silr̄ magis dicit̄ equiuoce q̄ vnū uoce. cū illa sint eterna. ista uo t̄p̄alia. Rñ deo q̄ nec angelus nec sc̄lū uec aliqua creatu ra p̄prie ⁊ simplr̄ ē eterna. sed solus deus eter nus dicit̄ dz etiā fm̄ grāmaticos. qz eternū di cit̄ ab e qd̄ ē extra. ⁊ terminū. quasi extra termi nū postuz. sed ois creatura hz terminū ex pre añ. qz nō fuit ab eterno. cū habuerit p̄ncipiū sue creationis. Etiā ois creatura inq̄stuz de se est habet terminū ex pre post. qz fm̄ Aug. sup̄ Gen. ad lram. q̄scito omnipotētis dei manus ipaz creaturā p̄seruare desineret. in nihilū rediret sicut ex nihilo facta est. ⁊ ideo nō ē simi le de angelis ⁊ celis respectu inferiorz. et de deo respectu creature. Phi tñ qui ponūt angelos ⁊ sup̄celestia ab eterno fuisse. de plano cede rēt q̄ ea que dicunt̄ de istis superioribz. ⁊ de istz inferioribz corruptibilibz. magis dicunt̄ eq̄ uoce q̄ vnū uoce. Propter qd̄ dixit p̄hs. x. me taph. q̄ corruptibile ⁊ incorruptibile pl̄ diffe runt q̄ genere. Et Auerrois in de suba orbis ait. Quicūq; dicunt̄ de sup̄celestibus ⁊ inferi oribz dicūt̄ equiuoce. Et p̄ hoc patz ad ar gumētum p̄ncipale. Credidit em̄ Auerro is h̄mōi sup̄celestia esse simpliciter eterna. qz uis ipse i tali materiā sibi p̄p̄ q̄z p̄radicat

Instantia

Solutio.

Ad p̄nci pale argu mētum.

Distinctio uicesimalēptā.

Nunc de pro p̄rietatibz ⁊c. Postqz mgr̄ tra ctauit de noibus q̄ de existētibz in diuis dicunt̄. hic incipit tractare de p̄prie tatibus quibus h̄mōi nomia imponunt. Et diuidit̄ i duas pres. Nā p̄mo tractat de p̄prie tatibz. Sc̄do de cōibz appropatis. di. xxxi. ibi. Preterea cōsiderari optet. Prima i duas. qz p̄mo tractat de p̄prietatibz p̄sonas cōsti tuētibz. Sc̄do de p̄prietatibz nō cōstituētibz. p̄sonis tñ inexistētibz. di. xxvii. ibi. Preterea cōsiderari optet q̄ nō s̄m̄ tres. Prima i duas.

qz p̄mo tractat de noibus p̄prietatum p̄so naliū fm̄ se. Secūdo uidet̄ nomina p̄prietatum ad nomina personarum compare. disti nctione. xxvii. ibi. Dic potest queri. Prima in duas. Nā p̄mo ostēdit quomō hoc nomē hypostasis est in diuis admittendū. Secun do assignat nomina p̄prietatum hypostases constituentiū. ibi. Jam de p̄prietatibz. Ista in duas. quia p̄mo assignat trīuz diuinarū personaz tres constitutiuas p̄prietates. Se cundo circa p̄prium filij ⁊ spiritus sancti mo uet quāsdā dubitationes. ibi. Dic queritur quomodo. Prima in duas. qz p̄mo ostē dit quot sunt h̄mōi p̄prietates. Secūdo ostē dit quid sunt. P̄mo em̄ ostēdit q̄ nume raliter sunt tres. Secūdo ostēdit q̄ genera liter seu q̄tum ad modum generis sunt rela tiones. ibi. Quo circa. Sequit̄ illa pars. Dic querit̄ ⁊c. vbi p̄mo magister mouet cir ca p̄prietatem filij vnā questionē. Secū do immediate adiungit suā responsionē. ibi. Sed magna est distantia. Et hec in duas. Nam p̄mo suam responsionē magister recit at inq̄stum tangit p̄prium ipsius filij. Secū do uirtutē eius responsionis adaptat inq̄ stum tangit p̄prium sp̄s sancti. ibi. Ita etiam de sp̄s sancto. Et ista secūda diuiditur in tres partes. qz p̄mo ostēdit in quo sensu sp̄m̄ sanctum p̄prie appellamus donū. Secun do in quo sensu ipm̄ p̄prie nominam⁹ sp̄m̄ tum sanctū. Et tercio remouet quorūdam di ctum quod ueritati uidet̄ esse p̄rariū. Secū da ibi. Dic queri solet ⁊c. Tercia ibi. Quidā tamen putant. Circa istaz. xxvi. distincti onē quero.

Vtrum p̄sone diuine relationibz di stinguat̄ur. Et uidet̄ q̄ nō. qz in diuiduū substātie nō cōstituūt relatio ne. Sed fm̄ Dama. li. ii. ca. vi. p̄sona impo zat indiuiduū i genere substātie. Cōtra. il lud quo diuine p̄sone multiplicant̄ illo disti guuntur. sed fm̄ Boetiū in libro de trini. cōn tia cōtinet uirtutē. ⁊ relatio multiplicat trini tatē. ergo ⁊c. Dic quattuor sunt uideā ra tione quattuor opinionū. que ceteris p̄prie tatibus ab antiquis tempibz fuerūt solēno res i illa materia. P̄mo igit̄ uideēduz est. utz p̄sone diuine distinguant̄ absolute. Se cūdo utruz distinguant̄ origine. Tercio utrū distinguant̄ diuina relatione. Et q̄ to dato q̄ sic. utrum cum tribus suppositis relatiue distinctis sit dare vnū suppositū ab solutum.

Quātuz ad primuz

vtz pfone diuine distinguant absolute sic pcedā. Primo em ostēdā q̄ i diuis nō sūt tria supposita p̄prietatibz absolutz distincta. zad/ ducā i hūi opinione linconici. cū suis moti uis. r̄ m̄debo ad ea. Scdo ostēdā q̄ diue psonenō distinguunt modis absolutz. q̄s qdā appellāt modos h̄ndi pfectōz. r̄ recitabo opi nioz oppositā cū suis motiuis. r̄ ipis m̄debo

Primū p̄to sic. Omē qd̄ sic se h̄z q̄ ipm i quolibet est melius q̄ nō ipm. hoc dicit perfe ctione simplr. Sed omē absolutū formaliter exis i diuis ētale q̄ ipm i quolibet est melius q̄ nō ipm. vt patz p Ansel. monologion. xv. igit si diuie pfone distinguūt p̄prietatibz abso lutis. tūc aliq̄ pfectio simplr eēt i q̄libet perso na q̄ nō eēt i alia. r̄ sic cuiuslibet diuine pfone de ficerēt due pfectōes simplr quibus alie due pfone ab ipsa differēt. quod nō solū est tra fidē. verūetiā tra vera p̄hiam. r̄ sp̄aliter tra Ansto. v. metaph. r̄ z men. ibidē. ca. de perfe cto.

2 P. si nō omīs absoluta pfectio esset in qualibet diuina psona. tunc maior perfectio r̄ bonitas esset in tribus psonis q̄ i vna tm. qd̄ in libro. de trini. negat Aug. tanq̄z deuiū a ca tholica veritate. P. si diuine persone eēt proprietatibus absolutis ab inuicē distincte. tunc vel nulla diuina psona esset producibi lis. vel natura diuina esset mutabilis. conse quens q̄tum ad verāq̄z sui partē est impossi bile. ergo r̄ ancedēs. p̄sequētā p̄to. qz omīs natura i qua forma absoluta innascit ex reali productioe. illa natura necessario mutat. sed si aliq̄ psona diuina absoluta p̄prietate cōsti tuta pducere. tūc i natura diuina p̄ realē p̄ ductionē forma absoluta innascere. s. illa for ma q̄ psona pducta cōstituit. vel q̄ psona di uina nō pducere. vel natura diuina muta bitur

3 P. talis absoluta p̄prietate cōpata ad eētiam necō h̄ret rōem actus vel potētie. qz q̄ncūq̄z aliq̄ duo absoluta sūt sil. optz q̄ vnū h̄eat rōez act. r̄ alter rōez potētie. Sz h̄mōi psonal p̄prietates nō pōt h̄re i tali cōpate ra tionē potētie. qz tunc nō pōt dare ipsi perso ne esse in cōicabile siue psonale. Nec essentia pōt habere rōez potētie respectu h̄mōi propri etatis. qz ipsa est purus actus r̄ infinit. clau dens in se necessario oēm rationē actualitatis r̄ p̄sequēs nō potest cape esse ab aliquo alio actu. Sed p̄trariū istius opinionis pro bāt linconici. r̄ sui sequaces. r̄ rōes eorūz vt

4 P. si virtute generationis in esse genito. si lus constitueret filiatione. tūc nō magis ge neraret filius q̄z pater. p̄ns ē falsum. q̄ r̄ ancedēs. falsitas p̄ntis patet. p̄batio p̄ntie. qz per generationē nō minus generanti acquiritur propriū ad aliquid q̄z acquirat filio. Si igit filius ex hoc dicit gigni. qz p̄ generatiōz sibi ac q̄rit filiatio. eadē rōne p̄r generaret. qz sibi per generationē acq̄rit p̄ritas. P. relatio ori ginis i suo immediato fūdamento nō fundat nisi mediāte actu origis. cū igit supposito r̄ sit agere. q̄ omīs relatio originis p̄supponit suppositū ex cuius actu innascit talis relatio. r̄ p̄sequens p̄mordialiter nec cōstituit suppo sitū nec distinguit. P. formale distinctiūū suppositi ē fm se incōicabile. s. nec filiatō nec p̄ritas ē fm se formalr incōicabil. maior pz. qz si formale cōstitutiuū suppositi nō esset in cōicabile. nec suppositū eēt qd̄ icōicabile. mi nor p̄bat. qz si filiatio seu p̄ritas esset forma incōicabilis. aut hoc esset in q̄trum relatiōes sūt. aut in q̄tuz filiatio r̄ p̄ritas sunt. aut in q̄trum relationes diuine sunt. Nō p̄mo mō. qz tūc nulla relatio esset cōicabilis. r̄ sic nec in creatur iuenerent relatiōes filis. Nec scdo mō qz tūc i nulla natura possent inueniri plures filiatōes aut p̄ritates. Nec terciō mō. qz tūc cōis spiratio cū sit diuina relatio nō esset cōica bilis. qd̄ est falsum. cū filio cōicet. Et p̄fir mat. quia si prima psona in diuis prius spi rasset q̄z genuit. tunc sp̄ūsancto cōmunicasset vim generatiuā cum respectu p̄posito ad ge neratiōem. r̄ p̄ns p̄ritas fuisset cōicabilis.

5 P. q̄n aliquis actus ancedit aliquē termi nū. tūc ancedit omē illud qd̄ sil naturalr ē cū illo termino. Sz generare qd̄ est actus pfone p̄ime ancedit filiationē. que ex ipso innascit.

Articls 1
Secdo
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

plurimū probāt. q̄ pfone diuine nō distinguā tur relatiōe. r̄ p̄sequens reputāt se probasse q̄ distinguant p̄ncipijs absolutis Argu unt igit p̄mo sic. Omis relatio p̄supponit an se illud qd̄ refert h̄mōi relatiōe. sed essentia diuina nō refert. quia ipsum suppositū refer tur. ergo diuina relatio non constituit nec di stinguit suppositū. sed p̄supponit ipm esse di stinctū. P. omis relatio realis p̄supponit rea les distinctiōem extremoz. ideo em fm p̄m idēritas nō est relatiō realis. qz ei extrema nō sunt realiter distincta. sed relatiōes diuie sunt relatiōes reales. ergo p̄supponūt sua extrema. scz ipsa supposita realiter esse distincta. et per p̄sequens nō distinguēt ea. quia quod p̄sup ponitur ab aliquo hoc nō innascitur ab eo. P. si virtute generationis in esse genito. si lus constitueret filiatione. tūc nō magis ge neraret filius q̄z pater. p̄ns ē falsum. q̄ r̄ ancedēs. falsitas p̄ntis patet. p̄batio p̄ntie. qz per generationē nō minus generanti acquiritur propriū ad aliquid q̄z acquirat filio. Si igit filius ex hoc dicit gigni. qz p̄ generatiōz sibi ac q̄rit filiatio. eadē rōne p̄r generaret. qz sibi per generationē acq̄rit p̄ritas. P. relatio ori ginis i suo immediato fūdamento nō fundat nisi mediāte actu origis. cū igit supposito r̄ sit agere. q̄ omīs relatio originis p̄supponit suppositū ex cuius actu innascit talis relatio. r̄ p̄sequens p̄mordialiter nec cōstituit suppo sitū nec distinguit. P. formale distinctiūū suppositi ē fm se incōicabile. s. nec filiatō nec p̄ritas ē fm se formalr incōicabil. maior pz. qz si formale cōstitutiuū suppositi nō esset in cōicabile. nec suppositū eēt qd̄ icōicabile. mi nor p̄bat. qz si filiatio seu p̄ritas esset forma incōicabilis. aut hoc esset in q̄trum relatiōes sūt. aut in q̄tuz filiatio r̄ p̄ritas sunt. aut in q̄trum relationes diuine sunt. Nō p̄mo mō. qz tūc nulla relatio esset cōicabilis. r̄ sic nec in creatur iuenerent relatiōes filis. Nec scdo mō qz tūc i nulla natura possent inueniri plures filiatōes aut p̄ritates. Nec terciō mō. qz tūc cōis spiratio cū sit diuina relatio nō esset cōica bilis. qd̄ est falsum. cū filio cōicet. Et p̄fir mat. quia si prima psona in diuis prius spi rasset q̄z genuit. tunc sp̄ūsancto cōmunicasset vim generatiuā cum respectu p̄posito ad ge neratiōem. r̄ p̄ns p̄ritas fuisset cōicabilis. P. q̄n aliquis actus ancedit aliquē termi nū. tūc ancedit omē illud qd̄ sil naturalr ē cū illo termino. Sz generare qd̄ est actus pfone p̄ime ancedit filiationē. que ex ipso innascit.

Cōfirmat

pi. 3ria comen.

7 **8** **9** **10** **11** **12** **13** **14** **15** **16** **17** **18** **19** **20** **21** **22** **23** **24** **25** **26** **27** **28** **29** **30** **31** **32** **33** **34** **35** **36** **37** **38** **39** **40** **41** **42** **43** **44** **45** **46** **47** **48** **49** **50** **51** **52** **53** **54** **55** **56** **57** **58** **59** **60** **61** **62** **63** **64** **65** **66** **67** **68** **69** **70** **71** **72** **73** **74** **75** **76** **77** **78** **79** **80** **81** **82** **83** **84** **85** **86** **87** **88** **89** **90** **91** **92** **93** **94** **95** **96** **97** **98** **99** **100**

Etiañ añcedit pñitatē. cū relatiōes opposite
sunt sil natura ⁊ naturali itelligētia. vt dicitur in p
dicamētis. q̄ pñitas nō 2stituet supposituz
generāz. s; pñitas ipm 2stitutu p. si re
latio dīna 2stitueret supposituz. aut h̄ faceret
vt 2pat ad eēntiā. ⁊ vt sic q̄ trāsit i eēntiā. re/
latio non 2stitueret sed suba. aut vt 2pat ad
oppositū. ⁊ hoc nō. q̄ vt sic nō h̄ modū inxi
stētis. sed h̄ modū adessendi. pñitiū autē ⁊
2stitutiū inexistit ei qd 2stituit. p. argu
it qdā modernis sic. Natura excellētissima d̄
suppositari suppositatiōe excellentissima. s; **Ad 4**
suppositatio absoluta ē excellētior relatiua. q̄ **Ad 5**
2c. p. supposita substantiālib. debet supposi
tari pñitiū substantiālib. sed diuina supposit
ta sunt supposita subalia. q̄ 2c. p. pfectissi
mū suppositū d̄ 2stitui p pñitiū sui gene
ris. s; dīnū suppositū ē pfectissimū ⁊ ē suba. q̄
sui 2stitutiū pñitiū n̄ p̄t eē relatio. p
suppositari p pñitiū alteri generis i natura
suppositata arguit ipfectōz. sicut p̄z ⁊ e accidē
tibz q̄ suppositat p sbaz. vñ vt dicit si natura
hūana eēt simplr pfecta. a supposito dīno nō
posset suppositari. sed i natura diuina nulla ē
ipfectio. q̄ nō poterit suppositari p pñitiū al
teri generi. puta p relationē. Et illas q̄tu
or rōes frāciscus de mayronis asserit eē inso
lubiles. q̄ dicit eas eētrāscedentes. ppter qd
dimittit eas insolutas. q̄uis conclusiōē tenē
re nō videat. Sed mihi videt q̄ ille cū p
cedētibus sint ptra veritatē. ⁊ pāliter ptra ex
p̄sas lectōz sñas ⁊ auctēs. quas adducā i ter
cio istius qd̄nis articulo. ergo ad ipsas p or
dīnē respondebo. Ad primā igit dīcedū q̄ **Ad 6**
maior est falsa nō solū i diuis. verū etiā i crea
turis. q̄ illud quod refert est ipm relatiuuz.
Sicut ergo albedo nō p̄supponit añ se ipsuz
albū. q̄ albedo 2stituit ipm in eē alto. sic ipsa
relatio nō p̄supponit añ se ipsum relatiuū. s; **Ad 7**
2stituit ipm i eē relatiuo. Ad scdm dīcedū
q̄ aliqd p̄supponere altēz p̄t intelligi dupl̄r
Uno mō q̄ p̄suppositū p̄cedat ⁊ sit prius eo
qd p̄supponit. sicut domus p̄supponit funda
mētuz. Alio mō q̄ impossibile sit p̄supponēs
eē sine p̄supposito. q̄ ex sua natura requirit il
lud. q̄uis q̄nq̄ etiā asserat secuz illud. sicut
rationale p̄supponit eē hominē. q̄uis sit eius
pñitiū 2stitutiū. q̄ impossibile est eē ra
tionale nō existēte hominē. ⁊ illo scdo modo re
lationes diuine p̄supponūt sua extrema reali
ter esse distincta. q̄uis vere sint pñitiū illi
distinctōis. sed nō p̄supponūt ea p̄mo modo **Ad 8**
Ad terciū nego p̄sequētiā. ad pbatiōē dī

co. q̄ q̄uis i creaturis relatio realis acquirat
in generāte. hoc tñ est impossibile i prima per
sona diuina. q̄ coipso q̄ talis p̄sona ē innasci
bilis ⁊ omīno prima. impossibile ē q̄ paterni
tas vel aliqd aliud reale in ipsa sit productuz
vl̄ acq̄isitū. Dato em̄ p impossibile q̄ p̄sone
diuine absolutis p̄prietatibus 2stituerent et
distinguerent. adhuc filiatio acquireret i sup
posito genito. in patrebo paternitas nec pos
set eē cōicata. nec p̄ducta. nec acq̄isita. eo q̄
oīa illa repugnēt p̄sone omīno p̄ime in diui
nis. **Ad 4** **Ad 5** **Ad 6** **Ad 7** **Ad 8**
Ad quartū dīcedū q̄ q̄uis maior ali
quo mō sit vera i creaturis. i diuis tamē vbi
actus origis ⁊ relatio originis sunt idē reali
ter. ibi vñum illoz nō respicit mediatius vel
im mediatius ipm fundamētū nisi fm nostz
modū intelligēdi. Eadē em̄ res vt habet mo
dū inexistētis p̄prietatis. 2stituit p̄sonaz pa
tris. ⁊ vt sic dicit p̄prietas p̄sonalis. ⁊ eadem
res vt habet modū erumpētis origis dicit ge
neratio. sed vt e ratio referēdi p̄ducēs ad p̄du
ctū dicit relatio. Ex quibz patet q̄ maior illa
sub eo sensu sub q̄ accipit est falsa. **Ad 5**
tū dico ad minore dīcedū ⁊ et pbatiōē sil q̄
p̄mitas in diuis est incōicabilis. nō inq̄tum
est relatio. aut inq̄tum paternitas. aut inq̄
tum diuina relatio. sed inq̄tum diuina pater
nitas ⁊ inq̄tum diuine p̄sone p̄prietas. Sic
em̄ forma subalis sortis ē incōicabilis. nō tñ
inq̄tum est suba. nec inq̄tū substantiā huma
na. sed inq̄tū forma subalis sortis. sic ⁊c. Et
eadē mō ddm ē de filiatiōē q̄ est p̄prietas filii.
⁊ de spiratione passiuā. q̄ est p̄prietas spūscī
Ad firmatiōem dico q̄ p̄suppositū ē ipof
sibile. ⁊ iō nō est mix si ad ipm sequit iposibi
le. **Ad. vi. ddm** q̄ sicut supius patuit. i di
uis nec eā nec post. nec prius nec postē. ⁊
minor ē falsa. q̄ generare nō añcedit filiatiōz
q̄ simultanee sunt. nec p̄ pñitatē **Ad 7**
vñ ddm q̄ relatio dīna 2stituit suppositū vt
ē p̄sonal. p̄prietat. q̄ vt sic fm nostz modū in
telligēdi inexistit. sed distinguit suppositū cō
stitutiū vt 2pat ad oppositū. **Ad. viij. rōez** **Ad 8**
q̄ est p̄ma de illis quas frāciscus d̄ mayrois
reputat insolubiles d̄d̄z q̄ p̄supposita p̄sonaz
trinitate ⁊ dīne eēntie vnitare. tūc minor ē falsa
q̄ suppositatio absoluta tollit eēntie vnitare.
⁊ iō vbi pl̄a sūt supposita i eadē natura. tūc ab
soluta suppositatio magis dicit ipfectōz q̄ p̄fe
ctōz. eo q̄ ad talū absolutoz suppositoz ml̄
titudine ml̄tiplicēt nata. sic q̄ arguit dīnā p
fectōz q̄ eēntiā diuina siue natura i tribus per
sonis nō diuidit nec triplicat. sic eodē modo

Frācisc' de mayronis

Solutio Ad i. rōez

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6
Ad 7

Ad 8

Marginal notes in a smaller hand on the right edge of the page.

attestat diuine pfectōi suppositatiōz diuā esse
 relatiuā r nō absolutā Ad. ix. ddm q̄ sicut
 diuina supposita in cludūt subaz siue naturaz
 diuinā. sic etiā relatōz. r iō nō solū debēt dici
 supposita subalia. sed etiā pprie supposita re/
 latiuā Ad. x. ddm q̄ maior nō ē vera nisi il
 lud pfectissimū suppositū eēt nū tm̄ in na
 tura. qz si multiplicat supposita. necesse est eoz
 p̄ncipia p̄stitutiua multiplicari. q̄ si fuerit sba
 lia r absoluta. natura necio nūerat qd̄ i diuis
 ponere tenuit ē a catholica fide Ad. xi. ddm
 q̄ maior nō ē va. maxie si illd̄ p̄ncipiū alteri
 generis nō sit acc̄ns. nec facit p̄pōz cū natura
 sz fm̄ totā suā realitate trāsit i naturā. tūc nul
 lā ipsectōz arguit i natura suppositata Et qd̄
 assumit. p̄ sibi de acc̄ntibz r natura humana i
 xp̄o. cū hoc qd̄ nō ē s̄lle etiā nō est vez. qz nec
 accidēs supponit. sz a suo sbiecto recipit. nec
 natura hūana a s̄bo ē suppositata sed assum/
 pta. Secōdo dico q̄ diuina supposita nō sūt
 difficta p̄ modos absolutos. qz oē qd̄ aduēit
 supposito iā p̄stituto ē sibi acc̄ntale r aduēti
 ciū. q̄ si diue p̄sone p̄stituiunt p̄ modos abso
 lutos. tūc relatōes diuine aduēnūt suppositū
 tāq̄ aduētiē acc̄ntales. qd̄ ē impossibile. cū
 i deo nihil acc̄dentale possit poni. P̄. p̄stitū
 talibz modis. aut supposita p̄stituta sūt ab/
 soluta aut relatiua. Si p̄mo mō tūc oēs rōes
 q̄s adduxi. p̄cedētē opinionē eq̄ sunt i illā.
 Si secōdo mō. tūc isti modi quibz p̄sone p̄sti/
 tuūt nō erūt absoluti sz simplr relatiui. qd̄ ē
 re. P̄. si p̄sone p̄stituiunt p̄ modos absolu
 tos. aut i diuis erit realit̄ p̄pō. aut nulla di/
 stinctio. qz tales modi nō possent p̄sonas di/
 stinguere p̄ comparationē ad oppositū cū non
 sint relatiui sz mere absoluti. nec p̄spanonē
 ad eēntiā. qz tales modi p̄pati ad eēntiā. aut
 totalr trāsēūt i eēntiā. r tūc nō poterit esse ma
 ior diffictio fm̄ tales modos q̄ fm̄ eēntiā i q̄
 nulla ē diffictio nisi fm̄ heresim arrianā. aut
 tales modi nō trāsēūt i eēntiā sed p̄distiguūt
 eēntiē. r tūc cū tales modi sint absoluti. necesse
 4 sario faciēt p̄positiōz cū eēntiā P̄. tales mo
 di aut differēt solo nūero. aut specie. Nō p̄i
 mo mō. qz nec i relationibz. nec i absolutis plu
 ra solo nūero d̄rntia p̄nt eē i diuis. Nec secōdo
 mō. qz ea q̄ differūt sp̄e si ipsis repugnat eē s̄
 mul i eodē necessario sūt opposita. sed isti mo
 dis repugnaret esse i eadem p̄sona. qz p̄ tales
 modos p̄sone ab inuicē essent diffincte. Nec
 tamē possent tales modi esse oppositi nisi op
 positōe relatiua. que tamē ab ipsis p̄scindit.
 cuz dicat̄r modi simplr absoluti. In diuis

eū nec pōt esse p̄traria oppositio. nec p̄tradi/
 ctoria nec p̄traria inter p̄ncipia p̄stitutiua.
 qz i omi tali oppositōe sp̄ vnū oppositōz est
 p̄fectius r alter im p̄fectius. In solis eē re/
 latiuis oppositis ipsa opposita p̄nt eē forma/
 liter eque p̄fecta. Sed ē quidā subtilis do
 ctor qui. iij. suo quoz. q. vij. artic. iij. r s̄lt in
 q̄nibus suis sup p̄dicamēta ponit tres diui
 nas p̄sonas p̄stitui p̄ tres modos absolutos
 Isti autē modi sūt esse naturaliter. esse in tele
 ctualiter r esse amabiliter. Per p̄mūz p̄sti/
 tuū p̄sona patris. p̄ secōm p̄sona filij. r p̄ terci
 um p̄sona sp̄s sancti. Et illos modos abso/
 lutos dicit esse immediatū sūdamētū diuinaz
 relationū. Et illud p̄bat sic. Opposita i eodē
 fm̄ idē simul essēnō p̄nt. sed i diuis sūt rela
 tiones oppositē. vt recta fides tenet. q̄ h̄moi
 relatōes nō p̄nt immediate sūdari in diuina
 eēntia fm̄ idē. sed fm̄ distinctos modos iam
 dictos P̄. habituudo semp ē distinctoz. ita
 qz distinctio p̄ntelligit̄ h̄itudini. sed ois rela
 tio dicit habituū. q̄ distinctio relatiue op
 positōis p̄pigit aliā diffictionē i sūdamēto.
 P̄. vbicūqz sūt relatōes reales optet eē di
 stinctōem i sūdamētis eaz. qz relatio q̄ sit re/
 alis nō habet a relatione sibi opposita. sed h̄
 habet a sūdamēto relationis oppositē. p̄pter
 qd̄ relatiua q̄ dicunt fm̄ rationē vere sūt op/
 posita relatiue. relatōes tm̄ eoz nō sūt reales. eo
 qz nō sit realis distinctio i sūdamēto. sed i di
 uis sūt relationes reales. q̄ rē. P̄. vbicūqz
 ē origo. ibi ē p̄ncipiū r termin⁹ origis. sed i di
 uis ē vera origo r relatio. nec pōt eē p̄ncipiūz
 nec terminus originis. ergo eēntia diuina erit
 p̄ncipiū r termin⁹ originis. Hoc autē eēntiē n̄
 potest competere. nisi i essentia sit aliq̄ diuer/
 sificatio. qz si essentia nō diuersificata eēt p̄n/
 cipiū r termin⁹ hui⁹ originis. cū essentia sit in
 qualibet p̄sona. ipsa essentia i qualibet p̄sona
 h̄ret rationē p̄ncipiū r termi. qd̄ nō ē dicēdū.
 q̄ i eēntia erit aliq̄ diffictio modoz fm̄ quaz
 ipsa d̄r p̄ncipiū r termin⁹ Et addit ille do
 ctor q̄ illi modi p̄sonales nō sūt modi p̄fectio/
 nis sicut sūt modi attributales. sed sūt modi
 habēdi p̄fectionē. Eadē eē p̄fectio q̄ habet i
 p̄re naturalr. habet i filio intellectualr. r i spū/
 sc̄to amabilr. Sz illud n̄ valz. qz sicut oim
 triū diuinaz p̄sonaz ē eadē natura. adē intelle
 ctus. r idem amor. pur amor sumit absolute
 sic omniū triuz p̄sonarū est idem modus es
 sendi naturaliter. intellectualiter r amabilr.
 forte dicit̄ q̄ illud nō valet. quia pater na
 turaliter non est ab alio. sed filius naturalr ē

Jac. de vl ter. 3. qlz. q. 7. ar. 4

Additio eiusdem

Contra Ja cobū.

Iustantia

si creaturis relatiua
 re hoc m̄ est impositiua
 na. qz copio q̄ talis p̄sona
 nino prima impositiua
 qd̄ aliud realit̄ ipsa p̄sona
 itū. Dato eē impositiua
 solutus p̄prietates
 traf. adhuc filiaro
 ito. in patre p̄prietates
 ara. nec p̄ducta nec
 pugnat p̄sone om̄iū p̄sona
 id quarū dicit̄ q̄ p̄sona
 fit vera i creaturis. i diuis
 gis r relatio origis
 num illoz nō respiciunt
 atus ipm̄ fundamētū
 religidi. Eadē eē res
 fctis p̄prietatis. p̄prietates
 sic dicit̄ p̄prietates p̄sona
 ter modū eūm p̄sona
 id vt ē ratio referēdi
 do 2 relatio. Et quibz p̄sona
 nu sub q̄ accipit est
 d̄ minor dicit̄ r eēntia
 n̄ diuis est in eodē
 aut in eoz p̄prietates
 una relatio. sed in p̄prietates
 n̄ q̄m diuine p̄prietates
 ia subalis s̄nt
 i est suba. nec in
 in eoz forma subalis s̄nt
 ddm ē rē filiaro q̄ p̄prietates
 ratione p̄prietates. q̄ eē p̄prietates
 p̄prietates d̄r q̄ p̄prietates
 iō nō est m̄z si ad ipm̄
 d. vi. ddm q̄ sicut
 eā nec post. nec p̄prietates
 fallā. qz generatio
 tanec sunt. nec p̄prietates
 qz relatio diuina p̄prietates
 p̄prietates. qz vt si
 iunctis. sed diffictio
 r p̄prietates ad oppositū.
 na r illis quas
 solubiles d̄r qz p̄prietates
 ē r d̄ne eēntiē
 solutā absoluta
 pla sūt supposita
 appositio magis
 qz ad talū absolutū
 ē multiplicē nata. sic
 p̄ eēntia diuina
 d̄ diuisi nec

ab alio. q̄ nō erit idē modus patris ⁊ fili.

Solutio

R̄ndeo q̄ eē ab alio ⁊ nō esse ab alio nō sūt modi absoluti ⁊ quibus ille doctor loq̄ pro/ ponit. sed sunt modi relatiui cū sint modi ori/ ginis. ppter qd̄ instātia nō est ad ppositum.

2 P. si p̄sone diuine differēt p̄ h̄mōi modos absolutos. tūc p̄sone diuine nō coexigerēt se mutuo nōc̄io. q̄ nō ē falsū. qz eadē nōc̄itate q̄ si lius nō pōt esse sine patre. ⁊ sp̄suscūs sine vtro qz. eadē nōc̄itate f̄m dicta sc̄ōz p̄ nō pōt eē sine filio. nec filius ⁊ p̄ sine sp̄susc̄to. q̄ nā p/ bat. qz q̄uis cēntia intellectualr ⁊ amabilr coerigat aliqd̄ qd̄ ē naturalr. qz irellect⁹ et amor p̄supponit naturā. tñ eē naturalr non coexi/ git necessario eē intellectualr v̄l eē amabiliter

3 sed abstrahit ab vtroqz. P. null⁹ mod⁹ cēn/ tralis ē ⁊ stitutu⁹ diuine p̄sone. qz modi essen/ tiales sunt cōes tribz p̄sonis. sed eē naturalif ⁊ intellectualr ⁊ amabilr sūt modi cēntiales. qz p̄sequit̄ diuinā cēntiā i q̄libet diuina perso/ na. q̄ zc. P. tūc fili⁹ nō eēt naturalr. nec p̄r eēt intellectualr. qz p̄ modos ⁊ stitutuos p̄sone ab inuicē distigunt̄. Ad p̄mū q̄ predi/ cti doctoris motiuū ddm. q̄ q̄uis i codē sū/ dato finito opposita simul eē nō possint. i sū/ dato tñ infinito simul p̄nt eē opposita. maxi/ me loquēdo ⁊ oppositis relatiuis. ⁊ q̄b loq̄ mur in pposito. q̄ zc. Ad sc̄dm ddm q̄ ha/ bitudo realis i creaturis ē distinctoz q̄ plup/ ponit eē distincta. eo qz relatōes habitudis rea/ lis i creaturis cū sint opposite ⁊ fundamētū si/ nitū req̄rūt distincta fūdamēta. s̄z hitudo rea/ lis in diuis h̄ns infinitū fūdamētū nō plup/ ponit distincta. sed distincta supposita ⁊ stitu/ it i codē indistincto fūdamēto Ad terciū ne/ go maiorē. nisi loq̄ris ⁊ fūdamēto finito ⁊ li/ mitato q̄le nō ē i diuis. Ad p̄batōem dico qz non ē s̄ile ⁊ relatōibz f̄m rōem. qz fūdamē/ tū eaz ē finitū ⁊ limitatū. nec etiā secū afferūt distinctionē extremoz q̄ p̄ h̄mōi relatōes sūt ⁊ stituta. Etiā i p̄batōe fallum assumit. qz qz relatō sit vera res nō h̄z ab eo ad qd̄ ē. se d̄ ab eo i quo est. nec h̄z realitatē a fūdamēto rela/ tōis opposite. vt. j. patebit. Ad quartū di/ cēdū ad maiorē qz cēntia diuina ē p̄ncipiū ⁊ ter/ min⁹ originis. nō tñ vt diuisis modis absolutis ⁊ iugit̄. s̄z vt alteri ⁊ alteri respectu est ⁊ iucta. nā vt i p̄sona p̄ris ē ⁊ iucta p̄nuitati. sic est p̄n/ cipiū originis. s̄z vt i p̄sona a filij ē ⁊ iucta filiatio/ ni. est terminus originis.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Artid's 2

Quantuz ad secun

dū. vtz p̄sone diuine distinguāt origine. dicē dū qz p̄sone diuine nō ⁊ stituunt p̄ origies f̄m qz origies sūt. qz illd̄ q̄ aliqd̄ p̄sonalr ⁊ stituit ē intrinsecū rei ⁊ stitute. sed origies nō signifi/ cāt vt intrinsece p̄sonis. sed significāt vt actus p̄grediētes a p̄sona in p̄sonā q̄s̄i via media in/ ter p̄ducēs ⁊ p̄ductū. ppter qd̄ dicit. ij. phico/ rū. qz generatio est via i naturā. ergo zc. P. actio notionalis ⁊ siderata p̄ modū actionis p̄sonam agētis nō ⁊ stituit. qz notionale age/ re p̄supponit suppositale eē. cū suppositoꝝ sit agere. vt p̄z. i. meraph. sed origo i diuis pura generatio vel spiratio vt i p̄ducte. ē actio p/ ducētis. q̄ vt sic nō ⁊ stituit p̄sonaz ei⁹. S. p̄trariū istius tenēt quidā doctores. ⁊ h̄ pro/ bat sic. fundamētū diuinaz relationuz sunt actus originis. sed relatōes p̄supponit suū fū/ damētum. ergo relatōes nō ⁊ stituēt vt relati/ ones sed vt origines. P. qñ aliq̄ plura sūt i aliquo quodā ordine. si illud ⁊ stituit p̄ ali/ qd̄ illoꝝ. tūc ⁊ stituit p̄mo. vt p̄z ⁊ p̄nitate ⁊ p̄tute spiratiua i patre. sed filiatio et generari/ insunt filio. ⁊ generari i eo p̄cedit filiatiōe. q̄ p̄sona filij formaliter ⁊ stituit p̄ ipm generari.

P. ex quo suppositū diuinū est relatiuiuz ⁊ relatione ⁊ stituit. q̄ illud qd̄ magis significat p̄ modū relatōis magis h̄z rōez ⁊ stituedi di/ uinā p̄sonā. sed generare seu quicūqz ali⁹ act⁹ originis magis videt̄ significare relationē q̄ p̄nitas seu filiatio. qz actus originis significat relatōem actualē. paternitas s̄o significat re/ latōz hitualē. P. illud p̄ qd̄ aliqd̄ h̄z esse. ⁊ sine quo nō pōt intelligi eē. illo videt̄ ⁊ stitui i esse. sed fili⁹ h̄z esse p̄ ipm generari. ⁊ sine ipō nō potest intelligi esse. ergo zc. P. Damal. lib. i. ca. ij. ait. qz in diuis omnia sunt ⁊ iuncta. p̄ter generationē. in generationē ⁊ p̄cessionē.

Sed illud stare nō pōt. qz isti doctores h̄z has ratōes faciūt met̄ p̄cedūt suppositū diu/ nū eē relatiuū ⁊ ⁊ stitui relatōe eo mō q̄ effica/ cius vt relatō exprimit̄. sed planū ē qz relatio/ nes diuine magis ⁊ efficacius exprimit̄ noibz p̄prietatū. puta paternitate vel filiatiōe qz no/ mibz originū. quia dato qz albedo ⁊ dealbari eēt idem realiter. adhuc tamē res illa effica/ cius exprimeret vt qualitas est nomine albe/ dinis qz p̄ ipm dealbari. sic in pposito. Ad p̄mū q̄ dicēdum qz maior nō est vera. quia cum agere p̄supponat esse. ergo q̄uis in diu/ nis nec sit prius nec posterius. tñ f̄m nostrū modū intelligēdi actus originis p̄supponit p̄sone originatē ⁊ stituta paternitate. cum qua simul taneqz filius ⁊ stituit filiatiōe ppter

Dpio opi/ posita.

Corra opi/ nionem.

Solutio/ Ad 1

Marginal notes on the right edge of the page, including 'Dico ad certuz' and other smaller text.

Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5

mutua coetigētia relatiua q̄ est patris ad fili-
um. ⁊ eodē modo de spūscō. vt sup̄ ⁊ dē dē
di. xij. l. solutōe. iij. argumti Ad scōz dōz
q̄ minor nō ē vera. qz generari ⁊ filiatio in di-
uis sunt idē realiter. nec vnū p̄cedit alterz nu-
si fm nostz modū intelligēdi. Ad terciuz
dicēdū q̄ minor est falsa. qz relatio magis for-
malit significat noie paternitat̄ qz p̄ h̄ qd̄ ē ge-
nerare. Ad q̄rtū dicēdū q̄ fili⁹ h̄z ē forma-
liter filiatio. et iō nō p̄t intelligi sine ea. ipso
aut̄ generari h̄z ē quasi efficiēt. puta p̄ mo-
dū cuiusdā fluxus ⁊ emanatōis p̄cedentis a
generatē ipm̄ genitū. q̄ si minor accipit debi-
te sub maior. magis p̄babit q̄ filius ⁊ stitui-
tur ipsa filiatio. qz ipso generari. q̄ ⁊ c. Ad
q̄ntū dicēdū q̄ qz actus origis sūt idē realt̄ cū
pprietatibus p̄sonalibus. ideo Damas. ⁊ qn̄
qz etiā alij sancti doctores magis curantes de
rei veritate qz de sermonis pprietate vnū acci-
piūt pro altero.

Ad 3

Quātuz ad terciuz
p̄ncipale. vtz p̄sone diuie distinguāt diuina
relatione. Dicēdū sicut etiā als sup̄ius dictū
est. q̄ diuie p̄sone ⁊ stituit̄ ⁊ ab inuicē distin-
guūtur tribus relationibz. puta paternitate.
filiatione. ⁊ passiuā spiratōe siue processione.
q̄uis appropriate loquēdo p̄dicte tres noti-
ones p̄sonas ⁊ stituit̄ vt pprietates sunt. di-
stinguāt antē vt relationes sunt. Paternitas
em̄ vt pprietas incōscabiliter est i patre. et iō
patrē i esse incōmunicabili ⁊ stituit̄ i intellectu
ali natura. scz diuina. quod est esse personale.
sed eadem paternitas vt relatio p̄cise respi-
cit suuz oppositū. ⁊ ideo vt sic distinguit ab op-
posito. Et videt̄ q̄ hec sit intētio scōz do-
ctoz Aug. ⁊ ceteroz. ⁊ sp̄luter anselm̄ i li.
de p̄cessione spūsc̄i. vbi sic ait. Nec itaqz. s.
relatio diuina sola causā pluralitatis i deo est
vt pater ⁊ filius ⁊ spūsc̄i dicit̄ nō possunt de-
stinguē. sed alij sunt ad inuicē. Et ibidem ca.
ij. ait. q̄ i diuinis om̄ia sunt vnū vbi nō ob-
uiat relatiōis oppositio. Et ca. x. ait. q̄ impos-
sibile est inuenire i fide ch̄stiana vnū vna p̄-
sona distiguatur ab alia nisi p̄ relationes ori-
ginis. Et in fine illius libri concludit. q̄ tot
sunt homines quot sunt persone humane. qz
p̄sone humane distiguatur pprietatibus p̄-
sonalibus absolutis. in diuinis tamē nō sūt
tot d̄ij quot persone. quia q̄ deus relatiue di-
citur ad seū facit p̄sonarum distincōem.
Item Boetius de trinitate ait. Eētia cō-

tinet vnitatē. relatio multiplicat trinitatē.
Item Ansel. de incarnatōe verbi ex intētioe
disputat ⁊ tra quēdam qui p̄sonas diuinas di-
xit differre per absoluta. sic dicēs. Tu ponis
tres p̄sonas absolute differre. aut ergo ponis
oēs tres deum aut nō. Si sic. tūc si ponis per-
sonas absolutas. necesse est vt ponas tres de-
os. Si dicis q̄ non est necesse illas tres per-
sonas esse tres deos. quia iste tres simul
sunt vnus deus. ergo singula quelibet diuina
persona nō est deus. sed ex tribus rebus ⁊ stitui-
tur vnus deus. quod impuz est dicere. qz
tunc erūt tres res vnus deus. ⁊ non quelibet
erit deus. Et idem est de intētioe augustini
sup̄ illud ps̄. Infixus sum in limo profūdi.
Ibi em̄ dicit August. hāc regulam generalē
ter esse tenēdam i sancta trinitate. q̄ p̄sone in
om̄i eo quo ad se dicūtur sunt indistincte p̄so-
naliter. Dic ratōibus non insisto. qz rati-
ones humane hāc conclusōem nō attingūt. qz
uis i diuis sancta trinitate supposita: necesse
sit nos dicere p̄sonaz ⁊ stitūtōem ⁊ distincōz
solū fieri p̄prietatibus relatiuis. Si em̄ fieret p̄n-
cipijs absolutis nec possem⁹ saluare diuie eēt-
tie vnitatē. nec p̄sone diuie oimodā simplici-
tate. qz om̄e qd̄ ⁊ stat ex pluribz absolutis di-
noscit esse ⁊ posituz. Sola em̄ relatio est que
nihil aggregat sup̄ suum fundamētū. et ideo
cū suo fundamētō posita. simplicitatē suā fūda-
menti nullo penitus derogat. Sed ⁊ tra
predicta est opinio p̄positini. qui ponit q̄ p̄so-
ne diuine nō constituātur relatione nec disti-
guātur Dicit em̄ q̄ persone diuine distiguā-
tur se totis. q̄a ens simpliciter simplex a quo-
cūqz distiguatur. se toto distiguatur. sed p̄so-
na diuina est ens simpliciter simplex. P̄. si
pater p̄ aliquid distiguaret a filio ⁊ p̄ aliqd̄
⁊ ueniret cū eo. tūc supposituz patris nō esset
summe simplex. sed oīs ē falsum. q̄ntia patz
qz i quocūqz ē aliqd̄ ⁊ aliqd̄ aliquo mō videt̄
ē ⁊ positū P̄. illud de cur̄ rōe formalit̄ est p̄
se ⁊ ad se esse. hoc nō p̄t ⁊ stitui formaliter re-
latōe. sed de ratione cuiuscūqz suppositi est p̄
se esse. ⁊ p̄ sequēs ad se ēē. qz sicut dicit aug.
vij. de trini. ca. ij. Om̄e qd̄ subsistit ad seipm̄
subsistit. ergo illud qd̄ p̄ se ē h̄ ad se ēē videt̄.
Maior etiā patz. qz cū relatio deesse ad ali-
ud. si daret ad se esse. tūc duo effect⁹ oppositi
ēēt formales effectus eiusdem forme. quod
est impossibile. P̄. semp̄ ptes ⁊ stitūtēs in
ter se prius sunt vnite qz aliquod totum con-
stituunt. ergo paternitas prius esset vnita es-
sentie qz totum suppositū patris ēē ⁊ stitūtū.

Op. p̄po-
sitini.

1
2
3
4

plone diuie distiguatur
ne diuie nō stituitur
sūt. qz illd̄ q̄ aliqd̄ p̄sona
cū rei stituit. sed p̄sona
trise p̄sonis. sed p̄sona
tes a p̄sona in p̄sona
is ⁊ p̄ductū. qz p̄sona
tratio est via i natura
non alis p̄siderata p̄sona
agens nō stituit. qz p̄sona
om̄it sup̄p̄onale etiā h̄z
p̄p̄. i. metaph. sed p̄sona
io vt spiratio vt p̄sona
⁊ vt sic nō stituit p̄sona
stus tōc quidā dicitur
fundamētū diuine p̄sona
⁊ qz. sed relatiōes p̄sona
m. ergo relatiōes nō p̄sona
i vt originis. P̄. q̄ntia
quodā ordm̄. si illud
tūc stituit p̄sona. vt p̄sona
diratiua i patre. sed p̄sona
filiō. ⁊ generari eo p̄sona
si q̄ malit̄ stituit q̄ntia
quo suppositū diuine p̄sona
stituit. q̄ illud qd̄ malit̄
ū relatiōis magis h̄z p̄sona
sonā. sed generari ea quā
magis videt̄ signū caritatis
seu filiatio. qz actus origis
em̄ actualē. paternitas h̄z
diuinalē. Pallād. p̄ q̄ntia
uo nō p̄t intelligi q̄ntia
sed fili⁹ h̄z esse p̄sona
rel̄ intelligi esse. ergo nō
a. q̄. aut. q̄ in diuis eēt
merationē in generationē
ed illud stare nō p̄t
nōes faciūt metaph. h̄z
dicitur i p̄sona relatiōe
relatiōe exprimit. sed p̄sona
tūne magis ⁊ efficiatōes
atū. puta paternitate vt
⁊ q̄ntia. quia dato q̄ntia
dem realit̄. ad huc tūc
exprimet̄ vt qualitas
⁊ p̄sona realit̄. sic p̄sona
⁊ q̄ntia q̄ntia q̄ntia
gere p̄sona p̄sona
e. sic p̄sona nec p̄sona
i intelligi actus
⁊ q̄ntia q̄ntia p̄sona
tūc h̄z filius p̄sona

Sed ois forma effectū suū formale cōicat ei cui pūgit. ergo eētia esset pater anq̄ patris
 5 suppositū esset cōstitutum. P. si paternitas cōstituit. et. vel hoc fieret p sui pūctōem ad es-
 sentiam. vel p sui vnionē ad suppositū. Nō
 p̄mo mō ppter ea q̄ iā dicta sunt. Nec scdo
 mō. qz ois vnio p̄suppōit sua vnibilit̄. n̄ vnq̄
 vnū vnibilitū cōstituit alter. licz cōstituire pos-
 sint aliq̄d tertium. ergo i h̄mōi vnioe relatio
 non cōstituit suppositum sed ipm p̄supponet
 6 cōstitutum. P. si relatio cōstitueret diuinū
 suppositū. tūc diuinū suppositū esset ens per
 accidēs. cōns ē falsum. qz i deo nihil ē p accidēs
 cōntia pater. qz oē quod i se claudit q̄dditates
 7 duoz p̄dicamētoz ē ens p accidēs. P. illd̄
 qd̄ ē sūme entitatis nō pot̄ formale cōstitui il-
 lo qd̄ ē mīme entitatis. sed suppositū diuinū
 8 ē sūme entitatis. ⁊ relatio ē mīme entitatis. P.
 sola suba est p̄ncipiū p̄sentatis terciū modi.
 sed p̄sentas suppositi ē p̄sentas terciū modi. ḡ
 nō poterit eē ab ipsa relatōe. Maior ⁊ minor
 parēt. i. posterior. Sz illa nō p̄cludit. q̄a
 que se totis differūt illa i nullo cōueniūt. quia
 sunt p̄ma diuersa. vt p̄. x. metaph. sed p̄lo
 ne diuine realiter cōueniūt. ergo nō differūt
 se totis. Ad p̄mū ḡ dicēdū q̄ ens simplr
 Ad 1 simplex q̄uis se toto differat a q̄cunq̄ differt
 absolute ⁊ naturalr. nō tñ differt se toto ab eo
 cū quo uenit i eētia seu natura. ⁊ differt so-
 Ad 2 lū p̄sonalr. Ad scdm̄ v̄dm̄ q̄ ex h̄ nō p̄u-
 cit diuinā p̄sonam includere aliq̄d ⁊ aliquid
 sz solū aliq̄d ⁊ ad aliq̄d. qd̄ quidē ad aliquid
 fm̄ totā suā realitatē trāsit i naturā siue i ipm
 qd̄ est aliquid. ⁊ p̄sequēs nullam cū eo faci-
 Ad 3 et compositionē. Ad terciū v̄dm̄ q̄ de rōne
 suppositi nō solū est p se esse. sed etiā incōica-
 biliter esse. licet igit̄ suppositum diuinū ab es-
 sentia diuina habeat p se eē. tñ a p̄prietate re-
 latiua h̄z incōicabiliter eē. et p̄sequēs talis
 Ad 4 p̄prietas poterit eē suū formale p̄ncipiū cōsti-
 tutiū. Ad q̄rtū v̄dm̄ q̄ nulla est p̄prietas
 realis i qua p̄es h̄mōi sint vnite anq̄ totuz
 ex p̄tibz sit cōstitutū. ⁊ ideo relatio nō dat eē-
 tie effectū suū formale. sed h̄mōi effectū soluz
 dat ipsi toti supposito cōstituto. Exēplū d̄ aīa
 rōnali q̄ nō dat i aliq̄ p̄uoz i ipsi materie eē rō-
 nale. sed solū h̄mōi cōstituto tribuit tale tale.
 Ad 5 Et p hoc p̄z ad q̄ntū q̄ nullū sequit̄ incō-
 nueniēs si relatio cū eētia fm̄ n̄m modū i rel-
 ligēdi p̄nita cōstituit diuinū suppositū. ḡ ⁊ c.
 Ad 6 Ad sextū nego cōntiam. ad p̄batōz dicēdū
 q̄ q̄dditas relatiua compata ad diuinā eē-
 tiā nō manet fm̄ p̄p̄riā realitatē diuine eētie

Cōtra p̄po-
sitiū.

Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6

⁊ distinctā. sed trāsit p̄nit̄ i p̄az. ppter qd̄ cō-
 stitūtū ex relatōe ⁊ eētia nō erit ens per acci-
 dēs. Ad septimū dicēdū q̄ illa q̄ p̄ueniūt
 i omni entitate p̄fecta. nō oportet q̄ eozuz
 p̄ncipia formaliter cōstitutua q̄ sunt eozū ad
 inuicē distinctiua dicāt mīmaz entitatē. ⁊ iō
 patet maiorē eē falsam. qz diuina supposita
 p̄ueniūt i omni entitate dicēte realiter p̄fecti-
 onē cū quodlibet diuinū suppositū sit simplr
 p̄fectū. eo q̄ sit verus deus. Ad octauū di-
 cēdū q̄ licet relatio nō sit p̄ncipiū illi p̄sentis
 tñ ē p̄ncipiū incōicabilitatis. ⁊ qz incōicabi-
 litas ē de rōe formali cuiuslibz suppositi sin-
 glar. iō pot̄ h̄mōi p̄p̄etas relatiua eē forma-
 le p̄ncipiū suppositi diuini formalr cōstitutiuū

Ad 7
Ad 8

Quātū ad quartū

p̄ncipale dato q̄ diuina supposita differāt diuina
 relōeozuz cū eoz suppositis relatiue distinctis. sic da-
 re vnū suppositū absolutū. sic p̄cedā. P̄mo
 ponā p̄cedem vnāz vere catholicā. Scdo
 recitabo vnā opinionē d̄iam. Et terciō so-
 phismatibz illi opi. m̄debo. Quo ad p̄mū
 dico q̄ catholice loquēdo i diuis nō pot̄ po-
 ni vnū suppositū absolutuz cū tribz supposi-
 tis relatiuis. qz tale suppositū vel distiguere
 tur ab alijs tribz. ⁊ poneret numez euz cis
 ⁊ tunc esset quaternitas p̄sonaz. quod est er-
 roneuz ⁊ ab ecclesia cōdemnatū. vt patz extra
 de summa trini. ⁊ fide catholica. firmiter cre-
 dimus. ca. damnamus. v̄l nō poneret nume-
 rum cum eis. sed idēficaretur cuiuslibet eoz.
 sed hoc est impossibile. P̄mo qz de ratōe
 suppositi est q̄ sit incōicabile. ḡ si vnū absolu-
 tuz suppositū tribz suppositis relatiuis cōiter
 idēficaret. tunc suppositū eēt cōicabile ⁊ in-
 cōicabile. Scdo qz q̄libet diuina p̄sona eēt p̄so-
 na absoluta ⁊ p̄sona relatiua. Tercio qz fm̄
 Rich. iij. de tr. c. xx. p̄ nomē p̄sonē nūq̄z itelli-
 git nisi vnū aliq̄s solū ab oibz alijs singulari. p̄-
 p̄rietate distinctū. ḡ si eētia eēt p̄sona absolu-
 ta. tunc a p̄sonis p̄ris ⁊ filij ⁊ sp̄s̄s̄cti necessa-
 rio eēt distincta. Quarto qz idē supposituz
 fil' generaret ⁊ generaret. quia patre generāte
 ppter idētitatem quā haberet cum patre ipm
 generaret p se. ⁊ filio genito etiāz ipm genera-
 ret ratōe idētitatis quā haberet cum filio.

Article 4
Q̄ d̄ d̄ d̄
n̄ sit vnuz
suppositū
absolutuz

Nec valet si dat̄ instātia de diuina essentia
 que est eadem i tribz. ⁊ tamē nec generat nec
 generatur nec procedit. vt patuit superius.
 Quia origo in diuinis repugnat essentia
 tāq̄ p̄ncipio quod. nō autē repugnat p̄sonē.

Instantia
Solutio

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible]

ista ponē num utuz or rei s 2

forme em nec couenit generare nec generari. sed psona competit vtriusq. Sed contrariuz istius antiquitus aliqui tenuerūt. Et pbat sic. Dis natura singulari indiuia i se z diuina ab omī alia eētia hz rōnem psonae. essentia diuina est hmōi. g̃ zc. Lū igit ipsa sit res ab/ soluta. g̃ in diuis erit persona absoluta. P. actio semp est suppositū tanq̃ per se agentis. vt patet. i. de anima. vbi phus negat actionē esse etiam ab ipsa anima humana vt est for/ ma hominis. At em q̃ si quis dixerit animaz intelligere. dicit eā texere vel edificare. Patet etiam eadem maior. i. metaph. Sed diuine eētie competit p se creare. vt dicunt catholici doctores. ergo zc. P. sicut dat suppositū relatiuuz ppter actiones notionesales. sic dabitur suppositū absolutuz ppter actiones essentielles. sed intelligere z velle sunt actiōes essentielles. ergo zc. P. omnis passio puenit indifferēter pluribus puenit eis p aliq̃d comune ipsis cui primo puenit. vt patz. i. po/ stenoz. sed subsistere per se puenit tribus diuinis suppositis amunitur z idifferēter. ergo puenit eis p aliquid ipsis cōe. cū igit omē cōe absolutū p se subsistēs i diuis. et p se sequēs persona absoluta. P. intelligere fm nostrū modū intelligēdi cum sit absolutum. pcedit omne relatiuū i diuis. sed intelligere ē actus suppositi. ergo zc. P. actus dicēdi presupponit psonam dicētem. que si esset relatiua. cū relatiua simul se ponāt. tūc actus dicēdi p supponeret psonam dictā. z sic esset dicta an/ q̃s diceret. quod est impossibile. P. ab infe/ ritate pcedēdo ad superius tenet iūta facta cū exclusiōe. bn em sequit. vn̄ solus hō currit. g̃ vnū solū aīal currit. g̃ cū psona sit qd̃ superius ad deū. sequit. vn̄ solus deus creat. g̃ vna sola psona creat. hoc autē nō pōt intelligi de aliqua persona relatiua. qz nec solus pater nec solus filius nec solus spūscūscus creat. g̃ intelligit de p/ sone absoluta. P. Aug. vij. de tri. c. iij. di/ cit. Dis res ad seipaz existit. quāto mag̃ de. sed ad seipm nō subsistit nisi suppositū abso/ lutū. g̃ zc. P. nihil p̄tinēs ad pfectiōem et actualitatē debet diuine eētie negari. sz sz/ sistere p se attestatur actualitati z pfectiōi. er go diuina eētia p se subsistit. et per sequēs erit suppositū. P. illud videt eēi deo qd̃ vlr ois intellectus recipit naturāl. sz oēs philo/ sophātes tam iudei q̃ gētilēs intellexerūt in diuis esse vnum suppositū absolutū. ergo zc. P. illud qd̃ competit substātijs sepatis rō

ne sue pfectōis. hoc maxime videt deo p̄petere cū maxime sit sepatus. sed fm phm. iij. de aīa z. vij. meth. i. sepatis a materia nō differt q̃ qd̃ ē ab eo cui est. siue nō differt suppositū a na/ tura. quia quidditas sepata seipsa est suppo/ sitū. ergo z essentia diuina seipsa erit suppo/ sitū. Sed illud stare nō potest. qz cū suppo/ sitū inq̃tū supposituz dicat incoicabile subli/ stētia. g̃ si natura diuina de se esset suppositū. se queret n̄cōio q̃ supposita patris z filij z spūsc/ scī nō eēt de. quia diuina natura ipsis que nire nō posset. cū fm p̄p̄iū suum supposituz haberet incoicabilem substātiā. Ad p/ mū igit ddm q̃ maior nō est vera. qz si eēt ve/ ra. tūc natura humana i xpo eēt psona. z p cō/ sequēs eēt due psonae i chusto. Itē si esset ve/ ra tūc natura huius lapidis esset persona. qd̃ est falsum. cum nō sit intellectualis natura. Itē ad ratōem psonae nō solum requiritur q̃ sit diuina ab omī alia eētia. sed etiam q̃ sit di/ stincta ab omī alia psona. sz eētia diuina nō est diuina nec distincta a psonis p̄ris z filij z spūscī Ad sedm ddm q̃ creare d̄z p̄petere diuine eētie. nō q̃ sibi p̄petat circūsc̄ptis psonis p̄ris z filij z spūscī. sz eo q̃ oibz tribz puenit inq̃stum. rā cōez habēt eētia. tales em acti/ qui in d̄m̄ter amūes sūt tribus diuinis psonis dicūt puenire deo fm q̃ deus est. z cuiuslibet p/ sone inq̃stum. deus ē. g̃ zc. Ad tercū ddm q̃ ppter actiōem absolutā nō optet dare i di/ uis suppositū absolutū. sed sufficit dare vnā naturā absolutā. q̃ fm se z sine notatiōe ali/ cuius respectu intrinseci sit rō huius opatiōis i tribz suppositis relatiuis. Ad. iij. ddm q̃ maior nō ē vera vbi illa actio sic puenit pluribus q̃ tū vn̄ eoz puenit p alterz. sed subsistere cōue nit filio p patrē. z spūsc̄o p patrē z filij z ideo nō oportet q̃ subsistere ipsis in sit p qd̃ dam alterz comune istis tribus. Etiam posset dici q̃ subsistere primo puenit patri p̄zitate originis. Ad q̄ntū ddm. q̃ modū n̄r̄ intelli gēdi seip̄e defectiu. nullū em̄ intelligere in di/ uis p̄t esse qd̃ nō sit a psona relatiua. cū p pu mū intelligere diuinū sbū pducatur. qd̃ q̄dez itelligere a p̄ncēio z naturāl̄ elicif. Ad vi. ddm q̃ qlibet catholicus hz soluere h argu/ mētū. quia p ipz expresse q̄uis sophisticē cō/ cluditur. q̃ filius qui est psona dicta nō est a patre. cum psona patris sit relatiua. Et iō di/ co conformiter ad p̄cedētia q̃ psona dicens. actus dicēdi. et psona dicta sunt quātum ad rem p̄tinēt simul. z non est in ipsis anteces/ sio nisi fm nostrz modum intelligēdi. Ad

Extra optiōem. Solutio. Ad 1. Ad 2. Ad 3. Ad 4. Ad 5. Ad 6. Ad 7.

septimū dicendū. q̄ q̄n sup̄ multiplicat̄ i se
 riori. tūc nō tenet p̄ntia ab inferiori ad superi
 us cū exclusione. Si em̄ plura aīalia essent i
 vno solo homine. falsa eēt sequētia. vnus so
 lus hō currit. ergo vnus solū aīal currit. dato
 igit̄ q̄ p̄sona eēt sup̄ius respectu dei. tñ q̄ hoc
 sup̄ius multiplicat̄ in hmōi inferiori. quia i
 vno solo deo sunt plures persone. ḡ rē. Ad
 octauū dōm. q̄ Augul. non accipit ibi existe
 re siue subsistere p̄ subsistere suppositali. quia
 multe sunt res q̄ tñ nō sunt supposita. Nō vi
 det ḡ aliud p̄ illa verba velle Aug. nisi q̄ hoc
 nomē deus fm̄ q̄ hmōi nō dicit̄ relatiue sed
 absolute. Ad nonū dicēdū q̄ eētia diuina
 subsistit p̄ se. nō tñ sepatim p̄sonaliter a tribz
 p̄sonis. sed vno esse simplicissimo subsistit in
 tribz p̄sonis Ad. r. dicēdū q̄ intelligēte
 nō semp̄ credēdū est. vt p̄z. iij. phicoz. z maxi
 me respectu sup̄ioz. respectu quoq̄ se h̄z ocul̄
 nōstri intellectus sicut oculus noctue ad lu
 cē solis. vt p̄z. iij. meth. Nihil em̄ phibet que
 dā falsa pbabiliora esse quibusdā ver̄. vt di
 cit̄. i. topicoz. Cū si naturalis rationis iudi
 cio simpl̄ vellemus inniti. nūq̄ poneremus
 in diuinis p̄sonarū realē trinitatez. sicut nec
 gentiles nec iudei posuerūt. Ad vndecimū
 dicēdū q̄ quis hoc p̄fectionis sit q̄ suppositū
 tū nō differat a natura. nō tñ est p̄fectionis q̄
 vnū solum suppositū sit vnus nature. p̄fecti
 or em̄ esset natura si ipsa indiuisa z penitus in
 distincta: plura haberet supposita. q̄b tñ oi/
 bus ipsa realiter eēt idē. Illud igit̄ qd̄ p̄fectio
 nis est in substātijs sepatis p̄fecti? uenit eēt
 tie diuine. quia ipsa idēficat̄ tribz supposi
 tis realiter distinctis. i quibz tñ ipsa mīme nu/
 merat̄. Etā posset dici q̄ minor nō est vera.
 q̄z cura deū nō est aliq̄ natura cui? suppositū
 nō addat aliqd̄ sup ipsam. z p̄ nō differt ab
 ea. Ad argumētū principale dicēdū q̄ p̄so
 na diuina quis possit dici indiuiduuz sube
 rōne nature q̄ vere est suba. est tñ relatiua ra
 tione principij p̄stitutiui.

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Ad p̄nci/
pale argu
mentum.

Distinctio vicesimalseptima.

Hic queri po
 test rē. Mgr̄ in ista diu. xxvij.
 opat noīa p̄prietatū noībz p̄so
 naz. Et duo facit. Nā primo oñdit quō no/
 mina p̄prietatū se habeant ad noīa p̄sonalia.
 Secdo dat quādā regulā ordinate p̄ferenda
 tā noīa sub̄alia q̄ nomīa notionalia. ibi. Et

hic est aduertēda. Prima in duas. Nā p̄mo
 oñdit quō p̄prietates significant noībz p/
 sonalibz. Secdo quō p̄ferunt q̄nq̄ nomibz
 nō p̄prie p̄sonalibus sed p̄sonalibz equipol
 lētibz. ibi. Dic nō est p̄mittēdū. Prima
 in tres fm̄ q̄ p̄mo circa hmōi noīa questio
 nē mouet. Secdo ad morā questio nē rīder.
 Tercio r̄nsionē declarādo veritatē intentā p/
 mouet. Secda ibi. Ad quod sine. Tercia ibi.
 Nectū nobis videt̄. Et hec i duas. q̄z primo
 i ista materia declarat quāsdā p̄positiones.
 Secdo p̄p̄ijs vocabulis noīat distinctiuas
 relatōes. Secda ibi. Relatiōnū p̄o rē. Tūc
 sequit̄ illa ps. Et hic ē aduertēda. Et diuidit
 in tres ptes. Primo em̄ ponit regulā genera/
 lē circa noīa significātia tam subam q̄ notio
 nē. Secdo ratione hui? regule mouet inciden
 tē questio nē. Et tercio subinfert q̄ōnis solu
 tionē. Secda ibi. Dic querit̄ cū dicit̄. Ad qd̄
 dicimus. Circa istā distinctio nē. xxvij. q̄/
 ro hanc questio nē.

Vtrū tot debeam? ponere res eē i diui
 nis quot ponim? relatōes. Et vi
 det̄ q̄ sic. q̄z multiplicato iserou ml/
 tiplicat̄ in p̄ius. sed relatio realis ē inferius re
 spectu hui? quod ē res. ḡ q̄ nēs multiplicat̄ re
 alis relatio totiens multiplicat̄ vera res. z per
 p̄ns tot erūt in diuis vere res quot sunt ibi re
 ales relatōes. Cōtra. in diuis non p̄t eēni
 si trinitas rez. sed relatōes reales in diuis sūt
 plures tribz. ḡ nō sunt in diuis tot res q̄t sūt
 ibi relatōes reales. Dic sunt q̄tuor vidē/
 da. Primo em̄ vidēdū est q̄t sint reales re
 latōes in diuinis. Secdo vtz sint tot vere
 res q̄ sunt relatōes. Tercio vtz hmōi rela
 tiones sint posteriores actibz notionalibus.
 Et q̄rto vtz verbū dicit̄ eētialr vel noti
 onaliter in diuis. De oibz em̄ istis mgr̄ vide
 tur inquirere in illa. xxvij. distinctio nē.

Quantū ad primū
 quot sint reales relatōes in diuis. ē aduertē/
 dū q̄ in diuis ē d̄ntia in ter notōes. relatōes
 z p̄prietates. Omne em̄ illud dicit̄ notio qd̄
 p̄sonā diuinā notificat̄ ita q̄ nō est cōe tribz.
 Relatio aut̄ quo p̄sona ad terminū realē rea
 liter referit̄. Proprietas p̄o dicit̄ quo p̄sona i
 esse incōicabili siue p̄prio z p̄sonali p̄stituit̄.
 Et ideo q̄nq̄ sunt notōes. q̄z p̄ notificat̄ pa/
 ternitate z innascibilitate z spiratōe actua. q̄
 dicit̄ cōis notio. q̄z p̄ eādē notificat̄ etiā fili
 us. cū ipsa sit vna simplr̄ i p̄re z i filio. filius

Articō 1

[Marginal notes on the right side of the page, partially obscured and difficult to read.]

ho pter eodem notione notificat filiatioe. et spi-
ritu scilicet notificat sola spiratioe passiva Pro-
prietates ho sunt tm tres. Na cu psonas i ee
psonali pstruunt. et psonae diuine sint tm modo
tres. sequit q proprietates diuine sint tm modo
tres. s. paternitas. filiatio et passiva spiratio.

1 Relatoes ho reales sut qtuor. qz qlibet re-
latiua oppositio duas requirit relatoes. sed i
diuine sut tm due relatiue oppositioes reales.
vna qua pr opponit filio et eouerso. et alia q
pater et filius opponit spu sancto et eouerso.

2 P. i diuine no sunt in trisece relatoes rea-
les nisi ougis. quo supposito arguo sic. Que-
libet origo requirit duas relatoes reales. qz
alia est relatio realis: qua producens refert ad
productu. et alia qua productu refert ad pro-
ducens. Sed i diuine sut due vere et pfecte ori-
gines. s. uerbatio siue uerbi generatio. et pces-
sio siue spu sancti productio. g erunt ibi qtuor
reales relatoes. s. p. nitas. filiatio. actiua spi-
ratio. et passiva spiratio.

3 P. ois illa relatio e
realis que habet fundametu reale et terminu
realem. sed quelibet predictarum relationu e
hmoi. g. r.

Quatuor ad secundu

ncipale. utz i diuine sint totae res qe sunt re-
latioes. dico q ille qtuor relatoes diuine no
sunt qtuor res. sed sut tres res tm. qz no pnt
esse ples res i diuine qz sunt psonae. s. psonae tm
modo sut tres. ut tenet fides catholica. g tm
modo erunt tres res i diuine. Maior pater. qa
si i diuine essent plures res qz psonae. tunc ne-
cessario i aliqua diuina psonarum eent plu-
res res ab inuicem realiter differetes. quod e
impossibile. quia talis psona no eet vere sim-
plex. Sed forte dicit q ille plures res no
sunt absolute s. mere relatoes. ideo no derogat
summe simplicitati. qz sicut relatio cuz diuina
eentia i eadem psona no derogat simplicitati
sic nec relatio cu relatioe. Rndeo q ois mul-
titudine rez realiter dntiu in eadem psona vi-
det derogare summe simplicitati. qd aut addi-
tur de eentia et relatioe no est simile. quia essen-
tia diuina et relatio no sunt due res sed vna tm
Nulla em realis differetia est inter eentia di-
uina et relatoes. sicut infra patebit. P. pau-
ciores res essent i spu sancto qz i patre et filio.
quia si communis notio esset alia res a paterni-
tate ut est i patre. et a filiatioe ut est i filio. tuc
pter eentiam diuinam essent due res i patre. pu-

ta paternitas et communis notio. et eodem mo-
do de filio. sed in spu sancto eet solum passiva
spiratio. et sic spu sanctus esset simplicior pa-
tre et filio. quod est impiu confiteri. P. om-
nia in diuine sunt ide vbi no obuiat relatio-
nis oppositio. ut patuit p Ansel. i qone pcece
deu. sed communis notio nec paternitati nec fi-
liatioe opponit relatiue. Sed forte dicitur

Instantia

Solutio

4

Egidius

Contra ista

Alexander
de marcia
augustin.

2

Primo in duos...
quatuor ad secundu...
instantia...
solutio...
Alexander de marcia...
augustin.

3 **3^o rē.** P. qñ aliqua duo sūt eadē alicui ter-
cio oī mō realitatē tūc sunt idēz inter se oī mō
realitatis. sed pñitas z filiatio fm pñictā po-
sitionē sunt idē cōi notioni oī mō realitatē pu-
ta re absoluta z re relata. ḡ inter se nec poterūt
differre re absoluta nec relata. qđ est inconve-
niens. qz tūc pater nullā distinctionē habet z

4 **a filio.** P. quicunq; aliqua sic se habent vt
superius z inferius. tūc multiplicato inferiori:
necio multiplicat z superius. sed res qđ supi-
us ad relationē. ḡ tot erūt res quot relatōes.

5 **P.** istud posset argui sic. Si quattuor re-
lationes diuine non essent quattuor res. hoc
maxime eēt p̄ tanto qđ eōis notio non differt
realiter a pñitate z filiatiōe. qz de alijs tribus
patet qđ differūt. Sed hoc nō obstat. qđ pōt
pbari primo sic. Illa ḡ non pñt conueni-
re idē respectu eiusdē nō sunt idē realiter. sed

1 **cōis notio z pñitas nō pñt** puenire patri re-
spectu eiusdē. qz pñitas p̄tibi respectu fi-
lij z cōis notio respectu sp̄sūcti. ḡ nō pñt esse
idē realiter ad min⁹ re relata. P. sicut se ha-
bet pñitas ad filiatiōes. sic se hz cōis notio
ad passiua spirationē. ḡ p̄mutatim sic se ha-
bet paternitas ad cōmūne notionem sicut se
habet filiatio ad passiua spirationē. sed filia-
tio z passiua spiratio sunt due res. ḡ paterni-
tas et cōis notio erunt due res. P. genera-

2 **tio actiua ē alia res ab actiua p̄essione.** ḡ pa-
ternitas erit alia res a cōmūni notione. p̄sequē-
tia patet. qz sicut generatio actiua est realiter
idē quod pñitas. sic p̄cessio actiua est realit̄
idē quod cōis notio. ancedēs probat. qz due
passiones seu illa que se hñt ad moduz duaz
passionū immediate non possunt esse ab vna
actione. sed generatio passiua que est a gene-
ratione actiua. z processio passiua que est a p̄-
cessione actiua sunt due emanatiōes passiue.
ḡ generatio actiua z processio passiua. nō pos-
sunt eē vna actio. z p̄ consequens nec vna res.

3 **P.** impossibile est eē eandē relationem pro-
ducētis z producti. etiam dato qđ idē sit pro-
ducens z productū respectu diuersoz. sed fi-
liatio est relatio producti. et cōmūnis notio ē
relatio pducētis. ḡ videt qđ in filio cōis notio
z filiatio differāt realiter. Sēdo p̄tra mo-
dū declarādi doctoris nostri arguūt quidaz
sic. Cum dicis qđ relatio habet qđ sit res a fun-
damento in quo est. vel p̄ fundamentū intel-
ligis diuinā essentiā. vel diuinū suppositūz.

4 **Nō primū.** quia tūc omnes diuine relatōes
essent vna res nūero. cū diuina eētia sit pe-
nitus vna. Nec secundū. qz p̄ncipiū con-

stitutiū nō habet qđ sit res ab eo qđ constitū-
it. sed fm te relatiua p̄p̄etas cōstituit suppo-
sitū. ergo ex ipso supposito nō habet qđ sit res.

P. etiam in creaturis sup eodē fundamen-
to puta in eadē albedine respectu tamē diuer-
soz fundat similitudo z dissimilitudo. qđ dif-
ferūt realiter. Sed istis nō obstatibz p̄di-
ctam tenebo cōclusionē. eo qđ magis p̄formis
catholicē fidei videt. Et qz totuz pondus in
hoc consistit qđ ipsi nitunt p̄bare qđ cōmūnis no-
tio differat a pñitate vt est in pre. z a filiatio-
ne vt est in filio. tanqz res a re. igit oppositū il-
lius arguo sic. Illa ḡ te se iuuicē p̄dicat p̄-
dicatiōe idētica nō pñt differre sic res a re. s̄
cōis notio p̄dicat idēice i p̄e d̄ ipsa pñitate
z i filio de ipsa filiatiōe. ḡ nō differt ab eis sicut
res a re. Maior p̄t. qz ei⁹ oppositū iplicat d̄
dictōz. qz tūc eēt idē z nō eēt idē. minorē p̄-
bo. qz oē qđ p̄dicat de p̄e i diuis idēice: p̄di-
cat etiā de pñitate i diuis idēice. s̄ cōis no-
tio p̄dicat de p̄e idēice. ḡ de pñitate. minor
p̄t. p̄bo maiorē. qz quicunq; aliqd p̄dicat idēi-
ce de aliq̄ termino p̄crete sup̄to qđ nō p̄dicat de
eo abstracte sup̄to. ille termin⁹ p̄cretus erit alē
quid aggregatū. z deficiet necessario a summa
simplicitate. sed quelibet diuina plona ē sum-
me simplicitatis. ḡ quicqđ p̄dicat idēice de
quacūq; diuina plona sub termino p̄creto p̄-
lata. de eiusdē termino p̄creti abstracto p̄dica-
bit. Et eodē modo arguūt de filiatiōe. P.

si cōis notio z paternitas in plona patris di-
cerent plures res realiter differēt. tūc in vna
z eadē plona d̄ina eēt formaliter plura sup-
posita. p̄sequēs ē impossibile. ḡ z ancedēs. p̄-
bo p̄ntiam. qz res distincta que nō est alicui
inherēs necessario est suppositū p̄ se si ab alte-
ro miraculose nō sustentat. Sed cōmūnis no-
tio fm te ē res distincta. z non inheret alicui
quia non est accidēs. nec sustentat miraculo-
se sicut natura humana a p̄bo. qz intrinsece i
diuis quicqđ est naturaliter est. ergo fm pos-
sitiōz tuā cōis notio de se erit suppositū forma-
lit̄ p̄ter suppositū p̄ris. qđ ē impossibile. P. s̄
noie exp̄mente multitudinē rez diuiaz tenet
quibet catholic⁹ adorare deū. sed null⁹ deū ado-
rat sub q̄ternitatis noie s̄ solū s̄b noie trinita-
tis. ḡ q̄ttuor relatōes diuine sūt q̄ttuor res.

Ad p̄mū ergo adductū p̄ p̄loem d̄dm. qđ
pñitate z cōmūne notionē dicere duas relati-
ones reales potest dupl̄t̄ intelligi. Uno mō qđ
intrinsece dicant duas realitates. Alio mō ex-
trinsece z p̄notatiue. Primo mō ē falsus incl̄-
lectus. qz intrinsece sunt vna z eadēz realitas

Probatio minoris.

Contra egi diuin.

Contra opi-
nionē alē.

Solutio
Ad

[Marginal notes in a smaller script, partially illegible due to fading and angle.]

penitus indiuisa. et sub hoc sensu maior illi-
 us rationis est vera. sed minor est falsa. qz i di-
 uis no sunt illo modo quattuor relatoes rea-
 les qz intrinsece dicat quattuor realitates. Se-
 cundo mo est verus intellectus. eo qz pmitas z
 cois notio extrinsece coelegant duos terminos
 realiter distinctos. ratione quoz vere dicunt
 due relatoes reales realitate extrinseca. Snt
 etiam reales realitate intrinseca. qzuis no rea-
 litate distincta. eo qz illud a quo dicunt habe-
 re hmoi realitate sit penitus vna res z indisti-
 cta. Et sub hoc sensu maior est falsa. qz no op-
 tet qz vbi ponit vna realis realitate extrinseca
 qz ibi ponant plures res distincte intrinsece.

Ad 2

Ad scdm pte p id. qz no puincit ex h nisi
 qz ponit due res intrinsece denoiantes ipsos
 terminos. extrinsece aut hmoi relatoes. ma-
 xime si tales relatoes simul se ppatunt in eo-
 de diuino supposito. Etia pcessis ambabo p/
 missis no plus cludatur nisi qz no pnt dari.
 Due relatoes realiter distincte nisi denit due
 res. z hoc no est ptra ppositu nostrz. qz no po-
 nimus com notionem z paternitate esse duas
 relationes realiter distinctas. licet ponamus
 qz sint due relationes reales ratione duoz re/
 alium terminoz. Ad tertiū dicitur qz si il-
 la maior est p se nota vt illi dicunt. tūc sub illa
 maiore accipiam vna minore infallibile z co-
 cludam ppositu nostrū. z oppositu illius qd
 ipsi intēdūt. Dicam. n. sic. Illa que sunt eadē
 alicui tercio omni modo realitatis pura re ab-
 soluta z re relata. sunt idē inter se omni modo
 realitatis. sed cois notio z pmitas sūt idē sup-
 posito pris oi mo realitatis. qz nec dnt ab co-
 re absoluta nec re relata. ergo nec differūt iter
 se re absoluta nec re relata. Ad formā tamē ar-
 gumēti dico. qz aliqua esse eadem alicui entit-
 tate relatiua potest intelligi duplr. Uno mō
 positue. Alio mō priuatiue. Si positue bñ
 sequit qz sint eadē inter se entitate relatiua. sz
 no scdo mō. Verbi grā. Pmitas z generatō
 actiua sūt idē relatiōi qz patit ad filiū re rela-
 ta positue. qz ambo referūt ad eūdē terminū
 scz ad filiū. Sed paternitas z filiatio sūt idē
 diuine eēntie no solū re absoluta sed etiā rela-
 ta. puatiue tñ. qz qzuis no referant ad eundē
 terminū ratione cuius relationis dicerēt idē
 re relata positue. tamē no distinguunt rela-
 tiue ab essentia. cum no habeant oppositioez
 ad eam. Sic eodē modo paternitas z filiatio
 sunt idem pmuti notioni re absoluta ratōne
 diuine eēntie. z similiter sunt idē sibi re relata
 saltem priuatiue. qz cum nullā oppositioez

Ad 3

habeant ad eam. no pnt relatiue distingui ab
 ea. Et si iter daret illa instātia de spiratioe
 passiuā. que cū no opponit relatiue filiatioi
 z paternitati. no posset differri ab eis. Di-
 co vt sup dictū est. qz ibi est oppositio salte in
 directa. z cū hoc in nullo eodez supposito po-
 nit spiratio passiuā cum paternitate vel filia-
 tione. si em esset in eodē supposito cū paterni-
 tate. diceret qz no differret a paternitate. Ad
 quartū dicendū qz plurificato inferiori plifi-
 cat sup? ea entitate z realitate qz plificat ipm.
 infer? Sed vt iā paruit plēs relatoes exi-
 tes i eodē diuino supposito no plificat qz tūm.
 ad realitate pueniret ipsis intrinsece z in re-
 cto. sed solū qz tūm ad realitate terminoz qz
 pnotat z coeigūt. ergo vt sic ex plificatioe su-
 perioris quod est res. no cludit qz relatoes
 diuine i eodē supposito exites fm se sint plu-
 res res. sed tñmō ea qz importat coeiguitur
 pnotatiue sint plēs res. s. termi respectu quo-
 rū hnt relatiuā oppositionē. Ad qntū ne-
 go minorē. Ad pbatōz pma dico qz maior ē
 falsa. maxie si talia sint i eodez supposito sim-
 plicissimo i qz nulla pōt eē diuisitas rez. Ut
 ddm qz ea qz no pnt puenire eidē respectu cui-
 dē differūt realiter realitate extrinseca. no tñ
 intrinseca. Ad scdas ddm qz pmutata pro-
 portio pprietet i terminis quatitatiuis. sed
 quatitas terminoz relatiuoz pprie pstitit in
 eozū oppositōe. qz oppositio terminoz pcer-
 nit distantia. z p pns quatitate taliū termino-
 rū. ergo ex ipsa pmutatōe no plus habe-
 tur nisi qz sicut pmitas z filiatio relatiue op-
 ponūt. sic cois notio z passiuā spiratio relati-
 ue opponūt. z p pns ex ipsa pmutatōe no pl?
 debet inferri nisi qz sicut pmutatōe no op-
 ponit tercio. sic scds nō opponit quarto. In
 minor igit illius pmutate pportōis comit-
 rit fallacia figure dictōis. quia de quāto itur
 ad quid. Ad tertiā nego ancedēs. Ad pba-
 tionē dico qz maior est falsa. qz ab eadem solis
 actione pnt esse multe passiones realiter diffe-
 retes. Forte dicit qz no est simile de sole. cū
 sit agēs vniuersale. Sed illud no obstat.
 qz idē picularis ignis eadē sua calefactōe li-
 qsfactionē causat i cera z exiccationē in ligno.
 qz sūt due passioes realr dntes. passioes ergo
 pnt multiplicari rōne multitudis patientiū.
 stante eadem actione ratione vnius agētis.
 Ad quartā ddm qz no plus cludit nisi
 qz filiatio z cois notio sūt due relationes. no
 tñ ex hoc sequit qz sint due res distincte reali-
 tate intrinseca. Ad primū quod introducūt

Instantia
Solutio.

Ad 4

Ad 5
Ad pmas
pbatōem.

Ad scdas
pbatōem.

Ad tertiā.

Instantia
Solutio

Ad qrtas

Solo rō/
nū ē egid.
Ad 1

Doctorē nostrū dicēdū. q̄ ipse i illo pposito p fundamētū intelligit diuinū suppositū. ppter quod ipse in eadē questōe dicit. q̄ si cōmunis notio esset i patre ⁊ filio vt duo sunt. tunc cōmunis notio esset due res. quia esset i duobus suppositis vt duo sunt. essz tamētm̄ vna relatio ppter vnitate sui termi. ergo ecōtra paternitas ⁊ talis notio erunt vna res. qz sunt i vno supposito. ⁊ due relationes ppter dualitate terminoz. Ad pbatioz dico q̄ pñitas vt relatio nō cōstituit psonā patrī. s; fm̄ nrm̄ moduz intelligēdi p̄supponit seipm̄ vt p̄prietas patris ē ⁊ vt sic cōstituit. Nec etiā est imāginādum q̄ relatio habeat entitatē a supposito in quo est effectiue. quicqd̄ em̄ ē i patre a nullo pducit. Om̄e eni qd̄ in patre est improducibile ē ⁊ innascibile. nec etiā filiatio efficiēter ē a filio. sed a patre pducit a quo pducit ipse filius. Sed est intelligēdū q̄ p̄tato dicit relatio h̄re qd̄ res sit ab eo i quo est. qz ex sua natura habet q̄ eius realitas resulet in illo.

Ad 2. Ad scōz dōm q̄ nō est ad ppositū illd̄ qd̄ adducit de similitudine fūdāta i creatura. q̄a cū creatura nō sit omnino simplex. nō repugnet res distinctas eē i eodem fūdāmēto creato respectu diuersoz. ⁊ ideo dato q̄ similitudo ⁊ dissimilitudo dicat diuersas res. adhuc tm̄ possent simul esse i eodē fūdāmēto creato. repugnet tm̄ diuersas res esse in eadēz diuina psona q̄ est omnino simplex.

Articls 3 **Quantū ad terciūz**

pncipale. vtz relationes diuine sint posterior res actibz notionalibus. satis dictū est sup̄ d̄. ix. articulo. i. Resumpsi tm̄ ad p̄ns ppter aliqua dicta doctorū q̄ postea inueni. q̄ illis tūc dictis vident repugnare. Dixi em̄ tūc p̄mo q̄ inter paternitatē ⁊ generationē actiuaz nō pōt eē positas ex natura rei. eo q̄ sint idē realiter. Scōdo dixi q̄ fm̄ rōez ⁊ fm̄ nrm̄ modū intelligēdi pōt esse i ipsis positas. qz paternitas cōsiderata vt p̄prietas cōstituit psonā patrī. ⁊ iō vt sic ē p̄oz generatōe. qz agere p̄supponit eē. sed pñitas cōsiderata vt relatio ē sequit generatōz. qz fm̄ nostz modū intelligēdi relatioes ougis inascūt ex actibz. Scōz p̄mū arguit qdā doctor pbās q̄ pñitas ⁊ generatō actiua differāt realiter. qz qñ aliq̄ duo sic se habent q̄ vnū est realiter i aliquo. ⁊ reliquūz est in suo opposito. illa nō sunt realiter idē. illa patet. qz q̄ realiter sepant nō sunt realiter idēz. sed pñitas ⁊ generatō actiua sunt

D, pñitas ⁊ generatio differant.

h̄mōi. qz paternitas est i patre realiter. cū p̄ cā sic formaliter pater. sed generatio actiua est i filio. vt pbāt quattuor rationibz quas adduxi sup̄ius dist. iij. arti. ij. P. qñcunqz aliq̄ sunt idem realiter ⁊ quocūqz p̄dicat vnūz. ⁊ eodē vere p̄dicat aliud. sed pñitas vere p̄dicat de diuina eēntia ⁊ nō generare. qz illa ē falsa. eēntia generat. vt sup̄ius patuit di. v. articulo i. § 2c. P. generatio actio ē idē qd̄ filius. § differt a pñitate. cōntia p̄z. p̄bo ancedēs. qz si cut se habet creatio actio ad creaturā. sic generatio actio ad filiū. Illa p̄z. qz sicut creatōe pducit creatura. sic generatōe pducit genitū siue filius. sed creatio actio ē idē qd̄ creatura. § generatio actio ē idē qd̄ filiū? P. fundamētū non ē idē cū fundato. qz nihil seipm̄ fundat. sed generatio est fundamētū pñitatis. qz relationes producētis ⁊ pducti sup̄ actione sūclant P. qñcunqz aliqua sic se habet q̄ vnū manet alio nō manere. illa nō sunt idē realiter. sed paternitas manet ⁊ generatio nō manet. vt patet in creaturis. Et dato q̄ in diuis semp̄ simul maneat. hoc solum puenit ex diuina immutabilitate. ⁊ nō ex cōditione paternitatis ⁊ generatōis. quia dato p̄ impossibile q̄ generare trāsiret adhuc remaneret paternitas si filius pmaneret. P. ea que sūt diuersoz generū nō sunt idē realiter. sed paternitas reducit ad p̄dicamētū relationis. generatio ad p̄dicamētū actionis. § 2c. P. idem non est causa sui p̄p̄suis. sed generatio ē quasi causa paternitatis. qz pater est pater. qz generat. Sed illa nō concludit. qz si paternitas ⁊ generatio actio differēt realiter. tunc in eadem psona patris eēt due p̄prietates icōdicabiles. ⁊ p̄ sequens in vna psona essent due p̄sonalitates. quia quelibet haz p̄prietatum daret esse incōdicabile. quod i diuinis est eē p̄sonale P. si paternitas ⁊ generatio actio differēt realiter. tunc in psona patris eēt quattuor notiones. qz eque determinate notificaret psona patris p̄ generatōz. sicut p̄ spiratōz actiuā seu pñitatē. Sed sācti doctores cōter ponūt solū tres notiones i psona patrī. scz innascibilitatē. pñitatem. ⁊ cōdem notionē. § 2c. P. inter duos simplices terminos nō p̄t esse nisi vna relatiua oppositio. ⁊ p̄ p̄ns i vtroqz extremo nisi vna tm̄modo relatio realis. s; pater ⁊ filius sunt duo termini simplicissimi. § pñitas ⁊ generare in psona patris sunt vna tm̄modo realis relatio. cum fm̄ vtrūqz pater ad filiū tm̄mō referat. Ad p̄mū igit̄ p̄z p̄ ea q̄ dixi dist. ix. vbi oppositū istius minoris

Cōtra illa

Solutio Ad

- Ad 2 pbavi. r m di ad pbatiões eius. Ad scdm ddm q q̄uis cētia dina n̄ generet. generatō tñ pdicat de ea idē tice nō min⁹ q̄ ipa p̄nitas hec ē em̄ verissimā. cētia diuina ē ipsa genera
- Ad 3 tio diuina. r est ipm̄ generare diuinū. Ad terciū nego an̄cedēs. Ad pbationē dico. q̄ n̄ ē silē. qz creatio ē qd̄ tpale transiēs i alienā natura. sed generatio actio ē eterna et nō trāsīt i alienā naturā Ad q̄rtū nego minorē. qz vt p̄i creaturis trāsēte actu generatiōis māet paternitas. q̄ paternitas aliud habet funda/ mētū qz actū generatiōis. Ad. v. ddm q̄ si cut ex dina imutabilitate puenit q̄ p̄nitas manere nō pōt non manēte generatiōe. sic ex plone patris simplicitate puenit q̄ p̄nitas reali differre nō pt ab ipsa generatiōe q̄ ē i pa
- Ad 4 tre Ad sextū nego maiorē. qz vt patebit cū de hoc me p̄tulerit disputare. eadē res pōt eē i diuersis pdicamētis sum̄pta fm̄ aliū r aliūz modū. falsū etiā assumit. qz pdicamētū acti/ onis q̄rtū ad actiões notionales in diuis re/ ducit ad pdicamētū relatiōis. r q̄rtū ad actiō nes absolutas reducit ad subaz. Propter qd̄ dixit Boetius q̄ solū duo pdicamēta sunt in diuinis. s. substantia r relatio. Ad septimū ddm q̄ illa causalitas est fm̄ nostz modū in telligēdi qui orū habet ab his que in creatu ris videmus. sed fm̄ veritatē rei nulla est i di uinis causalitas inter paternitatē r generati onē. qz eodē pater ē pater r generās. Sedo cū dixi ex dictis doctoris nostri q̄ paternitas p̄stituit psonam patris vt p̄nitas. cōtra ar guunt quidā sic. Per idem aliqd̄ p̄stituit et distinguit. sed fm̄ te distinguit in ordine ad oppositū siue vt relatio est. ergo etiā p̄stituet in ordine ad oppositū. r p̄ cōns constituet vt relatio est. P. sicut se habet p̄nitas abso/ luta ad suppositū absolutū. sic h̄z p̄nitas relatiua ad suppositū relatiuū. s. p̄nitas ab/ soluta vt absoluta p̄stituit suppositū absolu tū. q̄ relatio vt relatio cōstituit suppositū rela tiuū. P. si cōstituit vt p̄nitas. saltez sub aliq̄ ratiōe p̄stituit. aut q̄ illa ratiō ē absoluta aut relatiua. aut indr̄ns ad absolutū r relati uū. si p̄mo mō. tūc p̄stituet suppositū absolu tū. si scdo mō. tūc habet intentū p̄ te. qz q̄cqd̄ p̄p̄erati relatiuū puenit s̄brōe relatiua. h̄z p̄p̄ tit sibi vt relatio ē. Si tercio mō. tūc suppositū p̄stituit nec eēt absolutū nec respectiuū. s. ēēt indr̄ns ad vtrūqz. q̄ rē. S. nec illa dclu dūt. qz fm̄ nostz modū itelligēdi eūdē ordi nē attribuiū aliq̄b vbi dñt sola rōe quē vi dem⁹ iter ea vbi reali dñt. S. i rebz creatis
- Ad 5
- Ad 6
- Ad 7

traegi.

Lōtra

vbi p̄stitues r referēs reali dñt. p̄nitas re/ latiuā p̄cedit relatiōz q̄ cōstituit referē ad al/ ter. q̄ fm̄ nostz modū itelligēdi i diuis vbi hec sola ratiōe dñt p̄cipim⁹ eandē. puta eadē paternitatē p̄ns cōstituit vt p̄nitas ē s̄z vt tali supposito p̄nitas r incoicabilr̄ cōue nit qz p̄cipiam⁹ eā in ordine ad oppositū siue vt relatio ē Ad p̄mū igit ddm q̄ q̄uis p̄ idē ex pte rei aliqd̄ distinguat r p̄stituat. n̄ tñ fm̄ idē ex pte nostri modi itelligēdi. Ad scdm̄ pater p̄ idē. qz q̄uis suppositū relatiuū cōstituit p̄a relatiōe r vt relatio ē p̄siderando qd̄ditatē seu naturā rei constituentē. tñ illā rē cōstituit p̄cipit itellec⁹ noster p̄ri in coicabi liter i eē p̄stituito q̄ ē rō p̄p̄eratis qz p̄cipiat eā ad eē siue ad aliud referri q̄ ē ratiō relatiōis. Ad. iij. ddm q̄ itellec⁹ vidēs p̄ncipiū p̄sti tuiū suppositū relatiuū. nec cōsiderat ipz s̄b rōe absoluti. nec s̄b rōe relatiōis p̄cise. nec sub rōe indr̄ns sub mō abnegatiōis vtriusqz. vt isti in proposito accipiūt indr̄ns. s. cōfide/ rat ipm̄ sub ratiōe p̄p̄eratis relatiue. Om̄is em̄ relatio cōsiderata vt p̄nitas determinate inest ei cui⁹ est p̄p̄eritas. q̄uis tēdat ad alte rum vt relatiua est.

Solutio. Ad 1 Ad 2

Ad 3

Quātū ad quartū

Articls 4

principale. vtz s̄bū i diuis dicat cōtialr̄ vel notionaliter. dīcēdū q̄ s̄bū d̄r notionalr̄ in di uis. qz illud qd̄ p̄ modū emanāsi se h̄z d̄r no/ tionalr̄. s. s̄bū se h̄z p̄ modū emanāsi r p̄cedē tis a s̄bāte seu dicēte. q̄ rē. De h̄ nō plus ad p̄ns. qz materiā de s̄bū alibi intēdo dētermina/ te p̄tractare Ad argumētū p̄ncipale dōs q̄ p̄z p̄ illud qd̄ dictū est ad quartā ratiōe ale xandri in. ij. arti. istius questionis.

Ad p̄nci/ pale argu mentum.

Distinctio vicesima octaua r vicesimanona.

P Reterea cōsi derari optet. Postqz mgr̄ tracta uit de p̄p̄eritatibz psonas cōsti tuētibz. hic tractat de p̄p̄eritatibz psonis in/ ex̄ntibz. Et diuidit i duas ptes. Nā p̄mo tractat de h̄mōi eternis notionibz. Secūdo incidēter dēterminat de quibudā tpalibz rela tiōibz. di. xxx. ibi. Sūt. n. qdā noia rē. P̄ria i duas ptes fm̄ q̄ p̄ncipaliter due sunt hu/ iusmodi notionēs psonas nō constitutēs. s. unascabilitas r cōmūnis notio seu actiua spi/

ratio. Primo igitur magister determinat de inascibilitate. Secundo de comuni notione. distinctione. xxx. ibi. Est preterea aliud nomen. Prima in duas. quia primo tractat de proprietate ingenti. Secundo de proprietate ipsius generis. ibi. Sciendum quoque est. Prima in duas. Nam primo tractat de ingenti condicione. Secundo de genti ab ingento distinctione. ibi. Illud etiam taceri. Prima in tres. quia primo magister ostendit quod solus pater dicitur ingentis. Secundo inquit utrum solus pater dici debeat non generis. Tercio ostendit quod inascibilitas est la proprietate a qua pater dicitur ingentis. Secunda ibi. Ideo queri solet. Tercia ibi. Si autem vis scire. Sequitur illa pars. Illud etiam taceri. In qua primo remouet arrianorum falsam opinionem. Secundo mouet incidentem questionem. Tercio apponit suam responsionem. Secunda ibi. Preterea queri solet. Tercia ibi. Ad quod dicimus. Tunc sequitur illa pars. Sciendum quoque. Et diuidit in tres partes. Nam primo tangendo quaedam proprietates filii. puta quod dicitur uerbum. imago et sapientia generis. magister querit utrum ibi sapientia predicet relative siue personaliter. Secundo ostendit quod in illo sensu sapientia accipitur notionaliter siue personaliter. Et tercio ostendit quod imago quomodo accipitur essentialiter. Secunda ibi. Laue lector. Tercia ibi. Illud etiam sciri oportet. Sequitur pars illa. Est preterea aliud nomen etc. quod est principium. xxx. distinctionis. in qua magister tractat de comuni spiratione. Et quia pater et filius in hac comuni notione conueniunt prout sunt unum principium spiritus sancti. ideo magister duo facit. Quia primo ostendit quod hoc nomen principium multipliciter dicitur. Secundo respectu quorum in proposito accipitur. ibi. Et pater ab eterno. Et hec in duas. Nam primo magister premitte suam intentionem. Secundo declarat eam. ibi. Omnium ergo que sunt etc. Et hec in duas. scilicet quod duo premisit. scilicet quod deus est principium ad intra eternaliter. et ad extra temporaliter. Igitur primo probat patrem. filium. et spiritum sanctum in tempore fuisse unum principium totius uniuersi. Secundo ostendit patrem ab eterno fuisse principium filii. et patrem et filium principium spiritus sancti. ibi. Deinde in eodem. Et hec in tres. quia primo ostendit patrem et filium esse unum principium quo ad spiritum sancti productionem. Secundo ostendit hoc conuenire patri et filio secundum unam communem notionem. Et tercio illius notionis inquitur nomen

nalem expressionem. Secunda ibi. Ideo queri solet. Tercia ibi. Si vero queritur. Lurca istas duas distinctiones quero hanc questionem.

Vtrum hoc nomen principium per comparationem ad intra debeat admitti in diuis. Et uidetur quod non. quia ubi non admittitur unum relatiuorum. nec alter debet admitti. scilicet principium et principiatum sunt relatiua. ut patet. l. philosophorum. et principiatum secundum dicta scriptorum non proprie admittitur in diuis. sed nec principium. Contra. beatus Augustinus dicit quod pater est principium sine principio. et filius est principium a principio. Pretermissis multis modis dicendi principium qui a philosopho narratur. u. metaphisicis. solum accipio hic principium secundum quatuor suos modos maxime uniuersales. puta secundum quatuor modos causales. tot enim modis dicitur principium quorum causa. Igitur ad modum distinctionis cause hec questio posset intelligi de principio materiali. formali. efficiendi et finali. De primo puta. utrum aliquid materiale uel quasi materiale sit in diuinis. dixi superius dist. v. arti. uij. De finali autem dei bonitate tractare uidebitur ad finem quarti libri spectare. et spectabat ad primam distinctionem primi libri. Propter quod ibi aliquid de hoc dixi. cum de fructu tractauimus. Ad primum igitur solum foret quod de principio formali constitutiuo. et de principio originali productiuo. Igitur in hac questione primo uidebitur. utrum in diuis sit principium formali constitutiuum. Secundo utrum in diuis sit principium originali productiuum. Et sic ratione breuitatis in hac lectione prebenda materia duarum distinctionum. scilicet. xxvij. et xxx. Nam circa. xxvij. distinctionem in qua tractat de inascibilitate communiter inquitur de principio constitutiuo patris. Sed dist. xxx. inquitur de principio productiuo in diuis.

Quatuor ad primus

utrum in diuinis sit principium formaliter constitutiuum. sic proceda. Primo enim ostendam quod inascibilitas non est persone patris formaliter constitutiuum. sicut dicitur quidam. Secundo quod nec primitas accepta ut generatiuitas est persone patris constitutiuum. Ex quorum remotione patebit lucidior ueritas opinionis nostri doctoris de persone patris constitutione. quam in questione proxime preedicti recitauimus. Dico ergo primo quod inascibilitas non est persone patris constitutiuum. Quia illud quod est formaliter constitutiuum non potest constitui principium formaliter prout

Artico 1

Seco 1

2 tino. sed psona patris e res formalr positua. innascibilitas vo formalr dicit pvarioz nati unitatis siue negatoz eendi ab alio. g. re. P id qd nihil ponit et aliqd supponit no pre esse pstitutu p me pstone. illa pr. qz qd de se nihil ponit de se nihil pstituit. z singulariter qd p supponit alterz non constituit primu. sz innascibilitas cu sit priuatio nihil ponit. sed p supponit subiectu seu aliquam ppueritatem per quam ueniat subiecto. P. psona diuina cu sit formaliter relatiua. in esse psonali constituitur relatione que formaliter et directe sit relatio. sed innascibilitas solum p reducti onem est relatio. quia priuatio no est i gene re p se. sz reducti ad gen? sui habit?. Iuxta qd ait Aug. v. de trini. c. vij. q. sp negatio e in eo de pdicamento i qd e affirmatio. Et. ij. elico dz qd i no facere intelligit facere. z oino i negatoe dictio. i. affirmatio. Et. ij. de ania. rectu est ius de sui z obliqui. P. sicut se habet spussan/ ctus ad no esse alium ab ipso. sic se habet pa ter ad non esse ab alio. sed ad constitutioez p sone spusscti nihil facit qd alter no est ab ipo g innascibilitas que in patre per se nihil dicit nisi patre no esse ab alio ad constitutioe pso ne patris nihil facit. P. ppueritas pstituti ua pstone est de se formaliter incobicabilis. sed innascibilitas z ois alia negatio sic d se no hz entitate. sed si qua dicit entitate. hac dicit pro tanto. qz fundat in ente. sic de se non dicit ali qua unitate seu incobicabilitate nisi ratione p prij positui i quo fundat. P. psona forma liter pstituta pncipio formaliter positua e nobilioz z pfectioz ea q pstituit formalr nega tiuo. sed filius z spussctus pstituit pncipul formalr posituus. g. dato p impossibile q pso na pris pstitueret h pncipio negatiuo qd e i nascibilitas. tuc pstone filij z spusscti eent pfecti oies qz psona pris. qd e incouenies Sz op positu illi? clonis posuit vn? doctor. q diebz suis magne fuit reputatois. Et pbat sic. Il lo formalr psona pstituit q ab alia psona di stiguit. sz fm dam. li. i. c. ij. fm oia pr z filij et spussctus sut vnu z id e pter ingeneratoz. gene ratoz z pcessioz. cu igit ingeneratio p qua sola pr ab alijs distiguit sit id e qd innascibilitas.

1 g innascibilitate psona patris pstituit. P. nobilioz ppueritate q e i patre psona pris con stituit. sz innascibilitas e nobilioz patris pro pueritas. Maior pz. pbat mior. qz illa ppuer itas q sic e i patre q no pot cobicari creature est nobilioz illa q pr cobicari creature. sed patni/

3 tas pr cobicari creature z n innascibilitas. P

psona pris aut pstituit pmirate. Aut coi noti one. aut innascibilitate. illa pr p sufficere di uisioz. qz n possum? intelligere in psona pris ple pperates seu notoes. Sed n pstituit p mirate. qz cu pr sit pr qz generat. g pmitas p/ supponit generatoz. sz generato cu sit act? sup positu. g p supponit suppositu pstitutu. n? coi notoe. qz si coi notio suppositu pstituerz. tuc vnu paret suppositu ex pre z filio. cu sit vtri qz cois. g sola innascibilitas poterit pstituer p mu suppositu i diuis P. ppueritas ad digni tate pines pmo aduenies diue eentie pstitu it prima psona i diuis. innascibilitas e h m o i Pertinet em ad dignitate q aliqd n p suppo nat aliud a q pducit. Aduenit etia pmo eent tie diue. qz q rone pmitas prius adesset eent tie diue qz innascibilitas. ead rone ipsa fili atio pri? adesset. cu relatiua sint siml natura z naturali intelligtia. Sed oe qd fm nfm mo du intelligedi e poster? filiatoe. h pr cobicat fi lio. qz i tali no opponit filio qd sequit filiatio ne. g fili? eent innascibil. z p ois fili? z no filius. qd est contradictio. P. prima psona i diuis dz pstitui prima ppueritate diuina. sed innasci bilitas e prima i diuis ppueritas. Maior pz.

4 P. uioze pbat multiplr. Primo sic. Illd qd e vltimu in resolutoe e primu i pstitutoe sz innascibilitas e vltimu i resolutoe. qz in re soluendo cu puentu fuerit ad innascibilitatez stat. quia innascibile est quod a nullo alio e. sed i paternitate no stat. qz dato q pater esset ab alio. no tam e ppter hoc desineret ee pater

Sedo sic. qz magi e de rone primi no esse ab alio qz aliud esse ab ipso. Nam xpus xpus noster dicit primogenit? marie. Matth. i. et Luce. ij. no quia post ipsum alius fuerit fili us Marie. sed qz an ipsum nullus erat. Lu ergo innascibilitas dicat no esse ab alio. pater nitas vero dicat a se esse aliud. ergo ro primi magis uenit innascibilitati qz pmitati Ter cio qz sicut hre esse se habet ad cobicare esse. sic se habet modus habedi esse ad modu cobican di esse. sed hre esse est prius qz cobicare ee g innascibilitas que est quida modus habedi esse no ab alio est por pmitate q est quida modus cobicadi ee alteri. Quarto sic. Illd qd est ratio eendi alteri est prius eo. sed inna scibilitas e patri ratio generatois. z p se qns paternitatis. Illa mior pbat duplr Pri mo sic. Sicut se habet genus ad no genera re. sic se hz ingentus ad generare. sed filius i diuis qz genitus ideo no generat. g pater in diuis qz ingent? no generat Sedo qz sicut

Probatio minoris.

nem. Secunda ibi. Iam
 Si vero queritur
 distinctiones quere p...
 hoc nomi pncipiu e comp
 ntra vterq admittit dicit
 det q no qz vbi no admittit
 nec alter vter admittit
 atq fur relatiua. vt p...
 cu fm dicta laoz no p...
 g nec pncipiu. Licit
 pater e pncipiu filie
 a pncipiu. Pater enim
 i pncipiu qui a p...
 in accipio hic pncipiu
 odos matrem emittit
 e modos causales. tot em
 nu quot causa. g...
 cause hec questio p...
 o material. formal. et...
 o tam e vltimo nihil
 ata. vt aliquid mater
 sit in diuino. dicitur
 finali ante rei dicitur
 z quatu libi h...
 distinctione i p...
 g dicit. cu de trinitate
 la hre qd de pncipio
 de pncipio euagali p...
 : qone pmo videt. vt
 formalr pstituit. Sed
 cipiu originali p...
 ut i hac lectoe p...
 mtonia. sz r...
 distinctione e in qua
 p...
 muniter inquit p...
 tis. Sed dicit p...
 ctuo in diuis.

ionauē.
 atuz ad p...
 diuina sit pncipiu
 sic procedat. Pmo
 bilitas no est p...
 tiua. sicut dicit quidam
 as pcepta vt genera
 pstituta. Et qz
 dior veritas o p...
 patris constitutioe
 pcedit rectam. Do
 bilitas no est p...
 a illud quod e...
 con h...

Contra b/
nauc.

se h3 non spirat ad spirare. sic ingenit ad ge-
nerare. sed fili qz non spiratus spirat. g pater
qz ingenit generat. Sed illa no cludut.
qz sicut se h3 negatio ad affirmatone. sic illd
quod se habet ad modu negatōis ad illd qd
se habet ad modu affirmatōis. sed negatio est
posterior affirmatōe. vt dicit. i. topicoz. g in
nascibilitas n poterit hre rōez pōis respectu
eoz q positue siue affirmatiue se habet i pso-
na patris Ad p mū igit ddm q dama. p in
generatōz circulo quif p nitate put fudat im-
mediate sup aucte vlis pncipij p qua psona
pma pstituit ab oibz alijs distinguit. Cū da-
ma. i. eodē ca. subdit post verba pdicta dicit.

Solutio.
Ad 1

In sol pprietatibz p nitate. filiatioz z pcel-
sionis d m az cognoscim. Ad. ij. nego mi-
noze. Ad pbatōz dico q quis maior p pō ali
quā p nitate p pando positiuū ad posi-
tiuū. qz fm nostz modū intelligēdi oipotētia
q n pō coicari pfectior esse videt qz sapia q coi-
cat creature. tñ p pando negatiuū seu p nati-
uū ad positiuū nō ē vera. qz negatiuū qz tū ad
illud qd formalr dicit nō ipoztat pfectioz di-
recte. licet rōe illi qd supponit ipoztat pfectōz
Enā minor deficit. qz p nitas fm q est p sone
patris cōstitutiuua. puta vt immediate fundat
sup aucte vlis pncipij. ratōne cui pater dicit
fontana veritas. sic paternitas cōino incōica-
bil. qz nec etiā alicui diuine p sone cōicari pote-
rit. z p sōis multo min⁹ poterit coicari cui cū/
qz creature. Ad. ij. ddm. q psona patris p sti-
tuit p nitate. ad pbatōz dico q p nitas p si-
derata vt p pterat n p supponit generatōz fm
nostz modū intelligēdi. vt patuit supi. i. ma-
gis cōuerso p supponit ab ea Ad. iij. nego
minoz. ad pbatōz p me p t dico q n ē ab alio
fm se n dicit pfectōz vl dignitatē nisi rōe s b/
strati i q h m o i negatio fudat. manēdo. n. i sra
ambitū istī negatōis p cise. tūc ita qe chime-
ra n ē ab alio. sic pater d m. attū illa negatio i
chimera nullā dicit dignitatē. qz ex pte s b sra-
ti nihil supponit p nitas ad dignitatē. Inna-
scibilitas autē i patre p supponit pcellētissimā
dignitatē. qz p supponit p nitate fudatā sup
aucte vlis pncipij. Ad pbatōz alter⁹ p nitas
dico q quis p nitas z filiatio sint sil natura
z naturali intelligētia. tñ p nitas ē pri⁹ origie
ipā filiatioe. z p sōis nascibilitas z oia alia p/
sone patris p uenētia q ipā paternitate pstituit
sūt priora origie ipā filiatioe. p nitas. n. ori-
gis p parit secū similtatē nature z natural in-
telligētie. Nec etiā reputarē icōueniēs si p ce-
terē in nascibilitatē nostro mō intelligēdi ē po-

Ad 3

Ad 4

steriorē filiatioe. maxie cū in nascibilitas sit ne-
gato generatōis n actiue s3 passiue. q qdē pas-
siua generatio ē idē qd filiatio. Negatio autē
posterior affirmatōe cui opponit. vt p3. i. to-
picoz. Et si dicet q tūc aliqd qe p uenies
patri ē posteri⁹ filio. R. q n hēo p incōue-
niēri. saluo tñ semp meliori iudicio. q aliq ne-
gatio negatiua possit p uenire patri q fm nrm
modū intelligēdi ex generatōe filij resultat. vt
dēs. n. noster intellect⁹ filiuū ē nascibile qz natu-
ralr pcedit a patre. g ex opposito qz fides ca-
tholica tenet patrē a nullo posse pcedere. s3 ex
seipso ē. oppositū illi affirmatiōis iā credere
i filio puta nascibilitatis attribuit patri ipm
in nascibile appellādo. Nec tñ in nascibilitas
pō coicari filio. dato q filiatioe sit posterior. qz
ei⁹ oppositū p r tribuit filio puta generatōez
passiuā q oppōit ipsi in nascibilitati Enā qz n-
lū p uatiuū vl negatiuū ē cōmunicabile nisi
ingrtum positiuum i quo fudatur est cōmu-
nicabile. sed illud in quo fundatur in nasci-
bilitas puta auctas vlis pncipij non ē coica-
bile filio. qz si talis auctas pteret filio. tunc
fili⁹ p duceret seipm. iō in nascibilitas n pōt
coicari filio. Ad. v. nego minoz. Ad pba-
tionē primā nego minoz. qz negatio seu p uia-
tio nō pōt ēē de p pōne seu pstitutione rei po-
sitiue. licet possit sequi ad ea q sunt de compo-
sitōe siue pstitutione rei. z ideo non pōt fieri
vltimata resolutio nec i p uatōez nec i nega-
tionē. Ad pbatōz dico q resoluē inqūsi-
ua facta vls ad p nitate q pater d m. ē pater
tūc ē star⁹ p nitate. n tñ vt paternitas ē. ipsā
accipiēdo fm hoc nomē cōe. s3 vt diuina pa-
ternitas ē. puta vt fudat sup aucte vlis p n-
cipij et ois ouginis. vt sic em sola paternitas
est solius patris psonalis p pterat. Unde si
quereret quare psona patris est in nascibilis.
illa negatio resoluēret in hanc affirmatiōē.
quia diceret q pro tāto est in nascibilis. quia
paternitas diuina que hui⁹ p sone ē pstituti-
ua fundat sup aucte vlis ougis. rōe cui⁹ sibi
p pterit esse pncipiū oim z a nullo pncipiari.
Ad scdm nego minoz. qz cū rō p m sit po-
sitiua. n p t pncipalr p sistere i aliq p uatōe. ad
pbatōz d d z q h nomē p m o g e i t ē nomē dig-
nat. p m o g e n i t e i rōe dignitat. dabat antiq⁹
d m u hereditatis cū p nitas b n d i c t o e. z qz p a-
na b n d i c t o z r e g n i h e r e d i t a t o e p p o e x c e l l e n-
sime ab oibz q i p p h i s a t t r i b u e b a t. iō euā g e l i
ste ipsum p m o g e n i t u z a p p e l l a b ā t. non cu-
rātes de p p u e t a t e v o c a b l i f m q z n o t a t p u a-
t i o z p r i o r i s g e n i t i g u t p o s i t i o n e p o s t e r i o r i s

Instantia
Solutio

Ad 5
Ad proba-
tionē.

Ad 2

Nota tñ
de p m o g e-
n i t i v o c a-
b u l o.

Dist. XXVIII. et. XXIX

Ad 3 Ad terciū ddm q̄ quis ista minor sit vera i absolutis. nō tñ ē vera i talibz relatiuis q̄ p cōicare esse 7 accipe esse 7 stituitur i esse. qz in talibus simul est habere eē 7 7municare eē. et modus habēdi nō est prior q̄z modus 7municādi. h̄mōi autē sunt diuina supposita. ergo in diuinis minor est simpliciter falsa. Etiam falsum assumit cū p̄misse 7 clusioni applicatur. quia innascibilitas formaliter nō dicit modū habēdi esse. sed dicit modum nō habēdi esse. quia dicit negationē essendi. ab alio.

Ad 4 Ad quartū dīcēdū q̄ minor nō ē vera. Ad primā pbationē nego minorē. Si em̄ genitū eē esset i diuinis ratio nō generādi. tūc cū tal ratio nō obster i spūsancio qui nō ē genitus ipse vtiqz generaret. quod est contra fidē. Ad scđam pbationē nego itez minorē. negatiuū em̄ nō potest esse p̄ se ratio positiuū. 7 idō filius nō spirat eo q̄ non spiratus. h̄ eo q̄ a patre sibi 7municat potētia spirādi cuius respectu pposito ad spirādū. puta cū cōi notionē. h̄ nō generat. qz sibi dicit potētia generādi cum respectu opposito ad generādū. Scđo sūt q̄ dā circa illā materiā dīcētēs q̄ p̄ma p̄sona in diuinis nō stituit p̄nitate vt p̄nitas ē. h̄ vt generatiuitas ē. Dicit em̄ isti hec q̄ttuor: se h̄re p̄ ordinē. s. generatiuū. potens generare. generās. 7 pater. ita q̄ illoz semp vnū est prius altero s̄m nō 7uertētiam 7 sequētē. quia omne potēs generare est generatiuū. sed non 7uertitur. qz puer est generatiuus. et tñ non pōt generare. Itē omne generās est potēs generare. sed nō 7uertit. qz homo p̄fectus est potēs generare. q̄uis multi remaneāt p̄nites. Et eodem modo generās est prius patre. quia pōt aliquis mori immediate post actū generatio nis anqz fetus p̄creet. 7 sic fuit generās. nūqz tamē pater. Nec autē ad pposituz applicādo dicit q̄ primū illoz. s. generatiuū stituit generatiuitate sicut vltimuz. s. p̄ vt p̄ stituit p̄nitate. Ad euadendū ḡ multas difficultates q̄ tracte sūt supius cū recitauī opinionē illoz qui suppositū absolutū ponūt in diuinis dicit isti q̄ cū i eadē relatione diuina sint multe formalitates. quaz p̄ma est generatiuitas. igit p̄ma diuina p̄sona stituit generatiuitate 7 sic acc̄ generatō is supponit suppositū generās stituitū. 7 relatio p̄mi suppositi p̄m formalitatē illā q̄ d̄ p̄nitas seq̄t actū generatō is q̄ fuerūt due difficultates. i. q̄b̄ illi de suppositis absolutis se maxie fūdabāt. Sz ista opinione capio nō posse subsistere. ḡ p̄mo arguo p̄positū 7 opinio is i se. Scđo ondā q̄ p̄dictas

difficultates 7 cetās p̄siles nō euadūt. P̄mo igit arguo sic. Illud qd̄ s̄m rōez suā formalē 7 patit̄ secū aliqd̄ qd̄ repuḡt p̄mo supposito i diuis nō ē formale 7 stitutiū illi suppositi. h̄ generatiuitas ē h̄mōi. ḡ 7c. maior p̄z. Dīno rē p̄o ex dīctis eoz. qz ipsimet dīcūt q̄ generatiuū est aliqd̄. cū tñ non pōt generare. Generatiuitas autē est illa formalitas s̄m quā relatio p̄mi suppositi stituit generatiuū. cū igit p̄mo supposito i diuis repuḡnet nō posse generare. seq̄t q̄ nullaten⁹ i eē p̄sonali stituit generatiuitate. P̄ illud qd̄ p̄supponit suppositū stitutiū nō stituit suppositū. h̄ generatiuitas p̄supponit suppositū stitutiū. qz oīs aptitudo p̄supponit illd̄ eē aptitudo. h̄ generatiuitas dicit q̄ndā aptitudinē. P̄ p̄ctas suppositi stitutiua d̄z eē maxie determinata. eo q̄ cōstituat rē i incoicabili subsistētia. h̄ int̄ oēs illas q̄ttuor formalitates q̄s illi attribuūt relationi p̄me p̄sonē i diuis generatiuitas em̄ me determinata. igit nō erit p̄prietas cōstitutiua p̄mi suppositi. P̄ eisdē rōibz q̄b̄ sup̄ dist. vi. reprobaui formalitates i absolutis. poterūt h̄ reprobari i p̄prietatibz relatiuis. maxie cū eas ponūt i eadē relatione. qz vt sic vna forma erūt multe forme. Multiplicato em̄ vno coniugatoz multiplicat 7 reliquuz. formalitas autē et forma sunt coniugata. 7 se habent vt c̄cretum et abstractū. Dato tamē q̄ essent h̄mōi formalitates. adhuc generatiuitas nō erit suppositi cōstitutua. Quia q̄nqz illud qd̄ ē suppositi stitutiū exp̄mit multis modis. quoz modoz vnus h̄z rōz p̄fectior. 7 alter rationez min⁹ p̄fecti. s̄p̄ d̄z constituit sub rōe p̄fectior. maxime si suppositū stitutiū ē nobile 7 p̄fectū suppositū. Sed etiā s̄m illos generatiuitas includit i p̄nitate 7 nō eē uerso. qz q̄cqd̄ p̄fectō is accipi poterit i generatiuitate accipiē i p̄nitate. h̄ nō eē uerso. 7 p̄ h̄ rō p̄nitate ē p̄fectior rōe generatiuitatē. Cū igit p̄mū suppositū i diuis sit p̄fectū suppositū. magis d̄z stitui formalitate q̄ ē p̄nitas. q̄ formalitate q̄ ē generatiuitas. Nec etiā p̄ istū modū iste potest euadere difficultates factas supius. Quia autē illud suppositū stitutiū p̄ generatiuitatē erit suppositū absolutū 7 tūc icidit i opinionē reprobatā. aut erit suppositū relatiuū. 7 tūc simultanee optet esse s̄m um correlatiuū. qd̄ nō est aliud q̄ suppositū genitū. Et tunc arguit̄ contra te sicut contra me. puta sic. Quētiqz sūt s̄m a q̄cūqz supponitur vnū 7 reliquū. h̄ suppositū generatiuitate cōstitutiū. 7 suppositū genitū sunt siml. 7 s̄m te

ratio in actu h̄ p̄mū d̄z
affirmatōe cuius p̄mū d̄z
Et si dicit q̄ tūc d̄z p̄
steri filio. 7 d̄z p̄mū
om̄ semp̄ melior iudicādo
ariua p̄stet iudicādo p̄mū
ligēdo. et generatō est rōe
steri intellectū filii et rōe
it a patre. ḡ 7 p̄prietatē
met patre a nullo p̄prietatē
oppositū illi. 7 stitutiū
na nascibilitatis attribuit
le appellādo. Nec p̄mū
n filio. dato q̄ filio d̄z
s̄m p̄r̄tū filio p̄mū
q̄ p̄prietatē ipsi inactū
uā vt negatiuū cōmuni
positiuū i quo fūdabāt
sed illud in quo fūdabāt
puta auctas vti p̄mū
qz h̄ talis auctas p̄prietatē
d̄necet seipm̄. nō inactū
lio. Ad v. nego minorē.
mā nego minorē. qz p̄mū
d̄z eē 7 p̄nitas d̄z
cet p̄mū sequat̄ q̄ndā
ue p̄nitate. rōe d̄z
na rōe d̄z nō p̄nitate
Ad probatōz d̄z q̄ rōe
travē ad p̄nitate. q̄ p̄mū
t̄m p̄nitate. nō in v̄nitate
ēdo s̄m hoc nōm̄ d̄z
as ē. puta v̄fūdā sup̄p̄
rois originis. vt sic em̄ d̄z
na p̄nitate p̄mū
ē quare p̄sona patris est
cano rōe d̄z in h̄mōi
d̄z q̄ p̄mū rōe est m̄d̄z
itas diuina que d̄z p̄mū
dat sup̄p̄ auctas vti
esse p̄nitate om̄ 7 rōe
scđm nego minorē. qz
nō p̄mū p̄nitate d̄z
7 d̄z q̄ h̄ nōm̄ p̄mū
negatō is rōe d̄z
veredatō is cū p̄mū
d̄z rōe d̄z p̄mū
d̄z q̄ p̄mū
am p̄mū
7 p̄mū
7 p̄mū

Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6
Ad 7
Ad 8
Ad 9
Ad 10
Ad 11
Ad 12
Ad 13
Ad 14
Ad 15
Ad 16
Ad 17
Ad 18
Ad 19
Ad 20
Ad 21
Ad 22
Ad 23
Ad 24
Ad 25
Ad 26
Ad 27
Ad 28
Ad 29
Ad 30
Ad 31
Ad 32
Ad 33
Ad 34
Ad 35
Ad 36
Ad 37
Ad 38
Ad 39
Ad 40
Ad 41
Ad 42
Ad 43
Ad 44
Ad 45
Ad 46
Ad 47
Ad 48
Ad 49
Ad 50
Ad 51
Ad 52
Ad 53
Ad 54
Ad 55
Ad 56
Ad 57
Ad 58
Ad 59
Ad 60
Ad 61
Ad 62
Ad 63
Ad 64
Ad 65
Ad 66
Ad 67
Ad 68
Ad 69
Ad 70
Ad 71
Ad 72
Ad 73
Ad 74
Ad 75
Ad 76
Ad 77
Ad 78
Ad 79
Ad 80
Ad 81
Ad 82
Ad 83
Ad 84
Ad 85
Ad 86
Ad 87
Ad 88
Ad 89
Ad 90
Ad 91
Ad 92
Ad 93
Ad 94
Ad 95
Ad 96
Ad 97
Ad 98
Ad 99
Ad 100

act' generatōis p'supponit suppositū generati
ue cōstitutū. q' etiā supponet suppositū genitū
qd ē impossibile. qz tūc eēt genitū anqz gene-
raret. Itē oē qd relatiue refert ad genitū i
intellectuali natura p'nitate refert ad ipm. si
igit act' generatōis p'supponit tale suppositū
ergo p'nitas nō seqret actū generatōis. Pz
igit q' p' p'dictā fāctā formalitatū n̄ euadūt
h'moi difficultates. Nō curo tñ ad p'ns ista
soluere q' ad h' ceta cōsilia m̄ di sup' di. xxvi

Di. xxix
Artic' 2

Quātū ad secundū

p'nipale. vtz in diuis sit p'nicipiū originali-
ter p'ductiū. possit q' d'upl'r fieri inquisitio.
Primo vtz rō p'nicipij inueniat i diuis tam
respectu intrinsecor' puta p'sonaz. qz respectu
extrinsecor'. puta respectu creaturariū. Secdo
quō tal' rō ibi repiat' puta vniuoce vl' equo-
ce vel analogice. Tercio vtz p'r' filij sint vnuz
p'nicipiū spūscī. Et quarto dato q' sic. vtruz
tñ possint dici p'les spiratores. Sed qz de ter-
cio r' quarto satis plix tractauit dist. xi. que-
stione. i. articulo. ij. r. ij. ideo ad p'ns soluz de
primo r' secdo aliqd breuissimē dicā. Quā-
tū igit ad primū dico q' q'suis i creatur' p'nci-
piū r' cā dicant' ad cōuertentiā. i. diuinis tñ re-
spectu intrinsecor' ita admittēdū est nomē p'n-
cipij. qd tñ negāduz est nomē cause. Nā cā ē
ad cui' eē sequit aliud. vt p'z. v. metaph. In
diuis igit vbi nulla ē seq'la i esse. cū ibi nō sit
pus r' posterius i esse. sed vnū r' idē eōim per-
sonaz. ibi nō debet admitti nomē cause. Itē
vbi nō est aliud r' aliud substātiue. nō potest
admitti nomē cause. cū ad eē cause sequat' ali-
ud. sed i diuis nō repit aliud r' aliud substāti-
ue. qz als eēt diuisa natura. Sed q' nomē
p'nicipij vere diuisa ueniat p'z. qz dicit. v. me-
taph. q' p'nicipiū est vnū est aliquid. qd tñ ē
dicere. q' p'nicipiū est a quo aliqd habet esse.
Sed filius i diuinis vere ē a patre. r' spūscian-
ctus ab vtroqz. igit p'r' vere ē p'nicipiū filij. r'
pater r' filius p'nicipiū spūscī. Respectu tñ
creaturaz tota trinitas r' pōt dici p'nicipiūz.
qz ois creatura a dño deo est. r' filij potest dici
causa. qz cū creatura p'ducat a deo i aliena na-
tura. ergo in creatione ad esse dei tanqz ad esse
cause sequit aliud. puta ipsa creatura a deo si
ue ab eē diuino eēntialiter distincta. Quā-
tum ad scdm dico q' p'nicipiū in diuis respe-
ctu p'sonaz ad intra. r' respectu creaturariū ad
extra. nec dicit vniuoce nec equo-
ce. sed dicit analogice. Quia qñcūqz ratio alicui' nomis

Lōdo 1

Lōdo 2

Ratio

puenit alicui rei in compatōe ad plura. quo-
rum respectu vnus puenit sibi prius qz respe-
ctu alterius. h'moi nomē de tali re nec d' vni-
uoce nec equo-
ce sed analogice. sed ratio p'nci-
pij prius puenit deo qstū ad p'ductiōem p'so-
naz qz creaturaz. ergo h' nomē p'nicipiūz q'
ad intra r' quo ad extra deo nec puenit vniuo-
ce nec equo-
ce. sed analogice. maior p'z. Qz
si d'peteret ei equo-
ce. tūc nō competeret ei f'm
vnā rationē. Si vniuoce. tūc nō prius d'pete-
ret ei respectu vnus qz respectu alteri'. Et suf-
ficiēti ergo diuisiōe relinquit q' sibi comparat
analogice. Minore p'bo q' d'upl'r. P'imo
sic. Qz qñ aliqd nomē vnū puenit aliq'bo du-
obz. quoz tñ vnū f'm significatū illi' nois est
rō alterius. illud nomē p'ri' intelligit d'peteret
illi p' quod cōuenit alteri. siue quod est ratio
quare illud nomē pueniat alteri qz eōuerso.
sed eē p'nicipiūz creaturaz puenit deo p' hoc
q' ipse est p'nicipiūz p'sonaz. qz sicut patebit
li. ij. dist. xi. articulo. i. emanatio p'sonaz ē ra-
tio emanationis creaturaz. Secdo sic. Quā
vnū cōe nomē dicit' de necio r' p'ngēti. prius
videt d'peteret necessario qz p'ngēti. sed eē p'n-
cipiū p'sonaz puenit deo necio. qz nō potest si-
bi nō competere. r' eē p'nicipiū creaturaz cō-
uenit sibi libere r' p'ngēti. potuit em deus
eas nō p'nicipiare si voluiss'. ergo rē. Ter-
cio sic. Quā hoc nomē p'nicipiū sit relatiū. vt
p'z. i. p'p'icor'. vbi cūqz ergo relatio significa-
ta p' ipm realiter aliqd ponit. ibi hoc nomen
p'nicipiū prius r' magis p'pue repit q' vbi ni-
hil reale ponit. sed ex hoc q' vna diuisa p'sona
ē p'nicipiū alterius. relatio realis ponit in p'so-
na producēte q' alterius ē p'nicipiū. s' ex hoc
q' deus est p'nicipiū creaturaz nō ponit i deo
aliq' realis relatio. vt patebit in dist. immedia-
te seq'nti. q' rē. Quarto sic. Qd puenit deo
ab eterno. prius r' magis videt sibi d'peteret qz
qd puenit sibi i tpe. sed eē p'nicipiū p'sonaz cō-
uenit deo ab eterno. creaturaz autē ē p'nicipiū i
tpe. ergo rē. Ad argumētū p'nicipale i oppo-
sitū ddm q' si negat i diuis eē p'nicipiatū. hoc
sit p'pter hereticos. qui p' eodē volūt accipere
p'nicipiatū r' causatū.

Probatio
minors.

Distinctio tricesima.

Sunt eni que
dā rē. Postqz mgt' d'eterminat
de diuiaz p'sonaz eternis mon-
onibus. nūc in ista. xxx. distinctione tractat

Ad p'nici-
pale argu-
mentum.

de earundem psonaz tpalibus relationibus.
 Et diuidit i duas ptes. Quia pmo mgr on/
 dit q quedā tpales appellatōes deo pueniāt.
 Secdo ostēdit qliter 7 p quez modū deo con/
 uenire valeāt. ibi. Quomō g. Prima i tres.
 Nā pmo magister pmitit suā intentōem.
 Secdo ptra suā assertionē adducit obiectōez
 Et tercio illius obiectionis innuit dissoluti/
 onē. Scda ibi. Sed hic aliqz dicit. Tercia
 ibi. Ad qd dicit pōt. Sequit illa ps. Quō
 g. Et diuidit i duas ptes. Nā pmo ostēdit su
 pradictōz possibilitatē. Secdo ex hic dicit ostē
 dit eē soluta qndā sup tractā difficultatē. ibi
 Dic pōt solui qō. Circa istā dist. qro.

V Trū relatio dei ad creaturā sit pōre
 latōe creature ad deū. vl ecōuerso. Et
 videt q relatio dei ad creaturā sit pōr
 qz sic sebz sūdāmētū ad sūdāmētū. sic rela
 tio ad relatiōez. sed de pōr qz creatura. g. rē.
 Cōtra. relatio fm rationē ē posterior relati
 one fm rē q sibi opponit. s3 relatio dei ad crea
 turā ē fm rationē. vt. j. patebit. relatio pō cre
 ature ad deū est realis. ergo rē. Dic quat
 tuor sunt vidēda. Primo vtz aliqua rela
 tio sit inter deū et creaturā. Secūdo dato
 q sic. vtrum talis relatio sit realis ex parte dei
 Tercio vtrum sit realis ex parte creature.
 Et quarto videndūz est de eo quod quez
 stio querit.

Quātuz ad primuz

pncipale. vtz aliq relatio sit inter deū et crea
 turā. dicēdū q sic. Quia inter mēsuratū 7 mē
 surā opret eē relationē. sed de pōr qz creatura oim cre
 aturaz siue oim entū. vt p3 p Auer. r. meta/
 ph. vbi sic ait. Illud qd ē mēsurā oim ē p mū
 pncipiū. de. s. qui ē motor oim absolut⁹ ab oī
 materia. q est actus vltimus. cui n̄ admisce
 oino potētia. qui ē pncipiū vt motor. forma 7
 finis. Et. xi. ppositione pcli dī. Dis deus mē
 sura ē entū. P. inter pducēs 7 productuz
 est vera relatio. sed deus est creator oim. Ha
 ioz patet. v. metaph. Mior declarat circa pn
 cipiū secūdi libri. P. quecūqz simplr sūt di
 uersa. inter ea saltē est relatio diuersitat. s3 de
 us 7 creatura sūt simplr diuersa. cum differāt
 plus qz genere. vt p3. r. meth. S3 aliqz tri/
 plr hic possz instare Pūo qz relatiua sūt sil
 natura. de aut pōr ē oi creatura. Secdo qz q
 nō sūt ad inuicē pabilia n̄ sūt ad inuicē refe
 ribilia. s3 deus 7 creatura n̄ sūt ad inuicē ppa
 bilia. cū nō sint vniuz generis. Sola em illa

sunt ad inuicē pabilia q sūt vniuz generis.
 Tercio qz i qcuqz genere ē vniuz relatiuoz 7
 alterz. sed de nō ē i genere creature. cū i nullo
 genere claudat. sed i se claudat pfectōes oim
 genēz. vt p3. v. meth. S3 illa n̄ obstat pō
 tati iā dicte. qz. b. Aug. epistle dicit. v. li. d tri.
 q creator relatiue dī ad creaturaz. sic dñs ad
 pū. g. rē. Ad p mū g ddm. q qzuis relatiua
 vt relatiua sūt sint sil natura. in n̄ oz sūdāmēta
 seu sbiecta relationū eē siml. 7 idō qzuis de⁹ vt
 creator sil sit cū ipsa creatura. nec pū eē pot
 erit qz eē creatura. qz vt creator ē terminat rela
 tionē q creatura referat ad ipm. tñ vt deus ē p/
 cedit oim creaturā. qz vt sic nō dī relatiue. sed
 absolute. Ad scdm ddm. q non oim ē ppa
 tio quoz ē relatio. pprie loqndo de patione
 mō q illa dicunt ad se compabilia que ad se
 mutuo sūt ordinabilia. sed solū illoz que ad
 inuicē referunt penez quantitatē vel qualita
 tē. iuxta q alterz altero pōt dici mai⁹ vl min⁹.
 mel⁹ vel pe⁹ vel albi⁹. 7 sic de alijs hmōi. Re
 latione. n. diuersitatis referunt ea ad se inuicē
 q diuersoz genēz sūt Ad terciū pōt dici q
 n̄ oportz sūdāmēta relationū eē eiusdē genēz
 sed solū ipsas relationes. quātitas. n. et quali
 tas dñi genere. qzuis eēlitas 7 sil'itudo q sū
 dant in ipsis sint in eodē genere relationis.

Etia potest dici q qzuis deus i nullo gene
 re sit ita q claudat i eo. est tamē i quolibet ge
 nere sicut pncipiū illius generis. 7 ideo de⁹
 referat ad quamlibet rē cuiuslibet generis sicut
 pncipiū ad pncipiatū.

Quantuz ad secun

dum pncipale. dato q sit relatio inter deum
 7 creaturas. vtrum sit relatio realis ex pte dei.
 pono duas conclusiones. Prima est qz re
 latio deo adueniens temporaliter. ex pte dei nō
 est realis. Secunda qz hoc nō obstatē de/
 us tamē vere terminat relationē creature. 7 ex
 hoc fm rationē referat ad creaturam. Cir
 ca primā sic pcedam. Primo. n. pbato pclu
 sionē aliquibz rōibus. Secdo ad ducaz ptra
 ea motiua opposite opinōis. Et tercio mde
 bo ad ea Pūo igit⁹ cōclōz pto sic. Nullū ens
 qd simplr ē necesse eē. possibile ē deo cōuenire
 ex tpe. sed omne quod realiter est in deo ē sim
 pliciter necesse esse. quia nihil existēs realiter
 in actu purissimo et simpliciter pmo pōt esse
 ptingēs. g. nulla relatio realiter existēs in deo
 potest deo aduenire ex tpe. g. rē. P. si relatiō
 p quam deus ex tpe referat ad creaturam esset

in compo ad p...
 vniuz p...
 hmoi nomi...
 uoce sed...
 uenit deo...
 uraz. ergo...
 qo ad crea...
 uoce. sed...
 i equo. tū...
 i. S vniuz...
 tu vniuz...
 diuisio cre...
 Miori p...
 aliqz nomē...
 in vniū fm...
 illud nomē...
 i cōuenit...
 d nomē p...
 qz puz crea...
 nicipiūz p...
 i. articulo...
 nonia crea...
 omē dicit...
 ere necess...
 ay puenit...
 pte. 7 eē p...
 libere 7 p...
 nicipiū h...
 ū hoc nomē...
 sicoz. vbi...
 i realiter...
 ū pūo 7 m...
 pncipiū. sed...
 ū alterius...
 acū qz alter...
 ē pncipiū...
 is relatio. vt...
 g. rē. Quomō...
 pūo 7 magis...
 t sibi i tpe...
 ab eterno...
 rē. Ad argumē...
 q si negat...
 hereticos. qui...
 am 7 caulan.

Distinctio tricesima
Int eni
 da rē. Possi...
 de duaz p...
 nūc in illa...

Cōtra

Solutio. Ad 1

Ad 2

Ad 3

Articls 2

Cōclō 1

Cōclō 2

z

Vera res realiter i deo exis. tuc creatura fm ee
 creatu vere eet i deo. 2sequens est impossibile.
 quia cu omne quod e i deo realiter vere sit de-
 us. sequeret q creatura fm ee creatum eet ipe
 deus creator. proba 2sequentiā. omnis em ve-
 ra res ex tēpe proueniēs est vere creatura. sed
 talis relatio esset vera res. cum realiter suppo-
 natur esse i deo. 7 ex tēpe eueniret. ergo necesse
 3 oportet dicere q esset vera creatura. P. se-
 queret q ad destructionē vnius musce totus
 deus destrueret. quia cuz relatiua simul se po-
 nat 7 pernat. destructa musca destrueretur i
 deo hmōi relatio qua deus ad hmōi muscay
 refert. que quidē relatio si realiter fuit in deo.
 necessario idē fuit qd deus. qz quicquid reali-
 ter i deo est hoc necio deus est. ergo destructa
 4 hmōi relatione destruet deus. P. cuicunqz
 realiter inest aliqd qd amitti pōt illud neces-
 sario est mutabile. Ista ppositionē ponit au-
 gust. v. de trini. c. vi. Ex hac eni pbat xū esse
 immutabilē. q nihil est i eo qd amitti possit.
 Lū igit omnis relatio tpalis exis i deo amitti
 possit. si hmōi relatio realiter eet in deo: deus
 5 vere eet mutabilis. P. summe simplicitati
 haberi fm se absolutā necessitatē eēndi nō po-
 test realis relatio de nouo aduenire. nec etiam
 ab ipso recedere. sed deus ē summe simplex. 7
 habet fm se absolutā necessitatē essendi. Ista
 minor patet apud theologos et p̄hos. proba
 maiorē. qz eo ipso q summe simplex ē. q omne
 qd realiter in ipso est idē ē quod eēntia sua. 7
 p 2sequens nec pōt sibi adesse nec abesse sine sue
 eēntie mutatione. sed eo q habet absolutā ne-
 cessitatē eēndi nō coerigit aliqd extrinsecū na-
 turaliter differēs ab eo. omne aut qd refertur
 ad alterz reali relatiōe necio coerigit suum cor-
 relatiuū. q relatio dei ad creaturā nō est realis
 Instantia Forte dicit q quis nullū reale absolutum
 possit de nouo adesse vel abesse alicui sine sui
 mutatiōe. de relatione tñ nō est simile. qz ad
 solius alteri⁹ extremi mutatiōe alteri exte-
 3 moz aduenit realis relatio absqz omni sui mu-
 tatiōe. Istud nō obstat pdictis. qz si mu-
 tua realis relatio inest aliquibz. tuc sicut vna
 vice ex mutatiōe vnius extremi acquirit vel
 4 deperdit realis relatio in altero extremo sine sui
 mutatiōe sic alia vice poterit fieri ecōuerso.
 puta q ad mutatiōe istius acquirit vel deper-
 ditur i illo sine sui mutatiōe. Propter hoc for-
 te dicit doctor noster di. xxx. q. ij. q nō potest
 ee q aliquid realiter habeat ee i aliquo qd pu-
 us nō fuit. nisi aliqua mutatio sit facta i eo.
 vel salte sit possibilis fieri. Et illa videt esse ex

Instantia

Solutio

pssa intērio. b. Ambrosij. i. li. suo d trini. c. vi.
 vbi ptra Arnuz dicit sic. Si em deus aliqñ
 nō pater: postea pater fuit mutatus ē. P. 6
 mēsure ad mēsuratū nō ē realis relatiō. v t pa-
 tet. v. meth. sed deus ē mēsurā oim. vt ait co-
 men. x. metaph. igit ex hoc q deus terminat re-
 lationē ipsius mēsurare creaturę. nulla realis
 relatio ponet i deo. P. quicqd aduenit ali- 7
 cui post completū suū esse. hoc ē accidēs illi.
 sed deus ab eterno habuit ee completū. ergo
 si i tpe adueniret sibi relatio realis. tuc i deo ef-
 fet accidēs reale. qd negāt oēs philosophatē
 vna cū theologis. Dicit. n. Boetius in li. de
 tri. q i deo nullū ē accidēs. Et quasi tota illa
 ratio ē de mēre Aug. v. de trini. ca. vln. vbi sic
 ait. Qd q tpaliter dici incipit deus qd antea
 nō dicebat manifestū ē relatiue dici. nō tamē
 fm accidēs dici q ei aliqd accideret. sed plane
 fm accidēs eius ad qd deus dici incipit rela-
 tiue Sed oppositū istius a p̄trane opinā 8
 tibus arguit multiplr. Primo sic. Dis 1
 noiatio realis 7 formalis ē ab aliqua reali for-
 ma realiter informāte ipm denoiatū. sed deus
 realiter 7 formaliter dicit dñs. creator. guber-
 nator creaturę. et sic de alijs. q optet q relatio
 Domini realiter sit in deo. 7 sūt de alijs. P. 2
 actiuū ad passiūū refert relatiōe reali se tenere
 ex pre actiuū. qz relatiōes mō numeri 7 modo
 potētiē sūt reales i vtroqz extremo. vt pr. v.
 metaph. sed deus cuz sit creator oim refert ad
 oēm creaturā sicut actiuū ad passiūū. qz
 P. ille relatiōes sūt relationes reales fm 3
 quas extrema realia vere ad inuicē referuntur.
 circūscripto omni actu rōis. sed relatiōes tpa-
 les dei ad creaturā sūt hmōi. Maior patet.
 qz ex hoc aliqd dicit nō esse reale. qz dependet
 ab actu rōis. Minor sūt pr. qz cū hō q rati-
 tionalis creatura creatus fuerit sexto die. igit
 qnzqz diebz añ oēm actū rationis deus fuit ce-
 teraz creaturaz creator 7 dñs. P. relatio 4
 hñs reale sūdamentū 7 extrema realiter disti-
 cta ē real. sed qlibet pdictaz relationū ē hmōi
 relatio em domini sūdat sup omnipotētia
 dei. extrema sua sūt deus 7 creatura. et sic de
 alijs. P. vbi cūqz relatio ap̄ritu dinalis pro-
 ductiuū. scz ad pducibile est realis. ibi relatio
 actualis producētis ad productū necio ē rea-
 lis. Nō em est possibile q calefactiuū ad cale-
 factū sit relatio realis. qn calefactiō ad ca-
 lesfactū sit relatio realis. Sed deus vt pducti-
 uus ab eterno referebat realiter ad creaturaz
 vt pducibil erat. q modo vt pductor sine vt
 creator refert realiter ad eam. vt pducta sine

Dpl. 7m

creata. maior pz. Minor pbat. qz illa relatio est realis que a nullo intellectu dependet. nec humano nec angelico nec diuino. sed illa relatio qua deus ab eterno refert vt pducens e hmoi Istam pbo. No em dependet ab humano intellectu vel angelico. qz no du fuerit. Nec ab intellectu diuino. qz eentia diuina nro modo intelligedi anqz sit intellecta ab intellectu diuino habet in se et ex se in finitam virtute et perfectionem. et psequens potentia producedi omne pducibile seu possibile produci. No em deus e omnipotens et omniu productiuus ex eo qz intelligit se talem. sed eouerso ideo intelligit se talem. quia ipse est talis. P. produciens aliquid i diuersitate nature. no minus refertur ad ipsum qz produces aliquid in eade natura. sed pater realiter refert ad filiu que producit i eadem diuina natura. g creator realiter refert ad creatura quam producit i diuersitate nature. Minor pz ex fide. pbat maior. nam cu relatio realis requirat extrema realiter distincta no minus est relatio realis inter creator et creatura que suppositaliter et naturaliter distinguunt. qz inter patre et filiu qui solu suppositaliter distinguuntur. P. illud quod pprie et fm nome suum importat relationez. vbi cuqz hoc realiter inuenit ibi erit realis relatio. sed principiu ex nomine suo importat relatione. qz vt dicit. i. phisicoz. pncipiu aut e cuiusda aut quoru da. Lu igit deus sit realit pncipiu creature. ipse realiter refert ad creaturam. P. omne realiter diuersu ab alio refert ad ipm reali relatione. quia ipsa diuersitas e relatio. sed deus est realiter diuersus a creatura. g. zc. P. omne nomen quod pprie dicit de deo et no metaphorice ponit re sui significati realiter et formaliter i deo. qzuis em deus no sit formaliter lapis. est tamen formaliter sapiens qz lapis dicit metaphorice de ipso. sapientia no formaliter et pprie. sed deus pprie. immo ppriissime dicit dñs et creator. ergo relationes talibz nomibz importate realt erit i deo P scia realiter refert ad scibile. qzuis no econuerso. vt pz. v. metaph. sed deus scia sua q est ide qd eentia sua ab eterno sciuit omnē creatura. ergo zc. Sed illa no cludut. quia sicut i hac materia dicut solenes doctores. s. sancto Tho. et frater Egidius. ea que realiter ad se mutuo referunt. illa ad se mutuo realiter ordinantur. sed deus no ordinat realiter ad creatura cu ab ipsa i nullo dependeat. qzuis eouerso creatura ordinat ad deū. qz ab ipso realit dependet. ergo deus no refert realiter ad creatura

qzuis eouerso creatura realit referat ad ipm deum. Ad primu igit dicendum q maior no est vera. qz omne moues siue agēs actione trahente denominat a motu vel ab actōne. qzuis motus talis no sit in mouete sed in mobili. et actio talis no sit in agere sed in passo. Ad minorē tamē potest dici q deus in omnibus talibus nomibus denominat a forma absoluta. prout talis forma terminat realem ordinē siue relationē creature ad ipm deum. Dicit em dñs prout habet in se potētiā coactiuaz ad quam seruicus creature terminat. Dicit creator put habet in se potētiā creatricē ad quā relatio creature terminat. Ad secundū dicendum q deus respectu creature sic est produciens q etiā est mēsurā producti. ideo relatio actiuus ex pte dei trahit ad relationē que se habet modo mēsure. sed quia mēsurā ad mēsuratum no refert realiter. ergo zc. Ad terciū nego minorē. Ad probationē dico q licet in illis quibus diebus no fuerit intellectus humanus. fuerit tamē intellectus angelicus et diuinus. qui vidētes relationē reales ipsius creature termini ad actiuā potētiā creatoris. poterant eōtra fm rationē percipere relatōez creatis ad creaturam. Ad quartū. nego maiorē. quia relatio mēsure ad mēsuratū habet fundamentum reale et extrema realiter distincta. et tamē no est realis. vt patet. v. metaph. de relatione scibilis ad sciam. Ad quintūz nego minorē. Ad pbationēz dico q relatio pductiu ad pducibile creabile no fuit relatio real ab eterno i deo. qz no habuit extrema realiter distincta. creabile em anqz fuit creatū no differebat realiter a creatrice essentia. vt patebit in. ij. libro. qz relatio realis requirit extrema realiter distincta. ergo in illa pbatione datur no causa pro causa. qz dependētia ab intellectu no ē eā quare hmoi relatio no sit realis. sed idistinctio extremoz est causa Ad sextū nego maiorē i tali materia cu produciens est infinite nature et simplr necesse ē. quia tūc productū in eadē natura est eque perfectū cu producente. ppter quod inter tale produciens et pductū potest esse mutuus ordo. qz equaliter se coerigunt. Sed productū a tali producente in aliena natura rone sue limitate pfectionis i in finitū distat a nobilitate et pfectione produciētis. et ideo licet dependeat a produciētēz ordinē ad ipm. et psequens ad ipsum realiter referat. tamē hō no potest fieri eouerso ppter indepēdētiā produciētis. Ad probationē dico q peccat p assignationē no cause p cā Pōt etiāz dici

Solutio.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Alia solutio

mōsi i lino dicitur
 dicitur sic. Si em deus
 pater suu mutatus e
 ratiū no creatio relati
 deus i creatura om. v
 agit et hoc qz deus
 dicitur creatura. ad
 reo. P. quod dicitur
 em suu esse hoc creatio
 no habuit et compositi
 et sibi relatio realis
 e. qd negat oēs p
 gis. Dicit n. Thomas
 li i c. accedens. Et op
 Bug. v. de trinitate. ca. v.
 dicitur deus in opore
 amilisti creaturae
 et qz ei aliqd accidit
 us ad qd deus dicitur
 oppositi istius et
 multipli. P. dicitur
 et formaliter e ab
 informate ipm deum
 maliter dicit deus
 re. et sic et aliqd
 licet sit in deo. et
 illud refert relati
 il. qz relatiōes no
 reales i vroz com
 d deus cu sit creatio
 arā sicut actiuū ad
 relatiōes sunt relati
 ma realis vt ad
 omni actū rōis. h
 creatura sunt hmoi
 hō dicit no esse
 is. Minor sil pz. qz
 creatura creatio
 an oem actū rati
 turari creator et
 scidantū et com
 sed qz hō p dicit
 i dominū fundat
 na sua sunt deus
 s. vbi qz relatiō
 z ad pducibile est
 produciens ad pduc
 nē est possibile q
 it relatiō realis. q
 relatiō realis. Sed
 terno referat
 ill erat. g. modo
 dicit realiter ad

otra opi
ne.

ad sextū q̄ maior nō est vera q̄n ratio produ-
cētis aliquid i diuersitate nature coincidit in
rationem mensure. 7 pducēs sine diuersitate
nature nō coincidit i rationē mensure. et sic ē
in pposito. q̄ deus sic pducit creaturaz q̄ est
mensura creature. sic autē producit filium. q̄
tū nō est mensura filij. cum filius sit eiusdem
pfectionis 7 dignitatis cū patre. Et p idē

Ad 7

patet ad septimū. quia cū res que est principi-
um coincidit cū eo qd̄ pprie est mētura. tunc
relatio imposita nomie principij non est re-
latio realis sed fm rationē tm̄. sicut est relatio
mensure. Potest etiā dici ad minorez. q̄ h̄
nomē p̄ncipiū nō sp̄ formāl̄ significat relati-
onē. essentia em̄ diuina formāl̄ et̄is absoluta
ē p̄ncipiū generādi 7 p̄ncipiū spirādi. accipit
ḡ sepi⁹ p̄ncipiū nō formāl̄ p̄ relatiōe. s̄ p̄ ab-
soluto p̄notate t̄i relatiōis ip̄si⁹ p̄ncipiū quā
terminat. 7 hoc sufficit p̄ho. i. p̄hicoz. q̄ p̄ illa
ḡba intēdit p̄bare p̄menidē 7 mellissū q̄ nō

Ad 8

sit vnū solū ens. sed multa sūt q̄ sūt Ad octa-
uū dicendū q̄ maior nō est vera. nisi fūdet ta-
lis diuersitas i termis qui mutuo sunt ad in-
uicē ordinabiles. Et nā p̄t dici ad mino-
rē q̄ sicut deus est vnus p̄ subam̄ suā 7 nō per
intentionē additam. sic est diuersus seu disti-
ctus a quocūq̄ distinguit p̄ essentiam suā 7

Ad 9

nō p̄ aliquā realē relatiōem additā. Ad no-
nū. ad minorē dicendū q̄ eo ip̄so q̄ de⁹ pprie
dicat̄ creator 7 dñs. iō pprie est in deo potētia
creatiua 7 potētia coercitaiua t̄minās relatiō-
nes creature et̄is seruitutis q̄ creatura ip̄si deo
subijc̄it.

Ad 10

Ad decimū dōm q̄ scia nostra rea-
liter refert ad scibile. q̄ ipsa mēsurat̄ a scibili.
s̄ scia dei nō mensurat̄ a rebz. sed est mensura
rez. sic ait 3 men. x. metaph. ḡ argumentū est
p̄ me et̄ p̄tra suū p̄posito. Secda conclusio
p̄ p̄ iā dicta. Quia eo ip̄so q̄ aliqd̄ relatiōe rea-
li refert ad aliquē terminū. intellectus noster
naturā terminatē h̄mōi relatiōe p̄cipit econ-
tra referri. sed oīs creatura realr̄ refert ad deū.
vt patebit in. iij. articulo. ḡ deus saltē fm̄ rati-
onē refert ad creaturā. P̄. q̄nūq̄ nomen
relatiuū vere p̄dicat̄ de aliquo. si ex hoc nō po-
nit̄ i eo relatio fm̄ rē. saltē ponet̄ in eo fm̄ rōez
sed hoc nomen dñs est relatiuū 7 vere p̄dicat̄
de deo. ḡ rē. Sed hic posset instari triplr̄.

Instantia
Nota bñ.

1 Primo sic. De q̄ vere p̄dicat̄ relatiuū fm̄ esse
i illo debet esse realis relatio. 7 non solū fm̄ ra-
tionē. sed dñs est relatiuū fm̄ esse 7 nō fm̄ di-
ci. 7 vere p̄dicat̄ de deo sicut̄ in ip̄se dicit̄. ḡ rē.
2 Secdo sic. Nihil inuanū debet poni i deo.
q̄ si deus 7 natura nihil faciūt frustra. vt di-

cit̄. i. celi 7 mundi. multo minus potest aliqd̄
frustra esse in deo. s̄ ratio cui nō respōdet res
cassa est 7 vana. vt ait Boetius. Tercio q̄
si relatio qua deus dicit̄ dñs solū est i deo fm̄
rationē. tūc seq̄ret̄ q̄ deus ex hoc solū eēt dñs.
q̄ intelligerem⁹ eū esse dñm. p̄ns ē falsuz. ḡ 7
aīcedēs Ad p̄mū dōm q̄ nō omē relatiuū
fm̄ esse realr̄ refert. q̄ sicut̄ q̄nq̄ relatio fm̄ di-
ci ē relatio realis. sic nō ē incōueniēs q̄ relatiō
fm̄ eē q̄nq̄ sit relatio fm̄ rōez Ad scdm̄ di-
co ad minorē. q̄ rōni sine app̄hēsiōi intellect⁹
q̄nq̄ nihil r̄ndet̄ i re extra. sicut̄ cuz app̄hēdit̄
chimera. 7 tal̄ rō ē cassa 7 vana. 7 de tali rōne
loquit̄ ip̄ se Boet⁹. Q̄nq̄ aut̄ r̄ndet̄ aliqd̄ i re ex-
tra tāq̄ immediatū 7 p̄mū fūdamētū. sicut̄ cū
app̄hēdit̄ res p̄me int̄ctōis. puta hō v̄ lapidē
fortes vel plato. Q̄nq̄ aut̄ r̄ndet̄ fūdamētū
remotū 7 mediātū. Et h̄ duplr̄. q̄ qdā sūt q̄
intellect⁹ sua subtilitate p̄quir̄it. puta intel-
ctus querēs se sup̄ fantasma fortis intelligit
fortē tanq̄ vez ens reale p̄me int̄ctōis. vidēs
aut̄ hoc intellectū nō p̄dicari de plibz nomiat̄
ip̄m̄ indiuidū. 7 illud ē nomē scdē int̄ctōis.
q̄ p̄ immediato fūdamēto sibi r̄ndet̄ app̄hen-
siō intellectus. puta nō p̄dicari de plibz sed p̄
mediato fūdamēto sibi r̄ndet̄ res extra. puta
fortes. Aliq̄n̄ aut̄ talia intellect⁹ nō p̄q̄rit sua
subtilitate. sed ex suo mō intelligēdi de necita-
te p̄sequit̄. 7 h̄mōi v̄t plurimū sūt relatiōnes fm̄
rōez. q̄ quis em̄ i re extra ita dep̄deat mensura-
tū a mensura q̄ ecōuerso mētura nō dep̄ndet
a mensurato. t̄n̄ apud intellectū est eoz quā-
si mutua dep̄ndētia. q̄ sicut̄ intellect⁹ nō po-
test app̄hēdere mensuratū vt mensuratū ni-
si app̄hēdat mensurā. sic nec p̄t app̄hēdere
mensurā vt mensurā nisi app̄hēdat men-
suratū. q̄ tamē dep̄ndētie apud intellectuz
qua intelligit mensuratū dep̄ndere a mensu-
ra cor̄ respōdet dep̄ndētia in re extra. ideo re-
latio mēsurari ad mensurā est realis. dep̄ndē-
tie aut̄ mensure apud intellectū nō respōdet i
re extra dep̄ndētia mēsure. sed sola terminatio
qua mētura terminat dep̄ndētia mēsurari. iō
relatio mensure ad mensuratū est relatio fm̄
rationē. Ad terciū dicendū q̄ aliqd̄ ve-
re 7 realiter est idē sibi. tamē relatio qua idē
refert ad seip̄m̄ est relatio fm̄ rationē. q̄ intel-
lectus ipsam̄ p̄cipiendo v̄t̄ vno tanq̄ duo-
bus. vt patz. v. metaph. sic deus vere 7 reali-
ter est dñs p̄pter verā 7 realē potētiā coercē-
di subditos qua terminat omē dep̄ndētiā
seruitutis subditoz suoz. relatio t̄n̄ dei ad sub-
ditos est relatio fm̄ rationē. cuz ubi ex p̄te rei

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Quia dicitur
Solutio
Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6
Ad 7
Ad 8
Ad 9
Ad 10

nō mīdeat ordo dependētie qua referat ad sū- ditos. sed solū dependētia quā terminat put subditi ordināt ad ipm.

Quantū ad tercius

principale. vtrum relatio que est inter deuz et creaturā sit realis ex parte creature. sic proce- dam. Primo ponā vnam cōclusionē et ipsam probabo. Secūdo instabō ptra eam et solvaz instānas. Tercio inferā quod dā correlariuz cōtra dicta cuiusdā doctoris in ista materia.

Lōcō ē hec q creatura reali referat ad crea- torē. Quod illud quod realiter dependet ab altero et ad ipm ordinat. hoc realiter referat ad ipm.

sed creatura realiter dependet a deo et ad ipsuz ordinat. vt patet. xij. metaph. P. omne pro- ductuz reale realiter referat ad producens. sed creatura est realiter producta a deo. gr̄c.

P. omne mensuratū realiter referat ad mensuram qua pfectissime mensurat. sed deus est mēsu- ra oim pfectissima qua omnes creature perfe- ctissime mensurant. Contra illā cōclusionē ab aliquibz instat sic. Si ois creatura referat ad creatorē relatiōe reali. tūc ipsa relatiō qua referat creatura cum sit realis est vera creatura et p consequēs refertur ad creatorē. aut igit referat relatiōe fm rationē. aut relatiōe reali.

Si primo mō. tūc pari ratione quelibet alia creatura referat relatiōe fm rationē ad creato- rē et nō reali relatiōe. Si secūdo modo. tūc eodē modo queret de illa relatiōe. et erit pro- cessus in infinitū. P. creatura fm q ē pro- ducta a deo sic referat ad deuz. sed a deo fm sub- stantiā suā est producta. igit fm suā substan- tiā referat ad deū. et nō fm aliquā relatiōe ac- cidētaliter supuementē. P. omnis relatiō est quasi quod dā mediū inter extrema relatiua. sed inter creatorē et creaturā nullū cadit medi- um. qz fm Bern. omne quod ē aut est creatu- ra. aut creaturę cōtia. Sed illud expresse ē ptra. b. Aug. v. de trini. c. vi. vbi ait deuz di- cū relatiue ad creaturaz. nō ratione accidētis quod accidit sibi. sed ratione accidētis quod accidit creature. ad quam dici incipit ipse de- us. Oportet igit q relatiō creature ad ipsuz deū sit aliquid reale existens in ipsa creatura quo ad deū creatura referat. Ad primū igit dicendū. q relatiō referat ad deū. nō tamē alia relatiōe sed seipsa. Sicut em̄ species differt dñtia sua ppria ab alia specie. dñtia autem nō differt alia dñtia. s; seipsa est ab alia dif- ferētia realiter diuersa. sic relatiū referat rela-

tione. relatio autem respicit terminū seipsa.

Ad secundū dicendū q sicut aliquid dici- tur simile ipsa qualitate causaliter et fundamē- taliter. sed ipsa similitudine dicit simile forma- liter. sic quelibet creatura p suaz naturā refer- tur ad deū fundamētaliter. sed ipsa relatiōe for- maliter. Ad terciū dicendū q quis inter creatorē et creaturā non sit mediū tale qd nec sit creator nec creatura. tamen inter creaturā absolutā et creatorē p modū cuiusdā tendētie mediat creatura que est relatiō. que cū sit ipa tendētia siue ordo. nō requirit aliam tendē- tiaz mediā. sed seipsa tendit ad terminū. nec etiā mediat relatiō tanq; res alia a suo funda- mento sed tanq; modus. Et ex hoc potest inferri ptra vnū doctorē q falsa est sua adin- uentio qua ponit circa illam distinctiōz. xxx. q nulla relatiō formaliter sumpta sit ens rea- le extra animā. Omnis em̄ relatiō vt ait depen- det ab actu rationis. et formaliter soluz habet esse obiectiue i anima. Et hoc ipse pbat pmo de relationibz que dicunt modo vniuz. vt est similitudo. equalitas et idētitas. De idētitate tamen dimitto. qz ibi pcedo secū q ibi sit re- latio fm rationēz tm̄. De similitudine et pō arguit sic. Dis realitas potest p diuinā potē- tiam manuteneri absq; omni alia realitate a qua non dependet. sed realitates duarū albe- dinū a similitudine nō dependēt. ergo si simi- litudo esset ens reale posset deus manuteneri duas albedines destructa similitudine. sed il- lud est falsum. qz intellectus semp eque inue- nit similitudine circa hmoi duo alba. Se- cundo pbat hoc idē de relatiōibz mō numeri- sic. Si relatiō mō numeri eēt verū ens reale extra animā. tunc in vna reputa i vna sola li- nea essent infinite entitates reales. falsitas cō- sequētis patet. pbat psequētia. qz talis linea respectu sue medietatis esset dupla. et illa me- dietas respectu totius esset subdupla. Iteruz eadem linea respectu sue tercię partis esset tri- pla. respectu quarte eēt quadrupla. et sic de sin- gulis ptibus. que cū sint infinite eēt insin- te entitates relatiue actu in eadē linea. quod est impossibile. ergo relationes tales nō pos- sūt dicere formaliter aliquā entitatē extra ani- mā. Tercio idē pbat de relatiōibus dictis mō potētie. qz illud nō pōt poni res i natura qd nō habet aliqd pductiū nec mediate nec immediate. s; pñitas ē hmoi Maior pz. qz ni- hil pōt seipm pducere. vt pz p Aug. i. de tri- ca. i. et p omē. xij. meth. cōmento. xxxvij. Mi- nozem pbat. qz paternitas que de nouo fit in

Ad 2

Ad 3

Correlari- um 3 Au- reoli.

Rōes Au- reoli.

2

3

mudi. mudo minus p... in deo. s; ratio cuius... cana. vt ait Boetia. Qu... ua xus dicit vna solū... e sequet q xus qz hō... eren? cū effedim... Ad pmū dōm qz nō... rrefat. qz sicut cogitatio... realis. sic nō ē incommensur... s; relatio fm rōz. Sed... oīz. qz rōni siue appō... l. nō dicitur rētra. nō... r tal rō ē casta et vna... se Boet? Quis nō dicit... mediat. p pmo dicitur... it res pme intētiōis. p... i plato. Quis aut rētra... mediat. Et hō duplex... sua subtilitate p pmo... rēs se lup fantasia... s; vcz ens reale pme... nō dicitur nō p dicitur... uiduū. et illud ē nō dicitur... hōo fundamēto sibi... etus. puta nō p dicitur... fundamēto sibi nō dicitur... lūq; aut talia intellectus... te. sed ex suo mō... it. c. hōi nō vltimū... us em̄ i rētra in appō... nura q cōuētiō mē... arato. nō apud intellectus... ia dependētia. qz... pōndem enlurati v... endat mensurā. sic nō p... iurā vt mensurā nō appō... qz tamē dependētia... illogal mensurati... pōdet dependētia in... iurati ad mensurā d... veniure apud intellectus... dependētia mē... iura terminat dependētia... mensure ad mensurati... Ad terciū dicendū... ater est idē sibi. tamē... d seipm est relatiō fm... plam pcedendo vnt... par. v. metaph. sic... nō poterat vna et realis... atos qua terminat... ma subditur. inq;... et relatiō fm rōz...

ids 3

do 1

antia

1

2

3

ra istā

1.

oluitio.

Ad 1

aliquo producente. si causat. aut causat a tali producente i quo e. aut a pducto. aut ab actio ne fluere a producente in productu aut ab aliq extrinseco puta a celo vel a deo. Non primo modo. tu quia relatio eor p se terminus pdu cētis. tu quia acquireret sine puia adquisitio e alicuius absoluti. tu quia producens ageret in seipm. Nec scdo modo. qz filius no potest aliquid impmere in patre. Nec tercio mo. qz actio est subiective in passio. Dicere autē qz de us vel celū imprimat hmōi realitates est ab/

4 **surdū.** Quarto pbat idē de relatione men surati ad mensurā sic. Impossibile est aliquā rem dependere a nō re. quia res nō dependet a nihilo. sed sciētia potest manere respicibili de structa z penitus annihilata. ergo impossibi/ le est qz relatio sciētie ad scibile que est relatio mensurati ad mensurā sit aliquid in re exis.

5 **Quinto dicit qz vniuersaliter omni relati/ oni repugnat qz sit res in natura existēs. quia illud nō est res quod acquirē i subiecto nul lo agente ipm attingente. relatio est hmōi. qz si vnum album fuerit in oriente. z aliud albū fiat in occidente. similitudo generat i albo exi stente in oriente. nullo tamē agente ipm attri gente. Sed illam positionē nō reputo to/ nam. nec theologice nec philosophice loquē do.**

1 **Ratio primi est. Quia si relatio non ē ali ud pter ens rationis obiective exis in intelle ctu. cū diuine psonē nō distinguatur nisi tri bus relationibus. diuine psonē nō essent di/ stincte nisi tribus entibus rationis. z p conse quēs nō essent realiter distincte. qd fuit error**

2 **sabellij. P. Aug. v. de tri. ca. iij. dicit qz rela tiones i creaturis sunt accidentia nō autē in deo. Et addit ibidē. qz omnia accidūt creatu/ ris que vel amitti possūt vl' minui. vt magni tudines z qualitates. z quod dicit ad aliqd. sicut amicitie. seruitutes. similitudines z eq/ litates. Sed ens ratiōis obiective solū exis in aia nō pōt esse accidēs rei extra aiam. g. rē.**

3 **Qz autē hec positio vere phisē contradicat pa tet pmo de phisā Aristotē. qui. v. meth. appel lat relatiōes mō numeri z mō potētie relatiōes reales. z dicit eas realiter aliqd ponere in vtro qz extemoz. relatiōes sō mō mēsure i mensu rato dicit realiter aliquid ponere qzuis nō in mēsure. Sed planū ē qz nō plus i vno exte/ moz poneret qz i altero si oīs relatio eor fm ra tionē tm. Itē i pdicamētis z. v. meth. phs distinguēs ens reale extra aiaz i. x. pdicamē/ ta. i hmōi reali distictōe cōnuerat relatiōz cū alijs. ix. pdicamētis realibz. Itē ē Auzē.**

Extra au/ reolū.

qz ipe. iij. sue meth. dicit. qz relatio hz ppriaz certitudine fm quā hz ppriū in esse z ppriaz actualitatē. Itē est extra Auzē. qz directe in uehit i illā positionē. xij. meth. cōmēto. xij. vbi sic ait. Relatio est debilitatis esse alijs pdi camētis. ita qz quidā intellexerūt seu putauē rūt ipsaz esse ex scōis intellectis. Et idē cō

6 **men. iij. celū z mūdi. cōmēto. ix. ait. qz compa/ tio est accidēs sepabile a re. sed omīs compa/ tio pprie dicta ē relatio. g. rē. Est etiā illud**

8 **i simpliciu sup pdicamēta. vbi expse distin/ guit relatiōz i relatiōz reale. z relatiōz fm rōez. sed fm istā positōz oīs relatio ē fm rōz. Itē**

9 **i Euclidē p totā geometriaz. vbi tractat de ppositiōibus z eqūlitatibz z ineqūlitatibz. qz cū sint vere relatiōes. si tmō vt entia rōis eēt obiective i intellectu. scia euclidis nō eēt scia realis sed rōnalis siue logicalis. Ad pmi**

igit dīcēdū qz si mior debite sumit sō maiore. tūc i mīore supponit relatiōz eē rē alterā a fun damēto. z hē falsū. qz qzuis relatio real' a suo opposito real' differat. nō differt tm a suo sū damēto sicut res a re. cū nullā habeat opposi tionē ad ipm fūdāmētū. Est igit relatio z fū/ damētū eadē res. alio tm raliō mō se habens

Etiā ratio ē extra te. z deus pōt destruere omē ens fm rōem. z manuteneere ens reale. s. fm istā rationē deus nō pōt destruere simili/ tudinē z manuteneere duas albedines. igit ex natura fundamētōz innascunt ipse relatiōes tāqz vera entia extra aiam. z p hīs nō habent tmō modo esse obiectiuū in aia. vt tu intendis

concludere. Ad scōm nego pntiā. Ad pba/ tionē dico qz eo mō quo actu sunt signabiles ptes linez. eo mō pnt eē relatiōes reales i pti bus respectu totū. z i toto respectu talū pti/ als nō bñ dixisset phs. v. meth. qz relatiōes mō numeri sūt reales ex pte vtriusqz extemū. sed qz sp acceptū i talibz finitū ē. vt dicit. iij. phi/ coz. qz infinitas in talibz semp ē i potētia et i fieri. z nunqz in actu nec i facto esse. vt piz ibi dem. ideo nunqz erūt infinite entitates reales in actu quantūlibet relatiōes mō numeri sint entitates reales extra animaz realiter exites.

Ad terciū dicendo nego minorē. Ad pba/ tionē dico qz pntitas siue quecūqz alia relatio realis z habet causā pductiuā p se z p accidēs semp tm mediāte pductione alicui' absoluti. Per se quidē. qz producēs aliqd suppositū. z cōmunicās sibi virtutē generatiuā est p se cau sa omīs paternitatis que vnqz causabit vl' sū dabit in tali potētia generatiua. Illud autēz suppositū pductū generās postea filiū est cā

Solutio Adl

Adz

Adz

... ad quartū ...
 ... ad quintū ...
 ... ad sextū ...
 ... ad septimū ...
 ... ad octidū ...
 ... ad nonū ...
 ... ad decimū ...
 ... ad undecimū ...
 ... ad duodecimū ...
 ... ad trigesimū ...
 ... ad quadragésimū ...
 ... ad quinquagesimū ...
 ... ad sexagesimū ...
 ... ad septuagesimū ...
 ... ad octogésimū ...
 ... ad nonagesimū ...
 ... ad centésimū ...
 ... ad quingentesimū ...
 ... ad sexcentésimū ...
 ... ad septingentesimū ...
 ... ad octingentesimū ...
 ... ad nongentesimū ...
 ... ad millesimū ...

p accidēs eiusdē p̄nitatis. q̄ est causa sine q̄ nō siue remouēs prohibens. quia nō esse filij est causa prohibens actualē existentia ipsius paternitatis. Et cū dicit q̄ tunc pater cau- sare aliquid i seipso. Dico q̄ nihil repugnat causare aliquid in seipso p accidens. Sicut em̄ motus ipsius grauis est i graui. ⁊ tamen causat a graui. nam graue p se remouet pro- hibens. quod remouendo mouet seipsum de- orsum p accidens. vt patet. viij. phisicorū. et sicut talis motus per se est ab ipso generante. quod quidem generans quantum dat de for- ma tantū dat de loco. ⁊ p consequēs de motu ad talem locum. vt apparet in eodem. viij. sic in pposito ⁊c. Ad quartum nego minore. quia si re penit⁹ destructa adhuc maneret sci- entia. tunc habens scientiaz nihil sciret. quia tale scitum nihil penitus esset. cum sit destru- ctum tam in se q̄ in suis causis. ⁊c nihil au- tem nō potest esse scientia. Nihil em̄ nō con- tingit scire. quia nō est. vt dicit. i. posteriorū.

Ad 4

Ad 5 Ad quintū dicen dū q̄ vel p agens actua- liter attin gēs intelligis agens p accidens. si- ue causam p accidens. ⁊ tunc minor est falsa. q̄ nunq̄ acquiri paternitas sine actione pa- tris qua phibens paternitatē puta nō esse fi- lij remouet. Vel p agens actualiter attin gēs intelligis agens siue causā p se actualiter ope- rantē. ⁊ tunc maior est falsa. quia p eam eque bene probat q̄ motus actualiter inexiētēs gra- ui non sit aliqua res. sicut ⁊ paternitatē. q̄a causa p se illius motus. puta illud a quo ge- nitū fuit illud graue protūc cum graue mo- uet nō attingit actualiter ipsum graue. q̄ for- te protunc destructū est. ⁊ nō est in rez natu- ra nisi in potētia. Et sic apparet q̄ rationes illius nō conuincūt.

Ad 5

Quātus ad quartū

p̄ncipale. vtrum relatio dei ad creaturam sit prior relatione creature ad deum vel e conuer- so. Dicen dū q̄ relationes p̄dicte puta creatu- re ad deū ⁊ dei ad creaturā vt relatiōes op po- site sunt. neutra ē prior alia. q̄ vt sic hec ena- tura relatiuoz. q̄ vt relatiua sunt simul sunt Sed q̄ vt dixi sup̄ cū similitate nature stat- poritas originis. ideo posset ille articulus pe- tere. vtz relatio qua refertur creatura ad deū ⁊ magis habeat rationē originis respectu rela- tiōis qua refert deus ad creaturā q̄ e conuerso.

Ad 4

Et tūc penes istū intellectū dico. saluo tū- sp̄ meliori iudicio. q̄ relatio q̄ creatura refert

ad deū. magis habeat rationē originis respectu relatiōis q̄ deus refert ad creaturā. siue illa re- latio sit eterna siue tpalis q̄ e conuerso. Dico q̄ nūcūq̄ aliq̄ relatiua sic se habet q̄ vnū realit̄ refert ad alter. illud aut̄ e conuerso nō refert ad illud nisi ex hoc q̄ intellectus ⁊cipit ip̄z refer- ri ad illud motuū illius ⁊ceptus accipiēns ab illa p̄ma reali relatione. tūc illa realis rela- tio magis est origo illius relationis fm̄ rōez siue fm̄ ⁊ceptū intellect⁹ q̄ e conuerso Sed sic est i pposito. q̄ vt sup̄ius patuit. ex quo intel- lectus ⁊cipit realē relationē creature termina- ri ad ipm̄ deū. ⁊cipit ex suo mō intelligēdi ne- cessario e cōtra ipm̄ deū terminātē h̄mōi rela- tionē creature referri ad ipsā creaturā. q̄ obie- ctive mouet ip̄z intellectū relatio creature ad ⁊cipiendā relationē quā ponit i creatore. et p- p̄ns origo ei⁹ dici pōt. P. q̄ nūcūq̄ aliq̄ duo sic se h̄nt q̄ vnū est naturale. aliud aut̄ ex so- lo ⁊ceptu intellectus apphēdētis ipm̄ ad si- militudinē illius natural. tūc illud naturale ē p̄ns origine illo quod ad instar sui p̄ intelle- ctū est apphēsum. Sed relatio creature ad deū ē naturalis. cū ipsa naturaliter dependat a deo fm̄ totū suum esse. relatio autē dei ad cre- aturā est ex sola apphēnsione intellect⁹. q̄ ⁊c.

P. semp̄ illud est prius origine a quo mo- uet intellectus ad aliquem conceptū. q̄ illud quod fit ex tali conceptu. sed a reali dependen- tia siue relatione creature mouet intellect⁹ ad concipiendū deū esse realē terminū illi⁹ depen- dentie. ⁊ ex tali cōceptu ipse intellectus refert e conuerso h̄mōi terminū. s. deum ad creaturā. q̄ ⁊c. Sed si sic dixerō. qd̄ credo bñ dictū. tūc motu is duaz opinionū me optet r̄ndere Quaz p̄ma sine distincōe simplr̄ dicit. q̄ re- latiōes dei ad creaturā sunt p̄ores relatiōibus creature ad deū. Quia q̄n̄ aliqua relatiua sic se h̄nt q̄ vnū est totaliter cā alteri⁹. tūc relatiō illius qd̄ est cā est prior relatione eius qd̄ est effectus. sed deus totalr̄ est cā creature. q̄ ⁊c.

P. eadē est relatio q̄ deus vt creatiu⁹ ab eter- no refert ad creabile. ⁊ quā vt creans in tpe re- fert ad creatū. q̄ nihil de nouo pōt sibi adue- nire. sed relatio creatis ē prior relatiōe creati. q̄ sicut create actiuū est prius creati passiuo. sic relatio creatis ē p̄or relatiōe creati. q̄ prior ē relatio qua vt creatiuus ē refert ad creabile q̄ e conuerso relatio creabilis q̄ creabile refer- tur ad p̄ncipiū creatiuū P. nō q̄ creatura pōt creati ideo deus pōt create. sed e conuerso. Sicut q̄ posse create p̄cedit posse creati. sic re- latio creatis p̄cedit relatiōez creati. q̄ ⁊c. P. 4

Cōtra

Alex. 3. q̄. q. 6.

1

2

3

4

8 3

nō minus relatio dei pducētis est cā relatiōis sui pducti q̄ relatio naturalis agētis est cā relatiōis que est in naturaliter pducto. sed sp̄ relatio naturalis agentis ē prior cāliter relatiōe sui pducti. puta paternitas filiatiōe. ḡ ṽc.

1 Est insup̄ alia opinio aliquantulū t̄pans supradicta. Dicit em̄ q̄ relationes dei ad creaturā que ab eterno deo conueniūt sunt prior̄ res relationibus ipsis correspōdētibus ex parte creature. Quia ad illū quod ab eterno deo puenit nihil facit intellectus. sed de⁹ ab eterno habuit relationē ideatiui respectu ideabilis ⁊ creatiui respectu creabilis. cū igit̄ relationes dei ad creaturā solū p̄ tanto dicant̄ posterior̄ res relatiōibus creature ad ip̄m. eo q̄ intellect⁹

2 facit ad esse realiū relationū. ergo ṽc. P̄. nullius respectus eterni creatura poterit eē causa ḡ ṽc.

3 P̄. quicūq̄ aliq̄ duo sic se habēt sicut p̄mū ⁊ scdm̄. ⁊ scdm̄ nō habet q̄ sit aliquid nec ad se nec ad p̄mū nisi a p̄mo. tūc scdm̄ nō refert̄ ad p̄mū. nisi q̄ p̄mū refert̄ ad se/cundū. sed sic se habent creator ⁊ creatura. et/

go ṽc. Sed illa nō concludit. quia i om̄i relatiōe qua deus refert̄ ad creaturā. semp̄ cōcurrit relatio mensuræ ad mensuratum. quia sicut deus vt creans est mensurans creaturā. sic vt ab eterno creati⁹ vel ideatiuus ē mensuratiuus creabilis. Sed omnis relatio mēsure ad mensuratū dicitur ex relatione mensurati ad mensurā. q̄ vt p̄. v. metaph. mensura refert̄ ad mensuratum. eo q̄ mensuratum refert̄ ad mensuram. ergo omnis relatio dei ad creaturam. siue vt creata est. siue vt creabilis est. origine videt̄ esse posterior̄ relatione creature ad ip̄m Ad p̄mū igit̄ dicendū q̄ maior nō est vera. maxime si relatio cause ad causatū est fm̄ rationē. ⁊ cōuerso relatio causati ad causam est fm̄ rem. sed dei ad creaturā relatio semp̄ est fm̄ rationē. creatura autem saltem vt creatura est realiter refert̄ ad creatorē. cum realiter ab eo dependeat. Ad minores dico q̄ deus est totaliter causa creature. relatio tamen que est in deo non est causa relatiōis que est in creatura. quia deus creat virtute absoluta ⁊ actione absoluta. cum hm̄i virtus ⁊ actio. s. creationis sint cōmunes tribus p̄sonis. relatio vero dei ad creaturā ⁊ si sit cōmunis tribus p̄sonis. quia tamē nō est realis sed fm̄ rationē. nullius entis realis videt̄ esse p̄ncipiū. ḡ ṽc. Ad scd̄z nego maiorē. q̄ vt accipis creabile vt ab eterno habuit esse i mēte diuinā. neutro illoz modoz ē cadē rela-

Alia opi.

Extra illas opiniones

Solutio Ad 1

Ad 2

tio creatiui ad creabile. ⁊ creatis ad creatū. q̄ p̄mo mō extrema relatiōis nō dnt̄ realiter. Scd̄o mō alterz extremoz est ens. ⁊ alteruz penitus nihil. q̄ creabile extra mentē diuinā ab eterno nihil fuit. Dō planū est q̄ nō est eadem relatio eiusdem ad se. siue alicuius ad nihil. ⁊ que est creatis ad creatū. cū creans ⁊ creatū sint duo extrema reali distincta ⁊ am/

to positina. Ad pbationē dico. q̄ q̄uis nihil reale possit de nouo deo aduenire. aliquid t̄m fm̄ ratiōz de nouo potest sibi aduenire. Et sibi nego minorē. nec valet probatio. quia cū actio dei sit realis. ipsa vere potest dici causa passionis create. relatio autē talis agentis qd̄ est omnino p̄mū. cum sit relatio mensuræ. ⁊ p̄ consequens nec realis sed rationis t̄m. non potest esse prior̄ causaliter relatione ipsius pducti ⁊ mensurati. que vere est realis. Et p̄ idem patet ad tertium. quia q̄uis posse crea re sit prior̄ posse creati. relatio tamen creatis cum sit relatio mensuræ non est prior̄ relatiōe creati que est relatio mensurati. Ad quar-

Ad 4 tum nego maiorē. quia relatio naturalis agētis ad naturale productum est relatio realis. nec trahitur ad relationē modo mensuræ. sed manet infra ambitum relationū modo portie. que sunt reales in vtroq̄ extremoz. cuius oppositū est in relatione sup̄naturalis agētis quod ē deus. vt p̄. ⁊ dicitur. Et iō dato q̄ relatio naturalis agentis esset prior̄ relatiōe sui pducti. oppositū t̄m hui⁹ dicem⁹ de relatiōe sup̄naturalis agētis. cūz talis relatio sit relatio mensuræ ad mensuratū. Etiam minor̄ posset negari. quia fm̄ Ansel. monologion. ca. ij. relatio nō est causa relationis sibi opposite. Et fm̄ Aristo. in pdicamētis. relatiua sunt si mul natura ⁊ naturali intelligētia. Ad p̄mū alteri⁹ opinionis dōz q̄ intellect⁹ nō creat⁹ sed diuin⁹ facit ad hm̄i relatiōes q̄ deo ab eo no fm̄ rōez pueniūt. Ad. ij. dōm. q̄ q̄uis nulla creatura sit cā realiū respectuuz q̄ deo fm̄ rōez ⁊ nō reali ab eterno pueniūt. intellect⁹ t̄m diuin⁹ erit eoz cā. Ad tertiu⁹ nego maiorē. q̄ q̄uis creatura totū suuz esse siue ad se siue ad aliud totaliter habeat a deo. tamen hm̄i cālitatē deus nō h̄z a relatione que in ip̄o est fm̄ rōem. sed sua absoluta virtute. q̄ sua eētia est sibi rō ois cālitatis. ⁊ ideo nihil prohibet quin relatio que est in creatura reali possit esse prior̄ origine relatione que est i deo fm̄ rationē. Ad argumentū principale dicen/dū q̄ maior nō est vera nisi relatio in vtroq̄ fundamento sit realis.

Ad 1. aliter opin.

Ad 2.

Ad 3.

Ad p̄ncipale argumētū.

Distinctio tricesima prima.

Reterea con

P siderari oportet. Postq̄ maḡ sit
 pius determinavit de diuinariū
 psonaz p̄prietatibz p̄prie p̄p̄is. hic incipit
 determinare de cōsibus appropriatis. Et di/
 uidit in duas ptes. Q̄ p̄mo tractat de p̄mu/
 niū p̄fectionū appropriatione. Secūdo de p̄/
 priorum et p̄muniū ad inuicē compatie. di/
 stinctione. xxxij. ibi. Dicitur q̄stio. P̄ria
 in duas. Nā p̄mo mouet quāsdā dubitatio/
 nes. quaz solutōes valent ad habendū in di/
 uinis aliquas appropriatōes. Secūdo cre/
 quit tales appropriationes. ibi. Nō est p̄ter/
 mittendū. Prima in tres. Quia p̄mo de eq̄li/
 tate mouet tres dubitatōes. Secūdo immedi/
 ate applicat eaz solutōes. Et terciō ostēdit si/
 miles posse fieri dubitatōes et dari responsio/
 nes de similitudine sicut de equalitate. Secūda
 ibi. Ad qd̄ dicimus. Tercia ibi. Hoc idē di/
 cimus de simili. Tūc sequit illa ps. Nō ē
 p̄mittendū. Et diuidit in duas ptes. Nā
 p̄mo exequit istas diuinās appropriationes
 fm̄ sniam hilarij. Secūdo iuxta sniam Auḡ.
 ibi. Illud etiā sciri oportet. Prima in duas.
 q̄ p̄mo fm̄ hilarij tangit appropriationē.
 Secūdo dicitur hilarij innuit explanatōz. ibi
 Nō em̄ fm̄ p̄missā rē. Sequit illa ps. Il/
 lud etiā sciri oportet. In qua August. pa/
 tri appropriat vnitate. filio equalitate. sp̄sū s̄c̄/
 to vnitatis et equalitatis cōcordiam. Et di/
 uidit in duas ptes. Nam p̄mo maḡ hm̄ōi
 appropriationē ponit. Secūdo mēbra istū
 appropriationis exponit. ibi. Sed plurimos
 mouet. Et hec diuidit in tres ptes. Nā p̄/
 mo determinat quare patri appropriat vnitas
 Secūdo quare filio equalitas. Et terciō q̄re
 sp̄sū s̄c̄to cōcordia seu trāquillitas. Secūda
 ibi. Nūc videamus. Tercia ibi. Q̄ autē in
 sp̄sū s̄c̄to. Prima adhuc diuidit in tres ptes
 Nā p̄mo ostēdit quō vnitas patri appropaf
 Secūdo quō quelibet diuina p̄sona cuiuslibz di/
 uine p̄sone eēntialiter identificat. Tercio ostē/
 dit qualiter ex his tā Arij q̄ salēllij falsitas
 p̄futat. Secūda ibi. Dicitur optet. Secūda
 ibi. In q̄ arriana. Circa istā dist. xxxi. que
 ro hanc questionē.

V Trū eq̄litas i diuinis sit relatio realis
 Et videt q̄ sic. q̄ vbiq̄q̄ inuenitur
 eq̄lis virtutis magnitudo ibi inueni/
 tur vera et realis equalitas. q̄ eq̄litas ē realis

pprietas magnitudis q̄ntitatiue. s̄z i diuinis p/
 sonis ē equalis virtutis magnitudo. q̄ q̄uis
 nō q̄ntitate molis deus sit magnus. et n̄ rea/
 liter magnus quāritate p̄fectōis et virtutis ea/
 dem ex̄te i tribus p̄sonis. igit i diuinis ē equa/
 litas que est realis relatio. Contra. sancti
 nō ponūt in diuinis nisi quattuor relatiōes
 reales. s̄. paternitatē. filiationē. spirationē acti/
 uā et spirationē passiuā. quaz nulla est equa/
 litas. Nūc quattuor sunt vidēda. P̄/
 mo videndū est. vtz equalitas in creaturis sit
 relatio realis. Secūdo vtrum in diuinis sit re/
 latio realis. Tercio dato q̄ nō. vtrum i di/
 uinis equalitas sit relatio rationis. Et q̄r/
 to gr̄a p̄dictoz videbunt aliqua de relatione
 idētitatis.

Quantū ad primū

Articls 1

vtrum equalitas in creaturis sit relatio real.
 primo ponam vnā cōclusionē satis p̄munez
 quā credo esse verā. Secūdo adducā vnū mo/
 tiuū p̄trarie opinionis et respōdebo ad ipsum

Cōclusio ē hec. q̄ eq̄litas in creaturis dicit
 relationē realē. Quia illa relatio ē realis que
 fm̄ suū esse formale a nullo intellectu depen/
 det. sed equalitas creaturarū est hm̄ōi. Ma/
 ior est nota. probō minoz. quia si nullus eēt
 intellectus. adhuc due linee bipedales essent
 equales. et bipedales et tripedales essent ineq̄/
 les. P̄ illud quod est de reali vniuersi per/
 fectione est aliquid reale. equalitas et ineq̄a/
 litas. similitudo et dissimilitudo sunt hm̄ōi.
 q̄ ordo i quo consistit p̄fectio vniuersi neces/
 sario req̄rit eq̄litate et ineq̄litate. similitudine et
 dissimilitudine rez. P̄ fm̄ p̄mē. v. meth. hec
 ē cā q̄re aliqua referunt realiter. q̄ in aliquo/
 rū relatiuoz subiectis aliqd̄ reale ponit p̄pter
 quod referri dicunt. vt i subiecto dupli et di/
 midij ponit quāritas. sed i creaturis i subiecto
 equalitū ponit realis quāritas in vtroq̄ extre/
 moz. q̄ rē. Sed quidā oppositū istius ar/
 guit sic. Relationes modo vnus tales sunt
 quale est illud vnū sup̄ quo fundat. sed vnū
 sup̄ quo fundat equalitas i creaturis ē soluz
 vnū fm̄ rationē. q̄ equalitas fundata super eo
 erit solū relatio fm̄ rōem. Maiorē p̄suppo/
 nit. minorē p̄bat. q̄ due quāritates i duabus
 rebus equalibus ex̄ntes in quibus consistit
 equalitas nō sunt vnū nisi fm̄ rationē. cū sint
 distincte realiter et subiectiue. Sed illud
 modicū obstat p̄dicetis. q̄ equalitas nō est p̄/
 prietas vnus. sed est pprietas quantitas.

Lōclo

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

cū p̄prium sit quātitatis fm eam equale vel inequale dici. igit̄ talis vnitas fm rationē nō impedit realitatē equalitatis. dūmodo sint reales quātitates in quibus vt cōmensurate se habent ad inuicem sine aliquo excessu fundatur equalitas. vt aut̄ vna excedit aliā fundat̄ in eis inequalitas.

Articls 2 **Quātum ad secun**

dū p̄ncipale. vtrum equalitas in diuis sit re/ latio realis. sunt solēnes opinioēs ad vtrāqz p̄t̄ d̄ictionis. Primo igit̄ ponā vnā cō/ clusionē quā in hac materia estimo magis ve/ rā. Secō adducā oppositā opinionē cuz suis motiuis p̄ra eaz. Et tercio r̄debo ad ea. Dico igit̄ p̄mo q̄ equalitas i diuis non ē relatio realis. Quia sicut dicit doctor n̄r in p̄mo suo sc̄pto dist. xxxi. q. i. q̄ sicut cū relatiua mō potētie coincidūt cum relatiuis mō mensure. idē iudiciū habendū est de vtrisqz. sic cū similitudo et equalitas coincidūt cū idēitate eodē mō iudicabit̄ de vtrisqz. sed in diuinis coinci dūt. q̄ equalitas in diuinis erit relatio ratiois si cut ipsa idētitas. Et si dicit̄ quare q̄ potius trahit idētitas similitudinē et equalitatem ad suum modū. s. ad esse relationē rōis q̄ eō uerbo

Lōclo

Instantia

Solutio

Alex. Au gustin. q. 9. 4. 2 Egidium

Respōdet doctor n̄r dicens. q̄ sicut se habet fundamentū similitudis et equalitatis ad fūdamētū idētitatis. sic similitudo et equalitas se ha bēt ad idētitatē. Sed i diuis fūdamētū simi tudis et equalitatis trāsit i fūdamētū idētitatis et nō eō uerbo. q̄ equalitas et similitudo i diuinis non erunt relationes reales sicut nec ipsa idētitas. Sed i ista dicta doctoris q̄ dā sic p̄cedit. Primo em̄ impugnat modum hūc quo doctor n̄r declarat̄ clusionē. Secō arguit̄ i ipsaz̄ clusionē. Nā cū doctor di cit̄ relationē equalitatis et similitudis trāfire i idē titatem. iste distiguit̄ de idētitate. Nāz idēti/ tas accipitur vel vt quelibet p̄sona. ac etiam ipsa diuina eētia est eadē sibi ipsi. et sic nō vi detur dubium quin idētitas sit relatio fm ra tionē. sed isto modo equalitas et similitudo non transeunt in idētitatē. qz nec p̄sona ali/ qua est similis sibi ipsi. nec essentia est equa/ lis sibi ipsi. Alio modo potest accipi idēti/ tates prout in essentia diuina vna p̄sona est eadem alteri p̄sonē. et sic similitudo et equali/ tas tranfire possunt in modū idētitatis. sed vtrum talis idētitas sit relatio fm rationēz nō est minus dubium q̄ vtrum similitudo et equalitas sunt relationes fm rationē Lō

tra clusionē aut̄ arguit̄ sic. Quia oppositēre latōes origis fūdant̄ i vna eētia diuina. que tñ sunt relatiōes reales et realiter d̄ntes. non obstātē eētie vnitate. q̄ relatiōes cōes sicut sunt similitudo et equalitas sunt relatiōes re ales. non obstātē q̄ fundantur sup vna ma/ gnitudine vel sup vna sapiētia aut bonitate.

Sed p̄ra eandē clusionē arguit̄ quidā alij sic. Illud quod est in filio ex vi p̄ductio nis qua a patre p̄ducit̄ necessario est reale. qz nullum ens rationis sibi inest ex vi sue p̄du/ ctionis. Sed equalitas inest sibi ex vi sue p̄ ductionis. quia August. cōtra Maximū libz. iij. ca. xvij. ait. q̄ in diuinis pater non ē maior filio. quia equalē sibi genuit. P̄. si 4 cut se habet magnitudo d̄mensua ad equali tatem in creaturis. sic se habet magnitudo p̄ fectionis ad equalitatē i diuis. Sed magni tudo p̄ma fundat equalitatē que ē relatio rea lis. cū equalitas sit p̄prietas quantitatis. ergo et cōda fundabit̄ realē equalitatem. P̄. si illud 5 qd̄ minus videt̄ inesse inest. et illud qd̄ magi. sed minus videt̄ q̄ p̄ritas et filiatio sunt relatio nes reales stātē reali idētitate fundamenti qz equalitas. qz paternitas et filiatio nō sunt relati ones similitū noim et cōpantie. nā paternitas est relatio superpositionis. et filiatio suppositi onis. et p̄sequens maiorē videt̄ requirere i fundamēto distinctionē. vel saltē nō minorē ad hoc q̄ sint relationes reales qz equalitas et ceterae relationes similitū nominū et equi parantie. P̄. fm Anselmū monologio. xv 6 omnis p̄fectio simpliciter est in deo natural. et p̄sequens realiter. sed equalitas est p̄fectio simplr. qz Aug. de quātitate aīe. ca. vij. dicit. Inequalitati equalitatē iure p̄ponis. nec quis qz omnino est vt opinor humanō sensu p̄dixi tus cui illud nō videat̄. Sed illa nō con cludūt. Quia illa nō est realis relatio cui esse 1 p̄pletū dependet ab intellectu. sed equalitas i diuinis est h̄mōi. quia pater nō potest accipi equalis filio nisi eadem magnitudo diuina bis accipiat̄ p̄ intellectum. puta semel in p̄re et semel in filio P̄. Inter eadem extrema su 2 per eodē fundamētō nō p̄nt fundari p̄les op positiones realium relationū. sed inter patre et filium sup eodem fundamēto fundat̄ pa ternitas ex parte patris. et filiatio ex parte filij ergo nulla alia relatio fundata inter ea pore rit esse realis. P̄. hec est differētia inter rela 3 tiones modo potentiez modo vnus sine mo do numeri. q̄ relationibus modo potētie fun damenta nō referunt. nec relationibus quas

Alj ad id.

Cōtra eos

fundat formaliter denominant. sed solū ipsa
 supposita. potentia em̄ generatiua sortis nō est
 pater. sed ipse sortis est pater. sed relationibz
 modo vnius siue mō numeri etiam ipsa fun-
 damenta pprie referunt. et hōi relationibus
 formaliter denominant. Non em̄ soluz duo
 alba sunt similia. sed etiam due albedies sunt
 similes. nec solū duo lapides sunt equales. s;
 etiā ipse q̄ntitates sunt eq̄les. Cū igit̄ in diui-
 nis nō sint plures magnitudines q̄ relatiōne
 eq̄litate ad inuicē referant. sequit̄ q̄ suppositi
 toz relatiō mō eq̄litate fūdada sup vna et ea-
 dē virtutis magnitudine nō possit esse realis
 qz si esset realis etiaz ipsa fundamenta ad in-
 uicē realiter referrent quod est impossibile. cū
 vniū tm̄ sit fundamentū. ḡ rē. Ad primū
 igit̄ dōm. q̄ qualitercūq; accipiat̄ idēntat̄ dū
 mō sit realis idēntitas. semp̄ oportet q̄ relatiō
 extremoz sit relatiō fm̄ ratiōne. qz ī tali relati-
 one semp̄ vniū intellectus vno p̄ duobz. als nō
 esset realis idēntitas. q̄ si tibi de hoc est du-
 biū. nobis autem de hoc nō est dubiū. q̄uis
 em̄ p̄r et filiū fm̄ habitudinē origis duo sunt
 et relatiōibus originis realiter ad inuicem re-
 ferant. tamē vt idē sunt diuine essentie nō sūt
 duo sed vniū tm̄ idēntitate seu entitate absolu-
 ta diuine essentie. ideo relatiō que vt sic eis cō-
 pertit nō ē magis realis q̄ ea qua essentia ad
 seipsam dicit̄ eadem. Ad secunduz dicen-
 dum q̄ etiam supposito q̄ reales relatiōes op-
 posite nō requirant semp̄ distincta fundamē-
 ta. eo q̄ saltem in diuinis possunt fundari in
 eodem fundamēto remoto. tamē omnis rea-
 lis relatiō requirit suoz extremoz vt extrema
 sunt hōi relatiōis reales distinctiōe. sed
 q̄uis pater vt pater est. et filius vt filius sunt
 extrema relatiōnū originis. nō tm̄ equalitat̄.
 qz extrema equalitatis vt extrema sunt. opor-
 tet q̄ quāta sint. Nūc autē ita est q̄ pater et fi-
 lius vt quātū aut magni sunt distincti eē nō
 possunt. cum eadem virtute magni sint. sed
 vt pater et filius sunt. distincti sunt realiter. er-
 go q̄uis relatiōes originis sint reales. qz ea-
 rū extrema vt extrema sunt hōi relatiōnuz
 realiter distincta sunt. relatiōes tm̄ eq̄litate et
 similitudis in diuinis reales esse nō p̄nt. qz eaz
 extrema vt extrema equalitat̄ aut similitudinis
 sūt distincta reali esse nō p̄nt. ḡ rē. Ad terciū
 um dicēdū q̄ maior possit negari. qz etiā q̄ fi-
 lius sit idē sibi ipsi in est sibi virtute sue produ-
 ctōis. et tamē illa idēntitas vt relatiō est fm̄ ra-
 tiōne est. Dico tamē ad minorē q̄ equalitas
 quo ad suū fundamētū p̄ generationē cōicat̄

filio. nō autē in q̄tum est relatiō. qz vt sic eadē
 magnitudo bis accipit̄. qd̄ necessario sit ab
 aliquo intellectu Ad quartū dicēdū q̄ nō
 est simile. qz magnitudines dimēsiue vt fun-
 dat̄ eq̄litate in creaturis sunt realiter distincte
 et p̄ d̄ns extrema illius equalitat̄ vt extrema
 sunt realiter distincta sūt. in diuinis autē to-
 tum oppositū est. vt iam patuit. Ad quin-
 tū nego minorē. Ad probationē dico q̄ quāuis
 ī diuinis p̄nititas et filiatio in fundamēto saltez
 remoto nō requirant distinctiōne. extrema
 tamen sua vt extrema sunt realiter sunt disti-
 cta. et p̄sequens nō videt̄ minus q̄ sint rea-
 les relatiōes q̄ relatiōes similitū noim. quo-
 rum extrema vt extrema sunt realiter distincta
 in diuinis nō sunt. Ad sextū nego minorē
 quia nullā relatiō est perfectiō simpliciter. als
 em̄ aliqua p̄fectiō simpliciter esset in vna per-
 sona diuina que nō esset in alia. Ad p̄batio-
 nē dico q̄ equale cū sit relatiū nō dicit so-
 lam equalitatē. sed implicat fūdamentū ratiōe
 cui p̄t̄ dicere p̄fectiōne. et potest eē p̄fectius
 inequali.

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Quantū ad terciū

Articulus 3

p̄ncipale. vtz equalitas ī diuinis sit relatiō rō/
 nis. p̄ conclusiō ex iā dicit̄. Quia cū equalitas
 fm̄ suā p̄p̄riā ratiōne sit ad aliqd̄. nā equale ē
 equali equali. ergo equalitas erit relatiō aut
 fm̄ rē. aut fm̄ ratiōne. sed oñsum ē ī sc̄do p̄n-
 cipali q̄ eq̄litas ī diuinis nō est relatiō realis. ḡ
 saltē erit ibi relatiō rōis. supposito q̄ ī diuinis
 sit eq̄litas. in x̄ta illud Athanasij. E q̄lis p̄ri
 fm̄ diuinitatē. Et idē dicit̄ q̄ tote tres p̄sonē et
 eterne sibi sunt et coequales. P̄ relatiōes
 opposite existētes in vno r̄mediato s̄biecto sūt
 fm̄ rōem tm̄. qz si essent reales. cum om̄is rea-
 lis oppositio includat d̄dictiōne. seq̄ret̄ q̄ d̄-
 dictiōna simul verificarent̄ de eodē. Propter
 qd̄ semp̄ forme opposite quocūq; genere op̄-
 positionis penes idē primū et immediatū sub-
 iectū mutuo se excludūt. S; equalitas dicit̄
 oppositiōne relatiūā qua eq̄le eq̄li opponit̄.
 et ī diuinis ei r̄idet̄ p̄mediatū et p̄mo s̄biecto
 ipsa diuina magnitudo q̄ vna est et indiuisa.
 ḡ equalitas nō erit ī diuinis relatiō real. For-
 te dicetur q̄ maior nō est vera. quia paterni-
 tas et filiatio diuina nō minus respiciunt el-
 sentiam diuinā vt primū et immediatuz sub-
 iectum q̄ magnitudinem diuinam respiciat
 ipsa equalitas. et tamen paternitas et filiatio
 sunt relatiōes reales. R̄ideo q̄ instātia

Instantia

Solutio

ne autem requiritur. Quia opo-
 nes videtur vna cum a diuina
 ne vna est. et relatiōes sūt
 modo et copulatas sunt relati-
 obitate q̄ fundamētū sūt
 vel sup vna sapientia sūt
 tra eadē d̄dictiōne accipit̄
 lud quod est in filio et vt
 pater p̄ducit̄ necessitate
 na ratiōis sibi inest et rati-
 Sed equalitas inest sibi
 s. quia August. cōm. Do-
 ca. xvij. aut. q̄ in diuinis
 illa. quia equalit̄ sibi ḡ
 et magnitudo dimēsiue
 creaturis. sic se habet
 ad equalitatē ī diuinis.
 a fundat equalitatē
 itas sit p̄p̄rietas quoz
 dabit̄ realē eq̄litate.
 s videt̄ inest inest. rati-
 videt̄ q̄ p̄nititas et filiatio
 s hānt̄ realē idēntitatem
 et paternitas et filiatio
 illū noim et eadē ḡntē
 o sup̄positionis. ratiōis
 p̄sequens maior nō dicit̄
 iō d̄dictiōne. vel s̄biecto
 q̄ sunt relatiōes reales et
 relatiōes similitū noim
 e. P̄ fm̄ Athanasij. rati-
 ḡntis simpliciter etia
 ḡntis realiter. sed equalitas
 qz Aug. de quantitate co-
 stantē equalitatē ratiōis
 o est vt op̄inos humani
 illud nō videt̄. Ḡntē
 Quia illa nō est realis rati-
 o dependet ab intellectu. sicut
 est hōi. quia pater nō ē
 filio nisi eadem magni-
 tudine p̄ intellectum. p̄nt
 n filio. P̄ inter eadē
 fundamētū nō p̄nt rati-
 oes realium relatiōnū
 sup eodem fundamētū
 ex parte patris. et filiatio-
 nis. La alia relatiō fundamētū
 alis. P̄ hoc est d̄dicti-
 modo potentes modo
 et q̄ relatiōes nō
 tā nō referunt. nō ratiōis

Solutio

Ad 2

Ad 3

falsum assumit. qz si pñ itas vel aliq̄ alia re/
 lano originis respiceret diuinas eñtiam tan
 q̄ primū z immediatū subiectū. tunc denomia
 ret diuinam essentiam. vel saltem denomina/
 ret suppositum cum reduplicacione concreti
 ipsius deitatis. puta vel deitas esset pater. nō
 solum idērice sed etiaz formaliter. vel tale sup
 positum inq̄stum deus esset pater. quoz neu
 trum est verum. quia ad primū sequerē q̄ di
 uina essentia generaret. quod est reprobatur
 supius. Ad scdm sequerē q̄ spūscūs gene
 rarer. qz q̄cqd̄ uenit diuino supposito inq̄/
 tū deus ē. hoc uenit oibz tribus indr̄ter.
 Un̄ qz eq̄litas z ineq̄litas respiciunt magni
 tudinē tāq̄ subiectū pmū z immediatū. id̄ vel
 ipse magnitudines erunt eq̄les vel ineq̄les si
 disticte sūt. vel saltē ipsa supposita erūt eq̄lia
 inq̄stū eadē magnitudine magna sūt. P. si
 3 equalitates in diuinis z similitudines essent
 relationes reales. tunc infinite relationes rea
 les essent in diuinis. quia fm̄ quodlibet attri
 butum diuinū attendendo modū infinitas
 sue quā trahit a diuina eñtia psone dicūtur
 eq̄les. Etā fm̄ pfectōz cuiuslibet attributi p
 sone diuine sunt similes. Cum igit̄ talia attri
 buta sint infinita. ideo zc.

Articls 4

Quātuz ad quartū

principale dico q̄ idēritas fm̄ q̄ de ea loqui/
 1 tur phus. v. metaph. puta fm̄ quam aliquid
 est idem sibi ipsi. est relatio fm̄ rationē. Quia
 fm̄ q̄ aliqd̄ se habet ad aliud. sic aliquo mo/
 do participat rationē relationis. cū ppria ra
 tio relationis sit ad aliud esse. sed idem com/
 parum ad seipm̄ nō est ad aliud nisi fm̄ rati
 2 onē. igit̄ idēritas hm̄oi est relatio fm̄ rationē
 P. relatio realis req̄rit extrema realiter di/
 3 stincta. sed idem nō potest esse realiter distit
 ctum a seipso. P. relatio rep̄ndens ab in/
 tellectu est relatio rationis. sed idēritatis rela
 tio est hm̄oi. quia fm̄ phm. v. metaph. cū idē
 refer̄ ad seipsum. intellectus vñt vno vt du
 obus. Contra tamen hanc veritatem qui
 dam arguunt sic. Diuersitas ē relatio realis.
 igit̄ idēritas est relatio realis. z sequēta patz.
 qz opposita sunt sub eodē genere. vt patz. iij.
 metaph. Idē autē z diuersum sunt opposita
 vt patz. r. metaph. Sed ens rationis z ens re
 ale nō sunt sub eodem genere. ergo zc. Ad
 illud breuiter respondeo q̄ duplex est identī
 tas. Quedam absoluta. z ista est idem quod
 rei vnitas. z opponit̄ diuisioni. z p̄ sequens

Contra h̄

Solutio

diuersitati nō relatiue sed p̄uatiue. z ista idē/
 titas nō est determinati generis sed trāscēde
 tis. quia in omni genere reperitur. sicut etiā ip̄a
 diuersitas. Alia ē idēritas relatiua. puta qua
 idē relatiue respicit seipz. z illa nō opponitur
 diuersitati relatiue. quia relatiue diuersū op
 ponit̄ diuerso. z idem opponit̄ eidem cū sint
 relationes similiū nominū. Forte dicit̄ ad
 uersarius q̄ q̄uis idem z diuersum vt relati
 ua sunt non opponātur relatiue saltem oppo
 nūtur p̄uatiue. z p̄ consequēs erunt in eodē
 genere. quia p̄uatiue p̄tinet cū habitu ad idē
 genus. Respondeo q̄ vt relationes sunt n̄
 opponunt̄ p̄uatiue nisi ratione suoz funda
 3 mentoz. Dato tñ q̄ sint in eodem genere. ad/
 huc tñ nō sequitur supradicta z sequētia. pu
 ta si relatio diuersitatis est realis. q̄ idēritas
 sit relatio realis. quia hoc est pp̄uū ipsius re
 lationis q̄ ipsa fm̄ pp̄uam z p̄fectam ratōz
 sui generis est cōmunis rei z rationi. hoc ē re
 alibus relationibus. z fm̄ rationē solummō
 ad aliud se habentibus. als̄ nulla relatio fm̄
 esse posset esse relatio fm̄ rationē. cū omnis re
 latio fm̄ esse sit in p̄dicamento relationis. qd̄
 est falsum. vt apparet de relatione dñi ad ser
 uū. Ad argumentū p̄ncipale dicendū q̄
 q̄uis magnitudo realis sit in diuinis. loquen
 do de magnitudine virtutis z p̄fectōis. eq̄li
 tas tamē nō est relatio realis. eo q̄ ratione idē
 titatis illius magnitudinis extrema illius re
 lationis vt extrema sunt. nō sunt realiter di
 stincta. vt patuit supius.

Instantia

Solutio.

Ad p̄nci
pale argu
mentum.

Distinctio tricesima secunda.

Hic oritur que

h̄ lio. Postq̄ mgr̄ assignauit̄ di
 uinis quozdā cōuz approp̄a/
 tōes. hic circa p̄dicta mouet q̄sdā dubitatōes
 Et diuidit̄ i tres ptes. Quia p̄mo mouet qd̄
 nē circa appropriatū spūscū. Secdo circa ap
 prop̄atū filij. Tercio p̄ modū q̄onis vnū isto
 rū appropriatoz z pat̄ alteri. Secda ibi. Pre
 terea diligēter inuestigari. Tercia ibi. Pretea
 diligēter notādū. Prima i duas. Na p̄mo
 mouet hanc questionē. vtz p̄ vel filius dili
 gat spūsancto. Secudo ponit̄ suam responsi
 onē affirmatiuā p̄tē tenēdo. ibi. Nuic questī
 oni. Tūc sequit̄ illa ps. Preterea diligen
 ter inuestigari. Et diuidit̄ in quattuor ptes.
 fm̄ q̄ circa appropriatū filij. iij. mouet q̄ones
 Quarū p̄ma est. an pater sit sapiens sapiētia

Quantū ad certū
 p̄ncipale dico q̄ idēritas fm̄ q̄ de ea loqui/
 tur phus. v. metaph. puta fm̄ quam aliquid
 est idem sibi ipsi. est relatio fm̄ rationē. Quia
 fm̄ q̄ aliqd̄ se habet ad aliud. sic aliquo mo/
 do participat rationē relationis. cū ppria ra
 tio relationis sit ad aliud esse. sed idem com/
 parum ad seipm̄ nō est ad aliud nisi fm̄ rati
 onē. igit̄ idēritas hm̄oi est relatio fm̄ rationē
 P. relatio realis req̄rit extrema realiter di/
 stincta. sed idem nō potest esse realiter distit
 ctum a seipso. P. relatio rep̄ndens ab in/
 tellectu est relatio rationis. sed idēritatis rela
 tio est hm̄oi. quia fm̄ phm. v. metaph. cū idē
 refer̄ ad seipsum. intellectus vñt vno vt du
 obus. Contra tamen hanc veritatem qui
 dam arguunt sic. Diuersitas ē relatio realis.
 igit̄ idēritas est relatio realis. z sequēta patz.
 qz opposita sunt sub eodē genere. vt patz. iij.
 metaph. Idē autē z diuersum sunt opposita
 vt patz. r. metaph. Sed ens rationis z ens re
 ale nō sunt sub eodem genere. ergo zc. Ad
 illud breuiter respondeo q̄ duplex est identī
 tas. Quedam absoluta. z ista est idem quod
 rei vnitas. z opponit̄ diuisioni. z p̄ sequens

genita. Secda an filius sit sapiens sapia geni/ ta vel ungenita. Tercia an fili⁹ sit sapiens seipo
 Quarta vtz vna tm̄i diuis sit sapia. Secū/ da ps incipit ibi. Post hec autēz queri solet
 Tercia ibi. Querī autem solet. Quarta ibi. post hec autem queri solet vtz. Quilibet ista rū pōt diuidi in duas pres. fm̄ quod magi/ ster primo questionē mouet. secūdo ad que/ stionē respondet. Et partes patēt. Sed il/ la ps. Preterea diligēter notādū. etiam diui/ dit in duas. Quia primo magister tāgit que/ stionis illius difficultatē. Secundo fatetur se nō posse rēdere ppter questionis excessum et sublimitatē. ibi. Difficile mihi rē. Circa istā. xxxij. dist. quero hanc questionē

V Trū pr̄ diligat se spūsctō. Et videt̄ q nō. qz sicut se hz pater ad sapiētiā se hz ad diligere. sed pater nō sapit sapiētia genita fm̄ Aug. vij. de trinita. ca. iij. nec p consequens sapit filio qui est sapiētia genita in diuinis. ergo pater nō diligit se spūsctō qui est amor procedens in diuinis In contrarium est btūs Aug. vi. de trini. ca. v. vbi ait. Spūsctō ē caritas patris et filij. quovter / qz iūgit. quo genitus a gignēte diligit. sz eo dem amore pater diligit se quo diligit filium g rē. Sic quattuor sunt vidēda. Prio videndū est. vtz pater et filius diligant se spi ritus sancto. et p hoc patebit etiam ad illud qd querit. Secundo verum diligant nos spi ritus sancto. Tercio verum pater sit sapiens sapia genita. Quarto vtz filius sit sapiens sapia ungenita.

Quantū ad primū

1 **1** verum pater et filius diligant se spūs sancto. est aduertendū q aliqua se diligere potest intel ligat dupliciter. Uno mō amore mutuo. Alio mō amore reciproco. Prio mō est sensus q pr̄ diligat filium spūs sancto. et ecōuerso filius diligit patre. Secdo mō est sensus q pater dili gat seipm. et filius diligit seipsum spūs sancto Et fm̄ hoc ponam duas conclusiones affir matiuas. Prima est q pater diligit filium spūsctō. et ecōuerso. Quia sicut ait. b. aug. vi. de tr. c. v. Spūsctūs ē caritas patris et fi lij quo vterqz cōiungit. quo genitus a gignē te diligitur P. omnis diligens alium pro prie diligit eum amore a se procedente. vt ait Dugo in quadā epla ad sc̄m̄ Bern̄. sed spi ritus sanctus est amor pcedens a patre et filio 3 vt superius patuit. ergo rē. P. in eadē epla

ait Dugo. si spūs sanctus diceret̄ amor cordis tui sicut dicit̄ amor patris et filij. quis negare posset te spūs sancto diligere. P. amore per/fecto amatur ille in quem hm̄oi amor proce/ dit ab eo a quo procedit. sed spiritus sanct⁹ vt amor pfectus procedit a patre in filium et econ uerso. g rē. Sed contrariū illius tenuit que daz opinio dices hm̄oi ppositiōnes esse sim pli fallas. Dicunt etiam Aug. tales ppositi ones retractasse i suo filii. cū in suo primo li. re tractationū retractat illam. pater est sapiens sapiētia genita. Nota istius opinionis poterant esse illa. Pater non est sapiens sa pientia genita. ergo nō est diligens amore p cedente seu producto. nec p consequens spiri tus sancto. psequētia patet. Ancedēs ponit au gust. i. retractationū. et v. de trinitate. ca. viij.

2 P. diligere dei et velle dei idem est quod ef se dei. sed pater et filius non sunt spūs sanct⁹. ergo non diligunt spiritus sancto. P. si dili gerent se spūs sancto. tunc aliquid esset in eis p ipm̄ sanctūz seu a spiritus sancto. psequēs est falsum. psequētia patet. quia ablatiuus ipoz/ car habitudinem causale. P. Aug. vij. de trini. ca. v. arguit sic. Si pater esset sapiens sa pientia genita. tunc pater esset filio. sic in pro posito. Sed illa opinio est contra veritates 4 et contra manifestā intentionē sanctorz. vt patet p multas auctoritates p magistrz adductas in illa dist. xxxij. Nec August. hm̄oi ppositi ones retractauit. qz nō est modus Augu. ali quid retractare in suo simili. sed in ppria for ma retractat que vult retractare P. de libro retractationū remittit ad ea que dixerat in li bro d trini. Sed. xv. de trini. ca. vij. dicit hāc esse fallam. Pater sapit sapientia genita. Et eodē libro ca. xij. dicit hanc esse veraz. Pater diligit filium et filius patres spūs sancto. ergo rē. Ad primū nego consequentiam. Naz ppter aliam et aliam habitudines que concer nit̄ inter sapere seu intelligere et diligere potest aliquid pcedi de vno et negari de alio. Naz sa pere significat motum rei ad animā. diligere nō significat motū anime ad res. ideo quūis fm̄ actum amoris anima possit denominari p illud quod ab ea procedit. tamē hoc nō sit fm̄ actum sapiētie nisi cum aliquali determi natiōe. Propter hoc licet hec absolute sit ve ra. pater diligit filium spūsctō q p modū amorz pcedit. tm̄ nō intelligit spūsctm̄ vel seipsum filio. qui p modū sapiētie et intellect⁹ pcedit. quūis possit concedi q intelligit se in filio.

Ad secunduz dicendū q quūis in deo esse

4

Opi. pna

1

2

3

4

Contra opi monē

2

Solutio Ad 1

Ad 2

o relatiue sed pnatine...
 circa p dicitur mouet...
 dicit i tres pres. Quia...
 appropriatū spūsctō...
 i filij. Tercio p modū...
 opozz p par alim...
 ligat̄ inuestigan. Tercio...
 r notādū. Prima i dicit̄...
 hanc questionē. vtz p...
 lanero. Secūdo pater...
 rmatūā p̄tētiōē d. D...
 tuc sequit̄ illa ps. Pater...
 diligit. Et dicit̄ in...
 aca appropiatiū filij...
 qma est. an pater...

ticks 1

Selo

Ad 3 diligere sint idē reali. dicit tñ rōne ⁊ habitu dicit de alio. Ad terciū ddm q̄ p̄ ⁊ fili⁹ non dicunt diligere spūscō tanq̄ forma q̄ sit eis rō ⁊ p̄ncipiū diligēdi seu dilectōis. sed tanq̄ p̄stituto seu p̄ducto p̄ actionē. et iō ille ablati uis nō tenet cāliter. Ad q̄rtū p̄ ea q̄ dicitur sūt ad p̄mū. Scda conclusio est hec. q̄ p̄ diligit se spūscō. Quia sicut se h̄z s̄bū ad dicere. ita se h̄t amor p̄cedēs ad diligere. sed p̄ dicit se s̄bū. q̄ diligit se amore seu spūscō. 2. P̄. eodē amore pater diligit filiū ⁊ seipm. sed ut iā parit diligit filiū spūscō. ergo et seipm diligit spūscō.

Articls 2 **Et per hec eadē me** dia p̄z qd sit ddm ad scdm articulu⁹ q̄nis Nā sicut pater eodē verbo q̄ dicit se dicit etiā oīa alia. sic pater ⁊ filius eodē amore. s. spūscō quo diligit se. diligit etiam nos ⁊ omīa alia a se.

Articls 3 **Quantū ad terciū** articulū dico. q̄ pater nō d̄z dici sapiēs sapia genita. Rō q̄ ad hoc p̄z p̄ ea q̄ dicitur sūt solutioe p̄mi argumēti p̄cedētis opinionis. Nā illo ē aliq̄s sapiēs q̄ intelligit. sed p̄ nō intelligit sapia genita. s. filio. ergo nō est sapiens sapientia genita.

Articls 4 **Quātū ad quartū** articulū. utz filius sit sapiēs sapia ingenita. dico q̄ si p̄ ingenitā sapiam intelligat p̄sona patris. tunc illud quod p̄tē pōt h̄re duplicē intellectum. Unū q̄ filius sit sapiens sapientia ingenita tanq̄ forma sua. Alium q̄ sit sapiēs ingenita sapia tanq̄ p̄ductiuo suo. P̄m⁹ intellectus est falsus. Quia simplr simplex a sua forma differre nō pōt. s̄z fili⁹ realiter differt a sapia ingenita. s. a p̄re. Sed scds intellect⁹ ē ver⁹. q̄z fili⁹ ē p̄ductus a sapia ingenita. q̄ est sapiēs sapiētia ingenita. s̄m q̄ aliquid dicit tale suo p̄ductiuo. P̄. in diuis s̄m. b. Aug. idem est esse ⁊ sapere. sed filius est p̄re seu sapiētia ingenita tanq̄ p̄ductiuo. ergo ut sic filius sapit sapientia ingenita. hoc est dictum q̄ filius habet esse ⁊ sapere a p̄re. qui pater est ipsa sapientia ingenita.

Et q̄z doctor noster iuxta ea q̄ ponit in primo articulo habet ponere amorē productum se habentē ut aliquid constitutū in diuins.

habet etiā ponere iuxta illa sua dicta ⁊ aliqua supius posita duplicē amorē. s. amorē essentialē qui est p̄munis tribus. ⁊ amorē p̄sonalem qui est ipse spūscō. Quoz p̄trariū p̄ ordinē ponit quidā doctor. Primo igitur recitabo dicta ipsius. Scdo r̄ndēto ad ea.

Dicit q̄ ille doctor primo q̄ null⁹ amor p̄ducit in diuins. Quia quicunq̄ aliqua sunt idē s̄m rem ⁊ s̄m rationē. si vnū non attingit p̄ realem productionē nec reliquū. sed eētia in diuins est idē quod amor s̄m rē ⁊ s̄m rationē. ⁊ eētia nō producit. ut patet ex determinatione p̄cili. ergo nec amor. P̄. nulla realitas que est in filio capit esse p̄ productionē nisi p̄prietates p̄sonales s̄bi ⁊ spūscō. sed intellectio infinita nō est idē quod filiatio ⁊ amor infinitus nō est idē quod processio q̄ sunt p̄prietates p̄sonales s̄bi ⁊ spūscō. q̄ nō potest catholice p̄cedi q̄ i filio sit aliqua sapia actualis producta: aut aliquis amor productus in spūscō. Scdo dicit idē doctor q̄ i diuis nō p̄t ponit duo amorē aut due sapie. quoz vn⁹ sit eēntialis ⁊ ali⁹ p̄sonalis. Quia impossibile ē ponere duas reitates quaz vna sit eēntialis ⁊ alia p̄sonal. sed amor ⁊ sapiētia sunt p̄fectiones. ⁊ p̄ nō sunt aliud q̄ veritas. ergo rē. Et firmat.

Nā cū amor in diuins sit formaliter infinitus. ⁊ sapia formalit sit infinita nec amor nec sapia poterunt multiplicari. P̄. si in diuis ponunt duo amores. vnus eēntialis. ⁊ ali⁹ subsistens. aut in spūscō est solus amor subsistens sine essentiali. aut subsistens cum essentiali distinctus realiter ⁊ formaliter. aut distinctus formaliter et nō realiter. aut indistinctus re ⁊ ratione. Nō p̄mū. q̄z error est ponere amorē essentialē nō esse in spūscō. Nec secundum. quia tunc spūscō esset amans duplici realitate. cu⁹ amores illi sint beatifici ⁊ infiniti. ipse est ⁊ duplici realitate beatus ⁊ infinitus. ⁊ sic esset beator p̄re ⁊ infinitior p̄re. Nec terciū. q̄z saltē formaliter eēt infinitior et beator p̄re. Nec quartum. quia amor essentialis nō est subsistēs. nec p̄duct⁹ nec p̄p̄ius vni p̄sone. quoz oppositū verū caret de alio amore si daretur ⁊ p̄ consequens nō possent esse indistincti re ⁊ ratōe. Sed

q̄z ille ad modūz Solye gladium propriū defert ad certamen quo poterit proficere. idō dimissis opinionib⁹ ⁊ multoz sanctor⁹ auctōrib⁹ quibus in diuis asserit tam sapientia q̄ amor eēntialis. ac etiā sapiētia ⁊ amor p̄sonalis. nec non sapiētia genita ⁊ ingenita ⁊ amor

Aurcolus

Jdē s̄bō.

Lōfirmat

Lōtra ad reolū.

productus et improductus. solum adducam cor-
 tra eum propria sua dicta que ille doctor ponit i
 eadem ratione. i qua ex intentione format rationes
 supradictas. Dicit enim qd i deo sunt due sa-
 pientie. Una quidem formalis. que est comu-
 nis tribus. et perfectio simpliciter. et non est aliud qm
 veritas put sibi sunt oia in prospectu tanquam apta et
 nuda. Alia est sapientia obiectiva que non est perfe-
 ctio simpliciter. sed est ipsum verbum claudens i se ve-
 ritatem cum proprietate indistincta ab ea. Et
 sicut dicitur qd est duplex amor. Unus quidem for-
 malis qui est perfectio simpliciter. Alius vero processio
 uis. qui non est aliud qm spiritus amans seu vir-
 culum. cordis vel nexus. Et quia illa dicta cla-
 re contradicunt conclusionibus ductis contra docto-
 rem nostrum. et quatuor rationibus quas ex dictis
 illius doctoris adduxi. imo quasi p singula
 verba rationes ille possunt duci contra ultima
 sua dicta. et dicta contra rationes. igitur non tene-
 rer respondere ad eas. gratia tamen exercitij ad eas
 Ad primum ergo dico ad minoram qd quis e-
 sentia diuina sit idem quod amor productus qui
 est spiritus sanctus realiter. dicitur tamen ratione. quia cum
 persona in sua formali ratione formaliter inclu-
 dat proprietatem quam formaliter non includit es-
 sentia i sua formali ratione. patet qd dicitur rati-
 one. et psequens minor illa est simpliciter falsa. Nam
 a quocumque inclusu differt ratione ab eodem in-
 cludens differt ratione. sed personalis proprietatis
 que includit i diuina persona differt ratio a diuina
 eentia cum eentia secundum suam formalem rationem sit ad se
 et proprietatis relativa sit ad aliud. ergo persona
 pura amor productus seu spiritus sanctus includens ta-
 lem proprietatem ad minus secundum rationem differt a di-
 uina eentia. cuius oppositum dicebat i predicta mi-
 nori. Ad secundum dicendum qd quis eentia filio
 coicet et sola proprietatis producat. tamen illa est ve-
 ra qd totus filius est genitus et productus. et p-
 sequens sapientia personaliter sumpta potest di-
 ci genita. et eodem modo de amore et spiritus sancti
 cto. Ad primam rationem alterius siue positio-
 nis dicendum qd quis amor personalis non sit ali-
 ud realiter qm veritas sicut nec ipsa persona. tamen
 sicut persona potest dici producta ratione pro-
 prietatis quam formaliter includit que vere est
 producta. sic et ipse amor. Ad firmatorem
 dicendum qd amor personalis de quo nos loquimur
 est eo modo infinitus quo quilibet diuina perso-
 na est infinita pura infinitate diuine essentie. et
 sicut non obstante qd persona filij vel spiritus sancti
 est infinita tamen est producta. sic et talis amor
 est productus quis sit infinitus. et psequens
 secundum rationem differt ab amore eentia. igitur ve-

re poterit multiplicari. Ad secundum dicendum Ad 2
 qd uterque amor est in spiritu sancto indistinctus rea-
 liter. distinctus tamen secundum rationem. ut supius dixi.
 Ad argumentum principale dicendum qd non est
 simile quod in maiori sumit p simili de sapere et
 diligere. quia secundum dicta sanctorum sapere in diuis
 tamen modo sumit essentialiter. Propter hoc di-
 cit Aug. vii. de trinit. ca. v. qd si pater esset sapi-
 ens sapientia genita. cum sapere sit idem quod esse
 pater esset filio. sed diligere non solum sumit
 essentialiter. verumetiam notionaliter. g. r.

Distinctio tricesimatercia.

Est supradicta

P Est supradicta. Postquam magister a distincti-
 one secunda usque huc tractauit de
 eentia diuina. personis. ac proprietatibus. h. insitit
 eorum ad inuicem relationibus. Et diuidit i duas
 partes. Quia primo comparat proprietates ad personas
 et ad eentiam. inquirendo eorum ab inuicem distincti-
 am. Secundo precise comparat personas ad eentiam.
 dist. xxxij. ibi. Predictum est adhiendum. Pri-
 ma i duas. Nam primo hic ponit veritatis deter-
 minatio. Secundo propria argumentatio. ibi. Hoc
 autem negat. Prima i duas. Nam primo magister ori-
 dit proprietatem personalem esse idem realiter diuine per-
 sone. Secundo ostendit eandem proprietatem esse
 idem realiter diuine essentie. ibi. Quod cum proprie-
 tas. Sequitur illa pars. Hoc autem negant. Et
 diuidit in duas partes. Nam primo arguit qd iam
 dicta veritate ratione. Secundo auctoritate. ibi.
 Verum non dicitur. Prima in duas. Nam pri-
 mo arguit ex dictis quorundam doctorum. Secundo
 ex dictis hereticorum. ibi. Letet hereticorum. Pri-
 ma in duas. Nam primo ponit Hilberti por-
 retam arguitionem. Secundo magister interponit
 suam responsonem. ibi. Eorum doctrinis nouis.
 Sequitur illa pars. Letet hereticorum. Et diuis
 dit i tres partes. Nam primo magister i argumens here-
 ticoz asserit esse fraudulenti et calliditate. Se-
 cundo refert eorum argumens iuxta catholicam ver-
 ratem Tercio ostendit ex ratione sua omnimodam iat-
 tigibilem difficultatem. Secunda ibi. qm audacie.
 Tercia ibi. Sz forte qrel Sequitur illa pars. Ve-
 rum non dicitur. Et diuidit i duas secundum qd predicta
 veritate arguit p duas auctores. Secunda ibi. Tres
 illi pbris. Quilibet illarum diuidit i duas Quia
 primo p auctorem opponit Secundo soluit. et partes pa-
 tet. Circa ista. xxxij. dist. quero.

V Tru proprietatis relativa i diuis realiter
 differat ab essentia. Et videtur qd
 sic. qd que differunt additane differre

re iuxta illa sua dicta...
 dupl. amor. i. amari-
 nis inibus. i. amari-
 e spulancas. Que p-
 e quida docet. Pra-
 plius. Sedo rati-
 octo pmo qm illi-
 nis. Quia qmque-
 fm rati-
 ductio nec rati-
 tidic quod amor fm rati-
 no productus. p-
 i. ergo nec amor. p-
 in filio capis esse p-
 a psonalis filij. i. co-
 melleo infinita no-
 no: infinitus no-
 r. p-
 p-
 potest cat-
 i actualis produ-
 ctus in spul-
 p-
 i. diuis no-
 ic. quoz v-
 ua impossib-
 vna sit eentia-
 lina sunt p-
 qd veritas. ergo r-
 no: in diuina sit for-
 a formalit-
 runt multip-
 no amos. v-
 s. aut in spul-
 s sine eentia-
 distinctus realit-
 s formalit-
 e. i. rati-
 ose eentia-
 ndum. quia tunc spul-
 uplica realit-
 infiniti. i. sic esse beato-
 Nec tercia. q-
 beator p-
 mialis no-
 as vni p-
 lo amore si darent-
 et esse indistincti-
 modus. Solus gladi-
 certamen quo p-
 opinionibus. i. mult-
 us in diuis-
 mialis. ac eentia-
 on sapientia genit-

Ad 2
 Ad pnci-
 pale argu-
 mentu.

ludio

Ad 1

Ad 2

pmaz
positi

cofir /
dem

entitative. et p[ro]p[ri]etas real[is] s[ed] p[ro]p[ri]etas et e[ss]entia
 in diuina d[omi]ni q[ui] d[omi]n[ati]one. cu[m] sint diuerso[rum] ge-
 ner[um] q[ui] r[ati]o. Co[n]tra. cu[m] s[um]ma simplicitate nul-
 laten[ter] p[otes]t e[ss]e realis d[omi]ni i[n] eod[em] supposito. s[ed] p[ro]-
 sona diuina vt h[ic] p[ro]p[ri]etas e[st] q[ui] simplex sic e[ss]entia. et p[ro]-
 p[ri]etas est summe simplex. q[ui] p[ro]p[ri]etas o[st]endit ex e[ss]en-
 tia diuina et p[ro]p[ri]etate. q[ui] p[ro]p[ri]etas et e[ss]entia nul-
 lo m[od]o poterunt real[iter] differre. Dicitur q[ui]ntu[m]/
 or videda. P[ri]mo de eo q[uo]d q[uo] q[ui]nt. S[ec]udo
 v[er]o p[ro]p[ri]etas relatiua real[iter] differat a p[ro]p[ri]etate di-
 uina. Tercio v[er]o p[ro]p[ri]etates diuine sint i[n] e[ss]en-
 tia et p[ro]p[ri]etate. Quarto v[er]o n[on] obstat q[uo]d p[ro]-
 p[ri]etates diuine differant ab e[ss]entia diuina sola
 ratione possimus saluare q[uo]d p[ro]p[ri]etates inter
 se realiter differant. et p[ro]p[ri]etas faciant realiter
 differre.

Articulus 1 **Quatuor ad primus**

v[er]o p[ro]p[ri]etas relatiua i[n] diuina real[iter] differat
 ab e[ss]entia. sic procedat. Ponat[ur] em[en]t[er] duas p[ro]-
 clusiones quas reputo veriores. et dicitur sancto-
 rum magis co[n]formes et recitabo oppositarum
 opinionum motiua. et respondebo ad ea. P[ri]-
 ma p[ro]clusio erit affirmatiua. S[ec]unda erit nega-

Loco 1 **1** tiua. Prima p[ro]clusio est. q[uo]d p[ro]p[ri]etas relati-
 ua a diuina e[ss]entia differat s[ecundu]m ratione[m] q[ui] d[omi]n[ati]o[n]em

1 **1** u[er]a. Quia rationes formaliter includentes ta-
 lia que p[ro]dictorie mutuo se excludunt neces-
 sario differunt. sed rationes diuine e[ss]entie et p[ro]-
 p[ri]etatis relatiue sunt h[om]o[log]e. ergo r[ati]o. Maior
 patet. p[ro]p[ri]etas minor[is]. quia ratio diuine e[ss]entie
 includit esse ad se et n[on] ad aliud. sed ratio rela-
 tiue p[ro]p[ri]etatis includit esse ad aliud et non esse

2 **2** ad se. P[ri]mo fundamentu[m] differt ratione ab eo
 cui[us] est fundamentu[m]. quia alia est ratio funda-
 tis. et alia fundati. sed diuina e[ss]entia est funda-
 mentu[m] omnium p[ro]p[ri]etatum relatiuarum. ergo r[ati]o.

3 **3** P[ri]mo q[ui]cu[m]q[ue] sic se habent q[uo]d s[ecundu]m nostru[m] modu[m]
 intelligendi vnu[m] alter[um] p[re]supponit illa necessa-
 rio differunt ratione. quia alia est ratio p[re]suppo-
 nentis. et alia p[re]suppositi. nu[m]q[ui]d em[en]t[er] idem s[ecundu]m ean-
 dem ratione[m] sumptu[m] p[re]supponit seip[s]um. sed

Aureolus 3 **3** s[ecundu]m nostru[m] modu[m] intelligendi p[ro]p[ri]etas relati-
 ua p[re]supponit e[ss]entiam. ergo r[ati]o. Sed contra
 ista p[ro]clusione[m] est quida[m] doctor qui circa ista
 xxxij. distinctione[m] dicit. q[uo]d relatio i[n] diuinis
 non solum n[on] differt ab e[ss]entia realiter et for-
 maliter. sed nec s[ecundu]m ratione[m] differt ab ea. Et
 istud hic n[on] probat. quia dicit se hoc probat
 se distinctio[n]e. i. q. i. articulo. ij. sui scripti. vbi
 cum ipsum ex intentione perlegeret. non inuenit
 ad istud suu[m] p[ro]positu[m] nisi hanc p[ro]sequen-

tiam. Si relatio i[n] diuinis ratione differret
 ab e[ss]entia. tunc p[ro]p[ri]etas diuina aliquo modo ef-
 set co[m]posita et n[on] o[mn]ino simplex. Et ex dictis
 suis p[otes]t probari p[ro]p[ri]etas. et falsitas p[ro]sequens.

Probat p[ro]p[ri]etas sic. Qui[us] p[ro]p[ri]etas dicitur ra-
 tione ip[s]am p[ro]stitutu[m] est p[ro]positu[m] salte[m] s[ecundu]m r[ati]o[n]em.
 q[ui] t[ra]nsitus i[n] identitate alicui[us] n[on] tollit co[m]posi-
 tionem nisi illius generis s[ecundu]m q[uo]d t[ra]nsit. puta si t[ra]-
 sit realiter tollit co[m]positio[n]em realis. si formalit[er]
 tollit co[m]positio[n]em formalis. Si ergo relatio t[ra]-
 sit s[ecundu]m esse et s[ecundu]m rem. et manet p[ro] distincta e[ss]entie
 s[ecundu]m ratione[m]. igitur ex tali t[ra]nsitu non tollitur
 omnis co[m]positio. q[ui] manet p[ro]positio s[ecundu]m ra-
 tionem. Falsitate[m] p[ro]p[ri]etatis possumus p[ro]bare q[ui]n-
 q[ui] modis. P[ri]mo sic. Qui dicit omne nihil
 excipit. sed determinatio p[ro]clij extra desu[m]. tri-
 ni. et si. catho. c. firmiter credimus. dicit sim-
 plex o[mn]ino. ergo nullus modus co[m]positio-
 nis nec realis nec formalis nec rationis ponē-
 dus e[st] deo. S[ec]udo sic. Dis p[ro]fectio simplr
 i[n] summo ponēda est i[n] deo. sed simplicitas e[st] p[ro]-
 fectio simplr. q[ui] i[n] vnoquoq[ue] melius e[st] esse sim-
 plex q[uam] non simplex. ergo infinita simplicitas
 erit i[n] qualibet diuina p[ro]p[ri]etate. sed non esset ibi
 summa vel infinita simplicitas si esset aliqua
 co[m]positio rei vel rationis Tercio sic. vbi
 cui[us]q[ue] est co[m]positio i[n] conceptu[m] ibi alter co[n]ce-
 ptu[m] est p[ro]fectibilis p[er] alter[um] tanq[ua]m p[er] sui p[ro]fecti-
 onem. vt conceptus aialis p[er] conceptu[m] r[ati]onalis.
 et vniuersaliter vbi cui[us]q[ue] e[st] co[m]positio ibi vnu[m] co[m]-
 ponibile est i[n] potētia ad alter[um]. et q[ui] potētia
 i[m]p[er]fectione[m] dicit. q[ui] vbi e[st] co[m]positio s[ecundu]m rati-
 onem ibi est i[m]p[er]fectio illius generis. et p[ro] conse-
 quens talis co[m]positio i[n] p[ro]p[ri]etate diuina que e[st]
 p[ro]fectissima poni n[on] potest. Quarto sic. x
 us est quo maius vel melius cogitari n[on] po-
 test. s[ecundu]m Ansel. p[ro]fologion ca. ij. Sed deus
 cogitatur melior si cogitat[ur] o[mn]ino simplex re
 et ratione. quia vt sic magis attribuit sibi p[ro]-
 fectio simplicitatis i[n] summo q[uam] si cogitatur
 simplex re. co[m]positus vero ratione. Quin-
 to sic. Anselmus de incarnatione verbi. ca. v.
 ait. Si esset aliquid quod nec actu nec intel-
 lectu dissolui posset. maius esset q[uam] quod i[n]-
 tellectu dissolubile esset. itaq[ue] si omne compo-
 situm saltem cogitatione dissolui potest. qui
 dicit deum esse co[m]positu[m] dicit aliquid ma-
 ius deo se posse intelligere. t[ra]nsit ergo eius i[n]-
 tellectus ultra deum. quod null[us] p[otes]t facere i[n]-
 tellectus. Et p[er] hanc auctoritate[m] p[ro]cludit ille
 doctor dicens. q[uo]d hec auctoritas adaptatione
 non indiget. cum p[ro]positu[m] continet euidē-
 ter. S[ed] ista op[er]atio reputo valde dissona[m]
 reolu[m].

Probatio p[ro]p[ri]etatis.

Probatio falsitatis co[m]sequens.

Contra reolu[m].

pdicatio eēt falsa. pater est eētia. quaz tñ. b.
 Aug. sepius ponit. vij. de trini. Patet etiā fal
 sitas eiusdē p eundē. xv. de trini. ca. vij.
 vbi ait. Simplex habens e omē illud qd hz.
 sed fm eundē Aug. plōna diuina ē eque sim
 plex sicut eētia. Lōsequētiā pbo. qz ps non
 pdicat d toto. sed eētia esset ps realis ipsius
 plōne. qz plōna complecteret duas res disti
 ctas. puta eētia z relationē. P. fm Ansel.
 in diuis omīa sunt idē vbi nō obuiat relatio
 nis oppositio. sed inter nullā diuinā relatiōez
 3 z eētia ē oppositio. g zc. P. omē qd ē. aut
 est creatura aut creatrix essentia. sed relatio di
 uina nō est creatura. g nō poterit realr differ
 rea diuina natura q est creatrix eētia P.
 dicit. x. metaph. Omē ad omē aut idē aut di
 uersū. igit relatio diuina aut est idē qd eētia
 diuina. z sic habet ppositiū. aut diuersa ab ea
 4 z tūc nēcio erit creatura. P. impossibile est
 esse realē dntiā inter ea que de se inuicē pdicā
 tur i abstracto. sed relatio diuina z eētia sūt
 hmōi. qz sancti cōiter ccedūt illā. paternitas
 i diuis est diuina eētia. z eōuerso essentia di
 uina est paternitas diuina. g pprietas relati
 ua nō differt a diuina eētia. Sed p trariū
 istius quidā tenētes arguūt sic. Eadez res
 i diuis nō potit esse pncipiūz oppositōz. sed
 vnitas z distinctio sunt opposita. z eētia est
 cā seu pncipiū vnitatis. z relatio distinctōis.
 qz fm Boetiū eētia p tinet vnitatē. z relatio
 multiplicat trinitatē. P. impossibile est q
 eadē realitate qua aliqua pueniūt realiter dif
 ferūt realiter. qz opposita nō pnt puenire aliq
 bus fm idē z rōne eiusdē. sz p z filius ab in
 uicē realiter differūt realitate paternitatis z fi
 liationis. z pueniūt realiter realitate sui fūda
 mēti. puta realitate diuine essentie. g realitas
 relationis diuine est alia a realitate eētie. et p
 3 pns realiter dnt relatio et eētia. P. sicut
 se habet modus eēndi p se z modus eēndi in
 alio ad ea i quibz fundānt. sic modus eēndi
 ad aliud se habet ad illud i quo fūdat. sed mo
 dus eēndi p se z modus eēndi i alio differūt
 ab illis i quibz fundānt. qz pnt etiā ab ipsis se
 pari. sicut pz i humanitate xpi q nō existit p
 se. z quāritate panis in sacramento altaris que
 nō est in alio. g relatio q est modus eēndi ad
 aliud silr differt realiter a suo fūdamēto. P.
 illa quoqz quodlibet ē vera res et vñ inuenit
 sine alio. illa nō sunt vna res. et p pns differt
 realiter. sed eētia diuina ē vera res. et p nitas
 diuina cū sit realis relatio est vera res. z eētia
 inuenit i filio i quo nō paternitas. Si. n. pa

ternitas eēt i filio. tūc filius eēt p. Si autē es
 sentia diuina nō esset in filio. filius nō eēt de
 us. g paternitas z eētia differūt realr. Et eo
 dē mō arguit de alijs omībz relatiōibus diui
 nis. P. quoqz eēt realiter dnt illa nēcio dif
 ferūt realiter. sed eēt ad se qd est eēt diuine essen
 tie. z eēt ad aliud qd ē esse diuine relatiōis dnt
 realiter. ergo eētia z relatio dnt realr. P. 6
 expositio syllogismo arguit sic. Dec eētia
 ē hec p nitas nullo mō realr dnt ab ea. hec
 eētia est hec filiatio nullo mō realiter dnt
 ab ea. ergo hec filiatio ē hec p nitas nullo mō
 realiter dnt ab ea. conclusio est falsa. ergo aliq
 pmissa. z qua rōne vna ē falsa eadē rōne
 z reliq erit falsa. P. de his q sunt realr idēz
 7 nō pnt verificari p contradictoria pdicata. sed eēt
 cōicabile verificat de eētia. nō eēt cōicabile ve
 rificat de diuina relatiōe. ergo eētia z relatio
 nō erūt realiter idē. P. q vni z eidez nume
 8 ro sunt eadē in ter se. sunt eadē ad minus illo
 mō quo sūt eadē illi eidē numero. g si pater
 nitas z filiatio sunt realiter idē eētie. tūc erūt
 realiter idē inter se. z p pns pater z filius nul
 lo mō eēt realiter distincti. cū p nitate z fili
 atione tmmodo distiguant. P. sicut rela
 9 tio fm rationē ē hz modo rōnis ad suū fūda
 mēti. sic se habet relatio realis mō reali ad
 suū fūdamēti. sed nō pōt esse relatio fm ra
 tionē qn differat rōe a suo fūdamēto. ergo nō
 poterit eēt relatio realis qn differat fm rē siue
 realiter a suo fūdamēto. P. qñcūqz aliqua
 10 pueniūt realiter i aliquo tūc non pnt differre
 realiter inter se nisi p cā q addūt sup illud i q
 realiter sunt idē. z p pns nō pnt hre maiorē
 dntiā inter se qz sit dnta illius additi ab illo
 i quo realiter pueniūt. Sed pater z filius pue
 niūt realr i diuina eētia. z solā p nitate z filia
 tionē addūt sup eā p quas etiā tmmodo dif
 ferūt inter se. ergo si p nitas z filiatio ab essen
 tia nō dnt realiter. nec p z filius p eas pote
 rūt realiter differre. P. q sunt eadē realiter
 vno plificato plurificat z reliquū. sed relatio
 nes diuine plurificat z nō eētia. ergo zc. P. 12
 quoqz ē distincta vnitas eoz est distincta entu
 tas siue realitas. sed relatiōis diuine est vni
 tas qz eētie. ergo z alia realitas. Maior pz.
 qz ens z vñ p uertunt. P. si relatio nō dif
 fert realr a fūdamēto. tūc nullum eēt relatiū
 fm eēt. sed omne relatiū eēt relatiū fm dici
 falsitas pntis pz i pdicamētis. pntia etiā pz.
 qz illud ē relatiū fm dici qd nō est in pdica
 mēto relatiōis. P. si relatio diuina nō dif
 14 ferret ab essentia. tūc nec plōna diuina posset

Durādus
 et mlti ali
 q relatiō re
 alr dnt afū
 damēto 1

2

3

4

differre ab eēntia. p̄sequētia p̄z. qz p̄sona nihil
 includit nisi relationē z eēntiam. Sed p̄bat
 falsitas p̄ntis triplr. P̄mo sic Quia q̄ sunt
 idē realiter quicqd assumit in vnitate vnus
 etiā assumit in vnitate alterius. sed humani/
 tas dñi nostri iesu xpi est assumpta in vnita/
 tē p̄sonē. z nō i vnitate nature. ḡ zc. Scđo
 sic. qz p̄sona generat et generat. sed eēntia nec
 generat nec generat. Tercio sic. qz p̄sona re
 fert. sed eēntia nō refert. P̄. q̄ sūt realr idēz
 illud qd realiter p̄uenit vni realiter p̄uenit al
 teri. sed relatio in diuis realiter distinguit. eēn
 tia nō nō distinguit. ḡ nō sunt realiter idem.

15

Istā vltimā rōem mgr̄ facit i s̄ra 3 scđm.
 Et p̄pter hanc rationē z p̄similes quas forte
 nō dum vidit distin. aut mgr̄ ex verbis. b.
 Dilarij. q̄ illud nō attingit nec tenet. verbor
 significatiā rei ipsius natura p̄sumit. Et sub
 dit. Nibi i sensu labes ē. i intelligētia stupor
 zc. Un̄ ego fateor p̄dictas rōes esse diffici
 les. Quia n̄ sancti doctores q̄si vniuersa
 liter. z sp̄aliter Hilarius. Aug. Bocti. et eti
 am magister in s̄ra. sunt p̄me opinionis. ideo
 nō solū opinōe doctoz meoz allec. s̄z i ob/
 sequiū catholice fidei p̄pter determinatōz vlti
 cali p̄mā delusionē tenebo. z p̄dicarōz rōmz
 dissolutōem attēptabo. Determinatio autē
 cōclij extra de sum. tri. z si. catho. ca. damna/
 mus. q̄stum ad istā materiā sic ait. Nos autē
 sacro approbātē cōclio credimus z p̄fitemur
 cū Petro. q̄ vna quedaz res ē in comp̄hēbil
 quidē z ineffabilis. que veraciter ē pater z fi
 lius z sp̄s sanctus. tres simul p̄sonē. ac singilla
 tim quelibet earundē. et ido in deo solū modo
 trinitas z nō quaternitas. qz quelibet triuz p
 sonaz est illa res. vīz substātia. eēntia seu na
 tura diuina. Et. j. subdit. Licet igit̄ alius sit
 pater. alius filius. ali⁹ sp̄s sanctus. nō tñ ali
 ud. sed illud qd est pater ē fili⁹ z sp̄s sanctus
 oīno idē. Istud vltimū verbū nō p̄t glo/
 sari 3 nostraz opinōne. nisi glosa corrupat te
 xtū. Nā si sp̄s sanctus ē oīno idē ei qd ē p̄. i. di
 uine eēntie. tūc nihil p̄t esse in sp̄s sancto qd
 differat realiter a diuina eēntia. P̄. omne
 quod ē. aut est suba. aut accidēs. aut creator
 vtriusq̄. s̄m q̄ ait Alphorabius in libro d̄ or
 tu sciētiar. sed relatio diuina nō potest esse ac
 cidēs. cū nullū accidēs sit in deo. nec substan
 tia creata. qz tunc p̄sona p̄ ipsaz 3stituta esset
 creatura. necessario igit̄ dabis q̄ sit ipse crea
 tor. z p̄sequens differre nō potest realiter a
 creatrice eēntia. P̄. in quacūq̄ p̄sona sunt
 3 distinc̄te res. illa necessario ē 3posita. sed in p̄

retalif
i. pdi

1

2

3

sona diuina est eēntia diuina z relatio. igit̄ si
 differēt realiter. quelibet diuina p̄sona eēt cō
 posita. quod repugnat vere phie. ac etiam ca
 tholice veritati. P̄. quicqd ē alia eēntitas a
 diuina eēntia hoc est alia bonitas. cū ens z bo
 nū p̄uertant. igit̄ si diuina relatio differēt ab
 eēntia realiter. tūc i diuinis eēt alia bonitas a
 bonitate deitatis. z p̄sequēs p̄sona plus ha
 beret de bonitate q̄ eēntia. z p̄sona patris plu
 res haberet bonitates q̄ ceterē p̄sonē. cui plu
 res p̄tineat relatiōes. q̄ oīa sunt erronea. ḡ
 erronea vidēt ea que ponit p̄dicta opinio ex
 quibus sequūt illa. Ad p̄mūz ergo dico
 q̄ quis eīdē rei s̄m eandē comparatōz nō pos
 sint attribui opposita. tamē s̄m aliā z aliam
 comparatōne nihil obstat eīdē rei cōpetere op
 posita p̄dicata. Hoc em̄ videmus etiā in crea
 turis. Nā vltima superficies corpis locātis re
 aliter eadē existēs p̄ comparatōne ad corp⁹ cir
 ca quod est vere ē locus. et p̄ comparatōne ad
 corpus i quo est nō est locus. qz ita est locus
 locati q̄ nō est locus locātis. z ita est superficies
 locātis q̄ nō est superficies locati. Sic eadem
 res que est paternitas comparata ad diuinā es
 sentia nō est p̄ncipiū distinctōis. qz cū rela
 tio p̄ se z s̄m se nō distinguat nec distinguat
 nisi a suo opposito. ad diuinā autē eēntiaz pa
 ternitas nullā h̄z oppositiōne. ḡ comparata ad
 eēntiam ab ipsa nō distinguit. sed p̄ realē trā
 sitū in ipsam sibi realiter identificat. z p̄ conse
 quēs vt sic nō distinguit sed vnit diuinas p
 sonas. cū omnes sint vnū in diuina eēntia. Ea
 dem tñ paternitas comparata ad filiatōne cui
 oppositōe relatiua realiter opponit. distinguit
 p̄sonaz patris cui⁹ est p̄puetas realiter a filio
 cui⁹ p̄puetas ē filiatō. sicut z ipsa realiter di
 stinguit a filiatōne cui realiter opponit. Ad
 scđm dicēdū q̄ opposita p̄t cōpetere eīdē ra
 tione eiusdē realitatis. aliter tamē z aliter cō
 pate. sicut patuit de loco z superficie. In mul
 tis etiā alijs possent cui esset eīdē similia inue
 niri ad illud p̄positū declarandū. Idē. n. mo
 tus realiter compatuus ad agēs. puta p̄sidera
 tus vt p̄cedit ab agēte est actio z nō passio. et
 idē numero motus compatuus ad patiēs. est
 passio z nō actio. Ad terciū dicēdū q̄ isti
 modi cū sint diuersoz genēz nō sunt ad inui
 cem compabiles. nec p̄t aliquid euidētē p
 bari de vno p̄ similitudinē reprā in alio. vtru
 tamē esse p̄ se z eī alio differāt realiter ab his
 quoz sunt modi. magis vidēt spectare ad ter
 ciū libz q̄ ad p̄mū. igit̄ vsq̄ ibi differo hmōi
 discussiones. Ad quartū dicēdū q̄ maior

4

Solutio.
ronuz pdi
cte opinionis
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

c

Instantia
Solutio

nō est vera. qz fortes ē vera res. et hō inuenit sine forte. qz inuenit in platone. et tñ hō i forte nō est alia res a forte. forte dicit q non est idē hō in forte et platone Rūdeo q supposito q vnitas specifica esset vnitas realis vt quidā dicit. tūc oporteret q eadē entitas realis eēt in forte et platone q esset vtriqz eadem. et tamē in platone eēt sine forte. et in forte sine platone. Vel supposita opinione. puta q qd ditas oīm hoīm esset vna idea separata. tūc fortes nō diceret aliam rem ab illa idea. qz tūc fortes nō esset homo si realiter differret ab illa humana quidditate. et tamē illa eadē quidditas inueniret in platone sine forte. qz fortes realiter differret a platone. Sic quis eētia diuina sit vera res. et paternitas sit vera res. et essentia sit in filio in quo nō dicit esse pater/nitas. ex hoc nō sequit nec cōiunct inter paternitatem et essentia realis differētia. quis conuincat quedā incōuertētia. Sed fallacia consequētis esset si diceret. Ista nō sunt adaequate et conuertibiliter idē. ergo nō sunt realiter idē

Ad 5

Ad quintū nego minorē. qz esse relatiōis nō est esse nisi inq̄tum est ad esse. Et quia in comparatione ad eētiam relatio nō adest. cuz nō habeat reale ordinē oppositiōis ad ipsas. ergo vt sic ipsum adesse transit in ipm esse diuine eētiae. comparatione autē ad oppositum ipsa relatio adest. et vt sic ipsa adesse distinguitur et multiplicatur. et ideo in diuinis est vnicū esse totius trinitatis. licet ibi sint plura adesse. que tamē adesse nō ponit numerū cū illo vnico esse eo q transeat in ipm.

Ad 6

Ad sextum dicendū q sicut supius pbau distictōe. xi. q. ij. articulo. i. p. expositiozū syllogismū nihil concludit necessario qn mediuz excedit et inadaequate se habet cū extremis. et qz eētia diuina excedit paternitatem que est idē filiationi. a qua differt ipsa paternitas. iō zc.

Cū p eandē formā pōt pbari q pater sit filius p duas pmissas verissimas. quarū oppositū dicere est hereticū. vt pater in decretali supius allegata. Dicā em sic. Hec eētia est hic pater. hec essentia est hic filius. ergo hic filius est hic pater. Cū igit conclusio falsa sit. et nullū peccatū sit in materia pmissarū. ergo peccatū est in forma syllogismi exposito: ij. cuius forma consistit i hoc q mediū sit hoc aliquid signatū. et tunc necesse est extrema coniungi. vt dicit in libro prior. illud autē quod excedit respectu excessi nō est hoc aliquid sed q si quale quid. id est quid commune. Ad septimū dicendū q contradictoriā p̄dicata p̄nt veri

Ad 7

ficari de eodē fm aliā et aliaz comparationē. Posset etiā dici q eētia vt est idē p̄prietati relatiue nō est comunicabilis. eētia em vt comunicata p modū generatiōis est in filio. et idē realiter cū filiatione. et vt sic puta vt comunicata p generationē est i solo filio. et in nulla alia p̄sona. eadē eētia vt p̄ inspirationē comunicata. est idē inspirationi passiuē. et vt sic est in solo sp̄s̄sancto. vt autē est fontana deitas siue ratio v̄lis diuine pullulationis. sic est in patre. et est idē paternitati. et vt sic non est i aliq̄ alia p̄sona Posset etiā dici q comunicabile et incōmunicabile p̄nt eē idē realiter nō adaequate. vt supius patuit i exemplis introductis. Ad octauū dicendū q p̄nitas et filiationis sicut sunt idē reali i diuina eētia re absoluta. sic etiā re absoluta sunt idē inter se. nō tñ ppter h̄ sequit q sint idē inter se re relata Ad nonū dōm q nō ē sile. qz nō optet sp̄ daretā tā distinctionē i re quantā dam⁹ i rōe siue in actibz rōis Ad decimū dōm q maior p̄nitas ē vera et p̄nitas fallā. Est em vera i hoc q aut. qn aliq̄ sunt idē alicui reali tūc non p̄nt differre nisi p ea q addūt sup illud. sed ē fallā i hoc q adiuigit q nō possit eē maior d̄nitas eoz inter se qz sit d̄nitas illi⁹ addit ab illo in q̄ puenit illud adiuictū nō ē vez nisi sit tal' ordo et comparatio illoz q addūt ad aliud in q̄ puenit. q̄lis ē ordo et comparatio illoz inter se. Sic em nō est i p̄posito. qz p̄nitas ad filiationē habz ordinē reale et comparat ad ipsam sicut ad suū oppositū. sed nec p̄nitas nec filiatione ad eētiam habet ordinē reale nec opponit ei. Ad xi. dōm. q maior nō est vera i his. que quis sint idē realiter. tñ nō se habēt adiuictē adaequate. dato em q eēt idea platōis p̄riculana multiplicat et non idea. et tñ quodlibet p̄ricularum esset realiter idē illi idee. sic in p̄posito.

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Ad 12

Ad 13

Ad 14

Ad. xij. nego minorē. qz entitas relatiōis vt comparat ad eētiam nō fundat aliam vnitatem ab vnitatem eētiae. Ad. xij. nego p̄ntiā Ad pbationē dōm q relatiuū fm eē nō oportet q fm se totū sit i p̄dicamēto relatiōis. qz implet fūdāmētū qd nō cōtinet alteri⁹ p̄dicamētū. Ad. xij. nego fallitatem p̄ntis. Ad p̄mā pbationē dōm hūanitas xpi nō est assumpta i vnitatem p̄sonae verbi. sic q idē tēte trāscat in p̄sonā verbi. qz sic nō maneret creatura. sed p̄tātō dicit assumpta in vnitatem p̄sonae. qz sufficit a p̄sona verbi. et nō habet p̄prietatem p̄sonalitatem. sed qz p̄prietatem retinet naturā. ideo nō dicit assumi in vnitatem nature. Ad. ij. patuit supius dist. v. cum illam materiā trāscraui. Ad

hij. ddm. q. psona referet. qz includit relatōem in compatione ad oppositū. eēntia aut nō referet. qz quis dicat eandē entitatē quaz dicit psona. nō tñ dicit eā sed eandē compatiōem.

Ad 15

Quantuz ad secūn

dū articulum. vtrum pprietas relatiua differat realiter a psona diuina. dico qz relatio seu pprietas diuina non differt realiter a psona diuina. Quia pprietas relatiua habet a psona diuina. sed psona diuina nō differt ab eo quod hz. cū sit simplex omīno. et simplex habens eōmē illud quod habet. vt ait Aug. xv. de trim. ca. vñ. g. 7c. P. pprietates relatiue nō differūt realiter a diuina eēntia. ergo nec a psonis quas constituit. Antecedēs pz in articulo pcedētī. pbatō pñtē. qz totum constitutum nō differt a pte constituēte nisi in qzuz includit alterā partē que distincta est ab illa Dato igit qz vna ps non sit distincta ab altera parte. iam ipm totū a nulla eius parte poterit distingui. Cū si materia et forma nullā haberēt inter se realē dñtiam. tūc totū constās ex materia et forma nec differret realiter a materia. nec a forma. Sed pñcipia constitutiua seu constitutiua diuine psonē sunt veritas et pprietas. qz cum inter se nullo modo realiter differāt. nec a tota psona poterūt differre. Sed ptra hāc pclusionē fuit opinio Hilberti poretani de qua opinione dicet i sequētī articulo. Probat aut illa opinio qzūm ad pñtem articulū sic. Idē nō constituit seipm. sed vt pceditur a nobis pprietas constituit psonaz. g. non erit idē realiter cum psona. P. qz sunt idem realiter illa psonicāt eisdē pdicatis realiter. sed psona patris generat. g. paternitas generaret psona filiū est incarnata. ergo filiatio esset incarnata. Nec oīa et multa similia sunt incōueniētia. ergo 7c. P. omne qd relatiue dicit ē aliquid excepto eo qd relatiue dicit. vt ptz p Aug. in li. de trimi. sed psona est illud qd relatiue dicit. ergo relatio erit aliqd excepta psona q relatiue dicit. P. illud quod cuz altero realiter puenit. et ab eodē realiter differt. h non pōt esse suū pñcipiū distinctiū. sed psona patris puenit in veritate realiter cuz filio. et differt pñtate realiter ab eo. ergo psona patris nō est paternitas q est suū pñcipiū distinctiū. Minor patet ex fide. Maior probat. qz si eēt suū pñcipiū distinctiū. tunc

setoto distingueret ab illo. et psequens i nullo reali posset conuenire cuz eo. P. si psonis notio esset psona. tunc vel eēt psona pducta vel nō pducta. si pducta: tūc nō posset conuenire patri. si nō pducta. tūc nō posset conuenire filio. quoz vtrūqz est simpliciter falsū

Sed illa nō cōcludūt. Quia sicut ppter omimodā simplicitatē q est in diuinis veritas est realiter idē quod deus. sic ppter omimodā simplicitatē psonē diuine cū sit eque simplex sicut natura. pater est idē realiter qd paternitas. et qlibet alia diuina psona ē idē quod sua psonalis pprietas. et idē cōsēdū ē de alijs duabus notioniū. pura de innascibilitate que ē idē qd pñ. et cōi notioē que est idē patri et filio. eo qz vtrūqz sit cōis. Ad primū ddm qz quis inter constituens et constitutū semp pcer nat aliqua dñtia. tñ qñ constitutū intelligit eē simpliciter simplex. tūc illa dñtia nō ē realis. sed sufficit qz sit rationis. et p hoc ad maiorem cum dicit. idē nō constituit seipm. veruz est idē re et rōne. Nūc autē ita est qz inter psonā et eius pprietatē dñtia rōnis dari pōt. 7c. Ad scdm qz maior nō est vtrū vera. quia quis aliqua sunt idē realiter. tamē ppter aliū et aliū modū se habendi. vel ppter aliū et aliū modū significādi. aliquid vere pōt affirmari de vno quod tamē vere negat de altero.

Extra gillbertum

Solutio Ad 1

Ad 2

Si em daretur vna linea circularis. tunc cilius linee cum sit in diuisibilis fm latitudinē curuitas. conuexitas et concauitas necessario essent idē realiter. et tamē illa curuitas ita esset extrinsecus conuexitas q nō esset cōcauitas. et intrinsecus ita esset cōcauitas q nō conuexitas. Et si illud repitur i creaturis aliquibz ppter eozuz aliquale simplicitatē. quāto magis est pcedendū in psonis diuis. quaz simplicitas oīs creature simplicitatē in infinitū excedit.

Ad 3

Ad terciū dicendū qz p illud dictū nō intelligit Aug. qz i diuinis sit aliquid realitē differēs ab eo quod relatiue dicit. sed sufficit fm Aug. qz differat rōne. quia ipse met ait qz simplex ē quicqd habet. et fm eundē Aug. psona ē eque simplex sicut natura Ad qrtū nego maiorē. Ad pbatōem nego pñtā. qz quis illud tale sit realiter idē quod suū pñcipiū distinctiū. tamē ita distinguit suū pñcipiū distinctiū. q nō distinguet setoto vel seipso. et hoc ppter differentia rōnis que pccernit inter ipm et suū pñcipiū distinctiū. et propter aliū et aliū modū se habendi conuenientē eisdē rei put habet rationē pñcipij distincti. et put habet rationē totius distincti.

Ad 4

...alia et alia comparati...
...generatio est in fili...
...ratione est in solo filio...
...de eēntia vtrūqz psona...
...iprationem psonae...
...vt autē est fontana...
...ame pullulatione...
...determinat...
...Posset etiā dici qz dñtia...
...nascibile pnt eē dñtia...
...quas patet i eēntia...
...occurit dñtia qz psona...
...e idē realitē diuina...
...absoluta sunt idē realitē...
...qz sunt idē inter se...
...q nō ē ille qz nō eēntia...
...onē i re quantā dicitur...
...Ad terciū ddm qz...
...falsa. Est em veritas...
...dicitur realitē tūc non pnt...
...addit sup illud...
...nō pōt esse maior dñtia...
...ntia illi addit ab illa...
...antia nō ē vt pñtē...
...qz q addit ad aliū in...
...et compatio illoqz...
...pōt. qz pñtē ad...
...taliē et compatio ad...
...sed nec pñtē ad...
...eodē realitē nō...
...qz maior nō ē vt...
...realitē. tñ nō ē...
...m qz eēt idea psona...
...non idea. tñ...
...realitē idē illi...
...qz nego minorē...
...at ad eēntiam...
...mutate eēntia...
...Ad...
...tionē ddm qz relatiue...
...setotū suū pñcipiū...
...idamēti qd necio...
...cuz nego fallit...
...ddm diuinitas...
...pñtē verbi sic qz...
...tu qz sic nō manet...
...et assumpta in...
...na verbi. tñ nō...
...qz pñtē remanet...
...in vnitate...
...et v. cum illam...

Ad 5 Ad quintū dōm. q̄ illa diuisio ē insuffici-
 ens. qz̄ omnis notio nec est p̄cise p̄sona pdu-
 cta nec p̄cise p̄sona nō producta. sed est vtra/
 qz̄ simul. Nam put est in patre sic est realiter
 p̄sona nō p̄ducta. put s̄o est in filio sic est ve-
 re & realiter p̄sona producta.

Artic' 3 **Quantū ad terciū**

articulū. vtz̄ pprietates diuine sint in eētia
 Lōclo 1 2 in p̄sonis. pono duas cōclusiones. P̄ua est
 1 q̄ pprietas relatiua est in eētia diuina. Qz̄
 omnis realis relatio est in suo fundamēto. s̄z̄
 pprietas relatiua in diuinis est realis relatio
 cui fundamētū est ipsa eētia diuina. vt tra-
 2 dit eōis doctrina. ergo rē. P̄. q̄ncūqz̄ aliq̄
 p̄currunt ad p̄stitutōem alicui⁹ quoz̄ vnū se
 se h̄z̄ vt p̄ncipiū p̄p̄riū & distinctiuū. alteruz̄
 s̄o vt p̄ncipiū eōe & nō distinguēs. tūc sp̄ p̄n-
 cipiū p̄p̄riū & distinctiuū intelligit aliq̄ mō in-
 esse ipsi p̄ncipio cōi. S̄z̄ relatiua pprietas et
 diuina eētia sic p̄currūt in diuina p̄sona. q̄ p̄
 pprietatē p̄sona distinguit ab alijs p̄sonis. &
 p̄ eētiam p̄uenit cū eis. ergo rē. **Instantia**
 cēt. si paternitas eēt in diuina eētia. tūc diuī-
 na eētia formaliter esset pater. Cōsequētia
 p̄z̄. qz̄ forma inexistens alicui formaliter de-
 nominat ip̄m. Sed falsitas p̄sequētis patet
 qz̄ tūc eētia generaret. nā omne qd̄ ē forma-
 liter pater hoc generat vel genuit. opposituz̄
 aut̄ istius ostēsum est sup̄ius. Et eodē mō se-
 quit̄ q̄ eētia diuina denotet a filiatiōe filius.
 & sic eētia erit genita. q̄ oīa sup̄ius sūt repro-
 bata. R̄ideo q̄ relatio originis non deno-
 minat fundamētū. sed t̄mō suppositū. An
 etiā i creaturis actus originis pura generare
 nō pōt p̄uenire nisi supposito. id̄ relatio origi-
 nis pura p̄nitās nō denotat potētā genera-
 tiuā q̄ est eius fundamētū. s̄z̄ solū suppositū.
 potētā em̄ generatiua nō dicit pater. sed sup-
 positū generās. Relatio igit̄ diuina cū sit i es-
 sentia sicut i fundamēto cōi. nō denotabit eam
 formalr. licet i abstracto p̄dicatōe idērica q̄li-
 ber diuina pprietas p̄dicet de eētia. **Sōla**
 Lōclo 2 2 p̄clo ē q̄ relatiue pprietates i diuinis sūt i perso-
 nis. Qz̄ illud qd̄ se h̄z̄ p̄ modū p̄ncipiū for-
 malr p̄stitutū h̄ ē eo qd̄ formalr p̄stitutū p̄
 ip̄m. sed pprietas relatiua i diuinis ē illud q̄ p̄
 1 p̄sona diuina i eētia indēcabili & p̄sonali formalit̄
 p̄stitutū. q̄ rē. Maior p̄z̄. p̄bō minorē. qz̄ illa
 p̄sona diuina formaliter p̄stitutū quo ab alia
 diuina p̄sona p̄cise distinguit. sed pprietate p̄so-
 nali p̄sona diuina ab alia diuina p̄sona p̄p̄e

distinguit. Illa etiā minor satis p̄z̄ ex dictis
 sup̄i disti. xxvi. P̄. illud qd̄ a sanctis dicit̄
 adorandū in p̄sonis diuis hoc est in p̄sonis
 diuis. sed in p̄fatōne de trinitate (& videt̄ esse
 dictū Gregorij dicit̄. & i p̄sonis pprietas. &
 in eētia vnitas. & in maiestate adoret̄ equa-
 litas. forte dicitur q̄ si in persona diuina
 esset pprietas relatiua. vel illa relatio esset de-
 us. vel nō esset deus. Si esset deus. tūc non
 posset distinguere p̄sonam diuinā a p̄sona di-
 uina. cui⁹ oppositū tu assumis in p̄batōe p̄ri-
 merationis. Si nō. tūc p̄sona diuina esset
 composita ex deo & ex non deo. quod eēt extre-
 ma & maxima cōpositio. cui⁹ oppositū sup̄i
 est assumptū cum dicebat̄. q̄ p̄sona diuina ē
 simplr simplex. P̄. p̄tra ambas cōclusiones
 pōt argui simul sic. Sicut se habet inesse ad
 p̄ se eē. sic se habet ad aliud esse ad inesse. sed
 qz̄ accidentis eē est inesse. vt patet. iij. metab.
 ideo accidenti repugnat p̄ se esse. ergo qz̄ rela-
 tionis eē est ad aliud eē. vt patet. v. metaph.
 & in libro p̄dicamentoz̄. ideo videt̄ q̄ relatiōi
 repugnet inesse. Illud potuit eē motiuuz̄
 Gilberti porretani. qui posuit relationes di-
 uinas nec esse p̄sonas nec eē in p̄sonis. sed po-
 suit eas afforis assistētes ipsis p̄sonis. Et
 forte etiāz̄ illo motiuo mouebat̄. Quia illud
 qd̄ fm̄ sui naturā ē quedā dependētia. h̄ nec ē
 illud nec ēi eo qd̄ totalr̄ independēs ē. sed rela-
 tio fm̄ sui naturā ē qdā dependētia. cū s̄m̄ eē
 sit ad aliud eē. & tā eētia diuina ē totalr̄ inde-
 pendēs q̄ etiā diuina p̄sona. q̄ relatio nec ē p̄so-
 na nec eētia. nec poterit eēi eētia nec in p̄so-
 na. q̄ rē. Cōtra illā p̄cloem etiā fuit p̄posi-
 tin⁹ q̄ dixit q̄ relatio diuina ē idē oīno qd̄ p̄so-
 na. sed nō ē i p̄sona. cui⁹ rō eē potuit. Quia vt
 p̄z̄. iij. phicoz̄. idē nō ē i seip̄so. sed relatio di-
 uina ē idē oīno tam eētie q̄ p̄sonis. q̄ nec po-
 terit eē in eētia nec i p̄sonis. qd̄ ē v̄trāqz̄ cō-
 clusionē. P̄. om̄e qd̄ ē in altero est in eo fm̄
 aliquē modū eēndi in. assignatū p̄ p̄m. iij.
 phicoz̄. sed fm̄ nullū illoz̄ modoz̄ possum⁹
 dicere relationē eē in eētia diuina vel in p̄so-
 nis. q̄ rē. Maior p̄z̄. Minor declarat̄ p̄ indu-
 ctionē. Un⁹ em̄ illoz̄ modoz̄ ē sicut spes i ge-
 nere. ali⁹ eōuerso sic gen⁹ i sp̄e. Terc⁹ sic for-
 ma accētal̄ ēi subiecto. Quart⁹ sic locatū i lo-
 co. Quint⁹ sicut forma s̄balis i eo cui⁹ ē forma.
 Sext⁹ sicut rex in regno. Septim⁹ sic res i fi-
 ne. S̄z̄ nullo illoz̄. vtz̄. modoz̄ relatio diuina ē i
 p̄sonis vl̄ i eētia diuina. q̄ rē. Ad p̄mū dicē
 dū q̄ illa relatio ē de⁹. & cū dicit̄ q̄ tūc nō disti-
 gueret. dico q̄ licet nō distinguat̄ vt est deus

Instantia

Porreta-
nus.

Propositi-
nus.

Solutio.
Ad i

qz vt sic nō habet oppositam oppositionē. tñ
 distinguit vt habet rationē erumpentis origi-
 nis. qz vt sic vel erūper vt origo actiua. t tunc
 seipsa distinguit ab origine passiuua. t distin-
 guit psonam quā constituit a psona cōstitu-
 ta origine passiuua. vel econuerso erumpit vt
 origo passiuua vt passiuuz licet accipe in diui-
 nis mō quo dicimus generationē passiuā eē
 in filio. t spirationē passiuam eē in spūsancto
 sic distinguit econuerso seipsa ab origie acti-
 ua. t distinguit psonam quā constituit a per-
 sona constituta origine actiua. Ad secundū
 dū nego maiorē. qz illud quod ad aliud ē eri-
 am inest. licet nō semp p modū accidentis in-
 sit. Ad terciū dicendū qz minor nō est vera
 q̄tum ad hoc qz relationē dicit fm se eē depen-
 dentia. Ad pbationē dicendū. qz quīs suum
 eē sit ad aliud eē. hoc tamē nō arguit depēde-
 tiam nisi rōne impfectōis fundamenti ipsius
 relationis vel suppositi quod ipsa relatiōe re-
 fert. sed diuine relationis tā fundamentū qz
 suppositū quod ipsa refert sunt infinite pfecti-
 onis. ergo ipm ad aliud eē diuine relationis
 nullam penitus dicit dependentiā. rōne cui⁹
 relatio nō possit eē tam in eēntia qz in psonis.
 quīs aliter t aliter. qz in eēntia est vt in fūda-
 mento. sed in psona vt in relatiuo seu in sub-
 iecto quod refert p ipsam. Propter qd etiam
 ipsa relatio diuina eēntiam diuinā nec teno-
 minat. nec constituit. nec distinguit. psonaz
 dō denominat. constituit t distinguit. Ad
 quartū dicendū qz quīs res finita non possit
 eē in seipsa. tamen res infinita sub vno mo-
 do vel vna ratione considerata potest eē in se
 ipsa sub alio modo vel alia ratione accepta.
 Ad quintū nego maiorē. qz sicut ait Dila-
 rius. t habet in lra distinctōis sequētis. s. di-
 stin. xxxij. nō ē humano sensu de deo loquen-
 dū. Si q̄s tñ hic aliquo mō vellet assilare il-
 lis modis positus ab Aristo. tunc posset dici
 qz eē diuine relationis in psona aliquo mō as-
 similat hoc modo eēndi in assignato ab Ari-
 storele. qz sicut forma substāntialis rē cui⁹ est
 forma determinat t distinguit. sic etiā relati-
 ua p̄prietat determinat t distinguit psonam
 diuinā. Propter qd ait Dam. li. iij. ca. vi. de
 his diuis p̄prietatibz. qz sunt characteristice
 determinatiue vel distinctiue hypostasialis nō
 nature. Sed modus quo sūt in eēntia nō p̄-
 bñ reduci ad aliquē illoz modoz Arist. nisi
 valde large accipiat ille modus quo formam
 accidentale dicit inesse extendēdo modū illū
 p omī eo qd est in aliquo sicut i fundamento

Ad 2
 Ad 3
 Ad 4
 Ad 5

etiam qualitercunq; dicto. scz accidentalivel
 substantiali.

Quātus ad quartū

Articls 4

articulum. vtrum nō obstāte qz p̄prietates
 diuine differant ab eēntia diuina sola ratiōe
 possimus saluare qz p̄prietates inter se realiter
 differant. t psonas faciant realiter differre. di-
 co qz quīs illa que perit ille articulus multū
 intellectum humanū transcendāt. tamē bre-
 uiter me expedien do dico qz illa sunt duo cō-
 possibilis. Ad cuius intellectū est sciendū
 qz cum relatio realiter sit quidam ordo. ergo
 prout relatio compat respectu illius respectu
 cuius fm suam rationē formalē habet reales
 ordinē. tunc ab illa seipsa realiter distinguit.
 t si quid talis relatio formaliter constituit. h
 facit ab illo formaliter t realiter eē distinctū.
 Sed put compatur ad illud respectu cui⁹ si
 ue ad quod nō habet realem ordinē. tunc nec
 seipsa ab illo distinguit. nec respectu illius il-
 lud quod constituit facit eē distinctū. Sed re-
 latio diuina ad suum oppositū habet realem
 ordinē. ad eēntiam vero diuinā nō habet rea-
 lem ordinē. ergo seipsa realiter distinguit ab
 opposita relatione. t distinguit realiter sup-
 positum p ipsam constitutū a supposito con-
 stituto p relationē sibi oppositā. ab eēntia ve-
 ro diuina differt sola ratione formalī t nō re-
 aliter. nec p consequēs suppositū qd constituit
 it distinguit ab eēntia distinctione reali. s. so-
 lum mō distinctōe rōnis. Et illa est intentio
 fratris Egidij circa illā. xxxij. dist. vbi valde
 plix tractat illā materiā. Ad argumentū
 p̄ncipale nego maiorē. qz ppter aliā t aliam
 comparōem manēte eadē entitate reali in ali-
 quibz rebz variat rō quidditatis. t idō argu-
 mentū nō pcludit intentū. Alia inuenit ta-
 lis solutio. Potest dici qz quidditas potest du-
 pliciter accipi. Uno mō p natura rei. Alio mō
 p ratione formali ipsi⁹ rei. Primo mō minor
 est falsa. quia si sic p̄prietat t essentia differ-
 rent quidditatiue. tunc differerē naturaliter.
 Sed secundo modo maior est falsa. qz pro-
 pter aliā t aliam comparōem manente ea-
 dem entitate reali in aliquibus rebz variat
 ratio formalis eiusdem rei. sicut patet per ex-
 empla que etiam in rebz creatis superius in-
 trodixi.

Nota val
 de

Ad p̄nci-
 pale argu-
 mentum.

Distinctio tricesimaquarta.

Predictis ē ad

ijciendū. Sic m̄gr̄ compar pso/ nas ad eētā. Et diuidit i duas ptes. Quia p̄mo ptractat h̄mōi comparōes. Secūdo ptractat diuinoz qualdā speciales habitudines. ibi. Sic considerandū. Quan tū ad p̄mū est sciendū q̄ ex comparōe eēt/ tie ad psonas est intētio magistri ostēdere es/ sentiā diuinā eē idē realr̄ cum psonis. Diui/ dit ḡ ista ps i tres ptes. Nā p̄mo oñdit quō quidā ḡ iā dictā veritatē arguit. Sc̄do ostē dit q̄ tales sc̄pturas sacras nō itelligūt. Ter/ cio ostēdit q̄liter rōnes eoz deficiūt. Secun/ da ibi. Hoc quidā dicūt. Tercia ibi. Ad na/ turaz ergo rez. Sequit illa ps. Sic cōsi de randū rē. Et diuidit i duas. Quia p̄mo ma gister quorūdā terminoz diuinoz habitudi nes manifestat. Sc̄do q̄ dixerat breuiter res capitulat. ibi. De sacramento vnitat̄. Prima i duas. Nā p̄mo oñdit quō quidā termi i diuis fm̄ vsū loquētū p̄dicant obliq̄. Se cūdo quomō quidā p̄dicant transumptiue. ibi. Preterea sciendū. P̄tia i tres. Nā p̄mo manifestat h̄mōi p̄dicatōes. Sc̄do insinuat quorūndā d̄muniū seu eētialū appropria/ tiones. Et tercio tenorat quō circa hoc nomē homouision q̄nq; fuerūt heretice receptōnes. Secūda ibi. Ex p̄dictis constat. Tercia ibi. Hoc nō est p̄mittendū. Circa istā dist. xxxiiij. quero hāc questionē.

Vtruz psona diuina differat realiter ab eētia diuina. Et videt q̄ sic. qz q̄ in nullo realiter differūt sine quocū qz vnū est conceptibile et alter. sed eētia di/ uina est ceptibilis sine relatione. sicut patet de conceptibus p̄horum et iudeoz. et persona cū sit relatua nullo modo potest cepti sine re latione. ergo aliqua realis d̄ntia est inter eēt iam et psonam in diuinis vt videt. Con/ tra. in qcūq; natura intellectuali supposituz natura sūt oīno idē realr̄. i illa psona et eētia nō p̄nt differre realiter. sed nō solū fm̄ theo/ logos. verumetiā fm̄ omnes p̄hos i x̄o siue in prima intelligētia suppositū et natura sunt idē realiter. Sic breuiter pbato quattuor c̄clusiones. Primo q̄ i diuis psona ab es/ sentiā nō differt re absoluta. Sc̄do q̄ non differt re relata. Tercio q̄ differunt ratione Quarto propter aliqua dicta m̄gr̄ in ista dist. xxxiiij. ostendā q̄ nō obstante predicta om̄imoda simplicitate diuina. multa tamen

transumptiue ex creaturaz similitudine dici p̄nt de deo.

Dico ergo p̄rio q̄ Lōdo

psona diuina nō p̄t differre ab eētia p̄ aliqd̄ absolutū. Qz cū eētia diuina sit i q̄libet diuina psona. si psona diuina distingueret ab eētia p̄ aliqd̄ absolutū. cū h̄mōi p̄ncipiū distinc/ uū etiā eēt i psona q̄ p̄ ipm̄ distingueret. h̄mōi psona eēt p̄stata ex duob; p̄ncipijs absolutis. et p̄ p̄ns nō eēt deus. q̄ vt p̄z. xij. meth. ē actus simplicissim⁹ et purissim⁹. vñ cū illoz p̄nci/ p̄ioz nēcio eēt i potētia ad alter. quod repu/ gnat actu puro. P̄. q̄quid re absoluta dif/ fert ab eētia diuina h̄ nō ē deus. igit psona di/ uina nō eēt de⁹. cōtra p̄z. p̄batio ancedēt. Nā illud qd̄ re absoluta d̄nt a diuina eētia. h̄ vi det existere i alia natura a natura deitat̄. P̄. oē qd̄ ē. aut ē creatura. aut creatrix eētia. igit tale absolutū vel eēt creatura. et tūc nō poss; eē i psona diuina. nec p̄ p̄ns ipsam distingueret a diuina eētia. vel eēt creatrix essentia. et tunc silr̄ nō distingueret psonā ab eētia. qz tunc distingueret a seipso. P̄. illud absolutū vel eēt vltimus finis oim. et tunc nō posset differ re a diuina eētia. quia ipsa est vltimus finis oim. implicatio etiā p̄radictionis eēt plures ponere vltimos fines. vel esset ordinatuz vel ordinabile ad fines. et tunc esset creatura. nec p̄ p̄sequens posset esse in diuina psona. indige ret em̄ causa ipm̄ ordināte ad finem. qd̄ sim/ pliciter repugnat diuine p̄sone. P̄. si diu/ na psona a p̄ entitatē absolutā differret a diu/ na eētia. tunc vel ipsa diuina eētia esset for/ ma illius absolute entitatis qua psona diuina differret ab eētia. vel informaret ab ea. s; cō sequēs ē falsum. qz cum diuina eētia sit pu/ rus actus et ens simpliciter simplex. ergo nec p̄t informari nec informare. Nā quicqd̄ in format vlt̄ informat est saltē cōponibile huic. nec p̄ p̄sequēs poterit eē purus actus vel ens simplr̄ simplex. Cōsequētia p̄z. Nam fm̄ cō/ mentatorē quecūq; sunt in eodē. vel vnuz se habet ad alterū vt actus. vel vt potentia. et p̄ p̄sequens vel vt informās vel vt informatū. P̄. quādo cūq; aliqua absoluta distiguū tur in eodē. tunc indigēt causa sup̄iori diu/ gente. igit esset aliquid sup̄ius diuina eētia diungēs ipsam cū tali absoluto in eadem p̄s/ ona. P̄. b̄tus Bern̄. in concilio remensi con/ tra Gilbertū porretanū qui dixit q̄ deus non erat deitas. occasione accipiens ex hoc q̄ di/

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible.]

perat psonā diuinā realiter differre a deitate. arguit sic. Si deitas est aliquid. aut est idem quod de^o. aut aliud. Si ē idē. tūc habet ppo/ sitū dē. Si ē aliud. tūc aut ē aliqd mai^o deo. aut min^o. aut egle. Nō p̄mū. qz deo nihil po/ rest ē maius nec etiā cogitari. Nec scdm. qz tūc deo derogaret ex hoc qz haberet deitatem. Nec terciū. q̄a tūc essent plures dī. Siceo/ dem modo posset argui in pposito. Propter iam dictā etiā rationē factā a Bernardo. sup̄ dictus Hilbertus reuocauit suum errorem in remēti concilio. put recitat Innocēti^o q̄rtus.

Secundo dico qz

psona diuina nō differt ab eētia re relata. Qz si sic. tūc relatio diuina reali differt ab eētia diuina. qz ppter qd vniū qd qz tale z ipm mag^o. falsitas v̄ntis patet. q. p̄ma p̄cedēti Est etiā p istis duabz cōclusionibz determinatio v̄lis concilij extra de sum. trini. et fide carho.

Sed p̄tra illaz cōclusionē possent multa ad duci ex illis. xv. rōnibus adductis in qōne p̄ rime p̄cedēti. z sp̄aliter tres p̄batōnes addu cte p. xiiij. rōne. Sed qz ad oīa illa ibi m̄di. ideo ad p̄ns dimittant^r.

Tercio dico qz per

sona diuina differt ab eētia diuina rōe. Qz oē supposito includēs aliqd i sua ratiōe formali qd formal^r rōe sue nature nō includit ad minus optet qz a sua natura differat fm ratiōe si nō differt fm rē. s̄ qdlibet diuinū suppositū i sua rōne formali includit rōem relatiōis. puta eē ad aliud. cū ipm i eē suppositū relatiōis siue relatiua p̄prietate. q̄ qd rō relatiōis nō includit i rōe eētie. vt patuit i. q. p̄cedēti. igit cū nō differat reali ab eētia. vt p̄bauit

1. z. ij. cōclusiōe. necesse ē qz differat rōe p̄. a q̄cūqz differt p̄ncipiū cōstitutiuū alicui^o ab eodē d̄re illud qd ē cōstitutū p̄ ipm. s̄ p̄petas relatiua q̄ ē p̄ncipiū cōstitutiuū diuine p̄sone differt rōne ab eētia. ḡ z p̄sona.

Quarto dico qz nō

obstante p̄dicta simplicitate dei. puta qz nul/ la realis diuersitas pōt esse in deo. multa ta/ men noīa p̄prie significātia res mixtas z cor/ porales similitudinariē et transumptiue po/ terunt de deo dici. Quia vt dicit in topicis. Omnes transferentes fm aliquā similitudi/ nem transierunt. Sed omīs creatura aliqua

liter assimilāt deo. qz ipsum imitat sicut exē/ platum suum exemplar. z ideatū suam ideā. vt infra patebit. P. omē continēs aliquas p̄fectiones potest denominari p̄ eas. vel pro/ p̄rie si formaliter cōtinet eas. vel metaphori/ ce seu trāsumptiue si eminetē continet eas. Sed deus oīm creaturaz p̄fectionē cōtinet. aut formaliter aut eminetē. vt patuit sup̄ius ergo ab oīm creatura poterit nomiari. et si nō sp̄ p̄prie tū trāsumptiue. Propter h̄ ait aug.

qz deus dicit leo. petra. lapis angularis. z cete/ ra h̄mōi p̄ similitudinē nō p̄ p̄prietatē. P̄ ille trāsumptiue locutiones de deo multū sūt nobis necie. qz quāto minor est p̄portio intel/ lectus ad intelligibile. tanto magis est neces/ se vti similitudinaria declaratōe. vt p̄ ipsam similitudinē veniamus ad noticiā veritatis. sed obiectū diuinū maxie excedit n̄m intelle ctū. qz sicut se habet oculus noctue ad lucē so/ lis. sic se h̄z aīe n̄stre intellectus ad ea q̄ sunt manifestissima i natura. vt dicit. ij. metaph. Ipse em̄ lucē inhabitat inaccessibile quē nul/ lus hoīm vidit nec videre pōt. i. ad Th̄i. vi. ḡ necesse est nobis vti metaphoricis z trāslū/ priuis quo ad deū appellationibz. Propter h̄ ait Dyoni. i. de angelica hierarchia. Non em̄ est possibile aliter nobis lucere diuinū radium nisi varietate sacroz velaminū anagogice cir/ cumuelatū. Sed p̄tra illud occasione p̄ce

dentū cōclusionū pōt instari. Quia pur^o act^o nō videt habere aliquā similitudinē cū eo quod eētialiter h̄z admixtā potentiā. Sed deus ē pur^o actus. z oīs corp̄alis creatura habet eēt/ rialiter admixtā potentiā puta p̄mā materiā q̄ est pura potētia. vt patz. i. phisicoz. ipsa em̄ substantificat p̄ posse. z potētia ē e^o diuina eēt/ alis seu subalis. vt dicit z men. i. d̄ suba orbis Lū igit oēs trāferētes fm aliquā similitudinē trāferāt. videt qz nullū nomē vicz illaz rez corp̄aliū sibi possit p̄petere trāsumptiue. P̄ illud qd est oīno simplex nullā videt h̄re simi/ tudinē cū re simplr cōposita. sed de^o est oīno simplex. cū in supposito diuio nulla sit oīno real^r distinctio. z suppositū in eo realiter sit idē qd natura. vt patz p̄ p̄dicta. oīs autē corp̄al cre/ atura ē simplr cōposita. ḡ zc. P̄ similitudo est rez d̄n̄tū: n eadē qualitas. vt patz. v. meth. sed in deo nulla est qualitas. qz fm August. v. de trinitate ca. i. deus dicit bonus sine qua/ litate. P̄ illud non videt nobis congru/ um aut expediens quo hominibus idolatrie perhibetur occasio. Ille transumptiōnes vi dentur esse huiusmodi. Quia ex hoc qz deus

Lōtra
1
2
3
4
c 4

ico ergo prio
ia nō pot dicitur ab eētia
Quia eētia diuina si dicitur
psona diuina dicitur p̄prie
solūti. cū h̄mōi p̄prie
i p̄sona qz p̄ ipm dicitur
z dicitur ex ducto p̄prie
nō ē rōe qz v̄ntis
v̄ntis p̄prie. v̄ntis
cōe i p̄prie ad alit
tu pur^o p̄prie
eētia diuina h̄ nō ē rōe
ē rōe. cū p̄ p̄prie
d̄re absolute d̄re d̄re
tere alia natura a natura
aut creatura. aut creatura
solūti vel eēt creatura. cū
diuina nec p̄ ipm
eētia. vel eēt creatura
d̄re d̄re p̄prie
d̄re d̄re p̄prie
p̄prie d̄re p̄prie
mus fms oīm. tūc nō p̄
eētia. quia ipm
plicatio etiā p̄prie
e v̄ntis fms. vt d̄re
abile ad fms. tūc eēt
quens possit esse i diuina
in causa ipm ordinat ab
ter rep̄gnat diuine p̄prie.
sona p̄ p̄prie absolute d̄re
n̄a. tūc. vel ipm d̄re
lius absolute cōtinens qz
ter ab eētia. vel inform
s̄ fallum. qz cum diuina
ctus z ens simplici
informari nec informari.
ar vt informat est fallū
z sequēs p̄prie cū p̄prie
de simplex. Lōtra
cōe qz qz sunt in eō
z ad alitū vt actus. vel
mens vel vt informā
s. quādoctis aliqua absolute
in eodē tūc. indiget eēt
z. igit est aliquid sup
negis ipsam cū tali absolute
p̄ bonis. Bern. in
Hilberti p̄prie
tatis. occasiōi accipit

5
 Solutio
 Ad 1
 Ad 2
 Ad 3
 Ad 4
 Ad 5
 Ad pnci-
 pale ar-
 gumentū.

De omni agn^o. leo vel lapis. posset aliq^s incli-
 nari ad illa ut crederet aliqd numis eē i illis
 7 p^o p^o adozaret ipsa. P. metaphozica lo-
 cutio cū sit poetica videt intellectū obfuscare.
 7 p^o p^o sequēs nō congruit scie q^o est summe ver-
 nitatis manifestatiua. Ad p^o mū dicēdū q^o
 ibi est fallacia p^ontis. Dato em̄ q^o nō sit similitudo
 inter dū 7 creaturā corpalem ex pte po-
 tēne passiue. nō ppter hoc sequit q^o nulla simi-
 tudo ipsis p^oerat. q^o multe sunt p^ofectiōes cre-
 ate etiā i ipsis rebz materialibz. rōne quarum
 possum^o hmōi similitudinē apphendere Ad
 scdm nego maiorē eadē rōne q^o negant maio-
 rē p^ome rōis. Cū licet talia pbare possint q^o i-
 ter dū 7 creaturaz nō sit plena similitudo. q^o
 tū nulla sit similitudo hoc nō p^ouincūt Ad ter-
 ciū dicēdū q^o rez similitudines magis attēdun-
 tur fm species rez q^o fm genus. als em̄ nō mi-
 nus essent similia albū 7 nigz q^o p^oueniunt in
 genere coloris q^o albū 7 album que p^oueniunt
 in specie. sed Aug. concedit p^ofectiōes simpli-
 citer esse i deo fm rationē speciez. q^ouis neget
 eas eē in deo fm rationē generis. Ad quar-
 tū dicēdū q^o coipso q^o transumptiue 7 nō p-
 prie sed soluz similitudinarie de deo dicunt nōia
 creaturaz. nō perhibet sed magis prohibetur
 omnis occasio idolatrādi. q^o omne verum si-
 gnū est fallum si gnaturz. imago em̄ seu simili-
 tudo herculus nō est hercules. quia si esset her-
 cules. tūc nō esset vera imago herculis. quia
 fm dilariū sui ipsius aliquid imago esse nō
 potest. Et Hugo sup. ij. capi. angelice hierar-
 chie ait. q^o signū veritas esse nō potest. quia ē
 veritatis signū. Ad quintum dicēdū. q^o
 ppter simpliciores qui nō sunt subtiliū ratio-
 nū capaces expedit sacra scripturaz vti simili-
 tudinibus tractis a creaturis. cuz ipsa sit scia
 que est omnibus cōis. Juxta qd ait Aug. i. de
 trinitate. ca. i. Sacra scriptura puulis p^ogru-
 ens nulli^o generis rez verba vitauit. Itē si ve-
 limus possum^o dicere q^o in hmōi metaphozis
 etiā purissimi possumus p^oficere sensuz mysti-
 cū indagādo. 7 quasi testā hmōi verborz sub-
 tiliter penetrādo spūalis dulcedis nucleū re-
 q^oretes Ad argumētū pncipale nego maiorē
 q^o coipso q^o vnuz hz ordinē ad aliqd ad qd al-
 terz nō ordinat. q^ouis inter se reali^o sint idē. tū
 vnū q^otū ad sui p^oceptuz coertit aliqd quod
 alterz non coertit. Posset etiā dici q^o phi-
 p^oeperunt eētiam diuinā impfecte 7 incōfuz
 se 7 nō distincte.

Distinctio tricesimaquinta.

Cumqz supra

Disseruim^o. Postq^o m^o huc
 usqz determinauit de his q^o deo
 p^oueniūt fm intrinsecas p^ofectiōes. hic vltim^o v^o
 q^o ad finē p^omi libri determinat de his q^o nō solū
 deo p^oueniūt ad intra. verū etiā sibi vident cō-
 p^otere fm extrinsecas opationes. Nec aut^o sūt
 tria. s. scia. potētia 7 volūtas. Et fm h^o residua
 ps ist^o p^omi libri diuidit i tres pres. Nā p^omo
 tractat de dei scia. Secdo de potētia. Tercio de
 diuine volūtatē efficaciac. Scda ps incipit
 distinctione. xli. ibi. Nunc de omnipotētia.
 Tercia dist. xlv. ibi. Jaz de volūtatē. Prima
 in duas. Nam primo agit de scia dei genera-
 liter. Secūdo in compatiōe ad rationalem
 creaturam specialiter. Distin. xli. ibi. P^odesti-
 natio vero de bonis. Prima in duas. Nā p^omo
 determinat de scia dei fm se. Secūdo
 tractat de ea compatiue. Dist. xxxvi. ibi. So-
 let hic q^ori. Prima i tres. Nā p^omo m^o p^omit-
 tit ea de q^o v^o ad finē ist^o p^omi libri intēdit
 facere mētionē. Secdo o^ondit scie dei multipli-
 cē fore acceptiōem. Et tercio de dei scia mouet
 questionē. Secūda ibi. Sciendū est q^o. Ter-
 cia ibi. Sic p^osiderari oportet. Et hec in tres.
 Nam primo mouet questionē. Secūdo re-
 citat circa eam duplicē opiniōē. Tercio po-
 nit suam determinationē. Secūda ibi. Ad h^o
 autē. Tercia ibi. Ad hoc vtra moduluz. Et
 ista in tres. Nā p^omo circa p^odictā q^odem ter-
 miāte isinuat suū p^opositū. Secdo isert triplex
 correlariū. ibi. Scia p^o. Et diuidit i tres p^o-
 tes. fm qd tria infert correlaria. In q^o p^omo
 cōcludit oia ab eterno fuisse a deo scita. In se-
 cundo q^o oia ab eterno fuerunt in dei scia. In
 tercio q^o omnia sunt deo p^ontia. Scda ibi. Ipe
 aut^o oia. Tercia ibi. Inde ē q^o omnia. Luca
 hāc dist. xxxv. quero.

V^o Trū primū obiectū diuine cognitōis
 sit ipa diuina eētia. Et videt q^o n. q^o
 p^omo ac^o cuiuscūqz potēne cognitue
 nō p^ot eē reflex^o. sed si p^omarū obiectū diuini i-
 tellect^o eēt diuina eētia. tūc p^omo ac^o diuini itelle-
 ct^o eēt reflexus. q^o primariū obiectū diuine co-
 gnitionis nō potest eē diuina essentia. Ma-
 ior p^oz. q^o actus reflexus p^osupponit actum re-
 ctū. Probo minorē. quia eētia diuina est idē
 realiter quod diuin^o intellectus. 7 p^o sequēs
 diuin^o intellect^o intelligēs diuinā eētia intel-
 ligit seipm. sed actus quo idem seipm intelli-
 git videtur esse reflexus. ergo rē. Contra.

obiectū alicui potētie maxie pportioatū ē suū
 obiectū pmarū. s3 eētia dīna ē obiectū ma/
 xie pportioatū intellectui dīno. g̃ rē. maior p3
 pbat̃ mīoz. qz eētia dīna dīno intellectui ē to/
 talr̃ adeq̃ta. sicut de se p3. g̃ rē. Dic ponaz
 q̃tuoz rēlos p̃ria ē q̃ p̃mo cognoscit se
 ipm. Sēda q̃ cognoscēdo se cognoscit alia
 a se. Tercia q̃ cognoscēdo eētia suā absq̃
 oī dīstictōe intrīseca sue eētie cog̃sc̃t oīa ex/
 teriora dīstincte. Quarta q̃ ipse creature a
 deo cognite p̃nt aliquo mō dīca sc̃daria obie/
 cta cognitionis dīvine.

1 Cōclusiones primā

- 1 p̃lo sic. Perfectissime cognitōis obiectū pri/
 mariū d3 eē p̃fectissimū. rei cognitio ē p̃fectis/
 sima. r̃ ipse deus ē obiectū p̃fectissimū. cū sit p̃
 fectus ṽl p̃fectōe. r̃ i se hēat p̃fectōes oīm ge/
 ner. vt dīcat. v. meth. g̃ rē. P̃. simplicissi/
 me cognitōis p̃mariū obiectū d3 eē tale q̃ n̄
 h̄l possit cog̃itari simplicius. sed cognitio rei
 est simplicissima. qz p̃mūz i quolibet genere ē
 simplicissimū illi gener. s3 i genere cognitōis
 cognitio rei est oīno p̃ma. r̃ deo nihil simplici
 us pōt cog̃itari. cū ipse sit oīno simplex. vt p3
 2 r̃j. meth. P̃. cognitōis totalr̃ independēs
 p̃mariū obiectū ē totalr̃ independēs. illa p̃t3.
 qz nō pōt eē minor dependētia i ipsa cog̃ntōe
 q̃ i suo obiecto p̃mario a q̃ specificat. S3 co
 gnitio rei ē oīno independēs. qz si eēt aliqd̃ de/
 pendēs. tūc eēt creatura. r̃ sol⁹ deus ē obiectuz
 totaliter independēs. qz oīa q̃ sunt citra deuz
 dependēt a deo r̃ ad ipm̃ ordinant̃. vt p3. r̃j.
 meth. g̃ solus de⁹ obiectū p̃mariūz sue cog̃ni
 3 tōis. P̃. intellectibz oppositaz r̃ ditionum
 eētibz oppositus cōperit modus tendēdi in
 obiectuz. Sed intellect⁹ dīvinus r̃ intellect⁹
 human⁹ sunt oppositaz r̃ ditionū. eo q̃ intel
 lect⁹ dīvin⁹ sit pur⁹ act⁹ i genere intelligibiliū
 vt p3. r̃j. meth. r̃ intellectus n̄ sit pura poten
 tia i genere intelligibiliū. vt p3 p̃ Aucr. in. iij
 de aīa. Cū igit̃ n̄ intellectus p̃us cognoscit
 alia a se. r̃ mediāte cognitōe alioz r̃ ueniat i
 cognitōne suū p̃p̃sūs. vt p3. iij. de aīa. ergo in/
 4 tellect⁹ dīvinus tāq̃z p̃mariū obiectū sue co
 gnitionis app̃hendit seipm̃. r̃ cognoscēdo se
 cognoscit alia. P̃. voluptuosissimū intelli
 5 gere est a voluptuosissimo obiecto. Sed itel
 ligere rei ē voluptuosissimū. vt d3. r̃j. meth.
 6 r̃ dīna eētia ē obiectū voluptuosissimū. P̃
 Auic. i. sua meth. ait. q̃ de⁹ intellectoz r̃ com
 p̃hensoz sui. eo q̃ sua quidditas est spoliata a

materia. Sed p̃ iā dīctā veritatē sophisti
 ce posset argui sic. Nulla p̃sona dīuina intel
 ligit se. ergo deus nō intelligit se. p̃ntia patet.
 qz quicqd̃ uenit deo. oportet q̃ cōueniat ali/
 cui dīuine p̃sone. ergo a destructiōe p̃ntis rē.
 Antecēdēs p̃bat. qz actus relationē im portan/
 tes nō sunt reciproci in dīuis. sed scire r̃ intel
 ligere vel sunt ipse relationes potētie ad obie/
 ctū vt quidā dicunt. vel saltē necessario cōcer
 nūt relationē. Itē Dyoni. vij. de dīuis no
 mibus. ait. Deus est sine sensu. sine mēte. nō
 h̄ns intellectuales opatōes. Sed ista non
 impediūt. Quia quanto obiectuz est purius
 r̃ immaterialius. tanto purissimo intellectu
 obijct̃ purus r̃ magis p̃p̃ue. Sed eētia dī/
 uina est denudata ab omī materia r̃ potētiāli
 tate. vt p3. vij. phicoz. r̃. r̃j. meth. Intm̃ em̃
 deus ē immaterial q̃ fm̃ Damas. iij. li. ca. iij.
 omē aliud ad deū p̃patū grossū r̃ materiale in
 uenit. Intellect⁹ etiā dīuin⁹ ē purissim⁹. cū sit
 pur⁹ act⁹. vt p3 eodē. r̃j. meth. Cū igit̃ eētia
 dīna sp̃ sibi p̃ns sit vt actu intelligibil. sequit̃ q̃
 tal̃ eētia sibi p̃p̃r̃ssime obijct̃. r̃ ipse eā in/
 telligat tan q̃z suū p̃p̃uū r̃ p̃mariū obiectum.

Ad p̃mū ddm̃ q̃ relatio fm̃ rōem p̃t eē re
 ciproca etiā i dīuis. qz pater ē sibi b̃p̃sī idē. r̃ p
 p̃ns relatione idēritatis refert̃ ad seipm̃. s3 scī
 re vel intelligere dīuinū nō r̃cernit relatiōem
 nisi fm̃ rōez. g̃ h̄mōi act⁹ p̃nt eē reciproci i dī
 uis. Ad scdm̃ ddm̃ q̃ p̃ talia d̃ba nō intēdit
 Dyo. a deo negare intellectualē opatōez super
 cedentē. s3 solū deficientē q̃ p̃nt creaturis.

Secūdo dixi q̃ de

us cognoscēdo se cognoscit oīa alia creata co/
 gnoscibilia. Qz q̃ p̃fecte cognoscit aliquā cāz
 necō cognoscet oē illd̃ qd̃ p̃ se causat̃ a tali cā
 Sed de⁹ p̃fecte cognoscit seipm̃. vt p3 i d̃cōe
 p̃cedēt. r̃ ipse est p̃ se cā oīm q̃ sunt citra ipm̃.
 qz de deo ait omē. r̃j. meth. Est em̃ quoddaz
 ens p̃ se ens r̃ p̃ se vez. entitate et veritate cui⁹
 omīa alia sunt eētia r̃ vera. ergo deus cogno/
 scēdo se cognoscit omīa alia a se. P̃. illud
 quod omīa alia dirigit in suos fines ordi/
 nate. necessario cognoscit ea. qz si non cogno
 sceret tunc casu dirigeret ea. r̃ p̃sequens nō
 ordinate. Sed deus p̃ modū artis r̃ ordiate
 omīa dirigit in suū finē. Nā etiā ipse cōmen
 tator a veritate coactus. r̃j. metaph. ait. q̃ ca
 lores generati ex calozbz stellaz generantes
 quālibet speciem speciez aīalū habent mensu
 ras p̃pas ex q̃ritatibz motū stellaz r̃ dispo

Cōtra

Cōtra illa

Solutio Ad 1

Ad 2

Cōclo 2

[Marginal notes in a smaller hand, partially obscured by the binding edge.]

1 itōib; eaz adinuicēi ppinq̄tatez remotōe. z
 illa mētura puenit ab arte diuina intellectuali
 que est simūlis z vniformis vnus artis prin
 2 cipalis sub qua sūt plures artes. P. quan
 to potētia est pfectior tāto minus ē limitata.
 sz inter oēs alias potētiās cognitīuas intelle
 ctīua est pfectior. et inter oēs intellectīuas di
 3 uina potētia intellectīua ē pfectissima. ergo i
 nullo poterit eē limitata. z p dñs deus oīa co
 gnoscet. Juxta qd̄ dicit ad Heb. iij. Omnia
 nuda z ap̄ta sunt oculis ei' ad quē nobis ser
 4 mo. P. bñs Grego. ait. Quid ē quod nō
 videat q̄ videntē oīa videt. Sed videre dei ē
 cognoscere z intelligere dei. ergo deus intelli
 5 git oīa. P. Arist. i. de aīa. arguēs p̄tra em
 pedoclē ait. q̄ accidit fm̄ cum deū inspiciētissi
 mū eē. qz nō cognoscit. Et. iij. meth. p̄ plato
 nē z empedoclez ait. q̄ fm̄ eos accidit felicissi
 mū deū min' prudentē eē ceteris. qz nō cogno
 sceret oīa elemēta. eo q̄ nō eēt p̄posit' ex omi
 6 bus elemētis. Ex quib; apparet q̄ non videt
 fuisse intērio Arist. q̄ de' nihil cognosceret ex
 tra se. cū in h̄ Arist. alios reprehendat. P. cō
 men. sup̄ de celo z mūdo. tractās illud verbū
 quō circulationi non est p̄traria alia circula
 tio. ait. Ego aut̄ longo tpe feci moxaz in quo
 non intellexi explanationē istius loci. Sed
 deus dixit me in hanc veritatē. Tunc arguo
 sic. Aut deus induxit eum in hanc veritatē
 scienter vel nescienter. Si scienter. tūc habetur
 p̄positū. s. q̄ deus cognoscit illud p̄ticulare ex
 tra se. z qua ratione illud. eadē ratione omne
 aliud. Si nescienter. tūc fortuite z casualiter
 dixisset eū in h̄mōi veritatē. Fortuna autē z
 casualis sunt cause p̄ accidens. z p̄ dñs reducū
 tur necio in aliquam cāz p̄ se. z sic causalitas
 dei reducet i causam aliquā sup̄iorez. quod
 est impossibile. Ex quo p̄z q̄ Auer. d̄men. vl'
 sibij p̄si p̄tradiat. vel optet nos dicere q̄ sense
 rit deū intelligere ea q̄ sūt extra se. ḡrē. Sz
 Illa forte dicit aliq̄s. q̄ p̄hs et d̄men. exp̄sse
 dicūt. xij. meth. q̄ prima intelligentia que de
 7 us ē nihil cognoscit eozuz q̄ sūt extra se. Un̄
 Arist. ibidez in lra ducat ad tria impossibilia
 Si deus aliqd̄ intelligeret extra se. Primū ē
 q̄ diuin' intellect' vilesceret. Scdm̄ q̄ nihil
 eēt vere vnū. Terciū q̄ intellect' diuin' lassat
 1 ret. Primū impossibile ex textu Arist. posset
 sic deduci. Quia intellect' sua intellectio ē p̄fi
 cit'. z p̄ consequens eius intellectio dependet ab
 intelligibili a quo talis intellectio causat'. Si
 ḡ deus intelligeret illa materialia. tūc eius in
 tellectio ab istis vilib; z materialib; depende

Instantia

ret. z p̄ dñs necio vilesceret. Scdm̄ sic. dī 2
 ueritas i scia causat ex diuinitate intellectoz i
 ea. ḡ si deus cognosceret ea q̄ sūt extra se. sua
 scia aliquo mō erit diuersa. sed sublata vnita
 te a primo nihil poterit eē vere vnū. ergo zc.
 Terciū pōt sic deduci. Quia intellect' non 3
 pōt simul plura intelligere. vñ quāto intel
 ctus est simplicior tāto magis videt eē deter
 minatus ad vnū. Si ḡ diuinus intellectus
 intelligit plura. oportet q̄ ea intelligat succes
 siue. z p̄ dñs erit i potentia intelligēs. oīs aut̄
 vit' q̄ de potentia reducūt ad actū lassari pōt.
 ḡ zc. Sed qz sep̄ ex dictis Arist. euidenter
 appaz eū sensisse deū intelligere ea q̄ sūt extra
 seipm. vt p̄z exp̄sse. x. eth. z in plumb; alijs lo
 4 cis. igit ne tāto p̄ho p̄tradicionē imponam'
 poterim' sic distinguere. q̄ deū cognoscere ali
 qd̄ dupl'r pōt intelligi. Uno mō tanq̄ obiectū
 p̄mariū z p̄ncipale. Alio mō tanq̄ annexū z
 scdariū. P̄mo mō de' nihil intelligit extra se.
 z in xtra h̄ p̄cedūt auctes adducte. de. xij. z q̄cū
 qz alie q̄ illis silēs eē vident' siue sint p̄hoz si
 ue catholicorū doctoz. Scdo mō sunt intel
 ligēde alie auctes et rōes quib; p̄bari potēt
 deū extra se aliqd̄ intelligere. Un̄ etiā Augu.
 5 z plures alij doctores sancti tā difformiter i
 hac materia loqui vident'. q̄ p̄ doctoz concor
 dia necessaria videt' p̄dicta distinctio. Un̄ in
 xtra primū memb; distinctōis ait Aug. lxxx
 iij. q. z. iij. sup̄ Hen. ad litterā. q̄ deus nihil
 extra se intuet'. Sed in xtra scdm̄ memb; ait. vl'.
 de trini. ca. vlti. q̄ omnia q̄ fecit deus p̄ verbū
 cognoscit in verbo.

Solutio istoz p̄do distinctio

Tercio dico q̄ non 3
 obstatē indistinctōe z simplicitate diuine es
 sentie de' p̄ noticiā sue eēntie cognoscit oīa di
 4 stincte. Et vt illud euidentius elucescat. p̄mo
 ostendā q̄ de' cognoscēdo eēntiā suam cogno
 scit oīa distincte. Scdo q̄ sua natura intrinsece
 p̄nit' ē indistincta. q̄nis rep̄ntet oīa distincte.
 Primū p̄to sic. illud qd̄ agēti p̄ intellectū ē
 rō aliq̄ distincte p̄duccēdi. h̄ idē sibi rō talia
 distincte cognoscēdi. sed vt patebit i. ij. libro
 diuina eēntia ē deo rō oīa distincte p̄duccēdi. ḡ
 erit sibi rō omnia distincte cognoscēdi. Na
 5 ioz pater. quia agēti p̄ intellectū idēz est ratio
 agendi z cognoscēdi. z p̄ consequēs idēz est ra
 tio distincte agēdi z distincte cognoscēdi. P̄ z
 illud qd̄ ē mensura p̄fecta oīm intelligibilia
 ē rō distincte cognoscēdi omnia intelligibilia.
 sed eēntia diuina ē mētura oīm intelligibilia

3do

Prima p̄ 3do p̄ bat.

Maiores p[ro]p[ter] q[uod] m[ed]iura p[er]fecta e[st] r[ati]o cognoscendi
disticta ip[s]i m[ed]iuratu[m] M[in]ore p[ro]p[ter] q[uod] p[ri]m[us]
i[n] q[u]olibet genere e[st] m[ed]iura o[mn]i cetero[rum]. v[er]o d[icitur] f[er]e
m[et]h[od]o. s[ed] e[ss]e[n]tia d[iv]ina i[n]t[er] o[mn]ia i[n]telligibilia e[st] p[ri]m[us]
m[od]u[m] i[n] s[um]m[u] i[n]telligibile. cu[m] max[ime] sit i[m]m[un]is a
materia. q[ui] e[st] p[er] d[iv]in[um] i[n]telligibilitat[em]. q[ui] ipsa e[st]
m[ed]iura certissima o[mn]i i[n]telligibiliu[m]. q[ui] p[ro]p[ter] n[on]
e[st] r[ati]o cognoscendi disticta o[mn]ia i[n]telligibilia.

3 p[ro]p[ter] q[uod] q[ui]q[ue] aliq[ui]d p[er]fecte p[ro]tinet p[ri]ncipia d[iv]i
sticta aliquo[rum]. illud p[er]fecte cognitu[m] est r[ati]o
disticta cognoscendi o[mn]ia ea q[ui] p[er]fecte p[ro]tinet p[ri]nci
pia disticta. sed d[iv]ina e[ss]e[n]tia p[er]fecte p[ro]tinet
p[ri]ncipia disticta o[mn]i. q[ui] ipsa p[er]fecte c[on]tinet
p[er]fectiones o[mn]i. v[er]o p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]os philosophos z theo
logos. q[ui] ipsa a deo p[er]fecte cognita n[on] e[st] sibi
r[ati]o disticta cognoscendi o[mn]ia.

4 p[ro]p[ter] o[mn]e quod
e[ss]e[n]tia d[iv]ina disticta rep[re]sentat. h[ic] intellect[us] p[er]fecte
e[ss]e cognoscens disticta cognoscit. S[ed] e[ss]e[n]tia
d[iv]ina e[st] o[mn]i disticta rep[re]sentativa M[in]ore p[ro]p[ter]
m[in]ore p[ro]p[ter] q[uod] n[on] minoris efficacie e[st] d[iv]ina el
sentia v[er]o forma ex[em]plaris ad o[mn]ia rep[re]sentanda. q[ui]
v[er]o e[st] rei pot[en]tia ad p[ro]ducend[u]m. sed e[ss]e[n]tia d[iv]ina
c[on]siderata v[er]o e[st] pot[en]tia e[st] deo r[ati]o o[mn]ia p[ro]ducendi. q[ui]
v[er]o e[st] forma ex[em]plaris artificis q[ui] est deus ne
cessario rep[re]sentat o[mn]ia.

5 p[ro]p[ter] Algalzel i[n] metaphi
ca sua. tractatu. iij. s[ec]t[io]ne. iij. ait sic de deo. Ipse
scit se sicut i. q[ui] ipse nudus. aptus z certissi
me manifestus est sibi ip[s]i s[ed] ip[s]e est. certi
tudo deo est hoc q[uod] ip[s]e est p[ro]p[ter] z v[er]o ens. s[ed] s[ed]
essendi s[ub]st[ant]ia z accid[en]tia. et quicq[ui]d ipsa sunt
s[ed] ip[s]e ordin[em] suu[m]. igit[ur] si deus n[on] cognosceret di
stictu[m] ordin[em] re[rum]. cu[m] ip[s]e sit p[ri]ncipiu[m] z fons
p[ri]m[us] ordinis. ip[s]e seip[s]m n[on] nosceret sicut i. e[st]
quod est v[er]o p[ri]ncipiu[m] illius auctoritatis.

S[ed] d[icitur] p[ro]p[ter] illius c[on]clusionis sic p[ro]p[ter] q[uod] d[icitur]
si d[iv]ina e[ss]e[n]tia ex hoc q[uod] esset o[mn]i rep[re]sentativa
e[st] i[n]t[er]insece disticta. hoc v[er]o e[st] p[ro]p[ter] aliq[ui]d disti
ctiva absoluta v[er]o relativa. N[on] p[ri]mo m[od]o. q[ui] si
tot distictio[n]es absolutoz rep[re]sentent i[n] d[iv]ina el
sentia quot ipsa rep[re]sentat. tunc cu[m] ipsa i[n]finita
rep[re]sentet v[er]o infra patebit. sequit[ur] q[uod] d[iv]ina el
sentia o[mn]i compositoz e[st] max[ime] z summe
p[ro]posita. O[mn]e e[ss]e[n]tia absolutu[m] i[n] ead[em] r[ati]o disticta
ctum alteri absoluto facit ipsam e[ss]e c[on]posita[m].
z ideo si i[n]finita talia fuerint i[n] aliquo. ip[s]u[m] z
i[n]finitu[m] erit c[on]positu[m]. Nec scdo m[od]o. q[ui] h[ic] m[od]i
relationes vel e[ss]e[n]tiales vel rationis. Non
reales. q[ui] v[er]o sup[er] patuit. relationes i[n] d[iv]inis
n[on] sunt reales nisi relat[io]nes originis. relat[io]nes
aut[em] originis n[on] sunt distictive e[ss]e[n]tial[es] sed p[ro]
sonaz. Si deo fuerint relationes r[ati]onis. tunc
p[ro] ipsas e[ss]e[n]tia i[n]t[er]insece z ex natura rei n[on] pote
rit e[ss]e disticta. Et p[ro]firmat. q[ui] nulla rela

tio dei ad creaturam e[st] real[is] i[n] deo. sed sol[u]m s[ed] i[n] ra
tion[em]. v[er]o patuit sup[er]ius. sed o[mn]i relatio q[ui] d[icitur]
n[on] e[st] p[ro]p[ter] d[iv]ine e[ss]e[n]tial[is] ex eo q[uod] e[st] creaturaz rep[re]sent
ativa e[st] relatio dei ad creaturam. q[ui] nulla tal[is] rela
tio ex natura rei i[n]t[er]insece poterit e[ss]e distictiva
d[iv]ine e[ss]e[n]tial[is]. p[ro]p[ter] eod[em] actu penit[er] i[n] distictio
cognoscit deus se z o[mn]ia alia a se. ergo z ead[em] r[ati]o
ne i[n]t[er]insece penitus i[n]disticta ex natura rei
z i[n]ced[er]e p[ro]p[ter] q[uod] si plurib[us] actib[us] de[us] se cogno
sceret z alia a se. t[unc] h[ic] m[od]i actus cu[m] ip[s]o cogno
scere real[is] faceret p[ro]positio[n]es. z o[mn]i q[ui] p[ro]p[ter]
q[ui] n[on] e[st] minor distictio i[n] p[ri]ncipiat[ur] q[ui] i[n] p[ri]nci
piis. sed s[ed] i[n] m[od]u[m] cognoscendi r[ati]o i[n]telli
gendi e[st] q[ui] p[ri]ncipiu[m] respectu act[us] i[n]telligendi. z
i[de]o n[on] pot[est] e[ss]e minor distictio i[n] actu quo de[us]
cognoscit se z alia q[ui] i[n] sua e[ss]e[n]tia q[ui] est sibi r[ati]o
cognoscendi se z alia. p[ro]p[ter] illa videt[ur] e[ss]e i[n]t[er]insece
sanctoz doctoru[m]. Ait e[ss]e[n]tia Dion[isi]o. de d[iv]i. no.
ca. vij. Divina mens n[on] ex ex[em]plibus ex[em]plia
n[on]it sed ex seip[s]a. n[on] s[ed] i[n] d[iv]isione singul[is] se
i[n]mitt[er]e. s[ed] s[ed] i[n] v[er]o c[on]t[ra] i[n]t[er]insece. Et seq[ue]nt[ur] ibid[em]
Cognoscit. n. o[mn]ia materialia i[m]material[ia]. z di
uisibilia i[n] d[iv]isibilib[us]. z multa v[er]o i[n]t[er]insece.

Quarto dico q[uod] cre

ature a deo cog[n]ite p[ro]tinet aliquo m[od]o dici obie
cta sec[un]daria cog[n]itio[n]is d[iv]ine. N[on] o[mn]e q[uod]
a deo vere cognoscit sine pot[en]tia cog[n]itive aliq[ui]
modo obijcit. sed omnis creatura a deo vere
cognoscit. ergo aliquo m[od]o sibi obijcit. Cum
igit[ur] n[on] possit ei obijci v[er]o obiectu[m] p[ri]marium.
q[ui] sic sibi sola sua essentia obijcit. ergo obijcie
tur sibi tanq[ui] obiectu[m] sec[un]darium. M[in]ore p[ro]p[ter]
q[uod] n[on] est p[ro]p[ter]ibile q[uod] aliquid vere intel
ligat ab aliquo z p[er]fecte q[ui]t[ur] ad om[n]e e[ss]e[n]ti
tate p[ro]p[ri]az z c[on]mune. z tam[en] sibi nullatenus
obijciat. M[in]ore aut[em] n[on] oportet p[ro]bare ali
cui catholico p[ro]p[ter] euidetes auctoritates sa
c[er]i canonis z sanctoz doctoroz quib[us] affirmat
de[us] o[mn]ia cognoscere nude z ap[er]te. Sed v[er]o
r[ati]o istius ponit quid[am] doctor. Ait e[ss]e[n]tia p[ri]mo
q[uod] nulla creatura nec aliquid extra deum rel[ati]o
cet ei i[n]t[er]lectu obiective. nec p[ro] modu[m] obiecti
sec[un]darij. nec p[ro] modu[m] obiecti p[ri]mi Et illud p[ro]
bat sic I[m]possibile e[st] aliq[ui]d q[uod] e[st] p[er]fecto i[n] deo
dep[en]dere a n[on] deo. S[ed] si i[n]t[er]lectio d[iv]ina termi
naret ad creaturas p[ro]p[ri]as i[n] e[ss]e p[ro]p[ter]o. t[unc] il
la i[n]t[er]lectio que e[st] de p[er]fecto dep[en]deret a n[on]
deo. s[ed] ab h[ic] m[od]i i[n]t[er]lecta creatura. quod pa
tet. q[ui] i[m]possibile est aliq[ui]d i[n]t[er]lectione ter
minata ad aliq[ui]d obiectu[m] manere n[on] manente
illo obiecto p[ro]p[ter] p[ri]m[us] p[ri]ncipiu[m] i[n]t[er]insece e[st]

Locho 4

Ratio

Aureolus

da ps
lois p

firmat

...n[on] e[st] p[ro]p[ter] q[uod] m[ed]iura p[er]fecta e[st] r[ati]o cognoscendi
disticta ip[s]i m[ed]iuratu[m] M[in]ore p[ro]p[ter] q[uod] p[ri]m[us]
i[n] q[u]olibet genere e[st] m[ed]iura o[mn]i cetero[rum]. v[er]o d[icitur] f[er]e
m[et]h[od]o. s[ed] e[ss]e[n]tia d[iv]ina i[n]t[er] o[mn]ia i[n]telligibilia e[st] p[ri]m[us]
m[od]u[m] i[n] s[um]m[u] i[n]telligibile. cu[m] max[ime] sit i[m]m[un]is a
materia. q[ui] e[st] p[er] d[iv]in[um] i[n]telligibilitat[em]. q[ui] ipsa e[st]
m[ed]iura certissima o[mn]i i[n]telligibiliu[m]. q[ui] p[ro]p[ter] n[on]
e[st] r[ati]o cognoscendi disticta o[mn]ia i[n]telligibilia.
p[ro]p[ter] q[uod] q[ui]q[ue] aliq[ui]d p[er]fecte p[ro]tinet p[ri]ncipia d[iv]i
sticta aliquo[rum]. illud p[er]fecte cognitu[m] est r[ati]o
disticta cognoscendi o[mn]ia ea q[ui] p[er]fecte p[ro]tinet p[ri]nci
pia disticta. sed d[iv]ina e[ss]e[n]tia p[er]fecte p[ro]tinet
p[ri]ncipia disticta o[mn]i. q[ui] ipsa p[er]fecte c[on]tinet
p[er]fectiones o[mn]i. v[er]o p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]os philosophos z theo
logos. q[ui] ipsa a deo p[er]fecte cognita n[on] e[st] sibi
r[ati]o disticta cognoscendi o[mn]ia.
p[ro]p[ter] o[mn]e quod
e[ss]e[n]tia d[iv]ina disticta rep[re]sentat. h[ic] intellect[us] p[er]fecte
e[ss]e cognoscens disticta cognoscit. S[ed] e[ss]e[n]tia
d[iv]ina e[st] o[mn]i disticta rep[re]sentativa M[in]ore p[ro]p[ter]
m[in]ore p[ro]p[ter] q[uod] n[on] minoris efficacie e[st] d[iv]ina el
sentia v[er]o forma ex[em]plaris ad o[mn]ia rep[re]sentanda. q[ui]
v[er]o e[st] rei pot[en]tia ad p[ro]ducend[u]m. sed e[ss]e[n]tia d[iv]ina
c[on]siderata v[er]o e[st] pot[en]tia e[st] deo r[ati]o o[mn]ia p[ro]ducendi. q[ui]
v[er]o e[st] forma ex[em]plaris artificis q[ui] est deus ne
cessario rep[re]sentat o[mn]ia.
p[ro]p[ter] Algalzel i[n] metaphi
ca sua. tractatu. iij. s[ec]t[io]ne. iij. ait sic de deo. Ipse
scit se sicut i. q[ui] ipse nudus. aptus z certissi
me manifestus est sibi ip[s]i s[ed] ip[s]e est. certi
tudo deo est hoc q[uod] ip[s]e est p[ro]p[ter] z v[er]o ens. s[ed] s[ed]
essendi s[ub]st[ant]ia z accid[en]tia. et quicq[ui]d ipsa sunt
s[ed] ip[s]e ordin[em] suu[m]. igit[ur] si deus n[on] cognosceret di
stictu[m] ordin[em] re[rum]. cu[m] ip[s]e sit p[ri]ncipiu[m] z fons
p[ri]m[us] ordinis. ip[s]e seip[s]m n[on] nosceret sicut i. e[st]
quod est v[er]o p[ri]ncipiu[m] illius auctoritatis.
S[ed] d[icitur] p[ro]p[ter] illius c[on]clusionis sic p[ro]p[ter] q[uod] d[icitur]
si d[iv]ina e[ss]e[n]tia ex hoc q[uod] esset o[mn]i rep[re]sentativa
e[st] i[n]t[er]insece disticta. hoc v[er]o e[st] p[ro]p[ter] aliq[ui]d disti
ctiva absoluta v[er]o relativa. N[on] p[ri]mo m[od]o. q[ui] si
tot distictio[n]es absolutoz rep[re]sentent i[n] d[iv]ina el
sentia quot ipsa rep[re]sentat. tunc cu[m] ipsa i[n]finita
rep[re]sentet v[er]o infra patebit. sequit[ur] q[uod] d[iv]ina el
sentia o[mn]i compositoz e[st] max[ime] z summe
p[ro]posita. O[mn]e e[ss]e[n]tia absolutu[m] i[n] ead[em] r[ati]o disticta
ctum alteri absoluto facit ipsam e[ss]e c[on]posita[m].
z ideo si i[n]finita talia fuerint i[n] aliquo. ip[s]u[m] z
i[n]finitu[m] erit c[on]positu[m]. Nec scdo m[od]o. q[ui] h[ic] m[od]i
relationes vel e[ss]e[n]tiales vel rationis. Non
reales. q[ui] v[er]o sup[er] patuit. relationes i[n] d[iv]inis
n[on] sunt reales nisi relat[io]nes originis. relat[io]nes
aut[em] originis n[on] sunt distictive e[ss]e[n]tial[es] sed p[ro]
sonaz. Si deo fuerint relationes r[ati]onis. tunc
p[ro] ipsas e[ss]e[n]tia i[n]t[er]insece z ex natura rei n[on] pote
rit e[ss]e disticta. Et p[ro]firmat. q[ui] nulla rela

perfectū q̄ nō p̄ficiat p̄ aliqd̄ extra se nec efficien-
ter. nec formaliter. nec coexistēter. Sed si intel-
ligeret aliqd̄ extra se p̄ficere p̄ illud. q̄ intel-
lectio est p̄fectio intelligētis. cū bonū vniuscū-
iusq̄ rei consistat i sua opatione. vt p̄z. i. ethic.
Dec autē p̄fectio coexistēter aliqd̄ extra deū. et
ita deus p̄ficere p̄ aliqd̄ extra se coexistēter.
3 P. si intuitus diuinus aliqd̄ extra se p̄tinge-
ret obiectiue. tūc diuisio p̄tinui nō ēēt euā-
ciata i eius intuitu. Sed p̄ns ē impossibile.
Probat p̄ntia. q̄ aut i tali intuitu ponerent
oēs p̄tes diuise et distictē. et tūc haberet p̄po-
sitū. aut ponerent t̄m aliq̄ p̄tes sub certo nūe-
ro quaz̄ q̄libet vltērius ē diuisibil. et tūc diui-
nus intuitus ēēt i potētia. et possz̄ sibi aliquid
accrescere diuidēdo. s. quālibet illaz̄ p̄tū. imo
posset p̄ficere i infinitū. sicut et intellectus n̄r.
cū h̄mōi p̄tes sint diuisibiles i infinitū Et ex
hoc inferit ille doctor q̄ impossibile ē q̄ aliquid
aliud a deo ponat i suo intuitu. q̄ q̄ rōne ali-
qd̄ poneret. eadē rōne oēs p̄tes p̄tinui ponerē-
tur. Sed falsitatez̄ p̄ntis ipse p̄bat. Quia si
staret diuisio p̄tinui. aut staret ad p̄tes indi-
uisibiles. aut ad p̄tes diuisibiles. Nō p̄imo
mō. q̄ tūc totū p̄tinuū ēēt p̄positū ex indiuisi-
bilibz̄. Nā ex ill' res p̄mo p̄ponit̄ in q̄ vltimo
resoluit̄. Nec sc̄do mō. q̄ q̄libet ps̄ diuisibil
pōt vltēri' diuidi. et sic staret diuisio et nō sta-
4 ret P. si res extrinsece a deo q̄s intelligit po-
nerent i eius intuitu. sequerēt q̄ i diuino intui-
tu ēēt obiectiue magnitudo actualiter infini-
ta. Cōsequētia p̄bat. q̄ diuin' intellect' p̄
pōt q̄s human'. sed human' intellect' ad quā
cūq̄ datā magnitudinē pōt sp̄ aliqd̄ addere.
p̄ncipiū. n. mathematicū ē q̄ magnitudo cre-
scit i infinituz̄. et q̄ cuiuslibet date magnitudinē
pōt fieri additio. q̄ et diuin' intellect' ad quā
libet magnitudinē pōt addere. Aut q̄ p̄cedit
p̄tinue successiue addēdo. et hoc nō. q̄ tūc ef-
fet i potētia. et p̄ns imp̄fect'. Aut stabit ad
aliquā magnitudinē finitā. et hoc nō. q̄ tunc
nō omī magnitudini posset fieri additio. aut
stabit i magnitudine infinita. et tunc habet p̄
positū. sed h̄ ē impossibile. s. q̄ magnitudo in-
finita sit i diuino p̄spectu. q̄ q̄ rōne ibi pone-
ret eadē rōne a deo posset p̄duci in effectu qd̄
ē impossibile. Nā infinitas et actualitas con-
tradiciūt cum infinituz̄ sit i potētia p̄mixta
actui. vt p̄z. iij. phicoz̄ P. seq̄ret q̄ omnes
sp̄s numeroz̄ ēēt actu posite i eius intuitu
et p̄spectu. intelligit em̄ deus om̄s numeros.
cū eius sapie nō sit numer'. sed impossibile ē
vt ille dicat p̄cessum numeroz̄ in infinitū esse

euacuatū. et exinisse in actū etiā i diuino p̄spe-
ctu. P. si deus obiectiue i suo intuitu h̄ret
res q̄ sunt extra se. tūc si vera ē illa opinio que
dicit q̄ deus i infinitū q̄cūq̄ specie data sp̄ p̄
creare nobilioz̄ sp̄em. seq̄ret q̄ deus i suo intui-
tu h̄ret aliquā creaturā in finitā i infinitū di-
stantē a p̄ma specie. qd̄ ē impossibile. Sed
cūdo dicit ille doctor. q̄ creature nō sunt ob-
iecta sc̄daria terminātia intuitū diuinū relū-
cētia tanq̄s i speculo i eēntia diuina. sicut videt
fingere imaginatio cōis. Q̄ si sic. tūc diuin'
intellectus videret creaturas p̄ aliā similitudinē
q̄s p̄ eēntiā suā. Nā et nos cū videm' res i aliq̄
speculo. p̄ aliā similitudinē videm' tales res.
et p̄ aliā similitudinē videm' ip̄m speculū
sicut se habz̄ intellectio ad intellectōem. sic in-
tellectū ad intellectū. et intuitū ad intuitū. s.
intellectio q̄ deus intelligit creaturā nō ē alia
ab intellectōe q̄ deus intelligit suā eēntiā. q̄ et
intuitū p̄ intellectōem q̄ intelligit creaturā
est aliud q̄ intuitū p̄ intellectōem q̄ intelli-
gitur eēntia Cōstat aut q̄ res lucēs i speculo est
aliud a speculo. Nō igr̄ lucet creatura in deo
tanq̄s i speculo. imo nō est aliud deū intelligere
creaturā q̄ intelligere suā p̄p̄riā eēntiā. ita q̄
nō sunt ibi duo intuita sed vñ solū. Et in
fra in p̄ncipio sc̄di articuli ait. q̄ nullo mō cō-
cedi pōt q̄ deus intelligat creaturas sic. q̄ in-
tuitū suū ferat sup̄ eēntiā. et ex hoc vltēri' p̄ce-
dat vltz̄ ad creaturaz̄. ita q̄ sint duo intuita.
deus. s. et creatura. et sit ibi pluralitas ac mul-
titudō intellectoz̄. et ponat numerū creatura
cū deo in rōne intellecti. Pōt tūc cōcedi vt
ipse ait. q̄ deus intelligit creaturā sic. q̄ suum
intuitū terminat ad eēntiam ibi sistēdo et nō
vltērius p̄cedēdo. et ex hoc eminēter et p̄ q̄
eq̄ pollēter attingit omne aliud extra se. ita tūc
q̄ nō sit ibi aliq̄ multitudō intellectoz̄ i deo.
nec ponāt i numerz̄ creatura vt intellecta euz̄
diuina eēntia vt in intellecta. sed ē p̄tinus vñ
simplicissimū intellectū Sed illa dicta tā
ratōi q̄ textu sacri canonis vidēt repugnā-
re. Rōni quidē. Quia om̄e agēs p̄ intellectū
et voluntatē sicut attingit effectū p̄ opatōem
suā p̄ductiue. sic necesse ē q̄ p̄ intellectōem su-
am ip̄m attingat obiectiue. Sed de' cum nō
agat ex nēccitate nature. ipse em̄ est agēs p̄ in-
tellectū et voluntatē. et oēm effectū attingit p̄ su-
am opatōem p̄ductiue. q̄ etiā attinget euz̄ p̄
intellectionē et volitōem suā obiectiue. P.
deus intelligēs creaturā intuēdo eēntiaz̄ suā
mō quo ille ponit. aut intelligit creaturā esse
aliā ab eēntia suā. aut nō intelligit eā esse aliā

Secūda po-
sitiō autē.

Contra au-
reolum.

Deus autem perfectio coexistēter aliqd̄ extra deū. et ita deus p̄ficere p̄ aliqd̄ extra se coexistēter. P. si intuitus diuinus aliqd̄ extra se p̄tingeret obiectiue. tūc diuisio p̄tinui nō ēēt euāciata i eius intuitu. Sed p̄ns ē impossibile. Probat p̄ntia. q̄ aut i tali intuitu ponerent oēs p̄tes diuise et distictē. et tūc haberet p̄positū. aut ponerent t̄m aliq̄ p̄tes sub certo nūero quaz̄ q̄libet vltērius ē diuisibil. et tūc diuinus intuitus ēēt i potētia. et possz̄ sibi aliquid accrescere diuidēdo. s. quālibet illaz̄ p̄tū. imo posset p̄ficere i infinitū. sicut et intellectus n̄r. cū h̄mōi p̄tes sint diuisibiles i infinitū Et ex hoc inferit ille doctor q̄ impossibile ē q̄ aliquid aliud a deo ponat i suo intuitu. q̄ q̄ rōne aliqd̄ poneret. eadē rōne oēs p̄tes p̄tinui ponerētur. Sed falsitatez̄ p̄ntis ipse p̄bat. Quia si staret diuisio p̄tinui. aut staret ad p̄tes indiuisibiles. aut ad p̄tes diuisibiles. Nō p̄imo mō. q̄ tūc totū p̄tinuū ēēt p̄positū ex indiuisibilibz̄. Nā ex ill' res p̄mo p̄ponit̄ in q̄ vltimo res soluit̄. Nec sc̄do mō. q̄ q̄libet ps̄ diuisibil pōt vltēri' diuidi. et sic staret diuisio et nō stabit. P. si res extrinsece a deo q̄s intelligit ponerent i eius intuitu. sequerēt q̄ i diuino intuitu ēēt obiectiue magnitudo actualiter infinita. Cōsequētia p̄bat. q̄ diuin' intellect' p̄ pōt q̄s human'. sed human' intellect' ad quā cūq̄ datā magnitudinē pōt sp̄ aliqd̄ addere. p̄ncipiū. n. mathematicū ē q̄ magnitudo crescit i infinituz̄. et q̄ cuiuslibet date magnitudinē pōt fieri additio. q̄ et diuin' intellect' ad quā libet magnitudinē pōt addere. Aut q̄ p̄cedit p̄tinue successiue addēdo. et hoc nō. q̄ tūc effectus est i potētia. et p̄ns imp̄fect'. Aut stabit ad aliquā magnitudinē finitā. et hoc nō. q̄ tunc nō omī magnitudini posset fieri additio. aut stabit i magnitudine infinita. et tunc habet p̄positū. sed h̄ ē impossibile. s. q̄ magnitudo infinita sit i diuino p̄spectu. q̄ q̄ rōne ibi poneret eadē rōne a deo posset p̄duci in effectu qd̄ ē impossibile. Nā infinitas et actualitas contradiciūt cum infinituz̄ sit i potētia p̄mixta actui. vt p̄z. iij. phicoz̄ P. seq̄ret q̄ omnes sp̄s numeroz̄ ēēt actu posite i eius intuitu et p̄spectu. intelligit em̄ deus om̄s numeros. cū eius sapie nō sit numer'. sed impossibile ē vt ille dicat p̄cessum numeroz̄ in infinitū esse euacuatū. et exinisse in actū etiā i diuino p̄spectu. P. si deus obiectiue i suo intuitu h̄ret res q̄ sunt extra se. tūc si vera ē illa opinio que dicit q̄ deus i infinitū q̄cūq̄ specie data sp̄ p̄ creare nobilioz̄ sp̄em. seq̄ret q̄ deus i suo intuitu h̄ret aliquā creaturā in finitā i infinitū distantē a p̄ma specie. qd̄ ē impossibile. Sed cūdo dicit ille doctor. q̄ creature nō sunt obiecta sc̄daria terminātia intuitū diuinū relūcētia tanq̄s i speculo i eēntia diuina. sicut videt fingere imaginatio cōis. Q̄ si sic. tūc diuin' intellectus videret creaturas p̄ aliā similitudinē q̄s p̄ eēntiā suā. Nā et nos cū videm' res i aliq̄ speculo. p̄ aliā similitudinē videm' tales res. et p̄ aliā similitudinē videm' ip̄m speculū sicut se habz̄ intellectio ad intellectōem. sic intellectū ad intellectū. et intuitū ad intuitū. s. intellectio q̄ deus intelligit creaturā nō ē alia ab intellectōe q̄ deus intelligit suā eēntiā. q̄ et intuitū p̄ intellectōem q̄ intelligit creaturā est aliud q̄ intuitū p̄ intellectōem q̄ intelligitur eēntia Cōstat aut q̄ res lucēs i speculo est aliud a speculo. Nō igr̄ lucet creatura in deo tanq̄s i speculo. imo nō est aliud deū intelligere creaturā q̄ intelligere suā p̄p̄riā eēntiā. ita q̄ nō sunt ibi duo intuita sed vñ solū. Et in fra in p̄ncipio sc̄di articuli ait. q̄ nullo mō cōcedi pōt q̄ deus intelligat creaturas sic. q̄ intuitū suū ferat sup̄ eēntiā. et ex hoc vltēri' p̄cedat vltz̄ ad creaturaz̄. ita q̄ sint duo intuita. deus. s. et creatura. et sit ibi pluralitas ac multitudō intellectoz̄. et ponat numerū creatura cū deo in rōne intellecti. Pōt tūc cōcedi vt ipse ait. q̄ deus intelligit creaturā sic. q̄ suum intuitū terminat ad eēntiam ibi sistēdo et nō vltērius p̄cedēdo. et ex hoc eminēter et p̄ q̄ eq̄ pollēter attingit omne aliud extra se. ita tūc q̄ nō sit ibi aliq̄ multitudō intellectoz̄ i deo. nec ponāt i numerz̄ creatura vt intellecta euz̄ diuina eēntia vt in intellecta. sed ē p̄tinus vñ simplicissimū intellectū Sed illa dicta tā ratōi q̄ textu sacri canonis vidēt repugnāre. Rōni quidē. Quia om̄e agēs p̄ intellectū et voluntatē sicut attingit effectū p̄ opatōem suā p̄ductiue. sic necesse ē q̄ p̄ intellectōem suam ip̄m attingat obiectiue. Sed de' cum nō agat ex nēccitate nature. ipse em̄ est agēs p̄ intellectū et voluntatē. et oēm effectū attingit p̄ suam opatōem p̄ductiue. q̄ etiā attinget euz̄ p̄ intellectionē et volitōem suā obiectiue. P. deus intelligēs creaturā intuēdo eēntiaz̄ suā mō quo ille ponit. aut intelligit creaturā esse aliā ab eēntia suā. aut nō intelligit eā esse aliā

ab eētia sua. Si pmo mō. tūc nccio deus si
ue diuina eētia ⁊ creatura sunt apphēsa vt
duo intellecta seu duo intuita. qđ ille firmissi
me negat. Si scdo mō. tūc diuina intellectio
3 eēt falsa. qđ est impossibile. P. ca que a deo
intelligunt cū assertōe dīctorioꝝ illa nccio
intelligunt vt multa intellecta. ⁊ nō vt vnuz
tm̄ intellectū. Illa pz. qz dīctoria pdicata n̄
pnt̄ intelligi eidē ppetere fm̄ qz idē ē. Sz de
oꝝ creaturā itelligit vl̄ eē pductā vel eē pdu
cibilē. eētia ūo suā intelligit oīno eē nec pdu
ctā nec producbilē. ḡ eētia suā ⁊ creaturam
nccio intelligit vt plura itellecta ⁊ nō vt vnū
4 tm̄. P. Si cognitio dei in solius sue eētie
intuicione sisset. et vltorius ad nihil aliud
se extenderet. tūc deus nec posset eē vltor ma
lor. nec pmiator bonoz. qđ est ptra omnē ca
tholicā veritatē. Cōsequētia satis pz. qz om̄i
no sistēdo ī solius sue eētie simplicissimo in
tuitu cū abnegatōe oīs extēsiōis sue cogniti
onis ad qđcūqz qđ nō est sua eētia. tūc nec
bonū nec malū creaturē vt creatura est appre
henderet. ⁊ psequēs talium nec pmiator eē
5 posset nec punitoz. P. malū nullū equiua
lens habet in deo. maxie loquēdo de malo cul
pe. qđ nec virtualiter nec formaliter p̄rinetur
in deo. Cū igit̄ deus cognoscat malū culpe cu
iuscūqz pctōis. ḡ nō oīne quod deus cognō
scit de his q̄ sunt extra se cognoscat totaliter si
stēdo in illo eminet ⁊ plus qz equiualēti sicut
tu ponis. cū nō solum deus cognoscat bonuz
sed etiā maluz. iuxta illud Prouerb. xv. In
omni loco oculi dñi p̄templant bonos ⁊ ma
los Rationes etiā sue nō concludūt. Qui
libet em̄ catholicus vt ego puto habet soluere
illas rationes. nec magis sunt ptra nos qz cō
tra istū qui facit eas. Nā tacēdo de illa termi
natione obiectiua. et solūmodo ponēdo qz de
us cognoscat creaturaz. nō minus procedūt
ille ratōes qz adiungēdo pdictā terminatōez

Ad p̄mū igit̄ dicendū qz minor est falsa.
Ad p̄bationē dico qz noticia qua de creatu
ras intelligit non mutat mutata creatura. q̄a
creatura nec mēsurat̄ nec causat̄. Ex sola igit̄
mutatione facta ī creatura nulla mutatiōe fa
cta in dei noticia deus eandē creaturā quā qñ
qz cognouit creabile ⁊ non creatā. nūc cognō
scit esse creatā. qua desinēte esse itēz cognoscat
ipsam esse creabile. ⁊ quādoqz fuisse creatam.
Etiā illa probatio est ptra illū doctozem.
qz ipse in distinctōe. xxxvi. q. i. articulo. ij. di
cit. qz sciētia nostra nec requirit qz res scita sit
in se. nec vt habeat eē in suis p̄ncipijs. quia

sciētia abstrahit tam ab esse actuali ipsius sci
bilis qz ab eē eius potenciali. Et sic sciētia nō
stra haberet maiorē stabilitatē qz noticia dei
si noticia dei ad res creatas quiscūqz secūda
rie terminata mutat ad mutatiōē rerū. sicut
assumit in p̄batione illius minoris. Ad se
cundū dicendū qz deū pfici creatura coefigen
ter potest duplī intelligi. Uno modo qz deus
coefigat creaturā q̄stum ad p̄prium esse ipsi
us creature. Alio modo q̄stum ad eē representa
tum seu q̄stuz ad esse cognitū. P̄mo modo
deus nō coefigit creaturā. sed secundo mō ne
cessario coefigit eaz. Eadē. n. necessitate qua
deus est pfectus omni pfectione. vt patz. v. me
taph. ipa eadē necessitate oīs creatura ē virtu
aliter p̄cta ⁊ origin aliter rep̄ntata in ipsa di
uina eētia. ⁊ nccio a deo cognita. Sicut igit̄
tur de⁹ ad eē suū diuinū puta ad hoc qz sit de
us coefigit nccio p̄tinentiam oīs creature vel
formalē vel virtualē. sic ex psequēti necessario
coefigit determinatā noticiā omnis entitatis
ab ipso dñtis siue create siue creabilis. ideo
nō potest deus suā noticiā nō extēdere ad cre
aturā factam vel fiendā seu possibilē fieri. Et
quia eētia diuina nec est facta nec fiēda. nec
vnqz fuit possibilis fieri. ideo talis noticia dei
qua deus cognoscat p̄prie creaturam. aliquo
mō se extendit vltra diuinā eētiāz. nec sicut
om̄ino ibi. qz attingit alia saltē vt obiecta se
cūdana. Ad terciūz ddm̄ qz multi solēns
doctozes nō reputāt illud psequēs eē impossi
bile. qz ipsi ponūt qz p̄tinuum sit p̄p̄tuz ex
indiuisibilibz. ⁊ illa ratio est vna de p̄tioribz
quas ipsi adducūt. Sed qz quasi omnes pe
ripatetici. quos ego sequor ī phia. vbi eoz de
cta fidei nō repugnāt. oppositū asserūt. ideo
rūdeo ad formā rationis negādo psequētiā.
Ad p̄batōem dico qz nūqz oēs ptes cuiuscun
qz p̄tinui ponent̄ simul ī dei intuitu. qz sicut de
us nō p̄t̄ intelligere pres motus tanqz entia
p̄manētia. qz de natura eaz est qz sint in qua
dam successione. sic deus nō p̄t̄ oīs tales p
tes que successiue fiunt ex diuisione p̄tinui si
mul intēri. qz de natura taliū p̄tinui est qz sp
sint in fieri. ⁊ vnqz in totali facto eē. vt patz p
Aristo. ⁊ omē. ij. phicoz. Nec ex hoc scia dei
ē ī aliquo impfecta qz illud nō intelligit qđ n̄
ē intelligibile sicut nec potētia sua ex hoc ē im
pfecta. qz nō pducit illud qđ nō est pducibi
le puta dīctoria simul. Nec etiā pficit deus
in noticia ex hoc qz tales ptes noscat distincte
quas qñqz nouit indistincte. sicut nō profi
cit ex hoc qz nūc cognoscat aliquid eē creatum

Ad 2

Ad 3

in illis in acti etia i
no obicui i suo
ra le nūc h̄ yora e illa ep
i infirma qz qz p̄p̄tuz
oī ipm̄. sicut qz p̄p̄tuz
ā creaturā infirma qz p̄p̄tuz
ip̄p̄tuz. qđ est impossibile
le doctoz. qz creaturā i
terminatā intuitu dñi
p̄p̄tuz i eētia diuina
mano cōis. Nā dīctoria
nder creaturas p̄p̄tuz
Nā t̄nos circūdat
ā simulatōē vidēt̄
u dñi vidēt̄ ipm̄
⁊ intelligēdo ad intuitu
intellectū. ⁊ intuitu
qz deus intelligit creaturā
oī qz deus intelligit creaturā
intellectū em̄ qz intelligit
intuitu p̄p̄tuz
Cōstat aut̄ qz res h̄nt̄
cūlo. Nō qz h̄nt̄
lo. Imo nō est aliud
⁊ intelligit suā p̄p̄tuz
duo intuitu h̄nt̄
quo sed am̄. aut̄ p̄p̄tuz
⁊ deus intelligit creaturā
f̄at̄ sup̄ eētia. ⁊ p̄p̄tuz
id creaturaz. ⁊ p̄p̄tuz
creatura. ⁊ h̄nt̄ p̄p̄tuz
intellectoz. ⁊ ponit noticiā
rōne intellectū. P̄mū
⁊ deus intelligit creaturā
rōnat̄ ad cōm̄m̄ h̄nt̄
occedō. ⁊ hoc m̄nt̄
attingit om̄e dñm̄
qz aliqz multitudine
i nūm̄. creaturā v̄nt̄
ntia vt intellecta. h̄nt̄
imū intellectū. h̄nt̄
⁊ h̄nt̄ facti canonis
quidi. Quia om̄e p̄p̄tuz
at̄ sicut attingit effectū
nue. sic necesse ē qz p̄p̄tuz
attingat obiectiue. Sicut
ēntate nature. ipse em̄
volūtatē. ⁊ oīm̄ effectū
em̄ pducat. ⁊ h̄nt̄
nē ⁊ volūtō em̄ h̄nt̄
ligēs creaturā intuitu
le ponit. aut̄ intelligit
ata h̄nt̄. aut̄ nō intelligit

infans. Et ista diuidit in duas ptes. Quia primo probat in deo no ee mala. Secdo ostēdit in deo tmmodo esse bona. ibi. Et inde est. Prima in tres. Nam primo ostēdit mala nō esse in deo. Secūdo ostēdit q hoc nō obstan te omnia mala sunt cognita a deo. Et tercio innuit q aliquo modo aliter et aliter bona et mala sunt a deo cognita. Secūda ibi. Sed quomō a lumine. Tercia ibi. Apparet itaqz

Sequitur illa pars. Prinde si diligēter Et diuiditur in duas ptes. Quia primo magister q sup⁹ dixerat explanat r declarat. Secūdo dicta sua colligēdo recapitulat. ibi. In pmissis apertū est. Circa istam dist. xxxvi. quero hanc questionē.

Vtrum mala habeant ideam in deo. Et videt q sic. quia ea que deus cognoscit vidētur habere ideam in deo.

Nam idee nō solum ponūtur in deo ad operandū. sed etiam ad representandū. r psequis ad cognoscendū. Sed deus cognoscit mala nō solum pene. sed etiam culpe. Nam medicus debet cognoscere infirmoz vulnera. et in ter sentētiandoz delicta. Deus autē est penitentiū medicus r curator. ipse em̄ est verus sanitarianus qui in vulnera seminiū relicti infudit vinum r oleum. r est obstinator iudex r condemnator. ergo rē. Contra. illud qd de se est nō ens nō habet ideam ppriam i deo. quia omne quod habet ideam ppriam in deo est a deo producibile. r p consequē habet naturam entis. sed malū culpe nō habet ratōez entis. cum sit quedā pūatio. r pūatio de se est nō ens. vt patet. i. phisicoz. nec est producibile a deo. quia si deus produceret malū culpe tunc ipse peccaret. quod est impossibile.

Hic sunt quattuor vidēda. Primo vtz distince idee sint in deo. Secūdo vtrum in finite idee sint in deo. Tercio vtrū malum culpe habeat ideam in deo. Quarto dato q nō. videndum est quomodo deus cognoscit malū.

Quātuz ad primū

vtrum distince idee sint in deo. ponam tres conclusiones. Prima est q idee i diuinis nō sunt distince ex natura rei. Secunda conclusio est q nō sunt distince p actum intellectus creati. Tercia est q sunt distince p actum intellectus diuini. Primā pbo sic. Si em̄ idee distinguerētur formaliter r ex natura rei i mente diuina. aut distinguerēt vt

absoluta. aut vt respectiua. sed nec sic nec sic. vt pbat. g rē. Maior patet p sufficientē diuisionē. Minorē pbo qstūm ad ambas suas pres. Primo quo ad primā. qz sicut se habet entitas ad ens. seu materialitas ad materiā. sic formalitas ad formā. sicut ergo nō possunt esse distince entitates nisi sint distince entia. nec distince materialitates nisi sint distince materie. sic nec distince absolute formalitates ex natura rei nisi sint distince forme absolute. qz impossibile ē ponere i diuis. g rē. Ista minor etiam potest pbari p omnia que dixi distin. vi. contra formalitates. et per tres rationes quibz qōne prima pcedēti probauit sedam pte tercie conclusiois. Sed alterā pte istius minoris pbo sic. Si idee i diuina eētia intrinsece ex natura rei dicerēt distictas relatōes. sequerētur tria incōueniētia. Primū est. q deus infinitis realibus relationibz referretur ad creaturam. quia infinite sūt idee in deo. vt infra patebit. quarum qualibet deus refert ad creaturam vel conceptā vt creata est vel vt creabilis est. falsitas r sequētur pater distinctione. xxx. conclusioe. i. articulo. ij.

Secundū incōueniens est q aliqua res q idēce idēz est quod deus nō erit naturaliter prior creatura. qz vt pz i pdicamētis relatiua sunt simul natura siue naturali intelligētia. g relatio quā dicit idea. r relatio quā dicit idea tū simul sūt natura. sed relatio quā dicit idea si ē entitas real. tūc nō cōio ē idēce idē deo. qā omne qd ē in deo ē idē deo. relatio autē quam dicit ideatū est vera creatura cū fundet i creatura. g rē. Tercū incōueniens est. q res que ē penitus idēce idē qd deus nullā haberet causalitatem sup predictā realitatē relationis se tenētis ex parte creature. que tamē est vera creatura. quia sū Ansel. monologion. ca. ij. nulla relatio est cā relationis sibi opposite. 2 quicqd pfectionis est deo attribuendū ē. cuz ipse sit solus illimitate pfectionis. Sed disticta cognoscere vno formali pncipio ex natura rei formaliter indistincto pfectius ē qz cognoscere distincta pncipijs ex natura rei formaliter distinctis. Maior pz. Minorē pbo qz vniuersaliter videm⁹ q i oibz rebz cognituis quāto res ē nobilior r pfectior. tāto paucioribz pncipijs plura distincta cognoscit. Un̄ etiā i ipsis angelis vt patebit in li. ij. qn̄to angelus est pfectior. tanto paucioribz speciebus indiget cognoscēdo. Lum ergo deus infinite sit pfectionis. ergo in illo quod sibi ē ratio omnia cognoscēdi nulla penitus cadit

absolute dicitur no esse
 omnia vt ipse dicitur
 dicitur in q dicitur et alio
 reuera vt creabit. Nam
 a sicut illi alium deo
 reuera materialit no
 uniter res quaz
 immedie cognoscit
 r oppositū apparet in
 nra. Ad sedm dicitur
 in applicatione pncipij
 in electione sūm
 vera. cū vni obatur
 intelligit. qz tunc nō obit
 qz amō in intelligit
 r dicitur supius dicit
 nra scidantū
 igit r. Ad pncipij
 rephio actus dupl p
 dōne cognoscens pncipij
 intelligit. Alio modo
 i pncipij in intelligit
 una rephio nō impo
 quia omne pncipij
 scit seipsum qz alia dicit
 angeli. Alia tamen
 pūmitatem. Argumētū
 cum.

Distinctio mediana

Quer bic
 n rē. Pōtū vtz
 de scia rei pōtū dicit
 Et diuidit in duas ptes
 pādem inter vni
 cūdo inter deo sciam
 bi. Nūc g ad pncipij
 i aduertendum qz res
 ipso sciat. qz vni magis
 em̄ ostēdit quō res
 e. Sedo eō uerō quō
 itis. distinctioe. ex pncipij
 itū est. Prima i diuina
 pncipij questionē
 clarationē. Secūdo
 nra declaratiōe. ibi. p
 duma in duas. Nam
 ia que deus scit sūm
 a sint in deo. ibi. Pncipij
 uas. Nam primo
 o ad qz tūc dicitur

distinctio ex natura rei. Cū igitur idee sint pncipia cognoscēdi quibus deus cognoscit creaturas. vt infra patebit. ergo nō poterūt in deo eē distincte ex natura rei. P. si idee que sūt creatorū z creabilium representatiue essent in diuina eētia distincte ex natura rei tūc omnes beati eque plura viderēt in diuina eētia. z p sequeus nulla posset fieri diuina reuelatio. cuius oppositū patet i sacra scriptura. Angelus em̄ regni psaz restitit angelo populi isrlitici q̄stum ad liberationē huius populi. vt scribit Dān. x. ca. quod nō fecisset si in diuina eētia vidisset populū tali tēpe liberandum. Etiam dicit brūs Dyoni. q̄ angeli superiores purgant z illumināt inferiores. Cōsequētiāz probō. qz q̄cquid i aliqua natura ex natura rei intrinsece seu naturalr ē distinctū. hoc videt ab eo q̄ videt illā naturam. Propter hoc em̄ impossibile ē videre diuinā eētiā qn̄ distincte videant diuine p̄sone. qz p̄sonaz distinctio ē intrinseca sine omī ad extra p̄p̄tate independēt ab omī actu ratiōis. P. illud quod ē p̄mūz i genere intelligibiliū est ex natura rei forma liter vnū z indistinctū. eētia diuina ē h̄mōi vt de se patet. ergo zc. Maiorē probō. quia p̄mū est mensura ceteroz. vt patet. x. metaph. z p̄ sequeus debet esse maxime simplex et indiuisūz. vt patet ibidē. Propter qd̄ ait cōmētā. x. metaph. q̄ vnitas illius quod est mensura ceteroz sui generis est talis q̄ nō est diuisibilis neqz fm̄ locū. neqz fm̄ formā. neqz fm̄ cognitōem. P. illud idē p̄bari p̄t qz plūmis scōz auctibz. Dicit em̄ Ansel. de p̄cessiōe sp̄ritus s̄cti. c. iij. q̄ oīa i diuis sūt idē vbi nō obuiat ratiōis oppositio. s̄z vna idea nō oppōnit alteri idee relatiue. Et Dām. ait. q̄ oīa q̄ sunt in diuis sūt vnū. p̄ter ingeneratōem. generatōem z p̄cessiōz. Sed qd̄ isti opi nōis s̄nū tenētes arguūt p̄ sua positōne sic. Rō cognoscēdi p̄cedit actū cognoscēdi. q̄ distincta ratiō distinctā cognoscēs. Cū ḡ de eodē actu quo cognoscit se cognoscit distincte oīa alia a se. igit̄ an̄ omnē actum intelligēdi p̄cedūt i deo distincte ratiōes cognoscēdi creaturas quas ideas vocamus. z p̄ sequeus erūt distincte intrinsece z ex natura rei. P. assimilatio cognoscētis ad cognitū p̄cedit in ipso intellectu naturaliter actū cognoscēdi. qz intellectus nō cognoscit nisi sit cognitio assimilatus. cū oīs cognitio fiat p̄ assimilatiōem. vt patet. i. de aīa. sed idee in mente diuina sūt quedam assimilatiōes quibus distincte deus cognoscit ea q̄ sūt extra eū. ergo talium assi-

Opi. d for malitatibz

milatiōnū distinctio p̄cedit actuz intelligēdi quo illa cognoscunt distincte. P. illa que sequeunt diuinā eētiā ex natura eētie non sequeunt eā ex aliq̄ comparatōe facta p̄ intellectu. qz sicut eētia nō est p̄ intellectu. sic nec illud quod naturaliter sequeunt eētiā. Sed ista distincta exemplaria cōsequunt eētiā ex natura eētie. qz q̄cquid est in p̄sōna diuina aut p̄uenit sibi p̄ eētiā. aut p̄ relatiōem. eo q̄ i p̄sōna diuina nō possumus plura dare qz eētiā z relatiōez. Sed idee siue rōnes rez representatiue sūt i qualibet diuina p̄sōna. qz quibet diuina p̄sōna cognoscit distincte oīa z nō p̄ p̄p̄rietatē relatiuā. nā q̄cquid p̄uenit p̄sōne rōe p̄p̄rietatis relatiue nō ē cōe tribz. igit̄ p̄dicte rōes p̄ueniūt p̄sōne rōe eētie. et p̄ p̄sōne fm̄ n̄m modū intelligēdi sequeunt naturā diuinā naturalr. z nō in nascūt p̄ actū cuiuscūqz intellectus siue sit creatus siue increatus. Iō qd̄ā illoz cōcludūt q̄ ille forme an̄ oēm actuz intelligēdi sūt distincte i eētia diuina tāqz i speculo clarissimo oīm factibiliūz rep̄ntatiō z exemplificatiō. P. si ille idee eētiā distincte p̄ actuz intellectus cōcipiētis eētiā diuinā imitabilē a distinctis rebus extra. tūc necessario essent ab intellectu formate. sequeus est falsum. qz ait Aug. lxxxiij. q̄ōnū. q. xvi. q̄ idee sūt ratiōes rez stabiles atqz immutabiles. que et ipse formate nō sūt. ac p̄ h̄ctāne sūt. P. si idee nō distincte ḡerūt ex natura rei. aut distinguūt p̄ intellectum creatum. aut increatum. Nō p̄mō mo. quia cū idee sūt eterne vt iam patuit p̄ Aug. sequeuntur q̄ distinctio p̄cederet suum p̄ncipiū distinctiui. Nec scōdo mo. qz illud qd̄ in nascit p̄ actū intellectus diuini est in sola p̄sōna verbi. idee aut sūt i qualibet p̄sōna diuina. cūz omīs p̄sōne sūt vnū p̄ncipiū creature. vt ait Aug. v. de trini. ca. xvi. P. eētia diuina vt naturaliter obijcit intellectui diuino. aut representat sibi omē intelligibile sub omī modo p̄fecte intelligibilitatis. aut nō. Si sic. tūc habet p̄positū. qz sicut p̄fectiōis intelligibilitatis ē ex p̄te intellectus distincte intelligere. ita p̄fectiōis intelligibilitatis ē ex p̄te obiecti distincte rep̄ntare. Si nō. tūc eētia diuina ē i fine intelligibilitatis. cū nō possit rep̄ntare oē intelligibile sub oī mo p̄fecte intelligibilitatis. S̄z istā opimōz ego male intelligo. Qz vbi cūqz ponit distinctio q̄ ē maior distinctiōe mīma. ibi vt mihi apparet n̄ p̄ saluari sūma vnitas. s̄z distinctiō formal̄ ex natura rei ē maior distinctiōe mīma. ḡ si ponit i diuina eētia. ipa nō erit sūme

Contra opi noui.

vna. qd e p hōs r theologos. Minorē pto
 qz illa distinctio ē maior mima distinctio ē q est
 maxie distinctioi ppinqoz. s3 distinctio ex na
 tura rei ē hōi. qz illa distinctio ē maxie disti
 ctioi ppinqoz q ē reali distinctioi vicinior. nā
 real distinctio ē maxia distinctio. s3 distinctio ex
 natura rei ē ppinqoz reali distinctioi q3 disti
 ctio rōis. Nā mediū est ppinquū extremo q3
 extremū extremo. distinctio aut ex natura rei
 etiā fm istos ē media inter distinctōz reale r
 distinctōz rōis. qz ipa ē mior distinctio reali. r ē
 maior distinctio rōis. Etiā maior p3. qz vni
 qd q3 q3tū vadit ad distinctōz tm̄ recedit ab vni
 tate. Nā vt ait Boetius. i. de tri. c. i. pncipiuz
 plitatis ē alteritas. Ad p̄mū igit ddm ad
 maiorē q r cogscēdi nō pcedit actuz cogno
 scēdi. nisi apud talē intellectū cui rō cogno
 scēdi differt ab actu cognoscēdi. qd simplr fal
 sū ē i diuis. Vel pōt dici q maior nō ē vera
 nisi de rōe illa q causat actū. nō aut de rōe que
 terminat actū. Nā terminās vt terminat nō p
 cedit illud qd terminat. Rō nō idealis nō h3
 rōem cause respectu actū intellectū diuini. s3 so
 lū se h3 i rōe terminātis. Posset etiā dici q
 maior solū ē vera de rōe obiecti p̄marū. nō
 aut de ratione cognoscēdi obiectū scōarum.

Solutio
Ad 1 Ad scōm p3 p iā dicta. Vel ddm q ma
 ior nō est vera nisi de intellectu q de se ē in po
 rētia ad intelligenduz. qz tal intellectū nō pōt
 distincta disticte cognoscere nisi p̄us silitudi
 ne talū distinctoz actiue. intellectū aut diui
 nus ē pur actus. Ad terciū nego minorē.
 ad pbationē cū d3 qd ē i psona diuina. aut
 puenit ei p essentiā. aut p p̄prietatē. dico q si
 ly quicqd stat p re vel p modo reali. tunc illa
 ppositio vera est. Si aut stat p ratione vl p
 eo qd dicit tm̄ aliquid rōis. tūc nō ē vera.
 quia talia pueniūt psonē p actū intellectū di
 uini. vt infra patebit. Et sic ē in pposito. Vel
 potest dici q ille rationes ideales pueniūt p
 sone p eēntiam originaliter. r p intellectū for
 maliter r actualiter. qz originaliter ex virtua
 li p̄tinentia diuine eēntie puenit q intellectū di
 uinū actualiter hōi diuersas rōes circa ipaz
 p̄cipit. Et cū ille addit q sint i diuina eēn
 tia vt i speculo clarissimo. dico q vez est origi
 naliter. nō aut formaliter ex natura rei distin
 ctē. vt infra magis patebit. Ad quartū di
 cendū q ideas esse formatas potest duplr in
 telligi. Uno mō effectiue r productiue. Alio
 mō cōceptiue seu exp̄siue. Primo mō negat
 Aug. ideas eē formatas. nō autē scōo modo.
Ad 5 sicut p3 p verba Aug. ibidē. Ad qntū di

cēdū q distinguunt p intellectū diuinū. Ad
 pbationē ddm q quis illud qd innascit i di
 uis pductiue p actū intellectū sit i sola psona
 verbi. tm̄ illud qd innascit p actum intellectū
 exp̄siue pōt eē in omnibus tribus. Exprimere
 em̄ in plus se habet q3 pducere. Omne em̄ i p
 ductū potest dici exp̄sum. nō tamē omne ex
 pressum est productū. nam nihil potest pro
 ducere seipm. q3uis aliqd possit exprimere se
 ipsum. Ad sextū dicendū q eēntia diuina
 obijct intellectū diuino sub omni mō pfecte
 intelligibilitatis originaliter distincte. nō hoc
 men distincte formaliter ex natura rei. qz hoc
 derogaret sue simplicitati r vnitati. Et cū di
 cit q sicut pfectioris intelligibilitatis est ex p
 te intellectus omnia distincte intelligere. sic
 rē. nego similitudinē. qz cū de naturali pfecti
 one diuine eēntie sit omnia vnitissime p̄tine
 re. ideo maioris pfectionis est ex pte eēntie et
 pfectioris intelligibilitatis distincte vnite re
 p̄sentare ex natura rei intrinsece. q3 disticte di
 stinctione se tenēte ex pte eēntie. Sed qz intel
 lectus vt intellectus ex sui natura hoc habet.
 q adunata pōt distinguere r distincta vnire.
 vt ait p̄mētator. xij. metaph. ideo pfectōnis ē
 ex parte intellectus q possit distincte intelli
 gere ea que fm se sunt formaliter et ex natura
 rei indistincta in obiecto intellecto. Forte
 dicit aliquis q ex his sequit q aliquid sit ap
 p̄hensue vel exp̄siue in intellectu quod nō ē
 representatiue in eēntia. Rēdeo q exp̄dictis
 non sequit q aliquid app̄hensue sit i intelle
 ctu quod nō sit representatiue in eēntia. sed bñ
 sequitur q idem est in eēntia r i intellectu. ali
 ter tamē r aliter. quia i eēntia est modo eēntie
 vnitissime. sed i intellectu est modo competē
 ti intellectū penes intellectus pfectionē. s. ex
 pressiue r distinctiue. nec tamē ex hoc intelle
 ctus differt ab eēntia nisi sicut vna res aliter
 r aliter considerata. Secūdo dico q idee
 nō distinguūt p actū intellectus creati. Quia
 distinguēs nō ē posterius distincto p ipsuz.
 sed vt supra patuit p Aug. idee sunt eterne.
 omnis autē intellectus creatus est temporalis.
 cum ergo omne tempale sit posterius eterno
 ergo rē. P. illa que in deo ab eterno viuūt
 nō dependent ab intellectu nostro. sed idee in
 deo ab eterno viuūt. Maior patet. Minorē
 ponit Aug. in questionibus ad Prosum. q.
 xxvij. vbi tractans illud Johis. i. quod factū
 est in ipso vita erat. sic ait. Omnia ergo que fa
 cta sunt r vitam nō habent. in ipso dei verbo
 vita sunt. Et paucis interpositis addit. U

Ad 6

Instantia

Solutio

Loco 2

1

2

nūc igitur in deo omnes rationes idearū. Et quasi idē sensus habet in cōmento super. i. ca. de diuinis nomibz. ibi em̄ dicit sic. In mēte diuina p̄sisterūt ab eterno eterne rationes omnium creandoz. in quibus rationibus omnia viuūt. 7 ex quoz fulgoribus omnes cognitiones illustrātur. P. monologio ca. v. ait Anselmus. Nullo pacto fieri potest rationally aliquid ab aliquo nisi in sapiētis ratione p̄cedat aliquid quasi exemplū rei fiēde. Sed omnia deus produxit i sapiētia. iuxta illud ps. Omnia i sapiētia fecisti: impleta est terra possessione tua. 7 in numero. pondere et mētura. vt ait ille sapiēs. ergo deus añ intellectus creati productionē p̄habuit ideaz ipsius intellectus producēdi. P. illa que tanq̄ in arte omnipotētis rei sunt in verbo diuino nō dependēt a nostro intellectu. idē sūt huiusmodi. Maior est euidēs. Patet etiā minor. quia verbū productū in diuinis est ars omnipotētis atqz sapiētis rei plena rationibus omnium viuētium. s̄m Augul. vi. de trinitate. ca. vltimo. Tercio dico q̄ idee p̄dicte distinguūtur p̄ intellectum diuinū. Ad cuius euidentiam est aduertēdum q̄ vt testatur cōmentator. xij. metaphice. si calor esset seipatus. tunc comprehēderet in se omnē gradum caloris. 7 ideo intellectus qui huiusmodi calorem p̄fecte intelligeret omni modo quo intelligibilis esset. nō solum intelligeret eum vt in se est vnus formaliter. sed etiam intelligeret eum vt virtualiter esset omnis caloris cōtentiuus. Ille igitur calor licet formaliter et actualiter moueret intellectum ad intelligendum seipsum tm̄. radicaliter tamen et quasi originaliter moueret intellectū ad cognoscendum omnē aliū calorem in ipso virtualiter cōtētum. et s̄m q̄ p̄ ipsum principiari posset vt existeret extra in materia determinata. Intellect⁹ igit⁹ mot⁹ a tali calore i suo p̄spectu distinctionē illoz p̄ducibilium caloris exp̄meret actualiter. q̄suis eos i eētia caloris separati origialiter mouētis intellectū ad h̄mōi distinctionē faciendaz videret vnitissimos 7 ex natura rei penitus indistinctos. Sic in p̄posito intellectus diuinus cū sit infinite p̄p̄icacitatis adequatus est eētie diuine que ē infinite intelligibilitatis. et p̄pter hoc intellectus diuinus intelligēs p̄fecte ipsā diuinā eētiam nō soluz vt absolute intelligibilis ē s̄m suā entitatē formalē. sed etiaz vt intelligibilis ē in habitudine ad alia s̄m suam continentiam virtuales penes multitudinē talium habitū intellectus di-

uinus exprimit actualiter distinctionē idearū s̄m q̄ originaliter motus ē ab eētia iuxta suā cōtinentiam virtualē. Et istud p̄t declarari in vno simili tracto a Dyo. in d̄ diuinis nota. ca. v. Dicit em̄ ibi Dionysius. q̄ sicut omnes linee protrahibiles a medio ad circumferentiam continētur in centro. sic omnia creata et creabilia continētur in diuina eētia. Sed planū est q̄ quicūqz p̄fecte cognoscit centrum positum in medio circumferētie omni modo q̄ est cognoscibile. ille cognoscit omnes lineas ab eo egressibiles ad circumferentiā. vlti ipm reducibiles a circumferētia que sunt infinite. q̄suis ipm centrum cognoscat in se penitus eē indistinctuz formaliter ex natura rei. Sic intellectus diuin⁹ p̄fecte cognoscēs diuinam eētiam. q̄suis ipsam in se cognoscat penitus indistinctā cognoscit omnes creaturas virtute eiusdem essentie in esse producibiles. exp̄mens omnes ideales rationes. penes quas tanqz penes distinctas rationes essentiadiuina distincte 7 determinate est imitabilis a distinctis huiusmodi producibilibus. que quidem rationes dicūtur idee. ab idos grece qd ē forma exemplaris latine.

Quantus ad secundum

dum principale. vtum infinite idee sint in deo. dico q̄ infinite idee sunt in mente diuina. Nam cum idea sit forma exemplaris ad cuius similitudinē ad extra aliquid ē a deo cognoscibile et producibile. cum infinita deus cognoscat que producere posset si sue voluntati placeret. igit infinite idee vident eē in deo. Sed forte istud dicit q̄ sicut scia dei nō multiplicat. q̄suis scibilia multiplicātur. sic q̄suis ideata multiplicētur. nō tamen multiplicatur idea. consequentia pater. quia si idee multiplicātur ad multiplicationē ideatorū. hoc maxime esset p̄ tanto. quia idea dicitur relative ad ipsum idearum. sed sciētia etiā dicit relative ad scibile. ergo zc. R̄ideo negādo p̄sequentiam. Ad p̄bationē dico q̄ scia s̄m suū eē formale ē quid absolutū. q̄suis p̄notet respectuz ad scibile qui est d̄ suo cōintellectu. idea vero s̄m suum esse formale dicit respectū ad ideatum. 7 ideo nō est simile de sciētia 7 de idea.

Quantus ad terciū

principale. vtum malum culpe habeat ideaz in deo. dico q̄ malū culpe nō habet ideaz i deo

Lōclo 3

Articulus 2

Instantia

Solutio

Articulus 3

[Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and philosophical discussions.]

Quia nulla pñatio vt pñatio est habet ideam in xeo. sed malū culpe de se dicit pñatio ergo rē. Sed forte pñra illud dicit q vñtas habet ideam in xeo. Nā Plato sum maz ideaz posuit ideam vñtatis. et tamē vñtas dicit pñationē diuisionis seu distinctionis.

Rñdeo q vñtas dicit pñationē pñuationis puta diuisionis. et ideo sicut negatio negationis qñuis vocaliter dicat negationez. realiter tamen dicit affirmationem. sic qñuis vñtas que est pñatio pñuationis vocaliter fonet in pñationem. realiter tamen dicit pñationē. r ideo nō est simile. quia malum culpe ē totaliter quid pñatiuū.

Quantus ad quar

tum principale. quomodo de^o cognoscat malum. sic procedam. Primo ponam vñam distinctionem. Secundo ex ea eliciam duas conclusiones. Distinctio est illa. q qñuis notitia dei sit vna realiter. tamen ratione diuersitatis scitoz dicit esse triplex. Una em dei notitia dicit scientia simplicis noticie. alia scientia visionis. Et tertia scientia approbatois. Prima est qua deus cognoscat omnia facta. fienda r fieri possibilis. Secūda qua cognoscat omnia facta r fienda. Tercia qua cognoscat ea que sibi sunt grata et bñ placita. Ex hñoi distinctōe patet immediate due conclusiones. Una q pñtis duobz modis loqñdo de cognitiōe siue scia dei de^o cognoscat omne malum culpe. Quia nō solum deus videt illud quod est ratio accedendi ad suam bonitatem. sed etiam illud quod ē rō reuianādi ab eadez. sed sicut caritas r grā ceteroz virtutes sunt ratio appropinquādi ad suā bonitatem sic malū culpe ē rō reuianādi. g rē. Secūda conclusio ē q deus noticia approbatois nullum maluz culpe cognoscat. Quia omē qd qñ ap/ probat illius aliquo mō causa eē videt. s; rē/ us nullius mali culpe potest esse causa. g rē.

Sed p primā illaz conclusionū forte dicitur q omnis scia seu noticia. aut est causa rerū. aut causat a rebus. vt patz p Auer. rj. metaph. sed nec scientia simplicis noticie. nec scientia visionis ipsius dei est causa mali culpe. cū deus peccare nō possit. nec est causata a malo culpe. quia ē prior omni culpa cum sit eterna culpa vero temporalis. prius autē nō causat a posteriori. ergo videt q deus nec scientia simplicis noticie. nec scientia visionis cognoscat malum culpe. Contra secūda conclusionē

poss; instari sic. Illud quod quis phibere potest r nō phibet hoc approbare videtur. quia in legibus dicit. Qui tacet consentit. sed omne malum creature deus posset puenire r prohibere si veller. r tamen sinit peccatoz peccare igit videt approbare. Rñdeo ad primā q maior nō est vera nisi de talibz q p se cognoscuntur. Sed pñatioes cognoscunt p habitū. Malū em semp cognoscit p noticia ipsi^o boni. Etā mior nō sumit debite sb maiore qz pctā nō sūt res sed pñatioes. Ad sedam dicendum q deus phibuit p decē legis pcepta omne malū culpe maxime mortale. hominē tamen reliquit libertati sue. vt bene vsus libertate sibi relicta vitam eternam mereatur. male autem vsus tanqz forisfactor a iusto iudice punit. Ad argumētū principale patet p iam dicta. quia ad cognitionē mali nō oportet ponere ideā mali. qz illa poni non pot. sed sufficit idea boni. g rē.

Solutio: Ad 1

Ad 2

Ad pñci/ p ale argu/ mentum.

Distinctio tricesima septima.

Et quoniā de monstratū est. Dicimgr inuestigat quomō deus habeat eē in rebus. Et diuidit in duas partes. Nam pmo circa esse dei in rebus declarat quosdam modos veros. Secūdo reprobat quosdam modos falsos. ibi. Lūq; diuina natura. Prima in tres. Nam primo circa hoc duos modos insinuat. Secundo quod dixerat auctoritatibus sanctoruz confirmat. Tercio de illis duobus modis distincte determinat. Secūda ibi. Ne autem ista. Tercia ibi. In sanctis vero. Et hec in duas. Nam primo ostendit quomodo est i aliquibus rebus specialiter p gratiam. Secūdo quomō est in omnibus rebus generaliter p naturaz. ibi. Ex pdictis patet. Prima in duas. Nam pmo ostendit q deus habitat i homibus sanctis. Secūdo mō det quibusdā dubijs. ibi. Si autē quis. Sequit illa ps. Ex pdictis patet. Et diuiditur i tres ptes. Quia pmo magister illius modi q deus p suam eēntiam est in rebus tāgit excelsum r incomphensioē. Secundo tangit circa hoc quorundam pñsumptionē. Tercio monet r tollit vñam incidentē dubitationē. Secūda ibi. Quidam tamen. Tercia ibi. Solet etiam. Sequitur illa pars. Lūq; diuina natura. Et diuidit i duas ptes. Nā pmo magister ostendit q qñuis deus sit in omnibz

rebus. tñ remouet ab eo ois local' circumscrip-
tio & determinatio. Secūdo adiungit istoz con-
firmatio. ibi. fatemur itaqz. Prima in tres.
Quia primo magister ostēdit q̄ deus nec cir-
cumscriptiue nec diffinitiue est i loco. Secū-
do q̄ spūales creature licet nō circumscrip-
tiue. tamen diffinitiue sunt i loco. Tercio que-
rit vtrum talibus spūalibus creaturis compe-
tat loci mutatio. Secūda ibi. Spūs s̄o cre-
atus. Tercia ibi. De mutatiōe vero loci. Et
hec in duas. Nam primo circa motum spūi-
tuū creator excludit cuiusdam opinionis
falsitatem. Secūdo cōcludit asseuerādaz ve-
ritatem. ibi. Sūt ergo spiritus. Circa istā
xxxvij. dist. quero hāc questionē.

Vtrum ois substantia spūalis sit in
loco. Et videtur q̄ sic. Quia deus
est i loco. ergo ois substantia spūa-
lis est i loco. Cōsequētia patet. Nam cum de-
us oim spiritūū sit spiritū alissimus & summe
immaterialis & abstractus. si sibi competit eē
i loco. nulli alteri substantiē ratione siue spūi-
tūalitate repugnabit esse in loco. Antecēdēs p-
batur. Quia i quacūqz re nō esset deus. illa si-
cut ex nihilo facta est immediate rediret i ni-
hil. vt patet p̄ Aug. sup̄ Bēn. ad lram. Sed
locus est vera res extra animā. cum sit species
p̄dicamēti realis. puta quātitatis. ergo deus
vere est in loco. cum vere sint multa loca que
nō sunt i nihilum redacta. Contra fm̄ bo-
erium i de hebdomadibus. cōmunis aīe cōce-
prio est incorporea siue spūituaia i loco non
esse. Cum substantiē spūituaies sint q̄dru-
plices. Est em̄ quedam substantia spūalis in-
creata. sicut deus. alia creata. Et hec triplex.
Quia quedā est intellectuaia sicut angelus
Quedā ratioais. sicut aīa intellectua hoīs.
Quedā vlis. sicut natura etiā rei corpūalis ab-
stracta fm̄ eē cognitum dicit spūalis. Et fm̄
hec quattuor erūt articuli isti q̄ōnis. Pri-
mus vtrum deus sit i loco. Secūdus vtz
angelus. Tercius vtz aīa rōnalis. Quar-
tus vtz natura vlis.

Articulus 1. Quātūz ad primū

vtrum deus sit i loco. ponaz tres cōclusiones.
Prima q̄ deus nō est in aliquo loco loca-
liter nec circumscrip-tiue nec determinatiue.

Secūda q̄ deus est i omi loco attrinctiue et
p̄seruatiue. Tercia q̄ esse vbiqz simpliciter
ppriū est solius dei Primū probō sic. Il-
lud quod est simplr infinitū nō potest esse lo-

caliter in loco nec circūscriptiue nec determi-
natiue. sed deus est simplr infinitus. Maior p̄z
ex sup̄ioribz dicitis & patebit ex dīcēdis. Ma-
iorēz p̄b. qz oīne quod loco circūscribit loco
quodammodo cōmēsurat. Omne etiā qd ad de-
terminatū locū determinat ita ē ibi q̄ nō alibi.
& p̄ oīs nōcō p̄uincit eē finitū. Secūdo dī-
co q̄ deus est vbiqz seu i omi loco attrinctiue &
p̄seruatiue. Qz sicut se h̄ret magnitudo mol-
infinita si eēt ad oēs locū occupatiue. sic se h̄z
magnitudo virtutis infinita ad oēm locū attri-
ctiue & p̄seruatiue. Sed infinitū magnitudi-
ne molis totūz occuparet si daret. vt patet. i.
philicōz. ergo infinitū magnitudine virtutis
omnē locūz p̄tingit ipm̄ p̄seruādo. Propter
quod dicit Sap. vij. de h̄mōi magnitudine
Attingit em̄ vbiqz p̄pter suā mūdiciā. Et in
p̄ncipio octauū ca. dicit. Attingit em̄ a fine vsqz
ad finem fortiter. & disponit omia suauiter

P̄ substantia spūalis est vbi opatur. sed de-
us opat i omibz. Maior patebit infra. ij.
p̄ncipali. Maior p̄z p̄ auctorē de causis qui
ait. q̄ causa primaria plus influat qz causa se-
cūdaria. Deus igit q̄ respectu oīs cause p̄ci-
laris eē cā p̄ma plus influat ad eē cuiuslibet ef-
fectus qz faciat sua cā secūdaria & immediata

P̄ illud est i omibz attrinctiue seu p̄serua-
tiue quod omnia p̄tinet ne labātur i nō esse. de-
us est h̄mōi. Maior patet. Maiorēz ponit
Aug. deum sic alloquēs. i. p̄fessio. An opus
habes vt p̄tinearis qui omnia continēs. quo-
niam que implet p̄tinedo implet. nō em̄ va-
sa que te plena sunt te stabilem faciunt. quia
& si frāgantur nō effunderis. & cum effunde-
ris sup̄ nos nō tu iaceris sed erigis nos. non
tu dispergeris sed colligis nos. Et iō qua-
si ex radice p̄dictōz cōcludit Anselmus
monologion. ij. q̄ q̄a nihil sine deo potest aut
esse aut cōseruari. igitur dicere cogimur deū
esse vbiqz & semp. Sed forte dicit q̄ de ra-
tione loci est q̄ nihil locati sit extra ipsūz lo-
cum. igitur videt q̄ vel deus erit in vno loco
tm̄. vel nusqz erit. & p̄ cōsequēs nō potest esse
vbiqz. Antecēdēs patet. quia. iij. philicōz dī-
cit. Dignū est locum p̄tinere illud cuius est.
nec eē maiorē nec minorē ipso locato. Re-
spōdeo breuiter q̄ p̄phus loquit ibi de tali lo-
cato quod localiter & circūscriptiue est in lo-
co. Et de tali loco etiā intelligēdū ē antecēdēs
positum i ista in stātia. Tercio dico q̄ esse
vbiqz p̄ se & simpliciter est ppriū solius dei
Quia illud est ppriū alicuius qd p̄uenit si-
bi soli & semp & p̄uerim p̄dicatur de eo. Sed

Lōdo 2

Instantia

Solutio

Lōdo 3

p se z simplr esse vbiqz sic se habet ad ipm de um. Maior patet p Porphiriū. Minor no ta est ex pcedētibz. Contra tamē illā mino rē posset argui. Et primo qd eē vbiqz nō sit p/ prium rei. ex eo qd sibi soli conueniat. quia si esset soluminodo vnus homo. tunc ania hu/ mana esset vbiqz. cum sit tota in toto corpore quod viuificat. z tota in qualibet eius parte.

2 P. fm phm vniuersalia sunt vbiqz z semp ergo nō solum deus P. vbiqz ē corpus ibi necessario est materia. sed in omni loco est corpus. quia nō est dare vacuū. vt patet. iij. phisicor. ergo in omi loco ē materia. z p oīs materia est vbiqz. z nō solū deus. P. illud quod nō uenit deo ab eterno nō uenit sibi semp. sed esse vbiqz nō cōuenit deo ab eterno.

3 cum omne vbi factuz sit in tpe. Rūdeo ad primuz qd ex hoc nō sequit qd aia p se z simplr eēt vbiqz. sed solū p accidēs. puta illo casu pō sito. Ad scdōz dōm qd vliā nō dicunt eē vbi qz pōsite. sed p uatiue. qz nulqz p se sunt. In qz tūm em vliā sunt: tūc abstrahūt a pōitioni bus in diuidualibus qd sunt hic z nūc. z p se quēs abstrahūt ab vbi z a loco. Ad terciū dōm qd i omi loco ē materia p accidēs i qd ē cor pus de pōdicamēto sube. qd addo p rāto. qz i loco vbi sunt accidētia sacri altaris nō ē mate ria. qz in tali loco localiter et occupatiue nō ē corpus de pōdicamēto sube. sed tūmodo cor pus de pōdicamēto quāritatis. Et nā nō ē sim/ p ltr eadē materia i diuisis locis. s; ē alia z alia pōrtio materie. sed idē de ē in oi loco.

Ad 4 tū dōm. qd deū eē vbiqz ē deū eēi omibz rebus ita qd nulla res sit i qua deū nō sit. z ido deus ab eterno fuit vbiqz cū erat in seipō. quia nul la res erat nisi ipē solus. In alijs rebus deus cepit esse in tempe nō per mutationez sui. sed per mutationē rez. Sic etiam res fuerunt in deo ab eterno. nō stabilitate rerum fm se. sed stabilitate z entitate rei. quia omē quod est i aliquo est i eo fm modū eius in quo est. et iō res sunt i deo eternaliter. z deus est in rebus tē poraliter. cum res mensurent tpe. deus autēz eternitate.

Quantuz ad secun

dū principale. vtz angelus sit in loco. ponaz tres pclusiones. Prima qd angelus est i lo co. Secunda qd vnus angelus nō potest esse in pluribus locis. Tercia qd angelus mo uetur de loco ad locum. Cōclusionē p mā probat doctor nosser sic. Unumquodqz est i

loco p suam quāritatem. sed virtus angeli nō quōcunqz accepta. sed p comparationē ad ob/ iectum z opationē est quantitas angeli. ergo angelus potest dici vere esse in aliquo loco vl corpe fm qd p opatōem suam virtutē suaz ve re z realiter applicat circa talem locum. Mi nor declaratur. Nam virtus nō dicit quanti tas in ordine ad substantiā. nam vt sic dicit qualitas z bona dispositio habentis. nam vir tus est que habentes p ficit. ergo esse qz tūm ei competet vt dictū est. s. in ordine ad obiectuz siue fm opatōem circa obiectū. Maior patz p Auiēcā in sufficiētia sua. P. istius intē tionis videt esse Damaf. li. i. ca. xvi. Dicit em qd angelus ibi est vbi opatur. P. illud cui ius virtus est finita z limitata necessario loco diffinit. z p cōsequēs diffinitue est i loco. sed virtus angeli ē finita z limitata. qd rē. maior pz. Nā sicut deus ex hoc ē vbiqz. qz siue virtutis quāritas est infinita. sic aliqd erit i loco deter miato. qz eius virtus ē finita z determinata. z ido angelus loco diffinit. cū ei virtus sit certa mensu ra determinata z diffinita. Sed illā opi nionē. quidā arguūt directe. quidā indirecte Directe sic. Si opatio angeli est sibi ratio es/ sendi in loco. vel hec erit operatio immanēs. vel opatio transiens. Nō prima. Nam talis operatio cum sit intelligere z velle non est mi noris abstractiōis a situ qz cēntia angeli. Si igitur cēntia angeli nō est sibi ratio eēndi i lo co. nec hoc poterit esse eius opatio. Nec scdā nā sic quāritas exis i vno corpe nō potest al/ teri corpi esse ratio eēndi i loco circumscriptiue sic opatio trāsiens existēs in re mota nō pote rit eē ratio existēdi in loco determinatiue.

P. si opatio trāsiens eēt alicui ratio essen/ di i loco diffinitue. tūc corpus mouēs aliud corpus simul eēt in duobus locis. in vno cir cumscriptiue p p pnam quāritatē. z i alio dif finitiue p suam opatōem. P. sicut se habet opari ad esse. sic se habet opari in loco ad esse in loco. Sed semp opari p supponit esse. ergo semp opari in loco p supponit esse i loco. z per oīs opatio nō erit ratio essēdi in loco. quia cā nō p supponit effectū. sed eōuerso. P. si opatio esset ratio eēndi in loco. tūc cum celuz operetur in ouo vel in grano milij. celum es/ set in ouo vel in grano milij. P. cum ange lus existens in celo empyreo nō operetur cir ca aliquod corpus. sequeretur qd angelus exi stens in celo empyreo non esset in loco. P. angelus transiens d celo ad terram potest trā sire medium quod nihil operetur in medio.

stantia
1
2
3
4
olutio.
Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
tūc
1
2
3
4
5
6
idius
1

Contra egi.

7 tunc in nullo loco est. quia dum est in transitu non est in celo nec in terra. quia dum aliquid mouetur nec est in termino a quo nec in termino ad quem. nec est in medio. quia ut supponitur dum transitur circa rem aliquam corpoream est precisa ratio eundem in loco. tunc deus est in loco. consequentia patet. quia deus potest habere et habet operationem circa rem corpoream.

8 P. si operari circa rem corpoream est precisa ratio eundem in loco. tunc deus est in loco. consequentia patet. quia deus potest habere et habet operationem circa rem corpoream. P. quicquid uenit alicuius omni alio circumscripto propter substantiam. hoc uenit ei precise propter substantiam. sed circumscripto ab angelo omni alio propter substantiam. adhuc uenit ei eundem in loco.

9 P. articulus parisiensis dicit. Angelum esse in loco propter eius operationem tamen. ita quod nullo modo ueniat sibi esse in loco propter substantiam error.

10 P. si operatio angeli est sibi ratio eundem in loco. hoc est propter talem. quia illud circa quod operatur est in loco. Sed sepius angelus operatur circa ea que non sunt in loco. puta cum uirtutes suam applicat ad ultimum celum. vel circa aliquam substantiam separatam. ergo potest non esse in aliquo loco. Sed illa non concluditur.

Solutio Ad 1

Igitur ad primum dicendum. quod operatio propter quam angelus est in loco non oportet quod sit corporis transmutatio. sed est sue uirtutis applicatio. et dato quod illa applicatio sit in applicante. sicut in angelo. et per consequens sit equalis abstractionis a materia sicut eundem in angelo. non tamen est equalis abstractionis a quanto modo quo sumitur quantum in separatim a materia. quia quantitas uirtutis cognoscitur in ordine ad obiectum propter operationem.

Ad 2 Ad secundum dicendum quod corpus mouens aliud corpus est in eodem loco circumscriptiue et diffinitiue.

Ad 3 Ad tertium dicendum quod quousque absolute locum loquendo operari presupponat esse tamen non quodlibet operari determinatum presupponit quodlibet esse determinatum penes hominem operari. quod quousque tale esse innascitur ex ipso operari. Non enim omne citharisare presupponit esse citharedum. cum citharisando quis efficiatur citharedus. Sic in proposito quousque operari angeli presupponat esse angelum. tamen angelum operari in loco non presupponit angelum esse in loco. quia tale esse innascitur ex homine operari.

Ad 4 Ad quartum dicendum quod aliquid potest operari dupliciter. vel mediate vel immediate. Si immediate circa aliquid. tunc homini operari ad locum determinat et diffinitum. Non autem si mediate operatur. Cum igitur celum mediate operetur circa illa inferiora. ergo argumens mentum non concludit.

Ad 5 Ad quintum dicendum quod quousque angelus non habet operationem circa celum empireum qua moueat tale celum. tamen uirtutem suam per suam intellectionem et uoluntatem

potest applicare ad hominem in celum. Ad sextum dicendum quod nullo tempore vel instanti potest esse angelus sic ociosus quod ad nullum eius corporale applicet suam uirtutem. Inuenitur autem ab alijs talis additio appositae. Dato tamen quod quousque sic esset ociosus. tunc pro illa mensura non esset actu in loco sed aptitudine.

Ad septimum dicendum quod consequentia bona esset si deus esset finite uirtutis. nunc propter infinitatem sue uirtutis non diffinitur vel determinatur ad unum locum. sed est ubique et in omni loco.

Ad octauum dicendum quod minor non est uera. ergo ratio non concludit. Alijs inuenitur sic. Minor non est uera. quia quantitas angeli non attenditur immediate secundum substantiam angeli. ergo ratio non concludit.

Ad nonum dicendum quod non negat doctor noster quod eundem in angelo sit in loco. sed dicit quod eundem in angelo non est angelo immediate ratio eundem in loco. et ideo articulus ille in nullo est contra doctorem.

Ad decimum dicendum nego minorem. Ad probationem dicitur quod ultimum celum saltem per accidens est in loco. Ad substantiam etiam separatam nunquam angelus tam fixe applicat suam uirtutem. quod ex hoc desinat huiusmodi applicatio ab omni corpore. quia saltem ipse uult esse in loco in quo potest esse. et tunc homini uel le est quedam angeli operatio siue sue uirtutis applicatio.

Sed alij contra predictam conclusionem arguunt indirecte suas singulares positiones confirmando. Quidam enim dicunt quod angelus nusquam est. sic quod ei debetur locus uel sit diffinitive. sed est ubique presens cuilibet corpori presentia ordinis non presentia situs. siue moueat corpus siue non moueat. Tamen ut dicitur presentia angeli ad locum preedit suam operationem in loco. quia omnis actio presupponit presentiam actui et passui. Unde operatio non facit agentis eundem in presentem passio. sed presupponit.

Sed illud non ualeat. Quia tunc angelus est ubique. quod soli deo uenit. ut patet in libro. conclusio prima articuli. P. cuius eundem et extendit se ad ubique presentia eundem. eius uirtus extendit se ad ubique operandum. ergo si eundem in angeli est simul presens omni corpori. ut isti affirmant. tunc eius spiritus simul posset operari in omni corpore. quod est impossibile. ergo etc.

P. si deus faceret alium mundum. aut angelum que nunc dicitur esse presens cuilibet corpori istius mundi. erit presens etiam cuilibet corpori illius secundi mundi. aut non. Si sic. eadem ratione si deus faceret infinitos mundos. quibus angelus esset presens cuilibet corpori cuiuslibet mundi. quod est impossibile. quod si sic quilibet angelus esset infinitus

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Contra a

... in nullo loco est. quia dum est in transitu non est in celo nec in terra. quia dum aliquid mouetur nec est in termino a quo nec in termino ad quem. nec est in medio. quia ut supponitur dum transitur circa rem aliquam corpoream est precisa ratio eundem in loco. tunc deus est in loco. consequentia patet. quia deus potest habere et habet operationem circa rem corpoream. P. si operari circa rem corpoream est precisa ratio eundem in loco. tunc deus est in loco. consequentia patet. quia deus potest habere et habet operationem circa rem corpoream. P. quicquid uenit alicuius omni alio circumscripto propter substantiam. hoc uenit ei precise propter substantiam. sed circumscripto ab angelo omni alio propter substantiam. adhuc uenit ei eundem in loco. P. articulus parisiensis dicit. Angelum esse in loco propter eius operationem tamen. ita quod nullo modo ueniat sibi esse in loco propter substantiam error. P. si operatio angeli est sibi ratio eundem in loco. hoc est propter talem. quia illud circa quod operatur est in loco. Sed sepius angelus operatur circa ea que non sunt in loco. puta cum uirtutes suam applicat ad ultimum celum. vel circa aliquam substantiam separatam. ergo potest non esse in aliquo loco. Sed illa non concluditur. Igitur ad primum dicendum. quod operatio propter quam angelus est in loco non oportet quod sit corporis transmutatio. sed est sue uirtutis applicatio. et dato quod illa applicatio sit in applicante. sicut in angelo. et per consequens sit equalis abstractionis a materia sicut eundem in angelo. non tamen est equalis abstractionis a quanto modo quo sumitur quantum in separatim a materia. quia quantitas uirtutis cognoscitur in ordine ad obiectum propter operationem. Ad secundum dicendum quod corpus mouens aliud corpus est in eodem loco circumscriptiue et diffinitiue. Ad tertium dicendum quod quousque absolute locum loquendo operari presupponat esse tamen non quodlibet operari determinatum presupponit quodlibet esse determinatum penes hominem operari. quod quousque tale esse innascitur ex ipso operari. Non enim omne citharisare presupponit esse citharedum. cum citharisando quis efficiatur citharedus. Sic in proposito quousque operari angeli presupponat esse angelum. tamen angelum operari in loco non presupponit angelum esse in loco. quia tale esse innascitur ex homine operari. Ad quartum dicendum quod aliquid potest operari dupliciter. vel mediate vel immediate. Si immediate circa aliquid. tunc homini operari ad locum determinat et diffinitum. Non autem si mediate operatur. Cum igitur celum mediate operetur circa illa inferiora. ergo argumens mentum non concludit. Ad quintum dicendum quod quousque angelus non habet operationem circa celum empireum qua moueat tale celum. tamen uirtutem suam per suam intellectionem et uoluntatem potest applicare ad hominem in celum. Ad sextum dicendum quod nullo tempore vel instanti potest esse angelus sic ociosus quod ad nullum eius corporale applicet suam uirtutem. Inuenitur autem ab alijs talis additio appositae. Dato tamen quod quousque sic esset ociosus. tunc pro illa mensura non esset actu in loco sed aptitudine. Ad septimum dicendum quod consequentia bona esset si deus esset finite uirtutis. nunc propter infinitatem sue uirtutis non diffinitur vel determinatur ad unum locum. sed est ubique et in omni loco. Ad octauum dicendum quod minor non est uera. ergo ratio non concludit. Alijs inuenitur sic. Minor non est uera. quia quantitas angeli non attenditur immediate secundum substantiam angeli. ergo ratio non concludit. Ad nonum dicendum quod non negat doctor noster quod eundem in angelo sit in loco. sed dicit quod eundem in angelo non est angelo immediate ratio eundem in loco. et ideo articulus ille in nullo est contra doctorem. Ad decimum dicendum nego minorem. Ad probationem dicitur quod ultimum celum saltem per accidens est in loco. Ad substantiam etiam separatam nunquam angelus tam fixe applicat suam uirtutem. quod ex hoc desinat huiusmodi applicatio ab omni corpore. quia saltem ipse uult esse in loco in quo potest esse. et tunc homini uel le est quedam angeli operatio siue sue uirtutis applicatio. Sed alij contra predictam conclusionem arguunt indirecte suas singulares positiones confirmando. Quidam enim dicunt quod angelus nusquam est. sic quod ei debetur locus uel sit diffinitive. sed est ubique presens cuilibet corpori presentia ordinis non presentia situs. siue moueat corpus siue non moueat. Tamen ut dicitur presentia angeli ad locum preedit suam operationem in loco. quia omnis actio presupponit presentiam actui et passui. Unde operatio non facit agentis eundem in presentem passio. sed presupponit. Sed illud non ualeat. Quia tunc angelus est ubique. quod soli deo uenit. ut patet in libro. conclusio prima articuli. P. cuius eundem et extendit se ad ubique presentia eundem. eius uirtus extendit se ad ubique operandum. ergo si eundem in angeli est simul presens omni corpori. ut isti affirmant. tunc eius spiritus simul posset operari in omni corpore. quod est impossibile. ergo etc. P. si deus faceret alium mundum. aut angelum que nunc dicitur esse presens cuilibet corpori istius mundi. erit presens etiam cuilibet corpori illius secundi mundi. aut non. Si sic. eadem ratione si deus faceret infinitos mundos. quibus angelus esset presens cuilibet corpori cuiuslibet mundi. quod est impossibile. quod si sic quilibet angelus esset infinitus

Si nō. tūc angel⁹ hoc mōdo erit diffinitive. 7 p dñs i hoc corpenūc erit diffinitive. 7 non cuilibet corpi p̄sens. P̄ illa opinio est exp̄s se p̄tra Dama. qui. li. ij. ca. iij. ait. q̄ angeli q̄ sunt in celo nō sunt in terra. et cum ad terram a deo mittunt. nō remanēt in celo. Alij dīcunt q̄ angelus p̄ suam eēntiam sit i loco. sic q̄ ratio eēndi i loco determinatiō est eēntia sua. Quia sicut se habet ens infinitū ad eē vbiq̄. sic se habet ens finitū ad eē alicubi. Sed deus p̄pter infinitatē sue eēntie est vbiq̄. ergo angelus p̄pter limitatiōnē sue essentie est i loco determinato. ergo r̄. P̄ prius fm naturam est actiū p̄sens passiuo q̄ agat in ipsum r̄. P̄ angelus fm eēntiam suam nō potest eē extra vniuersum. quia pars non est extra suum totum. nec potest esse vbiq̄ in vniuerso. quia tunc pars equaret suo toti. ergo erit alicubi i vniuerso. 7 p̄sequēs erit diffinitive in loco fm eēntiam suam. P̄ articulus parisiensis dicit. Qui dicit q̄ anima se parata vel angelus fm substantiā nusq̄ sit. error. Sed nec illud stare potest. q̄ sic conuenit rem eē in loco. fm q̄ conuenit sibi eē q̄ntum. vt patet p̄ Aūcēnam in sufficientia sua Sed esse quantum fm nostruz modum intelligendi quare deus est vbiq̄. sed quantitas siue magnitudo sue virtutis qua deus est i omnibus. quia in omnibus opatur omnia que producuntur producēdo. et ea que pmanēt in eē conseruando. Ad secundū dicendū. q̄ quis opatio p̄supponat p̄sentia actiū 7 passiuū. de virtute tamē rationis nō oportet q̄ p̄supponat p̄sentiam localē. In plus em̄ habet se p̄sentia q̄ p̄sentia localis. Potest etiam dici q̄ dato q̄ actio p̄supponat p̄sentia agentis. huiusmodi tamē p̄sentia p̄supponit quātitatem virtutis eiusdem agentis. p̄ quaz quātitatem h̄mōi agens sepatum de quo ad p̄sens loquimur est in loco. Ad terciū dicendū. q̄ angelum concedimus eē alicubi. nō tamē immediate p̄ eēntiam. sed fm virtutem 7 opationē. Ad quartū dicendū. q̄ articulus exponit p̄ alium qui sic dicit. q̄ angelus nusq̄ sit fm substantiaz error. si intelligatur q̄ substantia nō sit i loco. Si autē intelligatur q̄ substantia nō sit ratio essendi in lo

co. verum est q̄ nusq̄ est fm substantiā. Et h̄ euidēter apparet q̄ articulus nō soluz nō est cōtra nos. sed etiam p̄ nobis. Secdo dico q̄ angelus p̄fata sua naturali virtute nō potest eē simul i pluribz locis vt plura sunt. Dicitur sicut creatura p̄ naturam suam determinat ad vnam speciem. sic p̄ quātitatem suam determinatur saltem p̄ eodē tpe ad vnū locū r̄. Istā conclusiōnē videt tenere m̄ gr. q̄ pluribz auctibus pbat in lra q̄ angelus loco diffiniat siue ad locuz determinet. Sed illud aliq̄ nō tenēs arguunt sic. Medium sapit naturā extremoz. Sed angelus est quoddā medium inter naturam corporeā 7 inter deū. Luz ergo natura corporea sit tm̄ in vno loco. deus autē i omi loco. quia vbiq̄ est. angelus simul erit in pluribus locis. P̄ vnū corpus potest eē in diuersis locis simul. ergo vnus sp̄s. Cōsequētia p̄. pbat ancedēs. q̄ nō magis repugnāt eidē corpi simul duo respectus extrinseci q̄ duo respectus intrinseci. S̄ duo intrinseci sil' pueniūt eidē corpi. q̄ idē corpus fm eādē altitudinē est pluribus albis simile. 7 siml fundat plures similitudines q̄ dicunt respectus intrinsecos. ergo simul poterit h̄re plures situs. cū situs dicat quendā respectū extrinsecū. P̄ illud ancedēs pbat saltē de possibili. q̄ sicut se habent plura corpa ad vnū locū. sic se habet vnū corpus ad plura loca. Sed virtute diuina duo corpora possunt eē in vno loco. sicut apparet cum corpus glorificatum trāsit aliud corpus. q̄ r̄. P̄ quicquid deus p̄t mediāte causa scda p̄t sine ea. sed mediāte p̄uersione panis i sacramento altaris corpus xpi virtute diuina ē in pluribus altaris. ergo 7 sine tali cōuersione eadem virtute poterit idem corpus eē in diuersis locis. Maior ē nota. maxime si illa cā scda non sit cā intrinseca. sicut eē p̄posito. Minor etiam p̄t ex fide. Iste due vltime p̄bationes nō sunt ad p̄positū. q̄ r̄ dō p̄ns eē naturali virtute 7 nō de absoluta potētia dei. Utz autem corpus v̄l angelus possit simul eē in diuersis locis 7 p̄ quē modū h̄ sit possibile. hoc m̄tēdo tractare inferius li. iij. dist. x. Ad p̄mū igit dōm q̄ angelus tenet mediū nō q̄ ad pluralitatem locoz. sed q̄ntum ad modum eēndi in loco. quia deus nec circumscriptiue nec diffinitive est i loco. sed corpus descriptiue et diffinitive est in loco. angelus tanq̄ medium tenēs est diffinitive in loco. nō autē circumscriptiue. Ad scdm nego ancedēs. Ad p̄batōz p̄mā dico q̄ nō est simile. q̄ cum similitudo dicat

4
1
2
3
4
Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4

Secdo 2
Ratio:
Cōtra con
clōem.
1
2
3
4
Solutio
Ad 1
Ad 2

puz respectu stāte eodē fundamēto multipli-
 catis solū termis multiplicant si litudines. si
 tus aut nō dicit puz respectū. nā oīa sex pnci-
 pia dicit rē absolutā. q̄uis illā dicat cū pno-
 tate respectus siue sub respectu. Sedaz r
 tertiā pbatōne pcedo. eo q̄ nō arguant de na-
 tura rei sed de potētia dei. Qui tñ eēt oppo-
 site opinionis ille diceret ad scđam pbatōem
 q̄ nō est simile. qz virtute diuina sine tradi-
 ctione potest tolli a dimensionibz corpis eaz
 effectus extrinsecus qui ē resistere alijs dime-
 sionibus. rōne cui? resistētie vnū corpus nō
 comparat̄ alter in eodē situ. Sed vnū r idēz
 corpus eodē modo. s. localiter circūscriptiue
 eē hic r alibi implicaret contradictionē. qz esset
 hic r nō eēt hic. Nā quod hoc loco circūscri-
 bit̄. alibi nō potest circūscribi. Ad terti-
 am pbatōne diceret q̄ deus nec mediāte cō-
 uersione nec sine uersione corpus suuz facit
 eē simul i diuersis locis circūscriptiue fm eal-
 dem dimēsiōes. ergo rē. Tercio dico q̄ an-
 gelus mouet localiter. Quia oē qd̄ mutat lo-
 cū mouet localiter. sed angelus mutat locuz. vt
 p3 p̄ Dama. li. ij. c. ij. P. aīa separata mouet
 localiter. q̄ r angelus. Cōsequētia p3. nā cuz
 angelus sit pfectū suppositū. nō apparet qua-
 re sibi magis repugnet moueri q̄ an ime que
 nō habet rationē pfecti suppositi q̄ diu sepa-
 ra est a corpe. Antecedēs pater. Nā articulus
 fidei dicit animā ch̄isti descēdisse ad inferos
 Sed forte dicit̄. q̄ si angelus mouet. tūc
 habet materiā prem sui. p̄ntia p3. ij. metaph.
 vbi d̄z q̄ in om̄i re mota opret̄ imaginari ma-
 teriā. Itē si mouet tūc habebit p̄tē r p̄tē. qz
 vi. phisicor̄ pbat. q̄ om̄e qd̄ mouet p̄tē ē in
 termino a q̄. r p̄tē i termino ad quē. R. q̄
 isti duo textus Arist. de bēt̄ intelligi de eo qd̄
 sic mouet qd̄ se spacio sup q̄ mouet p̄mēsurat
 nō aut̄ de alijs. Sz vtz angelus mouet i tpe
 vel i instāti satis difficile ē videre. Sequi-
 do tñ dicta doctoris nri oportz nos dicere q̄
 motus angeli fiat i tpe. Quia i quacūqz acti-
 one ē successio illa aliquo mō tēpe mensurat̄.
 sed tā i actōibz immanētibz q̄ i actōibz trāse-
 untibz ipsius angeli ē successio. Angelus. n.
 nō simul intelligit q̄cūqz intelligit. nec simul
 informat̄ suus intellectus pluribz speciebus
 r ideo licet angelus nō intelligat cū discursu.
 est tamē quedā successio in suis intellectōibz.
 Et sicut p̄ cognitōes. sic etiam p̄ affectiones
 mutat. Unde penes hmōi actōes Aug. viij.
 sup̄ Gen. ad lram dicit̄ angelū moueri p̄ tē-
 pora. Et sicut in actionibus angeli transcurribz

Ad 2 et 3.

Ecdo 3

Instantia 1

Solutio

Opi. egi. q angelus mouetur i tpe.

est successio. qz nō simul opatur in om̄ia cor-
 pora circa q̄ potest opari. Et vt patet in p̄ce-
 dentibus ex hoc q̄ opat̄ circa aliquod corpus
 dicit̄ eē in loco. ergo ex successione talū opra-
 tionū ipse dicit̄ moueri localiter. vt p3 p̄ Am-
 brosiū r Bedā in lra istius distinctionis.
 Aduertendū tamē ppter aliq̄ dicta Aug.
 q̄ ois successio reducit ad mēsurā t̄palē. r q̄a
 in motu angeli immediate attendit̄ aliqua suc-
 cessio puta successio opationū. r mediāte illa
 rum opationū successione attendit̄ variatio si-
 ue successio localis. r ideo motus ille magis
 p̄p̄ie dicit̄ motus p̄ tpa q̄ p̄ loca. Inde for-
 te motus Aug. viij. sup̄ Gen. ad lram negat
 simplr spūalem creaturaz moueri p̄ loca. affe-
 rēs eam mutari p̄ tpa. Sed p̄trariuz istū
 tenētēs dicit̄ angelū moueri i instāti. Quia
 maioris p̄tutis ē substātia spūalis q̄ res cor-
 poralis. sed solū multiplicat̄ radios suos ab ori-
 ente in occidēs i instāti. vt p3. ij. de ania. ergo
 rē. P. si mouet̄ in tēpe. tūc eque velociter
 mouet̄ corpus r angelus. falsitas p̄ntis p3.
 qz sp̄ suba spūalis vigorosior est corpali. pba-
 tur p̄ntia. qz deus pōt facere corpus quod i
 grauitate vl̄ leuitate t̄m̄ excedit̄ illud corpus
 quod mouet̄ in tpe cū angelo quātū tps men-
 surās motū corpis excedit̄ tps mēsurans mo-
 tuz ipsius angeli. r p̄ntis illud corpus a deo
 factū mouet̄ eodē tpe eque velociter cū ange-
 lo. P. ania intellectiua mouet̄ i instāti. q̄ r
 angelus. p̄ntia p3. antecedēs pbat. nā i illa du-
 ratōe q̄ corumpit̄ r mouet̄ hō nō manet̄ aīa i
 corpe. als simul moreret̄ r viueret. sed corru-
 ptio homis ē i instāti. q̄ i instāti mouet̄ extra
 corpus. Sed p̄tra illā opinionē arguit̄ a
 quibusdā sic. Illud quod agit̄ i instāti non
 p̄ntis agit̄ i vna pte q̄ in alia. sed angelus non
 potest sic agere quin prius agat̄ in vna par-
 te q̄ in alia. ergo rē. P. omnis mutatio
 indiuisibilis est terminus alicuius moueri.
 vt dicit̄. v. phisicor̄. q̄ nec ē q̄ angelus pu-
 us habeat̄ vtz motū q̄ tpe mēsurat̄ q̄ muta-
 tū eē. P. sicut se habet p̄ctus ad lineā. sic
 in stās ad tps. ergo pmutatim sicut se hz p̄-
 ctus ad instās sic lineā ad tps. sed p̄ctus non
 pōt ab aliqua creatura p̄trāsi i minori q̄ in
 instāti. q̄ a nulla creatura pōt p̄trāsi lineā i
 minori q̄ i tpe. P. angelus nec mouet̄ dū
 est i termino a quo. qz nō dum ē motus i cho-
 atus. nec dū ē termino ad quē. qz tūc cessauit̄
 motus. r p̄ntis opret̄ q̄ moueat̄ i medio. igit̄
 si in eodē instāti eēt i ipso medio r in ipso ter-
 mino ad quē. tūc angelus simul moueret̄ r

Opi. q̄i
stāt moue-
tur angēl.

Cōtra opi
monē.

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50

5 quiesceret. quod est contradictio. g. rē. P. aia
 separata nō mouet i instāti. ergo nec angelus.
 sequētia patet. quia nō maioris velocitatis
 est angelus q̄ aia separata. pbat̄ aīcedēs. qz si
 aia separata moueret i instāti. tūc minoris fortu
 tis eēt in corpe glōrificato q̄ sine tali corpe
 cum i tali corpe nō possit moueri in instāti.

6 P. si angelus moueret i instāti. tūc rē nō
 posset tota virtute sua angelū velocius moue
 re q̄ ipse angelus moueat seipm. cū nulla mē
 sura breuior sit instāti. sed falsitas sequētis
 patz. qz idēz mobile velocius mouet virtute

7 infinita q̄ virtute finita. P. si angelus mo
 ueret i instāti. tūc simul eēt i duobus loc. q̄ a
 simul eēt i medio et i termino. Sed licz conclu
 sio sit vera. rātes tñ ille q̄uis sunt magne ap
 parētē. tñ nō clūdūt. Ad primū igit̄ di
 cēdū. qz quis agēs creatū p̄us natura agat i
 vnā ptem q̄ i aliam. nō tñ oportet qz p̄us du/
 ratōe agat i vnā ptem q̄ i alia. Ad scōz di
 cēdū qz illa ppositio Aristo. apud fideles nō
 ē vera vlr. Nā i pmo instāti quo sol fuit crea
 tus potuit illuminare. r tñ illā mutatōem illu
 minatōis nō p̄cessit aliqd moueri. Ad ter
 ciū dōz qz p̄portio p̄mutata nō tenet nisi fiat
 p̄nes aliqd intranscū. Tñ qz eēt de genere per/
 manētū ē de natura p̄cti. sicut esse de genere
 fluētū ē de natura intranea ipsius instātis. ḡ
 si i minor p̄portiois p̄mutate diceret. sed sic
 se habet p̄ctus ad instās qz p̄ctus ē quid p
 manēs. r instās ē qd fluēs. bñ clūderet. ḡ li
 nea est quid pmanēs. r tempus ē quid fluēs.
 sed p̄statio p̄cti vel lineae est quid extrinse
 cū ab eis. ideo nihil clūditur. Tñ sicut nō
 sequit. p̄ctus nō potest bis signari i eodē in
 stāti. ḡ linea nō pot̄ bis signari in eodem tpe.
 qz talis compatio est ad extrinseca. sic i p̄posi
 to rē. Ad quartū posset dici qz angelus in
 pmo signo vel instāti cū ē i termino ad quem.
 nō p̄pue dicit̄ quiescere. sed dicit̄ mutar̄ esse.
 r ideo nō sequit̄ qz simul moueat et q̄scat. qz
 uis bñ sequat̄ qz simul mouet et mutatus est.
 r illud est p̄mune om̄ibz instātaneis. puta qz
 simul mouent̄ r mutata sūt. Aer em̄ simul il
 luminat̄ r illuminatus est. Ad q̄ntū pot̄ ne
 gari p̄ntia. qz virtus aie naturalr loq̄ndo est
 minor q̄ p̄tus angeli. Dato etiā qz aia separata
 moueret i instāti diceret aduersari qz nō ē in/
 conueniēs qz iūcta corpi q̄uis cūqz glōrificato
 moueat i tpe. qz iūcta corpi naturalr sequit̄
 leges corpis. nec hoc cedit ad imp̄fectōz aie.
 cuz vt sic sit sibi naturale qz mouet̄ i tpe. dum
 scz est iūcta corpi. Ad sextū aduersariūz

negaret p̄ntiaz. qz in eodē instāti ipse diceret
 esse plura signa. et i breuiori q̄ i instāti posset
 deus mouere angelū p̄nta i vno signo. Pos
 set etiam dici qz eodē modo posset argui qz rē
 us nō posset citius aerez illuminare qz sol. cū
 sol illuminet eū i instanti. Et iō oportet nos
 dicere qz deus nūqz agit toto suo impetu actū
 suū. Natura igit̄ q̄ agit toto suo impetu actū
 suū q̄uis q̄nqz principiet in mima durati
 one. r q̄uis h̄mōi natura attingat equalitatē
 velocitatis qua deus eūdem effectū principia
 ret. multis tamē infinitis alijs modis natū
 ra potest deficere a virtute diuina respectu eius/
 dem effectus. Ad septimū diceret aduersa
 rius qz quis impossibile sit aliqd eē simul in
 duobus locis māsiue r pmanēt. tñ nō ē im
 possibile idē eē i duobus locz trāsiue siue in
 stabili r trāsiue. Ad ea tñ q̄ sunt idu
 cta d̄ doctore ipsemet m̄det hac distinctōne.

Ad primū dicit qz nō ē sile. qz lux nō mo
 uet̄ p̄ aere. sed sūt i aere p̄tinue generatōes lu
 cis. q̄ quidē cū instātaneē sint. licet vna aliaz
 p̄cedat ordine cālitatis r origis. s̄l tñ inducū
 tur i eodē instāti. Cū igit̄ eadē virtū angeli ap
 plicet̄ ad totū spaciū. eadez aut̄ spēs lucis nō
 trāsit totū spaciū. ideo q̄si in nullo ead p̄posi
 tū. Ad scōm negat̄ p̄ntia. Nā tps mensu
 rās motū angeli ē alterius rōis a tpe mēsurā/
 te motū corpis. r ideo nō sunt ad inuicē p̄pa
 bilia. nec p̄ abbreviatōem vnus ad equalita
 tē alteri poterim̄ puenire. Ad terciū dōm
 qz separatio aie vt ē quedā corruptio nō ē mor
 p̄pue sed mutatio. r ido i instanti poterit mē
 surari. Si aut̄ post morē hois maneret aia
 i corpe nō vt forma corpis s̄ vt motor. qd̄ do
 ctōr n̄ valde reputat̄ possibile. r postea sepa
 ret̄ vt motor sepa a mobili. idē eēt iudiciū de
 aia r de angelo. qz vt sic ipsa aia vero motu a
 corpe separet̄. ita qz eēt signare vltimū instās
 quo eēt i tali corpe. r primū quo eēt extra tale
 corpus. r p̄ p̄ntis motus eius tpe cōcepto ista
 illa duo instātia mēsuraret̄.

Et per hoc etiaz ap

paret qd sit tenēdū de tercio principali.

Quantuz ad quar

tū p̄ncipale. vtz natura v̄lis sit i loco. dōm qz
 sicut natura v̄lis nō generat̄ p se. sed generat̄
 ad generatōem alteri. puta ad generatōz p̄ci
 culariū. vt ait auctor. vi. p̄ncipioz. sic etiā nō
 mouet̄ p se. sed si sibi p̄p̄t̄ aliqd moueri. hoc

Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6

Ad 7

Solutio
eoz q̄ sunt
p̄ Egidiū.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Articls 3

Articls 4

Ad pnci/
pale argu
mentum.

solummodo sibi competit ad motu alteri. s. ad
motu pnculariu. Ad pncipale argumetu
prz. Ad illud in pncipaliu dicendu q nulla
suba spualis est i loco circumscripue. z sic in/
telligit Boetius.

Distinctio tricesima octava
z tricesimanona.

Nunc ad pro

positu zc. Sic mgr facit copari
one scie dei ad res scitas. z conu
so. Et diuidit i duas pres. Na pmo mgr in
quiri vtz scia dei sit causa rez. Secdo vtrum
scia dei mutet ex mutatoe rez. distin. xxxix.
ibi. Preterea queri solet. Prima i duas. Na
primo mouet questione z ponit eius soluti
one. Secudo ex illa solutoe mouet alia inci
dente dubitatione. ibi. Ad hoc aut quod su
pra dictu est. Prima in duas. Na pmo mo
uet pdicta questione z pcedit circa ea opina
tione ad vtraqz parte arguedo. Secudo deter
minatue veritate asseredo. ibi. Nam que vi
detur repugnantiaz. Tunc sequit illa pars.
Preterea queri solet zc. que est principiu di
stinctionis. xxxix. Et diuidit i tres pres. Na
primo magister pponit questione. Secudo
interponit suam responsione. Tercio oppo
nit quorundam obiectione. Secunda ibi. Ad
quod dicimus. Tercia ibi. Dic opponitur.
Et hec in duas fm q contra duo dicta addu
cit instantias seu obiectiones. Secunda ibi.
Et vero. Prima in tres. Nam primo magi
stertangit hmoi obiectione. Secudo resp
det fm pnciam intentione. Tercio respondet
fm aliorum opinionone. Secunda ibi. Ad qd
dicimus. Pot quide deus. Tercia ibi. Item
a quibusda zc. Sequit illa pars. Et vero
quod zc. Ubi pmo ex dictis bti Hieronymi
p quedam pdicta adducit instantia. Secun
do hmoi dicta exponit iuxta rectam intelligen
tiam. ibi. Ex tali itaqz. Circa istas distin
ctiones quero.

Vtruz scia dei sit ca rez ad extra pdu
ctaz. Et videt q no. qz mutabilis
effectus pcedit a mutabili ca. s. ois cre
atura e mutabil z vanitati subiecta. scia vero
dei no e mutabil. g no poterit ee ca mutabili
um creaturaz. Maior patz. qz effectus z ca
hnt analogia z pportione ad inuice. vt patet
ij. phisicoru. Minor de se nota e. Contra.
Auer. vij. meth. aut. q scia nra causat a rebz. s.

scia dei e ca rez. Sic pmo videndum e de eo
qd qrit. Secdo vtz de? cognoscat futura co
tingentia. z hoc qrit ad illa dist. xxxviij. Ter
cio vtz deus possit scire infinita. Quarto
vtz dei puidencia se extendat ad omnia. et h
qritum ad dist. xxxix.

Quatuor ad primu

vtruz scia dei sit ca rez ad extra pductaz. ponā
duas conclusiones. Prima e q scia dei est ca
rez. Secunda q fm nostz modū intelligē
di no e immediata ca rez. **Primo pbo sic.**
Artificis scia est ca eoz que ab artifice ordia
te z sciētificē pducunt. sed deus e artifex oim.
iuxta illud Sap. vij. omniu e em artifex oēs
habēs virtutē. omnia pspiciēs. z oia ordinate a
deo pducunt. vt patebit i li. ij. ergo scia dei est
causa rez omnium. P. omne quod est reali
ter z formaliter idē quod creatrix eētia. hoc
est causa rerū. sed sciētia dei est hmoi. quia vt
supius sepius est pbatū. attributa diuina nec
realiter nec formaliter differūt a diuina essen
tia. g zc. Conclusioe scdam pbo sic. Illud
qd est tm ca sine qua no ipsaz rez pductari
fm nrm modū intelligēdi no est p se z immedi
ata ca ipsaz rez. Sed sicut dicit mgr in lra.
p scia dei est ca rerum sine qua no si sciētiar
tm ad noticiā referamus. P. fm idē genus
cause no pnt vnus effectus esse plures cause
p se z eque primo seu immediate. sed volun
tas dei e pma z immediata ca oim. g no scia.
Maior prz. Minorē ponit bti Aug. ij.
de tri. ca. iij. vbi ait. Diuina voluntas e sum
ma ca oim. z nihil hic agitur visibiliter z sen
sibiliter quod no de interiori z inuisibili ac in
telligibili aula summi impatoris aut inbeat
aut permittat. Et illa est etiā intērio docto
ris nri q ait. qz in volēdo est qdā mo? anie
ad res. in sciēdo aut eōuerso est quidā mo
rus rerum ad alam. Ideo scia fm q scia non
potest esse immediata causa rez. co q sciens p
sciam suaz respicit scita fm q sunt in ipso. sed
volens p voluntatē suam potest esse immedi
ata causa rerum. qz p voluntatē suam tendit
ad res fm q habent esse in seipsis. Sed cō
tra illud arguunt quidā sic. Actōe immanē
te nihil pot extra pstitui. sed velle e actio im
manēs. z sibi scire. g nec volūtas nec scia dei p
pue est ca rez. sed ipsa potētia dei vt dicitur est
causa rez. P. illud cui? act? transit in altrez.
pōt ee immediata ca ei? vel rō pducedi ipm.
potētia est hmoi. quia. v. metaphice. dicit. q

Artis 1

Lodo 1

Lodo 2

Egidius

Contra

Quatuor ad
Egidius
Contra

3 potētia ē trāsmutatīua alteri q̄m q̄ alter. P̄ eū dē ordine obseruat aliq̄ fm n̄m modū in religēdi inter se vbi differūt sola ratione. quē obseruat realiter i his i quibz differūt realiter sed in nobis nec scia nec voluntas elicit actio nē immediate qua aliqd̄ p̄ducit. s; t̄m modo

olutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

ds 2

Lo clo

2

3

to 2

Sed illa nō concludūt. Quia deus habet ab eterno potētiā producēdi creaturā. at t̄m solummō tunc p̄duxit q̄n̄ eterna sua volūtas creaturam voluit esse productā. Ad p̄ mū igit̄ dicendū q̄ nō negamus diuinā potētiā. sed dicimus q̄ voluntas est p̄ se et p̄mā causa oīm productoz ad extra. cū potētia dei nihil p̄sequat̄ ad extra nisi fm b̄n̄placitū et imperiū sue volūtatis. Ad secundū p̄z coram mō. Ad terciū dicēdū q̄ q̄uis potētia i nobis imēdiate elicit actū p̄ductiuū. t̄m q̄ i artificiat̄ hoc nō facit nisi ad impium volūntatis. ideo p̄ductio talis p̄ncipaliter attribuit volūtati. Iuxta qd̄ dr. vi. meth. P̄ncipiū artificiat̄ est volūtas. Et alibi. Artificiat̄ et volūntas sunt idē. Sic i p̄posito t̄c.

Ad q̄rtū ddm̄ q̄ talis forma arguēdi non magis p̄cludit de volūtate q̄ nos q̄s de potētia q̄ re. qz nō minus dei potētia ē eterna q̄s dei volūtas. Ad argumentū t̄m ddm̄ q̄ dei volūtas fuit ab eterno vt esset creatura in tempe. et ideo q̄uis volūtas sit eterna. creatura tamen fuit t̄p̄aliter p̄ducta.

Quantūz ad secundum

articulū. vtrum deus cognoscat futura contingētia. Dico primo q̄ deus certa sciētia cognouit futura contingētia ab eterno. Quia si nō. tunc nūc deus aut haberet rerū aliquarū ignorantia postq̄ producte sunt. aut aliquid suē sciētie p̄ euentuz rerum in esse accreuisset. Cōsequētia manifesta est. vtrūq̄ etiā confus quēz apparet impossibile. P̄ illud deus ab eterno cognouit cui⁹ ab eterno potuit eē causa. sed vñ iuscūsq̄z contingētis ab eterno potuit esse cā. ergo t̄c. P̄. si nō. hoc eēt p̄tāto. qz eorū esse posset impediri. sed hoc nō obstat. Nā cū deus omnia illa impediētia cognoscat ab eterno. ideo de certo nouit vtrū talia futura eueniāt vel nō eueniant. Secūdo dico q̄ p̄dictā certitudine diuinescie nō tollitur contingētia a rebus p̄tingētibz. Nā cū sciētia

dei nō sit cā rerū nisi mediāte volūtate. vt patuit i. l. articulo. volūtas aut̄ dei nō vult necio q̄cūq̄ scit sed libere. et p̄t ea nō velle. loq̄ndo de his q̄ sūt extra ip̄m. q̄ scia dei vt est causa cū determineet ad effectū mediāte libera volūta. te nō imponit aliquā necitatem his q̄ futura sunt nisi ex p̄ditōne. puta supposito q̄ re⁹ vel sit ea sic vel sic euenire.

Quantūz ad terciū

um articulū. vtz deus possit scire infinita. distingi p̄t. Quia vel q̄nt̄ d̄ infinito discreto vel continuo. P̄rio mō satis cōter p̄cedit q̄ de⁹ cognoscit infinita et ab eterno cognuit. Qd̄ p̄bat sic. De ab eterno cognuit oīa q̄ actu fuerūt in eo. Sed vt ait p̄mē. xij. meth. oēs p̄portioēs et forme q̄ i potētia sūt i p̄ma materia sūt actu i p̄mo motore. cū igit̄ materia sit i potētia ad infinitas formas saltē nūero. q̄ t̄c. P̄. q̄cūq̄z p̄fecte cognoscat aliquā virtutē. p̄fecte cognoscat oīa ad q̄ hmōi virtus se p̄t extēdere. s; de us suā p̄tutē p̄fecte cognoscat q̄ se extēdere potest ad infinita. q̄ t̄c. P̄. ad idē facit auctas b. Aug. quā adduxi dist. xxxv. c. d. e. n. q̄. i. solutio q̄nterōis. S; d̄m̄ istius quidā doctor tenēs arguit sic. Qd̄ nō est nec eē potest hoc deus non cognoscat. infinitū discretuz est hmōi. Si em̄ possent esse discreta infinita. illa constituerent p̄tinuū infinitū magnitudine. quod impossibile est esse. qz cū virtus sequat magnitudinē. sequerēt q̄ p̄ter diuinā virtutē eēt virtus infinita. Itē forma sbalis illū magnitudinis eēt infinita fm p̄fectōz. S; illud nō infrīgit p̄dictā p̄cedem. nec al̄ optet n̄m̄ dere q̄z m̄lūm̄ ē supius dist. xxxv. P̄t t̄m̄ negari minor. Ad p̄batōz dico q̄ discreta p̄nt eē infinita q̄ t̄m̄ nō eēt p̄tinua. sic sūt angeli et aīe. Etiā infinita p̄tinua possēt a deo p̄ducti successiue. q̄ q̄uis fm aliquos repugnet s̄l esse. nō t̄m̄ repugnat q̄n̄ simul a deo possēt cognosci. Nā repugnātia quā habēt ad s̄l eēndū nō est ex dei ignorantia vel impotētia. sed soluz ex p̄te effectus est hmōi repugnātia. vt ipsimet dicunt. De continuo aut̄ infinito dicit doctor noster et multi alij q̄ cū nō habeat ideam in deo fm se a deo nō potest intelligi. Quid tamē ego de hoc sentiam ad p̄ns nolo discutere. sed d̄no p̄cedente discutā i secūdo distin. prima.

Di. xxxix. Articls 3

Petrus de aluerma.

Lo tra Petrum.

Quantūz ad quartū

articulū. vtrum dei p̄uidētia se extē

Articls 4

dat ad oia. Dicendum qd omnis humana puidētia nō se exēdat ad oia. qz p̄siliū. 7 p̄ oīs puidētia alicuius nō exēdit se nisi ad ea que p̄ eū p̄nt vel pmoueri vel impediri. multa uero sunt que p̄ hominē ut homo est nec p̄nt impediri nec promoueri. diuina tamē prouidētia ad omnia se extendit. cū nihil sit tam diffici-
 1 lequin diuino p̄silio possit pmoueri. et nihil tam contingēs vel etiā necessariū quin eodez
 2 cōsilio possit impediri. P̄ mala subsunt diuine puidētie. ergo omnia alia. Cōsequētia patet. qz cū nullum agēs aspiciēs ad malum agat quod agit. ut dicit. iij. de diu. nomī. sē aliquid dēteret subterfugere diuinā puidētia 7 ordinationē. hoc maxime esset ipm malum. Antecedēs patet p̄ Boetiu. iij. v̄ p̄so. vbi ait. Modus diuinus est qd ad bonū dirigēs cūcta disponat. Nam si a reprobis nihil causa mali gerit. licet in agendo errent. multo minus ordo ille de cardine summi boni proficiens a suo deflectit exordio. Et August. in enchyridion. ca. vij. ait. qd malū bñ ordinatū et suo loco positū cōmendat bona ut magis placeant. Et subdit qd deus omnipotēs nō sine-
 ret mali aliquid esse in opesuo. nisi a deo esset omnipotens 7 bonus ut bene faceret et de malo. Ad argumentū principale dicendū. qd
 qzuis scientia dei sit immutabilis. tamē quia est causa rez mediante voluntate diuina q̄ respectu omnium creaturā totaliter est libera etiā libertate 7 traditiōis. ideo mutabilis potest esse effectus. qz talis erit qualis eū deus uult esse. 7 tūc est qn̄ eum diuina uoluntas esse de terminauit.

Ad argu-
 mētū p̄uci-
 pale.

Distinctio quadragesima.

Redestinatio

do 7c. Ista est distinctio. xl. q̄ sic p̄tinuat p̄cedentibz. Post qz determinatus est de scientia dei s̄m se ac etiam compatiue respectu oīm creaturaz generalit. hic determinat de eadem scia respectu intel-
 1 alis creature specialiter. Determinat em̄ de p̄-
 2 destinatione que est quasi quedā spēs diuine scie qua sp̄aliter respicit deus creaturā ordina-
 bile in eternā beatitudinē. hec autē sola est crea-
 tura rōnalis ac intellectual. Diuidit autē h̄c
 ps in p̄tes duas. Nā p̄mo mgr̄ tractat de p̄de-
 stinationis 7 reprobatis certitudine. Secū-
 do de eaz p̄uia causalitate seu aptitudine. di-
 stinctione. xli. ibi. Si autē querim⁹ merituz.

Prima in duas. Nā primo tractat de effectus p̄destinatōis. Secūdo de effectus reprobatio-
 nis. ibi. Lūqz p̄destinatio. P̄ua i duas. Nā
 p̄mo agit de p̄destinatōis quidditate. Secū-
 do de sui effectus infallibilitate. ibi. P̄desti-
 natōz nullus uidet. Et hec diuidit i q̄tuor
 p̄tes Nā p̄mo inquisitiue p̄cedēdo arguit p̄
 effectus p̄destinatōis certitudie. et p̄tra eius
 certitudinē. Secūdo ponit p̄dictōz dēterminati-
 onē. Tercio addit quorundā obiectionem. Et
 q̄rto cū sui excusatione subiūgit solutiōz Se-
 cūda ibi. Quibz r̄ndemus. Tercia ibi. Uerū
 tamē adhuc. Quarta ibi. In hui⁹ q̄nōis solu-
 tione. Sequit illa ps. Lūqz p̄destinatio.
 Et diuidit i duas p̄tes s̄m qd duplex uidet ef-
 fectus reprobatis. s. positiu⁹ 7 p̄uatiu⁹. P̄-
 mo qd dēterminat de reprobatis effectus positi-
 uo qui ē pene eterne p̄paratio. Secūdo de
 eius effectus p̄uatiuo qui est gratie et glorie
 denegatio. ibi. Et sicut p̄destinatōis. Lu-
 ca istā. xl. distinctiōem quero hāc questionē.

Trū possibile sit p̄destinatū ad salu-
 tē finaliter nō saluari. Et uidet qd
 sic. qz de⁹ p̄t p̄destinatuz damnare.
 qd possibile est p̄destinatū nō saluari. p̄ntia pa-
 ter. p̄bo ancedēs. qz quicqd de⁹ potuit ab eter-
 no hoc p̄t oīm tpe. nā ex successu t̄pis nō di-
 minuit diuina potētia. S; nūc p̄destinatuz
 p̄t̄z vel pauluz deus ab eterno potuit repro-
 bare. q̄ 7 nūc Cōtra. Ansel. de concordia p̄de-
 stinatōis 7 gr̄e ait. P̄dicta 7 p̄destinata de-
 nēitate futura sunt. S; qd ē necē ipossibile
 ē nō eē. ut p̄z. ij. per hermenias. q̄ 7c. Dic
 q̄tuor sūt uideā. Nā qz reprobato 7 p̄desti-
 natio opposito mō se h̄nt. 7 opposita iuxta se
 posita maḡ elucefcūt. ideo p̄mo uideā ē qd
 sit reprobatio. Secūdo quid sit p̄destinatio
 Tercio utz p̄destinat⁹ possit danari. Et
 q̄rto utz reprobatus possit saluari.

Quātuz ad primū

articulū. quid sit reprobatio. est aduertendū
 qd reprobatio tria uidet implicare. s. p̄cogniti-
 onē culpe. subtractionē gratie. et p̄parationēz
 pene. Deus em̄ ab eterno p̄cognouit culpam
 illius que reprobat. 7 p̄pter hoc ipm gr̄tia si-
 naliter p̄uati. 7 penā eternāz ei p̄parat. Quo
 ad primū ipsa reprobatio nihil uidet addere
 sup simplicem p̄cognitionē diuine p̄scientie.
 Quo ad secūndū nō addit aliquid positue.
 sed solū p̄uatiue. Quo ad terciū addit ali-
 quid positue. Ex his p̄t ipsa reprobatio

Amā 1

sic describi. Reprobatio est eterna p̄cognitio mali vsus liberi arbitrii. rōne cui⁹ de⁹ creuit aliq̄e hoīem ī p̄nti vita puare gr̄a. r̄i futura punire eterna pena.

Quantus ad secun

dum articulū. quid sit p̄destinatio. est aduertendū q̄ p̄destinatio dupliciter p̄t cōsiderari. Uno mō generaliter put p̄t competere rationali ac etiam intellectuali creature respectu quorūcūq; b̄nficiorum a deo collator. Alio modo specialiter respectu hominū in eternaz beatitudinē dirigēdoz. Primo mō describit b̄tus Aug. p̄destinationē in libro de fi. ad peritrum sic dices. P̄destinatio est gratuite donationis p̄paratio. Secdo modo ait idē Aug. in li. de p̄destinatōe sanctor. P̄destinatio est destinatio alicui⁹ in finē. Vel sic. P̄destinatio ē p̄paratio gr̄aie p̄nti r̄ glorie ī futuro. Sūt etiā multe alie descriptioes p̄destinationis date p̄ aplos r̄ alios diuersos doctores. quas ad p̄ns gratia breuitatis obmitto. Est etiā aduertendū q̄ destinare duo vi det significare. Nam destinare idē est qd̄ proponere. Juxta qd̄ ait apls. ij. Coz. ix. Unus q̄sq; p̄t destinare ī corde suo r̄c. Et. ij. mach. v. d̄. Eleazar⁹ destinauit nō admittere illicita. Secdo destinare idē ē qd̄ mittere. Juxta qd̄ d̄. lra destinata id ē missa. Et vtroq; mō satis ē ad p̄positū. Nā iuxta primū modū d̄ ab eterno ip̄os electos p̄destinare. qz ab eterno respectu eoz h̄uit p̄positū miserēdi. Et scdo mō deus d̄ electos p̄prie p̄destinare eo q̄ videt eos mittere r̄ dirigere p̄ hoc mediū qd̄ ē gr̄a ī hūc finē q̄ ē b̄ritudo r̄ glia. Et p̄ h̄ etiā p̄z d̄na inter p̄sc̄lam damnatoz. r̄ p̄destinatoz electoz. Nā p̄sc̄ia dicit simplicē dei noticiam quā h̄z de damnādis. r̄ si cū noticia aliq̄ mō implicat diuinū p̄positū. h̄ nō ē fm̄ q̄ d̄ p̄ponit agere. s̄z pot̄ fm̄ q̄ d̄ p̄ponit ab actu cessare. Sed p̄destinatio nō dicit simplicē noticiā. qz implicat siue includit diuinū p̄positū cū sui efficacia ad miserēdū r̄ glorificandū. Et id̄ licet mali nō damnen̄ ex hoc q̄ d̄ eos impellat ī culpā seu ad culpā. tñ nulli boni saluant nisi deus mediāte sua gr̄a eos dirigat. r̄ mittat seu impellat ad gloriā.

Quantus ad terci

um articulū. vtrum p̄destinatus possit damnari. Primo dicā quid mihi videt eē tenen

dū. Secdo inducay aliquas difficultates ī p̄trariū. Circa primū ponā duas p̄clones

Prima ē q̄ p̄destinat⁹ q̄tū ē de se damnari p̄t. Quia ois q̄ p̄t p̄mittere culpā ille p̄t incidere penā h̄mōi culpe debitam. r̄ p̄ h̄mōi culpa paratā r̄ ordinatā a iusto iudice. sed p̄destinat⁹ a n̄q; p̄sequat effectū p̄destinationis. puta dū est ī via p̄t p̄mittere h̄mōi culpā. q̄ r̄c. Maior p̄z de se. Minorē p̄b. qz h̄o p̄ libz arbitriū non dū in gr̄a p̄firmatū p̄t peccare mortaliter. mortali autē pctō ē eterna dānatio debita r̄ ab ipso deo ordinata seu p̄parata. vt patet in multis locis sacre scripture. q̄ r̄c.

Secda conclusio ē. q̄ quis p̄destinat⁹ modo p̄dicto possit damnari. tñ de facto nūq; damnabit. Quia oppositū diuini p̄positi finalit nō p̄tinget. sed p̄positū dei ē vt p̄destinat⁹ finaliter saluet. q̄ p̄destinat⁹ finaliter nō damnabit. Maior p̄z. qz diuinū p̄positū est immutabile. eo q̄ immobilis sit de⁹ p̄ se r̄ accidēs r̄ ab intra. vt patet. xij. metaph. r̄ apud deuz nō est trāsmutatio. nec vicissitudis obumbratio. vt dicit Jaco. i. Minor etiā p̄z ex p̄cedētibz. forte dicit q̄ illa simul stare ē imposibile. qz p̄dictoria eidē sil' uenire nō p̄nt. sed necessariū r̄ nō necessariū sunt p̄dictoria. Et fm̄ p̄mā p̄cluzōz p̄destinat⁹ nō saluabit n̄c̄io. qz quod p̄t nō saluari hoc nō saluat n̄c̄io. r̄ in tra scdam p̄cluzōne p̄destinat⁹ necessario saluat. qz qd̄ non p̄t damnari n̄c̄io saluabit.

Extra p̄mā p̄cluzōne p̄t argui sic. Deus ab eterno sciuit p̄t eē saluandū. q̄ p̄t de n̄c̄itate saluabit. Antecedēs p̄z. p̄batio p̄ntie. qz aut p̄t p̄t nō saluari aut non p̄t nō saluari. Si dat p̄mū. tunc sc̄ia dei fuit incerta r̄ mutabilis r̄ fallibilis. Si dat secūdū tūc habet p̄positū. qz non possibile non eē eq̄ pollet ei quod est necesse eē. vt p̄z. ij. peri hermenias. P̄. cā necessaria r̄ nō mutabilis arguit effectū n̄c̄iuz et immutabilē. s̄z siue sc̄ia dei siue volūtas dei sit cā salutis ipsius p̄destinati. patet q̄ h̄mōi cā nō ē mutabilis. ergo r̄c. Maior p̄z p̄pter analogiā q̄ ē inter cām r̄ effectū. qz vt dicit. ij. phicoz. si cā ē v̄lis. r̄ effectus est vniuersalis. r̄ si cā est p̄cularis. r̄ effectus ē p̄cularis. r̄ si cā in fieri effectus in fieri. r̄ si cā in facto eē r̄ effectus ī facto eē. et p̄sequēs si cā est necessaria effectus est necessarius. Minor etiā patet. qz nec sc̄ia dei mutabilis eē p̄t nec voluntas. P̄. sicut patet p̄ regulam phi. in. i. p̄noz. Maior p̄positio ne existēte de necessario. r̄ minor de inesse. tūc sequit cōclusio de necessario. sed omne a deo

Lōclo 1 Ratio

Lōclo 2 Ratio

Instantia p̄ abas cōcluzōes.

Instantie p̄ p̄mā cōcluzōne.

3

reptilia. id est dubia. quorum non est numerus
 utrumque illoz periculum vitales. sic affirmare de
 temus respectu omnium futurorum dei scientiam
 ut ex hoc aliquorum futurorum non negemus ad
 utrumlibet contingentiam. Ad cuius intel-
 lectum est aduertendum quod multum est difficile de
 dei cognitione et humana. Nam actus humane
 cognitionis non sunt omnes simul. unus enim suc-
 cedit alteri. Nam cum nostrum intelligere sit cum
 continuo et tempore. ut patet. ij. de anima. ergo sicut
 in tempore est successio futuri. presentis et preteriti. sic in
 cognitione humana est expectatio futurorum
 apprehensio presentium. et memoria preteritorum. Et con-
 tra divina cognitio est super omne tempus et sim-
 plicissima mensura eternitate. et presentis non est
 successiva sed simpliciter simul tota. eo quod sua
 propria mensura puta eternitas sit interminabilis
 vite tota simul. et perfecta possessio sicut ait
 Boetius. v. de consolatioe. Propter quod nostra cog-
 nitione de futuro contingenti nunquam potest esse cer-
 ta. antequam illud quod fuit futurum presentiale in esse po-
 nat secundum actualem suam existentiam. Tale namque
 futurum non potest certificare nostram cognitionem
 per seipsum. eo quod nondum sit. nec per suas causas
 proximas. eo quod ad utrumlibet indeterminate sit.
 Tamen ipsa noticia divina de huiusmodi re futu-
 ra infallibilis esse potest. Nam corpus per actum
 divine cognitionis est unus simplicissimus
 et simul totus. eque clare cognoscit de huius-
 modi futurum sicut presentis et preteritum. Nam omnia
 futura et preterita in ipsa eternitate que est di-
 vine cognitionis mensura simul tota stabili-
 ter et sine vicissitudine seu successione equali-
 ter comprehendunt. Etiam hec omnia in specu-
 lo clarissimo sancte trinitatis equaliter repre-
 sentantur. non solum quantum ad suas quidditates
 res et essentias. verum etiam quantum ad suas propri-
 as et individuas seu actuales existentias. igitur
 eque infallibiliter cognoscit deus ea que futu-
 ra sunt. sicut cognoscit presentia vel preterita Et
 illud potest sensibili exemplo aliquo qualiter declarari.
 Dato enim quod aliquis homo in tribus distinctis
 temporibus videret tria animalia aliquo certum passum
 transire. tunc in quolibet distincto tempore videret
 presentiale unum illorum animalium transire.
 quia tamen visiones illius hominis distinctis
 mensurarentur temporibus. ideo transitus omnium trium
 animalium simul presentiale non videret. Sed si
 visio illius hominis esset una simplex et simul
 tota omne tempus transcendens. tunc simul om-
 nes illos transitus presentiale videret. quibus
 illi transitus non essent simul. Sic quia visio
 dei est unica simplex simul tota omne tempus

simplex transcendens. ideo omnia in quibuscumque tem-
 poribus contingencia presentiale vident. Et ex his
 bene intellectis patet falsitas opinionis Liceronis.
 Restat secundo videre quomodo hac infal-
 libili dei noticia non tollitur. sed magis con-
 firmat contingentium futurorum mutabilitas et
 contingentiam. Et hoc potest sic probari. Quia
 deus in sua eterna noticia sic omnia providit
 esse futura sicut eveniunt. Sed ut ad sensum pa-
 tet quedam entia procedunt immediate ex cau-
 sis determinatis et necessariis secundum cursus commu-
 nis. Alia autem procedunt immediate ex causis inde-
 terminatis et mutabilibus. ergo deus presentiale ab
 eterno illa evenire necessario. hec autem contingen-
 ter. Ex infallibilitate igitur divine noticia non
 habent stoici negare rerum aliquarum ad utrumlibet
 contingentiam. sed magis habebant concludere quod
 infallibiliter entia contingencia eveniunt contin-
 genter. Disprobatibus ad solutionem argu-
 mentorum procedamus. Dicitur. Et primo ad istam da-
 tam et ambas conclusiones simul dico. quod quibus
 posse damnari et non posse damnari sibi in-
 tuo contradicant si sumant respectu eiusdem.
 et secundum idem. tamen hominem ex sua propria fragi-
 litate posse damnari. quod ponitur in prima conclusio-
 ne. et ex dei proposito et voluntate ac bonitate de-
 facto non damnari. quod ponitur in secunda con-
 clusione. illa non contradicunt. Ad primum primum
 conclusionem adductum cum inferat. ergo Petrus
 de necessitate salvabitur. distinguo de neces-
 sitate. quia vel intelligit quod homini necessitas se-
 teneat ex parte consequentis. vel ex parte sequen-
 tis. Si primo modo. tunc nego consequentiam. quod pe-
 trus salvatur non coacte sed libere et contingen-
 ter. Si secundo modo. tunc concedo consequentiam.
 quod contingencia consequentis sepius parit secum
 necessitate consequentis. Sicut patet cum dicitur. Si sor-
 tes currit sortes movetur. hanc antecedens et presentis sunt
 contingencia. et cum ipsa presentia est necessaria. sic in propo-
 sito et. Forte dicitur quod necessaria est necessaria. tunc
 antecedente posito in esse de necessitate sequitur presentis. in-
 tuitum quod per nostrum consilium homini presentis nec poterit
 impediri nec promoueri. quod siue velimus siue
 nolimus tale consequens ad positum huiusmodi an-
 cedens inevitabiliter sequitur. Posito enim quod sortes
 currat siue vel siue nolimus oportet quod sortes mo-
 veatur. Cum igitur secundum ea que dixisti deus omne con-
 tingens futurum ab eterno cognovit. hanc Petrus
 siue velit siue nolit de necessitate salvus erit.
 nec de aliquo futuro contingente debemus cu-
 rare seu consilium. eo quod deus ab eterno cogno-
 vit talia esse ventura. Respondeo quod quando
 presentia est necessaria. et antecedens ponitur in esse.

Solutio
rois contra
ambas con-
clones.

Solutio
p. i. con-
clones
Ad i

Instantia

Solutio.

tūc virtute cōsequētie inferri pōt psequēs sub illo mō quo sequit̄ ex illo antecedente Et qz de ab eterno cognouit futura contingētia ex causis mutabilibus dependere. que pnt̄ i causando multipliciter impediri. ideo cognouit talia contingēter esse vctura. quo antecedente sic modificato i esse posito. nō sequit̄ qz psequēs absolute necessario sit ventur. sed qz necessaria contingēter sit futurū. Unde nō plus virtute illius psequētie potest inferri nisi qz Petrus saluabit̄ eo modo quo deus puidit seu p̄scit eum esse saluandū. sed deus p̄uidit petrū sua libera volūtate bene vri gratia sibi collata. et suis virtutibus ac meritorijs actibus vitam eternā libere p̄mereri. sequit̄ ergo conclusio que est psequēs ex supradicto antecedente. scz qz Petrus saluabitur libere z contingēter. z sic nō perit consiliū de p̄uidente. sicut dicit ipse sapiens. immo quantū possumus laborare debemus vt saluemur. et consiliari de futuris contingētibz vt cōsequamur ea que nobis sunt p̄oficia. z repellamus ea que nobis nocua esse vident̄.

Ad 2 Ad secundū dicens qz maior nō est vera nisi loquēdo de causa prima z p̄portionata. dato em̄ qz causa vniuersalis z p̄ncipalis sit necessaria. tamen si causa prima est contingēs effectus nō est necessarius sed contingēs. quia magis sequit̄ effectus leges z conditiones cause p̄ime qz remote. qzuis em̄ motus celi et stellarū sit necessarius. tamē quia arborū pullulationē causat mediā virtute pullulatiua que est causa cōtingēs potēs impediri i sua causatōe. ideo pullulatio nō est effectus necessarius. qz sequit̄ conditionē cause p̄icularis et p̄ime. q̄ pōt impediri. Sicut qzuis deus sit purz necesse eē. tamē si i lapide causaret albedinē immediate sine omni alia causa efficienter cōcurrente. talis albedo seu dealbatio nō eēt purz necesse esse. sed ens mutabile et contingēs. eo qz deus respectu nullius creature sit causa p̄portionata. sed est causa excedēs z simplr̄ supeminēs. Ad p̄batōez dicēdū qz p̄hs ibi loquit̄ de cā naturali z p̄portōata. z nō de cā supeminēti. sicut eī i p̄posito

Ad 3 Ad terciū ddm̄ sicut ad p̄mū dictū est. qz om̄ia deo p̄scitū necesse est eē venturū eo mō q̄ p̄scitū ea deo eē ventur. sed zc.

Ad 4 Ad q̄rtum ddm̄ qz p̄positōez eē verā pōt intelligi dupl̄r. Uno mō veritate determinata. Alio mō v̄itate indeterminata. Tunc ad p̄sequētiā dico qz eo mō quo vera fuit illa p̄positio. petrus p̄destinatus saluabit̄. illo mō necesse eē petrus saluari. sed illa p̄positio anteqz petrus eēt beatus erat

vera veritate indeterminata. qz de singularibus z futuris contingētibz nō est determinata veritas. vt dicit p̄hs. i. per hermētiā. igit̄ huius p̄ntia non plus sequit̄ nisi qz petrus necesse saluabit̄ contingēter vt contingētia p̄ntis corruideat in determinatōni ipsius antecedentis. Ad p̄mā p̄batōz dico qz eo mō q̄ p̄positio eē vera illo mō d̄z pōt significatū p̄positōnis. puta si eē vera determinate tūc significatū d̄z pōt determinate. si eē vera indeterminate. sufficit pōt significatū contingēter z indeterminate. sicut eī p̄posito. Ad sc̄daz p̄batōz ddm̄ qz ad oppositū illius p̄ntis nō sequit̄ oppositū ant̄is. qz oppositū illi p̄ntis eē. petrus nō saluabit̄ necesse. Illa autē nō repugnat antecedēti. qz indeterminata p̄ntas p̄positōis de futuro poterit bñ stare dato qz suū significatū nō sit necesse. Ad q̄ntū dicēdū qz posito qz illa maior sit vera loquēdo de cā q̄ eē cā natural̄ effectū suū pōtēs esse mere naturaliter. tū nō eē vera loquēdo de cā voluntaria q̄ effectū suū libere pōtēs i eē. sicut eī i p̄posito. Ad sextū nego p̄ntiā. qz quis aliq̄ effectus sint contingētes ex eo qz aliq̄ue cause eorū sunt mutabiles z impedibiles i causando. tū q̄ nosceret oia q̄ pnt̄ impedire vel pmouere h̄mōi causas in talū effectū p̄ductōne. ille nosceret vltimatū exitū illi contingētie. z p̄ntis sibi infallibiliter eēt notus numerus talū effectū. nō obstāte qz nō essent necessarij. sed simplr̄ contingētes. et sic est i p̄posito.

Fortē dicit̄ qz illa solutio non est ad p̄positum. qz p̄destinatio que est causa salutis ipsius p̄destinati. nō est cā impedibilis. cuz ipsa sit p̄positū dei omnipotentis. Rūdeo qz qzuis p̄ncipalis causa humane salutis sit diuinū p̄positū. causa tamē p̄currēs est hominis libez arbitriū. quod est causa contingēs et impedibilis respectu bonoz opoz quibus vitam eternā debemus p̄mereri. Et qz effectus magis notat̄ a conditionibz cause p̄ime qz a conditionibz cause p̄ncipal̄. id̄ effectus p̄destinatōis d̄z dicē contingēs z nō necessarij. Ad septimū p̄z p̄dictis. nō em̄ aliter eueniūt res qz p̄uilei sūt. Nam necessaria sunt p̄uileia a deo vt necessano eueniant. z contingētia vt contingēter eueniant. Ad octauū dicēdū qz Aniel. met dat̄ intellectū illius dicit̄ dicēs. qz vez est necitate p̄sequēte. nō autē necitate antecedente. Et appellat necitate antecedente illaz qz ex natura rei pronenit. quā Boet. v. de solatōe vocat necitate absolutaz. Necessitate vero consequente appellat illam que ex vi sermonis im̄alicitur. quā Boet. vocat necitate conditionatā seu cō-

Ad 5

Ad 6

Instantia

Solutio.

Ad 7

Ad 8

ditionalem. & hac doctores moderni vocant necessitate sequente & non sequente. Ad primum inducitur per errorem Liceronis nego minoris. quia quibus nullam habeant entitatem expressam & determinatam in se vel in suis principibus seu causis primis & mutabilibus. tamen supereminente habet entitatem in sua causa exemplari. Juxta quod dicitur Job. 1. Quod factum est in ipso vita erat. Et hoc sufficit ad habendam infallibilem notitiam seu scientiam futurorum ei qui adequate comprehendit huiusmodi exemplar. scilicet ipsam divinam essentiam. que tanquam clarissimum speculum intellectui divino qui ipsam comprehendit omnimode et adequate omnia lucidissime representat. Ad secundum nego minorem. quia illo modo iam dicto quo futuris contingentibus competit entitas. eodem modo competit ipsis veritas summa. qui autem sic indistincta sunt ab eterna veritate que est ipse deus. Ad tertium dicendum quod maior non est versus quaque veritas. Nam de generabilibus & corruptibilibus est scientia in libro de generatione & corruptione. de contingentibus casualibus & fortuitis est scientia in 4. philosophicorum. Debet ergo intelligi illa necessitas seu impossibilitas aliter se habendi non semper quantum ad rem scitam. sed quantum ad necessitatem & immutabilem rationem que circa huiusmodi rem poterit formari. Dato etiam quod maior esset vera de scientia nostra que dependet aliquo modo ab ipso scibili. tamen non est vera de scientia divina que nullo modo dependet ab aliquo creatura. Est etiam dei scientia de ente maxime necessario considerato obiecto suo principali in quo omnia secundaria obiecta presentantur deus intuetur. Ad quartum dicendum quod quibus de singularibus & futuris contingentibus non sit determinata veritas apud intellectum nostrum. qui ex suo modo cognoscendi non habet de talibus futuris evidentiam certam donec sint presentia secundum suam propriam actualitatem. tamen talium futurorum potest esse determinata veritas apud intellectum dei qui eque evidenter & clare videt omnia futura sicut videt ea cum actualiter sunt presentia. Ad quintum dicendum est sicut dictum est ad instantiam superius inducitur contra primam solutionem. Ad sextum patet per ea que dicta sunt ad quartum. Ad primum adductum pro errore stoicorum dicendum quod licet illa maior sit vera de scientia nostra cuius certitudo dependet a scibili. tamen non est vera de scientia dei que est penitus independens ab omni creatura. Posset etiam dici positum quod sit vera de scibili quod est obiectum principa-

le illius scientie. tamen non est vera respectu cuiuslibet obiecti secundarie cognitum in huiusmodi scientia. Et tunc non plus habet ex virtute illius maioris quam scientia dei non est magis immutabilis quam divina essentia que est suorum obiectum principale. potest tamen esse immutabilior omni creatura. cum nulla creatura sit obiectum primarium illius sed tantummodo secundarium. Ad secundum nego minorem. Ad probationem dicendum quod divine scientie nihil accrescit ex productione rerum in esse. Sicut enim nunc deus scit infinita que producere posset si vellet. quorum tamen nullum producit. sic si nihil eorum que sunt & fuerunt produxisset. nec unquam produceretur esset. nihil minus cognosceret omnia & singula quam nunc cognoscat postquam ea produxit. Ad tertium dicendum quod ut patet ex dictis superius non plus hic concluditur nisi quod tale futurum non potest non contingenter evenire. ex quo deus ab eterno presciuit ipsius contingenter esse futurum. Propter quod per divinam presentiam non tollitur contingentia a rebus. sicut intendunt dicere stoici. sed magis confirmatur.

Quantum ad quartum

tum articulum. verum reprobatum possit salvari. Dico bene uterque quod aliquo modo est possibile reprobatum non damnari. & per consequens salvari. Quia illud quod non est simpliciter necessarium se esse hoc possibile est non esse. sed reprobatum damnari non est simpliciter necessarium. ergo etc. Maior patet. quia non necesse est & possibile non esse convertuntur in secundo ordine modalium. ut patet. 4. per hermenias. Minor propter quod si aliquis necessitate absoluta & inevitabili damnaret. tunc eadem necessitate mortaliter peccaret. sed sequens est falsum. contra per. quod ut feriali pena eterna nullus damnatur nisi pro peccato mortali. falsitas etiam contra nota. quod si necessitate inevitabili aliquis mortaliter peccaret. tunc mortale peccatum non esset peccatum. Nam secundum beatum augustinum in libro enchiridion. peccatum tantum est peccatum quantum est voluntarium. & si nullo modo est voluntarium nullo modo est peccatum. Sed ubi est inevitabilis necessitas ibi nihil videtur esse voluntarium. ergo reprobatum aliquo modo poterit salvari. Ad argumentum principale dicitur quod cum predestinatio vel sit ipsum divinum prepositum. vel nuncio includat divinum prepositum. quod simpliciter est immutabile. ideo predestinatus ad vitam eternam de potentia dei ordinata nunquam damnabitur vitiate. Apud patet igitur quod argumentum non concludit.

Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6
Ad 7
Ad 8
Ad 9
Ad 10
Ad 11
Ad 12
Ad 13
Ad 14
Ad 15
Ad 16
Ad 17
Ad 18
Ad 19
Ad 20
Ad 21
Ad 22
Ad 23
Ad 24
Ad 25
Ad 26
Ad 27
Ad 28
Ad 29
Ad 30
Ad 31
Ad 32
Ad 33
Ad 34
Ad 35
Ad 36
Ad 37
Ad 38
Ad 39
Ad 40
Ad 41
Ad 42
Ad 43
Ad 44
Ad 45
Ad 46
Ad 47
Ad 48
Ad 49
Ad 50
Ad 51
Ad 52
Ad 53
Ad 54
Ad 55
Ad 56
Ad 57
Ad 58
Ad 59
Ad 60
Ad 61
Ad 62
Ad 63
Ad 64
Ad 65
Ad 66
Ad 67
Ad 68
Ad 69
Ad 70
Ad 71
Ad 72
Ad 73
Ad 74
Ad 75
Ad 76
Ad 77
Ad 78
Ad 79
Ad 80
Ad 81
Ad 82
Ad 83
Ad 84
Ad 85
Ad 86
Ad 87
Ad 88
Ad 89
Ad 90
Ad 91
Ad 92
Ad 93
Ad 94
Ad 95
Ad 96
Ad 97
Ad 98
Ad 99
Ad 100

Ad 2
Ad 3
Article 4
Ad pncipale argumntum.

Distinctio quadragesimaprima.

Sicut autem queri-

mus etc. Sic magister inquit de causa predestinationis. puta verum aliam aptitudinem causalem ex parte predestinati vel reprobati fuerit quam aspiciat deus hunc predestinavit et illum reprobavit. Et dividit in duas partes. Quia primo inquit an predestinatio vel reprobatio causentur ex humanorum meritorum bonitate vel malicia. Secundo incidit quod verum divina prescientia mutet ex creaturarum mutabilitate. ibi. Preterea considerari oportet. Primum tres. Nam primo circa illam inquisitionem suam intentionem exprimit. Secundo a sua intentione quandam opinionem excludit. Et tertio errores quorundam hereticorum infringit. Secunda ibi. Opinari sunt etc. Tercia ibi. Multi etc. Itaque secunda dividit in tres partes. Nam illam opinionem excludendo primo magister ponit quod ex prescientia meritorum electio dei non provenit. Secundo in contrarium objicit. Et tertio objectionem solvit. Secunda ibi. His tamen adversari Tercia ibi. Sed quid intelligere voluerit.

Sequitur illa pars. Multi vero. Et dividit in duas partes. Nam primo magister contra hereticam opinionem ostendit. quod nec predestinatio nec reprobatio causantur ex meritis de facto procedentibus. Secundo ostendit quod bonorum meritorum ad predestinationem. et malorum ad reprobationem non est equalis respectus. Secunda ibi. Sed querit. Sequitur illa pars. Preterea considerari oportet. Et dividit in tres partes. Quia primo movet questionem de scientia et prescientia indistincte. Secundo videt quantum ad illud quod petitur ex parte prescientie. Tertio quantum ad illud quod querit ex parte prescientie. Secunda ibi. De prescientia primum respondemus. Tercia ibi. De scientia autem dicimus etc. Circa hanc distinctionem quero.

Verum reprobatio possit impediri peccatis sanctorum. Et videtur quod sic. Quia illud quod est primum unum oppositorum. hoc est peccatum alterum. maxime si talia sint opposita immediate. scilicet predestinatio et reprobatio sunt opposita immediate. quia sine omni medio omnes homines vel sunt predestinati vel reprobati. et predestinatio inuoluntate peccatorum sanctorum. ut dicitur b. Aug. si reprobatio impediri poterit peccatis sanctorum. Contra. in inferno nulla est redemptio. ut legitur Job. xv. si reprobatus est in infernum ordinatus. etc. Quia magister in illa. xli.

di. inquit de causa reprobationis et predestinationis. id primo videndum est de causa reprobationis. Secundo de causa predestinationis. Tertio utrum predestinatio inuoluntate possit peccatis sanctorum. Quarto utrum reprobatio impediri possit peccatis sanctorum.

Quatuor ad primum

articulum de causa reprobationis videtur esse dicendum quod ipsi reprobationis possumus assignare causas. Quia ad penam eternam nullus ordinatur a iusto iudice sine precognitione cause. sed reprobatus a deo est iustus iudex est ad penam eternam deputatus seu ordinatus. etc. Hec autem causa ex parte reprobatorum duplex potest assignari. scilicet quod reprobati ab hoc seculo decedentes in duplici statu esse videntur. Quidam enim sunt in statu adultorum. quidam in statu puulorum. Quatuor ad adultos causa reprobationis dici potest malus vel liberi arbitrii usque ad finem vite ipsi duraturus ab eterno a deo prescitus. Unde quia deus scilicet ab eterno tale hominem in fine vite sue ab utriusque libero arbitrio. ideo a tali homine in fluxu diuine gratie sua temeritate finaliter resistente. deus ab eterno decreuit suam gratiam finaliter subtrahere. et a gloria eterne beatitudinis rationem inabili reprobare. Quatuor autem ad puulos ab seculo sacro baptismatis decedentes causa reprobationis dici potest ineptitudo seu inhabilitas ad recipiendum influxum gratie diuine ab eterno a deo precognita. quod ipsi puniuntur vel ex causa naturali. puta quod ex naturali sua complexionem cito moriuntur quod baptizari non possunt. vel ex causa voluntaria voluntate tamen aliena. puta quia nascuntur vel nutriuntur ab infidelibus qui eos nolunt baptizare. Est enim imaginandum in isto proposito. quod sicut sol radios ubique diffundit. et quantum in se est homini diffusionem omnia illuminat. si tamen aliqua huiusmodi diffusibilis radijs obices ponuntur. illa tenebrosa manebunt. sic deus solem gratie spiritualis quantum est ex parte sue bonitatis omnino facit super bonos et malos. quia quantum est ex parte sue bonitatis ipse ne minime vult perire. sed magis vult omnes homines salvos fieri. et ad agnitionem veritatis venire. id est ad Thimoth. ij. Quia tamen est ipse in aliis quibus ab eterno preiudicat obice resistentem huiusmodi gratie diffusionem modo predicto. id est tales modo quo dicitur est a deo dicitur reprobati.

Et quia causa reprobationis ipsorum adultorum reducitur illo modo in actuales et propriam culpam ipsorum. reprobatio autem puulorum non reducitur in ipsorum propriam culpam. ideo adulti re-

pbatis nō solum pena damni. sed etiaz pena sensus debet z puidet a iusto iudice. puul' autem tmmodo pena damni que est carētia diuine visionis. Et hec q̄stum ad primū articulum sufficiāt.

Quantus ad secun

dū articulū q̄ sit cā p̄destinationis. ē aduertēdū q̄ qz oppositoz oppositē sūt causē. p̄destinatio autē z reprobatio aliquo mō sunt oppositā ideo cāz p̄destinationis assignare possumus ex oppositis causaz p̄dictaz ipsius reprobatōnis. Ut igitur singula singulis p̄ oppositū valeat respondere. dico saluo tñ semp meliori iudicio. q̄ cā p̄destinatiois ipsoz adultoz videt eē bon' vsus liberi arbitrij ab eterno a deo p̄cognitus finaliter duraturus. quē bonū vsū finalem deus ab eterno z templās p̄posuit talibus homibus hmōi vsū habiturus sic dare grām finaliter in p̄nti vt mediāte grā in p̄nti pueniāt ad glīam i futuro. Dixi autē notāter finale seu finaliter. Qz nihil obstat q̄n reprobatū quādoqz habeat bonū vsū liberi arbitrij in p̄nti. puidit tamen deus q̄ sua libertate abutēdo ab huiusmodi bono vsū finaliter se auerteret. igit nec gratiā finaliter habebit in p̄senti. nec gloriā in futuro. Quia sicut dicit textus veritatis. Qui p̄seuerauerit vsqz in finē: hic saluus erit. Et ecōuerso p̄destinatus i p̄nti quāqz p̄t habere malū vsū. scuit tñ deus ab eterno q̄ i tali malo vsū finaliter nō manebit. ideo p̄posuit deus ab eterno tali homi dare grām finale i p̄nti z glīam i futuro. Juxta illud Ezech. xviij. Si impi' egerit p̄nias ab omnibz pctis suis que opatus est z fecerit iusticiā vita uiuet. oīm iniquitatū suaz non recordabor. Causa autē p̄destinatiois ipsoz puuloz potest dici quedā aptitudo respectu baptisinalis grē quā deus puidens ab eterno ipsos p̄destinauit ad vitā eternā. z illa aptitudo puenit eis aliq̄ mō naturalr. puta qz non sūt adeo infirme z p̄plexiois q̄n tñ possint durare in p̄nti vita donec baptisent. Et aliquo mō volūtarie voluntate tñ aliena. puta q̄a tales sūt parētes vel nutritores qui eos baptisā nō prohibent. Sed his p̄dictis videtur obuiare positio magnoz doctoz loquētū in illa materia. s. facti Thome z venerabilis doctoris fratris Egidij. qui ambo zcorditer dicūt. q̄ licet in generali possit assignari rō p̄destinatiois z reprobatiois. puta ddo q̄ aliq̄ sūt p̄destinati: vt i ipse reluceat misericordia et

bonitas diuina. Aliqui vero reprobatū vt in ipsis reluceat iusticia diuina. quare autē in speciali illi sine p̄destinati z illi reprobatū nulla causa est nisi volūtas diuina. Et hoc declarant primo exemplo naturali. Quia quāuis materia sū se sit penitus vniformis in omnibus suis partibus. tamē i principio productionis partū vniversi aliqua pars materie supposita est forme nobilitati. alia forme ignobilitati. Cuius si ratio petitur. quāuis i generali de hoc possit reddi ratio. dicēdo q̄ hoc pro tanto factum est. quia sic exigerat diuersitas formaz specificaz rez naturalū. tamē nulla ratio i speciali potest assignari quare hec pars materie supposita sit huic forme. z illa illi quia hoc dependet ex simplici volūate dei. Secundo declarāt hoc idē exemplo sumpto i artificialibus. Videmus. n. in arte edificatoria q̄ ratio habet hoc i vniversali q̄ aliq̄s lapis ponit in vna parte edificij. et aliquis i alia. Sed dat' pluribz lapidibz equalibz nō p̄t aliqua rō i speciali assignari. quare hic lapis ponat' i hac parte edificij. z ille in alia. nisi sola volūtas artificis cui sic placet. Sic in p̄posito. ergo zc.

Nec tamē ex hoc conuincit aliquam iniusticiam esse in deo seu apud deum. quia effectus p̄destinationis non reddit' alicui ex debito: sed ex mera gratia. In gratuitis autem non attenditur ratio iusticie vs' iniusticie. sed potest qui dispensat dare plus et minus pro libito sue volūtatis absqz p̄iudicio cuiuscūqz. Juxta quod ait paterfamilias Mat. ix. Amice nō facio tibi iniuriā. Et infra. Nō licet mihi quod ego volo facere? P̄t etiā argui p̄ illa opinione sic. Nullū tempale potest eē ratio eius quod est eternū. sed omne quod se tenet ex pte creature est tempale. p̄destinatio autē est eterna. z similiter reprobatio. ergo nihil se tenēs ex parte creature potest eē causa p̄destinationis seu reprobationis. P̄ illud quod est effectus p̄destinationis nō p̄t eē cā eius. sed bonus vsus liberi arbitrij est effectus p̄destinationis. nō valet illud quod supius posuisti. N. aior pz. qz idē nō potest eē causa z effect' respectu eiusdē. Minor etiā pz. qz omne bonuz qd se tenet ex pte p̄destinati videt eē effect' p̄destinatiois. P̄. si p̄destinatio haberet causaz se tenentē ex parte p̄destinati. tūc grā dei haberet cāz ex pte p̄destinati. falsitas p̄ntis patet. quia si gratia esset ex meritis. iaz gratia nō eēt gratia. sicut ait ap'ls ad Roma. xi. P̄. ap'ls ad Roma. ix. loquēs de Esau z Jacob: ait. Eū nō dūm uari eēt. au' aliq̄

Rō. i.

2

3

4

uatus ad p...
ca 2
i. tho.
gidij.

Contra tho
ma 2 Egi.

boni aut mali egissent. fm electione nō ex opi
bus dictū est. Jacob dilexi. esau aut odio ha
bui. Et ibidē dicit. Qui vult misereri. & quez
vult indurat. Et ponit ap̄lus ibidē exemplū
de figulo. qui de eadē massa facit vasa honoris
& contumelie. put sibi placet. His nō obsta
ribus potest argui contra communē opinionē sic.

1 Si abiqz causa se tenente ex parte hominuz
deus vnū ordinaret ad gloria. & alium ad pe
nam ab eterno. tūc deus esset acceptor p̄sona
rum. falsitas p̄sequētis patet Actuū. x. Lō
sequētia p̄bat. qz ille videt eē acceptor p̄sona
rum. q̄ duobus exītibz equalibus vni dat
quod alteri denegat. P. deus est diues i mi
serēdia fm apl̄m. sed si reprobarer aliquē sine
causa. tunc in tali actu nihil misericōdie appare
ret. ergo rē. P. ap̄lus ad Romāos. viij. ait
3 Quos p̄sciuit. hos p̄destinavit. ergo p̄sciētia
alicuius tenētis ex p̄te p̄destinati videt fuisse
4 cā vel ratio p̄destinatōis P. amb. i glo. ad
Ro. ix. sup̄ illo verbo. miserēbor cui miserēbor
dicit. id ē misericōdiaz illi dabo quē p̄scio toto cor
5 de reuerter ad me. Irē. b. Aug. lxxxiij. qō
nū. q. lxxviij. ait. Deus cui vult misereri. & quē
vult indurat. p̄ hoc tamē dei bonitas iniusta
eē non potest. venit em̄ de occultissimis meri
tis. forte dicit q̄ Aug. aut sibi contradicere.
vel oportet dicere q̄ illā auctoritatez p̄ aliam
renocavit. Nam Aug. in li. de p̄destinatione
sic ait. Nō quia futuros nos eē tales p̄sciuit.
ideo elegit. sed vt essemus tales p̄ ipsaz electi
onē gratie sue qua gratificauit nos in dilecto
filio suo. Et i eodem li. ait. Taceat humana
lingua. nec p̄sus in p̄destinatione d̄ meritis
extollat. diuine em̄ volūtatis est hoc donuz.
nō humane fragilitatis meritū Respōdeo
6 q̄ Aug. i prima auctoritate loquit de merito
large. quod dicit meritū aliquo mō d̄gruo
In alijs aut sequētibz loquit de merito pprie
dicto. puta de condigno. Et ideo hic nec ē re
7 nocatio nec contradictio. sed equiuocatio P
nō videt bñ dicitur q̄ p̄ generali causa repro
bationis assignat isti doctores reluctentiā di
uine iusticie. quia nullus iustus index p̄ se in
tendit iusticiam punitiuā. sed tm̄ ex sup̄posi
tione p̄mibilis culpe. Sed deus nō potest eē
iniustus. & iusticia que reluctet i reprobari seu
damnat. est iusticia maxime punitiua & vin
dicatiua. ergo reluctentiā talis iusticie nō po
test deus p̄ se & finaliter i actu reprobatōis in
tendere. sed p̄sciaz mali & meritorij vsus libe
ri arbitrij p̄pter quā deus talem iusticiā decre
uit exercere. P. illud nō debet poni p̄cise p̄

Instantia

Solutio.

pter reluctentiā diuine iusticie. sine quo diuina
iusticia sufficēter pōt reluctere. sed dato q̄ nul
lus eēt reprobatuz adhuc i solis electis dei iu
sticia sufficēter relucteret. iuxta illud apl̄i. ij.
Thimo. iij. De reliquo reposita ē mihi coro
na iusticie. quā reddet mihi i illū die iustus
index. ḡ rē. P. si deus solū p̄ libito volūta
ris aliquē reprobarer. tūc deus eēt crudelis et
iniustus. q̄ns ē impossibile. ḡ impossibile vū
det eē illud antecēdēs positū p̄ istos doctores.
Lōsequētia p̄z. qz ois ille q̄ sine alia rōe q̄ so
lū p̄pter libitū volūtatis aliquā creaturaz ca
pacē rōnis & experientie deputat ad eternam et
horribilissimā penā. ille vtiqz videt eē crude
lis. & p̄ns iniustus. Et p̄ hoc etiā patz q̄
exempla nō sunt ad p̄positū. Quia p̄tes ma
terie vel lapides nō hnt experientiam boni vel
mali. honoris vel contumelie. qualem experie
tiam constat hoies habere Et ideo licet illud
quod dicitū est de lapidibus & de materia fieri
possit absqz iniuria & crudelitatis nota. absqz
tamē his fieri nō potest q̄ homo ordinē vel
deputet ad eternam penam. nō habēdo respē
ctum ad aliqua sua de merita. sed solū antecē
do voluntatē & libitū deputātis. Illud etiā
quod inducūt de patrefamilias. qui dedit p̄
ut voluit. q̄suis locum habeat loquēdo de p̄
destinatis. tamē de reprobatuz loquēdo p̄
tus nō habet locū. qz in gratuitis absqz p̄ciū
dicio cuiuscūqz pōt dari & plus & minus p̄o
volūtate distribuētis. nō autē in inferēdis pe
nis. ergo rē. Ad primā ergo rationē dicit
dum ad maiorē. q̄ q̄suis tempale vt tempale
est nō possit eē ratio eterni. tamen tempale vt
eternaliter a deo conceptū seu p̄scitū. potest
esse ratio aliquo mō motiua quare de ab eter
no decreuit aliquid fieri in tempe. Ad secū
dam dicendū q̄ bonus vsus liberi arbitrij po
test dupl̄r intelligi. Uno modo vt est merito
rius vite eterne de condigno vel etiam de d̄gruo
fm ppinquā dispositionē vel motionē ad gra
tiam gratū facientē. de qua motionē dicit in
fra distinctōe. v. r. xxviij. secūdi libri. Secū
do potest accipi bonus vsus liberi arbitrij pe
nes bonitatē morū. in quā bonitatē potest ho
mo ex puris naturalibus. De qua em̄ boni
tate scripserūt p̄hi morales. Primo ergo mō
accipiēdo bonitatē vsus liberi arbitrij. tūc mi
nor est vera. Secundo mō accipiēdo h̄mōi
bonitatē minor nō est vera. quia nō oportet il
lam bonitatē reducere in sup̄naturale princi
piū. sed sufficit ad eam p̄sequendā bona p̄sue
tudo homis p̄supposita p̄muni & vniuersali

Ratio ad
exempla.

Solutio
rōnū.

Ad 1

Ad 2

dei influentia. Et de hac bonitate locutus sum supra
 us. id argumentum non est ad propositum. Ad terci
 am dicitur quod gratia dei non potest habere causam meritoriam
 de digno. quia tunc gratia non esset gratia. tamen gratia
 potest habere causam de congruo meritoriam. Et quis
 forte alicui illud videatur abusu suum. tamen de omni
 doctrina istorum doctorum necessario sequitur. quia
 ipsi dicunt quod licet homo prius quam habeat caritatem et
 gratiam gratiam facientem non possit mereri vitam eter
 nam de digno. potest tamen de congruo. Ad finem illos
 eosdem doctores gloriavit eterne gratia summata
 Ex quibus sequitur quod non habes gratiam potest me
 reri de congruo gratiam summam. et per prius con
 uenienter et sine abusione dici potest quod non habes
 gratiam potest mereri de congruo gratiam inuitam pu
 ta gratiam venie de qua procedit predictum argumē
 tum. Ad quartam dicendum. quod quis non ex opi
 bus tunc factis dictum fuerit a deo. Jacob dilexi
 elau autem odio habui. tamen hoc dicere potuit de
 us motum aliquo modo accipiendo ex opibus i
 futurum faciendis.

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Quantum ad terci

um articulum. verum predestinatio inuari potest per
 bus sanctorum. est sciendum quod predestinatio potest
 dupli accipi. Uno modo secundum se. Alio modo quantum
 ad suum effectum. Et secundum hoc ponantur duas conclusi
 ones. Prima est quod predestinatio secundum se consi
 derata non potest inuari peribus sanctorum. Quia
 quod est effectus predestinationis hoc non inuari potest
 destinationem sumptam secundum se. sed perces sanctorum
 qui sunt per predestinatis sunt effectus predestinati
 onis. ordinantur enim de hoc quod tales sancti per ta
 libus predestinatis debeat deprecari. et cetera. For
 te dicitur quod illud sit contra glo. super illo verbo Gen.
 xxx. De precatus est Isaac dominum pro uxore sua. eo
 quod esset sterilis. Qui exaudivit eum. et dedit ei con
 ceptum Rebecca. Dicit enim ibi glossa. In Isaac
 ac facta est promissio. sed sanctorum peribus
 adiuvanda est dei predestinatio. Item illud quod
 causat a creatura. hoc potest inuari per crea
 turam. sed tu superius dixisti quod predestinatio
 habet causam ex parte predestinati. ergo etc. Sz
 per solutionem illarum et similiarum obiectionum ponit
 secundam conclusionem. quod predestinatio quantum ad execu
 tionem et suorum effectuum in eis positum potest inuari
 peribus sanctorum. Quia sicut deus in productione
 rez naturalium sepe unum effectum ponit in eis me
 diate alio. sic in supernaturalibus quibus unum effe
 ctum ordinat per executionem alterius. Et sic orationes
 sanctorum inuunt predestinationem quantum ad executi
 onem sui effectus. quod ad hoc huiusmodi orationes deus

ordinavit. ut mediatis eis hi per quibus orat
 gratiam consequantur in presenti et gloria in futuro. Et
 illa est intentio beati Dionysii. iij. de divinis nominibus. ubi per
 plures similitudines hoc declarat. quas ad prius
 causam brevitatis obmitto. Et per hoc patet ad pri
 mam instantiam. quia glo. non loquitur ibi de predestina
 tione in se. sed in ordine ad executionem. Ad se
 cundam dicendum quod non fuit intentio mea dicere
 quod predestinatio secundum se et simpliciter habeat causam i cre
 atura. quia tunc divinum prepositum seu divina volun
 tas esset causata a creatura. sed tamen volui et vo
 lo dicere. quod aliquid de tenens ex parte creature. ut est
 a deo ab eterno preceptum potest esse ratio quare divinum
 prepositum seu divina voluntas transeat super aliquo
 homine complacenter. et taliter ut ad vitam predesti
 net eternam. et illud ut dictum est sui executione po
 test inuari peribus sanctorum. Juxta quod ait. b. Au
 gu. in libro de bono perseverantie. Si non dum sunt
 vocati per illis ut vocentur orationem. fortassis enim sic
 predestinati sunt ut in his orationibus procedant.

Ad 1. istam
tiam;
Ad 2

Quantum ad quar

Article 4

tum articulum. verum reprobatio impediri potest
 peribus sanctorum. est advertendum quod ille articulus
 non immerito redditur dubius propter scripta ali
 quorum sanctorum. Legitur enim in li. dialogorum beati
 Gregorii. quod per orationes sancti Gregorii Traiani im
 pator liberatus fuerit de inferno ad agendam penitentiam
 Et de sancta Ottilia virgine. cuius reliquie habentur in
 partibus alemanie in diocesi argentinensi. quod tunc
 legit. fleuit et oravit pro anima patris sui ad dominum.
 vique deus animam illam de inferno liberauit.
 Et forte propter hec et his similia ortum habuit
 error egyptiorum dicentium. quod virtutes sunt
 orationes sanctorum quod immutant divinum preposi
 tum in tantum quod deus propter huiusmodi orationes quibus il
 lud dimittit quod facere decrevit. Propter
 hec igitur est advertendum. quod sicut iudices huma
 ni in suis iudiciis duplici voluntate sententiam. quarum pri
 ma dicitur sententia interlocutoria. alia sententia diffinitiva.
 Prima sententia est mutabilis. quia sepius in iudicio
 dicio accidit quod per illa parte cadit sententia diffinitiva
 ultra quam parte ante ceciderat sententia interlocuto
 ria. Alia autem est simpliciter irrevocabilis et immu
 tabilis ante iudicem qui tulit eam. Sic metapho
 rice loquendo ille due sententie quibus preferuntur a deo
 Unum cum dominus dixit ad Ionam prophetam. Adhuc
 quadraginta dies et Ninive subvertetur. illa sententia
 non fuit simpliciter diffinitiva. quia revocabilis erat.
 Erat enim quasi conditionalis. puta hac adiecta
 conditione. si conversi non fuerint de peccatis. et quia condi
 tionalis sententia non tenet non stare conditione. id est Ni

...influentia...
 ...reprobatio...
 ...ad 3...
 ...ad 4...
 ...ad 5...
 ...ad 6...
 ...ad 7...
 ...ad 8...
 ...ad 9...
 ...ad 10...

nine nō fuit subuerfa. quia habitatores eius egerunt pñiam. Sñia hō lara p̄ puez p̄ vita cui⁹ orauit Dauid. ij. Reg. xij. q̄si filis esse viret aliquo mō sine diffinitue. qz dñs non ex auduit p̄ces dauid. Lū igit reprobatio videatur esse quasi quedā snia dei dici p̄t qz tales q̄ ad p̄ces sc̄toꝝ sunt liberati. nō fuerūt vltimate z diffinitue reprobati. sed q̄si conditionali ter z interlocutorie. Et fm̄ hoc circa illū articulū p̄nt poni due conclusiones Prima qz si sumit reprobatio p̄ interlocutoria snia. tūc impediri p̄t. hoc est mutari p̄t p̄cibus sanctorū. Quia iudicis snia nō excludēs oēm defensionē et p̄motionē eius qui sniatus est nō est immutabilis. z p̄sequēs impedibilis. vlt p̄ viā defensionis. puta allegādo p̄ cā melius qz hactenus fuit allegatū. vel p̄ viā supplicationis. puta qz amici sui p̄cibus placāt iudicē. Sed reprobatio illo p̄mo mō sumpta est snia nō excludēs oēm defensionē z p̄motionē ipsius sniati. ergo zc. Secūda conclusio esse p̄t. qz reprobatio secūdo mō accepta nequa / qz ē impedibilis q̄buscūqz p̄cibus. Quia qd̄ irrevocabiliter sniatus est a sapiētissimo z omni potēte iudice. hoc p̄cibus quibuscūqz immutari vel impediri nō p̄t. sed secūdo mō accipiēdo reprobationē reprobatus ē irrevocabiliter puta diffinitue sniatus a sapiētissimo et omni potēte iudice. ergo zc. Quia tñ amūter loquimur de reprobatoe isto sc̄do mō. idō ab solute loquendo meli⁹ dicit qz reprobatio nō p̄t impediri p̄cibus sc̄toꝝ. Ad argumētū p̄ncipale v̄dm qz maior nō est vera. nisi loquēdo de opposit. put h̄nt fieri circa idē subiectū singulare Ex hoc em̄ qz p̄mouet calor i forte. nō sequit qz impediāt frigus i Platone. et illud quod ē p̄motiuū caloris i forte. nō oportet qz sit impediū frigiditatis i Platone. licet h̄nt sit impediū frigiditatis i forte. Et qz p̄destinatio z reprobatio p̄prie dicta nō h̄nt idē eē circa idē subiectū seu suppositū numero. ideo argumentū non ē ad p̄positū.

Lōdo 1

Lōdo 2

Ad argumētū p̄ncipale.

Distinctio quadragesimasecunda z quadragesimatertia.

Nunc de omni potētia dei. Postqz mgr̄ determinauit de dei sc̄ia. hic incipit tractare de dei potētia. Et diuidit i tres pres. Nā p̄mo māifestat potētia dei ex op̄e z entitate Secūdo ex op̄e z q̄ntitate. Et tercio ex op̄e z v̄nti

tate. Sc̄da incipit dist. xliij. ibi. Quidaz tñ de suo. Tercia dist. xliij. ibi. Nūc illud restat. P̄tia i duas. Nā p̄mo magister mouet h̄c questionē. vtz deus dicat oipotēs p̄pter hoc qz oia p̄t. vel pro tāto qz p̄t oia q̄ vult. z tenet p̄tē p̄mā. Sc̄do obijcit p̄tra eā. ibi. Sed querit. Et h̄c i duas. Quia p̄mo obijcit rōne. Sc̄do auctoritate. ibi Ex quibusdā tñ. Prima i duas Nā p̄mo ponit h̄moi obiectionēs. Sc̄do addit vñū notabile ex quo p̄nt trahi multaz obiectionū solutiones. ibi. Dic diligēter. Prima in tres. fm̄ qz triplicē adducit obiectionē. quaz cuiuslibet adijgit solutionē. Sc̄da ibi. Sed sunt alia quedā. Tercia ibi. Sūt z alia. Sequit illa ps. Ex quibusdā tñ. Et diuidit i tres pres. nā p̄mo auctō arguit Sc̄do quō auctoritates sint intelligēde oñdit z exponit. Tercio p̄tra h̄moi expositiones obijcit z soluit. Sc̄da ibi. Sed ad h̄c. Tercia ibi. Sed forte dices. Sequit distinctio xliij. Quidā tñ de suo. Et ztinuari p̄t ad p̄cedētia sic. Postqz mgr̄ ostēdit qd̄ deus p̄t referēdo dei potētia ad op̄e quidditate. hic mgr̄ vult ostēdere qz deus plura p̄t facere qz facit referēdo dei potētia ad op̄e multitudinē z quātitatē. Et ē intēno mgr̄ retellere vñā falsam opinionē. q̄ posuit qz deus nō p̄t facere alia qz ea q̄ facit. Dimidit igit ista ps i tres pres. Quia p̄mo mgr̄ recitat h̄moi falsā opinionē. Sc̄do adijgit istius opinionis argumentationē seu p̄bationē. Et tercio ponit veritatis determinationē. Secūda ibi. Nō potest deus zc. Tercia ibi. Fateamur itaqz deū. Secūda habet septē pres. fm̄ qz septē p̄ ista opinionē adducūt ratiōes. Secūda ibi. Ad dūt quoqz. Tercia ibi. Adijciunt q̄qz. Quarta ibi. Ipsi aut addūt. Quinta ibi. Itē aliud adijgit. Sexta ibi. His aut zc. Septima ibi. Idē in libro p̄fessionū. Querit istaz p̄tū septē diuidit i duas pres fm̄ qz mgr̄ p̄mo ponit istius opinionis rationē. Secūdo addit immediate suaz r̄sponzionē. Et pres patet. Circa istas duas distinctiōes q̄ro h̄c questionē.

Vtrū i deo sit potētia p̄prie dicta Et videt qz nō. Quia sicut se h̄z simplem simplex ad zpositionē. sic se h̄z oīno pur⁹ actus ad potētia. sed simplr̄ simplex excludit oēs zpositionē. q̄ de⁹ cū sit pur⁹ act⁹. vtz p̄z. xij. metaph. excludit oēm potētia. Lōtra. omē qd̄ dicit aliquā opationē hoc p̄t dicere eā. sed de⁹ intelligit z vult. vtz p̄z. x. ethi. z xij. metaph. z generat z creat. vtz p̄z. fide. cartholi

ca. g potest intelligere velle generare z creare. Lū igit nō sit posse sine potētia ergo i deo p/ pue erit potētia. Dic pmo vidēdū est vtz i deo sit potētia. Scdo vtz in deo sint plu res potētie. Et hoc qstū ad istā. xliij. distictōz

Quātus ad primūz

articulū. vtz i deo sit potētia. dico q duplex ē potētia. vt pz. v. meth. vna. s. actiua. z alia pas siua. Passiua nullo mō ē i deo. Pmo qz repugnat oimode simplicitati. Scdo qz re pugt purissime actualitati. Tercio qz repugt pfecte libertati. Quarto qz repugnat clarissi me intellectualitati. Quinto qz repugnat omi no independēti entitati. Sed d' est oino sim plex. pur'acr'. sūme libertatis. clarissime intel lectualitatis. z oimode independētis entitat' vt pz. xij. meth. g zc. Sz potētia actiua p fecillime repit i deo. Quia qnto i aliq vniūz plures rōes factiue. tāto ipm ē potēti'. Pro pter hoc em sol potētiōz ē omi corpe inferiori qz plures rōes factiue repiunt i sole. Sz fm pmen. xij. meth. omis forme z pportōes q in potētia sūt i pma materia. sūt i actu in primo motore. Sūt etiā in eo sicut in arte summa. vt pz ibidē p eundē omē. z p sequēs sunt i deo sicut rōes factiue. g zc. P. illud quod importat pfectionē simplr est deo attribuen dū. sed potētia actiua ē hmōi. qz vniūquodqz pfectius ē ex virtuali ptenētia qua pōt ad sui similitudinē alterū pducere. qd pprie rei cōue nit ex sua potētia actiua. P. quāto aliqd ē formalius tāto pstantior est i eo potētia acti ua. Un qz ignis ceteris elemētis ē formalior ideo ceteris est actiuor. Sed omnibz entibz deus ē formalior. Nā fm Dama. li. ij. ca. iij. Omne quod ad deū ppat respectu eius gros sum et materiale inuenit Sed forte dicit aliqz q tal' potētia actiua quā ponis i deo. vl ē sp pūcta actui. vel nō est sp pūcta actui. Il la patet. qz in ptradictōne oppositis nō ē da re mediuz. Sed nec sic nec sic. Quia si est sp cōiūcta actui. tūc creature fuissent ab eterno. Si nō. cū potētia pfiat p actū. diuina po tētia eo tpe quo nō esset actui pūcta esset im pfecta. Respōde q diuina potētia sp est actui pūcta. cū idē sit realiter qd actus suus Ad pbationē dico q ex creaturaz emanatōe

nō resultat i deo aliqz nou' actus. nec ei' po tentia pūngit alicui actui cui ab eterno non fuit pūcta. licet alicui respectui ratiōis pū gat cui an nō fuit pūcta. fm q terminat de pen dentiam actualē creature quaz ab eterno non terminauit.

Quantus ad secun

dum articulū. vtz i deo sint plures potētie. di cendū q vna ē potētia dei realr. Quia potē tie sparsē i agētibz inferioribz sunt vnūc i agē tibz superioribz. sed deus ē supior oim. g nulla potētiā ē i deo realis potētie multitudō. g zc. P. omē qd agit p multas putes ē reduci bile in agēs p vnā. Sed d' cū sit agēs p mū nō est reducibilis i aliud agens. Maior pty p Dyo. xij. de di. no. vbi dicit. q ois multitu do picipat aliq liter vno. Et eadē snā ponit i pma ppositiōe pcli. P. vbi potētia agen tis est idē qd essentia agentis. si eētia ē vna. z potētia est vna. sed potētia dei est idē qd eētia dei. z essentia sua est vna tm. igitur z po tētia sua est vna tm. P. i deo est vna magni tudo. g vna potētia. pntia patet. qz deus nō ē magnus mole sed virtute. et magnitudo ei' idē est qd virt' eius siue potētia ei'. Ancedēs ponit Aug. v. de tri. ca. viij. Sz forte dicit aliqz q deus vere intelligit aliq q tm nō vult. ergo aliud est intelligere dei. z aliud velle dei. z p sequens alia est potētia intellectiua. et alia volitiua. Ancedēs patet. qz deus intelli git omne flagitiū pctōz. cū iudex debeat eē cō sciuz de crimine qd punie z iudicat. Sed cō sequētia patet. qz de his q sunt realiter idē nō pnt extrema ptradictōis sil' verificari. Ad illud pty solutio p dicta supius disti. vi. vbi tractauit de attributis. Est tm aduertendū q quilibet catholicus habet pcedere q extre ma ptradictionis ad minus in diuis verificē tur de eadē re penitus in disticta ex natura rei sed tm modo variata fm modū significandiz seu etiā fm modū se habendi. Nā deus et rei tas dnt solū i mō significādi. z tm ista ē vera deus generat. vt patuit supius. z illa est falsa deitas generat. vt pz ex determinatōe vl'is cō cilij. extra de summa trini. z fi. ca. Itē essen tia existens in patre. z eadē diuina essentia exi stens in filio nullo mō realiter nec formaliter ex natura rei differt a seipsa. z tamen eadē eētia vt est in patre nō est cōicata. z vt est in fi lio est cōicata. Ex qbz etiāz apparet q oia argumenta sup data sup hmōi ptradictioni/

Articls 2

Instantia

Solutio

bus in diuinis modicū cludūt. quia nō ma-
gis tradicūt eē comunicabile r non eē mu-
nicabile. r sic de alijs p similibz. qz eē commu-
nicatū r nō eē comunicatū. que tñ verificant de
eadē diuina eētia ppter aliū r aliū modū se
habēdi. qui tamē nullā varietatē nec distin-
ctiōz ponit in eētia. Qz si ille modus se ha-
bēdi aliquā distinctionē intrinsece poneret i
eētia. tūc pater r filius nō eēt omīno idē in
essentia. nec p sequeēs eēt omīno idē de^o for-
maliter r intrinsece. quod ē tra fidē catholī-
cā. r expōse tra decretalē iam pprime allegatā

Quantus ad terci

Articls 3

um articulū. vtz i deo sit potētia siue virt^o in-
finita. dīcēdū qz deū esse infinite potētie nul-
lus fidelis debet dubitare. sz nec apud aliq nē
cuiuscūqz secte vel nationis vertit in dubiuz
deum esse infinite potētie i duratōne. cū talis
potētia etiāz de multis alijs rebus nō neget.
Utrū autē euidenter r p hīce pbari possit de-
um esse infinite virtutis seu potētie in vigore.
multi doctorū antiquorū r modernorū i du-
biuz posuerūt. Determino tñ me ad pte affir-
matiuaz. vtz qz possit euidenter r p hīce pba-
ri. Quia omē finitū p supponit aliqd prius se
a quo depēdet i ratioe mensurati vel mensu-
rabilis. sed virtus siue potētia vigoris diui-
ni nō p supponit aliqd prius se a quo depēde-
at cū sit omīno pma. Maior pty. qz omne fi-
nitū ē certis limitibz terminatū. r p sequeēs
ab aliquo mensuratū. Esse em̄ immēluz. r tñ
ē terminatū r limitatū vident repugnare.

Loclio q
de sit infini-
ti vigoris.

- 1
- 2 P. deus nō est minoris vigoris r virtuosita-
tis qz diligibilitatis. sed ipse est infinite di-
ligibilitatis. cū ipse sit vltimus finis. de q di-
cit. i. politicor. qz finis est i infinitū diligibil.
ergo ipse ē infinite potētie r vigorositat. P
- 3 p hīce. viij. phicoz ait. qz si virtus primū moto-
ris eēt virtus i corpe. tūc moueret ipm i instā-
ti. Et pcedit illa psequētia ex his q dixerat i
sexto. puta qz fm augmentū virtutis i motore
diminuit tps quo motus mēsurat. ergo cū in-
stās i infinitū sit breui^o quocūqz tpe. oportet
qz virtus primū motoris sit i infinitū efficacior
virtute cuiuscūqz alterius motoris mouētis
- 4 idē mobile in tpe. P. Auer. cōmentator po-
nit i primo mobili pter primū motozē. moto-
rē appropriatū. qui immediate mouet hmōi
mobile. qz vt ait si primus motor moueret ta-
le mobile immediate. tūc moueret ipm in in-
stāti. r sic sequitur idē quod prius. P.
- 5

agēs siue motor suā actionē p pta virtute in-
finitū pmanēs nō innixus alicui alteri ne-
cessario ē infinite virtutis intēsiue seu i vigore.
deus est hmōi loquēdo p hīce r theologicē. qz
rē. p hīce maiorē. qz minor est infinitas virtutis
in sua actione ab altera dependēte. qz infinitas
virtutis totaliter independētis r omīno pme
Lū igit celū r quelibet intelligētia sine dura-
tione infinita. qzuis innitatur virtuti primū
motoris r ab ipso necessario dependeat. igit
virtus primū motoris que i sua p pta actōe nul-
li penit^o innitit nō solū erit infinita duratiōe.
sed etiā i vigore. ergo rē. P. illa virtus ē in
finita intēsiue r i vigore cui nulla pōt fieri ad-
ditio etiā p intellectū. Sed virtus dei seu po-
tētia est hmōi. Maior pty. qz omī finitū sal-
tē p intellectū pōt fieri additio. Probo mino-
rē. qz virtuti vlt pfecte in tota analogia entū
nō magis p intellectū pōt fieri additio virtutis
siue pfectōis cuiuscūqz qz pfectissime virtuti
determinati generis possit fieri additio fm gra-
dus illius generis. Sed virtuti calidissime in
genere caloris nō pōt fieri additio cuiuscūqz
qz grad^o caloris. qz si intellectus aliqd posset
sibi addere. iā nō rēpiger ipm vt calidissimū.
ergo diuine virtutis vigori nulla penit^o pōt
fieri additio pfectōis rēpente vel cōceptibi-
lis. cuz talis virtus sit vlt pfecta. r fm totam
analogiā entis simplr pfectissima. P. ma 7
teria pma est successiue receptiua infinitarū
pfectōnū. qz prim^o motor est actu infinite pfe-
ctōis. r p sequeēs infinite virtutis i vigore. An
cedēs patet etiā fm p hīce. Sed pntia est cui-
dēs ex dicto pmetatoris. xij. metaph. vbi ait.
Om̄s forme q sunt i potētia i pma materia.
sunt actu i pmo motore. qz rē. Multas rō-
nes diuersorū doctorū inueni p illa clusione
quas tamē ad p̄sens dimitto. qz p hīce loquē-
do a multis nō putarent euidenter cōcludere
eo qz p supponat rerū creatiōnē de nihilo vlt ali-
qua consimilia. Sed ptra illā clusionez
quidā arguūt sic. Si aliquis motor esset infi-
nite potētie i vigore. tūc motus fieret i instan-
ti. pns est impossibile. quia i indiuisibili nō
potest eē successio. Cōsequētia patz exp̄dicit
Nā cū fm augmentū virtutis tēpus breuiet.
et infinita virtus nullā pportione habeat ad
virtutē finitā. eo qz in infinitū ipsaz excedat.
si virtus finita mouet i tpe. infinita mouebit
in instāti. P. si potētia infinita in vigore i
diuinis poneret. tunc aliquid frustra esset in
deo. p sequeēs est falsuz. vt patet. i. celi r mudi
Probat psequētia. qz illa potētia est frustra

Loclio

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off and difficult to read.]

nec legislatorē cogentē supra se habet. Alia est necessitas immobilitatis: q̄ communiter dicitur necessitas immutabilitatis. puta si aliquis ita diligeret iusticiā. et utinam eēt inclinatus ad eius exercitiū q̄ nō posset resilire ab opibz iusticie. Et illa necessitas sine iusticie immutabilitas si deo attribuitur hoc pot̄ eē dupl̄. Uno mō q̄ h̄mōi immutabilitas iusticie attribuat̄ deo p̄pter meritoꝝ nostroz exigentiā. Et sic quis deo dica tur quōq; iust̄. iuxta illud apl̄. ij. Thim. iij. De reliquo deo reposita ē mihi corona iusticie quā reddet mihi in illū diē iust̄ iudex. tñ nra merita attendendo deus nihil opat̄ ex necessitate iusticie. Quia si seru⁹ nō pot̄ de necessitate iusticie dñm suū constituere debitorē. multo minus creatura creatorē pot̄ facere debitorē. Qui. n. nō pot̄ sufficēter soluere qd̄ tenet. ille nō pot̄ debitorē constituere cum cui tenet. Sed dñs et parētibz nō possum⁹ equiuales reddere. vt ait Aris. viij. ethic. 3. rē. Et illud videt̄ innuere saluatori enāḡ. dicens discipul̄. Quā feceritis oīa q̄ p̄cepta sūt vobis. dicitē. fecim⁹ qd̄ iussisti. sed serui inutiles sum⁹. Alio mō talis immutabilitas iusticie pot̄ intelligi deo p̄uenire nō p̄pter meritoꝝ nostroz exigentiā sed p̄pter sue diuine bonitatis decētiā. Et illud adhuc dupl̄. Uno mō accipiēdo decētiā simpliciter absolute. Alio modo accipiēdo decētiā p̄nūciā p̄nti rez ordine. Primo mō oīa q̄ de⁹ facit opat̄ ex necessitate iusticie. qz nihil pot̄ deus facere qd̄ nō deceat suā bonitatē. S; sedo mō de⁹ nihil facit ex necessitate iusticie. qz ordinē totius vniuersi deus pot̄ p̄ libito volūtatis immutare. et p̄ oīs illud idē quod nūc ē in decēs mutato rez ordine fieret decēs. et cōuerso. Propter qd̄ diuine bonitatis decētia nullā necessitatē iusticie h̄re videt̄ respectu istius ordinis quē videm⁹. nec respectu cuiuscūq; alterius ordinis vniuersi. eo q̄ quilibet talium ordinū deus mutare possit quicūq; voluerit. forte dicet. Omne qd̄ fit sine iusticia ab agente volūtario. hoc videt̄ eē iniustū. sed de⁹ nō potest facere iniustū. qz tūc peccaret. ergo deus nihil pot̄ facere sine iusticia. et p̄ oīs omne quod facit ex necessitate iusticie facit. Respon. deo q̄ deus nūq; facit aliquid sine iusticia. qz nunq; facit aliquid sine decētia bonitatis sue. et sine rectitudine voluntatis sue. et ideo deus nunq; potest facere aliquid iniustum vel iniustitiam. quia volūtas sua tribuit rebus decētiā et iusticiā. et ideo quicquid deus facit et vult. hoc est decēs et iustū. Propter quod ansel. p̄sologion. ij. ait ipsi deo. Illud solū iniustū

Instantia

Solutio.

est quod vis. iniustū quod nō vis. Ad argumentū principale dicendū. q̄ quis maior sit vera de potētia passiuā. tamē falsa est de potētia actiua de qua loquimur i p̄posito. Nā quis purus actus excludat potētiā passiua que derogat actualitati. sicut cōpositio simplicitati. tamen nō excludit potētiā actiua. qz potētia actiua i nullo penitus derogat actualitati.

Distinctio quadagesimaquarta.

Nunc illud re

stat discutien. dic. Dic m̄gr tractat de potētia dei p̄ comparatiōez ad creaturaz bonitatē. Et diuidit ista distinctio in tres ptes. fm̄ q̄ tres mouent̄ questōes. Quaz prima est. vtz deus pot̄ aliqd̄ melius facere qz facit. Secūda vtrū alio mō vel meliori modo qz facit. Tercia vtz de⁹ semp̄ possit omne quod oliz potuit. Secūda ps̄ incipit ibi. Post hec considerandū. Tercia ibi. Preterea queri solet. Prima i duas. Nā p̄mo quorundā errorē recitat. Secūdo h̄mōi errorem reprobat et veritatē determinat. ibi. Verū hic ab eis. Sequit̄ illa pars. Post hec considerandū. Et diuidit in duas. Nā primo mouet questione. Secūdo respōdet p̄ quādam distinctiōne. ibi. Si modus opatiōis sequit̄ illa pars. Preterea queri solet. Et diuidit in tres ptes. Nam primo circa illaz questione tāgit quandā falsam opinionē. Secūdo rīdet fm̄ suam p̄p̄riā intētiōne. Et tercio p̄ dictoz epilogato em confirmat suā r̄sionē. Secūda ibi. Ad quod dicim⁹ rē. Tercia ibi fateamur rē. Dic quero h̄c questione.

Vtrū deus totum vniuersum potest nit facere melius. Videtur q̄ non. Quia illud quod meli⁹ cogitari nō potest hoc nō potest fieri melius. sed isto vniuerso iam facto nō potest cōcipi melius. ergo rē. Maior patet. Nā p̄ simile maiore probat Ansel. q̄ deus ē summe p̄fectus. qz deus ē quo maius cogitari nō pot̄. Minor patet p̄ Aug. in de libero arbitrio. vbi sic ait. Quicquid vera ratione melius tibi occurrit. scias deum fecisse bonoz oim conditorē. Contra omni finito pot̄ fieri additio. sed totum vniuersum est quid finitū. ergo rē. Dic quatuor sunt vidēda. Primo vtz virtute diuina aliqua ps̄ vniuersi possit fieri melior. Secūdo vtrū in infinitū p̄cedendo quacūq; creatura data

Ad p̄ncipale argumētum.

Ad p̄ncipale argumētum. Quia illud quod meli⁹ cogitari nō potest hoc nō potest fieri melius. sed isto vniuerso iam facto nō potest cōcipi melius. ergo rē. Maior patet. Nā p̄ simile maiore probat Ansel. q̄ deus ē summe p̄fectus. qz deus ē quo maius cogitari nō pot̄. Minor patet p̄ Aug. in de libero arbitrio. vbi sic ait. Quicquid vera ratione melius tibi occurrit. scias deum fecisse bonoz oim conditorē. Contra omni finito pot̄ fieri additio. sed totum vniuersum est quid finitū. ergo rē. Dic quatuor sunt vidēda. Primo vtz virtute diuina aliqua ps̄ vniuersi possit fieri melior. Secūdo vtrū in infinitū p̄cedendo quacūq; creatura data

deus semp possit facere pfectiozem. Tercio de eo quod queritur. Quarto vtruz deus possit facere aliud vniuersuz illo vniuerso manente.

Quātur ad primuz

vtruz virtute diuina aliqua pars vniuersi possit fieri melior, est aduertendū q rem fieri meliore potest intelligi dupliciter. Uno modo qstum ad pfectiones naturales. Alio modo qstum ad pfectiones accidentales. Dic po no duas conclusiones. Prima ē q deus rez creatā pot facere meliore qstū ad pfectōes accidētales ipsa remanēte realiter eadē. Quia illud qd pot natura hoc deo nō debet negari sed manente eadem re fm eētiaz suam natura facit eā magis pfectam fm gradus accidētalium pfectionū. ergo rē. Maior manifesta est de se. Minor pz. qz hō infirm⁹ qnqz sit naturaliter sanus. r minus san⁹ magis sanus. r sic de alijs. P. b. Aug. sup. Gen. ait. Potuit de⁹ facere hoies q nec peccare vellet nec peccare posset. sed nulli dubiū qn talis homo eēt pfectior hoie q vult r potest peccare. ergo rē.

2 P. si creatura nō posset fieri melior. aut hoc esset pro tanto quia deus nō posset plus dare de pfectione. aut quia creatura nō plus possz recipere. Nō primū. quia etiā miserrimo homini deus potest dare intuitiua visiones sue essentie. vt in plogo illius primi libri pbauit. Nec obstat secunduz. quia deus qui est auctor creature pot eius capacitate augere. ergo rē.

3 Sed contra illud sunt quidā heretici quos tangit magister in ista. xliij. distinctione. Et potest eorū error probari sic. Beatus Augustinus contra Maximinū hereticū ait. Si pater posset filium suum pducere meliorez nō faceret tūc inuidus esset. Sic arguunt isti a simili. Si deus posset aliquam creaturam facere meliorem r nō faceret tunc inuidus esset. sed deus nō potest esse inuidus. vt patet. i. metaphis/

2 ce. ergo rē. P. Plato fertur dixisse q optimi est optima adducere. Et illud idē dicit beatus Dionysius. Sed optimo nihil potest esse melius. et deus est optimus. ergo nihil potest fieri melius eo quod iaz de facto deus produxit. P. causa producēs effectū fm totam suam virtutē seu potentia. nō potest hōi effectum pducere meliore. deus producit quēlibet suum effectū tota sua potentia seu virtute Maior patet. Minor pbatur. Quia quādo virtus pducētis est simpliciter simplex. tunc

quicquid ab eo pducitur hoc fm totam suaz virtutē producit. Sed virtus diuina cuz sit purus actus est simpliciter simplex. ergo rē.

Alia multa motiua quibz illa erronea opinio probauit q deus non possit facere alia q ea que fecit. r q nō potuit nō facere ea que fecit. adducit magister in lra distinctione prima pcedente. r respondet ad ea. ideo ad pre sens illa nō adduco. Sed hec opinio erronea est. vt dixi. Quia sicut post hanc vitā deus bonis homibus dabit dotes glorificationis corpis r anime. sic cum eisdez dotibus posset hominē creare si vellet. quo facto nulli dubium q talis homo melior esset q homo natus de muliere qui breui viuens tempe repletur multis miserijs. Ad primū ergo dicendū q nō est simile. quia naturalis dei filius nascēdo caput diuinā naturaz q naturaliter sibi a patre generante cōicitur. r p seqns omnis pfectio sibi iure debetur. sed creatura pducit in limitata natura a deo libere r volūtate r nō naturaliter. r p sequens sibi nō debet pfectio nisi tanta quāta placuerit volūtati diuine. Et ideo inuidus fuisset pater diuinus si filio ab eo naturaliter genito nō cōicasset omnē pfectionē. qz si subtrahit ab aliquo quod iure sibi debet hoc p inuidiam subtrahitur. Sed ex hoc nō debet dici inuidus ipse deus si nō dederit creature illud qd libere pot dare si voluerit. Ad scdm dicendū q Plato r Dionysius. intendit p illa verba extolliciam dei respectu ceterorū agentū que nō pnt tam bona pducere sicut deus potest. Ipse enī produxit non solum res corporales. verum etiā produxit substantias sepatas. que sunt optime inter creaturas. quas nullum aliud agēs potest producere fm veritatē. quibus Aucenna circa hoc errauerit. vt patebit in secūdo libro. Sic igitur intelligēdo maiore nō debet inferri conclusio que inferit. quia hec debet esse conclusio. q cetera agentia non possunt producere meliora qz agens diuinum. Potest etiā dici q optimū ponitur ibi pro valde bono. quia fm grāmaticos suplatiuus quādo qz idē est quod suus positiuus cū hoc aduerbio valde. Et sic minor est falsa. Quia plura possunt dici valde bona. quorū tamē vnuz est melius altero. Unde dicitur Gen. i. Uidit deus cuncta que fecerat. et erant valde bona. Et tamen nulli dubium quā homo erat melior q lapis. Ad tertium dicendum.

Contra errorem.

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3

in illa quod no vis...
etiam passiva rancialis...
na r qua loquuntur...
si acus r quodammodo...
r acualtan. sicut dicitur...
nō excludit ptem...
na i nullo ptem...

Hinc illud

ita dicitur...
deus r potest...
arq donari. Et dicitur...
es pres. fm qz p...
ma est. vtruz...
acc. Secūda v...
lo qz facti. Tercia...
uod alijs potuit...
t hoc dicitur...
i sola. Prima...
roie recitat. Secūda...
r veritatē...
Sequitur illa...
i. Et dicitur...
strone. Secūda...
tionē. Si modis...
a pars. Pater...
tres pres. Nam...
ca qz quāda...
fm suam p...
apologatio...
da ibi. Ad quod...
ur rē. Dic...
Luz deus...
rū facere...
Quia illud...
hoc nō potest...
am facto nō...
aior patet. Nā...
nil. qz deus...
aus cognari...
n re libero...
atione melius...
tionem oim...
dāt fieri...
d finitū. ergo...
a. Prima vtruz...
est possit fieri...
quā pcedendo...

q̄ agēs faciat vltimū de conatu. et illo mō ma
ior est vera. sed mior est falsa. quia cū deus sit
infinite virtutis in vigore. ergo in p̄ductōne
nullius p̄ducti existētis finite p̄fectionis p̄
ducit quantū potest s̄m totū suū conatum.
Alio mō q̄ h̄mōi agens agat s̄m virtutē rea
liter simplicē et indivisibiles. habentē tamen i
se vnitissime et absq̄ omni reali diuisione om
niū virtualū gradū multitudinē. Et sic q̄
uis minor sit vera. tamen maior est falsa. ma
xime si agens huiusmodi agit libere et nō ex
necessitate nature. quia q̄uis h̄mōi agens a
gat tota sua virtute. i. nō agat s̄m partē reale
sue virtutis. eo q̄ virtus sua nō habeat partē
et partē. tamē p̄pter sui libertatē nō producit
quantū potest. sed quantum vult. vti em̄ sua
virtuali continētia prout sibi placet. **Se**
cunda conclusio est. q̄ deus nō potest rem cre
atā facere meliōrē quārum ad gradū essentia
lem. ita tamē q̄ res maneat eadem que prius
fuerat an̄ talis gradus additionē. **Dec** duc
tio potest p̄bati sic. quia mutata specifica rei
differētia nō manet ipsa res. sed p̄ additionē
bonitatis eēntialis mutat̄ specifica rei differē
tia. ergo et̄. **Probat** minor. quia vt patz̄ diui
sive descēdēdo a genere generalissimo vsq̄ ad
species specialissimas. semp̄ ab vltimo gradu
eēntiali ipsius rei accipit̄ differētia que est cō
stitutiuā speciei. **Maior** etiā patz̄. q̄ s̄m por
phiriū differētia accidēntialis facit alteratum.
sed differētia substantialis facit aliud. Et hec
videt̄ eē intentio phi. viij. metaph. vbi diffiniti
onē rei compat̄ numero. q̄ sicut qualibet vni
tate addita vel remota numerus mutat̄ speci
em. sic quacūq̄ differētia substantiali addita
vel remota res mutat̄ diffinitionē. et p̄ conse
quens speciē.

Articls 2 **Quantuz ad secun**

dū principale. vtrū in infinitū p̄cedēdo qua
cūq̄ creatura data deus semp̄ possit facere p̄
fectiōrē. dico q̄ loquēdo de potentia dei abso
luta. tūc qualibet creatura actu p̄ducta deus
potest in infinitū semp̄ nobiliōrē et p̄fectiōrē
p̄ducere. Quia si deus hoc nō posset. hoc es
set pro tanto. quia implicaret̄ contradictio. sed
nulla in proposito implicat̄ contradictio. et
go et̄. **Maior** est nota ex. vi. ethicozū vbi di
cit. **Hoc** solo priuat̄ deus. ingenita facere que
vtrūq̄ facta sunt. **Hoc** exponit̄ a cōmentatore
et doctoribus. id ē p̄tradictoria simul verifica
ri. **Minor** p̄bo. q̄ si implicaret̄ p̄tradictio.

vel hoc eēt ex parte dei producētis. vel ex par
te creature p̄ducte. **Nō** primū. q̄ sicut dicit
Arist. ideo deus dicit̄ omnipotēs. q̄ ei⁹ pos
se nō pōt inuenire nō posse. **Nec** scdm. quia
ois creatura actu posita in eētē finite p̄fectio
nis. igit̄ si addit̄ sibi aliqua finita p̄fectio. per
hoc nō efficitur infinita. quia finitū additū
finito nō facit totum infinitū. et p̄ consequēs
creatura vltērius producta capiēs p̄fectio
nē p̄cedētis creature vna cum illa finita p̄fe
ctione addita. p̄ h̄mōi additionē nō ponetur
extra limites creature. nec eius esse implica
bit nō esse. et eodem modo arguet̄ de creatura
secūdo producta cū finita p̄fectione addita.
et sic in infinitū. quia semp̄ creatura actu pro
ducta erit finita in p̄fectione. cuz nō claudat
in se nisi p̄fectionē p̄cedētis creature que est
finita. et p̄fectōem sup̄additam que similis est
finita. **Nec** videt̄ eē intentio beati Dyonisij
in de diuis nomibz. vbi creaturas a deo proce
dentes assimilat̄ numeris. et deū vnitati. **Mo**
do planuz est q̄ p̄fectione numerali p̄cedunt
numeri in infinitū. et tamē quilibet numerus
actu acceptus est finitus. cum nō claudat in
se nisi numerū p̄prie p̄cedentē. et vnitatem
additā. que ambo sunt finita. sic eodez modo
in p̄posito et̄. **P.** idē Dyonisius in. viij. 2
de diuis nomibus ait. **Deus** est infinite vir
tutis. eo q̄ simpliciter potest̄ infinite infinitas
alias ab existentibus virtutes producere.

P. potētia dei est infinita et simpliciter illi
mitata. ergo vltra omnē creaturā productaz
semp̄ poterit producere p̄fectiōrē. **Ante**cedens
patet̄ questioe p̄xima p̄cedēte. **Probo** conse
quentiā. quia omnis creatura cū de facto fue
rit producta sit finite p̄fectiōis. vt patet̄ ex iā
dictis. igit̄ si vltra quamlibet creaturā produ
ctam deus nō posset producere p̄fectiōrē. tūc
infinita dei potētia esset̄ limitata ad finituz
effectum. eo q̄ non posset aliquid vltra ipsuz.
et infinita dei virtus esset̄ adequata p̄ effectuz
finitū. que omnia vident̄ impossibilia. **Con**
sequētia patet. q̄ tūc intelligit̄ potētia limita
ta. q̄ nō potest trāscendere aliquē limitatuz
effectū. et tūc intelligit̄ virt⁹ adequata quādo
potētia nō pōt in maiōrē effectū. q̄ virtus est
vltimū de potētia. vt dicit̄ i de celo 2 mū. **Et**
hec videt̄ eē intentio beati Aug. xij. de ciuita
dei. ca. xvij. vbi ait̄ diuinā sapientiaz incom
prehensibili comprehendere sic omnia incom
prehensibilia comprehendere. vt quecūq̄
noua et dissimilia consequētia p̄cedētibus
si semp̄ facere vellet̄ inordinata et improuisa

Lōdo 2

Lōdo

1

habere non posset. nec ea prouideret a proximo tempore sed eterna pfecta dimeret. Dictra seo eo breuius. qz illa materia intedo tãge re libro. ij. distinctoe. i. Sed extra illa dclutione sunt quidã magni doctores q̄ arguunt p sua opinione ep̄mo sic. Si possibilis esset pcellus i infinitu in speciebus fm pfectionez. tuc in intellectu diuino esset aliqua creatura distans in infinitu ab aliqua alia creatura. et psequens creatura talis esset infinite pfectio nis. hoc autẽ impossibile. qd̄ patet. qz hmoi creatura tm̄ excederet illam alia creatura q̄ntum excedit eam deus. et psequens in infinitum. quia nõ potest esse maior excellus excellu in finito. etiã esset eque pfecta vt deus. quia nõ potest esse maior pfecto pfectione infinita. P. si possibilis esset pcellus specieru i infinitu. aut omnes hmoi species clauderent in fra decẽ pdicamenta. aut aliq̄ue earu essent extra pdicamenta. Nõ potest dari p̄mũ. quia si cut patet p p̄m in libro pdicamentoz. et. viij. metaph. a genere generalit̄mo descendit differentis diuisiuis vsq̄ ad speciem specialissimã Sed talis descendus nunq̄ posset p̄fici. si species essent infinite. Nec potest dari secunduz. qz decem pdicamenta sufficeret enacuat̄ totuz ens. ergo quicqd̄ e extra decẽ pdicamenta e nõ ens siue nihil. P. forme sunt sicut numeri. vt patet. viij. metaph. et deus se habet ad modum vnitatis. vt patet p Dyoni. sed numerus versus vnitatẽ nõ pcedit i infinitu. quia nõ pcedit vltra binariũ. ergo nec species p accessum ad deũ. puta p augmentũ pfectionis pcedunt i infinitu. P. vbi est essentialis ordo ibi nõ est pcellus in infinitu. sed sp̄s vniuersi habent essentialẽ ordinẽ ad seinuicẽz. P. totũ ens creabile est finitũ in pfectione. ergo nõ potest in infinitu semp̄ creati pfectior creatura. Antecedens patet. qz illud est finitũ quo repit̄ aliquid maius. sed deus excedit totum ambitũ entis creabilis. et psequens est maior toto ente creabili. Cõsequẽtia patet. qz omne finitũ attingit p replicationẽ graduz finitõũ. als ad terminũ finitũ esset accessus infinitus. P. appetitus creature nõ est in finitus. ergo in creaturis non potest esse pcellus in infinitu. Antecedens patet. Probat̄ cõsequẽtia. quia deus nõ potest facere aliquid i creatura quod nõ sit appetibile a creatura. si cut nõ potest facere aliquid in creatura ad qd̄ creatura nõ sit aliquo modo in potẽtia. P. si deus qualibet creatura semp̄ posset producere pfectiorẽ. hoc esset pro tãto. quia deus in

infinitu distat a qualibet creatura quantum cunq̄ pfecta. sed hoc nõ sufficit. quia pari ratione sequeretur qz vltra totũ ens creabile deus posset pducere creaturã. quod est simplr̄ impossibile. qz hoc posito aliqua creatura excederet totũ ens creabile. quod manifeste implicat contradictionẽ. quia omne quod p creationẽ pducit̄ est creabile. et sic huiusmodi creatura erit creabilis et nõ erit creabilis. Consequẽtia patet. quia totũ ens creabile distat a deo in infinitu. Et confirmat̄. q̄a inter substantiã et accidens est distãtia imprãstabilis. et tamẽ inter nullam substantiã et accidens deus potest facere infinitas species. ergo a simili r̄. Q. autẽ distãtia inter substantiã et accidens sit infinita. probat̄ p hoc qz nulluz accidens quantumcũq̄ pfectũ potest adquare gradũ entitatis qui est in substantia. P. si possibilis esset processus in infinitu semp̄ ad nobilitatem creaturã. tuc posset esse vna creatura de facto creata que esset infinite nobilitatis et pfectionis. falsitas consequẽtis patet. Probat̄ consequẽtia. quia fm Aristotelez. ij. phisicorũ. Si esset dare potẽtiã ad infinitu fm appositionẽ. illa posset poni in facto esse. h̄ potẽtia ad maiorẽ pfectionẽ est potẽtia fm appositionẽ. ergo r̄. P. aut deus cognoscat aliquid quod creabile vltra quod nõ est aliud creabile. aut nõ. Si sic. tuc illo creato nõ erit processus vltior in infinitu. Si non. tuc deus nõ cognosceret omne creabile. quod est impossibile. quia tuc aliquid esset a deo producibile quod deus nõ cognosceret. P. quãto aliquid e deo ppinquius tãto videt̄ esse melius et nobilitus seu pfectius. Sed humanitate christi nihil potest esse deo ppinquius. ergo r̄. P. quãto aliquid est purius tanto perfectius. Sed nulla pura creatura potest esse purior beata virgine Maria. ergo nulla pura creatura potest esse pfectior ea. Maior patet. Minor probatur. Quia dicit Anselmus in de conceptu virginali. Nempe recurre vt ea puritate virgo niteret quãz deus filio suo matrem elegerat quã maior sub deo nequit intelligi. Sed illa quãuis sine valde difficilia. ra

Confirmat

8

9

10

11

Solutio

Ad

ri. got/ aure. la alij. 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7

cognitionis. quibus nunquam tenet in effectu. sic tenet.

Ad probationem cum dicitur quod talis creatura tamen excederet aliam creaturam quantum excedit eam de? nego. Ad probationem cum dicitur quod non est maior excessus excessus infinito. illa est falsa. Primum enim esse plures excessus infiniti quorum tamen unus est maior alio. Nam linea unius palmi excedit punctum in infinitum. cum sine omni proportione excedat eum. et tamen insanus mente videret qui diceret quod linee mille palmorum vel linea infinita non plus excedat punctum quam linea unius palmi. Et cum addit quod talis creatura esset eque perfecta sicut deus. nego. Nam homo creatura in infinitum deficeret a perfectione divina. Nam omnem suam perfectionem haberet talis creatura participative et dependenter. deus autem omnem suam perfectionem habet essentialiter et penitus independenter.

Ad 2

Ad secundum dicendum quod omnes clauderentur infra decem predicamenta. Ad probationem dicendum quod licet quantum ad species quod actu sunt per intellectum finitum possit fieri relatio a genere generalissimo usque ad singulas species specialissimas. tamen a nullo intellectu finito hoc fieri potest quantum ad species que sunt in potentia. Unde ait commentator. h. metaph. quod vult perinet sub se res infinitas non actu sed potentia. Quod dicitur commentatoris et si fortasse posset habere dubium aliquod de potentia que est circa divinam potentiam. tamen de potentia dei que in infinite infinitas virtutes alias ab existentibus potest producere. ut superius allegavi ex dictis Dionysii.

Instantia

Solutio.

Ad 3

Ad 4

siq nulli catholico debet esse dubium. Forte dicitur quod commentator intelligit de rebus in divinis et non de rebus specie differentiibus de quibus ad prius loquimur. Respondetur quod etiam specierum in finitate in potentia videtur ponere commentator. Nam in tractatu de sensu et sensato commentator ait. quod colores medij possunt esse infiniti. modo planum est quod colores medij ab invicem differunt specie. Ad tertium dicendum quod unitas dupliciter potest considerari. Uno modo formaliter alio modo virtualiter. Primo modo excludit numerum. ideo accedendo ad unitatem finitum processus numerorum. Secundo modo includit omnem numerum. et ideo sic accedendo ad unitatem nunquam finitur processus numerorum. Et illo secundo modo secundum Dionysium. deus assimilatur unitati. ergo argumentum bene intellectum magis est per conclusionem quam potest sui contra eam. Ad quartum dicendum quod maior potest negari. quod in numeris videtur esse essentialis ordo. cum semper sequens numerus presupponat precedentem. et tamen in numeris est processus in infinitum. Et ideo patet in figuris et proportionibus et relationibus dictis modo numeri. in quibus

omnibus est processus in infinitum. et comprehensa in his sicut species univarsi. Potest etiam dici ad maiorem quod non est necesse centrale ordinem esse nisi inter ea que actu sunt. quod illa proprie sunt ad invicem compabilia que reale et actualiter habent entitatem. modo ita est quod species univarsi que actu sunt ille finite sunt. Ad quintum dicendum quod licet creatura actu sit finite perfectionis. tamen in potentia non repugnat ei infinitas. et quia creabile sonat in potentiaz. ideo nego antecedens. Ad probationem nego maiorem. quod dato quod a centro terre versus orientem una linea procederet in infinitum et alia versus meridiem. et versus aquilonem et versus preceperet in infinitum. versus linea esset infinita. et tamen secunda esset maior quam prima. quod esset dupla respectu eius. Forte dicitur quod prima linea non esset simpliciter infinita. quod quis versus orientem traheret in infinitum. versus tamen centrum finitum. quod terminatur in centro. et ideo non repugnat esse aliquid maius ea.

Ad 5

Instantia

Solutio

Respondetur quod eodem modo est in proposito. quod quis per divinam potentiam superius procedendo ad ipsum deum processus perfectionis creaturarum ducit in infinitum. tamen procedendo ad inferius terminum habet in ipsa materia prima. infra quam si descendit itur ad purum nihil. ut patet per Augustinum in libro confessionum. et per commentatorem. philosophicorum. et ideo omni enti creato et creabili dabitur aliquid maius in perfectione. sed ipse deus qui simpliciter est infinitus. Ad sextum potest dici ad maiorem. quod licet appetitus creature non sit simpliciter infinitus. tamen successive potest esse ad infinita. Appetitus enim materie potest esse successive ad infinitas formas. quas etiam recipit si mundus duraret in infinitum. ut philosophi sunt opinati. Etiam consequentia est falsa. Ad probationem dicendum quod quis in actione rei naturalis appetitus naturalis aliquo modo procedat factione rei. hoc tamen non fit in actione dei qui potest omnia de nihilo producere. quod illo nihilo precedenti tale factione non potest esse aliquid appetitus. Forte dicitur quod aliqui illorum doctorum dicunt quod deditates reorum fuisse ab eterno. et per consequens posset aliquid realis appetitus precedere factionem qua deus facit creaturas.

Ad 6

Instantia

De istius instantie solutione ad presens transeo. quod hanc materiam iterum tractare in secundo libro. distinetur. quibus habet locum. Ad septimum dicendum quod non solum ista distantia est causa. sed ista processus causa est illa que assignata superius in prima ratione que illa processus probabat. Ad confirmandum cum ista dicitur quod in istis racionibus est distantia impertransibilis. deum quod vel ista per distantiam impertransibile intelligitur

Ad 7

Ad confu.

q̄ ex accidēti nō possit generari suba. vel q̄ ac-
 cidēs nō possit eq̄pollētē trinere s̄tutē sube.
 Quocūq; illoz modoz intelligāt apparet q̄
 male intelligāt ista. referēdo ad potētiā diui-
 nā. de qua tā ipsi q̄ nos in p̄nti loq̄mur. qz ex
 accidētibus ex̄ntibus i sacramēto altaris q̄n-
 qz generant vermes q̄ sunt vere suba. Eadez
 etiā accidentia equipollētē habēt totā virtū-
 tē substantie panis ⁊ vini. qz nihil min⁹ de acci-
 dentibus vini existētibus i sacramēto possz ali-
 quis inebuari si immoderate de eis sumeret.
 q̄ de ipso vino anteq̄ esset sanguis p̄secratus
 ⁊ nō minus cibāt accidentia panis in sacramē-
 to existētia. q̄ cibaret ipse panis si in corpus
 xpi nō fuisset ⁊ uersus. Un̄ si in toto vniuer-
 so substantiā panis ⁊ vini in p̄petuū deus con-
 uerteret i corpus suū ⁊ sanguinē. nihilomin⁹
 hoīes nutrēnt de talibus accidētibus. q̄ nūc
 de ipsis substantijs panis ⁊ vini. Et iā falsū
 assumūt cū dicūt. q̄ inter substantiā ⁊ accidēs
 nō p̄nt fieri infinite species. qz vt patet supi-
 us p̄ cōmētatozē. medij colores p̄nt esse in fini-
 ti. ergo inter albedinē ⁊ substantiā p̄nt esse in-
 finite spēs. Ad octauū nego p̄sequentiaz.
 Ad p̄bationē dicēdū q̄ licet maior sit vera lo-
 quēdo de appositōe q̄ fieri pōt fm potētiā
 naturalē. tñ nō est vera loquēdo de appositio-
 ne q̄ fieri pōt loquēdo fm potētiā dei q̄ est su-
 pernaturaalis. fm quā potētiā i p̄posito ponit
 fieri appositio. Et rō illi⁹ eē pōt. qz si fm potē-
 tiā nature create fieret appositio fm p̄tes eius
 dē q̄ritatis i infinitū. tūc opozteret q̄ in na-
 tura p̄xisteret magnitudo infinita. qz cū vir-
 tus naturalis nō possit creare de nihilo illud
 quod apponit. optet q̄ h̄mōi rē apponibiles
 virtus creata accipiat ab vno ⁊ addat alteri.
 siue hoc faciat p̄ modū aggregatiōis. siue p̄
 viā generatiōis. igit si nō cessabit h̄mōi ap-
 positio. opoztebit p̄esse ali quid infinitū. quis
 omne finitū consumit aliq̄n p̄ cōtinuā abla-
 tiōnē p̄tū eiusdē quāritatis ab eo. Et hec vi-
 det esse intērio Aristot. ij. phisicoz. Hoc ta-
 mē nō obstat in p̄nti p̄posito. qz nouas spēs
 deus pōt trinuēdē nihilo creare. Et iā potētia
 naturalis agit q̄ntū pōt. igit si natura creata
 h̄ret posse ad p̄ductōz aliq̄ infinitū. h̄vitiqz ex-
 pleret cū effectu. Sz p̄p̄tū ē dei ad extra libe-
 re agere. ideo nō agit q̄stū pōt sed q̄stū vult. ⁊
 p̄ p̄ns nunq̄ explet q̄ ad extra suū totū posse.
 Ad nonū ddm. q̄ sicut de⁹ p̄ infinitā suaz
 sapiāz p̄phēdit oēs spēs nūeroz. vt patuit su-
 p̄ius dist. xxxv. conclusiōe. iij. i solutiōe q̄nti ar-
 sumēti. ⁊ tñ clare cuz h̄ cognoscat q̄ i re extra

nūq̄ esse poterit tā⁹ numer⁹ q̄n possit augeti.
 sic quis de⁹ cognoscat omne creabile. tñ cū hoc
 clare videt q̄ i re extra creatura nulla erit nec
 eē poterit q̄ p̄ diuinā potētiā nō possit p̄duci
 p̄fectio. Et ex h̄ p̄z q̄ p̄ntia facta i scda p̄te in-
 quisitiōis isti⁹ rōnis nō ē vera. qz licet deus nō
 cognoscat aliq̄d creabile ponibile in re extra.
 vltra qd nō possit aliud creari. tñ ex h̄ nō se
 quit q̄ de⁹ nō cognoscat oē creabile. sic dato
 q̄ de⁹ nō cognoscat aliq̄cū nūez vltra quē nō
 possit dari alter nūez. tñ ex h̄ nō seq̄t q̄ de⁹ nō
 cognoscat oēm nūez. Ad. x. ddm q̄ h̄uani
 tas xpi pōt dupl̄r cōsiderari. Uno mō fm se.
 Alio mō vt vnita ē p̄sone diuie. P̄mo mō
 pōt eē aliq̄ creatura p̄fectior ea. licet nō scdo
 modo. Nec h̄ est s̄ p̄ns p̄posito. qz ille excel-
 sus non p̄uenit ei vt pura creatura. sed vt rō
 ne vnionis ver⁹ deus ē. Ad. xi. ddm cū di-
 cit virgo gl̄iosa ea puritate nitere qua maior
 sub reo nequit intelligi. illud non pōt intelli-
 gi simpl̄r ⁊ absolute. quia als sequeret q̄ pu-
 ritas humanitatis xpi nō fuisset maior puri-
 tate virginis. Est ergo sensus verborū illoz.
 q̄ sub reo. id ē sub christo nō potest intelligi
 in aliquo homie maior puritas q̄ fuerit i be-
 ata virgine.

Ad 10

Ad 11

Articls 3

Quantum ad terci

um articulū. vtrū deus totū vniuersū potuerit
 facere melius. est aduertēdū q̄ ly melius
 pōt accipi dupl̄r. Est em̄ q̄dā mō aduerbi-
 alis. Ille aut̄ modus vel accipit ex p̄refacien-
 tis. ⁊ sic de⁹ nihil pōt facere meli⁹ q̄ fecit. qz q̄
 cunqz fecit semp̄ fecit fm bonitatez volūtatis
 sue. ⁊ fm dictamē sapiētiē sue. qui modus me-
 liozari nō potest. sicut nec bonitas ⁊ sapiētia
 dei poterūt meliorari. Vel ille modus attēditur
 ex p̄te facti. ⁊ sic ē sensus vtrū virtute diui-
 na vniuersū potuerit vel possit cape nobili⁹
 et p̄fectius esse q̄ cepit. Et sub hoc sensu tra-
 ctādo illū articulū pono tres cōclusiones. i.
 p̄ta tria que i vniuerso conspicio. scz finē. par-
 tes ⁊ ordinē. Prima conclusio est q̄ ratio si-
 uis vniuersū nō potuit fieri melius. nobili-
 us seu p̄fectius. Quia illud cui⁹ finis ē nobi-
 lissimus. optim⁹ ⁊ p̄fectissim⁹. hoc nō p̄t me-
 liozari ex p̄te finis. vniuersū ē h̄mōi. ergo rē.
 Maior p̄z. Minor p̄bat. qz de⁹ ē finis totū
 vniuersū. vt p̄z. xij. meth. ⁊ de⁹ ē nobilissim⁹.
 Ipse em̄ ē nobil⁹ i fine totū nobilitatis. vt d̄r i
 eodē. xij. Ipse etiā ē optim⁹. qz ipse ē summū
 bonū. ⁊ vltim⁹ finis. Ideo de ipso dicit ibidē.

Conclō 1

Ad 8

Ad 9

est p̄ntia i substantiā. ⁊ cōmē-
 ut p̄ntia vniuersi. P̄ntia
 q̄ nō ē de necessitate ordinis
 ea q̄ p̄ntia line. ⁊ cōmē-
 impabili que rē i substantiā
 nō ita est q̄ p̄ntia vniuersi
 sunt. Et cōmē-
 vniuersi fm finē p̄ntia
 nō repugnat ei infinita. ⁊ cōmē-
 in p̄ntiaz. ideo nō repugnat
 n̄tēgo maior. q̄ d̄r q̄
 us oemē vna linea p̄ntia
 vniuersi meridiem. ⁊ vniuersi
 q̄ p̄ntia i infinitū. vniuersi
 vniuersi. ⁊ cōmē-
 s̄tū d̄r p̄ntia referēt. ⁊ cōmē-
 b̄ma linea nō ē d̄r p̄ntia
 is vniuersi oemē vniuersi
 mē cōmē-
 nō repugnat esse aliquid
 sp̄deo q̄ cōmē-
 q̄ d̄r p̄ntia i substantiā
 vniuersi p̄ntia p̄ntia
 vniuersi p̄ntia p̄ntia
 finitū. tamen p̄ntia
 habet in ipsa materia p̄ntia
 endit itur ad p̄ntia
 i libro p̄ntia q̄ p̄ntia
 i. ⁊ ideo omni entēto
 aliquid manus in p̄ntia
 impliciter ē infinitū. Et
 si d̄r ad maior. q̄ p̄ntia
 i sit simpliciter infinitū
 si esse ad infinitū. ⁊ p̄ntia
 esse succedat ad infinitū
 m̄ recipit si modus d̄r
 sunt opoztari. Et iā
 id p̄bationē dicēdū q̄ p̄ntia
 nalis opoztari naturā
 ē factiōe rei. hoc tamen
 exest omnia de nihilo p̄ntia
 p̄cedent talē factiōe non
 s̄ appoztari. Et iā
 octo d̄r d̄r q̄ d̄r
 q̄ p̄ntia possit aliquid
 h̄re factiōe q̄ d̄r
 de istis i substantiā solutiōe
 q̄ d̄r materia i d̄r
 in xviij. q̄ d̄r
 q̄ nō solū ista d̄r
 nō ē illa q̄ d̄r
 d̄r p̄ntia. Et
 q̄ ut d̄r. rācōis
 q̄ vniuersi p̄ntia

Mouet aut vt desideratū z amatū. Ipse eti
 am deus est pfectissim⁹. qz vt prz. v. metaph.
 2 ipse habet i se vlr pfectōes oim generū. P.
 sicut exercit⁹ ordinat⁹ immediate ad impato/
 rem seu ad summū pncipē nō pōt meliorari
 qstū ad ducē. sic vniuersū cū immediate ordi
 nēt ad vltimū finē nō potest meliorari q ad fi
 nē seu ratioē finis. Secūda conclusio q vni
 uersūz pōt meliorari ratioē priū bonitate acci
 den tali z nō bonitate essentiali. Quia illo mō
 quo p tribz vniuersi cōpetit melioratio. eo mō
 etiā cōpetit toti vniuerso. Sed p tribz eis dez
 manēribus uenit melioratio qstū ad bona
 tē accidentālē z nō eēntialem. ergo zc. Maior
 pz. qz sicut entitas totius cōstat ex entitate p
 tiū. sic bonitas totius ex bonitate partū. Mi
 nor pz ex dictis i articulo pmo istius cōclu
 sionis. Istā conclusiōē doctores satis pcor
 diter tenēt. posito q oīs pres vniuersi melio
 renē. Sed si aliqūe pres meliorarēt z nō om
 nes. tūc dicūt aliqui doctores q ex hoc totū
 vniuersū nō efficacēt melius. qz tollerēt ppor
 tio ordinis. z ideo qūis auget bonūz pris.
 tū minuerēt bonū totū vniuersitatis. Sed
 illud nō valet. Quia ex hoc dicto sequerēt. q
 ex xpi incarnatiōe bonū totius vniuersi fuisset
 diminutū. et ordo vniuersi fuisset interrupt⁹
 z reordinatus. Illud cōsequēs ē valde horri
 dū i auribz fidelū. Cōsequētia prz. qz ex illa
 incarnatiōe natura humana maximā cōsecuta
 est dignitatē z melioratōez. licet oēs pres vni
 uersi ex hoc nō fuerit meliorate. qz natura dā
 natorū spiritū nullā dignitatē vel meliora
 tiōē ex hoc ē cōsecuta. ergo zc. P. post di
 2 em iudiciū sol z luna meliorabunt. qz sicut di
 cit Isa. tūc lumē lune erit sicut nūc lumē sol.
 z lumē solis septē mlti sicut lumē septē dierū
 Multe aut pres vniuersi nō erūt meliorate.
 sicut patet de bestijs. piscibz z plantis q corū
 pent. z tamē ordo vniuersi tūc nō mutabit in
 prius sed in melius. Tercia conclusio ē q nō
 3 mutatis partibz vniuersi. tūc vniuersū qstū ad
 ordines nō potest meliorari. Quia de⁹ qui est
 oim artifex pfectissima sua sapiētia pres vni
 uersi fm naturarū z pfectionū suarū erigēt/
 am disposuit et ordinauit. ergo non mutatis
 partibus vniuersi. non videt q ordo vniuersi
 possit meliorari. sed mutatis partibus melius
 videt q etiā bonitas originis auget. quia si
 cut melioratis cordis i cythara dulcior resul
 tat melodia. sic melioratis singulis partibus.
 tūc in ipso ordine resultat diuina bonitas pfe
 ctius illucescit.

Lōclo 2

Tho. et pe
trus.

Lōrratho
mam.

Lōclo 3

Quantūz ad quāz

Artic⁹ 4

tū articulū. vtrū deus possit facere aliud vni
 uersū illo vniuerso manēte. est notādū q vni
 uersū pōt duplīr p̄siderari. Uno mō qstū ad
 rōem nois. Alio mō qstū ad realitatē vel rea
 litates exp̄ssam vel exp̄ssas noie vniuersi. Si
 pmo mō accipit vniuersūz. tūc nulla virtute
 possit fieri aliud vniuersū illo vniuerso manē
 te. Quia cū vniuersūz dicat ab vnitare. dicat
 em vniuersū qsi vniū p̄sum. eo q p̄sice loq̄n
 do oia claudant sub vno pmo mobili. qd̄ ver
 tit z mouet ab vno pmo motore. igit si pluri
 ficaret iā nō esset vniuersū. s̄ pot̄ pluriuersū
 eo q plura eēt mobilia p̄ma q̄ a pluribus p
 mis motoribz verteret z moueret. et sic esset
 vniuersūz z nō eēt vniuersūz. qd̄ est implica
 tio z contradictōis Si aut loq̄mur de vniuer
 so qstū ad res exp̄ssas noie vniuersi. tūc co
 nclusiōē affirmatiuā. s̄ q deus pōt face
 re aliud vniuersū illo vniuerso manēte. z hoc
 vel simile hūc vniuerso. vel nobili⁹ illo. Su
 muli si ex p̄silibz partibus istū vniuersi illud
 aliud vniuersū p̄stitueret. nobilius si ex nobi
 lioribz partibz ipm vniuersū p̄stitueret. Et hāc
 p̄bo sic. Quia cā potēs pducere oēs pres ali
 cui⁹ totū cū debito ordine ad p̄stituendū ipm
 totū. pres in quā eque pfectas sic habite sunt
 i p̄simili toto vel pfectiores. talis cā pōt p̄du
 cere h̄mōi totū eque pfecte sicut acten⁹ est pro
 ductū. vel pfectiori mō. Sed de⁹ oēs pres ad
 vniuersūz requisitas pōt pducere nō solū eque
 pfecte. verū etiā magis pfecte q̄ actenus sine
 pducere cū debito ordine ad p̄stituendū vniuer
 sum. q̄ zc. Maior ē nota de se. z minor pz ex
 p̄dictis i p̄cedētibz conclusiōibz. Sed p̄tra
 illā conclusiōē ē Arist⁹. i. celi z mūdi. vbi m̄nt
 multiplīr p̄bare q impossibile sit aliū mūduz
 siue aliud vniuersū esse. Un̄ ex dictis suis po
 test argui sic. Illud qd̄ est simplīr pfectuz. 1
 h̄ multiplicari nō pōt. mūduz est simplīr pfe
 ctus. q̄ zc. P. si plures eēt mūdi. aut dis
 2 ferēt solo numero aut spē. Nō pōt dari pri
 mū. qz indiuidua solū numero d̄ntia nō sūt
 p se intēta a natura. vniuersū aut ē maxime in
 tentū. cū i se p̄tineat bonitatē oim. Nec scdm.
 qz cū vniuersū sit simplīr pfectū. nulla spēs po
 test sibi deficere. igit si eēt duo vniuersa specie
 d̄ntia. iā neutz eēt vniuersū eo q neutz esset
 pfectū. P. si essent duo mūdi vel duo vni
 uersa. tūc essent duo p̄mi motores simplīr vel
 saltē duo motores eque distātes ab ipso deo

Lōclo 1

Lōclo 2

Dpi. anti

[Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and commentary.]

pntia patet. qz vel illi duo mudi hrent duos
 motores eque pmos. vel ad min⁹ haberet du
 os motores eqlis pfectois qui rone hmoi eq
 litatis eqliter distaret ab ipso pmo. s. ab ipso
 deo. falsitas consequeris pz. Quia si dat pmu
 tuc eent duo dij. Si scdm. tuc i separtis a ma
 teria essent aliqua plura solo numero dntia.
 qz q eque distat a pmo no pnt differre specie.
4 Utruzqz aut illoz fm phm e impossibile p
 terra illius alterius mudi vel sp violeter deti
 neret extra mediu istius mudi. vel qnqz natu
 raliter descenderet ad centz istius mudi ppter
 inclinatione naturale qua hret ad essendu de
 orsum. quoz utruqz e impossibile. P. situs
 que haberet terra i alio mudo. aut eet sibi na
 turalis. aut violetus. No naturalis. qz corp⁹
 cui⁹ naturalis situs e superior illud e formal⁹
 Sed ille alius mudus zp pns terra eius eet
 superior celo istius mudi. q illa terra eet forma
 lior celo ist⁹ mudi. qd e incouenies. Nec vio
 letus. qz ome violentu e pter ordine naturale.
 sed pres mundi debet habere ordinez natura
 le. Etiam dato q violeter ibi maneret aliquo
 tpe. hoc tm no posset sp durare. cu nullu violē
 tu possit ee ppetuu. vt pbs ibidem ait. q qnqz
 naturaliter descenderet. qz inde res mouet na
6 turali vbi detinet violeter. P. illud qd con
 stat ex tota sua materia no est plurificabile. sz
 mds constat ex tota sua matia. Maior et mior
 ponunt ab Aristi. ibide. P. ex dictis alio
 ru pot sic argui. Deus no pot facere illud qd
 si fieret eet vanu z supfluu. illa pater i li. de ce
 z mudo. vbi dicit q deus z natura nihil faci
 unt frustra. Sed si fieret aliud vniuersum h
 eet hmoi. qz vt dicit. i. phisicoz. frustra sit p
8 plura qd pot fieri p pauciora. P. si fieret al
 ter mudus. vel fieret i eode loco cu illo mudo
 aut in alio. No pot dari pmu. qz tuc duo cor
 pora eent simul in eode loco. Nec scdm. qz ex
 tra istu mundu no est dare aliquereale locu.
 vt pz. iij. phicoz. vbi Aristo. reprobat Pira
 goru qui infinitu locu seu spaciū posuit extra
 supremu celu. Sed ppter illa et silia so
 phismata no elimutada infinita dei potētia.
 Ideo ad pmu dicendu q esse simpliciter pfe
 ctu duplr potest intelligi. Uno mo absolute
 et omimode. Alio mo in genere. Primo mo
 no pot multiplicari. vt sic em solus deus e p
 sectus. qui est vnus tm. vt patet. xij. metaph.
 Alio mo pfecto simplr non repugnat multi
 plicatio. Plures em pnt esse substantie. quaru
 quilibet i genere z i specie sua est pfecta. No
 licet vniuersum creatu secudo mo dicat ee p

sectu. tm no pmo mo. z ideo multiplicari sibi
 no repugnat. Ad scdm dicendu q pprie lo
 quedo vniuersuz nec e vnu numero nec vnu
 specie. sed est vnu vnitate ordinis rez differē
 tiu specie. Ad terciu nego pntiaz. qz posset
 deus vnu mundu facere pfectiore alio mudo.
 z tunc primi motores supremoz celoz hmoi
 mudoz no distaret eque a pmo principio. s.
 ab ipso deo. Naz prim⁹ motor supremi orbis
 nobilioris mudi esset pfectior pmo motore al
 teri⁹ mudi. zp consequens minus distaret a deo.

Sz posito q illi duo mudi essent equalis
 pfectois. tuc phice loquedo oporteret predi
 ctos duos motores eque distare a pmo pnci
 pio. qz phi fm pportione orbium posuerit pro
 portione pfectois appropriatoz moroz. z id
 ppter eqlitate celoz illoz eqlu mudoz mo
 tores eoz essent equales. zp consequens a deo e q
 distates. Loquedo igit q isti duo mudi pos
 sint esse equales. tuc dico q scda ps consequer
 no est impossibilis. Ad pbatione dico q de
 potētia dei absoluta pnt ee plures separte sub
 stantie solo numero differetes. vt in tēdo pba
 re libro. ij. dist. iij. Ad quartu dicendu. q
 neutz illoz incouenientiu sequeret. Ad pba
 rione dicendu q terra alterius mudi nullam
 inclinationem haberet ad centz illi⁹ mudi. sed
 haberet naturale inclinatione ad cētru seu ad
 mediu illius mudi i quo creata eet a deo. z id
 no violeter sed naturaliter quiesceret i medio
 eiusdem mudi. Tm si illa terra moueret versus
 centz illius mudi. tuc no descenderet sed poti⁹
 ascēderet. quia no posset moueri versus cētru
 istius mudi nisi moueret versus circumferētia
 celi illius mudi i quo esset creata. Mor⁹ aut
 ad circumferētia pprie loquedo e motus sur
 sum. sicut a circumferētia ad mediu e motus
 deorsum. Ad quintu dicendu q ille situs
 esset naturalis terre alteri⁹ mudi. Ad pbatoz
 dicendu q illa terra no esset superior celo istius
 mudi. qz si cut i isto mudo accipit sursum z de
 orsum. supius z inferi⁹. p comparatione ad ea
 q sunt infra istu mundu z no extra. na appro
 pinquatio ad celi circumferētia est esse sur
 sum seu supius. sed appropinquatio ad cētz
 est esse deorsum. sic eode mo esset in alio mun
 do si deus faceret aliū mundu. Ad sextuz
 dicendu. q licet illud quod constat ex tota sua
 materia no sit plurificabile virtute naturalis
 agētis quod i sua actione materia psupponit
 poterit tm plurificari virtute diuina q materi
 am simul cu re materiali pducit. z i sua actio
 ne nihil psupponit. Ad septimū nego mi

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

lutio.

Ad 1

noze. Ad pbationē dicendū. q̄ posita alteri⁹
 mūdi creatione. tūc nō fieret p̄ plura qd̄ eque
 bñ fieret p̄ pauciora. qz̄ sicut istud vniuersū
 est necessariū t̄ nō superflū p̄ rebus istis vni
 uersis. sic illud vniuersim nō esset supflū p̄
 rebus illius vniuersi. Ad octauū dicendū
 q̄ fieret in alio loco. qui tamē locus nō p̄cede
 ret illius mūdi p̄ductionē. sed simul cū ipso
 mūdo deus h̄mōi locū p̄duceret. Sicut em̄
 productionē illius mūdi non p̄cessit aliquis
 locus realis in quo fieret ille mūdos. s̄ deus
 simul p̄duxit locū t̄ locatū. sic eodē modo fi
 eret si deus aliū mūdū produceret. Nā sicut
 i illo mūdo aqua est locus terre. aer locus aq̄
 ignis locus aeris. s̄pera lune locus ignis. t̄ sic
 ascēdēdo vsqz̄ ad supremū celū semp̄ corpus
 circūdans est locus corporis circūdati. Lū au
 tem p̄uentū est vsqz̄ ad supremū celū. hoc nō
 dicit̄ esse in loco sic q̄ sit in aliquo. cum extra
 ipm̄ nullū sit corpus. sed si dicit̄ esse i loco. s̄
 solū dicit̄ p̄ tanto. quia ipm̄ est circa aliquid.
 vt patz̄. iij. phisicor̄. sic eodē mō fieret d̄ alio
 mūdo. si deus aliū mūdū p̄duceret. Ad
 argumentū principale dicendū q̄ minor nō
 est vera. accipiēdo p̄ceptū p̄ simplici cogita
 tionē eius. cui⁹ tñ nō possumus reddere suffi
 cientē rationē. Ad pbationē dicendū q̄ be
 atus Auḡ. ibi p̄ verā rationē intelligit cause
 assignatōem. Nō licet de⁹ oia p̄duxerit quo
 rum possum⁹ reddere rationē quare expedit
 ea esse producta. ex hoc tñ nō sequit̄ quin de⁹
 us multa possit facere que n̄ occurrūt nostre
 rationi. t̄ de quibus nescimus reddere suffi
 centē causā. qz̄ deus plus potest facere q̄ nos
 possumus intelligere cū ratiois assignatōe. vt
 patet p̄ Augu. in eplā ad Volusianū. vbi sic
 ait. Demus igit̄ deū aliquid posse quod nos
 fateamur nos inestigare nō posse In rebz̄ em̄
 mirabilibus tota ratio facti est potētia facien
 tis. Lū igit̄ maior t̄ eius pbatio solū sint ve
 re accipiēdo cogitationē sine omni assignati
 one cause vel rationis. t̄ sub hoc sensu minor
 est falsa. vt iam visum est. qz̄ posset homo co
 gitare vnū aliud vniuersū integratū ex tam
 nobilibz̄ creaturis. q̄ in sumā t̄ ignobilior cre
 atura illius vniuersi esset nobilior et p̄fectior
 nobiliori t̄ p̄fectioni creatura istius vniuersi.
 t̄ sic semp̄ ascenderet in cogitatōe sua in p̄fe
 ctionibus creaturaz̄ illius vniuersi fm̄ p̄por
 tionē qua ascendit ab infima creatura istius
 vniuersi vsqz̄ ad supremū. quo facto nullū es
 set dubiū quin tale vniuersum esset melius t̄
 p̄fectius isto vniuerso. qz̄ totū consistas ex no

Ad 8

Ad p̄nci
pale argu
mentum.

bilioribus et p̄fectionibus p̄tibus etiā equali
 manente ordine melius t̄ p̄fectius esse videt̄
 Ideo patet q̄ argumentū nō p̄cludit. quia i
 quo sensu vna p̄positionū suaz̄ est vera. i cor
 tem sensu altera est falsa.

Distinctio quadragesimaquinta.
 t̄ quadragesimal sexta.

I Am de volū

tate dei. Postq̄ magister deter
 minauit de diuina sciētia ac po
 tentia. nūc in ista. xlv. distinctione tractat
 de diuina volūrate t̄ eius efficacia. Et diuidi
 tur in duas p̄tes. Nam p̄mo tractat de diuī
 ne volūtatē efficacia negatiue ostendēdo ipsā
 diuinā volūtatē nūqz̄ esse nō efficientē. Se
 cundo tractat de ipsa positiue. ostendēdo ipsā
 semp̄ fuisse t̄ esse efficaces. distinctione. xlvij.
 ibi. Volūtas quippe dei. Prima in duas. qz̄
 primo agit de volūrate diuina t̄ eius effica
 cia. Secūdo circa h̄mōi efficaciā mouet que
 dam dubia. distinctione. xlvij. ibi. Dic̄ ois̄ que
 stio. Prima in duas. Nā primo tractat d̄ vo
 lūrate diuina quasi diffinitioe seu descripti
 ue. Secūdo prosequit̄ d̄ ea diuisione. ibi. Dic̄
 nō est p̄mittendū. Prima in duas. qz̄ p̄
 mo agendo de diuina volūrate ostēdit qd̄ sit
 Secūdo innuit quantū possit. ibi. Nec itaqz̄
 summe bona. Et hec diuidit̄ in duas. Quia
 primo p̄mittit diuinā volūtatē esse tante ef
 ficacie q̄ ipsa nullā causā habet supra se. t̄ ipsa
 est causa omnīū. Secūdo probat̄ intētū. ibi.
 Volūtas ergo dei. Sequit̄ illa pars. Dic̄
 nō est p̄mittendū. Et diuidit̄ in duas par
 tes. Nam primo p̄mittit hanc diuisionē q̄ dei
 volūtas quādoqz̄ accipit̄ pp̄rie. quādoqz̄ im
 pp̄rie. Et prosequit̄ istius diuisionis par
 tem primā. Secūdo subdividēdo prosequit̄
 secundā. ibi. Aliquādo vero. Et hec in tres.
 Quia primo volūtatē dei impp̄rie dicit̄
 accipiēdo dei volūtatē p̄ his que sunt su
 gna voluntatis sue. diuidit̄ in quinqz̄ mem
 bra. que sunt p̄ceptio. prohibitio. consiliū.
 p̄missio t̄ opatio. Secūdo p̄sequitur conū
 ctam de primis tribus. Et tercio p̄sequit̄ siml̄
 de duobus sequētibz̄. Secūda ps̄ ibi. Jō
 autē p̄ceptio. Tercia ibi. P̄missio quoz̄
 Sequit̄ distinctio. xlvij. Dic̄ ois̄ questio
 zc. Et diuidit̄ in duas partes fm̄ q̄ circa di
 uine voluntatis efficaciā duo dubia mouet.
 Quoz̄ū primū est. vtz̄ deus velit aliquid bonū

Marginal notes on the right side of the page, including a large initial 'I' and various lines of text in a smaller script.

fieri qđ tamē nō fiet. Scđm vtrū deus nolit aliquod malū fieri quod tamē p̄ra dei volūtatē fiet. Primo ergo prosequit̄ primū dubiūm. Secūdo secundū. ibi. Ideoq; cum constet. Prima i duas. Nā primo arguit duplici auctoritate qđ diuina volūtas nō semp̄ implet. Secūdo ostēdit qualiter h̄mōi argumētis respondet. ibi. Sed audiamus solutōez.

Sequit̄ illa pars. Ideoq; cū cōstet. Et vidit̄ in duas partes. Nā primo circa predictū dubiū recitat magister duplicē opinionē. Secūdo cōsentēdo vni opinionī ponit suaz determinatōem. ibi. Si quis diligēter. Prima in tres. Nā p̄mo vtrāq; opinionē recitat. Secūdo motiua vtriusq; opinionis insinuat. Tercio motiū illius opinionis quā non tenebit. destruit et firmat. Secūda ibi. Qui em̄ dicit. Tercia ibi. N. s̄o Aug. ait. Sequit̄ illa ps. Si quis diligēter. Et diuidit̄ i tres pres. Nā p̄mo qđ deus nō velit fieri malū triplici rōne cōcludit. Secūdo p̄ra cōclusā veritatē obijcit. Et tercio h̄mōi obiectōez tollit. Secūda ibi. Jā sufficiēter. Tercia ibi. Quibus facile. Circa istas duas distinctōnes quero hanc questionē.

Vtrū volūtas dei sit immediata causa creaturaz. Et videt̄ qđ nō. Quia illud qđ ē oīnō immutabile non pōt ēē immediata cā effect⁹ mutabil. sed volūtas diuina ē oīnō immutabil. et oīs creatura ē mutabilis. ergo r̄c. Cōtra. volūtas artificis ē immediata causa eoz que ab eo p̄cedūt per modū artis. sed omnes creature p̄cedūt a deo per modū artis. Maior patet. vi. metaph. vbi dicit̄. qđ p̄ncipiū artificiatōz ē volūtas. Minor etiā patet. qđ verbo diuino oīa sunt p̄ducta. De ipso em̄ dicit̄ Joh. i. Oīa p̄ ipm facta sunt. et sine ipso factū est nihil. Sed s̄bū diuinū est ars diuina. Juxta qđ Aug. vi. de trini. ca. vlti. ait de verbo diuino. qđ ē ars oīm potētis atq; sapientis dei plena rationūz oīm viuētū. Patet etiā illa minor. Sap. vii. vbi dicit̄ de deo. qđ est oīm artifex r̄c. Dic q̄ntuor sunt vidēda. Primo vtrū diuīs sit volūtas. Secūdo de eo qđ querit̄. Et hoc q̄ntū ad dist. xlv. Tercio vtrū deus velit mala fieri. Et quarto vtrū bonū sit mala fieri. Et h̄ q̄ntū ad dist. xlvi.

Quātuor ad primū articulū. vtrū in diuīs sit volūtas. dico qđ volūtas nō solum virtualiter verū etiā formaliter

ponēda est in deo. Quia illud quod dicit̄ p̄fectōem simplr formaliter est i deo. vt testatur omnes sancti doctores. Sed volūtas dicit̄ p̄fectōem simpliciter. qđ cū sit potētia essentialiter libera. in quocunq; reperitur melius est ipm qđ nō ipm siue ipm p̄fectius inuenit. hec est em̄ conditio p̄fectionis s̄m Ansel. P. si cū cognitionē sensitīuā sequit̄ appetitus sensitīuus. sic cognitōem intellectuā sequit̄ appetitus intellectuū siue volūtas. sed deus habet cognitionē intellectuā. ergo r̄c. P. vbi cūq; reperitur delectatio cūz libertate ibi vere reperitur voluntas. Quāuis em̄ bestie delectent̄. qđ tamē magis ducunt̄ suis delectationibz qđ eas ducant. et magis agunt̄ qđ agant. ideo carentes libertate nō sunt domini sui actus. nec p̄sequēs habent voluntatē. Sed deo cōuenit summe delectari cū libertate. Cum em̄ delectari magis consistat i immobilitate qđ i motu. vt dicit̄. vij. ethicoz. deus qđ immobilis ē p̄ se et p̄ accidēs. et ab intra. vt patet. vii. phisicoz. et xij. metaph. maximas h̄z delectatōes. Propter qđ dicit̄. vij. ethicoz. Deus sp̄ vna delectatōe gaudet. Et xij. metaph. dicit̄. qđ intelligere diuinū est valde voluptuosum. Et ideo deus p̄fectissime habet volūtatē. s̄m Dam. li. iij. ca. xij. Angelus aut̄ et homibz conuenit volūtas s̄m qđ sunt imago diuine nature. qđ est voluptuosissima et arbitrio libera. P̄ illud quod est de integritate et p̄fectione intellectualis nature vere reperit̄ in deo. voluntas ē h̄mōi. Maior p̄z. qđ natura diuina ē p̄fectissime intellectual. Minorē p̄bō. qđ nō min⁹ volūtas que ē appetitus intellectuū est d̄ integritate intellectualis nature qđ appetitus naturalis sit de integritate nature cognitōe carentis. vel appetitus sensitīuus de integritate nature sensitīue. sed nō esset p̄fecte graue qđ naturaliter nō appeteret esse deorsum. nec eēt p̄fecte sensitīuus qđ nihil appeteret s̄m sensum. qđ nō eēt natura p̄fecte intellectual qđ careret volūtatē qđ appetit̄ aliqd s̄m noticiā intellectuā

Sed forte dicit̄ qđ de rōe volūtatis ē qđ moueat mora. vt patet. iij. de aīa. ipsa em̄ p̄us mouet̄ a bono appetibili qđ aliqd moueat̄ ab ea. sed deus oīa mouet̄ et a nullo mouet̄ Juxta illud Boetij. Immo in te manēs das cuncta moueri. R̄ideo qđ illa maior nō ē vera nisi de tali volūtatē qđ mouet̄ p̄pter aliquē finē distinctū a se siue extrinsecū. Sic aut̄ nō ē de deo. Ipse em̄ oīa mouet̄. nō p̄pter aliqd acquirēdū tali motu. sed p̄pter sui p̄p̄iā dōminatē. qđ instātia nō valet.

Instantia

Solutio:

Articls 2 **Quantus ad secun**

dum articulu. vtrum volūtas dei sit immedi

Lōcō 1

ata causa creaturarū. pono duas pclusiones. Prima est q volūtas dei est cā omnis cre ature. Quia quicqd pcedit ab aliquo agen te libere. illius causa ē volūtas pducētis. sed oīs creatura pducitur a deo libere. ḡ ṛc. Ma ior patet. qz libertas ē pncipalis ppūctas vo lūtatis. ḡ qd puenit alicui oīno libere hoc rō ne volūtatis videt sibi puenire. Minor pate bit infra libro. ij. dist. i. Et hec est intentio be ati Aug. ad Prosum. vbi ait. q omnis crea ture cā est volūtas dei. Patet etiā illa con

Instantia 1

clusio hic in sra multis auctoritatibz. For te dicit q illa ratio nō pcludit. qz causa pūn gēs ⁊ libera nō potest esse cā efficiēs necessarij. Sed vt dicit illa ratio. deus pducit illas cre aturas libere. ⁊ psequēs pūn genter. et mul tos effectus necessarios videmus ī creatur. ergo si deus ē causa libera. sequit q nō sit cau sa oīs creature. ac etiāz volūtas diuina. cui⁹ vt dictū est ppūctas ē ipsa libertas nō erit causa oīs creature. et sic ex vi pdicte rationis sequit

2

oppositū intēte pclusionis. P. si voluntas diuina ē cā oīm creaturaz. tūc vlt est causa suf ficiēs vel insufficiēs. Nō sufficiēs. qz posita causa sufficiēte semp ponit effect⁹. ⁊ sic ab eter no fuissent creature sicut ab eterno fuit volū tas diuina. Itē posita causa sufficiēte frustra poneret alia causa. ergo si voluntas dei ēēt suf ficiēs causa oīm creaturarū. tunc omnes alie cause frustra ponerētur. quia penit⁹ essent superflue. Nec potest poni secundū. quia nul la insufficiētia potest esse in volūtate diuina. ergo ṛc. Ad primū dicendū q licet aliqui effectus in creaturis sint necessarij p compa tionē ad cās secūdas que hmoi effectus non pnt impedire. tñ nullus effectus ē adeo neces sarius qn p comparōem ad diuinā volunta tē sit ptingēs. et possibilis aliter se habere. qd bñ patuit tpe Josue qn voluntate diuina sol stetit ī medio celi. et nō mouebat p spacium vnus diei. Patuit etiā tpe Ezechie quā do sol retrocessit decē gradibz. ⁊ in multz alijs exemplis sacre scripture. que longū nimis es set enarrare. Ex quo patet q nō obstāte q deus sua voluntate libere et ptingenter pdu cat omne quod pducit ad extra. tamē sua li bera voluntas est causa oīm creature. quia omnis creatura est ptingēs p comparationē ad diuinā voluntatē. Ad scdm dicēdūz

Solutio Ad 1

q volūtas diuina est causa sufficiēs. Ad pro bationē primā in pstrariū dicendū. q qn cā q causat ex necessitate nature ē sufficiēs. tūc po sita cā immediate ponit effectus. Sed qn cā ē libera ⁊ volūtaria. tūc qzuis hmoi cā sit suffi ciēs. tñ nō est necesse vt effectus semp sit qn ē hmoi causa. sed sufficit q ipse effectus sit p il la mēsurā p qua hmoi causa vult talē effectū esse. sed volūtas diuina ab eterno voluit crea turā eē ī tpe. ḡ ṛc. Forte dices q volūtas di uina vel voluit ab eterno creaturā eē. vel non voluit creaturā ab eterno eē. illa patet p etre ma ptractōis. Si dat primū. tūc fm illaz solutiōz videt esse pcessum q creatura fuerit ab eterno. Si scdm. tunc sequeret q deus ali quid vellet in tpe quod nō voluit ab eterno. cui⁹ oppositū ostendet in qstōe prima sequē ti. Rñdeo q deus ab eterno voluit creatu rā esse. nō tamē p eterno sed p tpe determina to. ⁊ ideo ex vi diuine volūtatis seu diuine vo lūtōis nō oportuit creaturā esse ab eterno. sed solū in tpe. Illa tñ magis apparebūt infra cir ca pncipiū scdi libri. Ad scdm pbatōem dicēdū q alie cause nō supfluit. qz eaz actio ne diuina bonitas declarat quā deus voluit li bere causis scdis cōicāre. qzuis ipse solus oīa posset si vellet pducere et gubernare. Se cūda pclusio est. Volūtas diuina ē causa im mediata oīs creature. Quia cā pducēs totū effectū est hmoi effectus causa immediata. s; voluntas diuina pducit totum effectū in p ductione cuiuscūqz creature. Maior patet. qz effectus a nullo immediatius attingit qz ab eo a quo totus pducit. Minor etiā patet. qz qzuis cause secūde ī aliquibus effectibus coo perent deo siue volūtati diuine. tñ illud idem quod ab eis pducit intumius ab ipso deo at tingitur. et pfectus a deo pducit qz ab ipsis secūdis causis. Attingit em a fine vsqz ad finem fortiter. ⁊ disponit omnia suauiter. vt di cit Sap. viij. Sed ptra illā pclusionē vi dent esse due solēnes opinionēs. Quarū vna ponit q deus licet sit causa rerum p intellectū ⁊ voluntatez. tamen immediatius intelligit esse causa p intellectū qz p voluntatē Quod probat sic. Exemplar factiūū immediati us attingit effectū. qz causa que applicat ipm ad effectum. sed idea que se tenet ex parte in tellectus diuini est exemplar factiūū. ⁊ volū tas diuina hmoi exemplar applicat ad effe ctū. ergo ṛc. Maior patet. qz licet imago exi stens in pariete ad cuius similitudinē pictor aliaz depingit imaginē nō se habeat immedi

Ad 2

Instantia

Solutio

Lōcō 2

Solutio

atius ad effectuz depictu quasi manus picto
ris. tamē sigillū cere imp̄ssuz immediatus se
habet ad effectū in cera causatur q̄ manus q̄
imprimū ip̄m. cuius tota ratio est. quia ima/
go parietis nō erat exemplar factiūū respectu
imaginis pictę. sicut imago sculpra in sigillo
est exemplar factiūū respectu imaginis imp̄s/
se ipsi cere. Minor patet fm omēs doctores.

2 P. res opposite modo compantur ad intel
lectum nostrū z ad intellectum diuinū. quia
sciētia intellectus nostrī causat a rebus. sed sci
entia intellectus diuini ē causa rerum. vt ait
cōmentator. xij. metaphice. Sed i nobis p̄/
mo fit motus a rebus ad intellectuz. et medi
ante intellectu ad voluntatem. ergo ecōuerso
fm nostrū modū intelligēdi in diuinis mo/
dus causandi res ē quasi quādā motus a vo/
luntate ad intellectu. deinde ab intellectu ad

3 exteriores existentias rerū. P. illud quo p
ductū assimilaf producēti illo pducēs imme
diatus se habet ad effectū z immediatus p/
ducit. quia vnūquodq; pducit sibi sile inq;
tum potest. Sed creature potissime assimila
tur deo q̄tum ad rationes ideales que perti
nēt ad intellectu diuinū z nō ad voluntatez.
ergo zc. Sed istis nō obstantibus teneo cō
clusionē primā. Et anteq; istī motuis respō
deam: possuz tra hanc opinionē arguere sic

1 Illud cui⁹ actus sic se habet q̄ ip̄o posito omī
no sequit rerum productio: hoc immediat⁹
se habet ad rerū pductiōem q̄ illud cui⁹ actu
posito potest nō sequi rerū pductio. Sed po
sito actu volūtatis diuine. puta q̄ deus velit
creaturā producere. tūc necessario sequit pro/
ductio creature. et posito actu intellectus nō
sequet necessario rerum pductio. Nam deus
multa scit pducere que nunq; producēt. ta
mē omnia que deus vult pducere omīno pro
ducēt. ergo zc. P. in ordinate se habenti/
bus p moduz medij z extremozū plus distat

2 extremū ab extremo q̄ extremū a medio. Sz
in agente libere z a pposito velle est mediū in
ter scire z opari. Et deus in pductione creatu
re agit libere z a pposito. ergo velle suū imme
diat⁹ se habet ad pductionē creature q̄ suū
scire. Maior patet. Probo minorē. patet em̄
q̄ opari est vltimū. z psequēs vnū extremozū
rū. in agēte em̄ a pposito opari p̄supponit vel
le z scire. quocunq; em̄ illozū deficiente illud
nō esset pfecte agens a pposito. sed velle p̄sup
ponit scire. quia bonū cognitū est obiectū vo/
luntatis. ergo patet q̄ velle mediat inter scire

3 z opari. z p consequens habet intentū. P.

qualē ordinē realē habent aliqua in his in q̄/
bus differunt realiter. talem ordinē rationis
habent in his vbi differūt fm rationē. Sed
in nobis actus volūtatis realiter differēs ab
actu intellectus immediati⁹ se habet ad opa/
tionē artis q̄ actus intellectus. vt patet p ari
sto. vi. metaph. z. iij. de anima. Etia Algazel
in metaphica sua tractatu. iij. exp̄sse dicit q̄
volūtas immediatus mouet q̄ intellectus.
ergo in diuis vbi volūtas z intellectus soluz
differūt ratione: volūtas immediatus se ha
bet ad opus productōnis ad extra q̄ intel/
ctus saltē fm rationē. Ad primā illaz rati
onū dicendū q̄ maior nō est vera. q̄ p̄suppo
nit falsum. s. q̄ aliquod exemplar sit factiūū.

Solutio
Ad 1

Nullū em̄ exemplar retinēs rationē exempla
ris est factiūū. Exemplar em̄ est ad quod res
spiciens artifex producit simile sibi. Ad p
bationē dicendū. q̄ cū imprimū sigillū in ce
ram. tunc figura sigillī non se habet vt exem
plar. sed potius se habet vt instrumentū imp̄
mentis. Sicut em̄ mediāte acutie ipsius se/
curis artifex diuidēdo partes cōtinui indu
cit aliquam formā. cui⁹ forme exemplar non
est securis. q̄uis sit instrumentū artificis. sic
cū diuidit cera p impressionē sigillī. sigil
lum nō debet dici exemplar figure in cera. q̄/
uis legitime possit dici instrumentū ipsius
imprimētis. Si em̄ esset exemplar. tūc opoz
teret q̄ sigillatoz faciendo figurā in cera respi
ceret figurā in sigillo. z ad instar sey similitu
dinē sigillī cum aliquo instrumētō sculperet
ipsam cerā. z tūc de plano pateret q̄ sigillum
nō esset factiūū. nec immediatus attingeret
cerā q̄ manus ipsius sculpentis. Lū autē im
punit: tunc cōcedo q̄ sigillū sit factiūū. non
tamē est exemplar. sed est instrumentū. Si
em̄ cecus imp̄meret sigillū. nihil minus ce
ra figuraret. z tamen patet q̄ cecus in tali im
p̄sione nō vteret sigillo tanq; forma exempla
ri. quia nō posset sigillū inspicere. Etia mi
nor nō est vera. quia idea in mente diuina nō
est pprie loquendo factiua. sed ē illud quod
deus aspiciens ad eius similitudinē liberavo
luntate pducit ad extra illud qd creat. Ad

Ad 2

scdaz dicendū q̄ q̄uis res opposito modo se
habeant ad deum z ad nos q̄tum ad ip̄m sci
re. eo q̄ scientia rei cause res. nostra autē cau
set a rebus. tamē supposito ip̄o scire tunc ali
quo mō silt se habet deus ad producendū res
creatas. z nos ad producenduz res artificia
tas. quia vtrobiq; volūtas est hmōi produ
ctorū principiū immediatū siue immediat⁹

quod ipse intellectus. Etiam minor deficit. quia cum bonum cognitum sit obiectum voluntatis. quod actus voluntatis presupponit actum intellectus. sicut in nostris modum cognoscendi. et per hunc talis motus quem isti fingunt in divinis. non potest sic incipere ex parte voluntatis. quod excludat voluntatis immediatam. **Ad 3** quantum ad reprobationem. Ad tertiam dicitur quod maior deficit in naturalibus quam in artificialibus. In naturalibus quod dicitur. quod filius magis assilatur patri quam semini. quod semini semine immediatius se habeat ad generatorem quam ipse pater. Deficit etiam in artificialibus. quod in artificialibus artifex assilatur productum ipsi exemplari. et tamen exemplar non contingit immediate ipsi effectum productum per se loquendo. nisi habuerit per accidens. ut patet ex predictis. **Sed** per predictam conclusionem est alia solennis opinio quam ponit in divinis propter intellectum et voluntatem potentiam executivam qua deus immediate producit omnem illud quod ad extra producit. Sed ne ad primum nimis plene teneatur. ideo recitatur de ratione istius opinionis differo versus ad. viij. dist. secundum librum. ibi intendit tractare de potentia executiva. quam isti doctores ponunt in angelis propter intellectum et voluntatem. et tunc ea que hic omitto plenius recitabo.

Dpi. her. x gau.

Di. xvi. Art. 3

Quantum ad terci

Loco 1

um articulum. verum deus velit mala fieri. scilicet dum quod duplex est malum. scilicet malum culpe. et malum pene. Et sic hoc pono duas conclusiones. Prima est quod deus non vult fieri malum culpe. Quia idem est fieri deo auctore quod deo volente. ut ait Augustinus in libro. lxxxiij. questionum. Sed deo auctore non sunt mala culpe. ut ait ibidem Augustinus. ergo nec deo volente. **P**ro deo non potest esse malus. ergo deus non vult fieri mala. Antecedens patet. quod ipse est essentialiter bonus. Propter quod dixit Christus in evangelio. Nemo bonus nisi solus deus. Probatio contra. quod qui vult malum culpe ille malus est. sed ille qui vult fieri malum culpe ille vult malum culpe. quod a destructione consequens si deus non potest esse malus. sequitur quod non velit fieri aliquod malum culpe.

Dpi. 5 co clusionem

Sed contra illud est quedam opinio quam magister recitat in ista. xvi. dist. quod ponit quod quibus deus non velit mala. tamen ipse vult fieri mala. Quia sicut deus non scit falsum. quod scia verum. et quod non est non contingit scire. ut dicitur. i. posteriorum. tamen ipse scit aliqua esse falsa. quod aliqua esse falsa est verum. sic deus non vult malum. quod non potest velle nisi bonum. tamen ipse vult esse malum seu fieri malum. quod esse malum seu fieri malum est

bonum. quia est occasio multorum bonorum. **P**ro potest illa opinio confirmari sic. Aliqua mala sunt. quod deus vult fieri mala. Antecedens patet. quod multa mala contingunt. Consequentia probatur. quod cum dei voluntas sit omnipotens. igitur impossibile est fieri illud quod deus non vult fieri. **P**ro sapiens volens aliquid quod vult omnem illud sine quo illud quod vult nullatenus esse potest. sed deus quod est sapientissimus vult scire omnia mala pati ab adversariis. quod passio cum sit illatio actus nullo modo potest esse sine mala actione adversariorum. **S**ed deus vel deus vult mala fieri. vel non vult mala fieri. illa patet. quod deus quod est liber a firmatio vel negatio. ut dicitur. iij. meth. Si vult tunc habet oppositum. si non vult. tunc voluntas dei non est omnipotens. quod multa fierent contra eam et factio prederet quod ipsa dei voluntas non impediret. **P**ro brutus Augustinus in enchiridion. dicit. Non fit aliquid nisi omnipotens fieri velit. sed multa mala quotidie fiunt. **S**ed deus vel deus vult mala fieri. vel deus vult mala non fieri. **S**ed dari non potest. quod nihil potest fieri deo nolente. iuxta illud Nestor. xij. Dne in dicatione tua cuncta sunt posita. et non est quod tue possit resistere voluntati. **S**ed dabitur primum. et habet oppositum. Sed illa non concluditur. Quod omnis voluntas ordinata et virtuosa. aut volendo vult finem. aut ea que sunt ad finem. sed voluntas dei est ordinatissima et virtuosissima. et malum culpe nec potest habere rationem finis. nec eorum que sunt ad finem. **S**ed deus. **M**aior patet ex pluribus locis libri ethicorum. **M**inor patet quantum ad primum sui pre. Sed quantum ad secundam partem potest probari sic. Finis et optimum sunt idem. ut dicitur. ij. ethicorum. et v. meth. sed malum culpe non est optimum. ut patet de se. **S**ed non potest habere rationem finis. Item devotio a fine non habet rationem eorum que sunt ad finem. Sed malum culpe est quedam devotio a fine. **P**ro nullus vult malum nisi aliquid errore deceptus apprehendat ipsum sub aliquid specie vel apparitione boni. sed deus non potest decipi. **M**aior patet per Dionysium. i. de divinis nominibus. ubi ait. quod nullum agens aspiciens ad malum agit quod agit. **M**inor sicut patet. quod deus est sapientissime. **P**ro si deus vellet fieri mala. tunc non esset beatus sed miser. **M**aior est falsum. **S**ed et antecedens. **F**alsitas contra patet. **P**robatio contra. quod ille est miser qui vult aliquid fieri quod ipse facere non potest. nec finem rectam rationem fieri potest. sed deus non potest facere peccatum. nec potest fieri peccatum finem rectam rationem. **S**ed deus. **A**d primum quod est in huius dicitur quod non est sicut de falso et de malo culpe. quod falsum esse est verum. sed malum esse vel fieri non est bonum. **A**d probationem dicitur. quod sicut non omnis occasio mali est mala. sic non omnis occasio boni est bona. **A**d secundum dicitur quod contra non est vera. **A**d probationem dicitur quod si deus non vult accipere per simplicem negationem volu

Ltra opt nona

Solutio Ad 1

Ad 2

hōis. tūc pōt de multa nō velle q̄ tū nō sūt
volūtate ei. Quis sint pter volūtate eius. et p
pns talia nec sūt volita nec nolita. Quis pol/
sint dici pmissa. Ad terciū nego maiore. nō
em̄ optet ip̄ eē volitū a teo sine q̄ nō pōt esse il
lud qd̄ vult deus. qz̄ sufficit q̄ sit pmissū vel p
potētiā dei nō p̄hibiti. Quis lege diuina sit p/
hibiti. Forte dicit q̄ pmissio sit signū vo
lūtatis. sicut p̄ p̄ mgr̄m in lra. q̄ pmissioz̄ vo
cat voluntate signi. i. signū volūtatis. Sed
de nō p̄t ostēdere falsum signū. cū sit oino ve
raz. q̄ qd̄ deus p̄mittit hoc videt velle. Rū
teo q̄ pmissio pp̄ue loquēdo nō ē signūz̄ vo
lūtatis diuine que sit de malo fiēdo. sed est si/
gnū volūtatis de bono ordinādo ex ipsis mal
Et illa ē intērio. b. Aug. in ench. vbi ait. q̄ oī
potēs deus nō p̄mitteret fieri aliqd̄ malū nisi
adeo eēt oīpotēs q̄ sciret de mal̄ elicere bonuz̄.
Ad q̄rtū dōz̄ cū dicit. vel de vult fieri ma
lū vel nō vult. hic ē aduertēdū q̄ ly non vult
vel accipit diuisim p̄ duabz̄ p̄tibz̄ orōnis.
puta vt non ē aduerbiū negadi. z̄ vult ē ver/
bū tercię p̄sone istius s̄bi volo vis. aut acci/
pit̄ iūctum seu p̄p̄ite p̄ vna pte orōis. grā/
matice loq̄ndo de p̄tibz̄ orōis. puta put ē ver
bū tercię p̄sone dēscēdēs a nolo qd̄ i lēda p̄so/
na habet nō vis. z̄ terciā p̄sona hz̄ non vult.
Primo mō ly non vult ē sim̄p̄lex negatio vo
lūtōis. Scdo mō non ē negatio volūtōis. s̄z̄ ē
volitio negatiōis. Primo mō vult z̄ nō vult
opponūt̄ d̄dictōrie. Scdo mō opponūt̄ q̄i
rie. Pr̄io igr̄ mō accipēdo h̄ e vera. de n̄ vult
mala fieri. qz̄ ad v̄itatē illi p̄p̄ōnis sufficit q̄
malū fiat p̄ter volūtate diuina. S̄z̄ scdo modo
n̄ ē vera. qz̄ tūc eēt sensus q̄ fieret̄ z̄ voluntatē
diuinā. puta n̄ solū teo n̄ volēte sed fieret etiā
teo nolēte. Ad q̄ntū dōm̄ q̄ sicut p̄z̄ p̄ ma
gistr̄. dist. xlv. volūtas dei q̄nqz̄ accipit̄ pp̄ue
z̄ sic dicit̄ volūtas b̄n̄ placiti. z̄ hec volūtas est
vna t̄m̄. sicut ē vnus de⁹. Et de hac voluntate
dictū est sup̄ius q̄ p̄tra eā nihil p̄t fieri. Quis
pter eā multa petā fiant. Quis s̄o accipit̄ lar
ge z̄ q̄ si methaphorice. z̄ sic q̄nqz̄ modis acci
pit̄ volūtas dei. p̄pter qd̄ sc̄ptura q̄nqz̄ loqui
tur pluralit̄r volūtate dei. iuxta illd̄ ps̄. Ma
gna opa d̄ni ex̄q̄sita in oēs voluntates ei⁹. Et
sic appellat̄ volūtas signi. iuxta q̄nqz̄ q̄ vidē/
tur eē signa diuine voluntatis. s̄. p̄ceptio. p̄hi
bitio. p̄siliū. p̄missio z̄ op̄atio. q̄ alio nomie di
cit̄ impletio. Et illa q̄nqz̄ q̄ voluerit p̄t comp
hēdere hoc versiculo. Precipit̄ z̄ prohibet. p̄/
mittit. p̄silit. implet. Pro p̄cepto et consilio
accipit̄ volūtas Mat̄. vi. cū dicit̄ teo patri

fiat volūtas tua sicut i celo z̄ i terra. Et istia
duobz̄ modis multa fiūt non solū p̄ter volū
tatē dei. verum etiā p̄tra voluntatē dei. Et f̄m̄
istū intellectū ait Aug. in libro de spū et lra.
Infideles z̄ dei voluntatē faciūt cū eius euā
gelio non credāt. Sed pro p̄missione z̄ opa
tione accipit̄ in p̄posito ab Aug. cū ait. Non
fit aliqd̄ nisi oīpotēs deus fieri velit. qz̄ post
hec s̄ba subdit Aug. imediate. vel sinēdo ve
fiat. vel ipse faciēdo. vbi p̄ hoc q̄ dicit̄ sinēdo
tangit̄ p̄missionē q̄ est signū volūtatis diuine
respectu maloꝝ modo quo sup̄ius dictū est.
p̄ hoc q̄ dicit̄. vel ipse faciēdo. tāglt̄ signū vo
lūtatis diuine quod ē impletio seu op̄atio.
Et p̄ hoc etiā p̄z̄ ad argumētū. qz̄ Aug. i
ibi non loquit̄ pale de voluntate b̄n̄ placiti. q̄
ē volūtas pp̄ue dicta. te q̄ loquit̄ illa opinio
falsa p̄ qua induxi p̄dictas ratiōes. Ad se
xtū dicendū. q̄ neutra illaz̄ p̄positiōnū ē de
dēda ncc̄io. Quia pōt̄ p̄cedi media. s̄. hec. de⁹
non vult mala fieri. Forte dicit̄. fieri z̄ non
fieri sūt d̄dictōria. s̄z̄ inter d̄dictōria nō est da
re mediū. Respondeo q̄ licet malū fieri z̄ ma
lū non fieri sint p̄radictōria. tamē h̄e due. de
us vult malū fieri. z̄ deus vult malū non fie
ri. non sūt p̄radictōria. eo q̄ hoc verbū vult.
quod ē p̄dicatū i vtraz̄ p̄positione vtrōbiqz̄
accipit̄ affirmatiue. In p̄radictōrijs autē p̄
pōnibz̄ p̄dicatū affirmatū i vna debet negari
in alia. ideo dādo mediū inter p̄dictas duas
p̄positiones non dāt̄ mediū inter p̄radictō
ria. Scda conclusio. Deus vult malū pene. Cōdo z̄
Quia illud quod habet ratiōz̄ boni hoc vult
deus. sed malū pene est bonū. z̄ h̄z̄ ratiōe bo
ni. ergo z̄c. Maior p̄z̄. qz̄ deus vult omne bo
nū. Probatio minoris. qz̄ correctio mali ha
bet ratiōe boni. sed malū pene debite inflicti
ē correctio mali. q̄ z̄c.

Quantuz ad quar

tū articulū. vtz̄ bonū sit mala fieri. pono du/
as conclusiones p̄formiter ad p̄cedētia dicta in
tercio articulo. Prima ē q̄ malū culpe fie
ri non ē bonū. Quia illud qd̄ non ē bonū illi
us vsus z̄ generatio non ē bona. illa patet. q̄a
cui⁹ vsus ē bonus z̄ cui⁹ generatio ē bona ipsū
quoz̄ est bonū. vt patz̄. iij. topicoz̄. q̄ a destru
ctione p̄sequētis. qd̄ non ē bonū illius vsus et
generatio non ē bona. Sed malū culpe non ē
bonū. vt de se patet. qz̄ ipsum est p̄nuatio bo
ni. ergo malū fieri quod ē vsus vel generatio
mali non ē bonū. P̄. si oppositū i opposito. 2

Ad 3
stantia
olutio.
Ad 4
ta val
riaz in
olo et
olo.
Ad 5
Articls 4
Cōdo 1

Ad 6
Instantia
Solutio
Cōdo 2
Articls 4
Cōdo 1
3 4

et ppositū in pposito. Sed bonū fieri ē bonū. ergo malū fieri est malū. Maiorē ponit p̄hs i topicū. Minor de se p̄z. Et p̄firmat. q̄z motus specificat a terminis ad quos sunt. S̄z malū fieri terminat ad malū. ḡ malū fieri ē malū.

Instantia

- 1 vsus ē bonus ip̄m q̄z ē bonū. vt p̄z ex dictis i p̄ma rōne p̄ clusione. sed deus male facit b̄n̄ v̄t̄. vt pat̄z p̄ Aug. xi. de ciuita. rei. P̄. oē iustū est bonū. sed mala fieri ē iustū. Maior patet Minor p̄bat. q̄z qd̄ iuste a deo p̄mittit hoc ē iustū. sed malū culpe fieri iuste a deo p̄mittit. vt patet i glo. sup̄ illud Apocal. Qui in sordibz ē sordescat adhuc. P̄ illud qd̄ ē cā boni maximi illud ē bonū. s̄z malū fieri q̄n̄ q̄z fuit cā boni maximi. Maior p̄z. q̄z effect⁹ nō est p̄stantior sua cā. Probat minor. q̄z crucifixio x̄pi fuit cā maximi boni. s̄. liberationis totius generis humani. et n̄ ipsā fieri fuit malū. al̄s nō peccassent iudei a quibus p̄cessit illud fieri. ḡ zc.
- 2
- 3

Solutio. Ad 1

vsus rei. Unus naturalis ad quē res d̄ sui natura ordinabilis ē. Alius accidentalis ad quē res ordinat nō ex sui natura sed ex voluntate vr̄tis. De vsu p̄mo mō dicto maior est vera sed nō de vsu sc̄do modo dicto. Sic em̄ p̄t q̄s bonis male v̄t̄. Multi em̄ vr̄unt bono v̄i no ad malū ebrietatis. et malis b̄n̄ v̄t̄. sic homo sanctus p̄secutione mala v̄t̄ b̄n̄. cum ad laudē dei ipsam patienter tolerat. Cū igit̄ minor p̄cedat de vsu secundo modo dicto. quia malefacta ex sui natura nō sunt ordinabilia in bonū vsuz. q̄suis hoc possit fieri ex bona voluntate vr̄tis. igit̄ ratio nō cludit. Ad secundū d̄m q̄ maior nō est vera in sua totali vniuersalitate in q̄tū ly om̄e distribuit iustū taz p̄ iusto p̄ seq̄z p̄ iusto p̄ accidēs. q̄z licet illud qd̄ ē p̄ se iustū sit bonū. hoc tamē nō semper est v̄z de eo quod est p̄ accidens iustum. hoc em̄ potest esse malū. sed malum fieri q̄z/uis p̄ accidēs possit esse iustum. tamē p̄ se nō est iustū. Ad terciū dicēdū q̄ sicut fr̄g⁹ q̄n̄ q̄z p̄ accidēs ē cā calor̄is. sic q̄n̄q̄ malū nō per se sed p̄ accidēs ē cā boni. q̄suis ex hoc nō seq̄tur q̄ malū fieri sit bonū. q̄z causa p̄ accidens in q̄stum h̄m̄oi nec formal̄ nec s̄t̄ual̄ p̄tinet effectū seu p̄fectionē effect⁹. Ad formā igit̄ argumētū d̄m q̄ maior nō est vera. de eo qd̄ ē p̄ accidēs cā boni. Et cū dicat̄ in minore q̄ malū zc. v̄z ē p̄ accidēs. Ad p̄batōez dicēdū q̄ licet passio x̄pi q̄stum ad meritū patientis fuerit cā p̄ se nostre liberationis. q̄z vt sic fuit bona. n̄ q̄stum ad maliciā inferentis nō fuit

Ad 2

Ad 2 cū dicitur qd̄ maior nō est vera in sua totali vniuersalitate in q̄tū ly om̄e distribuit iustū taz p̄ iusto p̄ seq̄z p̄ iusto p̄ accidēs. q̄z licet illud qd̄ ē p̄ se iustū sit bonū. hoc tamē nō semper est v̄z de eo quod est p̄ accidens iustum. hoc em̄ potest esse malū. sed malum fieri q̄z/uis p̄ accidēs possit esse iustum. tamē p̄ se nō est iustū. Ad terciū dicēdū q̄ sicut fr̄g⁹ q̄n̄ q̄z p̄ accidēs ē cā calor̄is. sic q̄n̄q̄ malū nō per se sed p̄ accidēs ē cā boni. q̄suis ex hoc nō seq̄tur q̄ malū fieri sit bonū. q̄z causa p̄ accidens in q̄stum h̄m̄oi nec formal̄ nec s̄t̄ual̄ p̄tinet effectū seu p̄fectionē effect⁹. Ad formā igit̄ argumētū d̄m q̄ maior nō est vera. de eo qd̄ ē p̄ accidēs cā boni. Et cū dicat̄ in minore q̄ malū zc. v̄z ē p̄ accidēs. Ad p̄batōez dicēdū q̄ licet passio x̄pi q̄stum ad meritū patientis fuerit cā p̄ se nostre liberationis. q̄z vt sic fuit bona. n̄ q̄stum ad maliciā inferentis nō fuit

Ad 3

Ad 3 cū dicitur qd̄ maior nō est vera in sua totali vniuersalitate in q̄tū ly om̄e distribuit iustū taz p̄ iusto p̄ seq̄z p̄ iusto p̄ accidēs. q̄z licet illud qd̄ ē p̄ se iustū sit bonū. hoc tamē nō semper est v̄z de eo quod est p̄ accidens iustum. hoc em̄ potest esse malū. sed malum fieri q̄z/uis p̄ accidēs possit esse iustum. tamē p̄ se nō est iustū. Ad terciū dicēdū q̄ sicut fr̄g⁹ q̄n̄ q̄z p̄ accidēs ē cā calor̄is. sic q̄n̄q̄ malū nō per se sed p̄ accidēs ē cā boni. q̄suis ex hoc nō seq̄tur q̄ malū fieri sit bonū. q̄z causa p̄ accidens in q̄stum h̄m̄oi nec formal̄ nec s̄t̄ual̄ p̄tinet effectū seu p̄fectionē effect⁹. Ad formā igit̄ argumētū d̄m q̄ maior nō est vera. de eo qd̄ ē p̄ accidēs cā boni. Et cū dicat̄ in minore q̄ malū zc. v̄z ē p̄ accidēs. Ad p̄batōez dicēdū q̄ licet passio x̄pi q̄stum ad meritū patientis fuerit cā p̄ se nostre liberationis. q̄z vt sic fuit bona. n̄ q̄stum ad maliciā inferentis nō fuit

cā liberationis nostre nisi valde p̄ accidēs. vt sic em̄ fuit mala. Sc̄da conclusio est hec. q̄ malū pene fieri est bonū. Quia illud ḡ bene leges manutentent et pax vniuersi p̄mouet hoc est bonū. malū pene ē h̄m̄oi. ḡ zc. Maior p̄z de se. Minor habet x. ethic. q̄stum ad p̄maz p̄tem. vbi sic dicit. Legibus oportet esse ordinatā nutritionē. Et paucis interpositis sequit̄ quō illa nutritio fiat. Multi em̄ necessitati. magis q̄ sermoni obediūt. et iacture q̄ bono. Patet etiā secūda ps minoris. q̄z sicut eradicata zizania bone herbe melius nutriunt et cresunt. sic p̄ malum pene destructis vel emēditis malis hominibus magis inualefcit pax et tranquillitas vniuersi. ergo zc. Ad argumentū principale dicēdū. q̄ volūtas diuina simul cū immutabilitate habet summā libertatem. et ideo nō solum necessariorū effectūz verū etiā p̄tinentiū p̄t esse causa. vel mediantibus causis secundis. vel immediate per se ipsam sicut sibi placuerit et videbit̄ expedire. ergo argumentū nō concludit.

Lōdo 2

Ad argumētū p̄ncipale.

Distinctio quadragesima septima et quadragesima octaua.

Volūtas quip

pe dei zc. Hic magister tractat de diuine volūtat̄is efficacia ipsaz p̄siderādo positīue. Et diuidit̄ in duas p̄tes. Nam p̄mo p̄siderat vniuersaliter h̄m̄oi efficaciam. Sc̄do p̄siderat humane volūtat̄is ad diuinā voluntatē p̄formitatē et concordiam. distinctione. xlvij. ibi. Sciendū est. Prima i duas. Nam primo ostēdit oia fieri s̄m diuinā voluntatē. Secūdo ex dictis ostendit oriri incidentē dubitatē. ibi. His verbis Et hec in tres. Nam primo tangit dubitatē. Secundo apponit solutionē. Et tercio p̄dictorum facit recapitulationē. Secunda ibi. Verum vt supra. Tercia ibi. Ex p̄dictis zc. Sequit̄. xlvij. distinctio. Sciendū est zc. In qua magister considerat humane voluntatis conformitatē ad diuinā voluntatē. Et diuidit̄ in duas p̄tes. Nam primo ostendit magister q̄ p̄formitas in volito. puta si homo illud idem vult quod deus vult. nō semp̄ facit esse bonam hominis voluntatē. et conuerso si homo nō vult illud quod deus vult. hoc non semp̄ facit malam hominis voluntatē. Secundo ostendit q̄ bona dei voluntas quādoq̄ potest impleri p̄ malam ho-

Marginal notes on the right side of the page, including 'Lōdo 2' and 'Ad argumētū p̄ncipale'.

minis voluntate. Secunda pars incipit ibi Illud quoque etc. Et hec dividit in quattuor partes. Quia primo ponit intere veritatis de terminatione. Secundo instat p vnam obiectione. Tercio hmoi obiectionis subiugit solutione. Quarto ostedit q ex pdictis solunt plures questiones que fieri possunt circa xpi ac ceteroz sanctoru passione. Secunda ibi Sed ad hoc opponitur sic. Tercia ibi. Ad quod respondent. Quarta ibi. Ex quo soluit. Circa istas duas vltimas distinctio nes primi libri quero hac questione.

Vtrum si de aliquid de nouo vellet qd non voluit ab eterno ex hoc realiter mutaret. Et videt q no. Quia real mutatio no potest fieri i aliquo nisi duobus modis. Uno mo q aliqd realiter i eo acquiratur. Alio mo q aliquid realiter in eo reperdatur seu ab eo auferat. Sed realis actio etiam i creaturis pnuata potest terminari de nouo ad aliquod obiectu ad quod primo no termina bat sine hoc q in agente aliquid acquirat vl aliquid reperdat. nec p sequeus agens ex tali terminatione alteratur. ergo eterna dei volitio ad aliquod nouu volitu poterit terminari absqz omni ipsius dei mutatione. Maior patz. Probo minore. quia cu visus fertur i aliquod primo indistincte eade visio pnuata succel siue terminatur ad plura distincte z nihil ibi reperditur. nec aliquid de nouo acquirt. eo q eadem visio pnuetur. ergo etc. Contra im possibile est fieri trāstū de contradictorio in cō contradictoriū nisi fiat mutatio i aliquo. sed no velle z velle sunt contradictoria maxie dū sumū tur respectu eiusdē. q si de nouo aliqd vel let qd no voluit ab eterno eēt trāstus de dī ctonio in p r a d i c t o r i ū. z i volito non ē necesse fieri talē mutatioem. q esset in volēte. Illā as sumptā pto. s. q talis mutatio no esset nccio in volito. quia sicut ex hoc q deus voluit ab eterno antixpm esse in fine mundi. no fuit ab eterno aliqua mutatio in antichristo. sic si de us nūc de nouo vellet antichristū esse in fine mundi. ex hoc no fieret aliqua mutatio nūc in antichristo. qz nihil nūc esset d antichristo quod esset capax illi mutatiois. Circa illas duas vltimas dist. pmi libri qtuor sūr vidē da. Primo de eo qd querit. Sedovtrū aliqd exns p r a d i u i n ā voluntate possit cade re sub pcepto. Et hoc qstū ad distinctioem xlvij. Tercio vtz teneamur nraz volūtate pformare diuine volūtati. Et qro i q de beate esse hmoi cōformitas. Et hoc qstū ad

dist. xlvij. z vltimā.

Quātuz ad primūz

Articls 1

articulū. vtz si deus aliqd de nouo vellet qd non voluit ab eterno ex hoc realiter mutaret. Dicendū q deus nihil pōt velle in futurū seu de nouo quod uō voluit ab eterno. Quia cū dīnū velle mensuret nūc eternitatis. ergo in ipso nulla poterit esse successio. Sed i eo esset necessario successio si deus nūc vellet q primo nō voluit. qz velle z nō velle respectu eiusdēz voliti ab eadē volūtate dīcūt. et p pns non pnt esse simul. qz propter necessario vnū succe det alteri. nec p sequeus poterūt mēsurari nūc eternitatis i quo nulla pōt esse successio. Et pfirmat. qz mēsurā p p r a ē v n i g e n i a cū m e n / s u r a t o . i g i t u r nō e x i s t e n t e s u c c e s s i o n e i n m e n / s u r a m e n s u r a t ū o p t e t q s i t s i m u l t o t u m . P s i d e u s v e l l e t a l i q u i d d n o u o q u o d a b e t e r n o nō v o l u i t . t u n c n e c e s s a r i o i n t r i n s e c e m u t a r e t z e s s e t p f e c t i b i l i s p f e c t i o n e a b e s s e n t i a s u a r e a l i t e r d i f f e r e n t e . s e q u e n s e s t i m p o s s i b i l e a p u d p h o s z t h e o l o g o s . P r o b o p r i m ā . q u i a s i d e u s v e l l e t a l i q u i d d e n o u o q u o d p r i u s n o n v o l u i t . v e l h o c f i e r e t n o u o a c t u v o l u t i o i s . v e l h o c f i e r e t p p t e r n o u a m h a b i t u d i n e e i u s a d h u i u s m o d i v o l u t ū . S i p r i m o m o . t ū c d e p l a n o h a b e t p p o s i t u m q s t u z a d v t r ū q z i n c o n u e n i e n s p r e t e n t ū i n s e q u e n t e . S i d a t s e d m . t ū c s e q u i t i d e i n c o n u e n i e n s . q z s i c u t n o u i t a s i n r e m o t a v t m o t a ē n e c e s s a r i o p s u p p o n i t n o u i t a t e m o t i o n i s . s i c n o u i t a s v o l u t i v t v o l u t u z e s t n e c e s s a r i o p s u p p o n i t n o u i t a t e m v o l u t i o i s . z s i c s e q u i t u r i d e q u o d p r i m o . q z n o u a h a b i t u d o v o l ū t a t i s a d v o l u t ū p s u p p o n i t n o u i t a t e m v o l u t i v t v o l u t u m e s t . z p s e q u e n s n o u i t a t e m v o l u t i o i s .

Secdo

Cōfirmat

Instantia

Sed forte dicit q pma rōem q nūc eterni tatis ppter sui illimitatōem excedit tps et oē istas tps. Sic igit dīctoria sibi hūicē pnt succedere in diuersis nūc tempis. sic pnt sibi succedere in eodē nūc eternitatis quod coexi stit oīmbus nūc tps. P. cōtra sedam ratio nē sic. Deus potest facere de nouo qd nō fecit ab eterno sine sui mutatioe. ergo potest velle de nouo quod non voluit ab eterno absqz su mutatione. Antecedens patet ex fide. quia credimus deum mundū pdixisse in tempe Cō sequentia videt ex hoc patere. qz non minus distans facere z non facere. qz velle z nō velle ergo etc. P. deus vult nunc Judam eē dā natū. z qnqz nō voluit eum esse damnatum. quia qd dīu viuunt hoīes tūc deus vult oīs

3

hoies saluos fieri ⁊ ad agnitōz fuitatis pueni
re. vt dicit. i. ad Th. ij. g̃ vult aliqd de nūc
qd tūc non voluit qñ Judas vixit. qd ē ⁊ tra
p̃clusionē i se. Naioz pz. qz si de nūc nō vel
let iudā esse damnatū. ipse vtiqz nō eēt dāna/
tus. qz vt pz i li. De ster. ca. xij. i dicitōe dei cū
tra sūt posita. nec ē qui sue possit resistere volū
ti. Propter quod. b. Aug. in enchi. ait. Ro/
gāduz est deus vt velit nos facere. qz necesse ē
fieri si voluerit. Sed illa nō concludunt.

Solutio.

Ad 1

Ad primū igit dicendū qz quis possit esse
successio in talibus que pprie tpe vel diuer/
sis nūc tps mensurant. qz talibus eternitas
vel nūc eternitatis coexistit tanqz aliena men
sura. in illis tamē qui pprie mensurant eterni
tate seu nūc eternitatis sicut sunt act⁹ imma/
nētes in diuis. ⁊ quoz p̃ortio ē velle diuinū
nequaqz pōt eē successio. qz da oppositū. tūc
non erit p̃portio mēsurati ad p̃p̃iā suā mēsu
rā.

Ad 2

Ad scdm ddm qz creatio cū sit act⁹ trā
siēs nō mēsurat nūc eternitatis. sed nūc tēpis
vel aliqua alia mensura. vt patebit in scdo li
bro. qz actio ⁊ actiuū vt actiuū est. mēsuratur
eadē mēsurā. qzuis em̃ corpus celeste fm̃ sui
naturā nō mēsuret temp⁹ sed euo. tamen vt
mouet mēsurat eadē mēsurā qz mot⁹ suus mē
surat. ⁊ ideo nō ē simile ⁊ velle diuinū qd p̃p̃
rie mēsurat nūc eternitatis. ⁊ ⁊ p̃dicti op̃atoī
vnde trāseuntibz.

Ad 3

Ad terciū ddm qz sic de⁹
iudā nūc vult eē damnatū. sic voluit ab eter/
no qz nūc eēt damnat⁹. qz cognouit ab eterno
sic iudā op̃ari in tpe. qz suis demeritis exigen
tibus merito esset damnandus. ⁊ nunc deberet
esse damnatus. Nec obstat auctoritas illa qz
deus vult omnes homies saluos fieri. qz illa
volūtas est p̃ditionalis. puta hac cōditiōe
stante qz ipsi obseruent eius mandata. nō ob
seruātes igit hanc p̃ditionē sine aliq̃ sui mu/
tatione deus eterna volūtate vult certis suis
tpibus esse damnatos.

Articls 2

Quantū ad secun

Lōcō

dū articulū. vtz aliquis ex nōs ⁊ tra diuinam
voluntatē possit cadere sub p̃cepto. dicendū
qz qñqz illud qd a deo p̃cipit non ē fm̃ volun
tate dei. immo pōt esse ⁊ tra eā. licet illud pro/
pter quod p̃cipit sit d volūtate dei. sic apparuit
cū dñs p̃cepit Abrae immolationē filij sui
Isaac. Cōtra em̃ voluntatē dei fuisset qz Isa/
ac fuisset immolatus. ⁊ innoxius sanguis ef/
fusus. in ⁊ tra voluntate dei fuit p̃batio ⁊ mani
festatio fidei abrae. que fides ex h̃ relucebat.

qz ipse p̃pter deū nō obstatē dilectōe vñici fū
lij ⁊ libera matre geniti volebat parere māda
to. Circa illā tamē materiā ab aliquibz di
cit. qz omne quod a deo p̃cipit est a deo volūtū
voluntate antecedente. qzuis possit esse nō vo/
lūtū volūtate p̃sequēte. sicut dicitur apparere d
p̃cepto imolatōis Isaac. Sed ⁊ illud ar/
guit ab aliquibus ⁊ nostris sic. Volūtares
qz non sunt oppositē nō p̃nt esse ⁊ oppositē.
Sed oppositū imolationis Isaac fuit a deo
volūtū volūtate p̃sequēte. g̃ illud qd p̃cipie/
bat nō poterat esse volūtū volūtate ancedēte
cū volūtas ancedēs n̄ sit opposita voluntati
p̃nti. Et p̃firmat. qz si volūtas p̃ns possit
eē ⁊ opposito eius qd est volūtū volūtate an
cedēte. tūc cū de⁹ volūtate ante velit p̃tā non
fieri. ipse volūtate p̃nte possit ea velle fieri. qd
ē incōueniēs. Sed q̃qd sit ⁊ p̃clōne. illa
n̄ n̄cō nō p̃cludit Ad p̃mū igit ddm qz
volūtares qz sūt ⁊ oppositē nō sūt oppositē
cessario. nisi ille volūtares absolute et simplr
sint d̄ eis. Si em̃ vna volūtas ē d̄ vno oppo
sitorz s̄ p̃ditōe. alia p̄t eē ⁊ opposito illi⁹ ab/
solute. qzuis volūtares nō sūt oppositē. qz
sic ē i p̃posito. vt patuit i arti. p̄ri. p̄cedēti. qz
volūtas dei an̄s ē om̄s hoies saluos fieri. sub
hac p̃ditōe si faciāt ea que p̄cepit. ⁊ qz congru
unt ordinī nature humane respectu sine salu/
tis. voluntas tñ dei p̄ns qz d̄ voluntas sim/
plr ⁊ absoluta ē qz ille saluet. scit em̃ de⁹ cū bñ
finalr recessuz. ⁊ qz ille nō saluet. qz scit deus
qz ipse mala sua voluntate auerter se finaliter
a dño. Ad cōfirmationē ddm. qz qzuis bñ
p̄betur qz nō semp̄ cuiuslibet oppositū qd de⁹
vult volūtate ancedēte possit velle voluntate
p̄nte. nō tamē p̄bat qñ alicui⁹ volūtū volūtate
ancedēte oppositū possit velle voluntate p̄n/
te. ⁊ ideo ē ibi manifesta fallacia p̄ntis. Non
em̃ sequit si v̄lis affirmatiua sit falsa. qz p̄p̄
h̄ p̄cularis affirmatiua sit falsa. sic i p̄p̄o
to ⁊ c. igit p̄firmatio nō p̄cludit.

Opinio

Lōra opi
nionē.

Lōfirmat

Ad 1

Ad 2

Quantum ad terci

Di. xlvij.
Articls 3

um articlū. vtz teneamur n̄raz volūtatē p̄for
mare dine volūtati. dico qz sic. qz ois qz tenet
ad alic⁹ obediētā tenet suā volūtatē p̄forma
re volūtati illi⁹ cui tenet obedire. sed ois hō te
net obedire deo. g̃ ⁊ c. P̄. quilibet tenet velle
qz sit sanct⁹ ⁊ bone vite. cum igit voluntas dei
sit sanctificatio n̄ra. vt patz p̄ aplm̄. igit qui
libet tenet volūtatē suā voluntati diuine con
formare. P̄. qz libet tenet velle saluari. s̄ ⁊ c.

Lōcō

3

vult oēs hoīes saluos fieri. igit scq̄ idē q̄d p̄f
 4 P. q̄cūq; i actōe sua p̄p̄iis suis p̄satis vi
 ribz p̄t deficere. tenet se ei cōformare cui p se
 inest rectitudo. in cui? cōformitate p̄manēdo
 nequaq; p̄t deficere. sed oīs creata volūtas i
 sua actōe potest deficere. et sola dei volūtas ex
 sui natura sic ē recta q̄ om̄e illud q̄d sibi p̄for
 5 mat rectificat. q̄ oīs hō suā volūtatē dīne vo
 lūtatē tenet cōformare. P. q̄libz hō tenet vo
 lūtatē suā cōformare tali regule i quā s̄m suā
 naturā reducit regulāda. s̄z volūtas dīna est
 talis regula. q̄ an sel. i. de ceptu s̄gali. c. iij. p.
 bar. q̄ i alijs viribz a volūtatē nō p̄t cē p̄ctm.
 Nā cū de legē eis ip̄sunt vt volūtatē obediāt
 obediēdo ei faciunt q̄ tenent. p̄pter q̄d in eis
 p̄ctm et iniusticia eē nō p̄t. volūtas autē ime
 diate reducit ad volūtatē diuinā. S̄z for
 te dicit q̄ relatiua eq̄pantie dicunt ad dūertē
 tiā. sed cōformitas ē relatio eq̄pantie. q̄ si volū
 6 tas nra cōformaret volūtatē dīne. tūc eē dīna
 volūtas dīna cōformaret volūtatē nre. q̄d ē fal
 sū et impossibile. q̄ tē. R. q̄ dato q̄ aliq̄ relatiō
 eq̄pantie s̄m nomē sit inter nos et deū. bt̄s ei
 7 Ioh̄el dicit i canōica sua. q̄ silēs ei erim? q̄m
 videbim? eū sicuti ē. s̄ilitudo autē ē relatio eq̄
 parariē. ire tū nō est eq̄pantia i tali relatiōne.
 q̄ nos dependem? a deo. et nō eōuerſo. nā ta
 8 les s̄ilitudines et cōformitates innascunt ex h̄
 q̄ nos q̄rū possum? ip̄m imitamur. et nō eō/
 uerſo. Secōdo dico q̄ q̄tū ad ea volūta q̄ de
 9 us vult volūtatē aīcedere. s̄p tenemur nram
 volūtatē cōformare volūtatē dīne. q̄ volūtatē
 dei aīcedere q̄libet ordinat i vitā etnā. S̄z
 q̄tū ad ea q̄ tē? vult volūtatē dīne. nō optet
 quilibet suā volūtatē dīne volūtatē i oibz cō
 10 formare. ita q̄ talia velit. q̄ volūtatē dīne de
 us vult damnādos eē damnatos suo tempe
 quod si alicui cōstaret volūtas sua in hoc nō
 posset se conformare diuine volūtatē. cū con
 tra oēm inclinātiōnē. et p̄ oīs cōtra om̄e vo
 litiōnē sit p̄p̄tue cruciari. In alijs vero peno
 sis eūctibus a deo volūtis. puta in morte pa
 11 rentū. et etiā in morte p̄pria. si alicui deus ta
 lia se velle reuelaret. estimo q̄ si talis homo es
 set p̄fectus in caritate. ipse volūtatē suā diuī
 ne volūtatē cōformaret. et diceret cū ap̄lo. Lu
 12 pio dissolui et esse cū xp̄o. Si hō adhuc ē im
 p̄fectus. tūc sufficit nō trīstari.

4 **Quantus ad quar**
 tus articulū. in quo debeat esse cōformitas no
 stre volūtatē ad diuinā. est aduertendū q̄ d

volūtatē q̄nq; loquimur large. et sic appetit?
 sensitiu? q̄nq; appellat volūtas. q̄nq; p̄p̄rie.
 et sic voluntas est potentia p̄tis intellectiue.
 Et hec p̄t adhuc cōsiderari duplicif. Uno
 modo q̄tum ad motus p̄mos veniētes ex na
 turali instinctu sine deliberatiōe p̄ua. et vt sic
 dicit volūtas naturalis. Alio mō put mor?
 vel actus ei? sequit deliberatiōnē. et vt sic dicit
 voluntas deliberatiua Primis igit duobz
 modis nō oportet insistere. q̄ planū est q̄ ac
 cipiēdo volūtatē p̄ appetitu sensitiu? et na
 turali. tūc i his que tristat et nocua sūt sen
 sui vel nature nō possumus volūtatē nostrā
 cōformare volūtatē diuine. Si em̄ deus vel
 let me mori. vt q̄ appetitus me? sensitiuus et
 naturalis instinctu hoc abhorreret et refuta
 rent quantuz in ipsis esset. Propter q̄d Da
 mas. li. iij. ca. xxi. vult. q̄ quilibet res natura
 liter desiderat esse. Et ibidē ait. q̄ deus factus
 homo hoc desiderū habuit et mori timuit.

Sed loquēdo de voluntate tercio mō di
 cta pono tres cōclusiones. Prima ē q̄ ad re
 ctitudinē nostre volūtatē requirit nccio: vt
 velim? om̄e illud q̄d euidēter et sine ambigui
 tate nobis constat deū velle simpliciter et ab
 solute. Quia ille nō est verus amīc? alicui? q̄
 volūtatē sua ab eo disco: dat i iustis et ratiōa
 bilibus. sed habēs rectaz volūtatē est amīc?
 1 dei. et omne quod deus vult est iustū et ratiōa
 bile. ergo tē. Maior patet p̄ Tullii qui di
 cit ad p̄fectam amicitia spectare idem velle et
 idē nolle. Et. ix. ethicozū ait Ansto. q̄ p̄trarie
 tas volūtatū dissoluit amicitia. Et. ij. r̄he
 toricozū dicit. q̄ ratio amoris consistit in pro
 curare alicui que in voluto ipsius sunt. Mu
 2 noz patet q̄tum ad partē dīmā. q̄ in can. p̄
 mo dicit sponsa ipsi deo. Recti diligit te. Pa
 tet etiā q̄tum ad secundā partē. q̄ cū vo
 luntas diuina sit ipsa equitas et rectitudo. et
 obliquari nequaq; possit. ideo omne q̄d vult
 est iustum et rationabile. P. omnis homo
 habens rectam volūtatē tenet velle illud cu
 ius oppositū si cōtingeret necessario tolleretur
 dei p̄fectio. Sed si fieret oppositū illius q̄d
 deus p̄cise et determinate vult fieri. tūc tollere
 tur diuine volūtatē p̄fectio. q̄ tē. Maior p̄z.
 q̄ oīs amicus vult illud cui? oppositū tollit
 p̄fectionem et honorem amici quem diligit.
 Minor etiā patet. q̄ si fieret oppositū illi
 us quod deus diffiniciue et determinate vel
 let. tūc vigor et p̄tās diuine volūtatē tolle
 retur. ipsa em̄ esset inualida. alīs non contin
 3 gret oppositum eius quod ipse determina

Quantum ad
 articulozū
 de dīne volūtatē
 dicit q̄ de dīne
 volūtatē tenet
 volūtatē illi? tenet
 obediēdo deo. q̄ tē.
 dicitur q̄ dōne vite cum q̄
 sanctificatio nra. vt p̄p̄t
 tenet volūtatē suā
 p̄ dīne volūtatē

Lōdo 1

2

3 te vellet. P. sup illud ps. **N**o adhaesit mihi cor pravum. dicit glo. Pravi cor & distortu h3 qui no vult illud quod deus vult. Et in ea dem glo. dicit. q. voluntas dei est regula cui oportet nos conformari. Sed contra hoc sunt quidam doctores dicentes. q. ad rectitudinem voluntatis no requirit q. conformet se voluntati diuine i omni voluto qd scim⁹ deum velle. Quia bna virgo m⁹ maxime doluit de passione sui dilectissimi filij. qua tamen passionem non dubitauit esse de voluntate dei. Sed hoc no videtur quis velle de quo dolet. ergo voluntas virginis matris no fuit conformis voluntati diuine in voluto. & p. sequens voluntas beate virginis matris no fuisse recta. quod est nephast dicere. P. Christus appropinquate passioni sua dixit. vt patet in euangelio. Pater si fieri potest: transeat a me calix iste. veritamen no mea voluntas sed tua fiat. ergo christi voluntas que rectissima fuit no erat conformis voluntati diuine. P. sequeret q. aliqs deberet velle sibi subtrahi gratia dei & a deo separari. qd est contra oem rectitudinem voluntatis. qz recta voluntas no potest velle separari ab eo a quo dependet omnis sua pfectio. Probatio sequetur. qz aliquis habes rectam voluntatem scit si ceciderit in peccatum. q. deus vult q. ei gratia subtrahat. et q. factus peccator: a deo sepeatur. P. sequeretur q. aliquis deberet velle suam perpetuam damnationem. sequens est impossibile. sicut patet ex auctoritatibus quas adduxi supius distinctione. i. q. ij. Probatio sequetur. qz deus vult aliquoz hominum perpetuam damnationem qui tamen pnie habet rectam voluntatem. ergo si reuelaret hoc talibus hominibus. tunc iuxta predictam conclusionem ipsi teneretur hoc velle. P. quod deus consultit hoc vult. sed no tenet quilibet velle quod deus consultit. ergo no tenet quilibet velle quod deus vult. P. arguunt quidam alij. q. nulla voluntas creata possit conformari voluntati diuine. Quia nullu simplr finitu potest conformari ei quod est simpliciter infinitu. Sed ois voluntas creata est simpliciter finita. & voluntas diuina est simpliciter infinita. ergo etc. P. sequeret q. voluntas creata adequeret diuinam voluntatem. falsitas patet p3. Probatio patet. qz qcqd attingit alterz totaliter hoc ad equat ipm. s3 ome qd conformat simplr simpliciter totalr ipm attingit. qz vel penit⁹ no attingit ipm. & tunc i nullo conformabit ei. vel si attingit tunc totaliter attingit. als no eet simplr simpliciter. Sed illa no concludit. Ideo pmo arguam contra illam opinionem fortificando pma conclusionem.

Petr⁹ au/
reoli & plef
alij s⁹ illud.

Alij ad id

Contra opinionem.

tionem. Secdo istis motibus respondet. P. primo igit argua sic. Sicut se habet intellectus creatus ad intellectum diuinum. sic voluntas creata ad voluntatem diuinam. sed nullus intellectus potest esse rectus seu verus si taliter est diffinis ab intellectu diuino q. cognoscit illud quod intellectus diuinus no cognoscit. ergo nulla voluntas creata poterit esse recta si i voluto no est conformis diuine voluntati. Maior patet. Probo minorē. qz cu diuinus intellectus sit omnino verus. si circa aliqd obiectum intellectus creatus intelligeret oppositum eius quod intelligit intellectus diuinus. talis intellectus creatus de necessitate eet falsus. P. ho habes rectam voluntatem manente hmoi rectitudine non potest licite facere contra voluntatem diuinam. ergo nec potest licite velle contra voluntatem diuinam. Antecedens patet. Probatio patet. qz qd licitum est velle licitum est facere. P. no minus desicit a rectitudine repugnans diuine voluntati q. repugnans diuine prudentie. Sed vt ait Aug. impius est cui no placet diuina prudentia. P. recta voluntas debet hoc velle quod in diuina oratione petit a deo fieri. sed in signu q. ois dei voluntas fieri petat. ideo comprehenditur in ipsa diuina oratione dei voluntas tam in celo q. in terra. Dicit em ibi. Fiat voluntas tua sicut in celo & in terra. P. ois ordinata voluntas debet proponere velle diuinu seu velle diuine voluntatis suo proprio velle. illa patet. qz da oppositu. tunc hmoi voluntas nec eet recta nec ordinata. qz puerteret ordinem. qz no proponeret qd ois no e proponendu. Sed si aliq voluntas no conformaret se i voluto diuine voluntati. illa no proponeret velle diuinu suo proprio velle. sed ponet eod uerso. q. talis voluntas no esset ordinata. nec p. nis recta. igit argumeta no concludit. Ad pma igit rōez alteri opiniois dōd3 q. quis alij oia s3 ego m⁹ ineffabilr doluerit de dolore passionis filij sui. tñ voluntas sua no fuit diffinis a voluntate diuina. qz sic de p⁹ voluit filiu suu sustinere passioz & mortē p salute hūani generis. sic & m⁹ h voluit voluntate deliberatiua. lz maxie doluerit & passa sibi fuerit voluntate naturali vl voluntate sensitua pur appetit⁹ sensitiu⁹ d3 q. voluntas. Et cu dicitur i mozi. Illud n videt q. s velle de q. dolet. illa e falsa. si dolor velle referunt ad distinctas vires aie. sicut i proposito sunt referenda. Sic em aliqs potest valde dolere de amara potione. vel de mēbz abscissione sicut appetitū sensitiuū. & tñ voluntate deliberatiua vult illa. sic in proposito. Ad secundam patet iam dicta. qz illa verba christi

Solutio.

Ad 1

Ad 2

referenda sunt ad voluntate prout dicit natu-
ralis et ad appetitu sensitivum. Si em xps vo-
luntate deliberativa non voluisset respectu illu-
s passionis illud quod pater voluit. tunc p-
illam passionem nihil meruisset. nec p-sequens
humanu genus redemisset. Ad terciã ne-
go sequentiã. Ad pbationẽ dicendũ q sub-
tractio gratie non est simplr et absolute a deo
volita sed additõaliter. puta sub hac additõe.
si ille ceciderit in peccatũ. q nõ est ad pposituz.
qz conclusio posita eẽ his q deus vult simplr
et absolute. Un notãter e aduertendũ q qñ de-
us vult aliqd additõaliter. tũc qñqz vult
oppositũ illius additõis adiecte. ille pot vel
le oppositũ pdicti voliti quod deus voluit sub
illa additõne. pmanente tñ conformitate volũ-
tatis illius hominis ad voluntate dei. Da igit
q aliqs hñs rectã voluntate sciat q si morta-
liter peccaverit deus vult auferre grãz ab eo.
ille debet velle oppositũ illius additõis. pu-
ta debet velle nõ peccare. tũc sine diffõmitate
sue volũtatis ad volũtate diuinã pot velle q
deus gratiam nõ auferat. Forte dicitur q
ille nõ vult oppositũ illius conditõis. qz for-
te vult mortaliter peccare. Tũc respondeo q
talis eoispo q vellet mortaliter peccare. iã nõ
haberet rectã volũtate. et pñs argumẽtũ nõ
eẽt q conclusiõẽ pmissãz q supponit rectitudi-
nẽ volũtatis. Ad quartã dicẽdo nego añ-
tiã. Ad pbatõẽ p3 p iã dictã. qz ex quo talis
hõ pñc supponit hñe rectã volũtate. vtiqz p-
tũc hñ grãz. et pñc de nõ vult damnatiõẽz il-
li nisi sub hac additõe. si finaliter recesserit si-
ne grã. Etã in pbatõẽ añte assumit vnũ
falluz et qdam nõ impossibile. qz mĩmũ incõ-
ueniẽs et deo e impossibile. Sz incõueniẽs eẽ
videt q alicui reuelat ei damnatio. qz daret
sibi materia despandũ de dei misericõdia. ideo nõ
e estimandũ q alicui reuelatõẽ veridica reue-
let ei eterna damnatio. Si tñ aliqs pcepit
hñõi reuelationẽ. ille vel debet talẽ reuelatiõ-
nẽ nõ putare esse a deo sed a demone. q vellet
etiã qñqz bonos hoies ponere in desperationẽ
Uel si nõ posset vincere talẽ pceptũ qñ puta-
ret talẽ reuelationẽ sibi factã eẽ a deo. tũc non
deberet putare talẽ sniam eẽ vltimate diffiniti-
uã. sed magis aminatoriã. sicut dictũ fuit ni-
mius Jone. iij. Adhuc qdragita dies et ni-
niue subuertet. Et iõ talis homo eo cautius
et melius debet ordinare vitã suã deo humili-
ter supplicãdo. vt sibi sua peccã dimittat. et in
grã ac caritate vsqz in finem custodiat. Po-
test etiã dici q ille due rones nõ sunt q conclusiõ-

siõne. qz deus simplr et absolute non vult grã
subtractionẽ. nec alicui hominis damnatiõẽz.
sed solũ vult talia voluntate pmissua. Un et
deus nõ vult nos talia velle. Quis signum
est. qz appetitũ talibus contrariũ quasi natu-
raliter indidit nature ronalĩ Ad qñtã dicẽ
dũ q nõ pstat nobis euidẽter q deus velit il-
lud simplr qd p modũ silij nobis insinuat.
Si tamẽ alicui pstat euidẽter q deus hoc
vellet simpliciter. tũc si talis haberet volunta-
tem rectam. et in rectitudine pmanere deberet.
oporteret eũ in hñõi volito voluntate suam
pformare volũtati diuine. talis em insinua-
tio absolute volũtatis diuine eãpolleret pce-
pto. ptra qd qñ facies pdit rectitudinẽ volũ-
tatis. Ad sextãz dicẽdũ. q qñs finitũ nõ
possit cõformari infinito entitatiue. pot tñ ei
pformari obiectiue. sic. s. q volũtas finita et in
finita tendant in idẽ obiectũ pformibus acti-
bus. puta q ambo circa idẽ obiectuz eliciant
actũ volitiõis. vel ambo actũ nolitiõis.
Ad septimã p3 p idẽ. qz argumẽtũ pcedit
de pformitate entitatiue vel dimẽsiua et nõ de
obiectiua. et iõ nõ e ad ppositũ Probat etiã
qdã doctor pdictã pformitatẽ nõ eẽ neciãz. et
arguit sic Nihil e necessariũ fieri nisi hec neci-
tas oriãt ex natura rei. vel ex pcepto supioris.
Sed re volitã a deo non sp tenemur ex natu-
ra rei velle. als si deus vellet damnatiõẽz aly-
cui ille tenet eã velle. quod est ptra Aug. i
li. de trini. vbi ait q omnes homines natura-
liter volũt esse creati. Nec ex pcepto. qz nulqz
legimus hoc esse pceptũ. P. sicut tenemur
voluntate nõstrã pformare volũtati diuine.
sic tenet subditũ volũtate suã ppiã pformare
volũtati sui plati cui subest vice dei. Sed si p-
lar diceret audietẽ subditõ. volo q hoc fiat.
subditus adhuc nõ tenet hoc facere nisi p-
latus pcepit ei vel insinuat se velle hũc sub-
ditum hoc facere. ergo a simili nõ tenet quis
in priculari velle illud quod deus vult. nisi h-
sibi pceptiat vel insinuet q deus vult ipsum
hoc velle. ergo r. P. nullus tenet ad illd
sine quo pot saluari. sed sine tali cõformitate
pot qñ saluari. Maior p3. Probat mior. qz
sine hñõi pformitate volũtas hominis pot
manere bona. vt p3 p Aug. in li. enchiridion.
vbi ait. q aliqn bona volũtate homo vult qd
deus non vult. vt puta. bonus filius vult pa-
trem suum viuere. et deus nõ vult eum viuere.
quia vult q moriat. ergo r. P. qñqz cõ-
tingit q duo homines quoz yterqz bonus est
volunt oppositã ptractõria. puta vnũ vult

Ad 3

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Durand?

stantia

lutio

Ad 4

2

3

4

q̄ pluat. rali⁹ vult q̄ n̄ pluat. Sicut etiā q̄n̄ q̄ r̄tingit inter angelos in celo. qz sicut patz in Daniele. angelus princeps persarū restitit angelo qui voluit liberationē iudeorū post se ptuaginta annos captiuitatis sue. Et vt ibi pater. sanctus Michael consensit cū angelo iudeorū. sed planū est q̄ r̄traditoria volentes nō possunt eidē volūtati se conformare in voluto. ergo vnus illoꝝ volūtati. r̄ p̄ se q̄nis nō tenebit ad hoc. quia als peccaret n̄ obseruādo ad quod teneret. Etiam addunt h̄c quidā de nostris doctoribz. q̄ illa sit intentio fratris Egidij. qz si alicui r̄staret de certo deū velle mortē patris sui. tūc dicunt fratrē Egidij dicere q̄ sufficit nō repugnare voluntati diuine. sed nō repugnare nō dicit positue cōformitatē ad voluntatē diuinā. licet neget oppositā r̄neratē. Sed vt breuiter me expediat de isto vltimo dicto. dico q̄ falsum imponit fratri Egidio. Nam. i. s̄nariū distinctiōne. xlvij. q. vltima frater Egidius dicit sic. Si nobis enorū diuinū volūtū. tūc fm volūtate deliberatiuā r̄ rationalē debemus illd̄ velle. Et si nō ratione sui. ratione tamē illius ordinis quia est a deo volūtū. fm quē quādā bonitatē r̄trahit. Et subdit infra. Non oportet tamen viatores adeo conformari diuinis volitis appetitu deliberatiuo vt cōphensores. vt si deus vult mortē patris alicuius. vnus filius tenet eam velle in q̄stum ē a deo voluta. sed nō oportet vt in volendo eā de ea gaudeat. sed sufficit nō trīstari. Sicut non oportet fortem fm phm. iij. ethicorū. gaudere in piculis bellicis. sed sufficit non trīstari. Beati autē cū cognoscunt aliquid volūtū a deo: de liberate illud volunt. r̄ se gaudent velle. Ista sunt verba Egidij ad l̄ram. Ex quo patet q̄ isti nō bene r̄p̄erūt dicta Egidij. quia p̄ nō trīstari ipsi scripserunt nō repugnare. r̄ cū hoc dimiserunt verba p̄cedentia r̄ etiā consequentia. Ad primū igit̄ dicendū. q̄ licet de p̄dicta r̄formitate non inueniat in speciali scriptū esse p̄ceptū. tamē ex dictis sancti Jacobi in canonica sua hoc possumus deducere sic. Nulli in scripturis indicit verberationis cōminatō. nisi vel ex hoc quod cōmittit qd̄ nō debet. vel ex hoc q̄ omittit quod debet et tenet. Sed beatus Jacobus quilibet hominē compans ad ipm̄ deū dicit sic. Seruus qui scit voluntatē domini sui r̄ nō facit: plagis vapulabit multis. Sed nō min⁹ tenemur nos cōformare deo volūtate q̄ ope. immo confor

Alij ad id

Contra

Ad

mitas in volūtate debet p̄cedere conformitatē in ope. omnis etiā homo tenet esse seruus dei iure naturali. tum qz fecit nos. tum quia redemit nos. ergo quilibet homo fm dicamē naturalis iudicij tenet velle ea que euidenter scit deū velle simpli r̄ absolute. Et licet vniuersaliter sic teneat omnis homo. tamē in speciali r̄ ex lege p̄uata tenet ad p̄dicta omnis homo habēs rectā voluntatē. qz talis nō solū est seruus dei. sed amicus. Iuxta qd̄ in euāgelio talibus saluator ait. Iā nō dicam vos seruos sed amicos. Sed lex vere et nō ficta amicitie hoc dicit. q̄ verus amicus debet velle omne illud qd̄ de certo cognoscit amicū rationaliter velle. Nūc autē ita ē q̄ cognoscimus deum nō posse aliqd̄ velle qd̄ nō sit rōnabiliter volūtū. Ad idē d̄cedū q̄ de plato nō ē s̄c̄. quia nō constat subdito q̄ omne volūtū a suo plato sit rationaliter volūtū. sicut scimus eē de deo. Ad terciū nego minōrē. Ad p̄batōnē dico. q̄ beatus Aug. p̄ voluntatē intelligit appetitū sensitīuū vel naturalē. de quibus nihil est ad p̄positū. put ex p̄cedentibz patet. vel si loquimur de volūtate deliberatiua. tunc intelligēdus est loqui de homine qui non cognoscit euidenter voluntatē dei q̄stuz ad illud volūtū cū vult illud quod deus nō vult. Ad quartū dicendū q̄ vel neuter illorū intellexit volūtate dei circa illa q̄ sūt ab eis volūta. vel saltē vn⁹ eorū hoc nō intelligit. qz dato q̄ ambo sint boni hoies. tunc q̄cunqz eorū p̄peret deū velle oppositū illius quod ipse velle cepit. ipse immediate a suo velle r̄sisteret r̄ r̄formare se volūtati diuie. Sic etiā fuit d̄ illis angelis. qz ille angelus q̄ ibi appellat p̄nceps persarū p̄ tanto. quia a deo fuit deputat⁹ pro custode r̄ gubernatore illius prouincie. non dū vidit in speculo sanctissime trinitatis venisse tempus liberatōis ipsorum iudeorū. et ideo restitit tanq̄ bonum illius prouincie preferēs cuius fuit custos r̄ gubernator. fuerunt em̄ iudei captiui regis persarū. a tempore quo reges persarū occiderunt Balthasar regem Babylonie. cuius anus. s. Nabucho donosor iudeos a Hierusalem abduxerat i Babylonē. Et ideo ille angelus voluit q̄ ipsi non dimitterētur donec sup hoc p̄ciperet voluntatem dei. Sed Michael r̄ angelus qui fuit custos iudeorū: viderunt r̄ cognouerunt ex diuina reuelatōne hoc tempus aduenisse. r̄ deum hoc p̄vult velle. ideo r̄ ipsi hoc voluerūt. Secūda r̄clusio ē q̄ r̄formatio hūane voluntatis ad diuinā immō i voluto cum

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Edo

Marginal notes on the right side of the page, including the page number 'Li. XLVII' at the top and various small text fragments.

Ratio

pcisione conformatōnis que attēdit i modo volēdi. nō sufficit p rectitudine humane volūtatis. Quia qd̄ ducit carētē rectitudie volūtatis hoc nō sufficit ad habēdā hmōi rectitudinē. Sed pfirmatio tm̄ in voluto ducit qñq; pessimis homibus. qz pessimus hō pōt velle moxē patris sui p illo tunc in quo etiaz deus vult patrē suum mori. Et illa est intentio Augu. qui ait. Deus quādoq; implet bonam suā voluntatē p malis hominū volūtates. Sed forte cōtra illud dicit q̄ sicut hū-

stantia

1 manus intellectus se habet ad intellectū diuinū. sic volūtas ad voluntatē. sed oīs intellectus est rectus qui cōformat se intellectui diuino in re intellecta. q̄ oīs voluntas est recta q̄ conformat se volūtati diuine in re voluta.

2 P. sup illo verbo ps. Exultate iusti in domino: rectos decet collaudatio. dicit glo. Rectū cor habet qui vult qd̄ deus vult. sed p cor anime intelligimus voluntatē. Ad p̄mūz dicendū q̄ nō est simile. qz intellectus rectificat in adaequatione ad rē intellectā. voluntas vero dicit̄ recta in ordine ad debitū finē p̄supposita recta intētiōne volētis. ideo licet aliq̄s velit aliquod bonū quod etiā deus vult. si tamen illud vult mala intētiōne. vel in ordine ad malū finē quem p̄ndit. eius volūtas nō erit bona vel recta. sed potius mala et obliqua

Mutatio

Ad 2

Ratio 3

Ad scdm̄ dicendū q̄ rectus cor habet qui vult quod deus vult. et ea intētiōne qua deus vult eū velle. Tercia conclusio est. q̄ ad rectitudinē volūtatis philosophice loquēdo sufficit q̄ volūtas velit bonū in ordine ad bonū finē. Sed theologice loquēdo requirit q̄ habitū caritatis informata velit ea que s̄m legē euangelicā sunt volubilia cū intētiōne boni finis. De his tamē ad p̄sens trāseo. eo q̄ tractabilia sunt circa materiāz secūdi libri. ibi forte de his dicit̄. in multis em̄ locis secūdi libri potest tangi ista moralis materia. Ad argumentū principale dicendū q̄ minor nō est vera. Ad p̄bationē dicendū q̄ qñ visus aliquid percipit distincte quod an̄ nō distincte vidit̄. vel vidit̄ illam rē an̄. licet nō habet̄ erit actū indicatiū circa eam. vel penitus nō vidit̄ eam. quomōdūcūq; dicat̄ semp̄ videns ducit̄ esse mutatus. eo q̄ aliquid acq̄siuit. Nam si dicat̄ primū. tunc licet vidēs postq̄ incepit̄ rem illā discernere non acquisiuit nouam visionē. tamē p̄ actūz iudicatio nū acquisiuit circa rem prius visam nouā discretiōem et nouū iudiciū. Si autē d̄at̄ secūdū tūc nō solum acquir̄ nouū iudiciū. sed etiā acqui-

argu

ū p̄nci

ritur noua visio. vel saltē extensior visio q̄ an̄ habebat. Sicut in vita beata q̄uis eadē beatifica visio in eternū continuet̄. tamē si de ali cui beato vna die ostēderet̄ i obiecto beatifico aliqua cognoscibilia que p̄us sibi nō mōstrauit. talis beatus in sua visione vere mutaret̄. qz licet haberet eandē beatificam visioez quā habuit primo. tamen sua visio esset nūc extensior q̄ primo. eo q̄ ad aliqua cognoscibilia se p̄nūc extenderet ad que antea se nō extendebat sua visio. q̄uis essentialiter et vere esset beata. Ad quam visionē beatificā et gl̄iosā nos p̄ducit dominus iesus christus noster glorificator. qui cūz patre et spiritu sc̄to est omnīū gubernator. Amen.

Finit primū scriptū libri sentētiarū
Thome de Argentina.

Faint, illegible text in the left column of the page.

Faint, illegible text in the right column of the page.

Small block of faint text, possibly a section header or a specific entry.

Main body of faint, illegible text in the right column, continuing from the top.

Epistola

Epistola...

Epistola

Epistola...

Epistola...

Epistola...

Epistola...

Epistola...

Epistola...

Epistola...

